

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

MANDAT

VII

SEJA

3

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 3. SEJA

(15., 16., 17., 18. in 19. december 2014)

SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAVNA IN SOCIALNA DRŽAVA.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOJIH DRŽAVLJANOK IN DRŽAVLJANOV, KI TERJEJETA NA TRAJNI IN NEODKLJNJI PRAVICI SLOVENSKEGA NARODA DO SAMODOLČNE.
V SLOVENIJI IMA OBLAST LJUDSTVO, DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANOV, IZVRŠILNO IN SODNO.
PO NAČELU BELTVE OBLASTI NA ZAKONODAJNO, IZVRŠILNO IN SODNO.

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejhinih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejhinih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govornih besed v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 3. seja (15., 16., 17., 18. in 19. december 2014)

Pripravil: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, mag. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2015

Sejni zapisi Državnega zbora, ISSN 2385-9490

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 3. SEJE

1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV
2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZAPOSLOVANJU REHABILITACIJI IN ZAPOSLOVANJU INVALIDOV (ZZRZI-D), NUJNI POSTOPEK, EPA 187-VII
3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O MATIČNI EVIDENCI ZAVAROVANCEV IN UŽIVALCEV PRAVIC IZ OBVEZNEGA POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA (ZMEPIZ-1A), NUJNI POSTOPEK, EPA 188-VII
4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O INTERVENTNIH UKREPIH NA PODROČJU TRGA DELA IN STARŠEVSKEGA VARSTVA (ZIUPTDSV-A), NUJNI POSTOPEK, EPA 190-VII
5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA ZA URAVNOTEŽENJE JAVNIH FINANC (ZUJF-C), NUJNI POSTOPEK, EPA 189-VII
6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O ORGANU IN SKLADU ZA REŠEVANJE BANK (ZOSRB), NUJNI POSTOPEK, EPA 216-VII
7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O ODVETNIŠTVU (ZOdv-D), NUJNI POSTOPEK, EPA 215-VII
- 7.A točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O UKREPIH NA PODROČJU PLAČ IN DRUGIH STROŠKOV DELA V JAVNEM SEKTORJU ZA LETO 2015 (ZUPPJS15), NUJNI POSTOPEK, EPA 234-VII
- 7.B točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O IZVRŠEVANJU PRORAČUNOV REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETI 2014 IN 2015 (ZIPRS1415-C), NUJNI POSTOPEK, EPA 235-VII
8. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O GRADITVI OBJEKTOV (ZGO-1F), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 117-VII
9. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O FISKALNEM PRAVILU (ZFisP), PRVA OBRAVNAVA, EPA 149-VII
10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVI ZAKONA O DELOVNIH RAZMERJIH (ZDR-1A), PRVA OBRAVNAVA, EPA 185 - VII
11. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI KAZENSKEGA ZAKONIKA (KZ-1C), PRVA OBRAVNAVA, EPA 200-VII
12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI KONVENCIJE SVETA EVROPE O PREPREČEVANJU NASILJA NAD ŽENSKAMI IN NASILJA V DRUŽINI TER O BOJU PROTI NJIMA (MKPNZND), EPA 1802-V
13. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI PROTOKOLA ŠT. 16 H KONVENCIJI O VARSTVU ČLOVEKOVIH PRAVIC IN TEMELJNIH SVOBOŠČIN (MPKVCP16), EPA 1403-VI
14. točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPA O SOGLASJU K SPREMEMBAM IN DOPOLNITVAM PRAVIL FUNDACIJE ZA FINANCIRANJE ŠPORTNIH ORGANIZACIJ V REPUBLIKI SLOVENIJI, EPA 1790-VI

15. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA V ZVEZI S PROBLEMATIKO INVESTICIJE V BLOK 6 TERMOELEKTRARNE ŠOŠTANJ TER NJEN VPLIV NA POSLOVANJE TERMOELEKTRARNE ŠOŠTANJ, D. O. O., IN HOLDINGA SLOVENSКИH ELEKTRARN, D. O. O., EPA 131-VII

16. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE

Predlog sklepa o izvolitvi predsednika, podpredsednika in članov Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb, EPA 230-VII

VSEBINA

Določitev dnevnega reda	19
JOŽE TANKO	19
1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV	20
DR. FRANC TRČEK	20
DR. FRANC TRČEK	21
DR. FRANC TRČEK	22
MAG. MATEJ TONIN	22
MAG. MATEJ TONIN	23
MAG. MATEJ TONIN	24
MAG. ALENKA BRATUŠEK	24
MAG. ALENKA BRATUŠEK	25
MAG. ALENKA BRATUŠEK	26
FRANC JURŠA	26
FRANC JURŠA	27
DR. DUŠAN MRAMOR	28
MAG. BRANKO GRIMS	28
DR. DUŠAN MRAMOR	28
MAG. BRANKO GRIMS	29
DR. DUŠAN MRAMOR	29
DR. DUŠAN MRAMOR	30
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	30
DR. DUŠAN MRAMOR	31
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	31
DR. DUŠAN MRAMOR	31
ANDREJ ČUŠ	32
DR. DUŠAN MRAMOR	32
ANDREJ ČUŠ	32
JANKO VEBER	33
DR. VINKO GORENAK	33
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR	34
MAG. GORAN KLEMENČIČ	34
DR. VINKO GORENAK	34
MAG. GORAN KLEMENČIČ	34
DR. VINKO GORENAK	35
LUKA MESEC	35
IRENA MAJCEN	35
LUKA MESEC	36
IRENA MAJCEN	36
LUKA MESEC	37
TOMAŽ LISEC	37
DR. PETER GAŠPERŠIČ	37
TOMAŽ LISEC	38
DR. PETER GAŠPERŠIČ	38
TOMAŽ LISEC	39
IVA DIMIČ	39
IRENA MAJCEN	39
IVA DIMIČ	40
IRENA MAJCEN	40
PRIMOŽ HAINZ	40
JANKO VEBER	41
PRIMOŽ HAINZ	42
JANKO VEBER	42

DANIJEL KRIVEC	42
GORAZD ŽMAVC	42
DANIJEL KRIVEC	43
GORAZD ŽMAVC	43
MIRJAM BON KLANJŠČEK	44
MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK	44
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR	44
DR. STANISLAVA SETNIKAR CANKAR	45
DR. STANISLAVA SETNIKAR CANKAR	45
MATJAŽ NEMEC	45
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	46
EVA IRGL	46
IRENA MAJCEN	47
EVA IRGL	47
IRENA MAJCEN	47
ANJA BAH ŽIBERT	48
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR	48
ANJA BAH ŽIBERT	49
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR	49
ANJA BAH ŽIBERT	49
MARKO FERLUGA	49
LJUBO ŽNIDAR	50
IRENA MAJCEN	50
LJUBO ŽNIDAR	50
IRENA MAJCEN	51
DR. MATEJ T. VATOVEC	51
DR. ANJA KOPAČ MRAK	51
DR. MATEJ T. VATOVEC	51
DR. ANJA KOPAČ MRAK	52
DR. MATEJ T. VATOVEC	52
MAG. TANJA CINK	52
DR. ANJA KOPAČ MRAK	53
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	53
DR. DUŠAN MRAMOR	54
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	54
DR. DUŠAN MRAMOR	55
LJUDMILA NOVAK	55
DR. STANISLAVA SETNIKAR CANKAR	55
LJUDMILA NOVAK	55
DR. STANISLAVA SETNIKAR CANKAR	56
LJUDMILA NOVAK	56
MAG. ANŽE LOGAR	56
DR. DUŠAN MRAMOR	57
MAG. ANŽE LOGAR	57
DR. DUŠAN MRAMOR	57
MAG. ANŽE LOGAR	58
UROŠ PRIKL	58
IRENA MAJCEN	59
UROŠ PRIKL	59
ZVONKO LAH	59
ALENKA SMERKOLJ	60
ZVONKO LAH	60
ALENKA SMERKOLJ	61
ZVONKO LAH	61
ANDREJA KATIČ	61
DR. ANJA KOPAČ MRAK	62
SUZANA LEP ŠIMENKO	62
SUZANA LEP ŠIMENKO	63

JERNEJ VRTOVEC	64
JERNEJ VRTOVEC	65
FRANC LAJ	65
ANDREJ ČUŠ	66
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	66
ANDREJ ČUŠ	67
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	67
ANDREJ ČUŠ	67
IRENA KOTNIK.....	68
DR. STANISLAVA SETNIKAR CANKAR	68
NADA BRINOVŠEK.....	69
DR. PETER GAŠPERŠIČ	69
MATJAŽ HAN	69
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	70
MATJAŽ HAN	70
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	71
MATJAŽ HAN	71
JELKA GODEC.....	71
DR. PETER GAŠPERŠIČ	72
DR. PETER GAŠPERŠIČ	73
ŽAN MAHNIČ.....	73
IRENA MAJCEN	73
ŽAN MAHNIČ.....	74
IRENA MAJCEN	74
ŽAN MAHNIČ.....	75
KAMAL IZIDOR SHAKER	75
BOJAN PODKRAJŠEK.....	75
DR. FRANC KRIŽANIČ	76
DR. DUŠAN MRAMOR.....	76
JOŽEF HORVAT	76
DR. DUŠAN MRAMOR.....	77
JOŽEF HORVAT	77
JOŽEF HORVAT	78
MAG. MARKO POGAČNIK	78
DR. DUŠAN MRAMOR.....	78
MAG. MARKO POGAČNIK	79
DR. DUŠAN MRAMOR.....	79
VESNA VERVEGA	79
DR. FRANC TRČEK	80
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	80
DR. FRANC TRČEK	81
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	81
DR. FRANC TRČEK	82
ŽAN MAHNIČ.....	82
ŽAN MAHNIČ.....	83
DR. STANISLAVA SETNIKAR CANKAR	84
ŽAN MAHNIČ.....	84
ANDREJ ČUŠ	84
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	84
ANDREJ ČUŠ	85
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	85
7.A točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O UKREPIH NA PODROČJU PLAČ IN DRUGIH STROŠKOV DELA V JAVNEM SEKTORJU ZA LETO 2015 (ZUPPJS15), NUJNI POSTOPEK, EPA 234-VII.....	86
BORIS KOPRIVNIKAR.....	86
MAG. LILIJANA KOZLOVIČ	87

LUKA MESEC.....	88
JERNEJ VRTOVEC	88
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	89
MAG. KLAVDIJA MARKEŽ.....	90
ANDREJ ČUŠ	90
MAG. JANA JENKO.....	91
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	92

5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA ZA URAVNOTEŽENJE JAVNIH FINANC (ZUJF-C), NUJNI POSTOPEK, EPA 189-VII.....	92
---	----

DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	92
URŠKA BAN	93
IVA DIMIC	94
MAG. ALENKA BRATUŠEK	94
MAG. KLAVDIJA MARKEŽ.....	95
ANDREJ ČUŠ	96
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ.....	96
MATJAŽ NEMEC	97
LUKA MESEC.....	98

7.B točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O IZVRŠEVANJU PRORAČUNOV REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETI 2014 IN 2015 (ZIPRS1415-C), NUJNI POSTOPEK, EPA 235-VII.....	98
--	----

MAG. MATEJA VRANIČAR	98
MATEJA VRANIČAR.....	98
URŠKA BAN.....	99
MAG. ALENKA BRATUŠEK	100
BRANKO ZORMAN.....	100
MAG. MARKO POGAČNIK	101
UROŠ PRIKL	102
DR. FRANC KRIŽANIČ	103
DR. FRANC TRČEK	103
JOŽEF HORVAT	104
MAG. MARKO POGAČNIK	105
MAG. ANŽE LOGAR	105
MAG. ALENKA BRATUŠEK	106
DR. FRANC KRIŽANIČ	107
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	107
MAG. MATEJA VRANIČAR	108
MATEJA VRANIČAR.....	108
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	109
MAG. MARKO POGAČNIK	110
MAG. MARKO POGAČNIK	110
ANJA BAH ŽIBERT	111
DR. FRANC KRIŽANIČ	111
MAG. ANŽE LOGAR	112
DR. FRANC KRIŽANIČ	113
JOŽEF HORVAT	113
DR. FRANC TRČEK	114
ANJA BAH ŽIBERT	114
UROŠ PRIKL	115
UROŠ PRIKL	115
MAG. MATEJA VRANIČAR	115
MATEJA VRANIČAR.....	115

2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZAPOSLOVNI REHABILITACIJI IN ZAPOSLOVANJU INVALIDOV (ZZRZI-D), NUJNI POSTOPEK, EPA 187-VII	115
DR. ANJA KOPAČ MRAK	115
UROŠ PRIKL	116
IRENA GROŠELJ KOŠNIK	116
ANDREJ ČUŠ	117
MAG. JANA JENKO	117
DR. FRANC TRČEK	118
JOŽEF HORVAT	119
MIRJAM BON KLANJŠČEK	119
MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK	119
DR. ANJA KOPAČ MRAK	120
ANJA BAH ŽIBERT	121
IVAN HRŠAK	121
JELKA GODEC	122
MAG. ANŽE LOGAR	122
4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O INTERVENTNIH UKREPIH NA PODROČJU TRGA DELA IN STARŠEVSKEGA VARSTVA (ZIUPTDSV-A), NUJNI POSTOPEK, EPA 190-VII	122
DR. ANJA KOPAČ MRAK	123
UROŠ PRIKL	123
JELKA GODEC	124
UROŠ PRIKL	124
DR. FRANC TRČEK	125
LJUDMILA NOVAK	126
MIRJAM BON KLANJŠČEK	127
MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK	127
IRENA GROŠELJ KOŠNIK	127
7.A točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	128
5. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	128
ANDREJ ČUŠ	128
MAG. KLAVDIJA MARKEŽ	129
MAG. ALENKA BRATUŠEK	129
IVA DIMIC	129
MATJAŽ NEMEC	129
UROŠ PRIKL	130
DR. FRANC KRIŽANIČ	130
ANJA BAH ŽIBERT	130
ŽAN MAHNIČ	130
DR. FRANC TRČEK	131
MAG. ANŽE LOGAR	131
JERNEJ VRTOVEC	131
ANDREJ ČUŠ	132
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	132
TOMAŽ LISEC	132
MATJAŽ HAN	133
DR. FRANC TRČEK	133
MATJAŽ HAN	133
JOŽE TANKO	133

7.B točka dnevnega reda – NADALJEVANJE.....	133
MAG. MARKO POGAČNIK	134
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	134
MAG. ANŽE LOGAR	134
MAG. KLAVDIJA MARKEŽ.....	135
DR. FRANC TRČEK	135
MAG. ALENKA BRATUŠEK	135
MAG. MARKO POGAČNIK	135
ANJA BAH ŽIBERT	136
MAG. ALENKA BRATUŠEK	136
MAG. MARKO POGAČNIK	136
DR. MATEJ T. VATOVEC	137
DR. FRANC TRČEK	137
UROŠ PRIKL	137
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	137
MAG. ALENKA BRATUŠEK	138
MAG. MARKO POGAČNIK	138
MATJAŽ HAN	138
DR. FRANC TRČEK	138
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER.....	139
MATJAŽ HAN	139
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	139
MAG. MARKO POGAČNIK	139
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	140
ANJA BAH ŽIBERT	140
JOŽE TANKO	140
ŽAN MAHNIČ.....	141
MAG. MARKO POGAČNIK	141
JOŽE TANKO	141
ANJA BAH ŽIBERT	141
MAG. MARKO POGAČNIK	142
BRANKO ZORMAN.....	142
DR. FRANC TRČEK	143
FRANC JURŠA.....	143
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	143
JOŽE TANKO	143
ANJA BAH ŽIBERT	144
MAG. MARKO POGAČNIK	144
MATJAŽ HAN	144
MATJAŽ HAN	144
2. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	144
JELKA GODEC.....	145
IRENA GROŠELJ KOŠNIK	145
ANDREJ ČUŠ	145
DR. FRANC TRČEK	146
ANJA BAH ŽIBERT	146
JELKA GODEC.....	146
BOJAN PODKRAJŠEK	146
MAG. ANŽE LOGAR	147
MAG. ANŽE LOGAR	147
JOŽE TANKO	147
UROŠ PRIKL	147
ŽAN MAHNIČ.....	147
IGOR ZORČIČ.....	148

MATJAŽ HAN	148
BRANKO ZORMAN	148
BRANKO ZORMAN	148
DR. DRAGAN MATIČ	148
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	149
4. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	149
1. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	149
MAG. ALENKA BRATUŠEK	149
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	150
ANDREJ ČUŠ	150
DR. FRANC TRČEK	150
DR. VINKO GORENAK	151
DR. VINKO GORENAK	151
TOMAŽ LISEC	151
ANJA BAH ŽIBERT	152
DR. MATEJ T. VATOVEC	152
JOŽE TANKO	152
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	153
JOŽE TANKO	153
MAG. ANŽE LOGAR	153
DR. MITJA HORVAT	154
DR. FRANC TRČEK	154
ZVONKO LAH	154
ZVONKO LAH	154
ANDREJ ČUŠ	155
DR. FRANC TRČEK	155
ŽAN MAHNIČ	155
MATJAŽ HAN	156
FRANC JURŠA	156
ŽAN MAHNIČ	156
DR. FRANC TRČEK	157
DR. FRANC TRČEK	157
14. točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPA O SOGLASJU K SPREMEMBAM IN DOPOLNITVAM PRAVIL FUNDACIJE ZA FINANCIRANJE ŠPORTNIH ORGANIZACIJ V REPUBLIKI SLOVENIJI, EPA 1790-VI	158
MIRJAM BON KLANJŠČEK	158
MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK	158
IVA DIMIC	159
IRENA KOTNIK	159
ANDREJ ČUŠ	160
3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O MATIČNI EVIDENCI ZAVAROVANCEV IN UŽIVALCEV PRAVIC IZ OBVEZNEGA POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA (ZMEPIZ-1A), NUJNI POSTOPEK, EPA 188-VII	160
DEJAN LEVANIČ	160
UROŠ PRIKL	161
DR. MATEJ T. VATOVEC	162
IVA DIMIC	163
MIRJAM BON KLANJŠČEK	163
MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK	163

JANJA SLUGA	164
SUZANA LEP ŠIMENKO.....	164
MAG. JANA JENKO.....	165
DR. FRANC KRIŽANIČ	165

6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O ORGANU IN SKLADU ZA REŠEVANJE BANK (ZOSRB), NUJNI POSTOPEK, EPA 216-VII.....	166
---	-----

MAG. MARKO POGAČNIK.....	166
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	167
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	167
MAG. MARKO POGAČNIK	167
URŠKA BAN	168
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	168
MAG. MARKO POGAČNIK	168
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	169
ANJA BAH ŽIBERT	169
METOD DRAGONJA.....	169
URŠKA BAN	170
JOŽEF HORVAT	171
MAG. ALENKA BRATUŠEK	172
MARUŠA ŠKOPAC	172
MAG. MARKO POGAČNIK	173
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ.....	174
LUKA MESEC.....	174
DR. FRANC KRIŽANIČ	175
MAG. MARKO POGAČNIK	176
MAG. JANEZ FABIJAN.....	176
MAG. MARKO POGAČNIK	177
METOD DRAGONJA.....	177
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	178
METOD DRAGONJA.....	180
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	180
MAG. MARKO POGAČNIK	180
MAG. JANEZ FABIJAN.....	181
MAG. MARKO POGAČNIK	181
MAG. ANŽE LOGAR	181
LUKA MESEC.....	182
MAG. MARKO POGAČNIK	182
METOD DRAGONJA.....	183
TILEN BOŽIČ.....	183
DR. FRANC KRIŽANIČ	183
MAG. MARKO POGAČNIK	184
DR. FRANC KRIŽANIČ	184
METOD DRAGONJA.....	185
JOŽEF HORVAT	185
MAG. JANEZ FABIJAN.....	187
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	187
ANJA BAH ŽIBERT	187
MAG. ALENKA BRATUŠEK	188
MARIJAN POJBIČ.....	188
TILEN BOŽIČ.....	189
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	189
TILEN BOŽIČ.....	190
MAG. MARKO POGAČNIK	190
ROBERTO BATTELLI.....	191
MAG. MARKO POGAČNIK	191
METOD DRAGONJA.....	191

7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O ODVETNIŠTVU (ZOdv-D), NUJNI POSTOPEK, EPA 215-VII	191
TINA BRECELJ	191
MAG. BOJANA MURŠIČ	192
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	193
KSENIJA KORENJAK KRAMAR	194
MAG. BRANKO GRIMS	194
MARJANA KOTNIK POROPAT	195
MAG. BOJANA MURŠIČ	196
DR. MATEJ T. VATOVEC	196
IVA DIMIC	197
MAG. BRANKO GRIMS	198
KSENIJA KORENJAK KRAMAR	198
ANJA BAH ŽIBERT	199
MARJANA KOTNIK POROPAT	200
ANJA BAH ŽIBERT	200
KSENIJA KORENJAK KRAMAR	200
MARJANA KOTNIK POROPAT	201
ANJA BAH ŽIBERT	201
TINA BRECELJ	201
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	202
ANJA BAH ŽIBERT	203
TINA BRECELJ	203
8. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O GRADITVI OBJEKTOV (ZGO-1F), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 117-VII	204
IGOR ZORČIČ	204
MIRJAM BON KLANJŠČEK	204
MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK	204
DANILO ANTON RANC	205
DANIJEL KRIVEC	206
MARJANA KOTNIK POROPAT	206
ANDREJA KATIČ	207
14. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	208
3. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	208
JOŽEF HORVAT	208
JANJA SLUGA	208
JERNEJ VRTOVEC	208
MARINKA LEVIČAR	209
6. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	209
MAG. MARKO POGAČNIK	209
MARUŠA ŠKOPAC	210
JOŽEF HORVAT	210
MATJAŽ HAN	210
FRANC JURŠA	210
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	210
MAG. MARKO POGAČNIK	211
MARUŠA ŠKOPAC	211
UROŠ PRIKL	211

7. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	211
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	212
ANJA BAH ŽIBERT	212
8. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	212
9. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O FISKALNEM PRAVILU (ZFisP), PRVA OBRAVNAVA, EPA 149-VII	213
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	213
DR. DUŠAN MRAMOR	213
MAG. MARKO POGAČNIK	214
UROŠ PRIKL	218
MATJAŽ HAN	219
LUKA MESEC	220
JOŽEF HORVAT	222
MAG. ALENKA BRATUŠEK	223
URŠKA BAN	225
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	227
MATJAŽ NEMEC	229
MAG. MATEJ TONIN	229
MAG. ANŽE LOGAR	231
DR. FRANC KRIŽANIČ	232
SUZANA LEP ŠIMENKO	233
LJUDMILA NOVAK	234
ANDREJ ČUŠ	235
UROŠ PRIKL	236
MARUŠA ŠKOPAC	236
MAG. BRANKO GRIMS	237
BRANKO ZORMAN	238
DR. VINKO GORENAK	238
JOŽEF HORVAT	240
ANJA BAH ŽIBERT	240
TILEN BOŽIČ	241
ŽAN MAHNIČ	243
TOMAŽ LISEC	244
URŠKA BAN	245
LUKA MESEC	246
MAG. MARKO POGAČNIK	246
MAG. MARKO POGAČNIK	246
DR. VINKO GORENAK	247
DR. VINKO GORENAK	247
ANDREJA KATIČ	247
MAG. MARKO POGAČNIK	247
DR. DUŠAN MRAMOR	248
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	250
TILEN BOŽIČ	251
DR. DUŠAN MRAMOR	251
JOŽEF HORVAT	252
LJUBO ŽNIDAR	252
DR. FRANC KRIŽANIČ	253
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	254
10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVI ZAKONA O DELOVNIH RAZMERJIH (ZDR-1A), PRVA OBRAVNAVA, EPA 185 - VII	254

ANDREJ ČUŠ	254
DEJAN LEVANIČ	255
PRIMOŽ HAINZ	256
MATJAŽ NEMEC	256
VIOLETA TOMIČ	257
IVA DIMIĆ	258
MIRJAM BON KLANJŠČEK	259
MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK	259
ERIKA DEKLEVA	260
ŽAN MAHNIČ	261
ANDREJ ČUŠ	262
ANDREJ ČUŠ	262
JELKA GODEC	263
TOMAŽ LISEC	265
MAG. LILIJANA KOZLOVIČ	267
ANDREJ ČUŠ	268
UROŠ PRIKL	268
LJUBO ŽNIDAR	269
DR. DRAGAN MATIČ	269
IRENA KOTNIK	269
SUZANA LEP ŠIMENKO	270
ERIKA DEKLEVA	271
ANDREJ ČUŠ	271
VOJKA ŠERGAN	271
ANDREJ ČUŠ	272
DEJAN LEVANIČ	272
DR. FRANC TRČEK	274
SIMON ZAJC	275
FRANC JURŠA	276
VIOLETA TOMIČ	276
ŽAN MAHNIČ	277
DEJAN LEVANIČ	278
ANDREJ ČUŠ	279
BOJAN PODKRAJŠEK	280
JELKA GODEC	280
UROŠ PRIKL	281
DR. FRANC TRČEK	281
DEJAN LEVANIČ	282
ANDREJ ČUŠ	283
11. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI KAZENSKEGA ZAKONIKA (KZ-1C), PRVA OBRAVNAVA, EPA 200-VII	283
ŽAN MAHNIČ	284
MAG. BOJANA MURŠIČ	285
DR. MATEJ T. VATOVEC	286
MAG. MATEJ TONIN	286
PETER VILFAN	287
KSENIJA KORENJAK KRAMAR	290
MAG. BRANKO GRIMS	290
MARJANA KOTNIK POROPAT	292
JOŽEF HORVAT	293
DR. JASNA MURGEL	294
DR. VINKO GORENAK	295
FRANC JURŠA	296
DR. VINKO GORENAK	296
DR. VINKO GORENAK	298
ŽAN MAHNIČ	300

IGOR ZORČIČ.....	302
ŽAN MAHNIČ.....	303
IGOR ZORČIČ.....	304
ANDREJ ČUŠ.....	304
KSENIJA KORENJAK KRAMAR.....	305
ŽAN MAHNIČ.....	306
PETER VILFAN.....	307
MAG. BRANKO GRIMS.....	307
ŽAN MAHNIČ.....	308

15. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA V ZVEZI S PROBLEMATIKO INVESTICIJE V BLOK 6 TERMOELEKTRARNE ŠOŠTANJ TER NJEN VPLIV NA POSLOVANJE TERMOELEKTRARNE ŠOŠTANJ, D. O. O., IN HOLDINGA SLOVENSКИH ELEKTRARN, D. O. O., EPA 131-VII	309
---	-----

DANIJEL KRIVEC	309
DANIJEL KRIVEC	312
DANIJEL KRIVEC	312
IGOR ZORČIČ.....	312
DR. PETER GAŠPERŠIČ	313
VIOLETA TOMIČ	314
IVA DIMIĆ	315
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	316
IGOR ZORČIČ.....	317
LJUBO ŽNIDAR.....	317
IVAN HRŠAK	318
ANDREJA KATIČ	319
DANIJEL KRIVEC	321
DR. BOJAN DOBOVŠEK	322
ZVONKO LAH.....	322
MAG. ANŽE LOGAR	323
MIHA KORDIŠ	325
DANILO ANTON RANC	325
DANIJEL KRIVEC	326
UROŠ PRIKL	327
MAG. ANŽE LOGAR	328
UROŠ PRIKL	328
LJUBO ŽNIDAR.....	329
ANDREJA KATIČ	329
DANIJEL KRIVEC	330
FRANC BREZNIK	330
MIHA KORDIŠ	332
MIHA KORDIŠ	333
MARJAN DOLINŠEK	333
DR. FRANC TRČEK	334
DANIJEL KRIVEC	334
DR. PETER GAŠPERŠIČ	335
DANIJEL KRIVEC	335
BOJAN PODKRAJŠEK.....	336
FRANC JURŠA.....	336
TOMAŽ LISEC	337
DANIJEL KRIVEC	339
IGOR ZORČIČ.....	339
MAG. MATEJ TONIN.....	340
DANIJEL KRIVEC	340

11. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	341
--	-----

ŽAN MAHNIČ.....	341
KSENIJA KORENJAK KRAMAR.....	342
PETER VILFAN.....	342
DR. VINKO GORENAK	343
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	343
JOŽEF HORVAT	343
ŽAN MAHNIČ.....	344
IGOR ZORČIČ.....	344
MAG. ANŽE LOGAR	344
KSENIJA KORENJAK KRAMAR.....	344
KSENIJA KORENJAK KRAMAR.....	344
KSENIJA KORENJAK KRAMAR.....	345
ŽAN MAHNIČ.....	345
MAG. BRANKO GRIMS	345
FRANC BREZNIK	345
DR. JASNA MURGEL	345
DR. JASNA MURGEL	346
9. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	346
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	346
JOŽEF HORVAT.....	346
LUKA MESEC.....	347
URŠKA BAN.....	347
UROŠ PRIKL	348
MATJAŽ NEMEC	348
DR. FRANC TRČEK	348
MAG. ANŽE LOGAR	348
SUZANA LEP ŠIMENKO.....	349
JANEZ (IVAN) JANŠA	349
ANDREJ ČUŠ	349
FRANC BREZNIK.....	350
DR. FRANC TRČEK	350
LUKA MESEC.....	350
TOMAŽ LISEC	350
ANJA BAH ŽIBERT.....	351
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	351
MARIJAN POJBIČ.....	351
10. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	352
ANDREJ ČUŠ	352
ERIKA DEKLEVA	352
JELKA GODEC.....	352
ŽAN MAHNIČ.....	353
TOMAŽ LISEC	353
DR. FRANC TRČEK	353
MAG. ANŽE LOGAR	353
UROŠ PRIKL	354
LJUBO ŽNIDAR.....	354
ANJA BAH ŽIBERT	354
MAG. MARGARETA GUČEK ZAKOŠEK.....	355
ANDREJ ČUŠ	355
MARIJAN POJBIČ.....	355
VIOLETA TOMIČ	356

12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI KONVENCIJE SVETA EVROPE O PREPREČEVANJU NASILJA NAD ŽENSKAMI IN NASILJA V DRUŽINI TER O BOJU PROTI NJIMA (MKPNZND), EPA 1802-V	356
ANDREJA KATIČ	356
MAG. BRANISLAV RAJIĆ	357
DR. MATEJ T. VATOVEC	357
ANJA BAH ŽIBERT	358
13. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI PROTOKOLA ŠT. 16 H KONVENCIJI O VARSTVU ČLOVEKOVIH PRAVIC IN TEMELJNIH SVOBOŠČIN (MPKVCP16), EPA 1403-VI	358
16. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE	358
Predlog sklepa o izvolitvi predsednika, podpredsednika in članov Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb, EPA 230-VII	358
LUKA MESEC	358
MAG. MATEJ TONIN	358
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	359
MAG. BRANKO GRIMS	359
MATJAŽ HAN	360
DR. FRANC TRČEK	360
DR. FRANC TRČEK	361
EVA IRGL	361
MAG. LILIJANA KOZLOVIČ	361
Predlog za izvolitev v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožne sodnice na Okrožnem sodišču v Krškem, EPA 258-VII	362

Državni zbor VII. mandat

3. seja

15., 16., 17., 18. in 19. december 2014

Predsedujoči: dr. Milan Brglez.....predsednik Državnega zbora
Primož Hainz.....podpredsednik Državnega zbora
Andreja Katič.....podpredsednica Državnega zbora

Seja se je začela 15. Decembra 2014 ob 12. uri.

PRESEDIK DR. MILAN BRGLEZ:
Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci,
gospe in gospodje!

Začenjam 3. sejo Državnega zbora, ki je bila sklicana na podlagi prvega odstavka 57. člena Poslovnika Državnega zbora. Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: mag. Bojana Muršič, Violeta Tomič, Marija Bačič, Ksenija Korenjak Kramar, Miha Kordiš, Janez Janša, Franc Breznik in Igor Zorčič od 15. ure dalje.

Na sejo sem vabil predsednika Vlade, ministrice in ministre ter generalnega sekretarja Vlade k 1. točki dnevnega reda, predsednico Sveta Fundacije za šport mag. Katjo Koren Miklavc k 14. točki dnevnega reda ter predstavnike Vlade k vsem točkam dnevnega reda. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 3. seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli v petek, 5. decembra 2014, s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu z drugim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora. Predlogov za umik točk z dnevnega reda seje nisem prejel.

Prehajamo na obravnavo in odločanje o dveh predlogih za širitev dnevnega reda seje. Prvič. Vlada Državnemu zboru predlaga, da dnevni red 3. seje Državnega zbora razširi s 7.a točko, to je Predlog zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leto 2015 po nujnem postopku.

Predlog za širitev ste prejeli skupaj s predlogom navedenega zakona 10. 12. 2014. Želi besedo predstavnik Vlade kot predlagatelj širitve? Ne. Želite besedo predstavniki poslanskih skupin? Ne. Tako ne bo predstavitev stališč k predlogu za širitev in lahko preidemo na odločanje. Najprej poslanke in poslance prosim, da preverijo delovanje glasovalnih naprav. Odločamo o predlogu za širitev dnevnega reda.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev. Za je glasovalo 57, proti 17. (Za je glasovalo 57.) (Proti 17.)

Ugotavljam, da je predlog za širitev sprejet. V skladu s časovnim potekom seje bo

Državni zbor to točko obravnaval v torek, 16. 12. 2014.

Imamo še en predlog za širitev dnevnega reda. Vlada Državnemu zboru predlaga, da dnevni red 3. seje Državnega zbora razširi tudi s 7.b točko, to je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 po nujnem postopku.

Predlog za širitev ste prejeli skupaj s predlogom navedenega zakona 10. 12. 2014. Želi glede tega besedo predsednik Vlade oziroma predstavnik Vlade? Ne. Želite besedo predstavniki poslanskih skupin?

Gospod Jože Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Mislím, da je zelo neobičajno, da Vlada, ki je dala predlog za širitev dnevnega reda s to in tudi s prejšnjo točko dnevnega reda, ne obrazloži svoje zahteve. Še posebej, ker ima za to možnost. Mi širitve s predlogom zakona o izvrševanju proračuna tega ne bomo podprli, kajti po našem mnenju gre za zelo nesistematičen pristop Vlade pri urejanju javnih financ. To bo sedaj drugi predlog v dveh mesecih, kar zadeva zakon o izvrševanju proračuna, in najbrž bo januarja, ko bo Vlada vložila rebalans proračuna za leto 2015, na vrsti še tretji zakon o izvrševanju proračuna v vsega treh mesecih. Mislím, da je to dokaz več, da stvari ne potekajo, kar zadeva pripravo finančnih ukrepov, na nek sistematičen način. Na tak način bo težko karkoli konsolidirati in tudi izgublja se pregled nad ukrepi, če bomo v treh mesecih trikrat obravnavali isti zakon po nujnem postopku.

Tudi kar zadeva predlog ukrepov v tem zakonu, ki je zajet, je pravzaprav na nek način neobičajen, čeprav ste se s sindikati javnega sektorja dogovorili nekatere stvari, pa se mi zdi dokaj nelogično, da je, kar zadeva zmanjšanje zaposlovanja v javnem sektorju, to ocenjeno samo na 1 %, če je naravni odliv, preračunano na 40 let delovne dobe, dva in pol. To se pravi, da ste komaj dobro tretjino naravnega odliva zajeli kot ključni ukrep Vlade pri reševanju javnih

financ. Komaj tretjino. Ko govorite, da je to nek velik uspeh v pogajanjih s sindikati, je pravzaprav to neresno.

Drugo področje, ki ni ustrezno urejeno, je pa področje kupnin in ostalih stvari, ki so povezane s tem. Jaz mislim, da takih parcialnih nesistemskih ukrepov, neučinkovitih ukrepov sprejemati po nujnem postopku niti ni primerno, še posebej, ker gre za krovni zakon, ki uvaja oziroma ki spremlja izvrševanje proračuna Republike Slovenije.

Mi bomo glasovali proti.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšno mnenje? Ne. S tem zaključujem predstavitev stališč o predlogu za širitev. Prehajamo na odločanje. Odločamo o predlogu za širitev dnevnega reda.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 51, proti 26.

(Za je glasovalo 51.) (Proti 26.)

Ugotavljam, da je predlog za širitev sprejet. V skladu s časovnim potekom seje bo zbor to točko obravnaval v torek, 16. 12. 2014.

Prehajamo na odločanje na določitev dnevnega reda v celoti. Zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga sprejeli s sklicem ter sprejetima dopolnitvama.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 56, proti 2.

(Za je glasovalo 56.) (Proti 2.)

Ugotavljam, da je dnevni red 3. seje Državnega zbora določen.

Prehajamo na 1. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO SO VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV.

V zvezi s to točko dnevnega reda sem v poslovnem roku prejel pisne prijave 44 poslanskih vprašanj. Vrsten red postavljanja poslanskih vprašanj je določen v skladu z 244. členom, drugim odstavkom 245. ter 247. členom Poslovnika Državnega zbora. Na prva tri poslanska vprašanja poslancev in poslanke opozicije in na poslansko vprašanje poslanca vladajoče koalicije bo odgovoril predsednik Vlade. Vsak poslanec oziroma poslanka ima za postavitev vprašanja na voljo 3 minute. Predsednik Vlade, ministrice in ministri odgovorijo na vprašanja v največ 5 minutah. Če je vprašanje postavljeno več ministrom, imajo vsi skupaj na voljo 5 minut za odgovor. Poslanec, ki ne bo zadovoljen z odgovorom, lahko zahteva dopolnitev odgovora, ne more pa postaviti dodatnega vprašanja. Poslanke in poslance prosim, da ste na to pozorni. Obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora poslanec predstavi v dveh minutah, dopolnitev odgovora pa sme trajati največ tri minute. Poslanec, ki je postavil vprašanje, lahko zahteva, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru predsednika Vlade, ministrice ali ministra. O tem odloči Državni zbor brez razprave. V primeru, da poslanec na postavljeno vprašanje danes ne bo

dobil odgovora, mu morajo predsednik Vlade, ministrica ali minister v 30 dneh predložiti pisni odgovor. Poslanec, ki je postavil vprašanje, na katerega ni bilo odgovorjeno, lahko izjavi, da vztraja pri ustnem odgovoru. V tem primeru bom vprašanje uvrstil na naslednjo redno sejo Državnega zbora.

V zvezi s to točko sta se danes opravičila gospod Karl Viktor Erjavec, minister za zunanje zadeve, ter mag. Dejan Židan, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Na e-klopi je objavljen pregled poslanskih vprašanj, na katera v poslovnem roku ni bilo odgovorjeno.

Prehajamo na predstavitev poslanskih vprašanj. Na prva štiri vprašanja bo odgovarjal predsednik Vlade dr. Miroslav Cerar.

Poslansko vprašanje bo prvi postavil dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Pozdravljeni! Hvala za besedo predsedujoči. Pozdravljene obiskovalke in obiskovalci, cenjeni zbor, Vlada, gospod predsednik!

Ob procesih osamosvojitve Slovenije smo govorili o policentričnem družbeno-prostorskem razvoju in kje smo danes. Medregionalne in znotrajregionalne razlike naraščajo. To, od kod si oziroma kje živite, vedno bolj določa tudi, kako živite. Država je izrazito centralizirana, na prste ene roke lahko preštejemo ustanove nacionalnega pomena, ki nimajo sedeža v Ljubljani. Ob centralizirani državi imamo občine z veliko obveznostmi in vedno bolj praznimi občinskimi blagajnami. Ne gre le za naš in moj Maribor, ki je zadnje dni spraznil občinsko blagajno in je s socialno bombo v središču pozornosti. Številne občine, ne le trenutno najbolj zadolžene in pogosto periferne so na robu bankrota. Na primer tudi občina Litija z nasedlo naložbo socialno-varstvenega centra, občina Laško s ponesrečeno koncesijo nemškemu koncesionarju glede čiščenja voda in še bi lahko našteval. Trenutno stanje je posledica mreže lokalnih in regionalnih političnih in gospodarskih elit, ki jih je omogočala stara politika ter pokrivala samooklicna pravniška elita. Dovolj je, če si preberemo revizijska poročila Računskega sodišča, da uvidimo ta sistemski problem, to, če uporabim pogovorni jezik, legalizirano krajo plenilskega razreda. Politična elita v dvajsetih letih ni bila sposobna oblikovati nacionalnih in regionalnih razvojnih politik. Naraščajoče razlike se zelo rade skrivajo z inventivnimi metodologijami v statistiki, a stvarnost vedno bolj buta na plano. Žal stiske vodijo ljudi v tragična dejanja. Izvršilna oblast vsega tega ali ne razume ali pa noče uvideti. Občasno se vlade sicer res nekoliko zganijo z interventnimi zakoni in obljubami, ki pa se ne uresničijo. 5. člen Ustave Republike Slovenije določa, da mora država ustvarjati pogoje za skladen civilizacijski in kulturni razvoj vseh delov Slovenije. Dolžnost vseh vlad, tudi sedanje je,

da zagotavlja enakovredno kakovost življenja vsem prebivalkam in prebivalcem Slovenije, ne glede na to, kjer prebivajo. Zato vas gospod predsednik Vlade Republike Slovenije sprašujem:

S kakšnimi ukrepi se boste lotili socialnih in gospodarskih težav zapostavljenih, razvojno vedno bolj ogroženih pokrajin?

Kako boste zagotovili enakomernejši razvoj Slovenije, v kateri kakovost življenja ne bo odvisna od tega, kje se je nekdo rodil ali kjer nekdo prebiva?

Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predsednik Vlade dr. Miro Cerar.

DR. MIRO CERAR: Spoštovani zbor, spoštovani predsednik Državnega zbora, poslanke, poslanci!

Čenjeni kolega Trček, hvala za to vprašanje. Naj odgovorim skozi dve dimenziji. Prva je seveda tista splošna naravnost te vlade in upam, da tudi celotne politike v obdobju, v katerega vstopamo, kjer si bomo seveda prizadevali za tiste zakonske in druge splošne ukrepe, ki bodo pripomogli k uspešnejšemu razvoju regij, občin, skratka lokalnih okolij. Po drugi strani pa bi omenil, morda s tem celo pričnem, konkretne odzive. En tak odziv smo pravzaprav že izvedli, kajti 8. decembra sem se osebno, skupaj s svojimi nekaterimi ministri odzval na problematiko v Zasavju, povezano predvsem s Termoelektrarno Trbovlje, kjer je grozila izguba 165 oziroma še vedno grozi izguba 165 delovnih mest zaradi zaprtja, kot vemo, rudnika, in s tem povezanimi problemi. Tukaj smo zaznali, da je treba ukrepati konkretno, hitro, ker gre za ljudi, človeške usode in zato smo prišli prav v Zasavje, v Trbovlje, kjer smo na širšem koordinacijskem sestanku z deležniki, ki so povezani s to problematiko, uspeli že zagotoviti, da bo omogočeno 50 do 70 možnih prezaposlitev. Hkrati pa smo ustanovili posebno koordinacijsko skupino, ki bo tako v zvezi s to problematiko TET kot tudi širše v zvezi s problematiko Zasavja ugotovila, kje so ključni problemi, katere so ključne možne kratkoročne, srednjeročne rešitve in potem bo lokalna skupnost v povezavi z vlado in z deležniki na tem področju, bodisi predstavniki podjetništva, energetike in tako dalje, poiskala konkretne rešitve. Vlada je tu že pokazala, da misli zelo resno. To bomo tudi pokazali tako, da bomo prihodnje leto začeli obiskovati regije in naš namen je, da se podamo v vse slovenske regije, da na nek način pokrijemo, da tako rečem, celotno Slovenija. Seveda pa bodo ti delovni obiski dobro pripravljene vnaprej, da ne bomo počeli tisto, kar ni primerno, sploh ne v tem času, ko so zadeve, kot pravite, resne, da bi se posvečali predvsem videzu. Treba je najti vsebine, kje so problemi najhujši, kako jih začeti reševati, kratkoročno, srednjeročno in dolgoročno.

Tukaj bi poudaril, da moramo upoštevati raznolikost regij, občin, torej lokalnih okolij, kakorkoli to opredelimo. Tukaj je treba pristopati k rešitvam na način, ki ga na nek način priporoča že sporočilo OECD, ki je nastalo ob pripravi teritorialnega poročila za Slovenijo, v katerem je zapisano, da so razvojno uspešne tiste države, ki so navznoter uspele vzpostaviti učinkovit teritorialni razvojni dialog, navzven pa povezati svoje razvojne potencialne s tistimi v soseščini. To se pravi, treba je imeti dialog, treba je ugotoviti, kaj so posebnosti regij in se z vlaganjem v znanost, tehnologijo, v podjetništvo, v druge sfere odzivati predvsem na ta način, da so te naložbe osmišljene, denimo v smislu pametne specializacije, da te investicije prinašajo dodano vrednost in multiplikativne učinke, kar ni bil vedno primer oziroma zelo pogosto tudi ne v preteklosti. In predvsem, da se pri tem upoštevajo posebnosti regije, da se torej spodbuja tisto, kar je za neko regijo razvojno lahko najbolj učinkovito, ker ima pač ta regija neke zgodovinske, naravne ali druge danosti v tej smeri.

Če na tej točki nekako zaključim. Absolutno bo vlada, upam, da tudi skupaj s koalicijo in celotno politiko izkazala maksimalni posluš za regionalni razvoj. V prihodnjem letu bomo to nadalje, kot smo že pokazali na primeru, ki sem ga omenil, dopolnili tudi s konkretnimi ukrepi, pa tudi sistemskimi, ki bodo sprejeti na zakonodajni in drugih širših ravneh. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Franc Trček ima zahtevo za dopolnitev odgovora.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala še enkrat za besedo.

Z odgovorom seveda nisem zadovoljen, ker je nekoliko presplošen. Vem, da je komisija, ki je bila ustanovljena za reševanje TET, sprejela sklep, da TET ne gre v stečaj, in to naj bi bilo realizirano ta teden. Zanima me., kako je s tem.

Prihodnje leto bo za Maribor verjetno že prepozno. Kar bi želel slišati, bi bil odgovor na vprašanje:

Kdaj bo Vlada sprejela nek sistemski razvojni zakon, ki bo reševal problematiko deprivilegiranih regij, časovnica tega sprejetja in seveda tudi finančna konstrukcija le-te oblike reševanja?

Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predsednik Vlade dr. Miro Cerar.

DR. MIRO CERAR: Hvala.

Seveda je bil odgovor do neke mere splošen, kar je tudi normalno, kajti ti problemi se urejajo tudi na splošni ravni, kot sem rekel, z zakoni. Tudi sami ste omenili, da bi bilo treba na zakonski ravni sistemsko nekatere zadeve urejati. Bil sem pa tudi zelo konkreten. Navedel

sem konkreten primer. Tudi v okviru splošnih navedb sem omenil pametno specializacijo, upoštevanje lokalnih značilnosti, vlaganje v znanost, tehnologijo in upoštevanje dodane vrednosti, multiplikativnih učinkov in podobno, možnost kriznih intervencij. Tu lahko menim, da že sedanji zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja omogoča Vladi, da sama razglasi neko območje za krizno v tem smislu in lahko potem izvaja na tem problemskem območju določene ukrepe, kot so davčna olajšava za zaposlovanje, davčna olajšava za novo investiranje, povračilo plačanih prispevkov in tako naprej.

Tukaj bi rad izpostavil nekaj. Niso vsi problemi v občinah ali v vseh občinah posledica slabe politike države, pač pa marsikje tudi slabe politike v samih občinah. In zato je treba pristopati, kot pravite sami, k problemom vedno konkretno. Tipičen primer se je zdaj pokazal v Mariboru. Res, da je tu naloga države bila že pred leti na nek način zastavljena, da pomaga, a žal ni prišlo do realizacije nekaterih že zasnovanih ukrepov. In to je vsekakor izziv za to vlado, tudi za ta parlament. Po drugi strani pa smo bili ravno pred kratkim priča nekaterim trditvam, izjavam v občini, ki so kazale na neko dramatično situacijo, in so bile potem same po sebi ovržene z izjavami s strani iste občine, torej župana, da so situacije nekoliko drugačne. Jaz mislim, da občine, tako Maribor, prej smo govorili pač o Trbovljah, lahko bi govorili tudi o drugih občinah v Zasavju ali marsikje drugje v Sloveniji, potrebujejo to konkretno preučitev. Vlada se bo s tem, kot sem rekel, tudi ukvarjala, šla bo v same regije, šla bo v kontakt z občinami, ne nazadnje se bomo in se že odzivamo tudi na problematiko v posameznih občinah s strani posameznih ministrstev. Mislim, da smo tu že naredili prve korake. In tudi na zakonodajni ravni bodo ti koraki zanesljivo sledili.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Franc Trček ima predlog za razpravo o odgovoru.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Ja, hvala za dodatno pojasnilo.

Seveda bom izhajajoč iz drugega odstavka 246. člena Poslovnika predlagal, da se o odgovoru predsednika Vlade na naslednji seji opravi razprava, zlasti v luči zakona, ki ste ga že omenjali in mogoče v luči amandmiranja tega zakona, da se bi skozi nek bolj kompleksni sistem indeksov dejansko v zakonu določilo, kdaj se sprožijo tovrstni ukrepi. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Drugi bo poslansko vprašanje zastavil mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Spoštovani predsednik Vlade, Državnega zbora, ministri, drage kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Dolžnost vsakega predsednika vlade je, da obrani suverenost države. Suverenost Slovenije je tako ali drugače ogrožena zaradi prekomernega trošenja. Naš javni dolg še vedno leti v nebo in nič ni videti, da bi se ta trend kaj ustavljal. Upam, da vas sedanje dobre novice o pozitivni gospodarski rasti niso zaslepile in da ni to le neke vrste zatišje pred nevihto, ko bodo ponovno udarili tisti znani finančni špekulantje. Razprava o uravnoveženosti slovenskega proračuna, mislim, da je popolnoma zašla, ker se enostavno vse skoncentrira na popolnoma banalno vprašanje, ali si za varčevanje ali pa si proti. Stvari pa so mnogo bolj zapletene, mnogo bolj kompleksne. Seveda pa je popularno danes biti proti varčevanju. Vendar tisti, ki so proti varčevanju, nikoli ne povedo, kako bodo izposojeni denar tudi vrnili. Na nek način ravnajo zelo neodgovorno, ker vso težo tega bremena prelagajo na mlade generacije, ki danes ne razmišljajo več, kaj bodo počele v državi, ampak vedno bolj razmišljajo, kako bodo čim hitreje iz te države odšle. Govorjenje o parolah, da je enostavno za vse kriv trg, enostavno ni res. Če bi v Sloveniji trg deloval, potem ne bi imeli te krize. Jaz mislim, da je razlog za to krizo prav to, ker trg ni deloval in ker so se zgodili določeni pajdaški dogovori.

Uravnoveženost proračuna je zato temelj naše suverenosti. Glede na proračun za leti 2014 in 2015 pa lahko rečemo, da smo še daleč od uravnoveženega proračuna. Med prihodki in odhodki je še vedno globoka luknja in razliko lahko zapolnimo na dva načina – ali da zmanjšamo odhodke ali da povečamo prihodke. Kot pa se zdi glede na zadnji sindikalni odgovor med vlado in sindikati, da se je vaša vlada odločila, da bo proračun predvsem uravnovežila z novimi davki. Govori se o dodatni obdavčitvi energetske intenzivne industrije, ki naj bi po izračunih gospodarske zbornice odnesel 10 tisoč delovnih mest. Govori se o dvigu DDV. Še vedno vztrajate na visokih trošarinah, kljub temu da so rekordno nizke cene nafte. Napovedujete tudi nov nepremičninski davek.

Sprašujem vas, spoštovani predsednik Vlade, ker ste obljubili, da bo proračunski primanjkljaj pod 3 % BDP, govorite o fiskalnem pravilu, da bi naj ga uvedli:

Ali se vam zdi primerno, glede na to, da je Slovenija zelo nizko na vseh lestvicah konkurenčnosti, da proračun še naprej poskušate uravnoveževati z dvigovanjem davkov?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predsednik Vlade dr. Miro Cerar.

DR. MIRO CERAR: Hvala lepa.

Kolegu poslancu Toninu odgovarjam na naslednji način. Vlada si je vsekakor kot svojo prednostno nalogo opredelila pripravo in sprejetje ukrepov za uravnoveženje javnih financ. Tu želim ponovno poudariti, ne zaradi tega ker smo se k temu zavezali s pravnimi akti

tudi v okviru Evropske unije, in še manj zaradi tega ker bi nas k temu prisiljevala Evropska unija ali kdorkoli, ampak zaradi nas samih. Mi moramo naše finance konsolidirati, uravnotežiti, spraviti na nek normalni okvir, da bomo s tem omogočili normalno funkcioniranje države in posledično tudi gospodarstva.

Vlada za leto 2015 načrtuje, kot veste, doseganje primanjkljaja v sektorju država v višini 2,8 % BDP, v nadaljnjih letih pa v skladu s fiskalnim pravilom ustrezno seveda padajoče. Ob tem je vlada sprejela nabor ukrepov, tako da je manjši del teh ukrepov, ena sedmina, predvidena na strani prihodkov, pri čemer gre predvsem za učinkovitejše pobiranje javnih dajatev, se pravi davščin, in za boj proti sivi ekonomiji, kjer smo že začeli z nadgradnjami v tej smeri. Napovedujemo še bolj intenzivne ukrepe proti sivi ekonomiji in delu na črno. Večji del ukrepov, in tukaj se na nek način že reflektiram na vprašanje, kar šest sedmin od sedmih pa je predvidenih na odhodkovni strani, pri čemer gre tukaj za nadaljevanje restriktivne politike plač v javnem sektorju, za racionalizacijo širšega sektorja država in za boljše ciljne izdatke za investicije, kar sem na nek način omenil že v prejšnjem odgovoru. Pri tem smo naredili in delamo precejšnje napore v dialogu s sindikati, predstavniki občin in tudi gospodarstva. Gre za socialni dialog, ki deloma poteka tudi v obliki pogajanj glede proračuna za leto 2015. Jaz mislim, da smo tukaj pravzaprav uspešni, kajti uspevamo ta dialog voditi dokaj uravnoteženo. Dosegli smo že dogovor s predstavniki sindikatov in imamo kar uspešne korake že narejene na strani dogovarjanja tudi z gospodarstvom in tudi z občinami. Jasno, da se pri tem pojavljajo kritike, da se dvigujejo včasih toni, da je nekdo nezadovoljen s tem, ampak gre za nek proces socialnega dialoga, skozi katerega ohranjamo socialni mir, višamo stopnjo neke politične pogajalske kulture, iščemo rešitve in smo prepričani, da bomo do njih prišli. Pri tem bi samo omenil, da upam, da se bo tudi Gospodarska zbornica kot predstavnica gospodarstva vrnila k pogajanju, s katerih je nedavno odšla. Cilj vlade je oblikovanje takšne davčne politike, ki bo podprla ekonomske ukrepe za rast in zaposlovanje. Če odgovorim še nekoliko naprej, so ti ukrepi, ki bodo veljali že z letom 2015, skrbno izbrani na način, da ne bi povzročili poslabšanja gospodarskih razmer in bi imeli čim več dolgoročnih pozitivnih učinkov. Tudi glede izpustov CO2 vlada še vedno išče optimalno rešitev. Tu razprave še ni zaključila. O dvigu DDV ni bilo nikoli govora. To je neka novinarska raca, ki se je pojavila, ne vem, kje. Glede trošarin ohranjamo nivo zato, ker je to smiselno. In nepremičninski davek bomo uvedli zato, ker smo se zanj zavezali v koalicijski pogodbi, predvsem pa zato, ker primerjalni podatki kažejo, da ima Slovenija na tem področju eno največjih rezerv.

Vlada namerava javnofinančno konsolidacijo dosegati predvsem s pametnim

prestrukturiranjem odhodkov, s ciljem da na vsak vloženi evro javnega denarja dobimo najboljše učinke. Zato nameravamo nadaljevati racionalizacijo javnega sektorja, pri čemer pa lahko takšno razmerje pričakujete tudi v nadaljevanju z glavnino ukrepov na ravni odhodkov, na strani prihodkov pa predvsem njihovo prestrukturiranje. Na primer z večjo obdavčitvijo premoženja in konkurenčnejšo obdavčitvijo dela. Naj še omenim, da je vlada zelo resno pristopila tudi k sprejemanju fiskalnega pravila, kjer že poteka tudi dialog z vsemi političnimi strankami, ker menimo, da je sprejetje tega zakona zdaj pa že ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Matej Tonin ima zahtevo za dopolnitev odgovora.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Res je. Ko se soočamo s krizo, je ključno in pomembno, da se breme krize čim bolj pravično razdeli med vse ciljne skupine in na celotno državo. Ko na eni strani govorimo o zmanjševanju odhodkov in povečevanju prihodkov, bi opozoril na eno stvar pri zmanjševanju odhodkov, ker se zelo velikokrat govori o zmanjševanju mase plač v javnem sektorju. Želel bi poudariti, da prihaja do velikih nesorazmerij v tem javnem sektorju in da Vlada še vedno celoten javni sektor obravnava kot eno veliko organizacijo, ki je zelo enotna, čeprav je po svojem bistvu zelo različna. Mislim, da je to tisto temeljno, kar je narobe. Problem, ki ga vsaj v Novi Sloveniji vidimo, je ta, da se vse tlači v eno škatlo, čeprav so posamezniki znotraj javnega sektorja zelo različni. In tudi breme krize v javnem sektorju ni pravično porazdeljeno. Če pogledate primer policistov, boste lahko videli, da se je od začetka krize število policistov vztrajno zniževalo. Če na drugi strani pogledate število učiteljev, se je število učiteljev v času krize povečevalo. Od leta 2008 do 2014 je število učiteljev zraslo za tisoč 500, medtem ko se je število otrok zmanjšalo za 2 tisoč 500. To so podatki, ki govorijo v prid temu, da so razmerja v javnem sektorju v tem trenutku nepravilna.

Zato me zanima, spoštovani predsednik Vlade:

Ko se boste pogajali z javnim sektorjem tudi o zmanjševanju odhodkov, ali boste te razlike v javnem sektorju pripoznali in jih tako tudi obravnavali ter s tem vzpostavili večjo pravičnost v javnem sektorju?

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predsednik Vlade dr. Miro Cerar.

DR. MIRO CERAR: Hvala.

Kar zadeva javni sektor, se osebno strinjam, in tako je tudi stališče Vlade, da tu razmerja niso dobro opredeljena oziroma vse preveč je uravnalovke na eni strani, na drugi strani pa so nekatere razlike, ki so, kot pravite,

nepravilne ali pa so strukturno nepravilne. Tako, denimo, se osebno zelo strinjam, da je policija, jaz se celo upam reči, od osamosvojitve do danes v glavnem izgubljala, in to predvsem zaradi politike, ki ni znala dovolj ceniti tega področja, te sfere in njene pomembnosti za družbo. Eden od ciljev te vlade je, ko ste ravno omenili policiste, zagotovo povrniti ugled policistom, tej službi, tej dejavnosti, temu poklicu. Predvsem smo proti uravnalovki. In tu bo treba vpeljati postopno in na pravi način nagrajevanje po trudu in uspešnosti, da bo tudi v javni upravi popolnoma jasno, da tisti, ki dobro dela, ki se trudi, lahko dobi več, da tisti, ki dela slabo ali noče delati, mora dobiti manj ali mora zapustiti javno upravo. To so izzivi in naloge, ki smo si jih zadali. Upam, da nam boste pri tem pomagali vsi poslanci in cel državni zbor.

Če pa se samo za hip še vrnem, da izkoristim ta delček, ki mi je na voljo, bi samo še omenil prej omenjeno fiskalno pravilo. Tudi to je en del prizadevanja te vlade, da tisto, kar ustava določa, sedaj izvedemo še z zakonom in potem v praksi, da uvedemo proticiklični model fiskalnega pravila, ki bo omogočil vzdržnost javnih financ in ki nas bo zavezal do tiste mere, kolikor je to za Slovenijo razvojno in sicer najbolj primerno, da še vedno ostanemo znotraj pravil, kajti mi smo se zavezali, da pa s tem ne pretiravamo, tako da bi ogrozili našo konkurenčnost, razvoj in, kot ste rekli, na nek način tudi samostojnost, ki izhaja iz te ekonomske sfere. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Matej Tonin za predlog za razpravo o odgovoru.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Spoštovani predsednik Državnega zbora, v skladu z 246. členom Poslovnika zahtevam razpravo o odgovoru predsednika Vlade.

Zdi se mi izjemno pomembno, da se ta državni zbor kot najvišje zakonodajno telo pogovarja in ukvarja s tem, kako bomo uravnotežili naše javne finance. Prvič, na kakšen način, in drugič, s kakšno dinamiko. Predsednik Vlade, ne želim biti nesramen, ampak želel bi pa reči, ni dovolj biti samo proti, potrebna so tudi dejanja in ukrepi. Vi ste v svojih odgovorih marsikaj povedali, za kaj si prizadevate oziroma kakšno je vaše stališče, ampak sedaj moramo priti od teh stališč do konkretnih dejanj. Od vaših stališč do zakonskih predlogov. Zagotovo vam je znana Lafferjeva krivulja v ekonomiji, ki govori, da ko do določene meje povečujete davčno stopnjo, se prihodki v proračunu sicer povečujejo, v neki stopnji pa se zadeva obrne. Jaz mislim, da se nekaj podobnega lahko zgodi prav pri dodatnem obdavčenju energetske intenzivne industrije, ki je že sedaj zelo na meji rentabilnosti in še nadaljnje povečevanje davkov bi enostavno pomenilo izgubo delovnih mest, kar pa ponovno pomeni izgubo za državni proračun. Sami ste omenili nekonkurenčno

stanje pri obdavčitvi dela. Jaz zelo nenavadno gledam določene socialiste v tem državnem zboru, da pristajajo na to, da je v Sloveniji dobiček manj obdavčen kot pa delo. Jaz mislim, da je to ena izmed stvari, ki bi jo morali nemudoma in takoj spremeniti. Trošarinska politika. Kamorkoli pridemo, nas avtoprevozniki opozarjajo, če je Slovenija res tako neumna, da skozi okno meče denar zaradi previsokih trošarin, da je naše gorivo postalo nekonkurenčno. Ključno za povečevanje prihodkov v državni proračun se mi pa kljub vsemu zdi izboljšanje poslovnega okolja. Tukaj mislim na debirokratizacijo, na poenostavitev postopkov, kjer je pomembno zlasti, da poenostavimo umeščanje v prostor in da tudi naredimo fleksibilnejši trg dela. Vse te debate, ki sem jih sedaj nanizal, se mi zdijo ključne, da o njih razpravljamo. Pred kratkim sem bral nek magnetogram, kjer ste celo vi pred, mislim da letom ali dvema, dejali, da je to nezaslišano, da se vse stvari v državnem zboru sprejemajo po nujnem postopku. Tudi vaša vlada nadaljuje sedanjo prakso. V tem niste popolnoma nič drugačni kot druge vlade, zato bi bilo dobro, da daste vaši vladni koaliciji navodilo, da vendarle o tako pomembnih stvareh, kot je uravnoteženje državnega proračuna, razpravljamo, in to poglobljeno razpravljamo. Zato upam, da bodo koalicijski poslanci tovrstno razpravo tudi podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: O vašem predlogu bo Državni zbor tako kot o prejšnjem predlogu odločil jutri, 16. decembra 2014, v okviru glasovanja.

Kot tretja sprašuje mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS ZaAB): Najlepša hvala. Spoštovana predsednika, ministrica, ministri, gospe in gospodje!

Skoraj sto dni miniva od nastopa vaše vlade, in verjamem, da se boste strinjali z mano, da pravzaprav niste imeli sto dni miru ali časa, da bi pripravili potrebne ukrepe, da bi temeljito razmislili, kaj je potrebno v naslednjih korakih narediti za naše ljudi, našo državo. Živimo v časih, ko je treba hitro ukrepati, kjer je treba odločitve sprejemati pravzaprav vsak dan. Tako dela tudi vaša vlada, tako dela ta koalicija. Skoraj vsak zakon, ki ga dobimo na mizo s strani vlade, je treba sprejeti po nujnem postopku in tako rekoč čez noč. Prav, če mislite, da je to za nadaljnjo krepitev gospodarske aktivnosti potrebno. Prav, če mislite, da je to potrebno tudi za blaginjo ljudi. Veste, v naši poslanski skupini smo kar nekaj teh predlogov vlade, koalicije, podprli. In tudi naprej bomo delovali tako, če bomo ocenili, da je to dobro za državo in za blaginjo državljanov potrebno. Ne razumem pa, zakaj je vladni koaliciji tako težko podpreti vsak naš predlog. Predlog, ki pride s strani opozicije. Za vse je potreben strateški premislek in iskanje sistemskih rešitev. Pa naj gre za reševanje človeških življenj, primer somalijske deklice, ali

reševanje državnega premoženja, primer Petrola. Energetski zakon je bil pripravljen in sprejet pod našo vlado. Zahteven zakon, veliko je bilo usklajevanja, veliko je bilo sprememb. Nujna je bila uveljavitev zaradi spoštovanja evropskih pravil. Časa nismo imeli veliko. In, ja, naredili smo eno napako. Iz zakona smo izpustili del, ki se nanaša na tako imenovani tihi prevzem Petrola. Petrol je pomembno strateško podjetje za našo državo. Infrastruktura, plinovodi, so posredno v lasti Petrola, zato je strateško pomembno podjetje. V medijih smo lahko v zadnjem mesecu zasledili, da se s Petrolom dogaja nekaj podobnega, kot se je pred leti dogajalo z Merkurjem, Istrabenzom, Mercatorjem. Prodaja pod mizo.

Zakaj, gospod Cerar, je tako težko podpreti naš predlog in te stvari preprečiti?

Zakaj je tako težko podpreti nekaj kar je prav gotovo v interesu države in ljudi?

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja predsednik Vlade dr. Miro Cerar.

DR. MIRO CERAR: Hvala lepa poslanki Alenki Bratušek za vprašanje.

Naj najprej na kratko odgovorim na tisti del, ki se tukaj sedaj ponavlja, zakaj po nujnem postopku vlagamo zakone. Enostavno zato, ker je ta vlada nastopila svojo funkcijo, svojo vlogo v momentu, ko je treba neke nujne ukrepe sprejeti. Tudi ko sem sam pred leti, kot je bilo omenjeno, gospod Tonin je to omenil, pisal o tem kritično, nisem pisal tako, kot je rekel on, ampak je bil tam še dodatek, da je razumljivo, da vlada mora včasih vlagati zakone po nujnem postopku in jih parlament tudi na ta način sprejemati, če se mudi, če je za državo to izjemnega pomena itn. Ravno v tistem času je bilo to v nekem hipu pomembno, da pa se s tem ne sme pretiravati. In zagotavljam vam, da ta vlada v prihodnjem letu ne bo s to prakso na ta način nadaljevala, kajti ti roki bodo potekli. Potem smo pred izzivi, ki terjajo redne postopke, kjer bomo lahko normalno stvari sprejemali v normalnih časovnih okvirjih. Tako da ni skrbni glede tega. Sedaj pa je situacija res nekoliko urgentna, ker smo bili pol leta brez vlade in potem nastopili vlado v času, ko je treba pač nujne ukrepe sprejeti, če želimo iziti iz krize.

Moram reči, da Petrol je zame osebno, po mojem mnenju za državo zelo pomembna naložba, zato te problematike ne obravnavamo površno ali brezbrizno. In to, da je vlada dala pravzaprav negativno mnenje k predlogu, ki ste ga vložili, ni bilo mišljeno v tej smeri, da bi zanemarjali ta problem. Nasprotno. Vlada in pristojna ministrstva, predvsem za finance in za gospodarstvo, zelo pozorno spremljata to problematiko, in prav tako upam, da jo spremlja tudi SDH, pri čemer pa seveda utemeljitev našega mnenja dejansko stoji na razlogih, ki ste jih povedali. To je, da predlog ni ne celovit in ne sistemski, zato moramo tukaj zavzeti odklonilno mnenje. Vi izhajate iz predpostavke, torej

predlagatelji zakona, da je Petrol za državo naložba strateškega pomena. Mesto za to, kaj je res strateškega pomena, je v strategiji, torej v aktu, ki se imenuje Strategija upravljanja kapitalskih naložb države. Vi veste, da je ta strategija tik pred tem, da bo v končnem osnutku obravnavana na vladi in bo že v začetku prihodnjega leta obravnavana tudi v tem spoštovanem zboru. Ravno zdaj, ko smo priča privatizaciji teh 15 podjetij, vidimo, kako pomembno je, da se taki procesi ne počnejo brez zadosti vnaprej premišljene strategije. Zato želimo celotno upravljanje z državnim premoženjem zdaj postaviti na neke čvrste temelje skupaj z vami, spoštovane poslanke in poslanci. Zato bomo, potem ko bomo to obravnavali na vladi, predhodno tudi s socialnimi partnerji, začeli intenzivno razpravo o tej strategiji upravljanja državnih naložb v državnem zboru.

Situacija v Petrolu je takšna. Država ima danes v Petrolu 24,87 % delnic, in tako na prevzem ali prodajo drugih lastnikov nima vpliva. Petrol deluje na področju maloprodaje naftnih derivatov, torej povsem tržne dejavnosti, država pa zaradi njegovega prevladujočega položaja ceno regulira. Po Zakonu o SDH to naložbo težko opredelimo kot strateško. Enako velja za deleže, ki jih ima Petrol v Gen-I, d. o. o., in Geoplinu. Glede na lastništvo infrastrukture in položaj neodvisnega operaterja prenosnega omrežja pa je pomemben predvsem sedanji 100-procentni delež Geoplina v družbi Plinovodi. Tu namreč gre za infrastrukturo, ki je za državo strateškega pomena, in v skladu z omenjenim zakonom mora država v njej ohraniti lastniško kontrolo z najmanj 51-procentnim deležem. In v takih primerih bomo v skladu s strategijo, ki jo bomo opredelili, opredelili, kako ravnati s firmami takšnega pomena. Do tedaj pa bomo informacijo o transakcijah z delnicami Petrola skrbno spremljali in enako pričakujem tudi od SDH.

Kot rečeno, pa je pred nami izziv, ki sem ga večkrat napovedal, in to je ta strategija, s katero zelo pospešeno zdaj delamo, da bo čim prej predložena Državnemu zboru. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Alenka Bratušek ima zahtevo za dopolnitev odgovora.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS ZaAB): Najlepša hvala.

Z novelo energetskega zakona želimo ali pa smo želeli, brez vaše podpore na žalost to ne gre, preprečiti tihi prevzem Petrola, preprečiti, da bi nekdo uspel priti do tako imenovanega kontrolnega deleža, gospod Cerar. To je vse. In glede na vse navedbe v medijih, se nam mudi, zato smo želeli dobiti podpise od poslancev vaše stranke, Stranke Mira Cerarja, od poslancev koalicije. Nimamo časa razmišljati, čakati, pripravljati strategijo. Kot sem rekla, zdaj že več kot 14 dni hodimo okoli in prosimo, da nam pomagate sprejeti zakon, ki bi vladi

omogočal, da prepreči, jaz bom kar rekla glede na preteklo prakso, tajkunizacijo Petrola. Vladi bi z zakonom to omogočili. Če mislite, da je to prav, da se dogaja, bo pač vlada dala soglasje. Jaz ne vem, če sploh kdo lahko razume, zakaj nam pri tem ne pomagata, zakaj nam pri tem ne pomaga vsaj vaša stranka, če že drugih koalicijskih vaših partnerjev ne moremo prepričati. Res je, da ste v zvezi z državnim premoženjem, prodajo le-tega in upravljanjem večkrat menjali stališče tako vi kot vaša stranka. Ampak sedaj še ni prepozno. Lahko to naredimo, lahko to naredimo skupaj. Če bomo predolgo razmišljali oziroma če boste predolgo razmišljali in iskali sistemske rešitve, pa veste, kaj pravi slovenski pregovor: Po toči zvoniti je prepozno. Ampak odgovornost za to bo vaša.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja predsednik Vlade dr. Miro Cerar.

DR. MIRO CERAR: Hvala. Bom zelo kratek.

Glede tega, da smo menjali stališča, bi rekel, da to ne drži. Če ste merili morda na odnos do privatizacije, smo imeli vseskozi isti odnos. Rekli smo, da smo proti privatizaciji strateško pomembnih državnih podjetij, da pa v primeru, če bo kateri od postopkov privatizacije pripeljan do faze, ko ga več ne bo mogoče zaustaviti brez izrecne in izredne in velike škode za državo, za ugled države, kredibilnost brez odškodninskih ali kakšnih drugih pravnih postopkov, potem tega ne bomo storili. Dejansko se tukaj stališče ni spremenilo. Spremenile so se okoliščine. Mi se glede na okoliščine odzivamo v skladu z našim stališčem.

Poudaril sem, da država ima tukaj 25 % delnic, če zaokrožim. Tukaj velja Zakon o prevzemih, ki varuje delničarje, in poudaril sem, da država spremlja dogajanje preko svojih ministrstev, preko strokovnih služb. Pa tudi verjamem, da SDH – Slovenski državni holding budno modri situacijo. Tako da je zaradi tega sprejeta ocena, ki smo jo podali, in vlada bo pri tem vztrajala. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Alenka Bratušek ima predlog za razpravo o odgovoru.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS ZaAB): Hvala.

Skladno s poslovníkom predlagam, da se o tem v tem državnem zboru pogovorimo, ker gospod Cerar, se opravičujem, ampak jaz mislim, da pravzaprav sploh ne razumete, za kaj v tem primeru gre. Z energetskega zakonom bi vladi dali pravico oziroma možnost, da odloči o tem, ali je koncentracija enega lastnika lahko tako velika v Petrolu ali ne. Če mislite, da je prav, da se te stvari dogajajo tako, boste pač kot vlada dali soglasje. To je vse. Na eni strani govorite, da je pri strateško pomembnih podjetjih potreben temeljit razmislek kako in kaj, na drugi strani pa niste pripravljeni pomagati in ukrepati. Lahko bo prepozno.

Kar se tiče druge privatizacije in menjavanja stališč. Jaz mislim, da je vsem, ki preberejo določene stvari, jasno, da so se te nekajkrat spremenile brez sprememb okoliščin. Ampak za Petrol je pa v tem trenutku okoliščina takšna, da bi s sprejetjem tega zakona te stvari lahko preprečili. Če vam je res za sodelovanje med koalicijo in opozicijo, če vam je res za to, da skupaj nekaj dobrega naredimo za to državo, res ne vem, zakaj je tak problem podpreti stvari, ki jih v dobri veri, za dobro države, za dobro ljudi pripravimo v opoziciji.

Res je, tako kot je rekel kolega Tonin, treba je preiti od besed k dejanjem. Na žalost smo sedaj še vedno samo pri besedah. Še imate možnost, tudi vlada ali pa koalicija, da se v tem primeru premislite in nam pomagate.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: O vašem predlogu bo državni zbor odločil jutri, 16. decembra 2014, v okviru glasovanj.

Kot četrti sprašuje gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav predsedniku Vlade, ministrski ekipi, kolegicam in kolegom ter ostalim, ki so v dvorani.

Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev in tudi stranka že več mandatov vlaga napore v dolgoročno vzdržnost pokojninske blagajne. Na tem mestu ne bom ponavljal, koliko so upokojenci vsa ta leta že prispevali na račun vzdržnosti javnih financ, saj so nam ti podatki znani. Naši dosežki so razvidni med drugim iz sprejetja pokojninske reforme ter zaveze iz Zakona o Slovenskem državnem holdingu, kjer je eksplicitno določeno, da gre 10 % kupnine od prodaje kapitalskih naložb države za namene demografskega rezervnega sklada, ki nastane s preoblikovanjem Kada.

Tudi v temu mandatu smo v stranki DeSUS dosegli soglasno podporo in zavezo koalicijskih partnerjev, da bomo poiskali dolgoročno vzdržne in demografskim spremembam prilagojene vire za zagotavljanje dostojnih pokojnin. V nadaljevanju koalicijski sporazum vključuje konkretno zavezo glede ustanovitve demografskega rezervnega sklada. Naj ga citiram: "Koalicijski partnerji se strinjamo, da bomo v skladu z določbami Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju do 30. junija 2015 sprejeli Zakon o ustanovitvi in delovanju demografskega rezervnega sklada, ki bo zagotovil dolgoročno stabilnost pokojninskega sistema. Zakon o demografskem rezervnem skladu bo poleg začetnih sredstev, ki so že določena v veljavni zakonodaji, opredelil tudi možna dodatna sredstva ter podrobneje določil poslovanje in upravljanje sklada."

Glede na jasno določen rok ustanovitve demografskega rezervnega sklada, nas poslanke in poslance Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev in vse upokojence konkretno zanima:

Kdaj točno bomo prejeli v sprejetje ta zakon?

Naj samo omenim, da se je po zagotovilih bivše predsednice vlade že prejšnja vlada ukvarjala s tem vprašanjem, iskala možne vire financiranja, zato bi besedilo moralo vsaj v grobem že obstajati.

Hkrati me zanima:

Ali sploh potekajo oziroma kakšne aktivnosti potekajo v zvezi s tem in ali je znan nabor možnih virov financiranja sklada?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja predsednik Vlade, dr. Miro Cerar.

DR. MIRO CERAR: Gospodu Jurši se zahvaljujem za vprašanje.

Vsekakor vsi soglašamo, da je dolgoročna okrepitev kapitalskega temelja našega pokojninskega sistema nujna in potrebna. Gre tudi za temelj naše medgeneracijske solidarnosti, kajti prispevke vplačujemo vsi skupaj ne le zato, da imajo pokojnine naši starši, ampak tudi za sebe. In predvsem tudi mladim moramo dati neko trdno zavezo, da bodo sami po upokojitvi deležni dostojne in varne pokojnine. Zato razmišljamo o tej koalicijski zavezi, ki ste jo omenili, že zdaj intenzivno v vladi, kljub temu da se ta hip ukvarjamo z nekaterimi drugimi zadevami prioriteten. Prav v naslednjih mesecih bomo odprli to razpravo zelo intenzivno in skušali v tej časovnici priti do tudi zakonskih rešitev. Če bi se za kakšen mesec morda zadeva zamaknila, bo to smiselno pod pogojem, da bi prišli na koncu do takšnih rešitev, ki bodo vzdržale, ki bodo dolgoročno pomembne, pri čemer moramo tudi vedeti, da moramo zaradi drugih obvez, ki jih imamo tudi širše, glede na priporočila Sveta EU, zagotoviti to dolgoročno vzdržnost pokojninskega sistema.

Vlada pristopa k temu problemu na podlagi nekaterih že opravljenih študij in simulacij. Veste, da je bila recimo že sprejeta ocena finančnega potenciala demografskega rezervnega sklada Centra poslovne odličnosti Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani. Imamo tudi izdelavo ocene dolgoročnih potreb pokojninskega sistema Inštituta za ekonomska raziskovanja in tako naprej. Skratka, to so neke kakovostne študije, ki kažejo, kako bi se bilo mogoče tega problema lotiti. Že zdaj zagotavljam, da bo ta problem obravnavan v širokem dialogu. To ne bo zgolj tema znotraj nekih strank morda v koaliciji, tu bo treba vzpostaviti širši dialog tudi v parlamentu. Ključni izziv tega demografskega rezervnega sklada je, kot ste omenili, njegovo financiranje, torej kako postopno ustvariti kapitalsko podlago, se pravi oblikovati neko premoženje, iz donosnosti katerega bomo lahko zagotavljali dofinanciranje potreb pokojninskega sistema. Naslednji ključni izziv pa je, kot veste, kako, kdaj in pod katerimi pogoji bomo črpali potem sredstva iz tega sklada. To bi bilo možno tako, da bi se po nekih

simulacijah in študijah, tudi teh, ki sem jih omenil, vsako leto zagotovilo neko obsežno proračunsko financiranje sklada in se tako v obdobju, recimo 10 let, okvirno gledano, ustvarilo neko zadostno premoženje za pokrivanje vsaj dela obveznosti, ki jih za financiranje pravic vsako leto namenimo iz proračuna. Med naborom finančnih virov se kot možnosti omenjajo predvsem davčni viri, ob sedanjem premoženju Kada in naložbah v ZPIZ v Zavarovalnici Triglav. Seveda pa pridemo pri tem do ključnega problema, ki ga nenehno omenjamo danes oziroma te dneve in te mesece, to je izziv javnofinančne vzdržnosti, kajti vsi ti ukrepi so sprejemljivi samo v okvirih javnofinančne vzdržnosti. Tako na Ministrstvu za finance in Ministrstvu za delo že ocenjujejo, da je praktično zelo težko verjeti, da bi se v obdobju, ko se zadolžujemo za tekoče financiranje proračuna, še dodatno zadolževali za ta namen, pri čemer ni gotovo, da bi raven donosnosti iz tako ustvarjenega premoženja dosegala ali presejala strošek financiranja, torej obresti zadolževanja. Ne glede na te dileme, ki jih bo treba razrešiti – in tu res pričakujem široko debato in tudi podporo stroke – je jasno, da bomo morali rešitve pri zasledovanju cilja dostojnih pokojnin iskati tudi v povezavi z večjo vlogo drugega stebra, torej v kombinaciji prejemkov tako iz obveznega kot tudi iz prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja.

Lahko vam povem, da Vlada na to še kako intenzivno misli in da je to ena tistih prvih nalog, ki se jih bo lotila v prihodnjem letu. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Franc Jurša ima zahtevo za dopolnitev odgovora.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Ja, malo drugače bom postavil zadevo. Gospod predsednik, če v poslanski skupini kot tudi v stranki Demokratične stranke upokojencev ne bomo začutili zadostne aktivnosti na tem področju, vam zagotavljam, da bomo to isto vprašanje postavili čez tri do štiri mesece. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predsednik Vlade dr. Miro Cerar.

DR. MIRO CERAR: Kot predsednik Vlade in član koalicije z Desusom seveda pričakujem to vašo aktivnost. Pričakujem tudi aktivnost ostalih dveh strank v koaliciji, da nas boste spomnili, če bi bili morda kje prepočasni. Vsekakor pa bomo na tem delali in upam, da posebna opozorila ne bodo potrebna. Bo pa potrebna vsebinska diskusija. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsedniku Vlade se zahvaljujem za podane odgovore.

V skladu z 247. členom Poslovnika Državnega zbora prehajamo na poslanska

vprašanja, postavljena na 2. seji Državnega zbora.

Minister za finance dr. Dušan Mramor bo odgovoril najprej na vprašanje mag. Branka Grimsa v zvezi s politiko trošarin.

DR. DUŠAN MRAMOR: Spoštovani!

Vprašanje se je nanašalo na politiko oblikovanja trošarin. Pri oblikovanju politike trošarin na goriva v Sloveniji Vlada Republike Slovenije upošteva tako cilje ekonomske politike, zaveze na področju doseganja okoljskih ciljev kot tudi gospodarsko situacijo in proračunski vidik, saj so prihodki od trošarin na energente pomemben in stabilen proračunski vir. Višina trošarin je rezultat premisleka o ustreznem ravnotežju med navedenimi dejavniki. Izpostavljam pa, da je trošarina le eden izmed elementov, ki oblikujejo drobnoprodajno ceno energenta. Na drobnoprodajne cene energentov v Sloveniji tako vplivajo tudi spremembe drugih dajatev, ki pa so predmet politik drugih resorjev. Trenutno so povprečne drobnoprodajne cene pogonskih goriv v Sloveniji v primerjavi s sosednjimi državami res višje le v Italiji. Ob tem v Sloveniji količina pogonskih goriv, od katerih je obračunana trošarina, v letošnjem letu v primerjavi z enakim obdobjem lani ostaja nespremenjena. Poudarjam – nespremenjena. Prav tako se ohranjajo stabilni prihodki trošarin od pogonskih goriv, ob tem da so se za dizel letošnji prihodki od trošarin povečali v primerjavi z enakim obdobjem lani, pri bencinu pa so prihodki od trošarin nižji. Višina trošarine prek drobnoprodajne cene v Sloveniji le omejeno vpliva na sektor avtoprevoznitva. Za prevoz blaga in potnikov lahko upravičenci, ki imajo sedež podjetja v državah članicah EU ali EFTA, uveljavljajo vračilo trošarine v višini razlike med veljavno trošarino ter minimalno trošarino, določeno z evropsko direktivo. Dodatno so v Sloveniji omogočena vračila dela trošarine še za nekatere panoge, in sicer kmetijstvo, gozdarstvo, gradbeništvo, strojogradnja ter pogon motornih vozil. Pri rabi energentov, sedaj pa za ogrevanje, sedanja politika trošarin ni namenjena spodbujanju rabe okoljsko manj sprejemljivih energentov, to je ekstra lahkega kurilnega olja, KO-EL, kot ga imenujemo. V skladu z okoljskimi cilji se spodbuja prehod na zemeljski plin ter obnovljive vire energije. Konkurenčnost drobnoprodajnih cen s sosednjimi državami na povpraševanje po tem gorivu ne vpliva, saj se v skladu s trošarinsko zakonodajo nakup in prevoz tega kurilnega olja v Slovenijo šteje za vnos energenta, kar pomeni, da je treba obračunati in plačati trošarino v Sloveniji. Pri lahkem kurilnem olju količine v zadnjih letih vztrajno padajo na račun povečevanja rabe drugih virov, milejših zim in varčnejše rabe energentov. Po podatkih te energetske bilance Republike Slovenije za leto 2014 je za leto 2014 ocenjeno, da bo končna poraba kurilnega olja za 26,4 % manjša kot v letu 2013. Končna poraba energije iz obnovljivih

virov energije pa bo v letu 2014 za 8 % višja kot v letu 2013. Največji delež, 81,4 %, obnovljivih virov energije in neobnovljivih industrijskih odpadkov bo v letu 2014 predstavljal les in druga lesna biomasa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Branko Grims ima zahtevo za dopolnitev odgovora.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala.

To je bil perfekten birokratski odgovor, ki pa v ničemer ni odgovoril na tisto dilemo, ki sem jo jaz postavil v svojem vprašanju. Namreč, vsaka davčna, tudi trošarinska politika bi morala biti v funkciji nekega pozitivnega spodbujanja, razvojnega spodbujanja ravnanja posameznikov. Sedanje stanje je pa ravno nasprotno. In tudi izgovarjanje na prejšnje leto je seveda brezpredmetno, ker točno isto sem opozarjal tudi prejšnje leto. V čem je problem? Pri nas so trošarine tako nesorazmerno visoke, da imajo avtoprevozniki prav pod grožnjo sankcije v svojem lastnem podjetju nalogo, da če gredo ven, morajo zunaj tankati. Isto se dogaja vsem ostalim. Vsi navadni državljani in državljanke, ko gredo v tujino, če kdo pozabi tankati, poslušaj potem, joj, sem pozabil tankati, kakšno napako sem naredil. Skratka, imamo neko stanje, ki spodbuja ljudi k napačnem ravnanju. V čem je to ravnanje napačno? Veste, tiste vožnje, ki se pri nas opravijo, ali domačih ali tujih, se opravijo v vsakem primeru. Samo če ti tankaš izključno v tujini, to pomeni, da si vse davke, trošarine in vse prepustil nekemu drugemu, nekemu v tujini, bogatiš tujo državo. Svinjarija ostane pa v Sloveniji. To je v resnici rezultat sedanje politike. Kot, recimo, govoriti o vprašanju, kako posamezna višina trošarine vpliva na ravnanje ljudi, pa reči, mile zime, je zelo lepo, ampak to nima kaj dosti s tem opravka, o čemer mi danes govorimo. Kaj je ključni problem? 47 milijonov evrov, smo lahko prebrali, je uradno priznано, da je bilo izpada iz prihodkov trošarin, glede na načrtovano, iz preprostega razloga, ker so trošarine nesorazmerno prevelike, nerazumno prevelike.

In me samo zanima:

Ali bo kdo za to odgovarjal?

Ali boste vi prevzeli odgovornost?

Kaj boste storili, da se te stvari ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Dušan Mramor odgovarja.

DR. DUŠAN MRAMOR: Ja, mi je zelo žal, da smatrate številke kot birokratski odgovor. Številke so pač dane. Če bi bile trošarine previsoke, potem bi to pomenilo, da se bi zmanjšale količine. Količine prav pri dizlu pa so se povečale glede na prejšnje leto. Nam je bilo ključno pri tem določanju trošarin, kaj se dogaja s količinami v Sloveniji v primerjavi s količinami v Avstriji, Madžarski, Hrvaški in Italiji. Model

določanja teh trošarin z vidika proračuna – to je samo z vidika proračuna – na pogonska goriva, ključni je ta premislek, ali v Sloveniji pri določeni višini trošarin začenja količina padati bolj, kot pada količina v sosednjih državah, kjer si lahko avtoprevozniki natočijo polne tanke. Ker to pač ni bil primer, so trošarine sledile taki politiki, kot so, in tukaj zaradi tega dodatnega izpada zagotovo ni bilo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Branko Grims ima predlog za razpravo o odgovoru.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Zelo zanimivo, da uradne ugotovitve, objavljene tudi v medijih, jih lahko preverite, posameznih institucij te države sedaj minister zanika. Tam je bilo zelo jasno povedano, da je prišlo do velikega izpada glede na načrtovano višino prihodkov iz naslova trošarin. Prebrali smo lahko številko 47 milijonov in obrazložitev v medijih je bila, da je ocena teh institucij prav to, da so bile trošarine nesorazmerno prevelike in tudi na tem področju Slovenija ni konkurenčna s sosednjimi državami. Zaradi specifične oblike, ki jo ima Italija, ki ima okoli morje, se je s tisto zelo težko primerjati. Poznajo pa oni določene druge ukrepe, in so jih poznali še bolj v preteklosti, s katerimi so to ne samo kompenzirali, ampak obrnili na glavo v določenem 50 kilometrskem pasu tam ob mejah, še to je treba povedati, ki govorimo o Italiji. No, ampak za nas so ključne Hrvaška, Madžarska, Avstrija, in tukaj je situacija popolnoma jasna. Ta obremenitev predstavlja sorazmerno velik poseg v kvaliteto ali pa, če želite, blaginjo ljudi na nekem področju, ki se mu ne da izogniti. Danes prevozi ali pa tudi kurjava enostavno niso noben luksuz. To je nekaj, kar danes moraš imeti ali pa preprosto ne moreš funkcionirati v modernem svetu. In zaradi tega je pri teh stvareh treba upoštevati vse tiste vidike kot pri katerikoli drugi obliki davčne politike. Predvsem to, da se usmerja ljudi v bolj racionalnem ravnanju, po eni strani, in po drugi strani, da ima od tega država ob upoštevanju prvega pogoja kar največ. Pri trošarinski politiki očitno stvari niti slučajno niso dobre, niso ustrezne. Dovolj o tem govorijo številke, ugotovitve Umarja, vseh drugih institucij, ki so se s tem ukvarjale, o tem lahko veliko beremo, o tem pa se očitno ne želi odkrito spregovoriti v Državnem zboru Republike Slovenije. Ampak tukaj gre za vprašanje odgovornosti za nekaj, kar je pomemben prihodek proračuna in po drugi strani sorazmerno veliko breme za navadne ljudi in ne nazadnje tudi podjetnike, tudi za gospodarstvo.

Zato predlagam, da Državni zbor Republike Slovenije o tem opravi razpravo na eni od prihodnjih sej.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: O vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 16. decembra 2014, v okviru glasovanj.

Minister za finance, dr. Dušan Mramor bo odgovoril na vprašanje mag. Marka Pogačnika v zvezi z izvedbenim zakonom o fiskalnem pravilu.

DR. DUŠAN MRAMOR: Hvala lepa. Spoštovani!

To vprašanje je bilo podano pred približno mesecem dni in takrat je bilo relevantno. Sedaj je pa Vlada na svoji 12. redni seji 4. decembra sprejela besedilo predloga zakona o fiskalnem pravilu in ga poslala v Državni zbor. Jaz sem njegovo vsebino tudi predstavil na vseh poslanskih skupinah. Če pa izkoristim ta čas, pa grem skozi določene elemente te vsebine, da pojasnim, kaj ta zakon vsebuje. Mi vemo, da je osnova za zakon o fiskalnem pravilu pravzaprav sprememba ustave. Za spremembo ustave pa je osnova pogodba o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju v ekonomski in monetarni politiki ali tako imenovan fiskalni akt, ki ga je sprejela Evropska unija, da bi koordinirala fiskalne politike svojih članic predvsem v okviru evroobmočja. Tukaj so zelo stroga pravila o tem, kako morajo izgledati fiskalna politika in fiskalni rezultati. Tem pravilom je sledila tudi vlada, ko je pripravila ta novi zakon o fiskalnem pravilu. Pri tem je morala upoštevati, pa ne samo to pogodbo, se pravi ta fiskalni akt, ampak tudi določila ustave, ki so bolj stroga od določil same pogodbe, ker po določilu ustave mora biti na srednji rok proračun uravnotežen brez zadolževanja. To se pravi, da sme biti deficit enak 0. Medtem ko je po pogodbi možno imeti strukturni deficit minus 0,5 %. Se pravi, ta omejitev je dodatna, kar pomeni, da smo bili bolj strogi, kot je stroga Evropska unija. Znotraj tega je določeno število posebnih točk, ki se tičejo najprej fiskalne pravila. To se pravi, da ta fiskalni pakt omogoča določitev srednjeročnega fiskalnega cilja v razponu, ki navzgor ni omejen, navzdol pa je omejen s strukturnim deficitom v višini 0,5 %. Kot sem že prej rekel, naše fiskalno pravilo ima omejitev 0 %, ker je tako zapisano v ustavi. Drug tak element, ki je ključen, je določitev minimalne vrednosti srednjeročnega cilja. Mi vemo, da ta srednjeročni cilj 0, lahko pa se giblje strukturni deficit od minus 0,5, navzgor ni omejen, in hkrati dejanski deficit proračuna minus 3 %. To so meje, kjer se lahko giblje, vendar v celem območju, se pravi srednjeročnem obdobju mora biti izravnana.

Fiskalni pakt določa, da so lahko izjeme, kadar so posebne izjemne okoliščine. Ta predlog zakona, ki smo ga sprejeli na vladi, omogoča odstopanje od načela srednjeročne uravnoteženosti v obdobju resnega gospodarskega upada ali v primeru naravnih in drugih nesreč ali drugi nepredvidenih dogodkov, na katere ni mogoče vplivati, če imajo ti dogodki pomembne posledice na finančno stanje sektorja države. Tukaj smo sledili neposredno temu fiskalnemu paktu.

Poleg tega je določen, kadar pride do odstopanj, tudi korekcijski mehanizem. Ta

mednarodna pogodba, ta fiskalni pakt predvideva sprožitev korekcijskega mehanizma, če pride do odstopanja, ki ni posledica izjemnih okoliščin. V primeru izjemnih okoliščin torej ni treba, da se korekcijski mehanizem sproži znotraj tega časa, v katerem te izjemne okoliščine trajajo, se pa mora sprožiti potem, ko so te izjemne razmere končane.

Mogoče bi še poudaril, na kakšen način se lahko porabijo presežki. Zakon določa, da kadar imamo presežke prihodkov nad odhodki, se ti presežki shranijo na posebnem računu in se uporabljajo potem za pokrivanje primanjkljajev v času izjemnih okoliščin oziroma odplačilu glavnice dolga. Toliko mogoče za zdaj.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Minister za finance, dr. Dušam Mramor bo odgovoril na vprašanje mag. Andreja Šircelja v zvezi z ukrepi glede agresivnega davčnega planiranja.

DR. DUŠAN MRAMOR: Hvala lepa za vprašanje.

To je zelo vroča tema, kot vemo, tudi na evropski ravni, in to že nekaj časa, čeprav je pač, bi rekel, zdaj javnosti bolj poznana ob primeru Junckerja. Po našem mnenju davčna politika ne more in ne sme biti ključni kazalec privlačnosti poslovnega okolja določene države. Lahko je eden od kazalcev ustreznosti poslovnega oziroma podpornega okolja. Kljub temu našemu mnenju smo v okviru davčne reforme 2006 pa tudi kasneje v bistvu določili davčne stopnje in pa oženje davčne osnove, ki je naredila Slovenijo izjemno konkurenčno na področju davka od dohodkov pravnih oseb. Po davčni stopnji smo peta država z najnižjo davčno stopnjo, 17-odstotno, prva in druga sta Bolgarija in Irsko z 10 in z 12,5-odstotno. Poleg tega smo določili tudi oženje davčne osnove predvsem z olajšavami za splošne investicije in investicije v raziskave in razvoj in tako naprej. Kljub temu v skladu z načelom zakonitosti davčni organ odloča v davčnih zadevah samostojno v okviru in na podlagi mednarodnih pogodb, ki obvezujejo Slovenijo v okviru zakona in splošnih aktov. Zato dogovorov, tako kot smo imeli primer pri Luksemburgu, glede drugačne davčne obravnave ni mogoče sklepati. Drugačno ravnanje bi pomenilo škodljivo davčno prakso in kršitev načela enake davčne obravnave zavezancev. Da bi mi šli v to smer ni možnosti, saj Slovenija kot članica EU in OECD je zelo aktivna v teh telesih pri oblikovanju zakonodaje, in tako kot nekatere druge države izjemno podpiramo dejavnosti na ravni EU in OECD, kjer naj bi države uskladile v svoje ukrepe in aktivnosti, da bi se v bistvu takšna agresivna davčna politika posameznih držav omejila. Tukaj imamo celo vrsto aktivnosti. Najprej je ta base erosion and profit shifting – BEPS, to je zmanjševanje davčne osnove in preusmerjanje dobička. To je projekt, kjer je OECD izjemno aktiven in spreminja mednarodna davčna pravila s ciljem njihove prilagoditve

globalni in digitalni ekonomiji, povezanosti davčnih sistemov in tako naprej. Slovenija tukaj zelo sodeluje.

ECOFIN. Evropska unija je sprejela 9. decembra, to se pravi na zadnjem ECOFIN-u dve direktivi, spremembo direktive o matičnih in odvisnih družbah, tako da nimajo možnosti davčnega optimiranja oziroma da je ta možnost bistveno bolj omejena za te družbe, ki imajo svoje odvisne družbe po svetu, in direktivo o administrativnem sodelovanju na področju obdavčevanja, ki dejansko predpisuje, kako sodelujejo posamezni davčni organi. Poleg tega je naredila Evropska komisija akcijski načrt za okrepljen boj proti davčnim goljufijam in davčnim utajam, ki mu mi sledimo in imamo še poseben akcijski načrt, ki je pripravljen za ta BEPS, ki sem ga že omenil, na celi vrsti področij, ki naj bi omejeval takšno davčno agresivno politiko.

Slovenija zelo sodeluje, v zadnjih dveh letih je posebno Nemčija zelo vidna na tem področju in podpisujemo in se pridružujemo vsem konvencijam. Slovenija pa seveda tega ne podpira.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Andrej Šircelj ima zahtevo za dopolnitev odgovora.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovani ministri, ministrice!

Jaz bi na ta odgovor dal dodatna vprašanja v zvezi s tem. To, da smo mi člani Evropske unije, vsi vemo. To, da smo člani OECD, vsi vemo. Tudi Luksemburg, tudi Irsko, tudi Ciper tudi Združeno kraljestvo, tudi Francija, tudi Nemčija so člani Evropske unije, so člani OECD in imajo pri davkih drugačne rešitve, spoštovani minister. Verjetno je marsikoga presenetila ta novica o tem, da se dogovoriš za davčno stopnjo, se pravi, če prideš v Luksemburg prideš na finančno ministrstvo, na davčno upravo in rečeš, poglejte, prenašam sedež v Luksemburg, prenesem toliko in toliko aktivnosti, zato mi dajte davčno stopnjo 1 %. To je seveda možno, in to je možno na podlagi zakonske določbe v Luksemburgu. In to je v skladu z EU. Če tu pogledate nekatere odzive, potem lahko rečemo, da tu ne gre za nobene offshore zadeve. Minister za finance Luksemburga je povedal, da je to popolnoma normalno, da je v skladu z zakonodajo. Potem je treba davčno harmonizirati in da je absolutno nujna koordinacija in približevanju davčnih politik v Evropi. To, spoštovani minister, vse vemo.

Vendar jaz bi si želel odgovor:

Kaj bo naredila Slovenija za to, da bo davčno konkurenčna na podlagi novih izsledkov in kaj bo naredila tudi na področju fizičnih oseb?

Namreč tudi za fizične osebe imam informacije, verjetno bi jih morali imeti tudi vi, da lahko neka država neki osebi da rezidentstvo in reče: "Poglejte, vi ste najbolj slavna operna pevka, zato vam damo rezidentstvo, vi ste

najbolj slavni dirkač formule ena, zato vam damo rezidentstvo in vam damo nižjo davčno stopnjo." In to je dogovor.

In tu me zanima:

Kaj bo naredila Slovenija za to?

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja minister za finance dr. Dušan Mramor.

DR. DUŠAN MRAMOR: Glede tega, da bi različno obravnavali različne osebe oziroma podjetja, kot je bilo v Luksemburgu, pri nas ni nobene osnove. Mislim, da tudi tega mi ne podpiramo. Pridružujemo se tistim državam, ki tega ne podpirajo, in se vodijo na nivoju OECD in EU akcije, ki naj bi takšne dejavnosti zmanjšale in preprečile. S tega vidika Slovenija pač ne misli biti davčno konkurenčna na tak način, da različno obravnava praktično enake davčne zavezanke. Druga stvar pa je, da poskušamo konkurirati z nižjimi davčnimi stopnjami in večjimi davčnimi olajšavami. Kot sem že rekel, posebej na področju obdavčenja premoženja in dohodkov iz premoženja je pa Slovenija šla mogoče že celo predaleč. Pri davku od dohodka pravnih oseb je druga stvar, tam smo med tistimi državami, ki so davčno najbolj konkurenčne v Evropi. Medtem ko pri obdavčenju donosov na premoženje smo pa verjetno kar med prvimi. Teh podatkov ta trenutek pri sebi nimam.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Andrej Šircelj ima predlog za razpravo o odgovoru.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik.

Glede na odgovor ministra za finance in glede na realno stanje, ki je danes v Evropi, imam predlog, da Državni zbor v skladu s poslovnikom opravi razpravo. Prvič zaradi tega, ker mi imamo takšne davčne prakse, ampak kot je dejal luksemburški minister za finance, imajo takšne napredne davčne odločitve, kot se reče advance tax ruling, in so tudi uporabljene v Nemčiji, Franciji, Združenem kraljestvu in na Nizozemskem. To je vaš kolega minister za finance v Luksemburgu naštel. In vse je v skladu z evropskimi direktivami in vse je v skladu z OECD direktivami. Vsi so člani teh organizacij, vse te države. Tudi sedite skupaj na sestankih, ko se o tem pogovarjate. In če tu govorimo o davčni konkurenci – vi ste rekli, da bi to predstavljalo, prej ste omenili besedo, škodljivo davčno konkurenco. Ta skovanka je zelo znana. Tudi dejansko vemo, kaj pomeni – da bi to to pomenilo. Ali to pomeni v teh državah dejansko potem škodljivo davčno konkurenco? Jaz mislim, da je na podlagi teh informacij treba v davčnem sistemu in davčni politiki nekaj narediti, da bo Slovenija konkurenčnejša tudi na tem področju. Luksemburg je država, ki je po nacionalnem prihodku na prebivalca druga na svetu. Luksemburga nimamo za neko državo, ki ne bi

spoštovala pravil Evropske unije, Evropske komisije in tako naprej. Težko govorimo to tudi za Združeno kraljestvo, težko govorimo tudi za Francijo, za Nemčijo. In tu imamo zdaj neke nove informacije o tem, da imajo neke drugačna pravila. Strinjam se, da smo sprejeli direktive, obrestno direktivo, da smo sprejeli tako imenovano direktivo o tem, kje ima podjetje sedež. Vendar, spoštovani minister, jaz mislim, da bo ves kapital dejansko odšel oziroma se je že odselil v neke druge države. In zanima me, in jaz bi rad, da se opravi tu splošna razprava, kaj bo naredila Slovenija za to, da bo zadržala kapital, poleg tega da je treba zadržati tudi ljudi, predvsem tiste, ki so visoko izobraženi, in da bo privabila dodatni kapital. Tudi vi, mislim, da ste govorili o tem, da Sloveniji primanjkuje kapitala. In kot kažejo primeri teh držav, je davčna politika vseeno zelo pomembna. Vseeno je zelo pomembno, če imate tam toliko in toliko podjetij. Seveda so to podjetja, ki imajo poštni nabiralnik, kakorkoli že. Ampak to so zelo razvite države članice Evropske komisije, OECD, kjer se ta davčna pravila dejansko tudi sprejemajo in potrjujejo.

Zaradi tega še enkrat predlagam, da se o tem opravi splošna razprava.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: O vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 16. decembra 2014, v okviru glasovanj.

Minister za finance dr. Dušan Mramor bo odgovoril na vprašanje gospoda Andreja Čuša v zvezi z dvojno obdavčitvijo delavcev migrantov.

DR. DUŠAN MRAMOR: Hvala lepa.

V zvezi z dvojno obdavčitvijo dnevnih migrantov bi rad povedal, da je zmotno razumevanje, da so dohodki čezmejnih delovnih migrantov doseženi v tujini dvojno obdavčeni, saj se dvojno obdavčenje takih dohodkov odpravlja z metodo za odpravo dvojne obdavčitve, ki je določena z relevantno konvencijo o izogibanju dvojnega obdavčenja dohodka oziroma z metodo za odpravo dvojne obdavčitve, ki je določena v zakonu o dohodnini. Možnost dvojne obdavčitve se pojavi zaradi obdavčite dohodkov fizičnih oseb po načelu rezidentstva in po načelu vira dohodka, ki je splošno uveljavljeno v večini razvitih držav in od leta 2005 tudi v Sloveniji. Ker so rezidenti obdavčeni po načelu svetovnega dohodka, torej od dohodka, doseženega v državi rezidentstva in tudi izven njen, hkrati pa so obdavčeni tudi v državi, v kateri so doseženi ti dohodki, prihaja do situacij, ko si pravico do obdavčenja določenega dohodka lastita obe državi. V skladu z mednarodnimi standardi OECD je država rezidentstva dolžna odpraviti dvojno obdavčitev. S tem namenom je v konvenciji o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka oziroma v zakonu o dohodnini vgrajena metoda za odpravo dvojne obdavčitve takega dohodka. Tako tudi rezidenti, čezmejni delovni migranti, ki

zaradi opravljanja dela v tujini odhajajo v tujino in se dnevno ali najmanj enkrat tedensko vračajo v Slovenijo, dohodek pa dosegajo pri delodajalcu v tujini, od tega dohodka niso dvojno obdavčeni, saj se možnost pojava dvojne obdavčitve, ki nastane zaradi obveznosti plačila davkov v državi, v kateri je dohodek dosežen, kot tudi v državi rezidentstva, preprečuje tako, da se davek, ki ga mora rezident Slovenije od tega dohodka plačati v Sloveniji, zmanjša za davek, ki je bil od tega dohodka že plačan tuji državi. V Sloveniji tak rezident torej plača le razliko med davkom, odmerjenim v Sloveniji, in davkom, plačanim v državi, v kateri je dohodek dosežen. Glede na navedeno je torej dvojna obdavčitev dohodkov čezmejnih delavcev migrantov že odpravljena.

In še v pojasnilo konkretne situacije. V primeru čezmejnih delovnih migrantov, posebno tistih, ki delajo v Avstriji, zaradi različne ravni dohodka in tudi davka pravilno prihaja do višjega doplačila davka v Sloveniji, ki so ga zavezanci dolžni poravnati že ob prijavi tega dohodka med letom oziroma na letni ravni. Zaradi teh visokih doplačil je bila z letom 2009 uvedena posebna osebna olajšava, vendar je Ustavno sodišče v letu 2013 v zvezi z navedeno olajšavo ugotovilo, da ni utemeljena z vidika enake davčne obravnave zavezancev z dohodki, doseženimi v Sloveniji, in z dohodki, doseženimi v tujini, zato je bila ta osebna olajšava 1. 1. 2014 odpravljena. Glede na navedeno je s 1. 1. 2014 obdavčitev dohodkov rezidentov čezmejnih delovnih migrantov primerljiva z obdavčitvijo dohodkov rezidentov, ki dohodke iz zaposlitve dosegajo samo v Sloveniji.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Andrej Čuš ima zahtevo za dopolnitev odgovora.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala za odgovor na moje ustno poslansko vprašanje, postavljeno na zadnji seji Državnega zbora.

Vseeno pa bi rad povedal, da sem z odgovorom nezadovoljen. Mislim, da je premalo konkreten in tudi kaže na to, da bo imela vlada Mira Cerarja do dnevnih migrantov, ki se raje zaposlijo v tujini, kot da so doma v Sloveniji na socialnih podporah, ignorantski odnos. Spremljal sem tudi podrobno aktivnosti civilne iniciative Apače, ki predstavlja, lahko rečemo, skoraj vse dnevne migrante s področja Štajerske, Koroške, Prekmurja. Teh je okrog 20 tisoč in so objavili tudi eno objavo, da je danes zadnji dan za vaš odgovor, torej vas kot ministra in vlade na novi predlog zakona o dohodnini.

Ker sem to tudi prebral, me zanima:

Ali so v tej smeri kakšne aktivnosti?

Se s predstavniki civilne iniciative Apače srečujete?

Ali res pripravljate kakšne spremembe ali pa novelo zakona o dohodnini?

V končni fazi bi rad opozoril, da vseeno ni prav, da dodatno udarimo po ljudeh, ki so

raje, kot da so doma socialni problem, šli v tujino s trebuhom za kruhom, pa vsi vemo, da ves zaslužen denar zapravijo v Sloveniji. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja minister za finance dr. Dušan Mramor.

DR. DUŠAN MRAMOR: Res nisem povedal, kaj smo naredili v tem zadnjem času. Še pred mojim prihodom na Ministrstvo za finance so se izjemno intenzivno iskali rešitve. To, kar sem rekel glede Ustavnega sodišča, je pač dano dejstvo. Mi smo iskali potem rešitve v spremembi zakona o dohodnini, in sicer tako, da bi se povečal priznan znesek stroškov prehrane med delom kot trajen ukrep in zmanjšanje letne davčne osnove od dohodka iz delovnega razmerja iz tujine kot začasen ukrep za leti 2014 in 2015. Spremembo zakona smo mi pripravili in predložili Službi Vlade za zakonodajo. Služba Vlade za zakonodajo je menila, da je tak predlog neustaven in zato s tem tudi nismo nadaljevali. Mi nadaljujemo z iskanjem rešitev. Za enkrat moram reči, da smo bili neuspešni.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Andrej Čuš ima predlog za razpravo o odgovoru.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala za dopolnitev vašega odgovora.

Rad bi povedal, da sem na tej spletni strani civilne iniciative Apače tudi sam prebral oziroma našel objavo, da se Vlada ne strinja z novelo Zakona o dohodnini, kot ste tudi sami povedali. To seveda pomeni, da koalicijske stranke, Stranka Mira Cerarja, Socialni demokrati in pa Demokratična stranka upokoencev, vedo, da je to problem, ampak nočejo, da bi se kaj premaknilo naprej. Ali je prava rešitev novela zakona o dohodnini ali pa na novo podpis meddržavnega sporazuma z Republiko Avstrijo.

Jaz predlagam v skladu s poslovnikom, da opravimo o odgovoru ministra razpravo na naslednji seji Državnega zbora, saj gre žal za zelo velik problem. V resnici na ljubo se tudi vse več mladih in pa tudi drugih odpravlja na delo v tujino, in ni prav, da jih dodatno, lahko rečem, obdavčimo ali pa udarimo po žepih. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: O vašem predlogu bo Državni zbor odločal jutri, 16. decembra 2014, v okviru glasovanj.

Minister za zunanje zadeve gospod Karl Viktor Erjavec bi danes moral odgovoriti na vprašanji gospe Ljudmile Novak v zvezi z reševanjem problematike reforme krajevnih uprav občin v deželi Furlaniji - Julijski krajini ter gospoda Marka Ferluge v zvezi z gospodarsko diplomacijo, vendar je danes odsoten zaradi udeležbe na Svetu za zunanje zadeve v Bruslju. Poslanke in poslanca sprašujem, če vztrajata pri ustnem ali morda želita pisni odgovor ministra. Pisni odgovor.

Torej bo minister na vprašanje odgovoril pisno. Hvala.

Minister za obrambo, gospod Janko Veber bo odgovoril na vprašanje gospe Erike Dekleva v zvezi z dolgoletnimi nerešenimi težavami uporabe vadišča Poček.

JANKO VEBER: Hvala za besedo.

Najprej tudi hvala za razumevanje, da lahko danes ustno odgovorim na vaše poslansko vprašanje, ki je bilo zastavljeno že na prejšnji seji, nanaša pa se na urejanje razmer na osrednjem vadišču Slovenske vojske na Počku, in sicer gre za urejanje razmer med občinami, ki so neposredno ob tem vadišču. Zagotovo pa ima najpomembnejšo vlogo prav občina Postojna. In v tem vmesnem obdobju lahko povem, da smo prioriteto pristopili k temu vprašanju. Počakali smo na izid rezultatov lokalnih volitev. Glede na novo sestavo občinskega sveta in glede na izvolitev županov smo potem tudi podali pobudo, da se čim prej organizira koordinacijska skupina, ki bo nadaljevala z delom. Gre za koordinacijsko skupino, ki jo imenuje občina Postojna oziroma župan občine Postojne in jaz kot minister s strani Ministrstva za obrambo. Vsaka stran predlaga tri člane. In lahko povem, da smo oboji že dali predloge. S strani Ministrstva za obrambo bo v koordinacijski skupini sodeloval državni sekretar, potem namestnik Generalštaba Slovenske vojske ter načelnik sektorja za civilno-vojaško sodelovanje Slovenske vojske. S strani občine Postojna smo ravno tako že prejeli obvestilo o sestavi njihove skupine, tako da je tudi podpisan dogovor o delovanju.

V prejšnjem tednu smo imeli prvi delovni sestanek, na katerem sva se spoznala z županom in tudi nekaterimi člani te delovne koordinacijske skupine. Dogovor je, da se koordinacijska skupina sestane že v tem mesecu. 22. decembra bo potekel prvi takšen sestanek, kjer bodo naredili pregled vseh odprtih vprašanj in zadev, o kateri se je treba dogovoriti, da bomo lahko izvajali aktivnosti na osrednjem vadišču Slovenske vojske. Želim pa poudariti, da je to resnično vadišče, ki je ključno za nadaljnji razvoj Slovenske vojske. Če takšnega vadišča ne bi imeli v Sloveniji, bi seveda morali izvajati številne aktivnosti v tujini, kar je povezano z zelo velikimi stroški. Tako da smo zainteresirani, da to vadišče dejansko dobi tisto svojo vlogo tako v lokalni skupnosti kot seveda tudi v sistemu Slovenske vojske, ker je to najracionalnejši in najučinkovitejši sistem usposabljanja.

Ta hip lahko povem, da smo tudi na prejšnji seji vlade dali soglasje k podpisu pogodbe za ureditev vojašnice v Postojni. Gre za vojašnico barona Andreja Čehovina. Soglasje je podano k pogodbi, ki je podpisana v višini 2,6 milijona evrov, in v letu 2015 je predvidena realizacija v višini 350 tisoč evrov in v letu 2016 v preostali višini. Torej gre za dvoletni projekt. Ta vojašnica pa je namenjena temu, da prevzame del bremena, če lahko tako rečem, ki

bi se sicer izvajal v vadišču Poček. Del logistike bo izvajan v Postojni, tako da se potem razbremenijo tudi investicijsko tisti del vadišča, ki je namenjen za to, da bi recimo bili pripadniki Slovenske vojske ali pa tudi drugih vojska nastanjeni na samem vadišču. To bo organizirano po podpisu te pogodbe v Postojni in s tem tudi želim povedati, da zelo konkretno pristopamo k temu, da se stvari urejajo.

Želimo pa si seveda, da bi bila tudi čim prej sprejeta odločitev o tem, da se uredi zemljiškoknjižno stanje oziroma da se s strani občine Postojna vendarle pristopi k temu, da podpišejo pogodbo o uskladitvi zemljiškoknjižnega stanja. S tem bi seveda bilo omogočeno Ministrstvu za obrambo, da zgradimo znotraj lokalne ceste, električno povezavo, ki jo potrebujemo za to, da bomo tudi v enem od svojih logističnih centrov ne uporabljali agregata, ampak električno energijo.

Toliko v temu delu. Če pa bo vprašanje v nadaljevanju, bom še dopolnil odgovor. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prehajamo na vprašanja poslank in poslancev v prvem krogu.

Najprej sprašuje dr. Vinko Gorenak, in to ministrico za notranje zadeve mag. Vesno Györkös Žnidar ter ministra za pravosodje mag. Gorana Klemenčiča.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Spoštovana ministrica, minister! Moje poslansko vprašanje se dejansko nanaša na tisto, s čimer bi se najverjetneje morala tako policija kot pravosodni sistem kot celota ukvarjati prioriteto že dve leti. Leta 2012 smo s takratne vlade poslali tako policiji kot generalnemu državnemu tožilcu gospodu Fišerju zaupna poročila Banke Slovenije, ki so se nanašala na sume storitve kaznivih dejanj. Zlasti na tako imenovane, v javnosti bolj znane – slabe kredite. Vi dobro veste, da je kasneje prišlo do tega, da smo bančni sistem v lanskem letu dokapitalizirali ali, po domače povedano, državljani so že drugič vrgli v slovenske banke praktično 5 milijard evrov. In to že drugič. Pravosodni sistem oziroma preiskovalno-pravosodni, kakorkoli ga imenujemo, mislim seveda na policijo, tožilstvo, sodstvo, dve leti po tem, ko so ta poročila dobili, moram reči, da me malo skrbijo rezultati. Skrbijo me pa preprosto zato, ker če se je policija takrat oglasila vsaj pri meni – in se je, mislim na Nacionalni preiskovalni urad – in so povedali, da rabijo nove ljudi, da rabijo še nekatere stvari, ki smo jih takrat zagotovili, vsaj na začetku leta 2013, se seveda na tožilstvu ni zgodilo nič. Na tožilstvu je gospod Fišer odigral vlogo poštarja. Napisal je spremni dopis pa je rekel: "V prilogi vam pošiljam ti dve poročili." In je to odstopil specializiranemu tožilstvu. Skratka, opravil ni nič. Absolutno nič.

Jaz sem vama pravzaprav že naslovil pisno poslansko vprašanje tam enkrat v mesecu oktobru in sem oba spraševal, kakšen je zdaj

rezultat po dveh letih na policijski strani in kakšen je rezultat na tožilski strani. In ali je eventualno že kaj na sodni strani. Seveda ta eventualno še danes velja iz temeljnega razloga, ker nisem pričakoval, da bi se v sodstvu že karkoli zgodilo, ker pač naše sodstvo ne funkcionira, drugega ne moremo temu reči. Vendar tisto, kar me je pa presenetilo, je pa to, da sem od vaju dobil izjemno izjemno različne podatke. Policija trdi eno o številu ovadb in o osumljenih ter v višini škode, tožilstvo pa je odgovorilo čisto nekaj drugega. Tako da moje današnje vprašanje je pravzaprav namenjeno temu, da se poenotita oziroma da slovenski javnosti povemo, kakšen je zdaj policijsko-tožilski rezultat zadeve, tako da bodo številke seveda iste in da ne bodo različne.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarjata ministrica za notranje zadeve mag. Vesna Györkös Žnidar ter minister za pravosodje mag. Goran Klemenčič.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Gospod predsedujoči, hvala za besedo. Gospod poslanec Gorenak, tudi vam hvala za vprašanje.

Kot ste že sami ugotovili, to vprašanje je name že bilo naslovljeno v mesecu oktobru. Odgovorjeno je bilo 10. 11., zato bom v veliki večini lahko svoj podani odgovor le potrdila na podlagi dodatnega preverjanja teh podatkov v policiji. Kar se tiče teh zaupnih poročil Banke Slovenije. Policija mi je potrdila, da je prejela obe poročili, in sicer prvo z dne 10. 7., drugo z dne 24. 7. 2012, nanašali pa sta se na ugotovitve iz skrbnega pregleda določene banke oziroma na poslovne izide poslovanja bančnega sektorja v Sloveniji. Glede na to, da je tudi takrat bilo ugotovljeno, da ta poročila ne vsebujejo konkretne podlage za obstoj suma v določenih kaznivih dejanjih, pa je vendarle policija na podlagi še določenih prijav nekaterih subjektov in na podlagi lastne dejavnosti ter v sklopu usmeritev specializiranega državnega tožilstva pristopila k svojim zakonskim pooblastilom in je tako v obdobju od 1. 1. 2013 do 29. 10. 2014 zaključila obravnavo 48 kaznivih dejanj, ki so bila storjena na območju Republike Slovenije. Od tega je 38 kaznivih dejanj bilo zaključenih s kazensko ovadbo, za 10 kaznivih dejanj pa je bilo po desetem odstavku 148. člena Zakona o kazenskem postopku podano poročilo na tožilstvo, ki se pošlje v primeru, ko na podlagi zbranih obvestil ni podlage za kazensko ovadbo. Od teh 38 kaznivih dejanj je bilo podanih 31 kazenskih ovadb, od tega je bilo na specializirano tožilstvo podanih 18 kazenskih ovadb, ostala pa so bila podana na okrožna državna tožilstva. Kar se tiče višine ugotovljene premoženjske škode za teh 38 kaznivih dejanj, za katere je policija podala kazenske ovadbe, znaša 126 milijonov 611 tisoč 450 evrov; tu pojasnjujem, da v tistem prvem odgovoru, ki smo vam ga podali, je bila podana približna ocena domnevnih oškodovanj okoli, in sicer je

bil takrat zapisan podatek 112,4 milijona evrov. Kar se tiče trenutne obravnave, policija obravnava še 99 sumov kaznivih dejanj, povezanih s poslovanjem bank. O vseh teh so bila že obveščena pristojna tožilstva, in sicer večino usmerjajo tožilci specializiranega tožilstva, gre za 33 primerov, v ostalih primerih pa preiskovanje usmerjajo tožilci okrožnih državnih tožilstev.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Gospod predsednik, poslanke in poslanci!

Dr. Gorenak, samo to bi dodal, Specializirano državno tožilstvo vodi trenutno – in to vas najbrž moti – 13 postopkov, kar je razlika od 18 kazenskih ovadb, o katerih je govorila kolegica ministrica za notranje zadeve, drugače so pa številke podobne. V tem ni nobenega misterija. Ko smo preverjali pri specializiranem državnem tožilstvu, nam je bilo povedano, kar tudi oba veva, da tožilci združujejo določene zadeve, prekvalificirajo določena kazniva dejanja. Te ovadbe se namreč nanašajo samo na 240. člen KZ, to je zloraba položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti. Dodal bi še nekaj. Vaše vprašanje, tako pisno kot danes ustno, se je nanašalo zgolj na tisto zaupno Banke Slovenije in temu je sledil tudi odgovor. Tako vprašanje kot odgovor pa sta kot taka nepopolna. Nekoliko bolj celovito vprašanje sem vsaj jaz dobil v začetku tega meseca od vašega poslanskega kolega in predsednika poslanske skupine, gospoda Tanka, ki sprašuje za celovito vprašanje, kaj je bilo storjenega glede revizij, ki so jih dale NKBM, NLB, poročila Banke Slovenije, pa tudi glede določenih ovadb, ki jih je Banka Slovenije ločeno dala. V poslovniško določenem roku bomo njemu tudi odgovorili. Mislim, da bodo ti podatki lahko bistveno bolj celovito prikazali, kako je s stanjem na področju preiskovanja tega kriminala. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Vinko Gorenak ima zahtevo za dopolnitev odgovora.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Bolj priložnost ministru, ker mu je časa zmanjkalo, se mi zdi, da je hotel še nekaj povedati.

Vendar mi na nekaj niste odgovorili, minister. Glejte, policija pravi, da je podala 38 kazenskih ovadb, tu pa mi pravijo, da so na tožilstvu prejeli 13 ovadb. Ne gre skupaj, za isto časovno obdobje. Jaz verjamem, da jih združujejo, ampak sem spraševal, koliko so jih prejeli. Prejeli so jih pa 38 na podlagi odgovora Ministrstva za notranje zadeve. Dobro, jih je 18, ampak tu piše pa 13. Mislim, da številke še vedno ne gredo skupaj. To je bolj časovna priložnost ministru.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dopolnitev odgovora, prosim.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala.

Ne, policija je dala podatek in ministrica je dala podatek o 18. 13 jih ima pa trenutno v delu specializirano državno tožilstvo. To pa zato, ker jih je nekaj prekvalificiralo in dalo na okrožna državna tožilstva. Rad bi poudaril, glejte, na sodišču dejansko še nobenega od teh primerov ni. Ne bi se strinjal z vašo nekoliko cinično opombo, da pač na sodišču seveda ni česa pričakovati. Na sodišču ne more biti zato, ker še obtožnic ni. Potem bomo lahko se opredeljevali do dela sodišč v tem primeru. Trenutno pa, kjer ni tožnika, ni sodnika. Kar se tiče številke, pa oba veva, da so lahko številke, samo število kazenskih ovadb oziroma število sumov kaznivih dejanj je statistično zelo vprašljiva kategorija. Preprosto zaradi tega, ker v eni ovadbi imate lahko enega ali 200 osumljencev. Pod eno kaznivo dejanje imate lahko en milijon ali pa 200 milijonov. In tukaj bo dejansko treba celovit odgovor pogledati. Kot rečeno, mi ga pripravljamo za vašega kolega gospoda Tanka, ker mi teh podatkov tudi sami nimamo. In tukaj smo tudi mi, kar se tiče Ministrstva za pravosodje, žal zgolj poštarji.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Vinko Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Ja, hvala lepa.

Ne zdaj toliko zaradi hudo pomanjkljivega odgovora, čeprav mislim, da številke vseeno nismo razčistili popolnoma, bolj iz razloga pomembnosti te teme. Ta tema je izjemnega pomena. Jaz mislim, da je izjemnega pomena za vse nas in da je izjemnega pomena za vse državljane. Glejte, oni so lansko leto vložili vsak nekaj nad 2000 evrov v te banke. In ta denar je nekam šel. Zato predvsem se mi zdi, da moram predlagati razpravo po poslovniku na to temo, da ministra, pristojna za to področje, se pravi ministrica za notranje zadeve in pa minister za pravosodje, vzdržujeta kondicijo, bom rekel, pri podrejenih službah, da bi te službe te stvari raziskale, jih obelodanile in da bi ti sumi kaznivih dejanj našli tudi pota na sodišče. Moja pripomba ni bila kaj dosti cinična. Res je, da ni še tam ničesar, kot pravite, nobenega obtožnega predloga, ampak saj tudi pri drugih zadevah vidimo, kakšna je ta odmaknjenost pravosodja od neke realnosti na tem področju.

Predsednik, jaz predlagam, da kljub vsemu opravimo razpravo na to temo, ker se mi zdi, da bo koristna za vse nas, da bo državljanom povedala nekaj na temo, kam je šel ta denar in ne nazadnje dala pospešek, bom rekel preiskovalno-tožilskim službam. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: O vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 16. decembra 2014, v okviru glasovanj.

Naslednji pa sprašuje Luka Mesec, in to ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo

gospoda Zdravka Počivalška ter ministrico za okolje in prostor gospo Ireno Majcen.

LUKA MESEC (PS ZL): Gospod predsednik, spoštovani zbor, hvala za besedo!

Moje vprašanje se v bistvu bolj nanaša najprej na okoljsko ministrico. V zadnjih dneh je slovensko javnost v bistvu kar pretresla novica iz Cinkarne Celje, ker je bila opravljena raziskava, ki jo je vodila poljska družba Environ Poland, ki je ugotovila, ko so šli testirati zemljo v Mozirju, Za Travnikom in v Bukovžlaku, da se na teh krajih nahaja kar 22 težkih, potencialno rakotvornih kovin, in sicer nekje do 5 metrov v globino zemlje segajo. Odkrili so na primer antimon, arzen, kadmij, barij, svinec, nikelj in kobalt in tako dalje. Tukaj se zdaj postavljajo vsaj tri vprašanja.

Prvo vprašanje je:

Kako je možno, da slovenska javnost do sedaj ni bila seznanjena s tem?

Drugo vprašanje, ki je povezano s prvim. Proti Sloveniji že teče postopek zaradi Cinkarne Celje, ker ga je Evropska komisija sprožila v začetku leta. Ministrstvo za okolje je takrat pri velenjskem podjetju Erico naročilo raziskavo. To podjetje je pa presenetljivo odkrilo, da nevarnih snovi na teh krajih ni, kar seveda zdaj nova raziskava poljskega podjetja postavlja na laž. In me v bistvu v zvezi s tem zanima:

Kako je to možno oziroma ali na ministrstvu že iščete potencialno odgovorne in kako boste ukrepali proti njim?

Za gospoda ministra Počivalška pa naslednje vprašanje. Cinkarna Celje je trenutno v postopku privatizacije in kot smo videli že v določenih primerih v Sloveniji, recimo v trboveljskem Lafargeu, privatizacija tudi okoljsko sliko še poslabša, ker so privatnemu lastniku še toliko bolj v interesu pač kratkoročni profiti, zato me zanima:

Kaj boste v luči privatizacijskega procesa v zvezi s tem ukrenili? Prvi problem je, da se bo verjetno znižala cena podjetij po tem razkritju, drugi problem pa je, kako se lahko izognemo ekološki ali pa nadaljevanju katastrofe po privatizaciji tega podjetja?

Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarjata ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen in minister za gospodarski razvoj in tehnologijo gospod Zdravko Počivalšek.

IRENA MAJCEN: Hvala, predsedujoči. Spoštovane poslanke, poslanci, spoštovani poslanec Luka Mesec!

Pri odgovoru na vaša vprašanja bi začela s tem, da je bila onesnaženost Celjske kotline s težkimi kovinami opredeljena s številnimi študijami. Na podlagi rezultatov analiz vzorcev, ki jih je bilo v zadnjih desetih letih na območju Celja več kot petsto, je glede uredbe o mejnih opozorilnih in kritičnih emisijskih vrednostih nevarnih snovi v tleh dobrih šesto

petdeset hektarov ožjega območja Celja prekomerno onesnaženega s težkimi kovinami, kadmijem, svincem, cinkom, arzenom.

Onesnaženje in pa ta dejstva so posledica seveda pretekle industrijske dejavnosti pa tudi sedanje, ne samo v Celju, ampak tudi njegovi okolici. Sama tovarna, torej Cinkarna Celje obratuje več kot sto trideset let. Res je, da se je z vstopom Slovenije v Evropsko unijo pričelo tudi z implementacijo zakonodaje, kamor spada tudi problematika onesnaženosti tal oziroma tudi problematika tako imenovanih starih bremen. Res je, da je bila uredba za sanacijo Celjske kotline v začetku letošnjega leta na nek način pripravljena, je pa bilo opozorjeno, da je treba pred tem postopkom na novo implementirati uredbo o tleh in še nekaj drugih dokumentov je, ki se vežejo na to uredbo. Zato bo ministrstvo nemudoma pristopilo k strokovni študiji, ki bo omogočila pripravo te uredbe o tleh.

Zato se z vami ne strinjam, da so ti podatki tako pretresljivi, tako novi, nekaj takšnega, o čemer Slovenci do sedaj nismo bili seznanjeni. Res je, ko govorimo o postopkih proti Cinkarni Celje, je lokacij za poimenovanje ali pa uporabljanje tega imena več. Eno je današnja proizvodnja Cinkarne Celje, eno je odlagališče nenevarnih trdnih odpadkov Bukovžlak, eno je odlagališče sadre Za Travnikom, potem je odlagališče sadre Bukovžlak, potem je območje proizvodnje v stari cinkarni pa območje Tehnopolisa pa proizvodnja današnje Cinkarne Celje in pa območje, kjer je občina Celje zgradila Regionalni center za ravnanje z odpadki.

Pri samem inšpekcijskem nadzoru, ki je vezan predvsem na to, da je v Cinkarni Celje bilo izdano IPPS dovoljenje, na podlagi katerega so za posamezne parametre bile določene mejne vrednosti in sama tovarna je dolžna v skladu z izdano odločbo poročati o monitoringih, ki se opravljajo tako za tla, za podzemne vode in tudi za zrak. Kadar so te mejne vrednosti prekoračene, je ARSO dolžan obvestiti inšpekcijske družbe, ki potem ukrepajo. Tako da je inšpekcija v okviru tega izvajala redne in pa izredne nadzore v Cinkarni Celje. Prav tako je bilo v letošnjem letu izdana ureditvena odločba, v kateri je bilo naloženo, da mora do konca leta zaradi večkratnega puščanja cevovoda, po katerem transportira sadro na deponijo, zamenjati prvih sedemsto metrov cevovoda. Nadalje je bila letos izdana ureditvena odločba družbi Nivo. Pri iskanju odgovornih je prav gotovo zelo pomembno, da se nakaže, če so kakšni indici, če so kakšna vedenja, torej na kateri objekt, na katero pravzaprav stopnjo tega postopka se obračate na ministrstvo, torej proti komu ukrepati. Samo delo na tem projektu zajema pravzaprav toliko ljudi, da je bistvenega pomena. Je pa res, da po Zakonu o varstvu okolja tisti, ki je lastnik oziroma povzročitelj, plača in tudi se vodijo inšpekcijski postopki, ko

se ugotavlja, kdo je povzročil odpadke na teh področjih.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala, gospa ministrica.

Ali želi poslanec gospod Mesec dopolnitev vprašanja oziroma odgovora?

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala.

Gospo ministrico bi vprašal:

Kako si razlagate to diskrepanco med študijo velenjskega podjetja Erico in poljskega podjetja Environ?

Ali v zvezi s tem tečejo kakšni preiskovalni postopki proti odgovornim?

Za gospoda ministra pa ohranjam isto vprašanje kot prej.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Predlagamo, da damo gospodu ministru najprej čas za odgovor.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Spoštovana predsedujoča, poslanke, poslanci, gospod Mesec.

Jaz moram povedati, da Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo ni pristojno za prodajo podjetij v deloma državni lasti, da je to kot nosilec projekta Ministrstvo za finance, in tudi ne za izvajanje okoljske politike. Vendar pa moram povedati, da sem kljub vsemu zelo zaskrbljen, ker se ravno v procesu prodaje začena problematizirati okoljski vidik poslovanja Cinkarne Celje. Moram povedati, da se bomo v okviru vlade prizadevali, da se ti okoljski problemi, kolikor jaz to poznam, izvirajo iz preteklega obdobja, sanirajo. Gre za to, da mi ocenjujemo, da najverjetneje ni naključje, da so se te zadeve pojavile sedaj v procesu prodaje. Pričakujem tudi, da bo Slovenski državni holding naredil vse potrebno, da zadeve, ki so sedaj prišle v javnost, ne bi vplivale na prodajni proces in pa na ceno. Gre namreč za to, da je Cinkarna Celje podjetje s tisoč zaposlenimi, 150 milijoni evrov letnega prometa, več kot 80 % svoje proizvodnje izvažajo na globalne trge. Začel se je je proces prodaje, in sicer oktobra 2014 s povabilom na javno izbiranje neobvezujočih ponudb, 12. 12., se pravi pred nekaj dnevi se je objavil tudi izbor kandidatov, ki naj dajo zavezujoče ponudbe, in verjamem, da bo Slovenski državni holding ta proces prodaje izpeljal s poudarkom na tem gospodarskem delu podjetja. Zadeve, ki so zgodovinsko gledano obremenjevale okolje v Celju, pa bomo morali rešiti. Verjamem pa, da tudi sedanje poslovanje, to, kar smo slišali, poteka v okviru predpisanih okoljskih standardov. Hvala.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo dajem še gospe ministrici Ireni Majcen.

IRENA MAJCEN: Hvala.

Rada bi povedala, da je analiza, ki smo jo prejeli s strani tega podjetja, ki je zadnje delalo preiskave, obsežna. Treba je najprej preveriti, ali se globina jemanja vzorcev ujema pri obeh podjetjih, ali se tudi nabor vseh potrebnih raziskav ... / znak za konec razprave/... se mi danes zdi prehitro govoriti o morebitnih ukrepih. Prva naloga je preveriti samo poročilo. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.
Poslanec gospod Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala.

Jaz bi vseeno na podlagi drugega odstavka 264. Člena Poslovnika predlagal, da Državni zbor o tej problematiki opravi razpravo. Mislim, da nisem dobil zadovoljivih odgovorov na nobeno od treh vprašanj. Se pravi ne na to, kakšna je zdravstvena ogroženost prebivalcev in kakšni so predvideni ukrepi, da se stanje izboljša v Celjski kotlini, ne na to, kaj se lahko v privatizacijskem postopku postori, in ne na to, kako bomo poiskali odgovorne za nastalo stanje oziroma predvsem odgovorne za dolgoletno zavajanje javnosti na tem področju. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

O vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 16. decembra, v okviru glasovanj.

Naslednji bo Tomaž Liseč postavil vprašanje ministru za infrastrukturo gospodu dr. Petru Gašperšiču.

TOMAŽ LISEČ (PS SDS): Hvala, podpredsednica, za besedo. Spoštovani minister, ostali ministri, kolegi in kolegice!

Konec leta 2013 smo sprejemali energetske zakon. Že v prvi obravnavi sem opozoril na problem, ki se zna pojaviti z vzpostavitvijo tako imenovanih energetskih izkaznic. Opozoril sem, da je dikcija v zakonu, ... urejena je poenostavitev za izdelavo izkaznic obstoječih stavb, s čimer bo zagotovljena primerna nizka cena izdelave." In še potem nekaj stavkov, da bomo imeli probleme s tem 333. členom zakona, predvsem s četrnim odstavkom glede večstanovanjskih stavb, glede tega kdo lahko izdaja izkaznice, kajti piše: ... "pooblaščenca pravna ali fizična oseba", ter seveda tisto, kar me najbolj moti pri posameznih zakonih, to pa je potem stavek, ko dobijo uradniki svoja krila in naredijo vse po svoje in še tako dobro vsebino uničijo s svojo obliko. To pa je, da podrobno še vsebino, obliko in metodologijo za izdajo energetske izkaznice ter vsebino podatkov predpiše minister, pristojen za energijo. In za zaključek. V 540. členu imam: " ... lastniki morajo najkasneje do 31. decembra 2014 zagotoviti izvajanje petega odstavka tega zakona." Še nekaj dni nas loči do 1. 1. 2015. Ne samo da lastniki ne morejo narediti svojega dela, problem je, ker ga država ni naredila. Najprej so spremenili uradniki uredbo, ko smo zagnali vik in krik o visokih stroških energetskih

izkaznicah. Potem so čez skoraj pol leta ugotovili, da so se sklicevali na prejšnji zakon in je bila uredba neveljavna. Sedaj, spoštovani minister, je naloga na vas, da v teh zadnjih izdihljajih tega leta ali spremenite zakon ali pa naredite nov pravilnik.

Minister, sprašujem vas:

Kdo je kriv, da projekt tako imenovanih energetskih izkaznic še ni v veljavi?

Kako boste rešili problematiko – ali z zakonom ali s pravilnikom?

Jaz menim, da bi lahko spremenili zakon. Kljub direktivi EU bi morda še za eno leto podaljšali neizvajanje tega, pa se morda tudi na kak drug način izognili globi. Zanima me časovnica do 31. 12. 2014, kajti vemo, Vlada mora sprejeti, mora biti objavljena v Uradnem listu in s 1. 1. 2015 so lastniki že podvrženi globam, če energetske izkaznice pri oddaji oziroma prodaji stanovanja oziroma nepremičnine ne bodo imeli.

In še za konec:

Koliko je bilo lobiranja pri vpeljavi energetskih izkaznic?

Kdo bo prevzel odgovornost za šlamastiko? Hočem imena in priimke uradnikov.

Kaj menite, ali ste s tem projektom zmanjšali ali povečali birokracijo v naši državi?

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima minister za infrastrukturo.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsedujoča. Spoštovane poslanke in poslanci, spoštovani gospod Tomaž Liseč! Hvala za zelo aktualno vprašanje, na katerega bom skušal podati čim bolj aktualen odgovor.

Če se kar lotim samega pravilnika o metodologiji izdelave in izdaje energetskih izkaznic. Res je, tega smo se lotili spreminjati. Uvajamo spremembe, ki bodo omogočale enostavnejšo izdelavo energetskih izkaznic za večstanovanjske stavbe, tako da jih bo možno izdati tudi ločeno za posamezno stanovanje. In ta pravilnik nameravam jutri podpisati in v petek je predvidena objava v Uradnem listu. Se pravi, v petek ta teden.

Če samo malo stvari pojasnim. Pravilnik je bilo pač treba sprejeti zaradi novega energetskega zakona, ki je bil sprejet marca letos, in sicer so nove vsebine glede na stari pravilnik naslednje: način oglaševanje v tiskanih medijih se ureja drugače, potem nadzor nad izdanimi energetskimi izkaznicami in pa možnost izdelave energetske izkaznice za posamezni del v večstanovanjskih stavbah. To, kar sem rekel, da je ključna sprememba. Zadnje je namreč narejeno s tem namenom, da se omogoči izdelava energetske izkaznice za posamezni del stavbe, torej za posamezno stanovanje za sorazmeren strošek. Rešen bo torej ta problem zaradi višjega stroška cene energetske izkaznice za posamezno stanovanje v večstanovanjskih stavbah s skupnim ogrevalnim sistemom. Ni pa res, da se do

sedaj teh energetskih izkaznic za posamezna stanovanja ni dalo izdelati ali da se niso izdelovale. S tem v zvezi bi pojasnil, da se energetske izkaznice izdajajo in jih je možno pridobiti v Sloveniji že od 4. julija lansko leto, torej leta 2013, to je več kot leto in pol tako rekoč že, in sicer tudi za večstanovanjske stavbe in njihove posamezne dele. Problem pa je bil v tem dejstvu, da je treba pri izdelavi energetskih izkaznic za posamezni del v večstanovanjski stavbi s skupnim ogrevalnim sistemom upoštevati lastnosti celotne stavbe. Zaradi tega je prišlo do nesorazmernega stroška izdelave tovrstnih energetskih izkaznic, saj je bila smiselna izdelava energetske izkaznice za celotno stavbo, ker so tudi ukrepi energetske učinkovitosti nanašajo na celotno stavbo, kar je tudi praksa v večini drugih evropskih držav. Z energetskim zakonom spomladi pa smo omogočili, da se izdelava energetskih izkaznic lahko financira tudi iz rezervnega sklada kot strošek rednega upravljanja stavbe, vendar je v ta namen potrebno 50-odstotno soglasje sostanovalcev. Sedaj v večini primerov do takega soglasja ni prišlo in je nastal ta problem financiranja s strani posameznega lastnika stanovanja. Cena takšnih izkaznic, če se stanovalci v stanovanjski stavbi dogovorijo, je potem na posamezno stanovanje najugodnejša. Pri sprejetju energetskega zakona smo iskali tudi več tehničnih in pravnih rešitev za problem energetskih izkaznic v večstanovanjskih stavbah. Odločili smo se, da bomo breme rešitve sedaj prevzeli s tehnično rešitvijo, tako da se v pravilniku predvidi poseben postopek, ki bo omogočil izdelavo izkaznice samo za posamezni del, pri čemer ne bo treba torej iskati soglasja sostanovalcev.

Še to. V medijih se tudi pojavljajo očitki, zakaj se ne omogoči merjenje energetske izkaznice za posamezno stanovanje. Ključni razlog je v tem, da v tem primeru ni zagotovljena primerljivost med izkaznicami, v teh primerih tudi ni možno pridobiti priporočil za energetske sanacije, prav tako pa te merjene količine toplotne energije na posamezna stanovanja niso povsem merodajne, saj so v teh količinah vključeni tudi razni faktorji, deleži skupnih prostorov, itn.

Tukaj bi želel povedati še nekaj stvari. Se pravi rok, ko je treba izkaznico imeti pri oglaševanju, se začne s 1. 1. 2015. Od 24. 2. 2015 pa je treba pri prodaji predložiti tudi izkaznico. To je v vseh primerih, ko gre za prodajo ali oddajo v najem za čas, ki je daljši od enega leta. Okrog krivde, šlamastike in teh zadev, pa se, bom rekel, na podlagi tega mojega krajšega časa na ministrstvu ne bi želel izrekati. Hvala.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala, gospod minister.

Gospod Lisec zahteva dopolnitev odgovora.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala minister.

Jaz upam, da ste vi prebrali 333. člen zakona in četrti odstavek, "Ko lastnik posameznega dela stavbe v večstanovanjski stavbi, za katero se lahko izda energetska izkaznica le za celotno stavbo, naroči izdajo energetske izkaznice, izdana energetska izkaznica velja za celotno stavbo." Vi pa danes pravite, da boste naredili pravilnik, ki bo urejal tudi posamezne enote znotraj večstanovanjske stavbe. Po mojem mnenju, spoštovani minister, boste s tem kršili četrti odstavek 333. člena zakona. Po mojem mnenju tako odgovornost, če boste kršili zakon, ne bo samo na vaših uradnikih, ampak tudi na vas.

Spoštovani, zanima me - ker niste odgovorili, rekli ste, jutri gre v podpis:

Kakšno je bilo sodelovanje javnosti pri tem projektu, pri oblikovanju pravilnika?

Glede odgovornosti me vaš odgovor zelo žalosti. Mislim, da moram biti nekdo odgovoren. Zato me tudi zanima:

Koliko ljudi je delalo na tem projektu?

Kdo je vodil ta projekt?

Kakšen je strošek izdelave tega projekta?

Spoštovani minister, na vprašanje, kakšna bo cena izkaznic, ste rekli, da bo najugodnejša. V prvi obravnavi prejšnjega zakona sem dobil nek tekst, kjer je pisalo: "Najvišja cena za izdajo energetske izkaznice ne bo določena, ampak naj bi bila cena od 200 do 500 evrov za enostanovanjsko hišo in od 2 do 3 tisoč evrov za večstanovanjsko zgradbo. Vi pa pravite, da bo najugodnejša. Mislim, da nobena cena ni ugodna, ampak odgovor "najugodnejša" me nikakor ne zadovolji.

Skratka, mislim, gospod minister, da so imeli vaši uradniki eno leto časa, da naredijo. Ne krivim izključno vas. Vas krivim samo za zadnji mesec, ko ste se s tem morali bolj konkretno ukvarjati. Ampak dejstvo je, da uradniki v skoraj enem letu niso naredili svoje naloge, sedaj pa pričakujete od ljudi, da bodo od 1. 1. 2015 imeli energetske izkaznice, drugače pa v skladu z zakonom plačevali globe. Neresno od države do njenih prebivalcev, na žalost.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Gospod minister ima možnost za dopolnitev odgovora.

Izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala.

Glejte, izkaznice je bilo, kot rečeno, mogoče izdelati ves čas od julija 2013, v večstanovanjskih stavbah kot izkaznico za celotno stavbo, ki so zaradi tega, ker je treba obdelati celotno stavbo, dražje, vendar če se stanovalci uspejo dogovoriti, da to plačajo iz rezervnega sklada, je v tem primeru na enoto stanovanja tak način najugodnejši za posamezno stanovanje. Seveda, če se sam stanovalec loti izdelovati izkaznico za svoje lastno stanovanje, je ta varianta sicer še vedno

cenejša kot izdelati izkaznico za celotno stanovanje, vendar ne tako ugodna, kot če ta strošek za celotno stavbo stanovalci razdelijo med seboj. To sem hotel pojasniti. Upam, da je dovolj jasno.

Glede tega, koliko je projekt stal, vam zdajle ne morem postreči s številkami, lahko pa te informacije podam naknadno.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.
Gospod Lisec, izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Zelo na kratko. Predlagam razpravo, kajti minister na več kot polovico vprašanj ni odgovoril, niti ni odgovoril na ključno vprašanje, ali je pravilnik po njegovem mnenju v neskladju z zakonom; skratka, v neskladju z Energetskim zakonom. Predlagam razpravo.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.
O vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri v okviru glasovanj.

Nadaljujemo. Gospa Iva Dimic bo postavila vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala lepa, predsedujoča. Spoštovana ministrica in ministrski zbor, kolegice in kolegi!

V letošnjem letu smo bili v okolju, iz katerega izhajam, torej na Notranjskem, soočeni z večjimi naravnimi nesrečami, najprej v februarju z žledom, nato pa v jesenskih mesecih s kar tremi obilnimi poplavami. Poplave so najbolj prizadele občino Loška dolina, pa tudi številne druge občine, Logatec, Cerknico, Postojno in Ilirsko Bistrico. Niti še ni bila sanirana najnujnejša škoda iz septembrskih poplav, že sta naše območje zajela kar dva nova poplavna vala v novembru. Škoda je ogromna, tako na objektih kot na infrastrukturi pa tudi na opremi. Večino škode oškodovanci s strani zavarovalnic ne bodo prejeli povrnjene, saj objektov in opreme bodisi nimajo zavarovanih ali pa nimajo vključenega zavarovanja za poplave kot posebnega zavarovalnega rizika. Številni prebivalci, tudi cele družine, ki so se umaknili iz poplavljenih hiš, se nimajo sedaj kam vrniti, kajti voda jim je uničila vso opremo v njih. Za bivanje bi potrebovali vsaj najnujnejšo opremo, pohištvo in gospodinjske stroje. Mnogi prizadeti nimajo sredstev za nakup nove opreme in tudi ne nobene možnosti najetja kredita. Komisije sicer popisujejo škodo na objektih, vendar bodo ta sredstva s strani države prišla z zamikom najmanj pol leta in še to bodo sredstva namenjena le za sanacijo objektov. Država pa tudi občine pa bi morale prizadetim občanom zagotoviti določena sredstva, ki bi bila namenjena za najnujnejše pogoje bivanja.

Gospa ministrica, sprašujem vas:

Na kakšen način boste zagotovili potrebna sredstva za preskrbo prebivalcev z najnujnejšo stanovanjsko opremo in tako

zagotovili prizadetim prebivalcem najosnovnejše pogoje za njihovo prebivanje?

Govorim o regiji, ki je gospodarsko ena najšibkejših v Sloveniji.

Hvala za vaš odgovor, gospa ministrica.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.
Besedo ima ministrica za okolje in prostor gospa Majcen.

IRENA MAJCEN: Hvala, spoštovana predsedujoča, spoštovana gospa Iva Dimic.

Slovenija je v letošnjem letu bila kar nekajkrat prizadeta po naravnih nesrečah, in to večjega obsega. Te nesreče so povzročile tudi veliko materialno škodo. V mesecu februarju je del območja Slovenije prizadel žled, njemu je sledila odjuga in povzročila obsežne poplave v presihajočih kraških jezerih in proženje tudi velikega števila zemeljskih plazov. Avgusta so neurja in hudourniške poplave prizadele območja Polhovega Gradca in Koroške, žal pa ocenjena škoda ni dosegla praga za uporabo sredstev državnega proračuna za odpravo posledic naravnih nesreč. V jesenskih mesecih so se poplave vrstile vsak mesec; torej med 12. in 16. septembrom, med 21. in 24. oktobrom ter med 6. in 14. novembrom.

Do sedaj je izveden postopek ocenjevanja neposredne materialne škode zaradi navedenih naravnih nesreč, škoda po žledu, zdaj bomo govorila o približnih številkah, 430 milijonov, škoda po poplavih v mesecu septembru 154 milijonov. Postopek ocenjevanja škode po poplavih oktobra in novembra še poteka.

Uporaba sredstev državnega proračuna pri odpravi posledic naravnih nesreč je opredeljena z Zakonom o odpravi posledic naravnih nesreč in skladno z določili zakona in na njegovi podlagi sprejetimi podzakonskimi akti se sredstva državnega proračuna lahko uporabijo za delno obnovo poškodovanih objektov, namenjenih bivanju ali namenjenih izvajanju dejavnosti. Ministrstvo za okolje in prostor v skladu z določili zakona je pristojno za obnovo objektov v lasti ministrstva, lokalnih skupnosti, v lasti oseb javnega prava, katerih ustanovitelj je lokalna skupnost, kot tudi za obnovo stvari v lasti oseb zasebnega prava. Pri tem pa je treba ugotoviti, da zakon izrecno prepoveduje dodelitev sredstev državnega proračuna, zagotovljenih na podlagi tega zakona, za zagotovitev osnovnih pogojev za življenje, intervencije in druge ukrepe v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami. Ministrstvo za okolje in prostor tako nima pravne podlage za dodelitev sredstev državnega proračuna, razen na način, kot tu določa zakon. Povedati je treba, da v skladu z veljavnimi predpisi lahko socialno ogroženi oškodovanci dobijo enkratno denarno pomoč v primeru naravne nesreče na podlagi predpisov, ki urejajo področje sociale in o čemer

odločajo pristojni centri za socialno delo. Ne glede na do sedaj povedano pa je treba ugotoviti, da sodi izvajanje ukrepov za zaščito in reševanje kot tudi odprava posledic naravnih nesreč med izvirne pristojnosti lokalne skupnosti in župana, kot je to določeno z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, za kar je tudi oblikovana rezerva proračuna občine. Tako so občine dolžne zagotoviti začasno nastanitev najbolj ogroženega prebivalstva v okviru svojih možnosti. Ne nazadnje pa smo seveda velikokrat pričali tudi zbiranju sredstev, humanitarnem zbiranju sredstev za takšne oškodovance, kajti ve se, da možnosti, da se objekti ali pa če gledamo zdaj na kmetijstvo, torej da se kmetijska zemljišča, proizvodnja na kmetijskih zemljiščih lahko zavaruje pred škodo po poplavah, je na nek način za državljanke ustrezno, da si zagotovijo varnost tudi s pomočjo tega instrumenta. Hvala.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Gospa Dimic zahteva dopolnitev odgovora, izvolite.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala lepa.

Še enkrat ravno zato sem omenila, da govorim o regiji, ki je med gospodarsko najbolj šibkimi v Sloveniji. To pomeni, da je v bistvu med prebivalci zelo nizka zaposljivost oziroma velika brezposelnost in da so plače zjamčene oziroma najnižje, kar je mogoče, v tej regiji. Zato govorim, da mnogi občani nimajo niti finančnih sredstev, da bi si lahko zagotovili neke vrste zavarovanje. Hkrati pa bi še dodala, da je večino teh občin, katere so bile prizadete v novembrskih poplavah, septembrskih, bilo prizadetih že v mesecu februarju in da so občine iz svojih rezervnih interventnih skladov že izčrpale vsa sredstva, namenjena takojšnjim odpravam posledice.

Kolikor pa vem, kolikor pa je meni znano, pa ne vem, če ima Vlada oziroma, če ima tudi država ta rezervni sklad, iz katerega lahko takoj črpa sredstva, ne pa en mesec ali pa dva meseca po nesreči. Govorim o tem in vas tudi hkrati ponovno sprašujem, spoštovana gospa ministrica:

Ali se boste zavzeli za spremembo Zakona o odpravi posledic naravnih nesreč, na podlagi katere bodo prizadetim zagotovljena sredstva tudi za nakup nadomestne opreme, poškodovane v naravnih nesrečah, ne nazadnje tudi gasilske in gospodarske opreme?

Mislím, da govorimo o stvaréh, ki so dejansko najnujnejše za te prebivalce, da se lahko vrnejo v svoje stanovanje. Že dvakrat letos so se poskušali nekako sami sanirati, teh pa sredstev nikjer ni več. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Gospa ministrica, izvolite za dopolnitev odgovora.

IRENA MAJCEN: Vlada Republike Slovenije bo proučila možnost za zagotovitev dela sredstev humanitarnim organizacijam, da bi najbolj prizadeti občani prejeli potrebna tako denarna sredstva kot tudi opremo. Vsekakor pa je ob tem treba poudariti dejstvo, da Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč ni zakonsko socialni korektiv, čeprav vsebuje tudi močno socialno noto. Zato mora v prvi vrsti kot dober gospodar vsak lastnik sam poskrbeti za svoje premoženje, predvsem z ustreznim zavarovanjem pri zavarovalnicah.

Vemo tudi, da smo pri ukrepih, kako ravnati v času EU opozarjanja na poplave, velikokrat ugotavljali različno odzivnost občanov. Torej, nekateri občani so ta opozorila jemali zelo resno in so poskrbeli, da je v stanovanjskih stavbah ali, bi rekla, v proizvodnih obratih se naredilo veliko, da ni prišlo do zalivanja z vodo, medtem ko drugi občani temu niso namenjali toliko pozornosti in je seveda do škode prihajalo v mnogo večji meri.

V prvi vrsti mora kot dober gospodar vsak poskrbeti zase, to poudarjam predvsem zaradi tega, ker se nam podobni dogodki lahko dogajajo še naslednje leto ali v prihodnosti še mnogokrat. Socializacija tveganja zaradi naravnih nesreč, ki jo v delu predstavlja Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč, ne sme in ne more nadomestiti odgovornost lastnika za lastno premoženje. Res pa je, da na Ministrstvu za okolje in prostor že dalj časa poteka priprava za spremembe tega zakona, te zakonodaje, predvsem zaradi tega, ker se zavedamo pomembnosti hitre dodelitve potrebnih in pripadajočih sredstev. Res pa je, da se s spremembo predpisov s področja odprave posledic naravnih nesreč, s katerimi želimo doseči predvsem večjo učinkovitost in skrajšati čas, ki je sedaj potreben za pripravo programov odprave posledic in nesreč, v času usklajevanja lahko spremeni, lahko prihaja do preobratov, tako da je to delo, ki nas čaka v naslednjem letu, leto pa pol. Hvala.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Gospod Primož Hainz bo postavil vprašanje ministru za obrambo gospodu Janku Vebru. Izvolite.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Kolegice in kolegi, ministrski zbor!

Gospoda Janka Vebra sprašujem:

Kaj nameravate narediti z nekdanjimi vojaškimi objekti, ki so prazni in propadajo?

Konkretni primer, ki me zanima, je območje, na katerem je stala in delovala nekdanja Vojašnica 26. oktobra – preimenovana Vojašnica Ivana Cankarja na Vrhniki. To območje je že nekaj let prazno, objekti propadajo, razrašča se grmovje. Občina Vrhnika je Ministrstvo za obrambo z dopisom, pa tudi na skupnih srečanjih, že večkrat predlagala, da bi bilo smiselno, da se nekateri objekti na

navedenem območju dodelijo v uporabo občini, a do tega do sedaj ni prišlo. Razlogov za smotnost take dodelitve je mnogo. Dovolite mi, da omenim le najpomembnejše.

V občini Vrhnika se v prihajajočih letih na podlagi rojstva otrok predvideva večje število vpisov otrok v osnovo šolo, zato mora občina zagotoviti dodatne prostore za šolske dejavnosti Osnovne šole Antona Martina Slomška. Obnovo objekta kasarne oziroma učilnic poleg novozgrajenega vrtca bi omogočila izpolnitev te zahteve. Občina prav tako potrebuje prostore za podjetniški inkubator, saj je po zaprtju večjih podjetij narastla brezposelnost, zato je mladim treba omogočiti prostor za razvoj in delovanje podjetništva. Išče se tudi rešitev za zmanjšanje prometne obremenjenosti. Na delu lokacije bivše vojašnice bi lahko občina poskrbela za ureditev ustrezne severne obvoznice. Nekatera športna društva sicer imajo prostore v brezplačnem najemu, a so ti v zelo slabem stanju, potrebna je priključitev na kanalizacijo in na vodovodno omrežje. Potrebe po prostorih se za delovanje društev in zvez kaže tudi na področju kulture, že vrsto let se tudi nakazuje potreba po ureditvi mladinskega centra. Namesto da država pusti propadati objekte v nekdanji Vojašnici 26. oktobra, bi bilo smiselno, da jih, vsaj v zasledovanju gospodarnega ravnanja s svojim premoženjem, dodeli občini Vrhnika v trajno uporabo ali v najem za daljše časovno obdobje, kar bi omogočilo občini odločitev za večja vlaganja, ki bi bila potrebna za namen možnosti uporabe in spremembe dejavnosti.

Zanima me:

Ali se boste lotili omenjene problematike in na kakšen način boste to storili?

Kajti, nadaljnje propadanje objektov ob jasno izraženih potrebah in zavzetosti lokalne skupnosti ni le nekoristno, temveč tudi nedopustno. Hvala lepa za odgovore.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Odgovor bo podal minister za obrambo gospod Janko Veber.

Izvolite.

JANKO VEBER: Hvala za besedo in lep pozdrav kolegu Hainzu.

V uvodu moram povedati, da si na Ministrstvu za obrambo prizadevamo, da vse neperspektivne nepremičnine poskušamo odprodati iz razloga, ker potem ta sredstva namenjamo za urejanje, posodobitev ali tudi novogradnjo znotraj tistih vojašnic, ki jih potrebujemo za delovanje Slovenske vojske. Skratka, to je vir, ki ga želimo sami ustvarjati, zato da lahko rešujemo vse potrebe ali pa del potreb, ki jih imamo znotraj svojih vojašnic.

Konkretno pa je tudi ta del, po katerem me sprašujete, Vojašnica 26. oktobra na Vrhniki, opredeljena v enem delu kot neperspektivna in je zato bila tudi že pred časom uvrščena v odlok Državnega zbora o ravnanju s stvarnim premoženjem države za posamezno leto z

namenom odprodaje. Ne glede na to, da gre za zelo atraktivno lokacijo, pa ugotavljamo, da se investitorji ne odločajo za nakup, ker je treba vložiti zelo veliko sredstev v infrastrukturo, tako da lahko potem posamezna vojašnica oziroma objekt sploh zaživi oziroma da cel kompleks lahko funkcionira z urejeno infrastrukturo. Torej eden od problemov je, kako zagotoviti infrastrukturo, ki bo podlaga za to, da potem lahko ta kompleks ustrezno vključimo v razvojne potrebe občine ali drugih zasebnih investorjev.

Ob tem želim poudariti, da je Ministrstvo za obrambo ves čas zelo tesno sodelovalo z občino in je tudi kar del teh objektov že namenjen aktivnostim, ki so bile izkazane oziroma za katere je bil izkazan interes na območju občine Vrhnika. Tako je del teh objektov že namenjen za potrebe Zavoda za šport, kulturo in turizem in tudi za Strelsko društvo Vrhnika in Športno lokostrelsko društvo ima ravno tako prostore v nekdanji vojašnici. Hkrati pa smo tudi v primeru požara v vrtcu na Vrhniki pristopili na pomoč na način, da je del objektov bil namenjen otroškemu vrtcu. Predan je pa ravno tako del teh zemljišč v last občine Vrhnika, zato da lahko tudi razširi vrtec, ki tam že funkcionira in to sledi tudi tem potrebam, ki ste jih izpostavili v svojem vprašanju.

Hkrati pa moram povedati, da je ta kompleks zanimiv tudi za posamezna ministrstva. Ministrstvo za promet, denimo, je že uredilo enega od teh objektov za svoje potrebe, Ministrstvo za javno upravo želi urediti del tega kompleksa za potrebe upravne enote v Vrhniki, Ministrstvo za obrambo pa je ravno tako del tega kompleksa opredelilo kot perspektiven za to, ker želimo v enem od teh delov urediti arhiv, ker imamo enostavno premalo prostora v obstoječih prostorih. Tako se interes za urejanje tega dela, ki ga predstavlja Vojašnica 26. Oktobra, prepleta med kar številnimi deležniki. Ta hip je verjetno problem v tem, ker se obstoječi kompleks ne vzdržuje in daje verjetno tudi vizualno slabo podobo. Mi imamo sicer sklenjene pogodbe tako z Zavodom Ivana Cankarja za kulturo, šport in turizem ter s Strelskim društvom Vrhnika in z Društvom za športno lokostrelstvo dogovor, da tudi skrbijo za košnjo tega kompleksa, vse do pločnikov. Nekatero stvari bo najbrž treba tudi pogledati, kako se izvajajo, zato da bo izgled celotnega kompleksa tudi lepši in bo, bi rekel, manj obremenjeval okolje, v katerem se nahaja.

Skratka, interes je, da se kompleks nameni za potrebe občine, bo pa v nadaljevanju treba tudi dogovoriti postopke, ki so potrebni za to, da občina tudi pride do teh zemljišč. In če gremo v to obliko, kot ste jo izrazili v svojem vprašanju, da se da v uporabo ali kaj podobnega, bo treba ta postopek peljati preko Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, ker gre za obliko regijskih razvojnih ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala za odgovor.

Gospod Primož Hainz želi dopolnitev odgovora.
Izvolite.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Hvala lepa.

Potem imam – če je ta volja, bom rekel, na obeh straneh – potem imam prošnjo v imenu občine, če lahko tako rečem, torej terena, na katerem sem bil izvoljen, da se čim prej Vlada odloči, kaj bi rada s tem objektom in potem seveda pove tudi občini, kje bi bil lahko njen delež, da bi se občina lahko vedla racionalno glede na probleme, ki se v bodoče nakazujejo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Gospod minister, želite dopolniti?
Izvolite.

JANKO VEBER: Hvala.

Zagotovo bomo s strani Ministrstva za obrambo pristopili k temu, da se ta vprašanja urejajo. Okviroma sem že povedal, da zaradi tega, da če je mogoče odprodati kakšen del zemljišča ali objekt, zato da pridobimo sredstva. Sicer pa bomo res pospešili vse te postopke, ki so potrebni za to, da se z občino dogovorimo, kateri del je za njih perspektiven, in da potem tudi občina lahko vzpostavi kontakte, recimo, z Ministrstvom za gospodarstvo, ki opredeli tudi postopek, da pride do teh nepremičnin, ki bi bile primerne tudi za potrebe gospodarstva, tudi infrastrukture. Del teh potreb pa bomo, kot sem povedal, tudi reševali znotraj posameznih ministrstev. Najbrž ne bi bilo odveč, če bi poskušali tudi eno koordinacijsko skupino oblikovati, kjer bi lahko sproti usklajevali interes posameznih ministrstev kot tudi občine, tako da bi ta kompleks čim prej zaživel.

Torej, to pobudo, ki ste jo dali, bom zelo resno vzel in tudi nadaljevali s temi postopki, da pride do ureditve tega kompleksa. Hvala.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala, gospod minister.

Gospod Danijel Krivec bo postavil vprašanje ministru brez resorja, pristojnemu za Slovence v zamejstvu in po svetu, gospodu Gorazdu Žmavcu.
Izvolite.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica, lep pozdrav vsem ministricam in ministrom in pa kolegom in kolegicam!

Ministra brez resorja, pristojnega za Slovence v zamejstvu in po svetu, gospoda Gorazda Žmavca sprašujem naslednje.

Komisija za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu je na svoji 2. nujni seji 5. 11. 2014 obravnavala problematiko reforme krajevnih uprav v deželi Furlaniji–Juljski krajini v luči zmanjševanja moči odločanja slovenskih županov, manjšega vpliva dvojezičnih občin v

načrtovanih tako imenovanih medobčinskih teritorialnih unijah ter posledično znižanje zaščite slovenske manjšine v teh pokrajinah.

Na omenjeni seji je komisija med drugim tudi sprejela sklepe in pozvala Vlado Republike Slovenije, da ob upoštevanju stališča slovenske manjšine v Italiji še naprej vlaga vse napore za zaščito njenih pravic ter tudi predlaga Uradu predsednika Republike, da podpre napore tako Vlade Republike Slovenije kot tudi manjšincev pri zagotavljanju zaščite pravic slovenske manjšine.

V vmesnem obdobju so se odvili nekateri dogodki in v medijih lahko zasledimo, predvsem v zamejskih medijih, da je Deželni svet Furlanije-Juljske krajine 26. novembra z glasovi tako sredincev kot leve sredine odobril reformo lokalnih uprav.

Mi smo na tej seji takrat, ki je bila zaprta za javnost, sprejeli kar nekaj sklepov in usmeritev, predvsem v smeri, da je treba poenotiti stališča, če želimo doseči, da se navedena reforma izogne kratenju pravic naši manjšini. Po informacijah, ki jih lahko preberemo v italijanskih medijih, je bila manjšina do neke mere neuskklajena v tem primeru, zato je prišlo tudi do težav z naše strani, da uveljavimo določene predloge.

Mislim, da ni bilo sprejeto nič od predlogov manjšincev in naših predstavnikov, zato sprašujem, glede na to, da je Deželni svet odobril reformo lokalne samouprave, ministra:

Kako bo komisija oziroma kako bo minister za Slovence v zamejstvu in po svetu ukrepal v prihodnje?

Kajti treba se je zavedati, da je ukinitve samostojnosti posameznih občin, v katerih je slovenska manjšina v prevladujoči večini, lahko usodna za manjšinske pravice v Italiji.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Minister, gospod Gorazd Žmavc, izvolite, odgovor.

GORAZD ŽMAVC: Spoštovana podpredsednica, spoštovani poslanci in poslanke!

Spoštovani poslanec Danijel Krivec, glede na vprašanje, ki ste mi ga postavili, moram reči, da skupaj z vami delim zaskrbljenost in da gre za vprašanje, ki je izredno občutljivo ne samo zdaj v tem postopku usklajevanja in sprejemanja tega zakona, ampak tudi v nadaljevanju in v implementaciji. Moram pa reči nekaj, da je v Italijanski republiki tudi v Furlaniji-Juljski krajini letos intenzivno potekal ta proces predvsem glede reorganizacije javne uprave zaradi zmanjševanja predvsem stroškov in posledično temu tudi postopnega ukinjanja občin z manj kot 3 tisoč prebivalci. Večina naših občin in slovenskega prebivalstva spada tudi pravzaprav v občine, kjer ima pretežni del tudi s Slovenci.

Moram reči, da je to za nas bil zelo alarmanten postopek in smo se na ta način

začeli intenzivno vključevati v usklajevanje, predvsem v politični del usklajevanja z našimi organizacijami glede tega enotnega stališča, kako naprej. Moram pa reči, da ta reforma lokalne avtonomije v Furlaniji-Juljski krajini v začetku sploh ni opredeljevala, pravzaprav sploh ni omenjala slovenske narodne manjšine in tudi ni omenjala zaščitne zakonodaje oziroma vse to, kar preko zaščitne zakonodaje sledi v cilju zavarovanja teh občin.

Vendar pa v nadaljevanju moram reči, da smo na pobudo tudi zunanega ministra 4. 11. sklicali posvetovalno telo in sva skupaj z ministrom za zunanje zadeve nagovorila oziroma povabila tudi predstavnike manjšin in določene pravne strokovnjake. Dogovorili smo se, da bomo z usklajenimi stališči poskusili nastopati tudi v postopku sprejema same zakonodaje. Na osnovi tega je bila formirana tudi ekspertna skupina, ki je potem delovala v Trstu in se je vključevala predvsem v tem, da so formulirali dva amandmaja, ki sta potem bila večinsko sprejeta in vključena tudi v sprejem samega zakona, s tem da je bilo zakonsko razširjeno oziroma besedilo razširjeno tako, da morajo na ozemlju občin, ki jih določa 4. člen Zaščitnega zakona 38 ... / nerazumljivo/ ... občinske zveze zagotavljati izvajanje zaščitnih norm v skladu z 8., 9., 10. in 21. členom Zaščitnega zakona 38/2001. Na ta način se slovenski narodni manjšini zagotovi enako raven pravic, kot ji je pravzaprav na citiranem ozemlju že pripadala do sedaj. Vendar pa ocenjujemo, da so zgoraj navedena dopolnila deželnega zakona, ki je bil sprejet s temi amandmaji, pravzaprav pozitivna pridobitev, da je bilo to upoštevano predvsem s stališče večine predstavnikov slovenske narodne manjšine v Italiji. V nadaljevanju aktivnosti pa mislimo, da je treba zlasti v času sprejemanja podzakonskih aktov skrbno sprejemati postopke, da bodo zapisana zagotovila za slovensko narodno manjšino tudi dejansko zaživele v praksi.

Poleg tega, da smo imenovali to tako imenovano ekspertno skupino, ki naprej spremlja vse aktivnosti, tudi dali pobudo za to, da bi se v nadaljevanju ustanovila tudi tako imenovana pravna pisarna, ki bo budno spremljala te zakonske spremembe, ki bodo tudi v nadaljevanju odprte, in da smo dobili 12. 12. tudi pismo na noto, ki je bila posredovana tudi s strani zunanjega ministrstva, predsednice deželne vlade z zagotovilom – 12. 12. –, da bodo glede na sprejetje zakona in teh amandmajev upoštewane vse obveznosti, ki jih Italija in italijanska država ima do zaščitnih zakonov, konvencije in pariške konvencije leta 1954. To je sedaj eno.

Drugo pa moram reči, da sem v tem času tudi aktivno vodil razgovore s predstavniki manjšin v Trstu; bil sem prejšnji teden na uradnem obisku v Benečiji, v tem tednu, konec tedna pa odhajam tudi / izklop mikrofona/ ... Menim, da bodo ti redni kontakti pravzaprav

nadaljevanje aktivnosti za sodelovanje za naprej. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala, gospod minister.

Gospod Danijel Krivec zahteva dopolnitev odgovora.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za odgovore, spoštovani minister. Ampak v odgovorih je bilo postavljenih kar nekaj čudnih dilem, zato bom zelo kratek pri vprašanju.

Vi ste ocenili, da je – glede na to, da je zakonodaja na deželni ravni sprejeta –, da je bilo nekako stališče večinsko v manjšinah, da je pač treba to na nek način podpreti in bo kasneje možnost uveljavljati vse te izjeme, ki so bile dogovorjene tudi na tej zaprti seji.

Mene samo zanima vaše mnenje glede na to stališče:

Ali res ocenjujete – glede na to, da nismo uspeli na tem prvem zakonodajnem delu –, da bo mogoče vplivati na podzakonske akte, glede na to, da je bil odvzeta neka možnost vpliva tako Urada kot zunanjega ministrstva in ne nazadnje države v zakonodajnem postopku?

Mislim, da pa pri podzakonskih aktih nihče ne bo niti vprašan glede tega – tako da dvomim. Zato me zanima vaše stališče:

Ali ocenjujete, da je bilo ravno to stališče, da naj se ta reforma vseeno odpelje in bo kasneje mogoče določene stvari popravljati, odvzelo tudi možnost večjega pritiska tako Uradu, zunanjemu ministrstvu in naši državi, da se korektno upoštevajo vsa ta mednarodna pravila, vsi ti zakoni, ki veljajo za manjšinske pravice?

Kajti mislim, da je bila s tem storjena velika napaka, ki jo bo zelo težko popraviti. Zanima me vaše mnenje.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Minister, izvolite.

GORAZD ŽMAVC: Spoštovani poslanec, delim vaše mnenje, da je zelo veliko dela treba urediti v času sprejema zakona, vendar pa je bil ta zakon sprejet z večino in postopek je stekel v parlamentu oziroma deželnem svetu takšen, kot je stekel. Mislim, da smo si s temi amandmaji zavarovali predvsem manevar. Bo pa potreben manevar, da lahko v nadaljevanju usklajujemo in skušamo uveljaviti na tem drugem nivoju samouprave predvsem zaščitno zakonodajo v celoti, kot se je izvajala tudi do sedaj. Vendar bo za to potrebna tudi velika politična volja, potrebne bodo tudi aktivnosti in odnos najvišjih predstavnikov, tudi predsednika Vlade in – kot ste dali v 4. točki zaključka –, tudi priporočati predsedniku republike, da se angažira pri tem vprašanju, da je treba uveljaviti predvsem zaščito manjšine v nadaljevanju. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala, gospod minister.

Gospa mag. Mirjam Bon Klanjšček bo postavila vprašanja ministrici za izobraževanje, znanost in šport dr. Stanislavi Setnikar Cankar ter ministrici za kulturo, mag. Julijani Bizjak Mlakar.

Izvolite.

MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS ZaAB): Hvala lepa. Spoštovani!

Sodobne informacijsko-komunikacijske tehnologije prinašajo velika tveganja in žal tudi številne možnosti zlorab, saj omogočajo, da lahko vsakdo snema kogarkoli in slednje objavi na svetovnem spletu, in to ne glede na to, ali se snemana oseba s tem strinja. Žal se mladi premalo zavedajo morebitnih posledic oziroma da gre v takih primerih tudi za vprašanje pravice varstva zasebnosti in s tem tudi znake kaznivih dejanj. Zakaj to poudarjam?

Pred kratkim smo bili priča pravi poplavi informacij o posnetku domnevnega spolnega odnosa med dvema pedagogoma na eni od srednjih šol v Mariboru. Posnetek naj bi domnevno objavil eden od dijakov, ki naj bi ga posnel s svojim mobilnim telefonom. Kmalu zatem je eden od omenjenih pedagogov, žal, storil samomor. Moram reči, da mi je to tragično dejanje dalo misliti, porodila pa so se mi številna vprašanja o primernosti ravnanja vseh vpletenih v tej zgodbi. Predvsem pa sem razočarana, da nas ta tragedija ni pretresla toliko, da bi nas prisilila k razmisleku in ustreznim ukrepom ter napotkom za ravnanje v takih primerih v prihodnje. Ker so v zgodbo vpleteni tudi učenci, pristojno ministrico sprašujem:

Ali bo ob vsem spoštovanju pietete preminulega pedagoga ta tragična zgodba spodbudila ministrstvo in pristojne šolske institucije, da se bodo spopadle s problematiko varne in primerne uporabe svetovnega spleta, mej zasebnosti ter spletnega nadlegovanja?

Omenjena pedagoga sta utrpela nezakonit poseg v svojo zasebnost, prizadeto pa je bilo tudi njuno dostojanstvo. Navadno bi tak dogodek odmeval zgolj v okviru šole, morebiti tudi širše v lokalnem prostoru in pri njihovih najbližjih, če ga za novico ne bi uporabili nekateri mediji, ki so iz nje naredili medijsko odmevno zgodbo. Tisti, ki o tem niso poročali, pa so kasneje tovrstno medijsko poročanje ostro obsodili. Tudi nekatera stanovska združenja novinarjev menijo, da je pomemben del slovenskih medijev kršil osnovne profesionalne in etične standarde ter posegel v pravico do zasebnosti dveh dotlej anonimnih posameznikov in njihovih družin. Kot opozarja priznani medijski strokovnjak dr. Marko Milosavljevič, so ti mediji, ki so objavljali posnetek ali ponujali povezavo na posnetek, kršili Zakon o medijih oziroma Zakon o avdiovizualnih medijskih storitvah, ki napotuje na zaščito otrok in mladoletnikov tudi preko predvajanja zanje neprimernih vsebin in objavljane povezav na seksualne vsebine.

Zato ministrico za kulturo sprašujem:

Kako je v aktualnem primeru zaradi navedenih kršitev ukrepal Inšpektorat za kulturo in medije ter Agencija za komunikacijska omrežja?

Sprašujem tudi:

Ali bo sprožila široko javno razpravo o tem primeru in ravnanju medijev ter o njihovi družbeni vlogi?

Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Odgovor bo podala gospa ministrica za kulturo. Izvolite.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Hvala lepa.

Sva sicer mislili, da bo najprej obratno, torej ministrica za izobraževanje, ampak nič hudega. Lep pozdrav gospe predsedujoči! Lep pozdravljeni tudi poslanke in poslanci, spoštovana gospa poslanka mag. Mirjam Bon Klanjšček!

Vprašanje, ki se nanaša na naše ministrstvo, se v bistvu nanaša na delo Inšpektorata Republike Slovenije za kulturo in medije, ki je samostojen organ v sestavi Ministrstva za kulturo Republike Slovenije.

Po temu dogodku je Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije prejel pet prijav, ki so se nanašale na domnevne kršitev osmega odstavka 84. člena Zakona o medijih, o spletnih elektronskih publikacijah, to je glede varstva otrok in mladoletnikov. Odreagiral je takoj in zoper izdajateljev spletnih elektronskih publikacij uvedel postopek inšpekcijskega nadzora. Glede nadzora nad določbami 84. člena Zakona o medijih pa je treba pojasniti, da Inšpektorat ni pristojen za zaščito otrok in mladoletnikov, ki se nanaša na televizijske programe, saj je bila navedena določba, razen osmega odstavka 84. člena Zakona o medijih, ki se nanaša na spletne elektronske publikacije, z uvedbo Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah razveljavljena. Za nadzor nad določbami Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah, kamor sodi tudi ureditev varstva otrok in mladoletnikov v televizijskih programih, je namreč stvarno pristojen neodvisen organ Agencije za komunikacijska omrežja in storitve, tako imenovani AKOS.

Inšpektorica, pristojna za medije, je dne 26. 11. 2014 po uradni dolžnosti na podlagi prijave opravila ogled elektronske publikacije Moškisvet.com, saj je na omenjeni spletni strani po navedbah iz prijave bilo mogoče dostopati do erotičnih in pornografskih vsebin popolnoma brez tehničnih zaščit ali omejitev. Prav tako je bila v novici prisotna neposredna povezava na tujo pornografsko stran PornHub. Zato je inšpektorica presodila, da je zaradi narave kršitve, to je zaradi dostopanja do vsebin na spletu, treba ukrepati takoj in izdajateljico elektronske publikacije nemudoma obvestiti oziroma opozoriti in hkrati zahtevati takojšen umik programskih vsebin na spletni elektronski

publikaciji. Inšpektorica je takoj po prejemu prijav in po ogledu omenjene spletne strani, o čemer je bil sestavljen tudi zapisnik, z navedeno vsebino, dne 26. 11. 2014 opravila telefonski klic z odgovorno urednico spletne elektronske publikacije Moškisvet.com, v katerem je odgovorno urednico opozorila na nespoštovanje določbe osmega odstavka 84. člena Zakona o medijih in jo pozvala, da nemudoma odstrani povezavo na pornografsko spletno stran ter sporni posnetek in fotografije s pornografsko vsebino na spletni povezavi tega medija.

Odgovorna urednica je takoj po pozivu in opozorilu inšpektorice že v času telefonskega pogovora z inšpektorico odstranila vse sporne pornografske vsebine in tako mladoletnim osebam onemogočila nemoten dostop do navedenih vsebin. Nadalje je inšpektorica takoj po prejemu prijave in po ogledu spletne strani www.slovenskenovice.si z domnevno sporno vsebino dne 27. 11. 2014 opravila telefonski klic z namestnico odgovornega urednika, v katerem jo je opozorila na nespoštovanje določbe osmega odstavka 84. člena Zakona o medijih, in jo pozvala, da nemudoma odstrani sporno fotografijo s pornografsko vsebino na spletni povezavi tega medija.

Morda bi še dovolila nekaj besed ministrici, potem bom pa še skupaj ...

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Izvolite, še ministrica za izobraževanje, znanost in šport.

DR. STANISLAVA SETNIKAR CANKAR: Spoštovana poslanka!

Pravzaprav se zahvaljujem za to vprašanje, ki je resnično sprožilo vrsto dodatnih vprašanj. Najprej, kako odreagira, recimo, ministrstvo v takšnih pogojih, takšnih razmerah ... Mi smo se postavili na stališče, ker so bili sproženi postopki, da dokler nimamo rezultatov teh postopkov, pravzaprav ne zavzemamo nekega uradnega stališča. Moram pa deliti mnenje z vami, da je vsaj v nekaterih medijih to stališče bilo celo problematizirano, ker je to bila tema, ki naj bi najbolj zanimala tisti dan, tisti teden celo državo. Torej se je resnično pokazala neka problematična odzivnost, ki je .../ izklop mikrofona/

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Gospa Klanjšček lahko postavi zahtevo za dopolnitev odgovora. Samo trenutek. Izvolite.

MAG. MIRIJAM BON KLANJŠČEK (PS ZaAB): Lepo prosim, če bi dali še malo časa, da bi lahko naša ministrica odgovorila do konca. Hvala.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Gospa ministrica, izvolite.

DR. STANISLAVA SETNIKAR CANKAR: Tisto, kar je pokazal ta primer, je na eni strani neka

strahotna agresivnost, vsaj nekaterih – večine medijev, brez ozira na možne in, na žalost, kasneje res realizirane posledice. Tu smo se odzvali tako, da smo povabili pokojnega ravnatelja na srečanje pred tem nesrečnim dogodkom, se pogovoriti o tem, kako postopati v odnosu do dijakov, kako organizirati pedagoški proces in predvsem mu ponuditi vso pomoč, tudi strokovno pomoč. Na žalost so se stvari končale ravno najbolj tragično, kot so nekateri že od vsega začetka opozarjali v času, ko bi morda lahko še vplivali na potek dogodkov. No, prav gotovo, ko bo končan postopek – torej, z Ministrstva za notranje zadeve imam informacijo, da postopek na policiji ni končan, zato ni jasno, ali gre za mladoletnega ali polnoletnega storilca. Ko bodo znani ti podatki oziroma ko bodo ugotovitve jasne, pa bi prav gotovo tudi skupaj z Ministrstvom za kulturo, pa morda še kakšnim ministrstvom in še kakšnim organom – mi smo takoj pritegnili varuhinjo človekovih pravic –, vendarle morda v širšem krogu razmislili, kaj lahko storimo za to, da do podobnih dogodkov, predvsem v medijih, ne bi prihajalo.

Pri tem bi rada opozorila, da internet po eni strani v širših družbenih okvirih ponuja neizmerne možnosti in ni realno, da bi ravno mlado generacijo odvrnili od uporabe interneta. Nasprotno, moramo jo izobraževati, moramo poskrbeti za to, da se bodo zavedali možnih posledic. Na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport potekajo projekti, bom naštetela samo nekatere. Od leta 2011 se financira s pomočjo evropskih sredstev program Varni na internetu, potem Safe.si, Tom, Spletno oko, Center za varnejši internet. Ampak tudi kot posledico tega dogodka ugotavljamo, da bo treba storiti še več, predvsem na vzgojnem, izobraževalnem področju, da predstavimo možnosti negativnih posegov tudi v zasebnost preko interneta.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Gospod Matjaž Nemeč bo postavil vprašanje ministrici za zdravje gospe Milojki Mariji Kolar Celarc.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala, podpredsednica. Spoštovane ministrice, dragi ministri!

Moje poslansko vprašanje se bo nanašalo na izgradnjo regionalnih urgentnih centrov. Moje vprašanje se bo predvsem dotikalo Goriške regije oziroma severnoprimske zdravstvene regije. Kot ste lahko spremljali v zadnjih tednih in dneh, je bila cela vrsta težav v smislu izgradnje, na nek način, moram reči, s srečnim koncem. 3. 12. Sem se na Vlado obrnil z javnim pozivom o tem, da sem opozarjal na določene, bom rekel, pomanjkljivosti v smeri izvajanja obljubljenega. Moram reči, da nam je na nek način skupaj uspelo. Predvsem bi tukaj izpostavil 3 ministre, to je gospa Alenka Smerkolj, Dušan Mramor in gospa pristojna Milojka Kolar Celarc, zato da

smo skupaj na nek pragmatičen način našli rešitev za to.

Vem, da na tem mestu ni v navadi, da se najde tudi prijazno ali pa pohvale vredno besedo, ampak glede na okoliščine je to moja dolžnost, da to tudi naredim in vsem skupaj se vam zahvaljujem in pohvalim, da smo našli nek način. Vemo samo, da je bilo Ministrstvo za zdravje v zadnjih mesecih, bom rekel, brez gospodarja. Verjamem, da je bilo gospe ministrici Kolar Celarc zelo težko najti neko rešitev.

Ob tem bom pa še izkoristil priložnost, da jo bom še povprašal:

Kakšni so nadaljnji postopki, roki?

Vemo, da smo vezani na končno izgradnjo v letu 2015 in še enkrat: dovolite mi, da se vam zahvalim. Hvala lepa, lep pozdrav!

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Gospa ministrica, izvolite odgovor.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala za besedo, spoštovana predsedujoča! Spoštovane poslanke, poslanci! Spoštovani gospod Nemeč!

Vesela sem, da ob tej priložnosti človek sliši ne samo vprašanje, ampak mogoče tudi kakšno pohvalo za trud, ki ga vložimo v naše delo.

Bom kar konkretna. Na Ministrstvu za zdravje smo 25. novembra prejeli s strani Službe Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko odločbo o dodelitvi sredstev za projekt Urgentni center Nova Gorica. Ta odločba je imela datum 24. november. Na žalost je pa v odločbi bilo navedeno, da projekt presega predvidena sredstva v proračunu za leto 2015, zaradi česar si naj upravičenec v bistvu sam zagotovi povečanje sredstev proračuna za leto 2015 v skupni vrednosti 4,4 milijone evrov na svojih proračunskih postavkah.

No, ob stikanju glav in iskanju možnih rešitev smo v bistvu na Ministrstvu za zdravje našli rešitev predvsem zaradi razloga, da ne zamudimo gradbene sezone, kajti vemo, da se lahko na Primorskem gradi tudi pozimi, in glede na to, da imamo s strani koriščenja evropskih sredstev omejen rok, do kdaj morajo biti ti centri zgrajeni, smo potem našli rešitev in nato na Vladi v petek, 12. decembra, sprejeli sklep, po katerem je bil ta projekt, Urgentni center Nova Gorica, v skupni načrt razvojnih programov za obdobje 2014–2017. Še isti dan sem popoldne podpisala tudi pogodbo, ker je razpisna in vsa druga dokumentacija bila pripravljena. Taisti dan smo tudi obvestili izvajalca kot tudi Splošno bolnišnico Nova Gorica. Predvidevam, da se bo že danes začela gradnja oziroma vse aktivnosti za izgradnjo tega centra.

Naj na koncu odgovorim še na poslančev vprašanje glede rokov. To se pravi, izvedba gradbeno-obrtniških in inštalacijskih del naj bi bila končana do konca oktobra 2015 in dobava ter montaža opreme en mesec kasneje, do 30. novembra 2015, kar je tudi rok. Zaradi

tega ocenjujemo, da bo urgentni center zgrajen v skladu z zahtevanimi roki in bo začel služiti svojemu namenu. Hvala.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala, gospa ministrica.

Gospa Eva Irgl bo postavila vprašanje ministrici za okolje in prostor, gospe Ireni Majcen. Izvolite.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovana ministrica za okolje in prostor!

V zadnjem času zaradi obilnega deževja in potem posledično poplav nastajajo vse večji problemi v naši državi tudi drseči plazovi. Še posebej so problematični plazovi večjega dosega, za katere pa je Državni zbor sprejel tudi poseben zakon. Glede na to, da prihajam iz Vipavske doline in ker že ves čas spremljam zgodbo, ki bi po mojem mnenju res morala biti že zdavnaj rešena, pa ni, me še posebej zanima:

Kako je z reševanjem sanacije plazu Slano blato v Ajdovščini?

Po do sedaj znanih podatkih je bilo namreč za sanacijo tega plazu namenjenih približno 10 milijonov evrov, pa še vedno ta plaz povzroča velike težave in probleme. V zadnjih dveh letih pa naj bi bila sanacija ustavljena zaradi pomanjkanja sredstev. Vemo pa, da smo pred kratkim pri rebalansu proračuna za leto 2014 prejeli skupni znesek za sanacijo plazov večjega dosega v višini približno 90 tisoč evrov. Ampak, to je skupni znesek za praktično vse plazove v tem večjem dosegu.

Želim tudi omeniti, da vsa ta leta lastniki zemljišč, pa ne samo pri temu plazu – se pravi Slano blato v občini Ajdovščina –, ampak tudi drugod na tem vplivnem območju plazu ne smejo pristopati na svoja zemljišča, ne smejo z njimi gospodariti, ne smejo z njimi vršiti nikakršnega prometa, zato je seveda škoda zaradi nesancije tega plazu povzročena tudi po tej plati.

Številne delegacije, tako na državnem nivoju kot tudi na občinskem, lokalnem nivoju, so si večkrat ogledale ta plaz, vedno znova so predlagale neke nove študije, modrovale so, vendar pa se je na koncu izkazalo v veliko primerih, da gre za investicijo, ki ima precej slabo izvedbo, kljub temu da je bilo že približno 10 milijonov evrov namenjenih v sanacijo tega plazu.

Ker je investitor v sanacijo plazu država, me, spoštovana ministrica za okolje in prostor, zanima:

Kdaj nameravate zaključiti z investicijo sanacije tega plazu?

Mogoče mi ne boste mogli sedaj dati natančnega odgovora, ampak potem pa bi vsaj pričakovala, da dobim pisni odgovor, kajti ne nazadnje gre tukaj tudi za varstvo oziroma za

varnost občank in občanov občine Ajdovščina.
Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Odgovor bo podala gospa ministrica Irena Majcen, izvolite.

IRENA MAJCEN: Hvala predsedujoča, spoštovana poslanka Eva Irgl!

O Zakonu o odpravi posledic naravnih nesreč smo danes že govorili, je pa pojav zemeljskega pa tudi snežnega plazu opredeljen kot naravna nesreča in se kot takšen rešuje v skladu z določili tega zakona.

V Sloveniji imamo sedem območij velikih plazov; poleg tega, ki ste ga vi navedli, je še plaz Stolže v občini Bovec, plaz Strug nad vasjo Koseč v občini Kobarid, plaz Podmrak v občini Šempeter-Vrtojba, plaz Gradišče nad Prvačino v Mestni občini Nova Gorica, prav tako je v tej občini tudi plaz Šmihel nad Ozeljanom in plaz Macesnik v občini Solčava. Zakaj omenjam vse te plazove? Ker so vsi ti plazovi na območju Slovenije opredeljeni kot veliki plazovi in pravzaprav ogrožajo številne; ne samo občanke in občane oziroma državljanke in državljanje v teh območjih, ogrožajo tudi morebitne obiskovalce, ogrožajo infrastrukturo.

Za reševanje problematike posamičnih zemeljskih plazov tega velikega obsega je bila leta 2006 oblikovana posebna proračunska postavka, s pomočjo katere so bili financirani nujni sanacijski ukrepi na posamičnih plazovih, ki so bili posvečeni temu, da se plaz zadrži oziroma se ne premika in so njegove katastrofalne posledice nadzorovane. Niso pa preprečene, ampak so nadzorovane. Zakaj niso preprečene? Zaradi tega, ker pri teh velikih plazovih seveda v dogajanju, kakršno je v naravi ali zdaj, ko je obilica padavin, ali ob morebitnih potresih se potem delovanje takšnega plazu niti ne da kontrolirati oziroma obvladovati. Za sanacijo vseh teh plazov bi nujno bilo potrebnih nekaj nad 37 milijonov evrov, kar je v časih, v katerih sestavljamo proračune, velika postavka. Je pa res, da sta za vplivni območji plaz Macesnik v občini Solčava in prav za ta plaz Slano blato v občini Ajdovščina državna lokacijska načrta v izdelavi, še nista izdelana. Treba je najprej zagotoviti strokovne podlage. Kot ste že sama omenili, strokovne podlage običajno niso izdelane na način, da se vsi strinjamo z njimi, ker je strokovnost izdelave takih podlag zahtevna in na drugi strani terja tudi veliko odgovornost.

Ne glede na napovedano, da me boste še spraševali in naj vam tudi pisno odgovorjam – kar se z moje strani tiče, seveda, pisni odgovori vam bodo posredovani. Vendar pa v času, v katerem vam podajam ta ustni odgovor, lahko povem, da vam zagotovi o tem, kdaj se bo ta plaz saniral, kdaj bodo zagotovljena sredstva – tega podatka vam ne samo sedaj, ampak tudi še vsaj nekaj časa ne bom mogla posredovati.

Res je tudi, da je to sedem velikih plazov, imamo pa po Sloveniji na podlagi dogodkov, povezanih z naravnimi nesrečami, še veliko plazov srednjega in malega obsega. Tudi za sanacijo teh plazov nekako od leta 2012 ni zagotovljenih sredstev, tako da so pravzaprav ti ukrepi oziroma te sanacije v nadaljevanju pod velikim vprašanjem. Je pa res, da posebej v nekaterih primerih je sanacija takega plazu tudi finančno velikega obsega, glede na to, kaj s sanacijo ali s samo sanacijo sploh dosežemo. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Gospa poslanka, bi želeli dopolnitev odgovora?

Izvolite.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo.

Moram reči, da sem kar precej razočarana nad tem odgovorom, spoštovana ministrica za okolje in prostor. Vendarle sem pričakovala, če že ne natančnega datuma, kdaj se bo zadeva sanirala, ker razumem, da tega ni mogoče podati, da boste vsaj povedali, kdaj približno se bo pa vendarle začel delati ta načrt za sanacijo. Vi ste namreč dejali, da v tem trenutku sploh ni narejen niti še sanacijski načrt – konkretno za plaz, o katerem sem govorila, torej Slano blato v občini Ajdovščina –, kar je problem, spoštovana ministrica. Midve sicer lahko tukaj govoriva, da ni denarja in tako naprej, ampak tam so ogrožena življenja ljudi, tudi prebivalcev oziroma obiskovalcev, ki pridejo na ta območja, to ste sami povedali v svojem uvodnem nagovoru.

Torej, obe se strinjava, da je to problem. Ampak vi ste na tem položaju, kjer se od vas pričakuje, da se to čim prej reši. Ta zadeva se absolutno že predolgo vleče. Upam, da boste v nadaljevanju vendarle razmislili in mi podali bolj natančen pisni odgovor, tako da bodo tudi ljudje, ki živijo na tem območju, lahko vedeli, kaj pričakujejo, vsaj v kako doglednem času in na kakšen način. Najlepša hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Gospa ministrica, izvolite.

IRENA MAJCEN: Spoštovana poslanka, jaz se vam prijazno zahvalim za vaš komentar. Bi pa vseeno pri podajanju odgovora želela ponovno povedati, da Zakon o ukrepih za odpravo posledic določenih zemeljskih plazov večjega obsega sega v leto 2000, 2001. Da je bilo v času od takrat do danes pretečeno mnogo časa in tako z gotovostjo prevzeti nase obljubo, da sedaj bomo pa res nekaj naredili, ni v moji naravi, ni v mojem načinu dela. Še enkrat poudarjam, da strokovne podlage oziroma mnenja strokovnjakov za izdelavo takega sanacijskega načrta morajo biti usklajene in izdelane v tolikšni meri, da si je potem takšen načrt mogoče vzeti kot osnovo za načrtovanje nadaljnjih ukrepov in

da je priprava takšnega načrta velik izziv tudi za strokovnjake. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Gospa Anja Bah Žibert bo postavila vprašanje ministrici za notranje zadeve gospe mag. Vesni Györkös Žnidar. Izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Ministrica!

O stanju v slovenski policiji smo v preteklih dneh govorili veliko in na predlog Slovenske demokratske stranke na matičnem odboru tudi sprejeli konkreten sklep za izboljšanje stanja. Na potezi je sedaj Vlada, v kateri sedite tudi sami. Verjamem, da bo sledila tem potrebam, predvsem potrebam državljanov, saj ne nazadnje govorimo o ustavni materiji, o prednostni nalogi države, to je varnost.

Te dni smo tudi več kot sicer govorili o človekovih pravicah in nasilju nad ženskami, torej nekako v znamenju 25. 11., mednarodnega dneva boja proti nasilju nad ženskami, in 10. 12., svetovnega dne človekovih pravic. Osebo si sicer bele pentlje, kot veste, nisem nadela, ker verjamem, da lahko v tej hiši storimo zoper nasilje mnogo več. In moje vprašanje je ravno korak v to smer. Znano je namreč, da je nasilje v domačem okolju in partnerskih odnosih velikokrat prikrito in ostane za štirimi stenami. Pogosto gre za primere, kjer socialni stiski in slabim družinskim razmeram sledi tudi nasilje. Pri preprečevanju nasilja v družini ima ravno policija tisto pomembno vlogo, saj lahko prepreči najhujše. Tako me je informacija oziroma kruto dejstvo, da si marsikatera ženska, ki je deležna nasilja, ne upa poklicati na pomoč policije, zaskrbljujoče. Predvsem me je pretresel razlog, ki ga navajajo. Dobesedno si finančno ne morejo privoščiti klica oziroma posredovanja policije. V praksi se ob prihodu policistov na kraj kršitve pogosto medsebojna obtoževanja nadaljujejo, prav tako nasprotujoče si izjave. Policist napiše položnico obema vpletenima. Torej, plačilo zakonsko določene globe pade na oba; in tukaj je izvirni problem. Zato vas sprašujem in hkrati pozivam:

Kaj nameravate storiti, da finančna stiska, ki se samo še stopnjuje, ne bo razlog, ki bi preprečeval državljanom klice na pomoč?

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Gospa ministrica Vesna Györkös Žnidar, izvolite.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Gospa predsedujoča, zahvaljujem se za besedo. Zahvaljujem se poslanki tudi za vprašanje.

Moram reči, da me zelo veseli, da iz tega vprašanja poslanke dejansko sublimira eno zelo zaskrbljujoče dejstvo, kar se tiče policije, in sicer slabo finančno stanje v policiji. V tem kontekstu uvodoma poudarjam, da že od prevzema funkcije ministrice za notranje zadeve se aktivno zavzemam za to, da se policiji

zagotovijo čim boljši pogoji za delo, kar posledično pomeni, da bo policija imela možnosti za nemoteno izvajanje svojih zakonskih nalog, med katerimi nedvomno je preprečevanje nasilja v družini na zelo pomembnem mestu oziroma gre za eno najpomembnejših nalog. Pooblastila policije v sklopu preprečevanja nasilja v družini so jasna in so vpeta tako v Zakon o preprečevanju nasilja v družini iz leta 2008 kot tudi v podzakonske akte, kakor tudi v Zakon o nalogah in pooblastilih policije ter tudi v Zakon o kazenskem postopku. Izplen vseh teh predpisov nedvomno je, da se slovenski družbi sporoča, da stopnja tolerance do nasilja v družbi oziroma v družini mora biti ničelna. Policija letno obravnava 80 tisoč kaznivih dejanj, med katerimi nasilje v družini zavzema pomembno statistično vlogo. Na vsako nasilje, o katerem je policija obveščena, so se policisti dolžni odzvati, ne glede na to, ali gre za kaznivo dejanje ali za prekršek, vključno s preiskovanjem, zbiranjem obvestil in dokazov o vsakem posamičnem primeru ter tudi nadaljnjem sodelovanju policije z drugimi institucijami v tako imenovani strokovni mreži pomoči. Vemo namreč, da je nasilje v družini kompleksen družbeni pojav, ki zahteva medresorsko obravnavo, kar pomeni, da se policija prav zaradi močnega delovanja na področju preventive aktivno povezuje s socialo, zdravstvom, šolstvom, sodstvom in tudi nevladnimi organizacijami. Statistični podatki kažejo, da je policija zelo aktivna na področju preprečevanja nasilja v družini. V letu 2013 je bilo skupno izrečenih 927 ukrepov prepovedi približevanja, letos za obdobje do 2. decembra pa 955 – samo za primerjavo, lani je do 2. decembra bilo izrečenih 841 teh ukrepov. Izvajanje teh ukrepov se povečuje skladno s povečevanjem trenda oziroma samih kaznivih dejanj nasilja v družini. Lani je namreč bilo v celem letu evidentiranih skupaj tisoč 372 takih dejanj, letos pa samo v prvi polovico leta že 811 kaznivih dejanj.

Policija sodeluje tudi pri postavljanju oziroma izvajanju varnostnih načrtov za žrtve, kar vključuje tudi kontrolo že izrečenih ukrepov prepovedi približevanja, in to ne glede na predpis, na podlagi katerega je bil ta izrečen. Informacije o ukrepih, ki so žrtvam na voljo, so tudi navedene na spletni strani policije, kar so povzele tudi nevladne organizacije, kar je zelo pozitivno ocenila tudi varuhinja človekovih pravic. Policija je tudi v sodelovanju z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti pristopila k projektu Vesna – živeti življenje brez nasilja. Cilj tega projekta je bil poglobiti strokovno znanje tistih strok, ki najbolj dejavno se vključuje v različne oblike pomoči žrtvam kaznivih dejanj.

Še enkrat poudarjam, da je v tem kontekstu tudi zelo pomemben odziv okolja, kar lahko zelo pripomore k temu, da je odziv policije še bolj pravočasen in še bolj učinkovit glede na

to, da se tudi na ta način lahko preprečijo najhujše, torej tragične posledice.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Gospa poslanka zahteva dopolnitev odgovora. Izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa.

Morda se nisva najbolje razumeli. Ne gre za delo policistov. Nedvomno oni opravijo svoje delo korektno. Dejstvo je, da ob prihodu na kraj dogodka dejansko težko odločijo, kdo je povzročitelj oziroma ali je en sam ali sta nekako vpeta v dogodek oba. V teh primerih policist mora delovati kot nek razsodnik in potem globo dobita oba. In to je problem. Govorim o sistemskem problemu, kajti potem ko je enkrat napisana globa, jo je treba plačati in ker se ženske bojijo zaradi finančni posledic, policistov ne upajo več poklicati. To je problem, o katerem govorim, in to je tisto, kar moramo mi sistemsko urediti.

Dejstvo je, da se bodo take zgodbe začele še bolj tragično zaključevati, kot se že. Na to sem bila osebno opozorjena. Udarci ne smejo biti razlog za to, da finančna stiska na drugi strani pomeni, da jih moramo prenašati. To je problem trenutno tudi v tej državi. Na to želim vaš odgovor.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Gospa ministrica.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Hvala lepa.

Glede na to, da se vaše vprašanje nanaša na ugotavljanje dejanskega stanja na terenu in samo sankcioniranje prekrškov na terenu, vam glede tega v tem konkretnem primeru oziroma na tem mestu vam konkretnih odgovorov ne morem podati, ker namreč ne vem niti, o čem govorite, o katerem primeru, kdo je izdal prekršek, kako je dejansko stanje. Na to vam ne morem odgovoriti. Kot sem pa že omenila, je izvajanje policijskih nalog na področju nasilja v družini ena izmed prioriternih nalog. Glede na to, da ste v začetku tudi referirali na slabo finančno stanje v policiji, lahko rečem še samo to: kljub temu da je finančno stanje v policiji slabo, kar smo obravnavali tudi na odboru, intervencije o zaznanem nasilju v družini bodo vedno ena izmed prioriternih nalog policije. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Gospa poslanka želi še besedo. Izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa.

Mislím, da ravno dodatni odgovor ministrice botruje temu, da je prav, da o tem opravimo širšo razpravo. Namreč, poglejte, dejansko govorim o tem, da finančna stiska pomeni na drugi strani stiskanje zob pred udarci.

Ne govorim o konkretnem primeru, več konkretnih primerov je, govorim o tem, da dobita

globo po navadi obe vpleteni osebi, in to je problem. Zato predlagam, da o tem opravimo širšo razpravo, v skladu s poslovníkom. Do takrat pa pozivam Državni zbor, da damo pentlje v predale, ker to je sistemski problem. Mi moramo to urediti tako, da nikogar v tej državi ne bo zaradi socialne stiske strah poklicati na pomoč policijo. O tem govorim. Prosim za podporo, da bomo o tem opravili dobro razpravo, kakovostno razpravo, in morda skupaj prišli tudi do konkretnih rešitev. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

O vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 16. decembra 2014, v okviru glasovanja.

Zdaj ima besedo gospod Marko Ferluga, ki bo postavil vprašanje ministru za zunanje zadeve gospodu Karlu Viktorju Erjavcu, ki je odsoten.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo. Pozdrav tudi predstavnikom Vlade!

Moje vprašanje se nanaša neposredno na Palestino, gre pa za to, da smo 28. 11. 2014 na Odboru za zunanjo politiko sprejeli sklep, da naj bi nas Vlada Republike Slovenije obveščala in redno spremljala vse dogodke v zvezi z vprašanjem statusa Palestine. Zato bi s tega mesta naslovil vprašanje na ministra za zunanje zadeve. Želel bi njegov komentar glede dogajanja v Varnostnem svetu OZN, in sicer, za kaj gre.

Zunanji ministri držav članic Arabske lige so prav tako konec novembra podprli osnutek resolucije Varnostnega sveta o Palestini in so dali pobudo za takojšnje priznanje Palestine kot polnopravne članice OZN. Zato me zanima, ker so ta osnutek sicer spet zahodni diplomati označili kot neuravnoveženega. To naj bi bila skupina evropskih držav, ki jo sestavljajo Francija, Velika Britanija, Nemčija, in slednje naj bi začele s pripravami za nov, se pravi, domnevno bolj uravnovežen predlog glede Palestine, ki naj bi vseboval dvoletno časovnico za določitev končnega statusa in naj bi bil določen z obujanjem večstranskih bližnjevzhodnih mirovnihi procesov in pogovorov. Glavni palestinski pogajalec v OZN gospod Erekat, je prejšnji teden dejal, da Palestina pričakuje sprejetje močne resolucije Varnostnega sveta OZN še pred koncem leta 2014, sicer bo Palestina storila potrebne korake v zvezi s članstvom na Mednarodnem kazenskem sodišču.

S tem v zvezi me zanima komentar tega dogajanja v Varnostnem svetu.

Poleg tega me zanima:

Ali so prizadevanja Francije, Velike Britanije in Nemčije koordinirana na ravni Evropske unije?

Če bo odgovor na naslednje vprašanje pritrdilen, me dodatno zanima:

Kakšna je vloga v tem procesu, ki jo igra oziroma jo namerava igrati Republika Slovenija?

Toliko z moje strani. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Gospod Ljubo Žnidar bo zastavil vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica. Spoštovana ministrica, kolegice in kolegi!

Na porečju reke Savinje se že vrsto let izvajajo protipoplavni ukrepi. Ti ukrepi se izvajajo tako rekoč na celotnem porečju od izvira do izliva, je pa dejstvo, da se ti ukrepi izvajajo počasi oziroma prepočasi, kajti veliko odsekov že ima urejeno in pridobljeno osnovno prostorsko dokumentacijo, se pravi, glede umestitve v prostor, in izdelano tudi že tehnično izvedbeno dokumentacijo za izvedbo. Seveda se vse začne in konča pri denarju, ki vemo, da ga za sanacijo protipoplavnih ukrepov primanjkuje. Tako bi v tem segmentu izpostavil že izdelano vso dokumentacijo na odseku Latkova vas–Letuš, ki čaka na to, bi rekel, tudi samo protipoplavno sanacijo.

Vzporedno se pa na odseku Spodnje Savinjske doline kakor Zgornje Savinjske doline izvaja, bi rekel, kar s pospešenim tempom rekonstrukcija obstoječe regionalne ceste. Ta je v večji meri že rekonstruirana, manjka le še nekaj rekonstrukcije oziroma izvedbenih odsekov v sami Zgornji Savinjski dolini. Eden takšen je primer v samih Lučah. V Lučah se tudi v temu momentu izvaja operativna izgradnja protipoplavnih ukrepov ob sami reki Savinji. Istočasno se ravno v tem momentu izvajajo zelo velike aktivnosti pri sami rekonstrukciji regionalne ceste, to pomeni s pridobitvijo prostorskega dela umestitve same obvoznice Luče z navezavo potem seveda tudi na omenjeno regionalno cesto.

Sprašujem vas:

Ali so ti protipoplavni ukrepi, ki se izvajajo sedaj v Zgornji Savinjski dolini v samih Lučah, usklajeni z Direkcijo Republike Slovenije za ceste s samimi postopki rekonstrukcije regionalne ceste oziroma same obvoznice Luče?

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Gospa ministrica za okolje in prostor, izvolite.

IRENA MAJČEN: Hvala, predsedujoča. Spoštovani poslanec Ljubo Žnidar, hvala za vprašanje.

Res je, da se na Savinji protipoplavni ukrepi izvajajo na več lokacijah. Če se osredotočim na območje Luč, so bili protipoplavni ukrepi potrjeni in del sprejetega državnega prostorskega načrta za ureditev regionalne ceste Radmirje–Luče. Zato je

načrtovanje in izvedba omenjenih posegov v tem delu porečja Savinje bila načrtovano z upoštevanjem stroke in širše javnosti. Republika Slovenija izvedbene ukrepe za zagotavljanje protipoplavne varnosti izvaja v okviru kohezijskega projekta iz časa 2007–2013 in so ti ukrepi na območju Luč v zaključni fazi. Nekako se predvideva, da bodo izvedeni in zaključeni še do konca tega leta. V akcijski načrt interventnih aktivnosti zaradi poplav pa je vključena tudi sanacija leve brežine v naselju Struge, kar je seveda nekako termin za izvedbo potem do sredine naslednjega leta. Res pa je, da je za celotno porečje Savinje treba izdelati hidrološko-hidravlično študijo, ki do sedaj še ni bila razdelana, in stroka bo potrdila potem upravičenost oziroma ustreznost postopkov, ki se izvajajo na Savinji.

Če se zdaj osredotočim na Luče, si nekako predstavljam, da za ta del povodja, vsaj po mojem skromnem mnenju, naj ne bi bilo težav, sem prepričana, da so strokovnjaki s sprejemom DPN stvari ustrezno zastavili. Lahko pa hidrološko-hidravlična študija doprinese spremembe oziroma neke nove ugotovitve nižje in potem v teh delih urejanja struge reke Savinje pa bo treba zagotoviti finančna sredstva v izvedbi operativnega programa 2014–2020. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Gospod Ljubo Žnidar želi dopolnitev odgovora.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Ja, spoštovana ministrica, hvala lepa.

Moram pa povedati, da me je za to vprašanje nekako spodbudila pobuda iz samega lokalnega okolja, ker niso najbolj navdušeni nad pristopom in samo izgradnjo teh protipoplavnih ukrepov.

Sam bi pričakoval, da je strokovna institucija, kot je Arso, za katero vemo, da si po navadi vzame veliko več časa, kot je njihov zakonski rok za podajanje soglasij za odobritev ostalih posegov – v tem primeru tudi samega načrtovanja obvozne ceste –, rekel bi, da je problematika usklajena in da ni več odprtih vprašanj. Ampak v tem primeru je tu ravno nasprotno. Osebnost me kar čudi, ker povsod po Sloveniji komaj čakamo, da se določeni protipoplavni ukrepi pričnejo graditi, da so za to namenjena sredstva in tako naprej, po drugi strani me pa takšni primeri presenečajo, kjer se pa nekaj izvaja, kjer se nekaj poskuša urediti, potem pa nastane nezadovoljstvo.

To se mi ne zdi dobro, da se dejansko tudi takšni resorji, ki bi morali delovati z roko v roki, da med sabo niso usklajeni in konec koncev se posledično dela tudi neka gospodarska škoda. To za državo ni dobro, tu se ne obnašamo po načelu dobrega gospodarja in v prihodnosti si si takšnih primerov tako sam kot mi vsi skupaj ne želimo. Želim, da so ti

pristopi strokovni in da so pri tem med sabo usklajena tudi ministrstva.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Gospa ministrica, izvolite, dopolnitev odgovora.

IRENA MAJČEN: Hvala.

Z vami se strinjam, da je treba z deli, s katerimi urejamo ali struge vodotokov ali infrastrukturo, torej, da je treba ravnati kot dober gospodar in je treba biti medresorsko usklajen. Priznam pa, da teh vaših navedb ne znam razumeti na način, da bi mi bilo jasno, kdo ni zadovoljen. Namreč, pri svojem delu se velikokrat srečujem prav zaradi dela na okolju, da je redkokdaj zadovoljstvo na obeh straneh. V teh vaših navedbah ne znam razumeti, ali imajo pripombe, ker DPN je eden, govori o ureditvi regionalne ceste Radmirje–Luče in o ureditvi vodotoka; torej, ali ni zadovoljna, ne vem, Direkcija za ceste ali niso zadovoljni krajan. Se pa strinjam, da na resorju, ki ga pokrivam, nikoli niso zadovoljni vsi. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Gospod dr. Matej T. Vatovec bo postavil vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti gospe dr. Anji Kopač Mrak. Izvolite.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospa predsedujoča! Predstavnici Vlade, drage kolegice in kolegi, spoštovana gospa ministrica!

14. člen Ustave Republike Slovenije jasno določa pomen človekovih pravic, ki so neodtujljive ne glede na narodnost, raso, spol, jezik, vero, politično ali drugo prepričanje, gmotno stanje, rojstvo, izobrazbo, družbeni položaj, invalidnost ali katerokoli drugo osebo okolščino. In ker naj bi bila Slovenija pravna in socialna država, kot to zapoveduje 2. člen Ustave, bi morala Vlada narediti vse za odpravo družbene in socialne izključenosti ter zagotoviti dejansko enakopravnost vseh prebivalcev.

Vlada se je, citiram, v koalicijskem sporazumu zavezala "za polno spoštovanje različnosti in omogočanje enakih možnosti za vse ranljive skupine ter za odpravo sistemske diskriminacije istospolnih partnerjev in istospolno usmerjenih ljudi". Kljub tem zavezam obljubljenih rešitev zaenkrat še ni, v Sloveniji pa smo še vedno priča neustavnosti na področju enakosti pred zakonom in sistematični diskriminaciji, ki se dopušča z razlikovanjem med raznospolno in istospolno usmerjenimi pari.

V pravnem redu se namreč istospolnim partnerjem odkrito in jasno odreka pravica do zdravstvenega zavarovanja po partnerju, pravico do odsotnosti z dela zaradi bolezni partnerja ali partnerke, pravico do nadomestila dohodka za nego družinskega člana, pravico do sklenitve najemne pogodbe in tako naprej.

Ta del prebivalstva tako ne more uživati polnih pravnih, socialnih in ekonomskih pravic

ter mu je s tem kršena ustavna pravica do enakosti pred zakonom. Kljub temu da je pozicija Vlade zelo previdna, se od nje pričakuje absolutno podporo zaščiti pravic modernih partnerstev in družin ter odpravo vseh vrst diskriminacije.

Ministrico za delo, družino in socialne zadeve zato sprašujem:

Zakaj Vlada še ni odpravila sistemske neenakosti in diskriminacije na področju istospolnih partnerskih skupnosti in družin?

Ali ima Vlada že pripravljeno časovnico za odpravo vseh sistemskih neenakosti in diskriminacije na področju istospolnih partnerskih skupnosti in družin?

Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Gospa ministrica, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za vprašanje, dr. Vatovec. Vprašanja sem vesela. Spoštovana podpredsednica, drage poslanke in poslanci!

Kot verjetno veste, je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve že drugič, torej tudi v mandatu Alenke Bratušek, dalo v javno razpravo zakon o partnerski skupnosti, katerega osnovni cilj je odprava ugotovljene neustavnosti, kar se tiče položaja primerjave med zakonci in zunajzakonci in pa med partnersko skupnostjo in nesklenjeno partnersko skupnostjo. V prejšnjem mandatu je bil zakon v javni razpravi, ker namreč obstaja resolucija o normativnem delu, kjer je predvideno vsaj 30-dnevna javna obravnava. Mi poskušamo, če se le da, to resolucijo spoštovati. Tako kot v preteklem letu je tudi letos bil ta zakon v enomesečni javni razpravi, 22. 12., torej v teh dneh, pa se bo zaključila tudi medresorska obravnava. Po javni obravnavi grede zakoni medresorsko in potem na Vlado. Tako verjamem, da bo Vlada Republike Slovenije v januarju sprejela zakon o partnerski skupnosti, ki bo dejansko izenačil položaj istospolnih partnerjev – partnerja, ki bosta sklenila partnersko zvezo z zakoncem, in tista dva, ki se bosta odločila, da ne skleneta partnerske skupnosti in bo šlo za dalj časa trajajočo življenjsko skupnost in ne bo razlogov, da ne bi mogla skleniti partnerske skupnosti, bodo pa izenačili z zunajzakonsko skupnostjo. Torej, razmerja med partnerjema bodo dejansko izenačena po predlogu zakona. Verjamem, da ne bomo imeli problema v Državnem zboru s sprejemom takšne diktije. Gre za ureditev tudi položaja glede na odločbo Ustavnega sodišča. Imamo dve odločbi Ustavnega sodišča, iz leta 2009 in 2013. S tem bodo tiste pravice, ki ste jih navedli, dejansko partnerji med seboj imeli.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Gospod dr. Vatovec zahteva dopolnitev odgovora.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala.

Ko ste omenili ZPS, imam nekaj pomislekov ravno do tega zakona. Prvi je čisto tehnični, zakon o partnerski skupnosti se v enajstih točkah nanaša oziroma bralca napotuje k branju Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih. Se pravi:

Zakaj ne sistemsko rešiti težave, ampak s parcialnim zakonom?

Po drugi strani ta zakon, zakon o partnerski skupnosti, uvaja neko drugo prakso, se pravi, ne rešuje zagato pravnega reda kot takega, ampak samo blaži določene negativne posledice kršenja teh človekovih pravic, tako na primer simbolno ne enači zakonskih zvez in istočasno ne omogoča nekih drugih pravic, ki izhajajo iz zakonske skupnosti. Poleg tega je Vlada obljubila, da bo na podlagi ugotovitve Ustavnega sodišča rešila sistematično, se pravi sistemsko odpravo diskriminacije, se pravi s krovnim zakonom, ne pa z nekim posebnim parcialnim zakonom. Kot morda veste ali pa ne, je danes Združena levica vložila novelo zakona o Zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ki dobesedno spreminja zgolj en člen zakona, v katerem se zakonska zveza definira kot skupnost dveh oseb. Mislim, da se s tem zelo elegantno in čisto tehnično reši to ustavno zagato in tudi vprašanje človekovih pravic kot takih. Se pravi, da gre za izenačitev ne glede na osebne okoliščine oziroma na spolne preference. Prav tako tudi mednarodne pravne prakse kažejo na to, da postaja v Evropi trend, da se te stvari rešuje na tak način, se pravi sistemsko, z zakonom, ki omogoča pravzaprav popolno enakost med dvema oblikama zakonske zveze.

Moje vprašanje je:

Ali bo Vlada podprla predlog Združene leve?

Če ne:

Kje obstaja razlog za razlikovanje teh dveh zvez?

Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Gospa ministrica, izvolite, dopolnitev odgovora.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Dr. Vatovec, z vami osebno se strinjam.

Družinski zakonik, ki je bil 25. 3. 2012 zavržen na referendumu, je v svoji prvotni verziji imel tako dikcijo, ker ste vi tudi povzeli dikcijo in potem od zakona o partnerski skupnosti, ki je trenutno v javni razpravi, povzeli prehodne določbe v danes vloženi zakonu. Dejstvo je, da potem ni bilo volje v Državnem zboru in je bila predlagana kompromisna rešitev, ki je dejansko taka, kot je že v današnjem obstoječem Zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ki dovoljuje posvojitev istospolnih partnerjev, če gre za biološkega otroka partnerja. To je bila tudi kompromisna rešitev družinskega zakonika. Na žalost je bil družinski zakonik sicer s 55 % volivcev tistega

dne zavržen in znotraj tega se moramo zavedati, da gre vedno znova tudi za iskanje političnega kompromisa in dovoljše volje za sklenitev predlagane opredelitve. Tako da kar se tiče stališča Vlade, bo Vlada o vašem predlogu zakona razpravljala in verjamem, da se bomo do njega v roku, ki je predviden, tudi opredelili.

Drugače pa zakon o partnerski skupnosti, je treba biti korekten, ureja razmerje med partnerjema in ne bo več razlik, kar se tiče razmerij med partnerjema, kar ste omenjali – pravico do bolniške. Vse te pravice bodo urejene in izenačene. Kar se tiče razmerja do tretjih oseb, torej do otrok, pa se bo to urejalo z zakonom o družinah. Bom imela naslednjo vprašanje kolegice poslanke na to temo, pa bom tam malce več tudi o tem povedala. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Dr. Vatovec, izvolite.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala za odgovor.

Upam tudi, da bodo ta stališča Vlade pozitivna. Naj samo omenim, da je tistih 55 % bilo na podlagi 15 % volilnih upravičencev.

Glede na naravo tega vprašanja in te teme predlagam, da se kljub vsemu na naslednji seji opravi razprava o tej temi, tako da dajem ta predlog na glasovanje. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

O vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 16. decembra v okviru glasovanj.

Sedaj pa ima besedo gospa mag. Tanja Cink. Postavila bo vprašanje prav tako ministrici za delo, družino, socialne zadeve, enake možnosti gospe dr. Anji Kopač Mrak.

Izvolite.

MAG. TANJA CINK (PS SMC): Hvala lepa za besedo. Spoštovani vsi prisotni!

Če nadaljujem tematiko, ki se sicer vendarle malce razlikuje od kolega Vatovca. Namreč, kmalu bo tri leta od tega, ko je družinski zakonik doživel padec na referendumu, čeprav je bil po mojem osebnem mnenju zelo dober in bi rešil marsikatero strokovno zagato, predvsem pa bi koristil otrokom in družinam. Vemo pa, da so se državljanke in državljani drugače odločili in zakona niso podprli zato, ker bi omogočil pravico do posvojitve otrok tudi istospolnim skupnostim. Če sem prav seznanjena, se je potem omenjala tudi možnost, da bi se vprašanja istospolnih parov na področju družinske politike uredila v ločenem zakonu. Glede na to, da bi zakon sicer prinesel veliko koristi, sprašujem:

Ali se na ministrstvu morda razmišlja o tem, da bi bilo vendarle smiselno izločiti določila, ki so se doslej pokazale za nesprejemljiva, in v tem delu počakati na konsenz nasprotujočih si strani ter začeti s proceduro sprejema omenjenega zakona?

Sama namreč menim, da je zakon dober v marsičem in ga je treba čim prej sprejeti. Hvala za vaš odgovor.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.
Gospa ministrica, izvolite, odgovor.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za vprašanje.
Gospa Tanja Cink, vseeno bi morda, ker smo že prej nekaj odgovorili, spomnila, da se je 30 % ljudi udeležilo družinskega referenduma, od tega je za družinski zakonik glasovalo 45 % in proti 55 % volivcev.

Bi pa morda opozorila, ker je pomembno, da družinski zakonik je sicer večinsko padel na referendumu zaradi tega, ker so ljudje verjeli, da družinski zakonik omogoča posvojitve. Jaz sem pa že prej kolegu povedala, da družinski zakonik ni omogočal nič drugače posvojitve, kot so že danes uzakonjene. Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih je potem glede na odločitve sodišč na instanci jasno dal vedeti, da istospolna usmerjenost ne more biti razlog za nemožnost posvojitve. Dejansko smo v družinskem zakoniku samo zapisali tisto, kar se danes že izvaja. To pomeni, da je možnost, da istospolni partner posvoji biološkega otroka svojega partnerja. Ob čemer je treba poudariti, da gre vedno pri posvojitvah za interes otroka in vedno se po istem postopku presoja strokovno, ali je ta družina, ta celica najboljša za razvoj otroka. Te varovalke so bile, takrat smo imeli dveletno diskusijo o tem, ampak ljudje so večinoma verjeli, da pač družinski zakonik to omogoča, zato je družinski zakonik padel na referendumu. Danes imamo takih posvojitvev 12 v tej državi. Torej, nič novega ni urejal, danes je to že obstoječa praksa. Zaradi tega, ker so to občutljiva razmerja, občutljiva vprašanja predvsem ideološko, moje stališče osebno je vedno, da človekove pravice – sicer ni ne vem kako prostora za ideologijo v teh vprašanjih, ker je dovolj prostora za stroko.

Družinski zakonik in rešitve je, če se spomnimo, podprla Zbornica kliničnih psihologov, Oddelek za socialno pedagogiko, Katedra za psihologijo Pedagoške fakultete v Ljubljani in Društvo psihologov – ampak vseeno. Odločitev ljudi na referendumu, 30 %, ki so se udeležili, je bila, kot je bila. Zaradi tega ker smo se veliko pogovarjali o tem med političnimi strankami, ki tvorimo koalicijo, kakšna rešitev bi bila potrebna, v smislu tudi mogoča. Zavedam se po eni strani, da je nujno urediti položaj istospolnih partnerstev zaradi odločbe Ustavnega sodišča in zaradi načela, kot je kolega povedal, da smo pravna in socialna država. Po drugi strani pa nujno potrebujemo spremembe Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih z vidika ukrepov za zaščito koristi otroka. Zato ker je to nujno in ker je bil tak dogovor v koaliciji z Alenko Bratušek in sedaj z našo koalicijo, smo se odločili skupaj, po številnih dogovorih, da gremo v dva ločena zakona. Drugo leto je v načrtu, normativnem

planu dela Vlade, predviden zakon o družinah. Zakona ne bomo poimenovali družinski zakonik, odločili smo se, da bo preimenovan, delovne skupine se oblikujejo in seveda narejen bo na osnovi družinskega zakonika. Vendar se družinsko pravo hitro spreminja, zato je treba preveriti, ali je morda kakšno odločitev, ki je bila takrat, mogoče sedaj oblikovati drugače, bolje, predvsem pa bo usmerjenost v zaščito otrok in tudi teh ukrepov od rejništva, posvojitve, skrbništva – torej teh temeljnih ukrepov za zaščito koristi otroka. Ob zakonu o družinah bo pa na mizi tudi razprava o tem, kako urediti področje posvojitve in o tem, verjamem, da bomo drugo leto govorili in bomo našli tako rešitev, za katero bomo lahko dobili tudi večino v Državnem zboru.

Tukaj nima mesta moje osebno mnenje, bi pa si želela seveda, da kot družba lahko brez predsodkov o tem gledamo in delujemo pač v korist teh otrok. Hvala.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Gospod mag. Andrej Šircelj bo postavil vprašanje ministru za finance gospodu dr. Dušanu Mramorju. Izvolite.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa. Spoštovana podpredsednica, spoštovani minister!

V svetu in tudi v Sloveniji si davčne uprave izmenjujejo informacije največkrat na podlagi sporazuma o izogibanju dvojnega obdavčenja, navsezadnje v teh sporazumih, ki so na nek način dokaj poenoteni. Upošteva se metoda OECD ali pa sporazum OECD, je običajno v 25. členu navedeno tudi, da si pogodbenici izmenjavata informacije o davčnih zadevah.

Če govorimo o sporazumih o izogibanju dvojne obdavčitve, potem je danes predvsem v OECD in sploh na OECD sprejeto mnenje, da ti sporazumi dejansko ne naredijo tega, da bi se dve državi izognile dvakratni obdavčitvi, ampak da ti sporazumi, ki jih je na svetu okoli 3 tisoč, dejansko pomenijo, da je dobiček oziroma da so dohodki dvakrat neobdavčeni. Se pravi v državi, ki izplača dobiček, in v državi prejemnici tega dobička. Tukaj gre za neko širšo zadevo in navsezadnje OECD tudi pripravlja spremembo teh sporazumov predvsem zaradi tega, ker danes enostavno, če pošljete iz slovenske družbe dobiček na primer na neko otočje, pa tudi če nima Slovenija sporazuma s tem otočjem, boste pač izbrali približno eno izmed osemdesetih držav, s katero ima Slovenija sprejet ta sporazum. Običajno, zelo velikokrat se je za dividende uporabljala Nizozemska in boste preko Nizozemske izplačali ta dobiček, potem pa ta dobiček v neki tretji državi, s katero ima Nizozemska sprejet ta sporazum, enostavno od tega dobička ne bo davka.

Glede na to, da je v 25. členu tudi poglavje oziroma ta člen obravnava izmenjavo informacij, me zanima:

Koliko zaprosil je dalo Ministrstvo za finance, kajti Ministrstvo za finance je zadolženo za izvajanje tega sporazuma, in koliko informacij iz koliko različnih držav je prejelo za posamezne davčne zavezanke?

Zanima me:

Kako na podlagi tega dejansko Ministrstvo za finance ukrepa?

Seveda, preko Davčne uprave, saj vemo, da se dobički izplačujejo preko, če želite tako, davčnih oaz ali preko držav, ki imajo ugodnejšo davčno klimo oziroma davčne predpise.

Kakšne učinke predstavljajo te informacije, ki jih je Davčna uprava oziroma ministrstvo dejansko dobilo na proračun Republike Slovenije?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Dušan Mramor, izvolite.

DR. DUŠAN MRAMOR: Hvala lepa za vprašanje.

Če bi tako začel, da s pristojnimi organi držav, s katerimi je vzpostavljen mednarodni mehanizem izmenjave informacij, davčni organ informacije izmenjuje predvsem na tri načine: eno je na zaprosilo, eno je spontano in avtomatično. To na zaprosilo je logično, avtomatična izmenjava informacij je na podlagi vrste sporazumov, ki ste jih tudi že omenili, oziroma model konvencije. Recimo, tukaj bodo pomembne spremembe na področju te avtomatične izmenjave v letu 2015, ko se bo začela avtomatična izmenjava informacij, s katerimi se uvaja za dohodke iz zaposlitve, produkta življenjskih zavarovanj in nepremičnin ter iz njih izhajajoče dohodke, oktobra 2014 sem pa tudi jaz podpisal Sporazum o avtomatični izmenjavi podatkov informacije o finančnih računih in prva izmenjava bo 2017.

Potem je pa še spontana izmenjava informacij, kjer pa se posreduje drugi državi informacijo, za katero se ocenjuje, da bi tej državi prav prišla. Ta druga država posreduje povratne informacije o koristnosti posredovanja informacij, tako da vemo, ali je bilo tisto koristno, kar smo posredovali ali ne.

V zvezi z vašim vprašanjem; FURS izmenjuje podatke z EU državami na podlagi direktiv in na podlagi sporazuma o izogibanju dvojnega obdavčenja. Po navadi sta v zahtevku obe podlagi in se skupaj šteje kot en dogodek, zato je tukaj nemogoče čisto ločiti podatke, kdaj je bila izmenjava na podlagi sporazumov in kdaj na podlagi direktive, ampak lahko vam pa dam skupne podatke. Na podlagi sporazuma o izogibanju dvojnega obdavčenja in direktiv v primeru EU držav je za eno leto in pol, recimo, od 1. 1. 2013 do 30. 6. 2014 Finančna uprava poslala 281 zahtevkov za izmenjavo informacij in prejela 62 zahtevkov sama. Hkrati je pa v istem obdobju Finančna uprava spontano prejela in poslala 58 informacij za davčne namene. V letu

2013 in v prvi polovici leta 2014 je Slovenija avtomatično, to so pa zdaj te avtomatične, poslala 30 tisoč 63 informacij o doseženih dohodkih rezidentov drugih držav v Sloveniji in prejela 9 tisoč 628 informacij.

Ker ne izmenjujemo informacije samo na podlagi sporazumov o izogibanju dvojnega obdavčenja, temveč tudi na podlagi direktiv na področju DDV in neposrednih davkov ter na podlagi multilateralne konvencije o medsebojni upravni pomoči pri davčnih zadevah in sporazumih o izmenjavi, tako da imamo potem še na teh podlagah – recimo, na podlagi obrestne direktive je Finančna uprava v letu 2013 in v prvi polovici 2014 poslala avtomatično 16 tisoč 911 informacij in tudi prejela 34 tisoč 3 informacije. Tako je v tem istem obdobju na zahtevo avtomatično ali spontano poslala 5 tisoč 145 informacij tudi v zvezi z DDV. Vse te informacije so seveda podlaga tudi za obdavčenje in tega podatka, koliko točno evrov je bilo obdavčenih na podlagi teh informacij, pa trenutno nimamo, ampak lahko posredujemo pisno.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Šircelj, izvolite, dopolnitev.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Ja, hvala lepa.

Tukaj bi dopolnil svoje vprašanje ministru. Če se smem seveda, bi se osredotočil na izmenjavo informacij na podlagi sporazumov o izogibanju dvojne obdavčitve oziroma, če želite, lahko tudi na podlagi drugih predpisov, vendar informacije, ki se nanašajo na tako imenovane neposredne davke.

Tukaj ne bi želel mešati davka na dodano vrednost, ker vemo, da poteka avtomatična izmenjava med vsemi evropskimi državami, kajti ta davek je tudi harmoniziran bolj ali manj v Evropski uniji, ampak tiste informacije, ki se nanašajo pač po posameznih državah na pravne oziroma fizične osebe, in sicer se nanašajo predvsem na davke iz dohodkov v najširšem smislu. Če vzamemo metodologijo OECD, kar pa vključuje tako davek od dohodkov pravnih oseb kot dohodnino. To se pravi, fizične osebe plačujejo.

Ali minister lahko pove :

Koliko je tega in kakšni so učinki?

Glede tega vem, da gre tukaj za davčno tajnost, ne mislim tukaj zdaj nobenih posebej, ampak vsekakor bi se osredotočil predvsem tudi na tiste države, ki so davčno ugodnejše –recimo temu tako, no, ker smo že v mojem prejšnjem vprašanju seveda o tem govorili. Danes, kot kaže, so davčno ugodnejše Luxembourg, Nizozemska, Velika Britanija, glede teh dohodkov in glede ... Nizozemska glede izplačila dividend, verjetno tudi Ciper in tako naprej.

Skratka, če bi se lahko osredotočili na ta vprašanja. Zdaj, če ni to mogoče danes, bi prosil potem za pisni odgovor. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Minister Dušan Mramor, izvolite.

DR. DUŠAN MRAMOR: Kot sem rekel, glede teh informacij o dohodkih rezidentov drugih držav v Sloveniji, še bolj nas zanima pa seveda o dohodkih rezidentov Slovenije izven Slovenije. Tukaj sem rekel, da tega je 9 tisoč 628 na podlagi avtomatične... – ampak točne podatke o tem, kar ste želeli za neposredne davke in to iz davčno ugodnejših držav, vam bomo pa posredovali pisno.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Ljudmila Novak bo zastavila vprašanje ministrici za izobraževanje, znanost in šport dr. Stanislavi Setnikar Cankar. Izvolite.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovana gospa ministrica, ministrici in minister, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Vedno glasnejše so govornice, da na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport pripravljate predlog sprememb načina sofinanciranja zasebnih glasbenih šol, ki delujejo po splošno veljavnem programu, s katerim naj bi omenjenim zasebnim glasbenim šolam zmanjšali proračunsko sofinanciranje z dosedanjih 85 % na 50. S strani ministrstva se v tem deležu delno sofinancirajo samo plače, preostali del za plače ter vse ostale stroške, na primer za vzdrževanje, tekoče stroške, nabavo notnega materiala ter instrumentov, se mora kriti iz šolnin. Zato so šolnine že zdaj več kot 100 % višje od šolnin na javnih glasbenih šolah. Zaposlenih na teh glasbenih šolah in starši otrok, ki jih obiskujejo, so zaskrbljeni zaradi teh napovedi, saj pomenijo grožnjo njihovem obstoju.

Sprašujem se, zakaj bi želeli 600 tisoč evrov prihraniti na za državo cenejših zasebnih šolah in jih s tem morda tudi uničiti. Tukaj gre za okoli tisoč 500 otrok, starši pa šolnin, ki bi pokrivalo stroške ob tako velikem znižanju financiranja države, ne bi več zmogli pokrivati.

Zaradi tega vas sprašujem:

Ali drži informacija, da želi Vlada prihraniti 600 tisoč evrov le pri zasebnih glasbenih šolah ter jim znižati delež sofinanciranja s 85 na 50 %, ali pripravljate spremembe financiranja tudi za javne glasbene šole?

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Stanislava Setnikar Cankar, izvolite.

DR. STANISLAVA SETNIKAR CANKAR: Hvala lepa, predsedujoči. Spoštovana gospa Novakova, poslanke in poslanci!

Domnevam, da je to vprašanje nastalo na osnovi informacij, ki so temeljile na iskanju možnosti za prihranek. Veste, da je zadnji mesec pravzaprav potekel v iskanju prihrankov, ki bi posegali tako na douniverzitetno kot univerzitetno področje izobraževanja.

Mi smo se s predstavniki glasbenih šol, tako javnih kot zasebnih, sestali in ugotovili, da so nekateri od ukrepov, med njimi tudi to znižanje odstotkov financiranja, vprašljivi v temu pogledu, da bi v preveliki meri posegli prav na dostop otrok, ki do zdaj obiskujejo glasbene šole. Zato je Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport na koncu predlagalo 10. 12. Ministrstvu za finance ukrepe, ki posegajo tudi na področje glasbenega izobraževanja, vendar na drugačen način. In sicer predlagani ukrep v odhodkih proračuna 2015, vezan na glasbene šole, predvideva omejitev vpisnih mest, ki se financirajo iz javnih sredstev v zasebnih glasbenih šolah. Za realizacijo ukrepa bo potrebna sprememba 21. člena Zakona o glasbenih šolah. Bom prebrala, torej ta 21. člen določa število vpisnih mest: "Glasbena šola uskladi število vpisnih mest s kadrovskimi in prostorskimi zmogljivostmi, pri čemer daje prednost vpisu bolj nadarjenim učencem ter učenju orkestrskih instrumentov in petja. Za širitev dejavnosti si mora glasbena šola pridobiti poprejšnje soglasje."

Torej bo država z ukrepom omejila financiranje zasebnih glasbenih šol na način, da bo financirala omejeno število. Ta omejitev za javne glasbene šole, kot izhaja iz 21. člena zakona, že velja. In spremembe financiranja javnih glasbenih šol niso predvidene.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Ljudmila Novak, izvolite.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Že tako v Sloveniji ni veliko izbire na področju javnega oziroma zasebnega šolstva. Prav je, da imamo dobro urejeno javno šolstvo tudi na področju glasbene vzgoje. Vemo, da glasbena vzgoja prav pomaga razvijati tudi intelektualne sposobnosti otrok, zapolnjuje prosti čas, če tako rečemo, in ne nazadnje se lahko pohvalimo tudi z mnogimi pomembnimi glasbeniki, ki igrajo tudi v mednarodnih orkestrih, to nam je vse skupaj lahko v ponos. Seveda pa moramo imeti tudi možnost izbire, kar zasebne glasbene šole gotovo omogočajo, bodisi da so lokacijsko bližje ali so del neke druge šole, kamor hodijo tudi otroci, dijaki. Zaradi tega menim, da morajo imeti to možnost izbire. Ne nazadnje, zakaj bi pravzaprav država omejevala vpis v te zasebne glasbene šole v preveliki meri, če so pa te zasebne glasbene šole cenejše za državo. Če mora neka zasebna glasbena šola sama skrbeti za materialne stroške in samo 85 % za plače

poskrbi država, potem bi moralo biti v našem javnem interes, da pravzaprav imamo večjo ponudbo zasebnih glasbenih šol, kajti na ta račun je takšno šolanje tudi cenejše.

Samo za primerjavo en podatek; recimo, v Sloveniji se zdravi 2 tisoč odvisnikov, ki so na metadonu, to stane državo 2 tisoč evrov letno na posameznika – ta podatek sem dobila iz neke študije. Zato mislim, da je preventiva zagotovo boljša in glasbena vzgoja je zagotovo tista, ki je lahko samo v dobro otrok.

Sprašujem vas:

Kakšen je vaš odnos pravzaprav do zasebnega šolstva in zakaj v tolikšni meri udariti zasebno šolstvo, ko po drugi strani vemo, da za javno šolstvo dajemo 45 milijonov denarja, za zasebno pa 2,2 milijona?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica, boste odgovorili?

DR. STANISLAVA SETNIKAR CANKAR: Res je, gospa poslanka, glasbeno izobraževanje je zelo razširjeno. Iz podatkov izhaja, da je v šolskem letu 2014/2015 v Republiki Sloveniji 54 javnih glasbenih šol, 16 s podružnicami, 99 z dislociranimi enotami ter 13 zasebnih glasbenih šol. Prosila sem, da mi pokažejo mrežo teh šol, in dobila informacijo, da pravzaprav ni okolja, kjer bi, recimo, bila samo ena ali druga, vedno se je zaradi tako velike razširjenosti pojavljala tako javna kot zasebna glasbena šola. Torej, skupno v Sloveniji deluje 67 glasbenih šol, vpisanih je 25 tisoč 571 učencev in to je približno 16 % vse osnovnošolske populacije.

Tisto, kar smo na koncu, verjemite, zelo s premislekom naredili, je, da smo samo izenačili pogoje, ki že veljajo za javne glasbene šole, ki dobijo odobritev dodatnih vpisnih mest, samo če izpolnjujejo materialne in kadrovske pogoje. Ta določba do zdaj je striktno veljala samo za javne glasbene šole, mi pa to razširjamo tudi na zasebne. Torej, za vse tiste, ki bodo izpolnjevale materialne in kadrovske pogoje, pa bo interes, ne vidim razlogov, da ne bi uspeli pridobiti tudi tega sofinanciranja. Moram pa priznati – to so podatki, ki nam jih je posredovalo Ministrstvo za finance –, glasbeno šolstvo, javno in zasebno, na leto zahteva 44 milijonov. To je kar velik korpus in zaradi tega je bil potreben ta poseg.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, gospa poslanka.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Tudi jaz predlagam oziroma zahtevam dodatno razpravo na to temo, javno in zasebno šolstvo.

Še enkrat poudarjam, ne zdi se mi racionalno, da država ne omogoča v večji meri razvoja zasebnega šolstva, ki je na koncu cenejše za državo kot pa javno šolstvo, seveda ob vsej pohvali našemu javnemu šolstvu tudi na

področju glasbe, in hkrati, da imajo starši in otroci večjo možnost izbire. Samo 5 % vsega denarja gre za zasebne šole, vse ostalo za javno šolstvo, zato ne vidim razloga, zakaj bi tu omejevali vpis, ker konec koncev, gre za otroke in gre za zaposlene, ki so slovenski državljani, in ni pomembno, ali je v zasebni ali v javni šoli, pomembno je, da je šola kvalitetna in da pri tem tudi država izpolni svojo nalogo. Zato predlagam, da opravimo posebno razpravo o tej temi.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa, gospa Ljudmila Novak. Državni zbor bo o vašem predlogu odločal jutri, 16. decembra 2014.

Mag. Anže Logar bo zastavil vprašanje ministru za finance dr. Dušanu Mramorju.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsedujoči!

Ministru za finance sem najavil vprašanje v zvezi z njegovimi javnofinančnimi načrti pri zagotavljanju vzdržnosti javnih financ. Glede na omahljivost in slabo pogajanje Vlade v pogajanjih z javnim sektorjem je vsakemu državljanu postalo očitno, da bo slovenska vlada namesto na začetku smelih trditev o vzdržnem financiranju javnih blagajn zopet posegla po najlažjem receptu, torej po metodi najmanjšega odpora, da bo stroške in breme krize zopet prelevila na tiste, ki v državno blagajno plačujejo – torej, na državljanke in državljane in seveda gospodarstvo. Zato sem na ministra naslovil vprašanje:

Katere davke namerava v prihajajočem letu 2015 uvesti oziroma pri katerih davčnih stopnjah bo minister predlagal zvišanje posameznih davčnih stopenj?

Spomnimo se na začetku pogajanj, ko je bil prvotni izplen pogajanj z javnim sektorjem naravnani na višino prihranka 130 milijonov evrov, je bil minister za finance zelo odločen. Dejal je, da če se s sindikati ne bodo izpogajali, obstaja možnost, da bo prišlo do linearnega znižanja plač, mislim da, v višini 7 %. Vendar pa je že kmalu potem, ko so sindikati prvič zarenčali, Vlada uklonila hrbet in dobesedno sprejela ultimatum sindikatov. Ustrašila se je prve grožnje z opozorilno stavko. Minister oziroma predsednik Vlade pa je pred novinarje prišel z besedami, da bo moralo v tem primeru tudi gospodarstvo nositi svoj delež krize.

Glede na izpogajanje izplen je očitno pri vladnih pogajalcih prišlo do približno 100 milijonov evrov velike proračunske luknje, zato ministra za finance sprašujem:

S katerimi ukrepi, očitno na prihodkovni strani, namerava v prihodnjem letu uravnotežiti javnofinančni primanjkljaj oziroma izpolniti svoje makroekonomske napovedi?

Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Dušam Mramor, izvolite.

DR. DUŠAN MRAMOR: Hvala za vprašanje. Na vprašanje je delno odgovoril že predsednik Vlade, ker je bilo podobno vsaj v določenem delu.

Mogoče bi najprej dal pojasnilo glede tega pogajanja s sindikati javnega sektorja. Naš cilj je bil, da pač dosežemo dogovor o ukrepih, ki bi znižali maso sredstev za stroške dela v javnem sektorju. Ključno je bilo, da če Vlada ne bi ukrepala in v procesu pogajanj s sindikalno stranjo ničesar dogovorila, bi veljavni ukrepi na področju plač in drugih stroškov dela v letu 2014 s 1. 1. 2015 prenehali veljati. Če bi prenehali veljati, bi se povečala masa plač približno za 313 milijonov evrov. Cilj Vlade in tudi prvotna izhodišča, ki jih je Vlada sprejela za pogajanja s sindikati, je bil doseči najprej podaljšanje obstoječih ukrepov v višini 313 milijonov evrov, kar predstavlja približno 7 % mase vseh stroškov dela ter dogovoriti še dodatne ukrepe v vrednosti 3 % ali približno 127 milijonov evrov, kot je bilo sicer v sprejetem proračunu za leto 2015, ki je bil sprejet v letu 2013. To se pravi, smo imeli skupni cilj približno 440 milijonov evrov.

Končni učinek, kot ste že tudi omenili, vsega tega podaljšanja ukrepov in dodatnih ukrepov sedaj znaša približno 350 milijonov evrov, to je za cel javni sektor in to je res približno 100 milijonov manj od prvotnih izhodišč Vlade, vendar je finančni cilj dosežen približno 80 %. Navedeni finančni učinki so ocenjeni za celotni javni sektor, kot sem rekel, medtem ko za sam sektor državnega proračuna je v deležu približno 60 %. Treba je vedeti, da od teh 100 milijonov precejšnji del odpade na zdravstveni sektor, ki je zaprt, ki ima toliko prihodkov kot odhodkov. Precej se nanaša tudi na občine, ki imajo tudi zaprto bilanco, se pravi, približno toliko prihodkov kot odhodkov. Se pravi, da ostane za tisto, kar je državni proračun in kar gre v ESA 2010, deficit, ciljan 2,8 %, je bistveno manjša vsota, je približno nekaj več kot 30 milijonov evrov. Zato se ne morem strinjati z navedbo, da so bila pogajanja neuspešna. Treba se je zavedati tudi, da so bila pogajanja zapletena in težka predvsem zato, ker se ponavljajo že od leta 2009 dalje, vedno z isto obljubo, da so ukrepi na plačah potrebni le še enkrat. Se pravi, toliko let pogajanj imajo sindikati za seboj.

Mi smo sprejeli 23. oktobra nabor ukrepov za doseganje teh ciljev, to je 2,8 % deficita po ESA, in v vseh teh ukrepih notri so že vsi ukrepi, ki se tičejo tudi prihodkov. Prihodkov naj bi bilo dodatno približno 100 milijonov, odhodkov pa manj za 600 milijonov. In vseh teh 100 milijonov so tako podaljšanje v bistvu obstoječih davkov kot tudi v bistvu povišanje stopnje nekaterih davkov za zamenjavo za tiste, ki jih ne nameravamo podaljšati. Izboljšanje na strani pobiranja davkov in kot je CO₂ taksa, nekaj dodatnih davkov. To je vse v višini 100

milijonov. Od tistega, kar je sprejela Vlada 23. oktobra in poslala na Evropsko komisijo, od tistega pri prihodkih ne bomo odstopali nobenih dodatnih prihodkov oziroma davkov, kot vi pravite. Pač ne načrtujemo. Kar sedaj pač v tem trenutku pripravljamo okvirni razrez odhodkov za pripravo rebalansa proračuna za leto 2015, naj bi imeli to pripravljeno v sredo. Koliko bo treba še sistemsko rešiti mogoče na vseh področjih, če bo cilj 2,8 % presežen, se bomo predvsem prednostno ukvarjali s tem, kje in kako zmanjšati odhodke. To je naš cilj.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Anže Logar, dopolnitev. Izvolite.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsedujoči, za besedo.

Minister je naštel to, kar smo vseskozi že poslušali s strani vladnih pogajalcev, torej ničesar novega, ničesar vsebinskega. Dejal je, da če Vlada ne bi ukrepala, bi na koncu leta oziroma v začetku novega leta prišlo do izdatnih javnofinančnih stroškov, ampak tega si Vlada ni izpogajala, glede na to, da je bil to paket, ki je bil izpogajen že predhodno. Odhajajoča predsednica Vlade je imela tak sveženj ukrepov s sindikati že dogovorjen, kot se ga je dogovorila ta vlada, pa tudi to ni bil noben uspeh, kajti glavna srčika problema oziroma glavno delo je bilo narejeno leta 2012 pri vladi gospoda Janeza Janše, ki je ta zapleten in kompleksen nabor ukrepov za znižanje javnofinančnih odhodkov pripravil v pičlih 61 dneh. Takrat so številni tisti, ki sedaj hvalijo podaljšanje teh ukrepov, z govorilnic grozili, kako bo to uničilo socialno državo.

Minister tudi ni bil popolnoma nič konkreten glede napovedanih ukrepov za zapolnitev te vrzeli, torej konkretno:

Katere davke bo dvignil, katere nove davke bo uvedel?

Zato želim dopolnitev odgovora v zvezi s tem, še posebej glede na to, kaj piše v koalicijski pogodbi, in še posebej na besede ministra, ki jih je izrekel na hearingu, kjer je enako strumno kot v začetku pogajalskega procesa govoril o tem, da bo Vlada morala bistveno zarezati oziroma pomembno zarezati v javnofinančne odhodke na ravni ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Dušam Mramor, izvolite.

DR. DUŠAN MRAMOR: Hvala lepa.

Po mojih podatkih je bilo izpogajano – potem so se tista pogajanja pač prekinila zaradi, kot vemo, naše politične krize –, je bil izpogajano plus 78 milijonov evrov. V teh pogajanjih je pa bilo minus 35 milijonov evrov. Zelo pomembno je, še enkrat, tisto, kar sem rekel tudi na zagovoru pred odborom, da

zmanjšujemo odhodke za 600 milijonov evrov. To se pravi, imamo bistveno znižanje odhodkov. Pri tem pa, kar je ključno, je treba biti v tem času relativno krhke gospodarske rasti in pospešitve gospodarske dejavnosti izjemno pazljiv, na kakšen način se v bistvu regulira tudi javno porabo, ker javna poraba lahko predvsem skozi pričakovanja ljudi, njihova potrošnja pričakovanja, pričakovanja o možnostih zaposlitve v prihodnosti, zelo vpliva na njihovo potrošnjo in s tem na rast bruto domačega proizvoda in na zaposlenost. Tako da je bilo treba tukaj pri vseh teh ukrepih imeti izjemno mero potrpežljivosti, razpršiti ukrepe. Vemo, da je v teh ukrepih 57 ukrepov na zelo različnih področjih, in poskušali smo s tako razpršitvijo, ki relativno malo boli, najbolj naslavlja tiste, bi rekel, popolnoma jasne nefunkcionalnosti ali pa nesmotrne porabe javnega denarja, da bi ohranili dobra potrošniška pričakovanja in pričakovanja o bodočem razvoju gospodarstva in zaposlenosti. To je vse tehtano, in kot vidimo, je trenutno vpliv vsega tega na rast bruto domačega proizvoda precej ugoden. Gospodarstvo relativno dobro raste, tudi za naslednje leto imamo pozitivno gospodarsko rast, zmanjšuje se brezposelnost in povečuje zaposlenost. Se pravi, da je tukaj treba imeti ustrezno mero. Vemo pa, kaj se je zgodilo pri ZUJF. Pri ZUJF je zaradi zelo hitrega udara in strahu ljudi glede odpuščanja padel bruto domači proizvod za več kot 2 %. Se pravi, da je treba biti pri tem zelo previden.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Anže Logar, izvolite.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči.

Ravno ta dodatni odgovor me prepričuje, da zahajamo v precej pomembno debato, ki bo zaznamovala vsaj začetek leta 2015. Minister Mramor je, ko je mene poučeval o poslovnih financah na Ekonomski fakulteti, bil zelo konkreten glede poslovnih financ, pa danes zelo nekonkreten glede javnih financ. Omenil je, da zmanjšujemo odhodke za 600 milijonov evrov. Po najbolj divjih razmišljanjih glede na ukrepe, ki jih je Vlada v preteklem mesecu predstavljala pri pogajanjih s sindikati, ne pridem do takšne številke. Še več, dan za dnem dobivamo na mizo nove predloge za zvišanje davka, ne pa za ukrepe na odhodkovni strani. Prej je edino konkretno napoved glede davkov napovedal predsednik Vlade, ko je rekel, da bodo bolj obdavčili premoženje. Minister za finance, ki je skrbnik javne blagajne, ni niti z enim konkretnim predlogom navedel, katere davke bodo uvedli. Prej je predsednik Vlade spet podal neko zelo zanimivo sintagmo. Rekel je, da bodo vsi ukrepi skrbno izbrani, da ne bi povzročili poslabšanja gospodarskih razmer. Pa smo spet tam, ko Vlada obrača stališče za 180 stopinj.

V začetku, ob nastopu mandata in ob podpisu koalicijske pogodbe, je bilo govora o tem, kako je konkurenčnost tisti cilj, za katerega se bo zavzemala Vlada, in da ne bo dvigovala davkov ravno zato, da bo spodbujala konkurenčnost, kajti brez izboljšanja konkurenčnosti v Sloveniji ne bo napredka. Minister Mramor je točno ta poudarek izpostavil na hearingu. Danes je torej sintagma, da bomo sprejemali take ukrepe, da ne bodo poslabšali gospodarskih razmer, torej da bodo ohranjali takšno stanje, kot je trenutno. Pa saj niste bili za to izvoljeni! In potem enako – edini konkreten podatek, ki ga ni dal minister za finance, ampak predsednik Vlade, ko je rekel, da je šest sedmin javnega primanjkljaja oziroma teh varčevalnih na odhodkovni strani. Ja, ampak to je bilo mišljeno takrat, ko ste imeli v načrtu privarčevati 130 milijonov. Sedaj, ko imate 30 milijonov, boste verjetno to 100-milijonsko luknjo nekje drugje zapolnili. Zato še enkrat, želim javno razpravo o tej pomembni temi. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Logar, o vašem predlogu bo Državni zbor odločal jutri, 16. decembra.

Gospod Uroš Prikl bo zastavil vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, podpredsednik. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Tokrat bo moj fokus na področju okolja in prostora.

Želel bi ministrici gospe Majcen postaviti vprašanje, in sicer glede na dejstvo, da so pristojni odbori Državnega zbora Republike Slovenije in sam Državni zbor v letu 2014 opravili številne razprave na temo črpanja evropskih sredstev v finančni perspektivi 2007–2013, torej stari finančni perspektivi, velik del razprav pa se je nanašal predvsem na izvajanje oziroma neizvajanje okoljskih projektov in posledično črpanje oziroma nečrpanje evropskih sredstev v okviru Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007–2013, ostaja odprto vprašanje:

Kakšno je dejansko stanje na izvajanju in posledično črpanju evropskih sredstev na področju okoljskih projektov?

Državni zbor je na podlagi opravljenih razprav sprejel več priporočil za izboljšanje črpanja teh sredstev, predvsem v smislu zmanjševanja tveganja izgube teh evropskih sredstev v stari finančni perspektivi. Vsled navedenega ocenjujem kot relevanten oziroma zelo pomemben podatek, kakšno je dejansko stanje na področju črpanja teh sredstev na okoljskih projektih, ki se izvajajo v okviru operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za omenjeno obdobje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Irena Majcen, izvolite.

IRENA MAJCCEN: Predsedujoči, spoštovani poslanec Uroš Prikl!

V okviru Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007–2013 Ministrstvo za okolje in prostor opravlja naloge posredniškega telesa za prednostne usmeritve ravnanja s komunalnimi odpadki, odvajanja in čiščenja odpadne vode ter oskrbe prebivalstva s pitno vodo, kjer so upravičenci občine. Na prednostni usmeritvi zmanjšanje škodljivega vpliva voda, torej za izvajanje protipoplavne varnosti, pa je ministrstvo v vlogi upravičenca. Za okoljske projekte je po tem operativnem programu na voljo približno 548,5 milijona evrov evropskih sredstev iz kohezijskega sklada. Organ upravljanja – danes sva tukaj seveda z ministrico – je izdal 50 odločb o dodelitvi evropskih sredstev okoljskim projektom v okviru prej navedenih prednostnih usmeritev. Skupna vrednost projektov z DDV znaša milijardo 322 milijonov. Od tega je približno 787 milijonov evropskih sredstev iz kohezijskega sklada in 151 milijonov lastne udeležbe Republike Slovenije. Aktivnosti – tukaj govorim o projektiranju za en projekt, v ostalih primerih je to že gradnja – se izvajajo na 49 projektih po 157 občinah v Sloveniji. Od teh 49 projektov jih je 11 že gradbeno zaključenih. Na 37 se gradbeno dela izvajajo zelo intenzivno. Na projektu CERO Nova Gorica so odstopili od izvedbe projekta, medtem ko je CERO Dolenjska še vedno v fazi projektiranja.

Pomemben se mi zdi podatek, da je do konca leta 2013 bilo izplačanih 180 milijonov evropskih sredstev, v letošnjem letu pa je bilo izplačanih do 15. 11. že 177,5 milijona. Čaka še pregledanih in praktično za odobritev, torej v mesecu decembru bo izplačanih še 20,5 milijona teh sredstev, kar pomeni, da bo samo v letu 2014 izplačanih približno 198 milijonov evrov. To pomeni, da je v letu 2014 od celotne mase bilo ali pa bo zdaj v mesecu decembru izplačanih 36 % sredstev. Glede na to, kaj je bilo izplačano do leta 2013, ugotavljamo, da je praktično za te projekte izplačanih 70 % evropskih sredstev in da v naslednjem letu ni zadržkov, da ne bi bili ti projekti izpeljani do konca in se ne bi porabila vsa sredstva, razen v primeru ekstremnih situacij, kar pa lahko pomeni kakšen stečaj izvajalcev, mogoče tudi vremenske razmere, ampak upajmo, da se to ne bo zgodilo. Pri teh 157 občinah bi rada povedala, da je 92 občin vključenih v projekte ravnanja s komunalnimi odpadki, 63 občin je vključenih v projekte odvajanja in čiščenja odpadnih voda in 71 občin v projekte oskrbe s pitno vodo, da vodni sklad za pomurski vodovod, in sicer za tisti del vodovoda, ki je del transportnega vodovoda, zagotavlja tudi to, kar bi sicer bila lastna udeležba občin, in sicer je v letih 2013 in 2014 bilo izplačanih 5,5

milijona sredstev. Skupaj imamo torej na skrbi na našem ministrstvu 318 pogodb, če pa je interes, pa lahko navedem potem v nadaljevanju še tistih 11 projektov, kjer so dela že zaključena. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Uroš Prikl, izvolite.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Najlepša hvala za dosedANJI del odgovorov oziroma pojasnil.

Jaz tukaj z veseljem lahko ugotovim, da gremo proti cilju in da se bodo praktično vsa sredstva porabila. Predvsem vidim tukaj kot neko pozitivno noto, da se trend predvsem izplačil v letu 2014 rapidno zvišuje in da ni bojazni, da bi ostala sredstva neporabljena. Še bolj me veseli pri tej zadevi dejstvo, da se izvaja aktivnosti na zelo širokem področju 157 občin, predvsem pa, kolikor mi je znano, pa me bo spoštovana gospa ministrica tukaj popravila oziroma korigirala, če se motim, tudi v mnogih občinah, ki so na nek način deprivilegirane. Seveda pa bom zelo vesel, ker je ministrico malo čas prehitel, jaz pa hitim, da še malo časa tukaj pridobim, za tistih 11 projektov, o katerih je bilo tudi v preteklosti že mnogo govora in bojazni, da zadeva ne bo realizirana. Pa še ravno, ko sem pri besedi, pa mi je nekaj časa ostalo: zadovoljil se bom s pisnim odgovorom in se ne bom posluževal poslovniške možnosti razprave v Državnem zboru.

Spoštovana ministrica, najlepša hvala za vse odgovore in pojasnila.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica, boste kaj dopolnili? (Ne.) Prav, hvala lepa.

Gospod Zvonko Lah bo zastavil vprašanje ministrici brez resorja, pristojni za razvoj, strateške projekte in kohezijo, gospe Alenki Smerkolj.

ZVONKO LAH (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, spoštovane ministrice, kolegice in kolegi!

Postavil bom vprašanje glede črpanja kohezijskih sredstev. Črpanje kohezijskih sredstev iz nove finančne perspektive, ki se je začela v letu 2014, bo možno takrat, ko bo potrjen operativni program s strani Evropske unije, podpisan partnerski sporazum, kar je že, ko bodo investitorji na pripravljene projekte dobili odločbe in seveda ko bo podpisana pogodba o sofinanciranju s strani ministrstva. Imamo 11 kohezijskih projektov s področja varstva okolja, kjer je Vlada sprejela sklep, da bodo obravnavani prednostno za črpanje iz nove finančne perspektive. Namreč, ti projekti so bili pripravljene kot overcommitment 2 za črpanje iz stare finančne perspektive 2007–2013, vendar je za izvedbo teh projektov zmanjkalo denarja. Teh 11 projektov pokriva 34 slovenskih občin, v

katerih prebiva skoraj tretjina prebivalcev. Te občine so porabile že preko 7 milijonov evrov za pripravo teh 11 projektov, imajo izbrane tudi izvajalce.

Zato me zanima:

Kdaj bodo investitorji lahko pridobili odločbe ministrstva, da bodo lahko pričeli z izvajanjem teh 11 kohezijskih projektov?

Zanima me še:

Glede na to, da so bili ti projekti pripravljeni na staro finančno perspektivo, kaj morajo investitorji še postoriti, ko bodo prijavi te projekte po novih pravilih?

Ker so bili pripravljene na staro finančno perspektivo, na stara pravila, me zanima:

Ali je zdaj po novem veliko novega? Kaj morajo še investitorji postoriti, da se to ne bo predolgo vlekle, da bi čim prej prejeli te odločbe in začeli z deli, ko se bo pričela gradbena sezona, saj so v glavnem vsi ti projekti vezani predvsem na vreme in na gradbeno sezono?

Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica Alenka Smerkolj, izvolite.

ALENKA SMERKOLJ: Gospod predsedujoči, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci! Spoštovani poslanec gospod Lah!

Res mi je v veselje, da z vašim vprašanjem dobim tudi sama priložnost z Državnim zborom deliti mogoče nekaj več informacij, ki smo jih sicer obravnavali na odboru za evropske zadeve prejšnji petek. Preden grem na novo perspektivo, naj še enkrat na začetku poudarim samo nekaj informacij za vse tiste, ki mogoče teh še nimate. V stari finančni perspektivi, ki se zaključuje, imamo v treh operativnih programih na voljo 4,1 milijarde evrov, in v isti perspektivi imamo podpisanih za 4,2 milijarde sofinancerskih pogodb, kar pomeni, da imamo podpisanih pogodb več, kot pa lahko porabimo. Tisto, kar bomo porabili več, gre direktno v državni proračun, kar seveda ministra Mramorja zelo skrbi. Izplačil iz državnega proračuna je bilo do 30. novembra 3,24 milijarde evrov, in prava je ugotovitev, da se je v letošnjem letu črpanje dejansko izboljšalo. Na dan 30. novembra smo prišli na 78,9 %, kar je bilo še v začetku letošnjega leta v resnici zelo težko pričakovati. Poleg tega smo v tradicionalno zelo močnem mesecu decembru, ko praktično pričakujemo še nadaljnjih 100 milijonov evrov črpanja stare perspektive.

Vse to me lahko navdaja samo z optimizmom, da bomo tudi v naslednjem letu v tej obstoječi perspektivi ne samo pospeševali oziroma ohranjali te ravni, ki bo v resnici v letošnjem letu pomenila približno 30 % črpanja celotne perspektive, ampak si želimo dodati tudi na plin. Jaz verjamem, da je cilj, ki smo si ga postavili, to je stoodstotno črpanje kohezijskih sredstev, dosegljiv. Naj ta prvi del glede števil

zaključim še s tem, da smo dejansko s strani Evropske unije uspeli vrniti v naš proračun za cca 70 % razpoložljivih sredstev. Leto 2015 pa definitivno ne bo lahko. Prva naloga, ki jo imamo, je zagotoviti potrebne pravice porabe v rebalansu proračuna v letu 2015. Druga naloga je dobesedno dnevno bedeti nad vsemi projekti, ki so v fazi izvajanja oziroma zaključevanja. Paralelno z vsem tem pa smo seveda zelo intenzivno začeli delati na programskih dokumentih. Kot je pravilno povedal gospod Lah, partnerski sporazum je Evropska komisija potrdila, in ravnokar, med tole sejo Državnega zbora, smo dobili tudi sporočilo, da je Evropska komisija potrdila tudi operativni program za novo finančno perspektivo.

To je najlepša božična novica, ki smo jo dobili pri nas v službi, in moram reči, da sem nanjo zelo ponosna, ker je v to vključeno delo ne samo naše službe, ampak vseh resorjev, in zato se tudi vsem zahvaljujem. Naslednja stopnica pa so dokumenti. Izvedbeni dokumenti so izjemno pomembni. Mi trenutno končujemo s pripravo uredbe in verjamemo, da jo bomo lahko v naslednjem tednu predstavili resorjem. To je osnovni dokument, na katerem bomo gradili tudi cel sistem, in si upam trditi, da bomo lahko prve odločbe izdali pred začetkom gradbene sezone. Seveda pa bodo morali resorji, predvsem tukaj ... / opozorilni znak za konec razprave/ ... skupaj z nami še zelo, zelo veliko narediti za to, da bomo lahko te odločbe izdali, ker bo sistem nekoliko drugačen. Ampak verjamem, mi tudi z nekaterimi občinami sodelujemo ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Zvonko Lah, izvolite.

ZVONKO LAH (PS SDS): Vam bom dal možnost, da boste do konca povedali v mikrofona.

Tudi jaz sem zelo vesel te novice. Tudi na samem odboru je bilo po sami razpravi čuti, čeprav ste novi na tem položaju, da ministrstvo zelo dobro dela. Moram pa povedati, da je bilo teh 11 projektov s strani posredniškega telesa potrjenih, in oni pravijo, da so od sebe dali zadeve, vendar ni vse tako čisto. Namreč, Vlada je investitorjem, občinam dala zeleno luč, da pričnejo z lastnimi sredstvi izvajati te projekte, pa vemo, da to ni bilo najbolj pametno, in nekatere občine so šle že v izvedbe. In če sedaj začnejo z novo finančno perspektivo, kaj bo s temi projekti – bo treba verjetno kaj dodelati, ministrstvo za okolje verjetno ponovno dati potrditev. Tako da se neki zapleti pričakujejo, in prav bi bilo, da bi pravočasno z novimi pogoji seznanili investitorje, da bi občine te projekte pripravile po novi uredbi in novih navodilih že vzporedno, ko se ta uredba in pravila pripravljajo, da ne bi potem potrebovale občine še nekaj mesecev za pripravo in potrditev teh projektov – namreč, ti projekti imajo gradbena dovoljenja, od katerih

naj bi nekatera že spomladi naslednjega leta potekla –, da so izbrani izvajalci, ki drago plačujejo vsak mesec bančne garancije in se s tem tudi dela škoda. Tako da bi bilo prav, da se občine takoj vključijo, čim prej, da skupaj s posredniškim telesom in vami ... / znak za konec razprave/ ... dopolnitvah teh projektov, če so potrebne, in na vlogah takoj, ko bodo pravila sprejeta, da lahko podajo vloge.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Ministrica Alenka Smerkolj, izvolite.

ALENKA SMERKOLJ: Najlepša hvala za besedo.

Še nekaj besed na temo teh 11 projektov. Pri treh od le-teh se soočamo s tem, da je JASPERS zahteval njihovo presojo. Ti projekti so bili na naše stroške prevedeni v angleščino in poslani na JASPERS, kjer smo dobili njihovo mnenje, da bodo nekje najkasneje do sredine februarja verjetno za vse tri projekte lahko že izdali svoje mnenje. To so v bistvu večji projekti, za vse ostale pa seveda velja. Mi bomo paralelno delali zato, da bomo vzpostavili sistem, ampak, verjemite, to ni zelo enostavno, zato ker je logika nove perspektive drugačna. Mi smo se zavezali, da bomo v tem delu poskušali slediti – tudi kazalniki v operativnem programu, ki bo na spletu do konca tega tedna, že sledijo tem 11 projektom. Se pravi, da je bilo tako na resorju kot tudi pri nas to vse vzeto v poštev. Prav gotovo pa bodo občine morale pripraviti nove vloge. In ravno na tem bomo poskušali čim več informacij čim prej zagotoviti, ker seveda mislim, da nam je vsem skupaj v interesu, na koncu koncev tudi Evropi sami, da te projekte končno spravimo pod streho. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS SDS): Ker dopušča poslovnik, da glasujemo v Državnem zboru o tem, da se opravi razprava, mislim, da bi bilo prav, da damo tudi vam možnost, da se še tam pohvalite, da poveste konkretne zadeve glede samih prijav. Za doseg novih ciljev je potrebno, da te občine še veliko postorijo. Ker gre predvsem za projekte, kjer se gradijo glavni vodi, je treba potem še sekundarne vode narediti, tudi priključke, kjer gre za vodooskrbo, kjer gre za odvajanje in čiščenje odpadnih voda. V glavnem gre za te projekte. Občine morajo še veliko postoriti za doseg teh ciljev, ki so jih v samih projektih same zastavile. Zato bi bilo prav, da se čim prej razčistijo vsi pogoji do potankosti, da se projekti pripravijo, da res gradbinci mogoče še pred gradbeno sezono prevzamejo gradbišča, in ko se začne sezona, tudi pričnejo z deli.

Vemo, da je treba v letu 2015 stare finančne perspektive več kot 800 milijonov še počrpati. To ni majhen zalogaj, to bo ogromno

dela. Lahko pa bi še iz nove finančne perspektive, če se kmalu pričnejo gradbena dela, tudi nekaj sto milijonov počrpati. To bi bilo zelo dobrodošlo za naš proračun. Hkrati pa ima to tudi zelo ugoden učinek na gospodarsko rast. Ker pravi učinek bo šele takrat, ko bodo te občine, investitorji dosegli cilj, se pravi ko bo na to infrastrukturo priključeno toliko gospodinjev, če gledam na ti dve osnovni javni gospodarski službi, ki ju občine izvajajo. Zato bi bilo prav, da se razprava opravi tudi v parlamentu, da se detajli razčistijo, saj teh 34 občin težko pričakuje pričetek teh projektov, pa tudi prebivalci, ki jih je približno ena tretjina v Sloveniji, ki so vključeni v te projekte. In to bo tudi neka osnova za razvoj gospodarstva, predvsem na podeželju, kjer je ta infrastruktura zelo pomembna in tudi nujna.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Zvonko Lah, o vašem predlogu bo Državni zbor odločal jutri, 16. decembra.

Gospa Andreja Katič bo zastavila vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak.

ANDREJA KATIČ (PS SD): Hvala, spoštovani podpredsednik. Kolegice in kolegi, spoštovani minister in spoštovane ministrice! Spoštovana ministrica dr. Anja Kopač Mrak!

Marca letošnjega leta je bil ustanovljen nov sklad za evropsko pomoč najbolj ogroženim za obdobje 2014–2020. Njegov ključni cilj je v skladu s ciljem strategije EU 2020, da do leta 2020 zmanjša število ljudi, ki sta jih prizadeli oziroma jih ogrožata revščina in socialna izključenost, za vsaj 20 milijonov. Gre za nudenje nefinančne pomoči najbolj ogroženim osebam v obliki hrane in osnovne materialne pomoči ter drugih aktivnosti socialnega vključevanja. Evropska komisija potrdi nacionalne programe za obdobje 2014–2020, na podlagi katerih potem nacionalni organi sprejemajo posamezne odločitve glede pomoči, konkretne ukrepe pa izpeljejo partnerske organizacije. Podoben pristop se že uporablja za kohezijske sklade. Države EU se same odločijo, na kakšen način bodo potem pomoč tudi zagotovile.

Spoštovana ministrica:

Kaj uvedba tega sklada, Sklada za evropsko pomoč najbolj ogroženim, pomeni za državljane in državljanke Republike Slovenije?

Kakšno višino sredstev bo Republika Slovenija prejela glede na prejšnja leta, ko smo v Sloveniji zagotavljali hrano v okviru ukrepa EU dobava hrane iz intervencijskih zalog, in na kakšen način se bodo ti ukrepi izvajali?

Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Ministrica dr. Anja Kopač Mrak, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Spoštovana gospa poslanka Andreja Katič, hvala za vprašanje. Spoštovani podpredsednik, dragi poslanke in poslanci!

Tako kot ste že v vprašanju omenili, smo v letošnjem obdobju prešli na nov sistem. V okviru nove finančne perspektive se več ne izvaja ukrep pomoči v okviru kmetijske politike, kot je bilo to v obdobju 2006–2013, ko se je razdeljevala hrana državam članicam na podlagi intervencijskih zalog. In kot se morda še kdo spomni, leta 2011 je Nemčija sprožila postopek na evropskem sodišču, in evropsko sodišče je ugotovilo, da ta ukrep ni v skladu z evropsko zakonodajo, zato se je sprožilo dejansko zelo intenzivno kampanjo, pri kateri sta vodilno vlogo imeli Francija in Slovenija ob podpori Rdečega križa in podobnih organizacij v Evropi ter Karitasa, da smo uspeli ohraniti obliko pomoči v hrani tudi v naslednji finančni perspektivi. Je pa prešla s kmetijske politike, kjer je šlo za delitev zalog hrane, na področje socialne politike. Treba je povedati, da smo v obdobju 2006–2013 v okviru kmetijske politike razdelili 32 tisoč ton hrane. Torej je bilo teh prejemnikov hrane več kot 200 tisoč. In seveda imamo v Sloveniji dober sistem socialnih transferjev, ki razpolovijo stopnjo tveganja revščine. Vidite, da tudi v obdobju gospodarske rasti, ko govorim o obdobju 2006–2013, še ni bilo krize od leta 2006 do 2008, pa se je ta hrana razdeljevala.

Potreba po teh oblikah je na žalost vedno, seveda pa imamo sedaj s to krizo še večje potrebe. Zato je zelo pomembno, da smo letos naredili vse potrebno, da se ta sklad pri nas ustanovi, da sprejmemo operativni program, da nam ga potrdi Evropska komisija in da lahko črpamo sredstva iz nove finančne perspektive. Prej ste slišali ministrico za kohezijo, da je sedaj Evropska komisija potrdila operativni program, ki je celoten. Mi smo imeli pa ločenega, in Ministrstvo za delo je zagotovilo vse potrebno, torej tudi mednarodni razpis, ki smo ga morali opraviti, in potrditev operativnega programa – vse to je dejansko že izvedeno, in hrano v tem trenutku že dobavljajo v skladišča Rdečega križa in Karitasa. Iz nove finančne perspektive, kjer smo si izborili več denarja – v obdobju 2014–2020 imamo za to na voljo 20,5 milijona evropskih sredstev, in ob tem 15-odstotnem sofinanciranju pomeni še 3,6 milijona naše lastne udeležbe. Dejansko smo pa pomembno skupaj z Rdečim križem in Karitasom, kjer onadva to razdeljujeta, ampak na podlagi tega mednarodnega razpisa bo že v teh dneh v skladišče pripeljano 388 tisoč kilogramov pšenične moke, 455 tisoč 500 kilogramov nejajčnih testenin, 293 tisoč kilogramov brušenega riža in 148 tisoč litrov jedilnega rafiniranega sončničnega olja.

Hkrati je pa treba povedati, da je v letošnjem letu, ko je bila kriza, ko dejansko ni bilo na voljo več evropskih sredstev v tisti prejšnji perspektivi, torej zaloge, hkrati pa nov sistem še ni funkcioniral, pa ne da v Sloveniji ne

bi, ampak dejansko cela Evropa prehaja na novo finančno perspektivo in je treba sprejeti vse potrebne dokumente, Vlada Republike Slovenije v maju sprejela sklep, kjer smo prvič razdelili hrano iz blagovnih rezerv, zato da sta Rdeči križ in Karitas dobila hrano, eno pošiljko v mesecu juliju in eno v avgustu, zato da smo premostili to obdobje, ker smo vedeli, da bo najprej konec leta v okviru nove finančne perspektive prišla zaloga hrane. Tako da smo se res trudili, ker se zavedamo pomena tega ukrepa za ljudi. Je pa treba morda povedati še podatek, da bo iz tega ukrepa evropske pomoči hrane tudi v obdobju 2006–2013 in sedaj več sredstev namenjenih, kot jih je bilo pred tem, da to pomeni dve tretjini vseh sredstev oziroma vse hrane, ki jo naši dve največji humanitarni organizaciji razdelita. Torej, ko govorimo o humanitarnosti, dobrotelosti, je treba jasno povedati, da greta dve tretjini hrane, ki se razdeli, iz evropskih sredstev. Torej na nek način država zagotovi to delitev. Seveda to ne pomeni, da niso zelo pomembni drugi donatorji, ampak vse grós te hrane, te pomoči država zagotovi in prostovoljni organizaciji Karitas in Rdeči Križ to razdelita, za kar smo jima hvaležni.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Suzana Lep Šimenko bo zastavila vprašanje ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo gospodu Zdravku Počivalšku ter ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanu Židanu, ki je pa odsoten.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovani minister, spoštovani poslanke in poslanci!

Kmetijska območja so pomembna s širšega družbenega vidika, saj z obdelano pokrajino povečujemo atraktivnost prostora. Kulturni in urejen videz pokrajine pa je tudi izjemno pomemben kazalec vsake družbe. V Sloveniji zaraščanje kmetijskih zemljišč na odročnih območjih dosega nezaželene in predvsem s stališča obdelanosti in poseljenosti zaskrbljujoče razsežnosti. Proces zaraščanja rodovitne zemlje se kaže na številnih območjih po Sloveniji, naj bo to obalno-kraško, goriško, Bela krajina, in ne nazadnje tudi v neposredni bližini mojega doma v hribovitih Halozah. Zaraščanje je za okolje izjemno negativen proces, ustvarja neprehodnost, nedostopnost, zmanjšuje se pestrost rasti, propada infrastruktura in zmanjšuje se estetska vrednost krajine, predvsem pomembne za turizem. Razlogi zaraščanja kmetijskih zemljišč so številni, večinoma pa so glavni vzroki v neugodnih razmerah za kmetovanje.

Zelo pogosto je namreč tako, da ko ni več virov za podpiranje kmetovanja, pride do zapuščanja kmetijskih površin in preseljevanja ljudi, predvsem mlade populacije. Žal je generalno tudi razvoj v Sloveniji usmerjen v

smeri večjih središč, večjih mest, in vsi bolj oddaljeni predeli v razvoju zaostajajo. S tega vidika so zato tudi za mlade bolj nezanimivi. Podobno se dogaja tudi z zaraščanjem vinogradov. Pa se bom spet nekoliko ustavila pri domačih Halozah. Biti vinogradnik v Halozah pomeni izjemno trdo delati, saj so vinogradi na zelo strmih pobočjih, zato marsikje delo s sodobnejšo kmetijsko mehanizacijo ni mogoče. Če navedem, skoraj 60 % vseh slovenskih vinogradov, ki rastejo na najbolj strmih pobočjih v Sloveniji, je prav v Halozah. Pomembno je izpostaviti, da imajo Haloze izjemno ugodne klimatske in geološke pogoje za vinogradništvo. Po podatkih, ki sem jih našla na Wikipediji, bi naj imelo takšne pogoje le 5 % svetovnih vinogradniških predelov. Pa znamo v Sloveniji to ceniti in izkoristiti?

Ministra za kmetijstvo sprašujem:

Kaj nameravate narediti za zmanjšanje zaraščenosti kmetijskih zemljišč in vinogradov v Halozah in na ostalih območjih, ki se soočajo s podobno problematiko?

Katere konkretne ukrepe nameravate uvesti in kako vidite nadaljnji razvoj teh območij?

Spoštovani minister za gospodarski razvoj in tehnologijo:

Kako vi vidite razvoj teh območij?

Kako vi vidite razvoj Haloz predvsem z vidika gospodarstva in turizma?

Hvala za vaš odgovor.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Minister Zdravko Počivalšek, izvolite.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Spoštovani predsedujoči, poslanke in poslanci! Spoštovana Suzana Lep Šimenko!

Moram povedati, da me to vprašanje na nek način vrača v moj bivši poklic, ampak kakorkoli. Haloze so obmejno podeželsko območje z velikimi potrebami glede lokalne infrastrukture in programov razvoja podeželja. Za doseganje skladnega razvoja vseh takih problemskih območij je najbolj ključna zadeva, da to območje ostane poseljeno. Da pa ostane poseljeno, je pa treba narediti kar nekaj zadev, in sicer naloga države je, da na eni strani skrbi za to, da se vzdržuje in dela infrastruktura, prometna, telekomunikacijska, izobraževalna, socialna. To smo na nek način v preteklem obdobju počeli, mislim da, tudi v Halozah. Vprašanje je, če smo dovolj izkoristili potencial tudi evropskih sredstev v tem obdobju. Na drugi strani pa je treba, vsaj kar se mene tiče, v Halozah skrbeti za dve zadevi, za kmetijski del in za gospodarski. Samo s kmetijskim delom ne bomo rešili problema razseljevanja ali pa izseljevanja iz tega področja, pa potem posledično zaraščanja, na drugi strani pa potem tudi gospodarski del.

Jaz ocenjujem, da je pred nami, ne samo za Haloze, zelo trdo časovno obdobje, ko se bo, ampak o tem bo več govoril kolega

minister za kmetijstvo, treba boriti za to, da se bo naslednja faza tudi razvijala, to pa je takšna in drugačna predelovalna industrija, ki bo omogočila prebivalcem na teh območjih, da bodo lahko imeli s svojim kmetovanjem nek ekonomski interes. Na nas, na ministrstvu za gospodarstvo, pa je, da v okviru nove perspektive pripravimo nov evropski instrument za obmejna problemska območja, ki bo usmerjen v razvoj podjetništva in ustvarjanje novih delovnih mest, ki smatram, da lahko edina v podporo kmetijstva dosežejo to, o čemer ste postavili vprašanje – da se območje zadrži poseljeno in da ljudje na tem območju, pa ne samo na tem, tudi na ostalih, imajo neko ekonomsko podlago za življenje. Mi se bomo potrudili, da bomo programe v tej smeri naredili, seveda pa vzporedno tudi s programom razvoja podeželja, ki ga bo naredilo ministrstvo za kmetijstvo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Suzana Lep Šimenko, izvolite.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Najlepša hvala za vaš odgovor, minister.

Bi pa še vseeno mogoče želela eno dodatno obrazložitev, in sicer če gremo v sosednjo Avstrijo, imamo na nek način zelo podobne pokrajine, pa je, kar se tiče samega turizma med vinogradi, bi lahko rekli, tam situacija popolnoma drugačna, bolj tako cvetoče naravnana, zelo pozitivna. Pri nas pa vse bolj te naše vinograde zarašča gozd. Na eni strani imamo vinograde, na drugi strani pa imamo tudi te hribovske kmetije Haloz. In pred časom je bilo izpostavljeno, da so v letu 2012 naredili eno anketo s 480 hribovskimi kmetijami v Halozah, in rezultati so zelo zaskrbljujoči. 80 % teh kmetij nima mlajše generacije, bi bila pripravljena to kmetijo prevzeti. 80 % teh kmetij ne vidi prihodnosti za ohranitev teh kmetij, in 40 % vprašanih je že opustilo del kmetijske površine predvsem zaradi starosti in nezmožnosti obdelovanja te zemlje. Ključni problem, ki ga izpostavljajo, je sam relief in to, da morajo dejansko večino dela opraviti na roko. Se pa popolnoma strinjam z vami, da je pomemben na eni strani kmetijski del in pa gospodarski del. In če bo tukaj v tej smeri kakšen ukrep iz nove finančne perspektive, ki bo namenjen predvsem tem obmejnim, bolj kritičnim območjem, bom tega izjemno vesela.

Bi lahko mogoče malo bolj konkretno navedli:

Kakšni ukrepi, kakšen program bo znotraj tega?

Mogoče samo nekaj alinej.

Ali bo bolj v smeri turizma ali malega podjetništva, samostojnega podjetništva?

Mogoče malo bolj konkretno. Hvala za dopolnitev.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Minister, izvolite.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Na našem ministrstvu zdaj glede na novo perspektivo ne bo toliko sredstev za takšno in drugačno infrastrukturo. Edino, kar nam bo ostalo, nam bo ostalo to, da se bo pripravil program za spodbujanja razvoja podjetništva. V tem trenutku ne morem napovedati eksaktno, v katero smer, ampak verjamem, da je za to območje in tudi za ostala območja treba iskati izhod v obeh smereh – v čistem podjetništvu in pa tudi v turizmu, pa ne zato, da bi iskali novo toplo vodo, ampak imamo dober vzor na področju, ki ste ga omenili. Vendar je treba vzeti na znanje, da bomo za razvoj tega turističnega dela morali pa narediti še nekaj na tem, da bomo imeli ne samo notranji trg, tudi za Haloze, da bomo s promocijo Slovenije dosegli, da nas bo obiskalo dosti več ljudi na posameznih področjih. Mi se bomo definitivno potrudili za to, da bomo razvijali ta drugi, gospodarski del vseh problemskih območij in tudi Haloz.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

To je bil odgovor ministra Zdravka Počivalška.

Gospod Jernej Vrtovec bo zastavil vprašanje ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo gospodu Zdravku Počivalšku.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani gospod minister, spoštovani predsedujoči, kolegice in kolegi!

Kazalnik uspešnosti gospodarstva v vseh državah je gospodarska rast, ustvarjanje novih delovnih mest in konkurenčnost podjetij. Država, ki ima jasno vizijo oziroma razvojno strategijo, za uravnoteževanje državnega proračuna ne bo zgolj povečevala davkov, ki dušijo podjetja in pomenijo dejansko beg v sivo ekonomijo. Nekaj mesecev nazaj, že takoj po začetku delovanja Vlade, še preden ste vi seveda postal minister, je Vlada predlagala paket davčnih obremenitev, med drugim tudi davek na sladke pijače, ki ste ga prejšnji teden umaknili. Predlagani paket tudi prinaša dajatve na emisijske kupone ogljikovega dioksida, prispevek za učinkovito rabo energije ter nov dvig prispevka za obnovljive vire energije. To pomeni dodatne obremenitve najmanj 50 slovenskih podjetij, ki so zelo izvozno naravnana in so na trgu dnevno v stiku s konkurenti iz drugih držav članic in nečlanic Evropske unije, ki z davki in prispevki energente velikim porabnikom bistveno manj obremenjujejo kot Slovenija.

Naj spomnim samo, da na primer Italija celo zmanjšuje te dajatve oziroma plačevanje teh dajatev. Gre torej za zmanjševanje konkurenčnosti teh podjetij, ki so v mnogih primerih tudi v tuji lasti. Predlog novih

obremenitev tako pomeni ukinjanje delovnih mest v posameznih dejavnostih, ogrožen bo celo obstoj podjetij. Sprašujem se, pa hkrati tudi vas, ali res vlada želi zapirati delovna mesta v podjetjih, ki skupaj zaposlujejo preko 27 tisoč ljudi. Nenazadnje bi po zadnjih podatkih lahko zaradi teh novih dajatev brez delovnih mest ostalo približno 8 tisoč delavcev, in vse to ob dejstvu, da se je število zaposlenih v gospodarstvu od leta 2008 že znižalo za 90 tisoč zaposlenih, medtem ko imamo po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije okrog 12 tisoč zaposlenih v javnem sektorju. Gospodarska podjetja, ki torej omogočajo javnemu sektorju, da preživi, in ki ob koncu leta ne vedo, katere stroške naj sploh načrtujejo za prihodnje leto, bodo tako spet plačala svoj davek, ki je že tako ali tako zelo visok. Vlada namreč nima pripravljenih analiz o obremenitvah posameznega podjetja ne za področje energentov in tudi ne za katerakoli druga področja.

Zato, spoštovani gospod minister, vas sprašujem:

Ali boste predlagali umik predloga selektivne obremenitve slovenskega gospodarstva za izpuste ogljikovega dioksida in s tem preprečili nadaljnje pešanje podjetij in njihovo selitev v druge države?

Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod minister Zdravko Počivalšek, izvolite.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Spoštovani predsedujoči, poslanke in poslanci! Spoštovani gospod Vrtovec!

Jaz moram vsem skupaj še enkrat povedati, da si bom kot gospodarski minister prizadeval za to, da gospodarstva ne bomo obremenjevali z novimi davki. Moj moto pri nastopu te funkcije je bil Stop novim dajatvam za gospodarstvo. Drugo dejstvo pa je, da sem stopil na vlak, ki se že pelje 80 ali pa 100 na uro in da so se nekatere zadeve dogovorile že prej. Kot ste že povedali, smo se odločili za umik selektivnega pristopa na področju davkov na sladke pijače. Zdaj v zaključni fazi razgovorov nas čaka, vsaj kar se dozdajšnjih dogovorov tiče, korekcija tudi na področju CO2 dajatev. Odločno moram povedati, da si bomo prizadevali za ohranitev in nova delovna mesta, ne pa za to, da bi jih s svojimi ukrepi zapirali. Pa če slikovito povem, pričakujem, da se ne bomo odločali za to, da bomo zaradi enega zrezka ubili celo kravo. V tem primeru gre za 31 podjetij. Ministrstvo ima natančne analize o prispevkih posameznih podjetij. Od pričakovanih oziroma načrtovanih 30 milijonov pa – treba je tudi to povedati, pa je situacija enako težka – približno dve tretjini odpadeta na termoelektrarne, ena tretjina, to je 10 milijonov, pa na energetske intenzivno gospodarstvo. Zdaj imamo tri sisteme

– CO2 dajatve 14,4 evra na tono, potem ETS zavezanci, ki imajo brezplačne kupone, ki dodatno onesnaževanje plačujejo po 5 evrov na tono, in pa imamo dajatve iz naslova učinkovite rabe energije, kjer naj bi 1,5 milijona plačevalo 36 podjetij v obdobju 2015–2017. Prizadevamo si, da bi se ta načrtovana dajatev v veliki meri omilila, če ne popolnoma umaknila. V tem trenutku ne morem dati dokončnega odgovora, lahko pa zagotovim, da se bo zadeva ne v manjšem, ampak v pomembnem delu skorigirala v odnosu do energetske intenzivnih podjetij oziroma do teh, mislim da, 31 podjetij. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jernej Vrtovec, izvolite.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani minister!

Ravno zaradi vaših stavkov Stop novim davkom!, ste v preteklosti dobili takšno močno podporo nas krščanskih demokratov. Tudi sam sem vas takrat podprl v nastopih. Potem smo bili označeni, da že prihajamo na tisto stran, k vam, v vladno koalicijo. Ampak ne, podpremo tisto, kar je dobro, in zavržemo tisto, kar je slabo, in Stop novim davkom! je zelo dobro. In jaz si želim, da kot minister še naprej zagovarjate takšna stališča, pa da boste s temi stališči čim bolj okužili ostali del vladne koalicije. Bi pa kljub temu želel še en konkreten odgovor. Prejšnji teden, pa tudi zdaj ste dejali – nekako ste omilili to stališče glede Stop novim davkom!, češ se bomo trudili in tako naprej, tudi ne bo šlo v celoti. Dejali ste ravnokar, da ste se usedli na ta vlak, ki pelje, bom tako rekel, samo 100 kilometrov na uro, kajti v tujini vlaki vozijo 300, 400 kilometrov na uro. Jaz si želim, da bi tudi naši tako vozili in da bi tudi Vlada delala tako pospešeno.

Res me zanima:

Ali Vlada to dodatno bremenitev izpusta CO2 po vašem mnenju predlaga z namenom zmanjševanja emisij – se pravi, smo zelo okoljevarstveni, tudi zaradi krize, kot kaže – ali gre zgolj za polnjenje proračuna z ozirom na dejstvo, da želimo v letu 2015 primanjkljaj znižati pod 1,2 milijarde evrov?

Kakšno je vaše stališče?

Ali boste tudi v bodoče, kar se davkov tiče, gledali na okoljevarstvene stvari, sicer zelo pomembne zadeve, ampak nimajo prav nobene zveze s primanjkljajem oziroma ... / nerazumljivo/

Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod minister, izvolite.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Jaz moram povedati, da nisem nič omilil retorike, vendar sem glede na sledečo zadevo poskušal narediti najboljše, kar je v moji moči. Dejstvo je, da je treba

primanjkljaj zmanjšati, tako kot ste rekli, pod milijardo 200 milijonov in da se iščejo možnosti za to, da se ta primanjkljaj uokvirji v obstoječe številke. Jaz sem prepričan, da naprej gledano gospodarstva ne bomo obremenjevali z novimi dajatvami. Še več, sam si bom prizadeval, da bomo z zmanjševanjem po enoti in s povečevanjem obsega poslovanja na več področjih, če hočete obremenitvah dela, trošarinah, pa še kje, prišli do tega, da bomo z več dela, z več prometa ustvarili enako ali pa več kot do zdaj, ob tem, da bomo relativne obremenitve znižali. Vem, da je to zdaj na načelni ravni lahko reči, vendar pa je treba tudi neke startati. In mi moramo naslednje leto zapreti pri tej milijardi 200 milijonih, in tu bo treba še najti kakšno rešitev, da bomo tudi ta del gospodarskega dela ubranili. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Franc Laj bo zastavil vprašanje ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo gospodu Zdravku Počivalšku.

FRANC LAJ (PS SMC): Predsedujoči, hvala za besedo. Spoštovana ministrica, spoštovana ministra, dragi kolegice in kolegi!

Spoštovani minister, dovolite mi, da vam postavim naslednje kratko vprašanje:

Ali Vlada pripravlja strategijo za aktiviranje mrtvega kapitala in razvojnega potenciala na lokaciji Nafta Lendava, ki bi vsaj delno nadomestila izgubo več kot tisoč delovnih mest?

Nafta Lendava je v večinski državni lasti. Dosedanje upravljanje in nadzorni sistemi s strani lastnika kapitala, se pravi države, so bili tako neuspešni in neučinkoviti, da smo na tej lokaciji kljub zadnji državni pomoči v višini 10 milijonov evrov izgubili več kot tisoč delovnih mest, zadnjih 111 žal že pod skrbništvom SDH z uvedbo stečajnega postopka nad hčerinsko družbo Nafta Petrochem. Poslovni sistem Nafta je z gospodarskega vidika za območje Lendave in celotno regijo strateškega pomena, saj je na njo vezana tudi koncesija za črpanje zemeljskega plina. Počasno reševanje omenjene problematike bi zaradi propadanja tehnološke opreme, ker je izven uporabe, in izgube kritične mase znanja izredno negativno vplivalo na možnost ponovnega ekonomsko upravičenega zagona celotne industrijske infrastrukture. Prepričan sem, da so le hitro ukrepanje in modre rešitve odgovornega lastnika lahko v korist državi, regiji, kraju, ki se bojuje z zelo visoko, tudi več kot 20, stopnjo registrirane brezposelnosti in izrazitimi negativnimi demografskimi trendi. Za vaš cenjen odgovor se vam vnaprej zahvaljujem.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Minister Zdravko Počivalšek, izvolite.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Hvala, predsedujoči. Poslanke in poslanci! Gospod Laj!

Moram povedati, da je situacija vsaj po mojih ocenah izredno težka, da Skupino Nafta združujejo podjetja Nafta Lendava, d. o. o., Nafta Petrochem, Eko Nafta, Nafta Varovanje in požarna varnost. V tej skupini deluje tudi družba Geoenergo, ki je v 50-odstotni lasti Nafta Lendava in 50-odstotni lasti družbe Petrol, d. d. Vse to, kar ste povedali, drži, da ne ponavljam. V skladu z Zakonom o Slovenskem državnem holdingu je Slovenski državni holding pristojen za upravljanje s kapitalskimi naložbami v imetništvu Republike Slovenije, vključno s Skupino Nafta. Na našem ministrstvu spremljamo dogajanja v družbi Nafta Petrochem, ki so posebej povezana z uporabo skladiščnih kapacitet za obvezne rezerve naftnih derivatov, še posebej glede problematike industrijskega tira. Zavod Republike Slovenije za blagovne rezerve namreč na tej lokaciji skladišči več kot 150 milijonov litrov obveznih zalog naftnih derivatov. Tega je cca 24 milijonov v skladiščih Eko Nafta, ostalo pa v skladiščih Petrola. In tu imamo še eno dodatno težavo – da je dostop do skladišč možen le preko teh površin, in moramo tudi ta problem rešiti. Čisto konkretnega odgovora v tem kontekstu, na kakšen način bomo pristopili k reševanju problematike delovnih mest, ki so bila tam izgubljena, vam v tem trenutku ne morem podati. Lahko povem le to, da si SDH prizadeva, da se oživi obrtna cona, da tudi stečajni upravitelj išče potencialne partnerje za obnovo gospodarske dejavnosti. In zagotavljam, da bomo na MGRT oziroma na našem ministrstvu podprli vse perspektivne projekte z vidika ekonomike in novih delovnih mest. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Andrej Čuš bo zastavil vprašanje ministrici za zdravje gospe Mariji Miložki Kolar Celarc.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala, gospod predsedujoči, za besedo. Spoštovani kolegice in kolegi, gospa ministrica s svojo ekipo!

Verjetno se boste spomnili svojega zaslišanja, ko ste bili na Odboru za zdravstvo kar nekajkrat vprašani glede projekta izgradnje desetih urgentnih centrov v Republiki Sloveniji. Kot povedano, v Sloveniji poteka izgradnja desetih urgentnih centrov – sicer mislim, da bi morala potekati gradnja dvanajstih, ne samo desetih –, in iz tega naslova smo dobili tudi 40 milijonov evrov sredstev iz kohezijskih sredstev. Pretekli mesec in pol sem bil v kontaktu z vsemi občinami in tudi vodstvi bolnišnic, kjer potekajo gradnje urgentnih centrov v Republiki Sloveniji. Dobil sem občutek, da ne poteka ravno vse najboljše oziroma tako, kot bi moralo. Najpogosteje predstavniki lokalnih oblasti ali vodstev bolnišnic poudarjajo, da je v Sloveniji res preveliko birokratskih ovir, zamud,

nepotrebnih revizij, težav z izvajalci, prav tako pa marsikje na lokalni ravni tudi ogromno skrbi zaradi ukinjanja enot nujne medicinske pomoči. Do danes je bil žal odprt samo en urgentni center, v Brežicah. Za to seveda čestitam, sem zelo vesel, ampak mislim, da je pred vami na ministrstvu še ogromno trdega dela.

Zato me zelo konkretno zanima, gospa ministrica:

Kako daleč je izgradnja preostalih devetih urgentnih centrov v Republiki Sloveniji, od Murske Sobote, Maribora, Slovenj Gradca, tudi Izole in Jesenic, saj sem dobil občutek, da marsikje ne bomo uspeli počrpati vseh evropskih sredstev, ki smo jih dobili za izgradnjo urgentnih centrov, marsikje pa tudi tako zdravniki kot župani tarnajo nad neuskladenostjo zakonodaje?

Sami poudarjajo, da marsikje sploh ne vedo, po katerem zakonu naj delujejo urgentni centri.

Res bi zelo rad slišal, pa verjetno tudi slovenska javnost:

Kako poteka ta projekt in spremembe zakonodaje na področju delovanja urgentnih centrov?

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica Marija Miložka Kolar Celarc.

MARIJA MILOJKKA KOLAR CELARC: Hvala za vprašanje, spoštovani gospod Andrej Čuš. Gospod podpredsednik, spoštovani poslanke in poslanci!

Gradnja desetih urgentnih centrov poteka v skladu z načrtom in bo končana tako, kot je predvideno za koriščenje kohezijskih sredstev. Če si pogledamo kar konkretno po posameznem urgentnem centru, v kakšni fazi je. Torej, tako kot ste že pravilno omenili, je Urgentni center Brežice dokončan, opremljen, ima pridobljeno uporabno dovoljenje in v njem že poteka dejavnost. Urgentni center Celje: zaključena so gradbeno obrtniška in inštalacijska dela, in prav danes sta bila predvidena tehnični pregled in pridobitev uporabnega dovoljenja. Za urgentni center se bo nabavil še del potrebne medicinske opreme. Urgentni center Slovenj Gradec: prav tako so zaključena vsa gradbeno obrtniška in inštalacijska dela. 13. novembra je bil izveden tudi tehnični pregled. Treba je samo še dobaviti opremo, za katero je bil pa tudi skupni razpis oziroma skupna nabava za opremo v teh centrih. Urgentni center Maribor: gre za adaptacijo obstoječih prostorov, kjer se že izvaja dejavnost, in se ta projekt izvaja v dveh etapah oziroma v dveh delih. Prva etapa je bila že dokončana, in 11. novembra je bil izveden tehnični pregled. Vselitev v adaptirane prostore je predvidena takoj po novoletnih praznikih. Tudi druga etapa se je začela že izvajati, v katero je

vključeno, da bo do konca poletja dobavljena vsa predvidena oprema za ta center.

Urgentni center Murska Sobota: gradnja se prav tako izvaja po terminskem načrtu in bo zaključena marca leta 2015. Celoten projekt skupaj z dobavljeno opremo bo zaključen predvidoma poleti 2015. Urgentni center Trbovlje: gradnja se izvaja. Začenja se montaža inštalacij, gradbeno obrtniški del pa bo končan do konca aprila 2015, ko bo tudi dobavljena oprema. Urgentni center Jesenice: gradbena dela so se začela izvajati septembra 2014 in tečejo po terminskem planu. Projekt bo v skladu z načrti zaključen jeseni 2015. Urgentni center Izola: gradbena dela so se začela izvajati novembra 2014. Prav tako bo projekt v skladu z načrti zaključen jeseni 2015. Urgentni center Novo mesto: gradnja se je začela izvajati v začetku novembra 2014. Aktivnosti tečejo po terminskem planu, projekt bo zaključen leta 2015. Urgentni center Nova Gorica, o katerem smo že danes odgovarjali na poslansko vprašanje: v petek je bil z ustrezno razporeditvijo sredstev projekt uvrščen v nacionalni razvojni program. Isti dan je bila podpisana pogodba s strani ministrstva, tako da pričakujemo, da se gradnja prične te dni, če se ni to že zgodilo danes. In bo projekt prav tako zaključen jeseni 2015.

Torej, iz povedanega sledi, da bo vseh deset urgentnih centrov realiziranih projektov, koriščena evropska sredstva v celoti in projekt zaključen v skladu s predvidenimi roki, to je konec novembra leta 2015. Hkrati pa bomo v naslednjem letu pristopili, seveda če bodo zagotovljena sredstva v proračunu za leto 2015, tudi še k adaptaciji oziroma izgradnji dveh dispečerskih centrov in enega pomožnega centra, ki bodo predstavljali zaključeno celoto celotnega sistema urgentnih centrov v Sloveniji, ki bodo bistveno pripomogli tako k boljši, hitrejši in kakovostnejši oskrbi zavarovancev kot tudi k določenemu prihranku sredstev. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Andrej Čuš, dopolnitev.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Zahvaljujem se vam za vaš odgovor.

Sem seveda vesel teh informacij, ki sem jih prebral glede urgentnega centra v Šempetru pri Novi Gorici, in imam konkretno vprašanje:

Ali imate na ministrstvu, tudi v sklopu Vlade, že zaprto finančno konstrukcijo za izvedbo oziroma izgradnjo samega urgentnega centra?

Kot drugo oziroma zadnje pa bi rad povedal, da sem občan Mestne občine Ptuj, ne samo najstarejše, ampak po mojem mnenju tudi najlepše občine. In verjetno tudi sami veste, da je bil Mestni občini Ptuj urgentni center objavljen že leta 2011. In ko danes malo

gledamo številke, primerjave, kje so ti urgentni centri, bi rad povedal, da tudi Mestna občina Ptuj potrebuje čim prej moderen urgentni center. V končni fazi, saj veste, ko gre za urgentno medicinsko pomoč, štejejo sekunde, ne minute in ure, in če bomo danes nekemu iz občin Ormoža, Markovcev ali pa Gorišnice rekli, da ga bomo peljali v Maribor, ne vem, če imamo še kaj možnosti, da bomo tega bolnika rešili. In pogledajte samo popis prebivalstva. Območje Urgentnega centra Brežice pokriva 70 tisoč prebivalcev, Urgentni center Jesenice 66 tisoč, Nova Gorica 96 tisoč, Novo mesto 114 tisoč prebivalcev, Urgentni center Trbovlje 65 tisoč, Urgentni center Murska Sobota 120 tisoč, in Ptuj kot center Spodnjega Podravja, torej center regije, pokriva 110 tisoč prebivalcev in prebivalcev. In seveda upam, da boste vse napore vložili v to ... / opozorilni znak za konec razprave/ ... v sklopu proračuna za leti 2015 in 2016 pridobimo prepotrebna sredstva za izgradnjo urgentnega centra na Ptuj.

Tako da me zanima:

Kako daleč je gradnja urgentnega centra na Ptuj?

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica, izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala za vprašanje.

Naj odgovorim najprej na prvo. Za vse navedene urgentne centre, teh deset, so zagotovljena finančna sredstva, sicer ne bi mogli dobiti pozitivnega mnenja oziroma pozitivne odločbe in podpisati pogodbe. Glede Ptuj, urgentni center Ptuj – za to trenutno niso zagotovljena sredstva. To bo prišlo v poštev pri pogajanjih oziroma pri pripravi rebalansa proračuna za leto 2015. Jaz se lahko strinjam, da si glede na populacijo tudi Ptuj zasluži urgentni center. Mogoče ne v taki obliki, mogoče v nekoliko drugačni obliki. Se pa seveda zavedam, da bo za to treba v rebalansu proračuna zagotoviti sredstva, ker, kot vemo, se je ta predlog za urgentni center Ptuj priključil naknadno. In mogoče samo še odgovor, kjer prej nisem, da bo do konca leta Ministrstvo za zdravje pripravilo pravilnik o nujni medicinski pomoči v Sloveniji, kjer bodo definirani način dela, pravila in to, kako bodo urgentni centri funkcionirali v Sloveniji. Tako da bo to odgovor na to, kako bo to zakonsko regulirano. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala lepa za ta odgovor.

Tudi ta zadnji podatek o delovanju urgentnih centrov je zelo pomemben podatek, tudi pravilniki, in seveda upam, da bodo čim prej sprejeti. Imam pa občutek, da bo v tej

javnofinančni situaciji, v kateri se Slovenija nahaja že nekaj let, potrebnega kar nekaj, lahko rečem, pritiska ali pa nagovarjanja k temu, da poiščemo tudi dovolj finančnih sredstev za gradnjo urgentnih centrov drugje, konkretno tudi v Mestni občini Ptuj. Mislim, da je dovolj degradacije podeželja, degradacije Spodnjega Podravja. V končni fazi vsi vemo za to ihto, da se vedno ukinja upravne enote, davčne urade vsepovsod, samo da se degradira regijo, in sam se seveda s to politiko nikakor ne morem strinjati. Zato predlagam, da opravimo o vašem odgovoru razpravo na naslednji seji Državnega zbora, ne kot kritiko, ampak predvsem kot podporo temu, da tudi Mestna občina Ptuj čim prej dobi nek moderen urgentni center. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Andrej Čuš, Državni zbor bo o vašem predlogu glasoval jutri, 16. decembra.

Gospa Irena Kotnik bo zastavila vprašanje ministrici za izobraževanje, znanost in šport dr. Stanislavi Setnikar Cankar.

IRENA KOTNIK (PS SMC): Spoštovani podpredsednik, spoštovani ministri in ministrice, kolegi in kolegice!

Zanima me:

Ali načrtujete na področju poklicnega izobraževanja spremembe?

V kateri smeri in kdaj?

Kajti opažamo, da mladi nimajo dovolj praktičnih izkušenj, ko po končanem izobraževanju vstopajo na trg dela, kar predstavlja tudi težave pri zaposlovanju mladih. Zaradi pomanjkanja izkušenj težko dobijo zaposlitev, saj delodajalci želijo kader, ki bo takoj prispeval k dvigu dodane vrednosti in k dvigu konkurenčnosti, predvsem na področju gospodarstva, kot tudi šolstva. Pogosto pa se pojavljajo tudi očitki, da so nekateri programi kurikulumu zastareli, kar tudi povzroča neskladje med ponudbo in povpraševanjem na trgu dela, sploh kar zadeva kompetentno opremljenost mladih.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica dr. Stanislava Setnikar Cankar, izvolite.

DR. STANISLAVA SETNIKAR CANKAR: Spoštovani podpredsednik! Spoštovana poslanka, zahvaljujem se za vprašanje.

Tudi sami zaznavamo težave, zato smo se zelo dejavno vključili v iskanje ustreznih rešitev. Naše razmišljanje, predvsem pa iskanje rešitev je šlo v več smeri, pri čemer smo imeli pred očmi zmožnosti gospodarstva na eni strani in interes mladih za vpis v poklicno in strokovno izobraževanje. Pri uvajanju dualnega sistema, ki bi mladim omogočil več izkušenj, pridobljenih neposredno na delovnem mestu, predvsem pa

takojšnje zaposlitev, je nekoliko več težav, saj je težko pridobiti predvsem učna mesta pri s krizo dokaj izčrpanih malih in srednje velikih podjetjih. Naj povem, da je na srečanju, ki ga je organizirala Obrtno-podjetniška zbornica in se ga je udeležilo nekaj sto njenih članov, bilo pri izpostavitvi tega vprašanja na eni strani zaznati veliko podporo, da se vendarle kaj naredi na tem področju poklicnega izobraževanja, na drugi strani pa veliko skepso, da bi v primeru, da se uredi delovnopravno razmerje, da ti mladi postanejo zaposleni pri delodajalcih, to predvsem obremenilo delodajalce, povečalo stroške in na ta način morda ogrozilo njihovo delovanje.

Ravno to pa je ureditev, ki jo prakticirajo države, ki so s tem dualnim sistemom dosegle najboljše rezultate. Po našem vedenju sta to Avstrija, Švica, predvsem pa Nemčija. Zaradi tega načrtujemo v mesecu decembru ali pa januarju srečanje na upravnem odboru Obrtno-podjetniške zbornice, kjer bi predstavniki predvsem malih in srednjih podjetij povedali, ali bi, če bi ministrstvo pripravilo zakonsko ureditev –pripravljamo namreč besedilo zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju –, bili pripravljene sprejeti vsaj del tega bremena. Namreč, njihovo pričakovanje, da bi to v celoti pokrila proračun, nima nobene realne osnove. Ne glede na to pa v letu 2015 načrtujemo, da bi začeli z nekaterimi elementi dualnega sistema, ki pa bi bili usmerjeni predvsem v dokvalifikacijo in prekvalifikacijo. Za vse programe za pridobitev srednje poklicne izobrazbe, ki se na novo razmeščajo na srednje šole, bo kot pogoj opredeljena individualna učna pogodba.

V primeru omejitve vpisa v programe za pridobitev srednje poklicne izobrazbe se bo z razpisom uveljavila prednost za kandidate, ki imajo individualno učno pogodbo. Izobraževalni programi za prekvalifikacije, za dokvalifikacije, za izpopolnjevanje, ki omogočajo pridobitev novega naziva poklicne izobrazbe, se bodo izvajali prvenstveno za kandidate, ki so v delovnem razmerju in imajo z delodajalcem sklenjeno individualno učno pogodbo. Z zbornicami se dogovarjamo za opredelitev deficitarnih poklicev, ki bi se izvajali po posebnem modelu. Model je pristojni strokovni svet sprejel že pred leti, vendar pa se ni nikoli izvajal. In nazadnje, precejšen napor je bil narejen, da so se predlogi za operativni program za izvajanje kohezijske politike za obdobje 2014–2020 nanašali tudi na področje poklicnega izobraževanja, tako da so načrtovana sredstva iz evropskih strukturnih skladov, s katerimi bomo lahko podprli nove modele izobraževanja, predvsem pa zviševanja poklicnih kompetenc. Sedaj je samo eno vmesno obdobje, ker pričakujemo, da se bodo ti programi začeli izvajati v drugi polovici leta 2015.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Nada Brinovšek bo zastavila vprašanje ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Prav lep pozdrav vsem, ki ste še tukaj v dvorani!

Nedvomno med pomembno turistično dejavnost pri nas sodi tudi gorski turizem. Pogosto pa geografske danosti omejujejo splošno dostopnost do gorskih turističnih centrov. Prevoz obiskovalcev se zato na nekaterih lokacijah zagotavlja z žičniško infrastrukturo oziroma z dostavnimi žičnicami, ki pripeljejo turista na področje, kjer se opravlja oziroma izvaja neka dejavnost, ki ustvarja novo dodano vrednost in nova delovna mesta. V zvezi z zagotavljanjem dostopnosti do gorskih turističnih centrov z vključitvijo dostavnih žičnic v sistem javnega potniškega prometa sta bili glede na predlog sprememb zakona o žičniških napravah izdelani tudi analiza minimalne dostopnosti z dostavnimi žičniškimi napravami do generatorjev turizma ter tudi ocena finančne vrzeli ob uvedbi javnega prevoza na izbranih žičniških napravah. Finančna ocena tudi predstavlja finančni učinek na proračun Republike Slovenije. Skupni stroški zagotavljanja dostopnosti na vključenih osmih dostavnih žičniških napravah bi letno znašali dobrih 736 tisoč evrov. Ti stroški predstavljajo osnovo za določitev zneska kompenzacije, do katerega bi bili upravljavci dostavnih žičniških naprav upravičeni ob vključitvi le-teh v sistem javnega potniškega prevoza in zagotavljanju minimalnih standardov dostopnosti.

Glede na navedeno me zanima:

Ali kot minister podpirate uvedbo izvajanja javnega prevoza potnikov z dostavnimi žičniškimi napravami, za katerega bi, kot sem že rekla, bilo treba tudi po podatkih združenja žičničarjev Slovenije v proračunu Republike Slovenije zagotoviti cca 736 tisoč evrov?

In če podpirate, v kateri smeri oziroma kdaj menite, da bo prišlo do potrebnih sprememb zakonodaje?

Hvala za odgovor.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod minister dr. Peter Gašperšič, izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, spoštovani predsedujoči. Spoštovana poslanka, hvala za vprašanje.

Na Ministrstvu za infrastrukturo smo seznanjeni z analizo multiplikativnih učinkov potrošnje in zaposlovanja, ki so posledica obratovanja dostavnih žičniških naprav. Prav tako je ministrstvo seznanjeno s finančnimi posledicami v primeru uvedbe javnega prevoza potnikov na dostavnih žičniških napravah. Žal pa ta ocenjena sredstva v višini 736 tisoč evrov za te namene v proračunu zaenkrat niso

zagotovljena. Prav tako na ministrstvu uvedbi gospodarske javne službe prevoza potnikov z dostavnimi žičniškimi napravami nismo naklonjeni, predvsem iz dveh razlogov. Ocenjujemo namreč, da v tem primeru ne gre za take vrste prevozov, ki bi upravičevali vlaganje javnih sredstev. Poleg tega pa menimo, da bi bilo financiranje takih prevozov primerneje zagotoviti s strani gospodarskih subjektov, ki delujejo na področju turizma in so z obratovanjem tovrstnih centrov eksistenčno povezani. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Matjaž Hanžek bo zastavil vprašanje ministrici za zdravje gospe Mariji Milojski Kolar Celarc.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Hvala lepa.

S 1. januarjem 2015 se bodo v javnem zdravstvenem sistemu začele uporabljati tako imenovane bele napotnice. Z njimi bodo lahko zdravniki zasebniki, ki niso vključeni v sistem javne zdravstvene mreže niti preko zdravstvenih domov niti v obliki koncesij, napotili bolnike na pregled in zdravljenje v javnih zdravstvenih ustanovah. Zasebnik bo lahko bolnika napotil k specialistu na terciarno raven v javni mreži, če teh zdravstvenih storitev, za katere napotuje, ne opravlja sam. Tako bodo zdravniki zasebniki dobili možnost odločanja o delu javnih zdravstvenih ustanov in uporabi sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja in prostovoljnega dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Z belimi napotnicami se, kot kaže, odstranjujejo administrativne varovalke proti preskakovanju vrst v javnem zdravstvenem sistemu, ki je vse bolj razširjeno. Največje razlike o dostopu so pri prvih specialističnih pregledih. Kdor si lahko privošči samoplačniški prvi pregled, bo bistveno prej prišel do končne diagnoze in ustreznega zdravljenja. Takšna ureditev pa je v nasprotju z načelom enakega dostopa vseh prebivalcev do ustreznega zdravljenja. Edini kriterij pri uvrščanju na čakalne liste bi moralo biti zdravstveno stanje, v praksi pa je bolj odločilno to, kdo si lahko privošči samoplačniške storitve. Koristi od tega imajo po eni strani premožnejši bolniki, ki si z denarjem kupujejo preskakovanje vrste, po drugi strani pa zdravniki zasebniki, ki imajo zaradi zlorab javnega sistema več strank in zaslužka. Do teh pojavov ne bi prihajalo, če bi bila sistema javnega in zasebnega zdravstva ločena in če se bi v javnem zdravstvu zagotovil dostop do zdravstvenih storitev v razumnem času.

Zato vas sprašujem:

Kako boste zagotovili ločitev med javnim in zasebnim zdravstvom? Konec koncev ste to zapisali v koalicijskem sporazumu, in brez tega ni mogoč enakopraven dostop do zdravstvenih storitev.

In drugič:

Kaj boste storili za skrajšanje čakalnih dob za prve preglede in za to, da bodo lahko osebni zdravniki čim bolj samostojno zdravili bolnike, namesto da so le posredniki med njimi in specialisti?

Spoštovana gospa ministrica, hvala za odgovore.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja ministrica za zdravje gospa Marija Milojka Kolar Celarc.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala za besedo, spoštovani gospod predsednik Državnega zbora. Spoštovani gospod Hanžek! Pozdravljeni, poslanke in poslanci!

Bela napotnica, ki se bo začela uporabljati s 1. januarjem leta 2015, kakor je pravilno ugotovil gospod poslanec, je rezultat že leta 1998 sprejete odločbe Ustavnega sodišča, s katero je razveljavilo določbo 257. člena Pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja v delu, ki se nanaša na zavrnitev povračila stroškov zdravstvenih storitev, ki so bile opravljene na podlagi napotnice, izdane v samoplačniški ambulanti. Svojo odločitev je Ustavno sodišče utemeljilo s tem, da zavarovana oseba z izbiro osebnega zdravnika izven javne mreže, za katerega storitev je plačala polno ceno, kljub plačanim prispevkom obveznega zdravstvenega zavarovanja ne more biti kaznovana še s tem, da mora v celoti plačati storitve vseh drugih zdravstvenih delavcev, ki jih v svoji situaciji potrebuje. Zato je zavod kot zavarovalnica po mnenju Ustavnega sodišča dolžan dopustiti svobodno izbiro zdravnika in zdravstvenega zavoda na vseh ravneh zdravstvene dejavnosti, tako na primarnem kot na sekundarnem nivoju.

Zato je Zavod za zdravstveno zavarovanje po izdaji te odločbe izvajalcem že nekajkrat pojasnil, da je v skladu s to odločbo zavarovana oseba, ki uveljavlja storitve pri zasebnem izvajalcu kot samoplačnik, lahko napotena k zdravniku javnega izvajalca in na podlagi te napotitve uveljavlja zdravstvene storitve pod enakimi pogoji, kot če bi jih uveljavljala na podlagi napotnice. Hkrati je izvajalcem tudi pojasnil, kateri podatki so potrebni za obravnavo zavarovane osebe pri javnem izvajalcu. Situacija torej ni nova, ni pa bila urejena tako, da so se zasebni izvajalci posluževali različnih načinov, kako dajati napotila oziroma napotnico za zavarovane osebe v javni mreži. Prav zaradi tega je na pobudo Zdravniške zbornice Slovenije skupaj v delovni skupini Zavod za zdravstveno zavarovanje pripravil vzorec te listine, ki se imenuje bela napotnica, na kateri so vsi podatki, ki so potrebni za izvajanje pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja pri izvajalcih na sekundarnem ali terciarnem nivoju. Zavod je z namenom enakopravne obravnave vseh zavarovanih oseb oziroma enotnega ravnanja izvajalcev pripravil tudi okrožnico o uveljavljanju zdravstvenih storitev v breme obveznega

zdravstvenega zavarovanja, če je v tem primeru izdal napotnico zasebni izvajalec.

Gre za to, da so vsi zavarovanci v enakopravnem položaju, da si vsak sam lahko izbere svojega zdravnika oziroma zdravnika, pri katerem bo opravil ta pregled. In nikakor ne drži trditev, da so pri naročanju ljudje z belo napotnico v privilegiranim položaju, kajti izvajalci v javni zdravstveni mreži morajo pri naročanju na specialistične zdravstvene preglede in vpisovanju v čakalne seznime vse zavarovane osebe z belo napotnico obravnavati na enak način, kot če bi le-te uveljavljale storitve na podlagi običajno zelene napotnice. To pomeni, da mora biti edino merilo stanje bolnika oziroma osebe, ki potrebuje tak specialistični pregled. In še kako bomo ločili javno in zasebno. Pravilno ste ugotovili, da je to koalicija zapisala v svojo pogodbo. Vemo, da je Zakon o zdravstveni dejavnosti že zelo star, iz leta 1992, preživet, in da bo zato treba v novem zakonu jasno določiti kriterije in merila, razpis, kdo, kdaj in za koliko časa bo lahko pridobil koncesijo, kdo bo opravljal javno in kdo zasebno dejavnost. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Matjaž Hanžek.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Hvala lepa.

Najprej, zanimiva ugotovitev, 16 let – za to seveda niste vi krivi, ampak vseeno, vlade. 16 let, da se odpravi ali pa da se poskuša odpraviti ena izmed neustavnosti v Sloveniji, kar kaže na odnos do pravne države. Pojav belih napotnic je samo vrh ledene gore mešanja zasebnega z javnim, zaradi česar mora večina prebivalcev na zdravstvene storitve čakati dlje, manjšina pa je lahko prej na vrsti kot upravičena. Problem še zdaleč ni v prvih specialističnih pregledih. Zelo dolge čakalne dobe so tudi za določanje vrste diagnostike. Tudi na tem področju lahko govorimo o dvotirnem sistemu, kjer je hitrost zdravljenja namesto od zdravstvenega stanja odvisna od premoženja. Spomnite se na poročilo KPK o zaslužkarskih praksah v zdravstvenem sistemu. Med drugim so v poročilu ugotovili, da so nekateri kirurgi v javnih bolnišnicah prednost pri operacijah dajali bolnikom, ki so prej opravili samoplačniške preglede v zasebnih ambulantah, kjer so ti zdravniki opravljali popoldansko dejavnost. S takimi praksami so oškodovani bolniki in vsi, ki smo vključeni v sistem. Očitno bomo imeli pri dostopu do zdravstvenih storitev tri kategorije državljanov. Prva kategorija bodo tisti z visokimi dohodki, ki si bodo kupili prednostno obravnavo, drugi bodo tisti, ki se bodo odrekli drugim stvarim, da si bodo lahko kupili prednostno obravnavo, tretji pa bodo taki, ki bodo morali čakati. Pojava belih napotnic ne smemo podcenjevati. Celo generalni direktor Zavoda za zdravstveno zavarovanje je priznal, da ta sistem povečuje

tveganje, da bodo imeli samoplačniki neupravičeno prednost pri čakalnih dobah.

Zato bi rad dobil še bolj konkreten odgovor o tem:

Kateri ukrepi bodo uvedeni za ločitev javnega in zasebnega zdravstva?

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima ministrica za zdravje gospa Marija Milojka Kolar Celarc.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Mogoče dve zadevi za začetek, ker ste omenjali čakalne dobe. Res je, lahko se vsi strinjamo, da čakalne dobe, predvsem v ortopediji, pomenijo neke vrste kršitev pravice do spoštovanja pacientovega časa in pravice do dostopnosti po potrebi oziroma do izvedbe zdravstvene storitve. Zaradi tega smo zdaj pred kratkim uspeli z aneksom 2 k splošnemu dogovoru že za leto 2014 prav za namene čakalnih dob pridobiti 3,7 milijona evrov dodatnih sredstev na letnem nivoju, potem pa dodatno še za širitev pregledov diagnostike 2,28 milijona evrov na letnem nivoju. Prav tako bo prišlo tudi do povišanja plačila prispevanja perspektivnih programov s 5 na 10 %, to vse še za leto 2014, kar bo izvajalcem izplačano v februarju leta 2015. Hkrati pa se povečuje za 63,5 milijona povečano plačilo programov vsem izvajalcem zdravstvenih storitev v letu 2015. In še na kratko, kako bo ločitev – težko je zelo v detajle zdaj vnaprej govoriti, to bo opredeljeval Zakon o zdravstveni dejavnosti, ki bo tudi ena od prioritet priprave nove zakonodaje, poleg krovne strategije v letu 2015 oziroma 2016. Gre dejansko za sistem oziroma za koncept, da bo dejansko tudi podeljevanje koncesij podeljeno, prvič, v skladu z razpisi za določen čas in fizični osebi, pred tem pa bo v Sloveniji treba vzpostaviti celotno mrežo primarnega zdravstva, celotno mrežo sekundarnega zdravstva, in opredeliti tam, kjer je pomanjkanje potreb, in tam v bistvu dati možnost, da se podelijo koncesije oziroma zasebna praksa. To je en osnoven koncept oziroma vodilo, ki bi ga ministrstvo zasledovalo pri pripravi tega zakona. Bo pa v javni obravnavi predebatirano z vsemi deležniki. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Matjaž Hanžek.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Hvala lepa, gospa ministrica.

Jaz zdravstvo in zdravje, predvsem zdravje, bolj kot zdravstvo, kot sociolog spremljam že kakšnih 20 let, predvsem me pa tudi zanima vsaj 20 let potekajoča reforma zdravstvenega sistema v Sloveniji, ki jo že 20 let delamo. To je krasno, običajno se dela v svetu po 10 let, da je dobra, pri nas je 20 let. Ampak vsaka vlada jo začne na novo, iz svojih izhodišč, v glavnem pa temelji na raznih individualnih ukrepih. Zato me je tudi zbodla ta bela napotnica. In se spet eden izmed sistemov malo

spremeni, da se ne bi spremenilo. Ta zdravstvena reforma se dela več kot 20 let na ta način, da se ali nekaj spremeni, kar je nepomembno, ali se spremeni tako, da se kakšen lobi zadovolji, tako da ni kakšne posebne kontrole glede preskakovanja vrst, kar je še malo po drugi strani korupcije, ki je je v zdravstvu veliko in podobno. Ali pa zaradi tretjega cilja, kako čim več prišparati, da ne bi bilo treba kaj posebnega narediti.

Jaz bi samo opozoril gospo ministrico, da obstaja Ljubljana Charter ali Ljubljanska listina o reformi zdravstvenega varstva, ki jo je Svetovna zdravstvena organizacija leta 1996 v Ljubljani sprejela. Pri vseh teh reformah je skoraj nikoli ne uporabljamo, čeprav bi lahko bili na to ponosni, ker ima še ljubljansko ime. In ta listina pravi, da morajo reforme zdravstva izhajati iz vrednot: človeško dostojanstvo, enakost, solidarnost, profesionalna etika – dvomim, da je bela napotnica karkoli od tega –, biti usmerjena v zdravje, ne pa varčevanje, da bomo lahko banke plačevali, in predvsem mora biti osredotočena na ljudi, predvsem pa mora zagotavljati univerzalno dostopnost in enake možnosti. Predvsem, kar je pa bistveno, česar jaz v 20 letih, odkar to spremljam, nisem videl: mora temeljiti na celostnem pristopu. In ta bela napotnica, zato me je posebej zmotila, ne temelji na tem, in v 16 letih bi že lahko to uredili. Zato predlagam, ne samo zaradi bele napotnice, ampak zaradi našega razmišljanja o zdravstvenem sistemu in o odnosu do zdravja ljudi, ki je širše kot le zdravstveni sistem, da se o tem opravi obravnavo. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: O vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 16. decembra 2014, v okviru glasovanj.

Zdaj pa bo ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču vprašanje zastavila gospa Jelka Godec.

JELKA GODEC (PS SDS): Hvala za besedo, predsednik. Lep pozdrav ministru in vsem ostalim!

Konec meseca novembra je AMZS objavil poročilo oziroma rezultate varnostnega ocenjevanja slovenskih cest. Verjetno ste s to oceno seznanjeni. Namreč, gre za projekt SENSOR, kjer so ocenjevali avtoceste, hitre ceste in dve tretjini glavnih in regionalnih cest. V sam projekt je vključenih 12 evropskih držav. Iz tega je bilo ugotovljeno, da je skoraj 60 % slovenskih glavnih in regionalnih cest ocenjenih z eno ali dvema zvezdicama, kar je najslabša ocena na 5-stopenjski lestvici, da je skoraj 30 glavnih in regionalnih cest z le po eno zvezdico in da je največ smrtnih žrtev tudi na regionalnih cestah. Hkrati AMZS opozarja, da ni nacionalnega programa za izboljšanje varnosti cest. Ena izmed takšnih regionalnih cest, ki je ocenjena z eno zvezdico, torej visoko tveganje nesreč s smrtnim izidom, je tudi cesta Sele–Ponikva–Dolga Gora–Loče ali R3-687. Gre

namreč za cesto, ki je bila nazadnje rekonstruirana nekje v 70. letih. To je tudi cesta, ki je bila močno poškodovana v času, ko se je gradila avtocesta Maribor–Celje in tudi ko so se obnavljali železniški tiri na relaciji Celje–Maribor.

Tudi iz tega stališča je bila ta cesta uvrščena leta 2008 v proračun, in leta 2009 je bila tudi izdelana idejna zasnova za rekonstrukcijo te ceste. Do danes kljub več poslanskim vprašanjem, vprašanjem državnih svetnikov ni bilo na tej cesti popolnoma nič narejenega. Cesta je v stanju, ko dobesedno tudi državljani oziroma krajani, ki se tam vozijo, ugotavljajo, da gredo po tej cesti samo še samomorilci, pešci ali kolesarji. Tudi dva avtomobila se več na tej cesti ne moreta srečati. Opozorila bi pa tudi na to, da je ta regionalna cesta pomembna tudi takrat, kadar je zaprta avtocesta Celje–Slovenske Konjice, in da tam prihaja tudi do obvozov, torej vozijo po tej cesti tudi tovornjaki s priklopniki in tako naprej. Jaz sem vam že postavila tudi pisno vprašanje v zvezi s to cesto, vendar z odgovorom enostavno nisem zadovoljna.

Zato vas ponovno sprašujem:

Kdaj bo ta cesta časovno uvrščena oziroma kdaj se bo začela rekonstrukcija na tej cesti?

Hvala.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsednik. Spoštovani poslanke in poslanci! Spoštovana gospa poslanka Jelka Godec!

Vse, kar ste povedali v zvezi s to cesto, drži. V zvezi s to cesto je bilo postavljenih že kar nekaj poslanskih vprašanj, zato je problematika te ceste dokaj dobro poznana. Direkcija Republike Slovenije za ceste ima odprt investicijski projekt, ki predvideva rekonstrukcijo te regionalne ceste. Na tej regionalni cesti ni zagotovljenih ustreznih elementov ceste zaradi preozkega vozišča. Projekt je tudi uvrščen v načrt razvojnih programov s potrjenim dokumentom identifikacije investicijskega projekta. Tako kot ste tudi že omenili, je bila v letu 2009 izdelana projektna dokumentacija za izvedbo, in sicer za krajši odsek, od križišča Sele do novozgrajenega mostu. Za ta krajši odsek so bila tudi pridobljena dokazila o razpolaganju z zemljiščem. Vrednost gradnje tega odseka je bila ocenjena na 140 tisoč evrov. Izdelana je bila pa tudi že idejna zasnova za celoten preostali odsek. Vrednost investicije pa je bila ocenjena na 21 milijonov evrov, skupaj z vsemi predhodnimi pripravljalnimi deli ter samo gradnjo.

Vmes je bilo pripravljeno tudi še naročilo za izdelavo projektno dokumentacije projekta za izvedbo za vmesne odseke, vendar pa sedaj sledi tisti del odgovora, s katerim niti jaz nisem zadovoljen, pa tudi vi ne boste in tudi niste bili že v pisnem odgovoru. Skratka, v času

potrjevanja te projektne naloge je bil potem sprejet rebalans proračuna za leto 2013, sledili so potem še rebalansi proračuna za leto 2014 in sam proračun za leto 2015, v katerih so bila odvzeta sredstva iz omenjenega investicijskega projekta, zato niti do naročila tiste omenjene projektne dokumentacije ni prišlo. Glede na veljavni proračun za leto 2015, s katerim ni za investicijske projekte v glavne in regionalne ceste – z izjemno projektov, ki so financirani z evropskimi sredstvi – predvidenih nobenih sredstev, tudi ne morem zaenkrat podati terminskega plana aktivnosti na tem projektu. Si pa bom ob sprejemu rebalansa za leto 2015 prizadeval, da bi se zagotovila ustrezna finančna sredstva za investicije v cestno infrastrukturo, ki je v tako slabem stanju, kot je ta odsek. Ker pa razrez za rebalans 2015 zaenkrat še ni poznan, vam v tem trenutku tudi ne morem več dati podrobnejšega odgovora, ali bo možno potem v 2015 že zagotoviti kakšne aktivnosti na tem odseku. Hvala.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Jelka Godec.

JEKLA GODEC (PS SDS): Še enkrat poudarjam, da je ta cesta, pa ni edina, označena z visokim tveganjem; da so na tej cesti že bile nesreče s smrtnim izidom; da tako kot pravijo, si lahko izbereš dober avto, varen avto, lahko greš v šolo varne vožnje, ampak po tej cesti se morajo državljani voziti vsak dan in na enem delu te ceste, glejte, je celo tako, da se bo v bistvu samo zaprla. Plazovi, ne na enem, ampak na treh delih, ogrožajo cesto do te mere, da se en avto komaj pelje in da smo imeli zdaj v zadnjih poplavih dobesedno gejzir sredi ceste, da je bruhala voda ven in da se je potem spet že ponovno, po domače povedano, "zaflikal" tisti del. In se je ustanovila civilna iniciativa, ki vedno bolj pritiska tudi name kot poslanko, da naj tudi jaz naprej sprožim te zadeve. In zanima me tudi, zakaj so bila sredstva odvzeta v tem rebalansu. Verjetno kot minister, ki ste pač v vladi, poznate tudi sredstva, ki bodo namenjena v novem proračunu oziroma za leto 2015 in verjetno lahko vseeno malo nakažete, ali bodo ta sredstva ali jih ne bo, glede na to, da je civilna iniciativa ustanovljena in da so ljudje zelo nezadovoljni – pred letom je bila smrtna žrtev med mladimi – in da ljudje vedno bolj želijo nekaj narediti oziroma želijo novo cesto, vsaj v tistih delih, kje je res poškodovana. Danes se namreč vsi vozimo po sredini ceste, narisana je črta, ni se možno normalno peljati.

Tako da bi vas jaz vseeno prosila, če lahko malo bolj konkretno poveste, ali bo ta denar v 2015 ali ne. Namreč odmikanje, zdaj 2008 in da gremo na 2015, potem pa vemo, kaj to pomeni, to pomeni nekje 2018, če bodo ta sredstva sploh namenjena. Tako da vas lepo prosim, konkretnije za naslednje leto. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala lepa.

V rebalansu za leto 2014 sredstev za ta odsek ni bilo možno zagotoviti, zato ker smo že s prerazporejanjem sredstev iz projektov, kjer je bila dinamika iz različnih razlogov počasnejša, iz projektov, ki so financirani tudi z evropskimi sredstvi, namenjali za najnujnejše redno vzdrževanje, se pravi za gospodarsko javno službo, za katero vemo, da ni bilo zagotovljenih dovolj sredstev v letu 2014. Skratka, to smo namenjali res za najnujnejše zadeve.

V letu 2015 pa, kot rečeno, na tem projektu ni predvidenih sredstev. Glede na to, da pa je ta odsek v kritičnem stanju, tako kot sami navajate, bomo pač v skladu s prioriteta, ki jih na direkciji za nadaljevanje tega investicijskega vzdrževanja in teh investicijskih projektov načrtujemo, da bomo prioriteto dali tovrstnim odsekom, ki so bili najslabše ocenjeni tudi po tej metodologiji ocenjevanja, ki ste jo tudi omenili. Vendar je vse to odvisno od tega, koliko denarja bo dejansko po rebalansu na voljo. In te ocene zaenkrat žal še ne morem podati. Vemo tudi, da se proračun zaenkrat še ni v celoti zaprl, tako da ta razrez po ministrstvih še ni poznan. Če bodo zagotovljena vsaj nekaj višja sredstva v 2015 kot so na voljo sedaj, računamo, da bomo lahko zagotovili vsaj sredstva za nadaljevanje projektov, projektne dokumentacije v letu 2015. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrico za okolje in prostor gospo Ireno Majcen bo spraševal gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, gospod predsednik Državnega zbora. Kolegice in kolegi, poslanke in poslanci!

Gospa ministrica, v zadnjem obdobju se Slovenija srečuje z vse več naravnimi nesrečami od plazov, žleda, suše do obsežnih poplav. Območja, ki jih takšne poplave prizadenejo, si sploh ne morejo opomoči od prve katastrofe, saj jih že v parih mesecih ali pa celo tednih prizadene že naslednja katastrofa. Letos smo tako imeli že četrtič tako obsežne poplave, ki pa so največkrat posledica neustreznega urejanja oziroma sploh ne urejanja vodotokov. Posledice pa so tako hude, da povzročijo ogromno škodo na infrastrukturni, predvsem lokalni, kot tudi prebivalstvu – četudi imajo zavarovano premoženje, ne zmorejo tako visokih stroškov. Ker torej država že leta ne vzdržuje vodotokov in odgovorni niso opravili svoje naloge, je večina škode letos nastala na občinski infrastrukturi. Kot vemo, je Vlada z akcijskim načrtom interventnih aktivnosti zaradi škode po jesenskih poplavah letos namenila 1,1 milijona evrov, v letu 2015 pa 36,4 milijona evrov. Vendar pa bodo ta sredstva namenjena izključno za sanacijo vodotokov ter njihovo

vzdrževanje. Prav tako bodo ta sredstva namenjena za sanacijo državne infrastrukture. Kot vemo pa je v poplavah večina škode nastala ravno na vodotokih, vodni infrastrukturi in občinskih cestah. Za sanacijo le-teh pa v akcijskem načrtu Vlade ni ne duha ne sluha. Občine bodo torej prepuščene same sebi, ob tem pa naj samo izpostavim dejstvo, da se bo znižala glavarina oziroma primerna poraba občine, kar pomeni, da bodo dobile občine manj denarja, po drugi strani pa da bodo morale same sanirati celotno škodo, nastalo na občinski infrastrukturi.

Zato vas kot pristojno ministrico sprašujem:

Kako se nameravate lotiti sanacije območja po jesenskih poplavah? Koliko sredstev boste namenili za sanacijo lokalne infrastrukture, ki je nastala zaradi neustrezno urejenih vodotokov, kar vemo, da je naloga države. Kdaj in kako boste zagotovili ta sredstva?

Predvsem pa me zanima, kje vidite vlogo občin. Sprašujem vas torej, kako bodo občine same zmogle ta velik delež sanacije, predvsem lokalne infrastrukture, glede na to, da škoda, o kateri govorimo, vemo, da preseže en ali celo dva občinska proračuna na leto.

Gospa ministrica, prosim, da mi odgovorite na zastavljeno vprašanje.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima ministrica za okolje ni prostor gospa Irena Majcen.

IRENA MAJCCEN: Spoštovani predsednik, spoštovani poslanec Žan Mahnič!

Mi smo danes že na nekaj zastavljenih vprašanj odgovarjali o postopkih, torej, kako ukrepati, kdaj se Vlada loti tudi odpravljanja posledic naravnih nesreč. V tem vašem postavljenemu vprašanju ste, vsaj po mojem mnenju, nekako v isti nabor dali različne stvari. Jaz bi rada povedala, da so pristojne inštitucije v letošnjem letu že opravile ugotovitev škode po žledu, ta je bila, smo danes že povedali, nekaj čez 429 milijonov, in pa škodo po poplavah 12. in 16. septembra, 153 milijonov in 895 tisoč.

Postopka ocenjevanje škoda po poplavah oktobra in novembra še nista končana, še potekata in seveda je treba potem pripraviti program sanacije škode po naravnih nesrečah. Tega ni mogoče enačiti z akcijskim programom protipoplavne varnosti iz več razlogov. Prav gotovo je res, da je bilo v preteklih letih za redno vzdrževanje vodotokov namenjeno premalo sredstev, ni pa res, da se je s to prakso se nadaljevalo tudi letos, predvsem iz tega razloga, ker je bilo za samo vzdrževanje vodotokov v letu 2014 porabljenih že nekaj blizu 18 milijonov evrov. To pomeni, da so se dela izvajala takoj po neurjih. Torej, ko je bil žled, so se recimo v Poljanski dolini vsi ti vodotoki usposobili predvsem zaradi zagotavljanja pretočnosti vodotokov. Vloženih je bilo blizu 200 tisoč evrov

sredstev in temu ne moremo reči redno vzdrževanje, ker to ni redno vzdrževanje. Gre za odpravo že teh posledic. Po neurju v oktobru so bila prav tako zagotovljena sredstva za interventno vzpostavljanje pretočnosti teh vodotokov v višini približno 300 tisoč evrov. Po neurju v avgustu je bilo treba zagotoviti pretočnost Hrastnice, prav tako Zabrežnika in če povem, da bo še v decembru in januarju izdelanih še nekaj teh ukrepov, recimo sanacija pragov za zaplavne pregrade in odstranjevanje prekomerno odloženih naplavin, bi jaz rekla, da so to pravzaprav interventna dela po naravnih nesrečah. Torej, če vzamemo zdaj samo Poljansko dolino malo širše, je to približno milijon evrov sredstev. Ker pa zagotavljamo seveda ta interventna dela po celi Sloveniji, gre za veliko število vodotokov na vseh porečjih, je seveda ta vrednost potem nekaj čez 11 milijonov. In pri naboru teh ukrepov, ko govorimo o infrastrukturnih objektih, gre dejansko za nabor tistih ukrepov, kjer je sama izvedba propustov pod cestami ali sama izvedba vodotokov, ki se približujejo cesti, torej gre resnično samo za interventna dela na teh javnih cestah.

Lokalne ceste so prav gotovo zajete v sanaciji ali pa v intervencijah na delu strug teh vodotokov. Kako, pod kakšnimi pogoji in kasneje, koliko sredstev bo država namenila za sanacijo, pa bo seveda v elaboratih, ki se bodo pripravljali v začetku naslednjega leta po izdelani oceni škode po poplavih. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Gospa ministrica, jaz nisem govoril o Poljanski dolini, ampak me veseli, da že veste, od kod sem in da veste, kje je problem. Tako da se vam res zahvaljujem za ta vaš odgovor, čeprav mi niste odgovorila na niti eno vprašanje, ki sem vam ga zastavil, zato se bom ponovil, pa mogoče malo na drugačen način.

Veste, problem ni samo Poljanska dolina, nad državo so obupali tudi v Občini Loška dolina, v Občini Cerknica in tako naprej. Izpostavljam Poljansko dolino oziroma Občino Gorenja vas - Poljane in pa Občino Žiri, zaradi tega, ker od tam prihajam. Veseli me, da tudi vi zdaj to že veste. In gospa ministrica, takrat, ko ste bili tam, pogovarjal sem se z našimi župani, ste obljubili pomoč. Kakšna ta pomoč je? Očitno te pomoči ne bo. Ne rečem, veseli me, da ste uspeli zagotoviti 25 milijonov evrov prihodnje leto. Tudi z našim županom sva bila na vašem ministrstvu in sva videla, da je nek delež namenjen tudi za urejanje vodotokov v Poljanski dolini oziroma v porečju Poljanske Sore. Pa vendarle, jaz mislim, da škoda, ki je nastala na lokalni infrastrukturi ... Govorili ste, da to ni del sanacijskega načrta. Seveda je del akcijskega načrta, ker akcijski načrt govori o sanaciji državne infrastrukture. Ne govori pa o lokalni

infrastrukturi. In če je cesta lokalna, kjer imamo recimo cesto in nasip ter pod to cesto vodotok, do kje je zdaj tisto, kjer je država in kjer je občina? Jaz mislim, da če se vodotok dvigne in zaradi tega odnese nasip, zaradi katerega se potem cesta ugrezne, da je naloga države, da zagotovi denar za sanacijo tega vodotoka, ker če pogledamo, je ta škoda na lokalni infrastrukturi nastala zaradi tega, ker država ni zagotovila sredstev, da bi bili ti vodotoki že prej ustrezno urejeni.

Zato, gospa ministrica, še enkrat. Koliko sredstev boste namenili za sanacijo lokalne infrastrukture? Kdaj in kako boste zagotovili ta sredstva? Predvsem pa, kje vidite vlogo občine? Hvala za odgovor.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen.

IRENA MAJCEN: Hvala.

Saj ne, da vas prepričujem, ampak vam zagotavljam, da je Vlada s svojim sklepom, pripravljenim akcijskim načrtom interventnih aktivnosti zaradi poplav posegla samo v pretočnost vodotokov, ki se deloma, torej v višini pol milijona evrov, izvaja tudi tako, da se nekateri infrastrukturni objekti ustrezno uredijo. Torej, Vlada je zagotovila 37 milijonov. Za interventna dela gre približno 12 milijonov, 25 milijonov pa je namenjenih ne samo rednemu vzdrževalnemu delu na vodotokih, ampak tudi dodatnim delom. In kot ste že sami povedali, gre torej za celo Slovenijo.

Sedaj pa se ponavljam – pa ne, da se odmikam od dogajanja ob obisku, ko sem zagotovila, da jih ne bom pozabila, in smo nemudoma pristopili k čiščenju vodotokov, da se ob morebitnih naslednjih padavinah ne bi zgodila še večja tragedija –, da je za pripravo ukrepov, ki pa se potem na nek način odražajo v urejanju infrastrukture občin, v nadomestilu za potrebne ukrepe pri zasebnih hišah oziroma pri gospodarskih objektih, treba najprej ugotoviti torej kolikšna škoda je nastala in potem izdelati sanacijski program odprave posledic te škode. Za poplave v mesecu oktobru in novembru bo to izdelano naslednje leto. Izdelujemo pri nas, na sektorju za odpravo posledic naravnih nesreč. To je običajen postopek.

Ne vem, v čem je smisel vašega vprašanja, da bi naj sanacija cest potekala v akcijskem programu, ki ga je bilo treba izdelati ne samo za vzdrževanje vodotokov, ampak tudi interventna dela. In seveda ima ta akcijski načrt potem še podprojekte, med drugim tudi pripravo načrta za zagotavljanje poplavne varnosti za vseh 61 območij, kjer je to poplavno varnost treba izdelati. Tako da jaz mislim, da vi mene, bi rekla, tako malo vlečete s tem vašim vprašanjem. Zagotavljam vam, v akcijskem programu ni nobene sanacije državnih cest, ampak gre samo za zagotavljanje pretočnosti vodotokov.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, gospod predsedujoči.

Na podlagi poslovnika zahtevam, da se opravi razprava, ker to, kar si je pa sedajle ministrica privoščila, da je meni rekla, da se sprašujem o primernosti vprašanja, s tem vi prebivalcem Poljanske doline sporočate, gospa ministrice, ali je sploh primerno, da se sprašujejo, ali jim bo država priskočila na pomoč. Zakaj niste tega povedali prebivalcem Poljanske doline ob vašem obisku? Raje ste se slikali z gasilci in nekaj obljubljali, sedaj pa tukaj v Državnem zboru govorite drugače.

Jaz bi zelo pazil na vašem mestu. Gre za premoženje in za življenje ljudi, ko govorimo o sanaciji lokalne infrastrukture, ko govorimo o zagotavljanju urejanja vodotokov. Če me poslušate, gospa ministrice, boste kdaj drugič lahko komentirali. Veste, ne zdi se mi pošteno, da nekaj na terenu poveste, potem pa tukaj poslušam neke druge zadeve. Niste mi odgovorili na niti eno vprašanje. Rekli ste, da ne veste, kakšna je škoda. Evo, vam takoj sedaj povem. V občini Gorenja vas - Poljane 860 tisoč evrov na lokalni infrastrukturi. Od države ne bo zagotovljenega nič. Proračuna je 9 milijonov, že tako bo potrebno krčenje proračuna zaradi tega, da bomo zagotovili vsaj tiste interventne oziroma nujne ukrepe, ki bodo ljudem nekako olajšali življenje po teh poplavih. Ampak iz vašega odgovora sem začutil, da je vam pač vseeno, vi ste tam v neki pisarni na ministrstvu, do vas to sploh ne pride. Kaj pa je neki poslanec iz Poljanske doline, ki mi teži oziroma ki se mu gre za ljudi, da bi končno nekaj dobili?

Ja, urejanje vodotokov. Sprašujem se pa, zakaj pa do sedaj to ni bilo urejeno? Opozarjali smo, tudi v prejšnjem sklicu, poslanke in poslanci, tako koalicije kot opozicije, kaj se bo zgodilo, ker niste pristopili k urejanju posledic žledoloma. Vemo, kako je v gozdu, kako je bilo ob teh vodotokih, ker se ni resno pristopilo, ker se je obljubljalo ne vem kakšne denarje, ki jih potem ni bilo. Ko bo prišla voda, bo vse skupaj odneslo. In točno to se je zgodilo. Ne samo v Poljanski dolini, tudi drugje, kjer so bile oktobra poplave. In, gospa ministrice, namesto da vi na tak aroganten način govorite tu o poslancih oziroma naših vprašanih, vam toplo priporočam oziroma, bom tako rekel, vas prosim, da se končno lotite urejanja te problematike.

Predlagam, gospod predsednik, da opravimo razpravo o odgovoru ministrice. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: O odgovoru ministrice oziroma o razpravi o tej problematiki bomo odločali jutri, 16. decembra 2014, v okviru glasovanj. Obenem bi si pa človek včasih želel, da bi bil vsaj del te problematike, ki se jo naslavlja, označen tudi v pisnem delu vprašanja, ki je podlaga za to.

Zdaj bo ministru za zunanje zadeve gospodu Karlu Viktorju Erjavcu, ki je upravičeno odsoten, vprašanje zastavil gospod Kamal Izidor Shaker, ki ga ob tem prosim, da pove tudi, ali želi pisni ali ustni odgovor.

KAMAL IZIDOR SHAKER (PS SMC): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovani zbor, kolikor ga je še ostalo danes!

Želel bi pisni odgovor, ker želim, da so te stvari zapisane. Na seji Odbora Državnega zbora za zunanjo politiko 14. 11. 2014, ko je bila na dnevnem redu obravnava Rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2014, je minister Erjavec namreč dejal, da bo moralo v zaostreni javnofinančni situaciji Ministrstvo za zunanje zadeve še naprej iskati nekatere kompromisne rešitve. Pri tem pa je posebej izpostavil in poudaril vprašanje tako potencialnega širjenja kot vzdrževanja obstoječe mreže DKP – diplomatsko-konzularnih predstavništev Republike Slovenije po svetu.

Ob dejstvu, da se bo trenutna javnofinančna situacija, vključno z nekaterimi restriktivnimi proračunskimi ukrepi, nadaljevala tudi v letu 2015, gospoda ministra Karla Erjavca sprašujem: Kako bodo varčevalni ukrepi vplivali na delo Ministrstva za zunanje zadeve v prihodnjem letu? Pri tem bi prosil tudi, da minister Erjavec izpostavi, katere področne in območne prioritete slovenske zunanje politike bodo zaradi varčevalnih ukrepov trpele najbolj, saj je namreč mreža diplomatsko-konzularnih predstavništev kar pomembna tudi za razvoj in predstavljanje Slovenije v tujini. In se mi zdi izjemno pomembno, da to mrežo DKP širimo in ne krčimo ter da v njih tudi vlagamo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Hvala lepa.

Zdaj bo ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanu Židanu vprašanje zastavil gospod Bojan Podkrajšek. Tudi njega prosim, da pove, ali želi pisni ali ustni odgovor, ker je minister upravičeno odsoten.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovani predsednik Državnega zbora, hvala za besedo. Spoštovani kolegice in kolegi!

Že vnaprej se gospodu ministru zahvaljujem za pisni odgovor na vprašanje, ki se nanaša na kmetijstvo v Sloveniji, predvsem na prirejo mleka. Vsi vemo in že kar nekaj časa poslušamo, da bodo z letom 2015 ukinjene mlečne kvote, ki so vrsto let tako v Sloveniji kot Evropski skupnosti omejevale količino proizvodnje mleka. Ko bodo te mlečne kvote odstranjene, se bo bistveno povečevala tudi količina proizvodnje mleka. Pri tem se slovenski kmetje bojijo, da bodo cene mleka začele padati. Vsi vemo, da smo v Sloveniji z mlekomo samooskrbni 120 % in slovenski kmetje imajo tu velike težave, predvsem na eni strani hribovske kmetije, ki težko pridelujejo to prirejo mleka, pa tudi seveda večje kmetije, ki imajo mogoče za

kak kanček lažje pogoje, so pa seveda šle v večje investicije v preteklosti in so seveda tudi te investicije vezane na odkup tega mleka.

Zato bi spoštovanega ministra v skrbi za vse slovenske kmete, predvsem tiste, ki se ukvarjajo s prirejo mleka, vprašal, glede na ukinitve mlečnih kvot v prihodnje: Kakšna bo kmetijska politika na tem področju? Ali se bodo iskali novi trgi izven evropske skupnosti, ki bi zagotavljali to ceno? Pa tudi vprašanje, če bo cena padala, da bi bil ta manko nadomeščen s subvencijami.

Seveda se spoštovanemu ministru iskreno zahvaljujem za njegov odgovor. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Hvala za vprašanje.

Zdaj pa bo ministru za finance dr. Dušanu Mramorju vprašanje zastavil dr. Franc Križanič.

DR. FRANC KRIŽANIČ (PS SD): Predsedujoči, spoštovani zbor in minister!

Moje vprašanje je naslednje. Glede na podatke zadnjega biltena Banke Slovenije je javni dolg 30. junija, to je zadnji objavljen podatek, znašal 25,3 milijarde evrov v Sloveniji. Zanima me, koliko bo po predvidevanju Ministrstva za finance javni dolg znašal ob koncu tega leta, leta 2014? Kolikšen delež celotnega javnega dolga je namenjen pokritju proračunskega primanjkljaja in kolikšen delež teh sredstev, zbranih z javnim dolgom, je potem naprej plasiran v gospodarstvu in zanima me kakšna je donosnost teh sredstev, teh različnih dokapitalizacij, plasmanov, depozitov in podobno. In ker je ta donosnost očitno sorazmerno nizka, me zanima tudi, katere ukrepe se pripravlja oziroma se vsaj razmišlja o tem, da bi se jih pripravilo, da se donosnost teh sredstev poveča? Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja minister za finance dr. Dušan Mramor.

DR. DUŠAN MRAMOR: Ja, spoštovani, hvala lepa za vprašanje.

Najprej glede predvidenega dolga države v letu 2014, se pravi na koncu leta 2014. Mi imamo napovedan konsolidiran dolg države v višini 30 milijard 339 milijonov evrov ali 82,2 % bruto domačega proizvoda. Kolikšen delež celotnega javnega dolga je namenjen pokritju proračunskega primanjkljaja? Moram reči, da vem za podatek za letošnje leto, kjer bo približno 4,86 %. Računal sem tudi od leta 2008 povečanje dolga, koliko je šlo na račun dokapitalizacije in koliko na račun javnofinančnega primanjkljaja in je bilo približno razmerje ena tretjina za dokapitalizacije, dve tretjini za pokrivanje javnofinančnega primanjkljaja.

Pri donosnosti sredstev je takole. V državni proračun se je v obdobju od januarja do novembra 2014 z upravljanjem prostih sredstev

ustvaril donos v višini 19,3 milijona evra. Donosi iz upravljanja denarnih sredstev na EZR države so pa približno planirani za letošnje leto v višini 11,7 milijona, skupaj 31 milijona evrov.

Katere ukrepe načrtujemo? Kaj smo naredili? Razširili smo skupino domačih bank, s katerimi lahko sklepamo posle depozitov. Razširili smo naložbeno politiko v ameriških dolarjih tudi na domače poslovne banke in v septembru izvedli plasma depozitov v ameriških dolarjih v poslovne banke. Razširili smo nabor tujih poslovnih bank evro območja, s katerimi bi ministrstvo lahko sklepalo depozitne posle in tako povečala obseg plasmajev v tuje poslovne banke. V preučevanju uskladitev agentskega posla Ministrstva za finance in Banke Slovenije in v dogovarjanju tudi za sodelovanje z ESM za namene plasiranja, to je ta evropski mehanizem za reševanje, presežnih denarnih sredstev državnega proračuna. In tudi v noveli Zakona o javnih financah, ki ga zdaj pripravljamo, je predvidena širitev naložbene politike še na posle začasnega nakupa dolžniških vrednostnih papirjev z obvezno povratno prodajo, tako imenovane "repo posle", in posle nakupa in prodaje zakladnih menic držav članic evropske monetarne unije. Ti ukrepi naj bi zagotovili višjo donosnost.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj bo ministru za finance dr. Dušanu Mramorju ter ministru za zunanje zadeve gospodu Karlu Viktorju Erjavcu, ki je upravičeno odsoten, vprašanje zastavil gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani ministrici, spoštovani minister za finance dr. Dušan Mramor, spoštovani kolegice in kolegi!

Čas gospodarske krize in visoke stopnje brezposelnosti je v Sloveniji povzročil povečano čezmejno mobilnost na področju dela. Po neuradnih podatkih si blizu 20 tisoč naših državljanov, pretežno iz obmejnih regij – Pomurja, Štajerske in Koroške, svoje preživetje zagotavlja z delom v sosednji Avstriji. Ker pač v Sloveniji ne najdejo dela. Ti čezmejni delovni migranti so zavezanci za plačilo davkov od dohodka v Avstriji, poleg tega so dohodninski zavezanci istega dohodka še v Sloveniji. Evropska unija zagotavlja prosto mobilnost delovne sile med državami članicami, ni pa vzpostavila mehanizma za enako davčno obremenitev delavcev migrantov. O tej problematiki smo veliko govorili, bilo je veliko poslanskih vprašanj na to temo, danes je minister za finance dr. Mramor na to temo že odgovarjal, jaz pa zadevo postavljam nekoliko drugače, zato sem v pisni najavi mojega ustnega poslanskega vprašanja najprej vprašanje naslovil na ministra za zunanje zadeve gospoda Karla Viktorja Erjavca, ki ima znotraj hiše, znotraj MZZ, tudi Direktorat za evropske zadeve in mislim, da se je Republika

Slovenija premalo potrudila, da bi znotraj Evropske unije poiskala prave rešitve.

Z uvedbo evropskega državljanstva, ki le dopolnjuje nacionalno državljanstvo, se je namreč izgradil notranji trg Evropske unije z zagotovitvijo prostega pretoka blaga, oseb, storitev in kapitala, s tem pa se je začel spreminjati tudi ekonomski koncept prostega gibanja ljudi in oblikovati širši koncept državljanstva. Uveljavitev temeljne svoboščine prostega gibanja delavcev lahko začrtamo s sprejetjem uredbe iz leta 1968 in Direktive št. 360, prav tako iz leta 1968. Od takrat dalje pretok delovne sile v državah članicah narašča, kar se kaže tudi v povečanju števila atipičnih delavcev, obmejnih delavcev kot dnevnih migrantov. Obmejni delavci so postavljeni v drugačen delovnopравни, socialno-pravni in davčnopравни položaj kot domači delavci, saj zaposlitev opravljajo v sosednji državi članici po pravilih, določenih s tujo zakonodajo.

Zato sprašujem oba ministra, ministra za zunanje zadeve in ministra za finance, ali bo Vlada poskušala poiskati dokončno rešitev obdavčitve delovnih migrantov s pomočjo predvsem Pogodbe o delovanju Evropske unije in seveda v sodelovanju z Evropsko komisijo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja minister za finance dr. Dušan Mramor.

DR. DUŠAN MRAMOR: Hvala za vprašanje.

V zvezi z obdavčevanjem v okviru Evropske unije in harmonizacije tega obdavčevanja poteka proces že dolgo časa, vendar je proces izjemno počasen. Izjemno je pa počasen predvsem zaradi tega, ker ima recimo na Ecofinu, na svetu finančnih ministrov, na katerem sodelujem, vsaka država veto pri davčni zakonodaji in harmonizaciji, tako da je to usklajevanje izjemno počasno, kot sem že rekel.

Sprožajo se raznorazne pobude, ki poskušajo v bistvu doseči, da bi se poenostavilo obdavčevanje v primerih, ko imamo čezmejne ne samo migracije, ampak tudi druge dohodkovne tokove in denarne tokove, vendar moram reči, da je za zdaj rezultat relativno pičel.

Mogoče imate prav, da bi bilo to treba sprožiti bolj na širši ravni kot samo na ravni davčne zakonodaje in harmonizacije in dejansko bom jaz tudi predlagal ministru Erjavcu, da na Svetu zunanjih ministrov sprožijo to vprašanje.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, gospod minister.

To je pravzaprav spodbudna napoved. Jaz mislim, da jo bodo veseli vsi delovni migranti, dnevni migranti, tedenski migranti, ki torej, kot rečeno, delo iščejo predvsem v Avstriji. Kot veste, je tudi z vami v kontaktu Civilna iniciativa Apače, ki si močno prizadeva za

dokončno rešitev tega problema. In gotovo bo prava rešitev, da tudi ministri za zunanje zadeve vložijo maksimalne napore, da se ob upoštevanju, da se število migrantov povečuje iz leta v leto, to vprašanje dejansko dokončno tudi reši. Pogodba o delovanju EU ne vsebuje določb za koordinacijo nacionalne politike na področju neposredne obdavčitve obmejnih delavcev, zato položaja ni mogoče enotno urediti, ampak se presoja v skladu z nacionalno zakonodajo vsake posamezne države članice.

Mi se tudi vsi skupaj spomnimo odločbe Ustavnega sodišča 29. maja 2013, ki je ugotovilo protiustavnost posebne davčne olajšave čezmejnemu delovnemu migrantu, rezidentu v višini 7 tisoč evrov letno, zakonodajalec, Državni zbor torej, pa je protiustavnost odpravil z ukinitvijo te olajšave. Vedeli smo, da je samo vprašanje časa, kdaj bo dejansko Ustavno sodišče stopilo na zavoro glede te olajšave. In taka utemeljitev sodišča drži, vendar menim, da bi bilo treba položaj obmejnih delavcev presojati tudi z vidika nadnacionalnega prava, saj obmejni delavci sodijo v kategorijo delavcev v Evropski uniji, ki jim je v skladu s 45. členom Pogodbe o delovanju Evropske unije zagotovljeno prosto gibanje, s tem pa tudi odprava vsakršne diskriminacije na podlagi državljanstva.

Dajem še možnost gospodu ministru, da morda še bolj pojasni koncept reševanja tega problema.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima minister za finance dr. Dušan Mramor.

DR. DUŠAN MARMOR: Kot sem odgovoril že na prej zastavljeno vprašanje prejšnjič, vendar sem bil odsoten, tako da sem odgovarjal danes, si je Ministrstvo za finance zelo prizadevalo, da bi ta problem rešilo. Kot veste je prišlo do spremembe Zakona o dohodnini, kjer je uvedel to olajšavo v višini 7 tisoč 500 evrov. Kot ste že sami omenili, je potem Ustavno sodišče odločilo, da je tak zakon protiustaven in rešitev protiustavna in zato s 1. 1. 2014 te olajšave več ni. Res je tudi, da se število teh mejnih migrantov, delovnih migrantov, zelo hitro povečuje in zopet smo iskali druge rešitve. Rešitve, da smo primerjali stroške prehrane v Sloveniji s stroški prehrane v Avstriji in tako naprej in iskali rešitve, kjer bi poskušali te razlike v obdavčitvi zmanjšati. Pripravili smo Zakon o dohodnini, ki je upošteval recimo te razlike med Avstrijo in Slovenijo, vendar je tudi Služba Vlade za zakonodajo menila, da je tudi ta rešitev ustavno sporna in tako pač Vlada ni obravnavala tega poskusa ureditve razmer. Tako da je za sedaj dejansko verjetno treba iskati rešitve v smeri, ki so bile nakazane. Širši evropski problem.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, gospod predsednik.

Jaz se ministru zahvaljujem za njegove odgovore in tudi sam še enkrat prosim, da to problematiko posreduje svojemu kolegu, ministru Erjavcu. 246. člen Poslovnika Državnega zbora pa mi daje možnost, da predlagam oziroma zahtevam razpravo Državnega zbora o navedeni problematiki in mislim, da bi lahko vsi poslanci ob vlaganju maksimalnih naporov prispevali k neki dokončni rešitvi na evropski ravni.

Čeprav imajo državljani Evropske unije pravico do enake obravnave v povezavi, načelo davčne enakosti ne more prevladati nad specialnimi določbami temeljne svobode prostega gibanja na notranjem trgu, ki po mnenju Komisije ne sme biti oslABLjena, saj je mobilnost delavcev eden ključnih potencialov za povečanje rasti in zaposlovanja. To pa je naš skupni cilj. To bo moral imeti v mislih tudi zakonodajalec, torej mi, kolegice in kolegi, in seveda tudi Vlada, ki pripravlja zakonodajo, pri ureditvi položaja obmejnih delavcev, ki lahko kljub temu sledi objektivno utemeljenemu cilju, primernemu za zagotovitev uresničitve tega cilja in ne presegati nujno potrebnega za doseg tega cilja.

Trenutne gospodarske razmere niso argument, ki bi državi omogočal sedanjo ureditev. Ne glede na vse bi zakonodajalec, torej Državni zbor, moral upoštevati tudi dejstvo množičnega izseljevanja iz države. Danes razpolagamo s podatki nekaj tisoč, morda že čez 10 tisoč ljudi se je od trenutka, ko je Ustavno sodišče sprejelo omenjeno odločbo, izselilo iz naše države. To gotovo ni naš cilj. In to moramo zaveziti z novo, boljšo, stimulativnejšo zakonodajo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: O vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 16. decembra 2014, v okviru glasovanj.

Kot naslednji sprašuje ministra za finance dr. Dušana Mramorja, mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): spoštovani predsednik, hvala za dano besedo. Kolegice, kolegi, spoštovani minister za finance dr. Mramor!

Zastavljam vam vprašanje, in sicer: Ali se seznanjeni s finančno-poslovnim načrtom Družbe za upravljanje terjatev bank za leto 2015? Koliko naj bi bil predvideni prihodek v proračun od Družbe za upravljanje terjatev bank?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima minister za finance dr. Dušan Mramor.

DR. DUŠAN MRAMOR: Hvala lepa za vprašanje.

Dovolite mi, da malo širše odgovorim na to vprašanje. Saj bi ga lahko neposredno

odgovoril, da poznam poslovni finančni načrt in tako naprej. Ampak naj razložim v bistvu, kakšna je logika delovanja DUTB.

Kot vemo, je to delniška družba. Uporabljajo se določbe Zakona o gospodarskih družbah, če ni z Zakonom o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank določeno drugače. V skladu s tem zakonom je od bank DUTB odplačno pridobila premoženje, ki ga opravlja s ciljem, da maksimira njegovo vrednost. Plačilo premoženja je bilo izvedeno z obveznicami, ki imajo poroštvo države. Prevzela je premoženje po dolgoročni ekonomski vrednosti, ki je vrednost, kot jo je razumno pričakovati v stabilnem finančnem sistemu, potem ko prenehajo krizni pogoji. Ta vrednost pri večini sredstev presega tržno vrednost na dan prenosa. Iz revidiranega letnega poročila DUTB za 2013 izhaja, da so negativni odmiki pri prenosu iz NLB in NKBM znašali samo 39 milijonov evrov, torej samo 4 % prenosnih cen, to se pravi, da je bila v bistvu logika določena teh cen smiselna. Dodatno je DUTB v letu 2000 ustvarila nekaj manj kot 6 milijonov evrov izgube iz poslovanja. Zavedati se moramo, da v 2013 resno poslovanje praktično ni bilo mogoče, ker je bil prenos izvršen šele ob koncu leta, prenos recimo posameznih terjatev tega materiala in tako naprej pa dejansko šele v letu 2014. V 2014 je DUTB prevzela tudi premoženje Abanke in konec decembra se načrtuje še prevzem premoženja od Banke Celje, to se pravi v naslednjih dneh, v prenosni vrednosti 127 milijonov. Interno vrednotenje, ki bo vrednotilo tržno vrednost tega premoženja pa še ni izvedeno.

Osnovni kapital DUTB znaša 203 milijone evrov. V letu 2013 realizirana izguba je ostala nepokrita. DUTB nima oblikovanih rezerv. Kapital služi kot blažilnik za kritje tveganj in dejansko omogoča učinkovito upravljanje prevzetega premoženja. Primarni cilj DUTB je čim višje poplačilo od vsake posamezne terjatve. Z namenom zvišati kakovost premoženja in tako zmožnost poplačila terjatev mora DUTB igrati proaktivno vlogo pri prestrukturiranju gospodarskih družb, to nam je ključno. DUTB lahko prestrukturira te družbe z eno ali več aktivnostmi – znižanje terjatev, odložitev dospelosti terjatev, znižanje obrestne mere, konverzija terjatev deleža gospodarskih družb in prevzem drugih terjatev in deležev oziroma povečanje osnovnega kapitala z novimi denarnimi ali stvarnimi vložki. Za te omenjene aktivnosti rabi tudi primeren kapital.

Če gremo na leto 2015, zapade v letu 2015 v izplačilo obveznice DUTB 1, konec 2015 načrtuje DUTB izplačilo, ki presega 500 milijonov evrov, se mora glavnico plačati na DUTB 1 in obresti iz drugih izdanih obveznic. DUTB namerava večji del izplačila, 340 milijonov refinancirati z izdajo obveznic, saj prilivi iz upravljanja premoženja ne bodo dovolj. Skratka, zaradi tega ne bo sposobna plačevati dividend. Kot določa ZGD-1, lahko delniška družba

izplača delničarje ali preko dividend, ali v primeru zmanjšanja osnovnega kapitala in v primeru likvidacije ali stečaja. Enako velja za DUTB in njena vplačila v proračun. V skladu z navedenim v letu 2014 in 2015 ni možnosti za plačilo sredstev v proračun. Vplačila v proračun se načrtujejo za kasnejša leta, ko bo DUTB odplačal večji del izdanih obveznic. Cilj DUTB v temu načrtu, ki ni samo za 2015, ampak je daljši, za celo obdobje delovanja, je 8 % donos na kapital v povprečju letno.

Ministrstvo za finance je seznanjeno s tem načrtom. Trenutno se načrtuje, da se bo poslovni načrt DUTB poslal v Državni zbor, sočasno s predlogom novele Zakona o ukrepih za krepitev stabilnosti bank, predvidoma v prvem četrtletju 2015. Ob sprejemu zakona in diskusij glede poslovno-finančnega načrta se bo namreč lahko izvedla celovita diskusija glede poslanstva strategije in ciljev DUTB, ker tukaj ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Predsednik, hvala za dano besedo.

Spoštovani minister, odgovorili ste mi deloma na to vprašanje. Jaz sem zelo konkretiziral vprašanje. Jaz predvidevam, da mora imeti vsaka resna družba, tako v Sloveniji kot v svetu, poslovno-finančni načrt za naslednje leto. Danes smo 15. decembra in jaz pričakujem, da bi morala imeti Družba za upravljanje terjatev bank en poslovno-finančni načrt za leto 2015. In iz tega naslova mene zanima, kakšen bo priliv v proračun sredstev. Ali bo kakšen ali ne bo? Če sem vas jaz v vašem odgovoru prav razumel, tega priliva naj ne bi bilo. To pomeni, da proračun za leto 2015 iz naslova Družbe za upravljanje terjatev bank ne bo imel nobenega priliva

Sam zakon v namenih in ciljih ustanovitve te družbe govori, da je eden izmed glavnih namenov in ciljev povrnitev proračunskih sredstev. In kdaj lahko mi zdaj od te Družbe za upravljanje terjatev bank pričakujemo povrnitev proračunskih sredstev? Eden izmed členov tega zakona pa seveda tudi govori, da naj bi družba odprodala letno vsaj 10 % ocenjenega premoženja. Zanima me tudi, kakšen je načrt za odprodajo tega premoženja v letu 2015? To bi moralo biti verjetno razvidno iz poslovno-finančnega načrta.

Še enkrat vas vprašam:

Ali ste vi seznanjeni s poslovno-finančnim načrtom Družbe za upravljanje terjatev bank za leto 2015?

Ali ta načrt obstaja ali ne?

In pa, če mi lahko odgovorite na vprašanje:

Zakaj ste Družbi za upravljanje terjatev bank prepovedali unovčevanje poroštev?

Kakšne bodo posledice iz tega naslova?

Vemo, da so tukaj upniki.

Ali bo iz tega naslova Družba za upravljanje terjatev lahko potem delala gospodarno naprej?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja minister za finance dr. Dušan Mramor.

DR. DUŠAN MRAMOR: Še enkrat neposredno odgovarjam na vprašanje. Seveda prilivi od Družbe za upravljanje terjatev bank v državni proračun za leto 2015 niso predvideni in v tem poslovnem načrtu, o katerem sem govoril, tega nimajo predvidenega, ker mora naprej DUTB poravnati svoje obveznosti, obveznosti iz obveznic, ki jih je izdal, ko se je preneslo premoženje od bank na DUTB, ki jih je izdal bankam in seveda smo za tiste obveznice mi jamčili.

Drugo vprašanje. Zakaj smo prepovedali unovčenje jamstev za posojila? Razlog je bil zelo preprost zaradi tega. Če bi unovčila ta jamstva DUTB do ministrstva, pač do države, bi morala država vzpostaviti svojo terjatev do te družbe, ker bi bilo unovčeno jamstvo. V tem primeru pa lahko država zelo malo naredi, praktično je zelo omejena pri tem, kaj lahko naredi pri pomoči pri prestrukturiranju podjetja. Ker takšno podjetje v težavah, je pri DUTB, DUTB ima druge možnosti kot država in je ustanovljeno zato, da prestrukturira podjetja. Sem že prej navedel, kaj vse so lahko ukrepi, ki jih DUTB lahko izvede. Je cela vrsta teh ukrepov, ki jih država ne more izvesti, nam je pa cilj prestrukturiranje podjetij, ne samo finančno, ampak tudi poslovno. In če bi prišlo do tega unovčenja jamstva pri državi, bi imela država terjatev, ki je pa ne bi mogla niti prolongirati, niti je ne bi mogla odpisati in tako naprej, kar pa lahko DUTB naredi. Zato je bil ta sklep tudi takrat sprejet na Vladi in v takšnem smislu se je potem tudi uveljavil. Toliko z moje strani.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejana Židana, ki je upravičeno odsoten, bo spraševala gospa Vesna Vervega, ki jo ob tem prosim, da pove, ali želi pisni ali ustni odgovor.

VESNA VERVEGA (PS SMC): Hvala, gospod predsednik. Spoštovani prisotni!

Program razvoja podeželja za obdobje 2014–2020 je vsebinsko usklajen in bo potrjen na Evropski komisiji verjetno do konca tega meseca. To so predstavniki Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano povedali v sredo na matičnem odboru ter člane seznanili z vsebino programa in načrtov izvedbe dela na terenu.

Za slovensko kmetijstvo in razvoj podeželja je finančna podpora, ki jo program omogoča, odločilnega pomena. Izražam zadovoljstvo, da so v novi verziji programa povečali delež namenjenih sredstev za ekološko kmetijstvo in da bodo spodbujali ekološko

kmetijstvo tudi v bodoče, ker ima ta oblika v slovenskem prostoru dobro perspektivo. Namreč, povpraševanje po ekološki hrani se povečuje in zato moramo uvažati tri četrtine te hrane. Ima manjši vpliv na podnebne spremembe, prispeva k zmanjšanju onesnaževanja in trajnostnemu razvoju.

Tudi v okviru Programa razvoja podeželja 2014–2020 se bodo izvajali ukrepi LEADER, kjer imajo glavno vlogo spodbujevalci razvoja lokalne akcijske skupine, tako imenovani LAS. V tem primeru naj bi šlo za pobude prebivalstva v lastni lokalni skupnosti za uvajanje novih dejavnosti, kot so domača obrt, podjetništvo, prenos znanja, kulturna in naravna dediščina. V prejšnjem finančnem obdobju nekatere manjše lokalne skupnosti, kot sta na primer občini Pesnica in Šentilj, niso uspele znotraj lokalne razvojne strategije LAS uveljaviti tistih ukrepov, ki so za to lokalno skupnost najpomembnejši. Za novo finančno obdobje so predvidene spremembe tudi v načinu organizacije in delovanja LAS.

Gospoda ministra sprašujem: Katere so te ključne spremembe ter ali bodo le-te lahko prispevale k večji samostojnosti in avtonomnosti pri delovanju posameznih manjših lokalnih skupnosti oziroma občin?

Prosim, da gospod minister odgovori pisno. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Hvala.

S tem prehajamo na drugi krog vprašanj poslank in poslancev. Najprej bo ministrico za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anjo Kopač Mrak spraševal dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči. Pozdravljeni ministrici, pozdravljen preostanek SMC v dvorani!

Več kot očitno je, da socialna politika v Republiki Sloveniji ne daje zadovoljivih rezultatov. Evropska komisija je 5. decembra 2014 odobrila operativni program za materialno pomoč najbolj ogroženim za obdobje 2014–2020. Slovenija bo do leta 2020 prejela 20,5 milijona evrov, ki naj bi jih dopolnila s 3 milijoni evrov iz državnega proračuna. Na voljo so tudi sredstva Evropskega socialnega sklada za zaposlovanje in socialne inovacije ter programa PROGRESS, ki se v bistvu zaključuje finančno. Tovrstnih sredstev je, žal, vedno premalo, zato nas v Združeni levici vse bolj skrbijo pristopi k reševanju problematike revščine. Večina sredstev iz evropskih skladov se uporabi za dejavnosti, ki jih izvajajo zunanji izvajalci, podjetja ali nevladne organizacije. Del uradov za delo se birokratizira, postali so posredniki med brezposelnimi in zunanjimi izvajalci storitev dvomljive koristi. Po vrsti sprememb socialnovarstvene zakonodaje, ki zaostreje merila za prejemanje socialnovarstvenih prejemkov, se zaposleni na centrih za socialno delo ukvarjajo z administrativno dejavnostjo,

veliko manj pa s samim socialnim delom na terenu. Rezultati takšnega delovanja niso zadovoljivi. Slovenija se oddaljuje od ciljev, ki si jih je zastavila strategija Evropa 2020. Namesto da bi se število ljudi, ki jih ogroža revščina in socialna izključenost, zmanjševalo do leta 2020 za 40 tisoč, se je v zadnjih treh letih povečalo za 44 tisoč. Stopnja zaposlenosti je bila lani le 67,2 %. Dolgoletno povprečje dolgotrajne brezposelnosti, ki se je gibalo okrog 3,5 %, je lani doseglo 5,2 %. V Združeni levici nam gre za trezno oceno položaja in iskanje boljših rešitev. Socialne razmere se slabšajo. V Sloveniji se je v obdobju 2006–2013 stopnja tveganja revščine povečala s 17,1 na 20 %. Cilji Evrope 2020 bi morali biti odprava absolutne revščine v Evropski uniji ali pa vsaj v Sloveniji, če si evrokracija ni sposobna zastaviti takega cilja. Minimaliziranje problema revščine ni sprejemljivo. Dejstvo, da je položaj v Sloveniji boljši kot najboljši v prizadetih državah EU, ne sme biti izgovor za zadovoljstvo, kajti dokler je revščina omejena, se jo da odpraviti, pozneje, ko se razvije v kulturo revščine, je prepozno.

V zvezi s tem se, gospa ministrica Anja Kopač Mrak, zastavljajo naslednja vprašanja:

Ali imajo centri za socialno delo in uradi za delo dovolj sredstev in kadrov za opravljanje svoje funkcije?

Ali se sredstva, ki se stekajo v zasebni sektor, koristno porabljajo?

Ali lahko s temi metodami, recimo, da bi sredstva povečali, odpravimo absolutno revščino?

Hvala za odgovore.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anja Kopač Mrak.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za vprašanja, kolega dr. Trček.

Glede na uvod, ki ste ga naredili, vprašanja, ki se mi jih postavili, se verjetno vi najbolj zavedate, da ne morem odgovoriti zgolj z odgovorom na vprašanje, ali ima center za socialno delo dovolj zaposlenih in ali so sredstva, ki jih namenjamo, izpostavili ste, zasebnemu sektorju, dovolj učinkovita. Izpostavili ste namreč problem Evropske unije, vprašanje revščine znotraj Evropske unije. Znotraj tega ste postavili vprašanje Slovenije, problem zaposlenosti, padca zaposlenosti v Sloveniji in s tem povezane brezposelnosti. Omenili ste vprašanje uradov za delo, ki se po vašem mnenju birokratizirajo. Omenili ste, da imamo, baje, 20 % stopnjo revščine. Jaz sem vesela, da taka še ni, ampak je okoli 14,5 %. Tako da je, ko govorimo tako vse povprek, malce težko biti konkreten. In midva s Fakultete za družbene vede veva, da je včasih na ta družbena vprašanja veliko težje dati neke celovite odgovore, še posebej v treh minutah, kot jih imamo na voljo v Državnem zboru. Vsekakor, revščina je problem modernih družb.

Tako kot ste omenili, recimo, vprašanje tega sklada, ki ga imamo. Rekli ste, da imamo 20,5 milijona. Dejstvo je, da smo imeli pa pred tem malce manj milijonov, ampak tudi v času gospodarske rasti smo, na žalost, tako kot večina evropskih držav namenjali tudi sredstva za pomoč najbolj ogroženim. Torej, problem revščine je na nek način, na žalost, naša stalnica. Koliko je tega, je seveda vprašanje, vprašanje, na kakšen način se moderne družbe soočajo z vprašanjem revščine. Vsekakor Evropa v tem trenutku ni najbolj učinkovita. Postavlja se vprašanje predvsem delovanje notranjega trga, ker je pač harmonizacija zakonodaje, medtem ko socialna politika kot taka ostaja zaradi principa subsidiarnosti predvsem v pristojnosti nacionalnih držav. In, če imamo že tako široko vprašanje, bi jaz odgovorila, da je v bistvu problem v tem trenutku tudi revščina na tej globalni ravni, predvsem neskladje med politikami. Če globalno politiko, finančne trge določajo na nekem globalnem segmentu, nacionalna politika ostaja v pristojnosti nacionalnih držav. Seveda je s tega zelo omejena v svoji možnosti delovanje. In seveda znotraj Evropske unije je vprašanje ustavnih pristojnosti – na žalost se vse več držav vedno pogosteje zanaša na princip subsidiarnosti in ne želi skupnih aktivnosti Evropske unije v boju proti revščini. Slovenija tukaj znotraj vedno zagovarja aktivno vlogo Evropske unije in bo to tudi v prihodnje.

Kar se tiče ob vsem tem dokaj ne nepomembnih, ampak seveda ne tako usodnih vprašanj, je delovanje centrov za socialno delo. V tem trenutku je eden ključnih ciljev naslednjega leta reorganizacija dela Centrov za socialno delo, treba jim je dati več možnosti za delo na terenu, za ljudmi, da se zopet posvetijo strokovnemu delu. Na žalost pa to zmanjšanje števila zaposlenih vpliva tudi na centre za socialno delo. Mi se borimo predvsem, da to z evropskimi sredstvi čim bolj učinkovito kompenziramo, tako da so bili v letu 2014 informatorji na centrih za socialno delo, torej v okviru evropskih sredstev je bilo financiranih 62 strokovnih delavcev. Ministrstvo za delo že ves čas od leta 2010 sofinancira pripravništva, samo v lanskem letu je bilo več kot 100 pripravnikov. Potem imamo tudi javne delavce v sistemu, ki sicer ne opravljajo strokovnih del, ponudijo pa administrativno pomoč. Centri za socialno delo se prijavljajo tudi na redne razpise, namenjene socialno-varstvenim programom. Dejansko številke, ki upadajo, poskušamo učinkovito zmanjševati z drugimi viri, z evropskimi sredstvi. V novi finančni perspektivi, ki je ključna tudi za razvoj socialne politike in teh programov, je prvič poleg politike zaposlovanja tudi socialna politika, spada pod 9. operativni program, kjer je prioriteta v naslednjih sedmih letih predvsem priprava programov socialne aktivacije in deinstitucionalizacija. S tem bomo krepili Centre za socialno delo, predpogoj je pa seveda učinkovita reorganizacija in tudi sprememba

Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. S tem je povezan tudi Zakon o socialnem varstvu, ki mora novo strukturo centrov za socialno delo, ki bo mnogo bolj regijsko skoncentrirana, predvsem pa tudi uveljavitev socialnega računa, ki bo administrativno razbremenil delavcev centrov za socialno delo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Z odgovorom seveda v celoti, žal, nisem zadovoljen. Jaz ne dvomim v vaše dobre namene, gospa ministrica. Dejstvo je, kot ste sami nakazali, da Evropa očitno socialne politike nima, ampak mi smo del te Evrope in mi moramo proaktivno delovati in težiti v smeri tega in se tudi povezovati. Vi ste rekli, da sem postavil široka vprašanja. Jaz bi rekel, da imamo bolj širok problem kot samo vprašanja. Glejte, vem, da ste seznanjeni, prihajam iz Maribora. Morali so nehati izplačevati izredne socialne pomoči. Imamo situacijo, da nekemu nezaposlenemu gospodu umre brat, pa lahko dobi socialno pomoč in poplača pogreb. Mu potem umre mati in je nima s čim pokopati, po domače. Imamo primere v centru Maribora, da je gospa v denacionaliziranem stanovanju, ker lastnik ni plačeval, brez elektrike in vode v 21. stoletju. Grozi nam ukinitve vseh socialnih programov, pustimo zdaj ob strani, če je to slab Fištravčev piar. Gospe v Centru za socialno delo v Mariboru doživljajo živčne zlome. Skratka, moramo se zavedati neke resnosti položaja in bi vseeno rad nekoliko bolj konkretne odgovore, kako boste urgentno reševali težave, ki le niso v Mariboru – Zasavje, Bela krajina, Koroška, Prekmurje, Kočevska, lahko bi tu male poglana analize. Vem, da se tega zavedate, in rad bi nekoliko bolj konkretne odgovore. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anja Kopač Mrak.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala.

Gospod Trček, midva oba zelo dobro veva, da socialna politika razdeljuje ustvarjeno. To je ključ. Vprašanje, ki ga imamo na področju socialne politike, je, ali to razdeljujemo na pravičen način. Predvsem je pa v ospredju, ko izpostavljam te res krizne situacije ljudi, predvsem na kakšen način bomo ustvarili več, da bomo lahko razdelili.

Maribor je vsekakor problem, ki je, in je tudi vprašanje socialne politike kot take, kot se je od 90. let dalje poskušala vzpostaviti večja vloga lokalnih skupnosti pri izvajanju programov, ki sodijo v socialno politiko ali socialno-varstvene programe. Na žalost analize Inštituta Republike Slovenije za socialno varstvo kažejo, da so neenaka dostopnost do teh storitev, ki jim je bila v obdobju 90. let prenesena pristojnost na

lokalno skupnost, najbolj očitna. Torej, dejansko prej ste očitali predsedniku nekaj o centralizaciji države, medtem ko na področju socialne politike je bil ves čas tega razvoja, od osamosvojitve dalje, poskus krepitve lokalnih skupnosti. Ta nikoli ni dovolj dobro zaživel. Seveda so razlogi številni. Maribor ima tudi svoje probleme. Jaz se spomnim v letu 2013 je bilo zanimivo to, da ko smo bili julija takrat z vlado v Mariboru, je bilo veliko vprašanj glede Maribora, na koncu, ko sem dobila podatke iz Zavoda za zaposlovanje, je bilo pa ugotovljeno, da niso porabili sredstev za javna dela. Zdaj, problemi so številčni in seveda Maribor tako, kot je, je predvsem problem delovnih mest, razpoložljivih delovnih mest, vprašanje razvoja gospodarstva, da bodo lahko ljudje imeli zaposlitve. Vsekakor je pa treba ljudem s programi preprečevati njihovo materialno ogroženost in jaz vseeno ... Slovenija, če pogledamo, koliko damo, namenimo za socialno politiko, smo nad povprečjem Evropske unije. Tudi pri učinkovitosti pri zmanjševanju stopnje tveganja revščine v evropskem kontekstu smo med boljšimi državami. Tudi v vsej tej krizi mi zmanjšali sredstev, vsaj v zadnjih dveh letih, nismo. Še vedno namenimo milijardo 300 milijonov za pomoč ljudem, kar seveda glede na splošno situacijo v državi, se bi marsikateri kolegi na kakšni drugi strani mislili, da preveč temu namenimo. Skratka, poskušamo glede na tisto, kar imamo razpoložljivo, ljudem čim bolj pomagati, potrebujemo pa več ustvarjenega, da bomo lahko delili, in ljudje morajo imeti predvsem možnost, da lahko opravljajo delo in se tako tudi preživijo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Seveda v skladu s poslovníkom predlagam razpravo. Jaz seveda gospodu Cerarju nisem očital, da se dogaja centralizacija v Sloveniji, lahko vam to empirično dokažem. Dejstvo je, da se je skozi sektor, ki ga je nekako fevdalizirala Socialna demokracija, zgodila neka revolucija. Glejte, mi zadnja leta govorimo o krivdnih razlogih, o goljufanju v zvezi s socialo in tako naprej. Zdi se mi, da se premalo sprašujemo o nekem konkretnem težkem stanju, ki ga imamo.

Zdaj, seveda se midva v večini zadev na teoretski ravni ujemava, ampak vi ste zdaj "capo" te izvršilne oblasti, ki se mora s tem ukvarjati, da ne zdrsnemo v spiralo kulture revščine, ker oba kot družboslovca zelo dobro veva, ko enkrat zdrsnemo v to, bo težko priti nazaj. Oba sva tudi toliko metodološko podkovanata, da veva, da vi iščete statistike, ki vam bolj odgovarjajo, jaz statistike, ki bolj kažejo na te težave. Jaz bi odkrito rekel, da četrtnina ljudi v tej državi živi zelo slabo, da so revni, da je to problem, s katerim se moramo soočiti, da je

to bolj pomemben izziv, kot fiskalno pravilo in tako naprej.

Zdaj, da ne bom predolg, ker večina je že utrujena – evo, celo še kolegica od opozicije je prišla –, upam, da bomo imeli neko temeljito razpravo o tem. Mene ne zanimajo povprečja. Mene zanima problem neke absolutne revščine, ki je zelo viden v Mariboru. Pridite enkrat, vas bom povabil v nedeljo v Maribor, kolegica, vam bom skuhal kosilo pa bova šla na boljši trg v Mariboru, to je ta drugi obraz Maribora, pa bomo videli, kako je tam. Upam, da bova tudi našla kakšno praktično rešitev. Tudi to balinanje, koliko je kriva neka lokalna, občinska oblast, koliko je na strani nacionalne oblasti, navsezadnje nekoga, ki je reven, niti ne zanima. Vi se morate, kot bi rekla vsaka tipična piarovka z magisterijem FDV, skomunicirati. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Štejem, da je to predlog za razpravo v odgovoru, zato bomo o vašem predlogu odločali jutri, 16. decembra 2014, v okviru glasovanj.

Zdaj pa ministrico za izobraževanje, znanost in šport dr. Stanislavo Setnika Cankar sprašuje gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, gospo predsednik. Kogelice in kolegi, gospa ministrica!

Dovolite mi, da preberem nekaj stavkov iz koalicijske pogodbe za začetek: "Koalicijski partnerji se zavedamo, da šport svojo družbeno, vzgojno in socialno vlogo predstavlja enega izmed temeljnih gradnikov nacionalne identitete, in s tem pomembno vsebino širšega javnega interesa države. Zaradi množile družbenih vlog, ki jih ima šport, je potrebna natančna in usklajena koordinacija vseh področij, z namenom ustreznega razvoja, podpore in spodbujanja športnih aktivnosti kot sestavnih delov javnega interesa. Posebno pozornost je potrebno nameniti tistim športnim dejavnostim in skupinam, ki za svoje delovanje potrebujejo začetno oporo za čim bolj nemoteno prihodnje samostojne delovanje, ter obenem preprečiti, da bi aktualne družbene okoliščine onemogočale športno dejavnost najbolj občutljivim družbenim skupinam. Prav tako se koalicija zavezuje, da bo še naprej podpirala razvoj vrhunškega športa na vseh ravneh njegove pojavnosti, s ciljem povečanja prepoznavnosti Slovenije. Za navedene namene se bomo zavzemali za vzpostavitev odprtega in transparentnega sistema delovanja, posodobitev obstoječe športne infrastrukture ter ozaveščanje o družbeni in ekonomski vlogi profesionalnega ter rekreativnega športa," pa da nadaljujem, "predvsem s poudarkom na posodobitev obstoječe športne infrastrukture".

Gospa ministrica, pogledal sem si nekatere razpise. V preteklosti sta bila predvsem razpis, recimo, 2009 za športno infrastrukturo. Vemo, leta 2009 smo imeli prirejen razpis za športno dvorano Stožice, ki je pobrala približno 9

milijonov in 400 tisoč evrov. Potem letos smo imeli razpis v višini 7 milijonov 800 tisoč evrov o zloglasnem, za gimnastični center v Ljubljani.

In zaradi tega vas, gospa ministrica, sprašujem naslednje vprašanje:

Kdaj lahko pričakujemo razpis za sofinanciranje investicij v javno športno infrastrukturo v času vašega mandata?

Kaj boste naredili, da v prihodnje ne bo prihajalo do prirejenih razpisov?

In pa v okviru vašega mandata:

Ali lahko pričakujemo kakšen razpis, ki bo vseboval pogoj, da bo športni objekt, kateri bo kandidiral za sofinanciranje, v nekem ne ravno urbanem okolju?

Hvala za odgovor.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima ministrica za izobraževanje, znanost in šport dr. Stanislava Setnika Cankar.

DR. STANISLAVA SETNIKA CANKAR: Spoštovani, zahvaljujem se za vprašanje, ki je seveda zelo aktualno.

Pravilne so ugotovitve, da brez investicij, vlaganj v to infrastrukturo ne moremo zasledovati ciljev, ki so izjemno pomembni. Poleg vzgoje, izobraževanja, športna dejavnost pomembno določa kriterije za vključevanje ljudi v družbo in za doseganje določenih ciljev. Res je, omenili ste, da so v preteklosti obstajale večje možnosti za naložbe, obstajali so razpisi. Imam podatek, da se je v obdobju 2000–2010 za gradnjo športnih objektov iz javnih sredstev namenilo 415 milijonov 141 tisoč evrov. Tukaj so seveda vključena tudi evropska sredstva. Torej, resnično velik del sredstev, s katerim se je lahko ta infrastruktura zelo dobro izboljšala. Ni bila namenjena samo objektom, ki služijo bolj profesionalnim oblikam športa, veliko tega je bilo namenjeno tudi izobraževalnim inštitucijam in zaradi tega menimo, da so v tem obdobju te naložbe v veliki meri zadostile povpraševanjem na različnih področjih. Na žalost smo pri opredeljevanju pogojev za operativni program 2014–2020 z obžalovanjem ugotovili, da ni bilo več mogoče kandidirati z infrastrukturnimi objekti, tudi ne na področju športa. Zato se v naslednjem obdobju pravzaprav predvidevajo gradnje, ki bodo pomenile do neke mere bolj zaključevanje gradenj investicij, ki so se pričele ali pa prenesle v naslednjem obdobju. Dovolite, da vam povem nekaj informacij. Omejujem se na investicije, ki so na področju javnih zavodov s področja izobraževanja, torej na investicijah Prve gimnazije Celje in Srednje šole Domžale so bile v letu 2010–2011 pridobljena gradbena dovoljenja, ki že podaljšano potečejo novembra 2015 oziroma 2016. Na teh dveh objektih je treba pred potekom gradbenih dovoljenj začeti z gradbenimi deli, sicer je treba ponovno vložiti vlogo za izdajo gradbenega dovoljenja. Konkretno, športna dvorana Domžale, za projekt telovadnice pri Srednji šoli Domžale je ministrstvo v letu 2011 pridobilo to dovoljenje,

zaradi zmanjšanja sredstev rebalansa 2011, 2012, 2013 in 2014 je potem objava javnega naročila in izvedba del zamaknjena v leta 2015–2017. Gradbeno dovoljenje je bilo leta 2014 podaljšano do januarja 2016. Pred iztekom roka je pa treba začeti z gradbenimi deli. Torej, gre za razpis za izbor izvajalca, ki bo objavljen v začetku 2015. Prva gimnazija Celje – športna dvorana, šola deluje v obupnih prostorskih pogojih, ker imajo resnično miniaturno telovadnico. V projektu je pridobljeno gradbeno dovoljenje, urejena okolico, prestavljeno športno igrišče, pri izvedbi gradbenih del se je proučila možnost javno-zasebnega partnerstva. Tak način izvedbe nam prihrani sredstva, ki bi jih sicer vložili v visoke temelje zaradi poplavne ogroženosti lokacije. Zopet zaradi zmanjšanja sredstev, to je bil rebalans proračuna 2011, 2012, 2013 in 2014, je sedaj objava javnega naročila izvedba del zamaknjena po letu 2016. Gradbeno dovoljenje je bilo leto 2013 podaljšano do novembra 2015. Pred iztekom roka je treba začeti z gradbenimi deli, sicer gradbeno dovoljenje zapade. Še eno investicijo bi omenila, to je Slovenj Gradec. Predvidena je novogradnja objekta, telovadnica za potrebe Šolskega centra Slovenj Gradec za programe poklicne gostinske, lesarske šole, 15 oddelkov in za 8 oddelkov Srednje strokovne zdravstvene šole. Za novogradnjo je bil izveden javni arhitekturni tečaj, izbran prvonagrajeni elaborat in v letu 2015 bo izdelana projektna dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja ... / znak za konec razprave/ Začetek izvedbe je predviden v letu 2017.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala še enkrat, gospod predsednik. Hvala, ministrica, za ta odgovor.

Veseli me, da se strinjava, da so investicije v športne objekte zelo pomembne. Kot ste sami dejali, v preteklosti jih je nekaj bilo, pa vendar menim, da investicije katerekoli, bodisi na športnem področju bodisi drugeje, morajo biti. Sam sem se in tukaj tudi v dvorani gospa Murgelj in gospod Zorman smo se prejšnji teden udeležili podelitve nagrad za invalida športnika 2014. Tam smo videli res odlične dosežke teh ljudi, ki žal nimajo takih pogojev za delo, kot mi in z marsikaterim, ko sem tam govoril, mi je dejal, da stvar, ki si jo želi, poleg seveda večjih finančnih sredstev in večje podpore države občine in tako naprej, je predvsem primerna športna infrastruktura, primerni prostori, v katerih lahko trenirajo.

Sam sem postavil to poslansko vprašanje, verjamem, da je veliko takšnih projektov, ki bodisi so že v teku, kot ste dejali in lepo, da so vsaj za te namenjena finančna sredstva. Postavil pa sem to vprašanje zaradi tega, ker v Poljanski dolini, v občini Gorenja vas – Poljane in v občini Žiri smo že zelo blizu temu

gradbenih dovoljen. Tako v občini Gorenja vas – Poljane kot v občini Žiri bomo gradili nove športne dvorane oziroma večnamenske dvorane. In, ker naši župani niso takšni, da bi si vzeli dva, tri, štiri milijonsko posojilo in si zgradili spomenik, če lahko tako rečem, čakajo na razpis, čakajo na evropska sredstva oziroma na razpis države.

Zato, gospa ministrica še enkrat, če mi lahko mogoče malo bolj konkretno odgovorite, da tudi lokalna skupnost, ki nekaj pričakuje, ki že res dolgo, težko čaka te nove objekte, sami ste rekli, da imate tudi sorodnike v Poljanski dolini, verjamem, da si bova te objekte ogledala:

Ali lahko v okviru vašega mandata pričakujemo kakšen razpis za sofinanciranje teh športnih objektov, ki jih imamo namen zgraditi?

Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima ministrica za izobraževanje, znanost in šport dr. Stanislava Setnikar Cankar.

DR. STANISLAVA SETNIKAR CANKAR: Seveda bi vam rada odgovorila, da sredstva za nove investicije obstajajo tudi v integralnem proračunu. Na žalost pravzaprav tega zagotovila za leto 2015 ne morem dati iz preprostega razloga, ker smo v iskanju prihrankov morali rezervirati samo sredstva za investicijska vzdrževanja, posebno objektov, ki so na potresnih področjih in drugih, in zato na žalost kakšnih preostankov sredstev za nove investicije ni. Veste, da se spreminja možnost črpanja. Pravzaprav ni možnosti črpanja za investicijske, za infrastrukturne objekte zaenkrat, morda pa se bodo sprostile možnosti v letu 2016 in 2017. Osebno si bom prizadevala, da okolja, ki do zdaj niso nikoli bila udeležena v tovrstnih razpisih, če se bodo nakazale te možnosti, dobijo to priložnost. Ne poznam konkretnega primera, ampak hvala lepa, ker ste mi že v preteklosti podali to vabilo, z veseljem, ne letos, prihodnje leto se oglasi v Poljanski dolini.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dobro, besedo ima gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Gospod predsednik, prosim ne mi reči, da sem zlorabil poslovnik. Ne bom zahteval razprave, samo želel sem reči, gospa ministrica, hvala za iskren odgovor.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrici za kulturo mag. Julijani Bizjak Mlakar bo vprašanje postavil gospod Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Dober večer, gospa ministrici ter seveda kolegice in kolegi, ki vztrajate z nami.

Sam sem se odločil, da po dolgem času postavim eno ustno poslansko vprašanje s področja kulture. Zakaj? Ne zaradi tega, ker sem drugi mandat zapored član Odbora za kulturo in

tu in tam seveda dobim kakšen elektronski naslov ali pa pošto, ki se veže problematike kulture, ampak, ker tudi sam nekako smatram, da mora biti tudi kultura nekako gonilo razvoja ne samo družbe, mislim, da tudi mest in seveda podeželja. In precej elektronskih pošt in seveda tudi fizične pošte sem dobil s strani kar nekaj lokalnih skupnosti po državi, sporočajo, da dajte prosim urgirati, saj Ministrstvo za kulturo ne more izpolnjevati oziroma ne izpolnjuje svojih finančnih obveznosti za vzdrževanje kulturne dediščine, torej spomenikov in tako naprej, po državi.

Zato sem se seveda odločil, da vas, gospa ministrica vprašam:

Kako je z realizacijo finančnih sredstev za vzdrževanje kulturne dediščine v tem koledarskem letu?

Ker je bil v prejšnjem letu oziroma v tem letu, še v prejšnjem sklicu, v Državnem zboru v proceduro dan tudi zakon o zagotavljanju finančnih sredstev za nujne programe v kulturi, ki je bil zavrnjen – po mojem mnenju je bil zavrnjen predvsem zaradi napake Socialnih demokratov, ki so pripravili svoj predlog tega zakona in k sodelovanju pri oblikovanju tega zakona niso povabili lokalnih skupnosti, drugih poslanskih skupin, in žal je zakon na koncu padel. V medijih ste večkrat povedali, da je to ena izmed vaših prioritet delovanja v naslednjih tednih oziroma mesecih, zato me konkretno zanima:

Kako daleč je ta, lahko rečemo, priprava zakona?

Ali ste se odločili, da pristopite k oblikovanju tega zakona tudi z drugimi poslanskimi skupinami ter lokalnimi skupnostmi?

Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima ministrica za kulturo mag. Julijana Bizjak Mlakar.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Spoštovani poslanke in poslanci!

Spoštovani poslanec, gospod Andrej Čuš! Za vprašanje se vam zahvaljujem. Ministrstvo za kulturo v skladu z Nacionalnim programom za kulturo podpira tudi investicije v javno infrastrukturo ter obnovo kulturnih spomenikov, ki so v lasti občin in presegajo lokalni pomen. Opredeljena prednostna merila za izbor investicij v občinsko javno infrastrukturo in občinske kulturne spomenike, ki presegajo lokalni pomen, so v grobem naslednja: zagotavljanje sofinancerskega deleža občine, pripravljenost projekta oziroma investicije za takojšnji začetek izvedbe, skladnost ciljev investicije s cilji Nacionalnega programa za kulturo, učinki projekta za razvoj širšega okolja in pridobitev novih površin za kulturne dejavnosti. Sredstva se dodeljujejo na podlagi javnih razpisov. V Nacionalnem programu za kulturo je naveden seznam investicij lokalnih

skupnosti, ki pridejo v poštev za sofinanciranje oziroma financiranje s strani Ministrstva za kulturo; seznam se lahko dopolnjuje. Po Nacionalnem programu za kulturo za obdobje 2014–2017 znaša v letu 2014 celotna višina investicij v občinsko javno kulturno infrastrukturo in kulturne spomenike v lasti občin 3 milijone 191 tisoč 789 evrov, v letu 2015 več kot 26 milijonov evrov, v letu 2016 skoraj 82 milijonov evrov, v letu 2017 okoli 26 milijonov evrov in po letu 2017 skupaj 17 milijonov evrov oziroma vse skupaj okoli 155 milijonov evrov. Podatki kažejo, da so sredstva, s katerimi je Ministrstvo za kulturo razpolagalo doslej iz integralnega proračuna, za te namene zanemarljiva, glede na prej navedene velike potrebe občin. Po sprejetem proračunu 2014, enako po rebalansu proračuna 2014, je bilo teh sredstev le 882 tisoč 9 evrov. Po proračunu 2015, ta je še iz obdobja prejšnje vlade, pa je teh sredstev polovico manj, to je 478 tisoč 56 evrov. S temi sredstvi se ne da veliko pripomoči k investicijam občin. Pravzaprav se je že v letu 2013 in 2014 združilo sredstva za ta namen in se za obdobje 2013 in 2014 objavilo javni razpis za ta sredstva. Na razpisu so se prijavile večinoma župnije in nekaj zasebnikov. V ta namen je bilo skupaj izvedenih 15 projektov s področja gradbenih ali konservatorsko-restavratorskih del, ki jih je Ministrstvo za kulturo sofinanciralo v višini 1,7 milijona evrov. Sofinancirana sta bila tudi obnova strehe na skladišču soli Monfort v Portorožu, ki jo je prijavila občina Piran, v višini 98 tisoč 450 evrov, in prenova male dvorane kulturnega doma Velenje, ki je projekt občine Velenje, v višini 148 tisoč 978 evrov. Nizka so tudi integralna sredstva za investicije v kulturno infrastrukturo, ki prav tako padajo že vrsto let, od 26 milijonov evrov v proračunu leta 2009 do 10 milijonov v letu 2011, do 3 milijone v letu 2013 in le milijon in še nekaj evrov po rebalansu proračuna 2014. Kljub nizkim sredstvom je ministrstvo v preteklosti sofinanciralo nekatere občinske projekte v javno kulturno infrastrukturo, ki so imeli obenem tudi status kulturne dediščine. Gre za občinske projekte Mestne občine Ljubljana in občin Vipava, Lenart, Krško, Piran, Pivka, Šentjur, Šmarješke Toplice, vse skupaj iz integralnih sredstev ministrstva 335 tisoč 811 evrov in iz nepovratnih sredstev Evropske unije v višini 7,2 milijona evra. Iz sredstev finančne perspektive iz leta 2007–2013, ki jih bomo lahko črpali še v letu 2015, je tako Ministrstvo za kulturo uspelo obnoviti in revitalizirati skupno 20 objektov kulturne dediščine in javne kulturne infrastrukture, v katerih je bilo konec leta 2013 ustvarjenih 600 novih bruto delovnih mest. V novem programskem obdobju 2014–2020 ... / znak zakonec razprave/ pa verjetno potem v nadaljevanju. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Ja, hvala lepa, gospod predsednik. Zahvaljujem se vam za te vaše odgovore, vseeno pa bi rad povedal, da je eden izmed glavnih razlogov, da sem se sploh odločil, da vam postavim to ustno poslansko vprašanje, tudi iz lokalnega okolja. Verjetno ste se v zadnjih dneh kar nekaj časa pogovarjali in pa iskali rešitve za dvorec v občini Dornava. Sicer jaz pravim, da je Ptuj najlepša občina, ampak Dornava je tudi zelo lepa občina. V bistvu en dvorec, zelo velik, lahko rečemo, biser, eden izmed biserov spodnjega Podravja, kjer pa ste žal pred nekaj dnevi dobili iz strani lokalne skupnosti po pošti ključe za vstop v dvorec. Razlog za to je seveda v tem, da niste mogli kot Ministrstvo za kulturo izpolniti svojih finančnih obveznosti do lokalne skupnosti, torej v tem primeru občine Dornava, gre za 30 tisoč evrov finančnih sredstev za vzdrževanje za to leto. Mogoče se zdi komu hecno ali pa češ, kaj se ta tu za tak vložek bori, ampak moram povedati, da gre za res enega izmed, lahko rečem, kar se tiče kulture, največjih spomenikov v regiji, tudi na državni ravni. Sem bil precej razočaran, ko sem moral v medijih in tudi s strani lokalnih skupnosti dobiti v obvestilo, da je Ministrstvo za kulturo dobilo po več kot desetih letih ključe za upravljanje s tem dvorcem, ker enostavno ne more nakazati 30 tisoč evrov. In seveda me zanima konkretno ta primer in pa seveda upam danes, ko so ljudje videli, da imam tudi najavo tega ustnega poslanskega vprašanja, sem že dobil nekaj ememesov, tudi sporočil, češ, nekaj se pa baje premika.

Ampak vseeno bi rad vedel:

Ali bo zdaj država izpolnila te svoje pogodbene ter zakonske obveznosti do Občine Dornava in kako bo seveda s tem tudi v prihodnje?

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima ministrica za kulturo mag. Julijana Bizjak Mlakar.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Hvala lepa še za to dopolnitev.

Kar se tiče tega problema, o katerem govorite, je zadeva malo drugačna. V bistvu naj bi šlo za to, da gre za zamik plačila zaradi tega, ker v letu 2010 naj ne bi bil pravočasno oddan zahtevki za plačilo. Z gospodom županom smo dogovorjeni, da se srečamo in mislim, da bomo to stvar tudi razrešili. Tako da ne gre za to, da ministrstvo ne bi razpolagalo s 30 tisočaki. Tudi kar se tega tiče, v tem delu ministrstvo izpolnjuje svoje obveznosti. Verjamem pa, da je vsakomur njegovo mesto, koder živi, mu je to seveda najlepši kraj, in se veselim tega, da je tudi vam.

Želela sem pa še povedati, da se v programskem obdobju leta 2014–2020, ne moremo zanašati na to, da bomo ponovno dobili evropska sredstva zaradi tega, ker se ni zagotovilo prednostne naložbe ohranjanja, varovanja, promocije in oživljanje kulturne

dediščine. Tako da neke manjše projekte bi se morda dalo tudi kar se tiče kulturne dediščine izvesti v okviru prednostne osi, boljše stanje okolja ali biotske raznovrstnosti, vendar pa ne gre za to, da bi bilo Ministrstvo za kulturo nosilec te prednostne naložbe, ti projekti bodo tudi v funkcij izboljšanja stanja okolja oziroma varovanja biotske raznovrstnosti. Tako da iz teh naložb ne pričakujemo, da bi bilo možno kaj veliko narediti. Pač pa se ministrstvo zelo trudi projekte kulturne dediščine uvrstiti v morebitne druge programe Evropske unije. Tako smo se konec novembra s kulturnimi projekti vključili tudi v nabor slovenskih projektov, tako imenovanega programa Junckerjevih projektov, v katerega smo se vključil kar s tremi projekti, med njimi tudi s projektom revitalizacije in obnove kulturne dediščine in javne kulturne infrastrukture v višini 140 milijonov evrov, kolikor bi s tem projektom uspeli, potem bi lahko v veliki meri nadoknadili trenutni izpad prihodkov. Je pa ta projekt, resnici na ljubo, še precej negotov. Nadaljnja usoda sofinanciranja občinske kulturne dediščine pa tudi dediščine na državni ravni bo odvisna seveda od zakona, ki ste ga omenili, ki naj bi zagotavljal nujne investicije v kulturno dediščino in javno kulturno infrastrukturo, ki ga nameravamo vložiti. Upamo, da boste poslanci glasovali za ta zakon in tudi poskrbeli za to, da bodo res sredstva zagotovljena. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Hvala za ta odgovor.

Predsedniku Vlade, ministricam in ministrom se zahvaljujem za podane odgovore.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda, ki jo bomo nadaljevali jutri, 16. decembra 2014, ko bo Državni zbor v okviru glasovanja odločal o predlaganih sklepih.

Prekinjam tudi 3. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri. Hvala.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 15. DECEMBRA 2014 OB 19.57 IN SE JE NADALJEVALA 16. DECEMBRA 2014 OB 9. URI.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Pričenjam z nadaljevanjem 3. seje Državnega zbora. Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: Violeta Tomič, gospa Janja Sluga od 12. do 16. ure, gospa Suzana Lep Šimenko, gospa Nada Brinovšek, Miha Kordiš, gospod Franc Breznik, gospod Marijan Pojbič in dr. Matej T. Vatovec do 12. ure.

Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na 7.A TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG ZAKONA O UKREPIH NA PODROČJU PLAČ

IN DRUGIH STROŠKOV DELA V JAVNEM SEKTORJU ZA LETO 2015.

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade; ministru za javno upravo gospodu Borisu Koprivnikarju.

BORIS KOPRIVNIKAR: Spoštovani predsednik, cenjeni poslanci!

Dovolite, da na kratko dodatno obrazložim Predlog zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju, ki je nadaljevanje postopka dogovarjanja s sindikati glede omejevanja stroškov dela v javnem sektorju. Podlaga za ta zakon je dogovor, ki ga je podpisala večina reprezentativnih sindikatov javnega sektorja, 29 od 38 sindikatov, ki imajo priznano reprezentativnost. Ukrepi iz tega dogovora so deloma izvedeni v zakonu, ki ga danes predlagamo, deloma v zakonu o izvrševanju proračuna, deloma bodo ti ukrepi razvidni tudi iz sprememb kolektivnih pogodb za negospodarske dejavnosti. Pomembno je, da poudarimo, da s tem zakonom in ostalimi akti, ki bodo na podlagi tega dogovora spremenjeni, omogočamo podaljšanje dogovorjenih ukrepov, ki veljajo za leto 2014, ki jih ocenjujemo na višino približno 313 milijonov znižanja mase stroškov za plače; in še dodatnih približno 39 milijonov, ki so rezultat teh dogovorov, ki so potekali za leto 2015. Vsebinska, ki je bila sprejeta v dogovoru, se nanaša predvsem na podaljšanje veljavnosti znižanja plačne lestvice, neuskladitev vrednosti plačnih razredov in višine drugih prejemkov oziroma povračil v zvezi s stroški dela, neizplačevanje redne delovne uspešnosti tudi v letu 2015, znižano izplačilo regresa za letni dopust tudi v letu 2015 in omejeno izplačevanje delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela. Dodatno pa so dogovorjeni še ukrepi za zmanjšanje obsega sredstev za stroške dela, dodatno znižanje vplačila premij kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, dodatno zmanjšanje višine prihrankov na plačila delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela in zmanjšanje števila zaposlenih, ki velja za dodaten 1 % tudi v letu 2015, podobno kot velja v letu 2016.

S tem zakonom, ki ga danes predlagamo, pa uveljavljamo podaljšanje veljavnosti znižanja plačne lestvice, neuskladitev plačnih razredov, neizplačevanje redne delovne uspešnosti, omejitev izplačevanja delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela, zmanjšanje višine prihrankov za delovne uspešnosti iz naslova povečanega dela pri opravljanju rednih delovnih nalog ter zamik izplačila iz naslova napredovanj v višje plačne razrede in nazive. Pomembno je, da s tem zakonom oziroma s tem dogovorom kljub temu uvajamo določene stimulatívne elemente, ki so

bili v zadnjih letih dolgo v zamiku, zato smo tudi dogovorili, da se ponovno uvede napredovanje, redno napredovanje s stroški, ki bodo dejansko nastali šele konec leta 2015; in napredovanje v nazive, prav tako z enoletnim zamikom izplačila. Pomembno pa je, da smo s temi napredovanji začeli postopno uvajati tudi tiste stimulative elemente in omogočili delavcem, da bodo pridobili nazive, ki so pogoj za to, da zasedajo določena delovna mesta, za katera so nazivi pogoj.

Bilo pa je nekaj dileme tudi glede tega, zakaj se ta materija ureja z interventnim zakonom in ne recimo z Zakonom o sistemu plač v javnem sektorju. Na tem mestu bi še enkrat pojasnil, da ti ukrepi dejansko posegajo v različne zakone in bi morali spremeniti kar celo vrsto zakonov, zato smo ocenili, da je bolj pregledno, da so urejeni na enem mestu z interventnim zakonom. In drug pomemben razlog je. Dogovor za te ukrepe je, da so interventni, začasni, torej ni smiselno, da se urejajo v zakonodaji, ki trajno ureja pogoje za izplačilo plač v javnem sektorju, pa tudi širše.

Upam, da boste te argumente sprejeli kot smiselne in zakon, tako kot je predlagan, tudi podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici mag. Lilijani Kozlovič.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Spoštovani poslanke in poslanci!

Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo je na 10. nujni seji 12. 12. 2014 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leto 2015, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada – s predlogom za obravnavo in sprejetje po nujnem postopku. Kolegij predsednika Državnega zbora je 11. 12. 2014 na 12. seji odločil, da se predlog zakona obravnava po nujnem postopku. Odbor se je seznanil z naslednjim gradivom: predlogom zakona, ki je objavljen na spletni strani Državnega zbora, v Poročevalcu z dne 10. 12. 2014; z mnenjem Zakonodajno-pravne službe z dne 11. 12. 2014, z odgovorom Ministrstva za javno upravo na mnenje Zakonodajno-pravne službe z dne 12. 12. 2014 ter dopisom Sindikata vojakov Slovenije z dne 12. 12. 2014.

Predstavnik predlagatelja minister za javno upravo Boris Koprivnikar je v dopolni obrazložitvi členov povedal, da je predlagani zakon posledica pogajanj in sklenjenega dogovora med Vlado in reprezentativnimi sindikati javnega sektorja. Predlog zakona ureja nujne ukrepe s področja plač in drugih stroškov dela javnih uslužbencev v letu 2015, ki bodo

pripomogli k stabilni gospodarski rasti in trajnemu strukturnemu uravnoveženju javnih financ. Gre začasne interventne ukrepe, ki predstavljajo podaljšanje že veljavnih ukrepov in so združeni v okviru posebnega zakona. Posebej je izpostavil, da predlog zakona kljub omejitvam, ki se tičejo mase plač v javnem sektorju, prinaša sprostitev napredovanj, čeprav z zamikom izplačila, kar je pomemben stimulativen element za zaposlene v javnem sektorju. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je v predstavitvi pisnega mnenja povedala, da so predlagane rešitve oblikovane kot poseben zakon ter povzete iz določb, ki so bile uveljavljene v okviru dosedanjega zakonskega urejanja enakih ali primerljivih ukrepov. Zato je opozorila, da takšna zakonodajna praksa – zlasti za uporabnike, katerih položaj se ureja – zmanjšuje preglednost in jasnost pravne ureditve; s tem pa vpliva tudi na raven pravne varnosti in načelo pravne države. Zakonodajno-pravna služba je oblikovala pripombe k prvemu in drugemu odstavku 6. člena, kjer je glede določitve izjeme in sklicevanja na ureditev v podzakonskih aktih opozorila na neupoštevanje načela hierarhije pravnih aktov; ter k četrtemu odstavku 6. člena, ki je po mnenju ZPS premalo jasn. Na koncu je poudarila, da je z dodatno obrazložitvijo ministrstvo ustrezno odgovorilo na pripombe. Vodja pogajalske skupine konfederacije sindikatov javnega sektorja Branimir Štrukelj je povedal, da predlog zakona podpirajo. Odgovoril je tudi na trditve, ki so se pojavile v javnosti, da je javni sektor premalo prispeval k stabilizaciji finančnih razmer v naši državi. S tega vidika je pristane k sindikatov na podaljšanje veljavnih ukrepov, vreden 313 milijonov evrov, pomemben prispevek k stabilizaciji razmer. Vodja pogajalske skupine sindikatov javnega sektorja Drago Ščernjavič je povedal, da so zaposleni v javnem sektorju tista skupina, ki plačuje državi vse davke in prispevke, kar je pomemben vidik v zvezi z obravnavo predloženega zakona. Poudaril je, da so notranje rezerve varčevanja še kje drugje, ne samo pri masi plač javnega sektorja. Odbor se je seznanil tudi z dopisom Sindikata vojakov Slovenije z dne 12. 12. 2014. Predstavnik Sindikata vojakov Slovenije Gvido Novak je izpostavil odločitev Ustavnega sodišča, v kateri je ugotovilo neustavnost Zakona o sistemu plač v javnem sektorju glede ureditve kvoruma za sklenitev kolektivne pogodbe v javnem sektorju in njenih aneksov. Ker je bil tudi dogovor med Vlado in sindikati, ki se odraža v obravnavanem predlogu zakona, sklenjen pod takšnimi neustavnimi pogoji, je članom odbora predlagal, da zavrnejo predlog zakona. V razpravi so člani in članice odbora, v nadaljevanju člani, iz opozicijskih skupin izrazili nekatere pomisleke na vprašanja, in sicer glede pomena 10. člena predloga zakona, kjer so izpostavili nesorazmerje plač v javnem sektorju. Koalicijski člani so poudarili, da je sklenitev dogovora pozitiven, je pa treba seveda

dolgoročno izvesti druge oblike racionalizacije. K predlogu zakona je bil vložen tudi amandma k 10. členu, ki je bil kasneje z obrazložitvijo tudi črtan in umaknjen. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih ... / znak za konec razprave/ ... jih sprejel.

Zato odbor predlaga Državnemu zboru, da Predlog zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leto 2015 sprejme v predloženem besedilu. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, v njenem imenu Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Spoštovani gospod predsednik, spoštovani zbor! Hvala za besedo.

V Združeni levici že vse od volitev naprej opozarjamo Vlado na nevarnost tretje recesije, ki jo lahko povzroči s svojo varčevalno ihto. Ker nismo slišani, bom še enkrat poudaril. Ponavlja napako Janševe vlade iz leta 2012, ko je le-ta s svojimi rezi v javni sektor v višini 460 milijonov evrov povzročila 700-milijonski padec BDP. Državo, ki je leta 2011 že zaznala rahlo rast, je varčevalna ihta takratne Janševe vlade potegnila v drugo recesijo, ki se je vlekla skozi leti 2012 in 2013; rast pa se je povrnila šele v letu 2014. Primanjkljaji so bili na koncu tolikšni, da so presegli privarčevano, da gospodarskih izgub in z njimi povezanih socialnih tragedij niti ne omenjam. Kdor misli, da je to naključje, naj si pogleda primerljive statistike iz drugih evropskih držav, ki so sledile varčevalnemu modelu, pa bo opazil jasen trend. Celotno evropsko periferijo, zlasti njen jug, so take politike potegnile v drugo recesijo in šle globlje v dolžniško krizo; oboje pa je v pretežni meri posledica neustreznih politik. Če nekoliko parafraziram Paula Krugmana v svoji zadnji knjigi – velika recesija, ki se je začela leta 2008, traja že šest let, pa njenega konca še ni na vidiku. 120 tisoč Slovencev in Slovenk je brez dela, še enkrat toliko je neustrezno zaposlenih. Ob sedanji stopnji ustvarjanja delovnih mest pa se bo raven zaposlenosti izpred krize povrnila šele do konca desetletja. To je tragedija! Naj jo kar sprejmemo?! Ne, take situacije namreč poznamo in vemo, kako jih rešiti. Za njihovo rešitev pa nam manjka samo politična volja. In v Sloveniji smo zopet dobili vladno, ki nima politične volje, da bi to krizo končala. Ta vlada se je odločila nadaljevati z varčevanjem, ki pa ni samo ekonomsko, ampak tudi socialno nevzdržno. Tekom pogajanj s sindikati se je namreč jasno pokazalo, da rezerv za varčevanje na postavkah, kjer naj bi ta vlada varčevala, ni. Nešteti uslužbenci v zdravstvu, šolstvu in policiji že zdaj delajo na eksistenčnem minimumu. Milena Zupanič je recimo zadnjič v Dnevniku pisala o spečih ženskah v avtomobilih, ki jih srečuje ob svoji poti v službo okrog petih zjutraj v okolici Kliničnega centra. Te speče ženske v

avtomobilih so medicinske sestre, ki si ne morejo privoščiti parkirišč v okolici UKC, zato se pripeljejo na delo sredi noči, da lahko parkirajo zastoj. In tem ženskam bi vlada še znižala plače. Na Odboru za notranje zadeve smo videli, v kakšnih pogojih dela policija. Povprečna starost avtomobila je 10 let, računalniki so stari 8 let, njihova poslopja razpadajo. Res ne vem, kje je ta luksuz v javnem sektorju, ki naj bi ga še porezali. Nehajmo se pretvarjati, da je zategovanje pasov najrevnejšim način, kako naj vlada pride do denarja. Naj vlada vzame denar tam, kjer ga res lahko. Naj zniža plače v slabi banki, kjer svetovalci zaslužijo tudi po 20 tisoč evrov mesečno za 32 ur dela tedensko; vzemite pri javnih naročilih, kjer se zasebni interesi zažirajo v javnega in zato iz državne blagajne odtekajo vsak mesec milijoni; dvignite davke za kapital in bogate, preprečite odlivanje kapitala v davčne oaze. S tem naj si vlada napolni blagajno, ne pa z uničevanjem javnih storitev in standarda srednjega razreda in najrevnejših, ki so doslej nosili breme krize.

Pod črto. V Združeni levici nas veseli, da se je vlada odločila stopiti nazaj in da vendarle ne bo izstradala javnih uslužbencev ter sestrelila družbenih podsistemov, kot so šolstvo, zdravstvo in policija. Treba pa je opozoriti, da trditve, ki so se pojavljale v medijih, niso resnične. V javnosti se je ustvarjal vtis, da so se bili javni uslužbenci pripravljeni odreči samo 30 milijonom evrov, govora je bilo celo o velikem zmagovalstvu sindikatov. Vendar pa je treba povedati, da ti podatki niso resnični, ker ne govorimo o 30 milijonih evrov, ampak o 330 milijonih evrov rezov, ker se na obstoječi 300 milijonski varčevalni paket dodaja še 30 milijonov.

V Združeni levici bomo glasovali za, ampak izključno zaradi tega, ker nočemo minirati socialnega sporazuma s sindikati. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije - krščanskih demokratov, v njenem imenu gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani kolegice in kolegi, predsedujoči, dober dan vsem skupaj!

Predlog zakona, ki ga obravnavamo, dejansko pomeni po sami vsebini implementacijo že sklenjenega dogovora med sindikati javnega sektorja in Vlado Republike Slovenije o – v narekovajih – "varčevalnih ukrepih" na področju plač javnega sektorja za leto 2015. Kljub temu da skuša vlada v medijskih nastopih prikazati sklenjen dogovor na področju plač v javnem sektorju kot dosežek in prihranek na področju javnih financ, pa je treba resnici pogledati v oči. Načrtovani prihranki na področju plač v javnem sektorju so bili na vladni strani mnogo ambicioznejši, kot je sedanji izplen po sklenjenem sporazumu s sindikati javnega sektorja. Načrtovanje zmanjšanja izdatkov na

tem področju je bilo približno 127 milijonov evrov, izpogajano pa je okrog – govorite – med 20 in 30 milijonov evrov. Če bi bil jaz na sindikalni strani, bi tudi taka izhodišča takoj podpisal. Ob tem v Novi Sloveniji vidimo bistven problem – neenakomernost, nesorazmernost med sindikati javnega sektorja in njihovimi dosežki ter tem, kar želi Vlada obremenjevati gospodarstvo. Ne moremo mimo dejstva, da je gospodarstvo od septembra leta 2008 do letošnjega septembra mnogo bolj varčevalo, na drugi strani pa se javni sektor še dodatno razbohotil, zvišala se je masa plač, večja je masa plač, večje je tudi število zaposlenih. Samo za primer v šolstvu, kjer imamo okrog tisoč 500 učiteljev več, ob tem da je od leta 2008 2 tisoč 500 učencev manj. Ravno zaradi tega poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije predloga zakona ne bomo podprli oziroma mu bomo nasprotovali. Ne samo zato, ker je bila vlada v pogajanjih o ukrepih na področju plač za naslednje leto neuspešna, pač pa tudi zaradi samega načina pri pogajanjih. Vlada se je pogajala na enkrat v vsemi sindikati javnega sektorja, čeprav je to v dani situaciji praktično nemogoče; in ravno to smo slišali tudi na odboru. Po eni strani imamo sindikate policistov, vojakov, medicinskih sester in še koga, ki so kadrovske iz vidika tudi same višine plače izrazito podhranjeni in jim dejansko ni kje več jemati, po drugi strani pa imamo sindikate, ki zastopajo tisti del javnega sektorja, ki imajo še vedno kadrovske viške in visoke plače. Vlada bi se po našem mnenju morala pogajati ločeno, s posamičnimi sindikati in pogledati tudi, koliko je za reševanje krize v državi posamični del javnega sektorja dejansko že prispeval. V Novi Sloveniji - krščanskih demokratih smo prepričani, da so na področju javnega sektorja še možni prihranki, vendar jih mora vlada poiskati in jih nato urejati po posameznih področjih. Vsekakor pa je prihranke nujno treba iskati na področju optimizacije delovnih procesov in racionalnejše organizacije javne uprave. Problem, na katerega je treba opozoriti, ko gre za javni sektor, je tudi notranja zaprtost teh sistemov. Novega zaposlovanja v zadnjih desetih letih skorajda ni. Prehodi javnih uslužbencev znotraj sistema pa so minimalni. Javna uprava tako postaja vedno bolj starajoč in okostenel birokratski sistem. Na posledice staranja zaposlenih v policiji opozarja tudi policijski sindikat, velja pa taisti razmislek za celoten oziroma vsaj za večji del javnega sektorja.

Za konec. Zagotovo se bo vlada morala lotiti tudi večje fleksibilizacije zaposlitve v javnem sektorju ali vsaj znotraj tega sistema ter sistem nagrajevanj in napredovanj vezati ne le na sistematizacijo delovnega mesta in število let zaposlitve, pač pa predvsem na učinkovitost in kvaliteto dela posameznega sistema oziroma organizacije in tudi vsakega javnega uslužbenca. Poudarjamo, treba je uvesti sistem nagrajevanja uslužbencev v javnem sektorju.

Treba se bo lotiti tudi sistemskih ukrepov, ki bodo prinašali rezultate dolgoročno. Časa za odlašanje s temi ukrepi ni in pričakujemo, da bo vlada prinesla paket ukrepov na tem področju že ob rebalansu proračuna za leto 2015. Še enkrat pa poudarjamo, gre za nerazumljivo popuščanje vlade pri pogajanjih s sindikati javnega sektorja v primerjavi z gospodarstvom. Najlepša hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Zavezništvo Alenke Bratušek, v njenem imenu gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS ZaAB): Lep pozdrav v tem simpatičnem jutru, še posebej pa po dveh uvodničarjih, ki sta pokazala, kako diametralno nasprotno razmišljamo. In seveda tudi pravilno sedita vsak na svojem koncu.

Ta predlog zakona o teh ukrepih je nujno potreben in je več kot jasno, da je bilo samo vprašanje časa, kdaj v resnici ga bo treba sprejeti. Vprašanje pa je sama vsebina, ali smo z njo zadovoljni. Videli smo, pred kamerami so bili zadovoljni vsi, sindikati in vlada, eni in drugi. Koliko so v resnici res to pokazali in koliko je bilo to iskreno, to je pa seveda drugo. Komentatorji so pospremili takšno usklajevanje kot zanimivo in so predvsem pokazali, da so bili sindikati tisti, ki so bili zmagovalci. V resnici je bil ta hip zmagovalec proračun in nihče drug, kajti edino proračun je tisti, ki si želi, da bi bil uravnotežen – in za to se borita oba prva sogovornika. Nobeden od njiju pa ni povedal, kako se do tega v resnici pride. In to je problem. Dokler bo to prisotno v tej državi, bomo imeli problem vsi skupaj, vsi davkoplačevalci in vsi državljani, ki uživamo prejemke iz tega proračuna, na takšen ali drugačen način, posreden ali direkten.

Za Zavezništvo je pomembno predvsem to, da se je vlada napačno in preostro lotila ali pa, bom rekel, s prevelikim upanjem, prepričanjem, kakšen izplen bo dosegla s temi pogajanjimi. Prvič, bilo bi zelo dobro, če bi bila takšna pogajanja za zaprtimi vrati in brez prerekanja pred televizijo, kajti vemo, da to ustvarja nemir in tudi strasti pri prebivalstvu, še posebej če na koncu ugotovimo, da se je tresla gora, rodila se je pa miš. Zato je za nas zelo pomembno, kajti ukrepi bodo potrebni, predvsem na prihodkovni strani, ki jih že napoveduje minister za finance, kakšni bodo. In prav te ukrepe nestrano pričakujemo, kajti proračuna 2015 z rebalansom ne bo tako enostavno zapreti, kot zgleđa. Verjamemo, da je to za vlado ta hip najbolj naporen korak. Kar nekaj stvari je še odprtih, kaj se da in na kakšen način se da to urediti. Vendar sta neke vrste politična stabilnost in tudi mir med vsemi socialnimi partnerji, ki bodo usklajevali nadaljnje dogovore in pogajanja, nujno potrebna. Je pa dejstvo, če bi vlada v letu 2014, še preden je nastopila svoje poslanstvo, ki ga je dobila z zaupanjem volivcev, dopustila v juliju 2014, da

se podpiše dogovor, bi imela danes bistveno več in bistveno lažji čas in mir za to, da se dogovori tudi za kakšne druge ukrepe, ki jih v tej histeriji na koncu ni uspela dogovoriti.

Verjamem, da bo v naslednjem letu 2015 modrejša, z bistveno več izkušnjami in tudi s strategijo, kako to doseči. Kjer se sindikati in vlada dogovorijo, se pravi socialni partnerji in vlada, je smiselno predloge podpreti. Hvala.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke Mira Cerarja, v njenem imenu mag. Klavdija Markež.

MAG. KLAVDIJA MARKEŽ (PS SMC): Dobro jutro vsem prisotnim! Spoštovani gospod predsednik, spoštovani gospod minister, dragi kolege poslance in kolegi poslanci!

Želela bi predstaviti stališče Stranke Mira Cerarja glede Predloga zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leto 2015, po nujnem postopku, ki ga je predlagala Vlada Republike Slovenije. Nikakor se ne strinjam s kolegi, da se ne trudimo vzpostaviti stabilnosti in najti izhoda iz krize. Menim, da Stranka Mira Cerarja glede na zapuščino, ki jo je prejela, dela trdne in strumne korake v smeri, da najdemo izhod iz krize. Močno verjamem, da nam bo to skupaj tudi uspelo.

Razloga, zakaj danes sprejemamo Predlog zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju po nujnem postopku, sta pravzaprav dva. Prvi je ta, da se s 31. 12. 2014 iztečejo ukrepi iz dogovora o dodatnih ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za uravnoteženje javnih financ iz obdobja od 1. junija do 31. decembra 2014. Drugi razlog, zakaj je nujno sprejeti predlog zakona, je pa ta, da je bil 9. decembra podpisan dogovor o ukrepih za zmanjšanje obsega sredstev za plače in druge stroške dela v javnem sektorju za leto 2015, ki je bil podpisan s strani večine sindikatov. Verjetno veste, da ga je od 38 sindikatov podpisalo pravzaprav 29, kar si v teh časih štejem za uspeh. Veljavni proračun v letu 2015 predvideva za 3 %, to je približno 127 milijonov evrov manj sredstev za stroške dela kot v letu 2014. Nadalje, Slovenija je dolžna izpolniti zavezo, da v letu 2015 doseže znižanje proračunskega primanjkljaja pod 3 % bruto družbenega proizvoda. To dejstvo slišimo vsak dan, ampak jaz mislim, da ga moramo ozvestiti in nekako iti korak po korak do izpolnitve le-tega. Kajti v primeru, da ne bomo izpolnili tega dogovora, vsi vemo, kakšne posledice sledijo. Prav tako, če ne bi bilo prišlo do dogovora s sindikati, bi bilo treba stroške dela znižati še dodatno, vsaj za 349 milijonov evrov. Kajti tako bi se sprostili vsi do sedaj veljavni ukrepi na področju stroškov dela v javnem sektorju, od tega pravzaprav 313 milijonov iz naslova podaljšanja ukrepov. Naj omenim samo to, da so v višini 36 milijonov ocenjeni dodatni prihranki v letu 2015 iz

dogovorjenih ukrepov s sindikati, kar si ponovno štejem za naš skupni uspeh. Ta zakon pravzaprav pomeni realizacijo tega dogovora o dodatnih ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju ter predvideva, da se določeni ukrepi uredijo z zakonom, kajti morajo se urediti. Določeni pa se lahko uredijo s Kolektivno pogodbo za javni sektor in s Kolektivno pogodbo za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji. Torej predlog zakona nosi največji del finančnega učinka realizacije dogovora o ukrepih za zmanjšanje obsega sredstev za plače in druge stroške dela v javnem sektorju za leto 2015 v višini približno 261 milijonov. Tukaj postavim na glavo dejstvo, da vse nalagamo na pleče gospodarstva. Tudi javni sektor s tem kaže, da želi učinkovito prispevati k stabilizaciji, konsolidaciji javnih financ in k temu, da končno pridemo iz krize v naši državi. Naj omenim še to, da se s predlogom zakona podaljšuje veljavnost znižane plačne lestvice iz Zakona o sistemu plač v javnem sektorju do 31. 12. 2015; obenem se s predlogom zakona do 31. 12. 2015 ne usklajujejo vrednosti plačnih razredov. Prav tako pa se v naslednjem letu še ne bodo izplačevale redne delovne uspešnosti. Še naprej bo omejeno izplačevanje delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega na individualni ravni, zmanjšana ostane višina prihrankov za plačilo delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega in številni drugi ukrepi, katere smo na odboru tudi sprejeli. Še enkrat poudarjam, da so ti ukrepi interventni, nujni in dejansko namenjeni zagotovitvi stabilnosti in blaginji v naši državi.

Zaradi tega in na podlagi vsega navedenega Poslanska skupina Stranke Mira Cerarja podpira navedene rešitve predlaganega zakona ... / znak za konec razprave/... glasovali za njegovo sprejetje. Hvala.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, v njenem imenu gospod Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Spoštovani gospod predsednik, gospod minister. Lep pozdrav kolegicam in kolegom!

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke so nas ob prebiranju tega zakona prevevali toplohladni občutki. Veseli smo bili zapisanih besed v uvodu, kjer je zapisano, da je Slovenija na poti konsolidacije javnih financ v preteklosti že izvedla nekatere ukrepe, vendar so za zagotovitev dolgoročne in vzdržne rasti potrebni dodatni ukrepi. Verjetno so tukaj mišljeni ukrepi predvsem iz leta 2012, ko je vlada Janeza Janše uvedla ZUJF. Torej ima ta zakon pozitivne posledice, ne glede na to, da mu določeni slovenski politiki na evropskem političnem parketu pojejo hvalnice, doma pa po tem zakonu zlivajo gnojnico. Vlada Janeza Janše je takrat obljubila, da bo ZUJF v veljavi le v letih 2013 in 2014. Ob sprejemanju pravih in

strukturnih ukrepov njegovo podaljševanje ne bo potrebno in se je naredilo kar nekaj, da ne govorim o pokojninski reformi, reformi trga dela. Začelo se je s privatizacijo, nastavljal se je tudi mehanizem tako imenovane slabe banke, a je vlada Alenke Bratušek ustavila vse ideje o kakšnih strukturnih reformah, izmaličila slabo banko, se čudno obnašala pri privatizaciji, dvigovala davke, nastavljala nove birokratske ovire, predvsem pa nas je vrtoglavo zadolžila. Zato ima ta vlada pred seboj težko nalogo. A dve stranki v tej vladi sta ostanek prejšnje, skoraj pogubne vlade. Ekipa iz vrst Stranke Mira Cerarja pa se še lovi pri izvajanju izvršilne in tudi zakonodajne oblasti, kjer je čutiti, da si sicer želi spremembe, a se jih tudi boji; oziroma se o teh spremembah ogromno govori, stori pa bore malo. In ko ne veš, kaj bi izvedel, podaljšuješ ukrepe, ki so že v veljavi, ker si brez idej, ker so slabe ali se posamezne ideje ne uresničijo in ker je premalo poguma. In tako je bilo tudi v prijateljskem obračunu s sindikati javnega sektorja, kar pa ima za posledico boren oziroma skromen izplen pogajanj. In račun bo izstavljen državljanom, verjetno predvsem gospodarstvu, občinam in preko drugih ukrepov. V SDS spoštujemo socialni dialog, a v tem dialogu je vlada izgubila in si zato nakopala nove probleme, kako zakrpati proračun za leto 2015. Govoriti o uspešnem pogajanju, pri tem pa skoraj pri vseh točkah popustiti, je le slab piar. Škoda. V SDS menimo, da je vlada prehitro pokleknila pred sindikati javnega sektorja. Po našem mnenju je predvsem v državni upravi še ogromno rezerv, a bomo na žalost zaradi sprejemanja linearnih ukrepov še vedno govorili o problemih, predvsem plačah policistov, gasilcev, vojakov, medicinskih sester. Torej bodo najbolj ranljivi še bolj ranljivi, kar pa pove veliko o tako imenovani socialni politiki vlade Mira Cerarja. Pomenljivo je tudi dejstvo, da vsi sindikati niso zadovoljni, ker menijo, da jih posamezni sindikalni šefi izkoriščajo, deloma pa navijajo na svoj mlin. Zato se v SDS bojimo, da bo zaradi slabega izplena Ministrstva za javno upravo njegovega kolega ministra za finance še bolj bolela glava, razen če bo šel po liniji najmanjšega odpora in bomo še naprej pričali višanju davkov in nadaljnjemu zadolževanju. Zato smo v SDS prepričani, da se bomo konec leta 2015 srečali s podaljšanjem veljavnosti tega zakona. Skratka, ker sta bili leti 2013 in 2014 dve zamujeni leti, je danes namesto strukturnih reform pred nami zakon, ki namesto novega poglavja na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju le podaljšuje obstoječe stanje. Zato nas je v Slovenski demokratični stranki čedalje bolj strah, da ta vlada postaja podaljševanje politike prejšnje vlade. Veliko besed, malo rešitev. Veliko zadolževanja in davkov ter slabi obeti za prihodnost. Ena priložnost za drugačno politiko je bila zamujena. Koliko popravilnih izpitov nam bo še ostalo?

Zaradi navedenega v Poslanski skupini SDS zakona ne bomo podprli, ne bomo pa mu niti nasprotovali.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, v njenem imenu mag. Jana Jenko.

MAG. JANA JENKO (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Vsem skupaj lep pozdrav, predvsem ministru za javno upravo!

Zakon o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leto 2015 je predlog, ki naj bi stopil v veljavo že z novim letom. Zakon namreč določa prenos varčevalnih ukrepov, ki že veljajo do konca letošnjega leta. Ukrepi, ki jih predlog zakona prinaša, so na primer znižana plačna lestvica, podaljševanje neusklajevanja osnovnih plač, podaljšanje neizplačevanja redne delovne uspešnosti, znižan regres za letni dopust in podaljšanje omejenega izplačevanja delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela. Pri slednjem ukrepu bo sicer po novem veljalo zmanjšanje obsega sredstev iz prihrankov, ki se lahko namenijo izplačilu povečanega obsega dela pri opravljanju rednih nalog. Predlog zakona določa tudi zamik izplačila iz naslova napredovanj v plačne razrede in nazive oziroma višje nazive v prihodnjih dveh letih. Predlagane rešitve vključujejo še znižano plačevanje premij kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja in zmanjšanje števila javnih uslužbencev, ki pa ne bo presegalo 1 % na letni ravni, kar velja tudi že sedaj. Iz tega ukrepa bi bili izvzeti tudi proračunski uporabniki, ki zmanjšajo obseg oddaje del zunanjim izvajalcem. Predvideva se tudi ukrep, ki se nanaša na možnost selektivnega zmanjševanja delovne obveznosti. Verjetno ni treba razlagati, da je ta predlog zakona posledica dogovora o ukrepih za obvladovanje plačne mase v prihodnjem letu, ki so ga vlada in večina sindikatov javnega sektorja podpisali že v torek, 9. decembra. Od 38 reprezentativnih sindikatov jih je k podpisu pristopilo 29. Kljub temu da vsi sindikati dogovora ne bodo podpisali, pa bodo ukrepi veljali za ves javni sektor.

Poslanska skupina Desus bo predlog zakona seveda podprla. Veseli nas, da sta obe strani zmogli toliko modrosti, da sta obe malo popustili in se srečali na pol poti. Kot je dejal finančni minister, sta obe strani nezadovoljni, kar kaže, da je dogovor dober. Vendar pa v Poslanski skupini Desus pričakujemo, da se bo začelo več delati na prihodkovni strani in da bo pristojno ministrstvo pri ohranjanju vzdržnosti javnih financ pokazalo malo več spretnosti in domišljije, da bomo enkrat končno presegli okvirje, ki so že vrsto let enaki – zmanjševanje plač javnih uslužbencev, grožnje z znižanjem pokojnin ter socialnih transferjev in podobno. Prepričani smo, da se da z ustreznimi ukrepi marsikje prihraniti na tak način, da ne bodo

ponovno kratko potegnili tisti, ki že tako ali tako najbolj občutijo posledice finančne in gospodarske krize, iz katere naši državi še vedno ni uspelo priti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, v njenem imenu mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Spoštovani predsednik, spoštovani minister, kolegice in kolegi!

Danes obravnavani Predlog zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov v javnem sektorju za leto 2015 je plod pogajanj med vlado in reprezentativnimi sindikati javnega sektorja. Ker je k predlogu zakona priložena tudi podpisana izjava 29 pogajalskih skupin o stopnji usklajenosti besedila, bomo poslanke in poslanci Socialnih demokratov ta zakon podprli. Kljub napovedani podpori obravnavanega predloga zakona pa bi vseeno spregovorila nekaj besed v zvezi z javnimi uslužbenci, ki se jih ta predlog zakona tiče. Organiziran javni sektor, v katerem so združeni različni poklici in organizacije, ki vsem prebivalcem in prebivalkam Republike Slovenije zagotavljajo javne storitve, prav tako so organizirane tudi javne službe. Pa naj se osredotočim na izvajalce javnih storitev. Nekaj več kot 150 tisoč jih je, javnih uslužbencev ter uslužbencev, ki zagotavljajo javne storitve na področjih, ki smo jih in jih bomo še potrebovali – vsi, ne glede na starost, spol, status. Govorimo o področjih vzgoje, izobraževanja, zdravstva, socialnega varstva, varstva starejših, varnosti, zagotavljanja javnega reda in miru, pa še bi lahko naštevala. Torej nekaj več kot 150 tisoč javnih uslužbencev servisira nekaj več kot 2 milijona prebivalcev Republike Slovenije. Ali jih je preveč? Ali res vsi delajo slabo? Ali so res predobro plačani? O tem naj sodi vsak posameznik. Kadar uslug javnega sektorja sami ne potrebujemo, pa se le spomnimo na tiste, ki so odvisni od delovanja javnega sektorja. In če pomislimo, javni sektor, javni servis rabimo vsak dan. Tudi danes je praktično v vsaki družini, ožji in širši, nekdo zaposlen v javnem sektorju – mož, žena, otroci, vnuki. Kdo od njih je preveč?!

Socialni demokrati menimo, da je treba preveriti posamezne delovne procese in preveriti, kje prihaja do nedopustnega trošenja javnih sredstev in do zastojev izvajanja posameznih javnih storitev, ter jih odpraviti. Nenehno prenašanje krivde za krizo na javni sektor ne bo pripomoglo k izboljšanju stanja v Sloveniji. Včasih se zdi, da je nenehno kritiziranje javnih uslužbencev pravzaprav kritika tistih, ki so sodelovali pri poglobljanju krize ali pa so zamižali in pogledali stran takrat, ko bi morali odreagirati. Poudariti je treba, da je trenutna plačna lestvica nižja, kot je bila leta 2006, kar pomeni, da se javni sektor nenehoma odpoveduje in bije usodo s težkimi makroekonomskimi okoliščinami.

Kot že rečeno, poslanke in poslanci Socialnih demokratov bomo predlog zakona podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker k predlogu zakona matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni možno vlagati.

Zaključujem z drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili danes v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **5. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA ZA URAVNOTEŽENJE JAVNIH FINANC (ZUJF-C) PO NUJNEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Lep pozdrav, spoštovani predsednik. Dragi poslanke in poslanci!

Pred vami je sprememba Zakona o uravnoteženju javnih financ, ureja pa zelo pomembno področje, in sicer študentsko delo. Raje bi videli, da bi to uredili v drugem zakonu, vendar je bilo v tem trenutku možno izpeljati samo s tem zakonom, ker ureditev študentskega dela pokriva v tem trenutku že razveljavljen Zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, ki velja samo še glede določb, ki se nanašajo na študentsko delo. In ureditev študentskega dela je samo bila takrat urejena, višina koncesije z zakonom, ki ga danes noveliramo. Gre za pomembno spremembo v dveh delih. Na našem trgu dela imamo velik problem s segmentacijo. To segmentacijo na trgu dela, ki jo občutijo najbolj mladi, povzročajo predvsem stroškovno neenako obravnavane različne oblike dela. Študentsko delo je bilo do tega trenutka daleč najcenejša oblika dela, zato je bila zelo pogosto uporabljena in včasih tudi, na žalost, zlorabljena. Po drugi strani pa zaradi tega, ker je stroškovno tako ugodna, je prekerna, torej ne zagotavlja nobenih socialnih pravic študentom in dijakom, ki opravljajo to obliko dela. S tem predlogom stroške te oblike dela povečujemo, vendar jih ne povečujemo na način, da bi rekli, da se nekaj plača zato, da se plača. Mladi dobijo s tega naslova tudi polno priznано pokojninsko dobo, kar je pomembno. Tudi zdravstveni prispevek se bo plačal. Stroškovna obremenitev tega dela pa bo še vedno mnogo nižja kot so druge oblike – podjetna, avtorska ali pogodba iz zaposlitve. Zakon, ki ga bomo tudi danes, ko ga boste

obravnali, interventni, pa bistveno znižuje prispevke od plačila pogodbe o zaposlitvi za zaposlovanje mladih. Če interventno zaposliš mladega za nedoločen čas, ki je brezposeln vsaj tri mesece, je to ugodneje, kot je v primeru študentskega dela, kar je pomembna spodbuda, da bomo zaposlovali mlade za nedoločen čas. Pomembno pri tem zakonu je tudi to, da smo dosegli dogovor s Študentsko organizacijo. Veliko pogovorov in veliko besed je bilo o sami reformi ali spremembi študentskega dela že dlje časa, več kot leto in pol in že prej, v prejšnjih mandatih; spomnite se Zakona o malem delu. To je nek proces, kjer smo dolgo potrebovali za to soglasje. Verjamem, da bo danes široka podpora tem spremembam in da bomo skupaj v naslednjem letu nadaljevali v tej smeri. Morda sem še eno stvar pozabila omeniti. Pomemben je tudi dogovor o minimalni urni postavki zaradi tega, ker bodo študentje plačevali prispevek pokojnine od vrednosti napotnice. Nujno je bilo določiti tudi to minimalno osnovo, da ne bi delodajalci prevzeli celotni strošek na študente in dijake.

Želim si vaše podpore. Hvala zaenkrat.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici odbora gospe Urški Ban.

URŠKA BAN (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala lepa za besedo. Spoštovani poslanke in poslanci!

Odbor za finance in monetarno politiko je na 10. nujni seji 11. 12. 2014 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona za uravnoteženje javnih financ, po nujnem postopku. Odbor je poleg zakonskega predloga prejel še mnenje Zakonodajno-pravne službe, mnenje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, ki predlog zakona podpira, amandma treh koalicijskih poslanskih skupin k 6. členu zakonskega predloga in amandmaje Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 1. in 2. členu zakonskega predloga. Seji odbora so prisostvovali predstavniki Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, predstavniki Ministrstva za finance, predsednik Študentske organizacije Slovenije in predstavnik Zakonodajno-pravne službe.

Iz dopolnilne obrazložitve členov, ki jo je podal državni sekretar Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, izhaja, da besedilo uvaja rešitve, ki zagotavljajo višjo socialno in ekonomsko varnost dijakov in študentov, z vključitvijo začasnega in občasnega dela dijakov in študentov v sisteme socialnih zavarovanj. Navedeno je bilo, da je bilo glede predložene ureditve študentskega dela – ki do določene mere predstavlja socialni korektiv z zagotovitvijo določene socialne varnosti,

pridobitve in priznanja delovnih izkušenj – opravljenih kar nekaj pogovorov. Po načelu, da vsako delo šteje; vsak, ki dela, plačuje tudi prispevke; s tem ne gre za dodatno obdavčitev študentov in dijakov, temveč za pridobljene pravice iz tega naslova. Predlog uvaja prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter tudi zdravstveno zavarovanje za študente; ob temeljnem poudarku, da se strošek delodajalca bistveno ne spreminja, ob ohranitvi potrebne fleksibilnosti in brez dodatnih administrativnih bremen. Na podlagi zaveze s Študentsko organizacijo sočasno tečejo prizadevanja za priznanje delovnih izkušenj iz naslova študentskega dela. V predlogu je zagotovljena minimalna urna postavka 4,5 evra bruto oziroma 3,8 neto, predvidena po minimalni plači, kar predstavlja osnovni potreben segment varnosti študentom. V izkazanih skupnih dogovorih s Študentsko organizacijo besedilo nedvomno rezultira visoko stopnjo usklajenega dialoga.

V nadaljevanju je predstavnik Zakonodajno-pravne službe poudaril, da amandma treh koalicijskih poslanskih skupin k 6. členu upošteva dano opozorilo Zakonodajno-pravne službe. V razpravi, ki je bila osredotočena na amandmaje Poslanske skupine SDS k 1. in 2. členu, so bila izražena določena stališča, pomisleki in mnenja. Izražen je bil pomislek, da gre za dodatna bremena mladih, ne nazadnje s prispevki iz študentskega zaslužka, čeprav po drugi strani tovrstno delo predstavlja socialni korektiv. V nadaljevanju je bilo posebej izpostavljeno področje pripravništva. Predstavljena sta bila amandmaja, po katerih se koncesijske dajatve, ki se namenijo Študentski organizaciji Slovenije ter posrednikom, prepolovijo in namenijo za zaposlovanje mladih pripravnikov, kar po izraženem mnenju pomeni celovit ukrep, ki bo ukinil volonterska pripravništva in mladim omogočil vstop na trg delovne sile z zagotovitvijo potrebnih sredstev za plačana in kvalitetna pripravništva preko trajnostnega vira financiranja. Iz zaključnih pojasnil predstavnika Vlade izhaja, da zastavljeni cilji ne zadevajo le študentskega dela, temveč tudi področje plačanih pripravništev z naborem najučinkovitejših ukrepov znotraj programskih shem pristojnih resornih ministrstev. Poudaril je, da bodo v prihodnje tudi v razpoložljivem okviru evropskih sredstev zagotovljena potrebna sredstva za plačana pripravništva. V tem okviru je za plačana pripravništva trenutno razpoložljivih 24 milijonov evrov za leti 2014 in 2015. V domeni socialnega dialoga, na področje katerega posegata dopolnili, pa je potreben konsenz.

Ob izvedeni obravnavi je odbor sprejel amandma koalicijskih poslanskih skupin k 6. členu; ni pa sprejel amandmajev Poslanske skupine SDS. V nadaljevanju je odbor glasoval o vseh členih predloga zakona in jih sprejel. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije - krščanskih demokratov, v njenem imenu gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSI): Spoštovani predsednik, ministrica s sodelavci, kolegice in kolegi!

Študentsko delo je anomalija in se v veliki meri zlorablja. Predvsem v zadnjih petih letih je jasno, da ne služi svojemu namenu. To naj bi bilo pridobivanje delovnih izkušenj med študijem, zaželeno na svojem strokovnem področju, ki bi vodilo v sklenitev rednega delovnega razmerja s tistimi, ki se v obdobju študentskega dela dobro izkažejo. Namesto tega se delodajalci te oblike dela v veliki meri poslužujejo kot najbolj fleksibilnega načina zaposlovanja, vendar po izteku statusa študenta dotedanje delavce enostavno zamenjajo z novimi, ki takšen status še nimajo. Nekdanji delavci pa ostanejo velikokrat nezaposleni, brez uradno priznanih delovnih izkušenj ter brez kakršnihkoli pravic iz zdravstvene ali pokojninske blagajne. V tej luči je po mnenju nas, krščanskih demokratov dobro, da se ta oblika dela oprispelje in da se določi minimalna urna postavka, saj bo zaradi tega manjša motivacija delodajalcev, da se poslužujejo te oblike zaposlitve namesto redne zaposlitve delavcev. Z vidika programa Nove Slovenije pa je vsaka regulacija lahko problematična, saj posega v svobodo trga. Upamo, da so predlagatelji dobro proučili vse možne posledice takšne spremembe ureditve področja. Gre za posebej občutljivo zadevo, saj je študentsko delo velikemu številu študentov, predvsem tistim s težjim socialnim položajem, pomemben socialni korektiv. Nemalo študentov si ravno s tem delom sploh omogoči možnost študija. Krščanski demokrati pa moramo opozoriti na eno problematično rešitev, ki jo novela prinaša. Skrbi nas drastično znižanje odstotka koncesijske dajatve, ki bo namenjen za štipendije po 1. 1. 2016. Po tem datumu naj bi bili za štipendije namensko odvedeni le še 2 odstotni točki od že tako znižane koncesijske dajatve od študentskega dela. Iz 23 % koncesijske dajatve, od katere je 67 % namenjeno za štipendije po ZUJF; ob sprejemu se koncesijska dajatev znižuje na 9,59 %, od katerih je le še 20,86 % namenjenih za štipendije.

Gospodje in gospe. Je to ob trenutnih razmerah pametna poteza? Iz česa bo država financirala štipendije? Spoštovana ministrica, kateri bodo viri za štipendiranje v letu 2015 in 2016 oziroma kriteriji za pridobitev štipendije? Ali ostajajo enaki ali jih boste spremenili? Upajmo, da ne zaostri. Opozorjamo vse pristojne na to – upamo – napako in pozivamo, da se področje sistemsko uredi. Ni zanemarljivo, da je Zakonodajno-pravna služba opozorila na kar nekaj pomanjklivosti in napak tega zakonskega predloga.

Poslanska skupina Nove Slovenije - krščanskih demokratov novele ZUJF ne bo podprla.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Zavezništvo Alenke Bratušek, v njenem imenu mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS ZaAB): Spoštovana ministrica, kolegice in kolegi!

Ne prav dolgo nazaj smo imeli pred seboj Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uravnoteženju javnih financ. Takrat smo obravnavali odpravo neustavne situacije, ki jo je omenjen zakon povzročil. In če smem omeniti, to ni bila edina neustavnost, ki jo je ZUJF povzročil; in tako tudi ne prva odprava tovrstne nepravilnosti. Zakon o uravnoteženju javnih financ je eden tistih zakonov, ki je že od samega sprejema v letu 2012 dvigoval veliko prahu. Postopek sprejema zakona, ki je posegel v materijo 39 različnih zakonov, je bil – in prepričana sem, da se o tem danes večina tukaj v državnem zboru strinja – neprimeren. Naj spomnim, zakon se je sprejemal po nujnem postopku, brez predhodnega usklajevanja, brez upoštevanja pripomb zainteresirane javnosti in, kot že uvodoma povedano, zakon je posegal v materijo 39 različnih zakonov. Interventni zakon, kar naj bi ZUJF ob nastanku bil, je uvajalčasne in trajne ukrepe. Dotikal se je področja socialnih pravic, pravice do upokojevanja, plač v javnem sektorju in tudi načina obdavčevanja najemnin in obresti, višine davka na vodna plovila, motorna vozila in tako naprej, da ne naštevam vseh ukrepov, ki jih ZUJF vsebuje. Vsekakor tudi ni pripomogel k transparentnejšemu pravnemu okolju. Ne tako dolgo nazaj, če sem natančna, pred enim mesecem smo opravili širšo razpravo o tem, ali naj se ZUJF dopolnjuje in spreminja ter tako podaljšuje njegova veljavnost. V Poslanski skupini Zavezništva smo mnenja, da takega zakona, kot je ZUJF, ni smiselno podaljševati; še več. Menimo, da bi bilo edino prav, da se vsi trajni ukrepi, ki jih je uvedel ta zakon, uredijo znotraj matičnih zakonov; časni ukrepi pa bi tako že po svoji naravi morali ugasniti po roku, za katerega so bili sprejeti. Tako je bilo ob njegovem sprejemu tudi predvideno, pa ne. Vlada se je očitno odločila, da je ZUJF primeren material, da se novi ukrepi urejajo prav v njem, v zloglasnem ZUJF. Tako imamo tudi danes na eni strani pred seboj ta interventni zakon in na drugi strani izplen dolgotrajnega dogovarjanja in pogajanja s študenti in dijaki, ki so bila začeta že v času prejšnje vlade. Glavni namen današnjega spreminjanja in dopolnjevanja je pravzaprav reforma študentskega dela. In poudarjam, interventni zakon dopolnjujemo z reformo študentskega dela. Ne morem govoriti v imenu ostalih poslanskih skupin, a če izrazim stališče naše poslanske skupine, Poslanske skupine

Zavezništva, potem je to vsaj nenavadno, da se ne izrazim kako drugače. Sami regulaciji in dokončni ureditvi študentskega dela vsekakor ne nasprotujemo. Še več, znano je, da smo prav mi začeli pogajanja s pristojnimi študentskimi in dijaškimi organizacijami. Prav naša vlada je v programu prepoznala nezavidljiv položaj mladih in sploh sedaj v času krize, ko so prav mladi plačali nesorazmerno visoko ceno. Obstoječe začasno in občasno delo dijakov in študentov mladim omogoča pridobivanje delovnih izkušenj, stik s trgom dela in možnost dodatnega zaslužka. Delodajalcem pa v določeni meri zagotavlja fleksibilno delovno silo za pokrivanje izrednih kadrovskega potreb. Dosežen dogovor bo študentom in dijakom, ki se bodo vključevali v študentsko delo, zagotavljal višjo stopnjo socialne in ekonomske varnosti, na trgu dela pa ne bo dopuščal anomalij, ki smo jim priča danes. Določa se minimalna urna postavka, začasno in občasno delo bo vključeno v pokojninsko, invalidsko zavarovanje ter zdravstveno zavarovanje. Od zneska na napotnici se bodo plačevali prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, delodajalci pa bodo plačevali prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, prispevke za zdravstveno zavarovanje, prispevke za poškodbe pri delu in poklicne bolezni ter koncesijske dajatve.

V Poslanski skupini Zavezništva pozdravljamo dosežen dogovor, ki je bil več kot potreben. Nikakor pa ne moremo sprejeti argumentov za njegovo urejanje v interventnem zakonu. Tudi pomanjkanje časa in hitenje s sprejemom zakona ne more biti razlog, da se ni pripravil poseben zakon, ki bi mladim še dodatno priznal ustrezen status in mesto v družbi.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke Mira Cerarja, v njenem imenu mag. Klavdija Markeš.

MAG. KLAVDIJA MARKEŽ (PS SMC): Spoštovani vsi prisotni, še enkrat prijazno pozdravljeni z moje strani.

Drži, želela bi predstaviti stališče Stranke Mira Cerarja in sporočiti javnosti ter vsem prisotnim, da je poglobljen namen Predloga zakona za uravnoteženje javnih financ odpraviti anomalijo na trgu dela, na katero v priporočilih Sveta v zvezi z Nacionalnim reformnim programom Slovenije za leto 2012–2013 in z mnenjem Sveta o slovenskem Programu stabilnosti za obdobje 2012–2015 opozarja Evropska unija, in predstavlja pravzaprav eno izmed zavez Slovenije v Nacionalnem reformnem programu za leti 2013–2014; hkrati pa ni zanemarljivo, da ima relevantne posledice za javnofinančne prihodke naše države. Bistveno pri vsej tej odpravi anomalij je, da je ključni cilj, ki zasleduje Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona za uravnoteženje javnih financ, zagotovitev višje socialne in ekonomske varnosti dijakov in

študentov. Pomembno je tudi, da zagotovimo vključitev začasnega in občasnega dela dijakov in študentov v sisteme socialnih zavarovanj in da odpravimo ter preprečimo obstoječe anomalije in zlorabe na trgu dela. Predlog zakona vpeljuje v ureditev študentskega dela polne prispevke delodajalca in zavarovanca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter prispevke delodajalca za zdravstveno zavarovanje. Hkrati pa sorazmerno prilagaja vse temeljne sestavine obstoječe koncesijske dajatve. Menim, da je zelo pomembno, da poenotimo delo študentov in dijakov ter nekako sledimo načelu, da pravzaprav vsako delo šteje, kajti to pomeni, da s študentskim delom omogočimo plačevanje prispevkov v socialno blagajno. Zavedamo se, da smo starajoče se prebivalstvo in da naša socialna blagajna ali pokojninska, da tako rečem, potrebuje določene prispevke. Po drugi strani pa mladim omogočimo, da postanejo enakopravni tudi odraslim, starejšim v smislu, da imajo priznano delovno dobo in vstopajo v javni pokojninski sistem, ki temelji predvsem na medgeneracijski solidarnosti. Izhajajoč iz tega bi želela poudariti, da predlog zakona prinaša novost pri priznavanju delovnih izkušenj, pridobljenih s študentskim delom, kar je tudi zelo pomembno v današnjem času, kajti vemo, da mladi na nek način nimajo možnosti se zaposliti, se jim delovne izkušnje ne priznavajo, se jim dajejo velikokrat tudi manj pomembna dela. Menim, da jim moramo dati možnost ravno s tem. Ta ukrep – Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona za uravnoteženje javnih financ je eden izmed teh. Študentje imajo velik problem, ko so iskalci prve zaposlitve, kajti do sedaj kljub večletnemu opravljanju študentskega dela, po zaključku študija teh izkušenj niso mogli prikazati kot formalnih. Vsi vemo, da so delali, delali tudi do zgodnjih 30 let in še dlje, vendar menim, da so to anomalije v našem sistemu, ki jih bomo s predlogom sprememb tega zakona na nek način odpravili. V bistvu kažejo pot naprej, da bomo sprejeli številne ukrepe, ki bodo sistemsko uredili težave na področju dela študentov in dijakov.

Omenila bi še, da se inštitut študentskega dela s predlogom zakona prilagaja na način, da bo študentu zagotavljal višjo stopnjo socialne in ekonomske varnosti. Bistveno pa je, da se osnovni mehanizmi ne spreminjajo. Študentsko delo bo tudi v prihodnje potekalo preko tako imenovanih študentskih servisov in na podlagi napotnice, pretežno v elektronski obliki, ter brez nekih dodatnih administrativnih bremen. Pomembno se mi zdi, da dokončno določimo minimalno urno postavko za opravljeno delo, da se določi vrednost prispevka za zdravstveno zavarovanje in tudi prispevek za poškodbe pri delu ter poklicne bolezni. Drži, da se koncesijska dajatev v višini 16 % s 1. 1. 2016 nekoliko zniža, vendarle pa je ta predlog vlada podpisala skupaj s Študentsko organizacijo Slovenije. Gre za pomemben dogovor v smislu, da si vsi skupaj prizadevamo

za vzpostavitev stabilnosti in izhod iz krize naše države. Izhajajoč iz slednjega in ob podpori, ki jo v Poslanski skupini Stranke Mira Cerarja izražamo k predlogu obravnavnega zakona, še enkrat poudarjam, da je pomen implementacije omenjenega dogovora zelo pomemben in bo omogočil približevanje k celoviti reformi študentskega dela, kar se mi zdi še posebej pomembno ... / znak za konec razprave/. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, v njenem imenu gospod Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala še enkrat za besedo, gospod predsednik. Spoštovana gospa ministrical!

V Poslanski skupini SDS ocenjujemo, da je glavni namen novele zakona o uravnoveženju financ samo en – udariti po žepu dijake in študente. Ne urediti študentskega dela, ker potem bi ga urejali v področnem zakonu, torej v Zakonu o študentskem delu; ne pa da v nekem interventnem zakonu, imenovanem ZUJF, urejamo študentsko delo. Menimo, da gre za nov davek, katerega pa bodo plačali izključno mladi, tisti, ki opravljajo delo preko napotnice – dijaki in študentje. Izračuni kažejo, da bo dijak in študent, ki je do danes prejel 100 evrov plačila, po novem plačal 15 evrov prispevkov za socialne pravice, za katere danes 90 % mladih pravi, da jih ne bodo nikoli deležni ali da jih ne bodo nikoli mogli izkoristiti. Torej, 15 evrov manj zaslužka na 100 evrov je kar nekaj, posebej za tiste, saj poznamo precej mladih, ki smatrajo študentsko delo kot socialni korektiv. Moramo vedeti, da je povprečen zaslužek preko študentske napotnice v Sloveniji na mesec okrog 225 evrov. Vidimo, da bodo mladi precej prikrajšani. V Državnem zboru mnogi zelo radi govorijo o medgeneracijski solidarnosti. Ampak spoštovane in spoštovani, če bo kdo rekel, da je Slovenija ali da smo kot družba medgeneracijsko solidarni in usklajeni, bi ga morali vprašati po zdravju. Mnogi –sociologi, družbeni delavci, raziskovalci – ugotavljajo, da je zaradi gospodarske krize, v kateri se je znašla Evropa oziroma svet, predvsem mlada generacija tista, ki jo označujejo za izgubljeno generacijo. In mislim, da bi morali tukaj vsi, vseh nas 90, tudi vlada, vložiti napore, da temu ne bo tako. Ampak žal gre ta predlog v degradacijo položaja mladih.

Na obravnavi na Odboru za finance smo v Poslanski skupini SDS predlagali sistemsko rešitev, tudi dva amandmaja, s katerima bi prepolovili sredstva za študentske servise in Študentsko organizacijo Slovenije. Ta sredstva pa bi namenili za zaposlovanje in plače volonterskih pripravnikov. Bil je zelo konkreten sistemski ukrep, ki bi zagotovil financiranje in plačo vsakemu volonterskemu pripravniku od naslednjega leta naprej. Žalosti nas, da nam koalicija ni prislughnila. Privarčevali bi verjetno lahko tudi tako, da bi študentsko delo v večji

meri posredoval Zavod za zaposlovanje Republike Slovenije. Morda ne veste, da študentsko delo lahko že danes posreduje Zavod za zaposlovanje, ampak je delež izdanih napotnic mizeren, ni vredno omembe, lahko rečemo skoraj nič. In če bi država imela interes kaj zaslužiti, dobiti denar nazaj, bi nekaj naredila; ne pa da aktivno miruje cel čas in samo opazuje situacijo. Študentsko delo – torej socialni korektiv, ki pa bo ob podražitvi študentskega dela dostopno vse manj mladim, torej dijakom in študentom. Opozoril bi rad, da podražitvi oziroma reformi študentskega dela nasprotuje tudi Združenje delodajalcev Slovenije, ob tem pa bi tudi mi radi opozorili, da se nižajo koncesijska sredstva, namenjena za štipendije. Gre za nedopusten poseg v pravico štipendije. Štipendijska politika v Sloveniji ni učinkovita, ogromno sredstev žal ostaja zaradi nečloveških kriterijev. Mislim, da je tukaj ogromno rezerv in potencialov.

Dovolite mi, da za konec, ker smo v predprazničnem času, zaključim s tole mislijo. Božiček je edini večji gospod, ki kaj prinese; vsi drugi jemljejo, tako kot ta vlada. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, v njenem imenu gospa Marija Antonija Kovarčič.

MARIJA ANTONIJA KOVARČIČ (PS DeSUS): Lep pozdrav, gospod predsednik. Gospa ministrical in sodelavci, pozdrav tudi poslankam in poslancem!

Študentsko delo ima pozitiven vidik na socialnem področju za dijake in študente, saj ne moremo mimo resnice, da je danes zaslužek iz tega naslova v mnogih primerih pravzaprav socialni korektiv zaradi nizkega oziroma slabega ekonomsko-socialnega statusa dijakove in študentove družine. Ta oblika dela je za delodajalce v tem trenutku najugodnejša, predvsem z vidika stroškov, saj se dejansko od tega dela – razen nekaj malega namenskih koncesijskih dajatev ter minimalnih pavšalnih zneskov za posebna zdravstvena zavarovanja – ne plačuje nikakršnih dajatev oziroma prispevkov v socialne blagajne. Posledično je razumljivo, da dijakom in študentom ne pripadajo nikakršne pravice. Študentsko delo odpira tudi problematičnost nelojalne konkurence ter zlorab študentskega dela. Zaradi nizkih stroškov dela se delodajalci masovno poslužujejo nadomeščanja rednih zaposlitev s to prekerno, vendar povsem zakonito varianto dela, čeprav imajo mnoga razmerja med študentom in delodajalcem čisto klasične elemente pravega delovnega razmerja. Študenti nemalokrat delajo nepretrgano več mesecev ali celo let; kdaj le študirajo. Iz analiz študentskega dela izhaja ugotovitev, da je stopnja prehoda iz enega v drug letnik med študenti, ki so aktivni preko študentskega dela, precej nižja od prehoda vseh ostalih. Naj spomnim še na

nedavno razpravo na Komisiji za nadzor javnih financ, ko smo obravnavali revizijsko poročilo Računskega sodišča z naslovom Navidezni vpisi v programe višješolskega in visokošolskega izobraževanja. Po predstavljenih podatkih so fiktivni vpisi državo v zadnjih treh letih stali najmanj 50 milijonov evrov. Če bi teh 50 milijonov evrov namenili štipendijam – kaj bi to pomenilo?! Če se malo poigram s števkami, ki predstavljajo študente, ki prejemajo državno štipendijo – teh je bilo v letu 2013 15 tisoč 603 –, ter povprečno višino štipendije, ki je v letu 2013 znašala 192 evrov, bi bilo lahko po mojem izračunu na letni ravni najmanj petkrat več državnih štipendij. To pa ni več majhna številka. Tisto, kar poleg zlorabljanja študentskega dela ter povzročanja nelojalne konkurence in segmentacije na trgu dela še bolj bije v oči, je to, da s to obliko dela ni poskrbljeno za socialno varnost dijakov in študentov, saj iz tega naslova nimajo nobenih pravic, niti se jim to delo ne priznava kot formalno delovna izkušnja.

V Poslanski skupini Desus se zato strinjamo s ciljem, ki ga Ministrstvo za delo in seveda vlada želita doseči s tem zakonom. To pa je uresničitev načela – vsako delo šteje. Na podlagi tega bodo dijaki in študentje ob uvedbi plačevanja prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter zdravstveno zavarovanje pridobili tudi pravice iz teh naslovov. Pričakovano je, ta nova obremenitev študentskega dela je deležna velikih kritik s strani gospodarstva, saj se bo ta oblika nekoliko podražila tudi zaradi določitve minimalne urne postavke na 4,5 evrov bruto. V Desusu se seveda ne strinjamo z nasprotovanjem. Podpiramo novo urno postavko, če pomislim, da se tudi po regijah ta razlika zelo kaže. Na primer, na Koroškem študent, ki dela kot natak, zasluži 2,75 evra; medtem ko se v Ljubljani plačilo giblje med 4 in 5 evri.

Poslanska skupina Desus bo oboje podprla. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, v njenem imenu gospod Matjaž Nemeč.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala, predsednik. Spoštovana ministrica, dragi kolegi!

Pred nami je novela Zakona o uravnoteženju javnih financ, s katero po večkratnih poskusih delno urejamo študentsko delo. Čeprav bi želeli, da se le-to končno uredi na sistemski ravni, tako kot so danes tudi kolegi že ugotavljali, smo z rešitvijo zadovoljni, ker menimo, da gre vseeno korak v pravo smer in korak naprej. Možnost dela za študente in dijake pomeni izboljšanje življenjskega standarda, večjo samostojno in tudi pridobivanje izkušenj ter kompetenc; s tem pa tudi vstop v socialno delovno omrežje, ki jim bo omogočilo poznejšo zaposlitev. Študentsko delo mladim omogoča pridobivanje delovnih izkušenj, stik s trgom dela in možnost dodatnega zaslužka. Žal pa

predstavlja v teh kriznih časih tudi socialni korektiv. Podatki kažejo, da se obseg študentskega dela iz leta v leto povečuje v obsegu opravljenih ur ter tudi v obsegu dohodkov iz tega naslova. Študentje so močna konkurenca trgu dela, saj njihovo povprečno plačilo za podjetja predstavlja nižje stroške kot povprečno plačani delavci. Poleg stroškovne konkurenčnosti pa je razlog odločitve delodajalca o zaposlitvi študenta tudi večja fleksibilnost pri zaposlovanju. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da je navidezno štirirajoča mladina ujeta v spiralo negotovih priložnostnih del in zato dolgoročno bistveno bolj izpostavljena marginalizaciji na trgu dela. Podaljševaje izobraževanja mladih podaljšuje tudi odvisnost od staršev in ruši sistem vsem dostopnega visokošolskega izobraževanja, saj zaradi fiktivnih vpisov država namenja iz proračuna tudi več sredstev, kot bi jih bilo sicer treba. Pri tem pa študentsko delo ne omogoča socialne varnosti in ga ni mogoče uveljaviti niti kot delovne izkušnje niti kot pokojninsko dobo. In to spreminjamo z novelo tega zakona. S predlogom, ki je danes na mizi, obstoječi institut študentskega dela prilagajamo na način, da bo študentom zagotavljal višjo stopnjo socialne in ekonomske varnosti, trgu dela pa ne bo povzročal anomalij, ki smo jim bili priče do danes. Osnovni mehanizmi študentskega dela se s predlogom zakona ne spreminjajo. Študentsko delo bo tudi v prihodnje potekalo preko organizacij, tako imenovanih študentskih servisov, na podlagi napotnice pretežno v elektronski obliki, kot je bilo danes že povedano, in brez dodatnih administrativnih bremen, ki bi kakorkoli zavirala ta proces. Po vzoru minimalne plače se določa minimalno urno postavko v višini 4,5 evre bruto. Začasno in občasno delo dijakov in študentov pa bo po novem vključeno v pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter tudi v zdravstveno zavarovanje. Moram reči, da je bilo na tem področju danes povedanih kar nekaj neresnic, upam, da bo priložnost, da bo o tem tudi ministrica lahko kaj več povedala. Naj omenim samo eno, da štipendije ne bodo na noben način posegale v proračun oziroma se jih bo prav iz tega na nek način financiralo, da ne bomo posegali v uravnoteženje le-tega. Kljub vključitvi prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, prispevkov za zdravstveno zavarovanje in sorazmernemu zvišanju stroškov začasnega ter občasnega dela dijakov in študentov je treba poudariti, da bo začasno in občasno delo dijakov tudi v prihodnje ostalo ena najcenejših oblik na trgu dela.

Socialni demokrati bomo zaradi teh in drugih razlogov predlagani zakon tudi podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, v njenem imenu Luka Meseč.

LUKA MESEC (PS ZL): Spoštovani predsednik, spoštovani zbor! Hvala za besedo.

Uvodoma bom ponovil, kar sem že rekel na tem mestu pred časom. Ne razumem, zakaj se je ta vlada odločila, da bo vladala s spreminjanjem in dopolnjevanjem enega od najslabših zakonov, ki so bili kdajkoli sprejeti v Državnem zboru. S tokratnimi spremembami Zakona o uravnoteženju javnih financ skuša vlada krpiti sistemske probleme trga dela, konkretno – študentsko delo. S predlaganimi popravki naj bi se študentsko delo po obremenitvah in po pravicah, ki izhajajo iz dela, približalo redni zaposlitvi. Če si pogledamo stvar поблиže, hitro postane jasno, da se standardu redne zaposlitve približujejo samo obremenitve, ne pa tudi pravice. Če bi vlada sledila priporočilu Zakonodajno-pravne službe in bi pojasnila, kako se bo na primer izračunavala pokojninska doba, za katero bodo študentje plačevali prispevke, bi bilo navideznega miru med študenti kmalu konec. Za en mesec priznane pokojninske dobe bo namreč moral študent, ki bo zaslužil minimalne 4,5 evre na uro, delati 202 uri mesečno. To pomeni, da bo moral študent za štiri tedne pokojninske dobe delati pet tednov. Država bi morala vsem zagotoviti enak dostop do izobraževanja, a ta dostop je na vseh ravneh omejen s socialnim in ekonomskim položajem; najbolj ravno v visokem šolstvu. Tisti študentje, ki se morajo preživljati brez podpore staršev in štipendij, so zaradi zgrešene ekonomske in socialne politike te države prisiljeni v študentsko delo. Tem študentom ta zakon spet ne daje ustrezne socialne varnosti, ampak še poslabšuje njihov položaj z višanjem obremenitev. Dalje. S tem, ko zakon študente tlači v 18. člen Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, jih uvršča med drugorazredne zavarovance, ko gre za pravice na podlagi invalidnosti. Osebe, zavarovane po 18. členu tega zakona, torej prekerni delavci, namreč nimajo nobenih pravic na podlagi invalidnosti tretje kategorije, imajo samo pravice na podlagi invalidnosti druge kategorije. V Združeni levici zato predvidevamo, da bodo posledice uveljavitve teh sprememb podobne kot leta 2013, ko so bili po načelu Vsako delo šteje dodatno obdavčeni dohodki prekerkih delavcev, ki delajo na podlagi avtorskih in podjemnih pogodb. Delodajalci bodo našli načine, kako dodatne stroške prevaliti na svoje delavce, kar pomeni nižanje njihovih neto dohodkov. Študentje so si tukaj izborili vsaj minimalno urno postavko, ki naj bi omejila konkurenco do dna, ki vlada med prekernimi delavci. Vendar pa je treba pogledati stvari v oči in si priznati, da obstaja cel kup načinov za izigravanje teh predpisov, ki se uporabljajo pri običajnih delovnih razmerjih. Stvari namreč gredo v krizi tako daleč, da morajo nekateri delavci oziroma marsikateri delavec pristati na primer na prirojevanje števila opravljenih ur, da lahko obdrži delo, kar je še toliko pogostejše pri študentskem delu.

V Združeni levici načeloma ne nasprotujemo zakonom, ki uzakonjajo dogovor med vlado in zastopniki družbenih interesov; v tem primeru pa si ne upamo prevzeti soodgovornosti za dogovor, pri katerem je šibkejša stran, torej študentje, po našem mnenju dobila bistveno manj kot razumni minimum, ki bi ga lahko od nje zahtevali. Ne moremo prevzeti soodgovornosti za dogovor, v katerem se za parolo Enake pravice za vse skrivajo le višje obremenitve za študente, hkrati pa se jim nižajo koncesijska sredstva za štipendije in ohranajo dobički iz študentskih servisov. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: S tem smo končali s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zborni opravili danes v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **7.B TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O IZVRŠEVANJU PRORAČUNOV REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETI 2014 IN 2015, PO NUJNEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, državni sekretarki na Ministrstvu za finance mag. Mateji Vraničar.

MAG. MATEJA VRANIČAR: Spoštovani gospod predsednik, hvala za besedo. Spoštovani gospe in gospodje poslanci!

Osnovni cilj predloga zakona, ki je pred vami, je uzakoniti rešitve, ki bodo omogočile tekoče in nemoteno izvrševanje proračuna države v letu 2015. V predlog zakona so vključene tudi nekatere druge določbe, ki morajo biti uveljavljene pred začetkom proračunskega leta, na katerega se nanašajo, in nekatere druge določbe, ki jih želimo uveljaviti čim prej.

Predlog zakona ne uzakonja posebnih novih načel ali temeljnih proračunskih principov, saj so le-ta opredeljena že v Zakonu o javnih financah. Vsebinsko predlaganega zakona je mogoče povzeti v nekaj ključnih točkah. Izpostavljam le najbolj pomembne. Pripoznata se vodni in podnebni sklad kot proračunska sklada ter omogoči prenos sredstev iz dosedanjih namenskih postavk v oba proračunska sklada. Natančno se določa, v katerem letu je treba zagotoviti pravice porabe za plačilo obveznosti po pravnomočnih sodnih ali upravnih odločbah in poravnava, kadar le-te nalagajo plačila obveznosti v prihodnjih letih. Vzpostavlja se pravna podlaga za to, da se

posamezne terjatve države do dolžnikov smejo pod določenimi pogoji prodajati, in določa, v katerih primerih kapitalskih naložb in terjatev ni potrebno vključiti v letni program prodaje finančnega premoženja. Dopusča se možnost dodatnega deficita državnega proračuna do višine zahtevkov za povračilo sredstev evropske kohezijske politike, ki so ob koncu posameznega koledarskega leta že posredovani Evropski komisiji, niso pa še izplačani. Spreminjata se določbi 49. in 51. člena na način, da bo posrednim uporabnikom soglasje k finančnemu načrtu, programu dela, kadrovskemu načrtu vedno izdajal organ, ki izvršuje ustanoviteljske pravice. Hkrati se določa izrecna pravna podlaga, da se posredni uporabniki državnega in občinskih proračunov v letu 2015 lahko začasno financirajo do sprejema rebalansa proračuna države oziroma sprejema občinskega proračuna. Določa se obveznost zmanjševanja števila zaposlenih pri uporabnikih proračuna za 1 %, kar je sestavni del dogovora s sindikati. Določa se višina letnega dodatka za upokojene v letu 2015, znižuje se višina sredstev, ki se zagotavljajo iz proračuna države za nagrade članom Slovenske akademije znanosti in umetnosti, ter določa taksa za predrevizijski in revizijski postopek v primerih pravnega varstva v postopkih javnega naročanja.

Kot sem že omenila v uvodu, Vlada meni, da so predlagane spremembe nujne za nemoteno izvrševanje državnega proračuna v letu 2015, njihov sprejem pa nujen še pred začetkom proračunskega leta. Zato Vlada predlaga Državnemu zboru, da predlagani zakon sprejmete. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici gospe Urški Ban.

URŠKA BAN (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Spoštovani poslanci in poslanke!

Odbor za finance in monetarno politiko je na 11. nujni seji 12. decembra 2014 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada. Poleg zakonskega predloga je bilo odboru posredovano tudi mnenje Zakonodajno-pravne službe in mnenje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, ki predlog zakona podpira. V skladu s 129. členom Poslovnika Državnega zbora so amandmaje k predlogu zakona vložile koalicijske poslanske skupine k členom 7, 8, 10, 11, 12 in 13; Poslanska skupina SDS k 5. in 12. členu ter Poslanska skupina ZaAB k 6. členu. Članicam in članom odbora je bil na seji predložen tudi predlog za amandma odbora k 5. členu, ki ga je odbor v razpravi

sprejel. Seji odbora so prisostvovala predstavnice in predstavniki Ministrstva za finance in predstavnica Zakonodajno-pravne službe. V uvodni dopolnilni obrazložitvi je državna sekretarka na Ministrstvu za finance pojasnila, da predlog zakona vsebuje določbe, za katere je vlada ocenila, da jih je treba sprejeti še v letu 2014 za nemoteno in tekoče izvrševanje proračunov države v letu 2015. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je opozorila na pripombe iz pisnega mnenja službe glede določb, ki pomenijo odstopanje od celovite ureditve v sistemskih zakonih, ter opozorila, da takšno odstopanje od sistemske ureditve ogroža pravno varnost in načelo pravne države. Poudarila je, da gre za nujno časovno omejeno veljavo teh izjem, ki bi jih bilo v nasprotnem primeru treba urediti v sistemskih zakonih. Glede vloženih amandmajev koalicijskih poslanskih skupin je pojasnila, da se z njimi sicer temeljne pripombe službe ne odpravljajo, so pa na podlagi teh amandmajev posamezne določbe bolj jasne in določene. Tudi v povezavi z vloženimi amandmaji poslanskih skupin SDS in ZaAB je predstavnica službe opozorila na nesistemski pristop. V razpravi so nekateri članice in člani odbora izrazili nezadovoljstvo nad dodatnim zadolževanjem, povečevanjem proračunskega primanjkljaja, nepredvidljivostjo finančnih učinkov predlaganega zakona ter velikim številom določb, ki pomenijo odklik od sistemske zakonodaje. Izraženo je bilo tudi mnenje, da bi morala vlada vse zakone, ki urejajo proračun in javne finance, vključno z zakoni iz področja obdavčitve, predložiti v enem svežnju, kar bi pripomoglo k večji transparentnosti javnih financ. Državna sekretarka je pojasnila, da so v predlaganem zakonu tiste določbe, za katere je vlada ocenila, da morajo stopiti v veljavo pred začetkom proračunskega leta, na katerega se nanašajo. Poudarila je, da vlada pripravlja rebalans proračuna za leto 2015, ki bo posredovan v obravnavo hkrati z novelo ZIPRS. Postavljeno je bilo tudi vprašanje o predvidenem zmanjšanju povprečnine za financiranje občinskih nalog v letu 2015, glede katerega je državna sekretarka pojasnila, da pogovori z občinami še niso zaključeni in da bo vlada skušala dogovor z občinami doseči do 15. januarja 2015. V nadaljevanju so se razpravljavci osredotočili na 5. člen ter vloženi amandma Poslanske skupine SDS in predlog za amandma odbora k temu členu, ki se nanašata na višino terjatev in skupni obseg terjatev, ki se lahko prodajajo brez vključitve v letni program prodaje in brez soglasja Državnega zbora. Več pozornosti je bilo namenjeno tudi 6. členu, ki dopušča možnost dodatnega deficita državnega proračuna do višine zahtevkov za povračilo sredstev evropske kohezijske politike, ki so ob koncu leta 2014 že posredovani Evropski komisiji.

Po opravljeni razpravi je odbor v skladu z osmim odstavkom 131. člena sprejel

predlagani amandma odbora k 5. členu. Sprejel je tudi amandmaje koalicijskih poslanskih skupin, ni pa sprejel amandmaja Poslanske skupine ZaAB k 6. členu in Poslanske skupine SDS k 12. členu. Amandma Poslanske skupine SDS k 5. členu je postal brezpredmeten. Odbor je glasoval o členih skupaj in člene zakona sprejel. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Zavezništvo, v njenem imenu mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS ZaAB): Lep pozdrav vsem še enkrat!

Na tej 3. redni seji Državnega zbora bomo očitno večkrat obravnavali in sprejemali sistemske rešitve določenih problemskih vsebin. Od imenovanja vlade mineva skoraj 100 dni in danes že drugič odpiramo Zakon o izvrševanju proračuna za leti 2014 in 2015. Čez kakšna dva meseca bomo skupaj z rebalansom verjetno še tretjič odpirali taisti zakon. Torej bomo v slabih šestih mesecih kar trikrat obravnavali isti zakon, seveda vse v duhu sistemskih rešitev. In kaj bomo danes pravzaprav sprejemali? Rešitve lahko strnemo v nekaj skupin. Tiste, ki jih je treba sprejeti sedaj in se danes z njihovim sprejemom že mudi. Govorim o rešitvah, ki so rezultat pogajanj med vlado in sindikati ter se tičejo odhodkovne strani proračuna. Seveda smo vsi skupaj pazljivo spremljali pogajanja, ki so bila nekoliko nenavadna. Rezultat teh pogajanj je skoraj tak, kot bi bil, če bi že julija sprejeli dogovor, okoli katerega se je pogajal nek drug minister za javno upravo. Takrat se je današnjemu predsedniku Vlade tisti dogovor zdel ne zadosti dober. Res je, da niti danes ne vemo, kaj točno ga je takrat motilo, sploh ko vidimo, da danes sprejema praktično identične rešitve. No, razlika je v letnem času, ministru in tudi vladi, ki se je pogajala in ta dogovor sprejela. Zanimivo, kako se stvari obrnejo v le nekaj mesecih. V drugo skupino rešitev bi uvrstila dva nova sklada – podnebne in vodnega ter prihodke teh skladov. Tu ni kaj dodati. Pa takse za predrevizijski in revizijski postopek. Tu je še omejitev višine nagrad članom Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Vsekakor vsebine, ki nikakor ne sodijo v tehnični zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije. Rešitve, za katere Zakonodajno-pravna služba opozarja, da povzročajo odmik od sistemskih rešitev in slabo vplivajo na preglednost pravnega sistema. Tretja skupina pa je po našem mnenju tista, ki je nekoliko problematična. Tu govorimo o dodatnem zadolževanju, skupaj s povečanjem proračunskega primanjkljaja. Razlogi, ki so bili predstavljeni na matičnem delovnem telesu, nas niso popolnoma prepričali. Na eni strani seveda razumemo, da nastopijo težave, ko imamo konec leta že izstavljene zahtevke za povračilo

evropskih sredstev iz evropskega proračuna, denarja pa še ni nakazanega. Za izključno take situacije bi se vlada dodatno namensko zadolžila, ne bi pa enako namensko poravnala tega dolga, ko denar iz Evrope v proračun pride. In ta drugi del nas seveda moti. V tej tretji problematični skupini so potem še dodatne izjeme glede prodaje finančnega premoženja države. Tu sta nas zmotili dve zadevi – višina posamezne terjatve, ki je predmet take ureditve, govorimo o 7 milijonih, in skupna vrednost teh terjatev, ki se je na matičnem delovnem telesu znižala iz 70 na 30 milijonov. Skupna vrednost se je zmanjšala za več kot polovico in ta lahkotnost glede odločanja o skupni vrednosti nas je presenetila. Argumenti, zakaj izjeme in zakaj izključitev Državnega zbora iz procesa odločanja o prodaji premoženja, nas niso prepričali. V četrti skupini imamo še pokojnino oziroma natančneje letni dodatek za leto 2015.

V Poslanski skupini Zavezništva smo se odločili, da glede na sistemskost in sistemske rešitve v tem predlogu zakona, ki ga danes sprejemamo, vložimo amandma. Govorim o Petrolu in razpolaganju s kontrolnim deležem slednjega. Pričakujemo, da bomo v tem duhu sprejeli odločitev in pripoznali pomembnost Petrola kot družbe, o katerem kontrolnem deležu je prav, da odloča vlada. Gospe in gospodje, če v koaliciji mislite drugače, pa je prav, da to javnost ve. Ne morete govoriti eno, kako pomembno je razpolaganje z našim premoženjem oziroma našimi gospodarskimi biseri; in drugo, pustiti, da Petrol nekdo na tiho prevzame.

Glede na razpravo oziroma vaše odločitve glede tega se bomo v Poslanski skupini ZaAB tudi odločili, kako bomo pri glasovanju ravnali.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina SMC, v njenem imenu gospod Branko Zorman.

BRANKO ZORMAN (PS SMC): Spoštovani predsednik, predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

V Stranki Mira Cerarja Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 podpiramo. Osnovni cilj zakona je uzakoniti rešitve, ki bodo omogočile tekoče in nemoteno izvrševanje proračuna države v letu 2015. S predlaganim zakonom se določata vodni in podnebni sklad. S predlagano spremembo se namreč ukinjata namenski postavki, sredstva za ta namen pa se bodo od uveljavitve tega zakona dalje zbirala na proračunskih skladih. Zakon določa nove rešitve, s katerimi se urejajo primeri, kadar pravnomočna sodba, upravna odločba ali poravnava določa, da je obveznosti države treba poravnati v več prihodnjih letih. Po predlagani ureditvi bo sicer zaradi naloženega plačila obveznosti primanjkljaj sektorja države po

metodologiji ESA 2010 izkazan v letu, v katerem bo odločba ali poravnava postala pravnomočna. Na deficit državnega proračuna, ki se izkazuje po denarnem toku, pa bo navedena odločba imela vpliv v letu, v katerem bo obveznost dejansko plačana. Zakon tudi določa, v katerih primerih ni treba vključiti kapitalskih naložb in terjatev v letni program prodaje finančnega premoženja. Zakon dopušča možnost dodatnega deficita državnega proračuna do višine zahtevkov za povračilo sredstev evropske kohezijske politike, ki so ob koncu leta 2014 že posredovani Evropski komisiji. Zakon tudi določa višino letnega dodatka za upokoјence, ob upoštevanju, da bo Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d., za ta namen namenila 19 milijonov evrov.

Novela zakona spreminja tudi 49. in 51. člen ZIPRS 2014–2015 na način, da bo posrednim uporabnikom soglasje k finančnemu načrtu, programu dela in kadrovskemu načrtu vedno izdal organ, ki izvršuje ustanoviteljske pravice. Hkrati se določa izrecna pravna podlaga, da se posredni uporabniki državnega ali občinskih proračunov v letu 2015 začasno financirajo do sprejema rebalansa proračuna države oziroma do sprejema občinskega proračuna. Treba je še omeniti, da novela zakona v 8. členu vsebuje dopolnitev drugega odstavka 51. člena, ki predstavlja realizacijo dogovora o ukrepih za zmanjšanje obsega sredstev za plače in druge stroške dela v javnem sektorju za leto 2015, ki določa zmanjšanje števila zaposlenih v javnem sektorju za 1 %, tudi za obdobje januar 2015–januar 2016. Znižanje števila zaposlenih v navedenem obdobju pa ne velja za proračunske uporabnike, ki strošek poslovanja v letu 2015 znižajo na tak način, da vrednost oddaje del zunanjim izvajalcem zmanjšajo za ekvivalentno vrednost stroškov dela 1 % zaposlenih.

V Poslanski skupini Stranke Mira Cerarja ocenjujemo predlagan dogovor kot pozitivni pristop socialnega sporazumevanja, vsekakor pa pridobljeni čas za izvedbo strukturnih ukrepov v javnem sektorju ter za izvedbo strukturnih reform, ki bodo povečale konkurenčnost gospodarstva, zaposlenost in višjo gospodarsko rast. Zaradi tega bo Poslanska skupina Stranke Mira Cerarja Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 podprla.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, v njenem imenu mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Spoštovana predstavnica Vlade, kolegice in kolegi!

Pred nami je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za

leti 2014 in 2015. V Slovenski demokratski stranki se sprašujemo, zakaj je treba že drugič v roku enega meseca ponovno predlagati spremembe in dopolnitve Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije. Na Odboru za finance in monetarno politiko mi kakšnih direktnih pojasnil, ki bi nas prepričala, zakaj je to nujno potrebno, s strani predstavnikov Vlade nismo dobili. Na drugi strani bi radi opozorili na dejstvo, da je namen zakona, ki ureja izvrševanje proračunov, uveljavitev tistih rešitev, ki so nujno potrebne za tekoče in nemoteno izvrševanje proračunov. Te določbe naj bi bile glede na pooblastilo proračunskih uporabnikov, ki jih določa finančni okvir njihovega delovanja, nujen in neposreden pogoj za uveljavitev proračuna. Ker v nasprotju s proračunom vsebuje abstraktne pravice in obveznosti proračunskih uporabnikov, kot izhaja iz 5. člena Zakona o javnih financah, naj bi zakon, ki ureja izvrševanje proračuna, urejal obseg zadolževanja in vseh predvidenih poroštev države ter obseg zadolžitve javnega sektorja na ravni države v posameznem letu in druge elemente, ki jih določa Zakon o javnih financah. Obstoječa praksa prejšnje in sedanje vlade je pa, da Predlog zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije uporablja za vse druge stvari. Lahko bi rekli, da je pod taktirko sedanje vlade ta zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije postal neka kanta za smeti; česar ne morete uveljaviti v proračunu, daste pač v ZIPro. Mislim, da se ta politika ne bi smela nadaljevati.

Drugo dejstvo pa je, da smo dobili mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je dala pripombe čisto na vsak člen ZIPro. Pred seboj imam mnenje Zakonodajno-pravne službe, kjer je več vsebine v pripombah, kot jo je v samem zakonu. In jaz mislim, da v Slovenski demokratski stranki te slabe prakse ne bomo dopustili in da je tudi to verjetno eden izmed ključnih razlogov, zakaj spremembe in dopolnitve tega zakona ne bomo podprli. Na drugi strani pa predvidevamo, da bomo v roku enega meseca z rebalansom proračuna za 2015 ponovno dobili tudi dopolnitev oziroma spremembo zakona o izvrševanju proračuna. Kaj nas v tem samem predlogu najbolj moti? Najbolj nas moti 5. člen, ki predvideva odprodajo terjatev države, posamezne terjatve brez soglasja Državnega zbora do višine 7 milijonov evrov. Z amandmajem, ki ga je predlagala Slovenska demokratska stranka, smo predlagali, da se posamezna terjatev omeji na pol milijona evrov in v skupni višini vseh terjatev za celotno leto v višini 5 milijonov evrov. Prvotni predlog te vlade je bil 70 milijonov – bianko menica brez soglasja Državnega zbora odprodaja te terjatve. In kaj je za nas zaskrbljujoče? Na Odboru za finance smo imeli vrsto vprašanj v zvezi s temi terjatvami, zakaj so potrebne tako visoke številke bianko menice na 7 milijonov. Državni sekretar je predlagal, da se lahko seja zapre za javnost, da se bo razkrilo, za katere terjatve gre,

vendar žal koalicija temu predlogu ni sledila. V Slovenski demokratični stranki nas zanima, kaj skrivate, katero terjatev v višini 7 milijonov evrov boste prodali pod mizo? Ali boste prodali pod mizo ali boste javno razkrili? To je res sila nenavadni postopek sedanje koalicije. Koalicija, ki je volitve dobila na osnovi etike in morale, sedaj noče razkriti, kljub temu, da se državni sekretar strinja, da bi na zaprti seji lahko to terjatev razkrili. In v Slovenski demokratični stranki bomo k temu predlogu oziroma dopolnitvi sprememb ZIPro ponovno vložili ta amandma.

Spoštovani, terjatve so premoženje države, terjatve so premoženje davkoplačevalcev in na takšen način se z državnim premoženjem ne more upravljati. Po drugi strani bi pa še enkrat poudarili, da si sedanja vlada jemlje Zakon o izvrševanju proračuna Republike Slovenije kot kanto za smeti. Vse tisto, česar ne morete dati v druge zakone, ste se odločili, da boste dali v ZIPro. In mnenje Zakonodajno-pravne službe je jasno. Vsak predlog, vse pripombe na vsak člen so tukaj notri podali. Pripombe Zakonodajno-pravne službe so, bi rekel, v bistveno večjem obsegu, kot je sam predlog zakona. In jaz pričakujem, spoštovana državna sekretarka, da boste sledili amandmajem oziroma da boste skozi razpravo dali še dodatno pojasnilo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, v njenem imenu gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Spoštovani predsednik, kolegice in kolegi!

Dovolite, da predstavim stališče Poslanske skupine Desus na Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračuna za leti 2014 in 2015. Prejšnji mesec na seji Državnega zbora sem na tem mestu predstavil stališče Poslanske skupine Desus k noveli Zakona o izvrševanju proračuna za leti 2014 in 2015, ki se je sprejemala sočasno z rebalansom proračuna za leto 2014. Res je, da je bila tedaj ta novela deležna podpore z naše strani in za nas ni bila sporna, saj je dejansko predstavljala le in zgolj izvedbeni predpis za rebalans proračuna 2014. Res pa je tudi, da sem že tedaj na tem mestu opozarjal – opozorilo bilo je predvsem naslovljeno na vlado oziroma na pristojno ministrstvo, torej finančno ministrstvo kot pripravljavca teh predpisov –, da naj ZIPro ostane izvedbeni, torej procesni predpis. V preteklosti smo bili nemalokrat deležni, vse prevečkrat, da se je s tem zakonom posegalo v materialne predpise in v vsebino posameznih pravic. Zvišanje RTV prispevka, določitev davka na dodano vrednost, regres upokojencev, usklajevanje, bolniške itd. Torej gre za izvedbeni predpis in ob tej priložnosti želim še enkrat in ponovno opozoriti vlado, da je vsebinska materija pravic in obveznosti materija posameznih zakonov, posameznih predpisov, ki

te pravice in obveznosti ureja; ne pa zakon o izvrševanju proračuna. Zato naj morebitne vsebinske spremembe pravic in obveznosti v zakonodajno proceduro vložijo samostojno, zakon ZIPro pa naj ostane predpis izvedbene narave. Če se zelo na kratko dotaknem nekaterih alinej, nekaterih vsebinskih zadev, ki tangirajo naveden predpis. Gre za spremembo kadrovskega načrta posrednih proračunskih uporabnikov, ki se mora smiselno spremeniti oziroma dopolniti v smislu tistega minus 1 %. Tukaj so opredeljene takse v postopkih javnega naročanja, za katere prav tako mislim, da niso v nobenem primeru sporne. Gre za dodatno zadolževanje, kar zadeva EU projektov, do višine zahtevkov za povračilo sredstev iz kohezijskih skladov. V petnajstih dneh po sprejemu rebalansa je treba posredovati finančne načrte posrednih proračunskih uporabnikov. Tukaj sta opredeljena tudi vodni in podnebni sklad. Gre za to, da se namenska sredstva zlivajo v omenjena sklada in ne več v posamezne proračunske postavke. In seveda letni dodatek upokojencev, glede katerega bi želel potem povedati še stavek ali dva. Ob tej priložnosti želim izpostaviti tudi dejstvo, da Poslanska skupina Desus pozdravlja odločitev vlade, da v besedilo predloga predpisa ni vključila, verjamem da, zmanjšano financiranje občin, saj bi to pomenilo na nek način tudi zmedo in nepreglednost pred pričetkom leta 2015 v povezavi s sprejemanjem posameznih proračunov velikega števila občin v Sloveniji.

Kot rečeno, želim izpostaviti tudi vsebino predloga, ki govori o tem, da se bo v letu 2015 izplačal regres upokojencem. V tem delu je Desus vložil velike napore in zagotovil, da bodo upokojenci ta dodatek prejeli, čeravno je bila sprva intenca, da regresa tudi tokrat ne bo. Že res, da regresa ne bodo deležni prav vsi upokojenci, deležni pa ga bodo vsi tisti s pokojninami, ki so nižje od 750 evrov. Našim prizadevanjem – verjamem, da je temu tako – gre zasluga, da se je ta znesek dvignil iz letošnjih 622 na 750 evrov. Zavedamo se, da je dandanes s takšnim dohodkom izjemno težko preživeti, zato smo se zavzeli za socialno najšibkejše; ker razumemo, da je treba proračun zapreti, in ker razumemo javnofinančno situacijo, v kateri smo se na žalost znašli; smo bili nekako pripravljeni tudi ta kompromis sprejeti. Ker me že čas priganja, bi se želel vključiti v razpravo glede posameznih točk, ki so jih kolegi iz opozicije že izpostavili, vezane pa so na finančna premoženja oziroma odprodajo finančnih terjatev. Verjamem, da bodo predstavniki Vlade še enkrat dodatno, ker je bilo očitno premalo pojasnil na matičnem delovnem telesu ... / znak za konec razprave/ ...

Za zaključek, še enkrat, želimo v prihodnje, to pa naj bo tudi napotilo za pripravo novele tega predpisa o rebalansu 2015, da ostane in postane ZIPro zgolj izvedbeni predpis. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, v njenem imenu dr. Franc Križanič.

DR. FRANC KRIŽANIČ (PS SD): Spoštovani predsednik, spoštovani visoki zbor!

Predlog novele Zakona o izvrševanju proračuna za leti 2014 in 2015 vsebuje nekatere nujne rešitve, ki bodo omogočile tekoče in nemoteno izvrševanje proračuna. To je že običaj. Običajno je, da se s tem zakonom rešujejo stvari, ki prihajajo sproti na mizo, ki jih prinaša življenje. To seveda zmanjšuje preglednost, na nek način ustvarja tudi nejasnosti in nedoločnosti; se je pa temu, po moji praksi sodeč, težko izogniti. To je neka stalna naloga, da se poskuša določene zadeve reševati v področnih zakonih, ne v nekem skupnem zakonu; a vedno znova življenje prinese probleme, vsaj v času po nastopu velike finančne krize je tako, ker jih ni moč drugače reševati kot s takim zakonom, ki je nabor nekih rešitev. Za kakšne rešitve tokrat gre? Kaj bi mi od tod še posebej poudarili? Najprej gre za izkaz porabe za plačilo obveznosti po različnih pravnomočnih sodnih in upravnih odločbah, ki se razpotegnejo čez več let. Potem gre za letni dodatek za upokojene v višini dodatnih 19 milijonov evrov, ki jih bo zagotovila Kapitalska družba. Potem gre za regulacijo nagrad članom Slovenske akademije znanost in umetnosti, gre za takso za predrevizijske in revizijske postopke. Diskusija na pristojnem odboru in tudi skrbi poslancev so se zlasti zaustavile ob 5. členu, to je ob letnem programu prodaje finančnega premoženja države. Ne gre za lastniške deleže, tu gre za terjatve države, ki so se v zadnjem času nakopičile ob različnih regresijskih zahtevkih, se pravi zahtevkih, ki jih ima država do podjetij, kjer je garantirala za različne obveznosti. Zato so paketi teh terjatev večji, kot je to običajno, zato so tudi nastopili takšni zneski. Po tehtnem premisleku se je koalicija odločila za to razmerje, 7 milijonov – ena terjatev, 30 milijonov skupaj, brez da vlada dodatno sprašuje Državni zbor. Na ta način se vključuje v pogajanja upnikov in skuša doseči čim večji rezultat z vidika fiskalnega cilja, se pravi proračuna, ki pa je bil tudi oškodovan z garancijo v določenem kreditnem razmerju. Mislimo, da bodo učinki za proračun pozitivni, in kot koalicijska stranka tudi zaupamo vladi, da bo ravnala kot dober gospodar in dosegla maksimalne učinke, ne samo kratkoročno z vidika poplačila terjatev, ampak tudi z vidika ohranjanja delovnih mest v podjetjih, kjer so bile te garancije dane.

Skrbi nas zmanjšanje števila zaposlenih v javnem sektorju za 1 %, tu ne delimo navdušenja nekaterih drugih poslanskih skupin; obratno. Gre za ukrep, ki bo škodil mladi generaciji, direktno in hitro. Vsem ostalim pa zaradi težav z menjavo generacij kasneje in še bolj boleče. Slej ko prej se bo to pokazalo celotnemu prebivalstvu v storitvah javnega

sektorja. Javni sektor bo postal kadrovsko podhranjen, ne bo več svežih idej ali pa jih bo manj ter idej mladih. Mladi se ne bodo mogli kaliti na način, kot bi se pač morali kaliti v nekem normalnem prehodu generacij. Mi spoštujemo to določilo zato, ker ga je pač opredelil Ekonomsko-socialni svet v dogovoru o proračunski politiki v tem letu. Je kompenziran, kot je bilo že omenjeno v uvodu SMC, s posebnim ukrepom, da ni treba zmanjšati števila zaposlenih, če se zmanjšajo plačila zunanjim izvajalcem in se na ta način vendarle omogoča menjava generacij v posameznih sektorjih. V prihodnje take regulacije verjetno niso smiselne. Mi tu pričakujemo, da bodo mladi vključeni tudi v pogajanja Ekonomsko-socialnega sveta; če ne drugače, pa v delegacijo države. Končno je pomembno tudi to, česar v predlogu ni, in sicer je vlada umaknila zahteve po zmanjšanju sredstev za lokalno samoupravo in podaljšala pogajanja. Mi pričakujemo, da bodo ta pogajanja dala rezultate in da bo predlog rebalansa za leto 2015 učinkovit in tak, da bo sprejemljiv tudi za lokalne skupnosti.

Poslanska skupina Socialnih demokratov bo predlog sprememb in dopolnitev Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 podprla. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, v njenem imenu dr. Franc Trček. Izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoča. Pozdravljam državno sekretarko in cenjeni zbor!

Po skoraj petih mesecih dela Državnega zbora in treh mesecih dela Vlade Republike Slovenije lahko rečemo, da je vlada sama sebi nasedla pri ustvarjanju razmer, zaradi katerih je treba sprejemati izredne zakone po nujnih postopkih. Kaj naj si drugega mislimo o zakonu, s katerim Vlada Republike Slovenije spet derogira določene cele vrste področne zakonodaje in si neutemeljeno povečuje določene pristojnosti. Pri zakonu je treba izpostaviti dve vsebinski in eno načelno vprašanje. Prvič, zakaj si vlada povečuje pristojnost razpolaganja z lastniškimi deleži v podjetjih? Očitno zato, ker je po mnenju vlade, navajam, "bistveno, da po prestrukturiranju Republike Slovenija čim prej izstopi iz lastništva podjetij," konec citata. To je v nasprotju z načeli same vladne koalicije, ki je v koalicijskem sporazumu zapisala, da se zavzema za, ponovno navajam, "preudarno privatizacijo," konec citata. Po mnenju Združene levice ni bistveno, da po prestrukturiranju Republike Slovenija čim prej izstopi iz lastništva družb; bistveno je, da družbe dobro delujejo. Edina sprejemljiva privatizacija bi bila za nas delovski prevzemi; nikakor pa ne, da se podjetja prepušča na milost in nemilost sovražnim

prevzemom, kot na primeru Heliosa. Drugič. S čim je utemeljena zahteva, da se število javnih uslužbencev v letih 2015 in 2016 zniža linearno za 1 %, pri vseh posrednih in neposrednih proračunskih uporabnikih, kot piše v zakonu. Z logiko gospodarstvenikov, torej menedžmenta in lastnikov kapitala, da je treba potem, ko so oni zapravili na desetisoče delovnih mest v zasebnem sektorju, žrtvovati še nekaj javnih uslužbencev. Ta logika je popolnoma zgrešena. Delavci v zasebnem sektorju niso izgubili služb zaradi tega, ker bi bilo preveč zaposlenih v javnem sektorju. Službe so izgubili zaradi krize svetovnega kapitalizma, zaradi vlade, ki pred krizo ni ukrepala proti finančnemu in investicijskemu pregrevanju gospodarstva, in zaradi tega istega menedžmenta, ki je do onemoglosti izvajal širitev na Zahodni Balkan in menedžerske prevzeme, tajkunske odkupe, kot se jim reče dandanes. S slepim odpuščanjem ljudi v javnem sektorju ne boste dosegli drugega kot poslabšanje njegovih storitev. Še enkrat več boste prizadeli prekerne delavce, kajti predstojniki ne bodo odpuščali zaposlenih za nedoločen čas, pač pa ne bodo več podaljševali pogodb zaposlenim za določen čas. Med njimi je nesorazmerno veliko mladih in žensk. Število javnih uslužbencev v Sloveniji ni niti ekscesno niti previsoko. Treba je enkrat jasno povedati, zaposleni v javnem sektorju ne odžirajo dela zaposlenim v zasebnem sektorju. Če boste odpustili teh 3 tisoč in nekaj zaposlenih, ne bo zaradi tega dobil dela nobeden izmed nekaj čez 115 tisoč brezposelnih. S tem boste samo povečali brezposelnost. Morda je Vlada Republike Slovenije tak dogovor izsilila pri sindikatih, ampak Združena levica seveda ni sindikat. Ne pristajamo na linearna odpuščanja. Morda je res preveč ljudi zaposlenih na Ministrstvu za obrambo in v Slovenski vojski, ampak v zdravstvenem sistemu in še kje kvečjemu premalo. Namesto da javne uslužbenke odpuščate, poskrbite, da bodo lahko dobro opravljali svoje delo. Začnite na Ministrstvu za finance pri pisanju zakonov.

Končal bom z načelnim problemom tega zakona, ki zadeva raven demokratičnih pravic v tej državi. Lani je ena tretjina, žal tu zdaj nenavzočih, kolegov podprla spremembo Ustave Republike Slovenije, zaradi katere državljani med drugim ne morejo odločati o Zakonu o izvrševanju proračuna. Takrat ste utemeljevali, da je Zakon o izvrševanju proračuna tehnični dokument, ki ne vpliva na vsebino delovanja države. Zdaj v tem zakonu urejate oziroma rinete vanj celo vrsto zadev, ki spadajo v področne zakone in ki celo po tej okrnjeni Ustavi Republike Slovenije še vedno spadajo med tiste zadeve, o katerih imajo državljani pravico neposredno odločati. Tudi ne upoštevate opozorila Zakonodajno-pravne službe – in to me osebno zelo žalosti. Navsezadnje imamo koalicijsko, kjer prevladuje pravniški lobi, delamo pa še večjo šlamastiko iz zakonodaje.

Izhajajoč iz vsega skupaj Poslanska skupina Združene levice predloga zakona ne bo podprla. Hvala.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije - krščanskih demokratov, v njenem imenu gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovani kolegice in kolegi, spoštovana državna sekretarka!

Uvod vam je že v naprej znan. Po enem mesecu, ko smo odločali o noveliranju Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leti 2014 in 2015, smo na mizo spet dobili nov predlog sprememb in dopolnitev tega zakona; nove spremembe in dopolnitve tega zakona pa bomo zagotovo dobili na mize spet naslednji mesec, ob obravnavi Rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2015. Gospe in gospodje, to je eklatantni šolski primer nesistemskega pristopa k iskanju sistemskih rešitev. Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o izvrševanju proračunov za leti 2014 in 2015 posega z vsebino na različna področja, ki so sicer urejena s sistemskimi predpisi, od Zakona o Slovenskem državnem holdingu, Zakona o Slovenski akademiji znanosti in umetnosti, Zakona o varstvu okolja, Zakona o vodah in tako naprej. Čeprav ne gre za bistvene spremembe glede teh področij in čeprav gre za ukrepe, ki imajo omejen čas veljavnosti, pa vseeno tako spreminjanje predpisov vpliva na preglednost in jasnost zakonodaje, na kar je v svojem mnenju opozorila tudi Zakonodajno-pravna služba. Krščanski demokrati v svojih stališčih konstantno opozarjamo na dejstvo, da prepogosto spreminjanje zakonodaje ne prispeva k večji pravni varnosti, zlasti če ne gre za tehtne vsebinske spremembe; pač pa vnaša v sistem še dodatno zmedo. Takemu pristopu k spreminjanju zakonodaje ostro nasprotujemo.

Poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov tokratnih sprememb in dopolnitev Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 ne moremo podpreti. V Novi Sloveniji pa smo tudi zaskrbljeni nad napovedanimi spremembami pri financiranju občin za naslednje leto – konkretno nad napovedanim dodatnim zniževanjem sredstev povprečnine in tudi sredstev za sofinanciranje investicij. Kot vemo, je v veljavnem zakonu povprečnina za leto 2015 že nižja od povprečnine v letošnjem letu, ki sicer znaša 525 evrov, medtem ko je v letošnjem letu, torej 2014, znašala 536 evrov na prebivalca. Napovedana sprememba sicer še ni vključena v sedanji predlog sprememb in dopolnitev tega zakona. Po pojasnilu državne sekretarke na Ministrstvu za finance pogajanja glede višine povprečnine z reprezentativnimi združenji občin še trajajo in končne odločitve na tem področju še ni; naj bi bile znane do 15. januarja. Poudarjamo, da pomeni zniževanje

sredstev za financiranje občin de facto ukinjanje občin, zlasti seveda manjših občin. Kot vemo, so občine v preteklih letih financirale pretežni delež investicij v državi, seveda s sofinanciranjem iz sredstev Evropske unije. Za financiranje investicij so se občine morale zadolževati in imajo sedaj neporavnane obveznosti do bank. Že izvršeno, torej realizirano znižanje sredstev občinam za sofinanciranje investicij za kar 50 % – iz 4 % na 2 % – pomeni, da občine obveznosti do bank že sedaj ne bodo mogle poravnati in tudi ne zagotavljati sredstev za financiranje tistih projektov, za katere imajo že sklenjene pogodbe z izvajalci; kar pomeni zastoj večine investicij v državi in posledično padec gospodarske rasti.

Krščanski demokrati zato pozivamo vlado, da načrtovano znižanje sredstev za financiranje občin umakne.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženih amandmajih.

V razpravo dajem 5. člen in amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke ter amandma Poslanske skupine Zavezništvo Alenke Bratušek.

Prosim, če preverite glasovalne naprave. Začenjamo s prijavo.

Besedo ima mag. Marko Pogačnik, izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovana predsedujoča, hvala za besedo.

Uvodoma bi jaz mogoče predlagal, da bi državna sekretarka podala še pojasnilo v zvezi z mnenjem Zakonodajno-pravne službe. Zakonodajno mnenje pravne službe je pripomba na vsak člen te spremembe oziroma dopolnitve zakona, kje so pač razlogi in kako državna sekretarka komentira, da so na Vladi oziroma na ministrstvu pripravili tako slab zakon. In zakaj se v ta ZIPro vključuje po vrsti vse, kar si vlada izmislila? Tisto, česar ne morete dati v druge zakone, daste v ta zakon.

Po drugi strani bi radi komentirali še ta amandma, ki ga je dala Slovenska demokratska stranka. Ta amandma predvideva, da se prodaja terjatev brez soglasja Državnega zbora posamezna terjatev zniža na pol milijona evrov in v skupni višini na 5 milijonov evrov. Prvotni predlog vlade je bil posamezna terjatev 7 milijonov, skupna terjatev 70 milijonov evrov. Spoštovani, spoštovane – 70 milijonov evrov je precejšen znesek. Včasih država še težko najde 20, 50 tisoč evrov za kakšne nujne zadeve, za sanacijo po naravni katastrofi, ki jo je Slovenija doživela s poplavami; tu bi pa si vlada prisvojila bianko menico 7 milijonov evrov posamezna terjatev in prvotni predlog 70 milijonov evrov. Zanima me tudi razlog, zakaj ste po konstruktivni razpravi na Odboru za finance zahtevali polurni odmor. In po pol ure ste iz 70 milijonov znižali zadevo na 30 milijonov evrov. To pomeni, da vi

kar malo trgujete, 70 milijonov, 30 milijonov in niste povedali razloga. Ampak posamezne terjatve pa niste hoteli znižati. Posamezna terjatev pa je še vedno ostala 7 milijonov evrov, kar je bil za Slovensko demokratsko stranko šok. Je bil seveda tudi šok, da je bil pri razpravi državni sekretar spoštovani gospod Dragonja pripravljen na zaprti seji razkriti ime terjatve in zaradi česa se bo ta terjatev prodajala. Ampak koalicija je izglasovala 6:7, da se seja ne zapre in da ta zadeva ni pomembna za opozicijo. Zanima me, spoštovana državna sekretarka oziroma koalicija, kaj skrivate in za katero terjatev tu gre. Gre za terjatev 7 milijonov evrov, ki jo boste prodali. To nam je bilo jasno povedano. Spoštovani, vi ste rekli, da ste za preiščeno privatizacijo, da ste za transparentno privatizacijo; danes pa vsi vemo, da z nakupom terjatev lahko kupiš tudi podjetje oziroma da v podjetju dobiš pomemben vpliv.

Spoštovana državna sekretarka, jaz pričakujem pojasnila z vaše strani. V razpravi pa tudi pričakujem, da bodo koalicijski poslanci povedali razloge, zakaj so glasovali proti temu, da se seja zapre in da državni sekretar razkrije, za katero terjatev tukaj gre. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima mag. Anže Logar.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsedujoča.

Mislil, da imamo danes že drugič pred seboj spremembo oziroma potrjevanje spremembe zakona o izvrševanju proračuna. Predhodniki so pri predstavitvi mnenj poslanskih skupin predstavili to zgrešenost vlade, ki sega po gasilskih ukrepih, namesto da bi sistemsko spreminjala zadeve, skače iz enega zakona na drugega in išče ter upa, da bo to prineslo rešitev za brezciljno tavanje vlade v času oteženih makroekonomskih razmer.

To, kar imamo danes pred seboj, je v bistvu prvi neposredni obračun ali račun za sestavljanje koalicije – 19 milijonov evrov. Če se je koalicija sicer takrat uskladila o 40 milijonih, imamo tokrat nek popust s strani Desusa v višini 19 milijonov evrov – in to je prvi strošek te vlade. In drugi, očitna smer, ki jo bo ubrala ta vladajoča koalicija, kadarkoli gre za vprašanje premoženja Republike Slovenije, je očitno za to vlado manj transparentnosti, bolj pomembno kot pa čista transparentnost in seznanitev Državnega zbora z vsemi ukrepi, ki jih vlada namerava. Temu je bil tudi namenjen amandma Slovenske demokratske stranke k 5. členu, ki ga je prej na kratko predstavil že kolega Pogačnik. Če smo na eni strani v prejšnjih razpravah pred nekaj trenutki v zvezi s študentskim delom poslušali o tem, kako bo vlada s strani študentov iz njihovih žepov iztisnila 50 milijonov evrov dodatnega denarja; pa gre tukaj iz državnega proračuna za upokojece dodatnih 19 milijonov evrov. Torej iz generacije, ki bo ustvarila dodano vrednost, v

generacijo, ki ima pač svojega zastopnika v vladi in ima zato tudi bistveno boljša pogajalska izhodišča za naprej. Če beremo mnenje Zakonodajno-pravne službe, pravi med drugim, torej kritizira ali pa izraža resen dvom nad načinom sprejemanja odločitev te vladne koalicije in zapiše ravno pri 5. členu, da izjeme od sistemske ureditve ogrožajo pravno varnost in s tem načelo pravne države. In naprej, da bi določanje naložb, s katerimi SDH ne opravlja, lahko ogrozilo namen, določen v drugem odstavku 1. člena Zakona o SDH-1. To je danes natanko tretji zakon ali novela zakona, kjer Zakonodajno-pravna služba prav z istimi besedami opozarja vladajočo koalicijo – s sprejemanjem nesistemskim rešitev v nepodročnih zakonih uvajate v slovenski pravni red še dodatno zmedo in še dodatno nejasnost pravnih podpisov. In največji absurd cele zgodbe je, to dela vladajoča koalicija, ki jo vodi pravnik in ki je svoj pohod na oblast najavljal ravno z bojem zoper takšen način dela. Danes pa že tretjič zapored sprejemamo zakone, ki jih Zakonodajno-pravna služba označuje kot pretno sistemskemu pravnemu redu in sistemskemu urejevanju zadev.

Druga problematična točka je ravno tista točka, pri kateri je Slovenska demokratska stranka vložila svoj amandma. Očitno gre za popolnoma rokohitski pristop vladajoče koalicije, ki ima v svojem načrtu odprodajo ene naložbe, 7 milijonov evrov; in je zato pripravljena povoziti vsa svoja načela, ki jih je vključila v koalicijsko pogodbo in ki jih pred kamerami, sicer vse manj aktivno, pa vendarle še vedno zagovarja. Ta želja po odprodaji 7 milijonov naložbe je tako močna, da je bila pripravljena takole čez palec popustiti celo pri skupni vsoti iz 70 na 30, vendar nikakor pri tej naložbi za 7 milijonov evrov. Če bi jaz vaše besede – preden ste bili izvoljeni v ta državni zbor in preden ste zmagali volitve, predvsem to referira na Stranko Mira Cerarja, po novem transparentnem moralno-etičnem delu na ravni vlade – sprejel za suho zlato, bi vaše glasovanje na odboru 7:6, da se o tisti naložbi ne opravi razprava na zaprtem delu seje odbora, potem bi verjel, da boste danes sami od sebe ali pa spoštovana državna sekretarka povedali, za katero naložbo gre. In boste povedali tudi, zakaj je tako pomembno, da se v ZIPro vnese ta izjema, in zakaj je treba mimo sistemske ureditve sprejemati rokohitske ukrepe. Saj morda nas boste po tem prepričali, morda gre za tako dober posel, da bomo celo mi glasovali za, čeprav močno dvomim.

Ampak še enkrat, pridite s temi besedami na dan, povejte, za katero naložbo gre, in ne se potem skrivati za nekimi izrazoslovji, kot je, da bi to zmanjšalo učinkovitost, da bi to onemogočilo hitro odzivanje na trgu. Kajti imate udobno večino, ne nazadnje redno sklicujete izredne seje in posamezno zadevo lahko spravite skozi parlamentarno proceduro tudi v desetih dneh. Ker ste že 89 dni na oblasti, 10 dni pač ni takšna

težava, da bi opravičevala skrivanje in prodajo pod mizo, ki se ravno s to novelo Zakona o izvrševanju proračuna napoveduje. Hvala.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima mag. Alenka Bratušek. Izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (ZaAB): Najlepša hvala, spoštovana podpredsednica.

Tudi sama sem bila presenečena na Odboru za finance, da nam vladajoča koalicija na zaprti seji, se pravi tam, kjer ni javnosti, ni bila pripravljena povedati, kaj bo z državnim premoženjem, z našim skupnim denarjem delala. To je res skrajno nenavadno. Mislim, da bi bilo prav, da slišimo tudi mnenje poslancev, ne samo državne sekretarke, ampak predvsem mnenje poslancev vladajoče koalicije, zakaj takšna skrivnost. Prav tako sem na odboru povedala, da razumem, da so časi takšni, da je potrebno hitro ukrepanje, če želimo stvari še naprej peljati v pravo smer; tako da nimamo problema s tem, da je določene stvari treba sprejeti na hitro. Ampak nikakor se pa ne moremo strinjati, da mora biti vse tako tajno. Mogoče vi, spoštovani kolegice in kolegi iz koalicije, veste več od nas; prav bi bilo, da tudi nam poveste, zakaj tako.

Seveda se bom pa sama danes že drugi dan borila, pa ne drugi dan – že 14 dni se borim s koalicijo, da uspemo prepričati tihi prevzem Petrola, pa me na žalost bolj malo poslancev v koaliciji sliši. Ko govorimo o državnem premoženju, ste kolegi v koaliciji pravzaprav v nasprotju sami s seboj. Po eni strani govorite, da je državno premoženje pomembno, da je pomembno, kaj se dogaja z našimi gospodarskimi biseri. Ampak to so na žalost samo besede, dejanja kažejo povsem nekaj drugega. Na mizi imate amandma, ki bi vladi – še enkrat poudarjam vladi, ne opoziciji ali pa mogoče Alenki Bratušek, ampak trenutni vladi – omogočil, da prepreči tihi prevzem Petrola. Da prepreči, da nekdo na tiho, na način, kot smo izgubili Istrabenz, Merkur, Mercator, postane lastnik kontrolnega deleža v podjetju. Res težko razumem, da vas moram kot poslanka opozicije prepričevati v to, da ta amandma podprite in dajte vladi, svoji vladi, možnost, da to prepreči. Težko, jaz ne vem, če kdo lahko to razume. In lepo prosim, ne tega amandmaja zavračati z argumenti o sistemskosti oziroma nesistemskosti rešitve. Ker pravzaprav so vsi člani, ki jih boste danes sprejeli v okviru zakona za izvrševanje proračuna, popolnoma nesistemski in tako pravi tudi Zakonodajno-pravna služba. Včeraj me je vaš predsednik Vlade gospod Cerar prepričeval, da tega ne morete podpreti, ker je to nesistemski rešitev. To, bom rekla, je pa kar malo ponižujoče za ta državni zbor in tudi za ljudi, ki nas poslušajo. Vi lahko vse naredite nesistemsko. Če je nujno, bom rekla, se na nek način lahko s tem tudi strinjam; ampak ne nam potem prodajati in

zavračati vseh naših stvari z argumentom, da ne gre za sistemske, da gre za rokohitske rešitve. Če vam je res kaj do državnega premoženja, če vam je res kaj do tega, da ne boste dovolili, da se s Petrolom naredi to, kar se je naredilo z nekaterimi drugimi našimi gospodarskimi biseri, jih bom jaz imenovala, pa danes vemo, kje so – v stečaju. Tisti, ki so pa to peljali, pa več ali manj po zaporih ali vsaj v kazenskih postopkih. Vaša je odgovornost. Naša poslanska skupina ima samo štiri poslance, ne moremo sami sprejeti tega. In še enkrat, vladi Mira Cerarja boste dali pravico in možnost, da to prepreči. Kot sem včeraj povedala predsedniku; po toči zvoniti bo prepozno. In ko se te stvari odvijajo, ne pomagalo ne jokanje ne stokanje, ampak se bo s Petrolom zgodilo to, kar se je zgodilo že z nekaterimi našimi podjetji.

Apeliram na vas, da ta amandma podprete in nam pomagata racionalno upravljati z državnim premoženjem. Res je čudno, da vas moram jaz kot opozicijska poslanka to prositi, ampak okej.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima dr. Franc Križanič.

DR. FRANC KRIŽANIČ (PS SD): Hvala lepa.

Dve stvari trenutno, in sicer najprej v zvezi s tavanjem sedanje vlade. Sedanja vlada tava pri rasti izvoza, to je prvi podatek, oktobra je izvoz blaga dosegel plus 9 %. 9 % je bil večji, kot je bil preteklo leto. Pri rasti zaposlovanja, 10 tisoč novih delovnih mest je nastalo od septembra lani do septembra letos. Pri upadanju brezposelnosti, že do novembra se kaže, da se ta proces nadaljuje, treba je gledati medletne podatke, ker je sezona močna, za približno 3 tisoč se je zmanjšalo to število. Ker tava vlada? Tava pri izravnavi javnofinančnega ravnotežja. In kje je nastalo to neravnotežje? Pri nesrečnih znižanjih davčnih stopenj – najprej leta 2007, ko je bilo še razumljivo, potem pa še aprila 2012, ko je bilo povsem neresno, da ne rečem otročje; kar je, lahko rečemo, v bran ali v dobro tistim, ki so te stopnje zniževali, to je stopnja dohodnine in davka na profit, po domače davka od dohodka pravnih oseb; je to, da niso pričakovali negativnih posledic na javnofinančno ravnotežje in posledično potem še na recesijo.

To, kar sem hotel govoriti, je pa v zvezi s 5. členom, o katerem sedaj teče razprava. Za kakšna razmerja gre? Gre za razmerja, za kredite države, ki so nastali, ko so zapadle garancije, država bi morala poravnati, ker je garantirala v določenih razmerjih. Podjetje je prišlo v stečaj, postalo neplačevito in nelikvidno. Sedaj ima država do tega podjetja zahtevke, ko je poravnala upniku, in to je regresni zahtevke. Vstopila je v položaj tistega upnika. V tem primeru seveda tukaj nima nekega kontrolnega deleža. Podjetje je v velikih težavah, iščejo se partnerji, ki ga bodo postavili nazaj na noge in rešili delovna mesta. V tem okviru se prodaja terjatev skupaj z ostalimi terjatvami v upanju, da

bo podjetje z ustreznimi akcijami, tudi države in resornega ministrstva, lahko delovalo naprej. In tu mora imeti vlada določeno fleksibilnost ter določeno samostojnost.

In vsaj mi kot koalicijska stranka vladi zaupamo, da bo ravnala kot dober gospodar. Od tod ta podpora tej odločitvi. Ne gre samo za eno terjatev, za neko skrito terjatev, pričakuje se več takšnih zapadlih kreditov, ki so nastali v procesu garantiranja države. To bo država tudi deloma poplačala, kar bo izboljšalo proračunsko sliko. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima mag. Andrej Šircelj, izvolite.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica. Spoštovana državna sekretarka s kolegico, kolegi in kolegice!

Zdaj naprej, ker smo že začeli z vprašanjem, kje tava ta vlada. Ta vlada tava v megli in temi. V megli in temi, saj se navsezadnje to kaže skozi predloge zakonov, ki jih predlaga Državnemu zboru. Zakon o spremembah Zakona o izvrševanju proračunov za leti 2014 in 2015 je tipičen primer za to, da ta vlada tava v megli in temi. Pravzaprav niti ne ve, kaj bi, niti nima neke strategije, ki bi jo lahko pokazala vsaj v nekih obrisih, zato tukaj predlagani parcialni ukrepi – parcialni ukrepi od Slovenske akademije znanosti in umetnosti, do ukrepov na področju pokojnin, na področju privatizacije, prodaje terjatev in tako naprej. Jaz sem vesel, če kakšen podatek kaže na to, da gre tej državi bolje in da gre predvsem ljudem bolje. Vendar na drugi strani to vlado čakajo še verjetno neki ukrepi in neke naloge, ki jih bo morala narediti; ne zaradi tega, ker se je zgodila davčna reforma leta 2007, ampak zaradi tega, ker se je od leta 2008 pa naprej, 2009, 2010 in tako naprej, pač trošilo več, kot se je dejansko ustvarilo. In se je pač dolg od leta 2008 do letos povečal iz 8 na 30 milijard. Kako in zakaj ter kje je zdaj dobrobit tega zadolževanja za ljudi? Nikjer ga ni in to je tisto najslabše po mojem osebnem mnenju.

Govorimo o zakonu in amandmaju k 5. členu, kjer Slovenska demokratska stranka predlaga, da se zmanjšajo zneski, tako tisti enkratni kot celotni za prodajo posameznih terjatev. Če je znesek prodaje terjatev večji, potem mora vlada priti v državni zbor – in to je bistvo vsega. Najprej je bil tukaj skupni znesek, ki je veljal in ki ga je predlagala Vlada, 70 milijonov in za posamezno terjatev, mislim da, 10 milijonov. Zdaj se je to zmanjšalo na 7 milijonov za posamezno terjatev in 35 milijonov za celotni znesek. Vendar kaj pravzaprav kažejo ti zneski? Kažejo na to, da vlada na eni strani nima programa privatizacije, nima klasifikacije naložb, ne pride v parlament s programom za klasifikacijo naložb za privatizacijo; po drugi strani pa na tih, neviden način, malo manj viden

način privatizira in prodaja gospodarstvo. Dejansko se preko prodaje oziroma nakupa terjatev dobi nove lastnike, novi lastniki postavijo nov menedžment, tukaj lahko govorimo tudi o državnih ali paradržavnih deležih; in na ta način dejansko pridemo do tega, da se privatizacija vrši. Veste, to je pesek v oči, seveda ste vi tukaj lahko vsi proti, da Slovenska demokratska stranka zagovarja neko večjo privatizacijo bank in gospodarstva ter tudi večjo vlogo zasebnega sektorja. Ja, pride v parlament, to naredi transparentno in reče, izvolite, o tem smo se pripravljene dogovarjati. Stranka Mira Cerarja pa to dela potihoma. To dela netransparentno in potihoma se preko teh terjatev vrši privatizacija gospodarstva. In se vrši dejansko to, kar bi se moralo vršiti na transparenten način. Višek vsega tega je, da mi, poslanci in poslanke iz opozicije, nimamo niti pravice vedeti, kdo bo kupil neko posamezno terjatev, ker to preprečijo poslanci Stranke Mira Cerarja; medtem ko se vlada celo strinja in reče, na zaprti seji smo vam pripravljene povedati, kdo stoji za terjatvijo 7 milijonov. To je rekel državni sekretar Dragonja na seji Odbora za finance in monetarno politiko. Zaprite sejo in vam bomo povedali. Potem je bil sklep o tem, da se glasuje, ali se bo seja zaprla za javnost ali ne. Pač pozicija na čelu s Stranko Mira Cerarja, ki zagovarja etiko, transparentnost, moralo pri poslovanju, enostavno glasuje proti takšnemu sklepu. Kaj skrivate? Kaj skrivate?! In kdo bo imel od tega korist? Povejte, kdo bo imel korist od tega! Tukaj gre za neke zelo čudne posle, da vi dejansko preprečite poslancem, da bi vedeli, katera terjatev se dejansko prodaja. Gospe in gospodje, če je takšen namen in takšno vladanje, ki na eni strani govori o veliki transparentnosti, moralnosti in tako naprej; na drugi strani pa vse dela pod preprogo, skriva podatke, čeprav vlada reče, ja, mi bomo to predlagali, mi povemo, kdo je to; poslanci pa ne. Tukaj zdaj niti ne vem, ali ima vlada večino pri vas, ali nima večine; vi se pač odločate drugače kot državni sekretar, ki je funkcionar Vlade, ki je politično mesto, vi glasujete pač drugače. V redu. Samo tukaj ne več govoriti o transparentnosti in etičnosti, o tem, kako je to nek nov veter in takšne zadeve. Gospe in gospodje, povejte, zakaj je treba skriti neko prodajo terjatev za 7 milijonov in kolikšen je diskont tukaj. Koliko je dejansko vredna taka terjatev? Koliko je diskont? 70%, 60, 50? Tukaj ne gre potem za 7 milijonov, ampak bo verjetno ta terjatev večja. Povejte, za katero podjetje gre. Lahko zaprete sejo pa povejte. Lahko še enkrat skličete sejo Odbora za finance in monetarno politiko. Vse lahko danes naredite, da bi poslovali transparentno; vendar kot kaže – žal ne. V Slovenski demokratski stranki smo vložili amandma, po katerem zmanjšujemo te zneske, in smo predvsem za to, da se privatizacija opravi transparentno in na način, kot ji dejansko priče. Da se privatizacija naredi tako, da bomo enostavno v Sloveniji vedeli, kdo bo kupil

posamezno podjetje, po kakšnih pogojih, in da se dejansko to tudi naredi.

Glede ostalih določb – bom rekel, da gre še za eno hitrost in verjetno tudi za neko šlampasto ravnanje. Glejte, tudi če pogledamo na primer 61. člen, kjer govorimo o določbi, ki se nanaša na to, da morajo biti proračuni dostavljeni Agenciji za javnopravne evidence. Ja, zdaj bomo dve besedi notri dali. Notri bomo dali, da morajo biti bilance stanja državnega proračuna in občinskih proračunov dostavljene Agenciji. Ker manjkata ti dve besedi. Do kdaj? Glejte, spet bodo prišli župani in bodo rekli, saj ne vemo, do kdaj in za katero leto. To je šlampasto. Tako kot je že zdaj, je lahko zakon popolnoma jasen, ampak ker so nekateri župani rekli, aha, katerih proračunov, so se zdaj dodajale neke pojasnjevalne besede in tako naprej. Ampak še vedno ne piše, do kdaj je treba dati Agenciji, za katero leto. Do leta 2060? Pravnoformalno je to seveda spet možno in naslednjič bomo dobili spet nov zakon, bomo spet dobili Zakon o izvrševanju proračuna, kjer bo pa mogoče napisana celo kakšna letnica ter za kateri proračun. Skratka šlamparija – šlamparija vlade Mira Cerarja in verjetno je tu Ministrstvo za finance tisto. Drobna določba, nepomembna, ki bi se jo lahko izvrševalo že danes, pa se ne bo niti danes niti s sprejetim proračunom, ker bodo spet vsi spraševali, do kdaj. Skratka, tako si pač vlada daje delo sama sebi, na ta način krpa luknje; ne pride pa z nekim programom, ne pride z nekimi rešitvami, ki bi dejansko koristile ne le vladi, ampak predvsem državljanom in državljanom.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo dajem predstavnici Vlade, državni sekretarki Ministrstva za finance mag. Mateji Vraničar.

MAG. MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa. Spoštovani!

Preden se osredotočim na oba predložena amandmaja, mi dovolite nekaj splošnih pojasnil še o drugih določbah zakona, ki so bile omenjene v dosedanjih razpravah, ker jih je preprosto treba omeniti zaradi tega, da je dana vam in tudi javnosti točna informacija. Najprej, kar se tiče letnega dodatka za upokoјence in doplačil v zvezi s tem po tem predlogu zakona. Ni točna trditev, da se povečujejo sredstva državnega proračuna za pokojninsko blagajno, ampak zakon izrecno določa, da se sredstva za letni dodatek v višini 19 milijonov zagotavlja s strani Kapitalske družbe, ki ima tako ali tako v skladu z Zakonom o SDH določeno, da mora določena sredstva vsakoletno zagotavljati za financiranje pokojninske blagajne. Nadalje, večkrat je bilo omenjeno mnenje Zakonodajno-pravne službe. Res je obsežno in podrobno; zelo podrobno in natančno razlaga posamezne svoje ugotovitve. In res je, da se nekatere ugotovitve ponavljajo že nekaj let, ampak te iste ugotovitve so bile

dane pri čisto vseh vladah, ne glede na to, na katero stran tega državnega zbora danes pogledamo. Hkrati pa velja kljub vsemu poudariti, da vse določbe, ki so vključene v ta predlog zakona, na posreden ali neposreden način vplivajo na prihodkovno in odhodkovno stran državnega proračuna; in trdim, da so pomembne za izvrševanje proračuna tudi v naslednjem letu. Mogoče samo še to, v zvezi s spremembo 61. člena. Če beremo ta odstavek oziroma ta člen izolirano, potem se nam postavi vprašanje, kot ga je postavil poslanec Šircelj. Če pa zraven upoštevamo še vso ostalo zakonodajo, ki točno določa, do kdaj je treba predložiti zaključne račune oziroma letna poročila Ajpesu, potem dvoma v zvezi s tem ni.

Naj se zdaj osredotočim na 5. člen predloga zakona, pa se bom najprej osredotočila na obstoječo vsebino predloga zakona, kjer se izpodbijajo rešitve po drugem odstavku predlagane spremembe 39. člena. Najprej bi želela opozoriti, da se ta sprememba nanaša na terjatve in ne na kapitalske naložbe, kar pomeni, da povezovanje te določbe s transparentnostjo privatizacije ni na mestu. Hkrati bi tudi rada opozorila poslanca, da napačno navaja, da naj bi bil prvotni znesek za višino posamične naložbe 10 milijonov evrov – to ne drži. Prvotni predlog, da naj bi posamezna višina terjatve, ki bi jo bilo mogoče prodati, znašala 7 milijonov, je bil od vsega začetka enak. Res pa je, da smo že v razpravi na matičnem odboru povedali, da je zelo težko oceniti, kolikšen bo obseg tovrstnih terjatev, ki bi jih bilo v posameznem koledarskem letu primerno odprodati. Zaradi tega je bil prvotno zastavljen dokaj širok okvir 70 milijonov. Po razpravi smo ugotovili, da lahko v tem trenutku postavimo tudi nižji znesek. Če bi se tekom izvajanja določbe pokazalo, da je mogoče na ta način razpolagati z večjim obsegom terjatev države, bi v bistvu lahko to določbo še popravili. Zakaj je ta določba pomembna? V tem trenutku lahko država svojo terjatev uveljavlja bodisi s sredstvi običajne izvršbe bodisi s konverzijo te terjatve v kapitalski delež. Seveda se ji lahko tudi odpove oziroma jo odpiše, ampak to je zagotovo neprimerno oziroma opcija, ki jo je mogoče uveljaviti samo v izjemnih primerih. Ta določba omogoča državi, da posamično terjatev ne samo uveljavlja v stečajnem postopku, v prisilni poravnavi skozi izvršbo ali jo konvertira v kapitalski delež, ampak da jo tudi odproda. To je v poslovnem svetu normalen način upravljanja s svojimi terjatvami in če ta določba ni sprejeta, država na takšen način ne bo mogla ukrepati. In marsikateremu podjetju, ki je zašlo v težave, tudi zaradi dolga, ki ga ima do države, ne bo mogla z ustreznimi postopki pomagati, da se izvije iz svoje lastne krize in še naprej uspešno posluje, ampak bo treba sodelovati v stečaju takšnega podjetja. Izplen oziroma poplačilo terjatve v stečajnem postopku ali v postopku prisilne izterjave, vemo, da je praviloma pičel. Zaradi tega ocenjujemo, da je primerno, da se vladi omogoči mehanizem,

po katerem lahko po eni strani pomaga gospodarskim subjektom, družbam; in po drugi strani zagotovi tudi dodaten priliv s prodajo terjatev, ki bi sicer ostale zelo verjetno v večjem delu nepoplačane. Večinoma gre za terjatve izdanih poroštev ali posojil, predvsem poroštev, v omejenem obsegu pa bi lahko na ta način upravljali tudi s terjatvami iz naslova davčnega dolga. Tukaj obstajajo posebne omejitve, ki jih določa že Zakon o javnih financah. Upošteva se navedeno predloga amandmaja Poslanske skupine SDS ne morem podpreti. Žal iz razlogov, ki so bili pojasnjeni tudi na Odboru za finance, ne morem podati podrobnejših pojasnil o konkretnih terjatvah, v zvezi s katerimi bi ta instrument lahko pomagal pri njihovem poplačilu.

V zvezi z drugim amandmajem Poslanske skupine Zaveznštvo Alenke Bratušek pa bi želela opozoriti, da se ta amandma nanaša na konkretno družbo, to je družba Petrol. V obrazložitvi se kot utemeljitev navaja, da je stari Energetski zakon vseboval 56. člen, ki je omejeval oziroma določal, da morajo izvajalci gospodarske javne službe v energetskih dejavnostih imeti v svojih ustanovnih aktih določila, ki dopuščajo pridobitev kontrolnega deleža v osnovnem kapitalu družbe samo s soglasjem vlade. Naj opozorim, da družba Petrol ne opravlja javne gospodarske službe v energetski dejavnosti. Zaradi tega, tudi če bi še obstajala ta določba Energetskega zakona, je v novem Energetskem zakonu za kontrolo oziroma nadzor nad razpolaganjem lastniških deležev v družbi Petrol ne bi mogli uporabiti. Nadalje, ne bo odveč tudi opozorilo, da država v Petrolu res razpolaga s kapitalskim deležem v višini 24,87 %, vendar ta kapitalski delež ne pripada Republiki Sloveniji neposredno, ampak posredno – preko lastništva družb SDH in Kad. Zaradi tega se zastavlja utemeljeno vprašanje, ali lahko mimo določb Zakona o Slovenskem državnem holdingu država oziroma vlada na tak način posega v oblikovanje lastniških struktur in ne nazadnje tudi v razpolaganje s kapitalskimi naložbami posameznikov. Kot pravnici se mi v zvezi s tem pojavi tudi vprašanje, ali je predlagana rešitev skladna z ustavno določbo o svobodi gospodarske pobude in z ustavnimi določbami, ki govorijo o varovanju lastninske pravice.

Upošteva se navedeno predlaganega amandmaja k 5. členu ne morem podpreti. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala državni sekretarki.

Mag. Andrej Šircelj je želel repliko.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa za repliko.

Kot prvo, glede 61. člena in glede, recimo temu, predvsem administrativnih nepomembnosti. Že danes bi lahko vse to vedeli, če bi se dalo, pa zgleda, da ne gre, pa se

potem nekaj administrira pa spet na pol. Tukaj je zdaj ta zadeva. Hudo pa je glede transparentnosti, če bi veljalo po vaše, da mora iti proračunski uporabnik gledati pet predpisov zato, da bo dobil datum, če se to ne more v eni zadevi narediti. Ne glede na to, to se samo vidi, po domače povedano kvačkanje, kako se tile predpisi delajo v vladi Mira Cerarja oziroma na Ministrstvu za finance; skratka bolj po polovičarski logiki.

Drugo, kar bi rad rekel, spoštovana državna sekretarka, povejte, za katero podjetje gre. Povejte, za katero podjetje gre, pa bo zadeva popolnoma jasna. Za teh 7 milijonov. Že kolega Pogačnik vas je pozval, da transparentno poveste, za katero podjetje gre. Kajti gre točno za eno podjetje, za teh 7 milijonov. Bodite transparentni in povejte. Kako se preko terjatev kupi podjetje – jaz mislim, da to verjetno učijo v drugem, tretjem letniku Ekonomske fakultete, drugače pa imate v vseh časopisih, v vseh analizah narejeno, kako preko neke terjatve postaneš lastnik, ker se ta enostavno ne prodaja. To, da preko tega ne postane nekdo lastnik, veste, realnost je popolnoma druga. Realnost je popolnoma druga! Preko terjatev se dejansko danes kupi podjetje. Govor o tem, gospa državna sekretarka, da ne gre tukaj za privatizacijo, to je pesek v oči. Pesek v oči! Tukaj gre dejansko za prodajo državnih terjatev, če želite, ki jih bo pač nekdo kupil in s tem seveda tudi poslal delni ali celotni lastnik nekega podjetja. Imamo Družbo za upravljanje terjatev bank, preko katere se menja lastništvo ravno preko terjatev, če že gledamo čisto sistemsko, na kakšen sistem se naredi. Dve, tri transakcije potrebujete, pa se to naredi. Mislim, da na Ministrstvu za finance tudi kdo ve, kako se to dejansko naredi.

In tukaj gre za pesek v oči in mislim, da gre za privatizacijo, ki je netransparentna. Jaz nisem proti privatizaciji, samo netransparentna je. O govori ta zadeva.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Proceduralno je želel še mag. Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovana predsedujoča, hvala za dano besedo.

Ponovno se vrtimo kot mačka okoli vrele kaše. Spoštovana državna sekretarka je rekla, da ne more povedati, za katero terjatev gre. Državni sekretar na Odboru za finance je bil na zaprti seji pripravljen razkriti to terjatev, vendar koalicija ni izglasovala zaprte seje. Gre za pomembno zadevo in ne vem, zakaj ne morete podpreti predloga Slovenske demokratske stranke. Mi ne nasprotujemo temu, da država z nekim soglasjem lahko odproda neko terjatev, vendar do določene višine. In kot je že tudi kolega Šircelj povedal, z nakupom terjatev postaneš tudi lastnik podjetja. Tu gre za tiho privatizacijo, ki je vi nočete razkriti. Povejte,

ali gre za družbo Elan, ali za katero drugo družbo. V 10 dneh lahko daste takšen predlog v Državni zbor in Državni zbor o tem razpravlja. Ne vem, zakaj se greste takšne skrivalnice. Višina terjatev za 7 milijonov, mislim, da je to kar precejšen znesek. Vemo pa, da je ta terjatev prišla iz nekega poročstva, ki ga je dala država. Zdaj ne vemo, ali je ta terjatev tudi že s kakšnim diskontom, po kakšnih vrednostih bo prodana, lahko bo prodana za manj, ali je ta terjatev že nastala z nekim diskontom.

Spoštovana predsedujoča, predlagam, da sejo Državnega zbora prekinemo za pol ure, da se vmes skliče Odbor za finance in monetarno politiko in da na zaprti seji državna sekretarka pove, za katero terjatev gre. In če bomo tu ocenili, da je to tako pomembno, da bi zaradi sanacije in poslovnega prestrukturiranja podjetij neprodaja terjatve lahko pomenila izgubo delovnih mest ali celo kakšne stečajne postopke ali podobno, sem prepričan, da bomo v Slovenski demokratski stranki zadevo podprli, temu ne bomo nasprotovali. Nasprotujemo pa nekim skrivalnicam, ki se jih ta vlada Mira Cerarja gre.

Spoštovana podpredsednica, predlagam, da sejo prekinemo, da se skliče Odbor za finance, da se na Odboru za finance pove. Če pa se tega po Poslovniku ne da, ker vidim, da že študirate, kaj boste povedali, po katerem členu mojega predloga ne bo možno dati na glasovanje; pa predlagam, da zapremo sejo Državnega zbora za javnost – to se pa da, saj smo imeli že več takih primerov – in naj se pove, za katero terjatev gre.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Se pravi, vi ste predlagali, da Državni zbor skladno s četrtrim odstavkom 101. člena obravnava to na zaprti seji, brez navzočnosti javnosti.

Izvolite, mag. Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Jaz sem dal uvodni predlog, da sejo prekinemo, da se vmes skliče Odbor za finance in da državna sekretarka na zaprti seji Odbora za finance pove. Vendar ker sem videl, da vi že po Poslovniku gledate, kateri člen mi boste interpretirali, da boste rekli, spoštovani gospod Pogačnik, tega se ne da po tem in tem členu Poslovnika, sem dal še dodatno možnost, da sejo Državnega zbora pri tej točki zapremo za javnost in da se pove. Mislim, da je to možno.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Skladno s Poslovnikom – res je, iskala sem določbe, ki napotujejo, kakšno je delo Državnega zbora v zvezi s tem. Če predlagate, da se to obravnava na seji brez navzočnosti javnosti, moramo sejo zapreti za javnost in o tem sprejeti sklep na zaprti seji Državnega zbora. Zato odrejam polurni odmor, do 12.40. Nato bomo o tem odločali na zaprtem delu seje vseh

nas, poslank in poslancev, da se seja zapre in da se pogovorimo o tem, kar ste predlagali.

Sejo bomo nadaljevali ob 12.40.

(Seja je bila prekinjana ob 12.05 in se je nadaljevala ob 12.55.)

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ:
Spoštovani kolegice in kolegi, ostali prisotni!

Nadaljujemo z razpravo o 5. členu in podanih amandmajih **Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015.**

Želi še kdo razpravljati? Še je želja za razpravo. Predlagam, da se prijavite.

Besedo ima Anja Bah Žibert, izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Sámo glasovanje, kateremu smo bili priča, je dokaz dvoličnega ravnanja te koalicije. Pri posameznih zakonih v tem državnem zboru slišimo, da se je treba pogovarjati, treba je razpravljati, morda opraviti še kako širšo razpravo; pri nekaterih drugih pa z nerazumnim hitenjem hitite stran od državljanov in stran od transparentnosti. Ta nesistemski pristop pri reševanju je problem, problem z več vidikov. Prvi je gotovo ta, da nas zanima, kaj se dogaja s temi 7 milijoni, spoštovani. To zanima tako opozicijo kot gotovo tudi državljane. Kaj se dogaja, kaj skrivate? In ni res, da tukaj ne gre za prikrito privatizacijo; seveda gre. Na eni strani se borimo za to, da bo stekla privatizacija na nek transparenten način in bi na ta način seveda pomagali tudi državi, na drugi strani pa prikrivate. In to niso majhni zneski. Spomnite se, kaj ste počeli ob amandmajih Slovenske demokratske stranke, ko smo se pogovarjali o pomoči na poplavljenih področjih. Vse ste zavrnili, češ da premetavamo nek drobiž. Danes govorimo o 7 milijonih, s katerimi boste lahko prikrivali marsikaj. Naslednjič, glede na vaš način dela, oprostite, se ne bom čudila, če bo ta številka morda zamenjana kar z milijardo. Kdo pa vas bo pri čem ustavil?! Ne ustavijo vas pobude o tem, da o tem govorimo, razpravljamo in da vemo, za kaj se gre. In na drugi strani še poudarjam, da ni razloga za hitenje. Manj kot 10 dni potrebujete, da spremenite zakonodajo, manj kot 10 dni. In s tem ko nenehno posegате v ta zakon, tudi onemogočate njegovo izvrševanje – nenehno. Notri ste že vse živo nametali, kar vam paše in kar vam seveda gre po godu.

Nesprejemljiv odnos in takšen način dela gotovo ne kaže na tisto, kar ste obljubljali državljanom. In res ne vem, zakaj takšno početje in komu greste v tem primeru na roko. Upam, da bomo slej ko prej državljani to izvedeli.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.
Besedo ima dr. Franc Križanič.

DR. FRANC KRIŽANIČ (PS SD): Hvala lepa. Spoštovani!

Dva odziva bi imel, in sicer, prvič, uporabljá se izraz privatizacija za odprodajo terjatev. Privatizacija je seveda sprememba, transformacija lastništva, ko je lastništvo državno, v privatno. Običajno je vezano tudi na deregulacijo, na tržno samostojnost subjekta, ki se privatizira. V tem primeru se pričakuje učinkovitejše gospodarjenje, ker je subjekt suveren, podjetje je suvereno in bolje išče poslovne priložnosti, se strukturira glede na potrebe na trgu in podobno. To, kar smo kot parlament pozabili preprečiti, je razprodaja. Letališč in Telekomov nihče ne prodaja njihovim konkurentom, ker je jasno, da v sinergijskih procesih jih bodo razgradili, omejili njihove razvojne potencialne, zmanjšali zaposlitvene možnosti in tudi sčasoma zmanjšali raven ponudbe. Vidimo v soseščini, kako se je to zgodilo. To, o čemer pa tu govorimo, je kolaps privatiziranega podjetja, podjetja, ki je bilo privatno in je bilo zadolženo, država je z garantnimi shemami poskušala pomagati ali pa je nekaj časa odložila plačilo davkov; in sedaj se to poravnava, ko je kolaps prišel do izraza. Ta kolaps pač življenje prinaša, to se bo vedno dogajalo. Sedaj se dogaja v nekoliko večjih paketih zaradi garantnih shem, ne zaradi davčnega dolga, in zaradi tega so prišli ti zneski. Ne gre za eno samo podjetje, seveda se pričakuje, da bo več teh podjetij, in pričakuje se, da bo vlada tu našla tako rešitev, da bo ohranjenih čim več delovnih mest in da bodo ohranjena podjetja. Mi kot koalicijska stranka zaupamo vladi, da bo te rešitve našla.

Drugo, odzval bi se na mnenje cenjene gospe državne sekretarke o Petrolu. Petrol je seveda po svoji naravi infrastrukturna družba, je pomemben lastnik skladišč naftnih derivatov v Sloveniji – Sermina. Tole tako ponujati naokoli kot pravico do privatne lastnine – pravica je, vendar v razpršeni družbi, ne da ga prevzame bog ve kdo. Poleg tega je lastnik Geoplina. Geoplina je lastnik plinovodov, in to kontrolni lastnik. Poleg tega s svojo ponudbo tekočih goriv ali naftnih derivatov, kakor hočete, pokriva pomemben del slovenskega trga in tudi tu se vzpostavlja kontrola. Pomembno je, da to podjetje ostane neodvisno in da ima tudi transparentno razpršeno lastništvo in da je država notri sicer manjšinski lastnik, tako kot je, da pa podjetje ostane táko. Da je zakonska regulacija taka že bila, ni nobenega dvoma, drugače bi ga že prevzeli. Ne si delati utvar, je na jedilnem listu, ker je to pač, če rečem v narekovaju, tovarna denarja. Videli ste, kako se je podjetje rešilo potem, ko je v obdobju tiste nesrečne vlade 2004–2008 prišlo do neracionalnega gospodarjenja, predragih nakupov delnic Istrabenza; pa je podjetje lahko izdalo obveznice in izplavalo iz težav. Nobeno drugo ali pa redka so podjetja, ki bi se rešila iz takih velikih minusov, kot je takrat zapadlo po

določenih postopkih, ki seveda niso bili v čast temu podjetju.

Jaz apeliram, da se tukaj vendarle vzpostavi, da se država postavi za to podjetje in da zagotovi njegovo nadaljnjo suverenost, da ne bo prevzeto. Kakšen amandma naj bi to bil, mi pa ni jasno. Kar so mi dali iz Zavezništva Alenke Bratušek, je nekaj o črpanju evropskih sredstev. Ne vem, ali so ga naše službe spregledale. Jaz ne vem, o čem bomo v tej zvezi danes glasovali. Vsekakor pa bi se strinjal, da koalicija oziroma da tudi širše podpremo, da se ta člen, ki preprečuje prevzem Petrola, zagotavlja njegovo razpršeno lastništvo in prodajo potem v okviru razpršenega lastništva, vrne.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Anže Logar, izvolite.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsedujoči.

Jaz sem bil neprijetno razočaran nad odzivom spoštovane državne sekretarke, ko je poslance podučevala o dveh izpostavljenih temah; najprej o nesistemskosti vključevanja vseh možnih rešitev v zakon o izvrševanju proračuna in potem o tem 5. členu, ki postaja očitno vedno bolj zloglasni člen netransparentnosti vlade Mira Cerarja. Gospa državna sekretarka je vključevanje vseh možnih predlogov v ZIPro utemeljevala približno s tem, da so vse vlade pred časom že tovrstne ukrepe dajale notri v zakon o izvrševanju proračuna. Ampak ob tem je pozabila navesti, da je od zadnjih štirih vlad bila spoštovana državna sekretarka Vraničarjeva državna sekretarka v treh vladah na Ministrstvu za finance, kar pomeni, da je s tem svojim argumentom govorila o svojem nespametnem početju v preteklosti in de je s tem svojim nesistemskim početjem v hierarhiji, na vrhu Ministrstva za finance oziroma tik pod vrhom vzpostavljala že od nekdaj očitno to prakso, ki jo kani nadaljevati.

Kar se tiče 5. člena, očitno je kolegu Križaniču zadeva jasna, za katero podjetje gre. Očitno ve, da gre za štiri terjatve. Če ste znižali vrednost skupnega zneska s 70 milijonov na 30 milijonov, hkrati pa naredili vse, da ohranite vrednost enkratne odprodaje na 7 milijonih, pomeni, da imate v načrtu štiri podjetja, štiri prodaje terjatev v vrednosti do 7 milijonov; torej skupno 28 milijonov in nekaj drobiža. Je pa rahlo podcenjujoče s strani državne sekretarke, ko razlaga o tem, da gre za ukrep, ki je nujen. Dejala je, da država drugače ne bo mogla ukrepati in brez ustreznih ukrepov ne bo mogla pomagati gospodarstvu oziroma posameznim subjektom, da bodo preživeli na trgu. Očitno gre za neko epohalno odkritje, ki je bilo omogočeno šele z vlado Mira Cerarja, da prej takšnih rešitev ni bilo in da je moral na čelo vlade priti ravno moralni teolog in pravnik, da so lahko takšni ukrepi – kljub temu da so v nasprotju z nekim zdravorazumskim pogledom na pravno ureditev

in kljub temu da na njih opozarja Zakonodajno-pravna služba – očitno postali edini pravi ukrepi za reševanje podjetij. Kot razumem državno sekretarko, so bila vsa dosedanja prizadevanja vseh vlad neuspešna in so podjetja propadala ravno zaradi tega, ker tovrstnih ukrepov ni bilo. Ampak, pozor – terjatve! Tu je glavno vprašanje, po kateri diskontni stopnji boste te terjatve prodajali; morda od prijateljev po boljši, od kakšnih drugih pa po bolj verodostojni. In kdo bo tisti, ki bo to preverjal? Če bi bili mi, poslanci, tisti, ki bi lahko odločali o tem, bi imeli s tem državljanke in državljani močno zagotovilo, da je vsaj v pogledu diskontnih stopenj zagotovljena ustrezna transparentnost. Ker se pa tovrstne odločitve skrivajo za domnevno edinimi možnimi ukrepi, ki dopuščajo vladi, da rešuje posamezne gospodarske subjekte, se pa ne morem izogniti mnenju, da je tovrstno ukrepanje oziroma sprejemanje tovrstnih ukrepov ali odločitev bolj namenjeno temu, da se še kakšnemu podjetniku, gospodarskemu subjektu, kakšni terjatvi, ki pripada recimo pomembnim vplivnim posameznikom, ki so bili že aktualni za vladajočo koalicijo, omogoči osebnost ali podjetniško preživetje v prihodnje. Nerazumljivo je, da poslanci koalicije na tem mestu glasujejo za to, da se z nečim ne seznanijo; da glasujejo za to, da bodo nevedni v prihodnje. Da glasujejo za to, da jim ni treba vedeti, katere terjatve se bo prodalo. Oprostite, pa saj so nas volivke in volivci izvolili zato, da smo skrbniki zakonitega izvajanja politike Vlade Republike Slovenije. Ne zaradi tega, da smo nevedni in da ne vemo, kaj vlada sprejema. 28 poslancev je tistih, ki želijo biti informirani, in očitno 45 je tistih, ki jim je čisto vseeno, kaj se dogaja s terjatvami, ki so v lasti Republike Slovenije. In če je državni sekretar v Kabinetu predsednika Vlade pripravljen povedati, zakaj vsaj poslanci Stranke Mira Cerarja, ki prisegate na najvišje moralno-etične standarde, samostojno pristajate – no, ne vem, če samostojno, morda vam je kdo to naročil –, ampak v brk vsega pristajate na to, da ne veste. Verjetno je to možno zato, ker je bilo glasovanje opravljeno tajno, brez javnosti. Ampak povejte še enkrat, javite se k besedi! Tamle vidim, da ima Stranka Mira Cerarja še vedno celoten čas za podajanje svojih stališč na razpolago. Vstanite, povejte, "mene pa ne zanima, kam gre 7 milijonov", povejte! Recite to slovenski javnosti. Recite, da vam je popolnoma vseeno, na kakšen način, po kakšni diskontni stopnji vlada prodaja svoje terjatve. Povejte! Ali boste zopet trdili, da vladi zaupate, da dela dobro, da ste ji dali svoj mandat; hkrati pa se potem, ko bodo prišli računi in ko bo kje objavljeno, za koga je šlo, sprenevedali, da tega pa res niste vedeli. Danes imate možnost, da od vlade zahtevate, da vam pove, kam gre 7 milijonov. Z ministrstva za finance očitno ne želijo povedati. Državni sekretar v Kabinetu predsednika Vlade je pripravljen povedati, vendarle za zaprtimi vrati. Kolega Križanič očitno ve, ker je že napovedal, da gre za več podjetij, pa tudi ne želi

povedati. In potem pričakujete, da naj bo opozicija konstruktivna in podpre predloge Vlade Republike Slovenije. To, kar danes spremljamo, je obrat za 180 stopinj obljube, ki je zapisana v koalicijski pogodbi, in obljube, s katero ste šli na volitve leta 2014. Dan za dnem, z vsakim predlogom, z vsako novelo, z vsako nesistemske rešitvijo kršite ravno tista načela, ki ste jih postavljali na piedestal nove moralno-etične doktrine Stranke Mira Cerarja. Če je za poslance Stranke Mira Cerarja to popolnoma normalen način poslovanja, glede na to, da ste ustanovljeni šele 120 dni, v redu; ampak kaj pa za ostale koalicijske partnerje. Tudi vi z veseljem sprejemate doktrino o želji po nevednosti?! Opravljajte poslanski poklic tako, vrtajte, sporočite in omogočite, da bo slovenska javnost vedela o vseh načrtih Vlade Republike Slovenije, kajti le potem bo lahko tudi realno ocenila delo te vlade. In dokler v tem državnem zboru ne bo želja vseh 90 poslancev po transparentnem delu vlade, torej ne glede na to, si naš, vaš, toliko časa bomo imeli v Sloveniji negativno konotacijo o politiki, ker očitno po vaši doktrini – ker gre za našo stvar, ne želimo vedeti.

V Slovenski demokratični stranki še enkrat pozivamo, podprite amandma, ki ga je predlagala Slovenska demokratična stranka. Vladi daje ravno proste roke za hitre ukrepe, vlada ima ustrezno koalicijsko večino za hitro sprejemanje pri posameznih rešitvah. Kolegi so omenili, 10 dni pa boste sprejeli; slovenska javnost pa bo dobila ustrezno informacijo. Še enkrat, danes pričakujem, da bomo poslanci in slovenska javnost izvedeli, za katero podjetje gre, komu, katera terjatev za 7 milijonov evrov je tista, ki jo želite prodati. Če vam je kaj za transparentno delovanje vlade in če si želite ohraniti kaj kredibilnosti izpred predvolilnega časa, bomo to danes seveda slišali. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Replika, izvolite, gospod Križanič.

DR. FRANC KRIŽANIČ (PS SD): Spoštovani!

Repetitio mater studiorum est, se pravi ponavljanje ne škodi. Gre za unovčevanje terjatev, ki jih je država pridobila – to so ti veliki zneski – ki jih je država pridobila preko različnih garantnih shem. In ko je bila garancija unovčena, je dobila potem terjatev do podjetja. Tako podjetje je seveda nelikvidno, je v težavah in pred stečajem. Tukaj ne gre za nikakršne postopke lastniškega prestrukturiranja, ampak poizkuse reševanja teh podjetij, iskanja rešitev. Tu moramo dati vladi kot izvršni oblasti in njenim organom možnost, da najdejo rešitve in rešijo čim več delovnih mest, kot se jih da. To ni ta DUTB, ki je prevzel zdrava podjetja, ki so jih banke vzele kot garancijo za te nesrečne dolgove finančnih holdingov – in največjega med njimi, ga ne bom omenil, ker bo potem replika name. To sem hotel povedati.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Preden nadaljujemo, samo obveščam, spoštovani poslanci in poslanke, da je Poslanska skupina Zavezništvo Alenke Bratušek poslala nov, spremenjen amandma k 5. členu.

Besedo ima gospod Jožef Horvat, izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi, državna sekretarka, državni sekretar!

Državni zbor je nadzorni organ vlade. Kako naj jaz tukaj na zadnjem sedežu državnega zbora, na sedežu številka 90, nadziram delo vlade, ko pa ne vem, kaj naj nadziram. Kaj je teh 7 milijonov, o katerih toliko govorimo na Odboru za finance in danes tu. In ko smo dobili zagotovilo na Odboru za finance, da bo stvar pojasnjena na zaprti seji, in potem ni bilo to možno. To so elementi, ki dejansko ne zbujejo, ne povečujejo zaupanja do vlade. Jaz bi rad tej vladi maksimalno zaupal, ampak dajmo se zmeniti, da igramo na odprte karte. Izgleda, da drugi okrog parlamenta in okrog vlade več vedo, kot mi poslanci oziroma morda bolj točno, poslanci opozicije. Ta moja razprava ni neka kaprica, je zgolj rezultat študija poročila Zakonodajno-pravne službe, ki je res skrbno pripravila svoje mnenje o Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015. In to je naša služba, služba te hiše, Zakonodajno-pravna služba, ki nam pomaga, da delamo, da sprejemamo boljše zakone. Res je, da smo velikokrat do te službe, do priporočil, do teh mnenj arogantni in zamahnemo z roko, rinemo z glavo skozi zid in imamo slabo zakonodajo. Če bi bolj upoštevali delo teh naših sodelavk in sodelavcev v Zakonodajno-pravni službi, bi bila zagotovo naša zakonodaja boljša. In kaj pravi to poročilo? O tem še danes tukaj nismo govorili. Kaj pravi Zakonodajno-pravna služba o 5. členu novele zakona oziroma o 39. členu originalnega zakona. Pravi naslednje. Tudi v novem drugem odstavku 39. člena, torej originalnega zakona, oziroma 5. člena novele zakona bi bilo treba natančno določiti, za izjemo od katerih določb zakonov gre. Sklepati je mogoče, da gre zgolj za izjemo od ureditve po Zakonu o javnih financah, ki ureja prodajo finančnega premoženja. Zato se zastavlja tudi vprašanje, kakšne pravne posledice ima določba, po kateri v letni program prodaje finančnega premoženja države za proračunski obdobji 2014 in 2015 ni treba vključiti posamičnih terjatev Republike Slovenije do višine 7 milijonov evrov, pri čemer skupni obseg vseh terjatev posameznega leta, ki ne bodo vključene v letni program prodaje finančnega premoženja države, ne sme presežati 70 milijonov evrov. Denimo, ali se bo sledilo drugim določbam v zvezi s prodajo finančnega premoženja, ki jih določa Zakon o

javnih financah. In še naprej. Namen oblikovanja takšnega programa, ki ga vlada v skladu s prvim odstavkom 80.č člena Zakona o javnih financah, skupaj s predlogom proračuna, predloži Državnemu zboru in sprejem, je namreč prav usmerjanje politike prodaje finančnega premoženja. Zato bi bilo treba to izjemo, upoštevaje višino terjatev in možno izpostavljenost večjega števila posameznih terjatev do 7 milijonov evrov, ki sicer ne presegajo 70 milijonov evrov, do enega dolžnika, dodatno pojasniti oziroma to izjemno dopolniti z dodatnimi merili. Tako Zakonodajno-pravna služba.

Zato je smiselno in sem prepričan, da so prav na podlagi tega kolegi iz SDS predlagali ta amandma k 5. členu, drugi odstavek, ki je seveda vreden pozornosti, temeljite razprave oziroma odgovorov na vsa vprašanja, ki se tukaj generirajo. Mi, Poslanska skupina Nove Slovenije, bomo ta amandma tudi podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Je še kakšna želja po razpravi glede 5. člena? Prosim, če se prijavite.

Dr. Trček, izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Kolegi iz opozicije so že povedali večino tega, kar je bilo za reči o celi zadevi. Prej mi je nekoliko časa zmanjkalo. Vrnil se bom na začetek te materije. Naša pravna služba pravi tudi, da gre za brcanje neke materije v ta zakon, ki se ureja v drugih zakonih, kar sem že prej omenjal. Skratka, ponavljal se bom. Imamo sklic parlamenta, v katerem je, lahko rečem, najmočnejši pravniški lobi, težko bom rekel pravniška elita; in sočasno imamo neko zakonodajo, ki gre naprej v smeri, ne morem drugega reči kot napol zmazkov, kar opozarja naša hišna služba. Tega se ne upošteva. Kolega Horvat je rekel, da jih imamo dostikrat kot neke sitnobe, ampak skrajni čas bi bil, da jih že upoštevamo, ker drugače se lahko vprašamo, komu odgovarja ta in takšna zakonodaja, ko bomo nekaj malo reševali tu, nekaj bomo reševali tam – in na koncu bomo imeli še bolj čudno zakonodajo, če se blago izrazim.

Če se vrnem k samem 5. členu. Združena levica, enako kot celotna opozicija, bo podprla ta predlog amandmaja SDS. Dodal bi še to, pol milijona je v Sloveniji ogromno denarja. Jaz včasih novinarjem rečem, pa me vedno izrežejo ven, milijon je ogromno denarja, ko govorimo v tej bajti, konkretno v tej veliki dvorani. Navsezadnje, 10 tisoč evrov je ogromno denarja, ker gre za neko delo nekoga, ki je mogoče sedaj brezposeln. Jaz sam prihajam iz Maribora. Ko sem na nekem portalu gledal tiste diskontne stopnje ob prenosu terjatev na slabo banko, je bilo moje prvo vprašanje, kdo spet brije norca iz nas. Kateri krog privatizacije je zopet v igri? Približno vsi vemo, za kateri projekt gre tukaj. Večina nas ve,

kaj se skriva za temi 7 milijoni. Večina ve, da na dilah te firme ne smuča več Tina Maze, če sem lahko toliko direkten. In sedaj se delamo tu malo kretenčke, ne morem drugega reči. Zelo nas moti v Združeni levici tudi to, da bomo neko zakonodajo sedaj spreminjali na osnovi posamičnih primerov. Dobro, včasih se zgodi primer, kot zapornik poslanec Janez Janša, in se mora iti nekaj spreminjati. Ampak energetska zakonodaja bomo spreminjali zaradi lobiranja okoli nekega enega in edinega konkretnega podjetja. Tu ne bomo zaprli seje, ne bomo izvedeli, za kaj gre zaradi nekega drugega podjetja. Mislim, čakajte, ali se vi delate norca iz večine nas v opoziciji? Ali se delate norca iz ljudstva? Veste, navsezadnje ljudje niso tako neumni, kot si pogosto politiki domišljajo, in Slovenke in Slovenci niso zlate ribice ter tudi tisti, ki imamo mogoče kakšno drugačno etnogenezo. Imamo nek dolgoročni spomin. Jaz sedaj ne vem, vsi smo brali ta poslovnik, da smo se to napiflali, ampak jaz upam, da ste si poslanke in poslanci tudi prebrali, kaj so naloge Državnega zbora. Upam, da si bo tudi publika, ki to spremlja tukaj, pogledala na našem portalu in prebrala; ker mi se moramo tudi začeti učiti parlamentarizma. Danes sem imel nek pogovor z novinarko. Mi smo seveda skrbniki javnih blagajn in to početje danes in to preglasovanje, ko kolega Han reče, "aha, bi vas še bolj povozili, če bi kolegica Ksenja glasovala ..." Imam še pol minute, pa se bom tukaj ustavil, komentar ni pomemben, to ni več črni humor, to je harakiri. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Če ni več posebne potrebe po razpravi, potem prehajamo na razpravo o 12. členu, Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, dva amandmaja.

Želi kdo razpravljati? Pričenjam s prijavo.

Izvolite, gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči.

V uvodu ene od poslanskih skupin, konkretno s strani Desusa, smo poslušali, kako dobro in kako veliko napora je bilo vložnega v ta predlog zakona, tudi zato, da se je šibkejšim upokojevcem omogočil letni dodatek. Veste, pesek v oči. Pa veste zakaj? Če bi dejansko naredili toliko napora in bi res lahko verjeli tem vašim besedam, spoštovana koalicija, potem podprite amandma, oba amandmaja, ki jih predlaga Slovenska demokratska stranka. Gre namreč za dvoje; gre za odpravljanje privilegiranja bivšega predsednika države; imamo namreč predsednika države, ki je privilegiran, in tega nihče v tej državi ne želi slišati oziroma spremeniti. Danes, koalicija, imate to možnost.

Spoštovani kolegice in kolegi, imamo tudi privilegirane bivše poslance, tudi to vas ne

moti. In veste, skupaj se tukaj nabere kar lep denar. Težko boste to zanikali in še težje boste rekli, da ta denar ni potreben kje drugje. Vsi poznate tudi odločbo Ustavnega sodišča in dejansko bi bilo prav, da če že danes sprejemamo nekatere res neumne in povsem netransparentne ukrepe, da podprete tega, ki dejansko lahko spremeni tisto najpomembnejše. Nihče v tej državi zaradi svoje funkcije, ki jo je nekoč opravljal, ne more biti privilegiran. Ne Milan Kučan, ne Spomenka Hribar in ne še kdo drug.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Predstavnica ministrstva, gospa Vraničar, izvolite ... / oglašanje iz dvorane/
Replika? Potem se pa opravičujem, izvolite Uroš Prikl ... / oglašanje iz dvorane/

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, podpredsednik ...

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Oprostite, niste razpravljali ...

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Desus je bil tukaj direktno pozvan in se mi zdi, da je korektno ...

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Ne, ni, ni, oprostite.
Gospa Vraničar, izvolite.

MAG. MATEJA VRANIČAR: V zvezi z vloženima amandmajema bi rada opozorila, da 12. člen, ki uvaja 71.a člen zakona, v originalu ne posega v individualne pravice članov Slovenske akademije znanosti in umetnosti, ampak omejuje transfer iz državnega proračuna Slovenski akademiji znanosti in umetnosti za te namene. Kolikšna nagrada bo članom pripadala, je odvisno od pravil SAZU in tudi od drugih virov sredstev, ki jih bodo porabili za ta namen. V nasprotju s tem obstoječim predlogom 12. člena pa oba amandmaja, ki jih predlaga Poslanska skupina SDS, posegata v individualne pravice posameznikov, ki jih naslavljata. Ob tem bi rada opozorila predvsem na določbo oziroma na predlog amandmaja, ki se nanaša na pokojnino, odmerjene na podlagi 39. člena Zakona o poslancih. V zvezi s tem bi želela opozoriti na odločbo Ustavnega sodišča, ki je v zvezi z odločanjem glede ustavnosti posameznih določb Zakona za uravnoteženje javnih financ opozorilo, da ne smemo pri tovrstnem krčenju naslavljam zgolj ene kategorije oziroma ene skupine posameznikov, ki pridobijo določeno pravico – v tem primeru pravico do pokojnine, ki ni utemeljena v plačanih prispevkih. Ustavno sodišče je v svoji obrazložitvi izrecno poudarilo, da zakonodajalec ne sme brez utemeljene obrazložitve posegati zgolj v posamezno kategorijo pokojnin.

Ugotavljam, da v tem primeru predlaganega amandmaja temu pogoju ni zadoščeno, zaradi tega ocenjujem, da bi bil

sprejeti amandma lahko v nasprotju z Ustavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati o predloženih amandmajih? Ne. Hvala lepa.

Če nihče ne želi razpravljati, zaključujem razpravo. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali danes v okviru glasovanj.

S tem prekinjam 7.b točko dnevnega reda.

Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZAPOSLOVANJU REHABILITACIJI IN ZAPOSLOVANJU INVALIDOV.**

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti gospe dr. Anji Kopač Mrak. Izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala, spoštovani podpredsednik, drage poslanke in poslanci; se opravičujem.

Pred vami je sprememba ZZRZI, torej Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov. Ključna sprememba zakona je, da se postavi omejitev. Vsi veste, da imamo v Sloveniji 141 invalidskih podjetij, ki zaposlujejo približno 6 tisoč neinvalidov in 6 tisoč invalidov, torej skupaj približno 12 tisoč zaposlenih, in da imajo glede na določbe zakona tista invalidska podjetja, ki zaposlujejo vsaj 50 % invalidov, pravico, da dobijo povrnjene socialne prispevke, ki jih plačajo za invalidne delavce ter tiste neinvalidne. Na letni ravni to znaša približno med 38 in 40 milijoni. V zvezi s tem se pojavljajo tudi določena vprašanja, o najbolj racionalni rabi teh sredstev. Zato smo se odločili skupaj na vladi, da postavimo omejitev višine plač, do katere velja za delavce neinvalidne v invalidskih podjetjih oprostitev plačila prispevkov za socialno varnost. Ta meja je postavljena na trikratnik minimalne plače, ki znaša v tem trenutku, ker se bo usklajevala z rastjo minimalne plače, 2 tisoč 367 evrov. Poudariti je treba, da seveda to ne pomeni omejitve višine plač, ki se izplačuje za neinvalidne v invalidskih podjetjih; postavlja se samo meja, do koder za neinvalidne v invalidskih podjetjih država plača prispevke za socialno varnost. In dejansko bodo po novi ureditvi, če bo potrjena, invalidska podjetja za te delavce morala plačati razliko med to 2 tisoč 367 evri in višjo morebitno vsoto – razliko v višini socialnih prispevkov.

Druga sprememba pa se nanaša na poročanje, ker morajo invalidska podjetja o teh subvencijah, ki jih dobijo, poročati v skladu s pravili državnih pomoči. Posamezni člani določajo tudi poenostavitve v zvezi s tem poročanjem. Toliko, hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide kot matično delovno. Besedo dajem predsedniku gospodu Urošu Prikladu. Izvolite.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, predsedujoči. Spoštovani kolegice in kolegi, spoštovana ministrica!

Na kratko želim predstaviti poročilo k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov. Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je kot matično delovno telo obravnaval predlog omenjenega zakona, ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada; s predlogom za obravnavo in sprejetje predloga zakona po nujnem postopku, ki ga je Kolegij tudi potrdil. Pri delu odbora so sodelovali predstavniki predlagatelja, predstavnica Zakonodajno-pravne službe, predstavnica Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, predstavniki Zavoda invalidskih podjetij Slovenije in Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije ter predstavnica Kabineta predsednika Vlade.

Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je predlog zakona proučila z vidika njegove skladnosti z Ustavo, pravnim sistemom in zakonodajno-tehničnega vidika in k nekaterim členom podala tudi pripombe. Odbor je prejel tudi mnenje Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, ki podpira predlagane ukrepe. Komisija je kljub izraženi splošni podpori predlogu zakona v razpravi opozorila na nekatere problematične oziroma odprte točke ter posledice predlaganih rešitev. Na podlagi prakse delovanja invalidskih podjetij ugotavlja, da je že ukrep iz leta 2011, s katerim so se zaostri pogoji za pridobitev državnih pomoči v obliki oprostitve plačila prispevkov najmanj 50 % zaposlenih invalidov, od invalidskih podjetij terjal precejšnje napore pri doseganju novopostavljenih kriterijev; zdaj pa se pogoje njihovega poslovanja ponovno spreminja. Odbor je prejel tudi predlog za zavrnitev predloga zakona od Zavoda invalidskih podjetij Slovenije in Nacionalnega sveta invalidskih organizacij, ki sta ga na seji odbora predstavila njuna predstavnika. Poudarjajo, da bo ukrep različno prizadel posamezna invalidska podjetja, najbolj pa tista, ki zaposlujejo bolj usposobljeno delovno silo in uporabljajo boljše tehnologijo. V poslovnem letu s strani predlagateljev ni bilo vloženih amandmajev, so pa bili na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe predlagani nekateri predlogi za amandmaje odbora, ki jih je odbor sprejel kot svoje amandmaje. Predstavniki predlagatelja je na kratko predstavil predlog zakona. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je povedala, da so v pisnem mnenju opozorili na nekatere nedoslednosti v predlogu zakona, ob

tem pa je poudarila, da so bile s predlogi amandmajev odbora le-te v pretežni meri tudi odpravljene. V krajši razpravi je bilo s strani razpravljalcev izpostavljeno stališče, da se predlog zakona podpre, da pa se v nadaljevanju razmisli tudi o olajšavah za delovna mesta za delavce neinvalidne, ki neposredno delajo z invalidi. Predstavniki Zavoda invalidskih podjetij Slovenije in Nacionalnega sveta invalidskih organizacij sta predlogu zakona sicer nasprotovala iz že navedenih razlogov v njunem predlogu za zavrnitev zakona.

Odbor je sprejel predlog zakona vključno z amandmaji, seveda ob predpostavki, da se o predlagani materiji v prihodnosti razmisli in se sprejmejo take rešitve, ki bodo v korist in v interesu vseh vpletenih. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospa Irena Grošelj Košnik bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke Mira Cerarja.

IRENA GROŠELJ KOŠNIK (PS SMC): Spoštovani podpredsednik, spoštovani kolegice in kolegi, spoštovani predstavniki ministrstva!

Pri Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov gre za manjše spremembe. Glavna sprememba se nanaša na oprostitve plačila prispevkov delodajalca za neinvalidne delavce v invalidskih podjetjih, kar je povzročilo kar nekaj nasprotovanj pri nekaterih invalidskih organizacijah. Tu bi izpostavili, da so v invalidskih podjetjih plače zaposlenih neinvalidnih delavcev običajno precej višje od plač zaposlenih invalidov. V Sloveniji je 141 invalidskih podjetij, v katerih je zaposlenih okoli 6 tisoč delavcev neinvalidov. Invalidska podjetja z vsaj polovico zaposlenih invalidov in tista z vsaj tretjino težjih invalidov so oproščena plačila prispevkov za socialno varnost tudi za neinvalidne. Predlog zakona določa najvišjo plačo dela neinvalidov, do katere so še naprej oproščena plačila prispevkov za socialno varnost in mejo postavlja na trikratnik minimalne plače, kar trenutno znaša 2 tisoč 367 evrov. Torej se plačajo prispevki le za razliko med dejansko izplačano plačo in tem trikratnikom. Pomembno je še, da ta predlog poenostavlja postopke poročanja o uporabi državnih pomoči, odpravlja administrativne ovire glede načina uveljavljanja pravic pri skladu, ki že sedaj posluje elektronsko, delodajalci pa so se na tak sistem poslovanja navadili. V predlogu zakona je tudi določba, ki posrednim uporabnikom državnega proračuna ne omogoča uveljavljanja oprostitve plačil prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za zaposlene invalide nad predpisano kvoto. Ti so imeli težave pri porabi teh sredstev, ki jo predpisuje evropska uredba zaradi prepovedi dvojne financiranja.

Tako menimo, da predlog zakona ne bo posegel v politiko zaposlovanja večine strokovnega kadra za delo z invalidi ter izvajanja razvojnih nalog v invalidskih podjetjih. Zato tudi menimo, da negativnih učinkov na poslovanje invalidskih podjetij ne bo imel.

Predlog zakona v Poslanski skupini Stranke Mira Cerarja podpiramo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Andrej Čuš bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.,

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Spoštovani, spoštovane, spoštovana gospa ministrica!

Pred nami je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov, ki ga je Vlada Republike Slovenije vložila v zakonodajno proceduro po nujnem postopku in iz sistema invalidskih podjetij jemlje približno 3 milijone evrov; torej približno eno desetino tistega, kar bo za finančno konsolidacijo prispeval celotni javni sektor. Uvodoma ugotavljamo, da Vlada Republike Slovenije ni predlagala prilagoditev obstoječega zakona z uredbo Evropske komisije, ki na novo definira kvote zaposljivosti invalidov, in sicer tako, da določa minimalno 30-odstotno zaposlenost invalidov in ne 50-odstotno zaposlenost invalidov, s katero je Pahorjeva vlada leta 2011 obremenila invalidska podjetja. Prav tako nova uredba Evropske unije odpravlja omejitve za nakup objektov in opreme za invalidska podjetja, s čimer bistveno izboljšuje pogoje delovanja za zaposlitev invalidov. V Poslanski skupini SDS bi pričakovali, da bi koalicija vzela 3 milijone evrov sistemu invalidskih podjetij vsaj ob sočasni implementaciji določb nove uredbe Evropske unije, s čimer bi pomembno razbremenila invalidska podjetja in tako pripomogla k bolj učinkovitemu zaposlovanju invalidov. Temu seveda ni tako. Koalicija s tem zakonom sicer določa mejo za oprostitve plačila prispevkov samo za zaposlene neinvalidne v invalidskih podjetjih, vendar pa to pomeni zmanjšanje sredstev tudi za zaposlovanje invalidov samih. Po pojasnilih predstavnikov invalidskih podjetij na Odboru za delo, družino, socialne zadeve in invalide se ti prispevki obračunajo posebej in ostanejo namenjeni za zaposlovanje invalidov.

Pred nami je torej predlog zakona, ki vsebuje rešitev za dodatno obremenjevanje invalidskih podjetij v finančnem smislu in v smislu dodane vrednosti, saj je ukrep usmerjen proti tistim zaposlenim v invalidskih podjetjih, ki predstavljajo dodano vrednost v smislu zaposlovanja visoko kvalificiranega kadra, od katerega zaposleni invalidi v invalidskih podjetjih pridobivajo delovne izkušnje in ki invalidskim podjetjem ustvarjajo dodano vrednost. Izračuni Zavoda invalidskih podjetij Slovenije kažejo, da

ob upoštevanju vseh dejavnikov država na mesec nameni na zaposlenega invalida le 27,49 evrov, kar je bistveno premalo v primerjavi z zneski, ki bi jih država dajala za teiste nezaposlene invalide preko socialnih transferjev. Predlog zakona s strani leve politične opcije predstavlja v roku štirih let že drugi zakon, ki neutemeljeno, brez jasnega cilja in neodgovorno obremenjuje invalidska podjetja. Predlog zakona ni usklajen s socialnimi partnerji; vlada ni imela niti resnega namena, da bi z invalidskimi podjetji našla skupni cilj; z razliko od javnega sektorja.

Spoštovane, spoštovani, glede na vse navedeno predloga zakona v Poslanski skupini SDS zagotovo ne bomo podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Jana Jenko bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojenecv Slovenije.

MAG. JANA JENKO (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, predsedujoči. Vsem skupaj ponovno lep pozdrav!

Ključni vsebini spremembe Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov sta omejitve oprostitve plačila prispevkov za socialno varnost zaposlenih neinvalidov v invalidskih podjetjih na trikratnik minimalne plače, kar znese oprostitve v višini 2 tisoč 367 evrov na zaposlenega neinvalida; ter omogočanje izvajanja uredbe Evropske komisije, ki se nanaša na državne pomoči, s čimer se poenostavi postopek poročanja o porabi državnih pomoči s področja invalidske politike preko že obstoječega elektronskega sistema poslovanja Javnega jamstvenega, preživninskega in invalidskega sklada Republike Slovenije. V Republiki Sloveniji je bilo konec leta 2013 140 invalidskih podjetij, ki so zaposlovala približno 11 tisoč delavcev; od tega približno polovica, 5 tisoč 500, pa je neinvalidov. Torej je na vsakega zaposlenega invalida zaposlen en neinvalid. Po podatkih invalidskih podjetij je povprečje vseh najvišjih izplačanih plač invalidov v invalidskih podjetjih v letu 2011 znašalo približno tisoč 980 evrov bruto, povprečje najvišjih plač neinvalidov pa približno 4 tisoč 70 evrov bruto. Naj ob teh podatkih še omenim, da invalidska podjetja prejemajo tudi druge državne pomoči, na primer za kritje stroškov prilagoditve prostorov invalidom, za kritje stroškov zaposlitve osebe za čas, ki ga porabi osebe samo za pomoč invalidom, za kritje stroškov graditve poslovnih prostorov, kjer bodo zaposleni invalidi, in še nekaj takšnih pomoči.

V Poslanski skupini Desus predlagan ukrep države razumemo kot sprejemljiv in potreben. Upravičen oziroma potreben je predvsem zaradi cilja izpolnjevanja fiskalnih ciljev državnega proračuna, saj je potrebno varčevati na vseh segmentih državne porabe. Poslanke in poslanci Poslanske skupine Desus bomo zakon večinsko podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Marija Bačič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovana ministrica, državna sekretarja, poslanke in poslanci!

Pred nami je novela Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov. Javnofinančna slika Slovenije, ki nam daje že dlje časa, ne kaže nič lepega, od nas terja iskanje rezerv, ki bodo pripomogle k stabilizaciji javnih financ. Eden takšnih ukrepov je tudi omejitev plačila prispevkov neinvalidom invalidskih podjetij na trikratnik minimalne plače. Gre torej za prihranek v višini 3 milijonov evrov. Naj povzamem, za kaj gre. Zakon določa, da so invalidska podjetja z najmanj 50 % zaposlenih invalidov in tista, ki imajo od 40 do 50 % zaposlenih težjih invalidov, oproščena plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje ter starševsko varstvo za vse zaposlene, torej poleg invalidov tudi za neinvalidne. S tem ukrepom ne posegamo v pravice in položaj zaposlenih invalidov. Zanje se ne spremeni nič, saj za invalide še naprej veljajo oprostitve plačila prispevkov tako delodajalcev kot tudi delojemalcev. V postopku obravnave predloga zakona smo poslanci na mizo dobili tudi nasprotna stališča, ki so nas želela prepričati, da bo to vplivalo na poslabšanje položaja invalidov. Korektno je, da zaradi razjasnitve zavajajočih navedb, ki se pojavljajo v javnosti, še enkrat po domače povemo, zakaj gre.

Prvič, dejstvo je, da imajo v večini invalidskih podjetij neinvalidi višje plače kot invalidi. Drugič, delodajalec bo po uveljavitvi zakona plačal prispevke za neinvalidne, pa še to le za tiste, katerih plača presega 2 tisoč 367,45 evrov bruto. K temu je treba dodati še, da delodajalec za zaposlenega neinvalida ne bo plačal polnih prispevkov, kar pomeni, da delna olajšava, če temu lahko tako rečemo, ostaja tudi za delavce neinvalidne. Delodajalec bo torej moral plačati prispevke delodajalca kot tudi delojemalca za vse neinvalidne delavce, katerih plača je višja od že omenjenega zneska. Če povzamem. Omejujemo torej plačevanje prispevkov za vse neinvalidne v invalidskih podjetjih in s tem ukrepom bomo v proračunu prihranili 3 milijone evrov.

Zavedamo se, da noben ukrep, ki posega v neke pravice, ni zaželen in da ne bo pospremljen z odobravanjem; pa vendar to ne pomeni, da ni potreben. Upamo samo, da se bodo vsi ukrepi, ki jih sedaj sprejemamo, izkazali za upravičene ter se bo stanje v državi čim prej stabiliziralo in normaliziralo. Zaradi navedenega bomo Socialni demokrati predlog zakona podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Franc Trček bo predstavil stališče Poslanske skupine Združene levice.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči. Pozdravljena, ministrica, kolegice in kolegi!

Najprej bom rekel, da besede invalid ne maram, ker je beseda 19. stoletja; moti me celo, da je še vedno zapisana v slovenski ustavi. Upam, da se bo to v doglednem času spremenilo; ampak da se bomo razumeli, jo bom, žal izjemoma, uporabljal tokrat v stališču poslanske skupine. Vlada predlaga, da se oprostitve plačila prispevkov za delavce neinvalidne omeji na plače, ki so manjše od trikratnika povprečne bruto plače. Ta ukrep je seveda na prvi pogled socialno pravičen, če pa ga bolj natančno pogledamo, je vsaka podobnost s socialno pravičnostjo naključna. V resnici je ukrep socialno nepravičen in zanj tudi ni nobenih utemeljenih javnofinančnih razlogov. Oprostitve plačila prispevkov delodajalca ne koristi zaposlenim z visokimi plačami, ampak invalidskemu podjetju. Z vidika invalidskega podjetja je popolnoma vseeno, katerega davka je oproščeno; pomembno je, da se zmanjšajo odhodki teh podjetij, ki po produktivnosti težko tekmujejo z običajnimi podjetji. Z državno pomočjo je omogočena zaposlitev delavcev, ki v običajnih podjetjih ne bi mogli dobiti zaposlitve in so ena od najbolj ranljivih skupin na trgu dela. Vlada je v odgovoru Državnemu svetu navedla, da bodo invalidska podjetja, ki uporabljajo zahtevnejše tehnologije, zaradi predlaganega ukrepa izgubila okrog 10 % sedanje državne pomoči. Veliko invalidskih podjetij že tako posluje na meji rentabilnosti. Zavod invalidskih podjetij je izračunal, da bi invalidska podjetja brez državne pomoči poslovala z visoko izgubo oziroma sploh ne bi več poslovala. Če vlado motijo plače delavcev neinvalidov v invalidskem podjetju, potem bi morala predlagati kakšen ukrep, ki bi kompenziral izgubljeno pomoč. Takega ukrepa vlada seveda ne predlaga. Če vlado moti, da so, citiram, "plače delavcev neinvalidov precej višje od plač zaposlenih invalidov", konec citata, potem naj določi višjo minimalno plačo za delavce invalide. Niti tega vlada ne predlaga, ampak raje skupaj z Evropsko komisijo in Gospodarsko zbornico pritiska na znižanje vseh minimalnih plač. Ukrep, ki škoduje invalidskim podjetjem, ni bil predlagan pomotoma. Za vlado vprašanje zaposlovanja invalidov preprosto ni prioriteta in ga je pripravljena žrtvovati za doseganje maastrichtskih kriterijev. Pred mesecem je večina v tem zboru sprejela rebalans proračuna za letošnje leto, v katerem je na primer izdatke za obrambo povečala za 1,7 %, hkrati pa jih je zmanjšala na postavkah, na kontih Podpora zaposlovanju in rehabilitaciji invalidov ter izenačevanje možnosti za invalide. Invalidska

podjetja so pomemben člen pri preprečevanju socialne izključenosti. Delež delavcev invalidov med zaposlenimi v invalidskih podjetjih se je med letoma 2008 in 2013 povečal za več kot 5 odstotnih točk, tako da je danes že skoraj 51 % zaposlenih v invalidskih podjetjih delavcev invalidov. To so podjetja, kjer se mora gospodarska funkcija podrediti socialni, zato je zmanjševanje pomoči nedopustno. Vlada se je zavestno odločila za varčevanje pri najšibkejših, namesto da bi javnofinančni primanjkljaj obvladovala s socialno pravičnimi ukrepi. Proračunski predlog, ki ga je potrdila Evropska komisija, je poln protisocialno naravnanih ukrepov. Vlada je pripravljena poslabšati položaj ranljivih skupin za nekaj milijonov prihranka, ki so večinoma previsoko ocenjeni. Ali ne vidite, da s takimi ukrepi ne boste dosegli treh odstotkov primanjkljaja. Rešitev za naše javne finance je jasna in jo pozna vsak, ki se je malo poglobil v davčno statistiko. Rezervo imamo pri prihodkih o davku na premoženje in kapital.

Združena levica seveda ne bo podprla nobenega ukrepa, zaradi katerega bi se poslabšal položaj že tako hendikepiranih delavcev, oziroma da boste lažje razumeli – delavcev invalidov.

Ker imam še malo časa, kako že gre. Iz Afganistana bomo privlekli sedem kamionov, to nas bo stalo 350 tisoč evrov, vzdrževanje teh kamionov bo stalo v dveh, treh letih pol tega prihranka za invalide. Prosim vas lepo!

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije - krščanskih demokratov.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa ministrica, spoštovani kolegice in kolegi!

Krščanski demokrati se čudimo, da je na prednostni listi ukrepov za doseganje fiskalnih ciljev proračuna ravno ukrep, ki prinaša spremembo oziroma odpravo oprostitve plačila prispevkov za socialno varnost, zdravstveno, pokojninsko zavarovanje zaposlenim neinvalidom v invalidskih podjetjih. Naše mnenje sta le še potrdili odklonilni mnenji Zavoda invalidskih podjetij Slovenije in Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije. Obe organizaciji opozarjata predlagatelje, da bo predlagani ukrep prizadel celotna invalidska podjetja, kljub temu da se bo obveza plačevanja prispevkov za socialno zavarovanje v teh podjetjih uvedla zgolj za zaposlene neinvalidne. Vsakdo, ki je vsaj enkrat prebral bilanco podjetja, to natančno razume. Invalidska podjetja težje vzdržujejo konkurenčnost, kljub temu pa so v težkih kriznih časih večinoma, hvala bogu, dobro preživela. Ker so spremembe v ureditvi gospodarskega okolja prepogoste, gospodarstveniki opozarjajo tudi na nemogoče strateško dolgoročno načrtovanje razvoja teh

podjetij. Nesprejemljivo je, da vlada začenja varčevati z ukrepom, ki bo prizadel eno izmed najbolj ranljivih skupin na trgu dela, to je invalide. V invalidskih podjetjih je zaposlenih več kot 5 tisoč invalidov oziroma približno polovica vseh zaposlenih v teh podjetjih so invalidi. Še bolj, da ne rečem, sramotno pa je, da vlada zmanjšuje podporo zaposlovanju invalidov ravno v mesecu decembru, saj 3. decembra praznujemo mednarodni dan invalidov pod geslom Gradimo skupaj Evropo brez ovir. Vlada pa postavlja nove ovire. V besedilu predloga zakona pogrešamo podatke o stanju na področju zaposlovanja invalidov pred sprejemom zakona leta 2004 in po njem do danes. Šele na osnovi teh podatkov bi lahko dobro ocenili predlagane spremembe in se odgovorno odločili o podpori novele. V Poslanski skupini Nove Slovenije pričakujemo, da bo vlada pripravila časovno in vsebinsko usklajen predlog sprememb predpisov iz liste ukrepov za izpolnitev fiskalnih ciljev državnega proračuna za leto 2015. Ni sprejemljivo, gospe in gospodje, da zakoni kar kapljajo v parlament. Na navedenem seznamu je večje število zakonov, ki bi morali biti sprejeti še v tem mesecu, zato je neprimerno, strokovno in politično neprimerno, da Vlada najprej pošlje zakon, s katerim naj bi privarčevali manj kot 1 % potrebnih sredstev.

Krščanski demokrati predlagane novele ne bomo podprli.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa mag. Mirjam Bon Klanjšček bo predstavila stališče Poslanske skupine Zavezništvo Alenke Bratušek.

MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS ZaAB): Spoštovani!

Veljavni zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov določa, da so invalidska podjetja oproščena plačila prispevkov za socialno varnost za zaposlene invalide. Za invalidska podjetja z najmanj 50 % zaposlenih invalidov in za invalidska podjetja, ki imajo 40–50 % zaposlenih težjih invalidov, pa velja oprostitvev plačila prispevkov za vse zaposlene, torej tudi za neinvalidne. V Poslanski skupini Zavezništvo Alenke Bratušek ugotavljamo, da po predlagani noveli zakona invalidi ne bodo v ničemer na slabšem. Spremembe prinašajo posledice le za zaposlene neinvalidne, ki imajo plačo višjo od 2 tisoč 367 evrov bruto. Za te bodo morala invalidska podjetja plačati prispevke za socialno varnost v višini razlike med 2 tisoč 367 evrov do njihove dejanske plače, kar pomeni, da so s predlagano novelo zajeti le režijski delavci in poslovodstvo teh podjetij, katerih delo ni povezano z neposrednim delom z invalidi in prilagajanjem delovnih obveznosti njihovim invalidnostim. Predlagano rešitev v poslanski skupini podpiramo, saj menimo, da je trenutna ureditev, po kateri so do plačila prispevkov upravičeni vsi

delavci neinvalidi, neustrezna. Kljub temu pa Zavezištvu Alenke Bratušek od vlade pričakuje, da bo na podlagi razprave na seji matičnega delovnega telesa v prihodnje razmislila, ali ne bi oprostila plačevanja prispevkov tudi za tiste delavce neinvalidne, ki opravljajo delo z invalidi in izvajajo naloge, ki so vezane na dejansko omogočanje dela, kot je na primer prilagajanje delovnega prostora, delovnih procesov in drugo. V nasprotnem primeru je moč pričakovati, da bodo podjetja njihovo število zmanjševala in s tem se bodo povezane razmere za delo invalidov poslabšale. Sicer pa velja na splošno opozoriti, da bo predlog zakona učinkoval predvsem na invalidska podjetja, ki so manj delovno intenzivna v svojih delovnih procesih, oziroma tista, ki na zaposlenega ustvarjajo večjo dodano vrednost, kar pomeni, da so bolj produktivna in tehnološko napredna. Država torej upa, da bodo ta lažje prenesla izgubo 3 milijonov evrov, kolikor znašajo ocenjene finančne posledice predloga zakona. S tem zakonom bomo v prihodnje preprečili tudi številne zlorabe in anomalije, ko so podjetja ustanavljala hčerinska invalidska podjetja, preko katerih so popravljala bilance matičnih podjetij in preko katerih so si vodilni obračunavali prispevke za socialno varnost, ki jih matična podjetja zaposlenim niso plačevala.

Ne glede na slednje pa velja vseeno opozoriti, da obstajajo razlike med delovanjem invalidskih podjetij, ki nastopajo samostojno, ter invalidskimi podjetji, kjer gre za tako imenovana hčerinska podjetja. Hčerinska podjetja so zaradi povezav z obvladujočim podjetjem v boljšem položaju kot tista invalidska podjetja, ki na trgu delujejo samostojno in so razmeram na trgu bolj izpostavljeni. Zato bi za slednja veljalo razmisliti o primernosti sedanjega koncepta pridobitev državnih pomoči. Vsekakor pa bomo v Zavezištvu Alenke Bratušek novelo zakona podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala vam.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih. Dva vložena amandmaja imamo in najprej dam v razpravo 2. člen in amandma koalicijskih poslancev. Želi kdo razpravljati?

Predstavnica Vlade, gospa ministrica dr. Anja Kopač Mrak, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo.

Pred vami sta dva amandmaja, kjer gre za čistopis glede na mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora. Si bom pa ob tem členu, ki pomembno naslavlja vprašanja vsebine zakona, vzela čas še za nekaj pojasnitev, da ne bo ostalo neodgovorjeno. Kolega iz Poslanke skupine SDS je odprl vprašanje Uredbe o skupinskih izjemah, torej pravilo Evropske unije, ki govori o tem, zakaj in

kakšni so pogoji za porabo sredstev podjetij, kjer gre za državno pomoč; in tam se govori o 30 %. Ne govorimo o invalidskih podjetjih, govorimo o katerem koli podjetju, ki lahko sredstva porabi za ta in ta, točno določene namene, ker so to pravila. Govorimo o razdelitvi sredstev, o porabi sredstev. Ta zakon pa govori o viru državnih pomoči – in to je unikum v Evropi – vir za to državno pomoč predstavlja oprostitev prispevkov za socialno varnost.

Še ena pomembna stvar je, ko govorimo o odstotkih. Status invalida je določen v našem zakonu, tako da status invalidskega podjetja imaš lahko, če imaš 40 % invalidov. V tem primeru, če imaš samo 40 % zaposlenih invalidov, si oproščen plačila socialno varstvenih prispevkov samo za zaposlene invalide. Če pa imaš vsaj 50 % zaposlenih invalidov, pa ta oprostitev velja za vse zaposlene v invalidskem podjetju. Bilo je tudi omenjeno, da s tem grobo posegamo v možnosti zaposlovanja invalidov, morda vseeno en takšen podatek, da imamo 6 tisoč zaposlenih ljudi invalidov v invalidskih podjetjih, medtem ko imamo v Sloveniji celotno zaposlenih 30 tisoč invalidov. Tako da postavimo malce a propos stvari. Morda še ena informacija, rečeno je bilo, da je tudi ta zakon nastal brez kakršnega koli usklajevanja s socialnimi partnerji. To ne drži. 6. 11. sem sprejela predstavnike Zavoda invalidskih podjetij Slovenije, na njihov predlog je bila tudi spremenjena ta višina. Najprej bi bil predlog 2,5-kratnik minimalne plače, v pogovoru z njimi smo poskušali najti kompromisno rešitev, tako da je pred vami sedaj. Tudi vlada je sprejela predlog, da govorimo o trikratniku minimalne plače, da so oproščeni vsi plačila socialnih prispevkov do bruto zneska v višini trikratnika minimalne plače, ki znaša 2 tisoč 367 evrov. Pred tem sestankom je bil ta predlog 2,5-kratnik in je znašal tam okoli tisoč 972 evrov bruto. Torej ni res, da se nismo usklajevali, smo se pogovarjali, ni pa prišlo do soglasja s strani predstavnikov Zveze invalidskih podjetij.

Na žalost je kar nekaj zgodb, s katerimi ste bili tudi vi in celotna slovenska javnost preko medijev seznanjena, o zlorabah v invalidskih podjetjih. In na tem mestu jaz ne želim izpostavljati slabih praks v invalidskih podjetjih ali kakor koli črniti ugled invalidskih podjetij. Vendar tudi to ostaja in eden teh ukrepov, ko postavimo mejo za plačilo prispevkov, pri čemer pa nikakor ne posegamo v višino plač neinvalidov v invalidskih podjetjih, tudi na nek način naslavljam problematične prakse, ki so se pojavljale v našem prostoru in so bile medijsko izpostavljene. Nikakor pa ministrstvo ali vlada nista želela s tem predlogom poseči v možnosti zaposlovanja invalidov, okrniti te možnosti ali kakor koli slabšati položaja invalidov v invalidskih podjetjih. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Za besedo je prosila gospa Anja Bah Žibert, izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

K razpravi me je spodbudil zadnji odgovor, pojasnilo ministrice same. Dejstvo je, da je Zakonodajno-pravna služba povedala o tem predlogu mnogo več. Vi ste upoštevali enega od tehničnih elementov in to popravili, imate pa štiri strani pomanjklivosti tega zakona. Štiri strani, spoštovana ministrica! In da ta zakon še kako posega v delo invalidov, priča tudi zadeva, ki smo jo dobili s strani Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije. Pravijo, da se bodo stvari korenito spremenile, tudi zato, ker smo sedaj kot država bili glede zaposlovanja invalidov uspešni. S tem predlogom bomo še tam, kjer smo v okviru Evropske unije dosegali dobre rezultate – dobre rezultate, ko gre za primerjavo z invalidi in neinvalidi na trgu dela, v samem vrhu smo bili, spoštovani. Bili smo med državami, kot so Nemčija, Luksemburg, Avstrija in Italija. Gre namreč ravno tudi zato, ker smo bili nekako uspešni pri zakonodaji invalidskih podjetij in tudi kot sami. Danes s tem posegom v zakon obračamo to na glavo. Da je temu tako, nas je opozoril Zavod invalidskih podjetij Slovenije. Res je, da se je ministrica 6. 11. z njimi sestala; upam, da ni bil to samo en sestanek, ampak do dogovora ni prišlo. Dejstvo je tudi, da so sami v svojem dopisu – mislim, da ste ga prejeli tudi vsi ostali poslanci – jasno navedli, da gre pri trditvi, da se zmanjšujejo samo ekonomske olajšave za plače neinvalidov, za zavajanje; ker se vsi odstopljeni prispevki v invalidskih podjetjih obračunavajo kot strošek poslovanja na trgu itn. Torej ni res, da se tukaj s tem posegom, ki ga želite prikazati kot samo to, da gre za ukrep za tiste neinvalidne, ki so v podjetjih; gre za poseg v celotni sistem. To, kar ste, ministrica, povedali, kako pozitivne številke imamo glede zaposlovanja invalidov, boste videli, da se bo zaradi tega učinka to spremenilo. Opozarjajo nas na to številni in menim, da takšno hitenje za 3 milijone ni upravičeno. Tudi zato ne, ker smo ravno pri prejšnji točki sprejeli sklep o terjatvah, ki jih bomo pač prodajali za 7 milijonov, ne da bi kdorkoli karkoli dobro vedel, za kaj gre, kam bodo šle in kdo bo. Veste, kaj mi je najbolj hudo, da sem ravno sedaj v pošti dobila čestitko Zveze društva slepih in slabovidnih Slovenije. Srečno 2015 nam želijo. Jaz jim lahko odgovorim – Srečno tudi vam!, ampak ta koalicija vam za začetek leta jemlje 3 milijone evrov. Zamislimo se, spoštovani kolegice in kolegi, ali res ni moč najti kje drugje. Ali res ni moč priškrtniti kje drugje? Verjamem in prepričana sem, da je mogoče. Da je mogoče in da pustimo še tisto, kar je dobro urejenega in očitno uspešnega v primerjavi z drugimi državami, na miru. Raje se učimo iz teh primerov.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Želite še razpravo? Prosim za prijavo.
Gospod Ivan Hršak, izvolite.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovana ministrica, spoštovani kolegice in kolegi!

Sem koalicijski poslanec, vendar tega predloga ne bom podprl. Zakaj? Prihajam iz takega invalidskega podjetja, prihajam iz enega večjih in uspešnejših invalidskih podjetij v Sloveniji in vem, kako pravzaprav ta podjetja delujejo. Poglejte naš primer. S 33 zaposlenimi smo začeli svoje delo. Ravno na podlagi teh odstopanih sredstev, ki jih ni bilo treba plačevati, se je podjetje širilo in zaposlovalo. Prišli smo v nekem momentu do najvišje številke, 171. To je za Zasavje, od koder prihajam, fenomenalna številka. Mi smo šestkrat povečali začetno stanje. Zdaj je nekje okrog 150, malo čez 150 zaposlenih, kar je seveda še super številka in zaposlenost glede na zasavsko problematiko pomanjkanja teh delovnih mest in se ne morem strinjati, da je to zmanjšanje prispevkov, se pravi za neinvalidne, 100 % na trikratnik minimalne plače. Zdaj pravite, to velja samo za neinvalidne, ne za invalide kot invalide.

To seveda ne drži, ker ta sredstva boste odvzeli invalidskemu podjetju in ta sredstva so del kompletnega proračuna ali kakorkoli, s katerim deluje to podjetje. To bo vsekakor pustilo posledice pri nadaljnjem uspešnem delu teh invalidskih podjetij. Glejte, ta sredstva so seveda namenska, ta sredstva se ne morejo uporabljati za plače neinvalidov, lahko se samo za zaposlovanje usposabljanja teh invalidov, se pravi dodatna zaposlovanja, za posodabljanje in kupovanje opreme, na kateri bodo ti invalidi in neinvalidi seveda delali, in tudi za delovne pogoje, se pravi objekte, v katerih bodo ta dela izvajali.

Slišali smo, da je 142 invalidskih podjetij v Sloveniji in da je približno polovica, mogoče malo manj kot polovica zaposlenih, invalidov in da bodo tu na podlagi tega sigurno negativne posledice za ta podjetja.

Ministrica je omenila tudi nekatere ugotovljene zlorabe. Ja, lahko da je prišlo tudi do zlorab v nekaterih podjetjih, vendar v Sloveniji, jaz sem v Državnem zboru že predhodno povedal, da se država najlažje ... Bom rekel, če se nekje ugotovijo zlorabe, država ne ukrepa pri tistih, ki zakonska določila kršijo – se pravi, da je treba sankcionirati tiste –, in je najlažje, da spreminjamo zakonodajo in udarimo po glavi vse, tudi tiste, ki dobro delajo, uspešno delajo. S tem načinom se ne morem strinjati.

Tako te spremembe zakona absolutno ne bom podprl iz teh razlogov, kot sem jih navedel. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo dajem gospe Jelki Godec.

JELKA GODEC (PS SDS): Najlepša hvala, predsedujoči.

Glede na to, kar je povedal kolega pred mano, sem skoraj ostala brez besed oziroma ker bo moja razprava šla v popolnoma isti smeri. Namreč, tudi sama poznam invalidska podjetja in se ne morem strinjati s tem, da bomo v bistvu odvzeli tukaj neinvalidom in ne bomo prizadeli invalidov. Glejte, tudi v vaših razpravah oziroma predstavitvi mnenj poslanskih skupin ste zelo poudarjali to, da gre za neinvalidne in da imajo visoke plače. To je bilo tako poudarjeno, da v bistvu ni bilo preslišano tudi ne s strani nas, poslušalcev, in tistih, ki poslušajo preko televizijskih ekranov. Želeli ste povedati torej, da ima nekdo visoke plače in da mu boste zdaj vzeli en del te plače. Ne, ne boste mu odvzeli. Plačo bo imel takšno, kot jo ima, vzeli pa boste denar invalidskim organizacijam. Tako kot je povedal kolega, denar, ki se dobi iz javnih sredstev za invalidske organizacije, je namenski denar – gre za usposabljanje, potem za izobraževanje, za širjenje podjetij in tako naprej in ne gre torej za poplačilo plač ali karkoli drugega. Poudarjati visoke plače, odvzem neinvalidom, je zavajanje javnosti. Tisti, ki poznate invalidske organizacije oziroma ki ste kdaj zaposlovali invalide, točno veste, da je ta denar namenski in da se mora na posebnem kontu voditi, na posebnem stroškovnem mestu, da se pregledujejo tudi, da so inšpekcije in da pridejo pregledat, kam ste dali ta denar in da ga ne morate kar tako nekam dati. Če vi vzamete ta denar, v bistvu vzamete denar invalidski organizaciji, vzamete denar za razvoj, za izobraževanje invalidov, za dodatna zaposlovanja, za razvoj tega podjetja. Res je tudi, da prihaja do nepravilnosti v invalidskih organizacijah, tudi se to izkorišča, s tem se strinjamo verjetno vsi.

Tudi pri nas v poslanski skupini smo imeli o tem debato, torej: ja ali ne. Ampak, zakaj potem ne ukrepamo tam, kjer prihaja do nepravilnosti? Ne! Mi bomo zdaj lepo udarili točno po tistih invalidskih organizacijah, ki so uspešne, ki uspešno koristijo ta javna sredstva, ki namensko koristijo javna sredstva. Tisti, ki pa to izkoriščajo, bodo pa še naprej izkoriščali, verjemite mi. Ker so zelo dobri v tem. Da bi pa enkrat sistemsko ali pa z inšpekcijo tam reševali – tam pa ne! Tam pa pustimo še naprej, da se še naprej bogatijo na račun invalidov, jemljemo pa javna sredstva.

Tako vsekakor stojim za tem, to je tudi moja obrazložitev glasu, da tega zakona oziroma spremembe definitivno ne bom podprla. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Še en krog prijavljenih? Izvolite se prijaviti.

Gospod Anže Logar, izvolite.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsedujoči!

Danes imam občutek, ko poslušam predstavnike Vlade tukaj, v Državnem zboru, da imajo občutek, da smo priča seji, ki je zaprta za javnost. Drugače si ne znam predstavljati izjav vladnih predstavnikov, ko govorijo, da so se s posameznimi deležniki za posamezen zakonski predlog oziroma novelacijo uskladili predhodno. Prej smo imeli tak primer pri enem drugem zakonu, zdaj imamo pa pri spreminjanju podlag zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov. Vsak od nas je prejel dve pismi dveh pomembnih organizacij, kjer obe referirata na to, da naj poslanci ne podpremo teh predlaganih sprememb, ker se s temi predlaganimi spremembami zajema v njihovo osnovno dejavnost.

Kolega poslanec Desusa je na osebni izkušnji predstavil problematiko, ki jo danes obravnavamo. In prej, kot je kolegica Godec že poudarila, ste vseskozi poudarjali, da ne gre za invalide, torej da ne bodo prizadeti invalidi, da imajo ti visoke plače in hkrati še dodajate, da nekateri predstavniki, vidnejši predstavniki invalidskih organizacij so v sodnih ali pa preiskovalnih postopkih. Ampak, pogledajte, iste tri karakteristike najdete pri slovenskih bančnikih – niso invalidi, imajo visoke plače in so v posameznih preiskovalnih postopkih. Zakaj tam ne režete plač? V slovenske banke smo zmetali 3,6 milijarde evrov, tukaj govorimo o treh milijonih. Če boste strgali po tri milijone, bo znesek, ki smo ga dali za banke, tukaj pred nas prišlo še tisoč dvesto takšnih predlogov.

Vlado pozivam, ne se hecati na hrbtih najbolj tistih, ki se borijo za vsakdanje preživetje, in pripravite sistemske rešitve za tiste, ki imajo, ne pa na plečih tistih, ki nimajo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Mag. Anže Logar, hvala lepa.

Torej, sklepam, da smo to razpravo opravili.

Prehajam na 7. člen in amandma koalicijskih strank. Želi kdo razpravljati? Nihče. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

O amandmaju oziroma o amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje odločali danes v okviru glasovanja.

S tem prekinjam 2. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **4. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O INTERVENTNIH UKREPIH NA PODROČJU TRGA DELA IN STARŠEVSKEGA VARSTVA, NUJNI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade dr. Anji Kopač Mrak.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Spoštovani podpredsednik, drage poslanke in poslanci!

Pred vami je predlog za podaljšanje interventnega zakona, ki je bil sprejet v lanskem letu, mislim, da maja, in eden izmed ukrepov velja do konca letošnjega leta. To je pomemben ukrep, ki se je izkazal v tem obdobju kot tak; da dajemo možnost, da delodajalca, ki zaposli mlado brezposelno osebo, staro do 30 let, če je ta prijavljena na zavodu za zaposlovanje vsaj 3 mesece in če to mlado osebo zaposli za nedoločen čas, oprostimo plačila socialnih prispevkov za dveletno obdobje. Od novembra lanskega leta, ko je zakon stopil s tem delom v veljavo, do septembra je bilo okoli 3 tisoč zaposlenih mladih v okviru tega ukrepa. Ta ukrep je približno 2 tisoč delodajalcev uveljavilo.

Pomembno je zaradi tega, ker s tem ukrepom spodbujamo zaposlovanje za nedoločen čas in znižujemo stroške zaposlitve in, kot sem rekla že pri študentskem delu, dejansko zdaj, če pogledamo pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas z vidika stroška, ki ga ima delodajalec za tako zaposlitev, mislim, da znaša okoli 53 ali 54 %, medtem ko je študentsko delo bolj obremenjeno. Torej, z vidika stroškov delodajalec ne bi imel več razloga, da se poslužuje študentskega dela – z vidika stroškov govorim; seveda je fleksibilnost študentskega dela bistveno drugačna kot pogodbe za nedoločen čas, ampak vseeno, to je pomemben spodbujevalec zaposlovanja mladih za nedoločen čas. S tem pa naslavljamo tudi enega izmed večjih problemov na slovenskem trgu dela, kjer imamo delež zaposlitve za določen čas, če pogledamo, kako se starostno razporedijo, ugotovimo, da so te zaposlitve za določen čas predvsem mladi iskalci prve zaposlitve. Torej, s tem ukrepom želimo spodbuditi ne samo zaposlovanja mladih, ampak tudi zaposlovanje mladih za nedoločen čas.

Tudi ta ukrep je del jamstev za mlade, to je dokument, ki je bil sprejet v lanskem letu. Zanimivo je morda – tule imam nekaj podatkov še o tem, kateri od teh mladih so se zaposlovali po tem zakonu. Večina starostne strukture je bilo med 25. in 30. letom. Torej, 73 % je teh, ki so se zaposlili na podlagi tega ukrepa do sedaj in so stari od 25 do 30 let, in samo 27 % je tistih od 15 do 24 let. Pri čemer ti podatki ponovno kažejo, da je v Sloveniji predvsem problem mladih brezposelnih v starosti od 25 do 30 let, zaradi česar smo tudi z ukrepom Jamstvo za mlade kot ene izmed izjem znotraj Evropske unije naslovili mlade do 30. leta, medtem ko večina drugih evropskih držav naslavlja mlade od 15. do 24. leta.

Upam, da bo ta zakon s tem enoletnim podaljšanjem tega ukrepa dobil podporo z vaše strani. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospa ministrica, hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Urošu Priklju.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, ministrica! Dovolite, da predstavim kratko poročilo k Predlogu zakona o spremembi Zakona o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva.

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembi Zakona o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva, ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada s predlogom za obravnavo in sprejetje predloga zakona po nujnem postopku, ki ga je Kolegij predsednika Državnega zbora tudi potrdil.

Pri delu odbora so sodelovali predstavniki predlagatelja, predstavnic Zakonodajno-pravne službe ter predstavnic Državnega sveta.

Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je predlog zakona proučila z vidika njegove skladnosti z ustavo, pravnim sistemom in z zakonodajno-tehničnega vidika in napovedala, da bo v sodelovanju s predlagateljem pred objavo predloga zakona v Uradnem listu opravila manjšo korekcijo redakcijskega značaja.

Odbor je prejel tudi mnenje Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, ki ga podpira predlagane ukrepe, pri tem pa izraža upanje, da za mlade, ki so ali še bodo zaposleni na njegovi podlagi, pomeni to trajno rešitev, torej ohranitev zaposlitve za nedoločen čas tudi po preteku izteka subvencionirane zaposlitve, to je 24 mesecev.

Predstavniki predlagatelja je na kratko predstavil predlagane spremembe. V krajši razpravi, ki je sledila predlogu zakona, je bilo izpostavljeno stališče, da so ukrepi dobri in jih velja podpreti. Nekaj pomislekov je sicer bilo predvsem glede strukturne brezposelnosti in politike izobraževanja, o čemer bi po mnenju nekaterih razpravljavcev lahko v prihodnje opravili razpravo. To pa ni predmet tega predpisa. Ministrstvo za delo se je strinjalo, da je treba dati poudarek karierni orientaciji, prav tako pa prekvalifikaciji oziroma prekvalifikacijam. Prav tako pa je treba najti načine za zmanjšanje števila brezposelnih, ne samo brezposelnih mladih.

Odbor je glasoval o predlaganih členih predpisa ter zakon tudi podprl. Ker k predlogu zakona na matičnem delovnem telesu niso bili sprejeti amandmaji, Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide Državnemu zboru predlaga, da Predlog zakona o spremembi Zakona o interventnih ukrepih na področju trga

dela in starševskega varstva sprejme, kot izhaja iz predloženega besedila. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališča poslanskih skupin. Gospa Jelka Godec bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Izvolite.

JELKA GODEC (PS SDS): Predlog zakona o spremembah Zakona o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva je eden izmed predlogov, ki jih bo Slovenska demokratska stranka podprla, saj podaljšuje možnost uveljavljanja začasne spodbude za zaposlovanje mladih brezposelnih oseb do 31. 12. 2015. Mladi takoj po zaključku šolanja želijo narediti naslednji korak k socialno-ekonomskemu osamosvajanju, želijo se zaposliti. Ker pa jim je v današnjih časih ta korak zelo otežen, prihaja pri mladih do malodušja in ohromelosti pri osamosvajanju. Težje se odločajo za družino, oteženo jim je tudi urejanje bivanjskih razmer.

V Slovenski demokratski stranki se nam zdi pomembno, da mladi po končanem šolanju čim prej najdejo ustrezno zaposlitev, zato je ob ukrepu, ki je danes pred nami, treba še v okviru aktivne politike zaposlovanja oblikovati posebne spodbude za gospodarstvo, da bodo mlade vključevali v delovni proces že med samim šolanjem. V tem smislu smo predlagali tudi spremembe Zakona o delovnih razmerjih, da se ukine volontersko pripravništvo, saj ob ukrepih za zaposlovanje mladih še vedno več kot 800 mladih opravlja takšno pripravništvo. Nenehno tudi opozarjamo na povezovanje izobraževanja z gospodarstvom in na nujnost sprejemanja takšnih ukrepov. Spodbude za zaposlovanje mladih bodo izzvenele v prazno, če se bo še naprej zmanjševalo število delovnih mest v gospodarstvu.

Gospodarstvo se danes ukvarja z bojem proti višjim dajatvam in zadušljivi birokraciji. Mogoče tudi zato takšna statistika, ki jo podajajo predlagatelji v razlagi spremembe zakona. Zapisali so namreč, da so z ukrepi zaposlovanja mladih do 30. leta, ki se izvaja od 1. 11. 2013 dalje, imeli za cilj za nedoločen čas zaposliti 7 tisoč 500 mladih. Po podatkih ministrstva pa se je v devetih mesecih zaposlilo le nekje okoli 2 tisoč 500 mladih. To je majhna številka proti tej številki, ki je predstavila registrirano število mladih brezposelnih oseb v mesecu avgustu, kar je bilo letos več kot 27 tisoč mladih. Na tem mestu je treba opozoriti tudi na dejstvo, na katerega je mnenje izrazil tudi Državni svet. Imamo skupino mladih nad 30 let, ki že imajo družine, in nimajo posebnih ukrepov za zaposlitve. Torej imamo nekako novo skupino, ki je socialno ogrožena, pri tem da ne gre za enega človeka, ampak so tukaj ogrožene tudi družine tistih, ki so nezaposleni.

Postavlja pa se tudi vprašanje, kaj se zgodi s temi mladimi po dveh letih, potem ko ta ukrep v bistvu preneha veljati za njih; ali ostanejo še vedno zaposleni, ali delodajalci ohranjajo ta delavna mesta ali pa v bistvu potem mladi ostanejo na cesti. Predlagamo podaljšanje ukrepa, možnosti uveljavljanja začasne spodbude za zaposlovanje mladih brezposelnih oseb do 31. 12. 2015 je le kapljica v morje pomoči mladim pri zaposlovanju. Ker pa se v Slovenski demokratski stranki zavedamo, da je za uspešen razvoj družbe in države pomembno zaposlovanje mladih in s tem tudi vse aktivnosti, ki ustvarjajo pogoje za zaposlovanje mladih, bomo predlog spremembe Zakona o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva tudi podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Uroš Prikl bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojujencev Slovenije.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, podpredsednik. Spoštovani!

Tokrat mi dovolite, da vam predstavim stališče do Predloga zakona o spremembi Zakona o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva v imenu Poslanske skupine DeSUS.

Od 1. novembra lanskega leta dalje se je izvajal ukrep spodbujanja zaposlovanja mladih brezposelnih oseb, starih manj kot 30 let, v okviru Zakona o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva kot del ukrepa Jamstva za mlade. To spodbudo lahko uveljavljajo delodajalci, ki v obdobju, se pravi od začetka veljavnosti predpisa, od 1. novembra lanskega leta pa do konca letošnjega leta za nedoločen čas zaposlijo brezposelno osebo, ki je mlajša od 30 let in je najmanj 3 mesece pred zaposlitvijo prijavljena v evidenci brezposelnih oseb. V tem primeru je delodajalec za prvih 24 mesecev, torej za 2 leti zaposlitve te osebe, oproščen plačila prispevka delodajalca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in zdravstveno zavarovanje, zavarovanje za starševsko varstvo in zavarovanje za primer brezposelnosti.

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti je kot nosilec ukrepa zaznalo zelo pozitivne rezultate tega ukrepa in če me spomin ne vara, je bilo do zdaj že več kot 2 tisoč 500 takšnih primerov, ko so se delodajalci posluževali tega ukrepa. Seveda se pa pričakuje še neprimerno več v naslednjem letu. Glede na to, da so še vedno neugodne razmere za zaposlovanje v širšem smislu, še posebej mladih oseb, ter glede na množično zanimanje za ta ukrep tako s strani mladih kot predvsem delodajalcev se predlaga podaljšanje izvedbe tega ukrepa še za eno leto. V stranki DeSUS ocenjujemo, da je to zelo smiselno in bomo predlog predpisa soglasno podprli.

V Poslanski skupini DeSUS, čeprav morda včasih komu to izzveni tako, seveda nismo indiferentni do položaja mladih. Nad neugodnimi razmerami, ki bremenijo mlade, smo v Desusu zelo zaskrbljeni. Mladi takoj po končani izobrazbi ne morejo na samostojno življenjsko pot in tako namesto da bi si ustvarili svojo družino, ostajajo odvisni od svojih staršev, nemalokrat tudi od starih staršev. Prekerne in fleksibilne zaposlitve oziroma oblike dela, ki so večinoma na voljo in so tudi praviloma slabše plačane, ne dajejo nikakršnih ali pa zelo minimalne možnosti za kakovostno, človeka vredno in dostojno življenje.

V Poslanski skupini DeSUS seveda predlog za podaljšanje ukrepa, kot sem že povedal, ki spodbuja delodajalce k redni zaposlitvi mladih, podpiramo. Ob tem si želimo, da ne bi bila ta zaposlitev zgolj za tisti dve leti, ko ni treba plačevati prispevkov, ampak da bi dejansko in v pravem pomenu besede ta zaposlitev prerastla v dolgoročno in za nedoločen čas. Zavzemamo pa se hkrati tudi za resen in kompleksen pristop k reševanju celostne slike na področju zaposlovanja oziroma brezposelnosti v Sloveniji ne samo za skupine mladih, tokrat 30 minus, ampak tudi za druge kategorije. Kot so že kolegice in kolegi izpostavili, starostna skupina med 30 in 50 let, 50 plus in vsi ostali. Vse seveda v želji po medgeneracijskem dialogu v pravem pomenu besede in za zagotavljanje lepše, svetle prihodnosti mladih. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Marija Bačič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov. Izvolite.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Hvala za besedo, gospod podpredsednik!

Pred nami je novela Zakona o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva, ki bo za eno leto podaljšala možnost uveljavljanja začasne spodbude za zaposlovanje mlajših brezposelnih oseb. Gre za ukrep oprostitve plačila prispevkov delodajalca za čas štiriindvajsetih mesecev v primeru zaposlitve mlade brezposelne osebe za nedoločen čas, za njegovo izvajanje pa ne bodo potrebna dodatna sredstva.

S podaljšanjem tega ukrepa želimo prispevati k doseganju čim hitrejše in stabilne zaposlitve za mlade, spodbujati delodajalce k zaposlovanju za nedoločen čas ter zmanjšati neskladja med ponudbo in povpraševanjem na trgu dela.

Problematika brezposelnih mlajših oseb je velika, anomalije na trgu dela povzročajo porast negotovih oblik dela in nezavidljiv položaj mladih na trgu dela, ki se je v času krize najbolj poslabšal. Mladi bolj pogosto kot druge starostne skupine delajo v prekerih oziroma fleksibilnih zaposlitvah, zato so ob nastopu krize

običajno prvi, ki izgubijo zaposlitev. Med vsemi registrirano brezposelnimi osebami je bilo v mesecu septembru 2014 kar 23,7 % mladih med petnajstim in devetindvajsetim letom. Med mladimi brezposelnimi je več kot polovica iskalcev prve zaposlitve, kar kaže na še vedno omejene zaposlitvene možnosti mladih. Zaskrbljujoč je tudi podatek, da je kar 33,3 % brezposelnih mladih dolgotrajno brezposelnih.

Omenjeni ukrep se izvaja šele deset mesecev, zato dolgoročnih učinkov še ni, so pa prvi indici, da ukrep služi svojemu namenu in spodbuja zaposlovanje mladih za nedoločen čas. Razpoložljivi podatki kažejo, da se je v temu obdobju na podlagi olajšave za zaposlovanje mladih brezposelnih oseb za nedoločen čas zaposlilo 2 tisoč 438 brezposelnih oseb, od tega 27 % starih med petnajstim in štiriindvajsetim letom in 73 % starih od petindvajset do trideset let. Podatki so vsekakor spodbudni in zbujajo optimizem, da se bo ob izvajanju pravih ukrepov premaknilo na bolje tudi za mlade. Mladi so generacija, ki izgublja največ. Namesto da bi svoje potencialne, znanje in mladostno zanesenost, kreativnost sproščali na delovnem mestu s skupnim ciljem izboljšati gospodarsko sliko naše države, so prevečkrat potisnjeni na sam socialni rob družbe, odvisni od pomoči staršev, oropani prihodnosti in upanj.

Vsak ukrep, ki prinaša delovna mesta za mlade, s tem pa tudi možnost njihovega osamosvajanja in ustvarjanja družine, mora biti deležen široke podpore. Upamo, da bo izvajanje ukrepa tudi v prihodnjem obdobju uspešno in da se starostna struktura zaposlitev v prihodnjem letu še bolj prevesi k mladim.

Socialni demokrati bomo zakon podprli.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Franc Trček bo predstavil stališče Poslanske skupine Združena levica, izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala še enkrat za besedo, predsedujoči. Kogegice in kolegi!

Predlog zakona prihaja v času, ko je ministrstvo napovedalo drastično zmanjšanje sredstev za ukrepe aktivne politike zaposlovanja. Letos je bilo na voljo slabih 105 milijonov, v naslednjem letu bo na voljo samo še 47 milijonov evrov. Število oseb, vključenih v te programe, se bo zmanjšalo s 35 na 15 tisoč 400. Glede na dogovore Ekonomsko-socialnega sveta je sklepati, da ne bo denarja za subvencioniranje zaposlovanja ranljivih skupin in da se bo razpolovilo število oseb, ki bodo zaposlene preko javnih del. Lani jih je bilo 9 tisoč oziroma letos, v letu 2015 naj bi jih bilo le še 4 tisoč.

Glede na to, da bodo rezi tako zelo radikalni, se moramo vprašati, ali je upravičeno podpreti prav ta ukrep. Kot ste že povedali drugi, gre za oprostitve plačila prispevkov delodajalca, če podjetje zaposli brezposelno osebo, mlajšo

od trideset let, ki je vsaj tri mesece prijavljena kot iskalec zaposlitve. Ukrep poteka deset mesecev in Ministrstvo za delo žal še ni analiziralo učinkov tega ukrepa. Takšni ukrepi niso nikoli enoznačni, prvo vprašanje je, ali je ciljna skupina ustrezno opredeljena. Sledi: ali je res smiselno subvencionirati zaposlovanje zelo mladih ljudi, ki so komaj končali srednjo šolo, ali ni zanje bolj primeren kakšen drug ukrep iz jamstvene sheme za mlade, recimo, pripravništvo ali izobraževanje? Po drugi strani je že Državni svet opozoril na dejstvo, da je zgornja meja 30 let postavljena čisto formalno, da potrebujejo spodbude tudi nekoliko starejši brezposelni, pogosto gre za primere mladih družin. Tudi pogoj, da mora biti upravičenec najmanj tri mesece prijavljen na uradu za delo, je postavljeno arbitrarno. Ali ne bi bilo smiselno spodbujati zaposlovanje dolgotrajno brezposelnih mladih?

Predlagatelji boste verjetno rekli, da je bil namen tega zakona zmanjšati trend nezaposlovanja mladih za določen čas. S tem pridemo do splošnega resnega vprašanja, kako smo lahko padli tako nizko, da je treba spodbujati nekaj, ker je po zakonu norma. Po Zakonu o delovnih razmerjih je zaposlovanje za določen čas dovoljeno le izjemoma. Bom še enkrat ponovil: po Zakonu o delovnih razmerjih zaposlovanja za določen čas je dovoljeno le izjemoma. Delež zaposlitev za določen čas v Sloveniji je sploh pri mladih izjemno visok, kar je jasen znak, da prihaja do množičnih kršitev zakonodaje in proti temu je treba sistemsko ukrepati.

Glede na to, da trenutno ni drugih ukrepov in da je od tega verjetno odvisno črpanje evropskih sredstev, bomo zakon podprli. Pričakujemo pa, da bo Vlada resno pristopila k problemu brezposelnosti. Skratka, naša podpora je pogojna, kajti s temi provizoričnimi rešitvami ne bomo srednjeročno nikamor prišli. Sedaj, ko sem poslušal, vsi bomo podprli predlog tega zakona, nekaj podaljšujemo, še za eno leto prolongiramo, vsi ste se sedaj dobrikali tukaj mladim, jaz bi s koalicijske strani pričakoval kakšne amandmaje, ki bi nekako malo zarezali v to veliko diskrepanco zmanjševanja sredstev za ukrepe aktivne politike zaposlovanja in zdi se mi, da bi bil čas, žal ni mladih kolegov iz SDS tukaj, pa tudi našega mladega kolega ne, da začnemo malo razmišljati o tej zadevi in uvajati neke nove rešitve, in da sočasno ne pozabimo – Desus tukaj ni izpostavil –, da so problematika tudi nezaposleni starejši: 55 in plus. Kako bomo reševali to problematiko?

Kot sem že rekel, Združena levica bo podprla Predlog zakona o spremembi Zakona o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva pogojno, pričakujemo pa v najkrajšem mogočem času, da se Vlada teh zadev loti sistemsko in da začnemo iskati neke dolgoročne rešitve, saj veste, to prolongiranje, ki se ga bomo šli v naslednjem letu ob sočasnem

rezanju klobase, bo pripeljalo do tega, da bo še kruha zmanjkalo, kaj šele klobase.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Ljudmila Novak bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanski demokrati. Izvolite.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovani predsedujoči, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Mladi so najbolj ranljiva skupina na trgu dela. Stopnja delovne aktivnosti mladih v Sloveniji se že peto leto zapored znižuje in je posledica večje razširjenosti začasnih in manj varnih zaposlitev. Delež začasnih zaposlitev med mladimi je pri nas največji v Evropski uniji. S predlagano novelo se za enoletno obdobje podaljšuje možnost uveljavljanja spodbude delodajalcem. Eden od razlogov za podaljšanje je po besedah predlagatelja tudi ta, da je ciljni skupini mladih, ki so vključeni v izobraževanje, potekel status dijaka s 1. septembrom 2014 oziroma status študenta s 1. oktobrom 2014, kar posledično pomeni, da delodajalci za zaposlitev mladih, ki so se v evidenco brezposelnih oseb prijavili po poteku statusa v letošnjem letu, ne bodo upravičeni do navedene spodbude. Vendar Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora opozarja, da bo konec leta 2015 nastala podobna situacija.

Krščanski demokrati sprašujemo, kako bo ministrstvo poskrbelo, da bodo mladi, ki se bodo po zaključku šolanja vpisali v evidenco brezposelnih in trimesečni pogoj prijave v tej evidenci izpolnili ravno 31. decembra 2015 ali kasneje, lahko koristili ta ukrep. Mnogi nas opozarjajo, da se pri oblikovanju ukrepov na trgu dela in v okviru ostalih politik pozabljajo na prav tako ranljivo skupino mladih od 30 do 35 ali pa tudi starejši, ki sicer ne sodijo več v statistično kategorijo mladih, a se prav tako soočajo z enakimi problemi kot mladi do 30. leta. Ti ostajajo pri iskanju rešitev prezrti, saj niso več upravičeni do ukrepov za dvig zaposlenosti mladih. Izhodi v samozaposlitev, ki se jim pogosto ponujajo kot rešitev, se pogosto zanje končajo s težkimi finančnimi težavami in pomanjkanjem socialne varnosti.

V Poslanski skupini Nove Slovenije menimo, da se Vlada ukrepov ne loteva na pravi strani. Preveč je programov subvencij, ki so drage in imajo kratkotrajne učinke, hkrati pa vršijo velik pritisk na državni proračun ter vzdržnost javnih financ. Takšno stanje najbolj občutijo mladi, saj je najbolj obdavčeno prav tisto, kar se ustvarja in troši sproti; mladi pa drugega nimajo. Glede na to, da oprostitev plačila prispevkov delodajalcev vsaj po podatkih predlagatelja daje dobre rezultate, krščanski demokrati predlagamo, naj se plače sistemsko razbremenijo in se sistemsko celovito pristopi k razbremenitvi stroškov dela.

Poleg tega pa predlagamo, da se Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje reorganizira in preoblikuje na način, da bo bolj usmerjen v posredovanje dela z manj birokracije in več neposrednih aktivnosti s strankami s ciljem doseči najvišjo raven učinkovite storitve za brezposelne in delodajalce. Na račun reorganizacije zavoda se lahko okrepi Inšpektorat za delo, ki bo preverjal tudi izvajanje aktivne politike zaposlovanja na zavodu in pri agencijah.

Kolegice in kolegi, mladi, gospodarstveniki, vsa javnost nam govori o potrebah po spremembi pristopa. Krščanski demokrati jim pritrjujemo. Predlagano novelo bomo podprli, ker vsaj delno rešuje to težko problematiko.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Mirjam Bon Klanjšček bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov – oprostite, Zavezništva Alenke Bratušek. Se opravičujem.

MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS ZaAB): Hvala lepa. Spoštovani!

Olajšava delodajalcev za mlade do 30. leta starosti je bila del lani poleti sprejetega Zakona o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva. Prejšnja vlada je z njim želela doseči povečanje deleža zaposlenih mladih, hkrati pa tudi povečanje deleža zaposlitev za nedoločen čas. Mladim je bilo treba dati priložnost, posebej zato ker je Slovenija v letih krize beležila enega višjih porastov stopnje brezposelnosti med mladimi v vsej Evropski uniji. Opozoriti velja, da je bil ta ukrep razmeroma uspešen, saj je spodbudo do sedaj uveljavilo več kot 2 tisoč delodajalcev in za nedoločen čas zaposlilo okoli 2 tisoč 500 brezposelnih mladih. Delodajalci so uveljavili za okoli 2,25 milijonov evrov spodbude v obliki oprostive plačila prispevkov delodajalca. Na drugi strani pa je bila akontacija dohodnine na podlagi izplačil plač zaposlenim več kot en milijon evrov, 3 milijone evrov prispevkov pa je bilo plačanih za socialna zavarovanja, kar pomeni, da je bil neto izplen države oziroma vseh blagajn milijon 750 tisoč evrov.

Že novembra 2013 je bilo rečeno, da bo država ukrep podaljšala, če se bo izkazalo, da bo imel ukrep učinek na zaposlovanje mladih. Prejšnja vlada je letos januarja sprejela Jamstvo za mlade, izvedbeni načrt od 2014 do 2015, interventni ukrep iz omenjenega zakona pa je v načrtu ključen. Omenjena jamstva za mlade želijo preprečiti, da bi mlade pustili ob robu in dlje neaktivne. Mladim se v času krize, ko se zmanjšujejo možnosti za zaposlitev in je povpraševanja delodajalcev vse manj, želi zagotoviti vsaj možnost prvega vstopa na trg dela ali da so vsaj aktivni. Zato jamstva obvezujejo države, da bodo zagotovile, da bo mlada oseba vključena v enega od ukrepov, na

primer pripravništvo, ponudba zaposlitve, usposabljanje in druge. Težava pa je v tem, da je reševanje problema brezposelnosti mladih tudi eden izmed ciljev operativnega programa od 2014 do 2020. Nova vlada je operativni program sprejela in posredovala Evropski komisiji novembra, kar pomeni, da do potrditve programa, ki mu nato sledi še oblikovanje ukrepov ter razpisi zanje, sredstev Evropskega socialnega sklada ne bo mogoče koristiti. Ker sredstev iz državnega proračuna zmanjkuje že za ukrepe aktivne politike zaposlovanja, bo, kot kaže, podaljšanje tega interventnega ukrepa do nekako sredine leta 2015 edini ukrep spodbujanja zaposlovanja mladih, zato bomo v Zavezništvu Alenke Bratušek novelo zakona podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Irena Grošelj Košnik bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke Mira Cerarja.

IRENA GROŠELJ KOŠNIK (PS SMC): Spoštovani podpredsednik, ministrica, kolegice in kolegi!

Predlog zakona o spremembi Zakona o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega za eno leto podaljšuje možnost uveljavljanja začasne spodbude za zaposlovanje mladih za nedoločen čas za čim hitrejšo in bolj stabilno zaposlitev.

Predlog interventnega zakona je bil v letu 2013 oblikovan tudi zaradi izrazite segmentacije na trgu dela. 66 % mladih je delalo na podlagi pogodbe za določen čas, medtem ko je med starejšimi, na primer starih nad 55 let, bil ta odstotek bistveno nižji, to je okrog 4 %. Za mlade na trgu dela je značilno, da so njihove plače nižje, službe bolj nestabilne in da mladi danes kasneje dosegajo avtonomijo, da se kasneje odselijo od staršev in ustvarijo družino kot prejšnje generacije. To je povezano tudi s prekerizacijo trga dela, na katerem igrajo mladi glavno vlogo. Z namenom ustvarjanja bolj varnega okolja za mlade je predlog zakona izjemno pomemben tudi s tega vidika. Poleg odpravljanja segmentacije na trgu dela pa je ukrep, ki se ga s tem zakonom ohranja, pomemben tudi zaradi spodbujanja hitrejšega prehoda mladih v zaposlitev, še posebej za iskalce prve zaposlitve, ki v povprečju na prvo zaposlitev čakajo od 8 do 10 mesecev.

Do sedaj se kažejo pozitivni učinki veljavnega zakona. V času od novembra 2013 do julija 2014 se je na podlagi veljavnega interventnega zakona za nedoločen čas zaposlilo 2 tisoč 438 brezposelnih mladih, olajšavo pa je koristilo 2 tisoč 17 delodajalcev. S predlagano novelo pa bi v naslednjem letu na podlagi podaljšanja veljavnosti te spodbude bilo mogoče realizirati tudi do 5 tisoč novih zaposlitev za nedoločen čas.

Predlog zakona bo prispeval tudi k večjemu prilivu sredstev v obe socialni blagajni. Za leto 2014 se tako ocenjuje priliv dodatnih sredstev v proračun in socialne blagajne v višini 3,1 milijona evrov, v letu 2015 pa v višini 3,9 milijona evrov. Hkrati pa to pomeni prihranek pri izplačilih denarnega nadomestila za brezposelnost in pri denarnih socialnih pomočeh.

Kot najpomembnejši učinek predloga zakona pa izpostavljamo, da bo predlagana spodbuda pomembno prispevala tudi k zmanjševanju brezposelnosti med mladimi iskalci zaposlitve, kar predstavlja eno izmed prioritet države na področju trga dela, zato bomo v Poslanski skupini SMC ta predlog seveda podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker k predlogu zakona matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji ni mogoče vlagati.

Zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zбора opravili čez približno petinštirideset minut v okviru glasovanj. S tem prekinjam 4. točko dnevnega reda.

Prekinjam tudi 3. sejo Državnega zбора, ki jo bomo z glasovanjem nadaljevali ob 15.45. Hvala lepa.

(Seja je bila prekinjena ob 15. uri in se je nadaljevala ob 15.45.)

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Nadaljujemo prekinjeno sejo zбора.

Prehajamo na glasovanje zбора o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverijo delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 7.A točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leto 2015 po nujnem postopku.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona.

Ker k predlogu zakona matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja in amandmajev na seji zбора ni bilo mogoče vlagati, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 51 poslank in poslancev, proti 4.

(Za je glasovalo 51.) (Proti 4.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 5. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona za uravnoteženje javnih financ, nujni postopek.

Ker v drugi obravnavi predloga zakona ni bilo vloženih amandmajev, prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona, to je na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskladen.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS gospod Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Gospod predsednik, hvala lepa za besedo.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke ne bomo podprli oziroma bomo nasprotovali noveli Zakona za uravnoteženje javnih financ. Smatramo oziroma vsi vemo, da ima novela ZUJF samo en namen, to je reforma študentskega dela oziroma povedano po domače, udariti po tistih, ki jih največkrat radi udarimo; po mladih, torej po dijakih in študentih. Neodgovorno in neresno se nam zdi, da moramo reformo študentskega dela imeti v ZUJF. Če bi se želeli resno lotiti sprememb študentskega dela, bi to urejali v zakonu o občasnem delu študentov. Menimo, da gre za nov davek, ki ga bodo plačevali izključno mladi, torej dijaki in študenti, ki delajo preko študentske napotnice. Če je študentsko delo socialni korektiv, ki omogoča študij ali življenje dijakom in študentom, bi rad povedal, da je povprečen mesečni zaslužek dijaka ali študenta okrog 225 evrov, in če vemo, da bo zdaj dijak ali študent na 100 evrov moral sam plačati 15 evrov za prispevke, si lahko izračunamo, da bo kar ob znaten del finančnih sredstev.

Radi bi tudi povedali, da je tudi med mladimi malo nezadovoljstva, saj bodo plačevali za socialne pravice in prispevke, za katere danes 90 % mladih meni, da jih v življenju nikoli ne bodo uživali ali izkoristili.

Mnogi menijo ali govorijo v Državnem zboru o tem, da je politika v Sloveniji medgeneracijsko usklajena, da so medgeneracijsko solidarni, ampak tistega, ki je takega mnenja, mislim, da je treba vprašati po zdravju. Žalostno je, da bomo udarili po dijakih in študentih, in s tem se nikakor ne moremo strinjati. Možnost varčevanja bi bila tudi z reformo študentskega dela v smeri, da bi napotnice izdajal Zavod za zaposlovanje Republike Slovenije in bi potem država, lahko rečemo, imela dobiček. Morda marsikdo od vas ne ve, študentsko delo lahko že zdaj posreduje zavod za zaposlovanje.

Ker ocenjujemo, da bo ta zakon močno poslabšal socialni položaj šolajoče se mladine,

nekako tega zagotovo ne bomo podprli. Bi pa rad za konec povedal, ker smo v predbožičnem času in ker prej veliko poslank in poslancev koalicije sploh ni bilo tukaj, dovolite, da zaključim z misljo: Božiček je edini rdeči gospod, ki kaj prinese, vsi drugi jemljejo, tako ko tudi ta vlada.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu?

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SMC mag. Klavdija Markež.

MAG. KLAVDIJA MARKEŽ (PS SMC): Hvala, gospod predsednik, za besedo.

Moram se na temu mestu oglasiti in obrazložiti svoj glas in tudi stališče Stranke Mira Cerarja. Namreč, želimo povedati, da s Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uravnoteženju javnih financ dejansko želimo odpraviti anomalije na trgu dela; izpolniti tudi opozorila Evropske unije, ki nam jih nalaga v zavezi o nacionalnem reformnem programu. Kar nas pa najpomembneje vodi, je pa to, da želimo študente in dijake postaviti v enakopraven položaj in jim omogočiti socialno varnost in ekonomsko varnost.

Poglejte, glede na to, kot sem že v razpravi povedala, da dejansko smo starajoče se prebivalstvo, da imamo težave okoli naše pokojninske blagajne in da je težava to, kako bomo dočakali starost in kako bodo mlajše generacije preskrbljene, zaradi tega zavzemam stališče, da želimo pomagati študentom, dijakom; daleč, da nam ni mar zanje. Poudarila bi tudi, da je v mesecu novembru Vlada podpisala dogovor s Študentsko organizacijo Slovenije in zaradi tega resnično delamo v smeri, da odpravimo in preprečimo obstoječe anomalije in da pomagamo dijakom in študentom, da njihovo delo postane enakopravno, da se jim šteje v rok delovne dobe in da njihove delovne izkušnje postanejo pomembne.

Zaradi tega bomo podprli novelo tega zakona. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Zavezništva – mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS ZaAB): Najlepša hvala.

Tudi v naši poslanski skupini bomo ta zakon podprli. Bi pa še enkrat želela povedati, da je to daleč od systemske rešitve, da se bo tudi ministrica verjetno spomnila, koliko besed smo imeli proti zakonom, kot je Zakon o uravnoteženju javnih financ. Podpiramo rešitev, zato ker je usklajena, mislim pa, da bi si mladi, ker s tem na nek način rešujemo probleme mladih, zaslužili, da se to reši s sistemskim zakonom in ne z Zakonom o uravnoteženju javnih financ. Ker če smo čisto iskreni, ta zakon z uravnoteženjem javnih financ nima prav veliko

skupnega, tudi ni ukrep za uravnoteženje javnih financ.

Tako mogoče v nadaljevanju res poskusite pripraviti zakone, ki bodo imeli stalno vrednost, če lahko temu tako rečem, in ne bodo začasne narave. Bomo pa rešitev, ki je usklajena z mladimi, podprli.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije - krščanskih demokratov gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala za besedo, predsednik Državnega zbora, spoštovane kolegice in kolegi!

Krščanski demokrati smo že v svojem stališču opozorili na nepravilnosti oziroma problematično rešitev, ki jo novela prinaša, to je predvsem, da se bo drastično znižal odstotek koncesijske dajatve, namenjen za štipendije po 1. 1. 2016. Vem, da marsikdo od vas tukaj prisotnih ni bil v prejšnjem sklicu Državnega zbora, pa se ne hvalim s svojim dolgoletnim staležem ali karkoli, ampak opozarjam na problematiko, ko se je leta 2011 mladoletnim štipendije vzelo in se jim je potem naknadno dalo. Se pravi, zdaj se bo s to novo spremembo še dodaten denar financiranja tem štipendijam odvzel. Na drugi strani pa, žal, spoštovana ministrica, jaz ne vem, kateri bodo viri za štipendiranje v letu 2015/2016? Kakšni bodo kriteriji za pridobitev štipendij?

Tako poslanska skupina te novele ZUJF ne bo podprla. In še enkrat: razmislite, kako se bodo koncesijske dajatve od študentskega dela delile, da ne bo ostalo zelo malo ravno za tiste, ki dejansko tudi uporabljajo na nek način. Vemo pa, da je študentsko delo problematika že 4, 5 let v tej državi, da se ga ne da nekako sistematično urediti, in mislim, da je prvo treba pogledati, zakaj sploh ljudje delajo, zakaj študentje delajo. Verjetno ne zato, ker jim je dolgčas, ampak zato da je to nek socialni korektiv ne samo za njega, ampak v velikih primerih za celotno družino.

Kot še enkrat rečem, Nova Slovenija ne bo podprla te novele ZUJF.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov gospod Matjaž Nemeč.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Ja, hvala za besedo. Spoštovani!

Moram reči, da res ni na sistemski ravni urejeno to vprašanje, ampak vseeno je, se urejuje. Večkrat težimo k temu, da pri naši državi se nič ne premakne, ko pa nekaj premaknemo, pa ugotovimo, da to ni pravi način. Včasih je bolje, da se nič ne naredi, pa vsaj kritik nismo deležni. Ampak naj povem samo to, da to področje vključuje reševanje pokojninskega vprašanja, invalidskega vprašanja, zdravstvenega vprašanja, se pravi, eno celo

vrsto vprašanj mladinske problematike oziroma študentske problematike.

Govorimo o tem, da imamo postavko, ki je na nek način omejena na 4,5 evra bruto. Govorimo o tem, da se določene zadeve premikajo, kar se tiče kritikov o nekem sistemskem urejevanju določenega vprašanja, so na mestu, ampak saj ni nič izgubljenega. Dejstvo je, da se hitro rešujejo določena vprašanja in temu je to namenjeno. Tako raje tako kot nič. Hvala lepa. Mi bomo pa podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine DeSUS gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine DeSUS do predloga tega zakona je seveda pozitivno, torej ga bomo podprli. Zavedamo se, da ima študentsko delo pozitiven vidik na socialnem področju tako za dijake kot študente. Pa ne moremo mimo te, na žalost zgolj resnice, da je pač to socialni korektiv.

Seveda se zavedamo, v Desusu se še kako zavedamo, da to ni sistemska rešitev, ampak vendarle je rešitev. Vendarle prispeva k temu, da študentsko delo ne bo več problematizirano s področja ali pa s točke, če hočete, nelojalne konkurence, pa tudi zlorabe študentskega dela. Glede na to, da vsako delo šteje, menimo tudi, da ločevanje prispevkov v socialno blagajno in pokojninsko blagajno na nek način nudi in omogoča študentom tukaj, da naredijo korak več pri svojem delu.

Seveda bi si vsi želeli, vsi bi si želeli, da bi študentje imeli mnogo več časa za študij in izključno za študij, da bi bile pri tem štipendije na najvišji mogoči ravni, da bi praktično vsi bili do njih upravičeni in tako dalje in tako naprej. Ker pač, seveda, to ne gre, je treba včasih tudi izbrati manj slabo rešitev ali pa boljšo rešitev. Ta nedvomno to je.

Hkrati se v Poslanski skupini DeSUS tudi pozitivno odzivamo na predlog minimalne urne postavke, saj vemo, da so takšne postavke, kot so zdaj in so zgolj prepuščene trgu, gibljejo v nesorazmernih razponih, od slabih 2 evra, pa do ne vem katere višine. Seveda je še posebej problematično to, da v posameznih regijah za praktično identično delo, študentje dobivajo za nekaj 100 % manj plačano, na primer v Mariboru, za razliko od Ljubljane.

Skratka, da rezimiram vse skupaj: ne glede na vse povedano, da to ni sistemska rešitev, pa vendarle jo ocenjujemo kot pozitivno rešitev na urejanju segmenta študentskega dela in bomo ta zakon podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev v imenu poslanske skupine? Ne. Potem so še individualne obrazložitve glasu, zato prosim za prijavo. Pred individualnimi obrazložitvami glasu bi za vsak

slučaj rad še enkrat prebral, kaj to je: "Obrazložitev glasu ni polemika, naslavljanje, prepričevanje, pozivanje ter postavljanje vprašanj, kar je po namenu predmet razprave, temveč gre za predstavitev vsebinskih razlogov, zaradi katerih bo poslanska skupina, v temu primeru pa poslanec, glasoval za ali proti predlagani rešitvi." Samo za vsak slučaj, da nam je vsem jasno, kaj to je.

Sedaj pa ima besedo za individualno obrazložitev glasu dr. Franc Križanič.

DR. FRANC KRIŽANIČ (PS SD): Hvala lepa, spoštovani predsedujoči, spoštovani visoki zbor!

Želel bi povedati, da bom glasoval za ta zakon, med drugim tudi zato ker pričakujem, da se bo obseg sredstev za štipendije povečal, samo viri bodo drugo leto drugačni, kot so bili doslej. To tako ali tako ni bil naraven vir štipendij – te koncesnine – za neko delo, ki je bilo izjemno nizko obdavčeno, na ta način onemogočalo in konkuriralo pripravništvom; še več, pričakujem celo, da se bodo sredstva povečala tudi za financiranje pripravništva in da bo rešen problem volonterskega pripravništva.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Spoštovani!

Spremembo tega zakona nikakor ne morem podpreti. Ne nazadnje je o problematiki poseganja v ZUJF, nenehnega poseganja v ZUJF opozorila tudi Zakonodajno-pravna služba. S tem seveda dodatno prilivate ogenj k nepreglednosti zakona in k temu, da se ta vse težje izvaja.

Žal mi je, da tokrat posegate v mlado generacijo in ob bremenu zadolževanja, ki ga ta že nosi, uvajate še nove ukrepe, s katerimi praznite študentske žepe. Danes se namreč že slovenski novorojenček rodi kar s 14 tisočimi evri dolga, ki ga niso naredili sami, naredile so ga tiste vlade, ki so sprejemale slabe odločitve. In ni prav, da študentom danes polagate oziroma namenjate še nov nahrbtnik. To je slabo in to niso rešitve, ki bi tej državi dolgoročno prinesle pozitivne učinke, ampak negativne. Že danes mladi zapuščajo Slovenijo in tega bo še več.

Prosim vas, razmislite o tem in odstopite od tovrstnih rešitev.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, gospod predsednik, kolegice in kolegi poslanci!

Sam bom glasoval proti; glasoval bom proti, ker menim, da je ta zakon namenjen proti študentom, proti dijakom in ne v njihovo korist. Moramo le vedeti, da večino študentov, ki dela preko študentskega dela, dela ne zato, da bi zvečer hodila žurat, da bi si privoščila ne vem kakšna potovanja, ne vem kakšne luksuzne izlete, ampak delajo zato, da lahko plačujejo

najemnino za stanovanje, najemnino za študentske domove, da lahko plačujejo prehrano in ne nazadnje, da sploh lahko študirajo.

Rekli ste, da je zadeva usklajena s študenti, usklajena je s študentsko organizacijo, kateri se nič ne jemlje, tako da je – logično – zadeva usklajena. Lahko pa vprašamo študente, kaj si mislijo o Študentski organizaciji Slovenije, pa bomo dobili zelo zanimive in že vnaprej predvidljive odgovore.

Jaz bom glasoval proti, ker smo v Slovenski demokratični stranki tudi dali svoj amandma, ki bi prepolovil koncesnino za študentske servise, ki bogato služijo na račun študentskega dela, in študentsko organizacijo in bi ta denar potem namenili za plačana pripravništva, ker vemo, da smo tudi vložili zakon o le-teh, ker nimamo samo neke mrtve črke na papirju, ampak temu sledimo.

Skratka, zaradi tega, ker sem dejal, da bom v parlamentu zagovarjal stališča mladih, da bom deloval v korist mladih, bom glasoval proti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Začel bom osebno; 1994 sem bil še študent in sem imel urno postavko tisoč sto, tisoč dvesto. Koliko je to zdaj? Pet evrov. To je še dandanes dobra urna postavka – evo Logar se smeje, ampak sem garal ...

Zakaj je temu tako? Nekdo je blazno zamočil v zadnjih 20 letih – jaz sem zadnjih pet mesecev sokriv za to.

Kolegi iz koalicije govorijo, da to ni sistemska rešitev, ampak dobro; ajde, bolje vrabček kot puran. Ampak navsezadnje mi imamo tu ministrico, ki je že tretji mandat na nekem resornem področju; področju, ki ga je v zadnjem času v tem desetletju fevdalizirala neka stranka, če se tako izrazim. In če bi kje pričakoval nek sistemski premik, bi ga pričakoval tu. Ajde, lahko kupim pol leta, da se koalicija sestavi. Ko bomo mi prevzeli oblast, se bomo v treh mesecih, obljubim. In ker je temu tako, po drugi strani se pogovarjam z mojimi študenti, ki pravijo, da itak penzije ne bodo dočakali – to niti ni tako zgučano, kot se predstavlja, da je – in sem res v blaznem precepu.

Kolega predsedujoči, obstaja tudi možnost, da pritisneš kvorum; jaz bom razmislil in bom verjetno pritisnil kvorum. Ampak ne vem, počasi bom kot ateist začel moliti: dajte že neke sistemske zakone začeti ustvarjati, če ne, pa gremo na volitve, pa bomo neko veliko koalicijo naredili, strančice in stranke, pa bomo začeli delati neke sistemske zakone. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu mag. Anže Logar.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsednik.

Decembrska seja je očitno nekakšen festival nesistemskih rešitev vlade Mira Cerarja. Ta je že, ne vem, peti, šesti zakon, ki ga bomo danes potrdili, ki je nesistemski; še celo več. Koalicija z veseljem napiše v ta predlog, da gre za začasen in občasen, ki ne ureja zadeve celovito in sistemsko. V Slovenski demokratični stranki smo se vedno zavzemali za sistemske rešitve. Tudi sam sem se vedno tako zavzemal in zato je to eden od razlogov, da tega zakona oziroma novele ne morem podpreti.

Drugi razlog je v načinu ali pa pogledu, s katerim se ne morem strinjati. Leva vladajoča koalicija polnjenje državne blagajne vedno vidi samo kot dvigovanje davkov. Če pogledate, v tem predlogu na račun študentov država dviguje obdavčitev za 100 %. Namesto pobranih 60 milijonov bo tako pobrala 120 milijonov evrov. Pravijo, nesistemska rešitev – je pa rešitev vendarle!

Ne nazadnje argument, da je bil predlog usklajen s študentsko organizacijo – seveda, študentski organizaciji, njenim funkcionarjem ne jemljete ničesar! Pustite jim tistih 9 milijonov, ki je med drugim štirikratnik tega, kar Državni zbor zapravi na leto. Zato verjamem, da se študentski funkcionar strinja s takšno odločitvijo. Vprašanje pa je, če se študent, ki dela, strinja z rešitvijo, da bo od današnjega dne oziroma od objave v Uradnem listu namesto 100 evrov na račun svojega dela prejel samo še 85 evrov. Draga država Mira Cerarja! Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi, predsedujoči!

Ključni problem predlagane novele zakona je nesorazmernost. Tako ko so že predhodniki dejali, niso študentje, niso mladi tisti, ki bodo to krizo reševali; ampak vi mislite ravno nasprotno! Polniti proračun na račun študentskega dela, ki je zaradi stiske ljudi postal socialni korektiv. Zaradi tega govorimo v Novi Sloveniji o sistemski ureditvi celotne reforme šolstva in na takšen način, da študent ne bi bil primoran delati, da lahko študira. Ampak še več. Vi ste si drznili iti v smer, da okrepite monopol študentskih organizacij, s tem ko študentskim organizacijam jemljete za leto 2016 manj denarja v primerjavi s štipendijam. Monopol študentskih organizacij krepite, zaradi tega so tudi z veseljem podpisali ta dokument, ta dogovor z vlado in niso danes tukaj pred parlamentom s kockami v rokah.

Želim to poudariti, da na takšen način, da ne bomo sistemskih rešitev sprejemali – tudi kar se tiče področja študentskega dela, s tem področjem sem se v preteklosti veliko ukvarjal –, ne bomo daleč prišli. Enostavno; namreč, če daste vi na desno roko štipendijsko politiko, na levo roko pa študentske organizacije in agencije, ki posredujejo študentsko delo, vi ste več vzeli

denarja za štipendije. Namesto da bi rekli: vzamemo študentskim organizacijam, ki tega denarja ne potrebujejo, ker se bohotijo, in namesto agencij, ki študentsko delo posredujejo, bi posredoval Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje. Bi bilo to tako težko? Ta preostanek denarja bi lahko namenili za štipendije. Žal ste se odločili za mir in študentskim organizacijam pustili ta finančna sredstva. Jaz tega zakon ne bom podprl iz navedenih razlogov.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Očitno je še interes za obrazložitev glasu, zato prosim za prijavo.

Obrazložitev glasu gospod Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Še enkrat hvala za besedo.

Zdaj ni bilo važno, ali je poslanec koalicije ali poslanec opozicije, vsi smo nekako ugotovili, da gre za nesistemske rešitve in da bi se morali lotiti stvari na drugačen način. Žalosti me, da je takšna praksa Mira Cerarja v bistvu že, odkar je postal predsednik Vlade.

V svoji prejšnji obrazložitvi v imenu poslanske skupine sem pozabil povedati oziroma je zmanjkalo časa, da opozorim na pomemben vidik manjšanja koncesijskih sredstev, namenjenih za štipendije. Slovenska politika na področju štipendij, moram reči, da ima ogromno potenciala, predvsem zaradi tega, ker je slaba in bi jo morali izboljšati. Bi pa vseeno rad povedal, kako se nismo s tem zakonom strinjali, smo bili proaktivni, v Državni zbor smo vložili novelo Zakona o delovnih razmerjih in smo seveda v sklopu sprejemanja novele ZUJF predlagali, da se sredstva za študentsko organizacijo Slovenije kot tudi sredstva za posrednike študentskega dela, torej predvsem študentske servise, prepolovijo, s tem pa bi dobili trajen in sistemski okvir rešitev za plačana volonterska pripravništva oziroma s tem bi volonterska pripravništva ukinili. Žal vlada Mira Cerarja oziroma vladajoča koalicija ni imela poslušati in še vedno se bomo očitno soočili s problematiko volonterskih pripravnikov. Govoriti je nekaj, delati pa nekaj drugega. Ampak ko gre za govorjenje, ste zelo dobri, ko pa je treba kaj narediti, pa žal zelo šepa. S tem, ko priznavate, da ukrep ni sistemski, tudi sami priznavate, da je edini namen novele ZUJF oziroma reforme študentskega dela polnjenje praznega proračuna. Vse samo zaradi tega, da ohranite mir, neko podporo. Poglejte, koliko neupravičeno podeljenih privilegijev bi se morali lotiti – pa nič!

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovani kolegi in kolegice!

Tega predloga zakona ne bom podprl oziroma bom glasoval proti predvsem zaradi tega, ker tukaj ne gre za to, da bi se položaj študentov kakorkoli izboljšal v naši družbi, v naši državi, da bi študentom dejansko dali neko upanje, da bi jim dali upanje za boljšo zaposlitev, za boljši status, da bi dejansko lahko ustvarjali v tej državi. Gre dejansko za, če želite, kot pravijo, parcialni ukrep polnjenja proračunov. Ne bo se pa ničesar naredilo na štipendijski politiki in ničesar se ne bo naredilo na tem, da bi študentje, da bi mladi hitreje prišli do prve zaposlitve. Verjetno tudi preko plačanega pripravništva, ki bi lahko bila ena izmed oblik. Vendar vlada Mira Cerarja tukaj ne gre v to smer. Gre samo za to, da se zagotovi 58 milijonov več v letu 2015 in nekaj okoli 42 milijonov v letu 2016, kar pomeni, da vlada že načrtuje padec tega dela, da bo manj dela. Ker enostavno študentom s takimi rešitvami vlada Mira Cerarja ne daje perspektive, bom glasoval proti temu zakonu.

Perspektiva za mlade pa je ključnega pomena za to, da se bo ta država razvijala in – na dolgi rok – da bo dejansko tudi obstala, ne pa, da bodo mladi, zaradi tega ker nimajo perspektive, odhajalo v tujino. Tudi s tem ko dejansko samo obdavčujemo, ne iščemo pa tudi drugih ukrepov na področju štipendiranja in na področju zagotovitve dela, stalnega dela, tistega dela, ki da neko osnovo tudi za naprej, dejansko takega zakona ne velja podpirati.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsednik.

Vsaj pet razlogov je, zakaj tega zakona ne morem podpreti.

Prvič, gre za nesistemske rešitve, nesistemske rešitve Vlade, ki se tako sklicuje na pravno državo, pa niti enega pravnoformalnega zakona ne znajo prav napisati oziroma vložiti. Drugič. Zdi se mi izredno nepošteno, da je študentska organizacija izdala svoje člane in študente. Tretjič. Ne strinjam se s tem, da se manjšajo sredstva za štipendije, študentskim organizacijam se pa nič ne jemlje. Četrto. Deset let sem v Državnem zboru in ves čas poslušamo o medgeneracijski solidarnosti, ampak vedno to medgeneracijsko solidarnost plačujejo mlajši, pridobivajo pa predvsem starejši. Skratka občutek imam, da privilegije določenih skupin čedalje bolj obešamo na ramena mlajših, predvsem študentov. Petič. Dali smo amandma, kjer smo želeli na račun tega, da se iz te mase da več sredstev za plačana pripravništva, manj pa se da študentskim servisom, ki so določena rakrana tega neurejenega sistema, in da se da manj tudi študentskim organizacijam, ampak ste ta amandma zavrnili.

Skratka, razlogov, zakaj se mladi odseljujejo, predvsem starejših pa v tej državi ostaja čedalje več. Sam ne delim oziroma se ne strinjam s takšno politiko.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu gospod Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa.

Zakon bom podprl. Enkrat dobivamo očitke, da ne sprejmemo sistemskih zakonov, drugič dobivamo očitke, da gasimo požare itn. Če pogledamo ta zakon, bom pa rekel eno stvar. Študentje, ki delajo za moje pojme prekerno delo, s tem zakonom dobijo veliko. Dobijo najmanj minimalno urno postavko – velikokrat ljudje oziroma študentje tudi 3,8 evra ne dobijo, kot je zapisano v tem zakonu. Potem dobili bodo prispevke za socialno varnost, za zdravstveno varnost in štelo se mu bo vsako študentsko delo, vsaka ura v pokojnino. Če to ni dovolj za študente, potem ne vem, kaj je dovolj. Spoštujem vaše argumente, ne spoštujem pa argumentov posameznikov, predvsem iz Združene levice, ki verjamem, da mogoče zakona tudi prebrali niso, tudi prebrali niso, in zaradi svojega politikantskosti napadajo ministrico iz dneva v dan, edino ministrico, ki ve, za kaj sploh v tej državi gre na področju sociale. Moram reči, da sem izredno razočaran, gospod Trček, nad vašim odnosom do spoštovane gospe ministrice.

Jaz bom ta zakon absolutno podprl; absolutno podprl in verjamem, da bomo s tem zaščitili predvsem študente in predvsem mlade, ki delajo za to, da lahko študirajo, ampak bodo delali vsaj dostojanstveno in od tega bodo imeli tudi plačane prispevke in jim bo šlo lahko v socialno blagajno, v pokojninsko blagajno in je za moje pojme to večji razlog kot pa vse druge politikantske besede v tem državnem zboru. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Preden bomo nadaljevali, pa preden dam proceduralno, ni pa replike, bi rad kolega Hana ne opomnil, ampak predvsem opozoril na to, kaj je smisel obrazložitve glasu. Vsekakor ne polemika ali pa naslavljanje drugega poslanca. Naslavljanje drugega poslanca sploh v takem kontekstu ni opravičeno.

Proceduralno je imel najprej gospod Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Tovariš Trček bi bilo lepše.

Tokrat ne bom zahteval, da naderete kolega Hana, ga imam zelo rad.

Poglejte, zadeva je zelo preprosta. Kolegica je vrhunska strokovnjakinja v Sloveniji za to in od nje pričakujem več. Mnogo več! Pika.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: To je bila pa zloraba proceduralnega, tako da se v bistvu zloraba obrazložitve glasu in zloraba proceduralnega izniči. V redu. Očitno imamo še ... Obrazložitev glasu ali ... Proceduralno.

MATJAŽ HAN (PS SD): Vaš opomin spoštujem, ga vzamem, bom rekel na svojo dušo, ampak

saj veste, v tem državnem zboru pa včasih tudi vsega ne moreš poslušati, vsega slišati, zato sem malo okrcal gospoda Trčka. Za razliko ga sam spoštujem, nimam ga pa tako rad... Tako da ... Hvala lepa. /smeh v dvorani/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dobro. Tisto, kar nas nasmeje, tisto se oprostí. Očitno imamo še obrazložitve glasu, zato prosim za prijavo.

Obrazložitev glasu gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Glasoval bom proti zakonu. Glasoval bom proti zakonu zato, ker imam že nekaj kilometrine. Gospa sedanja ministrica je bila v času Pahorjeve vlade državna sekretarka in takrat so nam podobne projekte prodajali pod enakomerno porazdelitvijo bremen. V tem mandatu je tudi ministrica, prihaja z novim zakonom in tu nam prodajate projekt pod odpravo anomalij na trgu dela. Lepe parole, ki nimajo nobene podlage z realnostjo. Če ta zakon jemlje študentu 15 % od vsake ure, potem ne gre tu za odpravo nobene anomalije, ampak gre za to, da se prekerno delo še samo dodatno obremeni.

Na drugi strani je cel kup skupin, ki so privilegirane – boste imeli tudi priložnost o nekaterih glasovati pri naslednjem zakonu –, ki imajo, ki prejemajo iz pokojninske blagajne, iz proračuna tako ali drugače dodatke, ki si jih niso zaslužili. In bomo videli, kako bo tam glasovanje.

Skratka, ne morem se strinjati s tem, da se z dodatno obdavčitvijo prekerkih del, študentsko delo sodi v to kategorijo, izboljšujejo razmere na trgu dela ali izboljšujejo socialne razmere pa karkoli drugega. Izrazito jih poslabšuje! In: nobene skupine, nobene skupine, ki sodi v resor Ministrstva za delo in družino, niste obremenili z dodatnimi 15 % izgube prihodkov. Nobene skupine, še najmanj pa privilegiranih. Zato bom tudi proti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: S tem smo končali obrazložitve glasu in lahko glasujemo o Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona za uravnoteženje javnih financ po nujnem postopku.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev. Za je glasovalo 56, proti pa 21.

(Za je glasovalo 56.) (Proti 21.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 7.B točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 po nujnem postopku.

Nadaljujemo z drugo obravnavo, to je z odločanjem o vloženi amandmaji, ki jih bomo opravili na podlagi pregleda vloženi

amandmajev z dne 16. 12. 2014, ki ste ga prejeli na e-klop.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 5. členu.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo.

V Slovenski demokratični stranki bomo predlog amandmaja podprli. Ocenjujemo, da z znižanjem posamičnih terjatev na pol milijona evrov in pa v skupnem znesku na 5 milijonov evrov damo nek maneverski prostor tudi Vladi, da lahko učinkovito in kvalitetno prestrukturira slovenska podjetja – predvsem terjatve, ki so nastale iz naslova poročstva, ki jih je Vlada oziroma Republika Slovenija potrdila.

Absolutno se pa ne moremo strinjati, da posamezna terjatev znaša 7 milijonov evrov. Sedem milijonov evrov je, recimo, bistveno višji znesek, kot je bil predlog davka na sladke pijače ali pa prvotni predlog, ki je bil 70 milijonov za letno kvoto. Samo pri prodaji 50-odstotnega deleža Aerodroma smo dobili približno 118 milijonov evrov.

V Slovenski demokratični stranki smo pa hkrati zaskrbljeni, kaj skriva vlada Mira Cerarja, kaj skriva koalicija, da je danes že drugič na seji Državnega zbora bilo izglasovano, da se seja zapre za javnost. Enako se je zgodilo na Odboru za finance, kljub temu da je državni sekretar dal jasno vedeti, da bo razkril terjatev, ime podjetja in za kaj gre v primeru, da se bo seja zaprla. Vendar ta koalicija ne želi, da bi opozicija tukaj dobila informacijo, za katero terjatev gre. Mislim, da so maske te koalicije, maske stranke SMC, padle preko stotih dnevih; po eni strani se zavzimate za transparentnost, pozivate opozicijo k sodelovanju, sedaj pa na, bi rekel, projektni način prikrivate informacije v pomembnih zadevah. Terjatve so premoženje države in na nek način z odprodajo terjatev kupec lahko pride do pomembnega lastniškega deleža podjetja oziroma bo podjetje obvladovalo.

Imeli ste dve priložnosti, dveh priložnosti niste izkoristili, imate še eno priložnost: da podprete amandma Slovenske demokratične stranke. Mislim, da je višina posamezne terjatve v višini pol milijona evrov dovolj visoka. Tako ali tako ste v zadnjih mesecih vse zakone vložili po nujnih postopkih. Če je tako nujna zadeva, lahko vložite, bi rekel, pa tudi terjatev, ki bo višja od pol milijona evrov in jo bomo z veseljem potrdili.

Ne nasprotujemo proceduri, nasprotujemo pa zneskom in skrivalnicam, ki se jih vlada Mira Cerarja oziroma ta koalicija gre. Če bi nas prepričali, zakaj ta terjatev, zakaj je tako pomembno na hitro, bi mogoče celo podprli. Ampak v danem trenutku, v primeru, da naš amandma ne bo podprt, tudi ne bomo podprli sprememb in dopolnitev Zakona o izvrševanju proračuna.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev v imenu poslanske skupine? Ne. Potem lahko preidemo na odločanje o amandmaju... / oglašanje iz dvorane/ V lastnem imenu? V temu primeru pa prosim za prijavo.

Obrazložitev glasu mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovani kolegi in kolegice!

Podprl bom amandma Slovenske demokratične stranke, ki znižuje prodajo terjatev oziroma višino posamezne terjatve, ki jo Vlada lahko opravi sama. To seveda ne pomeni, da Vlada ne more predlagati tudi prodajo večje terjatve, višje terjatve. Takrat mora priti v Državni zbor in takrat mora Državni zbor tudi to izglasovati.

Sem pa dejansko zelo negativno presenečen oziroma seznanjen z dejstvom, da glede na to, da se preko tovrstnih transakcij lahko opravlja tudi del privatizacije, vlada Mira Cerarja oziroma ta koalicija ne želi početi tega transparentno. Na eni strani se pripravljata strategija privatizacije, na drugi strani se pripravljata nov zakon ali sprememba zakonodaje na tem področju, po tretji strani se pa dejansko vse skupaj že odvija. Znano je, da se z nakupom terjatve lahko postane tudi lastnik dela podjetja ali celotnega podjetja, in mislim, da bi se to moralo opravljati na transparenten način v Državnem zboru.

Seveda podpiram ta amandma, ki zmanjšuje vrednost te možnosti, te terjatve. Tukaj gre za 500 tisoč, mislim, da je to dovolj, po drugi strani pa dejansko predlagam, da podprete ta amandma, ker navsezadnje, tista transakcija, ki stoji za vašim amandmajem oziroma za tem predlogom, bo verjetno slej ko prej prišla tudi v javnost, če ni že v javnosti.

Kakorkoli že, mislim, da se ugiba o različnih podjetjih, kar samo škoduje ne samo vam, ampak tudi slovenskemu gospodarstvu. Zaradi tega predlagam, da to počnete na transparenten način.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu mag. Anže Logar.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala lepa, predsednik.

Določba, ki je v 5. členu, na katerega Slovenska demokratična stranka vlaga svoj amandma, je dvignila obrv marsikomu v Državnem zboru – recimo, sam sem prvič slišal, da bo Združena levica podprla nek amandma, ki ga predlaga Slovenska demokratična stranka –, kar priča o tem, da gre za veliko dilemo, ki je pred poslanci na začetku tega mandata. Namreč, če poslanci ne bodo potrdili amandmaja, ki ga predlaga Slovenska demokratična stranka, črno na belem sami sporočajo javnosti, da ne želijo biti informirani o tem, kaj se dogaja z državnim premoženjem, da

ne želijo Vladi gledati pod prste. Recimo, v Stranki Mira Cerarja oziroma ne več v stranki, ampak v poslanski skupini je poslanec, ki striktno zagovarja to, da vlada in državni zbor nista ista entiteta, ampak da mora državni zbor gledati vladi vseskozi pod prste in mora opravljati svojo funkcijo.

Ravno amandma, ki ga Slovenska demokratska stranka predlaga, to omogoča. Zato bom ta amandma podprl in zato pričakujem tudi od vseh, ki jim je mar za davkoplačevalski denar, in od vseh poslancev, ki smatrajo, da je naloga državnega zbora vladi gledati pod prste, da amandma Slovenske demokratske stranke podprejo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu mag. Klavdija Markež.

MAG. KLAVDIJA MARKEŽ (PS SMC): Hvala za besedo.

Želela bi sporočiti, da je Vlada kot predlagateljica zakona v obrazložitvi členu med drugim navedla, da iz razloga vedno večjih zahtev družb po konverziji terjatev v Republikli Sloveniji je za kapital teh družb smiselno, da se določene terjatve v naši državi prodajo. Gre za postopke prodaje finančnega premoženja države, med katerega sodijo tudi te terjatve in so vezane na letni program prodaje. Potrebno je soglasje Državnega zbora, zato je tak postopek za družbe, pri katerih je potrebno takojšnje ukrepanje, predolg. Mislim, da je ravno zaradi tega smiselno ukrepanje in enostavno drugače postopkov ni mogoče izpeljati v trenutni situaciji.

Zaradi tega je tudi Vlada podala tak predlog, ki ga mi podpiramo, in amandmaja Poslanske skupine SDS ne bom podprla. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Besede kolega Logarja nekoliko presenečajo, ampak jaz bom seveda podprl ta amandma. Podprl bi ga tudi, če bi ga predlagal kolega, ki me asimetrično ljubi.

Nekako ste zapisali v koalicijskem sporazumu, da se boste zavzemali za preudarno privatizacijo. Mislim, če je tovrstno skrivanje preudarna privatizacija, če je privatizacija to, kar je morala prebrati kolegica Klavdija – to je neka razprodaja pred pobožičnimi razprodajami, ki se jo greste v koaliciji, mi, ljudstvo, pa nismo zlate ribice. Prebral sem intervju – redno berem Reporterja in ga tudi kupujem, prispevam k bruto družbenemu proizvodu –, intervju kolega Bojana in sem ga resno vzel. Šel bom tudi pogledat, kako bo on glasoval, če resno vzamem tisto, kar je kolega Bojan tam povedal. In če poslanke in poslanci koalicije preberete 82. člen Ustave Republike Slovenije, vsaj prvo alinejo, četudi niste prebrali Reporterja, boste podobno kot jaz podprli ta amandma stranke SDS. Hvala za besedo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Očitno bodo še obrazložitve glasu, zato zopet prosim za prijavo.

Obrazložitev glasu mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PA ZaAB):
Najlepša hvala.

Tudi sama in moji kolegi v poslanski skupini bomo ta amandma podprli. Da delamo prav, ko bomo to podrl, mi je pa pravzaprav dokazala kolegica, ki je v zakonu prebrala obrazložitev, ki jo je zapisala Vlada. In spoštovana kolegica, s podporo temu amandmaju boste Državnemu zboru dali neko veljavo in postopki bodo točno taki, kot so napisani v zakonu, da se z državnim premoženjem upravlja. Tako se vse da, če se hoče. Vse se da, če nas niso samo besede, ampak tudi dejanja. In pri upravljanju z državnim premoženjem ste pa v teh treh mesecih, odkar vodite vlado, resnično dokazali, da so vas samo in izključno besede. Ne dovolite Državnemu zboru, da se seznanja s tem, kaj Vlada z našim finančnim premoženjem dela; pa to ni samo vaše, to je naše skupno premoženje in prebrati kot argument obrazložitev Vlade, da se drugače ne da, to je pa – mislim, če rečem smešno, je zelo mila beseda. S tem amandmajem boste zagotovili, da se da tudi drugače.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo.

Predlagani amandma bom podprl. Mislim, da se pa lahko nad interpretacijo kolegice iz Poslanske skupine SMC samo zamislimo. Kajti naštel je vsaj pet argumentov, zaradi česar je smiselno amandma SDS podpreti. Sami tudi ugotavljate, da glede na obstoječe stanje in stanje slovenskih gospodarskih družb in izdanih poroštev, ki jih je Republika Slovenija dala, lahko pričakujemo v letu 2015, da iz naslova danih poroštev bo Republika Slovenija imela veliko več terjatev, kot jih imamo v danem trenutku sedaj. Verjetno se vi tega zavedate in vam je cilj, da privatizacija oziroma odprodaja državnega premoženja poteka na zelo netransparenten način. Na eni strani smo pri eni izmed koalicijskih strank zdaj poslušali, ko smo v Slovenski demokratski stranki hoteli s klasifikacijo in javno predstavitev na transparenten način pokazati, katera podjetja se naj bi prodala, je bila to kraja, je bila to razprodaja; danes, ko pa vi zavestno skrivate terjatve, zakonsko skrivate terjatve, je pa vse v redu. In nekaj govorite, drugo delate. Mislim da te maske, ki so padle z vaših obrazov, mislim, da bodo tudi volivci in volivke kmalu prišli do tega spoznanja. Takšen način dela, mislim, da ne pelje v dobro Sloveniji. In potem ne pozivati opozicije k sodelovanju. Sam državni sekretar, vaš človek je bil pripravljen razkriti informacijo na

zaprti seji tako na Odboru za finance, tako danes v Državnem zboru.

Zanima me, kdo vam je dal navodila, da morate glasovati proti. Kdo je to ozadje, ki ... / znak za konec razprave /... in takšen način dela ni dober. In terjatve so premoženje države, ni to vaše premoženje. To je premoženje davkoplačevalcev. Vendar za vse to morate sprejeti odgovornost.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Seveda bom amandma podprla in na glas povem nekaj: vsi tisti, ki ga ne boste podprli, dokazujete, da nekaj tukaj zelo smrdi. Zelo zelo smrdi. Veste, SMC je obrazložitev podala, češ, vse terjatve je treba prodati. Saj nihče ni proti! Samo pomembno je, na kakšen način se jih proda. Z uveljavitvijo te spremembe zakona boste dobesedno dovolili, da bodo tisti, ki vas predstavljajo, te zadeve prodali pod mizo. Smrdi! Ne nazadnje dokaz, da smrdi je tudi to, da ste celoten znesek glede terjatev v nekaj trenutkih razpolovili. Ko pa je šlo za teh sedem milijonov, pa niste odstopali.

Sprašujem se, kaj se dogaja, in vas pozivam, da amandma podprete; ker je to nujno in odplaknimo ta smrad.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Preden bom odprl še eno rundo, bi gospo Anjo Bah Žibert prosil, da drugič ne poziva, ker to je pa dobesedno tista beseda, ki sem jo uporabil, da naj ne bi bila v obrazložitvi glasu. Ni bilo prvič, to je bilo drugič, že enkrat prej sem opazil, ampak sem šel čez, tokrat pa žal ne morem.

Dam pa zdaj zopet možnost za prijavo, ker očitno bodo še prijave. Super. Potem pa lahko glasujemo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 5. členu.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslanev. Za je glasovalo 29, proti pa 42.

(Za je glasovalo 29.) (Proti 42.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine Zavezništva k 5. členu ...

Obrazložitev glasu v imenu Zavezništva mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS ZaAB):
Najlepša hvala za besedo.

Mi, jaz in mi, bomo seveda ta amandma podprli, ker ocenjujemo, da je z državnim premoženjem treba odgovorno upravljati. Sami se že kakšnih štirinajst dni ali pa še mogoče nekaj več trudimo prepričati vladajočo koalicijo, da je Petrol pomembno podjetje za Slovenijo, da je treba zagotoviti, da ima vlada – ne opozicija, ampak vlada, spoštovani kolegi iz koalicije. Tukaj bi vladi zagotovili nekaj... Čeprav se zdaj počutim, kot da sem jaz koalicija pa da prepričujem opozicijo, da je nekaj nujno potrebno.

Skratka, vladi bi dali pravico, da odloči o tem, ali je koncentracija enega lastnika več kot 25 % dobra, primerna, dopustna – kakor koli želite. Strategija upravljanja premoženja tega ne bo rešila, iskanje rešitev do januarja, kot sem prej slišala, prav tako ne oziroma pravzaprav ne vem, kaj bo od šestnajstega, sedemnajstega decembra do januarja drugače, kot je danes. Prosim, da resnično začnemo z dejanji in ne samo z besedami. Če vam je res do sodelovanja, katerega tako poudarjate v zadnjih dneh, med koalicijo in opozicijo, in če vam je res nekaj do tega premoženja, za katerega sem že prej povedala, da ni samo vaše, je naše skupno. Ampak, odgovornost na koncu tudi za primer Petrola bo pa vaša. Danes s pritiskom na gumb "ne" boste pokazali, koliko vam je do tega premoženja.

Na žalost v opoziciji sami tega ne moremo izglasovati, tako upam, da boste razmislili in ta amandma, ki vladi, še enkrat, vladi daje neko dodatno možnost, podprli. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo.

V Slovenski demokratični stranki bomo ta predlog amandmaja podprli.

Uvodno je potrebno povedati, da je bila ta določba v Energetskem zakonu in da je iz Energetskega zakona padla ven takrat, ko je bila vlada Alenke Bratušek na oblasti. Vendar sem prepričan, da s tem amandmajem se Zavezništvo Alenke Bratušek zaveda napake, ki je bila takrat storjena in da se posluša ta napaka sedaj sanirati. Dejstvo je, da ta določba amandmaja nikakor ne ogroža nobene privatizacije. Na nek način pa je ta določba varovalka predvsem pred divjo privatizacijo in pred sovražnim prevzemom. Da verjetno ta koalicija in vlada Mira Cerarja ne ve, za kaj gre, je verjetno dokaz odgovor predsednika Vlade Mira Cerarja, ki ga je včeraj dal na poslansko vprašanje kolegice Alenke Bratušek, ko je odgovarjal čisto nekaj tretjega, kot je dejansko vprašanje bilo. Treba vam je povedati, da ta amandma in ta določba o soglasju vlade pri kontrolnem deležu pri prodaji družbe Petrol nima niti ene povezave z državnim deležem – to, kar je razlagal včeraj predsednik Vlade oziroma to, kar ste danes verjetno tudi vi razlagali. Nima nobene zveze s strategijo. Ta določba soglasje vladi pri kontrolnem deležu, dodatno soglasje, je zgolj varovalka pred divjo privatizacijo in pred sovražnim prevzemom. Mislim, da se vsi zavedamo, da je tukaj treba narediti neko transparentno privatizacijo, privatizacijo, ki bo v interesu vseh. Po drugi strani iz medijev beremo, da je približno že 14 % družbe Petrol šlo na neke fiduciarne račune na Češko.

Če ne boste podprli tega, mislim, da bo ponovno prišlo do spoznanja, da tiste vaše

maske padejo dol: po eni strani govorite o preišljeni privatizaciji, po eni strani govorite, kako je treba ravnati z državnim premoženjem, na drugi strani pa z glasovanjem in z dejanjem se vidi, da na nek način podpirate neko divjo in tiho privatizacijo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Zdržena levica dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala.

Kolega Jani Möderndorfer je, ko smo vložili sklep o preklicu sklepa Vlade za privatizacijo 15 podjetij, dejal, da ni shizofren in da ga ne bo podprl. Ko smo dobili v roke predlog Energetskega zakona, ki je pravzaprav podoben temu amandmaju, o katerem sedaj govorimo, smo malo podvomili o tej izjavi. Nekdo bi lahko rekel, da gre za neke vrste oportunitizem, sam pa menim, da gre za neko upravičeno reakcijo na javno mnenje do privatizacije. Vemo, da je veliko oziroma večina ljudi ostro nasprotuje privatizaciji predvsem podjetij, kot sta Petrol in Telekom, pa tudi ne nazadnje javnih bank, čeprav se v medijih tako zloglasno pojavljajo.

Predlagani amandma je sicer v določeni meri nezadosten, ampak ga bomo v Poslanski skupini Zdržena levica vseeno podprli. Nezadosten je zato, ker pravzaprav daje vladi možnost podati to soglasje. Mislim pa, da moremo imeti neke upravičene zadržke do naših vlad. Če vzamemo samo trenutno in prejšnjo vlado, vlado Alenke Bratušek, ki je sprejela ta paket prodaje podjetij in ga potem malo kasneje zavrnila. Podobno je gospod Cerar v predvolilni kampanji bil proti privatizaciji, takoj po volitvah pa je, seveda, privatizacijo začel spominjati. In tu smo spet pri tej shizofreniji. Kljub temu pa, kot že rečeno, bomo podprli ta amandma, zato ker na nek način vsaj deloma vključuje nek interes državljanov.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? V lastnem imenu? Prosim za prijavo.

Obrazložitev glasu dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Kot je rekel kolega M. T. V., bomo zadevo podprli. Čeprav, kot sem rekel že prej, mi gre vedno bolj – da ne rečem, na kaj – neko dejstvo, da bomo sedaj štrikali zakone od primera do primera – mogoče je izjema nek poslanec tam kot primer –, ko moramo zakone spreminjati. Gospod Cerar je v nekih pogajanjih, ki smo jih imeli, ko smo se še pogajali – kolega je rekel, da smo se dobro pogajali, potem je pa moral vse demantirati s tem, da bomo travo jedli – rekel nekako, da pa strateške infrastrukture ne bi kar tako prodajali, privatizirali.

Glejte, Petrol je strateška infrastruktura direktno, plus kot posredni lastnik plinovodnega omrežja. Navsezadnje se lahko tudi vprašamo, kako je vse skupaj nastalo. Rezervoarje v

Serminu verjetno ni Super Mario potegnil, pa jih tam postavil. Po prihodkih vemo, kje je Petrol, če gledamo med slovenskimi podjetji. Špekulanti seveda na veliko že razlagajo, kako bi liberalizirali oblikovanje cen naftnih derivatov. S prodajo bo verjetno postal neka podružnica kake večje naftne korporacije in v tej luči seveda dobro veste, kakšen je naš odnos do privatizacije.

Bom podprl in glasoval za ta amandma.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Ugotavljam, da tudi to, seveda, ni sistemska rešitev. Uvodoma sem pri predstavitvi mnenja poslanske skupine povedal, kaj si predstavljamo v Desusu, kakšen zakon bi naj ZIPro bil: tehnični, postopkovni, predvsem pa ne bi posegal z nekimi vsebinskimi rešitvami in idejami v druge materialne predpise. Hkrati ugotavljam, da se s predlogom tega amandmaja skuša na nek način popraviti nedoslednost, pomanjkljivost, nedorečenost, kakorkoli že to imenujemo, v Energetskem zakonu, sprejetem v prejšnji vladi.

Hkrati tudi ugotavljam, vsaj zame, da obstaja tukaj znatna bojazen pred tako imenovano divjo privatizacijo, kateri se jaz osebno in tudi stranka Desus upira z vsemi sredstvi, ker pač divja privatizacija ni pravi način preoblikovanja lastništva nad določenimi gospodarskimi subjekti, hkrati pa zame tudi ob nesprejetju tega amandmaja obstaja velika bojazen tako imenovanega sovražnega prevzema, ki pa pomeni za gospodarski subjekt, ki se ga prevzame, smrt.

Na podlagi vsega povedanega bom amandma podprl. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS ZaAB):
Hvala lepa.

Kolegu Vatovcu ne bom rekel, ali ga imam rad ali ne, ker drugače bodo rekli, da je kaj v zraku; ampak to, kar je rekel, seveda nima zveze s tistim, o čemer smo takrat glasovali. Me pa vseeno veseli, da bo podprl ta amandma, kar je za pozdraviti.

Moram pa reči, da sem izredno razočaran, ker predsednik Vlade noče imeti orožja in v resnici hoče nekako gandijevsko nastopiti proti tistim, ki bi radi sprivatizirali določene zadeve. Zato se mi zdi skrajno nenavadno in nerazumno, da se tega amandmaja ne podpre, še bolj pa, da se odklanja v resnici inštrument, pod katerim bi v resnici vlada in izključno samo vlada na koncu odločala, kaj se bo v resnici zgodilo z deležem v Petrolu; Petrol pa zato, ker so že vsi rekli, koliko je zelo pomemben.

Drugo, kar se mi zdi pa še bolj pomembno, pa je to, da v resnici vedno bolj in bolj ugotavljam tisto, kar več ali manj v Državnem zboru skupaj ugotavljamo. To pa je, da nikoli ne vemo, kaj je prej: kura ali jajce. Bojim pa se, da je predsednik Vlade z včerajšnjim nastopom v resnici dokazal, da bodisi ima zanič svetovalce, ki mu niso znali razložiti, za kaj v resnici gre, ali pa si ne zna izbrati svetovalcev. To bo pa zdaj ostalo odprto vprašanje.

Upam, da se s tem amandmajem lahko vsaj delno popravi to, kar se reče običajno nevedenje in neznanje, kaj pravzaprav sploh ta amandma želi doseči.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu mag. Alena Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS ZaAB):
Najlepša hvala.

Res je, popravljamo napako, ki je bila narejena pri energetskega zakonu. Na žalost, kakorkoli, stvari se za nazaj ne da urejati, lahko se pa od tega zakona, od sprejetja tega amandmaja stvari uredijo, tako kot je treba. Zelo razočarana sem ali bom rekla kar žalostna, da tudi en sam poslanec oziroma poslanka iz največje vladne stranke Mira Cerarja ne pove, kaj misli o tem. Ne poveste, kaj mislite o državnem premoženju, ne poveste, kaj mislite o Petrolu, ne poveste, kaj je pomembno za to državo in naše ljudi. Preprosto boste proti, ker to ni vaš predlog. To je nedopustno; nedopustno za demokracijo in tudi nedopustno za ta državni zbor.

Če v opoziciji pripravimo predlog, ki po naši oceni stvari ureja tako, kot bi bilo bolje, ob tem da pravzaprav vi nas prepričujete, da je treba preiščeno delovati na področju upravljanja državnega premoženja, danes pa niti eden od vas ni povedal mnenja o tem amandmaju. Mislim, da je to res najmanj nedopustno. In nič opozicija sama sebi ne ureja. Vladi, vladi Mira Cerarja; in Stranka Mira Cerarja te možnosti vladi Mira Cerarja ne bo dala. Res ne vem, kdo v naši državi to lahko razume.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospa mag. Alenka Bratušek, del pozivanja ne sodi v obrazložitev glasu. Prosim, da se tega držite.

Sprašujem, če je še kakšna obrazložitev glasu. Mislim, da je samo eden, zaradi tega ne bom zahteval prijave.

Besedo dajem za obrazložitev glasu mag. Marku Pogačniku.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo.

Podprl bom ta amandma, kajti ta amandma na eni strani lahko tudi zaščiti ta državni delež pred razvrednotenjem. Na nek način gre tukaj za neko varovalko, da ne bomo dobili čez noč sprivatiziranega Petrola, in na drugi strani, da bo ta delež posredno v lasti

Republike Slovenije vreden bistveno manj, kakor je danes.

Na eni strani sem pa v tej razpravi spoznal, da predsednik Vlade Miro Cerar z včerajšnjim odgovorom ni prepričal ne samo mene, ampak da tudi ni prepričal koalicijskih poslancev in poslank. Kajti kolikor razumem, bo Desus podprl ta koalicijski predlog, mislim ta predlog amandmaja in mislim, da je to po eni strani tudi zaskrbiljujoče. Res nas lahko žalosti, da na takšno vprašanje predsednik Vlade odgovarja čisto nekaj tretjega, ki nima nobene povezave. In še enkrat: ta predlog amandmaja nima zveze z državnim premoženjem, ima pa na nek način posredno vlogo nekega sidra pred zavarovanjem, da bi državni delež bistveno bil manj vreden, kot je lahko. In drugi način: preprečitev divje privatizacije oziroma zmanjšanja tveganja pred nekim sovražnim prevzemom te družbe.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Postopkovno gospod Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa.

V imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov bi pred glasovanjem prosil za 20 minut pavze. Razlogov je več. En razlog je ta, da gre za izredno pomembno stvar, za prodajo slovenskega premoženja, ki na nek način ga zdaj želimo reševati v tehničnem zakonu. Amandma dajo stranka oziroma ljudje, ki so imeli možnost pred tem zadevo urejati, pa je razsvetljenje prišlo malo prepozno.

Druga zadeva, ki jo želim izpostaviti je ta: ker sem politik, me malo moti, da se je ta mavrična opozicija začela zbirati na en kup, in zahtevam dvajset minut pavze, da bomo v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov povedali tudi svoje stališče.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najprej – pred tem, ko odgovorim – sprašujem, ali ima še kdo obrazložitev glasu. Ne. / oglašanje iz dvorane/

Gospod Trček, postopkovno?

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Kot del mavrične koalicije – bodoče koalicije – podpiram predlog kolega Hana; in seveda, mavrica je odprta, je polna barv.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dobro, to ni bilo postopkovno in tega ne bom štel kot postopkovno. Vsekakor odrejam dvajset minut, nadaljujemo dvajset minut čez pet.

(Seja je bila prekinjena ob 17.01 in se je nadaljevala ob 17.23.)

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Nadaljujemo sejo.

Postopkovno dr. Simona Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Hvala lepa, predsednik.

V Poslanski skupini SMC smo po dodatni diskusiji ugotovili, da potrebujemo še nekaj dodatnih informacij zaradi kompleksnosti in predvsem historiatu te tematike in potencialne netransparentnosti in koruptivnosti, ki je lahko v ozadju tega predloga, zato zaprošamo še za dodatnih 30 minut časa, da se pripravimo na glasovanje.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odrejam prekinitev seje. Nadaljujemo ob 18.uri.

(Seja je bila prekinjena ob 17.24 in se je nadaljevala ob 18. uri.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane poslanke in spoštovani poslanci! Nadaljujemo prekinjeno sejo.

Najprej sprašujem predlagateljico zadnjega postopkovnega predloga, ali želi obrazložiti predlog. (Ne.) Potem lahko preidemo ... / oglašanje iz dvorane/ Gospod Han, vi pa želite obrazložiti? Prosim. / oglašanje iz dvorane/ Najprej mora po pavzi dobiti možnost odgovoriti tisti, ki je zadnji zahteval proceduralni predlog, potem pa vi.

Gospod Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa.

V Sloveniji majhne stranke iščejo svoj prostor pod soncem. Zanimivo, da liberalne stranke postajajo zelo socialne, to nas, Socialne demokrate, ki imamo tradicijo že 20 let, veseli. V poslanski skupini bomo navkljub vsem težavam, ki smo jih imeli v zadnji uri, podprli ta amandma na ZIPRS, ki ga je predlagala liberalna stranka ZaAB. Me pa žalosti, da nismo te modrosti našli pred enim letom in ne bi prišli danes do takšnih zapletov.

Drugače pa, ko govorimo o razprodaji premoženja, o prodaji premoženja, je zelo dobro, da ima Slovenija strategijo in da tam določi, katero podjetje je strateško, katero je portfeljsko, katero je pomembno, ne pa, da gasimo zaradi političnih pik nekaterih posameznikov. Ampak Socialni demokrati s takšnim amandmajem nimamo težav in bomo ta amandma zaradi nekontrolirane razprodaje podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS ZaAB): Hvala lepa, predsednik.

Če sem bil na začetku slabe volje zaradi pavze, ki si jo je najprej vzela ena in kasneje še druga poslanska skupina, moram reči, da sem vedno bolj zadovoljen, ker sem v tej eni uri izvedel več, kot sem vedel v enem letu in pol o samem problemu.

Glede na to, da je bilo med samim proceduralnim izrekom kolegice Simone Lipicer

Kustec izrečena beseda in mene zdaj pa zelo resno zanima, kaj to je, je bilo izrečeno, da gre celo za koruptivnost. Seveda moram poudariti, da je tukaj vržena, bom rekel, ena smet kar vsepovsod – glede na to, da ne vem, na katero smer. Sam vem naslednjo stvar – in to vam zdaj povem –, da bom, če ta amandma ne bo sprejet, predlagal, da NPU malo razišče to zadevo. Ker zdaj pa mene zanima, kdo je lobiral, kje je lobiral in kdaj je lobiral, da ta predlog ni bil sprejet ne v času zakona, ki se je pripravljaval v Janševi vladi in potem zaradi padca Janševe vlade seveda ni bil niti poslan v proceduro in ni bil obravnavan. In potem v času vlade Alenke Bratušek se je obravnaval eno leto – govorim o zakonu, ki ima petsto členov in kjer je bilo podanih več kot sto amandmajev, in kjer smo tri vodje koalicijsko usklajevali v Državnem zboru zakon samo zaradi kartic, ki so bile največji problem na koncu in se je tudi največ o tem govorilo.

Zato resno opozarjam, ne nazadnje vsi poslanci smo zavezani k prijavam za lobiranje, da vsi, ki ste doživeli telefonski klic, da se ta amandma ne podpre, da to prijavite KPK. Ker mislim, da je čas, da se ta gniloba malo očisti, ker to več nikamor ne gre. Ne bom dovolil tudi zaradi tega, ker je bilo preveč, bom rekel, sumov že vrženih na to, da se je nekaj dogajalo okoli tega zakona.

Torej, proceduralno pričakujem, da če se že zlorabi proceduralni postopek za to, da se, bom rekel, navrže in malo pomaže vsepovsod, da dobim tudi vsaj odgovor, da vemo, na čem smo, da vemo, o čem odločamo.

Zato bi prosil, predsednik, da v bodoče, kadar nekdo vrže sum, da ga povprašate, o čem govori. Ker jaz še danes ne vem, o čem je govorila kolegica Simona Lipicer Kustec. O kateri korupciji?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: To ni bilo proceduralno, to je moja presoja, kvečjemu je šlo za zlorabo proceduralnega v neke druge namene.

Glede na to prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine Zavezništva k 5. členu.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 44, proti pa nihče.

(Za je glasovalo 44.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o prvem amandmaju Poslanske skupine SDS k 12. členu.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani, v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke bomo ta amandma podprli.

Podprli ga bomo iz več razlogov, zdaj amandma predstavlja izenačitev prejemkov vseh nekdanjih predsednikov republike, ki jih po Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o zagotavljanju pogoja za opravljanje funkcije

predsednika republike prejemo ali jih bodo prejeli predsedniki republike.

Celoten paket je bil sprejet v okviru zmanjšanja sredstev za tako imenovane privilegije, ki se je sprejemal v okviru varčevanja v javnem sektorju in državnimi izdatki na splošno. Sedaj veljavna ureditev brez stvarnega razloga predstavlja izjemo v primerjavi z ostalimi nekdanjimi funkcionarji, ki so jim tako imenovani privilegiji po koncu opravljanja funkcije zmanjšani, prav tako pa predstavlja stvarno neutemeljeno pozitivno diskriminacijo v primerjavah z javnimi uslužbenci, katerim so se izplačila po plačilnih razredih brez izjeme v letu 2012 znižala.

Sprejem takšnega amandmaja pa je možnost, da se takšen neutemeljen privilegij odpravlja. Pričakujem tudi, da bo to tudi korak v konsolidacijo javnih financ, v uravnoteženost proračuna.

Mislím, da si je Stranka SMC izbrala napačen način varčevanja. Vi varčujete s časom v Državnem zboru, prijavite, bi rekel, neko kvoto časa, dejansko pa od te kvote ne porabite niti nekaj minut.

To ni način varčevanja, ki bo rešil Slovenijo, saj bi radi slišali tudi včasih kakšen vaš argument.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? Ne. Obrazložitev v lastnem imenu? Prosim za prijavo.

Obrazložitev glasu ima mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik, kolegi in kolegice!

Jaz mislim, da je to ukrep, ki bo izenačil dohodke vseh bivših predsednikov republike, in to je vsekakor eden izmed razlogov, da se ta amandma podpre in tudi jaz ga bom podprl. Navsezadnje je prav, da imajo bivši javni funkcionarji enake dohodke ali pa vsak enak sistem pridobivanja dohodka. To se nanaša tako na ustavne sodnike, poslance, predsednike vlade, predsednike republike, predsednike parlamentov. Skratka, mislim, da bi to moralo biti izenačeno. Navsezadnje pomeni takšna izenačitev tudi na nek način simbolično solidarnost z realnim sektorjem. V realnem sektorju smo izgubili več kot 90 tisoč delovnih mest v zadnjih letih po podatkih Gospodarske zbornice. Zaradi tega bi bilo to simbolično dejanje tisto, ki bi dejansko prispevalo tudi k temu, da javni sektor enostavno da vedeti ljudem, da tudi v tem javnem sektorju smo proti privilegijem, proti nekim izrednim dohodkom, ki izhajajo iz neke zakonodaje, ki je bila sprejeta v drugačnih časih oziroma sprejeta na način, ki morda ni bil ravno najbolj adekvaten oziroma ni bil najbolj primeren v nekem času.

Jaz bom ta amandma Slovenske demokratske stranke podprl. Mislím, tudi če smo govorili o obremenitvah študentov na eni strani, ni na drugi strani nič narobe, če vzamemo en

privilegij. Mislím, da zaradi tega nobenega ne bo bolela glava. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? Prosim za prijavo.

Obrazložitev glasu ima gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa.

Jaz bom seveda ta amandma podprla. Kot sem že v sami razpravi povedala, gre ob tem, da gre za solidarnostni ukrep, na drugi strani tudi za to, da v tej državi nihče ni privilegiran. Na to nas je opozorilo tudi Ustavno sodišče. Če ste danes s posameznimi ukrepi že odvzeli denar študentom, če nameravate v enem od naslednjih predlogov zakona jemati invalidskim podjetjem in onemogočiti na nek način delo tem osebam, potem bi bilo prav, da podprete ta amandma in da pokažemo, da dejansko ni prav, da v teh težkih časih, ko je kriza dobesedno posegla povsod, imamo strukturo, ki je privilegirana. To so ti bivši poslanci in seveda eden od bivših predsednikov države. To ni prav. Prav bi bilo, da bi ta amandma tudi v luči varčevanja podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sedaj pa sprašujem, ko dam možnost za prijavo, zakaj se ne prijavite. Obakrat dvignete roko, potem pa se ne prijavite. Prosil bi za malo več korektnosti. Ko v bistvu dam možnost za prijavo, bi prosil, da se tisti, ki želijo obrazložiti glas, res prijavijo, ne da dvigujejo roke za druge. Ker obrazložitev glasu je osebna, ni več obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine. Zdaj pa obrazložitev glasu brez prijave.

Gospod Jože Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Jaz bom ta amandma podprl. Če želimo, da so ukrepi, ki jih nameravate obdelati in nekatere od teh smo že sprejeli, ko smo obravnavali ZIPRS in študentsko delo, je prav, da tudi v tem primeru posežemo na tista področja, ki so še vedno gleda na razmere v državi nadstandardno urejena. Če bomo v naslednjem koraku posegli še v invalidska podjetja in boste jemali iz tega, lahko rečem tudi, socialnega podjetništva denar in polnili proračun, potem ni popolnoma nobenih razlogov, da ostanejo določene skupine, ki se financirajo z državnega proračuna ali pa iz tudi pokojninske blagajne, kot izjema. Ni popolnoma nobenega razloga. In nekaj skupin je, eno od teh urejate, ostajajo pa še vsaj dve skupini, sicer eno je bivši predsednik republike, drugo so pa tisti, ki so se upokojevali po posebnih pogojih, po zakonu, ki ga je Ustavno sodišče tudi odpravilo oziroma popravilo v teh določbah. Prav je, da k odpravi krize prispevajo vsi. Tisti, ki so, ki participirajo na proračunu, ne pa samo nekatere ranljive skupine, tako kot ste zastavili v

svojem konceptu sprememb zakonodaje, ki smo jim priča te dni.

Jaz bom ta amandma podprl.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Kolegice in kolegi!

Sam bom ta amandma podprl. Veliko je bilo govora prej, ko smo sprejemali novelo ZUJF, ko je bilo govora o študentskem delu, da se to počne tudi zaradi pokojninske blagajne in enostavno se mi ne zdi pošteno, da govorimo, kako je problem s pokojninsko blagajno, po drugi strani pa ne jemljemo tistim, ki imajo privilegirane pokojnine. V Slovenski demokrati stranki smo vedno zagovarjali tezo oziroma dejstvo, da morajo pokojnine temeljiti na vplačanih prispevkih. V Sloveniji žal temu ni tako, zaradi tega imamo stanje v pokojninski blagajni, kakršnega imamo.

Podprl bom ta amandma zato, ker se mi enostavno ne zdi pošteno, da imamo privilegirane pokojnine na eni strani, po drugi strani pa upokojence, ki morajo životariti s 400 ali še manj evri. In ne nazadnje bom podprl ta amandma zato, ker se mi enostavno ne zdi pošteno, da jemljemo študentom in dijakom, ki so prihodnost naše države, po drugi strani pa z nekaj sto evri nagradujemo nekoga, ki ne samo da je bil proti osamosvojitvi Slovenije, ampak je tudi bil eden izmed zastavonoš razoroževanja slovenske teritorialne obrambe.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? Ne. Torej prehajamo na odločanje o prvem amandmaju Poslanske skupine SDS k 12. členu.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 21, proti pa 54.

(Za je glasovalo 21.) (Proti 54.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o drugem amandmaju Poslanske skupine SDS k 12. členu. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo.

V Slovenski demokrati stranki bomo predlagani amandma podprli. Vsebinsko je pa ta amandma poleg izplačevanja nagrad članov Slovenske akademije in znanosti vključuje še prejemke bivših funkcionarjev. Ustavno sodišče Republike Slovenije je predmetni 39. člen Zakona o poslancih razveljavilo z odločbo Ustavnega sodišča, z dne 30. junij 1994, in je ugotovilo, da gre pri takšnem privilegiju poslanske upokojitve za izrazito neustavnost. In preizkus ustavnosti 39. člena je po navedbah Ustavnega sodišča pokazal precej stvari, in sicer da temeljijo ugodnosti iz 39. člena zgolj na dejstvu obstoja poslanske funkcije, ne glede na

njeno trajanje, da kakšnih drugih splošno znanih razlogov ni v postopku sprejemanja izpodbijanih zakonskih določb, pa razlogi tudi niso bili navedeni. V Slovenski demokrati stranki ocenjujemo, da bo podpora temu amandmaju tudi pripomogla k odpravi določenih privilegijev in seveda k uravnoteženosti javnih finance. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu v imenu posameznikov?

Gospod Jože Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Z amandmajem k 5. členu oziroma s 5. členom ste vzeli študentom preko študentskega dela 15 % od urne postavke. Od prekerne oblike dela, ki je mnogim v korektiv, v pomoč, da lahko sploh so zaposleni in delajo in študirajo, ste vzeli 15 %. V tem primeru pa imamo skupino, ki je privilegirana, ki poleg rednih pokojnin dobi še približno toliko, kot je pokojnine, dodatka k pokojnini. Gre za približno tisoč 500 evrov dodatka. Jaz mislim, da je prav, da bi v skladu s pravili v tej družbi, če jih že tako zagovarjate, ta bremena enakomerno porazdelili. Da pravzaprav lahko več prispevajo tisti, ki manj potrebujejo in imajo že praktično skrajno ali najvišjo možno pokojnino brez dodatka. Prav nobenih razlogov ni, da se zagovarja taka anomalija.

Kar zadeva mene, bom jaz ta predlog amandmaja tudi podprl.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu?

Gospa Anja Bah Žibert, izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa.

Tudi sama ponovno, sem že prej povedala, bom podprla ta amandma, ki je na nek način podoben prejšnjemu. Gre za to, da bi odpravili na eni strani privilegirani status tistih, ki pač ni prav, da takšnega imajo. Ne nazadnje se je s to spremembo zakona odvzel tudi del nagrade predstavnikom oziroma članom Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Na drugi strani pa dopuščamo, da imamo poslance s privilegiranim položajem. Zato bom podprla amandma in verjamem, da lahko na ta način prispevam k temu, da nihče ne bo privilegirani in da zategujemo pasove vsi. Od tistih najnižjih, pri katerih se žal dela največ in se jim jemlje največ, do tistih, ki brez teh privilegijev ne bi živeli težko.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? Ne. Glasujemo o drugem amandmaju Poslanske skupine SDS k 12. členu.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 20, proti 53.

(Za je glasovalo 20.) (Proti 53.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmajih in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka.

Ugotavljam, da je zbor v drugi obravnavi sprejel amandma k 5. členu dopolnjenega predloga zakona. Sprašujem kvalificirane predlagatelje ali nameravajo k temu členu vložiti amandma? Ne.

Torej lahko preidemo na **tretjo obravnavo** predlaganega zakona. Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista obvestili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih v drugi obravnavi, predlog zakona neusklajen.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za besedo.

Odločitev v Slovenski demokratični stranki je, da predlaganih sprememb oziroma dopolnitev Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 ne bomo podprli. Razlogov pa je več. Razlogi so predvsem v tem, da je začela ta vlada nadaljevati prakso prejšnje vlade, in sicer da Zakon o izvrševanju proračuna Republike Slovenije dejansko zlorablja. V ta zakon poskušate nametati iz vsakega konca kakšen člen. Če bi prej poslušali interpretacijo državne sekretarke Ministrstva za finance, ki je rekla, da v zakon o izvrševanju proračuna spada vse tisto, kar ima posledice na proračun, to pomeni, da si lahko razlagamo, da ostalih zakonov sploh ne potrebujemo, ampak imamo lahko samo ZIPro, v katerega boste dali vse. Drug argument, zakaj ne bomo tega podprli, je tudi mnenje Zakonodajno-pravne službe. Zakonodajno-pravna služba je dala vsebinske pripombe na vsak člen zakona, ki ste ga predlagali in ga dali v Državni zbor. Tretji argument je, da niste podprli niti enega predloga amandmaja, ki ga je dala Slovenska demokratična stranka. Začelo se je s terjatvami. Ocenjujemo, glede terjatev, ki jih predlagate, da je znesek bianko menice, ki jo Državni zbor da Vladi, bistveno previsok. Ocenjujemo, da bo takšen Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 imel lahko širše negativne posledice tako za proračun Republike Slovenije kot za konkurenčni položaj Republike Slovenije. Dejstvo je tudi, da ste vi dopolnitev oziroma spremembe zakona o izvrševanju proračuna v Državni zbor prinesli že pred enim mesecem. Ni še minil en mesec, ko predlagate novo spremembo. In v naslednjem mesecu, v januarju, verjetno lahko pričakujemo še eno spremembo in dopolnitev.

Spoštovana vlada Mira Cerarja, spoštovana koalicija, na takšen način se ne

dela. In v teh skoraj sto dnevih se je pokazal jasen obraz te vlade in te koalicije. Na nek način pozivate opozicijo k sodelovanju, vendar v teh 90 dneh niste sprejeli še niti enega predloga opozicije. Niti enkrat niste opozicije povabili. Takšen način sodelovanja je za nas nesprejemljiv.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Je še kakšna obrazložitev glasu? Da.

V imenu Poslanske skupine SMC ima besedo gospod Branko Zorman.

BRANKO ZORMAN (PS SMC): Predsedujoči, hvala za besedo.

V Stranki Mira Cerarja bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 podprli. Podprli ga bomo zato, ker je osnovni namen tega zakona, da uzakoni rešitve, ki bodo omogočile tekoče in nemoteno izvrševanje proračuna države v letu 2015, kar nedvomno potrebujemo. Med drugim vsebinsko ta zakon določa tudi nove proračunske rešitve glede primanjkljaja sektorja države oziroma način, na kakršnega bo deficit državnega proračuna prikazan, in sicer po denarnem toku, torej takrat, kadar bo izdatek nastal. Hkrati zakon tudi dopušča možnost dodatnega deficita državnega proračuna, in sicer do višine zahtevkov za povračilo sredstev evropske kohezijske politike. Zakon tudi določa višino letnega dodatka za upokojenca ob upoštevanju, da bo Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja za ta namen zagotovila devetnajst milijonov evrov, kot izhaja iz Zakona o SDH.

Zelo pomembno je tudi to, da ta zakon vsebuje dopolnitev drugega odstavka 51. člena, ki predstavlja realizacijo dogovora o ukrepih za zmanjšanje obsega sredstev za plače in druge stroške dela v javnem sektorju za leto 2015, ki določa zmanjšanje števila zaposlenih v javnem sektorju za 1 % za obdobje januar 2015–januar 2016, hkrati pa to znižanje ne velja za tiste proračunske uporabnike, ki bodo uspeli svoje stroške poslovanja v letu 2015 zmanjšati za isti znesek, to se pravi za vrednost stroškov dela 1 % zaposlenih na račun zunanjih izvajalcev. V Poslanski skupini SMC ocenjujemo predlagani dogovor kot pozitiven pristop socialnega razumevanja, vsekakor pa pridobljen čas za izvedbo strukturnih ukrepov v javnem sektorju in za izvedbo strukturnih reform.

Zaradi vsega tega navedenega bo Poslanska skupina SMC zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 podprla. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine? Ne. V lastnem imenu? Prosil bom za prijavo.

Za obrazložitev glasu ima besedo dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Malo je ta randomize neumen, čeprav sem čakal do konca, sem prvi na vrsti, ampak dobro, kaj hočemo, kolega Jože pravi, da prihodnost bo informacijska družba ali pa je ne bo.

Jaz bom seveda glasoval proti, pa bom malo ponovil, zakaj. Ker ta predlog zakona derogira celo vrsto področne zakonodaje, bom to tujko razložil na koncu, ker si vlada povečuje pristojnosti razpolaganja z lastniškimi deleži v podjetjih, ker je sramota, da ta amandma k 5. členu SDS ni bil sprejet, ker se število javnih uslužbencev znižuje linearno, namesto da bi se šel odpirat ta javni sektor. Mislim, da je to približno tako, kot da mi rečemo, dajmo mi v Državnem zboru biti še bolj šparovni, pa dajmo zmanjšati število poslank in poslancev za dva. Ne vem, ali bomo žrebali ali kako bomo to naredili. Mene, kar me dejansko boli tukaj, kot da se folku ne da delati, neka takšna intelektualna lenoba. Zdaj bo kolega Han rekel, da spet nadiram koga. Predvsem tudi zato, ker kot sem že dopoldne omenil, vsi v ta nek, ki bi bil zakon neke malo bolj tehnične narave, rine cela vrsta zadev, ki bi jih morali urediti v zakonih, ki so temu dejansko namenjeni. Zakonodajno-pravna služba je to dvakrat ponovila, ampak očitno, bom kar zaključil s tem, "neko ne čuje dobro", zato bom glasoval proti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Preden dam besedo naslednjemu, naj povem, da tehnologija pri nas očitno dela in izbira naključno. Tako da ima besedo za obrazložitev glasu gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Predsednik, hvala za besedo.

Jaz pa bi raje govoril pred kolegom Francem, ker sva oba Franca, ker bi mi bilo malo lažje. On malo tako na odru nastopa, jaz pa teh vrlih ravno nimam in mi je toliko težje za njim nastopati. Ampak pustimo to.

Moje mnenje bo malenkost drugačno od njegovega. Osebno bom to novelo zakona podprl, podprl pa jo bom tudi zaradi tega, ker se na takšen način lahko zapre tudi proračun za leto 2014. Jaz sem predvsem zadovoljen s tem, da je v tem predlogu zakona tudi letni dodatek za upokojene, se pravi za regres, da se bodo tisti, ki so dejansko najbolj revni, lahko privoščili tudi za ogrevanje, zdravstvene storitve ter seveda tudi stroške prehrane.

Če bodo kazalniki gospodarske rasti znašali 2,5 % ali pa več, bomo v naslednjem letu pri rebalansu proračuna in seveda prepričan sem, da bo tudi novi zakon o zviševanju proračuna zahteval, da se v ta zakon vnese tudi usklajevanje pokojnin. Seveda to mora biti, kot sem že omenil, pri gospodarski rasti več kot 2,5 %.

Ne bi rad ponavljal, in to smo že dostikrat v tej dvorani slišali, da so pri stabilizaciji javnih financ v naši družbi veliko prispevali upokojenci, se pravi starejša populacija in pri njih enostavno prihodnosti ne bo več moč rezati. Se pravi, od leta 2010 nismo usklajevali pokojnin. To verjetno za vse, ki danes tu sedimo, nekaj lahko tudi pove. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu ima magister Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik, kolegi in kolegice, za besedo!

Jaz predloga zakona o izvrševanju proračuna za leti 2014 in 2015 ne bom podprl. Ključni razlog je, da ni bil sprejet amandma Slovenske demokratske stranke glede prodaje terjatev, kjer bi dejansko omejili možnost, da Vlada sama prodaja terjatve v takšni višini, kot jih prodaja. Drugi razlog je tudi to, da ta koalicija ne želi, da se to dela transparentno, da se to dela v bistvu javno in da je o tem seznanjena tudi opozicija v Državnem svetu. Kot vemo, gre tukaj za že najbrž dogovorjene transakcije. V letu 2014 bo verjetno ta prodaja znašala okoli 7 milijonov in verjetno je to že dogovorjeno in verjetno samo vi veste, za katero podjetje gre in verjetno tudi veste, ali Tina Maze smuča na teh smučkah ali ne. Verjetno ne.

V zvezi s tem je treba reči, da takšen način delovanja koalicije ni v čast parlamentu in ni v čast tudi nam vsem, ker enostavno tudi ljudje ne vedo, kako se bo dejansko potrošil njihov denar. Zaradi tega sem jaz odločno proti. Seveda verjamem, da se ne da rešiti celoten zakon in da se vse tisto, kar je dejansko notri, tudi nekako izloči iz tega, vendar mislim, da na takšen način vsekakor ne bomo uredili javnih financ in na takšen način tudi ne bomo zmanjšali primanjkljaja oziroma zadolženosti. In tudi ni nobenega napredka pri samem proračunu. Proračun se še vedno meri na podlagi denarnih tokov, ne na podlagi nastanka dogodkov. Tako da tukaj ni nobenega napredka, ki bi ga naredila ta vlada ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Jaz tega zakona ne bom podprl predvsem zato, ker so ukrepi, o katerih glasujemo danes, zelo neuravnoteženi. Na eni strani ste vzeli s prejšnjim zakonom študentom skoraj 60 milijonov oziroma pol odstotka proračuna, na drugi strani pa ste se ognili in ne izglasovali, da bi tudi druge socialne skupine, predvsem tiste ali pa izključno tiste, ki dobivajo iz državnega proračuna dodatke, tudi kaj participirale k pokrivanju proračuna oziroma tudi proračunske luknje.

Pričakovanja, da bo koalicija ravnala približno enako do vseh socialnih kategorij, kar

zadeva ta relativni odnos, so se izjalovila. Še vedno se srečujemo s primeri, ko so daleč najbolj na udaru socialno najbolj šibke skupine ali pa socialno najšibkejše gospodarske družbe, kot bomo videli v naslednji obravnavi zakona, ko boste odločali o invalidskih podjetjih. Skratka, pričakovati, da bo vlada te ukrepe naredila tako, da bi jemala tam, kjer ni neobhodno potrebno za preživetje nekega posameznika ali skupine, in pustila tam, kjer se sprehajajo po robu preživetja, očitno v tem primeru nima smisla pričakovati. To je podobno kot pri prejšnji vladi gospoda Pahorja, pa gospoda Križaniča, ko so vse udare po socialnih transferjih zapakirali pod znano floskulo enakomerne porazdelitve bremen. Tukaj govorite o anomalijah, ampak ključne anomalije, ki so povezane s privilegiranimi skupinami, pa ohranite in branite, in to je v teh primerih popolnoma narobe.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? Prosim za prijavo.

Obrazložitev glasu ima gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Predloga sprememb zakona ne morem podpreti. Ne morem ga podpreti zato, ker bodo te spremembe omogočile, da boste terjatve prodajali pod mizo, in omogočile bodo, da bodo v državi ostali privilegiranci. Seveda pozdravljam, da ste se zavzeli v tem zakonu tudi za upokojece. Veste, ampak ti upokojece bodo dobili ravno toliko kot bodo dedki in babice ti isti upokojece dali sedaj za študente, ki ste jim denar prej vzeli.

Tako da jaz nikakor tega zakona ne more podreti, saj je samo še dodatni dokaz netransparentnemu delovanju te koalicije.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu ima mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo.

Predloga sprememb in dopolnitev Zakona o izvrševanju proračuna ne morem podpreti. Ne morem podpreti iz več razlogov. Eden izmed razlogov je, da niste sledili amandmajem Slovenske demokratske stranke, po drugi strani pa tudi mnenju, ki ga je podala Zakonodajno-pravna služba, in da dejansko ta koalicija in pa vlada Mira Cerarja izrablja ta zakon za neke svoje privilegije, za neke svoje štose. Osebo sem presenečen tudi nad obrazložitvijo in argumenti Stranke Mira Cerarja, zakaj bo takšen predlog podprla. Ne bi pričakoval Stranka akademikov, predsednik ustavni pravnik in večina poslancev ima neke pravniške izkušnje. Ne nazadnje bi rekel, Zakonodajno-pravna služba jasno navaja, da Zakon o izvrševanju proračunov Slovenije za leto 2014 in 2015 obsegajo tudi tista vprašanja, ki sistemsko ne spadajo sem notri in so urejena v drugih zakonih. In kaj še piše Zakonodajno-

pravna služba? Da poseg in pa sprejem takšnih določitev znatno zmanjšuje preglednost veljavne pravne ureditve ter v pravni red vnašajo nejasnosti in nedoločnosti. V pravni red vnašajo nejasnosti in nedoločnosti. Stranka akademikov, stranka predsednika ustavnega prava, večinoma pravnikov, boste zdaj ponovno, tako kot ste zavestno kršili človekove pravice v tem Državnem zboru, sedaj zavestno vnašali v pravni red nejasnost in nedoločnost. Spoštovani, malo se zamislite.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? Obrazložitev glasu ima gospod Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa.

Ko poslušam obrazložitve glasu s strani Slovenske demokratske stranke, posameznikov, ne morem mimo dejstva, da na nek način vsaj pri študentskem delu grobo zavajate. Dejstvo je, da ZIPRS je zakon, ki ga vse vlade do zdaj že nekaj časa izkoriščajo za to, da rinejo notri v ta ZIPRS nekatere rešitve, ki bi morale biti v sistemskih zakonih. In nobena vlada do zdaj ni bila imuna na to. In tukaj se absolutno strinjam. Pri študentskem delu bi pa rekel eno stvar. Tiste študentke, ki delajo za šankom, gospe in gospodje, malo katera dobi plačano, kolikor bo zdaj dobila, 3,5 evra. Ali pa sploh ne dobi plačano. Zdaj bo pa dobila 3,8 evra plačila, imela bo za to plačane prispevke, šlo ji bo na nek način v pokojninsko zadevo in na nek način tisti, ki izkoriščajo študente, jih s tem zakonom pač več ne bodo mogli. S tega vidika bi prosil za eno korektnost. Študentom ne jemljemo nič, ampak na nek način urejamo študentsko delo na nek normalen, transparenten način, da ne bo več tega, ko je bilo do zdaj, ko so bili študenti prepuščeni raznim privatnikom za šankom, ki so jih izkoriščali. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj ...

MATJAŽ HAN (PS SD): Glasoval bom za, se opravičujem, me je Franci opozoril.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dobro da vas je nekdo opozoril, dobro bi bilo, če bi vas tudi opozoril, o katerem zakonu glasujemo. Ampak, v redu.

Mislim, da je prav, ker vidim da ni več obrazložitev glasu, da preidemo na glasovanje o celotnem zakonu.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev. Za je glasovalo 54, proti pa 19.

(Za je glasovalo 54.) (Proti 19.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 2. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah

Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov po nujnem postopku.

Nadaljujemo z **drugo obravnavo**, to je z odločanjem o vloženi amandmaji, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vložnih amandmajev z današnjega dne, ki ste ga prejeli na e-klop.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SMC, DeSUS in SD k 2. členu.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev. Za je glasovalo 54, proti pa 16.

(Za je glasovalo 54.) (Proti 16.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SMC, DeSUS in SD k 7. členu.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev. Za je glasovalo 53, proti pa 16.

(Za je glasovalo 53.) (Proti 16.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmajih in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka. Ugotavljam, da je zbor v drugi obravnavi sprejel amandmaja k 2. in 7. členu dopolnjenega predloga zakona. Sprašujem kvalificirane predlagateljice ali nameravajo k tema členoma vložiti amandmaje? Ne.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženi amandmajev. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista obvestili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih v drugi obravnavi, predlog zakona neusklajen.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima gospa Jelka Godec.

JELKA GODEC (PS SDS): Hvala za besedo.

V Poslanski skupini SDS tega predloga zakona ne bomo podprli. Treba je kar verjeti besedam kolega Čuša o Božičku in o ostalih rdečih zadevah, ki v tem predbožičnem času nekaterim zelo veliko jemljejo, nekaterim pa zelo veliko dajejo. Vlada s predlogom za zmanjšanje, torej odvzemom sredstev invalidnim organizacijam ne jemlje tistim neinvalidom, ki so zaposleni v invalidskih organizacijah, ampak jemlje celotni invalidski organizaciji. To smo danes v razpravi že ugotavljali. Namreč javna sredstva, ki so namenjena delovanju invalidskih organizacij, so namenska sredstva in niso namenjena za plače neinvalidov, ampak so namenjena za izobraževanje invalidov, za razvoj invalidskih podjetij in za vlaganje v samo podjetje. Mogoče je ta predlog tisti del, ki ga je omenil predsednik Vlade, da mora tudi gospodarstvo prispevati svoje. Če je to, to, potem vsekakor tega zakona ni treba sprejeti oziroma podpreti. Hkrati ugotavljamo, da ni bil ta

predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov usklajen z Zavodom invalidskih podjetij Slovenije in Nacionalnim svetom invalidskih organizacij. Kljub temu da je prišlo do pogovorov, zadeva ni bila usklajena in s teh strani smo tudi dobili pripombe in prošnje, da se ti zakoni ne sprejmejo, ker ni pravilno zapisano oziroma se jemlje denar za razvoj invalidskih organizacij.

Tako v Slovenski demokratični stranki te spremembe ne bomo podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev v imenu poslanske skupine?

V imenu Poslanske skupine SMC ima besedo gospa Irena Grošelj Košnik.

IRENA GROŠELJ KOŠNIK (PS SMC): Hvala, spoštovani predsednik. Kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini SMC bomo ta zakon podprli. Kot je bilo že rečeno, ostaja državna pomoč v obliki oprostitve prispevkov za 30 tisoč invalidov. Za 6 tisoč neinvalidnih zaposlitev pa je omejitve, in sicer se prispevki plačajo samo pri tistih višinah dohodkov, ki so višji od trikratnika minimalne plače, to je od 2 tisoč 367 evrov, in sicer gre tukaj samo za plačilo prispevka za razliko med dejansko višino plače in tem zneskom, ki sem ga navedla. To pomeni, da tista invalidska podjetja, ki namensko porabljajo denar za razvoj dejavnosti, verjetno ne bodo utrpela velike škode, verjetno pa se bo tudi zmanjšal motiv za netransparentno oziroma nenamensko porabo teh sredstev.

Ta zakon bomo podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev v imenu poslanske skupine? Kakšna obrazložitev v lastnem imenu? Prosim za prijavo.

Obrazložitev glasu ima gospod Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala za besedo.

Sam sem že precej povedal v predstavitvi stališča poslanske skupine, vseeno pa bi rad povedal še enkrat oziroma opozoril na to, ker veliko poslancev koalicije ni bilo ob razpravi o tem zakonu v Državnem zboru, da je zakon popolnoma neusklajen s predstavniki invalidskih podjetij. Invalidskim podjetjem bomo vzeli 3 milijone evrov. To lahko rečemo, da je ena desetina vsega, kar bo prispeval javni sektor. Več kot očitno je, da je vlada Mira Cerarja imela interes dogovoriti ter uskladiti se s predstavniki javnega sektorja oziroma je pred njimi pokleknila. Žalostno pa je, da ni imela interesa se dogovoriti tudi s predstavniki invalidskih podjetij. Zakon ne samo, da jemlje 3 milijone, uvaja tudi dodatne birokratske ovire. Je že drugi zakon v štirih letih, ki bo vzel sredstva invalidskim podjetjem. Prav tako pa vnaša nove birokratske ovire. In res mi ni jasno, zakaj vse

leve vlade si želijo ali pa vnašajo same birokratske ovire, ko pa vsi pravijo stop birokratskim oviram. Tako da prosim, dajte v prihodnje malo bolj uskladiti zakonodajo in pa razbremeniti podjetja tako birokratsko kot finančno. Ob tem pa bi tudi rad opozoril, da zakon ni usklajen z zadnjo direktivo Evropske komisije.

Mislím, da je več kot dovolj razlogov, da zavrnemo ta zakon. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Imam občutek, da včeraj in danes jaz in kolega Andrej Čuš največ delala, pa bova delala to še do konca.

Glejte, jaz ta zakon ne morem podpreti, ker se zjutraj ne bi mogel pogledati v ogledalo, kaj šele da bi lahko pogledal enega od mojih najboljših študentov zadnjih let, ki je mimogrede tetraplegik, kaj šele da bi pobožal njegovega psa spremljevalca. Ob vseh teh milijardah, ob vseh teh kolobocijah se mi tu pogovarjamo o 3 milijonih. Kolega Čuš je povedal, da gre za neuskklajenost z evropskimi direktivami, povedali smo že prej, da tudi ni usklajeno z organizacijami, ki zastopajo hendikepirane, dopoldne sem prebral, da je bila v rebalansu proračuna že za letos zmanjšana postavka podpora zaposlovanju in rehabilitaciji invalidov in izenačevanje možnosti za invalide. Glejte, ne vem, imam zelo bogat vokabular, ampak imam en tak žolč v sebi in ostajam brez besed. Kolega predsedujoči, hočem kontrolirati čustva, ker drugače bi se verjetno začel tako dreti ali pa bi izpulil tale mikrofón pred seboj. To je v bistvu neko tako nesramno ravnanje. Meni dajte konte proračuna pa vam naberem te 4 milijone, dajte mi pet minut časa, pa kdo mi bo pomagal. Sram vas bodi.

Glasoval bom proti seveda.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu ima gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa.

Tudi sama bom seveda nasprotovala in sem proti spremembam omenjenega zakona. Ne nazadnje boste s to novelo posegli v zakon, ki je po mnenju tako mednarodno kot doma dokazano uspešen družbeni podsistem. Posegli boste tam, kjer še beležimo neke pozitivne kazalce in na glavo obrnili še tisto, kar je dobrega. Ne nazadnje moram nasprotovati zakonu tudi zato, ker ni usklajen. Prej sem poslušala, kako sposobno ministrico imamo. Na tem mestu je že dlje časa, pa vendar tukaj zakona ni uskladila. Ne nazadnje bom proti tudi zato, ker nas k temu pozivajo številne organizacije invalidov in menim, da je to s tega gledišča nujno. Ne nazadnje bom zakon zavrnila s svojim glasovanjem tudi zato, kajti na koncu enega od vpisov, imamo zapisano: Ničesar o

invalidih brez invalidov. Danes boste s sprejetjem tega zakona naredili prav to. In to je slabo. Ne nazadnje bom proti tudi zato, ker tudi v sami koaliciji niste usklajeni, kar so napovedali že posamezni koalicijski poslanci.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? Prosim za prijavo.

Obrazložitev glasu ima gospa Jelka Godec.

JELKA GODEC (PS SDS): Hvala za besedo.

Jaz bom glasovala proti. Danes že cel dan govorimo o določenih zadevah, torej o tem, da bomo jemali invalidskim organizacijam, da jemljemo študentom, da puščamo privilegije. Ampak jaz bi rada slišala od koalicijskih poslancev, od največje poslanske skupine vsaj kakšno besedo. Kot da ne znate govoriti, da govorimo samo ta stran in ona stran. Ali se vsi strinjate? Govorili ste pred volitvami, v štirih mesecih, da ne boste posegali v socialno šibke ljudi, ampak danes posegáte v invalidske organizacije, na področje organizacij, ki zaposlujejo invalide, ki z javnimi sredstvi izobražujejo invalide, jih usposablajo, širijo svoja podjetja in zaposlujejo na novo invalide. Vi pa modro molčíte, samo čakate, da stisnete gumb, da torej te 3 milijone dobíte nekje, da boste dali v prazno proračunsko blagajno. Nenehno pa govoríte, torej tisti, ki predstavljate stališče poslanske skupine, da ne posegáte v pravice socialno šibkih. Ali lahko nekoga od vas, kogarkoli, slišimo? Ali se strinjate s tem vsi? Neverjetno, kako molčíte pri vseh teh zadevah. Samo stiskate gumb in se smejíte. Upam, da se boste smejali tudi invalidom na cesti oziroma tam, kjer vas bodo opozarjali na to, kaj ste naredili, da ste javna sredstva, ki so bila namenjena razvoju invalidskih organizacij, jemali. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ugotavljam, da ste obrazložitev glasu uporabili za pozivanje in spraševanje, kar ni namen obrazložitve glasu. Tako da prosim, da se tega naprej držimo.

Dajem pa besedo za obrazložitev glasu gospodu Bojanu Podkrajšku.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Kolegice in kolegi!

Tudi sam bom glasoval proti temu zakonu. Moram povedati, dopoldan, ko sem poslušal kolega poslanca iz vrst Desusa, mi je bilo zelo všeč, ki ima izkušnje na tem področju, je vsem nam v dvorani in tudi slovenski javnosti povedal, da je ta zakon škodljiv. Zato bom tudi sam glasoval proti temu zakonu, ker je škodljiv za invalidske organizacije in ker je škodljiv za invalide v Sloveniji. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu ima mag. Anže Logar.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala lepa.

Jaz sem služil nadomestni vojaški rok v eni od invalidskih organizacij in vam lahko zagotavljam, da vsako delovno mesto, pa bi prosil kolege, če poslušajo, če že jemljejo ...

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Malo miru, prosim, v dvorani!

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): ... da je vsako delovno mesto, ki se odpre za invalida, za invalidske organizacije vredno zlata. In vsak evro, ki ga posamezna vlada vzame invalidskim organizacijam, je najhujši udarec za tiste, ki spodbujajo zaposlovanje invalidov. Jaz se sprašujem, če se danes tisti poslanci, ki bodo glasovali o tem predlogu, sploh zavedajo, o čem bodo glasovali. Če se že ne poznajo med seboj, ali se sploh zavedajo, o čem glasujejo? Predlagajo predloge, s katerimi strgajo v državno blagajno minimalne zneske. 3 milijone evrov boste privarčevali tu zato, da boste lahko pod mizo prodajali za 7 milijonov evrov terjatev in s tem nekako uravnavali tisto izgubo, ki jo boste pri tem naredili. Zato premislite sami pred seboj, vsakemu se lahko kadarkoli v življenju zgodi, da tudi sam postane invalid in šele takrat lahko razume, kako pomembno je skrbno načrtovanje invalidskih delovnih mest v vsaki posamezni državi.

Glasoval bom proti temu predlogu. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Tega zakona ne bom podprl, ker ne gre v tem primeru za kakšna visokotehnološka ali podjetja z visoko dodano vrednostjo, ampak gre za namenska podjetja, za namensko strukturo zaposlenih, katerih naloga je samo to, da imajo v svoji sestavi 40 % zaposlenih invalidov. Vse, kar ta podjetja ustvarijo, je namenjeno ali izboljšavi delovnih mest za invalide ali dodatnim delovnim mestom ali za nova delovna mesta. In težko je razumeti tiste, ki imate polna usta enakopravnosti, pravic hendikepiranih skupin in ne vem še česa, da posegate ravno v to strukturo. Vlada ni dala v svoji obrazložitvi niti enega podatka o tem, kakšne posledice bo to imelo za ta invalidska podjetja, koliko teh bo propadlo zaradi tega ukrepa, koliko invalidskih delovnih mest se bo uknilo zaradi tega. S tem ko boste vzeli iz tega revnega sistema, ki je izključno oblika socialnega podjetništva, ali kakorkoli to obrneš, ima izključno nalogo, da težko zaposljivim skupinam, ki imajo določene omejitve, da delo in jih vključi v družbo, boste zdaj enostavno podrli. In predloga zakona, ki ste ga predlagali, enostavno ni moč podpreti. Samo državljanska vzgoja, projekt FDV, ki se je izvajala v času ministra Lukšiča, je stala milijon in pol evrov. Milijon in pol, petkrat, sedemkrat, desetkrat predimenzioniran projekt! Tu pa zdaj

posegate v neko skupino ljudi, ki si enostavno brez družbene pomoči niti pomagati ne morejo. Proti bom.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Je še kakšna obrazložitev glasu? Odpiram listo oziroma prosim za prijavo.

Obrazložitev glasu ima gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, predsednik.

Sicer se nisem imel namena oglasiti, ker sem že predstavil poročilo odbora. Kolegi so sodelovali pri razpravi o tej točki in praviloma ne izkoriščamo prime tima, da bi obrazlagali svoje glasove ob glasovanjih. Pa vendar je bilo kar nekaj netočnih oziroma zavajajočih trditev. Dovolite pa, da obrazložim še enkrat, zakaj bom jaz podprl ta zakon. Zakon bom podprl poglavitno iz tega razloga, ker se v nobeni točki ne dotika pravic, ugodnosti, plač ali česarkoli invalidov, zaposlenih v invalidskih organizacijah. Zakon se s poglavitno rešitvijo fokusira na trikratnik minimalne plače v Republiki Sloveniji oziroma za tisto razliko, kolikor je plača neinvalidnega delavca v invalidskem podjetju višja, in samo za to razliko. Ne drži tudi trditev, da zakon ni skladen z uredbo Komisije Evropske unije. Nasprotno, ravno sprememba zakona pomeni prilagoditev na tem področju in nemoteno izvajanje predpisov. Pa tudi to ne drži, da je zakon povsem neuskladen z invalidskimi organizacijami. Predstavniki invalidskih organizacij, s katerimi sem opravil v tem kontekstu in izven tega konteksta kar nekaj razgovorov in še bomo nadaljevali, so povedali, da bi si želeli nekaterih drugih rešitev. Drži pa tudi to, da so na nek način usklajevali s predlagateljem predpisa svoja stališča. V prvotni verziji je bil limit 2,5-kratnik, sedaj, kot vidite v predpisu, je 3-kratnik. Vsi pa si seveda želimo, tudi jaz osebno, verjamem, tudi člani Odbora za delo kot tudi člani Poslanske skupine DeSUS, da tu naredimo korak naprej. In nikakor ne drži trditev, da je kdorkoli iz Poslanske skupine DeSUS govoril, da je ta zakon v nasprotju s pravicami invalidov. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu ima gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, gospod predsednik.

Sam bom glasovali proti. Oglasil sem se zaradi tega, da povem, da je bila moja stara mama, žal že pokojna, invalid, tako vem, kako je imeti invalida v hiši. To je že drugi zakon v zadnjih štirih letih, neusklanjeno povečevanje birokracije, jemanje sredstev. Moram reči, da me res žalosti, s tremi koalicijskimi poslanci sem se pretekli teden udeležil prireditve Invalid športnik leta 2014. Videl sem, kako so se trije koalicijski poslanci tam slikali s tremi invalidi, ki so dobili najvišje priznanje. Moram reči, da bo zelo

zanimivo videti, kako boste glasovali. Če boste glasovali v tem primeru proti invalidom, pričakujem, da se naslednje leto na tej prireditvi ne vidimo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu ima gospod Igor Zorčič.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovane kolegice in kolegi!

Jaz bom glasoval za ta zakon. Kot je kolega Prikl že malo prej povedal, jaz moram to poudariti, vem, da se z naše leve strani pojavljajo neke neresnic, ta zakon v ničemer ne prizadeva invalidne delavce, ampak se nanaša na delavce v invalidskih podjetjih, ki so neinvalidi. Jaz bi prosil, da tukaj ne zavajate na populistični način. Res je, da so si te invalidske organizacije želele še določene rešitve, ampak zakon je takšen, kot je, pa nikakor ni na škodo invalidov, kot to želite prikazati. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu ima gospod Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Žalostno je, da izrabljate invalide za svojo promocijo. Pa gremo po vrsti.

Za invalidska podjetja gre, kjer je zaposlenih 50 % invalidov in 50 % neinvalidov. In kaj se dogaja? Do zdaj je država plačevala za vse, kompletne prispevke in socialne prispevke za čisto vse. Zdaj se je pa odločila, da za tiste, ki niso invalidi, ki so menedžerji, ki so tehnično osebje, bo plačevala do trikratnika povprečne plače, se pravi tisoč 400 evrov neto bo plačala prispevke, nadalje ne. Veste, zakaj ne? Zato, ker ljudje, ki imajo firme in ki imajo invalidska podjetja kot, bom rekel, hčerinske firme, izrabljajo ta invalidska podjetja za to, da menedžerje prestavijo iz glavne firme na invalidska podjetja in tam dobijo prispevke plačane iz računa države. Če je to pravično, potem jaz ne vem. In ne pogovarjamo se o nobenih invalidih in ne nam Socialnim demokratom očitati, da govorimo kaj slabega za invalide. Če bo en invalid zaradi tega zakona izgubil službo, bomo Socialni demokrati vložili tisti trenutek zakon, ne glede na to, da je zakon matično vložila naša ministrica na pobudo finančnega ministra. Če bo en invalid izgubil službo zaradi tega ukrepa, bomo Socialni demokrati v zakon povrnili vso škodo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu ima gospa Marija Bačič. Pa malo več umirjenosti, prosim.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Spoštovani kolegi in kolegice!

Rada bi vam povedala, da sem celo svojo kariero delala z invalidi. In verjemite, če bi zakon posegal na področje invalidov, bi verjetno sama vzrojila in tega ne bi sprejela. Ampak ker vem, da zakon prav nič ne posega v zakon

invalidov, ampak v neinvalidih. Povem vam, imam v invalidskem podjetju zaposleno svojo hčer in zeta, in verjetno bi tudi, če bi jim bile ne vem kakšne pravice kršene, tudi kaj rekla.

Ne vem, ali nočete razumeti, da se ta zakon v bistvu ne tiče invalidov popolnoma v ničemer, ampak res je, včasih se v teh invalidskih podjetjih izrablja tudi zakonodaja. In poglejte, ne moremo imeti vsega, tudi ti ljudje se morajo nečemu odpovedati.

Zakon bom podprla in upam, da tudi večina nas.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu ima gospod Branko Zorman.

BRANKO ZORMAN (PS SMC): Hvala, predsedujoči.

Res mi je žal, da se ob takšni tematiki moram odzvati na žalitve kolegice Jelke Godec. Imela je komentar, da ne znamo govoriti in da naj že končno govorimo. Imam en predlog zanjo. Če želi, da ji bo nekdo odgovarjal na komando, potem naj si kupi papigo. SMC to sigurno ni. Pa še nekaj. Mi govorimo, če imamo kaj za povedati, ne pa takrat, ko nam ukažejo, da naj govorimo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prosim malo miru tudi. To ni bila obrazložitev glasu. Niste povedali niti tega, kako boste glasovali, zaradi tega vas moram na isti način kot vse ostale opomniti.

BRANKO ZORMAN (PS SMC): Seveda bom glasoval za zakon.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu ima gospod dr. Dragan Matić.

DR. DRAGAN MATIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Ob tako dramatičnih pozivih opozicije sem šel še enkrat brat obrazložitev zakona. Piše: "V invalidskih podjetjih so plače zaposlenih neinvalidnih delavcev običajno precej višje od plač zaposlenih invalidov. Ker so invalidska podjetja z vsaj 50 % zaposlenih invalidov in invalidska podjetja z vsaj tretjino težjih invalidov oproščena plačila prispevkov za socialno varnost tudi za neinvalidne delavce, je Vlada Republike Slovenije določila najvišjo plačo neinvalidov, za katera so invalidska podjetja še vnaprej oproščena plačila prispevkov za socialno varnost. Za razliko med dejansko izplačano plačo in trikratnikom minimalne plače bodo invalidska podjetja morala plačati prispevke za socialno varnost." Do kakšnih anomalij je prihajalo, je prej povedal gospod Han. In tukaj gre za neko sistemsko ureditev, ki bo preprečila zlorabe, ni pa naperjena proti invalidskim podjetjem kot takim oziroma interesom invalidov. Tako da tukaj se mi zdi, da je ta zaskrbljenost in dramatičnost opozicije nekoliko pretirana.

Glasoval bom seveda za zakon. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu?

Obrazložitev glasu ima gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS ZaAB):

Ta zakon bom podprl. Predvsem ga bom podprl zaradi tega, ker je končno prišel na dnevni red, ker si ga vsaj tri, štiri vlade pred tem nikoli niso upale dati na dnevni red, ker so se bale v resnici, da bodo imele pred Državnim zborom ali pa pred Vlado en kup invalidov in so rekle, dokler imamo še dobro situacijo v državi, pač tega ne bomo predlagale.

Danes je pravi čas, da se to uredi predvsem zato, da se neha plačevati tistim, ki jim to sploh ne pripada. Najbolj žalostno pa je, ko danes poslušam, da se nekateri celo izgovarjajo na svoje stare mame in sorodnike, da so invalidi in kako je to hudo in delajo primerjave z nekimi prireditvami in dogodki, kar je dobesedno neokusno. To je šele zloraba invalidov v neke druge namene. In sem vesel in pozdravljam to odločitev, ker bo verjetno ostalo kaj več denarja za kaj drugega. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? Ne. Prehajamo na odločanje o Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlitvenih rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev. Za je glasovalo 44, proti 18.

(Za je glasovalo 44.) (Proti 18.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 4. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembi Zakona o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva po nujnem postopku.

Prehajamo na tretjo obravnavo predloga zakona. Ker k predlogu zakona matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni bilo možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev. Za je glasovalo 74, proti nihče.

(Za je glasovalo 74.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na prekinjeno 1. točko dnevnega reda, to je na Vprašanja poslank in poslancev.

V skladu s predlogom poslanca dr. Franca Trčka bo zbor odločil o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade dr. Miroslava Cerarja na poslansko

vprašanje dr. Franca Trčka v zvezi s pomočjo zastopavljenim regijam.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 17, proti 50.

(Za je glasovalo 17.) (Proti 50.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca mag. Mateja Tonina bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade dr. Miroslava Cerarja na poslansko vprašanje mag. Mateja Tonina v zvezi z uravnoteženjem javnih financ. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 13, proti 50.

(Za je glasovalo 13.) (Proti 50.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanke mag. Alenke Bratušek bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade dr. Miroslava Cerarja na poslansko vprašanje mag. Alenke Bratušek v zvezi z novelo Energetskega zakona.

Postopkovno, mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS ZaAB): Najlepša hvala.

Glede na to, da je najpomembnejši del Energetskega zakona, tri spremembe so vključene, ampak najpomembnejši je bil ta, ki se nanaša na tako imenovani tihi prevzem Petrola. Glede na to, da smo danes uspeli ta del urediti v Zakonu o izvrševanju proračuna, umikam ta predlog in prav tako najavljam, da bo poslanska skupina umaknila novelo Energetskega zakona. Seveda pa pričakujemo, da bo koalicija, tako nekako ste tudi obljubili, stvari, ki jih je nujno treba v Energetskem zakonu popraviti, to se kaže skozi to sicer kratkotrajno izvajanje zakona, tudi predlagala in spremenila. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ker je predlagan umik sklepa, o sklepu ne bomo glasovali.

Prehajamo na naslednji sklep. V skladu s predlogom poslanca mag. Branka Grimsa bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za finance dr. Dušana Mramorja na poslansko vprašanje mag. Branka Grimsa v zvezi s politiko trošarin.

Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 16, proti 48.

(Za je glasovalo 16.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Prehajamo na naslednji sklep. V skladu s predlogom poslanca mag. Andreja Šircija bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za finance dr.

Dušana Mramorja na poslansko vprašanje mag. Andreja Šircelja v zvezi z ukrepi glede agresivnega davčnega planiranja.

Obrazložitev glasu ima gospod mag. Andrej Šircelj. Sprašujem, ali je to v lastnem imenu ali v imenu poslanske skupine. V imenu poslanske skupine. Prav.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi.

Glede na zadnje dogodke, ki se dogajajo in predvsem na to, da se je razkrilo, da nekatere države članice Evropske unije vršijo dogovore s posameznimi multinacionalkami in s tem omogočajo zelo nizko obdavčitev dohodkov, zadnji takšen primer je bil v Luksemburgu, sem ministra za finance vprašal, kaj namerava storiti na področju obdavčevanja dohodkov in dobičkov v Sloveniji, kakšne so reakcije. Glede na to, da posamezne države s tem privabljajo kapital v državo, država postane bolj konkurenčna. Po podatkih, ki jih je dal finančni minister Luksemburga, to ni samo Luksemburg, ampak so tudi države, kot na primer Nizozemska, Francija, tudi Nemčija v določenih predelih. Dejansko to pomeni davčno konkurenco. Tukaj Evropska komisija ne govori o škodljivi davčni konkurenci, ampak enostavno o davčni konkurenci. Navsezadnje so to tudi zelo bogate države v okviru Evropske unije. Kot vemo, je Luksemburg po bruto družbenem oziroma po nacionalnem dohodku druga država na svetu, nacionalni dohodek je več kot 2-krat večji kot v Sloveniji na prebivalca, z več kot 45 tisoč evri na prebivalca. Zaradi menim, da je glede na te nove okoliščine tudi v evropski davčni politiki nujno treba opraviti razpravo tudi v okviru tega državnega zbora, ker enostavno takšna davčna praksa narekuje nek odziv tudi v Sloveniji. Tudi minister Mramor je to dejal ob predstavitvi, da potrebujemo tuj kapital. Tuj kapital pa lahko dobimo tudi tako, da omogočimo temu tujemu kapitalu ugodnejše davčno okolje. Zaradi tega predlagam, da Državni zbor o tej davčni politiki in o davčni politiki opravi razpravo in tudi začrta smernice, kako dejansko naprej z davčno politiko. Namreč vemo, da je možno, da imamo v zakonodaji možnost, da se enostavno davčna obremenitev lahko opravi na podlagi dogovora. To imajo nekatere države. Jaz ne bom rekel, ali je to prav ali narobe, ampak to je treba vzeti pač kot dejstvo. In takšno dejstvo danes v Evropski uniji obstaja in zaradi tega predlagam, da se tudi o tem opravi razprava v Državnem zboru.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev? Ne. Lahko glasujemo?. Pričenjamo z glasovanjem.

Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za je glasovalo 16, proti pa 47.

(Za je glasovalo 16.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Prehajamo na naslednji sklep poslanca Andreja Čuša. Po njem bo Državni zbor na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za finance dr. Dušana Mramorja na poslansko vprašanje Andreja Čuša v zvezi z dvojno obdavčitvijo delavcev migrantov.

Obrazložitev glasu ima gospod Andrej Čuš v imenu poslanske skupine.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala za besedo. Spoštovane kolegice in kolegi!

Sam sem ministra za finance dr. Dušana Mramorja vprašal, ali načrtuje kakšne spremembe Zakona o dohodnini. Če je kdo včeraj gledal eno izmed informativnih oddaj, si je lahko ogledal prispevek o dnevni migrantih, ki delajo v Avstriji. Preko 15 tisoč Slovencev se vsak dan ali pa vsaj enkrat na teden vozi s Štajerske, Prekmurja in pa Koroške na delo v sosednjo Avstrijo. Z zadnjo sodbo Ustavnega sodišča je bila posebna davčna olajšava, do katere so bili upravičeni, razveljavljena. Ob tem bi tudi rad povedal, da je Evropska komisija napovedala, da bo v letošnjem letu in v začetku naslednjega leta opravila analizo zakonodaj držav članic, vseh 28 držav članic, in opozorila na primere nepravilnosti oziroma nepravilne davčne politike. Sam sem govoril z nekaj predstavniki iniciative. Tudi včeraj sem si ogledal posnetek tega prispevka. Dr. Dušan Mramor, minister za finance, je v zadnjih treh vladah prvi minister za finance, ki ni odgovoril na zahteve civilne iniciative Apače. Mislim, da gre za podcenjevanje ljudi, smejanje v glavo. Namesto da bi mi ljudem dali priznanje, da so se odločili, da grejo raje na delo v sosednjo Avstrijo, kot pa da bi doma bili na plečih države in jim dali priznanje, smo po njih dvojno udarili. Mislim, da je to nepošteno, nekorektno in v posmeh vsem ljudem, ki delajo. In zato sem namenil tudi vprašanje, ali se načrtujejo kakšne spremembe davčne politike oziroma konkretno Zakona o dohodnini, da ne bi bili potem ti dnevni migranti obdavčeni tako v Avstriji kot v Sloveniji, saj mislim, da ni pravično. V končni fazi velik del zaslužka oziroma plače porabijo ti dnevni migranti doma v Sloveniji in bi morali biti še hvaležni, da se vračajo v Slovenijo, da imajo še rezidentstvo in da vzgajajo družine v Sloveniji. Mislim, da gre za velik problem vsaj na področju Štajerske, Koroške in Prekmurja. Mislim, da bi morale vsaj te tri regije stopiti skupaj. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? Obrazložitev glasu v imenu poslanske ali v lastnem?

Dr. Franc Trček, izvolite.

DR. FRANČ TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Kolega Andrej Čuš je povedal že bistvo. Rekel bi le to, da odnos ali neodnos do te problematike nekako kaže na to, kar jaz vedno pravim, centraliziranost Slovenije. Pa ne bi rekel

tako, gre v bistvu za neko pomanjkanje empatije. Eni so mi rekli na Facebooku, da so včasih rekli, da gre "emonocentričnost". Mimogrede, Jankovič ni bil izvoljen za Olimpijski komite, opomba pod črto.

Gre za neko problematiko. Ti ljudje dejansko že to obdavčitev prinašajo v Slovenijo in v BDP, ker živijo tukaj. Jaz res nisem tak retro človek, ampak vem, da zlasti v koroški regiji avstrijske občine, ki delno tudi temeljijo na glavarini, delajo na privabljanju ljudi. In bojim se, da s takim odnosom bodo zlasti tisti, ki imajo malo več peněz, ki bi več tukaj trošili, ki po starem Hirschmanovem modelu exit, voice and loyalty, tega ne bom sedaj razlagal, niso ujeti, bodo šli rajši rezidenčno živeti čez mejo.

Seveda bom glasoval za. Vlado, izvršilno oblast, in tudi koalicijo pa kličem z razmislom, da mi ne bo rekel predsednik, da napeljujem h glasovanju. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? Ne. Pričenjamo z glasovanjem.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 17, proti 48.

(Za je glasovalo 17.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o naslednjem sklepu poslanca dr. Vinka Gorenaka. O njem bo Državni zbor na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za notranje zadeve mag. Vesne Györköš Žnidar ter ministra za pravosodje mag. Gorana Klemenčiča na poslansko vprašanje dr. Vinka Gorenaka v zvezi z odkrivanjem in pregonom kaznivih dejanj, povezanih s slabimi krediti bank v državni lasti.

Obrazložitev glasu dr. Vinko Gorenak. V lastnem imenu ali v imenu poslanske?

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Najprej bi v imenu poslanske skupine, pa potem še v lastnem, ker vidim, da slabo zaleže. Pa prosim najprej v imenu poslanske skupine.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Jaz sem meseca, mislim da, oktobra ali pa že septembra, notranjo ministrico in pravosodnega ministra spraševal, kaj so naredili z zaupnimi poročili Banke Slovenije. Tam je namreč mrgolelo nekaj sto takih hudih kaznivih dejanj v vrednosti 4 milijarde, ki so jih davkoplachevalci potem lansko leto tudi darovali v proračun oziroma bankam. Odgovor, ki sem ga od tam dobil, je pravzaprav bil malo zaskrbljujoč. Šlo je preprosto za to, da notranja ministrica poroča o bistveno večjem številu kaznivih dejanj in bistveno večjem številu ovadb in precej večjemu oškodovanju družbenega premoženja, kar naj bi policija odkrila. Seveda pa je gospod Fišer to izgleda nekam izgubil. Pravosodni minister mi je

odgovoril, da je približno eno tretjino ovadb gospod Fišer sprejel. Mene je to malo motilo, da ne znata preračunati. Gospod Fišer običajno res igra vlogo poštarja, ker to samo prepošlje šefu specializiranega tožilstva. Zato sem iz tistih dveh poslanskih vprašanj sestavil eno ustno poslansko vprašanje. Namreč, obetal sem si, da se bosta pa tu sedaj poenotila, ko bosta na tako poslansko vprašanje odgovarjala, da ne bo eden govoril ene številke, drugi pa druge. Prišla sta malo bolj usklajena, to moram priznati, ampak še vedno pa so številke med njima, torej številke o kazenskih ovadbah, ki jih je policija vložila, in številke o kazenskih ovadbah, ki jih je tožilstvo sprejelo, precej različne. V glavnem, tudi na ustnem poslanskem vprašanju nismo zaokrožili oziroma nismo prišli skupaj s temi zadevami. Zato predlagam, prosim, kar želite, za podporo temu predlogu sklepa, iz temeljnega razloga, ker mislim, da je tudi v interesu slehernega poslanca, ki tu sedi, da v imenu državljanov, ki so davkoplachevalci in so v ta bančni sistem vložili 4 milijarde, hkrati pa so vse nas izvolili, da tudi zaradi njih dobimo jasne in glasne odgovore. V nadaljevanju me bo tudi zanimalo, kaj se dogaja na sodiščih. Na sodiščih se pa ne dogaja še nič, mimogrede. Prav pa bi bilo, da zdaj razčistimo, kaj se dogaja na tožilstvu oziroma ali bo še policija kaj naredila, zato prosim za podporo temu predlogu sklepa. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ali res želite potem še enkrat besedo? Ne. Je še kakšna obrazložitev glasu? Ne. Potem lahko glasujemo.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 18, proti 49.

(Za je glasovalo 18.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Prehajamo na glasovanje o predlogu sklepa poslanca Luke Mesca, s katerim bi Državni zbor na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo Zdravka Počivalška ter ministrice za okolje in prostor Irene Majcen na poslansko vprašanje Luke Mesca v zvezi s problematiko Cinkarne Celje in z njo povezanim okoljskim stanjem v Celju.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 17, proti 48.

(Za je glasovalo 17.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Prehajamo na predlog sklepa poslanca Tomaža Lisca, s katerim bi Državni zbor na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za infrastrukturo dr. Petra Gašperšiča na poslansko vprašanje Tomaža Lisca v zvezi z energetske izkaznicami.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine ima gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsednik.

Sicer sem upal, da mi te želje oziroma zahteve po razpravi ne bo treba vložiti, da bo minister Gašperšič odgovoril na vsa vprašanja, ampak dejstvo je, da se 1. 1. 2015 morajo v skladu z Energetskim zakonom v Sloveniji začeti uporabljati tako imenovane energetske izkaznice. Vendar minister včeraj ni odgovoril na nobeno vprašanje. Še več. Po mojem mnenju bo vsaj dvakrat šlo za evidentno kršenje zakona, ki je pod njegovim resorjem, oziroma dvakrat se je debelo zlagal. Prvič se je zlagal, ko je rekel, da bo danes podpisal pravilnik, ki bo v petek objavljen v Uradnem listu in bo v 15 dneh začel veljati, to pa naj bi bilo pred 1. 1. 2015. Danes gledam spletno stran ministrstva, gledam vse elektronske medije, nikjer ni zaslediti, da bi minister podpisal pravilnik glede uvajanja energetskih izkaznic. Tudi če bi danes, jutri ali v petek podpisal ta pravilnik in bi v petek bil ta pravilnik objavljen v Uradnem listu, nikakor ni možno, da je od petka, od 19. decembra 2014 pa do 1. januarja 2015 manj kot 15 dni, ko mora biti pravilnik v Uradnem listu objavljen, da lahko začne veljati. Skratka, ministrstvo oziroma uradniki tega ministrstva so 9 mesecev dobivali plače, nihče po mnenju ministra naj ne bi bil odgovoren, niti ne pove, kdo je vodil projekt, kdo je sodeloval. Pravi, da niti ne ve, kakšna bo cena, pravi, da bo optimalna. Skratka, razlogov, zakaj je razprava potrebna, je več kot dovolj. Še drugi razlog, kje se je včeraj minister zlagal oziroma bo kršil svoj zakon. V 333. členu Energetskega zakona lepo piše, da se za problematiko večstanovanjskih stavb energetska izkaznica izda za celotno stavbo. Včeraj pa je minister zatrdil, v nasprotju z zakonom, da pa bo pravilnik lahko veljal tudi za posamezne dele večstanovanjskih stavb. Skratka, minister bo kršil zakon, minister se je zlagal, ampak koalicija bo šla veselo dalje, na žalost. Upam da bomo vsaj opravili eno temeljito razpravo o tem, kdo je odgovoren in da bomo pred 1. 1. 2015 izvedeli, kakšna bo energetska izkaznica, koliko bo stala – tako za večstanovanjske stavbe kot tudi za enostanovanjske stavbe, kako bo izgledala, kdo je vodil projekt, kdo je odgovoren in na koncu tudi kakšna bo odgovornost ministra za infrastrukturo, ker bo dvakrat kršil lastni zakon.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? Ne. Torej lahko glasujemo.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev. Za je glasovalo 15, proti pa 51.

(Za je glasovalo 15.) (Proti 55.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Tako lahko preidemo na naslednji sklep, ki ga je predložila poslanka Anja Bah Žibert. Po njem bo Državni zbor na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za notranje zadeve mag. Vesne Györkös Žnidar na poslansko vprašanje Anje Bah Žibert v zvezi s konkretnimi ukrepi proti nasilju v družini.

Obrazložitev glasu ima gospa Anja Bah Žibert v imenu poslanske skupine, domnevam.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči.

Ministrici sem zastavila konkretno vprašanje glede nasilja v družini, povezano z globami, ki jih odredi potem policist, ko pride na kraj dogodka. Problem je večji, kot se morda zdi na prvi pogled. Gre namreč za to, da marsikdo prenaša nasilje tudi fizično zgolj zato, ker mu finančna situacija oziroma stanje ne omogoča plačila globe, ki potem sledi. Upravičeno se lahko tudi vprašamo, kakšno je naše realno stanje na področju nasilja. Veliko smo govorili sedaj o nasilju nad ženskami. Če je temu tako, potem je podobna izkrivljena in je lahko stanje v resnici mnogo slabše, kot je prikazano v posameznih podatkih.

Zato sem predlagala, ker nisem dobila nobenega konkretnega odgovora, ne nazadnje ministrica sploh ni razumela, kaj jo sprašujem, sem želela da ta državni zbor opravi eno temeljito razpravo o tem, na kakšen način lahko pristopimo k reševanju v bistvu tega sistemskega problema, kajti treba bo gotovo poseči v različna ministrska področja. Vendar pa se mi zdi tematika tako zelo pomembna, da bi veljalo o tem narediti eno globljo razpravo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? Ne. Potem lahko glasujemo.

Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev. Za je glasovalo 17, proti pa 48.

(Za je glasovalo 17.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Tako lahko preidemo na naslednji sklep, ki ga je predložil dr. Matej T. Vatovec. Po njem bo Državni zbor na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, dr. Anje Kopač Mrak na poslansko vprašanje dr. Mateja T. Vatovca v zvezi z odpravo sistemske neenakosti in diskriminacije na področju istospolnih partnerskih skupnosti in družin.

Postopkovno, dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala.

Ker smo v Združeni levici pravzaprav vložili predlog novele zakona, ki odpravlja sistemsko neenakost, umikam ta predlog, ker bo do te razprave tako ali tako prišlo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: V skladu s predlogom o umiku tega sklepa o sklepu ne bomo glasovali.

Postopkovno, gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Po navadi se točka ne umika na tak način, da se o njih ne glasuje. Procesno je možno, da se jih prestavi na eno od naslednjih sej ali pa se jih na glasovanju zavrne. Kar se je

prej zgodilo z obravnavo predloga Alenke Bratušek in zdaj v tem primeru, to je neka neobičajna zadeva, ki v sklopu o zahtevah za odgovore ministrov pač ni predvidena v poslovniku.

Kar zadeva druge akte, je to urejeno. Jaz menim, da na tak način, ko tik pred glasovanjem umikate predloge, tega ni možno narediti. Je nekorektno. Če ste to vedeli, ne bi niti spraševali, niti predlagali. Gospod predsednik, ne vem, ne bi rad, da se neka sui generis rešitev najde kar takole. Če je točka predmet glasovanja, jo imate v opomniku, se pač o njej glasuje, kakršenkoli bo že izhod. Ne pa, da tik pred glasovanjem nekdo reče, da tega ne bo, da umika predlog. Tega ni.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj na vaše postopkovno vprašanje bom odgovoril, da sem prej odgovarjal dvakrat na postopkovna predloga in po postopkovnem predlogu je vedno možno umakniti določene zadeve, ni nobenega velikega razloga, da ne bi bilo tako. Dejstvo pa je, da zadeve niso tako strašno jasno zapisane v samem poslovniku Državnega zbora. Torej je neka stvar, o kateri bomo lahko razpravljali ali pa vprašali Komisijo za poslovník. To vsekakor lahko naredim, bomo pa najverjetneje o celotni zadevi, glede na to, da je to nova tematika, naredili pred tem pogovor vsaj še na Kolegiju. Drugače pa mislim, da je ta rešitev, kot sem jo v tem primeru obkrat sprejel, povsem v duhu tega, kakšen je poslovník in v duhu vsaj člena 282.

Postopkovno, domnevam, gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS ZaAB): Predsednik, kolega Tanko zopet izumlja nekaj novega. Ve se, kdo tolmači poslovník. Glede na to, da smo pa pred časom dobili od predsednika Komisije za poslovník zelo jasno pismo, verjamem, da bo vsakič znova napisal isto, kjer razlaga naslednje. Komisija za poslovník ni prostor, kjer bi politično obračunavali, zato da bo predsednik potem na koncu na komisiji razsojal.

Torej, predsednik, za vas velja, vzemite stvar v roke, ste predsednik, odločate, konec diskusije. In ne vem, kolega Tanko, kaj tu razvijate novo teorijo o tem. Vi bi radi eli vse napisano. Ni napisano in razložil si je po svoje. Tako kot za časa vašega predsednika Cukjatija, ki si je vedno po svoje razložil, pa nikoli niste vstali, pa protestirali. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: To ni bil postopkovni predlog. Bil je predlog, kako naj predsednik Državnega zbora odloči. Predsednik Državnega zbora pred tem pa je že odločil.

Prosim, kolega Tanko, upam, da je kakšna nova. Ker ne bom poslušal še enkrat o istem.

JOŽE TANKO (PS SDS): Glejte, gospod predsednik. Najprej ne vem, zakaj ste dopustili,

da gospod Möderndorfer šimfa poslance na drugi strani. Če je imel postopkovni predlog, se bi moral obrniti na vas, kot sem se jaz, in bi morali na to tudi ustrezno odreagirati.

Točka, ki je uvrščena na dnevni red, gospod predsednik, kakršnakoli že je, je v tistem trenutku, ko je na dnevnem redu, ni možno umakniti. Sploh, ker je bila že o njej opravljena razprava, postavljeno vprašanje, odgovor ministra, ponovno vprašanje, ponoven odgovor ministra in je bil dan proceduralni predlog. Ta točka, ki je uvrščena na tak način na glasovalno listo, ne more zmanjkati. Treba je o njej odločiti. Gospod predsednik, člen 282 je kot pri tistem kvizu, ali je polovička ali je izhod v sili. To je izhod v sili za predsedujočega, ker nima argumenta v poslovníku.

To je problem te določbe člena 282. Jaz sem vas lepo opozoril, da nobena točka dnevnega reda, o kateri je bila razprava opravljena, ne more zmanjkati na tak način in je treba opraviti glasovanje.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Točka dnevnega reda je točka števila 1. In tej točki se reče Vprašanja poslank in poslancev. Znotraj te točke je vsako vprašanje predloženo na podlagi postopkovne možnosti, ki jo ima vsak poslanec, če ni bil zadovoljen z odgovorom in zahteva splošno razpravo. To je postopkovni predlog. Nad tem postopkovnim predlogom ima nadzor seveda tisti poslanec, ki ga je dal. In tisti poslanec ga lahko tudi umakne. O tem ne bomo več razpravljali in gremo naprej.

Gremo na predlog poslanke Ljudmile Novak. Odločamo o sklepu ... Prosim za mir v dvorani. Gre za sklep, po katerem Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministrice za izobraževanje, znanost in šport dr. Stanislave Setnikar Cankar na poslansko vprašanje Ljudmile Novak v zvezi s spremembami financiranja glasbenih šol. Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslancev, za je glasovalo 9, proti 52.

(Za je glasovalo 9.) (Proti 52.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Prehajamo na naslednji sklep, ki ga je predložil poslanec mag. Anže Logar. Po njem bo Državni zbor na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za finance dr. Dušana Mramorja na poslansko vprašanje mag. Anžeta Logarja v zvezi s posledicami neuspešnih vladnih varčevalnih pogajanj s sindikati.

Obrazložitev glasu ima mag. Anže Logar v imenu poslanske skupine.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala lepa, predsednik.

Moje vprašanje ni bilo usmerjeno v neuspešna pogajanja, ker glede tega ni nikakršnih vprašanj. Mislim, da je vsem jasno, da so bila ta pogajanja neuspešna. Moje vprašanje je bilo usmerjeno predvsem v to, kako bo minister za finance zapolnil 100 milijonsko

vrzel, ki je nastala zaradi slabe pogajalske skupine, zaradi slabe pogajalske taktike in zaradi plahega pristopa vladne koalicije k pogajanjem s socialnimi partnerji, pa niti ne s socialnimi partnerji, ampak predvsem s sindikati javnega sektorja. Ob prvi napovedi rožljanja z opozorilno stavko, preden je do te opozorilne dveurne stavke sploh prišlo, je vlada že uklonila hrbet in zopet očitno posegla po preverjeni najlažji formuli, torej dvigovanje davkov. Samo na današnjem dnevu te decembrske seje smo dvema segmentoma družbe, študentom in invalidom, iz njihovih žepov oziroma ste, če sem natančen, vladna koalicija, vzeli dodatne milijone, zato je popolnoma na mestu razprava o tem, da koalicija, ki je še ob sestavljanju koalicijske pogodbe napovedala nevtralno davčno politiko, da ne bo dvigovala davkov in uvajala novih, da predstavi svoje načrte za zapolnitev te 100 milijonske vrzeli. Minister za finance je bil zelo nezgovoren, zelo nekorekten, na splošno se je izogibal natančnejšim opredelitvam tako glede tega, da bi javno obljubil, da ne bo novih davkov, kot tudi tega, da bi javno povedal, katere davčne stopnje se bodo dvigale, s čimer je na nek način jasno nakazal s svojo nekonkretnostjo, da se očitno vladajoča koalicija resno loteva dvigovanje davkov v temu mandatu oziroma predvsem v naslednjem letu.

Če malce karikiram. Če bo ta vladna koalicija zdržala celo leto 2015, v bistvu ta odgovor ali pa razprava na to vprašanje sploh ni potrebna, ker boste tako dvignili vse davke oziroma uvedli še tiste, kar ni obdavčeno. Ampak kljub temu, mislim, da si slovenski davkoplačevalci zaslužijo eno odprto razpravo o vladnih načrtih za zapolnitev te 100 milijonske vrzeli.

Če si že poslanci koalicije ne želite osvežiti spomina, katere davke boste dvignili, to naredite vsaj zavoljo vaših volivcev.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? Postopkovno, dr. Horvat.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala za besedo.

Glede na izkušnje dveh dni v zvezi s poslanskimi vprašanji in glede na izkušnje, ki jih imamo pri tovrstnem glasovanju, predlagam, da imamo v bodoče sprotno glasovanje o predlogih za splošno razpravo. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Bom razmislil o tem predlogu.

Postopkovno, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Zdad upam, da ne bom spet slišal da zlorabljam postopkovno. Če kolega Mitja nekaj takšnega predlaga, naj nam potem vsaj v eni logični argumentaciji razloži, zakaj bi temu bilo tako in zakaj bi šli v to spremembo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Kolega Mitja ne bo razložil te zadeve, ampak bomo o tej zadevi razmislili.

Nadaljujemo z glasovanjem o sklepih. Najprej moramo še glasovati o zahtevi gospoda Logarja. Pardon, preveč postopkovnih, in potem ne vemo sploh, o čem se pogovarjamo. Želi kdo drug obrazlagati svoj glas? Ne. Potem lahko glasujemo.

Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev. Za je glasovalo 15, proti pa 52.

(Za je glasovalo 15.) (Proti 52.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Nadaljujemo s predlogom poslanca Zvonka Laha, po katerem bo Državni zbor na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice brez resorja, pristojne za razvoj, strateške projekte in kohezije, Alenke Smerkolj na poslansko vprašanje Zvonka Laha v zvezi s črpanjem kohezijskih sredstev.

Obrazložitev glasu ima gospod Zvonko Lah v imenu poslanske skupine ali v lastnem imenu?

ZVONKO LAH (PS SDS): V imenu poslanske skupine, če bo kaj več zaleglo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prosim.

ZVONKO LAH (PS SDS): Črpanje kohezijskih sredstev iz nove finančne perspektive bi se lahko začelo že v letu 2014, ker se začne z letošnjim letom tudi nova finančna perspektiva, vendar ni bil potrjen operativni program, niti partnerski sporazum ni bil podpisan pravočasno, za kar je kriva tudi sama vlada, ker ni med prvimi državami to pripravila. Če hočemo črpati ta sredstva v letu 2015, vsaj nekje sredi leta, je treba projekte, ki so že pripravljeni, pripraviti na prijavo projektov na pravila iz nove finančne perspektive, ker so drugačna, kot so bila do sedaj, čeprav je enajst kohezijskih projektov s področja varstva okolja bilo pripravljenih že za črpanje sredstev iz stare finančne perspektive, pa je zmanjkalo denarja.

Zato mislim, da bi bilo treba, da se v parlamentu opravi razprava o tem. Če se bodo projekti pripravljali toliko časa, kot so se za staro finančno perspektivo oziroma za pravila po stari finančni perspektivi, bo preteklo kar nekaj let. Zato bi morala tudi posredniška telesa ponovno pregledati te projekte in jih pripraviti za črpanje nove finančne perspektive. Mislim, da so ta sredstva oziroma ti projekti tako pomembni tudi za proračun v letu 2015, da je treba pospešiti pripravo teh projektov za črpanje in da se takoj spomladi, ko se začne gradbena sezona, začnejo ti projekti izvajati in se do konca leta že počrpa nekaj sto milijonov evropskih sredstev, kar vam bo zelo prav prišlo v proračunu za leto 2015.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? Ne. Glasujemo o

sklepu poslanca Zvonka Laha. Pričenjamo z glasovanjem.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 16, proti pa 49.

(Za je glasovalo 16.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Prehajamo na predlog poslanca Andreja Čuša o naslednjem sklepu: Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministrice za zdravje Marije Milojke Kolar Celarc na poslansko vprašanje Andreja Čuša v zvezi s projektom izgradnje urgentnih centrov v Sloveniji.

Obrazložitev glasu ima gospod Andrej Čuš v imenu poslanske skupine.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala za besedo.

Sam sem ministrico za zdravje vprašal, kako daleč je izgradnja urgentnih centrov, financiranih iz evropskih sredstev. Kot veste, smo iz kohezije dobili 40 milijonov evrov in v zadnjem obdobju je bilo v mnogih medijih moč prebrati, da vse ne poteka tako, kot bi moralo. Do danes je bil v uporabo oddan samo urgentni center v Brežicah, medtem ko gradnja preostalih devetih urgentnih centrov traja. Marsikje je velik problem v birokratskih ovirah, ponekod so revizije, ponekod so težave z izvajalci, nabavo materialov, prav tako zadostne kvalitete opreme in marsikaj še ni dorečeno. Včeraj mi je ministrica povedala, da vse poteka po načrtih, kljub temu da sem potem po koncu seje Državnega zbora prejel nekaj kontaktov oziroma obvestil s strani predstavnikov lokalnih skupnosti, zainteresirane javnosti in so povedali, da ni vse tako dobro, kot je povedala ministrica. Tako da marsikje so ogrožena tudi evropska sredstva, in mislim, da o tem moramo opraviti razpravo na naslednji seji Državnega zbora. Ob tem da imamo 10 urgentnih centrov financiranih iz evropskih sredstev, 40 milijonov evrov, pa bi rad povedal, da se je Ministrstvo za zdravje zavezalo tudi za nadgradnjo urgentnega bloka v Ljubljani in pa za izgradnjo urgentnega centra v Splošni bolnišnici Ptuj. Tam so stvari precej nedorečene, je veliko težav. Ptuj kot center spodnjega Podravja si zasluži tak objekt, saj lahko rečemo, da Ptuj z okolico pokriva precej več prebivalcev in prebivalcev kot marsikateri urgentni center v drugi občini. Mislim, da je treba zagotoviti zadostna finančna sredstva za izgradnjo urgentnega centra tudi na Ptuj. Ministrica je povedala, da si bo prizadevala, da bi v proračunu dobila kar se da veliko finančnih sredstev za izgradnjo urgentnih centrov, torej v Ljubljani in na Ptuj, sem pa seveda dobil takoj občutek, da vse ne bo tako gladko, kot ona misli ali računa.

Mislim, da je več kot primerno, da o odgovoru ministrice opravimo razpravo na naslednji seji Državnega zbora. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sicer se implicitno podrazumeva, da razumemo, kako bo

glasovala poslanska skupina, ampak bi bilo zelo dobro, če bi jo vključili v razlago obrazložitve glasu. Še kakšna obrazložitev glasu? V imenu poslanske skupine ali v lastnem imenu?

Dr. Franc Trček, izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. Bom kratek, ker me že celo popoldne boli zob.

Meni je jasno, da bodo kolegi glasovali za. Glejte, zadeva ni smešna, ne gre samo za evropska sredstva, navsezadnje gre za življenje. Če ste brali zadnji intervju z enim od gospodov, ki je urgence razvil v Sloveniji, zdi se mi, v Sobotni prilogi, govorimo tudi o nekem policentričnem razvoju. Veste, z naše strani Trojan plačujemo enaka sredstva v zdravstveno blagajno, pa nimamo, recimo, helikopterskega reševanja, ker infrastruktorno to še ni urejeno. Upam pa, da kolegica Simona ne bo tu govorila spet o kakšni korupciji, ker kolega je rekel, da so tu zadeve še malo tako, tako. Upam, da kolega Bojan ne bo odkril kartelnih dogovorov, tu malo že sumim, da v ozadju so, in upam, da bo vsaj vodovod v teh urgentnih centrih, ko bo narejen, funkcioniral. Jaz bom seveda podprl in glasoval "za". Ne bom nobenega pozival, ampak navsezadnje, ko bomo šli to gledat, bomo ugotovili, da koaliciji ni za to, da bi ljudje preživeli, ni za to, da bi v Celju ne imeli svinjarije, ni za, ne vem, da ne naštevam naprej, ker je, kot bi rekel osliček iz Puja, žalobno.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Je še kakšna obrazložitev glasu? Ne. Potem lahko glasujemo.

Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 18, proti 48.

(Za je glasovalo 18.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Prehajamo na predlog, ki ga je podal poslanec Matjaž Hanžek, po katerem bi Državni zbor sprejel sklep, da bo Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministrice za zdravje Marije Milojke Kolar Celarc na poslansko vprašanje Matjaža Hanžka v zvezi z belimi napotnicami v javnem zdravstvenem sistemu.

Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 16, proti 48.

(Za je glasovalo 16.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Prehajamo na naslednji predlog sklepa, ki ga je podal poslanec Žan Mahnič, po katerem bi Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministrice za okolje in prostor Irene Majcen na poslansko vprašanje Žana Mahniča v zvezi s sanacijo oktobrskih poplav.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine ima gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Kogelice in kolegi! Včeraj sem zastavil dve ustni poslanski

vprašanji. Samo na tega sem zahteval odgovor, ker na nekega drugega, od neke druge ministrice sem ga dobil, čeprav nisem bil zadovoljen z vsebino, pa mi je vsaj po pravici povedala. Gospa Irena Majcen pa me je tu celo vprašala, kako si drznem postaviti tako vprašanje. Šlo je namreč za sanacijo po jesenskih poplavih, nanašajoč se na Poljansko dolino, pa verjamem, da ste tudi drugje to imeli. Šlo je za to, da je Vlada pred nekaj dnevi sprejela akcijski načrt glede sanacije vodotokov. Veseli me, da se bo zagotovilo prihodnje leto 25 milijonov evrov, pa vendar tu vidim problem – po eni strani je škoda, da ni več županov v parlamentu, ker verjamem, da bi me vsi podprli, ne glede na to, ali so v koaliciji ali opoziciji. Tam gre za to, da bo iz državnega proračuna sanirana samo škoda, nastala na državni infrastrukturi, vodotoki, ne bo pa država zagotovila sredstev za sanacijo lokalne infrastrukture. Kot sem že včeraj povedal, imamo nasip, na katerem je cesta, spodaj vodotok, država je zadolžena za urejanje vodotokov. Ko se ta vodotok dvigne in izpodje ta nasip, se cesta usuje, je poškodovana in neprevozna – čigav je potem ta strošek? To je strošek države, ker je prišlo do tega zaradi neurejenega vodotoka, za katerega bi morala poskrbeti država. Škoda je uradno že ocenjena na 860 tisoč evrov, ministrica mi je rekla, da niti ne ve, kakšna je škoda. Zelo arogantno se je obnašala, češ, da taka vprašanja ne sodijo sem. Meni je žal, ko se pogovarjam tako z opozicijskimi kot s koalicijskimi poslanci, očitno, če se lahko izrazim po besedah gospe Tomić iz ene oddaje, ki jo je vodila na televiziji, smo končno našli ministrico, ki je najšibkejši člen te vlade. Denarja ni bilo zagotovljenega niti za odpravo posledic žledoloma. Že v prejšnjem sklicu ste razlagali poslanci koalicije in opozicije, kaj se bo zgodilo v primeru, da pride do večjih padavin. Točno to se je zgodilo. Postavil sem ji štiri konkretna vprašanja. Na niti enega od teh mi ni odgovorila. Brala je očitno tam neke odgovore že iz poplav v Poljanski dolini iz leta 2010. Sedaj upam, da so na ministrstvu postali bolj ažurni, ker me resnično skrbi, če pridejo še ene take poplave, imamo ministrico, ki se na to problematiko očitno spozna kot zajec na boben, če se lahko izrazim po domače. Jaz vas prosim, da predlog za to razpravo podprete. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zopet bi vas opozoril, da bi bilo dobro povedati, kako bo glasovala poslanska skupina.

Postopkovno, gospod Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Ni samo dovolj, kar se mene tiče, da kolega obrazloži, kako bo poslanska skupina glasovala, ampak jaz upam, da bomo v tem državnem zboru kljub pozni uri in napornim temam obdržali nek dostojanstven govor. Ko se začne kateregakoli ministra žaliti s takšnimi neprimernimi pobalinskimi besedami, je prav, da, predsednik, odreagirate. Govorimo o

ministrici Republike Slovenije za okolje. In ni noben zajec, se nič ne spozna na ne vem kaj – mislim, da je tako govorjenje zelo nekorektno. Lahko se smejite, lahko je smešno, ampak, Žan, jaz te na nek način kot kolega vendarle prosim, ja, mogoče boš všečen pri svojih volivcih, ampak dostojanstvo je na prvem mestu. Vas predsednik pa prosim, da ga opozorite, vse nas, ko bomo govorili na tak način.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštoval bom vaš predlog. Izbor besed je zelo pomembna zadeva., Ko nekoga ni med nami, bi bilo pravilno, da izbiramo besede, ki ne žalijo na daljavo. Tako da, gospod Žan, prosim, da to naslednjič upoštevate. Je še kaj postopkovnega?

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine DeSUS?

Gospod Franc Jurša, izvolite.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala lepa, predsednik. Najprej bom na začetku povedal, da bo poslanska skupina glasovala proti predlogu, ki ga je predlagal gospod Žan Mahnič. Osnova v zavračanju te razprave pa je v njegovi res nekorektni razpravi. Kolega Han je že obrazložil, da nek spoštljiv odnos moramo imeti do ministrov Vlade Republike Slovenije. Seveda pa že generacijska razlika gospe in mladega gospoda je takšna, da bi človek to pričakoval. In tudi v bodoče pričakujem, gospod Žan, da boste to upoštevali.

Poslušal sem temeljito vaše vprašanje, ki ste ga postavili, in sem tudi razdelil zadeve na nek način, da sanacijo, ki jo mora izpeljati država je en del, drugi del, ki pa se nanaša na lokalne ceste, pa je neko drugo vprašanje. In tu ne smemo mešati jabolk in hrušk. Sanacijo na lokalnih cestah izvaja lokalna skupnost. Če ob popisu škode ta škoda presega določen cenzus, potem se iz naslova države, običajno iz rezerv, namenijo tudi določena sredstva za sanacijo škod. Jaz bi bil najbolj vesel, da bi se vse sanacije škod čim prej tudi reševale. Ampak roko na srce, nobena vlada, pa moram reči, nobena vlada tega ni mogla tako izpeljati, nobena. Tudi v času ko so nam na nek način cvetele rožice, ne pa sedaj, ko se nahajamo v težki gospodarski krizi in recesiji. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? Obrazložitev glasu ima gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, predsednik. Glasoval bom za predlog.

Rad bi samo povedal, da če se mi kaj ne zdi korektno, ja, seveda jaz se strinjam, spoštovanje mora biti vzajemno. Če meni ministrica reče, zakaj sem ji sploh postavil takšno vprašanje in da jo vlečem ne vem kam s tem vprašanjem, je ... Dajte si pogledati posnetek včerajšnje seje, so bili tudi koalicijski poslanci začuden nad tem, kako je ona meni

odgovarjala oziroma bolje rečeno, kako mi ni.

Problem je ta, ker je gospa ministrica bila takrat takoj po poplavih naslednji dan pri nas in je obljubila pomoč. Velika škoda je, 860 tisoč evrov v občini Gorenja vas-Poljane, kot sem omenil, na lokalni infrastrukturi. Težko, da ne bi bilo, če bi bili urejeni vodotoki. Za urejanje vodotokov pa, drži, skrbi država Republika Slovenija. In če je torej nastala škoda zaradi vodotoka, ki ni bil urejen s strani države, pa bi moral biti, je krivda za to na Republiki Sloveniji. In sem upravičeno ministrico vprašal, kako ona vidi vlogo lokalne skupnosti v tem primeru, in glede na to, kako jo vidi, ali lahko pričakujemo, da bo država ne samo Poljanski dolini, ampak povsod tam, kjer je bila narejena škoda zaradi vodotokov, neurejenih s strani države na lokalni infrastrukturi, ali bo država v teh primerih zagotovila sredstva. Če pa to ni vprašanje na mestu, potem pa resno, ji bom pa januarja postavil še dve ustni poslanski vprašanji.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? Ne. Potem lahko glasujemo.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev. Za je glasovalo 16, proti pa 49.

(Za je glasovalo 16.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Tako lahko preidemo na naslednji sklep, ki ga je predložil poslanec Jožef Horvat. Po njem bo Državni zbor na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za finance dr. Dušana Mramorja na poslansko vprašanje Jožefa Horvata v zvezi z obdavčitvijo čezmejnih delovnih migrantov.

Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslancev. Za je glasovalo 13, proti pa 49.

(Za je glasovalo 13.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Prehajamo na zadnji predlog, to je predlog poslanca dr. Franca Trčka, po katerem bi Državni zbor na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anje Kopač Mrak na poslansko vprašanje dr. Franca Trčka v zvezi s pomočjo socialno najbolj ogroženih prebivalcev.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu ali v imenu poslanske skupine?

V imenu poslanske skupine ima besedo dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Tokrat sem slišal doktor v tem stavku, da sem se kar malo zmedel. Da razrešimo eno dilemo. Jaz kolegico Anjo Kopač Mrak seveda poznam, poznam njeno biografijo in bibliografijo in jo spoštujem kot strokovnjakinjo. In zaradi tega, ker me je ljubi kolega Han napadel, sem razložil, zakaj od nje veliko pričakujem. Je ena redkih, ker je tako redka, bom težko rekel

vodilnih, ker jih je, preštejem jih na eno roko, strokovnjak. In strokovnjakov za področje v Sloveniji je na srečo, pa ne me narobe razumeti, kolega, toliko neumna, da je sprejela to funkcijo za plačo, ki spet ni tako visoka za celodnevna garanja. In nekako pričakujem, da to, kar se da performativno najbolje opravi. Pri tem verjetno ima kakega strokovca, kot ga imam tudi jaz, ki skrbi malo za njeno zdravje.

Zdaj gremo pa k vsebini. Dajmo biti malo resni proti koncu. Kakšen poslanec iz zgodnjih sklicev bi rekel, da mi tu afne guncamo, revščina pa obstaja. Revščina je prisotna ne le v Mariboru, celo v Ljubljani, čeprav bo kak gospod rekel, da je to najlepše mesto na svetu, ne. Naslednjič bom kot kolega Grims začel hoditi z A3 formati, pa vam bom iz STAT.si podatke začel vrteti pa prikazovati. Verjetno mi bo kolega Gorenak pomagal, ker imava rada številke. Jaz sem ministrico včeraj spraševal cel niz zadev, dal sem ji nekako možnost, hotel sem ji pomagati dobesedno, gospa ministrica, ali imate dovolj kadrov ali ne. Navsezadnje bi to lahko ujela kot trnek in rekla, kar seveda vemo – nimamo. S tem bi narastla tudi pogajalska moč znotraj vlade. Ampak ste vi v tem nekem blaznem gentlemanstvu, lažnem, se opravičujem, se odločili, da tega nekako ne boste počeli. Jaz absolutno z odgovori nisem bil zadovoljen. Bilo mi je rečeno, da sem preveč navrgel zadev, bom naslednjič bolj sistematičen, vam bom kot šmajser s številkami. Ne gre za to, da bi mi tu iskali neke končne ali začetne resnice. Spet bom Mitchnika citiral, "ker potem rabimo nadškofa". Gre za to, da se zavedamo nekega problema, neke težave in jo začnemo reševati. Zdaj se bom tu mogoče malo ustavil. Ampak glede na to, kako to danes poteka, bi lahko dal še bolj radikalen predlog kot kolega Mitja, da o nekih predlogih za razpravo opozicije sploh ne glasujemo, ker je to nekako zguba časa. Pa se bom tu ustavil in predahnil in si vzel še dve minuti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? Tokrat pa očitno resno.

Obrazložitev glasu dr. Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Seveda bova jaz in kolega Vatovec glasovala za. Zdi se mi pa, da bi mi potrebovali nek uvajalni tečaj. Danes sem se z novinarko pogovarjal, kaj je parlamentarna demokracija, ker očitno tega večina ljudi ne razume. Glede tistih nekih zakonov, če bo tako šlo naprej, bo kmalu nek zakon, da bomo mi iz opozicije malo nižjo plačo imeli. Saj verjetno nas ne rabijo tu, malo smo, ne vem, maškare zraven ali kaj. In prosim, da si vsaj pogledate, saj smo v informacijski družbi, kako neki malo bolj normalni parlamenti funkcionirajo. Mi imamo tudi tu neko odgovorno funkcijo, čeprav nismo del koalicije, in čas bi že bil, da se ti dve vesolji nekje srečata. Ker trenutno, če grem malo v to metaforo razvoja vesolja, smo mi, ni črvine, kjer

bi se prevajalo vmes. Mogoče sploh ne rabimo biti v tem lepem okroglem prostoru, boste vi imeli svojo čago, opozicija mavrična pa bomo imeli svojo. Dosti je te, imam nek z na koncu jezika, pa ne bom rekel, kolega Mitja mi prikimava, upam, da se bo tudi začel vesti. S številnimi iz koalicije se pogovarjam. Ko se pogovarjam ob kavi, je to vse super, ko pa pridete sem, je pa kot tačka gor, pa res ne bi rad bil žaljiv. Kolega, resno to mislim, imamo resen problem. In če boste ta problem tu povozili, jaz si tega ne morem razlagati drugače, kot da je koaliciji vseeno, ali da ne vidite revščine v Sloveniji ali pa da vam dol visi, drugega vam ne vem povedati. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: To je bilo zelo slikovito povedano. Sprašujem, ali ima še kdo kakšno obrazložitev glasu. Ne. Potem lahko glasujemo o tem sklepu.

Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslanev, za je glasovalo 17, proti 48.

(Za je glasovalo 17.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda in prekinjam 3. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri. Hvala.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 16. DECEMBRA 2014 OB 20.25 IN SE JE NADALJEVALA 17. DECEMBRA 2014 OB 9. URI.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam nadaljevanje 3. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: Violeta Tomić, gospa Vojka Šergan do 16. ure, gospa Nada Brinovšek, mag. Tanja Cink, Miha Kordiš, gospod Franc Breznik, gospod Branko Zorman od 15. do 19.30 ure, gospod Igor Zorčič do 12. ure, dr. Franc Trček, dr. Dragan Matić od 11.30 ure dalje, Luka Mesec, Matjaž Hanžek, mag. Matej Tonin od 15. ure dalje ter gospod Janez Janša do 17. ure dalje.

Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **14. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA SKLEPA O SOGLASJU K SPREMEMBAM IN DOPOLNITVAM PRAVIL FUNDACIJE ZA FINANCIRANJE ŠPORTNIH ORGANIZACIJ V REPUBLIKI SLOVENIJI.**

Spremembe in dopolnitve pravil Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji je na podlagi 11. člena Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije in 23. člena Odloka o ustanovitvi Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji 24. oktobra 2014 v soglasje Državnemu zboru predložila Fundacija za

financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji.

Spremembe in dopolnitve pravil fundacije je obravnaval Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici mag. Mirjam Bon Klanjšček.

MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS ZaAB): Hvala lepa.

Spoštovani! Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino je na 2. redni seji dne 27. novembra 2014 obravnaval Spremembe in dopolnitve Pravil Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji, ki jih je na podlagi 11. člena Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije in 23. člena Odloka o ustanovitvi Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji v soglasje Državnemu zboru predložila Fundacija za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji.

Fundacija za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji je dne 18. februarja 2014 posredovala v Državni zbor prvo besedilo sprememb in dopolnitev Pravil Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji. Na podlagi pripomb Zakonodajno-pravne službe je predsednica Sveta fundacije dne 15. julija 2014 poslala nadomestno besedilo, na katerega je Zakonodajno-pravna služba ponovno podala pripombe k večini členov. Dne 24. oktobra 2014 pa je bilo poslano nadomestno besedilo, v katerem so bile v večini upoštevane tudi pripombe Zakonodajno-pravne službe. Predsednica Sveta fundacije mag. Katja Koren Miklavc je povedala, da so v zadnjih spremembah in dopolnitvah Pravil Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji sledili mnenju Zakonodajno-pravne službe. Spremembe in dopolnitve pravil se nanašajo zlasti na status poslovodne funkcije organa, ki je po novem nepoklicna. Prav tako se spremembe nanašajo na pristojnosti in postopke imenovanja predsednika ter podpredsednika Fundacije in opredelitev organov Fundacije. Ureja se tudi pravico do povračila potnih stroškov za člane Sveta fundacije, člane strokovnih komisij in člane Komisije za pritožbe, ki je usklajena z Odlokom o ustanovitvi Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji iz leta 1998.

Odbor je brez razprave sprejel sklep, s katerim predlaga Državnemu zboru, da poda soglasje k Spremembam in dopolnitvam Pravil Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji z dne 24. oktober 2014. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospa Marija Bačič.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Dobro jutro! Spoštovani gospod predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Slovenija je narod, kjer ima šport posebno mesto. Temu pritrjujejo številni podatki, iz katerih izhaja, da je v stalne ali občasne aktivnosti v športu vključenih okoli 67 % prebivalstva, da je v športnih zvezah trenutno včlanjenih 3 tisoč 357 društev oziroma klubov, da je število kategoriziranih športnikov v Sloveniji okoli 5 tisoč 500, da so termini športnih dvoran in telovadnic praviloma popolnoma zasedeni. Če informacije zaokrožimo z olimpijskimi dosežki, kjer smo po osvojenih medaljah v vrhu sveta, k argumentu o športnem narodu ni česa dodati.

Uspehi seveda nikoli ne pridejo sami. So rezultat talenta posameznikov in podpore ožje in širše družbe, ne nazadnje ne gre zanemariti niti vpliva podpore lokalne skupnosti niti države. Eden izmed pomembnih podpornikov športa je tudi Fundacija za šport, ki letno razdeli 10 milijonov evrov za športno dejavnost, gradnjo športnih objektov, raziskovanje in razvoj športa ter založništva v športu.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo Spremembe in dopolnitve Pravil Fundacije za šport podprli, četudi pomenijo zgolj prilagoditev določbam Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije, ki je bil sprejet julija 2012 in smo ga takrat v Poslanski skupini Socialnih demokratov podprli. Omenjeni zakon je bil tedaj sprejet navkljub množičnemu nasprotovanju in opozorilom. S spremembami omenjenega zakona je namreč tedanja koalicija ukinila samostojnost delovanja sveta Fundacije za šport, in sicer z ukinitvijo funkcije direktorja Fundacije ter prenosom zaposlenih na ministrstvo, pristojno za šport. Izločena je bila izrinjena krovna športna organizacija Olimpijski komite Slovenije-Združenje športnih zvez. To smo v Poslanski skupini SD takrat razumeli kot poddržavljanje tega pomembnega družbenega podsistema. Ne glede na številna nasprotovanja Komisije za preprečevanje korupcije, ki je opozarjala na ustvarjanje videza konflikta interesov, so si visoki uradniki na takratnem ministrstvu šport prikrojili po svoji meri. Direktor Fundacije do ukinitve profesionalnega funkcije hkrati opravlja še funkcijo v. d. generalnega direktorja Direktorata za šport. Negativno stališče je izrazila tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora, ki je opozarjala na neustavnost različnega urejanja enakih zadev; Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij ima poklicnega direktorja. Zakon je bil po vetu Državnega sveta vnovič potrjen z absolutno večino.

Spremembe pravil, kot jih predlaga Fundacija za šport, bomo navkljub nestrinjanju z zakonom, na podlagi katerega so sprejete, sicer podprli. Prepričani smo namreč, da ta nadvse pomemben podsistem družbe, ker ves narod

razvoja z neskončnimi uspehi ter hkrati skrbi za psihofizični razvoj rekreativcev, potrebuje stabilno okolje delovanja, le-to pa v preteklosti namreč ni bilo vedno zagotovljeno. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima poslanska skupina Nove Slovenije - krščanski demokrati, zanjo gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Spoštovani predsednik, spoštovane kolegice in kolegi!

Spremembe in dopolnitve Pravil Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Slovenije se nanašajo zlasti na status poslovodne funkcije organa, ki je v skladu s sedaj veljavnim zakonom nepoklicna. Prav tako se spremembe nanašajo na pristojnosti in postopke imenovanja predsednika ter podpredsednika Fundacije in opredelitvijo organov Fundacije. Ureja se tudi pravica do povračila potnih stroškov za člane Sveta fundacije, člane strokovnih komisij in člane komisij za pritožbe, ki je usklajena z Odlokom o ustanovitvi Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji iz leta 1998. Te spremembe pravil sledijo sedaj veljavnim rešitvam v zakonu, ki ga je sprejela Vlada še pred dvema letoma. Krščanski demokrati poudarjamo predvsem, da mora Svet fundacije in njegov neprofesionalni predsednik ustrezno opravljati tudi vse tiste funkcije, ki bi jih sicer opravljal profesionalni direktor. Pri tem ne gre le za razpisne postopke za delitev denarja športu, ampak tudi za zakonitost in transparentnost poslovanja Fundacije.

Poslanci Nove Slovenije - krščanski demokrati bomo spremembe in dopolnitve pravil podprli.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina SMC, zanjo gospa Irena Kotnik.

IRENA KOTNIK (PS SMC): Spoštovane kolegice, kolegi!

Fundacija za šport ima vse od svojega nastanka pa do danes pomembno funkcijo distribucije javnih sredstev v športu, ki jih razdeljuje iz naslova loterijskih sredstev oziroma v skladu z Zakonom o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije. Tako od leta 1998 naprej prihajajo sredstva iger na srečo, namenjena financiranju športnih organizacij, neposredno na račun Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji. Fundacija je tako v zadnjih letih športnim organizacijam namenila letno od 10 do 13 milijonov letno. V letu 2014 je tako predvidela sredstva za sofinanciranje v višini 11 milijonov evrov. To kaže na to, da ima pomemben vpliv na uresničevanje javnega interesa na področju športa.

Pri tem Fundacija financira štiri pomembne dele športa: športne dejavnosti od vrhunskega športa do športov otrok in mladine,

športne objekte, raziskovanje in razvoj športa ter založništvo v športu. Glede na to so pravila Fundacije za financiranje športnih organizacij pomembna z vidika sestave Fundacije in pristojnosti, ki jih ima ta pri razdeljevanju javnih sredstev na področju športa. Pravila namreč urejajo organizacijo Fundacije, način dela organov in strokovnih teles Fundacije, pravila postopka sprejemanja odločitev pri izvajanju dejavnosti, pogoje in postopek imenovanja predsednika in podpredsednika sveta ter članov strokovnih komisij Fundacije. Prav tako tudi merila in pogoje za izplačevanje sejin in povračila drugih stroškov za člane organov Fundacije.

Dopolnitve pravil, ki jih danes sprejemamo, pa so potrebna sprememb zaradi sprejetja novele Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije iz leta 2012. Ta določa, da morajo biti splošni akti funkcije usklajeni z določbami tega zakona. Z navedeno novelo zakona je bila namreč ukinjena poklicna funkcija direktorja Fundacije in uvedena nepoklicna funkcija predsednika Sveta kot poslovodnega organa Fundacije. Skladno z novelo Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije se v pravilih Fundacije prav tako spreminja minimalno število članov Sveta, ki lahko predlagajo razrešitev predsednika ali podpredsednika Sveta fundacije, in sicer s treh na štiri člane in bolj jasno tako ureja pravice članov Sveta, strokovnih komisij in komisije za pritožbe do povračila potnih stroškov in dnevnic.

Glede na obrazložene vsebinske spremembe in vlogo, ki jo ima Fundacija za šport pri financiranju športnih organizacij Poslanska skupina SMC spremembe in dopolnitve pravil Fundacije podpira.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Spoštovani gospod predsednik, kolegice in kolegi!

Pred nami je sprejetje sklepa o soglasju k Spremembam in dopolnitvam Pravil Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji. V bistvu lahko ugotovimo, da gre zgolj za zakonsko formalnost, saj Fundacija za šport čaka na soglasje že vse od sprememb Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije iz leta 2012. Ob tem bi pa rad opozoril na padec novele Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije, ki se je zgodil konec maja letošnjega leta.

Veseli nas, da je na opozorilo strokovne javnosti, na opozorila Zakonodajno-pravne službe in veto Državnega sveta prišlo do padca predloga zakona s strani vlade Alenke Bratušek. Tudi v sklopu sprejemanja prejšnjih sprememb zakona smo v Poslanski skupini SDS opozorili na mnoge nečednosti na področju financiranja nacionalnih športnih zvez ter netransparentno in

nenamensko porabo denarja. Na koncu smo ugotovili, da je bil eden izmed namenov prejšnjih sprememb zakona tudi prikritje nepravilnosti vpletenih ljudi in s strani Ministrstva za izobraževanje, znanost, šport in mladino. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo se vedno borili za pravice športnikov in slovenski šport, nikoli pa se ne bomo postavili na stran privilegijev in luksuza športnih funkcionarjev.

Državni zbor se torej ukvarja s spremembami pravil Fundacije za šport. Športna javnost pričakuje predvsem celostne spremembe na področju športa. Teh, razen skozi raznih obljub, skozi novi nacionalni program športa, ki je vprašljiv na ravni njihovega uresničevanja in doseganja ciljev, žal do danes ni. Še več, predlog sprememb krovnega zakona o športu, ki ga pripravlja ministrstvo oziroma strokovni svet, je skrb zbujujoč. Pol zakonskega besedila se ukvarja z nekim zavodom za šport in ob tem se mi poraja vprašanje, ali se spet išče kadrovske in finančne priložnosti. Žal celotno področje zbuja resno skrb, prihodki v športu padajo, o protikriznih ukrepih v slovenskem športu pa ne govori nihče. Žal je ukvarjanje z birokracijo slovenski šport v zadnjih dvajsetih letih predrago stalo.

Vlado Mira Cerarja pozivamo, da pristopi k reševanju težav v slovenskem športu, ne pa, da jih dodatno povzroča. Soglasje k spremembam in dopolnitvam pravil Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji bomo v Poslanski skupini SDS podprli, saj gredo v smer racionalizacije, prav tako pa je po naši oceni delovanje Fundacije za šport v zadnjem odboju za vzgled. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. O Predlogu sklepa o soglasju o Spremembah in dopolnitvah Pravil Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanja.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **3. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O MATIČNI EVIDENCI ZAVAROVANCEV IN UŽIVALCEV PRAVIC IZ OBVEZNEGA POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predsedniku Vlade, državnemu sekretarju na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti gospodu Dejanu Levaniču.

DEJAN LEVANIČ: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane poslanke in poslanci!

Danes je pred vami predlog zakona, ki smo ga na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti pripravili na pobudo Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije ter na podlagi sklepa Sveta Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter tudi na podlagi sklepa seje Ekonomsko-socialnega sveta. V predlogu tega zakona podaljšujemo rok za uskladitev statusa oseb, ki morajo ZPIZ sporočiti, ali bodo ostali zavarovanci ali upokojenci. Rok za uskladitev tega statusa smo že podaljšali, če se spomnite, in sicer do 31. 12. 2015. Se pravi, smo ga podaljšali do konca tega leta, sedaj pa ga podaljšujemo še za eno leto.

Torej, v temu času se morajo osebe izjasniti, ali bodo opravljale dejavnost in plačevale prispevke ali pa se bodo odločile za zaprtje dejavnosti in uživanje pokojnine. Ključna zadeva pri temu vprašanju je, da smo želeli iti naproti vsem tistim, ki so hkrati upokojenci in hkrati upravljajo neko dejavnost. Dobili smo veliko opozoril od strani, se pravi ljudi, da bi radi to opravili tudi v bodoče, zato smo se odločili, da podaljšamo ta status še za eno leto, med tem pa se zavezali, da bomo poiskali ustrezen rešitev, da bo lahko nekdo hkrati upokojenec in tudi opravljal določeno dejavnost, torej v letu 2015 bomo to sistemsko rešitev tudi našli.

Drugič, s tem predlogom zakona določamo tudi oprostitev vračila pokojnin in plačila prispevkov za naslednje osebe, to so upokojeni samostojni podjetniki, ki jim je zavod izdal odločbe, in pa vsi upokojenci, ki so opravljali delo ali dejavnost na dan 31. 12. 2012, to je zadnji dan pretekle zakonodaje, torej po ZPIZ-1, ki je dovoljeval še določene izjeme in ki bi morali biti tudi vključeni v zavarovanje, pa jim zavod še ni izdal odločbe.

Posebej bi želeli opozoriti, da je bil na matičnem odboru sprejet tudi amandma, ki ureja tudi osebe, ki so dejavnost odprle po letu 2012. Pri tem moramo opozoriti, da po letu 2012 je vstopil v veljavo že zakon ZPIZ-2, ki pa ni več dovoljeval dvoje statusov, torej da bi nekdo bil upokojenec in hkrati opravljal dejavnost. Teh oseb je enajst in te osebe so jasno vedele, ko so vstopile v pokojninsko zavarovanje in hkrati odprle dejavnost. Namreč, morale bi se zjasniti oziroma so se zjasnile, da nimajo odprtega espeja, teh oseb v Sloveniji je pa trenutno 11 in jih v okviru tega ZMEPIZ ta trenutek ne moremo reševati.

In tretjič, predlog zakona daje tudi zakonsko podlago za nadaljnje izplačevanje pokojnin osebam, ki so pridobile status študenta. Naprej smo naredili to za študijsko leto 2014/2015, ko je nekdo po "Bologni" v končanju prve stopnje dokončal študij pravočasno ali pa predčasno, bi po predlogu zakona pred tem moral – ali pa bi se mu prenehala izplačevati družinska pokojnina. Tudi to smo reševali, da ima to pravico do konca študijskega leta, pa ne samo tega leta, ampak tudi vsa leta v bodoče do 26. leta.

Tako smo s tem predlogom zakona tudi rešili vse študente, ne glede na to, da končajo študij predčasno in bi, če ne bi tega reševali, bili kaznovani za svojo pridnost. Hvala lepa, več pa seveda v razpravi.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za delo, družino, socialne zadeve, invalide kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Urošu Priklu.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Spoštovani predsednik, predstavniki ministrstva, kolegice in kolegi!

Dovolite, da vam na kratko predstavim poročilo k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada s predlogom za obravnavo in sprejetje predloga zakona po nujnem postopu. Kolegij predsednika Državnega zbora je postopek seveda potrdil.

Pri delu odbora so sodelovali predstavniki predlagatelja, predstavniki Zakonodajno-pravne službe, predstavnik ZPIZ, Zveze društev upokojencev Slovenije ter predstavnik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije. Odboru je bilo posredovano tudi mnenje Zakonodajno-pravni službi, ki je predlog zakona preučila z vidika njegove skladnosti z ustavo, pravnim sistemom in zakonodajno-tehničnega vidika ter dala nekaj pripomb, in sicer k petim členom predloga predpisa.

Odbor je prejel tudi mnenje Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, ki seveda predlagane ukrepe podpira. Komisija ugotavlja, da v praksi obstajajo želje in potrebe po podaljšanju delovne aktivnosti posameznika tudi po upokojitvi, zato se pridružuje pozivom po sistemski ureditvi te problematike. Bilo je posebej izpostavljeno, naj se z iskanjem ustreznih možnosti delovne aktivnosti upokojencev ne čaka do izteka predlaganega podaljšane roka, to je konec naslednjega leta, saj gre za večplasten problem, ki bo terjal usklajevanje zelo raznolikih interesov delodajalcev, delojemalcev, predstavnikov upokojencev, torej različnih generacij, in posledično tudi več časa za odgovore. Sprejeti je namreč treba rešitve, ki bodo hkrati pravične do vseh generacij, ki bodo vsem omogočale enakopraven položaj, ne bodo predstavljale podlage za nelojalno konkurenco. Kar se tiče blagajne pokojninskega zavarovanja, bodo seveda morali biti finančno vzdržni.

V poslovniškem roku je s strani kvalificiranih predlagateljev amandmajev le-tega vložila Poslanska skupina Nove Slovenije k 8. členu ter k 10. členu. Torej je odbor kot svojega sprejel amandma k 10. členu, oba amandmaja sta bila tudi sprejeta. Predstavniki predlagatelja je poudaril, da bo s predlaganimi ukrepi zagotovljeno podaljšanje roka za uskladitev statusov posameznih zavarovancev, ki morajo svoje statuse uskladiti z določbami novega ZPIZ-2. Brez spremembe zakonodaje in bi te osebe namreč morale urediti svoj status do konca letošnjega leta. Tako pa bodo lahko še eno leto opravljale dejavnosti in zanje ne bo veljala obvezna vključitev v zavarovanje, upokojenci pa bodo lahko še naprej prejeli pokojnino. S predlaganim zakonom bodo zagotovili odpravo posledic, ki so nastali pri ugotavljanju lastnosti zavarovancev, skladno z izvajanjem določbe zakona ZPIZ-2, ki je določal uskladitev dvojnih statusov za vse sebe, ki so na dan 31. 12. hkrati opravljali dejavnost in niso bili vključeni v zavarovanje oziroma so imele nedovoljeno prekrivanje statusa upokojencev s statusom zavarovanca.

Kot je uvodoma že predlagatelj tudi povedal, bo s predlogom zakona omogočeno uživalcem družinske pokojnine, ki so pridobili status študenta za šolsko 2014/2015 in so diplomirali pred iztekom tega študijskega leta, da se jim pokojnina izplačuje tudi v času, ko nimajo statusa študenta, na katerega se veže splošna pokojninska zakonodaja ter so zaključili študij pred potekom statusa študenta.

Kot rečeno, odbor je glasoval o vseh členih ter o obeh amandmajih in zakon sprejel.

Glede na sprejeta amandmaja na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora je pripravljeno besedilo dopoljenega predloga zakona, v katerem sta vključena oba sprejeta amandmaja. Dopolnjeni predlog zakona pa je sestavni del tega poročila, ki ste ga tudi prejeli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Spoštovani gospod predsednik, predstavnik ministrstva, kolegice, kolegi!

Predlog zakona ureja tri zelo različna področja: ureditev poročanja o dohodkih za gradbene delavce, ki jih podjetja napotijo na delo v Avstrijo, je administrativna rešitev, na katero nimamo pripomb. Prav tako se strinjamo s predlogom, da bodo študentje, ki bodo diplomirali sredi šolskega leta, lahko prejeli družinsko pokojnino do konca tega študijskega leta. Vprašanje možnosti, da bi osebe, ki opravljajo pridobitno dejavnost, hkrati vsaj še nekaj časa prejemale starostno pokojnino, pa je bolj zapleteno. V Poslanski skupini Združena levica smo bili pripravljene podpreti izvirni

predlog Vlade. V tistem predlogu bi osebe, ki so kot upokojenci zakonito, skladno s starim zakonom o pokojninskem zavarovanju opravljale dejavnost, dobile dodaten čas za ureditev svojega položaja. Mi smo to možnost podprli, kljub temu da so te osebe že imele nekaj časa za ureditev tega stanja. Glavni razlog je, ker je bilo začetno stanje zakonito po starem zakonu. Po drugi strani vemo, da je bilo s pokojninsko reformo neutemeljeno prizadetih še več skupin prebivalstva. O tem se ni veliko govorilo, ampak zakon je na primer razlikoval med delovnimi invalidi, ki so bili v času uveljavitve zakona prijavljeni na zavodu za zaposlovanje, in tistimi, ki so bili v tistem trenutku zaposleni, čeprav ne za polni delovni čas.

Skratka, zakon je predpisal strožje pogoje za upokojevanje delovnih invalidov, ki so bili pripravljene sprejeti delo, ki jim ga sicer po zakonu ne bi bilo treba sprejeti. Zato ker so proračunu prihranili del nadomestila za čakanje, so bili kaznovani s strožimi pogoji. Ampak ti zavarovanci niso imeli toliko sreče kot upokojenci podjetniki, da bi se zanje zavzela kakšna stranka, ker se ne ujema v navno ideologijo podjetništva, ki vlada v tej državi.

V Poslanski skupini Združene levice se zato strinjamo, da bo treba ZPIZ-2 znova odpreti in reševati nepravilnosti v njem. Gotovo bo treba še enkrat razmisliti ali na kakšen način omogočiti, da nekdo opravlja neko dopolnilno dejavnost v manjšem obsegu, plačuje prispevke, hkrati pa prejema pokojnino. Pri tem smo na stališču, da je pokojnina socialna kategorija. Ko nekdo zaradi starosti ni več sposoben opravljati plačnega dela, smo mu kot družba dolžni zagotoviti dostojno pokojnino. Dokler je sposoben in voljan opravljati delo, ki je tudi dostojno plačano, pokojnine ne potrebuje. Z načelnega stališča je izključevanje med statusom zavarovanca in statusom prejemnika pokojnine pravilna. Obvezno pokojninsko zavarovanje ni privatni pokojninski sklad, da bi bila renta odvisna od tega, koliko je zavarovanec vložil, ampak temelji na solidarnosti. Vsak prispeva po svojih zmogljivostih, vsakomur je treba zagotoviti dostojno pokojnino. Bilo je že več poskusov uvajanja nekakšnih individualnih računov in zmanjševanja solidarnosti, na kar v Združeni levici ne bomo pristali.

V praksi so stvari zelo kompleksne. Eno je dejavnost, ki jo nekdo opravlja za polni delovni čas, drugo so tako imenovani popoldanski espeji, če gre za postranski zaslužek. Zato bomo počakali na predloge pristojnega ministrstva. Ne bomo pa podprli predloga matičnega odbora in NSi, da bi se prehodno obdobje razširilo še na osebe, menda jih je samo 11, ki so ta hibridni status pridobile po uveljavitvi novega zakona, torej v nasprotju z zakonom. Če bi sprejeli ta predlog, bi za nazaj uzakonili nezakonito stanje in kršili načelo zakonitosti, po katerem morajo biti pravne norme med seboj usklajene. Taka ureditev bi bila v izrecnem nasprotju s krovnim zakonom o

pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki ne pozna izjem.

Tudi načelo enakosti bi bilo s tem krščeno, kajti različnih položajev ni dovoljeno obravnavati enako. V tem primeru je jasno, da ni mogoče izenačevati zakonitih stanj z nezakoniti, zato bomo v Združeni levici zakon podprli le, če bo sprejet amandma v smislu prvotne rešitve. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije - krščanskih demokratov, zanjo gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Spoštovani gospod predsednik, predstavniki ministrstva, kolegice in kolegi!

Krščanski demokrati obravnavano novelo ocenjujemo kot izredno problematično. Kar takoj naj povemo, da sicer rešuje velik del težav, v katerih so se ne po svoji krivdi znašli tisti upokoјenci po ZPIZ-1, ki so hkrati opravljali dejavnost kot espe. Hkrati pa je v prvotni obliki povzročila nove neenakosti, na kar v svojem mnenju opozarja tudi Zakonodajno-pravna služba. Ravno zaradi tega smo krščanski demokrati predlagali amandma k 115.a členu in s tem kot presečni datum določili dan uveljavitve tega zakona, ki ga obravnavamo danes, kar bo dejansko pomenilo, da so vse osebe s statusom upokoјenca, ki opravljajo dejavnost, zajete v oprostitev vračila pokojnin, in ne samo tiste, ki so na dan 31. 12. 2012 hkrati opravljale dejavnost in imele status upokoјenca.

Naj se na tem mestu zahvalimo vsem, ki ste spoznali pomen te rešitve in podprli naš amandma. Žal pa koalicija že takoj želi s protiamandmajem, ki obveznost vračila dolga odpravlja le za osebe, ki se jim status prikriva v nasprotju z določbami iz ZPIZ-2 na dan 31. 12. 2014, izničiti naš amandma in s tem povzročiti nove neenakosti. Po našem mnenju bi lahko bila taka rešitev tudi neustavna, saj v neenak položaj postavlja upokoјence, ki so z delom oziroma dejavnostjo pričeli v letu 2013 ali 2014. Zaradi tega krščanski demokrati tega amandmaja koalicije ne bomo podprli.

Pozivamo pristojne, naj se v dobro vseh prizadetih čim prej najdejo sistemske rešitve za področje ureditve statusa zavarovancev upokoјencev. Zdrava pamet sporoča, da je nesmiselno upokoјencem, ki želijo po upokoјitvi nadaljevati s svojo dejavnostjo, to preprečevati oziroma prepovedovati. Takšna rešitev ni dobra za naše gospodarstvo in hromi gospodarsko pobudo naših prebivalcev. V spremnem besedilu novele lahko v razdelku Mednarodna primerjava ureditve področja dela upokoјencev pri vseh primernih držav, med njimi so Nemčija, Avstrija, Španija, Portugalska, Češka, Poljska in druge, preberemo, da v nobeni noveli oziroma v nobeni od teh držav upokoјencem ni prepovedano opravljati dejavnosti po upokoјitvi. Nam lahko to kaj pove? Se lahko iz tega kaj tudi v Sloveniji naučimo? Vemo, da nas bo predlagatelj poučil,

da je ZPIZ-2 tako zapleten zakon, da se ga nikakor ne da spreminjati.

Kolegice in kolegi, krščanski demokrati vemo, da je ravno takšen pristop v veliki meri krivec za stanje, v katerem je naša država. Poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije - krščanski demokrati bomo glasovali proti amandmaju koalicije, noveli pa ne bomo nasprotovali.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Zavezništvo, zanjo mag. Mirjam Bon Klanjšček.

MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS ZaAB): Spoštovani!

Temeljni cilj novele zakona je zagotoviti podaljšanje roka za uskladitev statusov posameznim zavarovancem, ki morajo svoje statuse uskladiti z odločbami v letu 2012 sprejetega novega Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Poslanska skupina Zavezništva Alenke Bratušek želi opozoriti, da je že prejšnja vlada decembra 2013, ko je sprejela nov Zakon o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, rok za uskladitev statusa zavarovancev podaljšala do 31. decembra 2014, takrat na predlog Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije. Kot kaže, se je za podaljšanje roka na podlagi pobude Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, Zveze društev upokoјencev Slovenije, Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter razprave na Ekonomsko-socialnem svetu odločila tudi nova vlada.

V Poslanski skupini Zavezništva Alenke Bratušek bomo predlog zakona podprli, saj s tem ne rešujemo le težav upokoјencev, rešujemo namreč tudi zaposlitveni status in socialni položaj drugih oseb pri tistih, ki so imeli zaposlene tudi druge delavce. Stari Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki je bil v veljavi do 31. decembra 2012, je namreč omogočal izvzem iz zavarovanja za upokoјence, ki so opravljali dopolnilno dejavnost oziroma imeli odprt espe, če so imeli zaposlenega vsaj enega delavca za opravljanje te dejavnosti ali pa so bili zavarovani na podlagi delovnega razmerja. Vsi ostali upokoјenci, ki niso izpolnjevali teh pogojev, pa so se morali odločiti, ali bodo prenehali z opravljanjem samostojne dejavnosti in se upokoјili ali pa bodo še nadalje opravljali to dejavnost. Novi zakon pa možnosti izvzema več ne dopušča.

Hkrati pristojno resorno ministrico pozivamo, da konča s predlogi za začasne rešitve, ki podaljšujejo dvojne statuse iz leta v leto. Od nje pričakujemo, da nam bo v prihodnjem letu posredovala dokončno odločitev oziroma da bo to problematiko uredila na način, da dejansko dvojnega statusa ne bo več ali pa bo dopuščen dvojni status, in sicer za vse, brez izjem.

Kar se tiče amandmaja, ki ga je Poslanska skupina Nove Slovenije vložila k 8. členu, s katerim za presečni datum določa dan uveljavitve Zakona o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja iz lanskega leta in ki je bil sprejet na matičnem delovnem telesu, pa v poslanski skupini takšni rešitvi nasprotujemo. Uveljavitev omenjene rešitve bi pomenila, da retroaktivno posegamo v leta 2012 sprejeto pokojninsko zakonodajo in uvajamo novo kategorijo oseb, ki so opravljale dejavnost pred 31. decembrom 2012, pa do prehodnega obdobja niso bile upravičene, bodisi so z dejavnostjo pričele šele v letu 2013 ali 2014 že na podlagi nove zakonodaje.

Zato bomo podprli predlog vladajoče koalicije za anuliranje sprejetega amandmaja oziroma za vzpostavitev prvotne rešitve, ki jo je vseboval 8. člen predloga zakona. V Zavezništvu Alenke Bratušek bomo torej novelo zakona podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina SMC, zanjo gospa Janja Sluga.

JANJA SLUGA (PS SMC): Spoštovani gospod predsednik, kolegice in kolegi!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Poslanski skupini SMC podpiramo. Menimo, da prinaša pozitivne spremembe in rešuje socialno stisko določene družbene skupine. S predlaganim zakonom se podaljšuje rok za uskladitev statusa zavarovancev, to pa bo pripomoglo k ohranitvi opravljanja samostojne dejavnosti. Upokojenecem ne bo treba zapreti espejev in bodo še naprej nemoteno prejeli pokojnino. Trenutno je rok za uskladitev statusov zavarovancev 31. december letošnjega leta, z novelo zakona pa se to obdobje podaljšuje do 31. decembra leta 2015.

Ukrep, ki ga predlog zakona uvaja, bo poleg tega zagotovil tudi ohranitev in zadržanje vseh zaposlenih v delovnih razmerjih pri upokojenih, ki imajo odprte espeje. Tako bodo delavci obdržali svoje zaposlitve, plačevali polne prispevke za socialno varnost in posledično tudi ne bodo uveljavljali pravic iz naslova brezposelnosti. Na ta način državi ne bo treba zagotavljati dodatnih sredstev iz državnega proračuna.

S predlaganim zakonom se bo tudi zagotovilo odpravo posledic, ki so nastale pri ugotavljanju lastnosti zavarovancev, skladno z izvajanjem 406. člena ZPIZ-2, ki je določal uskladitev dvojnih statusov. Za vse osebe, ki so na dan 31. 12. 2012 hkrati opravljale dejavnost in niso bile vključene v zavarovanje oziroma so imele nedovoljeno prekrivanje statusa upokojenca s statusom zavarovanca, predlog zakona predvideva, da jim ni treba vračati

prejetih pokojnin in plačati polnih prispevkov za socialno varnost.

Predlog zakona ureja še eno področje, ki ga je treba izpostaviti, in to so družinske pokojnine. Z novelo zakona bo omogočeno uživalcem družinske pokojnine, ki so pridobili status študenta za študijsko leto 2014/2015 in so diplomirali pred iztekom študijskega leta, da se jim pokojnine izplačujejo tudi v času, ko nimajo statusa študenta. Nanj se namreč veže splošna pokojninska zakonodaja, saj so zaključili študij pred potekom statusa. Tu je treba izpostaviti, da jim predlog zakona omogoča prejetje družinske pokojnine tudi v prehodnem obdobju, na primer med zaključkom študija na prvi stopnji in pričetkom študija na drugi stopnji, kar je seveda pozitivno.

V razpravi o predlogu zakona je bilo največ pozornosti namenjeno problematiki, ki je povezana s podaljševanjem delovne aktivnosti posameznika in politiko upokojevanja. V praksi obstajajo tako želje kot potrebe po podaljševanju delovne aktivnosti posameznikov, zato je treba izpostaviti, da je nujno potrebno najti sistemsko rešitev glede delovne aktivnosti upokojenecem še pred iztekom roka, ki ga s predlogom tega zakona zdaj podaljšujemo še za eno leto, torej do konca leta 2015. Predlog zakona bomo zato v Poslanski skupini SMC podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospa Suzana Lep Šimenko.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo predsedujoči, spoštovana predstavnik Vlade, spoštovane poslanke in poslanci!

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke bo predlagano spremembo Zakona o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja podprla. S predlagano spremembo se namreč podaljšuje rok za uskladitev statusa zavarovancev, ki opravljajo samostojno dejavnost ter hkrati prejemajo pokojnino. S tem se bo preprečil nastanek materialne škode upokojenecem, ki prejemajo pokojnino in hkrati opravljajo samostojno dejavnost in bi jo sicer morali vračati ter plačati polne prispevke, kar bi lahko drastično poslabšalo njihov socialni položaj.

Upokojenecem bodo tako imeli več časa, da se odločijo, ali bodo opravljali dejavnost in plačevali prispevke ali pa se bodo odločili za zaprtje dejavnosti in uživali pokojnino. S tem tudi ne bodo ogrožena delovna mesta ljudi, ki so zaposleni pri upokojenih, ki opravljajo samostojno dejavnost. Obstajajo namreč tudi posamezniki, podjetniki, ki so se ob izpolnjevanju pogojev za upokožitev upokojili, vendar nadaljevali z dejavnostjo in zaposlujejo ljudi. Vsa ta delovna mesta bi bila ogrožena, če bi se sedaj takšen posameznik zaradi zakonodaje odločil za prenehanje dejavnosti.

Prav je, da je posameznikom, ki so kljub starosti voljni delati, le-to omogočeno, pokojnine, do katere so iz naslova vplačanih prispevkov upravičeni, pa jim tudi ne moremo odvzeti.

Sprememba zakona tudi omogoča, da študentje, ki zaključijo študij pred iztekom študijskega leta, prejemajo družinsko pokojnino do konca študijskega leta. Omenjena sprememba se nam zdi smiselna, saj so sicer po sedaj veljavni zakonodaji prav tisti pridni študentje, ki študij zaključijo nekaj mesecev pred zaključkom študija, kaznovani s tem, da prenehajo prejemati družinsko pokojnino.

Zaradi navedenih sprememb bomo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke predlagano spremembo zakona podprli.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo mag. Jana Jenko.

MAG. JANA JENKO (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Vsem skupaj prav lep pozdrav!

Ponovno podaljšanje roka za uskladitev statusa, ki ga prinaša danes obravnavani predlog sprememb zakona o matični evidenci, zajema upokojence, ki so imeli zakonito odprt espe, ker so izpolnjevali pogoje za izvzem iz zavarovanja, študente, ki imajo odprt espe, družbenike, ki bi morali biti po pokojninskem zakonu vključeni v zavarovanje, niso pa izpolnjevali pogojev za vključitev v zavarovanje po prejšnjem, starem pokojninskem zakonu. Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje je zaradi uveljavitve in izvedbe novega pokojninskega zakona, torej ZPIZ-2, glede prekrivanja dvojnih statusov uskladi evidence, iz katerih je bilo razvidno, da so nekatere upokojene osebe opravljale dejavnost v nasprotju s pokojninsko zakonodajo, posledično pa te osebe v temu času ne bi bile upravičene do izplačevanja pokojnine.

Tem osebam je bila izdana odločba o ugotovljeni lastnosti zavarovanca, posledično pa bi te osebe morale plačati prispevke za obdobje do pet let nazaj in vrniti preveč izplačane pokojnine za obdobje tudi do treh let. Ker je bil takšen poseg spoznan za nesorazmeren, predlog novele določa oprostitev vračila pokojnin in plačila prispevkov za upokojene samostojne podjetnike, ki jim je zavod izdal odločbe, ter vse upokojence, ki so opravljali delo ali dejavnost na dan 31. december 2012 in ki bi morali biti vključeni v zavarovanje, pa jim zavod še ni izdal odločbe. Ti upravičenci se bodo morali v roku enega leta, torej do konca leta 2015, odločiti, ali bodo opravljali dejavnost in plačevali prispevke ali pa se bodo odločili za zaprtje dejavnosti in uživanje pokojnine. Do oprostitve vračila pokojnin in plačila prispevkov pa ne bodo upravičeni vsi tisti upokojenci, ki so odprli espe po 1. januarju 2013. Za te osebe v celoti velja ZPIZ-2, katerega vodilno načelo je, vsako delo

šteje, kar pomeni nezdržljivost statusa zavarovanca s statusom upokojenca.

V Poslanski skupini DeSUS se strinjamo s podaljšanjem roka, saj se zavedamo, da ti ljudje morajo imeti razumen rok, da uredijo vsa morebitna obstoječa razmerja, ki jih imamo do svojih strank, do kreditnih institucij, predvsem pa do svojih zaposlenih. Vemo pa prav vsi zelo dobro, da je bilo spoštovanje zakona in opozoril vseh pristojnih organov s strani zavarovancev oziroma upokojencev vprašljivo že tekom veljavnosti ZPIZ-1. Tako je tudi sedaj, ko velja novi zakon in tako je bilo tudi v prvem trajanju podaljšanja roka. Ignoranca zakonodaje prinese vedno nekaj posledice. To pač moramo vzeti v zakup.

Kar se tiče dela upokojencev, so videnja in usmeritve Poslanske skupine DeSUS naslednja: glede na stanje trga delovne sile, na visoko stopnjo brezposelnosti in sedanjo, po naši oceni ne ravno primerno in ne dovolj dorečeno ureditev različnih oblik dela, se v Desusu zavzemamo za sistemsko prenovo vseh oblik dela. Prvi korak k temu smo naredili že z novo ureditvijo študentskega dela, ki smo jih sprejeli na tej seji zbora. Vprašanje dela upokojencev mora biti urgentno rešeno v prihodnjem letu. Pri temu zgledovanje po ureditvah v tujini ne bo odveč.

Seveda pa bi bilo nujno kaj postoriti še pri vseh drugih prekernih oblikah dela, kakor tudi v samem sistemu delovnih razmerjih, ki mora po našem prepričanju ostati primarna oblika delovno aktivnega prebivalstva.

Poslanke in poslanci Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev novelo zakona podpiramo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo dr. Franc Križanič.

DR. FRANC KRIŽANIČ (PS SD): Spoštovani predsednik, spoštovani visoki zbor!

Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju-1, ki je bil v veljavi do 31. 12. 2012, je omogočal izvzem iz zavarovanja, kar pomeni, da je lahko upokojenec pod določenimi pogoji še naprej opravljal samostojno dejavnost in imel odprt espe ter je sočasno prejemal polno pokojnino. Te osebe torej niso bile vključene v obvezno zavarovanje, klub temu da so opravljale dejavnost. Samo ti upokojenci, ki so izpolnjevali zakonske pogoje za izvzem, so lahko obdržali espe in pokojnino. Vsi ostali upokojenci, ki niso izpolnjevali teh pogojev, pa so se morali odločiti, ali bodo prenehali z opravljanjem samostojne dejavnosti in se upokojili ali pa bodo še nadalje opravljali to dejavnost in bodo iz tega naslova še vedno vključeni v zavarovanje, kar pomeni, da se jim v tem času pokojnina ni izplačevala.

Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju-2 je vse te izjeme ukinil in ne dovoljuje več prekrivanja statusa zavarovanca s

statusom upokojenca. Z namenom, da bi bile v pokojninski zakonodaji vse samozaposlene osebe enako obravnavane, je Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju-2 določil prehodno obdobje, v katerem morajo upokojenci, ki opravljajo samostojno dejavnost, sprejeti odločitev, ali bodo še naprej opravljali svojo dejavnost, iz tega naslova plačevali prispevke ali pa se bodo upokojili, prejeli pokojnino in prenehali z opravljanjem dejavnosti. S sedanjim predlogom zakona se podaljšuje rok za uskladitev statusa uživalcev pokojnin, ki imajo odprte espeje, zajema pa tudi druge osebe, ki so morale na podlagi novega Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju-2 uskladitvi svoj status. Na primer družbenike, ki so hkrati poslovodne osebe v družbi, študente, ki imajo odprte espe za eno leto, to je do 31. 12. 2015.

Z novelo urejamo položaj upokojencev, ki možnosti izvzema iz zavarovanja po prejšnji zakonodaji niso imeli in so kljub statusu upokojencev opravljali neko delo ali dejavnost. Ko so to delo ali dejavnost skladno z zakonodajo opravljali nezakonito, bi morali v skladu z veljavno zakonodajo povrniti nepravilno prejete zneske pokojnine, poleg tega pa plačati polne prispevke za socialno varnost. Ker bi z vračilom dolga lahko bil ogrožen materialni in socialni položaj teh oseb, se zaradi tega z novelo zakona predlaga, da so vračila pokojnin in plačila polnih prispevkov oproščeni. V zvezi s tem je potrebno omeniti, da zakonodaja vendarle omogoča, zakonodaja s področja gospodarskih družb, vendarle omogoča, da si espeji uredijo status na drug način in tako nadaljujejo z dejavnostjo, kjer hkrati nimajo lastnosti zavarovanca in hkrati prejemajo pokojnino, ampak kot prejemniki pokojnine vodijo določeno podjetje. Kljub vsemu navedenemu, se pravi, da je zadeva rešljiva, da bo rok zelo verjetno podaljšan, saj vsi podpiramo ta zakon, pa Socialni demokrati upoštevamo težek položaj ljudi, ki so se znašli v tej neugodni situaciji, in razumemo njihovo stisko – tudi za tiste, ki po verjetno sprejetem amandmaju ne bodo upravičeni do teh ugodnosti. Zato bomo podprli vsako rešitev, ki bo v skladu z veljavno zakonodajo uredila položaj tudi te skupine upokojencev in bo temeljila predvsem na sorazmernosti izrečenega ukrepa ter tako zaščitila socialni položaj prizadetih. Blizu nam je rešitev te problematike na način, da bi pristojni pri vseh upokojencih, ki so opravljali dejavnost in so hkrati prejemali pokojnino, po uradni dolžnosti preverili, ali je dobiček v posameznem letu presegal znesek letne minimalne plače. Če dobiček iz opravljanja dejavnosti ne bi presegal te minimalne plače, zavarovanje ni obvezno in pomeni, da pokojnine za to obdobje ne bi bilo treba vračati.

Pozdravljamo pobudo Ministrstva za delo, ki že proučuje možnosti ureditve prekrivanja statusa upokojenca s statusom zavarovanca. Upamo, da v doglednem času in s

konsenzom vseh deležnikov najdemo sistemsko rešitev za omenjeno problematiko. Pozdravljamo tudi rešitev vezano izplačilo družinske pokojnine za študente, ki diplomirajo pred iztekom študijskega leta.

Socialni demokrati bomo predlog zakona podprli in seveda tudi vse novele koalicijskih skupin poslancev. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členu in vloženem amandmaju. V razpravo dajem 8. člen ter amandma SMC, DeSUS in SD. Želi kdo razpravljati? Ne.

Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo. O amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **6. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O ORGANU IN SKLADU ZA REŠEVANJE BANK PO NUJNEM POSTOPKU.**

Prekinjam sejo za 15 minut. Nadaljujemo ob 10.15.

(Seja je bila prekinjena ob 10.01 in se je nadaljevala ob 10.19.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Nadaljujemo s prekinjeno sejo. Dva proceduralna predloga sta.

Prvega sem videl mag. Pogačnika. Prosim.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, kolegice in kolegi!

Pred nami je Predlog zakona o organu in skladu za reševanje bank. Gre ponovno za en zakon, ki bo posegel v sanacijo bančnega sistema v Sloveniji. Slovenija je ena izmed tranzicijskih držav, ki je že drugič zapored na račun davkoplačevalcev sanirala bančni sistem. Eno leto nazaj smo v banke vložili več kot 5 milijard evrov davkoplačevalskega denarja. Danes imamo ponovno na mizi zakon, ki predvideva sanacijo bančnega sistema. Prejšnji teden je Vlada nacionalizirala Banko Celje. Gre za pomemben zakon, gre za pomemben denar, več kot 5 milijard evrov. Predvidevajo se, verjetno, ponovni posegi z davkoplačevalskim denarjem, tako ali drugače. Pri tako pomembnem zakonu bi pričakoval, da bo seji Državnega zbora prisostvoval tudi resorni minister. Resornega ministra ni bilo niti na Odboru za finance. Vrsta vprašanj je bila na Odboru za finance in odgovori s strani predstavnikov Ministrstva za finance so bili pomanjkljivi.

Bi pa opozoril na eno zadevo, na katero sem opozoril že na Odboru za finance. 5. člen omenjenega zakona pravi: "Sklad upravlja

Banka Slovenije, tako da ga vodi, predstavlja in zastopa." Spoštovani predsednik, pri tako pomembnem zakonu, ki je v izključni pristojnosti Banke Slovenije, me zanima, zakaj danes ni prisoten guverner Banke Slovenije ali eden izmed viceguvernerjev Banke Slovenije. Ista zgodba je bila na Odboru za finance. Mislim, da ta stvar postaja resnejša iz dneva v dan in kaže na odnos vlade Mira Cerarja in te koalicije do Državnega zbora in tudi odnos do države. Zanima me, kje je resorni minister in kje so guverner ali viceguvernerji Banke Slovenije.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še en proceduralni predlog, potem pa bom na oba odgovoril.

Gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS ZaAB): Hvala lepa, predsednik.

Ne pomnim, vsaj jaz ne – tisti, ki so dlje časa v parlamentu, bodo pa mogoče kaj svojega povedali –, da bi prekinjali sejo Državnega zbora, zato ker Vlade ni bilo. Bil je pa dnevni red, bila je točka določena, enostavno pa Vlade ni bilo. V Državnem zboru ima Vlada svoje prostore, in to dežurne prostore. Imajo človeka, ki spremlja sejo Državnega zbora in tudi obvešča, ker si ne predstavljam, da bi ministri in državni sekretarji tu cel dan sedeli, ker imajo verjetno še kakšno drugo opravilo. Tako da, predsednik, če bomo to prakso zdaj začeli in nadaljevali, še posebej zato, ker me je kolega poslanec opozoril, da sem bil malce oster, ko sem vprašal, zakaj prekinjamo sejo. Seveda, seja mora biti prekinjena z razlogom in po navadi vemo, kdaj jo prekinjamo – na zahtevo vodij poslanskih skupin. Prekinjamo jo zaradi tega, ker imamo bodisi zaprto sejo, bodisi volitve, ali karkoli drugega, kar je s poslovnikom določeno, ne pa zaradi tega, ker Vlade ni.

Zato prosim, predsednik Državnega zbora, da v skladu s svojimi pooblastili tudi opomnite Vlado, da opravlja svoje naloge, saj gre za njihove zakone, saj oni zakone prinašajo v Državni zbor in ne obratno, da se razumemo.

Drugo, kar se mi zdi zelo pomembno, je pa to, seveda, kar je kolega rekel pred mano; namreč, da ministra ni – ima zamenjavo, ima državnega sekretarja, to je dejstvo in po poslovniku je to mogoče, zato tu ne vidim tako velikega problema. Se pa strinjam, da pa bi moral biti vsaj nekdo iz Banke Slovenije, in to izjemo smo naredili v prejšnjem sklicu parlamenta, če se spomnite, ko je guverner prišel Državnemu zboru tudi poročat, ker prej to ni bila praksa. Ta praksa je vzpostavljena in proceduralnih razlogov za to, da danes ne bi bil tukaj, ni. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Na podlagi prvega odstavka 73. člena lahko predsedujoči med sejo prekine delo Državnega zbora in določi, kdaj se bo nadaljevalo. To, ali

obrazloži ali ne obrazloži, je stvar predsedujočega. To je prva zadeva.

Druga zadeva, ki je odgovor na tisto prejšnje, je, da je predlagatelj v tem primeru Vlada, tega zakona, in Vlado vidim predstavljeno pri tem zakonu. Je pa dejstvo, da takrat, ko se je vabilo tudi Banko Slovenije, je o tem bil dosežen dogovor na Kolegiju in se je na podlagi tega potem celotna zadeva vodila. Do tega dogovora ni prišlo oziroma vsaj jaz ne vem za njega, pa sem bil na teh kolegijih. Zaradi tega ni bila prav posebej povabljena. Mislim, da lahko nadaljujemo s postopkom.

Postopkovno na isto temo? Besedo ima gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS ZaAB): Seveda sem pričakoval, predsednik, da boste prebral člen v Poslovniku, ki vam določa to možnost, da lahko prekinete kadarkoli. Spodobi pa se, ker ste prvi med enakimi, da vsaj razložite, zakaj ste prekinili. Ker v nasprotnem primeru pričakujem, da tudi jaz, ko bom imel točko kot predlagatelj in če bom zamujal, da boste prekinili sejo. Namreč, do sedaj je še zaradi poslancev nikoli nismo prekinjali. Torej, velja sedaj pravilo, da je Vlada tista, ki jo moramo mi čakati ali obratno? Kdo sedaj koga čaka in kdo koga predstavlja?

Odnos in spoštovanje je na prvem mestu, potem se pa lahko pogovarjamo še o vsebini. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Če ste mogoče opazili, sem prej razložil, zakaj sem prekinil sejo.

Še kakšno postopkovno? Mag. Pogačnik, prosim.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za besedo.

Nisem dobil odgovora. Imamo predstavnico Banke Slovenije tukaj in nismo dobili odgovora, zakaj ni tukaj guvernerja Banke Slovenije ali enega izmed viceguvernerjev. Ista zgodba se je ponovila na Odboru za finance. Mislim, da se pogovarjamo o prepomembnih zadevah: ponovno neka sanacija bančnega sistema, več kot 5 milijard evrov je že bilo vloženi, vprašanje, kaj se nam pripravlja v prihodnosti, prejšnji teden je bila nacionalizirana Banka Celje. Verjetno se ta zakon ne sprejema zaradi tega, ker v bankah v Sloveniji cvetijo rože, ampak verjetno zaradi tega, ker se banke potapljujejo.

Še enkrat bom prebral 5. člen predlaganega zakona: "Banka Slovenije sklad upravlja tako, da ga vodi, predstavlja in zastopa." Predlagatelj je Ministrstvo za finance oziroma Vlada Republike Slovenije. Vendar danes se bomo pogovarjali o zakonu in skladu, za katerega je izključno pristojna Banka Slovenije in že na Odboru za finance nismo videli viceguvernerke, viceguvernerja ali guvernerja Banke Slovenije. Treba je tudi

opozoriti, da predsednica Odbora za finance ni vabila Banke Slovenije na odbor. Vabila jo je šele čez tri dni, 12 ur pred odborom. Pogovarjamo se pa danes o zakonu, za katerega bo izključno pristojna Banka Slovenije, in ponovno se pogovarjamo o nekem davkoplačevalskem denarju. Zahtevam odgovor! Lahko sejo ponovno prekinemo. Vrsta vprašanj je bila na odboru in na mnoga vprašanja nismo dobili odgovora. Danes imamo ponovno v Državnem zboru zakon, ki je napisan pomanjkljivo, ki ima pravne praznine in na vprašanja niso znali dati pojasnila predstavniki Vlade oziroma predstavnica Banke Slovenije.

Zanima me, zakaj danes ni prisotnega guvernerja ali enega izmed viceguvernerjev.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Postopkovno dajem besedo gospe Urški Ban.

URŠKA BAN (PS SMC): Samo odgovor na zavajajoče besede gospoda Pogačnika.

Banka Slovenije je bila vabljen na sejo Odbora za finance, in sicer je šlo vabilo Banki Slovenije po mailu v torek. Kdaj ga je pa Banka Slovenije prejela, ne vem. V torek je šlo vabilo ven, v ponedeljek smo bili pa vabljeni člani odbora z vabilom. Kdo se bo pa udeležil seje s strani Banke Slovenije, je pa na Banki Slovenije. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Tisto, kar lahko povem, je, da je sicer brez pooblastila v sestavi delegacije Ministrstva za finance tudi predstavnica Banke Slovenije, ne predstavnica, ampak dajmo reči, je bila povabljen na to sejo tudi predstavnica Banke Slovenije, Mojca Trstenjak, in je prisotna v tej delegaciji. Tako govorim o tem, kakšno je stvarno stanje zadeve. Ne govorim, da ima pooblastilo, da bi govorila, pravim pa, da je prisotna.

Postopkovno gospod Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS ZaAB): Imam postopkovni predlog, predsednik. Da to pot seveda v skladu s svojimi pooblastili prekinete sejo in povabite guvernerja na sejo ali pa tistega, ki ga bo guverner določil – se pravi, najmanj kar je, viceguvernerja.

To seveda je tisto, kar je nujno treba narediti v Državnem zboru, že zaradi tega, da bomo enkrat postavili stvari na mesto, kdo v imenu koga odgovarja.

Namreč, Ministrstvo za finance je verjetno zakon pripravljalo v skladu tudi z njihovimi dogovori in zagotovo ne brez njih in bodo verjetno tudi znali za določena vprašanja bistveno bolj kompetentno odgovarjati in zagovarjati zakon v Državnem zboru. Jaz ne vidim nobenega razloga, Banka Slovenije je tukaj 2 minuti zraven in če je minister oziroma državni sekretar lahko hitro prišel, bomo tukaj počakali še 15, 20 minut. Je pa seveda stvar Vlade, da to naredi, še posebej, če vaša poslanka pravi, da je kot predsedujoča vabila

poslala. Torej, vsi pogoji so izpolnjeni, samo narediti jih je treba.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Postopkovno mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovani predsednik, še vedno nisem dobil odgovora.

Predstavnica Banke Slovenije je med nami, to sem videl, smo jo tudi pozdravili, enako je bilo na Odboru za finance. Moje vprašanje je bilo, zakaj se današnje seje Državnega zbora glede na pomembnost zakona ni udeležil guverner Banke Slovenije ali eden izmed viceguvernerjev. To se kaže odnos te vlade in pa tudi Banke Slovenije do tega.

Pogovarjali se bomo danes o zakonu, ki je v izključni pristojnosti Banke Slovenije, Ministrstvo za finance oziroma Vlada sta zgolj predlagatelja. Še enkrat bom prebral, 5. člen predlaganega zakona: "Banka Slovenije sklad upravlja tako, da ga vodi predstavljeni zastopnik." To pomeni, da verjetno bo Banka Slovenije morala odgovarjati.

V zvezi z vabilom in sklicem seje Odbora za finance, spoštovana predsednica Odbora za finance, nisem zavajal. Vi ste sklicali sejo 8. 12. 2014. Sklicali ste odbor za 11. 12. 2014 ob 18. uri. Na tem vabilu ste k 1. točki vabili Ministrstvo za finance in Zakonodajno-pravno službo. To pomeni, niste vabili Banke Slovenije. Na to smo opozorili že na Odboru za finance, nato je zavladdala panika, in smo zahtevali, da nam vabilo Banke Slovenije dostavite na Odbor za finance. To se seveda ni zgodilo. Bilo je samo ustno pojasnilo, da vabilo je bilo poslano, ampak tega vabila mi nismo videli. Mi ne vemo, koga ste vi vabili. Me zanima to, ali ste vi vabili guvernerja Banke Slovenije, ali ste vabili viceguvernerja, ali viceguvernerko ali nekoga tretjega. Dejstvo je, da pri sklicu seje niste povabili Banke Slovenije. In smo še pojasnili. Glede na to, da gre pri tem zakonu za pomembno zadevo in da so vključene banke, bi bilo normalno, da bi povabili k sklicu te seje tudi Združenje bank Slovenije in posamezne banke. Vaš odgovor je bil, da je seja javna in da se lahko te seje udeleži kdorkoli. To je bil vaš odgovor, preberite si magnetogram in to kaže odnos.

Mene samo zanima in zahtevam odgovor in pojasnila. Še enkrat. In bom vztrajal na tem. Strinjam se tudi s kolegom Möderndorferjem, da naj se seja prekine in da bi bilo smiselno, da seji k tej točki prisostvuje ali guverner ali viceguverner Banke Slovenije.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj tako. Postopkovni predlogi niso namenjeni razpravi z drugimi poslanci. To je prvi del zgodbe.

Drugi del zgodbe: 66. člen Poslovnika, in to je tisto za določene postopkovne predloge je potrebna neka utemeljitev. Na začetku obravnave vsake točke dnevnega reda lahko

pod predlagatelj oziroma njegov predstavnik dopolnilno obrazložitev in potem zahteva. Predlagatelj oziroma njegov predstavnik mora podati dopolnilno obrazložitev, če tako sklene Državni zbor – in v tem našem postopku smo čakali na to, da pride Vlada in Vlada je prisotna, Vlada je predlagatelj in s tem so izpolnjeni postopkovni pogoji za to, da se ta zakon obravnava in ta zakon bomo začeli obravnavati. Tako mislim ... Pravzaprav nimam kaj misliti, tako odločam. Ta zakon bomo začeli obravnavati s predstavitvijo stališča Vlade in stališče Vlade bo predstavil državni sekretar v kabinetu predsednika Vlade Republike Slovenije gospod Metod Dragonja.

Do tod sem povedal. Zdaj pa gospod Möderndorfer, prosim.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS ZaAB):

Glejte predsednik, zdaj ste na točki ko v resnici ščitite integriteto Državnega zbora. Ne vem, zakaj tiščite pesek v glavo. Glede na podana dejstva, da je v postopku na odboru bilo v bistvu narejeno kar nekaj napak, že to, da je izjava predsednice, da je seja javna – to, kar izvemo šele danes na plenarnem zasedanju in da seveda lahko pride, kdor hoče –, je za mene absurdna. Ampak res absurdna! V prejšnjem mandatu smo imeli problem, ali ima guverner banke pravico na plenarnem zasedanju stopiti v to dvorano, in smo razčistili, da jo ima. Danes pa se odrekamo pravice, da ga povabimo, da pride zagovarjat zakon, na katerega postopek, proceduro je opozoril gospod kolega Pogačnik. Pri tem, ko nas Slovenci gledajo, ne razumemo, da se zdaj sprenevedamo in se izgovarjamo na neke gravure poslovnika, ko pa veste, predsednik, da lahko naredite čisto popolnoma vse. Prvič, lahko prekinete sejo, zahtevate od te vlade – in nikoli na pamet ji več ne bo prišlo, da kaj podobnega naredi, ker bodo v samem postopku v drugih fazah vedno vključevali vse potrebno, zato da se kakšna taka zadeva ne ponovi – in seveda povabite zraven še guvernerja, to bo naredila Vlada sama, in v roku pol ure bomo mi lahko nadaljevali in ne bo nobenih zapletov. Dobili bomo končno odgovore, in to suverene, in verjamem, podkrepljene z argumenti, zakaj je ta zakon dober. In zadeva bo jasna. Vsi bomo zadovoljni in verjetno bomo še podprli spremembe, če bomo z vsem zadovoljni.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Kdo je še imel postopkovno poleg vas?

Gospa Anja Bah Žibert, izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Predsedujoči, kadar gre za razprave poslank in poslancev, ste zelo natančni, nas opozorite, prekinite, in tako je tudi pravi. Sedaj, ko ste na potezi za to, da branite našo integriteto in naše zahteve, ste se raje odločili za to, da se postavite v vlogo odvetnikov Vlade in Banke Slovenije. To ni prav.

Ja, s tem ščitite odločitev, da danes niso z nami tisti, ki so najbolj odgovorni, in glede na to, da govorimo o izjemno pomembni materiji, bi bilo prav, da bi bili danes z nami tisti, ki so najbolj odgovorni.

Državni zbor bo danes moral odločati o pomembnih odločitvah. Zakaj nas postavljate v drugorazredni položaj? Pozivam vas, zdaj vas pa pozivam, da v skladu poslovnikom, ker to možnost imate, zagotovite, da bodo z nami tisti, ki bodo lahko odgovorili na vsa zastavljena vprašanja.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prav.

Sejo bomo nadaljevali ob 11. uri.

(Seja je bila prekinjena ob 10.41 in se je nadaljevala ob 11.06.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sejo bomo nadaljevali ob 11.15. Spoštovane poslanke in poslanci, obveščam vas, da bomo sejo nadaljevali 11.15.

(Seja je bila prekinjena ob 11.06 in se je nadaljevala ob 11.16.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Spoštovane poslanke in poslanci, nadaljujemo prekinjeno sejo.

Najprej naj vas obvestim, da se bo seja udeležil namestnik guvernerja Banke Slovenije mag. Janez Fabijan. Besedo bo dobil na točki, ki se tiče samih amandmajev. Tako prosim oziroma dajem besedo za dopolnilno obrazložitev predloga zakona predstavniku Vlade, državnemu sekretarju v kabinetu predsednika Vlade Republike Slovenije gospodu Metodu Dragonji.

METOD DRAGONJA: Spoštovani gospod predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Najprej bi se rad opravičil za zaplet na začetku. Bil je tehnični spodrslijaj, službe nas niso obvestile. Če bi vedeli, da bo tako hitro točka prišla na dnevni red, bi eno uro prej tukaj sedeli. Minister Mramor je pa na seji Vlade, danes izjemoma Vlada zaseda v sredo, in na podlagi poslovnih določil me je pooblastil, da sodelujem na seji Državnega zbora.

Dovolite mi, da na kratko predstavim ključne vsebinske poudarke in razloge, zakaj Vlada predlaga sprejem tega zakona po nujnem postopku. Med finančno krizo, ki je po ocenah Mednarodnega denarnega sklada povzročila, da so izgube v evropskem bančnem sistemu v obdobju od leta 2007 do 2010 presegle 1 bilijon evrov ali 8 % bruto družbenega proizvoda Evropske unije, se je pokazalo, da tudi na ravni Evropske unije ni ustreznih instrumentov za učinkovito obravnavanje nestabilnih kreditnih institucij in investicijskih družb. Takšni instrumenti so potrebni predvsem za preprečevanje insolventnosti ali kadar se ta pojavi za zmanjšanje negativnih posledic z

ohranitvijo sistemsko pomembnih funkcij v finančnih institucijah. Te težave med krizo so bistveno prispevale k temu, da so se morale države članice odločiti za reševanje finančnih institucij z denarjem davkoplačevalcev. Cilj verodostojnega okvira za sanacijo in reševanje bank pa je v čim večji mogoči meri preprečiti nadaljnje potrebe po tem, da se pri reševanju bank angažira denar države oziroma denar davkoplačevalcev.

Predlog zakona o organu in skladu za reševanje bank, ki ga predlaga v postopek Vlada Republike Slovenije, predlaga vzpostavitev posebnega sklada za reševanje bank, ki se bo financiral s prispevki bančnega sektorja in bo zagotovil financiranje morebitnih ukrepov reševanja bank v težavah. Sklad tako predstavlja pomembno zagotovilo za načrtovano izvajanje ukrepov za stabilnost bank, hkrati pa štiti državni proračun pred morebitnimi novimi izrednimi ukrepi, ki jih izvaja monetarna oblast Banke Slovenije, in pred dodatnimi obremenitvami iz naslova reševanja bank.

Predlog zakona delno prenaša Direktivo 2014/59 o vzpostavitvi okvira za sanacijo ter reševanje kreditnih institucij in investicijskih podjetij. Predlog zakona prenaša to direktivo v delu, v katerem le-ta predvideva ustanovitev instrumenta javne podpore za lastniški kapital. In ravno tak instrument je sklad za reševanje bank. Zakaj samo delna implementacija te direktive – ker je predvideno, da se bo to direktivo v celoti uveljavilo z novim sistemskim Zakonom o bančništvu, ki ga Vlada ravno danes obravnava na seji in ga bo predložila v redni postopek v Državni zbor, ker gre za pomemben sistemski zakon. Za del materije, ki bi jo sicer po prvotnem predlogu moral pokrivati Zakon o bančništvu, pa se je Vlada odločila, da predloži poseben zakon, ki bo opredeljeval samo organ in sklad za reševanje bank, ki bi se morebiti znašle v težavah. To se pravi, da Vlada ne predlaga tega zakona, zato ker bi banke v tem momentu bile v slabi finančni situaciji ali zato ker predvidevamo novo intervencijo za reševanje bank, ampak predvsem zato, da preprečimo izpostavljenost državnega proračuna pri morebitnih nadaljnjih ukrepih za zagotavljanje stabilnosti bank.

V preteklem tednu so bili sprejeti ukrepi za zagotavljanje stabilnosti v Banki Celje, s čimer Vlada računa, da je bančni sistem v Sloveniji saniran in da so vzpostavljeni ... / znak za konec razprave/... za njegovo reševanje naprej. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici odbora gospe Urški Ban.

URŠKA BAN (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, hvala za besedo. Spoštovani!

Odbor za finance in monetarno politiko je na 10. nujni seji 11. 12. 2014 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o organu in skladu za reševanje bank, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje po nujnem postopku predložila Vlada.

Poleg zakonskega predloga je bilo odboru posredovano tudi mnenje Zakonodajno-pravne službe in mnenje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, ki predloga zakona ne podpira.

Odbor je kot gradivo prejel še amandmaje koalicijskih poslanskih skupin z dne 10. 12. 2014 in 11. 12. 2014 ter pregled amandmajev z dne 11. 12. 2014. Amandmaje k predlogu zakona so vložile koalicijske poslanske skupine k 1., 3., 4., 5., 9., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 19. in 21. členu. Predlagan je bil tudi amandma odbora k 5. členu predloga zakona.

Seji odbora so prisostvovali predstavniki Ministrstva za finance, Banke Slovenije in Zakonodajno-pravne službe. V uvodni dopolnilni obrazložitvi je državna sekretarka Ministrstva za finance pojasnila poglobljene rešitve predloga zakona, ki je vzpostavitev posebnega sklada za reševanje bank, ki se bo financiral s prispevki bančnega sektorja in bo zagotavljal financiranje morebitnih ukrepov reševanja bank v težavah. Omejitev plačil v ta sklad je določena z 1,3 % zgornje meje zajamčenih vlog posamezne banke. Tako država ne bi več vstopala v dokapitalizacijo bank. Predlog zakona omogoča, da se lahko za reševanje banke v težavah uporabijo tudi sredstva drugih bank, kar koristi vsem bankam, in sredstva, ki jih posamezna banka vplača v sklad, se štejejo kot naložba banke. Zaradi njihovega vplačila se premoženje banke ne zmanjša. K varstvu bank vplačnic pomembno prispeva tudi dejstvo, da se sredstev tega sklada ne sme porabiti za kritje izgub banke v težavah, ampak samo za dokapitalizacijo bank, ko so bančne bilance že očiščene izgub.

Predlog zakona obenem tudi formalizira položaj Banke Slovenije, ker jo določa kot organ, ki izvršuje pristojnosti organa za reševanje.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je pojasnila pisno mnenje in posebej opozorila na 5. in 11. člen zakona.

V razpravi je bilo izpostavljenih veliko vprašanj s strani članov odbora. Člani odbora so spraševali, zakaj se zakon obravnava po nujnem postopku. Vprašali so tudi, za katere banke bo veljal zakon ter katere so tiste, ki v sklad zaradi različnih razlogov ne bodo vplačevale. Zanimalo jih je, kateri del direktive se z zakonom prenaša v naš pravni red in zakaj se prenaša le del ter koliko sredstev se bo nabralo v skladu. Ob tem so izpostavili tudi vprašanje zajamčenih vlog kot gibljive postavke ter kaj pomeni za depozitarje posameznih bank. Zanimajo jih je, kaj bi se zgodilo, če se sklad sprazni in sredstva porabijo ter kakšen je status sredstev v tem skladu.

Izpostavili so neudeležbo visokih predstavnikov Banke Slovenije na seji ter želeli pisno mnenje Evropske centralne banke na zakon. Poudarili so tudi dejstvo, da posledic za slabo delovanje ni in se tako nadaljuje s slabo prakso, ter želeli vedeti, zakaj od saniranih bank država ne zahteva povračila sredstev. Nekateri člani so izrazili zadovoljstvo glede predloga zakona, saj so menili, da morajo tudi banke prispevati k reševanju finančne krize, in menili, da je sprejem zakona boljša alternativa kot morebitni sprejem zakona glede davka na finančne transakcije. Ocene so, da se bo v skladu nabralo približno 350 milijonov evrov in bo tako kar nekaj sredstev namenjenih za morebitne dokapitalizacije bank v težavah ter bo planiranje proračunov zato lažje in bolj realno. Med razpravo so predstavniki Ministrstva za finance in Banke Slovenije podali nekatere odgovore na omenjena vprašanja.

Po koncu razprave je odbor v skladu z drugim odstavkom 130. člena Poslovnika Državnega zbora obravnaval in sprejel amandmaje koalicijskih poslanskih skupin in amandma odbora k 5. členu. Potem je odbor glasoval o členih predloga in jih sprejel. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije - krščanski demokrati.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani gospod državni sekretar, gospod viceguverner, spoštovane kolegice in kolegi!

Danes bo še ena razprava o bankah, o slovenskih državnih bankah. Veliko razprav smo že imeli, nekaj je bilo dobrih rešitev, vendar vprašanje, kaj imajo naši ljudje od tega. Kje je ključni problem? Ključni problem je v tem, da v Sloveniji nismo bili sposobni, nismo imeli te politične moči, da bi banke pravi čas privatizirali. Mi smo v skupini osmih držav, kjer ima država večinsko lastniško vlogo oziroma večinski lastniški delež v bankah, in te države so: Kostarika, Šrilanka, Etiopija, Indija, Irak, Sirija, Kuba, Slovenija. Slovenija je članica Evropske unije, edina v tej skupini. Pred kratkim sem govoril s predsednikom Albanije. Povedal je, da so že davno banke privatizirali. Res je tudi to, da bi se privatizacija verjetno zgodila, če bi v času samostojne Slovenije imeli vsaj v enem mandatu čisto desno vlado. Nikoli je nismo imeli! Zato smo danes tukaj, kjer smo, in se ukvarjamo s strahotnimi problemi, z javnofinančnimi problemi in očitno ne znamo vklopiti spomina, ker spomin ljudje uporabljamo tudi zato, da ne ponavljamo napak. Seveda to sedaj ni kritika te vlade in te sestave ministrske ekipe, ampak skrajni čas je, da Državni zbor na predlog Vlade sprejme ukrepe, ki bodo učinkovali pozitivno tudi za naše ljudi. Zato tudi zaradi bank nam tako strahovito

narašča javni dolg. Najnižji je bil konec leta 2008, ko smo mi zapuščali vlado. Danes je ta dolg takšen, da če gledam z gospodarskimi očmi, se sprašujem, kdaj bomo sploh v Sloveniji lahko imeli neko gospodarsko dejavnost, ki bi lahko prenesla kalkulacijo, v kateri je 1,1 milijarde za obresti. To je problem nas in naših rodov, ki prihajajo za nami.

Za sanacijo slovenskih bank smo doslej porabili ali pred kratkim 5 milijard davkoplačevalskega denarja. K bančni sanaciji so morali prispevati tudi imetniki podrejenih obveznic saniranih bank, ki so bili razlaščeni v celoti. Njihov prispevek je znašal skoraj 0,5 milijarde evrov, pa s tem sanacija bančnega sistema niti približno še ni končana. Pred kratkim smo davkoplačevalski denar namenili za dokapitalizacijo oziroma poddržavljene Banke Celje. Že v kratkem pa nas po napovedi Ministrstva za finance čaka še sanacija Gorenjske banke in kot da še to ni dovolj, poslušamo zgodbe o nastajanju spet nove bančne luknje v že saniranih bankah.

Skrajni čas je, kolegice in kolegi, da se sredstva za sanacijo bank zagotovijo iz drugih virov, ne iz davkoplačevalskega denarja. Zato samo idejo o posebnem skladu za reševanje bank pozdravljamo. Banke morajo po našem prepričanju najprej same podati svoj prispevek k reševanju bank, ki bodo v bodoče zašle v težave. Končno nas, hvala bogu, takšnim rešitvam zavezuje tudi evropska direktiva številka 59, sprejeta letos. Vendar, da ne bo pomote, krščanski demokrati podpiramo idejo o ustanovitvi reševalnega sklada za banke, ne pa tudi same realizacije te ideje, kot jo je Vlada prinesla v Državni zbor. Najprej poudarjamo, da je vsebina tega zakona tako pomembna, da bi jo bilo treba obravnavati po rednem in nikakor ne po nujnem postopku. To je ključni in prvi problem. Dalje, po našem prepričanju sodi materija ustanavljanja sklada za reševanje bank v sistemski zakon, v Zakon o bančništvu. Kot smo razumeli, je bila ustanovitev takega sklada za reševanje bank prvotno tudi zamišljena znotraj tega zakona. Očitno pa je Ministrstvo za finance s pripravi celovitih zakonskih rešitev zamujalo oziroma predloga novele Zakona o bančništvu ni uspelo pravočasno uskladiti z drugimi deležniki, zlasti z Banko Slovenije, ECB, Združenjem bank Slovenije in ostalimi institucijami. Te zamude niso dobra popotnica tej vladi.

Kot sem že povedal, zmanjkuje mi časa, poslanci Nove Slovenije - krščanskih demokratov tega predloga zakona ne bomo podprli.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Alenka Bratušek bo predstavila stališče Poslanske skupine Zavezništvo Alenke Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS ZaAB):
Spoštovani prisotni!

V zadnjih letih se je veliko razpravljalo o tem, ali in kako reševati bančni sistem. Prvi ukrepi za ohranitev stabilnosti slovenskega finančnega sistema, ki so bili usmerjeni v odpravljanje dvomov o stabilnosti in učinkovitosti slovenskega finančnega sistema, so bili pravzaprav sprejeti že konec leta 2008. V letu 2012 je takratna vlada pripravila ukrepe za krepitev stabilnosti bank. Dobili smo Zakon o ukrepih Republike Slovenije za krepitev bank, katerega sestavni del sta Družba za upravljanje terjatev bank in Sklad za stabilnost bank. V lanskem letu smo dodatno sprejemali Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu, ki je delno implementiral tudi direktivo, ki ureja nabor instrumentov za zgodnje odkrivanje in posredovanje v nestabilnih ali propadajočih finančnih institucijah. S tako ureditvijo se zagotavlja, da izgube najprej prevzamejo delničarji, za njimi pa upniki pod pogojem, da noben upnik ne utrpí večjih izgub, kot bi jih imel ob prenehanju institucije. Kot je znano, so bila prav ta določila upoštevana in uporabljena ob sanaciji bančnega sistema konec leta 2013. Imamo torej Sklad za stabilnost bank, ki je bil vzpostavljen skladno z Zakonom o ukrepih Republike Slovenije za krepitev bank in je namenjen zgolj bankam, ki so deležne ukrepov po tem zakonu. Imamo tudi direktivo, ki smo jo nekaj že prenesli v Zakon o bančništvu, in danes imamo pred seboj Predlog zakona o organu in skladu za reševanje bank. Ideja organa, da naj banke same prispevajo v sklad, ki se bo uporabljal za morebitne dokapitalizacije, je seveda všečna, predvsem zato ker v tem primeru ni potrebno dodatno uporabiti davkoplačevalskega denarja. Banke same prispevajo k svojemu reševanju.

Po predlogu zakona, ki ga imamo danes na mizi, bo Banka Slovenije v ta namen vzpostavila sklad za reševanje, v katerega bi bančni sektor vlagal na pošten in sorazmeren način. Sklad za reševanje se tudi ustanavlja za določeno obdobje, in to za obdobje desetih let. Namenjen financiranju reševanja bank v okviru izrednih ukrepov, ki jih banki izreče Banka Slovenije.

Na matičnem delovnem telesu se je odprlo kar nekaj dilem: vprašanje glede zajamčenih vlog kot gibljive postavke in kaj tak sklad pomeni za depozitarje posameznih bank; vprašanja glede morebitne situacije, če se sklad sprazni in sredstva porabijo, ter kakšen je status sredstev v skladu. Potem je tu tudi vprašanje glede odgovornosti in status takšnega sklada, ki – mimogrede – ni pravna oseba. Torej, odprlo se je kar nekaj pomembnih vprašanj, na nekatera smo, na druga pač nismo dobili zadovoljivih odgovorov. Bistveno, kar ni bilo odgovorjeno, pa je, zakaj se tako mudi s sprejemom tega zakona.

Glede na mnenje Evropske centralne banke je jasno, da je ta zakon sestavni del Zakona o bančništvu, ki se pripravlja že nekaj

časa. Prej smo slišali v uvodu, da naj bi danes Vlada tudi odločala o tem zakonu, zato upam, da bomo tako predstavnik Vlade kot danes tudi od predstavnika Banke Slovenije dobili odgovor, zakaj je treba ta del izločiti iz systemskega zakona, in mogoče tudi podatek, katera banka že čaka na reševanje iz tega novoustanovljenega sklada.

Glede na vse dileme, na katere nismo dobili odgovora, se bomo v naši poslanski skupini tekom razprave odločili, ali bomo zakon podprli ali ne. Žal mi je, da smo uro in petnajst minut izgubili za to, da smo dobili med sebe kompetentnega predstavnika Banke Slovenije, čeprav mislim, da bi glede na pomembnost teme še vedno bilo prav, da bi z nami bil guverner Banke Slovenije. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Maruša Škopac bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke Mira Cerarja.

MARUŠA ŠKOPAC (PS SMC): Hvala za besedo, spoštovani predsedujoči!

Cilj predloga zakona je zagotoviti ustrezne instrumente za učinkovito obravnavanje bank v težavah, zlasti vzpostavitev sklada za reševanje bank kot posebnega državnega instrumenta za stabilizacijo finančnega sistema. S tem zakonom Vlada prenaša v pravni red Slovenije direktivo EU, katere rok za implementacijo je konec letošnjega leta. Zakon namreč določa, da bo Banka Slovenije prevzela naloge organa za reševanje. Hkrati se določa, da se ustanovi sklad za reševanje bank. Ta sklad bo skupno premoženje bank, ki ga bo upravljala, zastopala in predstavljala Banka Slovenije. Sredstva, ki jih banke vplačajo v sklad, predstavljajo naložbo banke. Ta naložba se banki izplača ob njeni likvidaciji ali v primeru likvidacije sklada.

Sredstva sklada se bodo lahko uporabila za reševanje bank, če za njihovo uporabo obstoji javna korist. Predlog namreč določa, da se sredstva sklada lahko uporabijo za financiranje izvajanja izrednih ukrepov, ki jih na podlagi zakona, ki ureja bančništvo, izreče Banka Slovenije le, če je zagotovitev sredstev sklada v zvezi z izrednimi ukrepi v posamezni banki nujna, da se zagotovi stabilnost finančnega sistema. Tukaj je treba poudariti, da se sredstva tega sklada ne smejo porabiti za kritje izgube banke v težavah, ampak samo za dokapitalizacijo bank, ko so bile bančne bilance že očiščene izgub. Predlog zakona tako predstavlja pomembno zagotovilo za načrtovano izvajanje proračuna Republike Slovenije brez morebitnih novih izrednih obremenitev iz naslova reševanja bank. Z vzpostavitvijo pogojev za uporabo navedenih aktov v Republiki Sloveniji se bo okreplil nadzor nad poslovanjem bank ter njihova odpornost na morebitne

zaostrene pogoje poslovanja, s čimer se bo okrepila tudi stabilnost gospodarstva.

V Poslanski skupini SMC pozdravljamo rešitev, na podlagi katere bodo banke morale same reševati težave, v katerih se znajdejo. Moralno tveganje, da bo državni proračun reševal banke, je tako toliko manjše. Prav tako je ustanovitev sklada v svojem mnenju pozdravila Evropska centralna banka. Vsekakor je pozitivno, da predlog zakona nadalje močno krepí položaj imetnikov zajamčenih vlog, saj predvideva ustanovitev sklada za jamstvo vlog, ki bo s sredstvi razpolagal že pred nastankom potrebe po izplačilu vlog. Zakon o bančništvu namreč določa višino zajamčene vloge, sedaj pa se določa tudi sklad, ki bo ta sredstva izplačal varčevalcem.

Poslanska skupina SMC bo Predlog zakona o organu in skladu za reševanje bank podprla. S sprejetjem zakona se bo namreč preprečilo težko popravljive posledice za delovanje države, saj vsi navedeni ukrepi zagotavljajo varen in na zaostrene okoliščine poslovanja odporen finančni sistem. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Marko Pogačnik bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za besedo. Spoštovani viceguverner, spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

O bankah in sanaciji bančnega sistema je bilo že veliko razprav v Državnem zboru, še več pa jih je bilo na račun sanacije bančnega sistema in porabljenega davkoplačevalskega denarja. Slovenija je edina izmed tranzicijskih držav, v kateri je bilo treba že drugič na račun davkoplačevalcev sanirati bančni sistem. Leto dni nazaj smo s približno 5 milijardami evrov sanirali slovenske banke. Potem smo poslušali tako besede tedanje predsednice vlade kot predstavnikov Banke Slovenije, da imamo po tej sanaciji v Evropi najbolj zdrave banke. Potem so prišli stresni testi, ki jih je izvedla Evropska centralna banka, in dve največji slovenski sistemski banki sta na teh stresnih testih padli, pol leta nazaj smo pa poslušali, da imamo najbolj zdrave banke.

Danes imamo v Državnem zboru ponovno nek predlog zakona, ki naj bi pripomogel k sanaciji bančnega sistema. Poslanci Slovenske demokratske stranke smo že na Odboru za finance zastavljali vrsto vprašanj predstavnikom Vlade, predstavnikom Banke Slovenije, kajti v Slovenski demokratični stranki ocenjujemo, da je ta zakon napisan pomanjkljivo, ima precej pravnih praznin, ne nazadnje pa tudi nismo dobili odgovorov na vrsto zastavljenih vprašanj, ki smo jih posredovali.

Ključno vprašanje, ki si ga zastavljamo v Slovenski demokratični stranki pri tem zakonu, je, zakaj pri tem zakonu ni priloženega mnenja Evropske centralne banke. Po naših informacijah se glede na evropski monetarni sistem brez soglasja Evropske centralne banke naj ne bi sprejemalo nobenega zakona. Po informacijah, ki so nam jih dali predstavniki Ministrstva za finance oziroma Banke Slovenije, naj bi dobili od Evropske centralne banke samo ustno zagotovilo, ustno pojasnilo, pisno mnenje pa naj bi dobili v roku štirih tednov. Predlagateljica Vlada je na nek način zavajala, ko je poleg predloga zakona podala mnenje Evropske centralne banke v zvezi z Zakonom o bančništvu, ZBan-2, ki nima nobene zveze s predlaganim zakonom, ki ga imamo danes na mizi. Na drugi strani se sprašujemo, zakaj tako hitimo, zakaj je treba ta zakon sprejeti tako hitro in po nujnem postopku. Dejstvo je, da evropska direktiva določa, da naj bi se podobni skladi v Evropi ustanovili do konca leta 2016. Dejstvo je, da podobnega sklada, kot ga predvideva ta zakon, nima v danem trenutku niti ena izmed držav Evropske unije.

Samo za primer. Nemčija ima plan ustanoviti ta sklad, ima plan ustanoviti sklad v roku osmih let in ima tudi, bi rekel, precej drugačno shemo. Ima plan sklada v višini 20 milijard evrov, v danem trenutku so pobrali 400 milijonov evrov, ampak predvsem, da se bo ta sklad napajal iz dobičkov bank. V Sloveniji pa predvidimo, da bo ta sklad polnjen v zvezi z zajamčenimi vlogami in to pomeni, da bodo ponovno to vlagatelji oziroma davkoplačevalci, kajti dejstvo v Sloveniji je, da večina ima bank že nacionaliziranih. Prejšnji teden smo nacionalizirali Banko Celje.

Vprašanja, ki smo jih zastavili, so bila zelo korektna in konkretna, vendar nekih odgovorov nismo dobili. Vprašanje je, zakaj k pripravi tega zakona ni bilo povabljenega Združenja bank Slovenije. Zakaj niso bile povabljene banke, ki bodo sodelovale? Nismo dobili niti enega odgovora na to, kakšno je mnenje banke v zvezi s tem zakonom, kakšno je mnenje Združenja bank. Ne nazadnje glede na vse pomanjkljive odgovore, ki smo jih dobili, v Slovenski demokratični stranki ocenjujemo, da je ta zakon škodljiv, da je napisan pomanjkljivo, da ima vrsto pravnih praznin in da bi sprejetje takega zakona po hitrem postopku brez neke javne razprave, brez udeležbe udeležencev, ki so tukaj prispevali, bil lahko škodljiv tako za bančni sistem v Sloveniji kot za davkoplačevalce. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Marija Antonija Kovačič bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojujencev Slovenije. Izvolite.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Spoštovani podpredsednik, spoštovani gostje, poslanke in poslanci!

S Predlogom zakona o organu in skladu za reševanje bank se v naš pravni sistem deloma prenaša direktiva EU, katere namen je prenos bremena reševanja bank na sam bančni sektor. Direktiva ureja nabor instrumentov za hitro posredovanje v nestabilni kreditni instituciji, tako da se zagotovi kontinuiteta njenih finančnih in gospodarskih funkcij. Tako s to ureditvijo zagotavlja, da izgube najprej prevzamejo delničarji in upniki finančne institucije, zato je bistvena novost, ki jo prinaša predlog zakona o ustavitvi sklada za reševanje bank. Ustanovi in upravlja ga Banka Slovenije, in sicer se ustanavlja za obdobje 10 let.

Sklad za reševanje je namenjen financiranju reševanja bank v okviru izrednih ukrepov, ki jih banki izreče Banka Slovenije. Tako se uvaja obveznost bank, da zagotovijo sredstva v sklad za reševanje do višini 2,3 % vsote vseh zajamčenih vlog pri vseh bankah. Sredstva za delovanje sklada se zagotavljajo z vplačilom ustanovnih denarnih sredstev in izrednih vplačil sredstev. Glede na to, da je v Sloveniji približno za 15 milijard evrov zajamčenih vlog, bi bila vrednost sredstev, ki naj bi se vplačala v sklad 195 milijonov evrov, vrednost jamstev pa 150 milijonov evrov. V primeru, da banka zaradi vplačila ne bo zagotavljala ali v naslednjih šestih mesecih verjetno ne bo izpolnjevala zahtev glede kapitalske ustreznosti in ustrezne likvidnosti v skladu z zakonom, ki ureja bančništvo, pa Banka Slovenije od take banke ne zahteva vplačil denarnih sredstev.

Sklad predstavlja premoženje bank, sredstva, ki jih banka vplača v sklad, pa pomenijo naložbo te banke in se bodo banki izplačala ob njihovi likvidaciji ali v primeru likvidacije sklada. Sklad se bo tako financiral iz prispevkov finančnega sektorja in bo zagotavljal financiranje morebitnih ukrepov reševanja bank v težavah.

Seveda si vsi želimo, da bi naše banke dobro poslovale in učinkovito kreditirale gospodarstvo ter da bi jih v prihodnje morali čim manjkrat reševati z denarjem davkoplačevalce, saj vsi dobro vemo, kakšna sredstva davkoplačevalcev so bila porabljena za minule sanacije bank. Zato bomo v Poslanski skupini DeSUS predlog zakona potrdili z upanjem, da bo dosegel svoj namen in da bo v primeru novih potreb po reševanju bank seveda pokrila ta novoustanovljeni sklad in ne državni proračun oziroma bo zaradi tega šlo iz državnega proračuna vsaj bistveno manj sredstev za reševanje bank. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Luka Mesec bo predstavil stališče Poslanske skupine Združena Levica, izvolite.

LUKA MESEC (PS ZL): Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovani zbor!

V Združeni levici ne nasprotujemo zamisli reševalnega sklada, v katerega bi komercialne banke prispevale sorazmerne deleže sredstev za protikrizne ukrepe, nasprotujemo pa temu, da se je Vlada Republike Slovenije v nasprotju z nekaterimi drugimi državami odločila, da bo pristojnost organa za reševanje bank dobila Banka Slovenije. Temu nasprotujemo iz treh razlogov.

Prvi je konflikt interesov. Banka Slovenije je namreč organ, ki aktivira oziroma ki odredi izredne ukrepe v finančnem sektorju, kar je predpogoj za aktiviranje tega sklada za reševanje. S tem predlogom zakonskim, ki ga danes obravnavamo, pa Banka Slovenije dobiva še moč, da določi, koliko in kakšna bodo sredstva, ki jih bodo v sklad prispevale posamezne banke. Določila bo naložbeno politiko sklada, ki deluje v njenem okviru, in, kar je najpomembnejše, odločala bo o uporabi sredstev sklada v konkretnih primerih. Zakon sicer določa, da mora biti Banka Slovenije, ko deluje v vlogi organa za reševanje, ločena od tiste Banke Slovenije, ki deluje v vlogi organa za regulacijo finančnega sistema. Ampak ta določa je podobna izjavam o izogibanju konfliktov interesov, ki jih uprava Slovenskega državnega holdinga v dobri veri podpisuje s svetovalnimi firmami, ki hkrati zastopajo Slovenski državni holding kot prodajalca, kot na drugi strani so sami deležniki v podjetjih, ki kupujejo slovenska podjetja. Skratka, s tem zakonom dobiva vodstvo Banke Slovenije nove pristojnosti, načelo ločenosti pa je samo kozmetični dodatek in ga ne moremo jemati resno.

Drugi razlog, zakaj nasprotujemo temu, da te pristojnosti dobi Banka Slovenija, je nedemokratičnost. Banka Slovenije je namreč domnevno neodvisna institucija, kar pomeni, da je neodvisna od državljanov, ne pa tudi od interesnih skupin, ki obvladujejo finančni sektor. Naj vas spomnim, da vodstvo Banke Slovenije ne odgovarja nobenemu demokratičnemu izvoljenemu organu, nanj ne more vplivati ali ga zamenjati niti Državni zbor. In ker v Združeni levici nasprotujemo temu, da oblastne funkcije izvajajo nedemokratične ustanove, nasprotujemo tudi povečevanju njihovih pristojnosti.

Tretji razlog, zakaj nasprotujemo temu, pa je preteklo delovanje Banke Slovenije. Če spomnim samo na nekatere primere, v hazardskem obdobju v letih od 2006 do 2008 Banka Slovenije ni storila popolnoma nič, da bi omejila zadolževanje bank v tujini in rast posojil v gospodarstvu in da bi preprečila pregrevanje gospodarstva. Izgube slovenskih bank in podjetij, s katerimi se soočamo danes, pa so v veliki meri posledica prav dogajanja pred krizo, ki ga Banka Slovenije ni zaustavljala, ampak celo pospeševala.

Drugič, spomladi leta 2010 je Banka Slovenije, eno leto pred drugimi državami

evrskega območja, zaostri la zahteve po kapitalski ustreznosti. S tem je sprožila kapitalski krč, ki traja že peto leto in je eden od glavnih vzrokov za izgubo delovnih mest in drugo recesijo.

Tretjič, decembra 2013 je Banka Slovenije odredila dokapitalizacijo bank in razlastitev malih delničarjev in imetnikov podrejenih obveznic, za kar bomo verjetno državljani nekoč plačali odškodnino.

Četr tič, Banka Slovenije je sodelovala tudi pri stresnih testih, ki so bili objavljeni oktobra letos in tudi v tem primeru je dopustila, da je bila Slovenija obravnavana praktično najstrožje od vseh evropskih držav in zato so bili rezultati stresnih testov za slovenske banke izjemno neugodni.

In zadnjič, Banka Slovenije je soodgovorna tudi za odločitve o tem, katere terjatve bodo prenesene na DUTB in s kakšnimi popusti, in kolikor vem, DUTB do sedaj ni uresničila svojega mandata. Kljub 3,5 milijarde evrov sredstev, ki smo jih namenili iz proračuna v slabo banko, plus državna poročta, se kreditni krč ni sprostil. Nasprotno, krediti padajo letos že kar po 26,53 %. To so podatki iz septembra.

Če zaključim, zato ker niti Državni zbor niti Vlada nimata pravih mehanizmov za nadzor delovanja Banke Slovenije, kaj šele za usmerjanje delovanja, in ker odgovornost za nastali položaj ni pojasnjena, v Banki Slovenije pa ostajajo isti ljudje in ista mentaliteta, zakona, ki bo Banki Slovenije dodal dodatna pooblastila, s katerimi bo prišla tudi v konflikt interesov, v Združeni levici ne bomo in ne moremo podpreti. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod dr. Franc Križanič bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov in se mu istočasno opravičujem za vrstni red.

DR. FRANC KRIŽANIČ (PS SD): Spoštovani predsedujoči, spoštovani gostje, spoštovani visoki zbor!

Slovenija je po odigrani vlogi poizkusnega zajca v letu 2013 in 2014 za sanacijo bančnega sistema namenila po različnih ocenah od 3,5 milijarde do 5 milijard davkoplačevalskega denarja. Posledično se je zvišal primanjkljaj, ki je lani znašal 14,6 % bruto domačega produkta, 10,1-odstotne točke je šlo na račun dokapitalizacije, kar je očitno zvišalo javni dolg – minister govori že o 30 milijardah. Oktobra letos so bili objavljeni rezultati novih stresnih testov, ki so pokazali, da bi po neugodnem scenariju konec leta 2016 dve banki, NLB in NKBM, izkazovali manjši kapitalski primanjkljaj, navkljub obsežni dokapitalizaciji naj bi ta primanjkljaj znašal 65 milijonov evrov. Tega naj bi pokrili sami z državnimi dobički in brez vnovične dokapitalizacije.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov smo kritični do napovedi o morebitnih novih dokapitalizacijah bank. Napovedi prihajajo iz vrst bankirjev in so se pojavile po predstavitvi stresnih testov. Po več kot 3,5-milijardni do 5-milijardni injekciji, ki naj bi bila potreben predpogoj za sanacijo finančnega sistema, ta naj bi bil potem predpogoj za sprostitev kreditnega krča, ta naj bi bil predpogoj za okrevanje gospodarske aktivnosti, ugotavljamo, da to logično sosledje manjka. Po podatkih Banke Slovenije se kreditni krč nadaljuje, zgodilo se ni nič na področju pospešitve kandidiranja, naznanjajo se celo novi pogoji, gospodarstvo naj bi se prestrukturiralo, naj bi doseglo raven, da kreditov sploh ne rabi, in potem bi pa dejansko bile pripravljene banke kreditirati. Seveda denar leži in podatki Biltene Banke Slovenije, ki je verjetno ena naših najboljših statističnih publikacij s tega področja – ta ustanova ima tudi svoje dobre strani –, kažejo, da ležijo v kratkoročnih plasmajih poslovnih bank in centralne banke v tujini.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov delimo skrb za javnofinančno stanje v državi, saj to pušča težko popravljive posledice za socialno podobo celotne družbe. Zato v izogib podobnim scenarijem, kot smo jim bili priča konec lanskega leta, opozarjamo, da morajo banke same zagotoviti ustrezno zavarovanje poslovnih tveganj in same sprejeti odgovornost za odpravljanje morebitnih kapitalskih primanjkljajev. Vloga države naj bo omejena le na zagotovitev primerne mehanizma, ki bo banke k temu spodbujal. Po našem prepričanju je predlagani zakon za reševanje bank s tem skladom prvi in primeren korak pri vzpostavljanju pravnega okvirja, ki bo razbremenil proračun in posledično davkoplačevalce v podobnih primerih v prihodnje.

Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora je v mnenju opozorila, da bi obveznost vplačila bank v novi sklad za reševanje lahko pomenil poseg v ustavno varovano svobodo gospodarske pobude. Ta se lahko omeji le, če je za to izkazana javna korist in ustreza načelu sorazmernosti. Ker je predlagana rešitev zakonska, predlagatelj pa je seveda Ministrstvo za finance oziroma Vlada, usklajena z Banko Slovenije in temelji na evropski direktivi, Socialni demokrati upamo, da je tudi pravno domišljena. Ne nazadnje je po zagotovitvi državne sekretarke pozitivno oceno tej rešitvi dala tudi Evropska centralna banka.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov smo v zvezi s pravno subjektiviteto sklada za reševanje bank in načinom upravljanja izrazili nekaj pomislekov, rešitev, da s skladom upravlja Banka Slovenije, za nas ni sporna, več vprašanj pa smo naslavljali v zvezi z določbo, da sklad nima pravne osebnosti in da upravljavec, se pravi Banka Slovenije, ne nosi nikakršne odgovornosti za delovanje sklada. Del odgovorov smo pridobili s pojasnili predlagatelja

zakona, del odgovorov smo vnesli oziroma del rešitev smo vnesli potem z amandmaji koalicije oziroma amandmaji, ki so bili sprejeti že na odboru. Pričakujemo pa, da bo praksa pokazala, da bo Banka Slovenije vendarle upravljala s tem skladom po principu dobrega gospodarja.

Na koncu upamo, da sklad ne bo služil zlorabi pri nacionalizaciji še kakšne donosne in varne slovenske banke. Tiste, ki so bile deležne pomoči, so namreč sedaj prekapitalizirane, imajo preveč kapitala, ne morejo ustvariti donosnosti v ta kapital, ob danem obsegu poslov še naprej krčijo kredite gospodarstvu ter so na "jedilniku" različnih prevzemnikom, in to prevzemnikov po zelo "razumni ceni" daleč pod / znak za konec razprave/ vrednostjo teh bank.

Socialni demokrati bomo ta zakon podprli z amandmaji koalicije, če se bodo pojavili, podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o členu in vloženih dveh amandmajih Slovenske demokratske stranke.

Pred razpravo dovolite samo opozorilo. Gospoda mag. Janeza Fabijana obveščam, da ima tu status predstavnika Vlade, zato prosim, da ko se bo hotel javiti za besedo, da to naredi z dvigom roke in časovno gre vaš čas v čas, ki pripada sicer Vladi.

Torej v razpravo dajem 14. člen in amandma Slovenske demokratske stranke. Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo.

Imam proceduralni predlog. Glede na to, da se je seji Državnega zbora po precejšnjih mukah pridružil viceguverner Banke Slovenije, glede na dejstvo, da na Odboru za finance ni bilo ne guvernerja ne viceguvernerja, da je bila vrsta vprašanj, na katere nismo dobili odgovore, na kar smo nekatere poslanske skupine tudi opozorile v stališču, bi predlagal, da za začetek viceguverner da nekaj odgovorov oziroma nekaj pojasnil v zvezi s tem predlaganim zakonom in da ne začnemo takoj z amandmajem. Mislim, da je tudi v interesu Banke Slovenije, tako v interesu predlagatelja, naj bi bilo, da tako nas poslance kot širšo javnost seznanijo s podrobnostmi tega predlaganega zakona in da poskušajo odgovoriti na nekatera vprašanja, katera niso bila odgovorjena na Odboru za finance, in problematika, ki je bila danes izpostavljena v stališču nekaterih poslanskih skupin. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Mag. Pogačnik, hvala lepa.

V razpravo sem dal 14. člen in amandma, ampak gospod viceguverner je takoj dvignil roko in mislim, da bo v zvezi z amandmajem tudi verjetno še povedal kaj širše.

Izvolite, gospod mag. Janez Fabijan.

MAG. JANEZ FABIJAN: Najlepša hvala, gospod podpredsednik.

Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci! Žal nam je, a danes smo prejeli vabilo ob 11.30 uri v Banko Slovenije, guverner je na poti v Frankfurt, prav tako viceguverner Bohnec. Kolegica, ki je to področje pokrivala, je žal na bolniški, vendarle se ne izogibamo nobene odgovornosti. Na odboru so bili trije naši strokovnjaki, ki so zakon pripravljali.

Mi seveda ne mislimo, da nas Evropa sili časovno v ta zakon, vendar mi smo pripravili celovit Zakon o bančništvu, kot veste, in vsaj ta moment, ki je deloma usklajen po sanaciji bank, restrukturiranju gospodarstva, pa potem konsolidacija javnih financ, ki sledi in katere napore ste naredili s fiskalnim pravilom, je to v kontekstu tega, da se prvič pravzaprav pove in začne jasno in glasno, da se ne uporablja več davkopačevalskega denarja. Vemo, da je vrsto vprašanj s strani bank, ki so legitimna in seveda tudi s strani njihovih cehovskih združenj kot interesnih združenj, vendar tudi kot nadzornik menimo, da je treba čimprej ta del zakona sprejeti, čeravno seveda tudi del Zakona o jamstveni shemi kakor tudi o kreditnem registru, in da bosta tista dva dela počakala na celotni zakon.

Torej, ključni argument je nič več davkopačevalskega denarja v bančni sistem, odgovornost bank na končni instanci njihovega upravljanja. To pa ne pomeni, da je v tem trenutku kakršnakoli slaba situacija v bančnem sistemu; obratno. Dosegli smo stabilizacijo, depoziti rastejo v velikih državnih bankah, vrnilo se je zaupanje. Tisto, kar je zaskrbljujoče, je, da še padec kreditne rasti nismo vsaj zaustavili oziroma povečali kreditno rast, vendar je razlog tudi na zadolženosti nefinančnega sektorja, podjetij, kjer pa so uspehi vendarle doseženi, to moram povedati. V zadnjem letu in pol dni so banke skupaj z Združenjem bank v okviru načel prestrukturiranja v okviru spremembe zakona o insolventnosti dosegle – skoraj 36 oziroma 30 jih je že podpisalo, še šest sporazumov je v teku velikih poslovnih sistemov, to pomeni veliko finančno stabilnost, to pomeni, recimo, preko 300 milijonov bi bilo potencialno skoraj davčnih prihodkov, lahko ob bankrotih tudi še enkrat toliko odhodkov, to pomeni veliko stabilizacijo za njihove medsebojno povezane ekonomije, za njihove dobavitelje, za kupce.

Nadaljnji naporji bodo narejeni v smeri srednjih in manjših podjetij prestrukturiranja. Evropska komisija kakor tudi pred kratkim Mednarodno denarni sklad prosi Banko Slovenije, da je na tem področju še naprej proaktivna. Mi pripravljamo, smernice smo poslali bankam, ker pripravljajo tudi proticiklično delovanje. Tam, kjer so že uspehi v prestrukturiranju, ki se kažejo v izboljšavi denarnih tokov, bomo seveda tudi proticiklično delovali s slabitvami in rezervacijami. Tam se bo

zmanjšal pritisk na kapital bank. Upamo, da bo to pospešilo potem tudi zaustavitev padca kreditne rasti in začelo... Banke pa seveda s temi procesi silimo, da so blizu komitentom in da poznajo komitente, da je lokacija seveda sedaj denarja z manjšim tveganjem v produktivne namene v podporo gospodarske rasti.

Bilo je tudi vprašanje glede konfliktov interesov. Tudi to vprašanje razčističujemo znotraj hiše, kako bomo ločili sklad za reševanje in naše upravljanje sredstev. Do sedaj je Banka Slovenija lastne naložbe dobro upravljala. Rezultat je, da smo v proračun v vseh teh letih plačali preko 300 milijonov dobička. Da ga redno vplačujemo vsako leto, tudi v večjem obsegu v zadnjih letih, in to je tudi pravilno – kot ga določa zakon. Banka Slovenije, vodstvo je odgovorno po Zakonu o Banki Slovenije Državnemu zboru in posebnemu odboru.

Kot rečeno, mi mislimo, da je ta korak konsistenten in ga mora država, Republika Slovenija, narediti čim prej in da bomo operativne stvari rešili z bankami skupaj. Mislimo, da je izvedljiva shema. Nekatera vprašanja so tudi na način vplačila: po nemškemu modelu je res sukcesivno, vendarle pa v tem trenutku naše banke razpolagajo z veliko likvidnostjo. V Banki Slovenije v bilanci držijo milijardo 200 milijonov na današnji dan po negativni obrestni meri; se pravi, da na denar, ki ga imajo pri nas, celo plačujejo obresti na ta denar. Po drugi strani ima tudi veliko likvidnost država. Ni tega efekta prenosa sanacije v gospodarstvu in to je ključno in zato ta element odgovornosti bank za kreditiranje in tudi ta element čimprejšnjega sprejetja tega dela zakona v tem kontekstu je izrednega pomena. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, mag. Pogačnik. Proceduralno? Postopkovno.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Hvala, predsedujoči, za dano besedo.

Sedaj pozdravljam ta del, za katerega se je odločil viceguverner, da poda določene odgovore, ampak jaz bi izkoristil to priložnost tudi v zvezi s proceduralnim vprašanjem oziroma proceduralnim postopkom, in sicer gre za pomembno zadevo in res naprošam spoštovane viceguvernerja, da mogoče na katero vprašanje ali pa pomembne zadeve, ki so bile izpostavljene danes tudi v stališčih poslanskih skupin, da se bomo ne nazadnje potem tudi lažje odločili, ali bomo ta zakon podprli ali ga ne bomo podprli, da bi odgovoril na zame ključna vprašanja. Zakaj se s tem zakonom tako mudi, zakaj je ta zakon po nujnem postopku in zakaj ni to ostalo v predlogu, kot je bil na začetku, in sicer da ta sklad ostane v okviru Zakona o bančništvu oziroma ZBan-2.

Drugo pomembno vprašanje – kaj je v zvezi z mnenjem Evropske centralne banke?

Zakaj ste na odbor dali mnenje, ki je bilo v povezavi s pripravljenim Zakonom o bančništvu, ZBan-2? Kdaj bo mnenje Evropske centralne banke na ta zakon, ki ga bomo danes sprejeli? In, ali je dopustno, da Državni zbor oziroma Vlada predlaga ta zakon brez mnenja Evropske centralne banke?

Drugič – zakaj se te odločili za takšno shemo? Dejstvo je, da ta sklad bo moral biti napolnjen v treh mesecih. Izpostavil sem že primer Nemčije; Nemčija si je dala za to osem let časa, mi tukaj tri mesece. Zakaj ste se odločili, da se bo ta sklad polnil iz naslova zajamčenih vlog? Vemo, tukaj notri, da Nemčija nekako ta sklad bo poskušala napolniti iz naslova dobičkov in tudi v povezavi z bilančno vsoto bank. Zakaj se niste pri nas odločili za podobno zadevo? Ali da bi bilo samo nekaj teh zadev vplačanih v zvezi z bilančno vsoto?

Zanima me, katerim dvema bankama oziroma katerim bankam v Sloveniji ne bo treba prispevati sredstev v ta sklad. Zakaj k pripravi tega zakona ni bilo povabljen Združenje bank oziroma banke? Zanima me, kakšno je danes mnenje Združenja bank Slovenije in posameznih bank na ta predlog zakona – ki bodo morala biti vplačana. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

K besedi se je prijavil gospod Metod Dragonja, državni sekretar. Izvolite.

METOD DRAGONJA: Hvala lepa.

Glede na vprašanja, ki so bila podana v predstavitvi mnenj poslanskih skupin, bi želel dati nekaj pojasnil oziroma odgovorov na ta vprašanja.

Prvič, zakaj je Vlada vložila ta predlog zakona po nujnem postopku oziroma bolj direktno rečeno, zakaj se mudi. Mi smo povedali: rok za implementacijo direktive je 1. 1. 2015. Rok po direktivi, da se ta sklad napolni, pa je daljši. Vlada in centralna banka sta ocenili, da je smiselno, da se mehanizem in sklad za reševanje bank vzpostavita čim prej, zato da se učinkovito lahko zagotovi izvajanje njegove funkcije. Tudi način polnjenja tega sklada je predviden na drugačen način, kot so se odločile nekatere druge evropske države. V našem primeru je predlog, da se polni sklad z vlogami, ki se izračunajo po metodologiji, ki je tukaj izkazana. Na primer v Nemčiji, ki je bila večkrat referirana, pa banke to vplačujejo iz svojih dobičkov. Zato rabijo za to daljši čas in so pač te rešitve vse znotraj dopustnih rešitev, ki jih nalaga evropska direktiva.

Kako je z mnenjem Evropske centralne banke? Že v uvodu smo pojasnili, da so bile najprej te rešitve predvidene v sistemskem zakonu, Zakonu o bančništvu, in da je to pomemben sistemski zakon, za katerega bi Vlada smatrala neodgovorno, da se vlaga po hitrem postopku, ampak bo zakon vložen po rednem postopku, v katerem bodo lahko vsi

deležniki imeli možnost vplivati na rešitve, na novo dopolnjeno sistemsko ureditev glede delovanja bančništva in vseh tveganj, ki se v bančništvu pojavljajo. Je pa samo za ta del, ki se nanaša na zaščito proračuna pred morebitnimi dodatnimi potrebami po angažiranju sredstev proračuna za zagotavljanje stabilnosti finančnega sistema, pa ocenila, da je že nujen pri izvajanju proračuna za leto 2015. To se pravi, da želimo s tem preprečiti, da bi se eventualno še kakšen problem, ki se lahko pojavi, na podoben način reševal oziroma na enak način, kot je bilo zagotovljeno reševanje bank v dosedanem obdobju.

Vlada Republike Slovenije je pridobila pozitivno mnenje Evropske centralne banke na Zakon o bančništvu in v temu delu tudi na rešitve, ki so predlagane v tem zakonu. Sicer pa velja, kar se tiče soglasij Evropske centralne banke, da se ni treba posvetovati glede določb in pridobivati soglasij v delu, kadar gre za prenos direktiv, saj so bile direktive že predmet posvetovanja v okviru procesov pripravljanja direktiv.

Za ECB prav tako ni ključen naslov zakona temveč vsebina, ki jo zakon rešuje, tako da imamo mnenje tudi pravnih ekspertov znotraj Vlade, da je ECB že dala soglasje na te rešitve, ki so predlagane s tem zakonom, v okviru soglasja na posredovanje Zakona o bančništvu in da teh postopkov pred Evropsko centralno banko ni treba ponavljati.

Potem bi želel dati še pojasnilo na vprašanje, ki je bilo dano s strani gospe Bratuškove, ki je tudi zelo pomembno vsebinsko vprašanje – razlika med skladom za reševanje bank in skladom za stabilnost bank. Sklad za stabilnost bank je določen v Zakonu o ukrepih za zagotavljanje stabilnosti bank in predstavlja namensko premoženje DUTB, slabe banke, in se uporablja v tej funkciji in praktično ima drugi namen in pravzaprav ima namen aktivnega upravljanja s slabimi naložbami bank in to, da se te slabe naložbe opravljajo na način, da bodo omogočile čim večjo vračilo teh sredstev, ki jih je država namenila za izločitev slabe aktive iz banke in da se zagotovi čim večje povračilo sredstev, ki jih je država vložila v slabo banko, hkrati pa tudi učinkovito prestrukturiranje. Tako med tema dvema skladoma ni povezave.

No, kar se pa tiče teh elementov, ki so bili zelo izpostavljeni v delu parlamentarnega odbora, glede pravne subjektivitete sklada, glede tudi potem morebitnih konfliktov interesov – rešitve, ki so predstavljene s predlogom zakona pravzaprav predvidevajo sklad, ki je neke vrste poseben sklad, sui generis sklad, ustanovljen na osnovi tega zakona, nima pravne osebnosti, nima te značilnosti pravne osebe, s skladom pa v celoti opravlja Banka Slovenije. Naša ocena je, da v temu delu ni konfliktosti med pristojnostmi Banke Slovenije kot regulatorja bančnega in finančnega sistema v Republiki Sloveniji in kot upravljavca tega sklada, ker so predvideni tudi ustrezni

mehanizmi, ki zagotavljajo predvsem avtonomijo sklada, kar se tiče uporabe njegovih sredstev oziroma njegovega upravljanja, tako da so ti sistemi nadzora in upravljanja sklada tukaj v celoti ločeni.

S tem mislim, da smo vsaj to glavno glavnino teh vprašanj, ki so bila dana, pojasnili. Vedno znova se pojavlja vprašanje, zakaj se mudi, ali se nekaj prikriva. Še enkrat poudarjam, ta sklad predstavlja blažilnik za to, da pri morebitnih problemih, ki bi se še pojavili v kakšni manjši banki, ne v sistemskih bankah, zaščitimo državni proračun, zaščitimo davkoplačevalce, da vzpostavimo mehanizem, ki je v celoti v skladu z evropsko direktivo, je pa upošteval določene slovenske specifikke in zasleduje cilj, da se ta sklad hitro vzpostavi in da sklad tudi učinkovito deluje. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Nadaljujemo razpravo in prosim, da se prijavite.

Prvi prijavljeni je mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa za besedo, spoštovani podpredsednik. Spoštovani viceguverner, spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi!

Mislim, da je še vedno ostalo pri tem zakonu nekaj nejasnosti, predvsem pa je glavno vprašanje, zakaj se nam pravzaprav tako mudi. Namreč, stalno se pojavlja vprašanje, tako kot smo včeraj sprejemali Zakon o izvrševanju proračunov in smo govorili o terjatvah, kjer smo govorili, da gre za eno terjatev, o kateri ni smelo biti govora, tudi danes verjetno govorimo o nekem subjektu, ki se skriva za tem skladom. Na Odboru za finance in monetarno politiko je bila omenjena v tem primeru Gorenjska banka. Se pravi, ali bomo sedaj, ko smo dejansko iz proračuna dokapitalizirali Novo Ljubljansko banko, Novo Kreditno banko Maribor, Abanko, zdaj bomo še Banko Celje; skratka, v bistvu so to že vse banke, ustanovili nek sklad, zato da bo iz tega poplačana ali pa dokapitalizirana neka manjša banka. To vprašanje je vseskozi prisotno, zato se postavlja tudi vprašanje, zakaj potemtakem tako pozno. Odgovor bo, da je treba direktivo do 31. 12. implementirati; ampak, glejte, ta sklad ni namenjen temu, da se v nekem trenutku naredi neko ad hoc akcijo in se nekaj pripravi, pač pa, tako kot v Nemčiji, naj bi predstavljalo neko kontinuiteto, neko stabilnost in tako naprej. Skratka, tu je stalna senca nad tem, da se to pripravlja za eno banko in da je to zdaj pač neka takšna zgodba, zaradi tega se tudi tako hiti, kajti drugače, tudi če govorimo v zvezi s polnjenjem tega sklada, dejansko ne bi bilo temu tako oziroma ne bi bilo treba tako hiteti.

Drugo vprašanje je, kaj bo to pomenilo za poslovne banke, ki bodo vlagale del zajamčenih vlog v ta sklad. Tu gre za skupen znesek 2,3 %, ki pa je razdeljen na 1,3 % in

potem na 1 %. Tu je zdaj vprašanje, kdo bo dejansko vlagal v ta sklad – namreč, verjetno ne bodo vse tuje banke, še posebno tiste ne, ki imajo tu poslovne enote, sestrške banke pa verjetno da, kar pomeni, da ne gre za popolno solidarnost med bankami, ampak bodo nekatere banke vseeno v drugačnem položaju – in kako to vpliva na organizacijsko strukturo teh bank.

Namreč, če neka banka ne bo vlagala v ta sklad, zaradi tega ker ima tukaj poslovno enoto, to je pač neka velika tuja banka, recimo, tudi pri nas relativno velika banka, ki tu nima sestrškega podjetja, bo to zdaj lahko pomenilo spremembo organizacijske strukture tudi za ostale banke in jim enostavno ne bo treba vplačevati v ta sklad. In vprašanje, ki se bo tu pojavilo, je, ali bodo na koncu vlagale v ta sklad izključno domače banke, ki so pa tako ali tako dokapitalizirane z davkoplačevalskim denarjem; kar pomeni, da gre davkoplačevalski denar preko poslovnih bank spet nazaj v ta sklad; kar pomeni, da gre za neko vrtenje tega denarja.

Tu je zdaj vprašanje, katera tuja banka ne bo vplačevala v ta sklad. Povejte, katera tuja banka! Katera ima poslovno enoto tukaj in nima sestrškega podjetja, če ne bo potem plačevala. In kaj bo to pomenilo sedaj za ostale banke in za ostale vlagatelje? Ali bodo vsi na koncu imeli takšno organizacijsko obliko, da ne bo treba vključevati v ta sklad? Namreč, tudi prodaja Nove Ljubljanske banke ali pa Nove Kreditne banke se pač lahko uredi, tako da pač bo ta kupec imel tukaj neko poslovno enoto in ta sklad seveda potem ne bo dobil tega denarja. Tukaj obstaja ta verjetnost, da se to dejansko zgodi na trgu in tukaj sedaj nimamo tudi nobenega izračuna, če gledamo na ta zakon. Kaj pa to pomeni za bilance bank? Kaj to pomeni, da bomo sedaj 2,3 % tega denarja dali pač v nek sklad, in kaj to pomeni sedaj za obstoječe bilance? Nekaj o tem smo že govorili na Odboru za finance, kjer smo prišli do neke izgube trenutne in potem ... Skratka, kaj to dejansko pomeni. Zdaj bistvo glede tega sklada seveda je, da bi bila to pomoč, ampak ta pomoč bo tukaj zdaj znašala 195 milijonov ob petih milijardah ali treh milijardah – kakorkoli že –, ki smo ji že itak dali v banke, in je to pravzaprav neka malenkost.

Oprostite, da govorimo o teh milijonih in milijardah, ampak pri bankah je pač to relativno majhen denar in verjetno bo res neka bančnica dobila nek denar iz tega, pa ne zaradi tega, ker bi bila samo bančnica, ampak zaradi tega, ker ne bo več denarja in bo treba, da bo pristopil državni proračun spet, če se karkoli zgodi. Tako so to tista vsebinska ali pa, če želite, ekonomska vprašanja, kaj se bo dejansko s tem dogajalo. Drugo je seveda pravno vprašanje in glede pravne entitete tega sklada itn. in kdo ga zastopa na sodišču. Mi menimo, da v praksi lahko pride do precejšnjih nesprejemljivih stvari in tukaj je za viceguvernerja vprašanje – zakaj Banka Slovenije ne želi sprejeti kritja vseh obveznosti tega sklada?

Namreč, nekje v zakonu oziroma v zakonu dejansko piše, da za obveznosti tega sklada Banka Slovenije ne odgovarja. Halo! Mislim tukaj je sedaj nekaj čudnega. Zakaj Banka Slovenije noče prevzeti jamstva za obveznost v tem zakonu, kajti Banka Slovenije bi to lahko napisala? Ali pa, normalno bi bilo, če Banka Slovenije vse počne s tem skladom, določi organizacijsko strukturo, določi vsebino, kaj se bo delalo, vse, vse, vse določi, na drugi strani pa v zakonu eksplicitno piše – ne, ampak za obveznosti pa mi ne bomo skrbeli. In kdo bo sedaj skrbel? Kdo je zdaj tisti? Na koncu verjetno spet davkoplačevalci.

Ob nastopu viceguvernerja je seveda zaskrbljujoče, da imajo danes banke 1,2 milijarde in se po negativni obrestni meri ta denar vrti – verjetno ga sploh ne vlagajo nikamor -, ampak ta denar nekje leži oziroma Evropska centralna banka več ne daje takih obresti. In v bistvu potem tudi smiselnosti in takšnih ukrepov, ki jih je Banka Slovenije sprejela do tega – ker tukaj pa sedaj ne smemo reči, da je Banka Slovenije tista, ki je rekla: "Poglejte, gospe in gospodje bankirji, vi rabite toliko in toliko milijard svežega denarja za dokapitalizacijo." In zdaj banke ta denar imajo, imajo ga na računih, vsi so zadovoljni in na koncu bodo prišli celo s tem, da ustvarjajo neke desetmilijonske dobičke – dajejo v javnost –, ker pač ta denar zelo smelo vrtijo. Ampak pogledajte, to ni zdaj namen banke, da ti banki daš milijarde, potem pa oni ustvarijo 10 milijonov dobička in vsi so zadovoljni. Ali je bil sedaj to namen, da so te banke same sebi namen oziroma namen, da imamo pač stavbe, zaposlene itn. in morda še sprejemajo kakšen depozit od kakšne fizične osebe, kaj več pa te banke že ne naredijo? Ali so ti ukrepi Banke Slovenije potem učinkoviti? Ob tolikšni dokapitalizaciji, če danes govorimo, in sedaj seveda še o tem skladu itn., če banke ne opravljajo svoje vloge, ki jo dejansko imajo.

Bojim se, da je takšen ukrep in te številke 2,3 % pa 1 % pa tako naprej, karkoli že notri piše, spet več ali manj na pamet ali pa je to narejeno zdaj za neko banko. Ampak tukaj ni nobenega izračuna, oprostite, gospe in gospodje, mi nismo dobili enega izračuna, kaj dejansko to pomeni za slovenski bančni sistem. Niti za posamezne banke niti katere banke bodo vključevale ... Rad bi imel spisek bank, ki bodo vplačale, in spisek bank, ki ne bodo vplačale, vključno s poslovnimi enotami, ker one bodo v konkurenčni prednosti potem na trgu. In seveda, kaj to potem za trg?

Tako mislim, da tudi tisto mnenje, ki je bilo dano s strani ECB, je bilo dano na nek drug dokument, je bilo dano na Zakon o bančništvu, ki je takrat vsebovalo tudi določbe iz tega zakona, potem je to vse skupaj ven potegnjeno in zdaj smo naredili nek nov zakon ... Verjetno je bilo v ta zakon še kaj dodano in jaz tistega mnenja, oprostite, ne bi vzel za zelo zelo verodostojno, ker je bilo pač to dano za nek drug dokument in vprašanje je tudi, bom rekel, na

kakšen način je bilo to mnenje dano. Na odboru smo nekaj o ustnih mnenjih, nekdo je poklical ECB in tako naprej; pogledajte, to ni za zakon in to ni za Državni zbor.

Poglejte, mislim, da se žal hiti tukaj, žal se hiti tudi popolnoma nepotrebno, in bojim se, da bomo čez dva ali tri mesece spet obravnavali ta zakon oziroma dopolnitve tega zakona, in bojim se, da bodo pa mogoče čez pol leta ali pa devet mesecev učinki tega sklada takšni, da bo treba nekaj popraviti in potem bo Vlada spet prišla sem in bo rekla, da to pa ni šlo dobro. Ampak jaz bi raje premislil, ker se ne bo nič ta čas zgodilo, raje bi naredil vse tisto, kar je potrebno za en zakon narediti, tudi izračune, učinke in tako naprej, ne samo formalnopravno, kar je potrebno za vložitev zakona v Državni zbor, ampak dejansko, kako bo to delovalo. Seveda bi potem lahko vse to imeli in bi dejansko lahko potem tudi navsezadnje rekli, da to pa je dobra varianta za to, da bomo mi tukaj sprejeli ta zakon. In bi ga sprejeli tud z neko vestjo, da bo zaradi tega zakona, zaradi tega sklada, pač nekaj bolje. Tukaj pa čisto dobro ne vem niti, če Banka Slovenije ve vse posledice že samo zaradi pravnih vprašanj, ki se tukaj pojavljajo, kaj se bo zgodilo, ko bo pa ta sklad dal v banko denar, pa bo ta denar propadel, pa kdo bo potem odgovoren, pa Banka Slovenije ni odgovorna in tako naprej. Poglejte, tukaj imate pač teoretične primere, ki jih je treba preigrati, da tako rečemo, in pravno in ekonomsko in finančno. Ampak tega ni narejenega.

Zaradi tega imam velike zadržke in glede na način in glede na to, kaj smo dejansko tukaj dobili, medtem ko glede samega sklada in da je to treba na ta način nekako urediti – proti temu ne, ampak ta način je pa dejansko nesprejemljiv.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Za besedo je prosil gospod Metod Dragonja, državni sekretar. Izvolite.

METOD DRAGONJA: Spoštovani gospod Šircelj, predpostavka, da se nič ne bo zgodilo v letu 2015, zahteva zelo, bi rekel, temeljito tehtanje. Vsekakor smo poudarili, da se sklad ustanavlja, zato da se vzpostavi blažilnik za tveganja, ki se lahko pojavijo. Kakšna tveganja se lahko pojavijo, je zelo odvisno tudi od zunanjih okoliščin. Na samem odboru je bilo rečeno, da nekateri ukrepi Banke Slovenije in zahteve, da se vzpostavi njihova kapitalna ustreznost, so injicirani in so odredbe Banke Slovenije v veljavi, lahko pa se pojavi še kaj nepredvidenega.

Še enkrat poudarjam, edini namen, da je ta zakon vložen po nujnem postopku, je pri Vladi, da se prepreči eventualna obremenitev proračuna iz kakršnegakoli naslova, ki je vezan na zagotavljanje stabilnosti bančnega sistema. Mnenje Evropske centralne banke je na isto

vsebinsko bilo že dano in smo pojasnili, zakaj mislimo, da je ta materija absolvirana.

Kar se pa tiče same matematike in obveznosti za prispevke za vplačila bank v ta sklad, to opredeljuje 14. člen zakona. Formula je sledeča: osnova za izračun prispevka so obveznosti vseh bank, zmanjšane za podrejene obveznosti in zmanjšane nadalje za zajamčene vloge, to se razdeli s skupno vsoto vseh obveznosti bank. To se pravi, da se ne prispeva samo iz zneska zajamčenih vlog oziroma da je samo to element za kalkulacijo, ampak osnovni element za kalkulacijo so obveznosti bank in iz tega se potem tudi izračuna prispevek vsake posamezne banke.

Kar se pa tiče podružnic tuje banke, se pa na nek način pavšalno enači podružnico tuje banke s hčero tuje banke oziroma s pravno osebo, ki jo tuja bank vzpostavi na območju Republike Slovenije. Po evropski direktivi so dejansko oproščene vplačila ali pa ne sme zakon nalagati vplačila v ta sklad za podružnice tujih bank, ker te nimajo pravne subjektivitete na teritoriju, kjer delujejo, ampak za celotne njihove obveznosti odgovarja njihov ustanovitelj oziroma pravna oseba, ki deluje na področju Evropske unije. Medtem ko bodo tuje banke, ki pa so ustanovile svoje pravne osebe, ki so tukaj licencirane v Sloveniji po Zakonu o bančništvu, pa ta prispevek plačevale, tako kot vse domače banke.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, gospod Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani državni sekretar, za te odgovore. Glejte, jaz bi samo prosil, če lahko ali vi ali viceguverner našteje podružnice tujih bank v Sloveniji.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Je to proceduralno? Replike ni, ker še niste razpravljali. Pri členu še ne.

Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo.

Zdaj bi pa res naprošal tako državnega sekretarja kot viceguvernerja, da eksplicitno in konkretno odgovorita na eno izmed pomembnih vprašanj. Katere banke ne bodo prispevale sredstev v ta sklad? Iz tega odgovora državnega sekretarja nisem razumel, ali gre to samo za banke v Sloveniji, ki so identiteta kot podružnice, ali velja tudi za tuje banke, ki so v Sloveniji ustanovljene kot hčerke. Tukaj gre za zelo pomembno vprašanje. Kajti na odboru smo dobili tak, napol odgovor, da menda ta zakon predvideva, da samo dvema podružnicama v Sloveniji naj bi bilo treba vplačati ta sklad. Imeli ste en teden časa, da ste to zadevo naštudirali oziroma da ste pripravili odgovor. Zdaj res

zahtevam: Katerim bankam, ki poslujejo z dovoljenjem Banke Slovenije v Sloveniji, ne bo treba vplačati v ta sklad? Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod namestnik guvernerja Banke Slovenije mag. Andrej Fabijan. Janez Fabijan.

MAG. JANEZ FABIJAN: Hvala lepa. Samo odgovor konkreten. Spoštovani!

Seveda Factor in Probanka ne bosta vplačali, logično zaradi statusa, potem pa vse podružnice, ki so BKS, Brúll, Zveza bank in RCI; to so štiri – zelo majhni deleži. Vse ostale velike tuje banke tu imajo depozite in bodo vse vplačale v sklad, podobno kot domače banke. Imamo popoldne sestanek, imamo tukaj že naložbeno politiko, pravila naložbene politike, čisto konkretno z bankami. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Anže Logar. Izvolite. Postopkovno.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Glejte, spoštovani podpredsednik in kolegice in kolegi, se opravičujem, ampak imamo zelo pomembno zadevo pred seboj.

Če sem viceguvernerja prav razumel, to pomeni Probanka, Factor banka glede na 14. člen, ki predvideva, glede na samo situacijo v njihovih bankah, in pa podružnice bank v Sloveniji.. Torej, hčerinske banke v tuji lasti v Sloveniji pa so dolžne v ta sklad plačati. Zanima me eno zelo pomembno vprašanje. Glede na to, da imamo v Sloveniji nacionalizirane banke, večinoma v 100-odstotni državni lasti – prejšnji teden smo dobili še Banko Slovenije –, to pomeni, da glavnino sredstev v ta sklad bomo posredno plačali davkoplačevalci.

Zdaj pa glede na to, da v Sloveniji posluje nekaj bank, ki so v tuji lasti kot hčerke; če te banke zaidejo v težave, tuje hčerke – ali bodo upravičene, da se bodo ta sredstva iz sklada namenila tudi njim?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

To seveda ni bilo postopkovno. Prosil bi, če se potem prijavite za razpravo.

Besedo ima mag. Anže Logar.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala.

Če povzamem argument Vlade, zakaj hiti s tem predlogom zakona, gre približno takole. Sicer nobena država še nima tovrstne institucije vpeljane v svoj nacionalni pravni red, ampak nam se pa vseeno mudi. Če nadaljujem z besedami državnega sekretarja v kabinetu predsednika Vlade, za katerega mislim, da ga bo danes Vlada imenovala tudi za državnega sekretarja na Ministrstvu za finance, je eden od

razlogov, da Vlada hiti s tem nesistemskim zakonom, tudi ta, da naj bi se s tem naša finančna ureditev s 1. januarjem oborožila za morebitne nevarnosti novega finančnega kraha. Ampak s tem državni sekretar samo priznava, da dosedanja dokapitalizacija ni bila uspešna, da se očitno Vlada boji, ki ima seveda dodatne podatke, kot jih imamo tu v Državnem zboru in kot jih imajo državljanke in državljani Republike Slovenije, da Sloveniji očitno grozi nov val finančne krize, povzročen s strani slabih terjatev v bankah. In tu smo danes torej pri prvi nelogičnosti tovrstnega predloga.

V uvodu je državni sekretar predstavil namero Vlade, da bo novelirala Zakon o bančništvu. Omenjena direktiva tudi napeljuje na to, da se v okviru tega novelira Zakon o bančništvu, hkrati pa prihaja z nesistemskim ukrepom z ad hoc zakonom, zato da naj bi pomirila javnost, češ od danes naprej ste davkoplačevalci varni: Vlada je poskrbela za vas, sedaj bodo banke nosile napake oziroma posledice svojih napak. Tu prihajamo na neko drugo nelogičnost. Vlado vodi diplomirani pravnik, ki je vseskozi poudarjal pomen pravne države in pravilne uporabe prava za vodenje države, in vsakič ko pri novem zakonu, ki ga predlaga ta vlada, dobimo mnenje Zakonodajno-pravne službe, smo presenečeni nad tem, kako ta vlada slabo upošteva načela pravne države.

Naj vam izpostavim samo nekaj besed, ki jih je parlamentarna Zakonodajno-pravna služba zapisala v omenjenem zakonskem predlogu. Pravi: "S predlagano ureditvijo se po našem mnenju posega v premoženjski položaj bank. Predlagana ureditev bi zato po naši oceni lahko pomenila poseg v svobodno gospodarsko pobudo." In naprej: "Kako bo Banka Slovenije zagotavljala učinkovito upravljanje sredstev sklada za reševanje bank? Ni definiranih kriterijev in pogojev. In naprej: "Predlagane rešitve torej povzročajo razdrobljenost ureditve bančništva, kar ima za posledico zmanjšanje preglednosti in razumljivosti pravne ureditve, kar načenja pravno varnost, naslovnikom, katerih pravice ureja, pa otežuje, da bi iz predpisov zanesljivo razbrali svoj pravni položaj, kar se nanaša na drugi člen ustave."

Gremo naprej naslednji nelogičnosti tega zakonskega predloga. Spomnimo se minister Mramorja, ki je na hearingu napovedal nek premik v miselnosti Ministrstva za finance, ki naj bi v tandemu oziroma z Ministrstvom za gospodarstvo skrbel za izboljšanje konkurenčnih razmer na trgu. V ta namen naj bi oblikovali posebno boljše konkurenčno okolje, kajti po besedah ministra Mramorja samo izboljšanje konkurenčnega položaja v državi naj omogočijo oziroma lahko omogoči izboljšanje stanja v državi. No in danes Vlada pride s predlogom pred Državni zbor z nekim leporečjem, češ od sedaj naprej bodo banke krile svoje nesmotrne odločitve, kar na prvi pogled seveda izgleda zelo všečno, ampak je vse prej kot to. Prej je kolega Pogačnik že omenil to dejstvo, da imamo v

Sloveniji večino bančnega trga oziroma prostora v rokah bank, ki so v državni lasti nacionaliziranih bank. Posredno bodo torej stroške nosili davkoplačevalci. Še več, s tovrstnim skladom se uvajajo nove administrativne ovire za delovanje bank, nove fiskalne zahteve za poslovanje bank.

Tega se zaveda tudi Vlada, zato je v sam predlog zakona zapisala naslednje stavke: "Banke lahko povišane stroške prenesejo na stranke ali na delničarje z znižanjem obrestnih mer za pologe, z zviševanjem obrestnih mer za posojila in bančnih provizij ali zniževanjem donosov iz lastniškega kapitala." Torej minister, ki je predhodno govoril o tem, da je treba izboljšati konkurenčno stanje v državi, sedaj pač pravi, da bodo banke imele zaradi tega sklada višje stroške, ampak to lahko tako ali tako prenesejo na svoje komitente bodisi z zviševanjem stroška zadolževanja, bodisi zniževanjem obrestnih mer na pologe, bodisi z dvigom bančnih provizij. Nekako mi ne gre skupaj to s podobo ministra Mramorja na tistem hearingu in to, kar vsakodnevno dobivamo na mizo poslanci.

Kar se tiče naprej. Mislim, da je eden od predgovornikov že omenjal, da prenašate odgovornost na Banko Slovenije, ampak neodgovornost, ker v tem predlogu zakona eksplicitno v 5. členu piše, da Banka Slovenije in banke ne odgovarjajo za obveznost sklada. Prenašate moč oziroma pooblastila na Banko Slovenije. Zdaj pa tukaj en izredno zanimiv dejavnik. Banka Slovenije je tista institucija ali pa ena od tistih institucij, ki so najbolj zatajile v času naraščanja bančne in finančne krize; institucija, ki ni odreagirala, institucija, ki se je vedno oglasila prepozno. In to je tudi institucija, ki ni bila izvoljena, je imenovana in, recimo, druge dve veji oziroma izvršilna veja ali pa zakonodajna veja oblasti nanjo nimata kakšnegakoli v vmesnem obdobju vpliva; in sedaj ta institucija, ki je ena od ključnih krivcev za globino krize, ki jo imamo v Sloveniji, dobiva tudi nova pooblastila. In smo že pri peti nelogičnosti. Prej ste nas strašili s tem, kako je to nujno potrebno, zato da bo država imela ustrezne instrumente za morebiten nov val bančne oziroma finančne krize. Na nek način ste že napovedali to. Zdaj vemo, da slaba posojila v bankah zopet rastejo. Država je v banke vrgla 3,5 milijarde evrov, sedaj pa ustanavlja neke sklad, ki bo tehtal tja do 350 milijonov evrov; torej, desetino tistega kar je že padlo v banke. Desetino tega je torej garant za to, da bo od sedaj naprej bančni sistem stabilen. Če 3,5 milijarde ni bilo dovolj, kako imamo zagotovilo, da bo pa 350 milijonov dovolj?

Mislim, da so kolegi že podrobneje govorili o tem, zaradi česa je nastal tudi naš amandma. Katere banke? Želimo verodostojnost in jasno sliko o tem, katere banke bodo vlagale, koliko bodo vlagale in katerim bankam ne bo treba po diskrecijski pravici Banke Slovenije, ki je navedena v tem 14. členu zakona, da bo

lahko v tem primeru javnost neposredno obveščena od tem, kako Banka Slovenija izvaja to svojo funkcijo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Luka Mesec, izvolite.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala lepa za besedo.

V bistvu bi želel odgovoriti samo na eno zadevo, ki so vedno ponavlja v debatah, ko govorimo o slovenskih bankah. Vedno, predvsem z desne strani, prihaja ta mit, da je v Sloveniji treba banke dokapitalizirati zaradi tega, ker so v državni lasti, pa bi v bistvu samo rahlo polemiko glede tega sprožil.

Prvič. Vse države na Zahodu so praktično morale dokapitalizirati banke po zlomu finančnih trgov.

Drugič. Države, ki imajo banke v državni lasti, kot so Indija, Kostarika, Kitajska itd., niso dokapitalizirale bank. Zakaj ne? Zaradi tega, ker to nima nobene zveze z državno lastnino, ampak s finančno krizo.

Tretjič. Pri nas imamo banke, kot so Banka Celje, Abanka, Factor banka, Probanka, ki so v privatni lasti, pa so bile dokapitalizirane s strani države.

Četrtič. Zakaj smo morali dokapitalizirati banke? Tukaj je treba pogledati predvsem dogajanje pred krizo. Namreč, če primerjamo Slovenijo z višegrajskimi državami, torej Poljsko, Slovaško, Češko, ki se jih po navadi omenja kot primere dobre prakse, ki so že prej privatizirale banke in domnevno zaradi tega ni bilo tam potrebe po dokapitalizaciji. Tukaj ni korelacije, ker razlika med Sloveniji in temi državami je v tem, da te države takrat niso vstopile v evrsko območje. V teh državah takrat se ni sprožil na podoben način kot v Sloveniji, Grčiji, Portugalskem, Španiji dolžniški razvojni model, da bi se banke na veliko zadolževale v tujini, da bi država to celo spodbujala s spodbujanjem menedžerskih odkupov, gradnjo avtocest ali pa predčasno izdajo obveznic za predčasno odplačilo dolga.

V bistvu je pregrevanje gospodarstva pred krizo glavni razlog, zakaj imamo danes luknjo v bankah in v podjetjih, ne pa to, da so banke v državni lasti. Samo to sem hotel povedati. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Še želja po razpravi? Prosim za prijave. Replika?

Izvolite, repliko.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani kolega Mesec! Predlagam, da si malo preberete izjave, ki jih je dala Slovenska demokratska stranka v zvezi s sanacijam bančnega sistema.

Spoštovani gospod Luka Mesec predlagam, da si malo preberete poročila, kaj se dogaja z bankami po svetu in po Evropi. Dejstvo je, da je Slovenija že drugič, edina izmed tranzicijskih držav, sanirala banke na račun davkoplačevalcev. Drži vaša informacija, da so v času bančne krize leta 2008 in leta 2009 nekatere evropske države pomagale tudi privatnim bankam, pozabili ste pa povedati samo eden primer. Commerzbank v Nemčiji je vsa sredstva nemški državi vrnila v roku enega leta, skupaj z obrestmi. Ali bomo v Sloveniji davkoplačevalci kdaj dobili denar nazaj? Mislim, da nikoli. V primeru, da bi bile slovenske banke privatizirane, naj bi bilo to v breme davkoplačevalcev.

Izpostavljali ste Češko, Poljsko, Slovaško. Poglejte si rezultate stresnih testov teh bank. Dejstvo je, da je na Češkem bila kriza bank v letu 1999, je bil potem ukrep, da so se banke privatizirale, vendar danes je češki bančni sistem eden izmed najbolj zdravih v Evropi. Zaradi česa? Zato ker je regulator na Češkem, narodna banka vzpostavila jasne mehanizme, da ne glede na to, da so banke na Češkem v tuji lasti, njihove hčerke ne morejo dobičkov plasirati mamam. Takšen ukrep bi lahko naredila tudi Banka Slovenije. Zanima me, tukaj smo večno izpostavljali, da nas zanima – kdo je odgovoren za sistem oziroma za stanje v slovenskem bančnem sistemu? Ali je regulator, Banka Slovenije v zadnjih letih naredila dovolj? Zakaj v letu 2008 oziroma v letu 2009, ko se je vedelo za krizo v slovenskem bančnem sistemu, tedanja vlada Boruta Pahorja ni dokapitalizirala teh bank v višini sredstev, ki jih je predlagala tudi uprava NLB?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Metod Dragonja, državni sekretar.

METOD DRAGONJA: Hvala lepa.

Za besedo sem prosil samo zato, ker je sedaj razprava k amandmaju na 14. člen, ki ga je vložila Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke. Poudaril bi, da ni Vlada želela v tem zakonskem projektu nobenih netransparentnosti nekako uvajati, tako da tem predlogom, ki so predlagani v tem amandmaju, Vlada ne bo nasprotovala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Vidim, da je interes za razpravo. Proceduralno?

Izvolite.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

Glede na to, da bi razprava načeloma morala potekati okoli amandmaja k določenemu členu, bi vseeno predlagal – kljub temu da na nek način do neke mere pozdravljam to, da se dopušča malo širšo razpravo, ker s tem se da

vseeno malo širšo priložnost za podajanje nekih mnenj in vprašanj – ampak vseeno bi prosil, da v skladu s Poslovnikom glede na to, da bi morali razpravljati o tem amandmaju k 14. členu, da tisti, ki razpravljajo o tem, vsaj omenijo 14. člen, se do tega opredelijo oziroma do amandmaja in da se vseeno vsaj do neke mere omeji razprava, ki gre že zelo izven tega, o čemer naj bi danes razpravljali. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Franc Križanič.

DR. FRANC KRIŽANIČ (PS SD): Hvala lepa.

Vendarle smo bili omenjeni, torej se moram oglasiti. Ker nisem mogel dati replike, ker nisem še razpravjal, imam pa prijavljen čas, sem uporabil institut razprave.

Pahorjeva vlada je že leta 2009 pripravila – mislim, da je bilo 250 milijonov dokapitalizacije Ljubljanske banke –, da bi povečala varnost institucije, pa po režimu, sistemu državnih pomoči ta dokapitalizacija s podrejenimi instrumenti, ki bi spadali v tir 1, ni bila izvedljiva. Zato smo potem morali ta sredstva, ki smo jih imeli kot depozite položena v banko, še vedno prikazovati kot depozit, ne pa kot podrejeni instrument, ki bi sodil v večjo kapitalsko ustreznost. Ko je Banka Slovenije dala zahtevo, pa mislim, da smo s približno 400 milijoni, nekaj več, šli v dokapitalizacijo. Šli smo zelo hitro. In glej slučaj, ko je bila končana, dva meseca, tri za tem, se je pa začela ta zahteva po dodatni kapitalski ustreznosti, ki je potem z verižnim učinkom pripeljala do kreditnega krča. Začetek se točno ve, to je julij 2010, tega postopka. Ta naša kriza bančna je umetna, ne izvira iz finančne krize, izvira iz regulacije, iz regulacije novejšega tipa. Tisto, ker je bilo prej, je povzročilo določeno nestabilnost, vendar zaradi velike moči našega gospodarstva, njegove izvozne usmerjenosti, presežkov, ki jih ustvarja, je bila tista kriza obvladljiva. Tudi banke so se izpostavile na medbančnem trgu, in to kratkoročno; ko so se ta sredstva umikala s trga, je država vstopala kot depozitar. To še vedno nadaljuje. Druge rešitve ni, če hoče zagotoviti dovolj veliko kreditno aktivnost za vzdrževanje konjunkturo. Ostalo pa se pač odvija po neki logiki, ki mora imeti neko ozadje. Ker če bi bila napaka – možno je narediti človeško napako, ampak potem je ne bi ves čas ponavljali, potem bi zdajle imeli kreditni bum. Ni pa nujno, da do njega ne bo prišlo, ker prva optimistična novica s tega področja je bila prejšnji teden, da so banke vendarle, mislim, da 700 milijonov sredstev črpale pri Evropski centralni banki za kredite gospodarstvu. To lahko pomeni pomemben premik v še hitrejšo gospodarsko rast v naslednjem letu.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Marko Pogačnik, izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Predsedujoči, hvala za besedo. Spoštovani!

Deloma se strinjam s pripombo, ki jo je dal kolega Božič, da ne razpravljamo o tem amandmaju, ampak mislim, da je tako pomembna zadeva, in glede na to, da je danes prisoten viceguverner, kar pozdravljam, je verjetno v interesu tako koalicijskih poslancev kot opozicijskih poslancev, da dobimo malo več informacij v zvezi s predlaganim zakonom. Tudi vi ste bili član Odbora za finance in sami veste, da so bila vprašanja konkretna, odgovori so bili pa zelo šibki.

Preden bi se osredotočil na amandma, ki ga je vložila Slovenska demokratska stranka, bi res prosil viceguvernerja, da poskuša odgovoriti še na tista vprašanja, ki sem mu jih zastavil predvsem v zvezi s hčerkami v Sloveniji. Na primer, če hčerka zaide v težave, ali bo upravičena do teh sredstev iz sklada? Seveda se zdaj zastavlja vprašanje. Sklad je ustanovljen z določenim namenom; torej, ustanovljen je z namenom, da se pomaga bankam v težavah, kar nekako predvideva tudi direktiva Evropske unije. Res, da je to do leta 2016, vendar imam še eno vprašanje, na katerega tudi nismo dobili odgovora na Odboru za finance. Ta sklad bo ustanovljen, sredstva bodo vplačana – kaj pa potem, če pridemo v situacijo, ko bodo ena, dve ali tri banke zašle v težave in bo treba ta sredstva iz sklada črpati? Hipotetično, v primeru, da se sklad izprazni – kaj se zgodi potem? V obrazložitvah, ki so jih dali predstavniki Ministrstva za finance in Banke Slovenije, ta zakon predvideva, da naj bi banke bile dolžne v ta sklad vplačati enkratne zneske – eksplicitno tega v zakonu ni napisanega nikjer. Piše samo 2,3 % od zajamčenih vlog, nikjer ne piše, da je to enkratni znesek. Zdaj me najbolj zanima, kaj v primeru, hipotetično govorimo, ko se sklad sprazni. Torej, če se enkrat sklad sprazni, ali ta sklad ugasne ali bo potem nastopilo novo dejstvo, nov moment, po katerem bodo potem banke ponovno pozvane – glede na to, da se je sklad spraznil –, da morajo sredstva v sklad vplačati.

Osebnostno še vedno menim, ko koalicija razlaga, da je to pač neka super rešitev, ali kot je dr. Križanič dejal na Odboru za finance, da gre tu za moderno reševanje bančnega sistema, glede na to, da je večina bank v Sloveniji zdaj že nacionaliziranih – predvidevam, da se bo v roku pol leta še kakšno banko nacionaliziralo – bo posredno to tudi davkoplačevalski denar. Oziroma kakšne bodo posledice teh vplačil v sklad iz naslova bilanc bank, ki so v 100-odstotni državni lasti, in vpliv na proračun?

Slovenska demokratska stranka je vložila ta dva amandmaja predvsem iz naslova transparentnosti in ker ocenjujemo, da bo šlo za davkoplačevalski denar, da se mora tudi širšo javnost o tem informirati. Veseli me dejstvo, da je državni sekretar dejal, da Vlada načeloma podpira ta dva naša amandmaja. Ampak glede

na to, da je Banka Slovenije odgovorna za ta sklad, da je Banka Slovenije tudi po zakonu tista, ki bo upravljala in vodila ta sklad, me zanima mnenje Banke Slovenije na ta dva amandmaja, ki ju je vložila Slovenska demokratska stranka. Ocenjujem, da je prav, da se v zakonsko določbo doda, da je Banka Slovenija dolžna v roku treh dni obvestiti širšo javnost, koliko teh sredstev je bilo vplačanih, katere banke so sredstva plačala, katerim bankam po 14. členu ni treba teh sredstev plačati, in ne nazadnje, da Banka Slovenije potem tudi seznanji javnost, kdaj so ta sredstva iz tega sklada uporabljena. To se navezuje na 14. in 15. člen tega amandmaja.

Po eni strani sem rekel, da me veseli, da je državni sekretar dejal, da načeloma Vlada podpira ta sklep, nima pa še te garancije, da bodo ti naši amandmaji potrjeni. Zato me zanima s strani predvsem koalicijskih poslancev glasovalni aparat, kako se bo odločal. Imamo eno izkušnjo že iz prejšnjega tedna, ko je bil državni sekretar pripravljen razkriti tudi na Odboru za finance na zaprti seji ime terjatev, še kaj več povedati o zakonu, o katerem smo razpravljali včeraj, ampak koalicijski poslanci ste se pa odločili kontra. Zdaj mene zanima, danes pri koalicijskih poslancih: Vlada nekaj podpira, ali boste vi ponovno nekje iz zunanjega sveta dobili navodila, da amandmaja Slovenske demokratske stranke ne smete podpreti?

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima namestnik guvernerja Banke Slovenije mag. Janez Fabjan. Izvolite.

MAG. JANEZ FABJAN: Najlepša hvala. Spoštovani!

Dovolite, da na kratko odgovorim. Kar se tiče amandmajev, podpiramo, če nam bo zakon to naložil, bomo seveda absolutno podprli to transparentnost.

O tem, kar se tiče hčera tujih bank. Deležne bodo enake obravnave kot domače banke, seveda je pa lastništvo tisto, ki najprej bremeni. Se pravi, kapital lastnikov je tisti, ki se najprej bremeni, in šele potem je reševanje. Enako velja tudi pri naših – načelo absolutno prioritete, podobno kot v insolventni zakonodaji.

Potem pa mislim, da je bila še ena odprta zadeva. Ja, še to bi rekel; davkoplačevalci – ni strošek. Plačilo v sklad je naložba banke in ostane v bilancah bank – upravlja Banka Slovenije. Odgovornost – ne moremo je sprejeti zaradi načela monetarnega financiranja s strani pravne regulative statuta evropskega sistema centralnih bank. In še ena zadeva ...

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Replika, dr. France Križanič.

DR. FRANC KRIŽANIČ (PS SD): Torej, sliši se seveda lepo, vendar imamo mi kot poskusni zajec v zadnjih dveh letih zelo slabe izkušnje s

tem, kdaj se razlasti posamezno banko. In sicer se ugotovi v stresnem testu, da v primeru nekih strašnih razmer, nenavadnih razmer, mejnih razmer, strahotne krize pomanjkanja in ne vem česa, potem bi ta banka rabila še dodaten kapital in to toliko kapitala, da v normalnih razmerah ne more s tem kapitalom donosno poslovati. In potem se jih razlasti, notri se da toliko kapitala, da je povsem jasno, da ne bo to donosna ustvarjalo nikar, in potem imamo sedaj neko stanje, da banke celo ne kreditirajo, ker so ljudje notri kompletno zastrašeni, kaj če bi se pri posamezni kreditni liniji zmotili. Tako bi dodal še kot ilustracijo: v tistem procesu leta 2013 je šlo za to, da sta dve tuji instituciji, domača znanost je bila povsem odrinjena, dve tuji instituciji ocenili z veliko razliko, kolikšna je ta potrebna dokapitalizacija. Avtomatsko je bilo vzeto še slabše. Od tod te tri milijarde pa pol do 5 milijard, odvisno, kako gledamo državne obveznice. Tako je stanje dejansko, milo rečeno, nenavadno.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospod Metod Dragonja, državni sekretar v kabinetu predsednika Vlade Republike Slovenije.

METOD DRAGONJA: Hvala lepa za besedo, gospa predsedujoča.

Sem zagovornik tega, da se razčisti čim več v okviru teh diskusij, da se dajo vsa pojasnila, ki so potrebna.

Bilo je vprašanje glede višine sklada, prispevkov in kaj, če se sklad izprazni, s strani gospoda Pogačnika. Banke zagotavljajo sredstva za delovanje sklada z vplačilom denarnih sredstev. Vplačila se izvajajo ob njegovi ustanovitvi. Če ena ob bank, ki so sredstva že vplačale, preneha z delovanjem, se ji vložek povrne in potem morajo druge banke sklad dopolniti, ki so ostale na trgu, in pa v primeru izrednega vplačila sredstev, kjer je mehanizem tudi predviden s samim zakonom.

Če bi v nekih zaostrenih pogojih sklad porabil ves svoj potencial, je treba kljub vsemu pojasniti, da se ta sklad ni izpraznil. Ta sklad je vložil denar v delnice bank in je neko likvidno obliko premoženja, ki jo je upravljala Banka Slovenije in ki je ta blažilnik za tveganja, dal oziroma preoblikoval, zato da bo zagotovil stabilnost teh bank, v delnice banke, zagotovil njihovo kapitalsko ustreznost in bo pač to nelikvidna oblika premoženja, vendar pravno ta sklad ne bo prazen. Jasno pa, da lahko pride tudi do situacije, da sredstva, ki so zaenkrat predvidena s tem predlogom zakonom, ne bi zadoščala. Višina sklada je po predlogu določena tako, da po sedanjih ocenah zadošča oziroma je ustrezna s tveganji, ki se lahko pojavijo. Če se bodo tveganja povečala, če bodo neke nove situacije nastopile, jasno, da se bo lahko potem prišlo tudi še z dodatnimi predlogi, ampak zaenkrat sta tako Banka Slovenije kot Vlada Republike Slovenije ocenili, da višina

sredstev sklada, kot je predlagana s tem zakonom pa še s tem mehanizmom, da imamo dva praga oziroma osnovno vplačilo pa potem še dodaten vpoklic po mehanizmu, ki je predviden. Se pravi, da je že tukaj nek dvostopenjski proces, da ta višina sklada v danih pogojih, kot jih zdaj lahko vidimo, zadoščajo.

Mislím, da je treba tudi dati pojasnilo na to, da je Republika Slovenija edina, ki sedaj ta sklad ustanavlja. Vse evropske države ustanavljajo v tem momentu, so v fazi ustanavljanja, tako da mi nismo unikum. Ustanavljajo jih v okviru določb evropske direktive z nekimi možnostmi, ki jih ta daje, tudi z različnimi dinamikami, z različnimi oblikami vplačila sredstev. Mi smo se pač odločili, mislimo, da je potreba, da se ta sklad relativno hitro napolni in da je na razpolago v slučaju potrebe, ne predstavlja pa nekega dodatnega bremena za banke v smislu njihovih povečanih stroškov ali odhodkov. Predstavlja vplačilo v obliki naložbe, to se pravi, so potencialni izdatki v bistvu samo potencialno nek nižji donos, kot bi ga banke samo lahko dosegle v nekih drugih oblikah naložb in v tem smislu. Recimo, da v tem delu ne gre za neke dodatne administrativne ovire, ki se bankam nalagajo, kot je bilo v eni od prejšnjih diskusij omenjeno. Kriteriji za poslovanje bank, to se pravi zahteve po tem, da se gospodarski subjekti kvalificirajo za to, da lahko opravljajo finančne storitve, pa se povsod po Evropi zaostrojujejo. Se pravi, da gre za zaostrovanje kriterijev in mehanizmov, ki pa imajo namen, da ščitijo ne samo deponente v bankah, ampak da ščitijo tudi javne finance.

V tem obstoji javni interes, zaradi katerega je ta zakonski predlog v tej obliki pripravljen in ga predlagamo v potrditev Državnemu zboru. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospod Jožef Horvat. Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica, spoštovani predstavniki Vlade, Banke Slovenije, drage kolegice in kolegi!

Seveda govorimo o amandmaju k 14. členu in ne bom podajal veliko argumentov, zakaj je treba ta amandma podpreti, vidim pa, da prav na podlagi razprave, korektne razprave tako na odboru kot tudi razprave danes – žal do tega trenutka samo opozicije – se čuti, da bo ta amandma dobil podporo, kar je tudi prav, in dobil bo tudi podpro Nove Slovenije. To je prispevek k večji transparentnosti, k večji preglednosti tega sklada, ki ga s tem zakonom na nek način ustoličujemo.

Sem pa tudi zadovoljen, da nekako še naprej ostaja ta parlamentarna praksa, dobra praksa, da običajno ob prvem amandmaju govorimo nekoliko širše. Kolegice in kolegi, če

ne bi smeli govoriti o tako akutnem problemu, kot je naš državni bančni sistem, potem nam ni pomoči, ker mi smo tukaj zato, da našim ljudem pomagamo. Nas so naši ljudje poslali sem, v to institucijo, da poiščemo in sprejemamo najboljše rešitve za naše državljanke in državljane. Kar naredimo zdaj, na koncu leta, črto in inventuro – koliko dobrih rešitev smo mi letos tukaj sprejeli za naše ljudi? Koliko boljše naši ljudje živijo? Tisoče podobnih vprašanj si lahko postavljamo. Tukaj moramo biti zaskrbljeni in se moramo spremeniti. Moramo sprejemati odločne, včasih bodo gotovo težke, ampak odločne rešitve, da bodo naši ljudje, dva milijona in nekaj nas je, da bodo lažje in lepše živeli. Da ne bodo iskali svojega doma v tujini.

Kolega Pogačnik je zelo jasno artikuliral vprašanje odgovornosti glede trenutnega stanja v bančnem sistemu. Saj res, tu se nam kar generira vprašanje o odgovornosti nadzornih svetov. Vprašanja o odgovornosti nadzornih svetov ne želi nihče dati na mizo. Vseeno ne poznam, da bi nadzorne svete klical kdo – jasno, lastnik predvsem – na odgovornost. Vse ostaja isto kljub 5-milijardni finančni injekciji. Želim si, iskreno želim, da bi Slovenija postala članica Evropske unije ali pa, če hočete, bančne unije ali pa evrske unije tudi, kar zadeva lastništvo naših bank. Da ne bi bili v družini držav, ki sem jih prej naštel, ki so sicer zelo dobre države, nekatere zelo dobre turistične destinacije, kot mi nekateri pravijo, ki so jih že obiskali. Ampak očitno v našem razmisleku ne moremo enostavno prekopiti, da moramo ta korak privatizacije narediti. Seveda, ključni problem v Sloveniji je ta, da so posojila, ki jih država najema, s katerimi se torej zadolžuje država, namenjena kritju preteklih napak. To ni moja pogruntavščina, to je med drugim povedal tudi guverner Banke Slovenije gospod Jazbec v enem izmed svojih intervjujev in pod to trditev se lahko najbrž vsi mi podpišemo. Ampak zato imamo spomin, da ne delamo tudi danes in v prihodnosti napak iz preteklosti. To je, mislim, ključno sporočilo. Poglejte, gotovo tudi vas, tako kot mene, naši državljani tako na pločniku, tako v poslanskih pisarnah nas cukajo za rokav in pravijo, da naj vzamemo tistim, ki so vzeli nam. Mi, ki smo komitenti naših bank, gremo na bankomat – in koliko lahko dvignemo? Kaj pa tisti, ki so dvignili in dobili 40 milijonov, 40 milijonov v državni banki, v eni drugi banki pa niso dobili. In ko sva s kolegom Pogačnikom sedela in poslušala desetine zaslišancev na parlamentarni preiskovalni komisiji, nismo dobili nobenih odgovorov. Vse je bila bančna tajnost, celo so nas nekateri zaslišanci verbalno oklofotali in rekli, poslanci, kaj se pa vi greste, saj nimate pojma, saj se je zgodila naravna katastrofa, ki se ji reče bančna luknja. Točno takšne odgovore smo dobivali. Kako naj jaz te odgovore prenesem državljanom in državljanom; tistim, ki pravzaprav ne vedo, kaj bodo danes za družino za kosilo dali v lonec. Stvari so izjemno dramatične. In danes, torej leto

dni po 5-milijardni injekciji bankam, se moramo vprašati, kaj se je zgodilo v letu dni po. Moramo narediti inventuro in si moramo odgovoriti na vprašanja, kako se je preobrazil naš bančni sistem. Koliko manjše so banke? Koliko kreditirajo in koliko bodo v prihodnje kreditirale, predvsem seveda gospodarstvo? Ali so kaj manj potratne? Nimamo teh odgovorov. Morda jih imajo nadzorni sveti; tisti, ki na nek način tudi sprejemajo poslovno politiko državnih bank. Slovenski bančni sistem se je med decembrom 2013 in septembrom letos, to so pač zadnji razpoložljivi podatki, kljub milijardam za dokapitalizacije skrčil za 1,3 milijarde evrov; na 38,9 milijard evrov se je skrčil. Skrčenje so deloma povzročili odpisi posojil, deloma pa poplačila posojil, med zanimivejšimi podatki je tudi upad posojil nefinančnim družbam, to je podjetjem. To mene najbolj skrbi – upad posojil podjetjem iz 11,5 milijarde evrov na 10,3 milijarde evrov. Boste rekli, da je to samo za nianso. Res je niansa. Ampak obseg posojil podjetjem se je skrčil. Tudi če pogledamo v prihodnost, kaj načrtujejo državne banke v naslednjem letu – seveda poslovanje Factor banke in Probanke se bo prihodnje leto še zmanjšalo; vemo zakaj. Obe bosta, kot je napovedala Banka Slovenije, tudi izgubili licenco za poslovanje, kar je v redu. Abanka in Banka Celje bosta po letošnjih kapitalskih injekcijah in prenosu dela terjatev na DUTB leta 2015 izvedli postopke združevanja. Kdaj mora biti združena banka prodana, še ni določeno. Ne vemo pa natančno, kaj bo počenjala NLB in NKBM. Tega ne vemo. Zato so te razprave danes tudi tukaj zelo pomembne. Mi v Novi Sloveniji podpiramo, ves čas smo podpirali na Odboru za zadeve Evropske unije, postavljanje, konstituiranje bančne unije, ki temelji na treh stebrih. Eden je tudi ta enotni mehanizem za reševanje. In tu bi želel nadaljevati razpravo v naslednji smeri. Mi smo le pričakovali, da bo vlada prišla z novim Zakonom o bančništvu, ZBan-2, za katerega imamo tudi oceno gospoda Drahgija oziroma Evropske centralne banke. In upam, da bo vsaj ta zakon, za katerega vem, da je bilo veliko naporov vloženih, predvsem s strani Banke Slovenije, in kot beremo mnenje Evropske centralne banke o ZBan-2, je dobro pripravljen. Upam, da ga bo vlada prinesla v Državni zbor in ga bomo lahko obravnavali po rednem postopku. Seveda smo tudi mi na odboru terjali oceno oziroma mnenje Evropske centralne banke o zakonu, ki ga danes obravnavamo, to se pravi o Predlogu zakona o organu in skladu za reševanje bank. Ta zakon, ki ga danes obravnavamo, je pravzaprav le nek modul po našem razumevanju, nek modul iz ZBan-2, ki je izvzet. Je pač kratek zakon, zato ima najbrž vlada lahko opravičilo, da ga sprejema po najnjem postopku, zaradi tega, ker ima zavezo, da mora do silvestrovega Direktivo 59 implementirati v nacionalno zakonodajo. Ampak mnenje Evropske centralne banke prav glede sklada za reševanje bank z vidika finančne

stabilnosti je takšno, ki terja, da ta del mnenja skrbno proučimo. Evropska centralna banka sicer pozdravlja vzpostavitev sklada za reševanje bank v Sloveniji s predhodnim financiranjem; toda ni jasno, kako se bo predlagani sklad za reševanje bank prilegal okviru Direktive 59 (BRRD), ki sem jo prej omenil, ki mora biti prenesena v nacionalno zakonodajo do, kot rečeno, silvestrovega letos. Evropska centralna banka razume, da bodo slovenski organi Direktivo 59 v celoti prenesli v nacionalno zakonodajo z ločenim zakonom – torej s tem; in pomembno je, da se zagotovi skladnost med takim prenosom in predlogom zakona. Tu se pojavlja vprašanje – in ECB opozarja na nezaželene posledice za fiskalno stabilnost, zlasti na problem likvidnosti in kapitalski položaj bank ob realizaciji tega zakona, ki ga danes obravnavamo.

In zdaj zaključujem svojo razpravo z vprašanjem. Jaz si predstavljam, da bo takrat, ko bomo leta 2015 – upam, da čim prej – sprejeli ZBan-2, Zakon o bančništvu, ta zakon, ki ga danes sprejemamo, ugasnil. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Še vedno razpravljamo o 14. členu in vložnem amandmaju. Želja za razpravo je bila še izražena, zato prosim, da se prijavite.

Preden dam besedo prvemu razpravljavcu, želi besedo namestnik guvernerja Banke Slovenije mag. Janez Fabijan.

MAG. JANEZ FABIJAN: Najlepša hvala.

Samo na kratko, ta zakon bo ostal, ostal bo kot specialen zakon, vse ostale stvari bodo v ZBan pripravljene. Posebej pa bo pripravljen tudi specialni zakon za področje kreditnega registra. Ker je bil v ZBan-2 tudi predlog, da se sedanji register za fizične osebe, kreditni register, ki ga upravljajo banke same, prenese v centralno banko. Tudi to je v skladu s tem, kar delamo v evropskem sistemu centralnih bank. Delamo skupni kreditni register, uvaja se tudi enotni identifikator za pravne osebe, kar pomeni, če se bo naše podjetje zadolžilo v tujini, bo ta informacija na razpolago vsem našim bankam – in obratno, za tuja podjetja pri nas tujim bankam preko Evropske centralne banke. Samo kot pojasnilo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica.

Veseli me, da Banka Slovenije podpira ta amandma k 14. členu. In ker sem razumel državnega sekretarja, da tudi vlada podpira ta amandma, upam, da ne bo prevelikih razlik med koalicijo, Stranko Mira Cerarja, aktualno vlado in Banko Slovenije, ker sicer bo prišlo do tega, da pravzaprav ne bomo povsem dobro vedeli, ali ta koalicija potem še ima to vlado ali ne, kot je bilo recimo pri Zakonu o izvrševanju proračuna, ko je

Vlada bila za to, da se razkrije nekaj, Stranka Mira Cerarja pa je bila proti. Me je pa zdaj ta odgovor viceguvernerja spodbudil k dodatnemu vprašanju. Viceguverner je odgovoril, ko je govoril o položaju tujih bank, da je kapital banke prvi, ki bo uporabljen ob težavah bank. Seveda me zdaj zanima enostavno pri samem delovanju tudi tega sklada odgovor na vprašanje, kako bo Banka Slovenije ob tem, da sklad polno deluje, delovala. Ali bo najprej lastnika pozvala, da dokapitalizira to banko in šele potem uporabi sklad, recimo? Ali bo najprej uporabila sredstva iz sklada in morda šele potem pozvala lastnika, da dokapitalizira banko? Govorim pa tudi za slovenske banke, ne samo za tuje. Za tuje je bilo rečeno, najprej bo lastnik kapital, kar je z drugimi besedami verjetno viceguverner hotel povedati – sredstva državnega proračuna se ne bodo uporabljala za tuje banke, ampak bodo tuji seveda to delali. Ampak kakšno bo zdaj razmerje med tem, kaj se bo dejansko dogajalo na bančnem trgu.

Tukaj se zdaj še eno vprašanje postavlja oziroma sprašujem Vlado oziroma Banko Slovenije. To se zdaj nanaša na to, ko ste dejali, da če se sklad izprazni, da sklad v bistvu ima delnice banke. In to vprašanje je zdaj postavljeno tudi v zvezi tistim prvim, na katerega nisem dobil odgovora, in sicer kaj to pomeni za banke oziroma za bilance bank. Te delnice seveda ima, vrednost le-teh se pa spreminja in se v primeru tega, da se zmanjšujejo vrednosti delnic, verjetno vpliva to tudi na banke.

In zaradi tega še enkrat sprašujem, kako bo ta prenos tega premoženja na sklad, da tako rečem, karkoli že to bo, vplival na slovenske banke oziroma na bilance teh bank? To se pravi – dve vprašanji. Prvo pa je, kako bo uporabljen zdaj kapital lastnika pri reševanju bank? V našem primeru je to država, za večino bank. Hvala lepa za odgovore.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Naj najprej povem, kako prav je bilo, da je bila sprejeta odločitev, da smo prej prekinili sejo in počakali, da se je k tej točki pridružil tudi viceguverner. Upam, da bo tudi v prihodnje večkrat prevladal razum in da bomo na tak način omogočili razpravo, ki bo kakovostna, in da bomo dobili odgovore na pomembna vprašanja. Ne nazadnje govorimo o stanju v slovenskih bankah, govorimo o denarju, ki ga davkoplachevalci namenjajo prevečkrat za sanacijo in izboljšanje stanja v naših bankah. Seveda bom amandma Slovenske demokratske stranke podprla in vesela sem nekih spodbudnih razprav, da bodo temu sledili tudi drugi oziroma druge poslanske skupine. Amandma pomeni korak k transparentnosti, večji transparentnosti in k temu, da razprava o stanju v slovenskih bankah ne bo neka bančna skrivnost, takrat ko

govorimo o davkoplačevalskem denarju. Državljeni so prevečkrat soočeni z dejstvom, da se sicer nekaj o bankah govori, ampak slišijo razpravo predvsem takrat, ko je treba zopet nameniti njihov denar za sanacijo stanja. S tem amandmajem bo omogočeno, da bodo banke javno objavljene, katere bodo imele obveznosti za vplačevanje; tudi višina sredstev za vplačilo. Izvedeli bomo tudi, katere banke ne bodo v to vključene, in izvedeli bomo, koliko in katere banke bodo tiste, ki bodo ta sredstva potem tudi dobile izplačane. Zato v ta namen upam, da bo amandma dobil čim širšo podporo. In še enkrat, želim si danes, ko je tukaj tudi viceguverner in ostali predstavniki, da je slovenska javnost večkrat obveščena, kaj se dogaja in kam plujemo. To je prepomembno vprašanje in prevečkrat smo imeli težave glede na stanje v državi, ko tukaj v državnem zboru sprejemamo zadnje dneve neke nesistemske ukrepe samo zato, da iščemo dobesedno cente. Dobro bi bilo, da se v prihodnje na tem področju glede transparentnosti naredi mnogo več.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.
Besedo ima mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS ZaAB): Najlepša hvala.

Tudi sama in v naši poslanski skupini bomo oba predlagana amandmaja podprli. Vesela sem, da tako predstavnik Vlade kot predstavnik Banke Slovenije nista ravno rekla, da to podpirata, ampak da je to neka dodatna pot k transparentnosti. In mogoče bi bilo prav, da ne bomo ob glasovanju imeli enakih ali podobnih zapletov in pavz, kot smo jih imeli včeraj, da tudi vladna koalicija, da največja vladna stranka pove, kakšen je odnos do tega amandmaja. V preteklem letu je bilo ogromno davkoplačevalskega denarja namenjenega sanaciji finančnega sistema. Še danes ne vem, ali je obstajala kakšna drugačna pot. Sprejet je bil zakon, kakršen je bil. Po tem zakonu smo naš finančni sistem več ali manj sanirali, ampak očitno še ne čisto do konca. Jaz sem vesela, da imamo danes z nami – še vedno ne guvernerja – dovolj visokega predstavnika Banke Slovenije. Sem pa malo razočarana, ker konkretnih odgovorov, ki smo jih želeli dobiti, zakaj mora biti ta zakon tako hiter, bi lahko rešili to v Zakonu o bančništvu; direktiva, če druge države tega niso naredile, ne vem, zakaj bi za Slovenijo to bila obveza. Prej ste rekli, da niso vse države implementirale oziroma naredile tega tako imenovanega, vi ga imenujete, organa. Če gre za reševanje, urgentno reševanje neke konkretne slovenske banke – in to danes veste –, mislim, da je prav, da poveste tudi nam; ne da bomo sedaj zakon sprejeli in čez tri dni ugotovili, da nam določenih stvari niste želeli ... Pa ne vidim razloga, ker če veste, če bo čez pet ali deset dni javno, je verjetno bolj prav, da nam poveste danes.

Kot sem že uvodoma povedala, če Vlada, če koalicija ocenjuje, da je ta sprememba oziroma ta uvedba ali ustanovitev tega organa potrebna, je mi pri tem ne bomo ovirali; bi pa radi razumeli, zakaj takšno hitenje. Prav bi se nam zdelo, da se o tej stvari pogovorimo znotraj Zakona o bančništvu. In do sedaj še nekako nisem dobila pravega razloga, da bi temu moralo biti drugače, razen če vemo, da je ta rešitev nujna zaradi enega konkretnega primera. Če je tako, prosim, da nam poveste.

Kot pa že rečeno, v luči transparentnosti bom in bomo podprli oba amandmaja.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.
Besedo ima gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala, spoštovana gospa podpredsednica.

Uvodoma moram povedati, da bom oba amandmaja, ki jih je vložila Slovenska demokratska stranka, podprl, ker peljejo te rešitve k večji transparentnosti, kot je bilo danes že velikokrat povedano. Čim pa je ustvarjen pogoj večje transparentnosti, pomeni, da je tudi lažje ugotavljati odgovornost. Mislim, da je bilo v bančnem sistemu v zadnjem času toliko neodgovornosti in toliko slabih stvari storjenih, da je počasi že trenutek, da je treba počasi pripraviti vse ustrezne ukrepe za to, da bomo lahko kvalitetno ugotavljali odgovornost. Če pogledamo v preteklost delovanja našega bančnega sistema in tudi glavnega nadzornika, lahko ugotavljamo, da je bila ta izjemno neodgovorna, slaba. Če tega ne bi bilo, danes ne bi bili v situaciji, v kakršni smo, da je bilo treba s takimi velikimi milijardami dokapitalizirati naš bančni sistem. Od tistega do danes se na tem področju praktično ni zgodilo nič kaj posebnega; enostavno še vedno nimamo nobenega pravega podatka o tem, kdo je tisti, ki je iz teh državnih bank pokradel denar, kdo je tista odgovorna oseba. Vemo – zapisani so člani nadzornih svetov, zapisane so uprave, zapisani so tisti, ki so dajali kredite brez ustreznih podlag, in v veliki večini se tudi ve, kdo je bil tisti, ki je klical na banke, da se taki in drugačni krediti dajejo na lepe oči oziroma povezave. In to je tisto, kar je izjemno problematično. Zato se veselim vsakega koraka, ki bo šel proti temu, da bomo izboljšali in povečali odgovornost vseh tistih akterjev, ki so odgovorni za delovanje in funkcioniranje našega bančnega sistema. In ne morem pa danes mimo tega, kar je bilo danes že velikokrat povedano, kar me zelo moti, o tem sta govorila viceguverner in državni sekretar – nič več davkoplačevalskega denarja za dokapitalizacijo bank. In sedaj še enkrat, jaz se sprašujem in tudi vse vas, ki sedite v tem parlamentu, ravno zaradi tega, da bo ta zadeva zelo jasna tudi našim davkoplačevalcem; ta sklad, ki ga ustanovljamo s tem zakonom, bodo plačali posredno naši davkoplačevalci. Oni so tisti, ki so dokapitalizirali banke. Mi smo tisti, ki

smo dokapitalizirali banke. In v tem trenutku je denar, ki je v bankah, naš denar; to ni bančni denar. In sklad, ki ga bodo ustanavljali, je naš denar. Namesto da bi ta 2,3 % denarja, ki bo šel v ta sklad, šel v financiranje podjetij v smislu kreditiranja podjetij, da bi odpravili ta kreditni krč, ponovno ustanavljamo sklad na sklad in tako dalje. Vedno znova iste stvari. Poslušal sem, kaj govori ta direktiva Evropske centralne banke. Se strinjam, da je to treba narediti. Vendar je ponovno treba jasno povedati ljudem, da je to naš skupni denar, da to ni denar nekoga tretjega ali nekega bančnega lobija, nekega bančnega sektorja. To je slovenski davkoplačevalski denar. In če bi ta denar vložili v razvoj gospodarstva, najmanjše kreditov, bi ljudje, tisti, ki danes komaj čakajo, ki so ključni za to, da bo naš sistem v prihodnosti lahko sploh preživel, ki ustvarjajo, in to so gospodarski subjekti v tej državi, bi ta denar šel v prave roke, kjer bi se oplemenitil, kjer bi se vračale glavnice in obresti. Glavnica in obresti bi šle nazaj na banko in to bi ustvarjalo močni bančni sistem, boljšo gospodarsko kondicijo in vse tisto, kar je potrebno za to, da lahko na splošno neka država kot država normalno funkcionira, ker imamo lahko socialno državo, ker imamo vse tisto, kar država potrebuje – če bi delali na tak način. Sklad tega ne bo reševal. Ponovno bomo imeli na skladu nekatere ljudi zaposlene, ki bodo plačani iz tega denarja, kot imamo sedaj primer slabe banke. Poglejte, kaj vsak dan poslušamo, milijone in milijone denarja se zapravlja za ne vem kaj. Jaz upam, da prebirate naše medije, tiskane in pisane, ki podajajo te informacije. To je zaskrbljujoče. In ponovno ne vidim nobenega konkretnega ukrepanja. Ne moremo si dovoliti, da gredo milijoni, gredo, gredo in gredo. Lepo prosim vse odgovorne v tej državi, da že enkrat naredimo temu konec. In tiste, ki ne delajo v interesu slovenskega naroda, slovenskega ljudstva in slovenskega davkoplačevalca, ustrezno kaznujemo, jih zapremo in odvzamemo vse premoženje, ki so ga dobili na tak način, netransparenten način. Ne more si zatiskati oči niti gospod viceguverner niti državni sekretar pri predsedniku Vlade o tem, kar poslušamo o tej slabi banki, o teh zadevah, o tem denarju, kako se zapravlja ta denar. Ne moremo si zatiskati oči. Še najmanj pa Državni zbor. Še najmanj! To so pomembna vprašanja, na katera je treba takoj in čim prej odgovoriti.

Jaz bom, kot sem že uvodoma povedal, ta dva amandmaja, ki ju je predlagala Slovenska demokratska stranka, podprl. Od tega bo pa odvisno tudi potem, kako bomo glasovali o predlogu samega zakona.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.
Besedo ima še gospod Tilen Božič.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Hvala za besedo.
Malo kasneje se oglašam zaradi tega, ker sem čakal, da pridemo do razprave o tem, o čemer naj bi zdaj razpravljali, in to sta ravno ta

dva amandmaja oziroma konkretno amandma k 14. členu. Prejeli smo ga danes na mizo, tako da je bilo tudi o tem treba malo razmisliti, kakšne bi lahko bile posledice sprejetje ali nesprejetja takega amandmaja. Moji začetni pogledi na to so, se pravi tisti del, ki je nekako vezan z zadržanjem do tega; to, kar bo v skladu, je rečeno, da so naložbe bank, se pravi je to njihovo premoženje. Ne razpolagajo prosto z njim, ko gre enkrat v ta sklad, za to potem skrbi Banka Slovenije, pa vendar je to njihovo premoženje. In ko sem razmišljal v tej smeri, ali je to stvar nas ali njih, da se to razkrije, sem do neke mere začel razmišljati / nerazumljivo/, saj to je njihova stvar, pa bodo verjetno to tudi dolžni razkriti v svojih letnih izkazih. Potem gremo naprej razmišljati, kaj bi radi tudi kot stranka v tem državnem zboru ali pa kot mi, z našimi načeli, do česa bi radi pripeljali. In spet pridemo do transparentnosti, v slovenščini rečemo temu preglednost, kaj se dejansko dogaja. Iz tega vidika pa vsaj pri meni prevlada to razmišljanje, da je vseeno prav, da se ve, kdo je dal v ta sklad denar, koliko ga je dal, tudi kako se bo ta denar porabljal; ne glede na to, da naj bi zdaj banke prispevale svoj lasten denar zraven.

Ker v preteklosti nismo imeli pretirane sreče, kar se tiče sanacije bank, že takoj po osamosvojitvi nas je doletela ena kar velika; in zdaj spet. S tem smo tudi povečali svoj javni dolg. Marsikaj je to potegnilo za seboj in s tem, ko bomo dobili vpogled v to oziroma bi dobili vpogled v to, mislim, da se doda še preprečevalni mehanizem, da do takih zadev ne bo ponovno prihajalo. Hvala.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.
Lahko preidemo na razpravo k 15. členu in podanemu amandmaju Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke? Želi kdo razpravljati? Prosim, če se prijavite.
Besedo ima gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS ZaAB): Ne bom vas predolgo mučil, ampak z zanimanjem sem poslušal razpravo kolega Božiča. Zelo zanimivo bo, kako bomo gledali na transparentnost iste vlade, različnih ministrov, z različnimi predlogi. V enem primeru boste rekli, da nekaj ni potrebno, v drugem primeru boste pa rekli, da je to potrebno. Veste, že januarja se boste soočili z ministrom za pravosodje, ki vam bo tukaj prišel s predlogom, da vsi deleži postanejo jasni, kot neke vrste matrika, tudi v zasebnih sektorjih; in bomo vsi državljani za vsakega lahko videli, kje ima svoje deleže in kaj jaz vem, kaj še vse. Ja, ljubi bog. Takrat boste verjetno vi vstali, kolega Božič, in boste rekli, da to ni potrebno. Upam, da boste to tako rekli. Veste, konsistentni moramo biti. Jaz vem, kje je problem. Problem je že v tistem trenutku, ko smo rekli, da bomo odprli pri DUTB postopke tako, da bo vsak lahko vse vedel, kdo je koliko kreditov dobil. In takrat smo odprli Pandorino

skrinjico za vse. In zdaj moramo imeti iste vatlje za vse primere. Preprosto ne gre drugače.

Tukaj se boste sami ujeli v zanko, tako da vam predlagam, ko boste čez en mesec razpravljali, da prej preberite še magnetogram, kaj ste danes izrekli. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ:
Gospod Tilen Božič ima repliko.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Glede tega bi samo eno stvar povedal. Opredelil sem se do ene točno določene zadeve. Se strinjam, kar se tiče konsistentnosti, ampak ena izmed zadev, ki spada pod mojo konsistentnost, je to, da vsi o vsem vedno vsega ne morejo vedeti. In pri takih zadevah ne glede na to, da se sledi nekemu osnovnemu pravilu, ki ga ima vsak pri sebi, se je treba tudi pri vsakem primeru posamično odločati in opredeliti do tega, ali se ga podpira, ali se ne podpira.

Do tistega, ki ste ga vi sedaj omenili, se bom pa opredelil takrat, ko ga bom dobil na mizo. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.
Besedo ima mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovana predsedujoča, hvala za dano besedo.

Jaz bi mogoče samo en dodatni argument še povedal, zakaj je nujno potrebno, da se ta amandma podpre. Banke same so že tako in tako po mednarodnih računovodskih standardih in po Zakonu o bančništvu dolžne razkrivati v nekem delu svoje rezultate, vendar se to napravi enkrat letno, četrletno, polletno. 5. člen tega predlaganega zakona pa jasno pove, da Banka Slovenije sklad upravlja tako, da ga vodi, predstavlja in zastopa. Mi s tem amandmajem samo napotujemo dodatno obveznost Banke Slovenije. Banka Slovenije se s tem strinja, državni sekretar Vlade se strinja in jaz upam, da se boste tudi koalicijski poslanci.

Za viceguvernerja bi samo zastavil eno vprašanje. Saj ta zakon je kar v nekih deli jasno napisan, predvsem glede presečnega datuma glede obveznosti vplačevanja bank – 30. 9. 2014; potem četrti odstavek 14. člena napotuje, katere banke naj ne bi vplačale teh sredstev, da se nekako ogroža njihova likvidnost oziroma kapitalna ustreznost za obdobje šestih mesecev. Tudi predstavnica Banke Slovenije je na Odboru za finance dejala, da je bilo narejenih precej simulacij v zvezi z zaposlovanjem bank, kakšen vpliv bo ta sklad imel. Zato me zanima, jaz sem prepričan, da v danem trenutku morate vedeti, v roku treh mesecev, kakšen bo ta znesek, ki se bo nabral v sklad, glede na to, da je presečni datum 30. 9., in glede na to, da je zelo jasno napisan tudi četrti odstavek 14. člena, katere banke tega ne bodo plačale. Jasno je bilo že povedano – Factor banka, Probanka ne. Se ve, kakšna bodo ta sredstva.

Glede današnje razprave pa mislim, da se je nek pokrov lonca tudi odkril. Če malo skupaj sestavimo informacije, ki jih nam tako po kopicah daje Banka Slovenije in predstavniki Ministrstva za finance, mislim, da lahko pridemo do jasnega zaključka, zakaj je ta zakon treba sprejeti po nujnem postopku, zakaj se toliko mudi. Edina logična razlaga je, da na nek način koalicija poskuša najti obvod, kako naj se ne bi nekaj saniralo preko proračuna. Dejstvo je, da verjetno je Banki Sloveniji in koaliciji poznana ena informacija, da bo ena izmed bank ponovno malo strmoglavila dol in da jo bo treba sanirati. Tisto vprašanje, ki sem ga viceguvernerju zastavil v zvezi s hčerinskimi bankami tujih lastnikov, ki so v Sloveniji, je zelo jasno povedal, da so upravičeni do sklada, do sredstev; vendar evropska direktiva, Zakon o bančništvu in smernice narekujejo, da prvotno banke sanirajo lastnike. In sedaj smo prišli do zelo jasnega zaključka. To pomeni, preden se ta sklad uporabi, je treba pozvati lastnike k sanaciji bančnega sistema oziroma k sanaciji likvidnostne ustreznosti, kapitalne ustreznosti same banke. In zdaj mi vemo, da imamo v Sloveniji nacionalizirane banke NKBM, Abanko, NLB, sedaj smo še Banko Celje. To pomeni, da tudi za te banke bo veljalo pri izrednih ukrepih Banke Slovenije, da bo prvo pozvala lastnike. Težko me bo nekdo prepričal, da za banke, ki so v 100-procentni lasti države, da bo država Slovenije rekla: "Poglejte, nimamo denarja za sanacijo teh bank." To pomeni, da je to stečaj države oziroma bankrot. To pomeni, da se ta uvod ne naredi in da bodo davkoplačevalci zaradi tega sklada izvzeti. Na drugi strani pa – glede na trimesečni rok in tako po nujnem postopku – jasno govori, da bo verjetno ena izmed privatnih bank, ki je v Sloveniji, ali / nerazumljivo/ je kakšno posredno ali neposredno državno lastništvo še v tej banki, v relativno zelo kratkem roku potrebovala sanacijo; in da lastniki teh omenjenih bank ne bodo imeli sredstev za to. In da se bo iz tega sklada potem počrpala ta sanacija za te banke. Sedaj lahko zgolj samo ugibamo, ali gre tu za Gorenjsko banko ali za Deželno banko, teh bank v Sloveniji danes veliko več ni. Mislim, da smo zelo na hitro prišli do zaključka, da je to obvod Ministrstva za finance, obvod koalicije, da bo treba dati v proračunu 2015 ponovno 250–300 milijonov evrov za določeno sanacijo proračuna. Jaz ne verjamem, da boste spravili skupaj; in da bo to eno pomagalo. Mislim, da je škoda trošenja našega časa tukaj, da bi to lahko povedali že na Odboru za finance ali danes, da je pač potrebno, nujni postopek je, neka privatna banka se bo ponovno sesula. Seveda si v Sloveniji ne moremo dovoliti nekega stečaja banke. Za zaščito vlagateljev in samega bančnega sistema ste po hitrem postopku sprejeli ta zakon, ki ga je treba sprejeti. In da ta sklad ne pomeni nobene zaščite za davkoplačevalce, da gre dejansko za unikum, tudi v okviru Evropske unije. Prej sem že

povedal argumente, na kakšen način to rešuje Nemčija, na drug način to rešuje Francija, na drug način rešuje Nizozemska, predvsem pa so bilančne vsote bank tam bistveno višje.

Spoštovani viceguverner, jaz pričakujem, da boste vsaj na katero izmed teh mojih vprašanj ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Želi še kdo razpravljati? Prosim, če se prijavite.

Besedo ima gospod Roberto Battelli.

ROBERTO BATTELLI (PS IMNS): Hvala lepa za besedo.

Po moje je največji problem v tem, da se ne terja ničesar v zameno za sredstva davkoplačevalcev, ki se uporabljajo za sanacijo bank. Tu gre za milijardne vsote, ki vsaj na papirju sanirajo stanje v bankah, jih naredijo likvidne – in to je to. Nič se ne terja od njih, da ta denar skozi čas vrnejo. In to se dogaja vseskozi. Ta sklad – po teh istih izkušnjah, ki jih imamo – bo prazen v enem letu, se bo spremenil, če ni nečesa, kar terja odgovornost od njih, dejansko odgovornost v smislu vračanja davkoplačevalskega denarja, ki v našem primeru očitno nima nobene cene. Davkoplačevalski denar nima nobene cene pri nas! Torej, ta zakon se bo spremenil v nekaj, kar bo samo pospešilo to, da se porabijo ta sredstva – nič drugega; ker se ne dogaja v nekih normalnih okoliščinah in se dogaja na podlagi ene prakse, ki je v bistvu spravila to državo na kolena. In ki bi jo mi morali v tem sklicu, ta vlada v tem sklicu, bi morali to preprečiti, da se nadaljuje.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Ali želi še kdo razpravljati? (Ne.) Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zboru odločali danes ... / oglašanje iz dvorane/

Gospod mag. Marko Pogačnik, izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):

Spoštovana podpredsednica, hvala za dano besedo.

Med svojo razpravo v kvoti SDS sem zastavil kar nekaj vprašanj, še dodatnih v zadnjem delu, za predstavnike Ministrstva za finance in viceguvernerja. Čas je Vladi še ostal in res naprošam za odgovore.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima državni sekretar gospod Metod Dragonja.

METOD DRAGONJA: Hvala lepa.

Tudi Vladi je časa zmanjkalo, ker se je v časovni kvoti Vlade odšteval tudi čas Banke Slovenije.

Rad bi še enkrat poudaril, da ne gre za noben obvod. Gre za izredni ukrep, ki ga predvideva direktiva, ki ga nalaga direktiva, da

vzpostavimo ta mehanizem. Lahko tudi povem, da je tak podoben sklad Republika Slovenija ustanovila in je vezan na ukrepe za pospeševanje izvoza; to je sklad, ki deluje pri SID banki in dobro funkcionira, se veča, se delno tudi manjša, ko nastopijo tveganja. To je sklad, ki se ga vodi v okviru proračunskega premoženja, z njim pa direktno upravlja SID banka. In tudi tu moram reči, da sem prepričan, da bo Banka Slovenije ta sklad zelo odgovorno upravljala. Bile so narejene simulacije, koliko sredstev se bo v tem skladu načeloma nabralo, in sicer 195 milijonov evrov. Kot sem prej omenil, ocenjuje se, da to v dani situaciji, ob danem ekonomskem okviru in tveganjih, ki so v bankah danes identificirana, zadošča.

In v tem smislu rešitev, ki se predlaga Državnemu zboru, ni unikalna rešitev. Kot ste videli, tudi Evropska centralna banka pozdravlja, da se to ustanovi. In mislim, da po vseh principih upravljanja takega sklada bo sklad lahko učinkovito deloval in dosegel svoj namen. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Zdaj pa res zaključujem razpravo.

O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zboru odločali danes v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 7. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O ODVETNIŠTVU PO NUJNEM POSTOPKU.

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, državni sekretarki na Ministrstvu za pravosodje, gospe Tini Brecelj.

TINA BRECELJ: Hvala za besedo, predsedujoča. Spoštovani poslanke in poslanci!

S predlogom, ki je pred vami, se omogoča ohranjanje ureditve, po kateri sta odvetnik, postavljen po uradni dolžnosti, in odvetnik, ki izvaja storitve brezplačne pravne pomoči, upravičena do plačila za svoje delo v višini polovice zneska, ki bi jima pripadal po novi odvetniški tarifi. S tem bodo ustrezno omejeni učinki nove odvetniške tarife, ki jo je skupščina Odvetniške zbornice Slovenije sprejela 27. septembra letos in ki – to je pomembno – ne razlikuje odvetniških storitev, pridobljenih na trgu, od tistih, ki so plačane iz državnega proračuna. Zakon o odvetniški tarifi, ki se trenutno uporablja za določanje cen odvetniških storitev, že sedaj določa posebne, nižje tarife za zastopanje v primerih brezplačne pravne pomoči in ex offo primerih, ustreznost česar, torej takšne ureditve, je Ustavno sodišče že presojalo in jo ocenilo kot ustrezno. Določanje posebnih tarif za odvetniške storitve, ki se plačujejo iz proračuna,

v našem pravnem prostoru torej ni nič novega. Po mnenju Ustavnega sodišča je treba posebej ločiti položaj, ko odvetniki delujejo na trgu ter prosto iščejo in sprejemajo stranke, od položaja, ko delujejo v sistemu BPP in ex offo. V tem primeru namreč opravljajo dolžnost države, po njenem pooblastilu in seveda ob plačilu iz državnih sredstev, zato ni sporno, da se cene teh odvetniških storitev določajo z zakonom; vendar pa je treba v zakonodajnem postopku zagotoviti sodelovanje Odvetniške zbornice Slovenije, in to je bilo v konkretnem primeru tudi storjeno. Ministrstvo za pravosodje se je z Odvetniško zbornico usklajevalo v postopku priprave nove odvetniške tarife in tudi, ko smo pripravljali novelo, ki je danes pred vami. V zvezi s to novelo sta bila nazadnje z odvetniki opravljena dva sestanka v mesecu oktobru, kasnejša usklajevanja so bila tudi po telefonu in na druge načine; in rešitvam odvetniki niso posebej nasprotovali. V postopkih usklajevanj je bilo z Odvetniško zbornico tudi dogovorjeno, da bodo pripravili nekakšen predlog zaveze oziroma nabor državljanom prijaznih ukrepov. Na te ukrepe še čakamo. Na Ministrstvu za pravosodje smo pripravili izračune odvetniških storitev po Zakonu o odvetniški tarifi in izračune teh istih primerov, kakšni bi bili odvetniški stroški po novi odvetniški tarifi; vse na podlagi konkretnih primerov, kot sem rekla. Izračuni kažejo, da se bodo po novi odvetniški tarifi cene odvetniških storitev večinoma podražile, največ prav v postopkih zastopanja po uradni dolžnosti in v primeru storitev brezplačne pravne pomoči, torej v primerih zastopanj, ki se plačujejo iz državnega proračuna; zato je 50-odstotno nižje tarifiranje v primerih tovrstnih storitev nujno. Nujno, da se stroški odvetniškega dela, ki so, kot sem že večkrat rekla, kriti iz proračuna, ohranijo na nivoju, na kakršnem so danes. Da jih ohranimo v teh mejah, je ta 50-odstotni korektiv nujen.

Drugi sklop dopolnitev zakona, ki je pred vami, pa je namenjen zasledovanju cilja večje transparentnosti, prinaša novosti na področju disciplinskih postopkov in postopkov komisije za etiko, ki deluje pri Odvetniški zbornici. Poudarjamo, da ima odvetništvo v pravni in demokratični državi posebno vlogo in pomen, zato se za odvetnike upravičeno zahtevajo tudi višji standardi obnašanja pri opravljanju njihove dejavnosti. Glede na navedeno, torej zaradi teh dveh ciljev, ki jih zasledujemo, je nujen sprejem novele, ki je pred vami. Ustrezno bodo omejeni odvetniški izdatki iz proračuna, hkrati pa se bo s sprejemom novele povečala tudi preglednost opravljanja odvetniških storitev. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za pravosodje kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici mag. Bojani Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Spoštovana podpredsednica, spoštovana generalna direktorica, državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Odbor za pravosodje je na 3. nujni seji 10. 12. 2014 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o odvetništvu, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo po nujnem postopku predložila Vlada. Predstavnica predlagateljca, državna sekretarka na Ministrstvu za pravosodje je v dopolnilni obrazložitvi členov povedala, da se s predlaganim zakonom med drugim omejujejo izdatki državnega proračuna za storitve odvetnikov, ko ti delujejo v okviru obveznega sistema zastopanja po uradni dolžnosti v kazenskih postopkih ter v okviru obveznega sistema zagotavljanja brezplačne pravne pomoči. Nova odvetniška tarifa, ki jo je Odvetniška zbornica Slovenije sprejela septembra 2014, tega posebej ne ureja, zato bi z njeno uveljavitvijo tovrstna plačila znatno obremenila državni proračun. Predlagana novela jih znižuje za polovico in tako ohranja na dosedanjem nivoju. Pojasnila je, da je prejšnja novela Zakona o odvetništvu razveljavila Zakon o odvetniški tarifi, ki je odvetniško tarifo določal v evrskih zneskih, glede na vrednost spornega predmeta ter količnika za posamezno vrsto odvetniških opravil in določal plačilo ene nagrade za opravo določenega sklopa enakovrstnih storitev v isti zadevi. Z novo odvetniško tarifo se vrača točkovni sistem zaračunavanja odvetniških storitev za vsako posamezno odvetniško dejanje. V nadaljevanju je poudarila, da na Ministrstvu za pravosodje že dlje časa intenzivno sodeluje z Odvetniško zbornico Slovenije, a je vprašanje ureditve plačila zastopanja po uradni dolžnosti in brezplačne pravne pomoči ostalo nedorečeno. Prav tako s strani Odvetniške zbornice Slovenije konkretnega predloga, kako zmanjšati obremenitev državnega proračuna, niso sprejeli. Na podlagi analize stroškov naključno izbranih sodnih spisov naključno izbranega sodišča so zato pripravili predlagano rešitev, ki je primerljiva s sedanjo ureditvijo, saj so že danes plačila za te storitve nižja od tistih, ki jih odvetniki svojim strankam zaračunavajo kot njihovi izbrani odvetniki.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je v predstavitvi povedala pripombe k 2., 3. in 4. členu, da so ustrezno upoštevani v vloženi amandmajih. Ponovila pa je pripombo k 1. členu, ki določa ceno odvetniških storitev v primerih, ko je odvetnik postavljen po uradni dolžnosti oziroma opravlja storitve brezplačne pravne pomoči. Po mnenju ZPS ni sporno, da se cene odvetniških storitev določajo z zakonom, še posebej tistih, ki so plačane iz državnega proračuna, vendar pa bi bilo predlagano polovično plačilo upravičiti z utemeljenimi razlogi; ne zgolj s pavšalnimi navedbami iz uvodne obrazložitve. Predstavnik Odvetniške zbornice Slovenije je ob sodelovanju

podpredsednika povedal, da so se z ministrom za pravosodje usklajevali glede zgolj višine vrednosti odvetniške tarife in pristali na vrednost iz leta 2003. Odvetniška zbornica Slovenije državi priznava pravico, da lahko plačilo za zastopanje po uradni dolžnosti ter storitve brezplačne pravne pomoči uredi drugače, a bi pri tem morala upoštevati razmere na trgu in nearbitrarno, brez sodelovanja Odvetniške zbornice Slovenije določati polovično vrednost brez podlage v konkretnih finančnih izračunih. Predlagana rešitev ni utemeljena tudi iz razloga, ker procesna zakonodaja onemogoča kopičenje vlog in narokov. Hkrati je za racionalno vodenje postopka odgovoren sodnik. Izrazil je tudi bojazen, da se bo število odvetnikov, ki bodo prostovoljno sodelovali pri izvajanju teh storitev, zaradi zmanjšane plačila zaslužka in posledično nezmožnosti poslovanja močno zmanjšalo ali pa se bo nivo kakovosti storitev znižal.

V razpravi so opozicijski poslanci predlaganim rešitvam nasprotovali, saj bi po njihovem mnenju predlagatelj moral predlagane rešitve predhodno uskladiti z Odvetniško zbornico Slovenije in ne prelagati odgovornosti za njihove posledice na Državni zbor. Predlagano polovično znižanje plačila storitev odvetniku, ki je postavljen po uradni dolžnosti oziroma izvaja storitve brezplačne pravne pomoči, bo povzročilo razlikovanje med odvetniki in strankami v sodnem postopku, ki ne bodo deležne enake kvalitete odvetniških storitev. Tudi s strani koalicije je bilo opozorjeno, da sta oba instituta namenjena najbolj ogroženim slojem prebivalstva, zato je treba zagotoviti enako odvetniško obravnavo vsem strankam. Pri tem bi bilo smiselno prislusniti predlogu Odvetniške zbornice, da se obravnavana plačila raje uredijo s podzakonskim predpisom.

V nadaljevanju je odbor sprejel amandmaje poslanskih skupin SMC, Desus in SD. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o predlogu zakona in ga tudi podprl / znak za konec razprave/

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Zaveznštvo Alenke Bratušek, v njenem imenu gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS ZaAB): Hvala lepa, predsedujoča, in lep pozdrav danes še z drugega konca.

Danes imamo temo, ki navzven zgleda zelo všečna in je zelo simpatična, ker se znižujejo stroški dela tistih, za katere pravimo v Sloveniji, da imajo soliden denar – odvetniki. In moram reči, da na splošno gledano bi človek kar hitro to podprl. Ko pa se človek malo bolj poglubi v samo materijo, ko pride na odbor, posluša predstavnika Vlade oziroma ministrstva in ko v resnici sliši še druge argumente iz Odvetniške

zbornice, ugotovimo, da je ministrstvo naredilo najprej skok, potem pa bi rado reklo na koncu še hop. To dvoje pa se po navadi v športu ne izide; ne izide pa se predvsem zaradi tega, ker če bomo šli pogledat, koliko denarja je v resnici namenjeno za brezplačno pravno pomoč, je bila v proračunu poraba tam nekje okoli 6 milijonov in pol evrov. Človek se potem takoj vpraša, ko izve to številko, še zakaj pa je v resnici bil porabljen ta denar. Kaj so te brezplačne pravne pomoči, kakšne teme so, ki jih uporabljajo predvsem tisti, ki so socialno ogroženi, ki niso zmožni plačati, zato se pa tudi imenuje brezplačna pravna pomoč. Saj veste, stane pa vse, zastoj ni nič. Ko ugotovimo, da je 4 milijone namenjeno za stečaje osebne, se pravi pravnih in fizičnih oseb, potem se pa človek začne nekaj drugega spraševati. Ali bi se človek najprej vprašal, kaj sploh brezplačna pravna pomoč je. In bi seveda v prvi vrsti najprej povedal, katera tema je tista, ki si zasluži, da bi spadala v tako imenovano košarico brezplačne pravne pomoči. In če bomo pogledali, koliko pa je tistih preostalih, ki so upravičeni, bi človek rekel, da so upravičeni, je pa tam okoli 2 milijona in pol. Sedaj pa bistvo. Zakaj ministrstvo sploh predlaga takšen zakon, to spremembo? Predlaga jo zato, ker v resnici pred enim mesecem sploh ne bi tega predlagalo. Predlagalo jo je pa tisti trenutek, ko je Ministrstvo za finance reklo – preveč denarja. Torej se sploh ne pogovarjamo več o vsebini, ampak se pogovarjamo samo to, da je treba znižati sredstva. Ko smo na odboru vprašali, zakaj za božjo voljo pa res ne pretehtajo, glede na to, da še na Odvetniški zbornici pravijo, se pravi iz stroke, da to niso brezplačne pravne pomoči; in tudi če boste šli gledat po rasti, boste videli, da so v zadnjem letu, dveh letih narasla ta sredstva. Ne, minister za pravosodje se odloči, da bo posekal. In kar je še večja napaka, je pa napaka to, da poseka na tak način, da stlači materijo, ki ni zakonska, ampak je podzakonska, v zakon; in smo tam. Sam sem tolmač in vem, da imamo tolmači tarifo, ki jo podpisuje minister in jo vsak dan lahko spremeni; sploh ne rabi Državnega zbora. Mi pa to materijo pri odvetnikih, pri brezplačni pravni pomoči tlačimo nazaj v zakon. V resnici delamo, prvič, zmedo. To je tako, kot v koaliciji zelo radi zadnji mesec ponavljajo, da bi radi sistemsko uredili zadeve, celovito pristopili. Vam bom povedal, kaj je nesistemsko in kaj je necelovito. Necelovito je predvsem in v prvi vrsti to, da se tarifa tlači v zakon. In drugo, da se bo najprej znižala cena, potem pa državna sekretarka pove naslednji stavek: V prihodnosti bomo razmislili in opravili razpravo, kako bomo to uredili, in bomo sistemsko uredili, kaj je to brezplačna pravna pomoč.

Oprostite, takšnega zakona na takšen način, po takšnem postopku, s tako aroganco do stroke, ki v resnici ni znala razložiti in odgovoriti smiselno niti na eno vprašanje, razen na

dejstva, to pa je, da je preveč denarja, enostavno mi ne moremo podpreti. Bomo pa podprli amandma, ki ga bomo / znak za konec razprave/ v sami razpravi. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Stališče Poslanske skupine Stranke Mira Cerarja bo predstavila gospa Ksenija Korenjak Kramar.

KSENIJA KORENJAK KRAMAR (PS SMC): Spoštovana predsednica, spoštovani predstavniki Vlade, spoštovani kolegi in kolegice!

Danes odločamo o noveli Zakona o odvetništvu, ne pa o Zakonu o brezplačni pravni pomoči, ampak morda o tem kasneje. Novela Zakona o odvetništvu sledi dvema ciljema, in sicer prvemu, ki je vezan na odvetniško tarifo, in drugemu, ki je vezan na povečanje transparentnosti delovanja odvetnikov. Nova odvetniška tarifa uvaja sistem nagrajevanja odvetnikov, ki je obstajal že pred letom 2009, torej točkovni sistem, kar pomeni, da je vrednoteno posamezno procesno dejanje. Odvetniška tarifa vpliva tudi na višino sredstev, ki se odvetnikom izplačujejo iz proračunov sodišč, saj se nagrada, do katere so upravičeni, izračuna na podlagi tarife in tudi na podlagi odločbe o BPP. Da lahko država obseg sredstev, ki jih odvetnikom plačuje za stroške zastopanja v okviru BPP, določi drugače kot v odvetniški tarifi, je že odločilo tudi Ustavno sodišče, in sicer v odločbi iz leta 2009, ko je ugotovilo, da je treba ločiti položaj, ko odvetniki delujejo na trgu ter prosto iščejo in sprejemajo stranke, od položaja, ko delujejo v okviru obveznega sistema zastopanja po uradni dolžnosti v kazenskih postopkih in v okviru sistema zagotavljanja zastopanja na podlagi odobrene brezplačne pravne pomoči. Ugotovilo je, da v primerih obvezne obrambe v kazenskih postopkih in zastopanja na podlagi odobrene brezplačne pravne pomoči odvetniki dejansko opravljajo naloge, ki iz Ustave izhajajo kot pozitivne obveznosti države in ki jih država tudi v celoti financira. V tem delu odvetniki ne opravljajo svobodne gospodarske dejavnosti, temveč opravljajo dolžnosti države, po njenem pooblastilu in ob plačilu iz državnih sredstev. Na takšnem stališču temelji tudi novela Zakona o odvetništvu. Osnovni namen je omejiti izdatke državnega proračuna za storitve odvetnikov, ko delujejo v okviru obveznega sistema zastopanja po uradni dolžnosti v kazenskih zadevah in v okviru zagotavljanja brezplačne pravne pomoči. Odvetniki bodo upravičeni do polovice zneska, ki bi jim pripadal po odvetniški tarifi. Nagrade, ki se izplačujejo iz proračunov okrožnih sodišč, po novi odvetniški tarifi enostavno niso vzdržne za slovenski proračun in pomenijo neobvladljivo finančno breme za sodišča, ki se že sedaj zaradi insolvenčnih postopkov soočajo z velikimi finančnimi težavami. Gre torej za omejitev izplačila nagrad za pravno pomoč, ki jo strankam

plačuje država. Da je to dopustno, pa je, kot rečeno, ugotovilo tudi Ustavno sodišče.

Drugi cilj novele zakona pa je povečanje preglednosti delovanja odvetništva, kjer je obveznost javne objave izbrisanih odvetnikov in razlogov za izbris iz imenika, javna objava imen sestave disciplinskih organov in organov za presojo kršitev kodeksa odvetniške poklicne etike. Bistvena je torej sprememba glede višine plačila, ki ga dobijo odvetniki, ki jih bo za zastopanje strank v kazenskih ali drugih postopkih plačevala država. Ker nova odvetniška tarifa predvideva bistveno višje stroške, ki bi jih morala kriti država, je omejitev nujna. Tak ukrep je legitimen in sorazmeren, saj se strankam, ki ne morejo kriti stroškov postopka, zagotavlja dostop do pravnega varstva.

Zaradi navedenega bo Poslanska skupina Stranke Mira Cerarja podprla novelo predlaganega Zakona o odvetništvu. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil gospod mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala za besedo. Vsem v imenu SDS prav lep pozdrav!

Danes se ukvarjamo s problemom, ki bi moral biti rešen nekje drugje. Kaj je bistvo zgodbe teh tarif, ki jih danes tule prelevamo? Vsa veljavna zakonodaja je napisana tako, da mora izvršilna veja oblasti skupaj z Odvetniško zbornico najti skupen jezik, sprejeti ustrezne tarife in potem v soglasju z ministrom te tarife veljajo. Tako je postavljen mehanizem. Zdaj se pa iznenada od tega soglasja, iskanja konsenza torej, odstopa in se del tega enostavno vrže v zakon. Zakaj? To se je čudovito videlo na sami seji, žal vas večine tam ni bilo, lahko si pa pogledate posnetek. Dve uri je trajala besedna bitka med predstavnikom Odvetniške zbornice, oziroma dvema, in gospo državno sekretarko, ki ji je očitno minister prepustil nehvaležno delo. Kaj se je pokazalo v prvi minuti? Ja, da stvari pač tam niso bile ustrezno dogovorjene. To se pravi, da tisti, ki bi se morali prej dogovoriti, očitno niso opravili ustreznega dela. Očitno je, po domače rečeno, vlada potegnila v teh pogajanjih krajši konec – zdaj, ali ta ali prejšnja, vseeno. In sedaj se lepo odgovornost previali na Državni zbor. Državni zbor naj sprejme polovične tarife v določenih primerih, kar tako, brez da bi se prej točno doreklo, kaj sploh je brezplačna pravna pomoč. / nerazumljivo/ v zakonu to sedaj naknadno prihaja v Državni zbor, pa se že vidi, da gre za omejevanje, za ukinjanje recimo prvega brezplačnega nasveta, pa še kaj. No, ampak že to napačno zaporedje nekaj pove. In potem se je tam na dolgo in široko pogovarjalo o argumentih, zakaj ta rešitev ni dobra in zakaj ne. Ampak ta rešitev res ni dobra. Kaj je bistvo zakona, kaj bo pravzaprav bistvena posledica tega zakona, ki je danes pred

nami, če bo na koncu dejansko sprejet? Lahko rečemo, da so tisto najboljši nameni. Tudi stara modrost pravi, da je pot v pekel tlakovana z najboljšimi nameni. To za aktualno vlado zagotovo velja. Če se takole kar z zakonom prepolovi tarifo v določenih primerih, ko gre pač za zastopanje po službeni dolžnosti, to so lahko tudi zelo zahtevni in težki primeri, in za brezplačno pravno pomoč, bo naredil v resnici dve skupini. Dve skupini že med samimi odvetniki, eni, ki bodo polno plačani, in drugi, ki bodo polovično. Pojdite vi malo pogledati, kako je s tem v praksi, če pogledate, kaj nekatere odvetniške pisarne pokasirajo; tiste, ki so blizu, v narekovaju, vladnemu koritu. Tukaj gre tudi za milijonske zneske v evrih za pripravo določenih gradiv, včasih beremo, za posredovanje pri nekih pogodbah. Jaz imam pri tem zelo slab občutek, ko to berem, pa gre za javna podjetja, tam, kjer je v ozadju tudi denar davkoplačevalcev. Po drugi strani imaš cel kup odvetniških pisarn, ki komaj životarijo. Zdaj bo ta zakon zanesljivo, tu si ni treba delati utvar ali zatiskati oči, še potenciral in bo povzročil še večjo koncentracijo, da bodo nekatere odvetniške pisarne, ki se bodo pač lahko izognile tem določilom, fenomenalno dobro delovale; tisti, ki bodo pa prisiljeni za polovično tarifo delati, bodo pa pač delali.

Ampak tukaj je še nekaj veliko hujšega v ozadju – z vidika navadnega človeka. Tak zakon bo v praksi naredil dve kategoriji ljudi, ko gre za njihovo pravno varstvo pred sodišči; kajti lahko se vsaka odvetniška pisarna zaveže, lahko se vsak odvetnik – tudi v kodeksu to piše – zaveže, da ne glede na vse okoliščine bo pač enako zavzeto ravnal v vsakem primeru. Ampak veste, v praksi smo vsi ljudje – in odvetniki zagotovo. Zelo težko me bo nekdo prepričal, da bo čisto v vseh primerih čisto vsak odvetnik enako zavzeto delal za polno tarifo, z vsemi bonitetami ali pa za polovično znižano tarifo. In kaj to v praksi pomeni? Da se bo postavilo pod vprašaj eno temeljnih ustavnih načel, da smo vsi pred zakonom popolnoma enaki. Še enkrat opozarjam, gre tudi za tisto obvezno zastopanje v najtežjih primerih pred sodiščem in za brezplačno pomoč. In tisto se ne bi smelo dogajati. To, kar je danes tukaj prevaljeno na Državni zbor, ki bo nosil odgovornost, če bo to sprejel, bi morala predhodno storiti vlada / znak za konec razprave/ ... bi morala poiskati za vse te rešitve ustrezen konsenz z Odvetniško zbornico. In da je tam pripravljenost za pogovor, smo lahko večkrat slišali.

Osebnostno mislim, da bi bilo najboljšo, da bi ta zakon umaknili. Ker pa to poslovniško ni možno, pa bomo vsekakor glasovali proti. Dobro bi bilo, da bi to storili vsi in s tem odprli možnost, da se spoštuje dosedanja pravna praksa in dosedanja pravni red, ki gre v smeri iskanja konsenza. Vedno je boljši konsenz, kot pa nekaj na silo prepoloviti. In še enkrat opozarjam, s tem postavljati pravzaprav koalicijo v vlogo smetarja

za tisto, kar bi morala narediti njihova vlada. Hvala vsem. Srečno!

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ:
Najlepša hvala.

Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije bo predstavila gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS):
Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Spoštovana generalna sekretarka, sodelavka, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Poslanke in poslanci Demokratične stranke upokojencev Slovenije bomo dopolnitev Zakona o odvetništvu podprli. S predlogom Vlade, da se omejijo plačila za odvetniške storitve pri izvajanju brezplačne pravne pomoči in pri zastopanju po uradni dolžnosti, se v Desusu strinjamo, saj smo ocenili, da je ob spremembi odvetniške tarife to ne samo fiskalno nujno, pač pa je posebna ureditev teh plačil v primerjavi do odvetniških storitev, ki, naj rečem tako, kotirajo na trgu, primerna tudi na podlagi mnenja Ustavnega sodišča Republike Slovenije. Ugotovitve Ustavnega sodišča namreč opravičujejo ločenost položajev med odvetniki, ki delujejo na trgu ter prosto iščejo in sprejemajo stranke; in tistimi, ki delujejo v okviru obveznega sistema zastopanja po uradni dolžnosti v kazenskih postopkih in v okviru obveznega sistema zagotavljanja brezplačne pravne pomoči. V tem delu, ko odvetniki opravljajo dolžnosti države po njenem pooblastilu in ob plačilu iz državnih sredstev, določanje cen odvetniških storitev ne more biti v neskladju s prvim odstavkom 74. člena Ustave, ki govori o svobodni gospodarski pobudi. Nova odvetniška tarifa ponovno uvaja točkovni sistem zaračunavanja odvetniških stroškov. Glede višine odvetniške točke je Ministrstvo za pravosodje z Odvetniško zbornico doseglo dogovor, da se odvetniška točka določi v enaki višini, kot je bila določena med leti 2003 in 2009. Ena od osnovnih značilnosti nove odvetniške tarife pa je tudi zaračunavanje vsakega odvetniškega dejanja posebej. Glede na to ocenjuje, da bi nova odvetniška tarifa znatno povečala proračunske izdatke. Zato se v Poslanski skupini Desus strinjamo s prepolovitvijo zneska za priznanje plačila v postopkih ex offo in pri brezplačni pravni pomoči, ki jih zagotavlja država, saj se bo tako nevtraliziralo posledice uveljavitve nove odvetniške tarife glede teh izdatkov; pri čemer pa je treba dodati še to, da s tem plačilo teh storitev ostaja na sedanjem nivoju. Drugi del Predloga zakona o dopolnitvah Zakona o odvetništvu pa spreminja oziroma dopolnjuje 31. in 60. člen zakona. Z dopolnitvami obeh členov bo vzpostavljena obveznost javne objave seznama izbrisov iz imenika odvetnikov, hkrati z objavo razloga, ter obveznost javne objave poimenske sestave vseh disciplinskih organov in organov, pristojnih za presojo kršitev kodeksa

odvetniške poklicne etike pri Odvetniški zbornici Slovenije.

Ker to prinaša več transparentnosti v delovanju odvetništva in povečuje pravno varnost državljanov, Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije pozdravlja tudi to vsebinsko dopolnilo zakona. Kot že uvodoma povedano, bomo poslanke in poslanci Poslanske skupine Desus glasovali za sprejem predloga zakona. Ne bomo pa podprli amandmaja Poslanske skupine SDS k 4.a členu zakona. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavila gospa mag. Bojana Muršič. Izvolite.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa za ponovno besedo.

Ko govorimo o odvetniških tarifah, gre pravzaprav za vrednotenje in obračunavanje stroškov odvetniških nagrad in izdatkov, ki jih mora stranka oziroma naročnik plačati odvetniku ali odvetniški družbi za opravljeno pravno storitev. V primerih, ko odvetniki delujejo v okviru obveznega sistema zastopanja po uradni dolžnosti v kazenskih postopkih in v okviru obveznega zagotavljanja brezplačne pravne pomoči, pa stroške odvetniškega dela zagotavlja državni proračun. Ta proračunska postavka nenehno narašča. Po izračunih ministrstva pa se bo še posebej dvignila z uveljavitvijo nove odvetniške tarife, ki ponovno uvaja točkovni sistem zaračunavanja odvetniških storitev in s tem zaračunavanja vsakega posameznega odvetniškega dejanja. Da do tega povečanja stroškov proračuna ne bi prišlo, se je vlada odločila, da z zakonom omeji te izdatke. Ta rešitev sledi načelu gospodarnega ravnanja s proračunskimi sredstvi in bo prispevala k uravnoteženju proračuna. Na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora smo koalicijski partnerji pripravili amandmaje, s katerimi smo skušali odpraviti pomanjkljivosti. Ali nam je to uspelo, pa bo pokazal čas. Ob burni razpravi na matičnem delovnem telesu smo poslušali predvsem razpravo med odvetniki oziroma Odvetniško zbornico in Vlado; in sicer kdo, kdaj in koliko časa se je usklajeval oziroma dogovarjal. V Poslanski skupini Socialnih demokratov menimo, da je mesto za takšno razpravo oziroma za izmenjavo mnenj kjer drugje, predvsem tam, kjer se zakonski predlogi pripravljajo. Prav tako se tudi zavedamo, da vse pripravljene rešitve vsem niso po godu, ampak v neki točki je treba te stvari tudi končati. Se pa strinjamo o tem, da pri odprtih vprašanjih se lahko seznanimo mnogo prej. Prav tako so se na odboru odprla še druga vprašanja, ki so povezana s plačilom stroškov iz državnega proračuna, na primer osebni stečaji.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o odvetništvu večinsko podprli. Vendar

relevantne sogovornike pri pripravi zakonodaje s področja pravosodja pozivamo k sodelovanju, in sicer z željo, da bodo zakoni dobri. Ob koncu naj še enkrat spomnim, da smo poslanke in poslanci Socialnih demokratov že večkrat več vlad opozarjali, da nismo naklonjeni k nenehnemu poseganju v zakonodajo, predvsem tisto, ki se nanaša na sodstvo, če hočete, na področje pravosodja. Kajti vsi skupaj ugotavljamo, da tudi zaradi večkratnih posegov v zakonsko materijo, včasih tudi z izsiljenimi rešitvami ne pripomoremo k hitrejšemu in kvalitetnejšemu delu sodstva. Hvala.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Stališče Poslanske skupine Združena levica bo predstavil gospod dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospa predsedujoča. Predstavnice Vlade, kolegice, kolegi!

Lahko se strinjamo, da živimo v času, ko je zaupanje državljanov v pravno državo na izredno nizki ravni. Prav tako živimo v času, ko imajo vedno bolj občutek, da v Sloveniji obstajata dve državi, in sicer ena za bogate in druga za revne. Če pa gledamo odmevnejše medijske zgodbe zadnjega obdobja, lahko dobimo hitro občutek, da je temu dejansko tako. Največja vladna stranka je ves čas pred volitvami poudarjala pomen in vlogo socialne države ter potrebo po njeni krepitvi. Z rešitvami, ki jih predlaga v sprejem Državnem zboru, pa se nam zdi, da dela ravno obratno. In predlog, ki je danes pred nami, je še ena taka rešitev. Do Predloga zakona o dopolnitvah Zakona o odvetništvu smo bili v Združeni levici že od prvega dne precej zadržani. Po seji matičnega odbora pa so se naši pomisleki le še okrepili. Tisti, ki ste bili na tej seji prisotni, veste, da je bila seja bistveno drugačna od drugih sej. V bistvu je šlo za pogajanja med predstavnico Ministrstva za pravosodje in Odvetniško zbornico, ki bi se v normalnih razmerah morala zgoditi izven Državnega zbora, se pravi na usklajevalnih pogajanjih. V skoraj triurnem dialogu med predstavniki obeh strani ministrstvo opozoril in pomislekov Odvetniške zbornice preprosto ni želelo upoštevati, prav tako ni želelo upoštevati pripomb in opozoril Zakonodajno-pravne službe. Bistvena rešitev predloga zakona je posledica nove odvetniške tarife, ki naj bi pričela veljati s 1. januarjem. Ker naj bi bile z novo odvetniško tarifo odvetniške storitve dražje, naj bi to povzročilo višje stroške države v zvezi z zastopanjem po uradni dolžnosti ter izvajanjem storitev brezplačne pravne pomoči. Zaradi tega Vlada predlaga, da odvetniki v teh primerih prejmejo le 50 % plačila, ki bi jim sicer pripadalo. Na vprašanje, zakaj točno 50 %, pa niso znali dati jasnega odgovora oziroma argumenta. Ne govorimo torej o dohodkih odvetnikov, ki jih imajo od opravljanja storitev na prostem trgu, ampak govorimo o tistem delu, ki se nanaša na najbolj ranljive

skupine, se pravi upravičence do brezplačne pravne pomoči ter zastopanje po uradni dolžnosti. Vladi sicer ne odrekamo pristojnosti, da v teh primerih regulira cene storitev, vendar pa bi glede na dejstvo, da gre za osebe, ki si odvetniških storitev same ne morejo privoščiti ali priskrbeti, pričakovali, da cene storitev oblikuje tako, da bo tudi tem ljudem zagotovljena kvalitetna pravna pomoč. Na dejstvo, da je vladni predlog pripravljen na podlagi pavšalne ocene, iz katere ni jasno razvidno, ali sploh in če že, za koliko naj bi se stroški tovrstnih storitev povežali, sta opozarjala predstavnik Odvetniške zbornice in Zakonodajno-pravne službe, vendar pa je bil predlog zakona na matičnem odboru s strani koalicije kljub temu podprt.

Odločamo torej o predlogu, za katerega v bistvu ne vemo, ali je sploh potreben, še manj pa vemo, kakšne posledice bo imel v praksi. Država bi morala skrb za materialno šibke postaviti na prvo mesto – in to na vseh področjih. Z nenehnim varčevanjem pa je logično povzročila, da si vse več ljudi zastopanja odvetnika tudi ne more več privoščiti. Da se število prosilcev za brezplačno pravno pomoč iz dneva v dan in iz leta v leto povečuje, je torej logična posledica; rešitev, ki jo predlaga Vlada, pa ne predstavlja nikakršne sistemske rešitve problema – gre preprosto za preventivno varčevanje, brez premisleka, kaj bo to povzročilo v praksi. V Združeni levici se bojimo, da vlada nima namena krepiti načela pravne države, pač pa želi krepiti načelo dveh pravnih držav in sistem, v katerem je ustavno zagotovljeno učinkovito pravno varstvo odvisno od materialnega statusa posameznika. In to seveda ne velja samo za pravno državo, ampak, na žalost, za vse vidike države. Argumenti ministrstva nas niso prepričali, sploh ob dejstvu, da želi z novelo Zakona o brezplačni pravni pomoči, ki jo bomo obravnavali januarja, ukiniti tudi institut brezplačnega pravnega nasveta – torej še en ukrep, ki je naperjen zoper najranljivejšo skupino prebivalstva.

Predloga zakona o dopolnitvah Zakona o odvetništvu v Združeni levici ne moremo podpreti, bomo pa podprli amandmaje, ki jih je vložila Poslanska skupina SDS. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov bo predstavila gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Spoštovana predsedujoča, spoštovani predstavniki ministrstva, kolegice in kolegi!

Bistvena novost, ki jo prinaša predlog sprememb in dopolnitev Zakona o odvetništvu, je določitev plačila stroškov zastopanja za odvetnike, ki zastopajo stranke po uradni dolžnosti v kazenskih zadevah in v postopkih brezplačne pravne pomoči, torej v postopkih, kjer se odvetniške storitve plačujejo iz državnega proračuna. Po zagotovilih Ministrstva

za pravosodje navedena sprememba ne pomeni zniževanja plačil odvetnikom za stroške zastopanja ex offo ali za storitve brezplačne pravne pomoči, vsaj v večini primerov ne; pač pa le prilagoditev novemu načinu vrednotenja odvetniških storitev. V prihodnje se bodo namreč odvetniške storitve spet vrednotile po odvetniški tarifi, ki jo je sprejela Odvetniška zbornica, torej enako kot pred letom 2009; in ne več na podlagi sedanjega Zakona o odvetniški tarifi.

Poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov bomo predlog sprememb in dopolnitev Zakona o odvetniški tarifi podprli, saj menimo, da v času, ko se država spopada z velikim oziroma prevelikim javnofinančnim primanjkljajem, povečanje proračunskih sredstev za namene plačila odvetniških storitev ni primerno. Ob tem pa bi opozorili na nujnost večjih sistemskih sprememb na področju brezplačne pravne pomoči. Po prepričanju nas, krščanskih demokratov, je sedanja zakonska ureditev tega področja velika ovira za možnost dostopanja do sodišč vseh posameznikov, ne glede na njihov premoženjski status, ker je postopek pridobivanja brezplačne pravne pomoči za prava neuke stranke, kar večinoma prosilci so, preveč zapleten, preveč zbirokratiziran in tudi bistveno predolg. Pogosto je za posameznega prosilca, ki sicer izpolnjuje vse pogoje za dodelitev brezplačne pravne pomoči, izpolnitev obrazca vloge prezahtevno opravilo in se mnogi raje odrečejo uveljavljanju svoje pravice. Nadalje mora v vlogi prosilec navajati tudi podatke, ki bi jih sodišča morala sama pridobiti iz uradnih evidenc, in ni nobenega razloga, da s tem obremenjujemo prosilce, ki določene podatke težko pridobivajo; na primer podatek o višini prejemkov družinskih članov. Poleg tega v manjših krajih sploh ni odvetnikov, ki bi bili pripravljeni prevzeti izvajanje storitev brezplačne pravne pomoči. Prosilcu se dodeli odvetnik iz oddaljenega kraja, kar je za marsikaterega prosilca, ki je slabšega zdravstvenega stanja ali morda prebiva v kraju, ki nima na razpolago javnih prevoznih sredstev, prav tako prevelika ovira, da bi se poslužil brezplačne pravne pomoči. V parlamentarno proceduro smo sicer že prejeli predlog sprememb in dopolnitev Zakona o brezplačni pravni pomoči, ki res odpravlja nekatere ugotovljene pomanjkljivosti, ne rešuje pa sistemsko najbolj perečih vprašanj na tem področju.

Po prepričanju nas, krščanskih demokratov, bi bilo treba institut brezplačne pravne pomoči, zlasti še prvega brezplačnega pravnega nasveta, v zakonodaji urediti na način, da bi bil dostopen najširšemu krogu zainteresiranih in čim bližje njihovem prebivališču, ne glede na njihov premoženjski status. Nekatere občine so zato samoiniciativno organizirale možnost prvega brezplačnega pravnega nasveta in nase prevzele tudi plačilo teh storitev. Po našem mnenju je organiziranje te oblike brezplačne pravne pomoči ena izmed

možnosti, ki bi jih bilo smiselno proučiti in vnesti v naš pravni sistem; občinam pa za te namene iz proračuna nameniti sredstva. Le tako bi lahko izboljšali. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členu in vloženem amandmaju. V razpravo dajem 4.a člen ter amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima gospod mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala.

Amandma, kateremu so podpora že napovedale nekatere stranke, je amandma, s katerim poskušamo v okviru možnega vsaj spraviti stvari tako, da bi približno sistemsko delovale. Skupaj bi potem uveljavili ta zakon oziroma tiste določbe, ki se nanašajo na brezplačno pravno pomoč, in potem zakon, ki bi to tudi vsebinsko uredil, zato se te najbolj sporne rešitve oziroma njihovo uveljavitev v tem zakonu odlaga za ta čas. To se pravi, da bi se uveljavile nekoliko kasneje. S tem se poskuša, kolikor je možno, izogniti slabim posledicam, vendar to v ničemer ne odpravlja temeljnega pomisleka, ki sem ga navedel na začetku. Edino logično je, edino pravno korektno, edino ustavnopravno nesporno bi bilo vse urediti enotno, urediti skladno z že zdaj veljavnimi predpisi, se pravi z ustreznimi pogajanji doreči tarife. Kar pa se vsebine recimo brezplačne pravne pomoči tiče, pa bi brez dvoma morali najprej doreči, kaj ta vsebinsko obsega in šele potem z zakonom kakorkoli posegati v obstoječi red in delati reze ali pa kakorkoli drugače te stvari spreminjati. To, kar se sedajle dela, je na horuk, je nesistemska in je pač odraz neke stiske, ki se jo vlada seveda zelo dobro zaveda, da bi morala vlada te stvari doreči prej, zdavnaj prej in tudi brez Državnega zbora. Na Državni zbor se sedaj samo prelaga odgovornost za škodljive posledice, saj vsi vemo, kaj se potem reče, ko se pokaže, da so stvari narobe. Ja, to je sprejel Državni zbor. Prvič, to ni sprejel celotni Državni zbor. V SDS tega zanesljivo ne bomo podprli. Podprli bomo izključno in samo naš amandma ter s tem poskušali stvari, vsaj kolikor se da, ublažiti in spraviti v nek sistemski okvir. Po drugi strani pa moram reči, da me zelo čudi, da tako lahkomišelnost pristaja celotna koalicija na to logiko, da se pač nanjo in na ljudi v tem državnem zboru preloži odgovornost za tisto, kar bi moral storiti nekdo drug veliko prej in predvsem drugje. Zaradi tega, gospe in gospodje, upam, da bo vsaj ta amandma res sprejet, kajti sicer bomo priče zelo nenavadnemu stanju, ki ga je povzročila vlada, ko najprej dela res pri tarifah, potem pa z novelami zakona, ki so bile zdaj šele obravnavane na Vladi, namerava posegati tudi v

vsebinsko. Ko ste nekateri recimo rekli, da bi morali zagotoviti brezplačni pravni nasvet čim širšemu krogu ljudi, ste verjetno prezrli to, da sem že na začetku opozoril, da iz tiste novele, ki zdaj prihaja, izhaja, da se ta institut v celoti kratko malo ukinja; ga ni več, če bo to, kar je zdaj vlada pripravila, sprejeto. Marsikateri odvetniki sicer delajo zaradi svojega kodeksa, zaradi svoje vesti tako, če vidi, da stranka pač tega res ne zmore, da poda brezplačni pravni nasvet in tega niti ne uveljavlja. To je pač prepuščeno odvetniku samemu. Ampak mi tukaj kot zakonodajalci postavljamo okvir, ki mora veljati za vse in za vse enako. Če kje, potem ko pride do sistema pravosodja v vseh njegovih elementih – in tudi odvetništvo je en element tega sistema, če ga gledamo kot celoto –, mora biti zagotovljen v največji možni meri princip, da smo res vsi pred zakonom enaki. Ta zakon pa točno to reže, ustvarja dve kasti, dve skupini, dve kategoriji že med samimi odvetniki, kot sem povedal že prej; in kar je veliko huje – to dela tudi med ljudmi. Enim bo dostopna večja kvaliteta, enim ne bo dostopna taka kvaliteta v enaki meri. In potem naj me še kdo prepričuje, da bo potem še polno uveljavljena ustavnopravna določba o enakosti pred zakonom in o pravici do enakega varstva posameznikovih pravic pred sodiščem. To je nekaj, kar posega na področje človekovih pravic, ki jih po sami Ustavi, 15. členu, ni dopustno kakorkoli omejevati izven tistega okvira, ki ga določa sama Ustava. Če bo ta zakon sprejet, je zato velika verjetnost, to vas opozarjam, da bo doživel kakšno svojo neslavno usodo, vsaj v kakšnem delu, na Ustavnem sodišču. Mislim, da tudi ne bo treba kaj prav posebej dolgo čakati glede na skupine ljudi, ki jih ta zakon zadeva.

Kot rečeno, s tem amandmajem poskušamo vsaj omiliti tiste najbolj nesistemske učinke tega slabega zakona, s katerim se zgolj odgovornost za nedelo ali neuspešno delo nekoga drugega predlaga na parlament; in doseči vsaj to, da bi hkrati obveljali tisti zakoni, ki bodo določali tarifo in vsebinsko.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospa Ksenija Korenjak Kramar.

KSENIJA KORENJAK KRAMAR (PS SMC): Hvala lepa za besedo.

Danes nekako poteka vzporedno razprava o Zakonu o brezplačni pravni pomoči, vsaj vtis imam takšen, in o Zakonu o odvetništvu. Čeravno menim, da je treba to vseeno gledati nekoliko drugače, kajti ko govorimo o brezplačni pravni pomoči in seveda današnji temi razgovora – Zakonu o odvetništvu, se vsekakor postavljamo na stališče, da pri tem država zagotavlja pravico vsakemu državljanu do pravnega varstva. Mislim, da tukaj ne gre za tak poseg, da bi lahko govorili o drugorazrednosti enih ali drugih državljanov. Današnja razprava o sami odvetniški tarifi in

Zakonu o odvetništvu nekako vodi v vode, za katere mislim, da niso najbolj na pravem mestu. Na tem mestu bi želela mogoče poudariti to, ker je vezano tudi na predlagan amandma. Menim, da Zakon o odvetništvu z nobeno določbo ne posega v Zakon o brezplačni pravni pomoči; ampak je Zakon o brezplačni pravni pomoči tisti, ki se sklicuje na plačilo odvetnikov; in sicer v šestem odstavku 30. člena. In sklicuje se na način, da napotuje na uporabo odvetniške tarife. To pomeni tiste, ki jo je sprejela bodisi Odvetniška zbornica oziroma določil z zakonom nek drug organ. Gre v bistvu za napotilo Zakona o brezplačni pravni pomoči, zato mislim, da tukaj ne gre v tak poseg in da tudi ta Zakon o odvetništvu v nobenem primeru ne spreminja določb prej navedenega zakona, tako da ne posega v njegove določbe. Mislim tudi, da iz tega razloga tak amandma, v takšni vsebini tudi ni potreben.

Bi pa želela še enkrat poudariti tole, da ne smemo pozabiti na to, da država dejansko vsem državljanom zagotavlja pravico do prvega pravnega nasveta, pravne pomoči in jim s tem zagotavlja pravno varstvo. Mislim, da s sprejetjem današnjega Zakona o odvetništvu dejansko ne bomo naredili škode tem, ampak ta pravica še vedno vsakemu državljanu ostaja. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.
Besedo ima gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoča, za besedo.

Gotovo se lahko vsi strinjamo, da hitre rešitve ali tako imenovane ad hoc rešitve po navadi nikjer niso dobre. Še toliko bolj gotovo lahko to trdimo za področje pravosodja. Ne nazadnje smo kaj hitro pri kršenju človekovih pravic in kako je s tem v Sloveniji, mislim, da vsi dobro vemo. Velikokrat o tem govorimo, ampak očitno premalokrat. Žal mi je tudi, da se najbolje ne poslušamo. Ko govorite o nepomembnosti našega amandmaja, temu enostavno ni tako. Dejstvo je, če bi danes imeli na mizi oba zakona, bi lahko istočasno uredili sistemске spremembe oziroma bi bili lahko bližje sistemskim spremembam in ukrepom, ki bi lahko bistveno bolje rešili situacijo, ki jo na nek način seveda želite rešiti. No, naj ob tem povem, da je tudi neresnična izjava, da se ne ukinja prva brezplačna pomoč. To ni res, to zavajate. Poglejte, kakšen predlog je v zakonodajnem postopku oziroma smo ga poslanci prejeli, in videli boste, da se ukinja ravno ta. Zato pač pozivam SMC, da ne zavaja slovenske javnosti.

Ne nazadnje je pri tej spremembi zakona problem tudi 137. člen Ustave glede samostojnosti odvetništva, saj pri teh ukrepih Odvetniška zbornica ni sodelovala tako, kot bi morala. Mislim, da ste se sestali enkrat, tudi sami so predlagali rešitve, ki so nekako peljale k temu, da so se zavedali težke situacije v državi, se pravi krize; ampak dlje od tega niste prišli. Na

nek način s tem gotovo posegate tudi v ustavno materijo. Tudi ni prav, da se seje matičnega odbora – ki je bila zelo burna in smo tudi iz stališč slišali, da posamezne poslanske skupine koalicije niso ravno soglasne pri teh odločitvah – ni udeležil nobeden od predstavnikov Vrhovnega sodišča. Nihče. Ni dolgo tega, kar smo bili kot matično telo povabljeni na Vrhovno sodišče, nekateri smo se tega srečanja tudi udeležili. Tam sem tudi pozvala predstavnike Vrhovnega sodišča, da večkrat pridejo v ta državni zbor in tudi odgovorijo na posamezna konkretna vprašanja. In tukaj so bili potrebni. Gre za to, da se je v razpravi ugotovilo, da prihaja do različnih podatkov; in ravno Vrhovno sodišče razpolaga s celotno centralno evidenco, zato je tudi okvirni izračun, kakšne bodo te posledice, na nek način nemogoč. Teh podatkov seveda ni bilo mogoče dobiti, predstavnikov pa na matični odbor tako ni bilo. Seja je tudi pokazala, da je predlog pomanjkljiv in da je tekla razprava o vsebini, ki bi se seveda morala doreči že mnogo prej. Ne nazadnje smo poslanci tisti, ki naj bi sprejemali bolj kot ne končne odločitve, tam pa je razprava pokazala, da se sprašujejo oziroma odgovarjajo zadeve, ki bi morale biti urejene mnogo prej. Če boste s tem hiteli, spoštovana koalicija, boste zopet po nujnem postopku sprejeli nedorečenost, ki jo ta zakonska sprememba za sabo potegne. Predlog cen odvetniških storitev, ko je odvetnik postavljen po uradni dolžnosti oziroma za brezplačno pravno pomoč, se enostavno pavšalno določa na pamet – zdaj naj bi šlo za minus 50 %, če se ne motim. Od kod takšen izračun? Sprašujem vas, od kod? Ne vem. Bi lahko barantali kot branjevke, čeprav verjamem, da branjevka ve, zakaj baranta, in točno ve, kaj je njen cilj. Tu cilja ni, ker se ne ve, kaj ta znesek za sabo pravzaprav potegne. Ne nazadnje, ni podatkov o obsegu storitev na letni ravni, ni podatkov, za katere pravice gre oziroma o številu upravičencev in ni podatkov, kakšen znesek država namerava dati za tovrstne potrebe. Gre enostavno, tako kot so predstavniki zbornice tudi povedali, za enačbo s štirimi neznankami. Znana je pa samo vrednost odvetniške točke. Pa mi povejte, spoštovane kolegice in kolegi, do kakšnega izračuna ste prišli. Jaz gotovo nisem, še manj bodo lahko državljani. In teh 50 %, ki ste jih določili, je pavšalno, na pamet in neodgovorno.

Ker je toliko nejasnosti, Vlada s to spremembo tvega veliko. Ne nazadnje tvega tudi temeljno odgovornost za svojo dolžnost, da zagotavlja državljanom zastopanje v postopkih po uradni dolžnosti in zagotavljanje brezplačne pravne pomoči. Upam, da se pri tem vsi skupaj zavedate posledic. Verjetno bo sledil ustavni postopek, pa postopek pred Evropskim sodiščem. In ne nazadnje, zakaj vas ne skrbi enakost pred zakonom? Koalicija, polna etike in morale, enakost pred zakonom pa je španska vas. Res bi bilo odgovorno, da bi predlagatelji še enkrat preučili omenjeni predlog predvsem v smislu, da le dobimo neke podatke. Glede na to,

da teh podatkov ni bilo oziroma so bili neverjetno nasprotujoči in različni, da pridemo do nekih konkretnih izračunov in potem vidimo, kaj je na stvari in kakšen naj bi bil ukrep. Ad hoc rešitev minus 50 %, pogledajte, to je smešno. Pa saj se pogovarjate že kot na razprodajah v trgovinah, pa še tam trgovci vedo, kje je meja. O pravicah državljanek in državljanov govorimo! O brezplačni pravni pomoči, o tem, da odvetniki tega več ne bodo uspeli zagotavljati, če bo poseg previsok. Vi pa sploh izračunov nimate. Takšne rešitve so slabe. In ne zavajati, da bodo državljanji še vedno imeli brezplačne storitve, ker že v naslednjem postopku imate predlog zakona, kjer ukinjate tudi to. Kaj pa socialna država? Ali je še komu sploh mar v tem državnem zboru, razen peščici opozicije, ki se tu mučimo in poskušamo razpravljati in vas prepričati v kakšen drug ukrep, da naredimo res nekaj konkretnega za državljane. Vi se smejete, spoštovani kolega poslanec, ampak tudi sami ste imeli na odboru vprašanje, na katerega, kot sem videla, niste dobili konkretnega odgovora. Ne vem, ali je to smešno. Bolj bo smešno, ko boste pritiskali na svoje gume za nekaj, kar sploh ne veste, kaj prinaša. Jemljete 50 %, in to je to, brez izračuna, kar tako, malo počez. In to naj bi bilo izboljšanje stanja v pravosodju. Lepo vas prosim, no! Dajmo se zresniti in začeti malo več odgovornosti v tem državnem zboru! In upam, predvsem pozivam tudi slovenske medije, da ne bomo slišali, da je Državni zbor sprejel to spremembo zakona. Slovenska demokratska stranka je gotovo ni. In prav je, da to slovenska javnost sliši. Nikoli ne bomo pristali na ukrepe, ki bodo onemogočili državljanom ustavne pravice. To je socialna država in da smo pred zakonom vsi enaki.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik.

Menim, da je treba še povedati v zvezi s tem zakonom oziroma spremembo zakona o odvetništvu nekaj stavkov. In sicer najprej to, da ta zakon ne posega v zakon o brezplačni pravni pomoči. To smo že slišali in ponovno ponavljam, da ne posega v zakon o brezplačni pravni pomoči. Pač pa država v proračunu zagotavlja potrebna sredstva za brezplačno pravno pomoč vsem tistim socialno ogroženim državljanom, ki nimajo takih prihodkov, da bi lahko plačali odvetnika v primeru, ko potrebujejo pravno pomoč pred sodišči. Zato mislim, da ne gre za kršitev ustavnih določil, ki so bila prej omenjena. Ravno nasprotno. Zakonodajalec s tem zakonom zagotavlja enakost vsem državljanom pred sodišči. Torej ta pravica ostaja vsakemu. Poleg tega pa je treba povedati, da je tudi več odvetnikov v državi, ki nudijo tako imenovano pro bono pravno pomoč, to je brezplačna pravna

pomoč državljanom, ki ne zmorejo. In marsikdaj sploh ne zahtevajo za to plačila s strani države.

Mislim, da je ta zakon pripravljen. Bilo je obrazloženo. Državna sekretarka je temeljito razložila vse postopke, tudi dogovarjanja in pogajanja z odvetniki. Tako da mislim, da so stvari pripravljene tako, kot je treba. Seveda pa gre za to, da se odvetniška tarifa prepolovi tudi zato, da ne pride do dodatnih obremenitev proračuna.

Kar pa se amandmaja tiče, ker obravnavamo predvsem tudi ta amandma stranke SDS, menim, da ta amandma ni potreben, zato sem tudi v stališču Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije povedala, da tega amandmaja ne bomo podprli. Enostavno zato, ker ni potreben. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Replika, gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa. Pogledajte, seveda posega. Z zmanjševanjem sredstev za odvetniške tarife posega na to področje, o katerem govorimo.

In še enkrat, ne zavajati. Seveda posega, če bo manj sredstev, bo tudi vsak odvetnik sam pri sebi moral ugotoviti, ali še zmore neko storitev opravljati ali ne oziroma v takšnem obsegu, kot bi si jo želel. In ne nazadnje verjamem, da vam ni v interesu podpreti amandmaja Slovenske demokratske stranke tudi zato, ker ne želite, da obravnavamo oba zakona hkrati, kar mi verjamemo, da bi prišli bližje h kakšni sistemski rešitvi, predvsem zato, ker ste kot koalicija vložili že nov zakon, kjer ukinjate brezplačno pravno pomoč, spoštovana poslanka. Ukinjate jo! In ne govoriti, da bodo državljanji imeli to možnost. Ne bodo jo imeli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Ksenija Korenjak Kramar.

KSENIJA KORENJAK KRAMAR (PS SMC): Hvala lepa za besedo.

Jaz bi želela ponovno poudariti, resnično vsem tistim še enkrat, ki se morda tukaj čutijo nekako zmedeni, ob tem ko spremljajo to našo razpravo. Mi danes tukaj govorimo o odvetniški tarifi, govorimo o plačilu storitve, torej o plačilu za opravljeno storitev v okviru pravnega svetovanja. To pomeni, da govorimo o tem, da nekemu še vedno zagotavljamo pravico do pravnega nasveta. Mislim, da ni dopustno govoriti o tem, da se ta ukinja. Postavlja se v neke druge okvirje, ampak se ne ukinja.

Pa še enkrat želim povedati, pa sem že pred tem povedala ko sem govorila o samem amandmaju. Danes govorimo torej o tarifi, o plačilu za opravljeno storitev. Pomembno je poudariti to, da ravno zaradi zagotavljanja človekovih pravic, ravno zaradi zagotavljanja z ustavo zagotovljenih pravic, je pomembno, da imamo brezplačno pravno pomoč, ki jo imamo in

jo ohranjamo. Ta pravica ljudem ostaja. In ravno zato, da zagotovimo najšibkejšim členom v družbi, socialno ogroženim, ki jih bi plačilo odvetniških storitev dodatno ogrozilo oziroma bi jih plačilo spravilo v težko socialno situacijo, da enostavno takšnim zagotovimo tudi pravno varstvo, ki jim ga je dolžna zagotoviti država s spoštovanjem ustavnih načel in skozi zakonsko ureditev. In ta pravica vsem državljanom ostaja. Resnica pa je ta, da določamo tarifo in jo dajemo v neke okvire, o katerih danes mi tukaj govorimo. In zaradi proračunske vzdržnosti, zaradi finančne situacije je tarifa takšna po predlogu, kot je. To pa je dejstvo in mimo tega dejstva žal ne moremo. Napačno pa je reči, da kršimo pravico in da to pravico jemljemo, ker je v resnici ne. Postavljamo pa jo s predlogom novele Zakona o brezplačni pravni pomoči, ki bo v nadaljevanju v razpravi in tudi je v postopku, kot vemo, urejena v nekem drugem okviru. Vendar danes, še enkrat, ne gre za kršitve pravice. Gre za določanje plačila za določeno storitev, ki pravice ne krši in ne jemlje. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno, gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala lepa.

Jaz bi želela, mislim, da bom zdaj malo kršila, ampak ker ne morem odgovoriti drugače gospo Žibert, ki je prav žalila mene osebno. Ne gre danes za obravnavo Zakona o pravni pomoči, ampak obravnavamo Zakon o odvetništvu. Gospa Kramar je lepo zdaj vse razložila, tako da mislim, postopkovno bi to povedala, da držimo se dnevnega reda, ki ga imamo, in ne izmišljujemo si in govorimo o drugih zakonih, ki niso v obravnavi pri tej točki dnevnega reda. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Replika, gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa.

Jaz bi bila tudi vesela, da govorimo o amandmajih vsi, ko razpravljamo. In res bomo zmedli državljanke.

Spoštovani, poglejte, najprej odgovor vam. Jaz sem povedala, v čem je problem. Seveda govorimo danes načeloma o tarifah. Ampak vi ste si izmislili nek znesek, ki nima nobenega finančnega izračuna. In to je problem. Kako da ne? Pojdite si pogledat magnetograme. Mislim, da ste bili prisotni na tej seji. Če ne, si poglejte. Štiri neznanke. Edino, kar je znano, je znesek, ki je določen glede odvetnika. Vse ostalo ne. Štiri neznanke. In govorimo o tem, na kakšen način je bil znesek določen, kajti tudi pri obrazložitvi posameznih glasov smo ugotovili, da bomo videli, kaj ta ukrep prinaša. Še nismo ravno sigurni v to, kaj bo prinesel. Nikar ne govorite, da bodo lahko odvetniki še vedno opravljali vse storitve tako, kot so, ker če za to

ne bodo imeli sredstev, pač tega ne bodo mogli opravljati. To enostavno ni res.

Da še izkoristim, ker če je bila prej postopkovna izkoriščena, spoštovana kolegica, ne vem, s čim sem vas žalila. Ali s tem, da bi morali obravnavati oba zakona? To enostavno ni žalitev. Veste, oba zakona, če bi mi danes podprli, bi gotovo bili bližje kaki boljši rešitvi. Sicer pa posledice bodo tako vidne in jih bodo čutili – seveda ne vi in tudi ne jaz, ampak predvsem tisti, ki so danes socialno ogroženi.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Jaz bi vas prosil, da postopkovnih in replik ne uporabljate za razpravo. Itak bom spet dal možnost prijave za razpravo in je vse te zadeve možno opraviti znotraj te razprave.

Sprašujem, ali želi še kdo razpravljati.

Da..

Besedo dajem državni sekretarki z Ministrstva za pravosodje gospe Tini Brecelj.

TINA BRECELJ: Hvala lepa, gospod predsednik.

Jaz ne bom povedala nič novega. Pa vendar ocenjujem, da je treba določene stvari še enkrat slišati. Vse to je bilo povedano in pojasnjeno na matičnem odboru, za katerega vas je veliko povedalo, kako dolgo je trajal in kako izčrpna je bila debata. Tako da res ni nič novega, pa vendar, da bo stvar povsem jasna.

Že sedaj se za tako imenovane BPP in ex offo storitve plačuje polovico manj. Torej taka ureditev je v veljavi že sedaj v skladu z Zakonom o odvetniški tarifi. Novela, ki je pred vami, ne prinaša nič novega. Mi samo urejamo situacijo, ki bo nastala, ko bo uveljavljena nova odvetniška tarifa, ki, kot je bilo tudi že povedano, prehaja na star sistem, po katerem se vrednoti vsako odvetnikovo opravilo posebej, torej na ta tako imenovani točkovni sistem, kar posledično pomeni, da v večini postopkov bodo odvetnikove storitve dražje. Zato z novelo, ki je pred vami, nameravamo oziroma želimo vsaj tam, kjer se odvetniške storitve plačujejo iz proračuna, ohraniti nivo, torej ohraniti stroške na ravni, kot jih imamo sedaj. To bi res rada. Že sedaj je torej odvetnik, ko si storitev najde na trgu ali pa takrat, ko mu jo plača država oziroma nudi država, drugače nagrajen. Toliko glede tega.

Glede pripombe ali pa mnenja poslanca Möderndorferja, da se tarifa tlači v zakon, če povzamem njegove besede, bi spet rada rekla to, kar sem uvodoma že opozorila, Ustavno sodišče je v svoji odločbi že leta 2009 povedalo, da država lahko tarifo ureja tudi v zakonu, če gre za zaščito javnega interesa. Še v zvezi s poslancem Möderndorferjem in stališčem, da je večina stroškov BPP namenjena predujmom za stečajne in da to po njegovem v BPP ne sodi, in tudi zaradi tega ne gre nižati odvetniške tarife. Torej en del odgovora na te njegove navedbe je to, kot sem rekla, da že sedaj po veljavni ureditvi je tarifa za BPP in ex offo za polovico nižja polovico nižja. K lastnemu delu njegovega

odgovora pa bi šle besede, da hkrati na Ministrstvu za pravosodje nižamo tudi predujme za stečaje. Večkrat je bilo izpostavljeno, da ni bilo dogovora z Odvetniško zbornico Slovenije. Poglejte, jaz sem na odboru poskušala zelo izčrpno pojasniti, potem sem nekako dobila očitek, da sem že predolga, pa očitno nisem bila dovolj. Mi smo torej z Odvetniško zbornico usklajevali od oktobra 2013 dalje. Ves ta čas se je usklajevala tarifa, ves ta čas je bilo v zraku, da ko bo govora o BPP in ex offo zastopanju bo treba iti na nižje zneske. To ni bilo nič presenetljivega, nič novega. Ves čas so pogajanja tekla v tej smeri. Ni pa najbrž nič presenetljivega, da soglasje glede višine odstotka ni bilo doseženo. Tukaj pa se najbrž ne gre preveč čuditi.

Poslanec Grims, če sem pravilno povzela, pravi, da večina odvetnikov ne bo želela delati BPP in zastopanj po uradni dolžnosti ali pa, da bodo delali slabše. Tukaj spet gre moj odgovor, da že sedanja ureditev iz leta 2007, 2008, tarifa za BPP in ex offo je torej polovična, in kot sem že omenila, je tako ureditev predlagalo oziroma potrdilo tudi Ustavno sodišče v odločbi iz leta 2009.

Posebej sem bila presenečena nad navedbami, da je to 50-odstotno znižanje določeno kar tako ad hoc. Spet se bom vrnila na matični odbor in rekla, tam je bilo pojasnjeno, to je mislim da povzela tudi gospa Kotnik Poropat, mi smo šli gledat, ko rečem mi, imam v mislih Ministrstvo za pravosodje, konkretne spise konkretnega sodišča, pripravili izračun odvetniških stroškov po veljavni ureditvi in izračun po novi tarifi, in ugotovili, kakšno bo odstopanje, in na podlagi tega smo predlagali odstotek znižanja. Ti primeri so bili na odboru tudi konkretno predstavljeni, so tudi del vladnega gradiva, hkrati pa smo vam vsem poslancem poslali tudi obsežno gradivo, kjer so vsi ti primeri navedeni. Gre za konkretne izračune konkretnih postopkov. Točno je napisano, koliko obravnav, koliko vlog, koliko ur dela. Tukaj me presenečajo te navedbe, da gre za ad hoc ali pa kar tako neko na prst odmero.

Kaj bi še rada rekla? No, mogoče za konec še to, čeprav to ni tema današnje seje, pa vendarle. Brezplačna pravna pomoč, da tu ne bo kakšne dileme ali pa ostalo v zraku, če lahko tako rečem, ne ukinja se brezplačna pravna pomoč, tako nekako je bilo slišati. Mi z novelo, ki bo na naslednji seji obravnavana, upam, samo spreminjamo, prvi pravni nasvet prelivamo v pravno svetovanje. Pod istimi pogoji bo državljanom omogočena večja in bolj kvalitetna storitev. To samo tako na hitro, ker ne bom danes konkretno o rešitvah BPP. Hkrati pa, to bom še tudi rekla v zvezi z BPP, kar je bilo v razpravi izpostavljeno, državljanom olajšujemo dostop do brezplačne pravne pomoči tudi s tem, ko bodo obrazci enostavnejši, ko bo bistveno manj podatkov, ki jih boš dolžan predložiti, ker bo večino teh podatkov po novem služba za BPP pridobivala po uradni dolžnosti z dostopom

do tako imenovanega portala e-sociala. Torej toliko o BPP. Bo še hitreje dostopna in ničesar se ne ukinja, samo oblika se spreminja in se nudi več za isto ceno, če takole poenostavljeno rečem.

Upam, da sem na večino tistega, kar je bilo izpostavljeno, odgovorila. Še ko sem govorila o pogajanjih z odvetniki, rekla sem od oktobra 2013 pa vse do danes veliko sestankov, tarifa, pogovarjali smo se posebej tudi o noveli, pogovarjali smo se tudi o tem, kaj bi bili odvetniki pripravljene državljanom ponuditi, ali v obliki neke zaveze ali v obliki večjega števila pro bono dni. Torej naši pogovori so bili vsebinski na več nivojih, stroškovni pa tudi drugače, kako bi se odvetništvo še lahko spremenilo in njihove storitve nadgradile. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Prosim za prijavo. Najprej ima besedo gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (ZaAB): Hvala lepa.

Nekaj stvari je, državna sekretarka, ki jih bo treba razčistiti. Do takih nesporazumov ali pa bolj glasnih razlag prihaja predvsem takrat, kadar si ministrstvo zaželi, da gre kakšna stvar po skrajšanem postopku, ker potem ni časa za resno debato. Obžalujem pa, da minister ni prišel niti na odbor niti danes sem, ker bi ga bistveno bolj direktno in lažje vprašal, kot da danes vi v njegovem imenu govorite, takrat za določena dejanja, ki jih je sam izrekel. Pa greva po vrsti. Minister je bil najprej presrečen in vesel, ker je njegov predhodnik podpisal, kar seveda njemu ne bi bilo treba, ker bi ga potem njegova žena okregala, tako nekako približno je izjavil oziroma bi bila verjetno jezna. Predvsem je verjetno metaforično mislil, glede na to, da je njegova žena odvetnica in v tem primeru stojita na dveh različnih bregovih. Ampak če je res tako, zakaj je potem, ker Ministrstvo za finance ni moglo uskladiti proračuna in je dalo rdečo luč in je bilo treba še znižati stroške – zakaj je pa potem šel z nižjo vrednostjo, kot je bila prvotna narejena? V tem je ta razlika.

Druga stvar, ki se mi zdi zelo pomembna, ki ste jo danes izjavili, tarifa v zakonu ali ne, in se sklicujete na razlago Ustavnega sodišča, ki pravi, da lahko, sami ste povedali, lahko, če je v javnem interesu. Zdaj pa vi meni, državna sekretarka, razložite eno stvar. Zakaj v tej državi, kjer sistemsko vse urejamo, določene tarife, ki so v javnem interesu, spravljamo v podzakonski akt, druge pa, ki so v javnem interesu, pa spravljamo v zakon? Kakšne prav pametne obrazložitve niste dali in zato seveda je vprašanje še vedno na mestu. Zakaj v isti državi urejamo tarife na več različnih načinov? Hočem imeti argument, s katerim me boste pomirili, da v zakon, v primeru za odvetnike, lahko tarifa gre, za vse ostale tarife pa ni treba, da gre v zakon. In odgovorite mi, to vprašanje sem vam postavil, pa tega odgovora

nisem dobil na odboru, pa ga bom še enkrat postavil – kaj bi naredili v primeru inflacije? Ali bi hodili vsak mesec spreminjat zakon ali kako? Imamo resen problem, zato je smiselno, da to ne gre v zakon. Verjetno res v Državnem zboru ne bomo spreminjali kar naprej pa se ukvarjali samo s tarifami. To je stvar, ki je materija izvršne oblasti in jo minister lahko sam odredi. Seveda za to obstajajo tudi postopki in na vladi potrdi svoj predlog oziroma spremembo, ki je strokovna, utemeljena in argumentirana. Za razliko od državnega zbora vlada prihaja ne samo kot politični predstavnik v državni zbor, ampak tudi v imenu strokovne odločitve. To je razlika, ki daje tudi to težo organu, zakaj bi lahko to ne bilo v zakonu.

Potem tretja stvar, ki je za mene zelo pomembna, je pa predvsem to, da še vedno nimam odgovora, zakaj bi naredili novelo BPP in ne bi istočasno obravnavali tudi tarife. Zakaj moramo tarifo prej obravnavati, potem kasneje bomo pa novelo, ne vem kdaj, ko bo pač čas za to, ko bo postopek in verjetno bo po rednem postopku in boste prišli v Državni zbor s tem predlogom enkrat drugo leto, če bo prišel seveda na vrsto. Ne vem, zakaj tega ne moremo istočasno. Zato absolutno podpiram predlog amandmaja, ki je bil podan, da skupaj z novelo začne veljati ta tarifa. Do takrat pa ni potrebe. Zakaj? Takrat bomo tudi videli, kaj paše in kaj ne paše v samo storitev. Če seveda prav razmišljam. Če pa narobe razmišljam, bo pa že enkrat čas, da tudi minister pove, kaj je edino zveličavno in pravilno in prav, da se tukaj tako odločimo v Državnem zboru. Poleg tega pa, državna sekretarka, zelo suvereno ste nastopili in povedali določene stvari, vendar če bomo pa prebrali magnetogram in stališča Odvetniške zbornice, jih pa niste izpodbili. In to mene v resnici moti. In če ste me pozorno poslušali na začetku, moram reči, da je vaš predlog bil zelo všečen. Ko je prišel na mizo, sem ga tudi na Kolegiju podprl, ker sem smatral, da gre za rutinsko zadevo. Šele na odboru se je izkazalo, da je pa zadeva neusklajena. In to se vam, berem gospoda Romana Završka, še enkrat, vam ga verjetno ni treba prebrati, saj ste bili na istem odboru, ampak problem imava, ker polovice poslancev ni bilo na odboru. Zato ponavljam te besede. In zelo jasno pove, kaj so oni predlagali. In predlagali so tudi, kdaj in kako, na kakšen način naj se stvar spreminja. Predstavniki Odvetniške zbornice so zelo jasno povedali: najprej novela, potem pa tarifa. Pri vas pravite ne. Najprej tarifa, potem pa novela. Govorim o noveli BPP, da se bomo razumeli. Kaj paše, ali bomo kaj spremenili? V tem kontekstu. Ker sem bil zelo jasen, ko sem rekel, da sam menim, da stečajni pravnih in fizičnih oseb v resnici niso materija BPP. In to so tudi povedali na Odvetniški zbornici. Na to čakamo odgovore. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Jaz sicer verjamem, da je državna sekretarka v neprijetni poziciji, ker mora zagovarjati nekaj, kar bi sicer bi bilo prav, da bi bil tukaj minister. Pa vendar je prav, da jasno povemo vsem tukaj v dvorani in tistim, ki nas spremljajo. Katere evidence ste jemali pri izračunih? Enotnih evidenc Vrhovnega sodišča gotovo ne. Je tako? In to vam je tudi zbornica oprekala. Prav tako niste jemali evidenc okrajnih sodišč. Je tako? Jemali ste pa evidenco enega sodišča, in to je Okrožnega sodišča v Ljubljani. Preprosto zakaj? Če drugi niso tega videli, bom povedala jaz. Zato, ker vsi natančno dobro vemo, da se Okrožno sodišče v Ljubljani ukvarja tudi s primeri, kjer je nekako višja raven vrednosti sporov. In seveda je potem ta priliv nekoliko drugačen. Na drugi strani pa imamo okrajna sodišča, kjer imajo postopke z izredno nizko vrednostjo. Zato sem poudarjala, da je nujno, da se na tem zakonu in še tistem drugem naredijo sistemski koraki. Vendar ne na ta način. Ne na ta način. Izračun ste pač naredili tako, kot ste si ga sami želeli. Seveda verjamem, da ste morda sledili tudi temu, da imamo v Sloveniji nekatere odvetniške hiše, ki se bogatijo ne samo na račun državljanov in državljanek, ampak tudi države same. So eni izmed najbogatejših Slovencev. Seveda je to problem. Vendar pa s tem nikakor ne spreminjamo tistega osnovnega problema, da na drugi strani boste s takim ukrepom, kar minus 50, tako malo počez, vplivali na delo odvetniških, jaz bom rekla ne hiš, ampak bolj posameznikov, ki jim ta znesek več ne bo omogočal nemotenega poslovanja. Na to so opozarjali in tudi zapisali oziroma povedali, da jih nihče v tej državi ne bo mogel prisiliti, da počnejo nekaj, kar ne pokriva niti osnovnih stroškov. In to je res. In to je problem, o katerem govorimo. Zato se mi zdi, da je to ad hoc rešitev. Kajti lahko bi pridobili centralne evidence, pogledali dejansko in potem tudi ocenili, na kakšen način se teh sprememb lotiti in posegati v zakon tako, da ne bodo prikrajšani državljanji. Kajti s tem bomo najprej prikrajšali njih. Seveda pa ne bomo nič naredili na področju odvetniških storitev tam, kjer denarci dobesedno skupaj kar letijo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati?

Besedo dajem državni sekretarki na Ministrstvu za pravosodje gospe Tini Brecej.

TINA BRECELJ: Še nekaj odgovorov sem dolžna. Zakaj tarifa v Zakonu o odvetništvu? Tukaj je treba še enkrat reči, da s to novelo mi ne določamo tarife. Tarifo je Odvetniška zbornica sprejela na skupščini 23. 9. letos. Mi z novelo določamo le odstotek, ki se plača v primeru BPP in ex offo zastopanja. Višina točke, število točk za posamezna dejanja, vse to je določeno v tarifi. Torej še enkrat, v noveli le odstotek za BPP in ex offo primere. Res je, se

strinjam, lahko bi tudi zbornica sama v tarifi določila nižje tarifiranje za BPP in ex offo, vendar tega ni storila. Tako da še enkrat, tukaj samo odstotek, vse ostalo, kar se tiče odvetniških storitev, je zapisano v tarifi, ki bo šla v objavo v kratkem.

Še nekaj je treba reči glede izračunov, kakšna bodo predvidena povišanja oziroma kakšne spremembe bo nova odvetniška tarifa prinesla. Mi nismo gledali nekih centralnih podatkov, mi smo, kot sem rekla, šli točno izračunavat, gledat stroškovnike izpisov in delat konkretne izračune. Nimamo pa to samo za Okrožno sodišče v Ljubljani, ampak recimo tudi za Okrožno sodišče v Slovenj Gradcu, ki piše, tukaj imam, bom kar konkretno povedala, dva pravdna postopka. V enem, zdaj ne bom tukaj vseh parametrov navajala, lahko vam potem dokument tudi dam. Skratka, jasno je izračunano in zapisano, da v primeru, če se v predlagano znižanje ne gre, bi v enem pravdnem postopku po novem odvetnik dobil celo 201 % več v primeru BPP zastopanja, v drugem primeru recimo 59 % več, če ne gremo v znižanje. In ker so večinoma ti odstotki takšni, ki upravičujejo 50-odstotno znižanje, smo se za znižanje na tej ravni odločili. Želim povedati to, ne samo Ljubljana, podobne izračune pošiljajo tudi druga sodišča. Zato smo v to spremembo, kot sem rekla, šli po nujnem postopku in zato je toliko potrebna. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Ne. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo. O amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje zbornice odločali danes v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 8. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O GRADITVI OBJEKTOV PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila poslanka mag. Mirjam Bon Klanjšček. V zvezi s tem predlogom zakona Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor predlaga Državnemu zboru sprejetje sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Besedo dajem predsedniku odbora gospodu Igorju Zorčiču za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor je na 3. seji dne 26. 11. 2014 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o graditvi objektov, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo po skrajšanem postopku predložila poslanka mag. Mirjam Bon Klanjšček.

Na seji so sodelovali predstavniki Vlade, Državnega sveta, predstavnic Zakonodajno-pravne službe, katerih mnenja do

predlaganega zakona o dopolnitvah ZGO so bila odklonilna. Stališče Vlade je bilo odklonilno z obrazložitvijo, da takšen predlog predstavlja protustavno poseganje v pravice stranskih udeležencev v postopku izdajanja gradbenega dovoljenja. Enako se je mnenju oziroma stališču Vlade pridružila predstavnic ZPS, ki je obrazložila njihovo pisno mnenje. Predstavnik Državnega sveta Jernej Verbič je poudaril, da tudi v Državnem svetu predloga zakona ne podpirajo in se pridružujejo mnenju Vlade, da je treba problematiko podvajanja procesnih dejanj, pravic stranskih udeležencev, posledično pa tudi problem dolgotrajnih postopkov pridobivanja gradbenega dovoljenja urediti sistemsko.

Amandmaji k predlogu zakona niso bili vloženi. Na seji odbora pa je bil sprejet s 16 glasovi "za" in nobenim "proti" naslednji sklep: Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o graditvi objektov ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo dajem predlagateljici predloga zakona mag. Mirjam Bon Klanjšček za uvodno predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa.

MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS ZaAB): Hvala lepa.

Spoštovani! Krajevna skupnost Ankaran je leta 2009 na Ustavno sodišče dala pobudo za presojo odlokov Mestne občine Koper, ki so urejali gradnjo apartmajskih naselij Ankaran hrib in Oltra. Ustavno sodišče je takoj po vložitvi pobude zadržalo izvrševanje omenjenih občinskih prostorskih aktov in izvrševanje gradbenih del. Kasneje pa se je v skladu s svojimi pristojnostmi odločilo, da ne bo presojalo zgolj občinskih prostorskih aktov, temveč tudi Zakon o graditvi objektov in delu, kjer ta določa stranke v postopku izdaje gradbenega dovoljenja. Problem pa je nastal, ker je bil omenjeni ankaranski primer prelomen še za številne druge primere naložb v Sloveniji, kjer so pri izdaji gradbenih dovoljenj stranke v postopku zgolj investitorji. Ustavno sodišče je namreč za postopek izdaje gradbenega dovoljenja vpeljalo enaka pravila glede položaja strank in stranskih udeležencev, kot to določa Zakon o splošnem upravnem postopku. To pa po naši oceni predstavlja težavo, saj vpliva na dolgotrajnost teh postopkov ter preobremenjenost vseh stopenj odločanja. Tako postopek izdajanja okoljevarstvenega soglasja kot tudi gradbenega dovoljenja sta samostojna upravna postopka, kar pomeni tudi obveznost upoštevanja vseh procesnih dejanj, vključno s pravicami stranskih udeležencev, in to poudarjam, v obeh postopkih. Bolj preprosto povedano, ene ali iste osebe se lahko pojavljajo v obeh postopkih, in to s podobnimi ali različnimi zahtevami, saj je pri nekaterih stranskih udeležencih glavni cilj sodelovanja le nasprotovanje projektu po načelu "ne pred mojim pragom". Predlagateljici želimo

opozoriti, da so predlagane rešitve namenjene predvsem večjim projektom tako državnega kot lokalnega pomena, kjer se pričakujejo škodljivi vplivi za okolje in kjer je potrebna presoja vplivov na okolje s strožjimi in zahtevnejšimi zahtevami. Pričakujemo pa lahko tudi, da bo javnost večkrat nasprotovala tovrstnim projektom. Zato je temeljni cilj predlaganih sprememb zakona časovno skrajšanje postopka za izdajo gradbenega dovoljenja, in sicer na način, da se v postopku izdajanja gradbenega dovoljenja onemogoči sodelovanje posameznikov in drugih oseb kot stranskih udeležencev, če so ali bi lahko sodelovali v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja ali okoljevarstvenega dovoljenja. Analiza, ki jo je opravila Svetovna banka in je presojala vpliv okoljske in prostorske zakonodaje na poslovanje malih in srednje velikih podjetij, pokaže, da mora pri nas investitor za pridobitev gradbenega dovoljenja opraviti 10 postopkov, ki v povprečju trajajo 189 dni, v Nemčiji pa je za pridobitev gradbenega dovoljenja potrebno opraviti 9 postopkov, v povprečju pa je dovoljenje izdano v 97 dneh. Na Danskem je povprečna doba izdaje gradbenega dovoljenja 67 dni, na Finskem pa le 66 dni.

Ker se zavedamo, da predlagana rešitev predstavlja eno od možnosti skrajšanja postopkov in da Vlada načrtuje prenovo gradbene zakonodaje, smo predlagatelji prisluhnili tudi stališču Vlade oziroma pristojne resorne ministrice, ki se dodobra zaveda omenjene problematike. Ministrica je v pogovorih izrazila razumevanje za doseganje cilja, ki mu predlagatelji sledimo. Glede na vsebino pogovorov in izmenjana stališča, smo se predlagatelji odločili, da pri predlogu zakona ne bomo vztrajali. Smo se pa v pogovorih zavezali, da bomo aktivno sodelovali pri oblikovanju ustreznih rešitev znotraj sistemskih sprememb zakonodaje, ki jih bo pripravljalo pristojno ministrstvo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa dajem besedo predstavnici Vlade gospe Lidiji Stebernak, državni sekretarki na Ministrstvu za okolje in prostor.

LIDIJA STEBERNAK: Hvala za besedo, spoštovani predsednik Državnega zbora, poslanke in poslanci!

Poslanka mag. Mirjam Bon Klanjšček je na podlagi 142. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije v obravnavo in sprejetje po skrajšanem postopku vložila Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o graditvi objektov. Temeljni cilj predlaganih sprememb zakona je časovno skrajšanje postopka za izdajo gradbenega dovoljenja, in sicer na način, da se v postopku izdajanja gradbenega dovoljenja onemogoči sodelovanje posameznikov in drugih oseb kot stranskih udeležencev, če so ali bi lahko sodelovali v

postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja ali okoljevarstvenega dovoljenja.

Vlada glede predlaganega zakona izraža odklonilno mnenje in nasprotuje predlaganim spremembam zakona o graditvi objektov. To utemeljuje s protiustavnim poseganjem v pravice stranskih udeležencev v postopku izdaje gradbenega dovoljenja. Vsebinska presoja v okoljevarstvenih postopkih in v postopku gradbenega dovoljenja je namreč različna. Zato bi lahko imeli stranski udeleženci, ki so se ali ki bi se lahko udeleževali postopka izdaje okoljevarstvenega soglasja oziroma dovoljenja v postopku izdaje gradbenega dovoljenja, povsem drugačne ugovore. Na primer iz naslova upoštevanja določb prostorskih aktov, kot so jih upravičeni predstaviti v okoljevarstvenih postopkih.

S takšno izključitvijo bi bila tem osebam v postopku izdaje gradbenega dovoljenja dejansko odvzeta vsakršna možnost učinkovitega varovanja njihovih pravnih koristi in bi zato pomenila izvotlitev pravice iz 22. člena Ustave. Vlada se sicer zaveda problematike podvajanja procesnih dejanj in pravic stranskih udeležencev, ki izvirajo iz veljavnega normativnega sistema, v katerem se okoljevarstveno soglasje oziroma okoljevarstveno dovoljenje in gradbeno dovoljenje izvajajo v ločenih, samostojnih upravnih postopkih, vendar je mnenja, da je treba k reševanju te problematike pristopiti sistemsko in ne parcialno, upoštevajoč ustavnopravne okvire. Prav iz tega razloga načrtujemo prenovu zakonodaje v smeri celovite integracije opisanih postopkov v enovit upravni postopek, ki bi se zaključil s celovito odločitvijo in v katerem se zaradi načrtovane integracije predpisana procesna dejanja, zahteve in pravice stranskih udeležencev, vključno s pravnimi sredstvi, ne bi več podajala. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina SMC, zanjo gospod Danilo Anton Ranc.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovane poslanke in poslanci in spoštovana predstavnica ministrstva!

Predlog omenjenega zakona se osredotoča na dopolnitev oziroma spremembo 62. člena Zakona o graditvi objektov, ki opredeljuje stranke v postopku izdaje gradbenega dovoljenja. Temeljni namen tega predlagatelja, ki izhaja iz Predloga zakona o dopolnitvah Zakona o graditvi objektov, je preprečiti podvajanje postopkov in sodelovanja posameznikov in drugih oseb kot stranskih udeležencev v postopkih presoje vplivov na okolje, ki jih imajo posegi v prostor, pri katerih je treba izvesti takšno presojo pred izdajo gradbenega dovoljenja. Postopki izdaji gradbenega dovoljenja bi se naj na tak način

skrajšali, omenjena rešitev pa bi naj prispevala tudi k večji gotovosti investitorja v postopku pridobitve gradbenega dovoljenja. Vlada Republike Slovenije, Zakonodajno-pravna služba in Državni svet so k Predlogu zakona o dopolnitvah Zakona o graditvi objektov podali odklonilno mnenje ter poudarili, da je predlog zakona na nekaterih mestih nedorečen, pomanjkljiv, na nekaterih mestih pa bi bile njegove odločbe celo v nasprotju z ustavo Republike Slovenije. Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o graditvi objektov sicer pravilno ugotavlja, da je omenjeni zakon potreben prenove in poenostavitve postopka, kljub temu pa se tako pomembnega zakona, kot je Zakon o graditvi objektov, loteva zelo partikularno. Spremembe, ki jih navaja, bi bile sicer zelo dobrodošle ob njihovi vključitvi v širše in celovitejše preoblikovanje samega postopka zakona. Te bi se naj sistemsko in ciljno osredotočale tudi na druge vidike reševanja problematike, kot so na primer delitev pristojnosti za odločanje oziroma dileme okrog prenosa pristojnosti za izdajo gradbenih dovoljenj na lokalno raven, odprava različnih administrativnih ovir in bremen, procesni časovni vidiki sprejemanja upravnih odločb na področju gradnje objektov, potem vertikalno in horizontalno povezovanje inštitucij pri izdaji gradbenih dovoljenj in pa integracija registrov in podatkovnih baz na področju okolja in prostora.

Na žalost pa ti naštetih vidiki v Predlogu zakona o dopolnitvah Zakona o graditvi objektov v veliki meri niso bili upoštevani in so še nedorečeni. Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o graditvi objektov zaradi različnih vsebinskih pomanjkljivosti in neustreznega sistemskega pristopa ne predstavlja celovite rešitve. Seveda pa je na drugi strani tudi zelo spodbudno, da se stvari začnejo premikati in da raste zavedanje, da je določene zadeve na področju graditve objektov treba korenito spremeniti. Omenjena problematika ima namreč neposredne negativne učinke na več ključnih razvojnih področjih, njeno reševanje pa bi v tem mandatu predstavljalo eno izmed pomembnejših zavez na področju okolja in prostora.

Kot je bilo omenjeno, je Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor kot matično telo ta predlog zavrnil. Iz navedenih razlogov je ta predlog zavrnila tudi Poslanska skupina SMC. Seveda se pa v Poslanski skupini stranke Mira Cerarja v celoti zavedamo, da so postopki pridobivanja gradbenih dovoljenj zelo dolgotrajni. Sam prihajam s Koroške, kjer čez mejo dobiš gradbeno dovoljenje za bivalni objekt v roku sedmih dni, tako da tudi mi v celoti podpiramo to pobudo in si bomo prizadevali, da bo v okviru Ministrstva za okolje in prostor v najkrajšem možnem času sprejeta celovita zakonska rešitev, ki bo omogočala skrajšanje teh postopkov tako za fizične osebe kot tudi za gospodarske družbe. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Danijel Krivec.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Spoštovani predsednik, predstavnica ministrstva, kolegice in kolegi!

V Slovenski demokratični stranki ne podpiramo Predloga zakona o dopolnitvah Zakona o graditvi objektov. V tem primeru se pridružujemo negativnemu mnenju Vlade in Zakonodajno-pravne službe na njenemu stališču, da je treba problematiko podvajanja procesnih dejanj in pravic stranskih udeležencev ter s tem posledično probleme dolgotrajnih postopkov pridobivanja gradbenega dovoljenja sistemsko urediti in ne zgolj s parcialnimi rešitvami. V povezavi z obsežnostjo problematike in izhodišči normativnih sprememb na področju urejanja prostora in graditve objektov, ki jih je potrdila že prejšnja vlada v letu 2014, ter programom dela Direktorata za prostor Ministrstva za okolje in prostor v letih 2014, 2015 pa pričakujem od sedanje vlade, da določi rok za predložitev celovite prenovljene zakonodaje na področju urejanja prostora in graditve objektov, in tudi prevzame odgovornost, če v predpisanem roku ne doseže zastavljenih ciljev. Po našem mnenju bi moral investitor ob vložitvi zahteve za izdajo gradbenega dovoljenja dobiti seznam vseh zahtevanih dokumentov in soglasij, ki jih potrebuje v tem postopku. Z dnem predložitve popolne vloge bi moral začeti teči rok za izdajo gradbenega dovoljenja, s čimer bi se zagotovila večja gotovost in tudi pravna varnost investitorja. Predlagana rešitev sicer predstavlja eno od možnosti skrajšanja postopkov, vendar gre za dva samostojna upravna postopka. Okoljevarstveno soglasje oziroma ta postopek je namenjen temu, da se ugotavlja presoja vplivov na okolje. V postopku izdaje gradbenega dovoljenja pa stranski udeleženci uveljavljajo popolnoma druge pravice. Če teh stranskih udeležencev, ki sodelujejo že pri postopku presoje vplivov na okolje ne bi upoštevali tudi v postopku pridobitve gradbenega dovoljenja, bi s tem onemogočili uresničevanje njihovih z ustavo zagotovljenih pravic.

Kot rečeno, novela zakona posega v ustavno zagotovljene pravice, zato mi te novele zakona ne podpiramo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Spoštovana predstavnica ministrstva, spoštovani kolegi in kolegice!

Poslanke in poslanci Poslanske skupine Desus bomo podprli sklep, da Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o graditvi objektov ni primeren za nadaljnjo obravnavo. S tem se

pridružujemo mnenjem Vlade, Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, Državnega sveta in konec koncev tudi same predlagateljice, da predlog ne ponuja primernih rešitev. Rešitve, ki jih vsebuje predlog, namreč določajo, da v postopku za izdajo gradbenega dovoljenja osebe, ki so ali bi lahko sodelovale kot stranski udeleženci v postopkih za izdajo okoljevarstvenega soglasja oziroma dovoljenja, ne bi smele sodelovati, če je okoljevarstveno soglasje oziroma dovoljenje pogoj za izdajo gradbenega dovoljenja. V postopku presoje vplivov na okolje se torej ne morejo učinkovito varovati pravne koristi, ki so povezane z dopustnostjo gradnje in v postopku izdaje gradbenega dovoljenja ne morejo učinkovito varovati pravne koristi, ki so povezane z varstvom okolja. Po oceni Zakonodajno-pravne službe in Vlade bi lahko bila predlagana ureditev v neskladju z 22. členom Ustave Republike Slovenije, ki daje vsakomur možnost, da se lahko udeležuje postopka, v katerem se odloča o njegovi koristi ali pravici.

Tudi v Poslanski skupini Desus se strinjamo z oceno, da gre s predlaganimi rešitvami za protustavno poseganje v pravice stranskih udeležencev v postopku izdaje gradbenega dovoljenja. Menimo pa, da je nujno treba problematiko podvajanja procesnih dejanj in pavic stranskih udeležencev in posledično problema dolgotrajnih postopkov pridobivanja gradbenega dovoljenja sistemsko urediti. Tako menijo tudi na pristojnem ministrstvu, saj se te problematike še kako dobro zavedajo. Vlada zato že načrtuje prenovo zakonodaje v smeri celovite integracije predpisanih postopkov in enovit upravni postopek, ki bi se zaključil s celovito odločitvijo in v katerem se zaradi načrtovane integracije predpisana procesna dejanja, zahteve in pravice stranskih udeležencev, vključno s pravnimi sredstvi, ne bi več podvajala. Vlada mora ob tem upoštevati ustavno pravne okvire, da strankam v postopku ne bodo kršene ustavne pravice.

Kot sem povedala že na začetku predstavitve stališča, bo poslanska Desus podprla sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PODPRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospa Andreja Katič.

ANDREJA KATIČ (PS SD): Hvala. Spoštovani predsednik, spoštovane kolegice in kolegi, spoštovana predstavnica Vlade!

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo podprli predlog sklepa matičnega delovnega telesa, po katerem Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o graditvi objektov ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Predlog zakona, ki ga je vložila poslanska kolegica Mirjam Bon Klanjšček, pa po naši oceni kljub temu odpira prava vprašanja. Temeljni cilj novele zakona je uvedba takšne rešitve, na

podlagi katere bi se časovno skrajšal postopek za izdajo gradbenega dovoljenja ter na ta način prispeval k večji gotovosti investitorja. Rešitev, ki jo predvideva novela zakona, pa bi pomenila, da podvajanje sodelovanja posameznikov in drugih oseb kot stranskih udeležencev v postopkih presoje vplivov na okolje in kasneje v postopku izdaje gradbenega dovoljenja ne bi bilo več mogoče. Na prvi pogled se morda takšna rešitev zdi logična in razumna, vendar pa predlagani način kljub vsemu ni pravi. Po mnenju Zakonodajno-pravne službe in tudi na podlagi mnenja Vlade lahko sklenemo, da bi bilo sprejetje takšne rešitve najverjetneje celo v nasprotju z ustavo. Treba je namreč vedeti, da sta postopek izdajanja okoljevarstvenega soglasja oziroma dovoljenja, na eni strani, in postopek izdaje gradbenega dovoljenja, na drugi strani, dva ločena in samostojna upravna postopka. Ob tem velja, da je pogoj za ugoditev zahtevi za izdajo gradbenega dovoljenja predhodno pravnomočno zaključen postopek izdaje okoljevarstvenega soglasja oziroma dovoljenja. Samostojnost omenjenih postopkov pa posledično pomeni, da se morajo pri obeh postopkih upoštevati tudi možnosti uveljavljanja pravic stranskih udeležencev v njih. Pri tem je nujno poudariti, da lahko gre za povsem različna uveljavljanja pravic udeležencev v postopkih. Torej takšnih, ki jih ni mogoče uveljaviti bodisi le v enem ali le v drugem postopku. Zaradi navedenega je treba k tovrstnim spremembam zakonodaje pristopiti bolj premišljeno in sistematično ter pri tem paziti, da se posameznikom ali pravnim osebam ne onemogoča sodelovanje v vseh tistih postopkih, v katerih se odloča o njihovih pravicah ali pravnih koristih, na kar je v eni izmed svojih odločb še posebej opozorilo Ustavno sodišče. Ne glede na navedeno pa je dejstvo, da postopki za izdajo okoljevarstvenih soglasij ter postopki za izdajo gradbenih dovoljenj potekajo predolgo. Deloma temu botruje tudi podvajanje procesnih dejanj in pravic stranskih udeležencev v omenjenih postopkih. Vlada se je že pred časom lotila problematike omenjenega podvajanja ter v novembru 2013 sprejela izhodišče normativnih sprememb na področju urejanja prostora in graditve objektov. Izhodišča predvidevajo, da bi se sedaj veljavni postopki integrirali v enovit upravni postopek, kjer do tovrstnih podvajanj ne bi več prihajalo in bi se postopek zaključil s celovito rešitvijo.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov zato pričakujemo od pristojnega ministrstva oziroma od Vlade, da se intenzivno loti omenjene problematike ter predlaga rešitve, ki bodo bolj primerljive, denimo s sosednjo Avstrijo, kjer tovrstni postopki potekajo hitreje in kjer je tudi način sodelovanja vseh deležnikov v teh postopkih hitrejši in bolj učinkovit. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. O predlogu sklepa bomo v skladu s časovnim

potekom seje zborna odločala čez pol ure v okviru glasovanja. S tem prekinjam to točko dnevnega reda. Prekinjam tudi 3. sejo Državnega zbora, ki jo bomo z glasovanjem nadaljevali ob 16.40.

(Seja je bila prekinjena ob 16.05 in se je nadaljevala ob 16.40.)

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Nadaljujemo prekinjeno sejo Državnega zbora.

Prehajamo na glasovanje zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverijo delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo prekinjeno 14. točko dnevnega reda, to je Predlog sklepa o soglasju k Spremembam in dopolnitvam Pravil Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, ki se glasi: Državni zbor daje soglasje k Spremembam in dopolnitvam Pravil Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji z dne 24. 10. 2014.

Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino kot matično delovno telo Državnemu zboru predlaga, da poda soglasje k spremembam in dopolnitvam pravil fundacije.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 68, proti nihče.

(Za je glasovalo 68.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo prekinjeno 3. točko dnevnega reda, to je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja po nujnem postopku.

Nadaljujemo z drugo obravnavo, to je z odločanjem o vložnem amandmaju, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vložnega amandmaja z današnjega dne, ki ste ga prejeli na e-klop.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 8. členu. **Obrazložitev glasu?** Preden dam besedo za prvo obrazložitev glasu, bom za vsak primer še enkrat prebral tisto, kar sem že včeraj: **Obrazložitev glasu** ni polemika, naslavljanje, prepričevanje, pozivanje ali postavljanje vprašanj, kar je po namenu predmet razprave, temveč gre za predstavitev vsebinskih razlogov, zaradi katerih bo poslanska skupina ali poslanec glasoval za ali proti predlagani rešitvi. K temu dodajam, da ločimo obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine in obrazložitev glasu v svojem imenu, ki je logično in vsebinsko smiselno, ko in ali če se loči od obrazložitve

glasu poslanske skupine. Ne pravim, da ni poslovniško možno.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije –krščanskih demokratov ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod predsednik. Najjavljam, da bom spoštoval vaša navodila in Poslovnik Državnega zbora tako kot vedno.

Sporočam, da bo Poslanska skupina Nove Slovenije glasovala proti temu amandmaju. Ta amandma dejansko povozi amandma Nove Slovenije, ki je bil sprejet na matičnem delovnem telesu, in to ni prav. Morebiti bo nastala ob eventualnem sprejetju tega amandmaja, ki ga predlagajo koalicijske poslanske skupine, celo ustavna spornost. Mislim, da bi moral Državni zbor dobro razmisliti, preden sprejema ustavno sporne rešitve.

Mi bomo glasovali proti. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? Da.

V imenu Poslanske skupine SMC ima besedo gospod Janja Sluga.

JANJA SLUGA (PS SMC): V Poslanski skupini SMC bomo seveda glasovali za amandma. Glasovali bomo tudi za novelo. S predlaganim zakonom se podaljšuje rok za uskladitev spornih statusov zavarovancev. To bo pripomoglo k ohranitvi njihove dejavnosti, pripomoglo bo k ohranjanju delovnih mest, ki temeljijo na teh espejih, zagotovilo bo odpravo posledic, ki so nastale pri ugotavljanju lastnosti zavarovancev, skladno z izvajanjem določbe 406. člena zakona ZPIZ 2. Pozitivno je tudi, da je omogočeno uživalcem družinske pokojnine, ki so pridobili status študenta za študijsko leto 2014/2015, pa so diplomirali pred iztekom študijskega leta, da se jim pokojnine izplačuje tudi v tem vmesnem času.

Zato ta predlog podpiramo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu?

Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSI): Spoštovane kolegice in kolegi, predsedujoči!

Jaz bom glasoval proti predlaganemu amandmaju iz enega temeljnega razloga, in to je načelo pravičnosti. Kajti vi nazaj vračate, v nasprotju s tem, kar je bilo na odboru sprejeto, in sicer da presečni datum ostane 31. 12. 2012. In s tem ste v neenak položaj potisnili 11 upokojujencev, ki so imeli hkrati obrtno dejavnost. Na koncu boste ta zakon bili prisiljeni odpreti čez en mesec – boste videli, da bo tako, in boste šli v to isto spremembo zaradi tega, ker po mnenju nekaterih ustavnih pravnikov je to, kar vi predlagate, ustavno sporno. Ne morete vi nekemu reči, da ne more prejemati svoje

pokojnine. In vi sami, tudi v Desusu govorite – pokojnina, pravica iz dela. Potem pa nekaj naredite za to, da bo pokojnina pravica iz dela. Tem upokojujencem, ki so imeli hkrati obrtno dejavnost, podjetje, to onemogočate. 11 jih je. 11 jih je še pred datumom 31. 12. 2012.

V Novi Sloveniji vam želimo zgolj in samo dobro. Zaradi tega smo mi predlagali že na odboru ta amandma, da se ne bi s to problematiko ukvarjali čez en mesec, dva meseca, tri mesece. Imeli boste ponovno težave, ko vam bo 11 ljudi trkalo na dušo, trkalo na vrata ministrstva, poslanskih skupin in govorilo, da so v krivičnem položaju. Zaradi tega ne pozivam, ampak samo predlagam, da v sebi dobro glasujete proti predlaganemu amandmaju.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Postopkovno bi bila to res obrazložitev glasu, formalistično gledano, vsebinsko pa sprememba besedila ne pomeni kaj veliko. Ampak neodvisno od tega. Še kakšna obrazložitev glasu? Ne. Torej lahko glasujemo o tem amandmaju. Začenjamo z glasovanjem.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev. Za je glasovalo 53, proti pa 18.

(Za je glasovalo 53.) (Proti 18.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmajih in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka.

Ugotavljam, da je zbor v drugi obravnavi sprejel amandma k 8. členu dopolnjenega predloga zakona. Sprašujem kvalificirane predlagatelje, ali nameravajo k temu členu vložiti amandmaje. Ne.

Torej lahko preidemo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista obvestili, da je bil zaradi amandmajev, sprejetih v drugi obravnavi, predlog zakona neusklajen. Prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine? V lastnem imenu?

Besedo za obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospa Marinka Levičar.

MARINKA LEVIČAR (PS DeSUS): Spoštovani!

V svojem imenu bom to novelo zakona podprla, vendar s pridržkom. Tako kot so že omenili kolegi, ni mi všeč, da se ta zakon samo podaljšuje. Že drugič ministrstvo za delo podaljšuje izvajanje tega zakona, in mislim, da bi morali zlasti glede na to, da je na ministrstvu ista ekipa, v tem času že pripraviti sistemsko spremembo, da bi bili vsi upokojujenci izenačeni glede zaposlitve preko svojega espeja in dela preko svojega espeja in drugih oblik dela, ki so dovoljene upokojujencem. Ta novela zakona je spet nek gasilski manever, vendar ga bom

podprla, ker ne vidim v danem trenutku boljše rešitve. Razumem upokojujence, ki so res v stiski sedaj zaradi teh omejitev. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu?(Ne.

Potem prehajamo na glasovanje o Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o matični evidence zavarovancem in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 71, proti 1.

(Za je glasovalo 71.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 6. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o organu in skladu za reševanje bank po nujnem postopku.

Nadaljujemo z **drugo obravnavo**, to je z odločanjem o vloženih amandmajih, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženih amandmajev z dne 17. 12. 2014, ki ste ga prejeli na e-klop.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanske skupine SDS k 14. členu.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine ima mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):

Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo. Kolegice, kolegi!

Če dovolite, bi obrazložil tako 14. kot 15. amandma v enem paketu, ker sta si dosti podobna. Oba amandmaja bo Slovenska demokratska stranka podprla. V Slovenski demokratski stranki smo ugotovili, da je zakon, o katerem bomo sedaj glasovali, izrazito pomanjkljivo napisan, s precej pravnimi prazninami, da pa ključna zadeva, ki notri tudi manjka, je, da pa naj bi bila o tem skladu zadolžitev Banke Slovenije, da tudi obvesti širšo javnost. Mene veseli, da pri razpravi o teh amandmajih v Državnem zboru, da je tako državni sekretar podprl takšen amandma, da mu ni nasprotoval, temu amandmaju tudi kot nosilec tega zakona Banka Slovenije ne nasprotuje in jaz pričakujem tudi od koalicijskih poslank in poslancev, da boste predlagana amandmaja Slovenske demokratske stranke k 14. in k 15. členu podprli. Gre za pomembno zadevo, kajti skozi razpravo smo ugotovili, da ne glede na to, da se ustanavlja sklad bank, ki ga bo upravljala in vodila Banka Slovenije, da tukaj notri posredno lahko govorimo tudi o davkoplačevskem denarju.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine SMC ima gospa Maruša Škopac.

MARUŠA ŠKOPAC (PS SMC): Amandmaja Poslanske skupine SDS na 14. in 15. člen Zakona o organu in skladu za reševanje bank nalagata Banki Slovenije, da javno objavi seznam bank, ki so plačale denarna sredstva v sklad, seznam bank, ki svojih deležev niso plačale, in pa seznam bank, ki so bile prejemnice pomoči iz navedenega sklada, kot tudi višina izplačil posamezni banki. Nadalje 15. člen Banki Slovenije nalaga, da objavi seznam bank, ki bodo pozvane k morebitnemu dodatnemu vplačilu sredstev v navedeni sklad.

Na tej točki naj poudarim, da se v Poslanski skupini SMC strinjamo s predlogom Poslanske skupine SDS in menimo, da bosta predlagana amandmaja prispevala k večji transparentnosti delovanja sklada za reševanje bank. Zato bomo oba amandmaja tudi podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: V imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov ima besedo gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, gospod predsednik.

Vesel sem, da smo racionalni in da govorimo o amandmaju k 14. in 15. členu in najjavljam podporo amandmaju k 14. členu in 15. členu. Zadovoljen sem, da so tudi Vlada, Banka Slovenije in celotna koalicija nekako prisluhli razpravi, predvsem opozicijskih poslank in poslancev, tako na odboru kot tudi danes na plenarki in da vsi razumemo, da sta dejansko ta dva amandmaja en korak k večji preglednosti delovanja slovenskega državnega, na žalost, še vedno državnega bančnega sistema. Tako da naša podpora je tukaj k obema amandmajem zagotovljena. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: V imenu Poslanske skupine SD ima besedo gospod Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa.

Jaz mislim, da bo počasi vendarle v Sloveniji tudi čas, ko bomo nehali reševati, bom rekel te banke, da bodo za te bančne luknje, ki so jih naredili nekateri menedžerji, tudi odgovarjali in da se ne bomo dneve in noči pepirali o milijonu, dveh, treh, kako jih bomo potegnili iz, bom rekel, nekaterih zakonov ali pa iz nekaterih ljudi, ampak da bodo bankirji na nek način vendarle odgovarjali za svoja dejanja. Če bo ta amandma, ki ga je vložil SDS, in me ne zanima, ali je to opozicija ali pozicija, pomagal k večji transparentnosti, potem bomo mi oba amandmaja Socialni demokrati podprli. Bi pa apeliral vendarle na Vlado, na Banko Slovenije, da take zadeve preuredijo, da prej poslušajo, da ne bodo potrebni amandmaji na sami seji, ker se mi zdi to včasih neproduktivno. Če želijo na hitro spreminjati nekatere zakone, potem je tudi treba na hitro spreminjati z nekim premislekom.

Mi bomo ta dva amandmaja podprli.
Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Desus ima gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala za besedo, predsednik. Tudi mi bomo k 14. in 15. členu podprli amandmaje, ki jih je predlagala Slovenska demokratska stranka. Upam, da je to nek nov začetek tistega skupnega delovanja, ki ga tolikokrat omenjate. Vsak dober predlog, ki bo prišel z vaše strani, smo pripravljene verjetno tudi v koaliciji podpreti. Seveda pa mora biti dobronameren. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu?

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Zavezništvo Alenke Bratušek gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS ZaAB): Hvala, predsednik.

Ne vem, kam sem se vam zarotil, ampak dvignil sem pred mojima dvema kolegoma, ampak enostavno vidim, da sem res predaleč od vas. To pač gre skupaj s tem, kakor si majhen, toliko si pač opazen. Ampak me ne glede na to zelo veseli, da se je od včeraj do danes Poslanska skupina SMC v resnici nekaj naučila. Naučila se je tudi danes popoldne, ker danes popoldne sem imel še vtis, da ti amandmaji ne bodo dobili podpore. Bolj pomembno od tega pa se mi zdi, ker je za nas vse skupaj poduk, pred nami je en paket, šopek po skrajšanem postopku, tako da poziv vladi ne velja več, ker je to že v Državnem zboru, ampak poziv koaliciji, da bo te stvari malce spremenila. Tako da, kolega Han, to je bil strel v prazno, je bilo pa dobro povedano. Se strinjam. Bomo podprli ta dva amandmaja in verjamem, da bo s temi amandmaji lažje živeti skupaj z zakonom. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo z obrazložitvami glasu, zato lahko glasujemo o teh dveh amandmajih. Najprej glasujemo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 14. členu.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 74, proti nihče.

(Za je glasovalo 74.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 15. členu.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 73, proti nihče.

(Za je glasovalo 73.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmajih in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka. Ugotavljam, da je zbor v drugi obravnavi sprejel amandmaje k 14. in 15. členu dopolnjenega predloga

zakona. Sprašujem kvalificirane predlagatelje, ali nameravajo k temu členu vložiti amandmaje. Ne.

Potem prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista obvestili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih v drugih obravnavi, predlog zakona neusklajen. Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo.

Predlaganega zakona o organu in skladu za reševanje bank v Slovenski demokratični stranki ne bomo podprli. Ne ga bomo podprli iz več razlogov. Dejstvo je, da tako na razpravi na Odboru za finance kot danes nismo bili zadovoljni z vsemi odgovori, ki so jih posredovali predlagatelji in pa Banka Slovenije. Dejstvo je, da temu predlaganemu zakonu manjka mnenje Evropske centralne banke. Nismo dobili zadovoljivega odgovora, zakaj se ta zakon sprejema po hitrem in po nujnem postopku. Nismo dobili zadovoljivega odgovora na opozorila, da ima ta zakon precej pravnih praznin, da je napisan pomanjkljivo, nismo dobili zadovoljivega odgovora, ali k temu zakonu soglaša ali nasprotuje Združenje bank Slovenije in pa banke. Iz same razprave smo lahko prišli do zaključka, da je dejansko ta zakon eno gašenje požara in da kljub vsemu v Sloveniji obstaja nek unikum v primerjavi z drugimi evropskimi državami. Evropska direktiva govori, da se naj bi podobni skladi ustanovili do leta 2016. Imamo primere v Nemčiji, Franciji, na Nizozemskem, ki te sklade rešujejo drugače. Problem, ki ga vidimo, zakaj se mora ta sklad napolniti v treh mesecih. Za primerjavo, Nemčija si je dala rok 8 let. Nemčija bo ta sklad napolnjevala iz dobičkov bank in ključ za vplačilo je tudi bilančna vsota. V Sloveniji se naj bi po tem predlogu zakona izplačevalo iz zajamčenih vlog. Vemo, da v Sloveniji imamo dejansko nacionalizirane vse banke. V zadnjem tednu smo nacionalizirali še Celjsko banko. V Slovenski demokratični stranki ocenjujemo, da je ta zakon po hitrem postopku sprejet zgolj zaradi tega, da se naredi hitri obvod iz proračuna 2015 in da se bo s tem zakonom lahko reševala ena izmed privatnih bank v Sloveniji. Sam viceguverner je povedal, da preden bo ta sklad črpan, da bodo morali lastniki dokapitalizirati banke. In glede na dejstvo, da imamo v Sloveniji nacionalizirane največje banke, se davkoplačevalci še vedno ne bomo izognili sanaciji bank.

Ne nasprotujemo takšnemu skladu, nasprotujemo pa takšnemu zakonu po hitrem postopku. Ocenjujemo, da bi bilo bistveno bolje, da bi se k obravnavi tako pomembnega zakona

pritegnila širša javnost in da bi si za takšen zakon vzeli več časa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SMC ima gospa Maruša Škopac.

MARUŠA ŠKOPAC (PS SMC): V Poslanski skupini SMC bomo Predlog zakona o organu in skladu za reševanje bank podprli. Podprli ga bomo, ker menimo, da bo zakon zagotovil ustrezne instrumente za učinkovito obravnavanje bank v težavah. Ob tem predlog zakona določa, da se bodo sredstva sklada lahko uporabljala za reševanje bank le v primeru, če za njihovo uporabo obstaja javna korist, presoja tega pa je na strani Banke Slovenije. Pri tem je treba poudariti, da se sredstva sklada ne smejo porabiti za pokrivanje izgub banke, ampak samo za dokapitalizacijo banke, potem ko so bančne bilance že očiščene izgub. Predlog zakona tako predstavlja pomembno zagotovilo, da reševanje morebitnih novih bank v težavah ne bo šlo v breme proračuna Slovenije. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Desus ima gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, predsednik.

Poslanska skupina Desus bo predlagani zakon podprla, tako kot smo podprli tudi vse amandmaje, upajoč, da bodo banke poslovale dobro ali pa odlično in da ta akumulacija sredstev v tem poolu, v tem bazenu, v tem skladu ne bo potrebna. Če bo pa že potrebna, pa je to boljši način kot pa način, da se sredstva davkoplačevalcev iz proračuna namenijo za kakršnekoli potrebe po reševanju, sanaciji ali čemerkoli. Še posebej sem vesel, da bo ta zakon dobil veliko podporo, še zlasti glede na dejstvo, da smo praktično družno, soglasno podprli vse opozicijske amandmaje, da bo zadeva še bolj transparentna. Vesel bom, da bo ta zakon, kot rečeno, dobil podporo, upajoč tudi podporo vsaj dela opozicije. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Je še kakšna obrazložitev glasu? Ne. Torej lahko glasujemo.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 53, proti 14.

(Za je glasovalo 53.) (Proti 14.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo prekinjeno 7. točko dnevnega reda, to je Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o odvetništvu po nujnem postopku.

Nadaljujemo z **drugo obravnavo**, to je z odločanjem o vloženem amandmaju, ki ga

bomo opravili na podlagi pregleda vloženega amandmaja z dne 17. 12. 2014, ki ste ga prejeli na e-klop.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 4.a členu.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 20, proti 49.

(Za je glasovalo 20.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo glasovanje o amandmaju in drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona.

Ker v drugi obravnavi predlagani amandma ni bil sprejet, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Zaveznštva, gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS ZaAB): Hvala lepa, predsednik.

Tega zakona ne bomo podprli. Ne bomo ga podprli prvič zaradi tega, ker nismo dobili ustreznih odgovorov. Prav tako pa je več kot jasno, da nikoli najprej ne zgradimo hiše, potem pa šele ugotavljamo, ali smo jo zgradili na svoji zemlji ali je nismo, ali je naša ali karkoli že pač je. Tukaj je bil vrstni red zamešan iz enega preprostega razloga, to je tudi eden od razlogov, zakaj minister ni upal priti ne na odbor, ne na parlamentarno razpravo, da bi razložil, zakaj ne bi najprej obravnavali novelo o brezplačni pravni pomoči, definirali, kaj je to, in kasneje tudi določili ustrežno ceno, tako kot bi tudi argumentirano lahko ministrstvu uspelo. To pot seveda gremo v drugo smer. Mislim, da se dela velika škoda. Predvsem se dela škoda zato, ker odpiramo novo prakso, da v resnici lahko delamo, kar želimo. Prav tako pa še enkrat poziv koaliciji, ki se sklicujete na sistemsko urejanje zadev. To je tipičen primer, kako se ne ureja sistemsko. Vendar danes boste za nesistemsko. Jutri me bosta pa spet opozarjali, da ne boste nekaj podprli, ker boste reševali sistemsko. Pa razumi sistemsko, kdor more. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu?

V imenu Poslanske skupine SDS ima besedo gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči.

Seveda zakona ne moremo podpreti. Ne nazadnje bom z zanimanjem gledala, kako bodo glasovale posamezne poslanske skupine, glede na to, da je gospod Han v eni od razprav povedal, da se je treba nekako zamisliti nad

delovanjem vlade, na kakšen način pristopa k predlaganim zakonom po nekih hitrih ad hoc rešitvah, ki potem za seboj pomenijo samo dodatne amandmaje. Zakona enostavno ne moremo v Slovenski demokratični stranki podpreti tudi zato, ker je ustavno sporen. O tem nas je opozorila tudi Zakonodajno-pravna služba in teh spornih določil je mnogo več. Ne nazadnje je problematičen tudi sistem, na kakšen način je prišlo do izračunov. Ti so problem, kajti tako kot je predstavila danes sekretarka, to enostavno ne gre. Vzeli so neke posamezne primere in potem naredili nek pavšal. Niso se pa želeli lotiti evidenc, ki jih ima Vrhovno sodišče.

Menim, da bo zadeva problematična in v Slovenski demokratični stranki zato takšnih rešitev ne moremo podpirati.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SMC ima gospa Ksenija Kramar Korenjak.

KSENIJA KRAMAR KORENJAK (PS SMC): Hvala lepa.

V Poslanski skupini SMC bomo predlog novele podprli. Menimo, da danes razpravljamo in odločamo o noveli, ki se veže predvsem na določitev tarife, torej na določitev odstotka znižanja plačila za storitve, ki jih bo plačala država. Torej ne gre za poseganje v pravico, da državljanom omogočimo dostop do BPP, ampak gre v bistvu za to, da določimo odstotek znižanja, po katerem bo država plačala storitve BPP, ki pa bodo na vsak način zagotavljale nam, državljanom, pravico do pravnega varstva, kar je v skladu s spoštovanjem temeljnih človekovih pravic, kar je v skladu z ustavnimi določili, ki smo jim zavezani. V tej luči bomo predlog novele Zakona o odvetništvu podprli. Opozoriti pa gre tudi na to, da ta novela ne posega v določila zakona o BPP. Hvala lepa.

Zakon bomo na vsak način podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? Ne. Potem lahko glasujemo.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 50, proti 20.

(Za je glasovalo 50.) (Proti 20.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 8. točko dnevnega reda, to je obravnavo Predloga zakona o dopolnitvah Zakona o graditvi objektov po skrajšanem postopku.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o dopolnitvah zakona o graditvi objektov ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 66, proti pa nobeden.

(Za je glasovalo 66.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zbor sklep sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda in prekinjam 3. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 10. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 17. DECEMBRA 2014 OB 17.15 IN SE JE NADALJEVALA 18. DECEMBRA 2014 OB 10.07.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam z nadaljevanjem 3. seje Državnega zbora. Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: mag. Bojana Muršič, mag. Tanja Cink, mag. Margareta Guček Zakošek do 15. ure, gospa Irena Grošelj Košnik, gospod Janez Janša, gospod Srečko Blažič od 15. ure dalje, gospod Kamal Izidor Shaker od 15.30 do 19. ure, mag. Dušan Verbič do 13. ure, Matjaž Hanžek in gospod Tomaž Gantar.

Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **9. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O FISKALNEM PRAVILU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina 20 poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 20 poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku predlagatelja mag. Andreju Šircelju.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa za besedo, spoštovani predsednik. Minister, kolegi in kolegice!

Državni zbor Republike Slovenije je 24. maja 2013 sprejel ustavni zakon o spremembi 148. člena Ustave Republike Slovenije. S tem je spremenil ta člen in določil tudi način izvrševanja tega člena. Določil je, da morajo biti vsi prejemki in izdatki za financiranje javne porabe srednjeročno uravnoteženi brez zadolževanja ali pa morajo prihodki presežati izdatke. Določil je tudi, da se od tega načela lahko začasno odstopi v izjemnih okoliščinah. Poleg tega je ustavni zakon v 2. členu določil, da se izvedbeni zakon sprejme v šestih mesecih od uveljavitve ustavnega zakona. To dejansko pomeni konec novembra leta 2013. Izvedbeni zakon se prvič uporabi za pripravo proračuna države za leto 2015. Pri tem pa je dolžnost postopnega prilagajanja za pripravo proračuna države za leto 2015 v skladu z načelom uravnoveženosti. Ustavni zakon se je uveljavil z razglasitvijo v Državnem zboru in kot sem dejal je do 30.

novembra 2013 nastala obveznost prilagajanja in uporaba 148. člena Ustave. Če tega dejansko ni, potem je država v neustavnem položaju.

Šestmesečni rok je določen, vendar se dejansko to ni zgodilo. Ni se zgodilo niti v prejšnji vladi, niti v sedanji vladi, niti v prejšnjem državnem zboru. Do sedaj imamo seveda novo možnost, da se sprejme na podlagi ustave izvedbeni zakon, s katerim bi se zagotovila uravnoveženost javnih financ. To bi se moralo zgoditi že za proračun v letu 2015, za katerega vemo, da se to ni zgodilo.

S tem, ko je Slovenska demokratska stranka predlagala sprejem izvedbenega zakona, bi prišlo do odprave neustavnega stanja, ki je prišlo zaradi tega, ker v prejšnjem parlamentarnem obdobju nismo oziroma Državni zbor ni sprejel tega zakona, čeprav je bil zakon dejansko pripravljen in zakon je bil tudi obravnavan v Državnem zboru, vendar takratna koalicija je temu seveda nasprotovala.

Kaj bi se pravzaprav dobilo s tem zakonom in kaj se tudi s tem zakonom pridobi? Pridobi se usklajene javne finance, ki so pogoj za konkurenčno gospodarstvo, za socialno državo ter seveda za nižje obrestne mere. Z drugimi besedami. Mednarodni trgi se običajno odzovejo in so se vedno odzvali tako na takšen zakon, da so zmanjšali obrestne mere, kar pomeni, da je treba manj dajati za obresti in za odplačilo dolgov in seveda dolgoročno ostane več za socialo in dolgoročno ostane seveda več tudi za razvoj same države. Skratka, sprejem tega zakona ima pozitivne učinke na boniteto države in obrestno mero, po kateri se država zadolžuje. Predlagani zakon vsebuje tudi določbo, kjer se omejuje zadolževanje na 45 % bruto družbenega proizvoda in v skladu s to določbo se prejemki oziroma prihodki od kupnin finančnega premoženja ne menjajo za poplačilo dolgov.

Poleg tega pa želim opozoriti, da je treba zagotoviti tudi odgovornost Vlade, da se ustava izpolnjuje in da se ustavna določba dejansko tudi izvršuje. Če Vlada tega ne stori, bi seveda moral predsednik Vlade ponuditi svoj odstop. Skratka, ta odgovornost izhaja že iz same ustave.

Mi predlagamo v Slovenski demokratski stranki, da sklenemo, da je to zakonsko besedilo primerno za nadaljnjo obravnavo, in da izpolnimo svojo ustavno dolžnost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade, ministru za finance dr. Dušanu Mramorju.

DR. DUŠAN MRAMOR: Spoštovane poslanke in poslanci!

Vlada ne podpira Predloga zakona o fiskalnem pravilu, ki je pred vami, saj se z njim pretirano omejuje možnost oblikovanja fiskalne politike. S tem predlog zakona presega namen, ki se ga je zasledovalo pri spremembi 148. člena

Ustave Republike Slovenije, to je, zagotoviti dolgoročno vzdržnost javnih financ ob upoštevanju prevzetih mednarodnih obveznosti. Določbe predlaganega zakona so bolj stroge kot omejitve, ki izhajajo iz pravil sprejetih na ravni Evropske unije. Ta pravila že sama po sebi predstavljajo strog okvir za oblikovanje javnofinančne politike, zato dodatnih omejitev pri uporabi fiskalne politike za odzivanje na šoke v ekonomski aktivnosti ne podpiramo. Osrednji element predlaganega zakona je fiskalno pravilo, ki temelji na švicarski formuli določanja maksimalnega možnega obsega izdatkov sektorja države. S tem se določanje obsega javnih financ v posameznem letu prepusti matematični formuli, neodvisno od številnih dejavnikov, ki vplivajo na stanje javnih financ in gospodarske razmere v državi. Uporaba formule torej zožuje možnost vodenja proticiklične in protišokovne fiskalne politike, kot to dopuščajo omejitve Pakta za stabilnost in rast. To pa posledično pomeni nižjo gospodarsko rast in manjšo raven zaposlenosti. Izpostaviti je treba tudi izjemno spremenljivost izračunov potencialne ravni bruto domačega proizvoda, ki je ključni element za izračun najvišjega možnega obsega izdatkov po švicarski formuli. Če bi torej želeli, da dejanska raven izdatkov sektorja države ne presega izdatkov, izračunanih v skladu s švicarsko formulo, bi ob vsaki spremembi vhodnih podatkov to povzročilo potrebo po spremembi javnofinančne politike. V nasprotnem primeru izvrševanje javnih financ ne bi bilo v skladu z določili predlaganega zakona. Kombinacija volatiliti pri izračunu potencialnega bruto domačega proizvoda in obveznosti, da so javne finance nenehno skladne s švicarsko formulo, lahko kljub ustreznem planiranju naknadno pokaže, da je bila javnofinančna politika prociklična, zaradi česar je potrebna korekcija v naslednjem letu. Vodenje fiskalne politike na osnovi te formule torej povzroči dodatno nestabilnost. Formula se je resda izkazala primerno za Švico, ni pa primerna za Slovenijo, državo brez lastne monetarne politike, ki je poleg fiskalne politike drug ključen instrument za uravnavanje šokov v gospodarstvu. Tudi volatilitet izračunov potencialnega bruto domačega proizvoda v Švici se je v preteklosti izkazala za manjšo kot v Sloveniji. Vse to so dejavniki, ki bi jih bilo treba pri oblikovanju pravil upoštevati. Po nam dosegljivih informacijah nobena od držav EU nima švicarske formule pri prenosu fiskalnega pakta.

To so ključni razlogi, zakaj Vlada obravnava predlaganega izvedbenega zakona o fiskalnem pravilu nasprotuje. Ob tem je pomembno tudi dejstvo, da je Vlada v Državni zbor že poslala svoj Predlog zakona o fiskalnem pravilu. Vladni predlog je pripravljen skladno s sprejetimi mednarodnimi zavezami in predstavlja strog okvir za vodenje fiskalne politike, a v nasprotju s predlogom, ki je pred vami, dodatno ne omejuje z evropskimi pravili dopustne

fleksibilnosti. Če torej samo še enkrat povzamem mnenje Vlade, predloga zakona, ki je pred vami, Vlada ne podpira in nasprotuje njegovi nadaljnji obravnavi. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Spoštovani minister, kolegice in kolegi!

Slovenska demokratska stranka se je odločila, da izvedbeni predlog zakona o fiskalnem pravilu vloži v proceduro Državnemu zboru. Danes je pred nami prvo branje tega zakona. Slovenska demokratska stranka se zaveda odgovornosti in zaradi tega smo tudi vložili ta zakon v proceduro. Dejstvo je, da je Slovenija že več kot leto dni v neustavnem stanju. Državni zbor Republike Slovenije je dne 24. maja 2013 sprejel Ustavni zakon o spremembi 148. člena Ustave Republike Slovenije in Ustavni zakon je v 1. členu določil, da morajo biti vsi prejemki in izdatki za financiranje javne porabe zajeti v proračunih države. Prihodki in izdatki proračunov države morajo biti srednjeročno uravnoteženi brez zadolževanja ali pa morajo prihodki presežati izdatke. Od tega načela se lahko začasno odstopi samo v izjemnih okoliščinah za državo. Z zakonom, ki ga sprejme Državni zbor z dvotretjinsko večino glasov vseh poslancev, se določijo načini in časovni okvir izvajanje ustavnega načela uravnoteženosti, merila za določitev izjemnih okoliščin in način ravnanja ob njihovem nastopu. Ustavni zakon v 148. členu je v 2. členu določil, da se izvedbeni zakon sprejme v šestih mesecih od uveljavitve ustavnega zakona, hkrati pa je določil, da se načelo uravnoteženosti iz spremenjenega 148. člena Ustave Republike Slovenije, drugi odstavek, in izvedbeni zakon prvič uporabijo za pripravo proračuna države za leto 2015, pri tem, da dolžnost postopnega prilagajanja za pripravo proračuna države za leto 2015 v skladu z načelom uravnoteženosti nastopi z razglasitvijo ustavnega zakona. Ustavni zakon se je uveljavil z razglasitvijo v Državnem zboru Republike Slovenije dne 31. maja 2013. S tem sta že nastali ustavni obveznosti sprejema zakona iz tretjega odstavka spremenjenega 148. člena Ustave Republike Slovenije do 30. novembra 2013 in obveznost postopnega prilagajanja za uporabo spremenjenega 148. člena Ustave Republike Slovenije za pripravo proračunov države za leto 2015.

Državni zbor Republike Slovenije je dne 19. aprila 2014 sprejel Zakon o ratifikaciji medvladne pogodbe o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju v ekonomski in monetarni uniji s podporo vseh poslanskih skupin. Temelj pogodbe je fiskalno pravilo v tretjem členu

pogodbe, ki določa, da morajo biti proračuni uravnoteženi ali v presežku. To pomeni, da strukturni primanjkljaj na letni ravni ne sme preseči 0,5 % bruto domačega proizvoda. Pogodbenica bo lahko v izjemnih okoliščinah začasno odstopala od srednjeročnega proračunskega cilja oziroma od ukrepov za doseganje tega cilja. Gre za primere izjemnih dogodkov zunaj nadzora držav ali za primere hudih gospodarskih težav, pri čemer pa začasno odstopanje ne sme ogroziti srednjeročne fiskalne vzdržnosti. Zato morajo pogodbenice fiskalno pravilo zavezujoče narave prenesti v nacionalne zakonodaje najpozneje v roku enega leta od uveljavitve pogodbe. Pogodba se uveljavi najkasneje 1. januarja 2013, če listine o ratifikaciji deponira najmanj dvanajst držav pogodbenic. V decembru 2013 je država Finska postala dvanajsta država pogodbenica, ki je ratificirala pogodbo, tako da je ta začela veljati z dne 1. januar 2013.

Državni zbor Republike Slovenije je pogodbo v pravni red Republike Slovenije prenesel tako, da je to pravilo zapisala v Ustavo Republike Slovenije, pri čemer je ustavni zakon, 148. člen, določil obvezujoči šestmesečni rok za sprejem izvedbenega zakona ter obveznost, da se priprava proračuna za leto 2015 izvaja v skladu s tem zakonom, ter obveznost, da se postopno prilagajanje začne izvajati takoj z uveljavitvijo spremembe Ustave Republike Slovenije. Šele s sprejemom in uveljavitvijo izvedbenega zakona se določi način in časovni okvir izvajanja načela uravnoteženosti iz spremenjenega 148. člena Ustave Republike Slovenije, kar pomeni, da je izvajanje fiskalnega pravila dejansko možno šele z uveljavitvijo izvedbenega zakona, ki pa do danes niti ni bil predlagan v sprejem Državnemu zboru. Prejšnja vlada Alenke Bratušek je dne 30. septembra 2013 v postopek sprejema Državnemu zboru Republike Slovenije predložila Predlog proračuna Republike Slovenije za leto 2015, ki je bil sprejet 15. novembra 2013. Prav tako je prejšnja vlada Alenke Bratušek z dne 30. septembra 2014 v postopek sprejema predlagala Predlog sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2014, ki je bil sprejet 15. novembra 2013. Aktualna vlada Mira Cerarja pa je dne 30. oktobra 2014 v postopek sprejema Državnemu zboru Republike Slovenije predlagala rebalans proračuna Republike Slovenije za leto 2014. Sprejeta sprememba proračuna Republike Slovenije za leto 2014 predvideva proračunski primanjkljaj v višini več kot ene milijarde evrov, pri čemer predvideva tudi neto zadrževanje za tekoče potrebe v višini 1,6 milijarde evrov. Rebalans proračuna Republike Slovenije za leto 2014 pa predvideva za 197 milijonov evrov višji proračunski primanjkljaj, ki naj bi skupaj znašal več kot 1,2 milijardi evra, pri čemer predvideva neto zadrževanje za tekoče potrebe v višini kar 2,4 milijardi evrov. Proračun za leto 2014, ki je bil predlagan in sprejet v času, ko še ni veljal

ustavni zakon, 148. člen, je predvideval proračunski primanjkljaj v višini 907 milijonov evrov in neto zadrževanje za tekoče potrebe 1,3 milijarde evra. Sprejeti proračun za leto 2015, ki ga je predlagala prejšnja vlada Alenke Bratušek, bi že moral spoštovati spremembe ustavnega zakona, 148. člena, vendar pa predvideva proračunski primanjkljaj v višini 859 milijonov evrov in neto zadrževanje za tekoče potrebe v višini 1,1 milijarda evrov. Tako iz spremembe proračuna Republike Slovenije za leto 2014 kot iz rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2014 ter tudi iz proračuna Republike Slovenije za leto 2015 je razvidno, da se proračuni odmikajo od ustavno dopustnega cilja, določenega iz ustavnega zakona, člena 148. Glavni razlogi za sprejem tega zakona, ki so bili že predhodno navedeni, razlog za takojšen sprejem tega zakona je odprava neustavnega stanja, ki je nastalo zaradi opustitve ravnanja Vlade Republike Slovenije v mandatu predsednice mag. Alenke Bratušek. Takšno neustavno stanje se še nadaljuje v času predsednika dr. Mira Cerarja, saj se od nastopa vlade s polnimi pooblastili v zakonodajni postopek predložili Predlog zakona o fiskalnem pravilu. Ne samo, da je sprejem zakona potreben zaradi odprave neustavnega stanja v javnih financah, v katerem je Republika Slovenija zaradi kršitve Ustave Republike Slovenije s strani nekdanje predsednice Vlade mag. Alenke Bratušek, ampak tudi zaradi neustavnega stanja, ki ga je sedanjí predsednik Vlade dr. Miro Cerar očitno ne želi odpraviti.

Na posvetu predsednikov parlamentarnih političnih strank iz prejšnjega sklica Državnega zbora je bila dne 27. februar 2014 ustanovljena delovna skupina za pripravo predloga zakona o fiskalnem pravilu. Delovna skupina je predlog zakona pripravila in opozorila na odprta vprašanja, vendar pa predloga zakona prejšnja vlada ni sprejela. Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke tako predlaga zakon, ki je bil pripravljen in v temeljnih rešitvah usklajen v okviru te delovne skupine. V skladu z 2. členom Zakona o Vladi Republike Slovenije je Vlada Republike Slovenije tista, ki v skladu z ustavo, zakoni in drugimi splošnimi akti Državnega zbora določa, usmerja in usklajuje izvajanje politike države. V ta namen izdaja predpise in sprejema druge pravne, politične, ekonomske, finančne, organizacijske in druge ukrepe, ki so potrebni za zagotovitev razvoja države in za urejenost razmer na vseh področjih iz pristojnosti države. Vlada predlaga Državnemu zboru Republike Slovenije v sprejem zakone, državni proračun, nacionalne programe in druge splošne akte, s katerimi se določijo načela in dolgoročne politične usmeritve za posamezna področja iz pristojnosti države. Poslovnik Državnega zbora Republike Slovenije v prvem odstavku 114. člena določa, kdo ima pravico predlagati zakone v sprejem v Državnemu zboru Republike Slovenije. To so Vlada Republike Slovenije, vsak poslanec,

Državni svet Republike Slovenije in najmanj 5 tisoč volivcev. Dolžnosti poslancev so opredeljene v 15. členu Zakona o poslancih, in sicer se nanašajo le na udeležbo na sejah in glasovanje. Predlaganje zakonov je izrecno opredeljeno kot pravica poslanca in ne dolžnost poslanca. Ker vlada dr. Mira Cerarja še vedno opušča ustavno in zakonsko dolžnost, da bi v sprejem predlagala zakon o fiskalnem pravilu, ta zakon predlagajo poslanci v okviru teh svojih pristojnosti.

Dokončna in dejanska implementacija fiskalnega pravila oziroma pravila uravnoveženosti javnih financ, predvsem pa njegovo izvrševanje v proračunih države ima merljive pozitivne učinke na boniteto države in na obrestno mero, po kateri se država zadolžuje. V času takšnega neustavnega javnofinančnega položaja na področju javnih financ je 11. februarja 2014 prišlo do zadolžitve Republike Slovenije v višini 3,5 milijarde dolarjev za pet in deset let. Če bi bil izvedbeni zakon po ustavnem zakonu 148. člena sprejet in bi se proračunska politika izvajala z načeli po tem členu, bi bile obrestne mere lahko bistveno manjše. Podatki iz drugih primerljivih držav kažejo, da vsaj za eno odstotno točko. Kar pomeni, da bi bilo zadolževanju države na tem primeru cenejše vsaj za 35 milijonov dolarjev letno.

Škodljive posledice neupoštevanja Ustave Republike Slovenije so torej nastale v času največjega zadolževanja Republike Slovenije v nekaj mesecih, ne glede na to, da je na sekundarnem trgu obveznic cena zadolževanja kasneje padla. Republika Slovenija se ni zadolžila po aktualni obrestni meri na sekundarnem trgu, ampak po višji obrestni meri v času zadolževanja na primarnem trgu ob izdaji obveznic. Razlika v obrestnih merah v času zadolževanja in današnjih obrestnih merah na sekundarnem trgu predstavlja čisto izgubo zaradi neustavne, in sicer neustrezne javne finančne politike, tako prejšnje vlade kot sedanje vlade Mira Cerarja. Dolžnost in odgovornost vlade dr. Mira Cerarja je, da takšno neustavno stanje odpravi v najkrajšem možnem času in doseže spoštovanje mednarodnih zavez, danih s strani Republike Slovenije, predvsem pa, da omogoči pozitivne učinke na boniteto države in nadaljnji padec obrestne mere, po kateri se država zadolžuje.

Republika Slovenija se je pod vlado dr. Mira Cerarja zadolžila 28. oktobra 2014 za dodatno eno milijardo, po sicer bolj ugodni obrestni meri, kot se je pri tem zadolžila prejšnja vlada, predvsem zaradi mednarodnih ekonomskih gibanj na finančnih trgih in seveda zaradi ukrepa Evropske centralne banke o znižanju obrestnih mer. Ne glede na to, pa bi se s pravočasnim sprejemom zakona o fiskalnem pravilu lahko dosegla še nižja obrestna mera, ki bi upoštevala tudi pravne okvire zakona o fiskalnem pravilu, kar bi pripomoglo k

srednjeročni in dolgoročni konsolidaciji javnih financ.

V nadaljevanju bi radi predstavili cilje tega zakona, ki jih sledi. In sicer so cilji predlaganega zakona: zagotoviti vzdržne javne finance, zagotoviti zakonski okvir za učinkovito in ustavno upravljanje z javnimi financami, zagotoviti makroekonomsko stabilnost za vztrajen in stabilen narodnogospodarski razvoj, oblikovati pravila za večjo fiskalno disciplino. Načela predloga tega zakona so: načelo previdnosti, ki določa, da je pri načrtovanju predvidenega obsega prihodkov sektorja države treba upoštevati kazalnik in tveganje pri določanju predvidenega obsega prihodkov proračuna, saj v nasprotnem primeru ni mogoče zasledovati proračunske discipline. Načelo srednjeročne uravnoveženosti, ki določa, da so proračuni države srednjeročno uravnoveženi, če strukturni saldo sektorja države ni nižji od srednjeročnega fiskalnega cilja. Minimalno vrednost srednjeročnega fiskalnega cilja pa se za Republiko Slovenijo določi na podlagi o uredbi EU, ki ureja krepitev nadzora nad proračunskim stanjem ter nadzor in usklajevanje gospodarskih politik, pri čemer je najnižja dopustna vrednost srednjeročnega cilja izravnani strukturni saldo. Izpolnjevanje načela srednjeročne uravnoveženosti se ugotavlja na podlagi konsolidiranih bilanc prihodkov in izdatkov vseh institucionalnih enot sektorja države ob upoštevanju metodologije ASAP. S predlaganim zakonom se določajo pravila, s katerimi se krepí proračunska disciplina. Podlaga za vsebino predlaganega zakona je določena v ustavi, in sicer s sprejemom 148. člena Ustave, na podlagi katerega bi morali biti vsi prihodki in vsi odhodki proračuna sektorja države brez zadolževanja uravnovežena ali v presežku. Kvaliteto javnih financ je najlažje zagotoviti v fazi načrtovanja, zato predlog zakona posebno pozornost posveča tudi tej fazi. S predlogom tega zakona se posebna pozornost posveča tudi načrtovanju prihodkov. Da bi bilo načrtovaje prihodkov proračuna države kot tudi proračuna celotnega sektorja v državi čim bolj realno, skrbi Fiskalni svet, ki je samostojen in neodvisen državni organ, ki samostojno izvršuje pristojnosti, pripravlja in javno objavlja ocene in daje priporočila Vladi ter Državnemu zboru v zvezi s skladnostjo javnofinančne politike s fiskalnimi pravili in opravlja naloge, določene v tem zakonu in zakonu, ki ureja javne finance. Predlog zakona določa okoliščine, v katerih se lahko odstopi od načela srednjeročne uravnoveženosti ter obseg dopustnih odstopanj od načela srednjeročne uravnoveženosti. Z namenom postopnega približevanja javnofinančnih konsolidacij pa se določa načelo srednjeročne uravnoveženosti in uporabo fiskalnega pravila tudi v obdobju približevanja srednjeročnemu fiskalnemu cilju. Glede na dejstvo, da gre danes za prvo obravnavo tega predlaganega zakona, bi tudi v Slovenski demokratični stranki radi opozorili, ker gre za

prvo branje, da smo pri pripravi tega zakona ugotovili, da ta zakon ima v enem delu še določeno pomanjkljivost, ki jo je treba dopolniti, in sicer v delu, kaj se zgodi v primeru, da vlada tega fiskalnega pravila ne upošteva. Mislim, glede na to, da gre danes za prvo branje, da bomo lahko v nadaljevanju tudi to našo dopolnitev ustrezno prilagodili.

Ključna zadeva, kot ocenjujemo, v tem predlaganem zakonu je 5. člen in načelo o omejevanju odhodkov proračuna države, tako imenovano fiskalno pravilo, ki vključuje tudi jasno formulo, na kakšen način se zadevo izračuna oziroma je temu zakonu dodano neko sidro, na osnovi katerega se omejuje odhodke. Ta 5. člen, ki je za nas eden izmed ključnih, določa vsakoletni izračun vzdržnega obsega izdatkov, ki z upoštevanjem odstopanja od dolgoročnega trenda gospodarske rasti vsebuje tudi manevrski prostor za proticiklično delovanje proračunske politike. Določa tudi absolutno zgornjo mejo, ki jo določa dolgoročni trend rasti, in je enostavno razumljiva formula hlajenja narodnega gospodarstva v dobrih letih in njegovega ogrevanja v slabih letih. Lahko se zavedamo, kam to neustavno stanje pelje. Lahko pelje v stanje, da bo Slovenija izgubljala na mednarodnih trgih svojo boniteto. Lahko pelje v to, da bomo prišli do ekstremnega zadolževanja, kar je na nek način že politika sedanje vlade Mira Cerarja tudi pokazala. To pomeni, da se bo nadaljevala politika prejšnjih vlad, politika novega zadolževanja in politika novih davčnih obremenitev tako za državljane Republike Slovenije kot za samo gospodarstvo. Pri tem je treba opozoriti na dejstvo, ki je velikokrat spregledano. In sicer, ko se pogovarjamo o zadolženosti Republike Slovenije v primerjavi z ostalimi članicami Evropske unije, lahko pridemo do spoznanja, da zadolženost v primerjavi z bruto domačim proizvodom procentualno ni tako kritična, smo nekako v evropskem povprečju, čeprav vemo, da smo že presegli teh 82 %. V Slovenski demokratični stranki bi radi opozorili predvsem na odhodke državnega proračuna za plačilo obresti. Te po sedanjih znanih kazalcih znašajo več kot 1,1 milijarde evrov. Pri tem je treba opozoriti, da letni prihodki v proračun pa znašajo zgolj 8 milijard evrov in da smo pri tem ena izmed posebnosti evropskih držav. Dejansko v Sloveniji gospodarstvo proizvaja samo za plačevanje obresti. In če se bo to stanje nadaljevalo, če tega ne bomo z nekim fiskalnim pravilom, izvedbenim zakonom, jasno omejili tudi s formulo in sidrom, bomo prišli do tega, da bo Slovenija zgrmela v globok prepad, iz katerega ne bomo mogli priti tako zlahka, in bodo potrebni dodatni in dodatni ukrepi, ki pa bodo v breme davkoplačevalcev in gospodarstva. Pri tem je treba omeniti, kdaj se je to ekstremno zadolževanje Republike Slovenije začelo. Vse številke kažejo na to, da se je ekstremno zadolževanje Slovenije začelo v času vlade Boruta Pahorja in se je ta zadeva nadaljevala.

Vsi kazalniki kažejo, da je bila takrat ekstremna zadolžitev. V Slovenski demokratični stranki smo v obdobju od leta 2009 vedno opozarjali, da je takšno zadolževanje Republike Slovenije nevzdržno. Problem, ki smo ga opazili v Slovenski demokratični stranki in na katerega smo opozarjali, je, da je bilo to zadolževanje tako vlade Boruta Pahorja, vlade Alenke Bratušek in pa sedanje vlade Mira Cerarja namenjeno izključno za tekočo porabo. Za tekočo porabo. In v Slovenski demokratični stranki seveda ocenjujemo, da je takšen način zadolževanja nevzdržen, kajti vso to zadolževanje ni prineslo niti enega novega delovnega mesta ali pripomoglo k zviševanju bruto domačega proizvoda. Druga zgodba bi bila, če bi se politika ali ena izmed teh vlad odločila, da bo zadolževanje namenjeno nekim novim projektom, nekim novim investicijam, ki bi pognale bruto domači proizvod navzgor, ki bi spodbudile gospodarstvo in pa seveda na drugi strani, da bi odprlo kakšna nova delovna mesta. Ampak v Sloveniji se v zadnjem obdobju izključno zadolžujemo za, bi rekel, tekočo porabo in tukaj je nekaj hudo narobe. In ključna zadeva pri nas je, da se to neustavno stanje, ki ga trenutno imamo, povrne v ustavno stanje in seveda da sprejmemo takšno fiskalno pravilo, ki bo imelo rep in glavo in ki bo seveda imelo sidro.

Pri tem je treba poudariti, da Slovenska demokratična stranka je državotvorna stranka in da je vedno, bi rekel, držala besedo. Slovenska demokratična stranka je ne glede na to, da je v letu 2013 šla v opozicijo, podprla predlog fiskalnega pravila. Kajti zavedamo se, da je fiskalno pravilo nujno potrebno, smo pa zaskrbljeni, da smo sedaj več kot eno leto v neustavnem stanju in da ni bil sprejet tako imenovani izvedbeni zakon, ki bi moral biti dan.

Tukaj smo slišali na moji levi strani, kaj pa zadolževanje takrat gospoda Šušteršiča v tistem enoletnem obdobju vlade Janeza Janše. Ja, seveda, zadolževanje je bilo tudi takrat, vendar pogledajmo si, zakaj je bilo potrebno to zadolževanje. Glavnina glavnice v času zadolževanja Boruta Pahorja je padla v obdobje 2013 in pa leto 2015 in tukaj je bilo približno pet milijard. In druge izbire kot neko zadolževanje ni bilo. In vsaj zame osebno, bi rekel, bomo posledice vlade Boruta Pahorja občutili, bi rekel, še kar nekaj naših generacij in da je bila to verjetno najslabša vlada, ki ni poskrbela takrat za gospodarski razvoj in pa seveda za krizo, evropsko, svetovno, ki nas je takrat doletela.

V Slovenski demokratični stranki bi radi opozorili še na eno zadevo. Fiskalnega pravila in pa izvedbenega zakona ne sprejemamo zaradi Bruslja, sprejemamo ga zaradi Slovenije in zaradi nas samih. In fiskalno pravilo in pa izvedbeni zakon, takšen, ki ga je predlagala Slovenska demokratična stranka, je edino zagotovilo za bodoče generacije, da ne glede na to, ali bo leva ali bo srednja ali bo desna vlada, ne bo mogla nekih generacij ekstremno zadolžiti. In jaz mislim, da bi moralo biti vsem

nam v interesu, da sprejmemo takšne zakone, kajti ta zakona bo pripomogel k temu, da se vladam, še enkrat bom omenil, tako levim kot srednjim ali desnim, ki bodo v prihodnosti imele oblast v Sloveniji, prepreči, da bi Slovenijo in pa nadaljnje generacije ekstremno zadolžile.

V Slovenski demokratiški stranki predlagamo, da se danes opravi prva razprava. V Slovenski demokratiški stranki smo pripravljene upoštevati tudi določene pripombe, ki bi bile dane na ta zakon že v samem stališču. Sem pa predstavljam, da ena pomanjkljivost tega zakona, ki smo ga predlagali, še obstaja, da jo je treba vgraditi v sam zakon, in sicer kakšne so posledice oziroma kakšni so ukrepi, če ena izmed vlad, ki bo na oblasti, krši to fiskalno pravilo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojujencev Slovenije, zanjo gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Gospod predsednik, spoštovane kolegice in spoštovani kolegi!

Dovolite, da vam na kratko predstavim stališče Poslanske skupine Desus k Predlogu zakona o fiskalnem pravilu.

Poslanke in poslanci Desusa smo maja lani podprli spremembo ustave, s katero se je v ta najvišji pravni akt vneslo fiskalno pravilo. Naša poslanska skupina se je za to odločila zaradi dejstva, ker učinek dosedanjih prizadevanj za zajezitev posledice splošne krize očitno na žalost ni bil zadosten. Prav tako nas pa k sprejemu ustreznih fiskalnih pravil za krepitev fiskalne discipline zavezuje tudi fiskalni pakt. Spremembo ustave je Poslanska skupina Desus podprla z upanjem, da bo zagotovila boljše spoštovanje proračunske discipline in bolj odgovorno ravnanje iz javnimi financami. Osnovni namen fiskalnega pravila je namreč uravnoteženje javnih financ, doseganje makroekonomske stabilnosti na srednji rok ter, dovolite mi, dolgoročne blaginje na daljši rok. V skladu s sprejetim ustavnim zakonom bi morali v šestih mesecih, torej pol leta, to je do konca novembra 2013, sprejeti še izvedbeni akt, pa do tega na žalost še danes ni prišlo. V prejšnjem mandatu je bilo sicer, jaz verjamem, vloženega izjemno dosti navora za oblikovanje izvedbenega akta. Ustanovljena je bila delovna skupina in tako poslanci takratne koalicije kot seveda tudi opozicije so si na vso moč prizadevali, da bi realizirali oblikovanje in sprejem zakona o fiskalnem pravilu.

Stališče Poslanske skupine Desus je, da moramo nujno in čim prej sprejeti zakon za izvedbo tega ustavnega določila. Verjetno se vsi strinjamo s tem, da je javne finance treba čim prej stabilizirati. Žal poslancem do konca prejšnjega leta ni uspelo rešiti še nekaterih odprtih vprašanj. Poslanska skupina SDS je junija letos vložila predlog zakona, ki je bil praktično rezultat dela prejšnje delovne skupine. Zakon je bil vložen po tem, ko je predsednik

države že razpustil Državni zbor, o primernosti zakona za nadaljnjo obravnavo pa so poslanci glasovali na 70. seji Državnega zbora 20. junija letos. Zdaj imamo v obravnavi praktično enak predlog zakona, kot je bil tisti, ki junija ni dobil zadostne podpore, saj za sklep ni glasovalo zadosti poslancev. Poslanska skupina Desus je že takrat opozarjala, da se z vnosom fiskalnega pravila v nobenem primeru ne sme posegati v socialno področje in na področje pokojnin. Na tem stališču vztrajamo še danes in bomo tudi vedno. Predlog zakona, ki je praktično rezultat dela delovne skupine takratnih parlamentarnih strank in ga imamo danes v obravnavi, je za našo poslansko skupino v končni fazi nesprejemljiv. Moramo pa v Poslanski skupini Desus ponovno izpostaviti, zakaj smo junija glasovali, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo, in zakaj bomo enako ravnali tudi tokrat. Izpostaviti želimo določbo, ki praktično preprečuje, onemogoča ustanovitev demografskega rezervnega sklada, ustanovitev katerega si je Desus izpogajal, dosegel torej že ob sprejemu pokojninskega zakona in še enkrat pozneje ob sprejemu Zakona o slovenskem državnem holdingu, ki smo ga tudi v tem mandatu, torej v rezervni demografski sklad zapisali v koalicijski sporazum oziroma pogodbo. V primeru, da tokrat ta zakon podpremo, bi izneverili seveda sebe, kar pa je še bolj bistveno, izneverili bi veliko skupino upokojujencev, nenazadnje tudi aktivnega prebivalstva, potencialnih skupin upokojujencev. Osnovni namen demografskega sklada je namreč zagotavljanje dodatnih virov za financiranje penzij. Namenjen je torej zagotavljanju dolgoročne vzdržnosti pokojninskega sistema iz demografskih razlogov. Dejstvo je namreč, da so iz leta v leto manjši prilivi v pokojninsko blagajno, več pa se število upokojujencev. To je pa posledično vedno bolj obremenjujoče za budget. Z dodatnimi viri iz upravljanja državnega premoženja bi tako vsaj delno nadomeščali manjkajoča sredstva in posledično razbremenili proračun. Če bi poslanci Desusa podprli takšno besedilo predloga zakona, kot ga imamo zdaj na mizi, bi to pomenilo v končni fazi kolaps pokojninske blagajne, kar bi imelo neslutene negativne posledice. Hkrati določba onemogoča v predlaganem zakonu tudi nakazilo sredstev iz Kada na ZPIZ, za usklajevanje pokojnin seveda. In še enkrat poudarjamo, onemogočen prenos 10 % kupnine državnega premoženja, ki smo jih predstavniki Desusa mukoma izbrili kot enega izmed virov financiranja pokojnin. Glede na to, da gre za izjemno zahtevno materijo, je treba oblikovati kakovostne rešitve in zato doseči čim širši konsenz oziroma soglasje. Naj še enkrat povem, da se stališče Poslanske skupine Desus od junija do danes ni spremenilo, zato tudi tokrat ne bomo podprli sklepa, da je predlog zakona primeren, da gre v nadaljnjo obravnavo.

Na koncu bi rad poudaril še dejstvo. Ne drži to, da Vlada ni pristopila k reševanju tega

problema oziroma k pripravi zakona. Vemo namreč, da je 4. decembra 2014 sprejela Predlog zakona o fiskalnem pravilu in ga poslala v obravnavo v Državni zbor. Vlada je k pripravi zakona o fiskalnem pravilu pristopila, prepričan sem v to, celovito ter ga predstavila tudi poslanskim skupinam ne le koalicije, ampak tudi opozicije, z namenom, da dobi, kot rečeno, čim širšo podporo.

V Poslanski skupini Desus verjamemo, da bo predlog zakona, ki ga je pripravila in vložila Vlada, deležen široke podpore, da bomo znali stopiti skupaj tako, kot smo to že storili ob sprejemu ustavnega zakona, še verjetno katere druge zadeve, ter tako v kar najkrajšem možnem času sprejeli izvedbeni predpis. Vsi si želimo imeti zdravo in uspešno gospodarstvo in fiskalno politiko ter uravnotežen proračun.

Kolegice in kolegi, na podlagi navedenega predlaganega Predloga zakona o fiskalnem pravilu poslanci in poslanke Poslanske skupine Desus ne bomo podprli. Hvala lepa.

PREDESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovani minister, kolegice in kolegi!

Po več kot poldrugem letu od sprejema sprememb 148. člena Ustave Republike Slovenije imamo danes na mizi drugič predlog izvedbenega zakona, ki naj bi določil način in časovni okvir izvajanja načela uravnoteženosti proračuna. V Poslanski skupini Socialnih demokratov sicer pozdravljamo vnovični konstruktivni prispevek največje opozicijske stranke, a iz razlogov, ki jih bom predstavil v nadaljevanju, predloga navkljub prepričanju njegove dobronamernosti predloženega besedila ne moremo podpreti.

Ko smo 24. maja 2013 glasovali o predlogu ustavnega zakona, smo v Poslanski skupini Socialnih demokratov edini prispevali glasove proti. Odločitev smo utemeljili z oceno, da je fiskalno pravilo cilj, ki ga je mogoče doseči le, če pravilno ocenimo realne okoliščine in pri tem ne tvegamo, da na račun njegove takojšnje uveljavitve ogrozimo ali pa zastavimo javno šolstvo, javno zdravstvo, socialno varnost in pa družbeno pravičnost. Takrat smo presodili, da je tveganje za to preprosto preveliko.

Socialni demokrati načelo uravnoteženega proračuna podpiramo. Nenazadnje smo ga podprli ob njegovem prvem zapisu v Zakonu o javnih financah daljnega leta 1999. A poleg vprašanj izravnave prihodkov in dohodkov je treba odgovoriti na vprašanje: pod kakšnimi pogoji, s katerimi mehanizmi in v kakšnem časovnem intervalu je ta cilj vendarle mogoče doseči. V letu 2013 jasnih odgovorov nanje nismo dobili. Po današnjem predlogu odgovorov Poslanske skupine Slovenske

demokratske stranke, ki pa so enaki prejšnjim, pa vnovič ocenjujemo, da so ti odgovori nezadostni. Ob tem ugotavljamo, da predlagatelj besedila od zadnje različice, ki jo je Državni zbor obravnaval junija, ni upošteval niti časovne dimenzije, saj v predhodnih odločbah še vedno postavlja določene roke v čas, ki je že minil.

Predloženo besedilo po oceni Socialnih demokratov zelo nazorno odseva dva vidika slovenske politične stvarnosti. Prvi je vezan na način prenašanja evropskega pravnega reda v naš slovenski. Pogosto se namreč tudi na škodo naših ljudi vedemo bolj papeško od papeža samega. Kako drugače razumeti predlog zakona, ki bolj kot je treba, ampak bolj kot je treba omejuje možnosti prilagajanja javnih finančnih ciljev realnim družbenoekonomskim okoliščinam. Nekritičen prenos tako imenovane švicarske formule, strožja definicija izjemnih okoliščin in določba o avtomatizmu krčenja pravic so le trije predlogi, ki predstavljajo bistveno strožji okvir, kot pa izhaja iz fiskalnega pakta. Radikalizem bi sicer lahko razumeli kot vzgojni ukrep, ker z domačo nalogo nekako zamujamo, a takšen ne le, da drastično zmanjšuje že tako omejene možnosti fiskalnega pravila in fiskalne politike, ampak tudi na široko odpira vrata razžiranju socialne države.

Iz navedenega izhaja drugi vidik slovenske politične stvarnosti. V zadnjih dveh letih smo bili priče poskusom uveljavljanja tako imenovane neoliberalne politike, neoliberalne agende, četudi so ji državljanke in državljan na volitvah izrekli odločni ne. Tako del politične opcije svojih programskih izhodišč ni mogla uveljaviti, zato je v minulem obdobju glasno pozivala k, če se spomnite, prihodu zloglasne trojke. Program slednjih je namreč v precejšnji meri podoben ali pa sovпада z njihovimi. Temu smo se v prejšnji Vladi uspeli izogniti. Koliko in ali je k temu prispeval zapis načela uravnoteženosti proračuna v ustavo, so pa ocene seveda lahko različne. Trojka je nato izginila iz vsakodnevnega diskurza dela politične javnosti, tudi zato, ker je del le-te bolj ali manj neposredno priznal napake v ocenah in v ravnanju. Kot nadomestna rešilna bilka za uveljavitev programskih smernic največje opozicijske stranke pa se je ponudila nova ustavna kategorija, to je, srednjeročno uravnotežen proračun. Na praktični prikaz političnih implikacij zapisa srednjeročno uravnoteženega proračuna v ustavo ni bilo treba dolgo čakati. Žuganje z ustavno obtožbo predsednika Vlade nakazuje novo možnost opoziciji pri rušenju vsakokratne vlade, kadar leta ne bo izpolnjevala ustavnega določila.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov obravnavani Predlog zakona o fiskalnem pravilu ocenjujemo kot orodje, ki se lahko izrodi v izživiljanju nad temeljnimi postulati socialne države. Kot takšen ne bo deležen potrebne dvotretjinske večine. Zato se oziramo k besedilu, ki ga je pripravila zdajšnja Vlada. V njem je že upoštevano tudi stališče nas,

Socialnih demokratov, da je treba za doseganje cilja srednjeročne uravnoveženosti proračuna iskati vire za polnitev prihodkovne strani. Tako se bomo izognili avtomatizmu krčenja pravic prebivalcev in prebivalcev, kot je predlog Slovenske demokratske stranke.

Socialni demokrati tudi menimo, da bi moral Zakon o fiskalnem pravilu izkazovati nedvomno namero, da se razpravo o proračunski uravnoveženosti iztrga iz primeža ozkih finančnih okvirjev. V ta namen predlagamo dvoje. Prvič, okrepi naj se vlogo Državnega zbora pri pripravi in sprejemanju dokumentov, ki jih Vlada posreduje v Bruselj. Med njimi opozarjamo zlasti na program stabilnosti, ki vsebuje podroben načrt za vzpostavitev pogojev za stabilno gospodarsko rast in uravnoveženje javnih financ. Drugič, fiskalni svet naj se razširi s članom, ki ga bo predlagala institucija, ki ni del oblasti in katere delo zajema širše področje družbe. Po naši oceni je takšna institucija, ki tudi med ljudmi uživa visoko zaupanje, Varuh človekovih pravic.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov zagovarjamo načelo srednjeročne uravnoveženosti proračuna, a predvsem ne na račun socialne države. V enem izmed preteklih stališč smo poudarili, da razumemo fiskalno pravilo kot zdravilo, ki v neustreznih odmerkih lahko učinkuje kot strup. Predlagani zakon Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke pa je prav ta tako imenovani strup. Odmerek, ki ga za zdravljenje javnih financ predpisujejo v največji opozicijski stranki, je namreč za socialno državo smrtonosen. Zato ga v Poslanski skupini Socialnih demokratov seveda ne bomo podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Spoštovani gospod predsednik, spoštovani zbor! Hvala za besedo.

Uvodoma bi povedal, da Zvezna Republika Nemčija nikoli po letu 1969 ni imela izravnane proračuna. To pomeni, da je zadnjih 45 let imela javnofinančni primanjkljaj. Že samo ta podatek pove, kako neživiljenjska ideja je fiskalno pravilo. Uporaba tako grobe administrativne metode bi povzročila nepopravljivo ekonomsko in socialno škodo tukajšnjemu gospodarstvu, ampak o tem malo kasneje. Najprej se je treba spomniti, kdo, kako in zakaj je vpisal fiskalno pravilo v ustavo. 2. marca 2012 so voditelji 25 držav članic Evropske unije podpisali pogodbo o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju, ekonomski politiki in monetarni uniji. Ta pogodba nima statusa obvezujoče direktive, ampak gre za prostovoljno multilateralno pogodbo. Velika Britanija in Češka republika je, recimo, nista podpisali in to možnost je imela tudi Slovenija. Ampak namesto, da bi takratna esdeesova vlada in koalicija v dobro države in državljanov to

možnost izkoristila, sta pogodbo ratificirali v rekordnem času, že 19. aprila 2012. Dalje, 24. maja 2013 je Državni zbor z dvotretjinsko večino sprejel ustavni zakon o spremembi 148. člena Ustave. To je storil kljub temu, da pogodba vpisa fiskalnega pravila v ustavo ne zahteva, ampak le priporoča. In kljub temu, da mednarodne pogodbe v našem pravnem redu se tako ali tako uporabljajo neposredno. Torej je bil naš politični razred spet bolj papeški od papeža in je svojo državo spravil v še slabši položaj, kot so mu to nalagale mednarodne obveznosti. 24. maja 2013 je Državni zbor poleg tega z dvotretjinsko večino sprejel še prepoved referendumskega odločanja o zakonih, ki urejajo, na primer, davke in ratifikacije mednarodnih pogodb, kakršna je tudi pogodba o fiskalnem pravilu. S tem je državljanom dokončno odvzel pravico do odločanja o ključnih političnih vprašanjih in si po eni strani utrdil svoj položaj do centrov moči in kapitala v Bruslju in zahodni Evropi, po drugi strani pa povečal svojo neodvisnost od državljanov. Kadar se državljani in politični razred o nečem radikalno ne strinjajo, državljani od tega dne naprej nimajo več možnosti, da bi uveljavili svojo voljo.

Dalje. Zakaj je fiskalno pravilo škodljivo? Vsiljevanje fiskalnega pravila je prežitek neoliberalizma v času, ko se ta umika iz mednarodnih finančnih organizacij, ki so ga do zdaj same predpisovale, in celo iz same Evropske komisije. Kdo lahko po tragediji v Grčiji, po gospodarskem zlomu južnoevropskih držav, po krizi v Sloveniji in na Hrvaškem sploh še zagovarja politiko stroge finančne konsolidacije. Kdo razen treh ali petih odstotkov najpremožnejših Evropejcev in kolaborantskih političnih razredov v banana državi, kakršna smo postali, lahko stopi pred svoje državljane in jim vsiljuje take nečloveške ukrepe?

Če se vrnem malo nazaj. Ko je udarila svetovna gospodarska kriza, so se kapitalske in politične elite odmaknile od neoliberalne usmeritve, ki jo je povzročila. Na začetku po letih 2009 in 2010 so oblasti v Združenih državah Amerike in v Evropski uniji ravnale podobno. Države so z milijardami proračunskih sredstev reševale bančne sisteme, centralne banke pa so spustile obrestne mere. Rezultate poznamo. Brezposelnost se je v teh letih, torej 2009 in 2010 začela zniževati, gospodarska rast je bila v večini držav pozitivna. Od leta 2011 naprej pa se gospodarska gibanja v ZDA in Združenih državah Amerike, še posebno to velja za evrsko območje, razlikujejo kot noč in dan. To je posledica tega, da so v Evropski uniji po začetnem šoku prevladali liberalni krogi, ki so vsilili politiko strogega varčevanja in celotno Evropsko unijo povlekli v drugo recesijo. Socialna katastrofa, ki jo je trojka povzročila od Latvije, Portugalske, Španije, Grčije je samo vrh ledene gore. Če primerjamo razmere v evrskem območju z razmerami v, recimo, Združenih državah Amerike, ugotovimo naslednje: samo v letih 2011 in 2012 je bilo v evrskem območju

izgubljenih 722 milijard potencialnega bruto domačega proizvoda. V Združenih državah Amerike v tem trenutku BDP že presega za 8 % tistega izpred krize. Evrsko območje pa je po sedmih letih še vedno na 99 % tistega izpred krize. Stopnja brezposelnosti je tako v ZDA kot v Evropi, preden je Evropa začela z radikalno varčevalno politiko, znašala 10 %, ampak v ZDA je v zadnjih štirih letih padla pod 6%, v evrskem območju pa se je dvignila na 11,5 %. V Španiji in Grčiji so stvari tako radikalne, da lahko govorimo o izrednih razmerah. V baltskih državah in jugovzhodni Evropi je prišlo do eksodusa mladih, ponekod se je v času krize izselilo kar 10 % aktivnega prebivalstva. Danes imamo v evrskem območju 2 milijona manj delovnih mest kot pred začetkom krize. Eno četrtino prebivalcev evrskega območja ogrožata revščina in socialna izključenost, lani je bilo takih celo 5 milijonov več kot pred krizo. In to se dogaja v eni izmed statistično najbogatějšíh regij na svetu. To, spoštovane kolegice in kolegi, so posledica neoliberalne fiskalne konsolidacije še preden je fiskalno pravilo sploh začelo veljati.

Če grem dalje. Kdo je pri nas predlagatelj fiskalnega pravila? Ironija usode ali pa tudi ne, je, da fiskalno pravilo predlaga prav stranka, ki je vodila najbolj prociklično ekonomsko politiko v zgodovini Slovenije, zanjo pa navija stranka, ki je imela v tisti nesrečni vladi finančnega ministra. To je vlada, ki je skupaj z Banko Slovenije odgovorna za neslavne rekorde v obdobju našega kazino-kapitalizma med leti 2005 in 2008. Če omenim samo nekatere rezultate: avgusta 2005 je bila Slovenija kot celota še neto upnica do tujine, avgusta 2008 je njen zunanji dolg presegel 10 milijard evrov. Španija, ki velja za učbeniški primer napihovanja nepremičninskega balona, se lahko skrje pred nami. Med letoma 2005 in 2008 so se cene nepremičnin v Španiji povečale za 28 %, v Sloveniji za 46 %. Hkrati s tem se je napihoval borzni balon. Leta 2004 je bila vrednost indeksa SBI pod 5 tisoč, leta 2008 je presegla 12 tisoč točk. Tudi zasebni sektor se je nenormalno pregreval. Slovenija je imela 2005 samo 1,7 % primanjkljaj na tekočem računu plačilne bilance, leta 2008 že 5,4 %. Inflacija je dosegla 5,5 %. Res je, da je bilo v Sloveniji samo 67 tisoč registriranih brezposelnih v tem obdobju, ampak skoraj 30 tisoč delovnih mest, ki jih je ustvaril kazino-kapitalizem, so bila najtežja in najslabše plačana delovna mesta v gradbeništvu. Ko je profesor Prašnikar, ki ga tako radi omenjate tukaj, zaradi študije o političnem kadrovanju v državnih podjetjih analiziral zadolževanje in vlaganje vseh naših podjetij z več kot 250 zaposlenimi, je ugotovil naslednji dve stvari. Prvič, v vseh državah je bilo ekscesno zadolževanje in investiranje omejeno na majhen segment podjetij, pri nas pa je med leti 2005 in 2008 zajelo vsa podjetja, ki imajo nad 250 zaposlenih. In drugič, investicije primerljivih tujih podjetij so se v najbolj pregretem letu povečale za 10 %, pri povprečnem slovenskem podjetju

pa so presegle kar 50 % bilančne vsote. Prašnikar je s svojimi sodelavci prišel do sklepa, da je bila ključna napaka makroekonomske politike v letih 2007 in 2008, odsotnost kakršnihkoli makroekonomskih zavor. In šest let po tej katastrofi bi nas radi ti ljudje, ki so vodili to narodno gospodarsko katastrofo, učili ob vodenju proticiklične fiskalne politike. Tako kot zdaj ti ljudje, ki pridigajo o slabem opravljanju državne lastnine in tajkunskih prevzemih, so v preteklosti sami nadzorovali državne banke, ki so kreditirale tajkunske prevzeme. Preko Kada in Soda so se prodajala državna podjetja različnim finančnim holdingom in tajkunom. Res je, kriza v Sloveniji je svetovna in Slovenija bi se ji težko izognila. Ampak kriza bi bila veliko krajša in manj boleča, če ne bi bile v ključnem obdobju narejene tako grobe napake. In zdaj nam ljudje, ki so neposredno odgovorni za to ekonomsko politično katastrofo, predpisujejo recepte za zategovanje pasov in nas učijo kako voditi fiskalno politiko države. Evropskemu in slovenskemu neoliberalizmu je uspelo izkoristiti krizo za zmanjšanje pravic delavstva, za zmanjšanje socialnih pravic za razgradnjo socialne države. Zadnja dva dneva so predlagatelji tega zakona in njihovi simpatizerji tožili nad usodo invalidskih podjetij, brezposelne mladine, prekernih delavcev, policistov. Če bi govorili o socialnih prejemkih, bi ti isti politiki, ki so predlagali in sprejeli znameniti ZUJF oziroma ga ohranjajo pri življenju, verjetno izražali spet veliko skrb za revne, za žrtve poplav in podobno. Po drugi strani pa nihče niti ne trzne z očesom, ko predlagate prisilni jopič, ki bo zadušil in uničil socialno državo.

Edina dobra stvar pri fiskalnem pravilu je, da ga v obdobju krize ni treba uporabljati. Zato bi bilo edino razumno, če bi ga že uzakonili, da se ga določi kar se da fleksibilno. Predlagatelji zakona, seveda, ravnajo prav obratno. Izjemne okoliščine so opredelili kar se da togo in strogo. Fiskalno pravilo naj bi se nehalo uporabljati le v primeru, ko bi prišlo do 3 % padca BDP v enem ali dveh letih skupaj.

Spoštovani! Slovenija je po letu 1992 tak padec BDP doživela samo v letih 2009 in 2013 skupaj, pa še takrat samo za las, ker se je v obeh dveh letih skupaj BDP zmanjšal za 3,6 %. Danes se redko kdo spomni, da smo imeli v letih 2010 in 2011 že pozitivno gospodarsko rast. Ampak če bi takrat veljalo fiskalno pravilo, kakršnega predlaga SDS, bi morali že v teh letih radikalno zmanjšati porabo. Po takem scenariju bi Slovenija že dve leti pred ZUJF spet padla v recesijo. Ali si sploh kdo predstavlja, kakšne bi bile socialne posledice? Če kdo misli, da smo tako daleč, da ne more biti slabše se moti. Priložnosti za nazadovanje je ogromno. Če bi mi od leta 2010 uporabljali fiskalno pravilo, kakršno je tu predlagano, bi bile naše razmere zdaj bistveno bolj podobne razmeram v Grčiji, kot si mislimo. Pri nas je socialno ogrožena petina prebivalstva, v Grčiji 35 %. Pri nas je brezposelnost na rani 11 %, v Grčiji 26 %.

Predlog zakona o fiskalnem pravilu pa je recept za grški scenarij. Na ta scenarij v Združeni levici ne bomo nikoli pristali. Na ta scenarij ljudje v Sloveniji ne bodo nikoli pristali, tako kot niso pristali Grki, Španci, Hrvatje in drugi evropski narodi. Tega je evropskim ljudstvom preprosto dovolj. Ali se res nismo nič naučili iz katastrofalnega leta 2012 in druge esdeesove vlade! Tokrat se obračam na vas, koalicijske poslance iz Stranka Mira Cerarja, ki si še niste umazali rok. Železna ekonomska zakonitost je namreč, da v krizi moramo povečevati proračunsko porabo, če ne, se bo gospodarska aktivnost zmanjšala še bolj, kot je to neizogibno zaradi ekonomskih nihanj. Če se bo zmanjšala aktivnost, se bo seveda povečala brezposelnost in socialne stiske, s tem pa tudi socialni izdatki. Vsakič znova se pokaže, da je javno porabo najlažje zmanjšati pri prebivalcih, ki se temu ne morejo organizirano upreti, pri tistih, ki potrebujejo takšno ali drugačno vrsto družbene pomoči. Leta 2011 in 2012 se je to še stotič potrdilo. Najprej so se zaostriili pogoji za pridobitev socialne pomoči in varstvenih dodatkov, tako da se je samo med januarjem 2011 in 2012 zmanjšalo število prejemnikov socialne pomoči za 10 %, število prejemnikov varstvenega dodatka pa kar za 64 %. Potem je bil z ZUJF znesek denarne socialne pomoči znižan zgolj na dve tretjini minimalnih življenjskih stroškov. Ta ureditev se ni spremenila, čeprav sta se od takrat zamenjali že dve vladi in dve vladajoči koaliciji. Na tokratno polagamo upe, da bo vendarle kaj drugače.

In če preidem k sklepu. V fiskalnem pravilu ni ničesar, česar preudarna fiskalna politika ne bi uporabila kot sredstvo za preprečevanje napihovanja finančnih in nepremičninskih balonov ter nesmotrnega zadolževanja podjetij, ki za kratek čas ustvarja navidezno zaposlenost in blaginjo že na srednji rok pa socialno opustošenje. V normalnih ali dobrih časih pa fiskalno pravilo pomeni manj sredstev za revne in ranljive, manj delovnih mest v javnem sektorju, slabše zdravstveno varstvo, slabše javno šolstvo, privatizacijo javnih storitev. Zato je fiskalno pravilo nesprejemljivo in ga ne bomo podprli. Scenarij predlagateljev je že dlje časa znan. Sindikate razbiti, delavce spreti med seboj in jim odvzeti pravice. Revne ponižati in nadzorovati. Uvesti apartheid med revnimi in bogatimi na področju zdravja in izobraževanja. Gojiti družbo neenakosti in strahu za preživetje. Potem pripeljati drugo republiko in velikega vodjo. Predpogoj za vse to pa je, da ljudem odvzamejo ekonomsko in socialno varnost. Ta politika je v zadnjih letih že trikrat dobila nezaupnico. Esdeesova vlada je razpadla zaradi ljudskega odpora. Državljanska lista Gregorja Viranta, ki je bila nosilka neoliberalizma, na zadnjih volitvah ni dobila niti odstotka. Pozitivna Slovenija, ki je nadaljevala vse zgrešene Šušteršičeve projekte – ZUJF, slabo banko, privatizacijo, Slovenski državni holding –, se je sesedla same vase in pogorela na volitvah. Kdor

nadaljuje s tako politiko, dela v nasprotju državljanov, kdor dela v nasprotju z voljo ljudstva, pa ne bo dočakal mandata. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Spoštovani gospod minister, dr. Mramor, spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Moram si vzeti malo sape. 24. maja 2013 je bila izglasovana ustavna sprememba 148. člena Ustave Republike Slovenije, po kateri je prišlo do zapisa fiskalnega pravila v ustavo. To ustavno določilo zavezuje vsakokratno vlado k srednjeročni uravnoveženosti prihodkov in izdatkov proračuna države brez zadolževanja. 148. člen Ustave določa tudi, da mora biti ustavni zakon o izvedbi fiskalnega pravila sprejet v roku šestih mesecev. Sprejet bi moral biti že novembra lani. Torej smo s sprejemom tega zakona v zamudi že več kot eno leto. V parlamentarni proceduri sta sedaj dva zakona o fiskalnem pravilu, prvega, ki ga obravnavamo danes, je pripravila skupina poslancev, drugega pa je pripravila Vlada in ga tudi že predstavila poslanskim skupinam, tudi opozicijskim. Tako se bomo poslanske skupine odločale o dveh različnih konceptih doseganja javnofinančne uravnoveženosti. Predloga zakona se namreč bistveno razlikujeta v načinu in času odprave javnofinančnega primanjkljaja. Za sprejem zakona je potrebna dvotretjinska večina vseh poslancev Državnega zbora, zato bo treba iskati širše politično soglasje za sprejem tega zakona. Danes obravnavani predlog zakona je v tem pogledu dokaj strog in dosleden. Predlog zakona, ki ga obravnavo danes, določa tako imenovano švicarsko formulo za omejevanje proračunskih izdatkov v posamičnem proračunskem letu in maksimalno trajanje srednjeročnega obdobja gospodarskega cikla, ki lahko traja največ sedem let. Predpisuje tudi natančno, katere so izjemne okoliščine, v katerih je možno začasno odstopanje od fiskalnega pravila, ter pristojnosti in naloge Vlade, Državnega zbora in drugih organov v primeru, ko pride do neuravnoveženosti proračuna države zaradi izjemnih okoliščin. Vladni predlog zakona o fiskalnem pravilu je ohlapnejši in pušča Vladi pri proračunskem načrtovanju več manevrskega prostora, lahko bi rekli, za preživetje vlade oziroma koalicije. Ne določa formule za izračun zgornje višine javnih izdatkov, ne omejuje časovnega pojma srednjeročnosti in ima ohlapno definicijo izjemnih okoliščin.

Minister za finance je ob predstavitvi vladnega predloga poudaril, da s prevzemom evra kot skupne valute držav evroobmočja naša država nima več vpliva na denarno politiko in torej na področju denarne politike nima vzvodov za uravnavanje nekaterih nihanj. Fiskalna politika je zato tisti edini vzvod, s katerim je

možno dosegati določeno fleksibilnost v proračunu. Vladni predlog predvideva postopno odpravo strukturnega primanjkljaja, in sicer po pol odstotka letno in naj bi se začel uporabljati pri načrtovanju proračuna za leto 2016. Slovenija pa bi tako za odpravo strukturnega primanjkljaja po predvidevanju nekaterih potrebovala od štiri do pet let.

Danes lahko ugotavljamo, da bolj kot odlašamo s strukturnimi reformami, z uravnoveženostjo državnega proračuna večji in bolj boleči rezi bodo, žal, potrebni. Prej ali slej bo prišel dan, ko bo Državni zbor moral sprejeti, na žalost, na žalost boleče ukrepe, vendar pričakujem, da bodo predstavljeni tako, seveda slovenski javnosti, davkoplačevalcem, državljanom in državljanke, da bomo lahko kratkoročno na koncu tunela videli luč. Ne bo šlo drugače. Ne bo šlo drugače. Lahko se strinjamo, da je bil gospod Benjamin Franklin moder mož, na tej točki se gotovo strinjamo. Lahko se tudi strinjamo, da je povedal, da sta za bogastvo ljudi potrebni dve besedi, varčnost in podjetnost, no, mislil je na realizacijo teh dveh besed. Ampak, kako preprosto, kajne? Ampak, ko mi hočemo varčnost in podjetnost tukaj za temi glasovalnimi napravami uresničiti, potem nas pa zmanjka, vsaj nekatere. In še nekaj. Ker smo vsi seveda specialisti, kako deliti, manj pa nas je, kako ustvarjati novo vrednost, se na tem mestu spomnim tudi izjave gospe Margaret Thatcher, ki je povedala: "Socializem je dober tako dolgo, dokler vam ne zmanjka denarja od drugih."

Nova Slovenija – krščanski demokrati smo prepričani, da je treba zadolževanju države dejansko in čim prej narediti konec. Zadnja leta se vlada za pokrivanje tekočega proračuna izdatno zadolžuje, in to z zaskrbljujočo dinamiko. Tudi sedanja vlada, čeprav ni na oblasti 100 dni, danes je, mislim da ravno 90. dan, se je zadolžila za 1 milijardo evrov in prodala za pol milijarde zakladnih menic. Obresti za kredite znašajo preko milijarde letno, po zadnjih podatkih okoli 1,2 milijardi, kar je že blizu 15 % celotnih proračunskih izdatkov. Tako zadolževanje je neodgovorno do državljanov, ki posledično živijo slabše, iz dneva v dan slabše, zato je v Sloveniji vse več revščine, z vedno nižjim standardom. Je neodgovorno do prihodnih rodov, do naših otrok in naših vnukom, ki jim bomo zapustili tako dediščino. Slabo dediščino. Zato se v Novi Sloveniji zavzema za koncept, ki bo naredil konec nadaljnjemu zadolževanju, pa čeprav bodo ukrepi boleči, kot sem povedal. Vsako odlaganje s tem rezom, na žalost pomeni samo to, da bodo potrebni rezi večji in še bolj boleči.

Danes obravnavani poslanski Predlog zakona o fiskalnem pravilu bomo poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije v prvi obravnavi podprli. Seveda kot so sami avtorji povedali, je mogoče in treba v nadaljnjem postopku nekatere rešitve še dopolniti in izboljšati. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Zavezništvo, zanjo mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS ZaAB): Lep pozdrav. Spoštovani minister, kolegice in kolegi!

Lahko rečem, da smo mi že od ustavnorevidijskega postopka za spremembo 148. člena Ustave, torej od 2012 naprej zagovarjali stališče, da mora biti konsolidacije javnih financ postopna. Upoštevati je treba več dejavnikov. Tako na primer mora biti javnofinančna politika, ki jo država vodi, vzdržna in to sploh v času, ko se ta sooča z eno največjih kriz finančnega in gospodarskega sistema. Javnofinančna politika ne sme in ne more v zaostrenih razmerah dodatno negativno vplivati na gospodarsko rast in na zaposlovanje oziroma zaposlenost. Še več, nasprotno, spodbujati mora oboje. Razlika v stališčih glede potrebnega časa za konsolidacijo javnih financ je bila tudi glavni razlog, da do spremembe 148. člena Ustave ni prišlo že v letu 2012. Takratna aktualna vlada je želela hitro konsolidacijo, mi pa smo – sploh po opravljenih simulacijah delovanja fiskalnega pravila – zagovarjali stališče, da mora biti konsolidacija postopna. V nasprotnem primeru bi, po naši oceni, povzročila negativne posledice na skoraj vseh družbenih področjih. Tako na področju gospodarstva in zaposlenosti, še posebej bi bil na udaru javni sektor, storitve, ki jih ljudje dobijo od javnega sektorja, in to ne tisti javni uslužbenci, bom rekla, pa ne mislim nič slabega, uradniki, ki jih imajo ljudje po navadi v mislih, ko govorijo, da je javni sektor treba zmanjševati, ampak ljudje, ki delajo v zdravstvu, šolstvu, kulturi, policiji in še kje, bi lahko naštel.

24. maja 2013 je dejansko prišlo do dogovora, katerega posledica je danes spremenjeni 148. člen Ustave. Ustavni zakon je tako določil, da morajo biti prihodki in izdatki proračunov države srednjeročno uravnoveženi, brez zadolževanja ali pa morajo prihodki presegati izdatke. Od tega načela se lahko začasno odstopi samo v izjemnih okoliščinah za državo. 2. člen tega istega ustavnega zakona pa je določil, da je treba izvedbeni Zakon o fiskalnem pravilu sprejeti v roku šestih mesecev od njegove uveljavitve. Postopno prilagajanje pa se upošteva že ob sprejemu proračuna za leto 2015. To pa seveda nikakor ne pomeni, da mora biti proračun uravnovežen že v letu 2015, v kar nas nekateri radi neprestano prepričujejo. Torej, če nekoliko poenostavim, upoštevati je treba prejemke in izdatke po metodologiji ESA 95. To seveda ne pomeni zgolj proračuna Republike Slovenije, tu so še proračuni občin, pa pokojninska blagajna, pa zdravstvena blagajna, Kad, SDH. Torej vsi prejemki in izdatki, vsi prihodki in odhodki naštetih proračunov morajo biti srednjeročno uravnoveženi. Za sprejem izvedbenega zakona, torej takšnega zakona, kot ga danes obravnavamo, je potrebna dvotretjinska večina. To, spoštovani, ni slučajno.

Za tak zakon je edino pravilno, da ne rečem pošteno, da se ob njegovem sprejemu doseže čim širši konsenz.

Postopno prilagajanje k srednjeročni uravnoteženosti je bilo upoštevano že bo sprejemu proračuna za leto 2015, čeprav nekateri danes to zanikate. Ustavni zakon smo, lahko rečem, po dolgotrajnem usklajevanju konec maja 2013 torej dobili. Prav tako so bila njegova določila upoštevana, kot sem že rekla, pri sprejemanju proračuna za leto 2015. Začetek leta 2014 je bil v znamenju usklajevanj med predstavniki parlamentarnih strank in Ministrstvom za finance. Ti sestanki so bili redni, lahko rečem tudi plodni. Do aprila 2014 je bil tako usklajen znaten del besedila tega zakona. Predsedniki parlamentarnih strank bi pravzaprav morali uskladiti še pet odprtih točk.

Če jih naštejemo. Glede fiskalnega sveta. Fiskalni svet, ki je po našem mnenju ključen nadzorstveni neodvisni organ, ki bi naj po interpretaciji enih imel več operativnih pristojnosti v zvezi z nastopom ali prenehanjem izjemnih okoliščin, po drugih interpretacijah teh pristojnosti praktično ne bi smeli imeti. Po eni razlagi bi moral biti fiskalni svet imenovan z dvotretjinsko večino, po drugi ga sploh ne bi smeli urejati znotraj Zakona o fiskalnem pravilu. Evropska unija, naj samo spomnim, pričakuje, da bo fiskalnemu svetu omogočeno podajanje neodvisnih ocen in mnenj v zvezi z javnofinančno politiko. Vlada pa bi take ocene in mnenja morala spoštovati. Prav predlagatelji današnje različice izvedbenega zakona se z ureditvijo pristojnosti fiskalnega sveta, kot neodvisnega organa, niso strinjali. Odprto je ostalo tudi vprašanje glede določanja izjemnih okoliščin, meril za izjemne okoliščine, obsega možnega odstopanja od fiskalnega pravila ter določitev potrebne večine, ki bo lahko odločala o morebitnem obsegu odstopanj od fiskalnega pravila.

Tretja odprta točka je bilo vprašanje odgovornosti v primeru odstopanja od fiskalnega pravila.

Tudi prehodno obdobje, obdobje približevanja srednjeročnemu fiskalnemu cilju ni bilo usklajeno, saj so se eni želeli, da bi se v prehodno določbo izrecno zapisala letnica, kdaj bi strukturno uravnoteženost javnih financ morali doseči, drugi pa so opozarjali, da bi lahko glede na okoliščine konsolidacije in hitro spreminjajoče se makroekonomsko okolje, okoliščine prišli v situacijo, da bi z ustavnim zakonom določili krajši rok za strukturno uravnoteženost proračuna v državi, kot pa bi bila v primeru sprememb okoliščin naša mednarodna zaveza v skladu z EU pravili. Znano je, da nam skrajni rok za doseg strukturne uravnoteženosti proračunov določajo evropska pravila. In res je, da je ta rok trenutno določen do konca leta 2017. Ampak, kot je bilo pred mano večkrat povedano in omenjeno, tudi sama sem prepričana, da tega nikakor ne delamo in ne smemo delati zaradi zahtev Evrope, ampak zato,

ker se moramo sami zavedati, da je naše javne finance treba spraviti v red, ne glede na to, kdo vodi in sestavlja slovensko vlado. In prav zato v tem trenutku daljšega časovnega obdobja, kot je določen po EU pravilih, v zakon, po naših ocenah letnice ni mogoče zapisati. V primeru spremenjenih okoliščin in ponovnega podaljšanja za doseg strukturne uravnoteženosti proračunov pa bi postavitev konkretnega roka v predlog zakona lahko pomenila strožjo javnofinančno varčevalno politiko, kot bi bila potrebna. Zadnje neusklajenost je predstavljal člen, ki je določal uporabo presežkov za namen zniževanja dolga.

Spoštovane kolegice in kolegi, v prvi polovici letošnjega leta so potekala intenzivna usklajevanja izvedbenega fiskalnega zakona, če ga lahko imenujem, zakona, ki za sprejetje potrebuje dvotretjinsko večino, in takrat zakona ni bilo mogoče uskladiti. V Zavezništvu ne nasprotujemo sprejetju izvedbenega zakona o fiskalnem pravilu, temu nismo in tudi v prihodnje ne bomo nasprotovali, vendar pa smo ves čas zagovarjali, da je za konsolidacijo javnih financ treba doseči postopnost, v srednjeročnem obdobju.

Naj se nekoliko dotaknem še javnega dolga, ki je prav tako posledica javnofinančne politike. Res je, da je javni dolg v letu 2013 narasel, je pa dejstvo, da največ zaradi sanacije bančnega sistema. Slovenski javni dolg se je povečal oziroma povečeval vsa leta od leta 2008 naprej. Če odmislimo leto 2013, ki je bilo z vidika obsega povečanja res enkratno, se je povečal med koncem 2008 in koncem 2012 za dobrih 30 odstotnih točk BDP. To pomeni povprečno približno 8 odstotnih točk BDP letno. In to je podatek, ki kaže, da je z našo javnofinančno politiko nekaj treba narediti. Še enkrat, ne glede na to, katera Vlada je na oblasti, bi bilo prav, da obstajajo neka določena pravila. Mislim pa, da je prav, da povemo, da če bi fiskalno pravilo Slovenija imela uveljavljeno, recimo, od leta 2000, projekcija in izračuni kažejo, da je bila javnofinančna politika najbolj v nasprotju s fiskalnim pravilom, ki je danes predlagano v tem zakonu, v letih 2006, 2007 in 2008, v najboljših časih, ki jih je naša mlada država kadarkoli imela. Se pravi, leta 2006, 2007 in 2008 je vlada ali pa država, če želite, najbolj kršila fiskalno pravilo, ki bi bilo takšno, kot je danes predlagano.

Sanacija bančnega sektorja je Slovenijo stala približno 15 % BDP, tisto, kar je že bilo izvedeno, in tisto, kar se načrtuje za dokončanje še v letošnjem letu. Kot omenjeno, v programu stabilnosti je preostanek ukrepanja v bančnem sektorju v letošnjem letu predviden zato, ker nam v lanskem letu zaradi izvedenih postopkov, ki so se vlekli dlje časa, kot smo predhodno načrtovali, pač stvari ni uspelo dokončati. In brez dodatnega ukrepanja v bančnem sektorju Vlada v programu stabilnosti načrtuje javnofinančni primanjkljaj na ravni 3,2 % BDP. To je pravzaprav popolnoma identično,

kot smo načrtovali v lanskoletnem programu stabilnosti, in je popolnoma skladno z začrtano postopno javnofinančno konsolidacijo. Gremo po poti, da bomo leta 2015 svoj proračunski primanjkljaj lahko znižali pod 3 % BDP.

Če strnem, lahko rečem, da smo v Zavezništvu prepričani, da je do konsolidacije javnih financ treba priti postopno, tako, da ne bo prizadeta že tako krhka gospodarska rast, tako, da bo le-ta imela najmanj negativnega vpliva ali učinka na že tako problematično stanje na trgu dela in tako, da bo dosežen maksimalni konsenz. Vse to je razlog, da današnjega predloga zakona ne moremo in ne bomo podpri. Pa čeprav tudi sami verjamemo in mislimo, da je izvedbeni zakon potreben in ga je treba sprejeti, a le tako, da se res doseže konsenz. Nenazadnje je treba za njegov sprejem zagotoviti dvotretjinsko večino. Ravno zaradi te dvotretjinske večine, spoštovani gospe in gospodje v koaliciji, me preseneča, da si predsednik Vlade do danes ni vzel še niti minute časa za to, da bi tudi opozicijo povabil na pogovor o tako pomembnem zakonu, kot je fiskalno pravilo. Je to sodelovanje? Je to izraz želje dobiti dvotretjinsko podporo v tem Državnemu zboru? Ne bi rekla. Hvala.

PRESEDNİK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina SMC, zanjo gospa Urška Ban.

URŠKA BAN (PS SMC): Hvala lepa za besedo, spoštovani!

Tako imenovani fiskalni pakt oziroma pogodbo o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju v ekonomski in monetarni uniji, ki jo je podpisalo takratnih petindvajset držav članic EU, je začela veljati 1. januarja 2014. Namen pakta je dolgoročno zagotavljanje proračunske discipline in preprečevanje kriz. Države podpisnice so se s podpisom in ratifikacijo pakta zavezale k finančni disciplini z uporabo pravila o uravnoteženem proračunu in samodejnega korektivnega mehanizma. Ta morajo države unesti v svoje nacionalne pravne sisteme, po možnosti na ustavni ravni, piše v besedilu pakta.

Republika Slovenija je fiskalni pakt podpisala 2. marca 2012 in se s tem zavezala, da bo v svojo zakonodajo vključila ustrezna fiskalna pravila za krepitev fiskalne discipline. V letu 2013 je Državni zbor sprejel spremembo 148. člena Ustave Republike Slovenije. S to spremembo je določil temeljno načelo javnofinančne politike države in določil, da se z zakonom, ki ga sprejme Državni zbor z dvotretjinsko večino glasov vseh poslancev, določijo načini in časovni okvir izvajanja načela uravnoteženosti proračunov države brez zadolževanja, merila za določitev izjemnih okoliščin in način ravnanja ob njihovem nastopu. Ključni namen spremembe 148. člena Ustave Republike Slovenije je bil zagotoviti dolgoročno vzdržnost javnofinančne politike ob upoštevanju prevzetih mednarodnih obveznosti. Skladno s

tem bi morale biti rešitve v izvedbenem zakonu o fiskalnem pravilu v kar največji meri usklajene z določbami iz mednarodne pogodbe o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju v ekonomski in monetarni politiki. Pri tem je pomembno tudi to, da mora Vlada Republike Slovenije že v skladu z usmeritvami EU sprejemati takšne rešitve, ki srednjeročno zagotavljajo makroekonomsko stabilnost in ravnovesje.

S fiskalnimi pravilom, ki je temelj fiskalnega pakta, se namreč država podpisnica zaveže, da ne bo porabila več kot ustvari, z drugimi besedami, nacionalni proračun države mora biti uravnotežen ali pa izkazovati presežek. V skladu s fiskalnim paktom bo cilj veljal za doseženega, če letni strukturni javnofinančni primanjkljaj države, torej primanjkljaj, ki ne upošteva ali konjunkturo ali recesije, ne bo presegel meje 0,5 % nominalnega bruto družbenega proizvoda. Fiskalni pakt tudi določa, da je začasen odklon od pravila o uravnoteženju proračuna dovoljen le v izjemnih gospodarskih razmerah, na primer v obdobju globoke gospodarske krize. Če je javni dolg občutno nižji od referenčne vrednosti 60 % bruto družbenega proizvoda, se lahko meja primanjkljaja določi na enem odstotku bruto družbenega proizvoda. Po našem mnenju Predlog zakona o fiskalnem pravilu, ki ga predlaga skupina poslank in poslancev, presega navedene zahteve, ki izhajajo iz fiskalnega pakta. Predlagani zakon je torej ostrejši od zavez Slovenije, ki so bile sprejete z ratifikacijo o fiskalnem paktu.

Fiskalno pravilo, ki temelji na uporabi švicarske formule, kot je to predlagano v tem predlogu zakona, močno omeji uporabo proticiklične fiskalne politike. Takšen koncept fiskalnega pravila je primeren za države z lastno monetarno politiko, ki jo je poleg fiskalne moč uporabiti za uravnavanje šokov v gospodarski aktivnosti. Države članice Evropske unije, ki pa uporabljajo skupno valuto, nimajo možnosti uporabe monetarne politike, zato javnofinančna pravila Evropske unije omogočajo več fleksibilnosti pri uporabi fiskalne politike. Po tako imenovani švicarski formuli se najvišji možni obseg izdatkov sektorja država določijo glede na predviden obseg prihodkov in raven potencialnega v primerjavi z dejanskim BDP. Tako fiskalno pravilo predpostavlja stalno izravnano strukturni saldo sektorja država, fiskalni pakt pa omogoča določitev srednjeročnega fiskalnega cilja v razponu, ki navzgor ni omejen, navzdol pa je omejen s strukturnim deficitom v višini 0,5 % BDP. Ključno merilo pri določitvi minimalne vrednosti srednjeročnega cilja na nivoju Evropske unije sta vprašanji priseganja mejne vrednosti za javnofinančni deficit na ravni 3 % BDP in dolgoročne vzdržnosti javnih financ, ki je odvisna predvsem od višine dolga sektorja država in stroškov potencialnih obveznosti, ki bi v prihodnosti lahko močno vplivale na javno porabo. Določitev minimalne vrednosti srednjeročnega cilja kot izravnano strukturni saldo, ki je določen po tem zakonu, je torej

restriktivnejša določba, kot to določa fiskalni pakt, ki kot najnižjo vrednost določa strukturni deficit v višini 0,5 %. Ta določba lahko pomeni večje zmanjšanje javne uporabe ali trajni dvig davkov. V praksi se lahko namreč zgodi, in to ne glede na uporabo formule za izračun potencialnega BDP, da bodo projekcije javnih financ v času priprave proračunov dejansko povsem skladne s fiskalnim pravilom. Samo zaradi revizij podatkov o gospodarski rasti za nazaj in sprememb napovedi za naprej, pa bi lahko prišlo do drugačnih izračunov potencialnega BDP in nato do naknadne presoje, da javne finance saldo sektorja država v preteklosti niso bile skladne s formulo, čeprav so bile načrtovane skladno s pravilom. Vlada, ki bi to že v naprej upoštevala pri pripravah proračunov, bi lahko posledično bila še bolj restriktivna, kar pa bi de facto še zaostriло pravilo po formuli, ki je že tako ali tako strožja od tistega, ki ga zahteva fiskalni pakt. Res je, da je trenutni srednjeročni cilj, ki ga je Evropska komisija postavila na ravni strukturne uravnoteženosti, vendar pa se to lahko zniža, ko bo Slovenija izvedla potrebne strukturne ukrepe, ki bodo izboljšali dolgoročno vzdržnost javnih financ in dvignili potencialno gospodarsko rast. Vendar pa je treba upoštevati, da je potrebno večje vlaganje javnih sredstev v človeške vire v obliki javnega šolstva, vlaganje javnih sredstev v tehnološko posodobitev gospodarstva in raziskave in razvoj gospodarstva, da bi dvignili potencialno gospodarsko rast in dohitevanje ostalih razvitih. To pa bi s tako ostrim fiskalnim pravilom v prihodnje onemogočilo. Fiskalno pravilo, ki je strožje od zahtev Evropske komisije pa tudi onemogoča spodbujanje gospodarstva v obdobju padcev gospodarske rasti, ko je padec gospodarske rasti manjši od 3 % BDP. Takšno fiskalno pravilo pa pogloblja bodoče krize. Uporaba švicarske formule že v letu 2015, bi zahtevala izjemno obsežno javnofinančno konsolidacijo že v tem letu, kar bi glede na izkušnje iz leta 2012 imelo močan negativen vpliv na gospodarsko aktivnost. Tudi definicija poslabšanja gospodarskih razmer je v tem predlogu zakona veliko strožja, kot to določa zakonodaja Evropske unije, ki v takih primerih omogoča ekonomsko presojo in se kot poslabšanje gospodarskih razmer upošteva tudi daljše obdobje nizke rasti in ne tako, kot to določa ta zakon, ki obdobje znatnega poslabšanja gospodarskih razmer opredeljuje kot realno krčenje gospodarstva v posameznem letu ali v dveh letih zapored, skupno za več kot 3 %.

Predlog tega zakona predvideva tudi sprožitev korekcijskega mehanizma v primeru izjemnih okoliščin, kar ni v skladu z mednarodno pogodbo. Korekcijski mehanizem se mora sprožiti, ko izjemne okoliščine prenehajo, če je zaradi njih prišlo do odstopanja. Določba glede avtomatskega zmanjšanja vseh pravic, ki so financirane iz državnega proračuna, je tako z vidika zahtev fiskalnega pakta nepotrebna, saj ta

določba določa zgolj, da je treba določiti postopek, na podlagi katerega bodo oblikovani ukrepi za odpravo srednjeročne neuravnoteženosti. 10. 6. 2014 je tudi mednarodni denarni sklad podal opozorilo glede tako zastavljenega pravila, ki si ga želi uzakoniti v celo ostrejši obliki. Kot so opozorili strokovnjaki mednarodnega denarnega sklada na Bruseljskem ekonomskem forumu, da pravila EU, ki zmanjšujejo proračunske primanjkljaje, znižujejo javne investicije in povečujejo procikličnost in podaljšujejo recesije. Tako da je Mednarodni denarni sklad povedal, da so takšna pravila neprimerna. Iz povedanega sledi, da se zastavljanje numeričnih ciljev fiskalne politike lahko izkaže za prociklično in kontraproduktivno. Evropski fiskalni pakt zato predstavlja ustrežnejši fiskalni okvir. Uvaja srednjeročno sidro javnofinančne stabilnosti, ki poleg trdnih zavez k omejitvi zadolževanja, omogoča večjo fleksibilnost v recesiji. Mehanizem doseganja te fleksibilnosti ob trdnih srednjeročnih temeljih pa je fiskalno pravilo. Bistvo fiskalnega pravila je, da v recesijah omogoča povišano trošenje države. Srednjeročno trdne temelje pa zagotavlja imperativ oblikovanja proračunskih prihrankov v ekspanziji. Zato je to okvir, ki lahko odgovarja na dileme, ki jih izpostavlja Mednarodni denarni sklad. Izrecno omogoča spodbujanje rasti v recesiji. Naraščajoči deficit v recesiji pa se ravno zaradi pravila ne prenese v dvom o solventnosti državi, saj pravilo narekuje tudi proračunske suficite. Kredibilno pravilo je torej instrument izvitja iz začaranega kroga omajanega zaupanja v solventnost evropskih držav.

V Poslanski skupini SMC se zavedamo, da je na podlagi ustave potrebno čimprej sprejeti izvedbenega zakona ter zanj pridobiti širok konsenz. Zato je Vlada v proceduro že vložila izvedbeni zakon, ki ga v naši poslanski skupini podpiramo.

V Poslanski skupini SMC tudi menimo, da predlagani vladni zakon, ki je že v proceduri, omogoča to določeno fleksibilnost vladam pri svojem delovanju in sestavljanju proračunov ter daje več prostora za vodenje proticiklične ekonomske politike. Kljub vsemu pa se zavedamo, da fiskalna pravila niso zadosten pogoj za uspešno fiskalno konsolidacijo v Sloveniji brez ustreznih strukturnih reform. Samo fiskalno pravilo samo po sebi zagotovo ni mehanizem, ki bi deloval škodljivo na gospodarstvo. Nasprotno. Izkušnje drugih držav govorijo o nasprotnem. Velja pa kljub vsemu opozoriti, da je Slovenija drugačna država od, na primer, Švice in Švedske in za nas resnično ne veljajo enake politične in ekonomske oziroma monetarne zakonitosti kot kje drugod. Po našem mnenju vladni predlog zakona izkorišča vse možnosti v skladu s paktom stabilnosti in rasti in ni strožji, kot to od nas zahteva evropski pravni red. Torej dodatno ne omejuje z evropskimi pravili dopustne fleksibilnosti. Pravilo omogoča tudi vodenje bolj asimetrične fiskalne politike v

dobrih časih v primerjavi z mehanično uporabo pravila izravnane strukturnega salda, na katerem temelji švicarska formula. Možno pa bo tudi upoštevati vse prihodnje spremembe pakta na ravni EU in je zato nesmiselno preveč določeno oziroma fiksno zapisati določbe v sam izvedbeni zakon.

Vsega navedenega predlog zakona, ki ga je vložila skupina poslank in poslancev, po našem mnenju, ne upošteva, zato tega predloga zakona ne bomo podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev.

Besedo ima mag. Andrej Šircelj kot predlagatelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Minister, kolegi in kolegice!

No, jaz mislim, da je prav, da seveda v imenu predlagateljev se odzovem na nekatera stališča in seveda na nekatere teze, ki ste jih v stališčih poslanskih skupin dejansko predstavili.

Zdaj, prvo, kar bi rad povedal, gre za prvo fazo postopka in gre za splošno razpravo. Veseli me, da ste se opredelili do temeljnih značilnosti tega zakona, bi pa rad povedal, da seveda tukaj je Državni zbor, tukaj imamo izvedbeni zakon in ustava je pač okvir, tukaj je treba pogledati, kaj ta ustavni okvir pove, in v skladu z ustavo morajo biti napisani tudi zakoni. Tako da tukaj verjetno, če komu ni všeč ta ustavna določba, bo moral seveda ali iskati rešitev v nekih drugih predpisih, ki so nad ustavo, kar je treba seveda povedati, ali pač spremeniti ustavo. Tako da tukaj je takšna zadeva, kakršna je, in navsezadnje tudi minister za finance je prisegel pred ustavo. Tako da tukaj je ta ustavna določba tista, ki zavezuje. Verjetno prisega ni sama sebi namen, ampak je to, da se bo ustava dejansko tudi spoštovala. Zaradi tega so seveda neka stališča, ki so povedana takšna, ki so v nasprotju z ustavo, verjetno nekoliko problematično oziroma bi jih bilo v zvezi s tem seveda še dodatno osvetliti, morda tudi osvetliti strani predpisov Evropske unije in kaj to dejansko pomeni.

Zdaj, seveda, tukaj je bilo ogromno nekih velikih besed, ideološko podkrepjenih in tako naprej, in seveda vprašanje, kaj je tisto, kar je osnova, kar je baza za napredek. Ali je to seveda to, da se troši več kot se ustvari? Namreč tukaj bi bilo treba predvsem tistim, ki govorite o socialni državi, ki govorite o javnem šolstvu, ki govorite o javnem zdravstvu in o vsem tem, kar danes v Sloveniji imamo in nam kažejo tudi primerljive analize, bi bilo treba pogledati, zakaj tako je, in drugo, kaj prinaša to, da porabimo več kot ustvarimo, in da to razliko seveda nadomestimo z zadolževanjem. Osnovna teza fiskalnega pravila je, da mora javni sektor porabiti toliko, kot ustvari brez zadolževanja. To je tudi osnovna teza v ustavi in

tudi v fiskalnem paktu, če želite. In, zakaj? Zaradi tega, ker če se dodatno zadolžujete in porabite tisto, kar ne ustvarite, dejansko to naredite tako, da vzamete kredit in plačujete obresti tujim posojilodajalcem. Zaradi tega se te obresti, vrednost teh obresti, znesek teh obresti se povečuje, in to je obveza, ki je fiksna do mednarodnih inštitucij, treba jih je plačati, zaradi tega manj ostane za javno šolstvo, manj ostane za javno zdravstvo in manj ostane za socialo. To je osnovna logika, ki deluje na dolgi rok. Če se zadolžite, se dajte zadolžiti po takšni obrestni meri, ki bo nižja, kot je donosnost tiste investicije, za katero boste ta dolg porabili. Kar pomeni, če je obrestna mera 3, bi bilo dobro, da je donosnost tiste investicije najmanj 3,5 ali 4. Poglejte, to je osnova ekonomike, osnova ekonomije in mislim, da bi bilo seveda dobro tudi, da bi bilo v nekaterih stališčih, predvsem tistih, ki zagovarjajo ogromno trošenje in tako naprej, morda tudi na podlagi kakšnega ekonomista, Krugmana in tako naprej, ki upošteva Združene države Amerike, ki pa se lahko zadolžuje na račun drugih držav, ker ima dolar, ker lahko prenese ta bremena na druge države, ker je dolar še vedno svetovna valuta. Toliko, malo o ekonomiji, pa brez kakšne ideološke navlake, ki je bilo tudi, jaz pač mislim, vsaj v nekaterih stališčih poslanskih skupin, kar veliko. To se pravi, če odgovorim sedaj na to, ta predlog zakona bo tudi zagotovil dolgoročno vzdržnost pokojninskega sistema, ker iz tega pokojninskega sistema bodo dejansko plačane vse pokojnine in to ne pomeni kolapsa pokojninskega sklada, kot je dejal kolega iz Desusa. Ne strašiti ljudi o nečem, česar dejansko ta zakon ne prinaša. In ne prinaša niti kolapsa pokojninskega sistema niti socialnega sistema, niti razgradnje socialne države niti socialnejšega šolskega sistema in tako naprej, v bistvu strašite pred nečem, česar ni. Ekonomija je pač realna veda in ne temelji na nekih ideoloških predpostavkah o tem, kjer se govori, da nekaj bi bilo tako in nekaj, ker enostavno ni in je to dobesedno zavajajoče, če o tem seveda govorimo.

Če seveda tukaj sedaj nadaljujemo in govorimo seveda o tem, da bi to pomenilo razgradnjo socialne države, da gre tukaj za večjo omejitev, ne, gospe in gospodje, tukaj gre za ustavno določbo in gre za to, da država v širšem smislu, tukaj pač nekateri vemo, da je to ESA 95, vključno z občinami, vključno s pokojninskim, zdravstvenim skladom, vključno z nekaterimi podjetji, ki so v državni lasti, to pomeni ESA 95 porabi toliko, kolikor dejansko dobi prilivov od davkov na dolgi rok in tudi tukaj, kot je bilo omejeno, se upošteva srednjeročni dolgi rok v skladu z evropskimi predpisi, tukaj se omenja 7-letni rok, da je treba to uskladiti. Uskladiti je treba tako, da se odhodke prilagodi prihodkom, kar določa tudi ustava, vendar na eksakten način s formulo ali pa, če želite, z švicarsko formulo. Na takšen način se to dela tudi v drugih evropskih državah in to ni

poponoma nič narobe, je pa eksaktno. Vlada tukaj nima možnosti, da bo sama povedala Državnemu zboru, da so malo preveč porabili, da je malo več bilo potrošeno za tisto, kar ni bilo dejansko ustvarjeno, in zaradi tega je ta meja določena. Seveda, kot razumem mnenje Vlade, ki je v pisni obliki drugačno, kot ga je predstavil minister Mramor predvsem v stavku, ki pravi, da Vlada Republike Slovenije Predlogu zakona o fiskalnem pravilu nasprotuje. Nasprotuje zakonu o fiskalnem pravilu, ki je na podlagi ustave, na podlagi, katere je tudi minister za finance prisegel. To je nekoliko strožje, kot je tukaj dejansko povedal, ampak mu nasprotuje. V redu, potem smo pač v neustavnem stanju in to seveda verjetno ni dobro.

Če seveda govorimo naprej in seveda govorimo o tem, da gre tukaj za izživiljanje nad temeljnimi postulati socialne države. Gospe in gospodje, pa pogledajte, jaz ne vem, na katerih šolah se take skovanke učite, ampak tukaj ne gre za nobeno izživiljanje, tukaj gre za to, da bomo v tej državi spoštovali ustavo, gospe in gospodje. Pravni red, ki ga je treba spoštovati. Tukaj ne gre za to, da bo seveda poraba temeljila na realnih prihodkih, to ni noben strup za socialno državo, daleč od tega, to je ravno to, da se na podlagi realnega trošenja javnega sektorja zagotovi razvoj, zaradi tega, če se bo zagotovil razvoj na tej osnovi, bo to tudi razvoj, ki bo prispeval k večji zaposlenosti, k dodatnim delovnim mestom, k večji gospodarski rasti, k večji konkurenčnosti, in to zaradi tega, ker bo država na dolgi rok manj obremenjena z obrestmi. Tako da tukaj dejansko ne gre za nič drugega, kot za to. Tukaj ne gre tudi za nobeno restavracijo neoliberalizma, jaz mislim, že več člankov je bilo o tem, kaj neoliberalizem je in od kje izhaja. In je to zdaj kot neka skovanka, kot nekaj tujka, da gre tukaj za strogo varčevanje. Gospe in gospodje, varčuje se takrat, ko imaš nek višek. Varčuje se takrat, ko vam ostane 500 evrov od plače in daste na varčevalni račun. Če pa potrošite več kot je vaša plača, potem pa ne varčujete, ampak se zadolžujete. In tukaj bi bilo verjetno res v tem Državnem zboru treba poenotiti vsaj razlago osnovnih pojmov, o čem dejansko govorimo. Če vi trošite več kot ustvarite, ne varčujete. Vi potrošite nekaj, česar niste ustvarili na podlagi kreditov, za katere plačujete obresti. Če govorimo seveda in nekaj debate je o tem tudi bilo – in mešamo seveda zadolževanje države ali zadolževanje javnega sektorja in zunanje zadolževanje ali zunanji dolg, kot je bilo rečno. Če mislite, da lahko katerakoli vlada uravnana zunanji dolg, potem se motite. A moramo iti pa v boljše vizem, kjer bo pač nek partijski komisar ali kdorkoli že bil, določal, koliko kredita lahko vzame posameznik, koliko kredita lahko vzame podjetnik in koliko kredita dejansko lahko ne samo vzame, ampak potroši. Če gremo zdaj v to, potem pogledajte, jaz mislim, da je to stanje dejansko preživeto in tukaj ne gre za strogo varčevanje, ampak gre dejansko za to, da zunanji dolg vključuje dolg

podjetij, dolg fizičnih oseb in dolg države. In dolg države se je od leta 2008 do leta 2012 povečal od 8 milijard na 30 milijard, ki jih imamo danes. In ta dolg države, za ta dolg države je odgovorna Vlada, je odgovoren finančni minister in je nenazadnje odgovoren Državni zbor. Za dolg posameznikov, ki so vzeli potrošniški kredit, za to da so kupili voziček za otroka, pa, oprostite, Vlada nima nič v demokratičnih državah. Morda pa, če nekdo misli na neke totalitarne države in sisteme, tam pa mogoče kaj ima. Vendar temu smo rekli v Slovenski demokratični stranki odločno ne in odločno hvala lepa. Tako da s takimi idejami, ki temeljijo na nekih predzgodovinskih izhodiščih, je verjetno treba enkrat zaključiti in svetovna zgodovina je to pokopala globoko pod zemljo.

Tako da mene seveda veseli, da obstaja pri nekaterih stališčih poslanskih skupin pa še vedno neko območje, kjer se dejansko da ta zakon urediti, kjer se da zakon dejansko spraviti v kontekst, da bo sprejemljiv, bom rekel, tudi za druge politične stranke. Tukaj mislim predvsem na to, če govorimo o vlogi fiskalnega sveta. Vloga fiskalnega sveta je lahko večja ali manjša, vprašanje pa je, ali si želimo tukaj nov birokratski aparat ali ne, ali želimo neko novo inštitucijo ali ne, ali lahko koristimo že inštitucije, ki dejansko obstajajo. Izjemne okoliščine in odstotek, ki govori o treh odstotkih padca bruto družbenega proizvoda, je seveda določen. Določen je na podlagi razprave, na podlagi zgodovinskih podatkov in takšen dejansko je napisan. Lahko pa se verjetno tudi spremeni v nadaljnjem postopku tega zakona. Ravno tako jaz mislim, da je nujno vključiti tudi določbo o odgovornosti, če se fiskalni zakon dejansko ne uresničuje, če se ta zakon dejansko krši. Jaz mislim, da je zato treba v zakonu navesti tudi, kdo je odgovoren. In v tem primeru je odgovorna Vlada.

Postopnost. Seveda, vendar tukaj je treba pač upoštevati ustavo. Gospe in gospodje, ustava govori o določenih letnicah in določenih obveznostih. In jaz mislim, da v tej državi ne moremo zamahniti z roko in reči, veste kaj, saj ustava pa sploh ni pomembna, malo bomo pozabili na ustavo in tako naprej ... m smo to delali takrat, pač smo se zmotili. Ali so pa nekateri mogoče celo šli spreminjati ustavo s figo v žepu. Glejte, gospe in gospodje, to je preresna zadeva, da bi ustavo spreminjali na takšen način, in jaz mislim, da dokler ustavna določba obstaja, jo je treba spoštovati. Drugače pač to ne gre, drugače bomo prišli v anarhijo. In ne vem komu je v interesu, da bomo prišli v anarhijo. Prišli bomo seveda tudi v anarhičen položaj na področju javnih financ. Ker dokler bodo odhodki proračuna večji od prihodkov in bomo razliko krili z dodatnim zadolževanjem, toliko časa bomo šli v vse večjo in večjo anarhijo na področju javnih financ in toliko bolj bomo vedno odvisni od tujega kapitala in od tujih finančnih inštitucij, ki jim je treba plačevati obresti in ki jim mora Grčija tudi plačevati obresti

in ki jim mora Španija plačevati te obresti, če že tako govorimo, tem finančnim inštitucijam, ki jih lahko naštejemo. In večje zadolževanje seveda pomeni manjšo ekonomsko samostojnost. In, oprostite, v Slovenski demokratični stranki si ne želimo manjše ekonomske samostojnosti države Slovenije. Če pa kdo troši na račun večjega zadolževanja, pa dejansko s tem prispeva k večji nesamostojnosti finančnega sistema in s tem tudi ranljivosti celotne države. Logika je obrnjena. Ustvarjalnost, ustvarjanje, invencije, inovacije, to prinaša dodatno vrednost, to prinaša napredek, to prinaša novo zaposlenost, ne pa trošenje na račun nekoga in nečesa, kar ni ustvaril. Zaradi tega v Slovenski demokratični stranki predlagamo ta zakon že drugič, zaradi tega, ker želimo tej državi zagotoviti zdrave temelje, zaradi tega, ker ugotavljamo, da so bili ti zdravi temelji porušeni s prekomerno zadolžitvijo te države in seveda obresti plačujemo preko Atlantika v ZDA. In kdor je za takšno trošenje, če misli, da ne – zmeraj več obresti se bo preko Atlantika plačevalo. In mi menimo seveda, da je ta predlog zakona primerna osnova za nadaljnjo obravnavo in tudi primerna osnova za to, da se vključijo določene zahteve, ki jih imate in da se na koncu seveda skupaj z dvotretjinsko večino pride do tega, da se sprejme zakon, ki bo v skladu z ustavo, in ki bo tej vladi omogočal, da deluje z ustavo. Danes smo v neustavnem stanju. Danes, gospe in gospodje, smo v neustavnem stanju. Zaradi tega jaz predlagam, da se razmisli o teh rešitvah, da se razmisli tudi o stališčih in da se seveda na koncu, ko bomo o tem glasovali jutri, zakon podpre.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Na splošni razpravi poslank in poslanev ima sedaj besedo gospod Matjaž Nemec. Pripravi naj se gospod mag. Matej Tonin.

Izvolite.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala lepa za besedo.

Spoštovani, ob današnji razpravi o zakonu o fiskalnem pravilu je treba poudariti, da je namera predlagatelja sicer legitimna in upravičena in predvsem v luči sprejetja izvedbenega zakona, s katerim že pošteno zamujamo. Pa vendar, zaveza o fiskalnem pravilu, ki smo jo zapisali v ustavo, je samo temelj, na katerem pa moramo sami postaviti primerno zavetje za naše javne finance. Čeprav sledimo zavezam iz mednarodne pogodbe o stabilnosti, pa uspešnosti teh zavez ne gre iskati v razmerju z izvedbo fiskalnega pravila, da več kot bomo omejili in bolj strogo bomo finančno dieto ubrali, lažje bomo tudi prišli na zeleno vejo. Simulacije uporabe stroge finančne diete današnjega predloga kažejo, da bi morali med leti 2016 in 2018 privarčevati milijardo 300 tisoč evrov. Pa se vprašajmo, kje bomo to vzeli, ali bo to pri socialni državi, gospodarstvu ali investicijah. Kot je bilo danes že rečeno, so

nekatero države že tako prezadolžene, poznamo Nemčijo, Italijo, Japonsko, Grčijo, nekatere so regijske, svetovne velesile, Grčija pa je primer slabe prakse in v velikih težavah. Kar se danes pogovarjamo, da je treba na nek način omejiti to, kar ustvarimo in kar porabimo, je tudi res. Zato moram reči, da je moja percepcija temu predlogu relativno naklonjena. Vendar, za uravnoteženost proračuna moramo imeti na razpolago različna orodja, ki jih bomo uporabili zato, da ne bomo odvisni samo od časa in stanja financ niti trendov mednarodnega gospodarskega okolja. Tako se moramo v času, ko smo na poti gospodarskega okrevanja, v katerem smo tudi zdaj, izogniti preostri in nerazumni samoregulativi na način, da bo zakon postal sidro naših javnih financ tudi takrat, ko bi lahko na krilih rasti mirneje zapluli proti gospodarskemu razvoju. In to je tisto, kar se meni osebno zdi zelo pomembno in kar me tudi skrbi. Prevelika restriktivnost in togost predloga vnaša v zakon predvsem neke vrste pasti. Ne govorim o kratkoročnih, ampak morebitnih dolgoročnih v primeru gospodarskega okrevanja. Mednarodna in nam lastna ustavna zaveza uravnoteženega proračunskega sektorja države tako ne upravičuje dejanj, ki bi navzven sicer lahko laskala z zgledno poslušnostjo, pripravljenostjo sprejemati zaveze, navznoter pa bi razjedala možnosti ukrepanja. Če se zdi, da fiskalno pravilo potrebujemo zaradi nam lastnih napak – te so bile in so in teh zavedamo – ter navezadnje zaradi evropskega okvira skupnega ukrepanja v boju proti makroekonomskim neravnovesjem, si tega ozkega prostora ne smemo zapreti zaradi nam lastnih nepredvidnosti in nesposobnosti.

Zaradi vsega povedanega se sicer osebno s ciljem uravnoteženosti strinjam, ampak s potjo se ne strinjam, zato predloga ne bom podprl.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospod mag. Matej Tonin, pripravi naj se gospod mag. Anže Logar.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi, lep dober dan vam želim!

V svoji razpravi bi rad opozoril oziroma odgovoril na nekaj vprašanj, ki se pojavljajo v zvezi s fiskalnim pravilom. Prvo vprašanje je, zakaj fiskalno pravilo sploh potrebujemo – zato, da ustavimo zadolževanje. Zakaj pa je pomembno, da zaustavimo zadolževanje – zato, ker nas bodo v nasprotnem primeru obresti potopile in zadušile. Ne vem, ali se vsi poslanci v Državnem zboru zavedate, da Slovenija danes kar več kot 10 % svojega proračuna nameni zgolj za obresti. To je več kot milijarda evrov, to je TEŠ! Si predstavljate, koliko debate in koliko razprav imamo o TEŠ in o tej čudni in nepotrebni investiciji! Ampak mi vsako leto samo za obresti damo za en TEŠ. Jaz upam, da se bo ta primerjava koga dotaknila in da bo začel na te stvari gledati nekoliko drugače. Mi fiskalnega

pravila ne uvajamo zaradi tega, ker grdi tuji želijo, da mi to storimo, pač pa zaradi tega, da preprečimo, da vsako leto skozi okno vržemo za en TEŠ denarja. Si predstavljate, kaj bi s tem denarjem lahko naredili, koliko cest, koliko mostov, kakšne šole bi lahko zgradili. Tudi plače v javnem sektorju bi lahko povečali in še kaj. To je zelo realen problem, s katerim pa se ne ukvarja veliko ljudi v tej državi.

Drugo vprašanje. Kaj konkretno nam prinaša fiskalno pravilo oziroma kaj zahteva fiskalno pravilo? Nekaj časa nazaj je bila sprejeta sprememba ustave, ko smo spremenili 148. člen Ustave, ki zahteva, da so prihodki in izdatki srednjeročno uravnoteženi. Kaj to konkretno pomeni – srednjeročno uravnoteženi? Ne danes, ne takoj, ampak v nekem časovnem razdobju. Fiskalno pravilo ne govori o tem, da moramo danes za vsako ceno uravnotežiti proračun. Govori pa o tem, da moramo v dobrih časih kaj prišparati, po domače povedano, da bomo lahko trošili v tistih slabih časih. Torej fiskalno pravilo pravi, v dobrih časih, ko nam gre dobro, nekaj dajem na stran zaradi tega, da bomo lahko nekoliko več trošili in spodbujali gospodarsko rast takrat, ko bomo v krizi. To ni nekaj na silo, kar ste želeli opozarjati drugi.

Tretje vprašanje. Kako hitro bomo fiskalno pravilo uveljavili? Ali pa debate o tem, kako hitro naj ga uveljavimo postopno, zelo hitro in podobno. Zdaj, če mi odlašamo z uveljavitvijo fiskalnega pravila, pomeni, da bo naš dolg še naprej naraščal. Če bo naš dolg naraščal, bodo naraščale tudi obresti. Ko pa naraščajo obresti, se delež v proračunu za vse ostale izdatke zmanjšuje. In upam, da to slišijo predvsem tisti, ki so za veliko vlogo države oziroma za to, da bi država marsikaj morala urediti in urejati. Če ga pa uveljavimo takoj danes, je pa treba po nekaterih izračunih v proračun zarezati še za dodatnih 800 milijonov evrov. Če pogledamo oba scenarija, ugotovimo, da sta oba scenarija boleča. Prvi scenarij je boleč na dolgi rok, drugi scenarij je boleč takoj. Ampak je pa med njima bistvena razlika. Če z njim odlašamo, potem spet bremena prenašamo na prihodnje generacije, prenašamo breme, na primer, na mojo hčerko, ki je nekaj dni nazaj praznovala svoj prvi rojstni dan. Če pa ga uveljavimo takoj ali pa zelo hitro, pa to pomeni, da bomo morali te boleče in trpke trenutke predvsem prenašati mi oziroma te trenutne generacije. Če ste pozorno spremljali strokovne razprave v zvezi s fiskalnim pravilom – bilo jih je kar nekaj –, če ste si na primer prebrali članek v Financah Jorga Petroviča, prvega namestnika Računskega sodišča, on je zelo jasno opozoril in izpostavil: "Naša ustava, 148. člen jasno piše, da država ne sme imeti nič strukturnega primanjkljaja, medtem ko ga na drugi strani fiskalni pakt EU omogoča minus 0,5 % BDP strukturnega primanjkljaja. To je razlika, ki se je moramo zavedati, ko razpravljamo o fiskalnem pravilu, da obstaja razlika med tistim, kar zahteva od nas Evropska unija, in tistim, kar imamo zapisano v

ustavi. V ustavi imamo trenutno zapisano nekoliko bolj rigorozno in ostro določilo in zato poslanski predlog tega fiskalnega pravila sledi tej ustavni določbi, medtem ko pa za enkrat lahko rečem, da vladni predlog tej ustavni določbi ne sledi, sledi pa fiskalnemu paktu EU.

V zvezi s fiskalnim pravilom vsekakor lahko rečem, da, čeprav je boleč, je dober. Marsikaj v življenju je tako, da čeprav je težko, čeprav je boleče, ampak se pa dolgoročno izkaže, da je bilo dobro in da je bilo nujno. Pa, da ne bo kdo razumel, da to fiskalno pravilo, da je pa vse super, pa da je vse krasno, kljub vsemu so strokovne razprave nakazale tudi na nekaj pomanjkljivosti oziroma na nekaj težav pri samih teh fiskalnih pravilih. In ena izmed težav, ki jo več ekonomistov obravnava, je težava z izračunom podatkov, ki se uporabljajo pri izračunih omejitev pri fiskalnem pravilu.

Zelo izpostavljen je bil na primer izračun BDP, ki se, kot lahko vidimo, spreminja iz leta v leto in se delajo različne ocene. In prav ta izračun BDP se uporablja v formulah in izračunih pri fiskalnem pravilu in pri omejevanju proračuna. To je zagotovo neka težava, ki se nakazuje.

In še ena težava, ki se mi pa zdi ključna, ki nam lahko pomaga tudi pri našem odločanju o tem zakonu, pa je, kaj storiti ali pa kaj se lahko zgodi, če se razmere v državi sredi leta ali pa v nekem letu pomembno spremenijo. Če se bistveno, če se drastično spremenijo tako ali tako fiskalno pravilo predvideva določene izjeme. Ampak če se pa, bom rekel, pomembno spremenijo okoliščine, mora pa Vlada ukrepati, da sledi tem proračunskim pravilom, da sledi fiskalnemu pravilu. In na razpolago ima dve možnosti. Ena možnost je, da poviša davke, da izpolni zahteve fiskalnega pravila, ali pa da zniža odhodke oziroma izdatke državnega proračuna. V času pretresov in pomembnih sprememb sta oba ukrepa – višanje davkov in nižanje porabe – lahko dodatno olje na plamen krize.

Zaradi tega ste lahko v zadnjih dneh v strokovnih razpravah prebrali –, katera omejitev je boljša, ki jo predlagajo fiskalna pravila? Fiskalno pravilo, ki ga uporabljamo danes in ki so ga predložili poslanci, za omejitveno formulo določa zgornjo mejo izdatkov. Na drugi strani tisti osnutek, ki ga je pripravljala Vlada, na nek način omejitev postavlja na primanjkljaj. In strokovne razlage so, da v takšnih primerih, ko se stvari sredi leta spremenijo, omogoča več manevrskega prostora, to pravilo ki ga predlagajo v poslanskem predlogu zakona o fiskalnem pravilu, da se določi zgornja meja izdatkov. Ker je zgornja meja izdatkov določena, ni treba potem izdatke prilagajati samemu primanjkljaju, da ti zagotoviš neko zakonitost ali pa zakonito izvedbo tega fiskalnega pravila.

Jaz se zavedam, da je ta materija zelo komplicirana in zahtevna, da ni to neka stvar, ki bi jo lahko kar tako čez ramo vrgli. Zaradi tega so nekritične razprave kar tako vse počez, da je to vse nesmiselno, da grda Evropska unija

zahteva nekaj od nas, da bi ta narod še bolj stisnila v kot in nam povzročila še več težav. Jaz upam, da se zavedamo, da fiskalno pravilo uvajamo predvsem zaradi nas samih in zaradi prihodnjih generacij. In zakon, ki je danes na mizah, mislim, da je dobra osnova, da z njim nadaljujemo, da danes dobi podporo. Glede na to, da vsakršno fiskalno pravilo terja dvotretjinsko večino, ne vem, če ne bi bilo pametno tudi s strani koalicije ali pa Vlade razmisliti, da bi ta zakon podprli in ga poskušali v skladu s svojimi željami tudi amandmirati. Če se bodo tukaj odnosi med koalicijo in opozicijo zelo zaostriili, potem še tega dolgo časa ne bomo sprejeli, kar je pa spet velika škoda in pa slabost za državo.

Moj predlog bi bil, da tudi koalicija danes ta zakon podpre in ga potem v nadaljevanju z nadaljnjo proceduro še dodelate, tako kot mislite, da je prav. Meni se v takšni obliki, kot je predložen, zdi sprejemljiv.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospod mag. Anže Logar, pripravi naj se gospod dr. Franc Križanič.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoča.

Začel bi s stavkom, ki ga je podal gospod Štrcelj. Rekel je: "Zavedajmo se, da smo v neustavnem položaju." Ne vem, če je to sporočilo dovolj močno udarilo v ta hram demokracije, da bi prisotne in tudi tiste poslance, ki so odsotni, prepričali o nujnosti čim prejšnjega udejanjanja določil in pa zavez, ki smo jih zapisali v ustavo. Še enkrat, smo v fazi neustavnega stanja.

Naj za začetek samo popravim besede predsednice Odbora za finance, ko je enega od razlogov, zakaj ne podpirajo pričujočega predloga Slovenske demokratske stranke, ki uvaja podobne rešitve, kot jih imata Švica in Švedska, dejala, da niso ekonomske zakonitosti enake kot v Švici in na Švedskem. Popolnoma enake so. Trg deluje po svoje, razlika je v izvedbi in razlika je v implementaciji. In tukaj imamo v Sloveniji problem. Če ne bi imeli na področju implementacije in izvedbe v Sloveniji problema, se danes ne bi o tem pogovarjali. Potem tudi ne bi bili že eno leto v neustavnem položaju. Pa vendarle smo. Meni je žal, da vlada Alenke Bratušek ni imela poguma, da bi izvedbeni zakon sprejela v času svojega mandata. Tukaj za to govornico je navedla nekaj pet razlogov, pet neusklajenih področij, čeprav sem prepričan, da je glavni razlog nekje drugje. Njen donedavni politični boter in mentor, zavedajoč se, kaj fiskalno pravilo pomeni, ji pač tega ni dopustil. Žal tudi vlada Mira Cerarja očitno nima tega poguma. Če bi ta pogum imela, ne bi v prvem odstavku svojega stališča že zapisala, da Vlada Republike Slovenije Predlogu zakona o fiskalnem pravilu nasprotuje. Pri ostalih predlogih po navadi Vlada obrazloži in na koncu zapiše, da iz navedenih razlogov

posameznemu predlogu nasprotuje. Tukaj pa imamo brutalno dejstvo že v sami prvi povedi. Ampak to itak vemo, da vlada Republike Slovenije pod vodstvom Mira Cerarja nima poguma. Vsak dan smo priča temu. Ne nazadnje najbolj eklatanten dokaz je bilo pogajanje z javnim sektorjem, kjer je vlada že ob prvi grožnji pokleknila. Rahlo nenavadno je to, da vlada temu zakonu o fiskalnem pravilu nasprotuje, ob tem da je nekaj členov popolnoma identičnih tistim, ki jih je pripravljala vlada, in da je nekaj členov ali pa večina členov vsebinsko podobna oziroma vsebinsko ista temu, kar je v našem predlogu zakona o fiskalnem pravilu. Razlikuje se samo v eni zadevi. Tako imenovani švicarski formuli. Če mi dovolite, da rahlo poenostavim. Medtem ko bi vlada Mira Cerarja, ne vem, angino ali pa pljučnico zdravila z lekadolom, predlagamo v Slovenski demokratski stranki instrument na ravni antibiotika. In ni res razlog, kjer pravite, da je ta predlog zakona bolj papeški od papeža in da zato nam ni treba tega sprejeti.

Glejte, če sem še malce slikovit. Tiste dame, ki ima rade čokolado, boste razumele. Če imate težave z odvisnostjo od čokolade, in mi imamo težavo z odvisnostjo z zadolževanjem, in se želite te težave odvaditi, imate dve možnosti: ali v zamrzovalniku oziroma hladilniku pustite 300-gramsko čokolado in rečete, da bom danes pojedla samo eno tablico. Ali pa si odščipnete eno tablico, jo pustite v hladilniku, čokolado pa skrijete. Dama ne Švedskem ali v Švici ima lahko tam 300-gramsko čokolado, ker ve, da bo vzela samo en košček in bo njena potreba po čokoladi zadostovala. Očitno pa v Sloveniji, kar nas prepričuje tudi praksa, ni dovolj, da odščipnemo košček in rečemo, "ah, so izredne razmere, zunaj je mraz, dežuje, v službi mi ni bilo v redu, malce sem žalostna, bom vzela še en košček". In tako gre košček za koškom, da na koncu pridemo do milijarde 200 evrov vsako leto za obrestmi. Komu na čast? In če v Sloveniji potrebujemo takšno zakonsko ureditev, da se v hladilnik da samo košček čokolade, je očitno to za nas prava formula, švicarska formula. Zanimivo je tudi to, zakon, ki ga predlagamo s švicarsko formulo, je v veliki meri podoben oziroma identičen s tistim, ki so ga pripravljali na ministrstvu ministra Čuferja. In veste, kdo je bil takrat državni sekretar? Gospa Vraničar. Veste, kdo je danes državni sekretar? Gospa Vraničar. In takrat je bil ta zakonski predlog ustrezan, danes pa piše: Vlada Republike Slovenije Predlogu zakona o fiskalnem pravilu nasprotuje. Ena oseba v roku treh mesecev spremeni stališče. Gospa Vraničarjeva je že večkrat na Odboru za finance rekla, da pač izvaja naloge, ki jih daje minister. Verjamem. Verjamem tudi, zakaj je prišlo do tega preobrata. Ta obrat je napovedal minister Mramor že na svojem hearingu. Pa vam preberem citat. Ko je naš kolega iz Združene levice grmel čez fiskalno pravilo in predlagal, da naj se to fiskalno pravilo umakne iz ustave, je gospod Mramor odgovoril

takole, citiram, izbris iz ustave fiskalnega pravila: "To mi je všeč, radikalna ideja." In danes se ta radikalna ideja rahlo deradikalizira v tej varianti, da se iz predloga umika švicarska formula.

Naš namen zakona je vladi ponuditi pomoč, vladi ponuditi instrument, na podlagi katerega bo lahko izvajala vzdržno fiskalno politiko, za katero se je pa sama zavezala v koalicijski pogodbi. Logika je drugačna. Logika vlade je v tem, da razmišlja, češ, mi jim želimo podtakniti nek zakon, da bi jim otežili delo. Ne, ni res. Mi vam dajemo v roko instrument, šele to, pogledajte, kakšna lepa popotnica – predlagala je SDS. Vedno boste lahko to rekli, pogledajte, saj ta zakon je predlagala SDS. In na podlagi tega instrumenta boste lažje in učinkovitejše izpeljevali svoje reforme.

In da zaključim z besedami ali z argumentom nesojene komisarke, ki je tu za to govornico želela predstaviti razloge, zakaj ta predlog v Zavezništvu Alenke Bratušek ne bodo podprli. Rekla je, da ravno v letih 2006, 2007 in 2008 je vlada delovala najbolj v nasprotju s fiskalnim pravilom. Pogledajte, 2006, 2007, 2008 smo imeli največjo gospodarsko rast v zgodovini Slovenije. In to, pogledajte, za stranke levice je najboljši argument, da podprejo naš predlog fiskalnega pravila. Kajti v tistih letih, ko bo zopet na oblasti Slovenska demokratska stranka in bodo zopet rekordne rasti pod vodstvom gospoda Janše, boste lahko s tem fiskalnim pravilom prišli ven in boste rekli: "Delujte tako, kot zahteva švicarska formula in kot deluje fiskalno pravilo.

Še enkrat, naš namen je dati vladi instrument, uporabite ga, ne pa da ga zavrnete samo zato, ker ga je predlagala opozicija. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima dr. Franc Križanič, pripravi naj se gospa Suzana Lep Šimenko.

DR. FRANC KRIŽANIČ (PS SD): Spoštovana predsedujoča, spoštovani visoki zbor!

Fiskalno pravilo je dejansko inštrument, ki si ga ekonomska politika vzame kot pomoč, da uravnava ekonomsko politiko, fiskalno, monetarno v obdobju recesije in obdobju konjunktura na način, da se javni dolg bistveno ne povečuje. Vsekakor pa, da se povečuje manj, kot raste bruto domači produkt. Fiskalno pravilo pomeni, da imamo v obdobju recesije primanjkljaj, obdobju konjunktura javnofinančni presežek. Ta presežek je običajno zaradi gospodarske rasti manjši od predhodnega primanjkljaja, saj ta rast hkrati nadomešča in znižuje delež dolga v BDP. Izračuni tukaj so dosti komplicirani, prihaja do nekaterih odstopanj, zato ni dobro, da se tako pravilo postavi preveč toga. Smiselno pa si ga je na nek način postaviti, da se država dolgoročno ne zadolžuje. Mislim, da je vladni predlog dovolj premišljen, da bo postavil kriterije za upoštevanje tega pravila. Jaz pričakujem, da bo našel širšo podporo tudi v opoziciji, zlasti v teh,

ki sedaj predlagajo tudi te, kako bi rekel, na ravni domače naloge narejene rešitve.

Vloga države pri vzpostavljanju javnofinančnega ravnotežja in gospodarske rasti je pripoznana in pomembna najmanj od leta 1929, od tiste velike krize dalje. Mi smo imeli seveda svojstveno vlogo države ali pa ekonomske politike v obdobju 2004–2008, ko se je slovensko narodno gospodarstvo zadolžilo, mislim za približno 80 % več, kot je bilo dolžno prej, skupni makroekonomski dolg se je povečal na 40 milijard. Ročnost je bila katastrofalna, precej tega se je pripeljalo preko bank. Del te zadolžitve je seveda bil posledica opustitev Banke Slovenije, del pa enega posebnega projekta, tako imenovanega umika države iz gospodarstva, ki je spodbudil menedžerje, da so najemali poceni kredite in kupovali svoja podjetja. Dobesedno so hodili predstavniki Soda in Kada od podjetja do podjetja in razlagali, da se umikajo, in tako so menedžerji začeli iskati variante, kako bi si vzpostavili neko stabilno lastniško strukturo in na koncu koncev so se kar sami javili za te solastnike. Tako je nastala tajkunska kriza. Se pravi, ta makroekonomski dolg, ki je nastal v obdobju 2004–2008, je bil povezan in je bil del krize umika države iz gospodarstva. Ko je nastopila kriza, je pri priči tri milijarde evrov odteklo zaradi kratkoročne narave teh terjatev. Država je bila prisiljena vzeti najprej z zakladnimi menicami, kasneje pa z izdajo obveznic kredite na svetovnem trgu, srednjeročne, dolgoročne, tudi tako da jih je potem plasirala v banke in nadomestila izpad osnove za normalno kreditiranje gospodarstva. To nas seveda dela sedaj močne, precej denarja imamo naloženega, smo dokaj likvidni, tega je približno tretjino sedanjega javnega dolga, kot je ugotavljal minister pri odgovoru na moje ponedeljkovo vprašanje. Zato se je javni dolg ves čas povečeval precej bolj od javnofinančnega primanjkljaja in fiskalno pravilo tovrstne rasti javnega dolga, kjer država enostavno rešuje gospodarstvo, ki na tako kratki rok ne more vrniti kreditov, ki jih je vzelo v pričakovanju, da bodo vendarle srednjeročno ali dolgoročno ti krediti zapadli in da bodo tudi potem še na voljo, da se ne bo treba kot Ceaușescu do ničle razdolžiti. Tukaj se je seveda slovenski javni dolg povečal bistveno nad vsemi parametri. V obdobju Pahorjeve vlade je to doseglo 15 milijard, danes je že 30, se pravi od 7 na 15 se je povečalo v obdobju Pahorjeve vlade, od tega del zaradi javnofinančnega primanjkljaja, del pa zaradi plasiranja denarja naprej kot depozite v banki. Pomembno je, da imajo ti depoziti ali pa drugi plasmaji ustrezen donos, da se s tem krijejo obresti, in to razbremenuje potem plačilo celotnih obresti, sčasoma pa da se ta denar tudi umika, vrača in da se zmanjšuje tovrstna prisotnost države v gospodarstvu, bolj preko kreditov kot preko lastništva.

Seveda so pa nosilci ekonomske politike v obdobju 2004–2008 skuhal še eno, in

sicer so uvedli davčno reformo. In zopet ne moremo kriviti ne vem kako širok krog, točno se ve, kateri ljudje so to predlagali in kdo je v hotelu Ribno koncipiral pretirano znižanje davčnih stopenj in odpravo davka na izplačane plače. Po oceni Ministrstva za finance je to pripeljalo do strukturnega javnofinančnega primanjkljaja oziroma izpada dohodkov – ta, ki nastaja v obdobju konjunktne in recesije – za 900 milijonov evrov. AMF je dal nekoliko nižje, ampak tudi v tem rangju 800 milijonov. Se pravi, tudi druge institucije so opazile to napako in delegacija Mednarodnega denarnega sklada je predlagala, da se to ne uvede. V obdobju hitre gospodarske rasti in ene največjih konjunktur v tem obdobju po drugi svetovni vojni je to znižanje davčnih stopenj vplivalo na pospešeno inflacijo, na padanje konkurenčnosti in na večji zunanjetrgovinski primanjkljaj. Tako pregreto in tako "razštelano" gospodarstvo je potem dobila Pahorjeva vlada, ki ji ni preostalo drugega, kot da spodbudi vse kvalitativne faktorje razvoja, zlasti povečanje sredstev za raziskave in razvoj, in s tem zagotovi stabilno rast izvoza, kljub temu da smo v območju evra, in kljub temu da je evro visoko preценjen proti vsem valutam naših trgovinskih partnerjev, proti kitajskemu renminbiju, tam lahko računate 80, 70 %, proti dolarju 15, 20 % in vse ostalo vmes. Kljub temu smo zagotovili rast izvoza, diverzificirano, geografsko, po panogah, in neko stabilnost, ki nam jo zdaj zunanjetrgovinski presežek, ki dosega več kot 2 milijardi, daje. Tako je problem velik strukturni primanjkljaj, ki ga je leta 2012 ta nesrečna vlada, ki je takrat nastopila, še dodatno poglobila z znižanjem stopenj pri davku od dohodka pravnih oseb in uvajanjem novih olajšav. In to že v razmerah, ko smo imeli velik javnofinančni primanjkljaj. Se pravi sedanji predlagatelj – niso čisto isti, tega zelo togega zakona o fiskalnem pravilu, ki pa jih seveda nagovarjamo, naj podprejo vladni zakon, ne smemo biti preveč kritični, da se ne razjezijo, kajne – so znižali davčno stopnjo, ravnali so v nasprotju s tem, kar bi po tem fiskalnem pravilu takrat morali narediti, vsaj ne bi smeli zniževati davčnih stopenj. Hkrati so pa zmanjšali za okoli 400 milijonov javno porabo, kar je pripeljalo do 800 milijonov izpada BDP, povzročili so krizo dvojnega dna. Potem so stigmatizirali banke in ustvarili neko virtualno bančno krizo, ki je na koncu začela postajati realna bančna kriza. Ustvarili so razmere neke abnormne dokapitalizacije bank, razlastitve bank, ki je sledila sicer naslednji vladi, in v tem slogu so se stvari potem odvijale do današnjega stanja. Se pravi, danes je stanje tako, da imamo preveč državnega denarja v bankah, imamo preveč kapitala, te banke ne morejo pri tem kapitalu nikoli ustvariti donosa. Pričakovati je, da jim bo zagotovljeno sodno varstvo oziroma da bo lastnikom, razlaščenim malim delničarjem zagotovljeno sodno varstvo, da se bomo tu srečali še s kakšnimi odškodninami, se pravi, celo vrsto nereda. Kljub temu smo pa močno,

malo odprto gospodarstvo, izvozno orientirano, izvoz temelji na znanju, na uvajanju novih tehnologij, novih pristopov in novih rešitev, na diverzifikaciji produktov. Pričakujem, da bo vendarle stekla kreditna aktivnost zlasti zaradi akcij Evropske centralne banke, da bo nekaj tega prišlo, in znaki so, da prihaja tudi sem. Ob vseh težavah, ki jih predstavlja zdaj padec vrednosti rublja in nihanje pri izvajanju investicij na osnovi evropskih sredstev, si vendarle lahko obetamo gospodarsko rast in postopno izboljšanje javnofinančnega ravnotežja. Strukturni primanjkljaj, ki smo ga skuhalo z davčnima reformama 2007 in 2012, pa bo treba odpraviti. Deloma smo ga odpravili z dvigom stopnje DDV in z dvigom trošarin, deloma pa bo treba najti vire še za približno tretjino tistih 900 oziroma potem je bilo še 170 dodatnih. Tretjina nam še ostane, in jaz pričakujem, da bomo to v naslednjih letih rešili, in to na strani prihodkov, ker tam je nastalo, in v gospodarstvu, ki deluje na ravni postindustrijske družbe in terja močan kvartarni sektor, močno šolstvo, močno zdravstvo, močno kulturo, znanost in varnost. V takem gospodarstvu pač ne moreš imeti zelo nizkih davkov, to je primerno za kolonije.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospa Suzana Lep Šimenko. Pripravi naj se gospa Ljudmila Novak.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoča. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovana državna sekretarka!

Bom začela kar tako: javne finance v Sloveniji niso uravnotežene, smo izjemno visoko zadolžena država. Javni dolg po zadnjih podatkih znaša okoli 82 % bruto domačega proizvoda. Morda bi kdo rekel, da glede na povprečje javnega dolga, zadolženosti Evropske unije ali katere izmed članic Evropske unije to ni veliko, vendar ne smemo pozabiti tega, da je bil javni dolg konec leta 2008 22 % bruto domačega proizvoda. In kaj je tu zaskrbljujoče? Zaskrbljujoč je hiter trend naraščanja javnega dolga in pa tudi samo dejstvo, ali smo ta javni dolg sploh sposobni odplačati. Sama ekonomska moč v Sloveniji namreč ni dobra in zato je upravičeno, da smo glede tega zaskrbljeni. Če se vrnem na leto 2007, takrat smo imeli celo proračunski presežek v višini 0,5 % bruto domačega proizvoda. V letu 2008 je bil proračunski primanjkljaj, lahko bi temu rekli zmeren – 1,9 % bruto domačega proizvoda. Po letu 2008 pa je žal zmeraj znašal nad 3 % bruto domačega proizvoda. Torej nad dovoljeno mejo 3 %. V letu 2013 celo 14,7 %, kar je seveda posledica tako imenovane sanacije bančnega sistema, ki pa vemo, kako deluje danes. V letu 2014 se ocenjuje, da bo primanjkljaj nekje 1,2 milijardi evrov, kar bo znašalo 4,3 % bruto domačega proizvoda. Ponovno visoko nad ciljem, ki ga imamo zapisanega v programu stabilnosti. Kot nam je poznano, je Slovenija od

leta 2009 v postopku presežnega primanjkljaja in moramo po priporočilih Sveta Evropske unije ta proračunski primanjkljaj spraviti pod 3 % bruto domačega proizvoda. Zaradi izjemno visoke zadolženosti moramo letno, to, kar je že bilo omenjeno s strani kolega Tonina, za obresti namenjati skoraj 1,1 milijardo evrov. To je skoraj 13 % vseh prihodkov, ki jih dobimo v proračun. Da si boste mogoče vi tukaj ali pa državljanke in državljani pred televizijskimi zasloni to lažje predstavljali, to je približno toliko, kot če bi od neto plače 770 evrov moral dati mesečno za obresti 100 evrov. Najete kredite moramo vrniti, z obrestmi seveda, in prav bi bilo, da breme tega neodgovornega ravnanja politike ni na državljankah in državljanih. In tudi ni na gospodarstvu. Žal pa se v zadnjih tednih dogaja prav to – s ponovnim dvigovanjem davkov. Zaradi prepreditve tega brezglavega zadolževanja in s tem prenašanja bremena krize na gospodarstvo, na državljanke in državljane ter predvsem na generacije za nami je nujno, da imamo pravila za izvedbo fiskalnega pravila čim bolj jasno in nedvoumno zapisana. Nobena vlada si več ne sme jemati pravice, da lahko zapravi več, kot ustvari. In to, da zapravimo več, kot ustvarimo, da se ta razkorak med zapravljenim in ustvarjenim celo povečuje, nas iz meseca v mesec stane več. Največ pa bo to stalo naše otroke, ki jih je pa ravno zaradi negotove prihodnosti Slovenije vedno manj. Kot vemo, se od leta 2011 nataliteta ponovno zmanjšuje. Ravno zaradi tega je konec meseca maja Državni zbor v ustavo dodal določbo, da mora biti proračun Republike Slovenije srednjeročno izravnano, brez zadolževanja. Izvedbeni zakon o fiskalnem pravilu bi moral biti sprejet do konca novembra 2013. A glede na to, da danes o njem tukaj govorimo, je več kot očitno, da ga še zmeraj nismo sprejeli. Zamujanje s sprejetjem tega izvedbenega zakona prejšnje vlade pa tudi za trenutno vlado pomeni težjo prilagoditev na sam začetek veljavnosti ustavne določbe v letu 2015.

Osebnost se mi zakon o fiskalnem pravilu, ki je danes pred nami, zdi izjemno dober. Pa bom navedla dva ključna razloga. Prvi je ta, ker vsebuje formulo, ki zelo jasno določa izračun zgornje meje izdatkov države. In kot drugo je to, da jasno definira v katerih izjemnih okoliščinah pa lahko država odstopa od načela srednjeročne uravnoteženosti javnih financ. In to je takrat, kadar pride do znatnega poslabšanja gospodarskih razmer, in tukaj je ponovno definirano, kdaj je to, kadar je realno krčenje gospodarstva v posameznem letu več kot 3 %, drugi primer pa je, kadar pride do naravnih in drugih nesreč. Namen tega ustavnega pravila je, da se prepreči nenehno naraščanje zadolževanja države. Zato se mi resnično zdi prav, da ta zakon čim prej sprejmemo. In verjemite, to je resnično dober zakon. Kakor koli v Sloveniji je več kot očitno, da nismo sposobni imeti zakona, ki bi bil preveč mlahav. Rabimo konkretne ukrepe in konkretne stvari zapisane v

zakonu. Isto velja za ta zakon o fiskalnem pravilu. Hvala.

PODPREDSNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima gospa Ljudmila Novak, pripravi naj se gospod Andrej Čuš.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovani, lepo pozdravljeni!

Ustava je najvišji pravni akt, sprejet z dvotretjinsko večino. To pa pomeni, da je bilo ob sprejetju doseženo visoko soglasje. Tako smo se maja 2013 z visoko podporo sporazumeli, da bomo fiskalno pravilo zapisali v ustavo. In smo to tudi storili. Zakaj? Ker je to dobro za nas in za našo državo. Če je nekaj dobro in prav, pa še z ustavo določena obveza, zakaj potem nismo sposobni, da se tega tudi držimo? Seveda pa bi morali v izpolnjevanje te zaveze vložiti malo več navora in malo več odrekovanja. Tega pa očitno nismo sposobni narediti, ker se še premalo zavedamo posledic tega pogubnega odlašanja in zadolževanja.

Vsi vemo, kako hitro je v zadnjem letu naraščala zadolženost države in da zaenkrat nimamo rešitev, kako to naraščanje zaustaviti oziroma trend obrniti v nasprotno smer. Če se izrazim s primerom iz kmetijske ekonomike, bi lahko rekli, da kupujemo drago seme, ki ga potem pojemo, namesto da bi ga posejali in razmnožili. Tako tudi naše zadolževanje sproti pojemo oziroma porabimo za tekoče potrebe, namesto da bi ga vlagali v spodbujanje gospodarstva, nova delovna mesta in v tiste panoge, kjer imamo še rezerve, kot na primer turizem. Hkrati pa brez racionalizacije in odrekovanja ne bo šlo. Ne moremo več prihraniti za odplačilo dolgov in se hkrati tudi dnevno zadolževati. Fiskalno pravilo smo zapisali v ustavo, izvedbenega zakona nismo sprejeli v šestih mesecih, pač pa bo tukaj kmalu maj in s tem dve leti. Zaradi tega smo v Novi Sloveniji nezaupljivi tudi do te vlade ali katere koli naslednje vlade in se bojimo, da se ne bo držala obvez. Žal večina vlad podleže vsakodnevnim pritiskom zainteresiranih skupin, ki se borijo za ohranitev standardov in statusa, ki pa jih več ne moremo plačevati.

Fiskalno pravilo je škodljivo, pravi mladi Luka Mesec iz Združene levice. Kaj bi šele bilo, če tega pravila sploh ne bi bilo! Ali se z nenehnim zadolževanjem res lahko izkopljemo iz težav? Samo z bankrotom države in morebitnim odpisom dolgov v najbolj idealnem primeru. Vmes pa revščina in kaos. Do eksodusa mladih je prišlo zaradi tega, ker so države predlogo odlašale z ukrepi in so se samo zadolževale in trošile. Za okrevanje so bili nujni drastični ukrepi, da se sedaj kaže izboljšanje. Nekatere države so to storile, na primer Irska in tudi Latvija pa še katera druga, in se že kaže izboljšanje. Gospodarska aktivnost se zmanjšuje, zmanjšanje brezposelnosti pa je zgolj navidezno zaradi subvencioniranih programov zaposlovanja ki pa ne prinašajo

trajnih rešitev. Za zadovoljevanje državnih potreb nalagamo gospodarstvu nove davščine, s tem pa mnoge preženemo s podjetjem vred v tujino, potencialne vlagatelje v nova delovna mesta pa v druge države. Zakaj? Ker se tam politika zaveda, da je gospodarstvo tisto, ki plačuje davke, da lahko država zadovoljuje svoje potrebe.

Prav zaradi tega je treba v zakon zapisati bolj natančno in striktno pravilo, kako in kdaj bomo izravnali naš proračun. Seveda je to trenutno lahko boleče, je pa zdravilno, za kar bi prav tako lahko vzeli kakšen primer iz vsakdanjega življenja ali celo iz medicine. Včasih je treba tudi zarezati, da boli, če hočemo ozdravitve. Zavedam se, da ni mogoče samo jemati, predvsem pa ne tistim, ki že tako ničesar nimajo. Pač pa predvsem ustvarjati pogoje za reforme, hitrejše zaposlovanje, odpravljati birokratske ovire, spremeniti delovnopravno zakonodajo, ki bo omogočala bolj fleksibilno zaposlovanje, ker bomo potem imeli več in ne manj zaposlenih. Postaviti si moramo samoomejitve in izpeljati reforme. Veselim se tistih časov, ko bo, bom spet omenila, Luka Mesec predsednik vlade in bo levica vladala in bomo samo zapravljali in se lepo imeli. Žal pa verjetno ne dolgo časa, potem se nam lahko zgodi to, kar se nam je že zgodilo s prejšnjo državo. Pa naj se malo pošalim, potem bomo pa naročili kakšno vesoljsko ladjo in odšli na mesec, morda pa tam veljajo drugačni pogoji kot v vsakdanjem življenju.

Ta zakon bom podprla, ker je to dobro za ozdravitev slovenskih financ. Seveda ob konkretnih in spodbudnih ukrepih za krepitev gospodarstva.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima Andrej Čuš, pripravi naj se gospod Uroš Prikl.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala lepa, gospa predsedujoča. Spoštovani predstavniki ministrstva, kolegice in kolegi!

Mislím, da je bilo približno leto in pol nazaj, ko je še prejšnji Državni zbor sprejel spremembe ustave, kjer se je sprejela določba, da mora biti proračun izravnán brez zadolževanja. Sicer je zadolževanje možno v nekaterih izjemah in okoliščinah, ki pa so žal v Sloveniji postale že precej vsakdanje. Žal se je vlada Mira Cerarja odločila, da ne bo podprla predloga Slovenske demokratske stranke, saj je tudi minister večkrat tudi danes priznal, da vlada ni sposobna uravnotežiti proračuna, saj imamo ogromno finančnih obveznosti tako doma kot do tujine. Malo me tudi žalosti, počasi bo sto dni vlade Mira Cerarja in do danes nisem videl nobenega konkretnega systemskega zakona. To priznavate tudi poslanci koalicije. Vse je interventno, vse je na horuk po nujnih postopkih, čeprav na deklarativni ravni pa predvsem ugotavljate. In tudi te ugotovitve so res tako pametne, kot da bi danes ugotovili, da je zemlja

okrogla. Res. In ljudje so razočarani, smo razočarani. Problem zadolževanja se je začel v letu 2009 oziroma proti koncu leta 2008, ko takrat vlada Boruta Pahorja ni znala primerno odgovoriti na krizo, v katero je padla Slovenija, Evropa, tudi svet. In treba je priznati, marsikje so bili problemi in marsikje tudi kdo ni primerno odreagirál. Žal pa se nismo zgledovali po tistih, ki so reagirali primerno, in danes sploh ne vedo več, kaj je kriza, ampak si jemljemo za vzgled države, ki so bolj na repih razvitosti. Zadolžili smo se v šestih letih z 8 na 30 milijard evrov. To je po mojem edini protikrizni ukrep, ki so ga v Državni zbor ali pa v politiko privedle leve vlade v Republiki Sloveniji. In do danes nismo imeli niti enega strukturnega ukrepa, ampak samo zadolževanje na račun ohranjanja trenutnega stanja in financiranja brezidejnih politik vlade Mira Cerarja. In veste, kdo bo poraženec tega stanja? Poraženci bodo predvsem mladi in pa rodovi, ki šele prihajajo. Novorojenec, ko pride na svet, ima 14 tisoč evrov dolga. Glede na to, da ta bremena rastejo iz dneva v dan, saj smo lahko ponosni, kako se včasih poceni zadolžimo, bo vedno slabše, in naša prihodnost v državi bo vse slabša. Zato se ogromno mladih raje odloči, da gredo v tujino. In žal je tako.

Povedal bi tudi, da vsaka leva vlada, ki se je do sedaj zadolževala, predvsem vlada Alenke Bratušek je imela za uspeh, kako poceni se zadolžujemo, kako so obrestne mere padle. Pri tem pa nismo bili sposobni niti pogledati na svetovne finančne trge, recimo, Hrvaško, ki se je zadolževala še ceneje kot mi. Mi smo se zadolževali dražje kot Čile, Bocvana, Hrvaška, in za to se verjetno nismo borili oziroma se niso borili naši starši.

Stanje v proračunu je alarmantno. Eno milijardo letno namenimo samo za odplačilo obresti. In to stanje prav kliče po rešitvah in konkretnih ukrepih, strukturnih reformah, ampak mislim, da temu ne bo tako. Kje so sedaj morala, etika, nova politika, ki so jo ljudje tako podprli, ko pa nasprotujete temu, da bi samo izvršili ustavo? Smo v neustavnem stanju in, ne vem, že drugič boste verjetno glasovali v tem mandatu proti ustavi. In če so to nova politika in novi standardi me prav skrbi, kakšen zgled dajete sovrstnikom in vsem tistim, ki nas gledajo.

Dovolite mi, da ob koncu razprave citiram bivšega ministra dr. Šušteršiča, ki je po mojem mnenju eden boljših finančnih strokovnjakov v državi in bi si tudi lahko prebrali kakšno njegovo mnenje, on pravi: "Vladni predlog je v nasprotju z ustavnimi določbami in pogosto tudi nima prave ekonomske logike. Bolj kot na slovenski ustavi temelji na evropskem paktu za stabilnost in rast. Čeprav smo pakt tudi sami sprejeli, to še ne pomeni, da je v ustavi nadrejen. Zato bi bilo najbolj pametno, če bi vlada svoj predlog umaknila in poskušala potrebno politično soglasje doseči z dopolnjevanjem poslanskega predloga SDS."

Spoštovani poslanci koalicije, apeliram na vas, ne samo da ste v Državnem zboru, da

sedite in gledate v zrak, mogoče rešujete kakšno križanko, ampak dajte vsaj obrazložiti, zakaj boste glasovali proti načelom, ki ste jih tako zagovarjali v volilni kampanji. Upi volivcev po novi bolj etični politiki so se kmalu razbili na čereh slovenske politične realnosti. Spet je zavladalo razočaranje.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospod Uroš Prikl, pripravi naj se gospa Maruša Škopac.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Podpredsednica, najlepša hvala.

Jaz bom morda malo nenavadno začel svojo razpravo. Nisem prepričan, da je uvedba fiskalnega pravila najboljša rešitev. Res nisem prepričan. Ampak mislim, da to sedaj ni bistvenega pomena. Vedeti je treba, da se je pred dvema letoma politika za to odločila praktično enotno oziroma z veliko večino glasov za. In to je danes dejstvo. Zakaj ste se odločili za to? Verjetno zato, ker dokler je bilo na deklarativni ravni soglasje, da bomo skrbeli za srednjeročno in dolgoročno vzdržnost javnih financ, na nek način ni bilo učinka in smo tonili vse globlje in smo se še bolj zadolževali in s tem delali dolg naslednjim generacijam. Dejstvo je, ustava je spremenjena, obligacija je, da moramo sprejeti ustavni zakon, torej zakon o fiskalnem pravilu. Meni je zelo žal, da ni sprejet že v tem trenutku. Smo na nek način v neustavnosti. Ampak moje trdno prepričanje tudi je, da je treba pripraviti takšnega, ne da bo dosegel samo tistih 60 glasov, dvotretjinsko večino, po možnosti večino vseh poslancev, 90. In zato moramo enostavno strniti vrste.

Jaz moram povedati iskreno, da tega predloga ne bom podprl. Pa ne zato, ker je predlagatelj opozicijska stranka SDS, to sploh ni za mene bistveno. Meni se zdi bistveno to, prej ste nekateri dajali primerjave, da je ta predlog zakona bolj papeški od papeža. Jaz tu ne bi presvetlega omenjal, ampak zdi se mi, da je vendarle bolj rigorozen, kot pa naj bil. Jaz mislim, da tistih 0,5 %, ki še dopušča del fiskalnega salda, je to v tem trenutku zelo, zelo pomembno, da ne gremo, jaz bom temu rekel, tako na nož in s tem prizadenemo nekatere pravice socialno najbolj ogroženih.

Ko sem predstavljal stališče Poslanske skupine DeSUS do tega predloga, sem tudi povedal, da če se ta zakon podpre, potem je rezervni torej medgeneracijski sklad, ki bo skrbel, verjamem, da bo v kratkem zaživel in skrbel za vzdržnost pokojnin in za manjšo obremenitev proračuna, mrtev. Ta sklad je potem mrtev, ga je nemogoče formirati.

Moje trdno prepričanje je, da je zakon, ki ga predlaga Vlada, boljši od tega zakona predvsem iz tega razloga, ker je manj restriktiven na samem začetku in gre v tisto postopnost, da se v srednjeročnem obdobju javne finance stabilizirajo, če hočete normalizirajo, in da dosega ta država neko

blaginjo na dolgi rok. Jaz mislim, da je to bistvenega pomena, in mislim, da drži tudi dejstvo, da je Vlada naredila vse potrebno. Jaz verjamem, da je tudi vsem poslanskim skupinam, koalicijskim zagotovo je, ker sem sodeloval in bil zraven, verjamem da tudi opozicijskim, predstavila rešitve tega zakona, zelo nazorno, primerjava vašega predloga zakona in tega, ki ga je Vlada pripravila. In mene je ta vladni zakon seveda prepričal. Bom glasoval zanj in ne za tega. Jaz upam, da sem bil zadosti nazoren, zadosti plastičen, zakaj je temu tako. Ne bi rad, to vedno znova poudarjam, v trenutkih ko na nek način vsi plačujemo ceno, pa si bom dovolil reči, nekaterih minulih zavoženih odločitev, pa me v tem trenutku sploh ne zanima, kdo je te zavožene odločitve sprejemal. Mislim, da v tem trenutku zategovanja pasu tisti, ki so kakšen milimeter nad, predvsem pa tisti, ki so pod mejo socialne izključenosti, pa ne smejo plačevati cene nastale situacije. In to je pglavitni razlog, da bom podprl zakon Vlade in ne vašega. Ob tem izražam svoje upanje, željo, hotenje, da vendarle stopimo skupaj in v največjem možnem številu dosežemo neko soglasje. Kot rečeno, žalosti me, da v tem trenutku še ni ta zakon sprejet, ampak ne nazadnje, za nekaj dni ali pa kakšen teden pa se mi zdi, da pri pravih odločitvah pa vendarle ne gre hiteti in se ne gre prenačiti. Najlepša hvala.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospa Maruša Škopac, pripravi naj se gospod dr. Vinko Gorenak.

MARUŠA ŠKOPAC (PS SMC): V Poslanski skupini SMC predlaganega zakona o fiskalnem pravilu ne bomo podprli, saj pretirano omejuje možnost oblikovanja fiskalne politike. Poleg tega pa SDS v predvolilnem programu govori o zlategem fiskalnem pravilu, ki pa za razliko od predlaganega pravila omogoča zadolževanje za investicije.

Predlagano fiskalno pravilo omejuje zadolževanje tako v slabih kot v dobrih časih. Tako imenovana švicarska formula, ki jo zasleduje predlog zakona, ni primerna za Slovenijo, državo brez lastne monetarne politike, ki je poleg fiskalne politike drugi ključni instrument za uravnavanje šokov v gospodarstvu. Uporaba te formule v veliki meri zožuje možnost vodenja proticiklične in protiškokovne fiskalne politike, kot to dopuščajo omejitve pakta za stabilnost in rast.

Predlagano fiskalno pravilo je ostrejšje od zavez Republike Slovenije, ki so bile sprejete z ratifikacijo o fiskalnem paktu, ki nadalje določa najnižjo raven strukturnega primanjkljaj na ravni -1 % bruto družbenega proizvoda. Predlog zakona, ki je pred nami, po drugi strani zahteva strukturno uravnoveženost proračuna, kar bi pomenilo večje zmanjšanje javne porabe ali pa trajni dvig davkov v višini 1 % bruto družbenega proizvoda. Strukturna uravnoveženost je tudi

sicer naš trenutni srednjeročni cilj, ki ga je postavila Evropska komisija, vendar pa se ta lahko zniža, ko bo Slovenija izvedla strukturne ukrepe, ki bodo izboljšali dolgoročno vzdržljivost javnih financ. Predlog zakona je tudi strožji od zahtev Evropske komisije. Onemogoča namreč spodbujanje gospodarstva v obdobju padcev gospodarske rasti, ko je padec gospodarske rasti nižji od 3 % bruto družbenega proizvoda, in tako pogloblja bodoče krize. Je tudi ostrejši od vseh fiskalnih pravil v vsej zgodovini evrske unije.

V Paktu stabilnosti in rasti je tako določeno, da so izjemne okoliščine opredeljene kot padec bruto družbenega proizvoda na letni ravni v višini 2 % ali pa kot akumuliran upad proizvodnje med daljšim obdobjem negativne rasti bruto družbenega proizvoda. V predlogu, ki ga obravnavamo danes, pa so izjemne okoliščine določene precej strožje, in sicer kot znatno poslabšanje gospodarskih razmer, ki je opredeljeno kot krčenje gospodarstva v posameznem letu v višini več kot 3 %.

10. junija letos je mednarodni denarni sklad podal opozorilo, da je fiskalno pravilo, ki ga določa Evropska komisija in katerega želi SDS trajno uzakoniti v še ostrejši obliki, napačno zastavljeno. Po mnenju strokovnjakov mednarodnega denarnega sklada imajo namreč pravila Evropske unije, ki določajo zmanjševanje proračunskega primanjkljaja držav članic, za posledico zmanjšanje javnih investicij, povečanje procikličnosti in s tem podaljšujejo recesije. Mednarodni denarni sklad je tako dokazal, da so takšna fiskalna pravila škodljiva. Zato je Vlada pripravila in v Državni zbor že poslala svoj predlog fiskalnega pravila, ki je pripravljen skladno s prejetimi mednarodnimi zavezami.

V stranki SMC zaradi vsega navedenega predlaganega zakona o fiskalnem pravilu ne bomo podprli.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ:
Besedo ima gospod mag. Branko Grims, pripravi naj se Branko Zorman.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala za besedo.

Prav zanimivo je poslušati, kakšen odnos ima koalicija do slovenske ustave. Potem marsikatero glasovanje v Državnem zboru, tudi kakšno zavestno kršenje človekovih pravic postane razumljivo, kot da je ustava nekaj, kar je tam napisano, potem pa malo spoštujemo ali pa ne spoštujemo, če nam ne paše. Veste, tako pač to ne gre. Prva in edina zaveza, ki jo imamo kot zakonodajalci, je zaveza slovenski ustavi, šele potem pridejo vsi drugi mednarodni in ostali akti, ki jih je treba upoštevati. Če komu ustava ni všeč, lahko tudi ustavo spremeni, ampak potem za to tudi prevzame odgovornost. Dokler pa je ustava takšna, kot je, pa jo je treba spoštovati. In kaj je bistvo zgodbe, o kateri danes govorimo? Povedati jo je mogoče na en način, ki

bo razumljiv vsakemu državljanu in vsaki državljanke. Pot v pekel je tlakovana z dobrimi nameni, pravi en star slovenski pregovor. Jaz ne dvomim, da ko je gospod Pahor некоč prevzemal, konec leta 2008, vlado, da je imel najboljše namene. Ampak kaj so naredili? Takrat se je že v mednarodnem prostoru do konca zaostрила kriza, in ta je seveda začela vplivati tudi na Slovenijo. Očitno je bilo, to je bilo takrat očitno vsakemu trotu, da se bodo zmanjšali prilivi. To so kazali že tudi vsi ekonomski kazalci. Ampak kaj je pa naredila Pahorjeva vlada? Rebalans, v katerem je sicer priznala, da bodo nižji prilivi, hkrati pa povečala porabo za skoraj milijardo evrov, češ, da je treba dati vsem vse na kredit. In tako se je začelo. Od osamosvojitve do Pahorjeve vlade je bila zadolženost Slovenije skupaj s tistim, kar smo podedovali od rajnega Juge, dobrih 7 milijard evrov. Še nekoliko zmanjšala se je ta zadolžitev v času od 2004–2008, v času vlade Janeza Janše. Potem pa je narasla na norih 30 milijard evrov, kolikor znaša zdaj. To se pravi, samo dve vladi tranzicijske levice, Pahorjeva in pa Alenke Bratušek, sta zadolžili to ubogo Slovenijo za več kot 20 milijard neto novih dolgov. In kakšno je danes stanje v Sloveniji? Vsak otrok, ko se rodi, mu tranzicijska levica v zibelko notri za darilo da več kot 14 tisoč evrov dolga. Po domače rečeno, tranzicijski levičarji so temu ubogemu dojenčku, ki veselo kobaca in se veseli življenja, zagonili en avto v steno, pa ga zažgali, tako da ga nikoli več ne bo mogel voziti. Ampak plačal ga pa bo. Ali pa če želite z vidika ene povprečne slovenske štiričlanske družine. Tranzicijska levica vsaki družini izroči dolg 56 tisoč evrov neto. To je danes ena hišica v Beli krajini ali pa Prekmurju, majhna luštna hišica, ki jo je tranzicijska levica zažgala, razstrelila, sesula in ta družina nikoli ne bo v njej živela. Ampak plačala jo pa bo. In kar je najbolj noro, očitno hoče ta vrla tranzicijska levica še kar naprej voditi isto politiko. Novi dolgovi, novi dolgovi, nadgrajujemo nove dolgove z naslednjimi dolgovi. To pač tako ne gre. V modernem svetu to tako ne gre, in to vi veste. In ta račun zdaj že prihaja. Danes praktično ni več manevrskega prostora v proračunu, ker obresti že požrejo vse, kar je na razpolago. In še huje bo. Ampak to se hoče nadgraditi, da se bo delal vtis, kako se razvijamo, še z novimi zadolževanji. In tukaj je en temeljni problem. Še celo v času prejšnje vlade, pa kakorkoli smo kritični do nje, v času njenega zadnjega konca smo se vendarle začeli pogovarjati, iskati konsenz o fiskalnem pravilu, o tem, da naslednjim rodovom ni dopustno pod nobenih pogojem prepuščati plačil za lastno ravnanje, jih spravljati v dolgove, ker je to uničujoče za gospodarstvo, za državo kot celoto. In kar je najhuje – tudi za njeno suverenost ter blaginjo ljudi. Takrat so bila pogajanja, tudi sam sem bil na njih, kjer smo dosegli soglasje o vsakem stavku zakona o fiskalnem pravilu. O vsakem stavku. Čisto vsi prisotni so se strinjali. Vsak stavek smo toliko časa brusili. In ko je bilo

treba to sprejeti, je takrat gospa Bratušek rekla: "Veste, mi pa tega ne bomo podprli."

In tako so se zadeve zaustavile. Kasneje pod pritiskom Nemčije, je treba direktno povedati, smo se še enkrat premislili, in smo vendarle fiskalno pravilo zapisali v ustavo. Treba je samo še sprejeti izvedbeni zakon, seveda skladen z ustavo. In tak je danes pred nami. Zopet plod pogajanj in konsenza političnih strank še v prejšnjem mandatu. Ampak o tem konsenzu danes pa ni več nobenega sledu. Reče se: "Ja, veste, ustava velja ali pa ne velja, to nas niti ne zanima, malo je čudno napisana, ne bomo tega se šli, bomo upoštevali, kaj sicer piše v enih drugih aktih Evropske unije, ker nam bolj pašejo." Tako približno je danes razprava koalicije tukaj. Ta zakon, ki je pred nami, je ustrezen in je brez dvoma skladen z ustavo. Lahko ga sprejmete, lahko ga še kakorkoli izboljšate. Ampak nedopustno pa je reči, da mi smo že pripravili nekaj boljšega, če vam še dr. Janez Šušteršič zelo jasno napiše, da je s svojim zakonom storila vlada samo to, da poskuša prelisičiti slovensko ustavo. Te pravice, gospe in gospodje, pa nima nihče. In zaradi tega je vredno podpreti ta zakon. Ne zaradi vas, ne zaradi nas, ampak zaradi vseh in zaradi naslednjih rodov. Zato ker vsak dober gospodar ve, da lahko porabi samo toliko na dolgi rok, kolikor tudi v resnici ustvari. In to je bistvo našega zakona.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospod Branko Zorman, pripravi naj se dr. Vinko Gorenak.

BRANKO ZORMAN (PS SMC): Predsedujoča, hvala za besedo. Spoštovani kolegi, spoštovani predstavniki Vlade.

S Predlogom zakona o fiskalnem pravilu, predlaganega s strani SDS, se seveda ne strinjam. Ne strinjam se pa iz več razlogov. Pa ne zato, ker je že pripravljen in vložen vladni predlog zakona o fiskalnem pravilu, ampak ker ta vaš predlog v določenih vsebinah ni najbolj, kako bi rekel, primeren ali pa moder. Ko je Slovenija sprejela evro, mi neke lastne denarne politike v bistvu nimamo več. In vse, kar nam je še ostalo od orodij, s katerimi lahko vodimo proticiklično ekonomsko politiko oziroma se v določenih gospodarskih situacijah prilagajamo, je fiskalna politika. Ta vaš predlog fiskalnega zakona pa v bistvu onemogoča, glede na trenutno zadolženost države, ki vemo, da je skoraj 80 % BDP, kakršne koli manevre ali v dobrih ali pa v slabih časih. Ta švicarska formula že danes večkrat omenjena, smo ugotovili, da je ne uporablja razen Švice nobena država. To verjetno ni slučaj. Švicarska formula je verjetno primerne za države, ki imajo ob fiskalni tudi lastno denarno politiko. Kot rečeno pa Slovenija lastne denarne politike od trenutka, ko je vstopila v evro območje, nima. Poleg tega so določbe v tem vašem zakonu strožje, kot so od nas zahtevane. Skratka, bolj stroge od omejitev,

ki pa so sprejete v okviru EU. V tej tako imenovani švicarski formuli smo že ugotovili, da je ta potencialni obseg BDP težko izračunati, ker se lahko na podlagi nekih preteklih napačnih izračunov oziroma ob spremembi nekih pogojev lahko ti kriteriji bistveno spremenijo in potem tudi ta formula izkaže bistveno drugačen rezultat. To pomeni, da bi Vlada lahko v določenem trenutku, kljub temu da je sprejemala proračun, v neki kasnejši fazi tekom leta padla v položaj, ko bi dejansko to fiskalno pravilo kršila, ker so se pač določene okoliščine spremenile.

Hkrati bi povedal še mogoče to, ker danes ni bilo izpostavljeno, da v tem vašem predlogu fiskalnega pravila je neko določilo, ki govori o zadolžitvi države nad in pod 45 % BDP. Glede na to, da vemo, kako je Slovenija zadolžena danes, in vemo, da se država ne bi smela več zadolževati, to je jasno, bomo, da bomo prišli s teh 80 % BDP zadolžitve na 45 %, ko se po vašem zakonu pa sprostijo določena orodja, mi potrebovali po moji oceni, ne vem, ampak verjetno vsaj deset let. To pomeni, da deset let določeni proračunski uporabniki oziroma enote države ne bi mogle razpolagati z določenim delom svojih prihodkov. Pa bom ilustriral. Dokler se ne pride pod ta drugi kriterij, to se pravi po vašem pod 45 % BDP zadolžitve države, bi občine v primeru prodaje nekega državnega premoženja morale te kupnine namenjati izključno za zmanjševanje dolga države. To se pravi za odplačilo dolga, glavnice in obresti.

Ista zgodba, kar je pa mogoče še bolj s stališča občin nenavadno, če je občina ustvarila nek presežek in ga je prenesla v naslednje leto za neko planirano investicijo, v skladu z vašim predlogom zakona o fiskalnem pravilu to več ne bi bilo mogoče, ampak bi ta presežek moral iti takoj za odplačilo dolga, to se pravi za zmanjševanje dolga, za zmanjšanje glavnice in za plačilo obresti. To pomeni, da se bistveno omejuje neka svoboda oziroma nek logičen manevrski prostor, ki ga določeni akterji v tej državi morajo imeti.

Iz tega razloga v naši stranki in tudi osebno nasprotujemo nadaljnji obravnavi tega predloga zakona. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima dr. Vinko Gorenak, pripravi nas je gospa Marija Bačič.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Včasih imam občutek, da poslušam bralne vaje. Bralne vaje ima lahko kdo tudi doma, pa se gleda v špegel, pa je potem isto, kot če to tukaj pove, ampak to ni bil moj namen. Moram reči, da sem bil izjemno presenečen, ko sem poslušal gospoda Mesca. Postal me je hudo strah. Mislim, da bi morali zaprositi policijo za varovanje. Tako velike količine znanja v eni glavi, pa veste, da ne smemo spustiti iz te države. Ampak potem sem pa videl, da bere. Tako da me je nehalo biti strah.

H gospodu Križaniču bi se rad tudi obrnil, ki je spet povedal tisto, kar ga vedno skušam dopolniti, pa ga bom še enkrat. Govoril je o tem, kakšne zadolžitve so bile med leti 2004–2008. Seveda Janševa vlada. Gospod Križanič bi lahko, pa mislim, da ve, ampak zavaja, vedel, da njegov pralni stroj ali pa moj televizor, o njem ne odloča vlada, če jaz vzamem kredit ali pa on. Torej vlada ne odloča o kreditih, za katere se zadolžijo firme, itn. In tega ne morete naprtiti Vladi, gospod Križanič. Sicer pa, poglejte, fiskalno pravilo, zlato pravilo, jaz ne vem, kaj si mislijo preprosti ljudje, ki nas gledajo, zato bom jaz skušal povedati tako, da bodo razumeli preprosti ljudje. Ti so pomembni po mojem mnenju. Vsak kmet natanko ve, kaj mora biti decembra v kaščah. Toliko tega, toliko tistega, toliko onega. Spomladi pa mu mora ostati toliko, da bo lahko še posejal, da bo lahko v jeseni spet spravil v kašče.

Gospe in gospodje, to je vsa modrost. To je vsa modrost. Država torej lahko porabi toliko, kolikor ima. In nič več. Mi pa že šesto ali sedmo leto jemo z veliko žlico na račun tistih, ki jih še na svetu ni. Ko vas poslušam, kako je vaš predlog zakona, ki bo prišel, boljši od našega. Poglejte, – v čem je vaš predlog zakona boljši od našega? Šušteršič, ki mu ne morete reči, da je kakšen član SDS, ekonomist z doktoratom, pravi, da se vlada izogiba fiskalnemu pravilu, in da to, kar vi predlagate, je poizkus kako bi obšli ustavo. V nadaljevanju nam točno pove in analizira, jaz imam premalo časa, da bi toliko govoril, on točno pove, da nadzor po vašem zakonu ne bo mogoč. Ja seveda ne, saj ne postavljate nobenih limitov. Kaj pa je srednjeročno obdobje za vas? Pet let, deset let ali pa petdeset let, če ga ne definirate z leti. Torej nadzor ni mogoč. Proračun bo lahko srednjeročno zato neuravnotežen. Saj konec koncev niti ne poveste, kaj je srednjeročno obdobje v vašem predlogu. Ali je to sto let ali kaj? Naprej pravi, da se bo zato zadolženost države lahko povečevala še naprej. Kar je seveda spet res. In proračun s tem ne bo blažil gospodarskih kriz – kar bi bil pa namen tega pravila. Šušteršič pravi celo to, da ima vlada na voljo boljši predlog, namreč predlog SDS, kot pravi, nima nobene od naštetih napak. Nima nobene od naštetih napak, ki jih on vam očita. Zato vas poziva, da to umaknete, in da sprejmete ta predlog, ki ga predlagamo mi. Je pa še nekaj. Veste, moder politik, jaz ne morem reči, da jih v vladi ni. Ali pa jih res ni. V koaliciji pa, vsaj v tistem delu, tam na oni strani, tam so že stari mački, vi ste bolj novi, bi lahko se nekaj zavedali, da tudi vi potrebujete dvotretjinsko večino. Tudi vi jo potrebujete. In če bi bili pametni, bi naredili – kaj? Amandmirali, danes pustili ta zakon v drugo branje in ga amandmirali tam, kjer menite, da je treba kaj popraviti. Ne. Tresk bum. Zavrži. Potem bomo tudi mi vašega zavrgli. Kaj boste pa potem? Pa ne bo dvotretjinske večine. Tako se v politiki ne dela. Če je predlagatelj neka stranka, ki je opozicijska,

bi morala biti večina tista, ki bo šla naproti. Jaz se spomnim obdobja 2004–2008, ko sem igral neko vlogo posrednika med Državnim zborom in vlado v podobi državnega sekretarja v kabinetu predsednika vlade. In jaz sem bil veliko več časa v takratni opoziciji kot pa v koaliciji. Veliko več časa. V tisti pisarni tam, ki jo ima vlada na razpolago, smo usklajevali mnoge stvari. Gospe in gospodje, ne boste verjeli, uskladili smo 66 % zakonov v letih 2006, 2007 in 2008. Kriterij, kdaj je bilo pa kaj usklajeno, kdaj ne, je pa bil opozicijski pritisk na gumb "za". Zlasti esdejev, ker pač je bila SD največja. To je modra politika. Samo zavračanje nečesa iz razloga, kjer je pač SDS predlagatelj, je pa politika, ki ni modra, ki je slaba politika. Slabi politiki pa odhajajo po volitvah. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospa Marija Bačič, pripravi naj se gospod Jožef Horvat.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Spoštovana gospa podpredsednica, spoštovani minister, kolegice in kolegi!

V času neugodnih javnofinančnih okoliščinah je vsaka potreba po zagotavljanju uresničevanja pravic posamezne družbene skupine podvržena strogi presoji. V družbi se je vzpostavil občutek, da ocena temelji le še na vplivih na proračun, pa naj bo potreba še tako upravičena. Pobudniki tako praviloma dobijo enoznačne odgovore, ne glede na to, ali odgovarja ministrstvo ali državni organ ali organ lokalne skupnosti. Odgovor je kratek: ni denarja.

Sprejetje zakona v predlagani obliki pa bi ta odgovor zacementiral za nekaj prihodnjih let, saj je način izvedbe uravnovešenosti proračuna glede na mednarodne pogodbe pretiran in preobsežen. Morda v osnovi res sledi skrbi za zdravje javnih financ, a zato zanemari zdravje ljudi in skrb za njihovo blaginjo. Velikokrat je iz vrst predlaganega slišati, da morajo izpolniti določene zaveze, ki so utemeljene v mednarodnih sporazumih. A te ne izključujejo izpolnjevanja zavez, ki jih ima država iz naslova z ustavo varovanih pravic. Niti pogodba o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju v ekonomski in monetarni uniji, kjer je v 3. členu zapisan fiskalni dogovor s fiskalnim pravilom, tega ne izključuje. Sama o presoji izvedba fiskalnega pravila izhajam iz vprašanja, kako bo izvajanje fiskalnega pravila vplivalo na zmožnost zagotavljanja skrbi za ogrožene, ranljive družbene skupine. Njihove podobe so namreč tako kot številne druge skrili za številke v proračunskih postavkah. Izvedbo fiskalnega pravila, kot je predlagana s tem zakonom, zato vidim le še kot dodaten izgovor, da ukrepov, ki bi prispevali k dvigu kakovosti njihovega življenja, ne bo mogoče izvesti. Res je, številni primeri v nebo vpijočih krivic niso bili odpravljeni niti v letih, ko se je cvetenje gospodarstva zrcarilo skozi številke v proračunskih postavkah.

Naj na tem mestu omenim le nekaj najbolj nujnih investicijskih potreb na področju institucionalnega varstva odraslih in otrok s posebnimi potrebami. Center za osebe z motnjo v duševnem razvoju na Debelem rtiču, ptujška šola s prilagojenim programom ali objekt v Stari gori, kjer otroci z zmerno in težjo motno v razvoju živijo v človeka nevrednih razmerah. Predlagani zakon o fiskalnem pravilu s prilagajanjem izdatkov, prihodkov k ureditvi razmer zagotovo ne bi pozitivno prispeval. Vlada kot ključni razlog za nasprotovanje predlogu zakona izpostavlja omejitve fleksibilnosti uporabe fiskalne politike. Za urejanje problematike najbolj ranljivih skupin v družbi pa bi morali vzporedno s sprostitev omejitev fiskalne politike sprostiti predvsem fleksibilnost naših misli. Upam, da nam bo to uspelo ob obravnavi vladnega predloga zakona o fiskalnem pravilu.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospod Jožef Horvat. Pripravi naj se gospa Anja Bah Žibert.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala, gospa podpredsednica. Še enkrat vsem pozdrav tudi s tega mesta!

Nimam veliko časa za vsebinsko razpravo, v glavnem sem svoje stvari povedal, bi pa rad na nekaj opozoril. Kje so razlogi za gospodarsko rast leta 2004? V konjunkturi na naših izvoznih trgih in zaradi lokalnih investicijskih projektov, recimo, tudi zaradi županskih volitev. In kaj vidimo naprej? Slabe napovedi za naše izvozne trge, najslabše z EU, Rusijo, Latinsko Ameriko in tako naprej. In drugo leto županskih volitev ne bo. To so realna dejstva. Kogice in kolegi, predvsem iz koalicije, jaz vas prosim za razmislek, da danes ta zakon spustimo naprej, da mu damo možnost nadaljnje adaptacije, nadaljnjih izboljšav, morda nekega miksa z vladnim zakonom. Ta zakon potrebuje, tudi vladni, 60 glasov. To je ključno. O tem morda danes nismo ali pa smo premalo govorili. Dajmo nekaj narediti za naše ljudi, za naše otroke in za naše vnuke. Če ne bo tu sodelovanja, kot smo ga bili vajeni pravzaprav v prejšnjem mandatu prav pri tem zakonu, ne bo nič ne iz tega zakona in ne iz vladnega zakona. Pa tudi države ne bomo potegnili iz krize.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospa Anja Bah Žibert. Pripravi naj se gospod Tilen Božič.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Spoštovana podpredsednica, hvala za besedo. Spoštovane kogice in kolegi v dvorani, tudi tisti izven nje, in predvsem slovenska javnost!

Meni je žal, da današnja razprava, ki je po mojem mnenju zelo kakovostna, ne nazadnje govorimo o pomembni materiji, nekako ni širša, se pravi, da se je kar nekaj poslanskih kolegov in kolegic odpovedalo razpravi. Menim, da bi bila

lahko še veliko bolj kakovostna, če bi vas pri njej sodelovalo mnogo več.

Ustavni zakon je gotovo zaveza državljanom. Zaveza, da bo država krepila proračunsko disciplino. Zaveza, da se bo država obnašala kot dober gospodar. Očitek ministrstva oziroma Vlade ter tudi v stališčih posameznih poslanskih skupin in posameznih razpravljavcev, da je predlog izvedbenega zakona zahtevnejši v primerjavi z mednarodnimi obveznostmi, je po moje napačno razmišljanje, ni prava pot. Ravno jasne in zavezujoče določbe v predlogu zakona so tisti elementi, ki so jamstvo, da dosežemo zelene cilje, in to je uravnoveženost javnih financ in obnašanje po principu odgovornega gospodarja. Menim, da bi koalicija morala prisluhniti in dejansko pomagati k izboljšanju predlaganega zakona, ne pa da ga enostavno mečete skozi okno. Ne nazadnje predlog, ki ga je pripravila Vlada, je ohlapen, in v bistvu ne sledi zahtevam ustavnega zakona, ki je jasen, a sedaj Vlada z nekimi interpretacijami in manevri želi to spremeniti. Zaveza z ustavnim zakonom je jasna: leta 2015 bi država Slovenija morala imeti uravnovežen proračun. Tega seveda nimamo, a z vašim predlogom izvedbenega zakona se od tega še bolj odmikamo. Ampak v ustavi so datumi jasni in tega ni moč interpretirati po svoje. Sprašujem se tudi, ali pomeni sprejemanje tega zakona zgolj in izključno to, da bomo nekako zadovoljili mednarodnim zahtevam in rekli, da zakon imamo in ni več kršitve ustave.

Menim, da bi morali ta zakon sprejeti izključno zato, da dejansko začnemo v državi urejati finance tako, kot bi morali, in da poskrbimo za naš razvoj in uspešnost družbe. Kvaliteto javnih financ je gotovo najlažje zagotoviti v fazi načrtovanja in predlagani zakon posveča ravno tej fazi pomembno pozornost. Veste, največji problem zadolževanja, ki smo mu bili priča tako pri prejšnji vladi pa tudi pri tej vladi, je, kam pravzaprav ta denar gre. Ta vlada si je izposodila milijardo, milijardo dvesto pa moramo dati za obresti. Se sploh zavedamo, kaj počnemo? Ali je bil denar, ki smo si ga v preteklosti izposodili, res namensko porabljen za systemske rešitve, ki bi omogočale zdravo gospodarstvo in razvoj? Stanje v državi govori, da temu ni tako. Ali morda zaradi zadolževanja državljanji živijo bolje? Ne. Ali smo z zadolževanjem poskrbeli za večjo perspektivnost mlajše generacije? Ne. Ali je kriza za nami? Ne.

Sedaj vas pa sprašujem, kaj bi lahko počeli s to milijardo dvesto, če bi jo danes imeli. Gotovo že na tej seji, ki poteka od ponedeljka, ne bi bilo treba govoriti o tem, ali imamo zadostna sredstva, da saniramo neko cesto, ki omogoča državljanom vez z državo. Ali bi govorili o tem, da je treba obdavčiti študentsko delo in jim še bolj onemogočiti normalno življenje? Ali bi govorili o tem, da je treba jemati sredstva invalidskim organizacijam? Zagotovo ne.

Znano je in povedano je že bilo, da se slovenski novorojenček rodi z velikim bremenom, bremenom dolga, za katerega smo danes odgovorni tudi mi, ne glede na to, kdo ga je sproduciral. In tempo, ki ste si ga zamislili v vašem zakonu, ki ga je pripravila Vlada, tega trenda ne izboljšuje. In naša odgovornost bi bila, da to spremenimo in da v zakonu zapišemo takšne zaveze, ki bodo dejansko to tudi uresničile. Veste, izmikanje odgovornosti z nekimi ohlapnimi zakoni dolgoročno ne bo pomagalo. Enkrat si bo treba naliti čistega vina.

Mislim, da je bilo prej dobro rečeno, da si s Švico nismo oziroma se ne moremo primerjati. Seveda ne, ne moremo se z njo primerjati in še dolgo se ne bomo mogli. Vprašajte pa državljane, kaj bi si želeli. Gotovo bi si želeli švicarskih plač in standarda.

Zato, spoštovani, če ne bomo dejansko sprejemali zakonov, ki bodo zavezujoči in bodo začeli spreminjati stvari na bolje, bomo lahko zgodbi o uspehu za vedno pomahali. Nasvidenje! Nasvidenje, blaginja v tej državi! In to je tista odgovornost, ki jo imamo. Menim, da bi bilo nujno, da ta zakon z vašimi predlogi izboljšamo, nadgradimo, spremenimo, da gre po fazi naprej. Z načinom, da v nekem trenutku rečete, lepo od opozicije, ker je nekaj pripravila, saj če bi bil vaš zakon prvi na mizi, bi pa verjetno o tistem razpravljali. Ampak ta zakon je pred nami, in prav bi bilo, da bi ga skupaj dodelali do te faze, da bi dejansko pomenil korak naprej v stanju v državi. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospod Tilen Božič, pripravi naj se gospod Žan Mahnič.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

Nekajkrat je bilo danes že omenjeno to, nekakšna a priori nasprotovanja. Jaz bi vseeno rekel, da ne gre za a priori nasprotovanja in bom potem tudi nekako razložil oziroma skušal razložiti.

Zdaj v začetku pa toliko. Nekega zgodovinskega pregleda ne bi delal, bi povedal samo, v kakšni situaciji smo trenutno. Dajmo reči, da z zadnjimi ukrepi, ki se dogajajo, pa tudi s tem, ko smo si pogledali, tudi naša poslanska skupina, in se seznanili s stanjem javnih financ v Republiki Sloveniji, smo ugotovili, da bo treba sestopiti z oblakov in da dejansko pri tem sestopu, ko pridemo do tal, gre za vprašanje, koliko trd bo ta pristanek. Pri tej trdoti pristanaka vseeno, vsaj pri nas, vzamemo v obzir, na kakšen način oziroma kako bodo tudi ta pristanek občutili državljani in državljanke Republike Slovenije, zaradi katerih smo tukaj in ki so nam tudi poverili svoje glasove. Kar se tiče z naše strani oziroma če gremo specifično z moje, tu ni nikakršne zlobe ali kakšne zlonamernosti glede vašega predloga. Nikakor. Dejansko ga pozdravljam. Se mi zdi zanimiv in ta predlog je vsekakor dobrodošel. Zakaj? Tudi danes vidimo, da je spodbudil kar nekaj tvorne

razprave. Tu je prišlo do komentarjev tako na vaše rešitve, vmes so se pojavljali tudi komentarji rešitev tega vladnega predloga, kar je vsekakor zelo dobrodošlo. Skozi vse dodelave, ki jih bo treba zdaj v naslednjih mesecih tudi narediti, pa vseeno mislim, da verjetno bomo vladnega dodelovali, bo na koncu treba, tako kot ste rekli vi, pridi do zelo širokega konsenza. Tukaj bo treba dobiti dve tretjini. In za priti do dveh tretjin, so vsekakor vaši predlogi tudi zelo dobrodošli. Izrečene zamisli, izrečene kritike, to bo vsekakor vzeto na znanje, zato ker z vseh strani tukaj hodijo predlogi, ker so neki nameni dobri, da pridemo do ene skupne rešitve.

Dodatno, kar bi stavil, da je pozitivno, korajža velja. To je bil prvi korak, ki je bil narejen, prvi osnutek, in mislim, da je tu logično, da je veliko stvari, ki si jih nekako predstavljamo drugače ali pa bi jih reševali na različne način in jih bomo na koncu dodelali v neko najboljšo možno varianto, ki bo sprejemljiva za najširši krog. Tako da zdaj na prvi pogled, ko sem gledal vaš predlog, kar se mi je zdelo pozitivno, matematična enačba, ki ste jo postavili, je zelo enostavna. Jasna je, mislim, da lahko čisto vsakemu, zgoraj potencialni BDP, se pravi izvzamemo v števcu učinke cikla, gospodarskega cikla, v imenovalcu imamo notri dejanski BDP, to pomnožimo z nekimi prihodki, ki jih država doseže in na ta način dobimo jasno številko. To je tako imenovana švicarska formula, o kateri bi tudi še nekaj več povedal kasneje. Glede zadostitve zahtevam EU, smo ugotovili tukaj že, da kar se tiče teh zahtev, da se presegajo. Kar se tiče pristojnosti Državnega zbora s tem v zvezi, po mojem mnenju v odnosu do sprejemanja oziroma potrjevanja ukrepov, ki naj bi jih dala Vlada, je tudi tu predstavljen zanimiv koncept. Zdaj bi šel pa naprej na nevarnosti in se bom vrnil na prednosti, ker vsaka prednost, če jo pogledamo z več strani, ima lahko nekaj pozitivnega, nekaj negativnega. Tako da prva zadeva, ki je, je ravno ta švicarska formula oziroma rigidnost le-te. Če pogledamo Švico in njihovo monetarno politiko, mislim, da slovenski državljani se še spomnijo, kaj pomeni, da ima država svojo monetarno politiko, še posebej švicarski frank. Tisti, ki so najemali posojila v švicarskih frankih, vedo, kaj se je dogajalo v odnosu od švicarskega franka do našega evra, našega skupnega evra, če rečem tako. In ta njihova svoboda, ki so jo imeli, kaj je za njih pomenila, so jo občutili na nek način tudi na svoji koži. In kadar prihaja do recesije, kadar pridemo v konjunkturo, tudi Slovenija, dokler ni bila na evru, je to zelo s pridom izkoriščala. Zelo pogosto. Mi smo izvozno naravnana ekonomija in velikokrat se je izvoznikom dejansko na ta način pomagalo, ko je takratni tolar padel, da smo bili vsi skupaj nekoliko bolj konkurenčni in na ta način stimulirali izvoz, ki nas je vleklo iz tiste situacije, v kateri smo bili, in nam zagotavljal, dajmo reči, že skoraj nadnaravne stopnje gospodarske rasti, vsaj za neko evroobmočje oziroma območje Evropske unije.

Kar se tiče te ostrine, ki jo zagotavlja švicarska formula, smo v Sloveniji že večkrat bili nekako močni entuziasti oziroma zagovorniki nečesa ostrejšega, se pravi nečesa močnejšega in da bomo mi na določenih področjih vodili oziroma postavili neko merilo drugim, naj se zgledujejo po nas. V določenih primerih je to dobro, v nekateri slabo. Recimo slabo je bilo takrat v primeru duty free shopov, ko smo se jim odrekli, slabo je bilo v tem primeru, ki ga čutimo še zdaj, in to je priklopu občanov na komunalno infrastrukturo, ko smo prišli do tega, da je 50 enot tisti pogoj, ne 2 tisoč, ko se je treba priklopiti na to omrežje oziroma na skupno čistilno napravo. Zaradi tega bomo čutili posledice oziroma se bomo o tem verjetno pogovarjali tudi še v tej sestavi Državnega zbora. Tako smo, če rečem, stekli naprej pred druge in se hoteli pred drugimi pokazati. Rezultat tega pa ni nujno, da je bilo to za nas oziroma za Republiko Slovenijo boljše.

Kar me še moti pri tej švicarski formuli, je, kaj se zgodi ob nastanku težkih razmer, kaj lahko takrat naredimo. Večkrat je bilo tukaj tudi že rečeno tudi s strani predlagatelja, da je dvigovanje davkov nesprejemljivo in dodatno obremenjevanje gospodarstva. Po drugi strani je bilo tudi rečeno, da se ne smemo lotiti socialnih transferjev, ker je že tako težka situacija. Vendar ne glede na to, kako to obračamo, če se uveljavi tako rigorozna formula, bo dejansko v to treba posegati, ker ne glede na to, kaj bomo delali, bo treba zadevo uravnotežiti srednjeročno, tako kot ste prej rekli, recimo, to je relativno, v vašem predlogu ste tudi povedali, kako si predstavljate srednji rok. Tisto, kar je EU dala na mizo, tam ni točno jasno oziroma je lahko nekoliko relativen. In v tem obdobju bo treba zadevo pripeljati na nulo. Se pravi, da tukaj nekaj odstopanj ali česar koli ne bo možno dajati, ker prihajamo potem v dejansko protizakonito situacijo. Kar je potem problematično, je po mojem to, če mi hočemo nekako blažiti učinke teh ciklov, recesije, konjunktore in tako naprej, da lahko imamo dovolj širok nabor ukrepov, da lahko izvajamo proticiklično politiko. Dejansko se je izkazalo v vseh teh letih oziroma v vseh zgodovini človeštva, da en čas se gre gor, en čas se gre dol. Z vidika nekaterih je morda to adrenalinsko, in to radi doživljajo, z vidika večine ljudi je pa to zelo stresna situacija. In v tistem primeru jaz mislim, da je treba nekako bolj proticiklično pristopiti in dovoliti nekoliko večji odklon.

Prej sem že omenil dolžino ukrepov. Recesije zelo različno dolgo trajajo. Obdobje stagnacij v nekaterih državah lahko traja tudi desetletja, recesije so tudi že trajale desetletja. Ko mi omejimo nekaj, recimo tam je bilo omenjeno sedem let, ne vem, če je to pravilno zastavljeno. Po mojem mnenju ne. Morali bi na nekaj drugega vezati. Kar se tiče tistega, kar sem prej omenil, pristojnosti Državnega zbora. Tam je predvideno, da po treh mesecih, vsaj to je moje razumevanje, se začnejo sorazmerno močni

ukrepi Vlade v tistem momentu. Se pravi, če se ne potrdi, se pravi, država pripravi predloge, da to v presojo oziroma sprejetje Državnemu zboru in po treh mesecih, če v Državnem zboru ne pride do konsenza, imamo resno težavo. Država, se pravi Vlada dobi zelo široka pooblastila in po mojem mnenju začne zadeve peljati tako, kot si je zamislila. V tistem trenutku lahko pride do nekega spora med državnim zborom in vlado. In v takšnem primeru lahko pride do tega, da Vlada pade. V času recesij je nekako praksa, da se Vlade bistveno hitreje menjujejo že zaradi vseh ostalih pritiskov. Ne samo zaradi tega, ker bi se ukvarjali recimo z nekimi rigoroznimi ukrepi na področju financ v ožjem smislu, ki bi izhajali iz fiskalnega pravila, ampak tudi zaradi vsega ostalega, je tudi splošno nezadovoljstvo in tako naprej, ki dejansko dobi zagon, dobi krila. Dejstvo je, da Vlada lahko pade bistveno hitreje in zaradi bistveno manjših napak. Pa dajmo reči, da je to percepcija, da bi to lahko bile napake.

Potem naprej kar se tiče fiskalnega sveta, kar se tiče predloga Vlade, je v tem predlogu zelo skopo opredeljeno, kaj je fiskalni svet, kakšne so njegove pristojnosti, najbrž v širšem smislu, ampak v smislu odnosa do fiskalnega pravila in realizacija tega, kar se dogaja in kako se bo zadeva izvršila. Vseeno pa se mu dajejo zelo široke oziroma pomembne naloge, široke pristojnosti. Jaz verjamem, da takšen fiskalni svet, ko se bo vzpostavil, bo imel vsaj v Republici Sloveniji med ljudmi, predvidevam, nek ugled. Ker to bo šlo, bi moralo iti vsaj po mojem mnenju, za zares dobre strokovnjake, premišljene ljudi, ki bodo te zadeve peljali, in kar bodo oni rekli, ne bo imelo vpliv samo na to, kako bo odreagirala Vlada, kako bo odreagirala Državni zbor oziroma kako bi lahko odreagirala, ampak tudi, kako si bodo ljudje predstavljali, ali se problemi oziroma težave, ki so nastajale, rešujejo na pravi način. Prej je bilo nekaj debate, kdaj se je začelo, ne vem, pretirano zadolževanje države, kdaj se je začela izrazita ekspanzivna politika na podlagi posojil. Jaz mislim, da ta debata ne prispeva k boljši rešitvi ali pa k boljšemu zakonu o fiskalnem pravilu, tako da se v to vsekakor ne bi spuščal.

Zadnja zadeva ali pa predzadnja je pa to, kot sem prej omenil, vidim tukaj neke konceptualne razlike, ki jih bo treba razdelati, od formule naprej, potem do nekaterih manjkajočih segmentov, tukaj sem omenil recimo fiskalni svet, potem sem omenil tudi kar se tiče procikličnosti te politike, ker kot rečeno, mi nimamo več monetarne, kar pomeni, da vse stavimo na fiskalno politiko, to je na pobiranje davkov in potrošnjo le-teh. Mojega nasprotovanja, upam, da ne boste jemali kot a priori zavračanja. Poskušal sem nekako povzeti tisto, kar me nekako tare pri tem, kar me skrbi in zakaj ta predlog zavračam.

Imam pa tukaj vseeno še tudi dve vprašanji za predlagatelja. Prej ste sicer že načeli to debato, zakaj tako agresivna formula,

se pravi tistega, kar je sprejeto v ustavi oziroma razumevanje tistega člana. Zdaj me pa zanima, ali je možno vsaj z vaše strani, kako vidite oziroma ali bi lahko razmišljali tudi v smeri, da bi se to nekako omililo in na kakšen način se vam zdi, da bi bilo to sprejemljivo. Druga zadeva pa je ravno ta dolžina oziroma obdobje, na katerega se ukrepi nanašajo, ti posebni ukrepi. Kako komentirate dejansko to dolžino ukrepov, kakšen imate pogled na ta predlog, ki je v zakonu oziroma na običajno trajanje in kako bi se dejansko tega lotili, če bi prišlo do neke recesije, ki bi bila bistveno daljša? Se pravi, kakšen bi bil po vašem mnenju učinek in kako bi lahko iz tega izšli. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospod Žan Mahnič, pripravi naj se gospod Ljubo Žnidar.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, gospa podpredsednica, kolegice in kolegi poslanci.

Jaz sem zdaj pozorno poslušal razpravo gospoda Božiča in moram reči, da je bila v redu razprava in zaradi tega sem mnenja, da bi mogoče pa le lahko to zadevo danes vsaj potrdili, da bi šla potem razprava naprej, recimo tudi z vašimi amandmaji. Nisem zasledil nekega res a priori nasprotovanja samo zato, ker to mi predlagamo.

Dovolite mi, da na začetku, glede na to, da bo kmalu ta božični čas, povem eno razliko med socialističnim in liberalnim božičem. V socialističnem božiču starši dobijo darila od države, otroci jih pa plačajo. V liberalnem božiču pa starši dajo darila otrokom, ki jih starši tudi plačajo. Žal v Sloveniji že predolgo živimo v obdobju socialističnega božiča. Žal je vse preveč božičev socialističnih, zato sem toliko bolj začuden, ko poslušam, sploh iz ene stranke, tam nasproti mene, zagovarjanje, da je kakršenkoli poseg v smislu s fiskalnim pravilom, v smislu potrebe po uravnoteženem proračunu povsem odveč in celo škodljiv za socialno državo. Radi igrajo pač na strune socialne države. Jaz menim, da bi bila socialna država danes bistveno manj ogrožena, če bi to fiskalno pravilo sprejeli že v času Pahorjeve vlade. Vemo, da smo imeli leta 2007 v času prve Janševe vlade prvič izravnano oziroma uravnotežen proračun in zaradi tega socialna država ni nič trpela.

Ko poslušam take ideološke socialistične, sem prav moral iti v pisarno po knjigo Milтона Friedmana Kapitalizem in svoboda. Odlična avtor, odlična knjiga. Jaz mislim, da bi bilo to knjigo treba dati v vsako slovensko gospodinjstvo, v vsak slovenski dom, da vsaj malo razblinimo ta socialistični duh, ki to državo sedajle pa že kar lep čas, dolga leta tako duši. Ko govorimo o nekem demokratičnem socializmu, da potrebujemo neko plansko gospodarstvo pa potem političnih pravic neke zahodne ... Demokratični socializem je ravno

tako, kot če bi jaz rekel, da sem videl črnega konja bele barve, ki je šel po modri zelenici. Razlika med nami in socialisti je ta, da imamo mi zaupanje v človeka, zaupanje v svobodo in da zagovarjamo ekonomsko svobodo kot temeljni predpogoj vseh nadaljnjih svobod: politične, osebne in tako naprej.

Zaradi tega vidim potrebo, da danes potrdimo ta predlog, ki ga je vložila Slovenska demokratska stranka. Če pogledamo vse te milijarde, za katere smo se zadolžili v zadnjih letih, se mi poraja eno bistveno vprašanje: Kje je ta denar? Koliko ljudi zaradi teh 10 milijard v zadnjih dveh letih bolje živi? Koliko podjetij manj je propadlo zaradi teh 10 milijard? Propadajo zaradi teh 10 milijard. In tudi socialna država se zaradi teh 10 milijard krči. Zagovarjamo nacionalni interes v povezavi s tem fiskalnim pravilom. Nacionalni interes je bil, baje, imeti letališče oziroma Aerodrom Ljubljana v državni lasti. In ta nacionalni interes pomeni, da ne moreš, razen v nekatera glavna mesta bivših jugo držav, najdlje tam nekje do Moskve, Frankfurta, kamorkoli dlje hočeš leteti, moraš iti na kakšno sosednje letališče. Zagovarjamo nacionalni interes Adrio, ki v London leti po ceni 350 evrov, Easyjet pa 50, 60 evrov. Gospe in gospodje, to je pač slovenski nacionalni interes! Ker ščitimo podjetja v državni last, ker smo se stalno zadolževali, tudi to, da so ta podjetja lahko preživela, da so se na ta podjetja priselali raznorazni posamezniki, podporniki, vemo katerih političnih opcij. Ne glede na to, kaj si mislite, pa vendar, jaz menim, da bi tudi v državi lahko in predvsem morali gospodariti na enak način, kot gospodarimo doma. Jaz mislim, da ne glede na to, ali je nekdo z levece ali nekdo z desnice, doma dela enako, ne zasluži tisoč evrov, tisoč 500 pa jih porabi, ker to enostavno ne gre. Z državnim denarjem pa delamo tako, ker pač nikoli nihče ne odgovarja, ker si vsak misli, saj to ni naš denar, saj ni nobenega problema, kaj je tam milijon, milijarda, deset milijard. Vlada pride in gre. Poslanci pridemo in gremo, odgovarja pa za to nihče.

Prihodkovna in odhodkovna stran proračuna, vidimo, da se spet dvigajo davki, dela se samo na prihodkovni strani, da bi pa resno začeli rezati na odhodkovni strani, in vlade, tudi vlada Mira Cerarja kot prejšnje, mislim, da smo si enotni, smo nekako talec sindikatov, predvsem sindikatov javnega sektorja. Nihče pa tem gospodom ne pove, da s tem, ko se oni zavzemajo za določen segment, ko se oni zavzemajo za pravice zaposlenih v javnem sektorju, na ta račun izgubljam delovna mesta v realnem sektorju. In nihče tem gospodom tudi ne pove oziroma jim pove, pa verjetno to preslišijo, da so ravno oni tisti, ki lahko zagovarjajo javni sektor, da sploh imajo koga zagovarjati, ker gospodarstvo financira in producira denar, da javni sektor sploh lahko obstaja. In sindikati so eni izmed največjih škodljivcev tukaj, ki imajo vsako vlado za talca, z eno seveda se hitreje zmenijo, pri drugi so a

priori proti. Kljub temu da ne vem kakšnih ukrepov ni, se zgrinjajo trume in trume sindikalistov na slovenske ulice in trge. Od zadolževanja v preteklosti nismo imeli nič, razen tega da sedaj moramo krčiti socialne pravice. Če bi že v preteklosti sprejeli to fiskalno pravilo, sem prepričan, da danes take razprave tukaj ne bi imeli. Milijarde so poniknile v bankah, problem pa je zagotoviti denar kje drugje, ki bi bil bolj potreben.

Zato jaz upam in vas pozivam, da vsaj tukaj potem po tej prvi razpravi podpremo ta predlog Slovenske demokratske stranke. Lahko ga boste amandmirali, lahko bodo še nadaljnje razprave, ki bodo pripeljale do tega, da bomo končno sprejeli zakon, ki bo dober ne samo za državo, ampak tudi za naše državljane in državljane.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Tomaž Lisec, beseda je vaša. Pripravi naj se gospod Jože Tanko.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, podpredsednik za besedo.

Dejstvo je, da že eno leto kršimo ustavo. Pa mislim, da vsaj mi politiki bi morali vedeti, kaj je Ustava. Da je to naše osnovno vodilo pri delovanju. Že skoraj pet let kršimo tudi Pakt stabilnosti in rasti, ker smo se leta 2009 v Evropski uniji nekaj zavezali. Pri Zakonu o ukrepih na področju plač drugih stroškov dela v javnem sektorju za leto 2015 je Vlada sama zapisala, da je Slovenija na poti h konsolidaciji javnih financ. V preteklosti je že izvedla nekatere ukrepe. Potem pa naprej. Slovenija je od novembra 2009 v postopku čezmernega primanjkljaja. To pomeni, da mora voditi fiskalno politiko tako, da bo zagotovila trajno in vzdržno znižanje primanjkljaja sektorja države pod 3 % BDP. Prvotni rok za doseg tega cilja je bilo leto 2013. Rok za doseganje tega cilja je komisija podaljšala do leta 2015 zaradi nepričakovanih neugodnih gospodarskih gibanj. Vlada se očitno vsaj malo zaveda, ampak ne naredi nič. Ne spoštujemo lastnih pravil, kot so ustava, ne spoštujemo niti lastnih obljub, kot so zaveze, ki jih pošiljamo letno v Bruselj. Lažemo sebi, lažemo Evropi, potem pa poslušamo, kako se gremo neko pretirano omejevanje, kako smo strožji. Poglejte, naša finančna slika je veliko slabša kot v marsikateri razviti evropski državi, zato mislim, da je prav, da se enkrat, ko se bomo stregli, zresnili, globoko razmislili, sploh kje smo po različnih indeksih, in mislim, da je prav, da vodimo bolj restriktivno fiskalno pravilo, kajti očitno se tistih milejših ukrepov ne znamo držati. Kako se bomo držali nekih milejših ukrepov, če pa že eno leto kršimo ustavo na področju fiskalnega pravila pa se ni nobenemu nič zgodilo? Noben minister ni odstopil, noben predsednik Vlade ni odtopil, noben uradnik ni nič kriv. Ko pa na drugi strani poslušam nekatere razprave današnjih poslancev, pa moram reči,

da sem se malo vprašal, ali smo leta 2014 ali smo morda leta 2005. Občutek pa imam, da ste nekateri še globoko v prejšnjem sistemu ali pa želijo prejšnji sistem nekako vrniti skozi slovensko politiko in skozi slovensko gospodarstvo v to državo. Jaz sem bil leta 1990 ravno toliko star, da sem se začel zavedati, kako so vsi starejši govorili, nočemo biti več del Jugoslavije, ker želimo svoje fiskalno pravilo, ker želimo biti Švica in tako napre. Ampak z ukrepi, ki jih sprejemamo oziroma v tem primeru z ukrepom, ki ga ne sprejemamo, čedalje bolj postavljamo nazaj ta Jugoslavija. Jaz mislim, da brez te tako imenovane švicarske formule je besedičenje o fiskalnem pravilu popolnoma brezzvezno. Ta naš zakon ali pa vladni, ki se pripravljata, brez švicarskega pravila nismo naredili nič za ureditev slovenskih financ. Nič. Vsaka vlada bo lahko še malo delala po svoje, če bo šlo, bo šlo, če ne bo šlo, se bomo še malo zadolžili, ampak pri tem si še malo zatiskali oči, odgovarjal pa ne bo nihče. Ko se bomo enkrat, čez nekaj let zbudili ob bankrotu države, se bomo spet, v tipični slovenski maniri lovili v tem, kdo je kriv, kateri predsednik vlade je kriv, kateri predsednik vlade ni bil kriv, tri leve vlade pa si očitno že same zatiskajo oziroma zatiskate oči pred realnim stanjem.

Jaz moram reči, da ko sem od junija letos poslušal, kako bo neka nova politika, novi obrazi, sem resnično pričakoval, da bodo kolegi, predvsem iz stranke Mira Cerarja, tiste predvolilne besede začeli tudi udejanjati. Jaz mislim, da tukaj imate predvsem kolegi iz Stranke Mira Cerarja, predvsem na vas se obračam, za ostale približno vem, kako so delovali v preteklosti, in ne bodo spremenili svojega stališča, da imamo tukaj neko idealno možnost, da z nekim realnim, vzdržnim sistemom pri fiskalnem pravilu naredimo ta zakon tako operativen, predvsem pa izvedljiv.

Na hitro sem izračunal, 36 poslancev SMC, 21 SDS, 5 kolegov iz Nove Slovenije, mislim, da lahko takoj dobimo to večino, ki jo moramo dobiti v Državnem zboru, da sprejmemo to fiskalno pravilo. Ampak fiskalno pravilo mora biti takšno, da nas bo vsaj malo omejevalo. Če naredimo mi ta zakon takšen, da nas ne bo pri ničemer omejeval, smo le sprejeli še en zakon, ki če se ga držimo ali pa se ga ne držimo, nismo naredili nič in vsak nov predsednik vlade, vsak nov minister za finance bo imel odprta vrta k ponovnemu zadolževanju, pri tem pa bodo strukturne reforme ostale le v besedah pa morda v kakšnem predalu.

Ko sem bil na tisti predstavitvi v Državnem svetu, ko je gospod finančni minister razlagal oziroma skušal razložiti, kaj je njihov zakon, in ko sem jaz prebral naš zakon, pa moram na žalost ugotoviti, da imamo kar nekaj konceptualnih rešitev, ki so si, bom rekel strogo, ene na enem polu, druge pa na drugem. Da je v bistvu koncept zelo različen, kaže tudi članek bivšega ministra za finance gospoda Šušteršiča, ki mislim, da je popolnoma v nasprotju s tistim,

kar zagovarja ta minister za finance. Skratka, imamo občutek, da se bomo pri tej dvotretjinski večini v Državnem zboru še zelo lovili in imam občutek, da na koncu bomo nekaj sprejeli, če boste dobili seveda to dvotretjinsko večino, kar v nekaj stran vržen čas.

Jaz moram reči, ko sem nekatere poslušalce poslušal, predvsem s tiste smeri nasproti mene, sem se malo vprašal, kako nekateri vodijo svoje domače finance. Razumem, da se je treba občasno zadolžiti, ampak slej kot prej mora nekdo te naše dolgove plačati. Jaz upam, da nima kdo kakšne čarobne paličice, ki domače pufe kar malo zbríše pa reče: "Evo od mene je šlo, kar se pa naprej dogaja, me pa niti ne zanima." Skratka, zelo neodgovorno razpravljanje predvsem v neki paradigmi, kako moramo ohraniti socialno državo. Ampak spoštovani, ko bo enkrat denarja zmanjkalo, kako bomo potem govorili o socialni državi? Pet let prepozno sprejemamo to fiskalno pravilo, mi pa še vedno imamo floskule socialna država, nacionalni interes. In vse to nas stane, da padamo po vseh indeksih katere koli primerjave, ki nam jih ponudijo v primerjavi z razvitim svetom. Ko bo zmanjkalo za pokojnine, ko bo zmanjkalo za plače v javnem sektorju, ko bo gospodarstvo na še bolj nizki točki, kot je sedaj, ko bo več mladih obrtnikov, gospodarstvenikov odšlo, ker bodo rekli, ali se nam je malo odtrgalo s tem poviševanjem davkov in novimi obremenitvami, kdo bo potem skrbel za našo socialno državo? Ampak, seveda, najlažje je nič spremeniti, malo potisniti glavo v pesek in iti dalje s konceptom, dokler bo šlo, bo šlo, potem pa bodo verjetno prišli novi obrazi, ki bodo povedali, kako bodo na novo spremenili. Predvsem apeliram na poslanske kolege Stranke Mira Cerarja, ki so sicer danes imeli nekaj zelo konstruktivnih debat, da tiste predvolilne besede o transparentnem delovanju, o racionalni državi, o pravni državi začnejo tudi uresničevati, ne pa brati uvodov zakonov, ki jih pripravlja Vlada, in pri tem na njihov predlog, verjetno celo zahtevo, pritisniti tipko "za" ali "proti". Če se ne bomo streznili leta 2015, bo glavobol po streznitvi v prihodnjih letih še veliko hujši. Pozivam k racionalnemu delovanju vseh poslancev Državnega zbora, predvsem poslance Stranke Mira Cerarja. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Urška Ban, izvolite, imate besedo. Pripravi naj se gospod Luka Mesec.

URŠKA BAN (PS SMC): Hvala lepa za besedo.

Danes razpravljamo o fiskalnem pravilu, kar pomeni, poenostavljeno rečeno, da s tem pravilom država uravnava ekonomsko politiko v času recesij in konjunktur, tako da ne povečuje javnega dolga. Ta definicija sama po sebi zagotovo ni mehanizem, ki bi kakorkoli, kot je bilo danes rečeno, negativno oziroma škodljivo vplival na socialo ali na gospodarstvo.

Pomemben je način izvedbe te diktije in okvir, v katerem to pravilo deluje. Kljub vsemu se moramo pa zavedati, da nobeno fiskalno pravilo ni zadosten pogoj za našo uspešno javnofinančno konsolidacijo, v kakršnem stanju smo, potrebne bodo še druge, bolj vsebinske, strukturne spremembe. Kljub vsemu pa se zavedamo, da je bila v letu 2013 spremenjena ustava z namenom, da se zagotovi dolgoročna vzdržnost našega javnofinančnega sistema, ob upoštevanju prevzetih mednarodnih obveznosti. Na podlagi tega je nujno, in to tudi podpiramo, sprejetje izvedbenega zakona. Jaz se ne bi strinjala, da je ta zakon, ki ga je predlagala Vlada, ohlapen, nedorečen, ker je pripravljen v skladu s sprejetimi mednarodnimi zavezami in na podlagi tega predstavlja oster in strog okvir za vodenje fiskalne politike. Zdaj ne govorimo nasprotnih stvari zato, ker je ta zakon, ki ga danes obravnavamo, predlagala SDS, ampak predvsem, pač z mojega stališča, nek drugačen koncept razumevanja udejanjanja tega člena, zapisanega v ustavi. Ta vladni predlog, ki je mene bolj prepričal – pa da ne bom ponavljala, kar so že predhodniki povedali – omogoča večjo fleksibilnost tej in drugim vladam pri njihovem delovanju pri sestavljanju proračunov ter daje več prostora za proticiklično ekonomsko politiko in omogoča postopno prilagajanje ciljem, ki jih moramo doseči. Ta vladni predlog srednjeročno uravnoteženost prihodkov in izdatkov razume na tistem nivoju, kjer strukturni saldo sektorja države ni nižji od strukturnega primanjkljaja v višini 0,5 % BDP. Predvideva prehodno obdobje postopnega odpravljanja našega zdaj doseženega strukturnega primanjkljaja z ustrezno dinamiko, in sicer kot izboljšanje strukturnega salda vsako leto za 0,5 % BDP. Kar pomeni, da bi bil dejanski primanjkljaj sektorja države odpravljen do leta 2019. Samo to fiskalno pravilo v obliki švicarske formule, ki pa je predlagano v tem zakonu, pa bi po mojem mnenju zahtevalo preveč obsežno javno konsolidacijo takoj, kar bi imelo močan negativni vpliv na gospodarsko aktivnost. Uveljavitev te formule, ki jo ta zakon predpisuje, bi povzročila močen šok pri oblikovanju javnofinančne politike, saj bi zahtevala drastično znižanje javnofinančnih izdatkov, kar ima potem lahko za posledico nepopravljive posledice za to fazo gospodarskega okrevanja, kjer se pač nahajamo.

Zakaj se res v osnovi ne strinjamo s to švicarsko formulo? Veliko argumentov je prej že kolega Božič navedel. Jaz mislim, da določenega obsega javnih financ ne moremo prepustiti zgolj matematični formuli, neodvisno od številnih dejavnikov, ki vplivajo na stanje javnih financ in naših gospodarskih razmer v državi. To nam omejuje možnost vodenja proticiklične in protiškokovne fiskalne politike, kot nam to določajo omejitve pakta.

Danes smo omenjali že Švico. Jaz se bi tudi tukaj strinjala. Ta formula se je izkazala za zelo primerno za Švico. Ampak tam, kot sem že

danes povedala, se poleg fiskalne politike vodi tudi monetarna politika, naša država pa ima skupno monetarno politiko, ki jo določa Evropska centralna banka, zato menim, da bi predlagane rešitve, ki so predvidene v tem predlogu zakona, preveč omejevale fiskalno politiko, kot še edini instrument, ki jo imamo za uravnavanje gospodarskih aktivnosti v naši državi.

Tudi druge določbe zakona so nekako različne. S tem predlogom, ki ga predlaga vlada, in to kar predlaga skupina poslank in poslancev, pa se nanaša še na druge segmente, na delovanje korekcijskega mehanizma, na definicijo izjemnih okoliščin, na način priprave in spremljanja izvajanja proračunov posameznih institucionalnih enot sektorja države. Saj pravim, moje mnenje tukaj je, da bo nekako, če se bo želelo ta zakon, in to je naša želja, sprejeti, treba doseči nek konsenz, sama pa vidim boljše osnovo v vladnem zakonu. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Luka Mesec, izvolite. Beseda je vaša. Pripravi naj se gospod Andreja Katič.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo.

Jaz bi uvodoma želel opomniti, kar poslušamo predvsem z druge strani dvorane, da smo socialisti razsipni, da ne znamo voditi ne domačih financ, kaj šele državne, pa bi jaz kolega z nasprotno klopi vprašali, kako ste pa vi vodili to državo od leta 2004–2008. Ali ste že pozabili, kako je nastal slovenski javni dolg, kako ste pridelali 10 milijard primanjkljaja, kako ste vodili drugi val privatizacije, kako so nastali tajkuni, kako ste vi, gospod Pogačnik, sedeli na vrhu Soda in prodajali državna podjetja, kako ste spodbujali prociklične politike. Mene res zanima, kje so bili takrat ti pozivi po fiskalni vzdržnosti, po fiskalni konsolidaciji, po odpravljanju makroekonomski neravnotežij. Nikoli v zgodovini te države fiskalna neravnotežja in makroekonomska neravnotežja niso bila večja, kot so v teh letih. In drugič, zdaj ko pravite, da je treba nujno varčevati, če ne bo zmanjkalo denarja za socialo in bo ne vem kakšna kriza. Poglejte, leta 2010 in 2011 je Slovenija že imela rast. Z malo bolj progresivnimi politikami se je že uspela nekoliko izkoptati iz recesije. Ampak ko je prišla vaša vlada, ste s ponovnim zategovanjem pasu pri najrevnejših z Zufjom zopet povzročili recesijo v letu 2012, ki se je vlekla naslednji dve leti in šele letos spet malo država okreva. In leta 2015, očitno ste tudi na zadnji vaš mandat pozabili, bi spet počeli isto stvar. Zdaj nam predlagate najregidnejše fiskalno pravilo v Evropi, po katerem bi morala Slovenija v naslednjem letu privarčevati 700 milijard evrov. Prosim, pokažite mi, kje naj ta denar vzamemo. Naj ga vzamemo pri socialih? Pri policiji? Pri invalidih? Pri kom? Vse te ljudi ste dva dni nazaj branili v tej dvorani. Prosim, pokažite, kje lahko država v tem trenutku vzame 700 milijard evrov

in potem se lahko začnemo pogovarjati o fiskalnem pravilu, kakršnega vi predlagate. Ne morete pa biti hkrati za najrevnejše, za policijo, za vse, ki so prizadeti ob rezih, hkrati pa podpirati takšne ukrepe, ki nas bodo malo drugače kot ustavno zavezali k nečloveškim politikam.

In če končam, večkrat omenjate, tudi vaši kolegi iz NSi, kot pozitiven primer Latvijo. Poglejte, Latvijo je leta 2009 reševal IMF s posebnim posojilom, nikoli niso bili znani po pretiranem zadolževanju, bili so pa znani po fiskalni konsolidaciji. In preden bi našim državljanom ponudili latvijski model, bi rad povedal dva podatka o njihovih uspehih. prvi je, da so po indeksu človeškega razvoja na 48. mestu na svetu, to je za Hrvaško, medtem ko je Slovenija na 25., pred vsemi južno in vzhodnoevropskimi državami, in to predvsem zaradi politik pred letom 2004, ko je Slovenija petnajst let neprestano dohitevala bolj razvite države. In druga zadeva, mogoče to za vas ni relevantno, za prebivalce Latvije pa je. Število prebivalcev Latvije se je med letoma 2005 in leta 2013 zmanjšalo za 225 tisoč. Torej 10 % ljudi je odšlo iz te države zaradi politik, kakršne predlaga vaša stranka. Hvala.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Postopkovno.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Postopkovno, izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo. Kolegice in kolegi!

Jaz postopkovno predlagam, da vsi skupaj tukaj pri razpravi uporabljamo informacije in pa podatke, ki držijo. Vse kolegice in kolege naprošam, da naj ne zavajajo ali uporabljajo lažnih podatkov. Kolega Luka Mesec je izjavil, da je vlada Janeza Janše v obdobju 2004–2008 pridelala 10-milijardni primanjkljaj. Kje? Prvič v zgodovini Slovenije se je proračun za leto 2007 pod mandatarstvom Janeza Janše in pa žal pokojnega dr. Bajuka, finančnega ministra, končal s presežkom. In ne zavajati z 10 milijardami primanjkljaja. Ne vi, ne nihče drugi.

Spoštovani gospod Luka Mesec, preberite si Zakon o gospodarskih družbah. Kot uradni zastopnik, predstavnik družbe moraš delovati v dobro družbe. In preberite si letna poročila Slovenske odškodninske družbe za leta 2005, 2006, 2007 in 2008.

Spoštovani predsedujoči! Predlagam, da apelirate na vse tukaj kolege in kolegice, da naj ne zavajajo in naj ne podajajo lažnih podatkov. Deset milijardni primanjkljaj, dejansko je bil pa prvič presežek opravljen.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. To bi seveda zahtevalo preveč intervencij od mene.

Izvolite, gospod Gorenak, postopkovno.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): V smislu replike, ja.

Gospod Mesec pride enkrat na mesec in natrosi za en mesec neumnosti. Treba bo malo še v šolo, ampak ne h gospodu Križaniču ...

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: To ni postopkovno ...

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): ... ker gospod Križanič počne isto kot gospod Mesec. Še enkrat ponavljam, da bolj plastično povem zaradi ljudi to, kar je gospod Pogačnik pravzaprav tudi že povedal. Dolg, ki ga ustvari proračun, na ta dolg ali pa presežek ima vpliv vlada. In vlada Janeza Janše v letih 2004–2008 je naredila plus. Mi smo imeli leta 2008 plus, ki ste ga potrdili tudi potem tukaj v Državnemu zboru. Če pa se gospodinjstva zadolžujejo, če gospod Mesec kupi kolo ali pa avto na kredit, pa to ni krvi Janez Janša pa njegova vlada, ampak je to stvar, na katero vlada nima vpliva. In ne trositi neumnosti o desetih milijardah dolga, ker to ni res. Mi smo imeli presežek. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Gospod Gorenak je imel pravico do replike, ker je bil razpravljavec.

Gospa Andreja Katič, izvolite, pripravi naj se gospod mag. Marko Pogačnik.

ANDREJA KATIČ (PS SD): Hvala, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Spomnim se, da so leta 2008 bila opozorila tedanji vladi, da prihaja kriza. Po ukrepih, ki so jih izvedli, sodeč, tega niso hoteli slišati. Sprejeli so ukrepe, ki so znižali prihodke v državni proračun. O tem je danes govoril dr. Križanič. Ne podcenjujmo spomina ljudi. Res je, v Pahorjevi vladi so bili na prvem mestu ljudje. Tudi zato je takrat pomagala našemu gospodarstvu, kot na primer našemu največjemu izvozniku Gorenju. Zaradi ohranitve delovnih mest. To priznanje daje tudi predsednik uprave Gorenja. Pa bi lahko naštel tudi druga podjetja. Danes smo tukaj, kjer smo. Združiti bi morali moči, da bi šli po tej poti gospodarske rasti, ki se danes že kaže, naprej. Včeraj smo podprli vaš amandma, ker je bil dober. Ob predstavitvi stališča Poslanske skupine Socialnih demokratov k letnemu poročilu Varuha človekovih pravic za leto 2013 sem poudarila, da v naši skupini delimo odgovornost in skrb za javnofinančno stanje države, a nas prvenstveno zanima usoda ljudi. V tej luči tudi sama presojam predlog tega zakona o fiskalnem pravilu. Ali izvedba fiskalnega pravila, kot izhaja iz besedila tega zakona, zagotavlja socialno državo? Odgovor je preprost. Ne. Fiskalno pravilo v tem zakonu tega ne zagotavlja. Še več. Kadar bi bilo to potrebno, bi socialno državo žrtvovali na oltarju novih varčevalnih zahtev. Sama sem

prepričana, da pretirano varčevanje ne bo prispevalo k razvoju gospodarstva in k našemu boljшему skupnemu jutri. Pa ne samo to. Predlog hkrati zavezuje roke vsakokratni oblasti, da z različnimi ukrepi poseže v politiko, ki zagotavlja gospodarsko rast in odpira nova delovna mesta. Vztraja namreč pri strogem varčevanju, ki so ga kot preživetega pripoznali že njegovi največji zagovorniki, kot sta Mednarodni denarni sklad in Evropska komisija. Predpostavke strogega javnofinančnega varčevanja je zato treba preseči, spodbuditi razmah gospodarstva z drugimi prijemi, učinkovito pobrati obstoječe dajatve, poenostaviti državo, debirokratizirati postopke, preseči finančni krč. V razpravo o doseganju dolgoročne stabilne ekonomske politike pa je treba vključiti tudi institucije, katerih pogled sega onkraj surovih števil. Glede na to, da predlog besedila, ki je pred nami, nima potrebne večine, svoje moči in pričakovanja Socialni demokrati usmerjamo v vladni predlog. In kot je bilo omenjeno že v stališču Poslanske skupine Socialnih demokratov, v presojo dajemo predlog, da se sestava fiskalnega sveta dopolni s članom, ki bi ga predlagala politična neodvisna institucija, kot je Varuh človekovih pravic. Institucija, ki ne le, da med državljanke in državljani uživa visoko stopnjo zaupanja, ampak po zakonu skrbi tudi za varovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin v razmerju do državnih organov, organov lokalne samouprave in nosilcev javnega odločanja. Kot dodatni argument temu izpostavljam tudi to, da se v vsakoletnih poročilih Varuha izkazuje, da nivo spoštovanja človekovih pravic v precejšnji meri zavisi prav od javnofinančne politike države. Ali je kot boleče opozoril varuh, kriza zobe brusi na najranljivejših in socialno izključenih. In prav zaradi tega menimo, da bi morali v proces našega nadaljnega gospodarstva in predlaganja finančnih strokovnih vključiti tudi predstavnika s strani Varuha in tako nedvoumno dati zavezo politiki, da bo v javnofinančni stiski v prvi vrsti prepoznavala usodo ljudi. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod mag. Marko Pogačnik, izvolite. Potem je pa na vrsti dr. Dušan Mramor.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo.

Jaz mislim, da je Slovenska demokratska stranka naštel danes precej argumentov, za katerega bi bilo smiselno podpreti naš predlog fiskalnega pravila predvsem v tem prvem branju. Dejstvo je, Slovenija je več kot eno leto v neustavnem položaju. Za to sta odgovorni dve vladi: vlada Alenke Bratušek in pa sedanja vlada Mira Cerarja. Ocenjujemo, da gre naš predlog v smer, kjer je treba spoštovati ustavo. Mislim, da je treba, da si vsi tisti, ki ne verjamete našim argumentom, še enkrat preberete 148. člen

Ustave, ki jasno govori, da bi pod vplivom fiskalnega pravila moral biti že vzpostavljen rebalans proračuna za leto 2015.

Veliko se je govorilo o tako imenovani švicarski formuli, vendar v Slovenski demokratični stranki ocenjujemo, da neko sidro mora ta izvedbeni zakon imeti. V Slovenski demokratični stranki smo se vedno zavzemali za uravnotežen proračun in za konsolidacijo javnih financ, kar še zdaleč ne pomeni, da smo mi samo za politiko varčevanja, ampak smo mi predvsem za tisti del, da z nekimi ukrepi, ki bi omogočili razvoj gospodarstva, izboljšanje konkurenčnega položaja, predvsem delamo nekaj na prihodkovni strani. Vendar s politiko prejšnje vlade in sedanje vlade, ki temelji na politiki dodatnega zadolževanja in dodatnih davčnih obremenitev, mi do teh stvari ne bomo prišli. Brez fiskalnega pravila, brez nekega sidra, brez neke formule mislim, da nima nekega smisla, da se ta zakon uveljavlja. Mi sedaj ne uveljavljamo tega zakona zaradi tega, ker hočemo izpolniti samo nek ustavni kriterij, ampak predvsem zaradi tega ker se meni gre v dobro za Slovenijo. In spoštovane, spoštovani! Državljanom in državljanke Republike Slovenije mora biti v interesu, da se fiskalno pravilo sprejme z neko formulo in nekim sidrom. Ne glede na to, kot sem že prej omenil, ali bo leva, ali bo srednja, ali bo desna vlada, da se Republiko Slovenijo zavaruje pred brezglavim zadolževanjem in zadolževanjem generacij. Mi danes plačujemo več kot 1,1 milijarde obresti, verjetno pri 8 milijardah evrov prihodkov. Kaj se bo še zgodilo verjetno s temi obrestmi, bo verjetno več povedal lahko finančni minister dr. Mramor. Zadnje obdobje se je Slovenija zadolževala na ameriškem trgu v dolarjih, napovedi so, da bo dolar v primerjavi z evrom do konca leta rasel – in kakšne posledice bo to imelo? Mislim, da bodo te ekstremno visoke obresti prišle in da ta politika zadolževanja ne bo pripeljala nikamor.

Po drugi strani, če ne verjamete, koalicijske poslanke in poslanci, SDS in enako finančnemu ministru dr. Mramorju, priporočam, da jutri, ko je glasovanje, da si v tem vmesnem obdobju preberete članek prvega namestnika predsednika Računskega sodišča gospoda Petroviča. Če ne verjamete nam, preberite njegov članek. Tudi on ugotavlja, da je vaš predlog fiskalnega pravila pomanjkljiv in nima neke vsebine. Če ne verjamete nam, si preberite članek, ki ga je spisal prvi namestnik predsednika Računskega sodišča. In dajmo si nekaj vbiti v glavo: fiskalno pravilo in izvedbeni zakon ne sprejemamo zaradi Bruslja, ampak zaradi Slovenije! Da ne bomo imeli vlade, ali leve, ali srednje, ali desne, ki bo do onemoglosti zadolžila to državo in še pet generacij. Če bomo s takšnim trendom politike zadolževanja nadaljevali, v relativno kratkem obdobju ne bomo več sposobni plačevati obresti.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Dušan Mramor, minister za finance, izvolite. Pripravi naj se mag. Andrej Šircelj.

DR. DUŠAN MRAMOR: Spoštovani!

Dovolite, da še nekoliko podrobneje predstavim mnenje Vlade. Ključni razlog, da zakonu, ki je pred vami, nismo naklonjeni, je ta, da Predlog zakona o fiskalnem pravilu presega zahteve, ki izhajajo iz že tako strogih pravil Evropske unije glede fiskalne politike, pa bom potem na koncu malo širše razložil.

Če grem sedaj po posameznih elementih zakona, najprej se obrnem na 5. člen, kjer je določeno fiskalno pravilo v obliki tako imenovane švicarske formule. Ta predpostavlja stalno izravnano strukturalno saldo sektorja države. To pravilo je v primerjavi z določili fiskalnega pakta bolj togo in strogo, saj fiskalni pakt omogoča določitev srednjeročnega fiskalnega cilja v razponu, ki navzgor ni omejen, navzdol pa omejen s strukturnim deficitom v višini 0,5 %. Torej, bi lahko bilo nihanje strukturnega deficita med 0, -0,5 in navzgor neomejeno. Uporaba švicarske formule zato močno omeji uporabo proticiklične fiskalne politike. Takšen koncept fiskalnega pravila se sicer zelo uspešno uporablja v Švici, o tem smo že dosti govorili, a je to država s svojo lastno monetarno politiko, ki jo lahko uporabi za uravnavanje šokov in tudi proticiklično. Države članice Evropske unije, ki uporabljajo skupno valuto, nimajo možnosti uporabe denarne politike, zato javnofinančna pravila Evropske unije omogočajo več fleksibilnosti pri uporabi fiskalne politike.

9. člen – definicija izjemnih okoliščin. Predlog zakona omogoča odstopanje od načela srednjeročne uravnoteženosti v obdobju resnega gospodarskega upada, ali v primeru naravnih in drugih nesreč, ali v drugih nepredvidenih dogodkih, na katere ni mogoče vplivati, če imajo ti dogodki pomembne posledice za finančno stanje sektorja države. Ta določba ni problematična in je tudi v skladu z evropskimi pravili. Vendar, naprej pa bolj omejuje, kot omejujejo evropska pravila. Obdobje znatnega poslabšanja gospodarskih razmer opredeljuje kot realno krčenje gospodarstva v posameznem letu ali v dveh letih zapored, skupno za več kot 3 odstotke. Torej gre za veliko bolj strogo definicijo poslabševanja gospodarskih razmer, kot to določa Zakonodajna Evropske unije, ki v takšnih primerih omogoča ekonomsko presojo. Kot poslabšanje gospodarskih razmer se tako skladnost s fiskalnim paktom lahko upošteva tudi daljše obdobje nizke gospodarske rasti.

Korekcijski mehanizem, to je 11. člen. Predlog zakona predvideva korekcijski mehanizem v primeru odobritve odstopanja od srednjeročne uravnoteženosti zaradi naravnih in drugih nesreč ter drugih nepredvidenih dogodkov ali po nastopu resnega gospodarskega upada, torej še preden te

izjemne okoliščine prenehajo. Mednarodna pogodba na drugi strani predvideva sprožitev korekcijskega mehanizma, če pride do odstopanja, ki ni posledica izjemnih okoliščin. V primeru izjemnih okoliščin torej ni potrebno, da se korekcijski mehanizem sproži, mora pa se sprožiti, ko izjemne okoliščine prenehajo, če je zaradi izjemnih okoliščin prišlo do odstopanja od fiskalnega pravila. Hkrati fiskalni pakt ne zahteva, da se že v sami zakonodaji določijo ukrepi, ki bodo avtomatsko začeli veljati, če pride do odstopanja. Določa zgolj, da je treba določiti postopek, na podlagi katerega bodo oblikovani ukrepi za odpravo srednjeročne neuravnoteženosti.

Določba glede avtomatskega zmanjšanja vseh pravic, ki so delno ali v celoti financirane iz državnega proračuna, je tako z vidika teh zahtev evropskega pakta nepotrebna, je pa z vidika poseganja v pridobljene pravice, kot smo mi ugotovili, neustavna – ob posvetovanju s pravniki.

Vse do sedaj povedano pomeni, da se s predlaganimi rešitvami v Predlogu zakona o fiskalnem pravilu skoraj popolnoma omeji uporaba fiskalne politike kot instrumenta za uravnavanje gospodarske aktivnosti v državi, ob skupni monetarni politiki, ki jo določa Evropska centralna banka, pa ima to izjemno negativne posledice na gospodarstvo.

Poleg tega imamo še določene druge pomisleke. To se pravi, to je konceptualna razlika.

Glede drugega odstavka 7. člena in prvega odstavka 14. člena Vlada Republike Slovenije meni, da bi bilo način priprave in spremljanje izvajanja proračuna o posameznih institucionalnih enotah države bolj smiselno celostno urediti v Zakonu o javnih financah. Te določbe namreč po mnenju Vlade za samo izvajanje zakona o fiskalnem pravilu niso nujno potrebne in so po našem mnenju tudi pretirane.

Glede 6. člena in prvega odstavka 13. člena, ki se nanašata na porabo presežkov prihodkov nad izdatki posameznih institucionalnih enot sektorja države, je Vlada Republike Slovenije mnenja, da bi morali biti presežki prvenstveno namenjeni odplačilu glavnice dolga teh enot. S tem se namreč zmanjšajo izdatki v prihodnjih letih zaradi nižjih stroškov obresti. Poleg tega se za presežke, ki so namenjeni pokrivanju primanjkljajev v času izjemnih okoliščin ali podpotencialne rasti v prihodnjih letih, v primeru, da niso zbrani na ločenih računih, izgubi sled. Se pravi, mora biti ločen račun.

Glede drugega odstavka 13. člena Vlada meni, da vprašanja porabe kupnine od finančnega premoženja države ni primerno urejati v tem zakonu. Zakon namreč ne ureja vprašanja zadolževanja države na splošno, temveč je ključen namen fiskalnega pravila omejiti srednjeročno zadolževanje države za tekočo porabo. To pomeni, da pravilo preprečuje zadolževanje v času ekonomske ekspanzije, saj

zahteva, da se takrat ustvarijo presežki. Na drugi strani v času recesije lahko prihaja do primanjkljajev in zadolževanja. Strukturni saldo naj bi skozi celotno obdobje praviloma ves čas ostajal na enaki ravni.

Glede 8. člena, ki se nanaša na fiskalni svet, pa je Vlada mnenja, da je zaradi pomembne vloge, ki jo bo ta samostojen in neodvisen državni organ imel pri spremljanju izvajanja pravil, bolj primerno, da se to delovanje določi vsaj bolj natančno že v okviru izvedbenega zakona o fiskalnem pravilu. To so pač ti ostali deli, ki so v bistvu ne toliko konceptualni kot bolj mogoče tehnični.

Na koncu bi še enkrat rad poudaril, da Vlada Republike Slovenije ne podpira Predloga zakona o fiskalnem pravilu, o katerem danes teče razprava, ne zaradi tega, ker zakon ne bi bil potreben ali zaradi kakršnegakoli drugega političnega razloga. Kot ključen razlog, kot sem že večkrat omenil, je omejitev fleksibilnosti uporabe fiskalne politike v primerjavi z mednarodnimi obveznostmi. To seveda bi zmanjšalo in o tem ni dvoma. Imate raziskav, kolikor jih želite. To bi zmanjšalo rast gospodarstva in zaposlenosti in negativno vplivalo tudi na vse tisto, kar je od tega odvisno, in kot veste, je pač cela država od tega odvisna.

Skratka, švicarska formula je neprimerna. Po naših informacijah je nima nobena država v EU. Evropski pakt stabilnosti je že sam izjemno omejujoč in zato predmet mnogih diskusij in je tukaj veliko vprašanje v Evropi, ali ja sploh ustrezen, posebej glede na razliko v rasti med ZDA, ki so to zavrnilo kot neprimerno, pa imajo svojo denarno politiko, kjer je rast sedaj tam okrog 4 % bruto domačega proizvoda, in v EU, kjer je zdaj rast približno 0,8 %. Za Nemčijo bi bila, pač recimo, švicarska formula mnogo primernejša kot za Slovenijo. Pa tudi evropski pakt stabilnosti, ki je, kot sem rekel, zelo omejujoč, je za Nemčijo mnogo primernejši kot za Slovenijo, ki je izpostavljena mnogo višjim šokom kot majhna, zelo odprta ekonomija in za katero je denarna politika ECB mnogo manj primerna kot za Nemčijo. Denarna politika ECB je v bistvu usmerjena v ekonomske razmere v Nemčiji in v drugih velikih državah evro območja, ne pa na Slovenijo. No, pa kljub temu Nemčija nima bolj strogih pravil, kot so ta evropska pravila, in ni dopustila, ko so se evropska pravila sprejemala, da bi bila bolj zavezujoča, kar bi si ona lahko privoščila, Slovenija si pa ne more privoščiti.

Mislím, da to so osnovni razlogi, zaradi katerih bi bilo treba najti tukaj v parlamentu rešitev zakona o fiskalnem pravilu, ki dejansko te argumente in te potrebe tudi naslavlja. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Andrej Šircelj, predlagatelj. Izvolite, imate besedo.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa. Spoštovani podpredsednik, minister, kolegi in kolegice!

Po tej obrazložitvi ministra Mramorja glede zakona o fiskalnem pravilu sem jaz morda celo bolj kot glede na ta zakon in usodo tega zakona zaskrbljen glede fiskalne politike, predvsem zaradi tega, ker menim na podlagi povedanega, da bo pač fiskalna politika tudi v prihodnje temeljila predvsem na zadolževanju. Kajti posledica tega, da ne prilagodimo odhodkov prihodkom, je seveda večje zadolževanje in dejansko večja odvisnost od mednarodnih trgov in seveda tudi večje plačevanje obresti. Sedaj to gre namreč v to smer. Namreč številni strokovnjaki govorijo o tem, da je treba imeti določeno sidro in švicarska formula daje to sidro na odhodkovni strani. V vašem zakonu je opredeljeno, da to določa vlada v sodelovanju s parlamentom. In nikoli nobena vlada in parlament ali Državni zbor ne bodo pretirano za to, da se omejuje določene odhodke, še posebej, če to ne bo potrebno. Zdaj, ali je ta formula primerna tudi za ostale države ali ne, kakorkoli že, fiskalni pakt daje vsekakor določen okvir, na podlagi katerega vse države Evropske unije sprejmejo svojo zakonodajo. Menimo, da je določena sidra dejansko treba dati tudi v ta zakon, kajti sicer se na področju fiskalne politike ne bo zgodilo kaj dosti. Mislim, da se tudi proticiklične politike ne bo vodilo na takšen način, kot je morda v teoriji znano in kot jo morda zagovarja – bomo videli, kakšna proticiklična politika bo v proračunu leta 2015 oziroma ob spremembi proračuna za leto 2015. To me prav zanima in me zanima tudi, kako bodo tam odhodki prilagojeni primanjkljaju, ki mora dejansko biti, ker pač dejstvo je, da so realne številke nekaj drugega, kot je teorija v tem kontekstu. Tako še vedno menim, da bi sidro moralo biti, določen je tudi časovni okvir, v katerem se mora to dejansko zgoditi.

Glede fiskalnega sveta. Glejte, dopuščamo možnost, da se tudi napiše kaj več o fiskalnem svetu. V enem izmed osnutkov zakona je tudi bilo napisano o tem nekaj več. To imate v Zakonu o javnih financah – fiskalni svet, ki ne deluje. Minister za finance je tisti, ki določa člane fiskalnega sveta, že zdaj bi lahko deloval, po Zakonu o javnih financah je temu tako, da člane določa minister za finance oziroma na predlog ministra potem morda Vlada; kakorkoli že, on je tisti, ki dejansko lahko zagotovi te zadeve v državi, da bo fiskalni svet deloval, ker ga imamo.

13. člen in zadolževanje. Ja, seveda, v 13. členu dajemo kot predlagatelji možnost, da se denar od prodaje finančnega premoženja nameni za poplačilo javnega dolga, in sicer zato da se ta javni dolg čim prej zmanjša oziroma da se zmanjša do 45 % bruto družbenega proizvoda. Navsezadnje nas Evropa zavezuje, da zmanjšamo ta javni dolg na 60 % bruto družbenega proizvoda, sicer bomo plačevali kazni. Ampak zdaj, kakorkoli že, verjetno vsekakor bolje, da vodimo ekonomsko politiko

Evrope, kot da bi imeli svojo. Upam, da se vsaj v tem strinjamo, čeprav sem zaznal precej kritike tudi na to vlogo Evropske centralne banke, na monetarno politiko države in tako naprej; skratka, komu je kaj prirejeno. Upam, da minister ne zagovarja kakšne svoje monetarne politike, univerzalne, kakršno smo že imeli morda v neki drugi državi, ki je pomenila čisto nekaj drugega.

Glede vsebine zakona bi rekel naslednje. Tu ne gre za to, da bo zdaj Slovenska demokratska stranka tista, ki bo nosila vse dobro iz tega zakona ali pa vse slabo. Gre v bistvu za to, da zakon o fiskalnem pravilu mi potrebujemo na podlagi ustave. Še enkrat, gre za stvar, da ne smemo dopustiti, da bo država v neustavnem stanju, in to že kar nekaj časa je, že skoraj eno leto. Dopuščamo možnost, da se določbe spremenijo z amandmaji. Mislim, da je struktura zakona ravno taka kot vladna, navsezadnje so jo pripravljali isti ljudje, tudi na Ministrstvu za finance so bili v času priprave tega zakona isti ljudje, kot so danes, z drugačnimi rešitvami. Tu ne mislim na ministra, mislim na državno sekretarko, ki je tudi takrat pripravljala ta zakon. Tako je ta struktura zakona popolnoma enaka, s tem da ima naš zakon nekaj več določb, kot je bilo tudi že rečeno, glede zadolževanja in glede reševanja, zaradi tega ker mislimo, da tudi glede zadolževanja je treba v zakonu zadolžiti Vlado in dati neke vire, da se ta zadolženost dejansko zmanjša.

Tukaj, minister, nismo primerljivi z Združenimi državami Amerike, kjer ne rabijo fiskalnega pravila, ker imajo drugačno valuto, ker breme zadolžitve prenašajo na druge, če želite, države, narode in tako naprej, da plačujejo njihove obresti in pač to lahko delajo, ker imajo "tako imenovano svetovno valuto", ki je bila včasih drugačna, kot je zdaj – mislim, da vi o tem zelo veliko veste – in je pač njihovo zadolževanje popolnoma drugače in tukaj ni nobene primerjave v zvezi s tem. Treba je seveda povedati to, da ta primerjava ni na mestu ali jo je treba pa še dodatno obrazložiti.

Glede na to, da nekateri razpravljavci ste šli nekoliko v zgodovino in zgodovinsko opozorili na to, kje so bile glavne tiste zablode in tako naprej. Med drugim je stalno omenjena tudi davčna reforma ali pa davčne spremembe v letu 2006, 2007 oziroma potem še 2012, kjer sicer ni bilo nobene davčne reforme, samo stopnja davkov od dohodka se je nekoliko zniževala. Tukaj je treba povedati, da enostaven matematičen izračun, da vi obdržite iste stopnje ob istih osnovah, kot so bile prej, ne dajejo takega finančnega računa in teh 900 milijonov ali pa 800 milijonov, kakorkoli že, dejansko na podlagi take metode – enostavno ni mogoče. Tega pač ni mogoče izračunati in o tem pač ni mogoče enostavno tako govoriti, se pa to stalno ponavlja.

Tudi kar je omenjala kolegica Katičeva, da bo ta zakon pomenil –, da ne bo zagotavljal

socialnost države –, gospe in gospodje, to ni res! In da pomeni več varčevanja! Razjasnimo si pojme. Varčuješ takrat, ko imaš višek denarja, ki ga ne porabiš. Več potrošiš od ustvarjenega pa takrat, ko se običajno zadolžiš in na tej podlagi potrošiš več denarja. Tako je enostavno treba spremeniti terminologijo, o kateri se mi pogovarjamo. Treba je pogledati, kaj je varčevanje. Ne morete vi varčevati, če nimate, samo manj trošite, v tem je razlika. In ne morete vseskozi trošiti na račun prihodnjih rodov! Tu je v osnovi, ker se to ponavlja iz dneva v dan, iz ure v uro, da pa se bo več varčevalo. Nič se ne bo več varčevalo, manj se bo potrošilo. Tako tukaj ne gre za več varčevanja, gre pa za manj porabe. In v tem je glavna razlika. Če bi mi imeli privarčevan denar, potem verjetno tudi ne bi rabili zakona o fiskalnem pravilu, ker bi pač trošil samo tisto, kar dejansko ustvarimo.

Dejansko bi tukaj posebej opozoril tudi na stavke kolega Tilna Božiča, ki pravi: "Počakajte, da sestopimo z oblakov in videli bomo, kako trd bo pristanek." Mislim, da verjetno ima on nekaj več informacij kot jaz in da verjetno ob proračunu za leto 2015 bomo videli, kako trd bo dejansko pristanek. Tukaj bi mu rad odgovoril, da v bistvu ta zakon ne presega fiskalnega pakta. Tudi ustavna določba ni v nasprotju s fiskalnim paktom, ker fiskalni pakt dovoljuje nek maksimum. Ne pravi 0,5, ampak do 0,5 % je lahko primanjkljaja. Tako je tudi naša ustava v skladu s fiskalnim aktom, ker se tudi že tukaj zamegljuje, da sta to dve različni zadevi. To enostavno ni res!

Ne da se veselim, ampak pač pričakujem ta pristanek. Ali bo trd ali mehek, to bomo videli. Verjetno je to tudi odvisno od ministra za finance in od te vlade. Apeliral bi pa seveda na to, da to je prva obravnava in da v naslednjih obravnavah so mogoče rešitve in se da tudi priti do nekega ustreznega zakona, ki bo verjetno vsem v zadovoljstvo in ki ga lahko sprejmemo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Tilen Božič je bil imenovan, izvolite, replika.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

Samo glede tega, kar ste rekli, da sem rekel: "Počakajte, da sestopimo z oblakov ..." Mislim, da nisem tega rekel; kar sem rekel in kar sem mislil, je tako, da ker sem začel malo namigovati na zgodovino, da se je v preteklosti dejansko tudi trošilo preko zmožnosti in tako naprej, da šele s tem, ko smo prišli v Državni zbor, smo nekako videli, koliko je resna situacija – vsaj naša poslanska skupina. Mislim, da nas je glede tega gospod finančni minister kar dobro obvestil oziroma nam razložil že takrat, ko smo se pogovarjali o rebalansu za proračun leta 2014. In moje besede so šle v tej smeri, da dejansko tisto prej so bil oblaki, zdaj smo videli, kje so tla in na teh tleh je treba pristati. Vseeno

se vsaj jaz osebno zavzemam za malo mehkejši pristanek, tako kot sem rekel, zaradi tega ker ta mehki pristanek se nanaša ne samo na nas tukaj v Državnem zboru, ampak da se dejansko nanaša na državljane in državljanke Republike Slovenije. Toliko, hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Za besedo je prosil dr. Dušan Mramor, minister za finance.

DR. DUŠAN MRAMOR: Dovolite mi, ker imam občutek, da je ostalo nekako v zraku, kot da se zavzemamo za neka pravila, ki so brez omejitev in zelo splošna in da dajejo možnost potem Vladi in Državnemu zboru, da po svojem preudarku izbira. Moram reči, da to ne drži. Seveda jaz kot finančni minister, recimo takrat v letih 2002 do 2004, ko smo imeli denarno politiko, bi si zelo želel, da bi imeli takrat tudi švicarsko formulo in tisto bi še nekako šlo. Danes so pa razmere drugačne, ker te denarne politike nimamo.

Samo da v bistvu pojasnim, kaj fiskalni pakt dejansko določa, kako omejujoč pravzaprav je že sam fiskalni pakt. Najprej, fiskalni pakt določa, da v srednjeročnem obdobju imaš lahko največ -0,5; se pravi 0,5 strukturnega primanjkljaja. Mi smo to omejili in smo rekli, da ne, niti -0,5 ne smemo imeti, mi moramo imeti 0, ker smo tako zapisali v ustavi. To je dano dejstvo, iz tega moramo izhajati. Se pravi, naš strukturni deficit na srednjeročno obdobje je 0.

Sedaj je pa samo vprašanje, koliko lahko, takrat kadar gre ekonomiji slabo, fiskalno podpiramo ekonomijo, koliko imamo tega proticikličnega delovanja v slabih časih in koliko proticiklično takrat, kadar nam gre dobro; koliko moramo takrat prihraniti za slabe čase znotraj tega srednjeročnega obdobja. In tukaj so omejitve v fiskalnem paktu manjše, kot so omejitve v švicarski formuli. Ti greš lahko znotraj tega obdobja do -0,5 po fiskalnem paktu in do +0,5 ali tudi več – znotraj srednjeročnega obdobja –, vendar moraš biti za celo obdobje na 0. Švicarska formula ne dovoljuje, da greš na -0,5 pa na +0,5 kar je večja omejitev, kot je v fiskalnem paktu. Glede na to, da smo država, ki imamo večja nihanja, ker smo manjši, bolj odprti, večja nihanja kot neka Nemčija in velike države, mi rabimo bolj izrazito proticiklično politiko v časih, ko nam gre dobro oziroma ko nam gre slabo.

Zato pravim, da za ta čas ni primerna ta politika, ta formula, švicarska formula in se je bolje samo držati fiskalnega pakta. To se pravi, tukaj gre za to tako imenovano proticiklično politiko, ki ti omogoča, da bolj mehko pristajaš pri teh spremembah makroekonomskih pogojev.

Druga stvar je pa potem, kako pa lahko reagiraš na šoke. To so pa enkratni učinki, ki se zgodijo, in zopet fiskalni pakt določa to mehkeje, kot je določeno v tem zakonu, o katerem danes razpravljamo. Mi imamo v fiskalnem paktu več

možnosti, da delujemo proti šoku, kot pa so omejitve, ki so tu notri. Tu sta dve konceptualni razliki, ampak kar bi pa želel poudariti: tudi fiskalni pakt sam je izjemno omejujoč. Samo malo več prostora navzgor in navzdol ti daje kot švicarska formula.

Mislím, da je to za Slovenijo bolj primerno. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Vsi prijavljeni razpravljavci ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati. Če želita razpravljati tudi predstavnik predlagatelja in predstavnik Vlade, sta v enakem položaju, le da onadva z dvigom rok. Poslanci pa, lepo prosim, za prijave. Vsak od poslancev ima 5 minut.

Besedo ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovana gospa državna sekretarka!

Rad bi pogledal nekoliko naprej v leto 2015 – kakšna bodo gospodarska gibanja, kakšni bodo prihodki državnega proračuna? Že prej sem v kratki razpravi, ker mi je zmanjkovalo časa, povedal, kje so razlogi za letošnjo gospodarsko rast ali pa, če hočete, za izhod Slovenije iz recesije. Zadovoljen sem, da statistika kaže, da smo izšli iz recesije. Sprašujem pa se, kolegice in kolegi, kaj imajo danes od tega naši ljudje. Res je, da gre za neko histerežno krivuljo, za nek zamik, ampak ta trenutek naši ljudje tega izhoda iz recesije ali pa gospodarske rasti na žalost ne čutijo. Sprašujem se, ali bodo čutili leta 2015 ali 2016. Zakaj je to vprašanje relevantno? To vprašanje je relevantno zato, ker naši izvozni trgi, predvsem nemški, beležijo ohlajanje, in to je problem.

Mi tudi vemo, da so prav v letošnjem letu lokalne skupnosti izvajale velike investicije na lokalni ravni, najbrž res tudi zaradi županskih volitev. Drugo leto županskih volitev ne bo. Finančna perspektiva se je sicer začela z letošnjim letom. Naši projekti se bodo začeli, kohezijski predvsem, najbrž, na žalost, šele tam komaj konec leta 2015, saj še operativni program ni potrjen s strani Evropske unije. Ob tem seveda ne smemo spregledati srednjeročnega zornega kota. Slovenija je še vedno na prelomnici, v neki paradoksalni situaciji, ko smo, kot rečeno, izšli iz krize – izšli smo iz recesije, pardon –, še vedno pa smo globoko v krizi. BDP na prebivalca je namreč kljub letošnji rasti realno za 7 in pol odstotkov pod tistim izpred krize, se pravi leta 2008. In letos smo v gospodarstvu pridobili nazaj zelo malo od več kot 90 tisoč delovnih mest, ki smo jih izgubili po letu 2008.

Tukaj bi rad, žal, morda ne bo izpadlo kulturno, nekako ugovarjal kolegu Mesecu – pravim, da ne bo najbrž kulturno, ker ga ni tukaj,

ampak magnetogram bo lahko prebral. Mislím, da moramo biti tukaj v tem zboru predvsem resnicoljubni. Ne smemo trostiti neresnic. Prav trudim se, da izberem besedo neresnica, lahko bi izbral kakšno drugo besedo, pa se trudim, veste, tudi zaradi tega, ker je adventni čas in to je čas, ko nekako smo si ljudje nekako bližje. Ne tako zavajati slovenske javnosti, ki od nas pričakuje rešitve, ne pa neresnice. Treba je ločiti, kaj je, ker gospod Mesec je govoril o 10-milijardnem primanjkljaju državnega proračuna – se je razumelo. Tako se je razumelo. Mislím, to je kolega Pogačnik tako razumel. Moramo ločiti, kaj je državni proračun, kaj je presežek državnega proračuna, kaj je primanjkljaj in kaj je bruto zunanji dolg države. Mislím, da je to hotel povedati kolega Mesec, ampak je vse skupaj pomešal in potem je javnost zmedena. Res je, v letu 2007–2008 smo beležili, recimo, uravnotežen proračun. To je bila prva Janševa vlada, ko je ministrstvo za finance vodil žal pokojni dr. Andrej Bajuk – mislím, da tudi evropski minister leta 2006. Tukaj bom nadaljeval v našem povezovanju, v našem sodelovanju. Poglejte, če bo zdaj vladna koalicija ta poslanski predlog zakona kar vrgla, ne bo nobene možnosti, da bi morda naredili nek miks tega zakona, o katerem smo danes kvalitetno razpravljali – sam sem zadovoljen nad kvaliteto razprav, razen kakšne, ki sem jo omenil in morda vladnega predloga –, in da bi naredili potem skupaj nek dober izdelek; dober za državo, dober za naše ljudi. Veliko naporov pa je bilo vloženih v prejšnjem mandatu, ko smo se pogajali in prišli zelo daleč. Na žalost je padla vlada in je padel tudi zakon. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Ljubo Žnidar, izvolite, imate besedo.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala spoštovani podpredsednik, kolegice in kolegi!

Danes bi pričakoval, da bi Predlog zakona o fiskalnem pravilu predložila Vlada in da bi danes razpravljali o vladnem predlogu. To bi bilo pravo in pričakovano od Vlade. Res je pa, da je vlada Mira Cerarja na vladi že pol leta, pa da še ta vlada sploh ni začela resno delati. To pa tudi drži. To ugotovljajo že lastni koalicijski poslanci, ki pozivajo svojo vlado oziroma da ne rečem, da že skoraj prosijo, začnimo že enkrat vendar delati. Ob tem se resno sprašujem, ali si vlada Mira Cerarja želi urediti finančno stabilnost naše države ali si je ne želi. Ali prevladujejo v naši državi tisti, ki jim ta neurejenost odgovarja, ki si želijo, da v naši državi ni vzpostavljen red, ki si želijo, da vlada anarhija itn.? To je resno vprašanje in to vprašanje se mi predpostavlja v dejstvu, da vlada Mira Cerarja krši ustavo. Sedaj se pa tukaj malo zamislimo, to se pravi, najvišji organ v državi, Vlada, ne spoštuje ustave. Ne spoštuje ustave! Po drugi strani bi pa naj ta vlada ali katerakoli vlada pa zahtevala od vseh

ostalih red, spoštovanje, poštenost itn. Ja, vedno je treba najprej pogledati pri sebi in tukaj gre v prvi meri za kršenje ustave, kajti Predlog zakona o fiskalnem pravilu je samo neko zagotovilo, nek okvir, ki daje v prihodnosti finančno stabilnost naše države.

Danes smo v razpravi slišali, da je ta predlog zakona, ki ga je pripravila opozicijska stranka, Slovenska demokratska stranka, da je to strup. S to ugotovitvijo se zelo dobro strinjam. Ta predlog zakona je res strup za vse prihajajoče, prihodnje vlade, ki bodo morale na finančnem področju urediti uravnoteženje javnih financ, je strup za te vlade, ker bodo morale narediti v državi red in pravičnost. Po drugi strani je pa, bi rekel, tudi strup za vse tiste roparje, tajkune, ki so v veliki meri okradli našo državo. V nadaljevanju je pa tudi strup za naše sodstvo, ki bo v prihodnosti moralo biti bolj učinkovito in bolj operativno in ažurno in uspešno preganjati tiste, ki so zakrivali, ali ukradli, ali ogoljufali, ali finančno izpeljali velika sredstva v tuje oazne države. Ja, tudi za njih je strup, ker takšnega sodstva Slovenija ne potrebuje. Neučinkovitega sodstva Slovenija ne potrebuje!

Fiskalno pravilo je zelo zelo širok pojem. Tu se dejansko vidi – razumel bi, če bi vsa tista sredstva, ki so za našo državo velika, če bi ta sredstva namenili v investicije ali v kakšne druge naložbe, ki bi dale povratni kapital in zaslužek za kak odstotek več, kot smo se mi zadolžili. Potem bi to razumel. Ne razumem pa, da ta ves dolg, ta denar, ki si ga sposojamo, porabimo izključno za lastno porabo. Porabimo izključno za ta javni sektor, ki se ve, da je velika volilna masa, ampak rezultat tega so volitve na ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Franc Križanič, izvolite. Besedo imate.

DR. FRANC KRIŽANIČ (PS SD): Predsedujoči, spoštovani visoki zbor!

Rad bi vam dodal nekaj podatkov k moji predhodni diskusiji, pa se tudi odzval na nekaj mnenj, ki so bila tule izrečena.

Prvič. Seveda, varčevanje na ravni gospodinjstva je eno, varčevanje na ravni makroekonomije je drugo. Tudi na ravni gospodinjstva ali kmečkega gospodarstva, je Cato, stari rimski govornik in mislec, rekel, da gospodar mora več proizvajati, kot porabi in če zaloge vzdržijo, bo obogatel. Te zaloge so pomembne. Makroekonomsko pa je drugače. Makroekonomsko pa je tako, da če varčujete in se tisto naprej ne akumulira in ne potroši za investicije, potem ste to izgubili. In ZUJF je tipičen primer zgrešenega makroekonomskega varčevanja, ki je povzročil v Sloveniji krizo dvojnega dna. Histerija, ki je bila pa povzročena vzporedno in je stigmatizirala slovenske banke in institucija slabe banke s prilivom privatnih

kreditnih razmerij v javni dolg je pa povzročila, da je dolg zdaj zrasel že na 30 milijard.

Da vam preberem nekaj cifer, ker mi čas to seveda dopušča. Skupne obveznosti vseh od slovenskega gospodarstva, države, bank in podobno, so bile na koncu mandata, v katerem je bil gospod Mramor finančni minister, 15 milijard in 300 milijonov evrov. 2008 so dosegle 39 milijard evrov, vmes so se povečale za solidnih 24 milijard evrov. Ti dolgovi so bili v glavnem kratkoročni, zelo hitro so začeli zapadati in ko je tujina zahtevala denar na hitro nazaj in ko bi se banke zamajale, država ni mogla drugega, kot da je vstopila kot deponent: sama si je sposodila in deponirala ta denar. Zato se je dolg povečeval precej, precej, precej nad javnim finančnem primanjkljajem.

Gospod Žnidar, evo, tukaj imate za repliko: ni javni sektor ustvaril tega dolga. Ustvarili so ga privatni dolgovi, ki so bili sicer benevolentno vzeti, računajoč, da bodo po desetih letih lahko poplačani, vrniti je bilo treba po letu in pol. Šel je nekdo graditi tovarno, čez eno leto so mu pa rekli, naj zdaj pa vse vrne. Jasno, da ni mogoče! In stigmatizacija – najprej bank, da so nesposobne, če so šle v ta razmerja, nekaj na tem je že bilo, vendar niso na tak način, ker so bila pa vendarle zavarovana z ustreznim premoženjem, in drugič, javnega sektorja – je neproduktivno.

Potem seveda, ko se osnova zmanjša pri stopnjah, se zmanjša tudi priliv. Ravno na to se je računalo – ne pri isti osnovi. Ko je osnova padla, so padli prilivi in zato je davčna reforma 2007 in znižanje davčnih stopenj ali mala davčna reforma, kot ji po domače rečemo, 2012, povzročila, da se je strukturni javnofinančni primanjkljaj, ravno ta, ki ga odpravlja fiskalno pravilo, bistveno povečal. In zdaj ti, ki zahtevajo fiskalno pravilo, še takšno fiskalno pravilo so naredili – edino, kar je pa v dobro, in treba je vedno reči dobro dobro, pa je to, da so naredili pomotoma. V ne vem kakšnem slepilu leta 2007 je bila pa pomota bolj razumljiva. Leta 2012 so vam vsi ekonomisti vseh ekonomskih šol – liberalne, orto liberalne, orto neoliberalne – rekli, da ne znižujte davčnih stopenj pri davku od dohodka pravnih oseb, da boste samo poslabšali javno ravnotežje in nič povečali agregatnega povpraševanja, kar bi bilo takrat treba narediti. In to se je potem odpravljalo z dvigom DDV, dvigom trošarin in treba bo narediti še nekaj ukrepov, da se to odpravi – se pravi strukturni primanjkljaj. Ni pa strukturni javnofinančni primanjkljaj vzrok takšne krize, da bi se bal nekdo, da bo padel na pretrda tla in podobno. Treba je pač narediti ustrezne ukrepe in zadevo sanirati.

Drugo, skupni državni dolg proračuna oziroma slovenski javni konsolidirani dolg – to je dolg do tujine ali do domačih sektorjev, vseeno do koga. Konec leta 2008 je bil 7 milijard 200 in se je do konca Pahorjeve vlade povečal na 15 200. Od tega je bilo 3 milijarde evrov v depozitih na novo zaradi obrambe gospodarstva, ostalo je

bilo zaradi primanjkljaja, ki so ga v obdobju recesije ni dalo z dvigom davčnih stopenj takoj popraviti. Takrat je bilo to 40 % BDP in ni izgledal noben problem, potem pa z DUTB, s slabo banko in s stigmatizacijo bančnega sistema, s tem da bančni sistem danes gospodarstvu posoja samo še 12 milijard evrov, se je pa javni dolg dvignil na omenjenih 30 milijard, o katerih je v ponedeljek na moje poslansko vprašanje govoril finančni minister.

Toliko o podatkih.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Zaključujem razpravo ... / oglašanje iz dvorane/ V okviru dodatne razprave po 71. členu Poslovnika replike ni. / oglašanje iz dvorane/ Torej, zaključujem razpravo.

O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zborna odločali jutri v okviru glasovanj.

S tem prekinjam 9. točko dnevnega reda. / oglašanje iz dvorane/ Izvolite, proceduralno, izvolite.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Spoštovani podpredsednik, ki vodite sejo, jaz pač želim da v skladu s poslovníkom vodite sejo in da kot predlagatelj imam seveda možnost besede z dvigom roke. To ste tudi omenili. Tega mi zdaj niste dopustili, zato prosim, da mi daste besedo.

Vi ste na začetku povedali, da se minister oziroma Vlada in predlagatelj lahko prijavijo k besedi z dvigom roke.

Prosim, če mi daste besedo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: In kolega in sam nisem opazil, da bi dvignili roko, gospod magister – takrat, ko so bile prijave, takrat, ko se čas razdeljuje.

Prehajamo na **10. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVI ZAKONA O DELOVNIH RAZMERJIH.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina osemnajstih poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina devetnajstih poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku predlagatelja gospodu Andreju Čušu.

Izvolite.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Predsedujoči, predstavniki ministra, kolegice in kolegi, lep pozdrav!

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke že nekaj časa spremljamo problematiko volonterskih pripravništev. V zadnjem času pa smo lahko v medijih in tudi iz kontakta s terena razbrali, da je problematika vse večja. Ker menimo, da gre za izkoriščanje mladih, ki se bo lahko še razširilo v prihodnje, smo se v Poslanski skupni SDS odločili, da vložimo v zakonodajni postopek spremembe in dopolnitve Zakona o delovnih razmerjih.

S predlogom zakona črtamo pravno podlago za volontersko pripravništvo v Zakonu o delovnih razmerjih in v ostalih zakonih in jo nadomeščamo s sistemskim ukrepom, da so vsi delodajalci, ki zaposlijo pripravnika, oproščeni plačila prispevkov za to zaposlitev. Zavzemamo se za to, da se tudi v zasebnem sektorju stimulira zaposlovanje pripravnikov ter da imajo vsi pripravniki, brez izjeme, pogodbo o zaposlitvi in vse pravice iz pogodbe o zaposlitvi ter se jim to opravljeno delo šteje v delovno in zavarovalno dobo. S tem se stimulira zaposlovanje mladih takoj po končanem šolanju in omogoča hiter prehod mladih v delovno razmerje. Nanaša pa se tako na zasebni kot tudi javni sektor.

Dosedanji ukrep, da so delodajalci oproščeni plačila prispevkov za zaposlitev osebe, mlajše od 30 let, se razširi na vse pripravnike za čas pripravništva, ki se zaposlijo po končanem šolanju. Namen tega ukrepa je stimulirati delodajalce tako v zasebnem kot javnem sektorju za zaposlovanje pripravnikov. Sam ukrep ima pozitivne finančne učinke, tako da ne uvajamo nobenih dodatnih stroškov.

Kar pa je še pomembnejše – v samem zakonu predlagamo obveznost Vlade Republike Slovenije, da sprejme politiko izvajanja pripravništva, v katerem bo opredelila sofinanciranje in financiranje za tista pripravništva, kjer je to potrebno tako, da se skupno število pripravniških mest navkljub prepovedi volonterskega pripravništva ne bi zmanjšalo, ampak celo povečalo – predvsem v zasebnem sektorju. Z zakonsko določeno nalogo in obvezo Vlade za sprejetje ukrepov in strategije izvajanja pripravništva bo problematika pripravništev in njena rešitev tudi sistemsko obravnavana ter ne bo predmet praznih obljub ali samo začasnih ukrepov.

Predlagamo, da se naš sistemski ukrep zaradi prepovedi retroaktivnosti ne uporablja za že sklenjene pogodbe o volonterskem pripravništvu, ampak za vse naslednje sklenitve pogodb o pripravništvu po uveljavitvi novele Zakona o delovnih razmerjih. Tudi Vlada sama je 11. decembra letos na svoji redni seji sprejela stališče, da javni sektor do ureditve volonterskega pripravništva ne bo več sklepal pogodb o volonterskih pripravnikih ter da Vlada ne podpira volonterskega pripravništva, vendar pa ni sprejela nobene časovnice, kdaj bodo ti ukrepi sprejeti. Spet smo žal pri veliko besedah in bore malo dejanjih.

Sami zagovarjamo načelo: vsako delo šteje. Tako bodo vsi pripravniki poleg minimalne

plače, ki je predpisana v zakonu, imeli plačane tudi druge prispevke. S tem bo mladim omogočen lažji ter predvsem hitrejši vstop na trg delovne sile in pridobitev delovnih izkušenj za nadaljnji poklic, saj bodo vsi delodajalci bolj stimulirani za zaposlovanje pripravnikov, ki bi v nasprotnem primeru nekaj mesecev ali pa, žal, kot je vse bolj v praksi, celo nekaj let čakali na Zavodu za zaposlovanje. Ob tem pa se nam seveda zdi zelo pomembno, da bo vsako pripravništvo štel tudi v delovno dobo. S tem verjamemo, da bodo mladi tudi bolj konkurenčni na trgu delovne sile.

V Državnem zboru je v zadnjem obdobju veliko poslank in poslancev različnih strank, ne glede na koalicijo, opozicijo, govorilo, kako je potrebno prisluhniti mladi generaciji in jim omogočiti dostojno prihodnost. Potekala je tudi nujna seja Odbora za izobraževanje na temo neizvajanja nacionalnega programa za mladino, kjer je bilo, lahko rečem, tri četrtine časa seje govora predvsem o problematiki volonterskih pripravništev.

Spoštovane, spoštovani, predlagam, da preidemo od besed k dejanjem. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade, državnemu sekretarju Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Dejanu Levaniču.

Izvolite.

DEJAN LEVANIČ: Hvala, gospa podpredsednica. Spoštovane poslanke in poslanci!

Vlada Republike Slovenije je Predlog zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o delovnih razmerjih obravnavala na seji 11. decembra letos, skupaj tudi z informacijo o stanju na področju volonterskih pripravništev v javnem sektorju, torej kaj se dogaja danes, ki smo ga pripravili na Ministrstvu za delo, družine, socialne zadeve in enake možnosti. Na podlagi predloženega predloga zakona se je Vlada tudi odločila, da predvsem zaradi načina reševanja problematike volonterskih pripravnikov poda odklonilno mnenje do tega predloga zakona. Pa pogledjmo, zakaj.

Volonterske pripravnike, moramo vedeti, urejajo področni zakoni, torej drugih zakoni, ki določajo tudi obveznost pripravništva na določenem področju. Zakon o delovnih razmerjih, katerega sprememba je pa zdaj na mizi, pa ureja delovna razmerja in glede volonterskih pripravništev določa zgolj to, da tistim, ki ga opravljajo, daje določene pravice. Pred spremembo leta 2013 je Zakon o delovnih razmerjih že imel določene določbe, ki jih je vseboval glede volonterskih pripravništev. Govorimo o trajanju in izvajanju pripravništva, o omejitvah delovnega časa, odmorih, počitkih, o odškodninski odgovornosti, o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu v skladu s temi predpisi, tudi o prepovedi diskriminacije in enaki

obravnavi glede na spol ter, če gre za mlajše osebe, tudi določbe o posebnem varstvu delavcev, ki še niso dopolnili 18 let.

Leta 2013, takrat prav na predlog Slovenske demokratske stranke, Nove Slovenije in Slovenske ljudske stranke je bila predložena sprememba Zakona o delovnih razmerjih, takrat usklajena z vsemi političnimi strankami in tudi socialnimi partnerji – prav je namreč, da takrat, ko se predložijo spremembe Zakona o delovnih razmerjih, da jih pač skušamo čim bolj uskladiti – , pa je dodatno Zakon o delovnih razmerjih dodal še pravico do malice in prevoza. Ni torej predvidel volonterskega pripravništva, ker Zakon o delovnih razmerjih ne govori o volonterskem pripravništvu, ampak je, glede na to, da obstaja volontersko pripravništvo v drugih področnih zakonih, pač v tem zakonu določil tiste osnovne pravice.

Kljub temu da imamo v Zakonu o delovnih razmerjih nekatere pravice priznane, pa nas veseli, da je končno prevladalo mnenje, glede na to, da je bilo veliko debate v javnosti, da morajo volonterska pripravništva enostavno biti plačana pripravništva. Zato je nujno, da v področnih zakonih vsako ministrstvo pogleda, kje je pripravništvo sploh še obvezno, določi število pripravnikov, ki jih potrebuje glede na izobraževalni sistem in glede na potrebe na trgu dela, in zanje zagotovi tudi ustrezno plačilo. Saj je zelo enostavno; gre za Zakon o javnih uslužbencih, Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, Zakon o pravniškem državnem izpitu, Zakon o zdravniški službi in Zakon o zdravstveni dejavnosti. Ravno to, zakaj skozi Zakon o delovnih razmerjih čez noč spreminjati zadeve na področju volonterskega pripravništva ali pa pripravništva sploh, odpira predvsem vprašanje tudi deregulacije poklicev, vse z namenom, in ta napor moramo narediti, da bi se mladim zagotovil hiter prehod na trg dela ter seveda možnost sofinanciranja opravljanja določenih pripravništev, ko gre za iskalce prve zaposlitve.

Tukaj bo v nadaljevanju tudi debata o tem, kako pomagati mladim, da bi čim hitreje prišli do določene zaposlitve in če sprejmemo predlog Slovenske demokratske stranke, da bi oprostili plačila prispevkov delodajalce, če bi zaposlovali pripravnike, potem bi ponovno eskalirali dodaten problem, ki ga v družbi že imamo. Danes se nam pojavlja to s samostojnimi podjetniki, potem bi vsak, ki bi dobil zaposlitev, bil pripravnik, ne pa to, kar želimo doseči: želimo dosežati zaposlitve za nedoločen čas in to tudi subvencioniramo.

Kljub temu da rešitev, ki jo predlaga Slovenska demokratska stranka, ni sistemska in da je najmanj, kar je treba narediti ali pa je korektno, o spremembah Zakona o delovnih razmerjih obvestiti socialne partnerje in z njimi vsaj uskladiti določene pomanjkljivosti ali pa določene rešitve. Je pa namen, in tukaj moramo biti korektni, in tudi cilj predloga zakona pravi – in to je odprava volonterskih pripravništev, ki

danes za svoje delo ne dobijo plačila in to ni prav. Ravno zato je Vlada sprejela, da ne podpira volonterskih pripravništev, naložila ministrstvu, da morajo spremeniti področno zakonodajo in zagotoviti ustrezna plačna delovna mesta, nam pa skozi koordinatorje, torej Ministrstvu za delo, in skozi možnosti sofinanciranja tudi skozi evropska sredstva, da pripravimo v naslednjem letu programe, ki bodo financiranje pripravništev tudi omogočali. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojujencev Slovenije, zanjo gospod Primož Hainz.

Izvolite.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Spoštovana podpredsednica, kolegice in kolegi!

Volontersko pripravništvo ni enoznačen in enoten pojem. Razlikujemo namreč med volonterskim pripravništvom, v okviru katerega pripravnik opravlja enako delo kot zaposlene osebe, le da ne prejema plačila za opravljeno delo, in volonterskim pripravništvom, pri katerem gre za usposabljanje pripravnika, kjer pa gre le za minimalni prispevek k večji storilnosti delodajalca. Tipičen primer takšnega pripravništva je volontersko sodno pripravništvo, ki je nujen pogoj za opravljanje pravosodnega izpita. Bolj pravilno kot izjema pri teh pripravnikih pa je, da so zaposleni že nekje drugje in dobijo plačilo za delo pri svojem delodajalcu ter se le nekaj ur na teden seznanijo z vsebinskim delom sodišča. Ravno pri tem pripravništvu, in sicer ne glede na to, ali se opravlja volontersko ali kot plačano in ki se lahko opravlja tudi pri odvetnikih, pa je zaslediti v praksi tudi največ zlorab pripravnikov, kar nas nagiba k temu, da brez zadržka lahko rečemo, da je tovrstno pripravništvo novodobna suženjska oblika dela. Iznajdljivost na temu področju je namreč neizmerljiva.

Po naši oceni mora ključno vlogo pri odpravi nepravilnosti odigrati tudi izobraževalni sistem, in sicer v smeri, da že tekom procesa izobraževanja zagotovijo študijske programe z dovolj praktičnega usposabljanja, ki zagotovijo možnost opravljanja morebitnih strokovnih izpitov, ki so pogoj za samostojno opravljanje določenega poklica.

Koalicijski partnerji te vlade smo si v koalicijskem sporazumu v poglavju o mladih zadali nalogo vzpostaviti vavčerski sistem za opravljanje obveznega pripravništva in praks, skozi katerega bodo dijaki in študentje pridobili večjo možnost izbire za opravljanje le-teh. Strinjali smo se tudi, da neplačane prakse in pripravništva na področjih, kjer zakonodaja predvideva obvezno pripravništvo in prakse, niso dopustna.

Na seji Vlade 11. decembra je Vlada konkretno pristopila k realiziranju teh koalicijskih zavez in sprejela več sklepov: sklep, s katerim se prepoveduje sklepanje pogodb o neplačanem volonterskem pripravništvu; sklep, s katerim je naložila pristojnim resornim ministrstvom, da v skladu s skrajšanim časom pripravijo spremembe področnih zakonov, ki dopuščajo volontersko pripravništvo, ob razmisleku o nujnosti obveznega pripravništva za samostojno opravljanje dela; sklep, s katerim se nalaga priprava sprememb področne zakonodaje na način, da se kot potrebne delovne izkušnje za opravljanje dela upoštevajo tudi ustrezne delovne izkušnje, pridobljene izven delovnega razmerja, ter sklep, s katerim je bilo naloženo Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve in enake možnosti, da skupaj z ostalimi ministrstvi pripravi program zaposlovanja oziroma opravljanja pripravništva iskalcev prve zaposlitve ob uporabi sredstev v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike.

V Poslanski skupini DeSUS menimo, da je potrebno problematiko volonterskega pripravništva sistemsko urediti in ne zgolj na način, kot je k temu problemu pristopila Poslanska skupina SDS. Seveda pa je potrebno priznati, da je vložitev novele Zakona o delovnih razmerjih pospešila aktivnost Vlade na tem področju. V Poslanski skupini DeSUS se sicer strinjamo z namenom in ciljem predloga zakona, vendar preprosto s črtanjem zakonskega določila o volonterskem pripravništvu ne bomo rešili celotnega problema. Zato so za nas, poslanke in poslanci Desusa, predvidene aktivnosti Vlade sprejemljive in zadovoljive s tega vidika, ker se bodo odvijale sistematično in vsebinsko po posameznih resorjih s skupnem ciljem sprememb področnih zakonov, ki urejajo volontersko pripravništvo na eni strani, istočasno na drugi strani pa se bodo iskale rešitve v smeri financiranja pripravništev iz virov evropske kohezijske politike.

Glede na to v naši poslanski skupini, torej v Desusu, ocenjujemo, da ni potrebe, da gre današnji predlog besedila novele Zakona o delovnih razmerjih v nadaljnjo obravnavo niti za nadaljnjo obravnavo ni primeren, saj tudi ne ustreza nomotehničnim vidikom. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil gospod Matjaž Nemeč.

Izvolite.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala predsedujoča. Spoštovani kolegi!

Poslanska skupina SD je v zakonodajni postopek vložila predlog novele Zakona o delovnih razmerjih, s katero želi odpraviti volonterska pripravništva. Volontersko pripravništvo je oblika pripravništva, ki ga naša zakonodaja pozna že zelo dolgo. Zakon o

urejanju trga dela med drugim določa tudi podlago za opravljanje volonterskega pripravništva, bolj specifično pa je volontersko pripravništvo urejeno v področnih zakonih. Res pa je, da se je v zadnjih nekaj letih tudi ta institut, kot mnogo drugih, izrodil in povzroča anomalije, nepravilne prakse in težak položaj prizadetih. V tem primeru se dotika predvsem mladih.

Vlada je v zvezi z volonterskimi pripravništvimi zato že sprejela sklep, da sklepanje pogodb o volonterskem pripravništvu v javnem sektorju ni dovoljeno, in naložilo pristojnim resornim ministrstvom, da v čim krajšem času pripravi spremembe področnih zakonov, ki dopuščajo volontersko pripravništvo.

Osnovna ideja novele zakona, ki ga predlaga Poslanska skupina SDS, ima naše simpatije, sama narava izvedbe pa ne. Menimo namreč, da je treba to problematiko videti in reševati, tako kot je, večplastno. Socialni demokrati bomo zato podprli prizadevanja Vlade v iskanju najoptimalnejših rešitev v okviru področnih zakonov, ki določajo obveznosti pripravništva oziroma volonterskega pripravništva. Podpiramo pa tudi njeno namero prevetriti možnosti deregulacije poklicev, da bi se mladim zagotovil hiter prehod na trg dela ter zmožnost sofinanciranja odpravljanja pripravništva iskalcev prve zaposlitve. Pri tem pa je potrebno soglasje in dogovor vseh vpletenih. Tudi veljavna koalicijska pogodba vsebuje določbo, ki hkrati pomeni našo zavezo, da ne bomo dopustili neplačanih praks in pripravništev na področju, kjer zakonodaja predvideva obvezno pripravništvo in prakse.

Socialni demokrati smo tudi v prejšnjih vladah zagovarjali stališče, da je treba ukiniti pripravništvo v javnem sektorju povsod, kjer to ni strokovno utemeljen del izobraževalnega procesa, in na tem stališču ostajamo tudi danes. Cilj, ki ga moramo slediti, je povečati število zaposlenih mladih za nedoločen čas, pripravništvo pa pomeni delo za določen čas, z namenom, da se posameznik usposobi za samostojno opravljanje dela v delovnem razmerju. Zato v zvezi s predlaganimi spodbudami delodajalcem za zaposlovanje pripravnikov podpiramo mnenje Vlade, da tudi to ne sodi v ta zakon.

Zdaj pa pozor! Spodbuda za zaposlovanje mlajših brezposelnih oseb namreč določa, da so delodajalci, ki za nedoločen čas zaposlijo brezposelno osebo, mlajšo od 30 let, ki je najmanj 3 mesece pred zaposlitvijo prijavljena v evidenci brezposelnih oseb, oproščeni plačila prispevkov delodajalcev za socialno varnost. S temi ukrepi je treba nadaljevati, saj močna segmentacija trga dela posebej prizadene populacijo mladih. Z novelo Zakona o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva, ki smo ga sprejeli v torek, smo omenjeni ukrep podaljšali za eno leto in od njega si obetamo vsaj tako dober rezultat, kot ga

je dalo prvo 9-mesečno obdobje, to je skoraj 2 tisoč 500 mladih, zaposlenih za nedoločen čas.

Socialni demokrati bomo še naprej podpirali ukrepe, ki bodo zviševali zaposlitvene možnosti mladih in jim bomo zagotavljali službe za nedoločen čas. Predloga sklepa, da je novela Zakona o delovnih razmerjih primerna za nadaljnjo obravnavo, pa kljub zavedanju o dobronamernosti predloga, ne bomo podprli. Hvala lepa.

PODPREDSNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Violeta Tomić bo predstavila stališče Poslanske skupine Združene levice.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Spoštovani predsedujoči, spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci!

Prostovoljno pripravništvo postaja karierna priložnost za tiste mlade, ki jim lahko starši omogočijo brezplačno delo, ali pa metoda za izkoriščanje mladih, ki so prisiljeni poleg neplačanega pripravništva opravljati še kakšno prekerno delo. V normalnih razmerah polne zaposlenosti, kakršne smo v tej državi imeli dobrih 30 let po vojni, bi bilo prostovoljno pripravništvo lahko normalen način, da maturanti in diplomanti spoznajo delovni proces in pridobijo delovne izkušnje – tudi mi smo včasih kot srednješolci delali v proizvodnji. Tudi študentsko delo, ki smo ga obravnavali pred nekaj dnevi, je bilo takrat primeren način usposabljanja ob študiju, odkar pa imamo trajno visoko brezposelnost, je postala metoda socialnega dampinga in čezmernega izkoriščanja. Če bi opravljeno prostovoljno pripravništvo pomenilo začetek kariere, bi se nadaljevalo z zaposlitvijo teh maturantov in diplomantov, bi mogoče še lahko verjeli njegovim pozitivnim stranem. Realnost je seveda drugačna. Po koncu volonterskega pripravništva se diplomanta pač nadomesti z drugim prostovoljcem, kot da gre za potrošni material. Ni torej nenavadno, da so pomisleki in kritike takšne oblike dela vedno bolj glasne, že v osnovi je takšna oblika dela namreč tudi v nasprotju z Evropsko socialno listino, ki jasno določa pravice delavcev do pravičnega plačila, ki bo njim in njihovim družinam zagotavljalo dostojen življenjski standard. In prostovoljno pripravništvo vsekakor ne zagotavlja teh pravic.

Slovenska zakonodaja sicer pozna dve vrsti pripravništva: plačano in neplačano. Vendar pa je neplačanih, torej prostovoljnih pripravništev, kar 60 %, od tega največ v javnem sektorju. Po podatkih iz mnenja Vlade Republike Slovenije po številu volonterskih pripravništev izstopa Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, ki ima kar 763 volonterskih pripravnikov, in takšna praksa je preprosto nedopustna. Koalicija je v koalicijski pogodbi zapisala, da neplačana pripravništva na področjih, kjer zakonodaja predvideva obvezno pripravništvo, niso dopustna. Sliši se lepo, vendar nismo prepričani,

da koalicija misli resno. Samo dva dni po podpisu koalicijske pogodbe je Ministrstvo za izobraževanje objavilo razpis za kar 247 volonterskih pripravnikov v šolah in v vrtcih. Upali smo, da se bo Vlada zbudila ob predlogu, ki ga obravnavamo danes, vendar pa ob seznanitvi s problematiko volonterskih pripravništev na 13. redni seji ni uspela najti boljše rešitve, kot sprejema petih sklepov, s katerimi ugotavlja, da ne podpira sklepanja novih pogodb o volonterskem pripravništvu ter da nalaga ministrstvom, da pripravijo potrebne spremembe in program zaposlovanja. Po vseh zakonih, ki jih že tri mesece po nepotrebem obravnavamo po nujnem postopku, bi pričakovali, da bo Vlada enako naredila tudi tam, kjer je to res potrebno. Vendar pa gre brezplačna delovna sila v času nenehnega in nerazumnega varčevanja Vladi očitno na roke.

Dejstvo je, da so mladi v vedno težji situaciji, vedno več jih je tudi delovno neaktivnih in brezposelnih. Meseca novembra je bilo tako med brezposelnimi 26,1 % starih med 15 in 29 let, po podatkih Statističnega urada pa je povprečna stopnja delovne aktivnosti med mladimi v letu 2013 znašala 43,5 %. Skrb vzbujajoči so ob tem tudi podatki o spremembi strukture prejemnikov pomoči. Vedno več dobrodelnih organizacij namreč opozarja na zaskrbljujoč trend povečanja števila mladih prosilcev pomoči, to so mladi brezposelni do 30. leta starosti. V Združeni levici se sicer zavedamo, da rešitev, ki jo predlaga SDS, ni najbolj primerna, saj preprosto ukinja volonterska pripravništva na vseh področjih. Prepričani smo namreč, da se je potrebno reševanja te problematike lotiti previdno, da ne povzročimo težav še tistim, ki jim pripravništvo predstavlja predpogoj za pristop k strokovnemu izpitu, ki je pogoj za opravljanje poklica. Vendar pa je tudi tukaj rešitev načeloma jasna. Za tiste poklice, kjer je država predpisala pripravništvo kot predpogoj za pristop k strokovnemu izpitu, ki je pogoj za opravljanje določenega poklica, mora država zagotoviti tudi, da imajo to pripravništvo možnost opraviti, vendar za dostojno plačilo. Nerazumno se nam namreč zdi, da država določi pogoj, ki ga moraš izpolniti, pri tem pa ti ne ponudi možnosti, da ta pogoj tudi izpolniš, razen seveda, če si lahko privoščiš delati zastonj.

V Združeni levici bomo sklep, da je predlog primeren za nadaljnjo obravnavo, kljub našim pomislekom podpri. Menimo, da imam Vlada več kot dovolj časa, da do druge obravnave predloga na matičnem delovnem telesu predlaga ustrezne popravke. Rešitev pa mora biti seveda takšna, da bo tistim mladim, za katere je pripravništvo pogoj za opravljanje poklica, zagotovila sistem kakovostnih, s strokovnim mentorstvom podprtih in dostojno plačanih pripravniških del. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Iva Dimic bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije - krščanskih demokratov.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovani predstavniki ministrstva, kolegice in kolegi! Pripravništvo v naši državi buri duhove že kar nekaj časa. Številni mladi in njihove organizacije opozarjajo, da se v nekaterih poklicnih področjih, na primer socialno delo, pravo, rednega, s tem mislim plačanega pripravništva dejansko ne da dobiti. Na teh področjih so mnogi mladi resnično prisiljeni v opravljanje volonterskega pripravništva. Poimenovanje je v resnici popolnoma neprimerno, saj se mladi zanj ne odločijo prostovoljno, ampak so vanj prisiljeni.

Krščanski demokrati smo zadovoljni z dvema temeljnima rešitvama novele, ki jo tukaj obravnavamo. Novela predlaga črtanje pravne podlage za volontersko pripravništvo in hkrati določi oprostitev plačila prispevkov s strani delodajalca, ki zaposli pripravnika. Gre za uravnoteženo rešitev, ki bo omogočala večjo zaposljivost pripravnikov, ki bi po sedaj veljavni ureditvi opravljali volontersko pripravništvo. Takšna rešitev je že predvidena v veljavnem Zakonu o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva za iskalce zaposlitve, mlajše od 30 let, če jih delodajalec zaposli za nedoločen čas. Krščanski demokrati smo že pri obravnavi omenjenega zakona pozvali ministrstvo in Vlado, naj čim prej sistematsko razbremenijo prihodke iz dela za celotno delovno aktivno prebivalstvo. Takšen ukrep bi pomenil dobro spodbudo delodajalcem za odpiranje novih delovnih mest in posledično za zaposlovanje. Z novelo se predlaga tudi omejitev oprostitve plačila prispevkov, da se pripravništva v določenih primerih ne bi izkoriščalo za zaposlovanje na način, da se doseže čim večja oprostitve plačila prispevkov za čas, ko se sicer lahko sklene pogodba o zaposlitvi pripravnika. Novela določa tudi sprejem politike izvajanja pripravništva s strani Vlade Republike Slovenije za obdobje petih let z namenom zagotoviti transparentne, stabilne srednjeročne ukrepe na področju izvajanja pripravništva v Republiki Sloveniji. Nanaša se na vse oblike pripravništva. Pripravništvo je po besedah predlagatelja najpomembnejše obdobje mladega iskalca zaposlitve po pridobljeni izobrazbi, še posebej v tistih poklicih, kjer je pripravništvo obvezno za opravljanje poklica.

Poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije - krščanskih demokratov bomo predlagano novelo podpri.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Mirjam Bon Klanjšček bo predstavila stališče Poslanske skupine Zavezništvo Alenke Bratušek.

MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS ZaAB):
Spoštovani!

Pred nami je Predlog zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o delovnih razmerjih, ki ga je skupina poslank in poslancev Slovenske demokratske stranke vložilo Državnemu zboru v obravnavo in sprejem. Predlagane spremembe zakona določajo odpravo volonterskega pripravništva, spodbudo delodajalcem za zaposlovanje pripravnikov in zakonsko podlago za sprejem politike izvajanja pripravništva. V Zavezništvu se z nameni in cilji zakona glede ukinitve volonterskega pripravništva strinjamo. Opozoriti želimo, da je bilo še pred več kot 10 leti pripravništvo obvezno, v mandatu od 2000 do 2004 pa se je delovnopravna zakonodaja temeljito spreminjala. Takrat so se vsi socialni partnerji, vključno z Vlado, strinjali, da je treba obvezno pripravništvo čim bolj omejiti in da je treba izjeme zapisati bodisi v kolektivno pogodbo bodisi v zakon. Ob tem pa se postavlja predvsem vprašanje, kako dosledna je bila pri tem država kot delodajalka.

Tu bi opozorili tudi na dogajanje pred omenjeno spremembo delovnopravne zakonodaje, ko je Državni zbor na pobudo Sindikata delavcev v zdravstveni negi leta 1999 sprejel spremembe Zakona o zdravstveni dejavnosti, s katerim je takrat omejil volontersko pripravništvo predvsem za medicinske sestre. Zakon je bil takrat dopolnjen z določbo, da mora minister za zdravstvo predpisati normative za določitev potrebnega števila zaposlenih v zdravstveni negi. Izvajanje te določbe je učinkovalo tako, da bi bili javni zdravstveni zavodi dolžni zaposliti pripravnike, če z normativi določeno število delovnih mest ni bilo zasedeno. In kot kaže, se mora zakonodajalec k podobnim ukrepom zatekati tudi po preteku skoraj 15 let, kot da se iz te zgodbe nismo nič naučili. Še posebej zato, ker se vse bolj uveljavlja praksa, da predvsem državne ustanove mladim pri iskanju prve zaposlitve ponujajo možnost pripravništva, pri čemer morajo pripravniki svoje delo opravljati po večini le kot volonterji. Če smo v preteklosti še lahko trdili, da so neplačana pripravništva predvsem izjema, so danes postala skorajda pravilo. S tovrstno prakso se država zagotovo ne more pohvaliti. Šele pred kratkim je Vlada podala informacijo o stanju na področju volonterskih pripravništev v javnem sektorju, kjer je po podatkih iz sredine novembra volontersko oziroma brezplačno pripravništvo opravljalo več kot 800 pripravnikov. Daleč največ volonterskih pripravnikov je v šolstvu, skoraj 760 v osnovnih in srednjih šolah ter vrtcih. Kot je razvidno iz poročila ministrstva za delo, volonterska pripravništva v javni upravi večinoma trajajo med štirimi in dvanajstim meseci, največkrat pri tem osem ali deset mesecev. Zato se ni čuditi, da so mladi črnogledi glede njihove prihodnosti in da ne verjamejo, da jim bomo ponudili takšne ukrepe, ki bi lahko znižali brezposelnost oziroma jim omogočili zaposlitev. Zakon o delovnih

razmerjih, ki v okviru pripravništva ureja tudi volontersko pripravništvo, za katerega pa dela izjemo, saj volonter ni v delovnem razmerju, vendar pa zanj kljub temu veljajo določene varstvene določbe.

V Zavezništvu kljub temu ocenjujemo, da med plačanim in volonterskim pripravništvom dejanske razlike ni, razen v pravni obličnosti razmerja. Razlika je zgolj v tem, da bi bili pripravniki, če ne bi bili volonterji, za enako delo, kot ga opravljajo zdaj, tudi dejansko plačani. Res je sicer, da volontersko pripravništvo niti v javnem sektorju ni povsem brezplačno. Tudi volonterski pripravniki so upravičeni do povračila nekaterih stroškov in plačila prispevkov, vendar pa iz omenjene informacije Vlade izhaja, da je tudi v tem primeru stanje povsem neurejeno. Ponekod pripravnikom pokrijejo stroške za prevoz na delo in z dela, stroške za malico in jim plačajo prispevke, ponekod pa jim zagotovijo zgolj malico.

Poleg tega bi radi opozorili, da obvezno pripravništvo v javnem sektorju potrebujejo le določeni poklici, drugi pa ne. Sodišča imajo na primer 40 volonterskih pripravnikov, a tu velja pripomba, da volontersko pripravništvo na sodiščih ni enako urejeno. Ti se usposablja po vnaprej določenem programu, na tej podlagi pa potem pristopijo k pripravniškemu državnemu izpitu. Drugim volonterskim pripravnikom, ki na primer delajo na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstvu za okolje in prostor in v drugih, pa po naši oceni ne bi bilo treba delati brezplačno, kot to zdaj počnejo v omenjeni državnih organih.

Ko govorimo o volonterskem pripravništvu, je prav, da opozorimo tudi na Zakon o prostovoljstvu. Čeprav je zakonska definicija prostovoljstva jasna, ima Zakon o prostovoljstvu posebno določbo, po kateri se za prostovoljsko delo ne šteje brezplačno opravljanje dela z namenom strokovnega usposabljanja brez sklenitve pogodbe o zaposlitvi, v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja ali z drugim zakonom.

Zatorej Vlado in pristojna ministrstva pozivamo, da odpravijo pričujočo zmedo in da dokončno sprejmemo odločitev o tem, da je vsako pripravništvo že a priori delovno razmerje in da je prostovoljstvo oziroma prostovoljno delo tisto delo, ki ga vsak posameznik opravlja po svoji svobodni volji in brez pričakovanja plačila ali neposrednih ali posrednih materialnih koristi zase, in sicer v dobro drugih ali v splošno korist.

V Zavezništvu smo seznanjeni s tem, da je Vlada obravnavala omenjeno informacijo oziroma poročilo o volonterskih pripravništvih. Izdala je priporočilo širšemu javnemu sektorju, naj pogodbe za takšna pripravništva ne sklepa več. Pozvala je tudi pristojna ministrstva, da premislijo, ali so neplačana pripravništva res potrebna, in glede na to ustrezno spremenijo svojo zakonodajo. Kljub temu pa smo presenečeni, da se ni odločila za bolj radikalen ukrep in pripravništvo vsaj v primerih, ko za

opravljanje poklica ni obvezno, povsem prepovedala.

V Zavezništvu se zavedamo, da predlagani zakon nomotehnično ni najboljši. Poleg tega so predlagatelji po naši oceni povsem brez potrebe v zakon, ki na sistemski ravni ureja delovna razmerja, vključili tudi predlagane spodbude delodajalcem za zaposlovanje pripravnikov. Enako velja tudi za zakonsko podlago za sprejem politike izvajanja pripravništva. Predlagatelje bi radi opozorili, da so bila znotraj Evropske unije sprejeta jamstva za mlade, ki želijo preprečiti, da bi mlade pustili bo robu in dlje neaktivne.

Gre za starostno skupno, ki prvič vstopa na trg dela. Mladim se v času krize, ko se zmanjšujejo možnosti za zaposlitev in je povpraševanje delodajalcev vse manj, želi zagotoviti vsaj možnost prvega stopa na trg dela oziroma da so vsaj aktivni. Zato jamstva obvezujejo države, da bodo zagotovile, da bo mlada oseba vključena v enega od ukrepov: pripravništvo, ponudba zaposlitve, usposabljanje in drugo. Mladim naj bi država v štirih mesecih po prijavi na zavodu ali pridobitvi formalne izobrazbe zagotovila kakovostno ponudbo za zaposlitev, možnost nadaljnega izobraževanja ali pripravništvo. V okviru izvedbenega načrta Jamstva za mlade je predviden ukrep pripravništva, katerega cilj je pridobitev ustreznih delovnih izkušenj za samostojno opravljanje dela. Le-te je mogoče pridobiti le v neposrednih delovnih okoljih, predvsem s prenosom znanj starejših in izkušenejših kolegov, uvajalno obdobje pa se zaključuje z uspešno opravljenim strokovnim izpitom. Za pripravništva je predvidenih skoraj 25 milijonov evrov, kar pomeni možnost zaposlitve okrog 4 tisoč iskalcev prve zaposlitve. Poleg tega ima ministrstvo pristojno za delo, že na podlagi zakona o vladi in državni upravi generalno pooblastilo za oblikovanje programov in ukrepov politike zaposlovanja, torej tudi za pripravništva. Zato ocenjujemo, da določbe novele zakona, ki torej uvajajo spodbude delodajalcem in zakonsko podlago za politiko izvajanja pripravništva, niso potrebne.

Kot že rečeno, v Zavezništvu podpiramo namen in cilj zakona v delu, ki se nanaša na ukinitve volonterskega pripravništva, zato bomo, kljub temu da zakon ni nomotehnično najboljši, podprli sklep, da je predlog zakona primerna podlaga za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina SMC, zanjo gospa Erika Dekleva.

ERIKA DEKLEVA (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, predstavniki ministrstva, kolegi in kolegice!

Spremembe, ki jih je predlagatelj s Predlogom zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o delovnih razmerjih želel uvesti na

področju pripravništva, so v osnovi dobre. Sporočilo je jasno: volontersko pripravništvo je treba odpraviti – in s tem se vsi strinjamo. Predlog zakona predvideva tudi zagotovitev delovnega razmerja za vse pripravnike v času opravljanja pripravništva, razbremenitev delodajalca pri zaposlovanju pripravnikov, lažji prehod v delovno razmerje, pridobivanje delovnih izkušenj za tiste, ki pridobijo poklicno kvalifikacijo, ter zagotovitev zakonske podlage in obveznost Vlade, da sprejme politiko izvajanja pripravništva.

Cilji predloga zakona so dobri, vendar samega zakona zaradi vsebinskih razlogov ne moremo podpreti. Menimo, da niti ena od predlaganih rešitev ne sodi v Zakon o delovnih razmerjih. V prvi vrsti pa se je treba najprej vprašati, ali je način, s katerim želi predlagatelj uvesti spremembe, sploh ustrezen, saj te rešitev predhodno niso bile usklajene s socialnimi partnerji.

Tukaj ne gre za vztrajanje pri upoštevanju pravil postopka sprejemanja delovnopravne zakonodaje, temveč za to, da na splošno glede opravljanja pripravništva Zakon o delovnih razmerjih predvideva zgolj, da se s področnim zakonom ali kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti lahko določi, da kdor prvič začne opravljati delo, ustrezno vrsti in ravni svoje strokovne izobrazbe, ter z namenom, da se usposobi za samostojno opravljanje dela v delovnem razmerju, lahko sklene pogodbo o zaposlitvi kot pripravnik. Ravno področni zakoni in kolektivne pogodbe se spreminjajo in sprejemajo s konsenzom socialnih partnerjev, torej tistih, ki potrebe stroke oziroma dejavnosti najbolj poznajo. Pripravništvo naj bi bilo obvezno na tistih področjih, kjer je zaradi narave dela in poklica to smiselno in utemeljeno. Torej ni Zakon o delovnih razmerjih tisti zakon, ki določa, da je pripravništvo na nekem področju obvezno. Zato so predlagane rešitve v temu delu neustrezne.

V skladu s povedanim je torej neustrezno spreminjati 124. člen istega zakona na takšen način, da se prepoveduje volontersko pripravništvo, saj je volontersko pripravništvo opredeljeno v drugih področnih zakonih in ne v Zakonu o delovnih razmerjih. Volontersko pripravništvo se lahko opravlja le v primeru, ko je ta oblika dela dopustna oziroma določena v skladu s posebnim področnim zakonom. V primeru, ko je volontersko pripravništvo dopustno, Zakon o delovnih razmerjih v prvem odstavku 124. člena določa samo pravice minimalnega varstva in ne tudi dopustnost oziroma obveznost volonterskega pripravništva. Zato predlagana sprememba 124. člena veljavnega Zakona o delovnih razmerjih ni ustrezna. Pravice minimalnega varstva, ki smo jih prej omenili, pa se nanašajo na trajanje in izvajanje pripravništva, omejenost delovnega časa, odmora in počitke, povračilo stroškov v zvezi z delom, odškodninsko odgovornost ter

zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu v skladu s posebnim zakonom.

Kot je bilo že povedano, je treba volontersko pripravništvo urejati posamično, v vsakem področnem zakonu posebej. Dodati je treba še, da ga ni mogoče predvideti s kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti, kot to sicer velja za navadno pripravništvo po 120. členu Zakona o delovnih razmerjih.

Če naštejemo nekaj zakonov in podzakonskih aktov, ki opredeljujejo volontersko pripravništvo, to so: Zakon o javnih uslužbencih, Pravilnik o trajanju pripravništva, načinu, poteku in program usposabljanja pripravnikov, Zakon o pravniškem državnem izpitu, Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, Pravilnik o pripravništvu strokovnih delavcev na področju vzgoje in izobraževanja, Zakon o zdravniški službi, Zakon o zdravstveni dejavnosti, Pravilnik o pripravništvu in strokovnih izpitih zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev na področju zdravstvene dejavnosti. Vse naštete zakone je treba ustrezno spremeniti, da volontersko pripravništvo ne bo več dovoljeno in ne v Zakonu o delovnih razmerjih.

V predlogu zakona se še omenja načelo Vsako delo šteje, katerega seveda podpiramo. V temu kontekstu zato pozdravljamo sklepe Vlade, ki jih je sprejela na 13. redni seji 11. 12. 2014 in s katerimi prepoveduje nadaljnje sklepanje pogodb o volonterskem pripravništvu v javnem sektorju ter nalaga vsem ministrstvom, da v čim krajšem času pripravijo spremembe področnih zakonov, ki dopuščajo volontersko pripravništvo, in nalaga Ministrstvu za delo, da pripravi program zaposlovanja oziroma opravljanja pripravništva iskalcev prve zaposlitve ob uporabi sredstev v okviru operativnega programa 2014–2020. Menimo, da gredo predlogi Vlade v pravo smer.

Zaradi vsega naštetega Predloga zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o delovnih razmerjih v Poslanski skupini SMC ne bomo podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, gospod predsednik, drage kolegice in kolegi!

V Slovenski demokratski stranki smo se že na volitvah v Državni zbor Republike Slovenije v programu zavzeli, da bomo zagovarjali čim hitrejši prehod v delovno razmerje po pridobljeni izobrazbi. Tako smo imeli v Slovenski demokratski stranki v svojem predvolilnem programu za letošnje volitve tudi ukinitve volonterskega pripravništva in uvedbo plačanega.

Ker imamo dovolj čakanja Vlade Republike Slovenije, da nekaj naredi za mlade – ministrica bo marca že dve leti ministrica, stanje je še vedno isto –, in ker ne želimo, da je

program Slovenske demokratske stranke samo mrtva črka na papirju in uresničujemo obljube, ki smo jih dali volivcem pred volitvam, smo se odločili, da ukrepamo sami. Zato smo tudi vložili to novelo.

V Slovenski demokratski stranki ugotavljamo, da se volonterske pripravnike izkorišča, da opravljajo delo namesto tistih oseb, ki so za opravljanje tega dela plačane. Ne glede na to, da volonterski pripravniki pridobivajo delovne izkušnje, po našem mnenju ni pošteno, da za opravljeno delo niso plačani. Z našim predlogom rešujemo tako problem neplačanih pripravništev, kot tudi predlagamo spodbude za delodajalce pri zaposlovanju pripravnikov tako v zasebnem kot tudi v javnem sektorju. Problematika neplačanega pripravništva se zadnje čase pojavlja tudi v javnosti, vendar ugotavljamo, da se Vlada Republike Slovenije ni odzvala niti pravočasno niti ustrezno, saj se je odzvala šele, ko smo zakon vložili v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke, in to brez konkretnih predlogov in rokov za njihovo sprejetje. S strani Vlade torej tudi po naši vložitvi ni nobenega ukrepanja.

Ko v Sloveniji govorimo o neplačanih pripravništvih, moramo najprej ugotoviti, da je področje povsem neurejeno. Podatkov o tovrstnem izkoriščanju mladih ni, neplačanega dela pa je iz dneva v dan več tako v javnem kot v zasebnem sektorju, država pa se neplačanih pripravništev poslužuje dobesedno sistemsko. Pripravnike, ki za svoje delo niso plačani, čeprav je po zakonu pripravništvo obvezno, najdemo v šolah, vrtcih, zdravstvu, na finančni upravi in v številnih drugih ustanovah ter jih je trenutno več kot 800. Ker ti pogosto opravljajo delo namesto drugih, pa je zaradi tega vprašljiva tudi realizacija pripravništva, saj ne doseže zelenih ciljev.

Čeprav je v koalicijski pogodbi jasno zapisano, da neplačane prakse in pripravništva na področjih, kjer zakonodaja predvideva obvezno pripravništvo in prakse, niso dopustna, država mladim vsakodnevno sporoča, da njihovo delo ni vredno plačila.

Glavni nameni sprememb in dopolnitev Zakona o delovnih razmerjih, so predvsem trije. Prvič, zagotovi se plačilo za vse oblike pripravništva, tako da se dosedanje volontersko pripravništvo, ki je mogoče samo v javnem sektorju, nadomesti s sistemskim ukrepom za zaposlovanje pripravnikov. Drugič, dosednji ukrep, da so delodajalci oproščeni plačila prispevkov za zaposlitev osebe, mlajše od 30 let, se razširi na vse pripravnike za čas pripravništva, ki se zaposlijo po končanem šolanju. Namen tega ukrepa je stimulirati delodajalce tako v zasebnem kot javnem sektorju za zaposlovanje pripravnikov. In tretjič, v zakonu nalagamo Vladi Republike Slovenije, da sprejme politiko izvajanja pripravništva in financiranje le-tega v posebnem dokumentu in s konkretnimi ukrepi.

Negativnih finančnih učinkov ne načrtujemo, saj je Vlada na podlagi zbranih podatkov v predlogu Zakona o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva zapisala, da ima takšen ukrep pozitivne finančne učinke. Vlada je predlagala podaljšanje trajanja omenjenega zakona, zato ne vidimo razloga, da takšnega ukrepa koalicija ne bi podprla v našem predlogu zakona tudi za pripravnike, ki po pridobljeni izobrazbi prvič iščejo zaposlitev in delovne izkušnje, ki jih potrebujejo za nadaljevanje svoje kariere poti.

V spremembah Zakona o delovnih razmerjih nalagamo Vladi Republike Slovenije, da pripravi politiko izvajanja pripravništev strateško za obdobje petih let. Tako ima Vlada Republike Slovenije proste roke pri zagotavljanju virov ter nadaljnega razvoja politike na področju pripravništev.

Zakon bomo podprli tudi zato, ker poleg systemske rešitve pripravništva v Sloveniji vsebuje tudi jasno pravno podlago, da Vlada v najkrajšem mogočem času pripravi in sprejme politiko izvajanja pripravništva, ki bo vsebovala financiranje in sofinanciranje za zaposlitev pripravnikov tako v zasebnem kot v javnem sektorju, kjer bo to pač potrebno.

V Poslanski skupini SDS smo se odločili, da je dovolj čakanja na ukrepanje, zato smo proaktivno pristopili k reševanju problematike mladih. Pred nekaj časa je v Državnem zboru potekala nujna seja na temo neizvajanja nacionalnega programa, kjer so naši pobudi prisluhnili vsi ter jo na koncu pri glasovanju tudi podprli. Pričakujemo, da bo omenjeni Zakon o delovnih razmerjih prejel podporo tako koalicijskih kot opozicijskih strank, saj je systemski ter pušča dovolj prostora za še boljše predloge s strani drugih. Predlog zakona je tako odprt za usklajevanje tako s koalicijo in socialnimi partnerji tekom zakonodajnega postopka, če ima seveda Vlada resen namen obravnavati problematiko pripravništva in ne misli več dopuščati diskriminacije pripravnikov v primerjavi z drugimi delavci. Glede na to, da se našemu predlogu obeta podpora iz vseh opozicijskih strank, pozivamo tudi koalicijo, da se resno loti tega vprašanja, da podpre naše predloge in potem z amandmaji, z razpravo in tudi s pogajanjem, kot ste sami dejali, dobimo neko končno rešitev.

Naj bo to naše darilo mladim v tem božičnem času, da končno od besed, ki smo jih polni, predvsem s strani koalicijskih poslancev... Bojim se, da ne boste tega podprli samo zato, ker je to pač predlagala Slovenska demokratska stranka, pa vseeno, če se boste zaradi tega, ker smo mi to predlagali, vsaj lotili reševanja te problematike, mislim, da smo že precej naredili.

V Slovenski demokratski stranki bomo to podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predlagatelj gospod Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Žalosti me, da je kar nekaj poslank in poslancev, ki so predstavljali stališča in nasprotovali našemu predlogu, zdaj zapustili ...

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ali lahko ugasnete mikrofona? Zdaj se pa lahko prijavite.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Še enkrat hvala za besedo.

Kot sem povedal, žalosti me, da je precej poslank in poslancev, ki so predstavljali stališča in izrazili nasprotovanje ter pomisleke pri našem predlogu zakona, predvsem s strani vladajoče koalicije, zdaj lepo spakiralo in odšlo iz dvorane, ker mislim, da bo razprava vsebinska, nameni zakona so dobri in tudi v naši poslanski skupini smo odprti za kakršnokoli usklajevanje, ki bo pripeljalo do končnega cilja.

Na začetku bi rad povedal, da Vlada zavaja, saj naš predlog ne jemlje nobene pravice, daje samo podlago za zaposlitev pripravnikov. Zakon o delovnih razmerjih v svojem 124. členu govori o volonterskih pripravništvih. Ne vem zdaj, od kod Vladi in koalicijskim poslancem, da Zakon o delovnih razmerjih sploh ne ureja volonterskih pripravništev. Ni logično in res ne vem, od kod to znanje. V vsakem primeru, pa tudi če se bo ta predlog, ki smo ga predlagali v naši poslanski skupini, zavrnilo, v vsakem primeru bo potrebna sprememba Zakona o delovnih razmerjih. Prosim, da si te besede zapomnite. Raje stopimo skupaj in skozi zakonodajni postopek sprejmimo najboljše rešitve.

Na podlagi tega, ko sem bral oziroma poslušal vaša stališča, sem dobil občutek, da Vlada in koalicijske poslanske skupine sploh niso prebrale našega predloga v celoti. Na podlagi tega sem ugotovil, da nihče sploh ni prebral prehodnih določb našega predloga zakona. Ne vem, če je to nova politika in novi standardi v politiki, da bereš, lahko rečemo, pravno mnenje Službe Vlade za zakonodajo, potem je to res dosežek za čestitati.

Sredstva za volonterska pripravništva mora zagotoviti delodajalec. Kot je tudi gospod Mahnič v predstavitvi stališča poslanske skupine povedal, Zakon o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva govori, da ni nobenih finančnih posledic. Mislim, da smo v torek v Državnem zboru podaljšali delovanje tega zakona, sicer interventnega, za eno leto in je bilo res ugotovljeno, da so pozitivne finančne posledice. Tako zdaj res ne vem, od kod ta strah in nasprotovanje.

Ob tem bi rad opozoril, da koalicija zavrača že drugi systemski predlog, ki bi rešil problematiko financiranja pripravništev v Sloveniji. Pred nekaj dnevi oziroma tedni je potekala seja Odbora za finance, na kateri je bila obravnavana tudi reforma študentskega dela. V naši poslanski skupini smo predstavili kar nekaj konkretnih amandmajev. Ta, ki pa je bil najbolj navezan na pripravništva, pa je

predvideval, da bi prepolovili koncesijska sredstva za posrednike študentskega dela, torej študentske servise in Študentsko organizacijo Slovenije, in na letni ravni bi dobili stabilen in dolgotrajen vir za financiranje pripravništev v Republiki Sloveniji. Žal, seveda, saj sploh niste prebrali, ste dobili ukaz, kako je treba glasovati in – zavrnimo! Danes – še en predlog in spet slišimo: treba je zavrniti. Ob tem bi rad opozoril, da ponujamo sistemsko rešitev – prvič in drugič smo jo – z dolgotrajnim virom financiranja, medtem ko je državni sekretar na Odboru za finance, imam na magnetogramu, zatrdil, da imamo sredstva, da ima Vlada predvidena sredstva samo za leto 2015 in 2016. Če je tak predlog potem boljši – dobro, spoštujemo, ampak potem to vsaj povejte pred vsemi.

Moram reči, da me je prizadela razprava Poslanske skupine Demokratske stranke upokojujencev Slovenije. Z reformo študentskega dela bomo dijakom in študentom vzeli preko 50 milijonov evrov sredstev, ki bodo šla marsikatera tudi za pokojnine in takrat je bilo veliko govora o medgeneracijski solidarnosti. To, da nasprotujete našemu predlogu, ki gre v korist mladim pripravnikom, definitivno ni v duhu medgeneracijske solidarnosti.

Govora je bilo tudi, da naš predlog zakona ni usklajen s socialnimi partnerji. Prosim, naštejte mi vsaj enega socialnega partnerja, ki se ne strinja s tem, da bi volonterski pripravniki dobili plačilo za svoje delo. Vsaj enega mi, prosim, naštejte! To so pač neke parole na pamet in to ne drži.

Bilo je tudi govora, da bomo preko evropskih sredstev pridobili sredstva za pogodbe za nedoločen čas za mlade, da Evropska unija ne zagotavlja finančnih sredstev za določen čas, ampak to tudi ne drži. V Zakonu o interventnih ukrepih s področja trga dela in starševskega varstva je v vladnem gradivu zapisano, da Poljska financira sredstva za določen čas. Spet niste konsistentni. In Vlada je spet pokazala veliko mero nekonsistentnosti, žal to ni prvič. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo sledili svojemu predvolilnemu programu, kjer smo zagotovili, da bomo rešili problematiko pripravništev, volonterskih, in omogočili mladim čim hitrejši vstop na trg. Zdaj pa, če seveda želimo črpati evropska sredstva, morajo biti mladi prej na borzi vsaj tri mesece. Mislim, da je naš predlog tudi v tem pogledu zagotovo veliko boljši. Smo vam dali sicer, kot ste sami govorili, sto dni miru, ampak mislim, da pa volonterski pripravniki pa ne bodo čakali sto dni.

V noveli Zakona o delovnih razmerjih pa mi sami nalagamo Vladi Republike Slovenije, torej vam, ki imate to moč, ki imate tukaj glasovalni stroj, ki veste vse najboljše, da sami določite politiko izvajanja in financiranja volonterskih pripravništev oziroma pripravništev.

Sami smo podali že drugi sistemski predlog in sledimo svojemu programu. Vlada je žal, kot že večkrat povedano, ostala samo pri

nekih seznanitvenih sklepih in ugotovitvah, ampak ljudje so razočarani. Teh ugotovitev, da se seznanimo z nečem, teh imajo dovolj. Sem že prej pri prvi točki rekel, sprejmemo ugotovitveni sklep, da je Zemlja okrogla – pa bomo s tem komu pomagali? Ne. Pomagali tudi ne bomo, če bomo na sejah Vlade ali pa v Državnem zboru sprejeli sklep, da stanje na področju volonterskih pripravništev ni urejeno. Bomo s tem komu pomagali? Ne, ne bomo, potrebna so dejanja. Sami smo seveda, ko smo položili zakon v proceduro, povedali, da dajemo v prvo branje, želimo slišati odzive socialnih partnerjev, drugih poslanskih skupin v Državnem zboru, tudi Vlade, in žalosti nas, da niti ena poslanska skupina, ali pa Vlada, ni pristopila, da bi skupaj izboljšali zakon. V končni fazi ga lahko potrdimo v prvem branju, zakon gre v drugo branje, ga skupaj popravimo in verjamem, da bomo imeli najboljši mogoč rezultat: to, da rešimo problematiko volonterskih pripravnikov. Naša novela ne ukinja pripravništev, ampak ureja plačilo za vsakega pripravnika.

Dovolite mi, da še povem nekaj s strani mladinskega sektorja. Mladinski svet Slovenije, predsednica je izpostavila: "Takšno izvajanje pripravništev ni v skladu s siceršnjimi nacionalnimi, evropskimi, mednarodnimi delovnopравnimi normami in mladim omejuje možnost za ustrezno doseganje avtonomije ter krši osnovne človekove pravice, kot sta pravica do enakega plačila za enako delo oziroma pravičnega plačila za delo in pravica do pravičnih in zadovoljivih delovnih pogojev." Ena oziroma dve poslanski skupini, tudi Vlada je govorila, da bomo pridobili sredstva za plačana pripravništva iz Evrope, ampak tukaj bi opozoril tudi še na en problem, ki je vezan na to. Na reševanje problema volonterskih pripravništev naj bi se naslonila tudi shema Jamstva za mlade, o tem je bilo veliko govora, ki na tem področju predvideva ukrep Iz faksa takoj praksa, vendar se ta še ne izvaja. Prav tako je treba opozoriti, da se s tem ukrepom ne bo naslavljalo največjega izkoriščanja volonterskih pripravništev, saj javna uprava ne bo upravičena do črpanja subvencij za plačilo mladih, ki morajo opraviti obvezna pripravništva.

V desetih minutah smo demantirali vse vaše očitke in mislim, ne mislim, ampak prosim ter pozivam, da pristopimo k konstruktivnemu dialogu. Kot ste slišali, opozicija je enotna, zakon je primeren za nadaljnjo obravnavo, manjka malo glasov in mislim, da bi se jih dalo najti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Kot ste videli, smo sredi splošne razprave poslank in poslancev.

Besedo ima gospa Jelka Godec, SDS. Pripravi naj se gospod Tomaž Lisec, SDS.

JELKA GODEC (PS SDS): Predsedujoči, najlepša hvala za besedo.

Malo sem presenečena, ker se toliko ljudi odjavlja od razprave, ki je zelo pomembna za mlade in za zaposlitev mladih. In res je, da je marsikoga danes tukaj v dvorani, pa tistih, ki jih tudi ni danes v dvorani – so jih polna usta besed, da na mladih svet stoji in tudi v teh uvodnih razpravah smo to kar večkrat slišali, da se zavzemajo, seveda, za zaposlovanje mladih in tako naprej. Ti ljudje tudi hodijo na javne tribune in razpravljajo o nezaposlenosti mladih, o tej problematiki volonterskih pripravništev, glasujejo seveda, da so proti volonterskemu pripravništvu, ampak danes spet slišimo neke druge besede, da pač naš predlog spremembe Zakona o delovnih razmerjih vsebinsko ni primeren za obravnavo. O tem malo kasneje.

Volontersko pripravništvo seveda ni na vseh področjih in tudi ni obvezno, kot smo slišali danes od ene izmed razpravljavk, da je volontersko pripravništvo ponekod obvezno. Ni obvezno. V vseh zakonih piše, da se "pripravništvo lahko opravlja tudi volontersko". Takšen primer je na področju šolstva. Ker sama prihajam s tega področja, to volontersko pripravništvo najbolj poznam in kot je dejal zadnjič eden izmed ravnateljev, je to ena najboljša stvar. Takšnega zaposlenega imeti – to je super; šibaš ga gor, dol, levo, desno, gre kamor hočeš. Ni boljšega, je rekel – cinično je bilo to povedano, ne pozitivno. Bil je zgrožen nad tem, da ministrstvo in Vlada sploh kaj takšnega omogoča, in je po mojem eden redkih ravnateljev, ki se tega zaveda in pušča svojega volonterskega pripravnika na njegovem strokovnem mestu. Drugače pa imamo šole, kjer učiteljica francoščine uči – da vam ne povem kaj vse! Ker učitelj fizike uči kemijo, biologijo, matematiko, informatiko in podaljšano bivanje. Torej ga porabijo za vse, kjer pač druge učitelje ne morejo: nadomeščanje bolniške in tako naprej. In kaj je tukaj potem pripravništvo? Kaj je tukaj strokovno opravljanje pripravništva? To je navadno suženjsko delo, tako kot so nekateri danes že dejali.

Volontersko oziroma pripravništvo so v šolstvu včasih uporabljali za nadomeščanje strokovnih delavcev oziroma za nadomestilo strokovnih delavcev, ki so šli v pokoj, in so se potem tisti mladi tudi kasneje zaposlili kot učitelji. Ker je pač zmanjkalo teh delovnih mest, se je na Ministrstvu za šolstvo uvedlo volontersko pripravništvo in tudi razpisi vsako leto za volontersko pripravništvo, zato ker potem lahko pač ta človek dela tudi strokovni izpit, ker brez tega pripravništva pač ne more opravljati strokovnega izpita – češ da bo potem dobil delo. Ne mislite si, da ga dobi! Ker če niti kot pripravnik ne dobi dela, ga tudi potem, ko opravi strokovni izpit, zelo težko. V bistvu eno leto pripravništva dela zastoj, njegovo delo ni strokovno delo, ker dostikrat slišimo, da opravljajo vse drugo, samo svojega strokovnega dela ne. To je, bom rekla, samo zato, da opravi pripravništvo, da naredi strokovni izpit in potem čaka na zaposlitev. Dosti učiteljev niti ne dobi

zaposlitve v šolah, ampak delajo potem kaj drugega.

Glejte, država se volonterskih pripravništev v bistvu poslužuje sistemsko in v bistvu izkorišča stisko mladih, ker pripravništvo je torej ponekod pogoj za opravljanje določenih poklicev, recimo v zdravstvu, šolstvu, pri pravnikih, in torej delajo vse, kar jim pač naloži delodajalec. Za delodajalca ta človek sploh ni dodana vrednost, ne rabi ga plačati in ga tudi ne zanima, kaj dela, samo da pač nadomešča tisto, kar je potrebno.

Predlog Slovenske demokratske stranke o spremembi Zakona o delovnih razmerjih je sistemski, torej uvaja neko sistemsko rešitev. Ukinja volontersko pripravništvo in daje spodbudo vsem delodajalcem, da zaposlijo pripravnike in imajo tudi delodajalci nekaj od tega, ne samo pripravnik. Vlada je ob tem kar panično reagirala in v bistvu na 13. redni seji – zanimivo, ko prebereš pač izjavo za javnost, sporočilo za javnost, kjer piše, da "nalaga pristojnim ministrstvom, da v čim krajšem času pripravijo spremembe področnih zakonov ..." V čim krajšem času! V kakšnem času je to? Ali je to 10, 15 dni ali je to eno leto ali pol leta? V bistvu ni definirano in ko pravite, da Vlada dela prave korake, mene zanima, kateri koraki so to in kaj je bilo že storjeno. "... in da hkrati razmislijo tudi o nujnosti obveznega pripravništva za samostojno opravljanje dela ..." – torej čim prej. Seveda spet sprašujem, kdaj bi to naj bilo. In glede na to, kaj je Vlada naložila ministrstvom, mi je zelo zanimiv odgovor ministrice na moje poslansko vprašanje. Ministrice za šolstvo, izobraževanje in šport je odgovorila takole – po celi strani razlage o tem, kaj je pripravništvo in zakaj se v šolstvu pripravništvo izvaja, se zadnji odstavek glasi takole: "Podobno politiko na področju organiziranega pripravništva s sklenjenim delovnim razmerjem namerava Ministrstvo za izobraževanje, znanost, šport voditi tudi v prihodnje." Govori o volonterskem pripravništvu. Torej, mene zanima, ali je ministrica sedela takrat na tisti seji Vlade, ko je Vlada naložila vsem ministrstvom, naj razmisli o volonterskem pripravništvu. Glede na takšen odgovor mislim, da ne! Ta usklajenost med Vlado, ministrstvi ali poslušnost ministrstev je tudi kar vprašljiva.

Ko pravite, da naša sprememba ni vsebinska – to je sicer že kolega povedal, da v Zakonu o delovnih razmerjih je 124. člen, kjer lepo piše o volonterskem pripravništvu, vi pa bi namesto tega zakona spreminjali šest področnih zakonov, hkrati pa še vse pravilnike. Glejte, v Pravilniku o pripravništvu v izobraževanju v 3. členu piše takole: "Za pravice in obveznosti iz pogodbe o zaposlitvi in pogodbe o opravljanju volonterskega pripravništva se uporabljajo določbe Zakona o delovnih razmerjih in Zakona o organizaciji in financiranju izobraževanja." Torej v Pravilniku vam govorijo, da je treba spremeniti tudi člene v Zakonu o delovnih razmerjih, in ta je tisti člen, 124., ki naj se

spremeni – torej se popolnoma ukinja volontersko pripravništvo.

Tako jaz – kot vsi moji kolegi in tudi opozicijski, ki so predhodno obrazlagali stališča poslanskih skupin – pozivam koalicijo in največjo koalicijsko stranko, da le podpre to spremembo, da lahko gre v nadaljnjo obravnavo in potem seveda z določenimi amandmaji ali pa kakorkoli, s pogovori le pripomoremo k temu, da volonterskega pripravništva več ne bo na nobenem področju. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Tomaž Lisec, SDS. Pripravi naj se mag. Lilijana Kozlovič, SMC.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsednik, za besedo. Spoštovani državni sekretar, kolegi, kolegice!

Leta 2013 pri spremembi Zakona o delovnih razmerjih naredili korak naprej in na predlog takrat stranke SDS, Nove Slovenije in Slovenske ljudske stranke izboljšali stanje slovenskega pripravnika, tako da smo mu dali dodatno pravico, za volonterske pripravnike, predvsem dodatek za prehrano, prevoz in še nekatere druge malenkosti. Tokrat pa smo šli v stranki SDS v skladu z našimi predvolilnimi obljubami še korak naprej. Tako želimo izkoreniniti volonterski sistem pripravništva.

Najbolj enostavno, najbolj logično in najbolj sistemsko je to, da spremenimo obstoječi 124. člen Zakona o delovnih razmerjih, ki govori o volonterskem pripravništvu. Najbolj enostaven način. Odpremo zakon, tam imamo možnost prehodnih in končnih določb, naredimo tako, da vse ostale zakone, ki so podrejeni Zakonu o delovnih razmerjih, uredimo tako, da samo enkrat odpremo. V 3. členu zakona, ki ga predlagamo, lepo piše, kateri zakoni oziroma katere določbe katerih členov zakonov prenehajo veljati z uveljavitvijo tega zakona: Zakona o javnih uslužbencih, Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, Zakona o pravniškem državnem izpitu in tako naprej. In še več; tiste, ki se sklicujete na nesistemske rešitve, vas sprašujem. Danes imamo možnost z enim zakonom poseči še na več zakonov in naenkrat vse urediti. Vi pa pravite, da je ta rešitev nesistemska in boste predlagali pet zakonov in v vsakem zakonu boste tisti zakon spremenili in še Zakon o delovnih razmerjih. Kajti, verjetno si ne boste mogli privoščiti, da boste, recimo, spreminjali Zakon o javnih uslužbencih, kjer boste izkoreninili volontersko pripravništvo, brez posega v Zakon o delovnih razmerjih. In potem govoriti, kako je treba spremeniti tudi nekatere podzakonske akte. Spoštovani, preberite si 4. člen tega zakona. Vam ga bom prebral, da ne bo javnost rekla ... – kdo je sistemski in kdo je nesistemski. "V roku 15 dni po začetku veljave tega zakona pristojni državni organi uskladijo podzakonske akte s tem zakonom." Ampak za koalicijske poslance ta rešitev ni sistemsko. Pa

tudi če ne bi bila sistemsko. Tekom te seje ste spreminjali kar nekaj zakonov, kjer ste rekli, da se opravičujete, ni sistemsko rešitev, ampak je pa treba nekaj narediti in mi bomo napeli vse sile, da bomo to naredili – o sistemskih rešitvah pa kdaj drugič. Tokrat imate sistemsko rešitev, ampak ne. Obrnete zgodbo iz enega patetičnega razloga: predlagatelj je Slovenska demokratska stranka! Drugih razlogov ni, zato tudi verjamem, da tri četrtine koalicijskih poslancev, ki so se že prijavili k razpravi pri tem zakonu, raje obmolkne, kot pa da izreče kakšno neumnost in ima probleme potem s to sistemsko in nesistemsko rešitvijo.

Skratka, izključno politična kaprica vas vodi k temu, da tega zakona ne podprete, in pri tem vlečete na površje sistemske rešitve. Še enkrat sprašujem, kaj je bolj sistemsko, v enem zakonu preko prehodnih in končnih določb urediti še vse ostale zakone, ki se navezujejo na problematiko volonterskega pripravništva, in vse podzakonske akte ali boste raje imeli pet ali šest zakonov, torej pet sej delovnih teles, seja Državnega zbora in tako naprej, kjer boste spreminjali področne zakone in še enkrat Zakon o delovnih razmerjih. Resnično ta vaša sistemsko logika mi nikakor ne gre v glavo. Mislim, da gre za čisto navadno politično sprenevedanje tistih, ki nasprotujete zakonu.

Bom nadaljeval s tem. Tekom te seje, da ne govorim nazaj, je bilo ogromno debate: mladi, mladi, mladi. Danes z nepodporo temu zakonu izražate lažno medgeneracijsko solidarnost, lažno podporo mladim, lažno idejo o tem, kako boste volontersko pripravništvo rešili. Vlada je sama zapisala: "Seznani smo se z informacijo o stanju na področju volonterskega pripravništva v javnem sektorju. Sklepanja novih pogodb v volonterskem pripravništvu v javnem sektorju Vlada ne podpira." Fino! Besede lepo zapisane na papirju, tudi v koalicijski pogodbi imate napisano, kako je treba izkoreniniti volontersko pripravništvo, ampak potem se zgodba konča.

Da podkrepim vse tiste, ki pravijo, kako se ne pogovarjamo s socialnimi partnerji, naj vas opomnim, da je danes prva obravnavna zakona. Na sejo delovnega matičnega telesa lahko povabimo celoten spekter vseh tistih, ki mislijo, da se jih ta zakon oziroma problematika pripravništva dotika. Vsi lahko debatirajo. Tudi za tiste člene, ki se dotikajo pripravništva, ali volonterskega ali kakšne druge rešitve, bodo imeli možnost na delovnem telesu, seveda če boste, spoštovani poslanci iz koalicijskih vrst, dali zeleno luč temu zakonu, da bodo tam lahko povedali, kaj si mislijo o tem 124. členu Zakona o delovnih razmerjih, ki se dotika volonterskega pripravništva. Lahko bomo odprli tudi razpravo o pripravništvu na področju pravosodja, na področju izobraževanja, na področju zdravstvene vzgoje, na vseh tistih, kajti s prehodnimi in končnimi določbami se tudi tistih zakonov dotikamo.

Ampak, kot sem že rekel, vsi tisti, ki govorijo, kako kar naenkrat SDS spreminja neke zadeve čez noč. En zakon spreminjamo, en člen tega zakona, pa še nekaj dodatno dodajamo in to je neka famozna sprememba čez noč! Vi pa si boste vzeli čas in spremenili pet zakonov. Resnično ta vaša matematična logika o tem racionalnem, transparentnem in ne vem kakšnem pravnem delovanju koalicije me počasi že, se opravičujem izrazu, zelo najeda. Pa da nismo mi v SDS edini, ki govorimo o tem, da je treba to rešiti, vam bom prebral mnenje Mladinskega sveta Slovenije, ki pa mislim, da pa je le nek reprezentativni vzorec mladih. Tudi Sindikat Mladi plus. Sindikat Mladi plus in Mladinski svet Slovenije sta izjemno skeptična do tega, da bodo pozivi in priporočila, ki so danes podani, torej po sklepu Vlade, in informacije prinesle konkretne rešitve, ki bodo mladim zagotovile dostojno plačano pridobivanje delovnih izkušenj. Iz poročila Vlade namreč niso razvidne nobene konkretne rešitve, predvsem v smislu financiranja. Prav tako ministrstvom niso bili postavljeni roki za ureditev zakonodaje niti ne način, da bodo volonterska pripravništva prepovedana, niti niso nič povedali glede plačanih pripravništev, kako bo z njihovo zagotovitvijo. Skratka, zahtevamo, da se zagotovijo sredstva za plačana in kvalitetna pripravništva, in sicer preko trajnostnega vira financiranja.

Pa se dotaknimo financiranja. Vi v zakonodajo, predvsem v tem mandatu, z lahkoto, takrat ko se ukvarjamo s kakšnimi finančnimi viri, zapišete: nima zakon nobenih posledic na proračun ali na katere druge javne porabnike. Tudi v predlogu zakona o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva niste napisali nobenih finančnih ukrepov. Prav. Mi mislimo, da tukaj tudi ne bo nobenih negativnih finančnih ukrepov, ker vsi tisti, ki izvajajo pripravništva, imajo več kot dovolj proračuna, da lahko to uredijo. Pa tudi če bi se našla neka problematična rešitev, da pa je treba zagotoviti neka sredstva – mi smo pri enem izmed prejšnjih zakonov, ki smo ga obravnavali tekom tega tedna, predlagali, da namesto da se nekaj da študentskim organizacijam in študentskim servisom, dajmo raje za plačana pripravništva. Ampak koalicija, seveda, verjetno ponovno iz neke politične kaprice tega ni želela slišati.

Še vedno čakamo na predlog rebalansa za leto 2015. Tudi tam imate možnost, če bo morda, kje kak milijon zmanjkal, ampak verjetno boste takrat tiho in bo glas mladih zoper preslišan. Imamo možnost evropska sredstva počrpati, ki so za problematiko reševanja pripravništva pri mladih, ampak fino je govoriti v besedah, ko imamo pa tri možnosti, od kod vzeti, če bo treba za finančne vire, bo pa vse ostalo le pri besedah, kako je treba izkoreniniti volontersko pripravništvo; ko pa imamo zakon, smo pa lepo tiho.

Kar naenkrat imajo danes celo poslanci koalicije problem, da bi bili delodajalci oproščeni plačila prispevkov za čas pripravništva. Pri enem zakonu tako, pri drugem drugače, enkrat vam prija, da so delodajalci oproščeni, drugič vam ne prija. Pa saj tekom enega dneva pri sprejemanju posameznih zakonov spreminjate svoja sistemska razmišljanja in videnja o tem, kako se posamezne problematike lotiti. In spoštovani, težko vam sledimo, ker niti ne vemo, kakšne so vaše sistemske rešitve, če jih pač ni oziroma se tiste podrobnosti spreminjajo tekom ure in ure. Tudi vsi tisti, ki govorijo o tem, kako vsako delo šteje – prav, naredimo tako, da vsako delo šteje tako, da bo plačano; tukaj imate zakon, podpirate ga v prvi obravnavi, pojdemo na odbor, naj vsi povejo, kaj bodo, in naredimo Zakon o delovnih razmerjih kot krovni zakon, takšen kot se na področju pripravništev tiče.

Vsi govorijo o tem: socialna država, plačano delo mladim ... Ko pa je tukaj zakon, vsi tisti socialno čuteči, ki smo jih danes poslušali, mislim da šest ur pri fiskalnem pravilu, kako naš predlog ruši socialno državo. Evo, socialna država na top nivoju – plačano pripravništvo! Ampak, koalicija je proti. Zakaj? Zato, ker bodo verjetno s področnimi zakoni, ko bodo, morda pa je vsaj to nek prispevek, ko boste zavrnili, da boste jutri naložili državnemu sekretarju pa direktorju direktorata delo, da pa v roku – ajde, so božično-novoletni prazniki, v roku enega meseca pa pripravita pet zakonov. Pri tem se usklajujeta tako z Ministrstvo za izobraževanje, s pravosodnim ministrom, z ministrico za zdravje, da vse skupaj lepo vkomponirate in naredite pet zakonov. Ker je verjetno za vas lažje tisto urediti, kot pa v enem zakonu naenkrat problem rešiti.

Skratka, resnično ne razumem, zakaj tisto enostavno rešitev, ki je v 124. člen –, ja res je, dodali smo tudi 124.a člen, ki se glasi glede politike izvajanja pripravništev in nikakor ne izpada iz koncepta delovnopravne zakonodaje –, tudi tukaj ste našli nek problem, da se to nekako ne dotika delovnih razmerij.

Skratka, spoštovani! Še enkrat se bom danes, poslanci Stranke Mira Cerarja, obrnil na vas, kajti vem, da kolegi iz SD in Desusa imajo probleme s takšnim spreminjanjem, ampak vi ste govorili o tem, kako je treba preseči strankarsko politiko, kako je treba imeti enostavne, racionalne, pravno enostavne rešitve, pa boste spet glasovali proti zakonu, ki je sistemski, pregleden, enostaven, racionalen. Škoda, resnično, tiste predvolilne obljube o sodelovanju tudi pri tako malenkostnem zakonu, kot je tale Zakon o delovnih razmerjih, na te konkretne obljube pozabljate z vsakim stiskom "proti", izključno zaradi tega, ker je pač predlagatelj SDS.

Premislite jutri do glasovanja, ali se vam takšna politika spleča ali pa vas bodo čez čas vprašali, kaj ste govorili pred volitvami in kaj delate sedaj. Verjamem, da marsikdo od mladih vas bo vprašal, kaj imate v koalicijski pogodbi in kako ste pritisnili oziroma boste pritisnili tipko pri

jutrišnjem glasovanju. Predlagam, da ste konsistentni pri svojih besedah, to prenesti na dejanje in jutri potrdite tipko "za", da gremo na sejo delovnega telesa, morda še izboljšamo zakon in ga verjetno na januarski seji že sprejmemo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Lilijana Kozlovič, SMC. Pripravi naj se gospod Uroš Prikl, DeSUS.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ (PS SMC): Hvala predsedujoči, spoštovane kolegice in kolegi!

Moja razprava bo mogoče nekoliko drugačna, v veliki meri se strinjam s tem, kar sem slišala tako na strani predlagatelja kot tudi poslanskih skupin, v enem segmentu se pa žal ne morem tudi s tem, kar je morda tudi Vlada povedala, ne morem strinjati in bom tudi povedala svoj vidik, ker mislim, da pravzaprav sploh ne potrebujemo spremembe zakonodaje, vsaj ne tako, kot je razlagano.

Namreč, ko gledamo, kaj je navedel predlagatelj za razlog in tudi kaj se je s posameznimi stališči poslanskih skupin ... Torej, predlagatelj navaja, da se v zadnjem času v javnosti pojavljajo pomisleki glede volonterskega pripravništva s strani nevladnih organizacij in pa tudi posameznikov, predvsem zato, ker se izkorišča mlade za opravljanje dela brez plačila. S tem se strinjam. Res se to v praksi dogaja. Prav tako navajam med razlogi, da se je dosedanja ureditev izkazala kot ureditev, ki jo je možno izkoriščati, zato da volonterski pripravniki opravljajo delo namesto nekoga drugega. Tudi s tem se strinjam. Potem navajate naprej, da v bistvu izhajate iz načela, da vsako delo šteje, in da je namen razbremeniti delodajalce in ukiniti status volonterskega pripravništva. Ampak, ko to obrazložitev slišimo, mislim, da sama zase in tudi razprava govori, da tako kot ravnamo danes, pravzaprav ne bi smeli ravnati. Kajti problemov se rešujemo hitro in mislim, da na napačnem koncu. Pa ne zato, ker je to opozicijski zakon, ampak splošno mislim, da praksa splošno ni bila najbolj primerna. Poglejte, o čem smo v teh dneh govorili. Govorili smo na eni strani o študentskem delu, o delu upokojencev, o delu invalidov – ne invalidi oziroma obratno, neinvalidi za invalide – in danes o volonterskem pripravništvu. Ampak, če pogledamo ozadje te problematike, bomo ugotovili, da je pravzaprav ključ v tem nespoštovanje zakonodaje; da se pravzaprav zlorablja zakonodaja, da se jo izkorišča in da z zakonom velikokrat ni nič narobe, ampak da se to v praksi narobe izvršuje. Mislim, da preden gremo s spremembo zakona, moramo najprej doseči to, da se zakoni, ki jih imamo, spoštujejo, da se torej opravi nadzor, da se ugotovi, kdo so kršitelji, in da se kršitelje kaznuje. Pa tudi, če je to javni sektor in tisti, ki so v javnem sektorju za to odgovorni. Kajti, če gremo hitro in pavšalno, bomo pravzaprav izgubili bistvo. Če gremo pogledat – če se danes pogovarjamo o

volonterskem pripravništvu –, kaj je bistvo volonterskega pripravništva in to bistvo oziroma namen zakonodajalca najdemo v obrazložitvi zakona, ki je bil sprejet leta 1997 in je takrat v 198. do 102. členu določal pravzaprav pripravništvo. Povedal je tako: Zakonodajalec je ugotovil, da je v okviru prej veljavne zakonodaje – se pravi prejšnje – imelo pripravništvo dvojni pomen; in sicer usposabljanje, ker programi izobraževanja niso vključevali dovolj praktičnega pouka, in poleg tega je bilo pripravništvo korektiv, ker je država omogočala mladim, da se zaposlijo. Ko so pripravljali ta zakon takrat, so se spraševali, ali je pripravništvo sploh še potrebno, in so tudi naredili primerjavo in so ugotovili, da pripravništva skorajda ne poznajo v Evropi več. Podobno primerjavo ste naredili tudi vi. V bistvu mislim, da je predlagatelj navedel tri države, ki še na nek način poznajo tako obliko. Takrat je zakonodajalec ugotovil, da je v izobraževalne sisteme že toliko vključenega praktičnega pouka, da se ukinja obvezno pripravništvo in da njegov namen ni več usposabljanje. Danes smo slišali velikokrat, da je namen usposabljanje. V obrazložitvi zakona piše, da je namen, da se preveri usposobljenost tistega, ki se je šolal in ki je končal določeno stopnjo – torej ne več usposabljanja. In ZDR in ZDR 1 ne govorita več o obveznem pripravništvu, kar se pa tiče volonterskega pripravništva, pa je prepustil posameznim panogam, da ugotovijo, ali potrebujejo, da se preveri, če je nekdo že usposobljen, in da za to naredi še dodaten izpit. Določil je minimum pravic, tisto pa, kar je bistveno, je tudi določil, da se v takem primeru ne sklene pogodbo o zaposlitvi, ampak samo pisna pogodba. Ta zakon je bil usklajen s socialnimi partnerji v celoti leta 2013 in tudi v Državnem zboru je bil sprejet brez enega glasu proti. Mi pa bomo danes to spreminjali brez soglasja socialnih partnerjev in po mojem mnenju tudi brez pravega razmisleka. Čisto praktičen primer naj povem. Mi govorimo samo o mladih, ampak tega pripravništva, volonterskega pripravništva ne uporabljajo samo mladi. Če nekdo zaključí srednjo šolo in na primer, da se zaposli na občini in potem ob delu zaključí pravno fakulteto, ima delovno razmerje za nedoločen čas. Če bomo to naredili, bo moral ta, če bo želel opravljati pripravništvo na sodišču, prekiniti delovno razmerje, ker s tem, ko bo imel plačane davke in prispevke, ima pravzaprav delovno razmerje na sodišču.

Menim, da če bomo spreminjali zakon danes oziroma ga sprejeli, bomo ukiniteli možnost za tiste, ki ne študirajo redno, da morda opravijo te izpite, ki so še potrebni, to pa seveda moramo preveriti, ali je sploh to še potrebno po področni zakonodaji. Na nek način ponovno uvajamo pripravništvo, o katerem smo ugotovili, da ga ne potrebujemo, ker je šolstvo tako dobro. Ko govorimo, da razbremenjujemo delodajalce s tem, pripravnik za delodajalca ni razbremenitev, ampak je na nek način, tudi če so plačani davki in prispevki, dodatna obremenitev. Sploh takrat,

če ga na koncu ne bo mogel zaposliti, kajti delodajalec mora pripraviti program za pripravnika, mora določiti mentorja, in za tistega delodajalca, ki ne namerava takega pripravnika zaposliti, je to na nek način izguba časa. In kje je garancija, da delodajalec, ki bo dobil plačane take davke in prispevke, tega ne bo naprej zlorabljal? Mislim, da te garancije nimamo in smo ponovno spet pri življenju – tudi če ta zakon danes spremenimo in to določimo, kako se bo v praksi izvajal.

Moj sklep je, da imamo spet primer zakona, ki kaže na to, da moramo temeljito razmisliti o stanju našega zaposlovanja, o naših zaposlitvah. Res se lepo sliši, da vsako delo šteje, a kaj lahko s tem naredimo. Vsakdo opravlja delo tako, kot se mu zdi, kakor hoče, na črno, nelegalno, in potem pride v Državni zbor in prosi za legalizacijo. Mislim, da moramo pričeti najprej z nadzorom, ugotoviti, kakšno je dejansko stanje, in tudi ozavestiti ljudi, da je treba zakone spoštovati. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predlagatelj, gospod Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Spoštovana gospa Kozlovič, res je, da se v Državnem zboru pogosto hiti, vse se sprejema na hitro, ampak to predvsem z vaše strani. Za vse, kar ste vlagali v zadnjem tednu, dveh v Državni zbor, predlagate nujni postopek. Torej vse na hitro, ena obravnava, sprejmimo zakon in potem bomo živeli naprej bolje – "kao". Zaradi tega pa smo v naši poslanski skupini vložili novelo Zakona o delovnih razmerjih v prvo obravnavo; torej, da najprej opravimo razpravo na prvem zasedanju, potem, če to potrdimo – jaz vseeno verjamem, da bomo –, gre na matični odbor, kjer se lahko zakon popravi, in potem še v zadnji postopek. Mislim, da smo zelo korektni in konstruktivni, da smo vložili v prvo obravnavo in da z ničimer ne izsiljujemo. Dali smo izhodišče, stopimo skupaj in to popravimo.

Bom pa rekel, da je marsikdo tudi iz vaše poslanske skupine, ko je bil na nujni seji Odbora za izobraževanje, kjer je bilo govora o neizvajanju Nacionalnega programa za mladino, povedal, da so pripravništva problem in da je treba to čim prej urediti. Pa vseeno mi nismo zdaj hiteli. Mladi so danes pač v neenakem položaju na trgu delovne sile tudi zaradi tega. Vsi razpisi zahtevajo neko delovno dobo in ne moreš niti konkurirati drugim ali pa starejšim. Potem pa imamo statistiko, da smo poleg Grčije na vrhu po deležu mladih, ki živijo pri starših. Dve tretjini mladih do 34. leta starosti živi v Sloveniji pri starših. Na to ne moremo biti ponosni. Če damo tem volonterjem plačo, sem prepričan, da bo tudi pomembno vplivalo na osamosvajanje mladih, da ne govorim o drugih multiplikativnih učinkih.

Strinjam se z vami, da volonterska pripravništva več ne služijo najbolj svojemu namenu, se strinjam, zato ker so volonterski pripravniki

postali deklica za vse. Včasih je bil namen pripravništva čim boljše se pripraviti na delo, ki ga boš opravljal, danes pa delajo volonterski pripravniki vse drugo, samo tega ne, ker se na njih gleda kot na poceni delovno silo; dobi malico in potne stroške, plačamo mu mesečno vozovnico po Ljubljani pa vsak dan malico, 20 dni v mesecu, pa bo delal 8 ur na dan ali pa več, ker se želi dokazati, ker je ponosen, da je dobil delo, vesel. Ampak ne, se ga izkorišča in temu je treba reči stop. Ko razmišljamo malo naprej, malo širše, tudi mislim, da bi morali poslanski kolegi iz Desusa to zagotovo podpreti, ker več mladih bo delalo, več denarja bo tudi za pokojnine.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Uroš Prikl, DeSUS, pripravi naj se gospod Ljubo Žnidar, SDS.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Predsednik, hvala lepa za besedo.

Saj sem vedel, kdaj se moram prijaviti k besedi, čeprav sem malo razočaran, moram odkrito povedati, ker je relativno ali pa absolutno malo poslancev trenutno v Državnem zboru, pa kolikor imam podatek, ne poteka nobena seja delovnega telesa. Ampak dobro.

Osebnostno sem proti volonterskemu pripravništvu, hkrati pa ga ne bi primerjal, kot je bilo že v predhodnih razpravah izpostavljeno, z neko novodobno suženjsko obliko dela, čeprav v končni fazi tudi ni daleč od resnice, če nekdo nekaj dela, koristnega, pomembnega, pa dobi plačilo samo za malico, pa za tiste piškave prevozne stroške, ne pa tudi za to svojo dodano vrednost, ki jo je delavnemu kolektivu prinesel.

Mene osebno v življenju ni sram za nobeno stvar, ki sem jo v preteklosti počel, moram pa povedati, da nekatere stvari pa bi drugače počel. Ko sem bil na Ministrstvu za zdravje v vlogi generalnega sekretarja, moram povedati, da sem se posluževal tega ukrepa in na to svojo odločitev nisem najbolj ponosen. Je pa res, tako kot so mene takrat, verjamem, da mnoge delodajalce danes silijo relativno neurejene razmere na trgu dela, da se poslužujejo tudi te bilke rešitve, ki se ji reče volontersko pripravništvo. Veste, v javnem sektorju je že kar nekaj časa prepovedano zaposlovati nove uslužbenke. Zelo težko sem v času predprejšnje vlade pridobil soglasje za študentsko delo in tako dalje in tako naprej in pri vsem tem deficitu kadra sem pač nekako bil prisiljen poslužiti se te zadeve.

Seveda se strinjam s povedanim, da je treba urediti sistem ne le pripravništva, temveč tudi celoten sistem zaposlitvene politike pri nas. Vlada Republike Slovenije, to je moja ugotovitev in moja ocena, je k temu pristopila sistematično. Naj navedem le nekatere sklepe, ki jih je kak teden nazaj oziroma na prejšnji seji sprejela. Prepoveduje se sklepanje novih pogodb o neplačanem, torej volonterskem pripravništvu, to je sklep, s katerim je naložila pristojnim resornim

ministrstvom, da v čim krajšem času pripravijo spremembe področnih zakonov, ki dopuščajo volontersko pripravništvo, seveda ob razmisleku o nujnosti obveznega pripravništva za samostojno opravljanje dela.

Nadalje sklep, s katerim se nalaga priprava sprememb področne zakonodaje na način, da se kot potrebne delovne izkušnje za opravljanje dela upoštevajo tudi ustrezne delovne izkušnje, pridobljene izven delovnega razmerja, ter ne nazadnje sklep, s katerim je bilo naloženo Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve – ja, pa še za enake možnosti –, da skupaj z ostalimi ministristvi pripravi program zaposlovanja oziroma opravljanje pripravništva iskalcev prve zaposlitve ob uporabi sredstev v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020. Mislim, da to so sistemski pristopi. Treba je na področnih zakonih nekaj narediti in to je mesto, kjer mora ugledati luč sveta tudi predlog, ki ga vi navajate v ZDR. Menim, da ZDR ni pravo mesto, kjer bi se urejalo oziroma odpravljalo volontersko pripravništvo, saj kot veste, je bil mukoma sprejet na Ekonomsko-socialnem svetu z dolgimi, pa ne bom rekel mukotrpnimi, ampak dosti napornimi pogajanjmi vseh socialnih partnerjev. Verjamem, da bi to lahko povzročilo težave na Ekonomsko-socialnem svetu, če se taka parcialna rešitev pripelje v tak zakon.

Ukrepi, izhajajoč iz sklepov, ki jih je Vlada prejšnji teden sprejela, sem prepričan, da so pravi; tudi koordinator Ministrstvo za delo je prava institucija. Pričakujem, da se bo zastavila konkretna, vemo, kaj pomeni konkretna časovnica, in da se bo pristopilo k realizaciji zastavljenih sklepov.

Moj "ne" predlagani rešitvi ne bo zaradi tega, ker je SDS predlagatelj, verjemite mi. Gledam vam v oči in iskreno govorim. Upam, da sem vas z nekaterimi argumenti vsaj poskusil, če že ne prepričal v to, kar govorim. Vedite pa, kolegi, da ste po mojem prepričanju dosegli svoj namen. Skupaj pa bomo dosegli tudi cilj. Zelo hitro pričakujem to od Vlade v zelo hitro pripravljene zakonodajne akte oziroma področnih zakonih. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Ljubo Žnidar, SDS. Pripravi naj se gospa Irena Kotnik, SMC.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala lepa. Kolegice in kolegi!

Danes bi bil zelo vesel, če bi bila predlagateljica zakona o sistemski ureditvi pripravništva Vlada. Vendar temu ni tako. Menim, da je lahko Vlada izjemno zadovoljna, da ima v krogu, v Državnem zboru Slovensko demokrasko stranko, ki ji pripravi dve tretjine vseh predlogov sprememb, dopolnitev za nadaljnjo obravnavo kot predlog, dopolnitev ali kot noviteto. Minilo je pol leta, res prosim: Vlada, začnite delati. Časi niso rožnati, posebno pa

današnji časi niso rožnati za mlade, zato smo tudi v Slovenski demokraski stranki pripravili ta predlog. Mogoče je treba dodati še kako dopolnilo, še kakšno izboljšanje, ampak kljub vsemu pa lahko rečem, da sem danes zadovoljen. Zadovoljen sem zaradi tega, ker smo spodbudili Vlado, ker smo slišali danes državnega sekretarja, da bodo zdaj aktivno začeli razmišljati tudi o tej problematiki. Samo nekaj mi še manjka: rok, v katerem bo Vlada začela, oziroma rok, v katerem bo Vlada tudi kaj naredila. Čas teče, problemi, težave so pa iz dneva v dan slabši za mlade.

Ta naš predlog je operativen predlog, kajti v samem predlogu dejansko dobijo mladi nekakšno zagotovilo za opravljanje svoje prve delovne prakse. Nadalje s tem dobijo tudi tisto samozavest pri svojem nadaljnjem iskanju svoje prve zaposlitve. To so zelo pomembni koraki za tiste mlade, ki iščejo svojo prvo zaposlitev. Seveda je tu še več segmentov, ni samo ta segment, ampak treba je na tem področju nekaj narediti, ker velikokrat tista fraza, da mladi so naša bodočnost – ja, ampak treba jim je pomagati, treba jim je dati osnovo, treba jim je dati možnost, treba jim je pomagati. Časi niso rožnati za mlade in Vlada, prosim, dajte nekaj narediti tudi z vaše stran!. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Proceduralno dr. Dragan Matić.

DR. DRAGAN MATIĆ (PS SMC): Predsedujoči, predlagam vam, da v smislu objektivnega podajanja podatkov in resničnih dejstev opomnite gospoda Žnidarja, naj ne zavaja javnosti s podatkom, da je Vlada na oblasti že 6 mesecev oziroma pol leta, ker je komaj 90 dni. Upam, da se bo gospod Žnidar naučil računati. Hvala za besedo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Bomo nadaljevali razpravo, ker ni treba dajati dodatnega pojasnila. To je pač bilo v etru.

Besedo ima gospa Irena Kotnik, SMC. Pripravi naj se gospa Suzana Lep Šimenko, SDS.

IRENA KOTNIK (PS SMC): Spoštovani predsednik, kolegice, kolegi!

Če se osredotočim na področje vzgoje in izobraževanja, je do volonterskega dela prišlo predvsem zaradi večjega števila pedagoških delavcev na področju trga dela in pa pomanjkanja prostih delovnih mest. Razpisni pogoji za zaposlitev dajejo prednost kandidatom s strokovnim izpitom in mislim, da sem osvetlila, zakaj pravzaprav danes govorimo o volonterskem delu oziroma zakaj je sploh do tega volonterskega dela prišlo.

Zakon o reorganizaciji in financiranju vzgoji in izobraževanja v 110. členu ureja pripravništvo tako, da se pripravništvo lahko izvaja tudi kot volontersko pripravništvo. Pravilnik o pripravništvu strokovnih delavcev na področju

vzgoje in izobraževanja v 3. členu določa, da se pripravništvo opravlja na podlagi sklenjene pogodbe o zaposlitvi pripravnika ali sklenjene pogodbe o opravljanju volonterskega pripravništva. Pravice in obveznosti iz pogodbe o zaposlitvi in pogodbe o opravljanju volonterskega pripravništva uporabljajo določbe Zakona o delovnih razmerjih in Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja. Na področju vzgoje in izobraževanja je 762 volonterjev za volontersko pripravništvo, in sicer od tega 142 za opravljanje dela pomočnikov vzgojitelja in 21 za poklic vzgojitelja predšolskih otrok. Mislim, da se bomo slej kot prej začeli spraševati oziroma se lahko že vprašamo, koliko od teh volonterskih pripravnikov bo dejansko dobilo zaposlitev, glede na to, da vemo, da povpraševanje na trgu in pa ponudba nista v skladnosti.

Večkrat sem slišala s strani SDS, da v našem koalicijskem sporazumu nismo govorili o tem problemu, ampak v našem koalicijskem sporazumu je zaveza glede reševanja problematike plačanega pripravništva. Zavedamo se te situacije in smo aktivno pristopili k reševanju tega problema, poudarjam pa, da so to le nastavki za konkretne rešitve, ki se morajo odražati v vseh zakonih, ki dovoljujejo neplačano volontersko pripravništvo.

Tukaj bi rada zdaj dodala še en odgovor oziroma eno razjasnitev. Poslušala sem kolegico Jelko Godec, ki je govorila o primeru pripravništva v javnem sektorju v šolstvu in primer ravnatelja in kandidata ... Tudi sama prihajam iz šolstva, vsak ravnatelj je odgovoren takrat, ko nekdo pride k njemu, da bo pri njem opravljal volontersko pripravništvo, da mu zagotovi mentorja. Kandidat, da lahko opravi strokovni izpit, mora voditi dnevnik, mora imeti štiri nastope in te nastope tudi predložiti, takrat ko se pripravlja na strokovni izpit. Tako da res ne vem, kako je ta kandidat ta strokovni izpit opravil, lahko pa samo rečem, da me žalosti, da sem slišala, da takšni ravnatelji pri nas obstajajo, sem pa prepričana, da so v manjšini in da jih ni veliko, če ni to samo edini primer. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Suzana Lep Šimenko, SDS, pripravi naj se gospa Erika Dekleva, SMC.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Lepo pozdravljeni še enkrat.

S predlagano spremembo zakona želimo predvsem ukiniti volonterska pripravništva. Zakaj? Zato ker volontersko pripravništvo dejansko pomeni izkoriščanje težke situacije, v kateri se nahajajo mladi. Predvsem zaradi tega, ker izjemno težko dobijo svoje prve delovne izkušnje in sploh svojo prvo zaposlitev, čeprav marsikdaj to pomeni, da ti volonterski pripravniki delajo enako kot njihovi sodelavci, marsikje bolje od koga, ki je tam zaposlen za svoje delo, pa plačila ne prejmejo.

Marsikje je volontersko pripravništvo skoraj edino pripravništvo, plačanega pripravništva ni. Pogosto je tudi tako, da na primer brez desetih mesecev delavnih izkušenj ne moreš opraviti strokovnega izpita. Brez strokovnega izpita pa se ne moreš pripraviti niti na morebitno razpisano delovno mesto, saj je ravno to eden izmed razpisnih pogojev. Tako mladim tako rekoč ne preostane drugega, kot da na to volontersko pripravništvo pristanejo. Žal je marsikje prišlo celo tako daleč, da morajo mladi za opravljanje volonterskega pripravništva na čakalno listo, da ga po določenem času sploh lahko dobijo. Številnim mladim, posebej iz določenih poklicev tako danes ostane le dvoje: ali da sprejmejo dano situacijo in pristanejo na to izkoriščanje preko volonterskega pripravništva ali da si začno delo iskati izven Slovenije, saj jo pri nas morda v njihovem poklicu ne morejo dobiti.

Res je, da številni mladi o tem ne premišlujejo, ko se vpisujejo na fakultete, in nekako nimajo v glavi tega, ali bodo takrat, ko bodo študij zaključili, sploh lahko prejeli delo. Številni šele takrat, ko so že v neki fazi diplomiranja, začno dejansko premišljevat tudi, kakšne so možnosti za njihovo zaposlitev. Žal se ravno zaradi tega vse več mladih danes odloči in odide v tujino. Se mi sploh vprašamo, kaj pa ob tem izgubljam? V mlade vlagamo 20 in več let; vlagamo preko vrtcev, vlagamo preko osnovnih šol, srednjih šol, brezplačnega študija na fakultetah. In kaj dobimo nazaj? Vse več mladih odhaja v tujino. Vložimo torej iz državnega proračuna ogromno. V nekem obdobju, ko bi pa mladi začeli vlagati nazaj, s tem ko bi se zaposlili, ker bi kupovali stvari, si pri nas ustvarjali družine, marsikdo, posebej tisti, ki živite ob meji, veste, da mladi odhajajo v tujino. Pri nas konkretno v sosednjo Avstrijo. To je izjemno velika izguba za državo. Največjo izgubo vidim prav v tem, v izgubi teh mladih, ki dejansko na trg dela komaj vstopajo.

Z današnjim predlogom zakona za mlade predlagamo, da se ukinejo volonterska pripravništva, da se omogoči spodbuda delodajalcem za zaposlovanje pripravnikov v obliki oprostitev plačila prispevka in da s tem ustvarjamo zakonsko podlago za sprejem politike izvajanja pripravništva v Sloveniji. Vse to s ciljem, da se preneha izkoriščanje mladih z volonterskim pripravništvom, s ciljem, da se da mladim možnost zagotoviti delovno razmerje tudi v času samega izvajanja pripravništva, in pa s ciljem spodbujanja delodajalcev v Sloveniji k zaposlovanju pripravnikov. Ne nazadnje sem prepričana, da bodo tisti dobri, ki se bodo v času pripravništva izkazali, tudi v prihodnje dobili zaposlitev – če govorimo sedaj tukaj o gospodarskih družbah, drugačna zgodba je morda v javni upravi. Ker kakorkoli, vsak gospodarstvenik zmeraj reče, da si dobrega delavca ne želi odpustiti. Tako te bojzani, kar se tiče delovnega razmerja za nedoločen čas, v tem primeru ne vidim. Z vsemi temi cilji in tudi

zato, da bodo mladi v Sloveniji spet videli malo svetlejšo prihodnost in da ne bodo več tako množično odhajali v tujino, resnično predlagam, da vsaj ta osnutek v tej fazi, kot je, podpremo in da ga skupaj nadgradimo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Erika Dekleva SMC, pripravi naj se gospa Vojka Šergan SMC.

ERIKA DEKLEVA (PS SMC): Hvala za besedo. Odgovorila bi gospodu Andreju Čušu glede usklajenosti s socialnimi partnerji. Spraševal je, kdo od socialnih partnerjev se ne strinja z ukinitvijo volonterskega pripravništva. Verjetno to vi veste, saj ste pred enim letom, ko se je spreminjala delovnopravna zakonodaja, imeli kot takratni koalicijski partner priložnost urediti področje volonterskega pripravništva, tudi na pobudo Mladinskega sveta Slovenije, katerega tako pogosto danes navajate – pa tega niste storili. Pred enim letom je namreč Mladinski svet Slovenije s svojimi predlogi amandmajev opravil cel krog pogovorov in posvetov v vseh takratnih poslanskih skupinah pred drugo obravnavo novega zakona o delovnih razmerjih na matičnem odboru, pa ni bilo posluha. Zdi se, da ni bilo posluha, vendar vsi razlogi so bili takrat taki, kot so sedaj. Nekaj teh razlogov je naštel tudi moja kolegica Lilijana Kozlovič, pa se bom navezala nanjo, ker sem njeno razpravo zelo natančno poslušala in me je prepričala. Morda sploh ni tako zelo treba spreminjati zakonodaje; treba je spoštovati to zakonodajo, ki jo imamo, ne pa jo kršiti in izkoriščati; treba je ugotoviti odgovornost, kršitelje pa kaznovati, četudi je največji kršitelj država. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predlagatelj gospod Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Na te besede se kot predlagatelj tega zakona skoraj zagotovo moram odzvati.

Leto nazaj smo mi zagotovo bili v opoziciji, mislim, da je takrat še bila na oblasti vlada Alenke Bratušek, in ne vem, kaj je takrat bila moja vloga. Je pa res, da je druga Janševa vlada v sklopu Zakona o delovnih razmerjih precej pravic v sklopu ZDR dodala, in mislim, da je prav glede na to, kaj vse se dogaja v zadnjem obdobju, kako je enotna slovenska politika, da je treba rešiti problematiko volonterskih pripravnikov, da je pravi čas, da stopimo skupaj in to rešimo.

Kar se pa tiče spoštovanja zakonodaje, mislim, da jo vsak spoštuje, vsaj tisti volonterski pripravnik, ki dobi plačane potne stroške in malico. Ocenite pač, ali se vam zdi to dostojno in moralno tudi v tem slogu nove politike, da ima volonterski pripravnik ne dohodek, ampak povračilo stroškov, da sploh lahko dela, 100 evrov. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Vojka Šergan, SMC. Pripravi naj se dr. Franc Trček, Združena levica.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovani!

Glede na to, da je gospod Čuš rekel, da ni vedel oziroma da je bil v koaliciji ali kako – ampak gospod Vizjak je bil vaš minister za delo, družino, ko ste sprejeli Zakon o delovnih razmerjih, novi zakon. In ta zakon ta volonterska pripravništva prav tako opredeljuje in tudi je bil usklajen s socialnimi partnerji. Zdaj pa bi še sama dodala nekaj o volonterskem pripravništvu. Volontersko pripravništvo se v naši državi uporablja, kot smo ugotovili, najpogosteje v javni upravi, pravosodju, vzgoji, izobraževanju in zdravstvu. Slišali smo, da volontersko pripravništvo urejajo posamezni področni zakoni. Volonterski pripravniki so upravičeni samo do materialnih stroškov, kot so stroški prevoza na delo, z dela ter za prehrano. V Poslanski skupini SMC se strinjamo, da je treba nujno urediti zakonodajo, ki ureja volontersko pripravništvo. Tudi sama verjamem, da je namen in cilj predlaganega zakona dober, ne morem pa se strinjati, da bi zato spreminjali Zakon o delovnih razmerjih, saj se volonterska pripravništva, tako kot sem že omenila, sklepajo najpogosteje v javnem sektorju, podlaga za izvajanje tega pripravništva pa so področni zakoni. Pri tem bi še posebej poudarila, tako kot moji predhodniki, da je bil Zakon o delovnih razmerjih, še enkrat bi poudarila, da je bil usklajen s socialnimi partnerji, in to prav v času vaše vlade. V tisti fazi usklajevanja tega zakona do zdaj nihče od socialnih partnerjev ni zahteval, da bi se možnost opravljanja volonterskega pripravništva ukinila. Socialni partnerji so tisti, ki najboljše poznajo naravo dela v neki dejavnosti oziroma specifikke nekega poklica. Oni so tisti, ki na nek način morajo postaviti okvir za kakovost pripravništev na posameznih področjih. Seveda pa se v zadnjem času ugotavlja, da se volonterskega pripravništva pogosto ne uporablja v skladu z namenom samega instituta. Če samo pogledamo nekatere razpise javnega sektorja v zadnjih letih, se lahko samo vprašamo, kako je to sploh mogoče.

Izpostavila bom samo dva, da ne bom predolga. Pa začnimo pri Komisiji za preprečevanje korupcije. 31. 5. 2012 je KPK objavila razpis za štiri pripravniška mesta za opravljanje volonterskega pripravništva za kandidate s VII. stopnjo izobrazbe pravne ali ekonomske smeri. Predmet javnega razpisa je bil opravljanje volonterskega pripravništva za usposabljanja za samostojno delo na Komisiji na področju ugotavljanja sumov korupcije, nasprotja interesov, nezdružljivosti, omejitev poslovanja nadzora nad premoženjskim stanjem, prepovedi in omejitev sprejemanja daril, lobiranja, preventive ter pravnih zadev s področja dela Komisije.

Drugi primer. V tem nadaljnjem razpisu nekdanje Davčne uprave, ki je 3. 7. 2012 razpisala 52 volonterskih pripravništev za VI. in VII. stopnjo izobrazbe. Prednosti volonterskega pripravništva so na Davčni upravi komentirali tako: volonterski pripravniki si bodo z delom na Davčni upravi pridobili znanje, izkušnje in ne nazadnje tudi reference, ki jim bodo koristile pri nadaljnjem iskanju zaposlitve. Ob zaključku pripravniškega usposabljanja jim bo DURS plačal usposabljanje za imenovanje v naziv. Takšni posamezniki bodo po opravljenem pripravništvu nedvomno v boljšem položaju pri iskanju novih zaposlitev kot njihovi vrstniki, ki takšnih delovnih izkušenj ne bodo imeli.

Sama prihajam iz gospodarstva. Vem, kako težko je zaslužiti za plače delavcev, koliko truda je treba vložiti v usposabljanje novega zaposlenega, koliko znanja moraš sam dati v vsakega novega, tudi mladega pripravnika, če ga želiš naučiti poklicno specifičnih kompetenc, vendar nikoli nisem niti pomislila na to, da nekoga ne bi plačala za opravljeno delo, pa četudi bi to bil pripravnik oziroma iskalec prve zaposlitve.

Zaradi tega alarmantnega stanja na področju volonterskega pripravništva prav v javnem sektorju je nujno, da pristojna resorna ministrstva v čim krajšem času pripravijo spremembe področnih zakonov, ki to področje tudi urejajo. Nikakor pa se ne strinjam, da bi se spreminjal Zakon o delovnih razmerjih, zato se s predlaganim zakonom ne morem strinjati, pa tudi zato ne, ker se mi zdi, da ni prav, da se zakon nekako, bom rekla, ciljno usmeri, vlaga neskončno veliko amandmajev. Zato je prav, da se zakon uskladi oziroma da ga pripravi pristojno ministrstvo in da ga potem v takšni obliki tudi poskušamo sprejeti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predlagatelj gospod Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): No, ne vemo, o kolikšnem številu amandmajev tu govorimo. Mislim, da o treh, in ne vem, če je to veliko. Ste v tem obdobju sprejeli vi že veliko več škodljivih zakonov, kot pa je številka tri. Žal je temu tako. Jaz sem v tistem obdobju ravno postajal nadomestni poslanec Državnega zbora in žal je bilo temu takrat tako, da res ni bilo nekega konsenza, kako to primerno urediti. Vam pa povem, da brez naših predlogov, da se dodajo vsaj potni stroški in malica, takrat še tega ne bi bilo.

Glede na to, da sedaj ocenjujemo predlagatelji, da je v politiki konsenz – tako v vaši koalicijski pogodbi kot v našem predvolilnem programu, tudi mi smo to predlagali – bi nam lahko rekli samo: hvala. Da imate takšno opozicijo, da dela namesto vas.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik Vlade, državni sekretar na

Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti gospod Dejan Levanič.

DEJAN LEVANIČ: Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj!

Se mi zdi pomembno, da mogoče kakšno rečemo že vmes, glede na to, da je bilo kar veliko debate o tem, kako je treba volonterska pripravništva urediti v bodoče. Se mi pa zdi, da tukaj v dvorani obstaja dokaj jasen konsenz o tem, da volonterska pripravništva enostavno niso sprejemljiva in da je treba za delo enostavno zagotoviti tudi dostojno plačilo.

Najprej, kakšen je ta predlog, ali je sistemski ali ni sistemski, je treba pač vedeti, da je ZDR krovni zakon na področju delovnih razmerij, ki ne ureja volonterskega pripravništva, ampak ureja pravice za volonterskega pripravnika. Če boste vprašali pravno službo, vam bo jasno povedala, da se sistemsko z ZDR volonterskega pripravništva ne urejuje. Ampak to ni pomembno v tolikšni meri, kot je pomembno to, da želimo volonterska pripravništva urediti. Kako urediti, je pa zdaj spet zelo pomembno vprašanje. Najprej smo se strinjali s tem, da jih želimo plačati, da bodo od tega imeli neko plačilo za tisto delo, ki ga bodo opravili in potem moramo po področni zakonodaji pogledati, kdo sploh obvezna pripravništva potrebuje, zato da lahko vstopi ne samo v izobraževalni proces, ampak ko stopi iz izobraževalnega procesa, da si pridobi možnost nastopa do strokovnega izpita in kasneje zaposlitve.

Veliko debate je bilo o tem, ali je zakon usklajen s socialnimi partnerji in da bi moral biti. Res je! Krovni Zakon o delovnih razmerjih se načeloma usklajuje tudi s socialnimi partnerji, kar je prav. Ker je bila prej debata o tem, pokažite mi enega socialnega partnerja, ki bi nasprotoval ukinitvi volonterskega pripravništva – saj ni bilo debate o tem. Seveda nihče ne podpira volonterskega pripravništva, ampak ne na takšen način. To je edina debata danes tukaj v Državnem zboru, na koncu koncev ste pa poslanke in poslanci tisti, ki sprejemate zakonodajo, Vlada pa je primorana povedati tako, kot stvari stojijo, in na drugi strani izpeljati zadeve, da bodo končno, saj bomo pogledali malo zgodovinski pregled, volonterska pripravništva urejena na način, da bodo tudi plačana.

V debati je bilo večkrat omenjeno, da ni dovolj finančnih sredstev zagotovljenih za plačana pripravništva. V preteklosti – res je, marsikje v javnem sektorju različne vlade niso namenjale finančnih sredstev za plačilo ali pa dovolj velikih finančnih sredstev za plačilo pripravnikov. Mi smo ne samo v okviru Jamstva za mlade, kjer niso namenjena sredstva samo za leti 2015 in 2016, določen znesek za 2015 in 2016, v celotni finančni perspektivi pa za več kot 24 milijonov za plačana pripravništva. V Jamstvu za mlade smo jasno rekli, da želimo plačana pripravništva omogočiti zasebnemu sektorju,

gospodarstvu, ker vsi v tej dvorani velikokrat govorimo, da je treba gospodarstvu pomagati, da bo lahko zaposlovalo mlade. Zakaj? Poglejmo samo številko, koliko mladih vsako leto vstopi iz izobraževalnega sistema na trg dela. Takšno gospodarstvo, kot je danes, ne more absorbirati vseh teh mladih ljudi, v javnem sektorju je pa blokada zaposlovanja oziroma zaposlovanje minus ena.

Imamo dva segmenta pri zaposlovanju mladih, ki se tolčeta med seboj, in zelo hitro bo prišla debata v Državni zbor, kaj narediti z zaposlovanjem v javnem sektorju: ali nadaljevati takšno politiko ali spremeniti zgodbo, da bomo počasi začeli vključevati mlajše generacije. Tako da – v Jamstvu za mlade ta del.

Drugi del na področju javnega sektorja pa tisti, ki predlagate takšne zakone, morate vedeti, kaj se dogaja v javnem sektorju, in morate vedeti, koliko plačanih pripravništev pa danes že obstaja tudi na področju zdravstva in na področju socialnega varstva. Ampak o tem mogoče nekoliko kasneje. Pri tem se mi ključna zdi ena stvar, ki je zelo pomembna: Zakon o delovnih razmerjih – ko je bilo prej rečeno, da Vlada na nek način zavaja, ker pravi, da s tem predlogom nekdo jemlje določene pravice. Ne govorimo o tem. Ampak ko enkrat ukinete pravice, ki so zapisane ali pa zbrisete pravice, ki so zapisane v Zakonu o delovnih razmerjih, ki jih danes prinaša volonterskim pripravnikom, takrat pridete v situacijo, ko volontersko pripravništvo v področnem zakonu še potem obstaja, volonterski pripravnik pa ostane brez pravic. Res je, da je naslednja določba, da se poseže z Zakonom o delovnih razmerjih v vso drugo področno zakonodajo in v tej področni zakonodaji se ti volonterski pripravniki bistveno razlikujejo med seboj. In kaj potem? Ko slišim v tej dvorani, da je to darilo mladim, ukinitve volonterskega pripravništva, s tem da nimamo odgovora, kaj pa potem. Da jim bomo plačali pripravništva? Da jim bomo financirali pripravništva z oprostivijo plačila prispevkov? Kaj bomo pa potem naredili? Da bo nekdo celo življenje pripravnik? Ker pripravnik ni vezan na leto, v katerega vstopa, je vezan na prvo zaposlitev.

Tako kot nam je zadeva eskalirala pri samostojnih podjetnikih, nam bo tudi tukaj. Se pravi, vsak ki bo videl možnost pri subvenciji ali pa oprostitvev plačila prispevkov pri pripravnikih, se bo seveda posluževal tega modela; in človeka pripravnika lahko ima zaposlenega eno leto in potem novega pripravnika in spet tako naprej.

Pridemo do rešitve, ki niti približno ni realna na trgu dela. Zakaj interventni zakon, zakaj vztrajamo pri interventnem zakonu pri oprostitvi plačila prispevkov? Zato ker želimo spodbujati zaposlovanje za nedoločen čas. Za nedoločen čas! To je ena izmed ključnih stvari, tudi pri spremembi miselnosti. Mislim, da en dan prej je bilo govorjeno o tem, da Zakon o delovnih razmerjih zaposlovanje za določen čas omenja

zgolj ob določenih primerih. Seveda, ampak naša miselnost marsikje tudi na področju gospodarstva ne gre v tej smeri, da se zaposluje za nedoločen čas.

Naša pobuda v tem segmentu zagotovo ne rešuje vseh problemov, daleč od tega, daje pa sporočilo, ki bo z naše strani šlo tudi kot poziv ostalim ministrstvom, ko bo prišlo do tehnične pomoči v okviru črpanja evropskih sredstev, da mladih ni treba zaposliti za določen čas za teh 7 let, ampak se jih po novem ZDR, in to bi predlagatelj lahko vedel, zaposluje za nedoločen čas, ker je po končanem projektu tega človeka mogoče odpustiti, ker se je projekt končal. Če pa ga zaposlimo za določen čas, mu omogočimo mnogo več varnosti kot sicer. Torej, sprememba miselnosti, ne pa tak način reševanja in predvsem promocija, da je to darilo mladim. Daleč od tega! Mladi danes s tem ne bodo rešeni. Tudi če v ZDR izbrisemo volonterska pripravništva, ostane teh 800 v javni upravi, ki bodo čakali na nadaljnje rešitve. Torej, v redu, zagotovimo financiranje za njih, omogočimo, da so ta pripravništva plačana, in potem jim je treba zagotoviti delovna mesta. Delovno mesto je danes zelo odvisno od zaposlovanja v javnem sektorju, ki je blokirano. Na tak način želimo – ne spodbuditi, ne prepričati ali pa, na koncu koncev, svetovati ministrstvom, to je naloga in to je jasno iz sklepov Vlade. Lahko vam preberem kup sklepov s sej vlad v času vaše vlade, ko so se sprejemali še bolj nedoločni sklepi, ampak na tak način se sprejemajo sklepi na vladi.

Drugi sklep je jasen: "Vlada Republike Slovenije volonterskih pripravništev v javnem sektorju ne podpira." Pika! Če bo nekdo to izkoristil in zaposlil ali pa sklenil neko razmerje z volonterskim pripravništvom, bo vsak lahko potegnil ven ta dokument in rekel, da nekdo dela proti Vladi ali pa ima Vlada figo v žepu. To je bilo zdaj jasno navodilo. Nihče do zdaj tega navodila ni dal! Niti predlagatelj, ki je v preteklosti imel priložnost urediti to področje, pa ga ni. Vedno pa ga ureja, ko je v opoziciji, in to je problem v naši politiki – urejamo stvari, ko smo v opoziciji, predlagamo spremembe zakonov, ko smo v opoziciji. Takrat je mogoče zelo hitro predlagati enostavne rešitve, ki pa niso enostavne, ampak na drugi strani povzročajo še več problemov.

Leta 2013 je stopila v veljavo sprememba Zakona o delovnih razmerjih. Prej sem za gospodnico povedal in dal prav, da se je takrat za institut volonterskega pripravnika v ZDR zagotovila še dodatna pravica do malice in prevoza. Ampak če bi bil namen predlagatelja iskren, danes ko se ukinja volontersko pripravništvo, ko se z njihovim predlogom "kao" ukinja volontersko pripravništvo, bi ta institut izbrisal že leta 2013 ali 2012, ko je bil zakon v usklajevanju. In ko bo malo več iskrenosti pri tem, kako želimo mladim pomagati, da jih želimo zaposliti, da jim želimo dati priložnost, je treba vedeti, da danes govorimo o 800 ljudeh v javnem sektorju, ki jim bo treba pomagati preko

plačanih pripravništev; da govorimo o mnogo večjem problemu, problemu dolgotrajno brezposelnih mladih. 51 % izmed vseh brezposelnih mladih je dolgotrajno brezposelnih, kar pomeni, da so na zavodu za zaposlovanje leto dni in več in so izven sistema, ki jim leta 2012, ko je brezposelnost med temi mladimi porasla za več kot 10 % – se niste javili v parlamentu in rekli, da jih je treba reševati, in predlagali ukrepe, kako jih reševati. Bomo pa prišli tudi do tega, ko bom povedal rezultate Jamstva za mlade, ki smo ga začeli izvajati preko ukrepov, za katere smo bili pohvaljeni v Evropski komisiji, pa tudi to ni zdaj razlog za pohvalo. Takrat, ko bomo imeli rezultate, da je veliko mladih zaposlenih, takrat nam bo lahko kdo segel v roke in rekel, da smo naredili svoje delo. Danes še nismo tam.

V zasebnem sektorju je volontersko pripravništvo prepovedano. Po Zakonu o delovnih razmerjih je volontersko pripravništvo prepovedano. Vem pa, informacije imamo, da se izvaja, da mladi sami bežijo k delodajalcem, ker nimajo druge možnosti. To pa zaradi tega, ker enostavno ni zaposlovanja ne v gospodarstvu ne v javnem sektorju. In tisti, ki danes v Državnem zboru reče, da je treba vse narediti, da se zaposli mlade, je treba pogledati realno sliko. 35 tisoč jih stopi na trg dela, gospodarstvo jih absorbirati ne more, nekako jim bo pa treba pomagati tudi v javnem sektorju, ker imamo tudi letno razlike zdaj na določenih ministrstvih, kjer so najmlajši krepko čez 30 let.

Ukrep oprostitev prispevkov, ki je bil sprejet skozi interventni zakon, in danes je bila pobuda, da naj se to razširi na vse, povzroči na drugi strani – in to, prosim, imejte v vidu, ko se delajo ukrepi. Verjemite mi, najlažje bi bilo pobrati finančna sredstva, ki jih na ministrstvu, toliko za informacijo, počrpamo v 99 % in smo najbolj učinkoviti na tem področju, jih počrpamo vse samo zato, da čim bolj učinkovito usmerjamo finančna sredstva v zaposlovanje mladih. Nekaj rezultatov imamo, nekaj ukrepov bo treba spremeniti, ampak ključno je, ko predlagamo neko stvar, jo predlagamo zelo premišljeno. Če boste sprejeli takšen predlog, da bomo podpirali oprostitev plačila prispevkov za pripravnike, verjemite mi, da bo vsak drugi v Sloveniji postal pripravnik in potem bomo imeli še večji problem.

Danes gospodarstvo po Zakonu o delovnih razmerjih lahko pripravnika plača najmanj 70 % plače za določeno delovno mesto. Torej ima že možnost tako imenovane subvencije, minimalno pa, kar mu mora dati, je pa seveda minimalna plača. Tako v tem segmentu neka podpora gospodarstvu za to, da uvede mladega na delovno mesto, že obstaja skozi pripravništvo.

Da ne govorimo o usposabljanju na delovnem mestu in delovnem preizkusu. Eden izmed najbolj učinkovitih ukrepov zdaj, ki ga tudi gospodarstvo sprejema, zato ker lahko mladega človeka dobijo za mesec, dva ali tri in ga v tem

segmentu preizkusijo na določnem delovnem mestu in vidijo, ali je pravi za njih ali ne. Še bomo morali spreminjati ta ukrep, ker imamo določene pobude z njihove strani, ampak jih bomo, delamo in pač se prilagajamo tistemu, kar je na mizi.

Čisto na kratko še, ker bo sigurno debata v prihodnje in z veseljem bom komentiral še določene stvari. Treba je vedeti, da je pač ta trenutek za ukrepe Jamstva za mlade bilo razdeljenih do zdaj – kljub temu da še ni črpanja nove finančne perspektive in da smo naredili vse, da smo postrgali, kjer je pač bilo mogoče, tudi zaradi tega, ker se nam je 2012 drastično povečala brezposelnost med mladimi –, je bilo razdeljenih 3,5 milijonov evrov, pripravljamo pa vse projekte, da bomo takrat, ko bo sistem vzpostavljen, to je tudi odvisno od službe, ki bo s tem upravljala, da bomo začeli s črpanjem takoj. Iz faksa sledi praksa – prvi izziv in mentorske sheme sledijo takoj po novem letu z novimi dodatnimi finančnimi sredstvi. Pač, potrebovali smo tudi mi čas v dogovoru z Ministrstvom za finance, da smo prerazporedili dodatna sredstva, za kar smo dobili zeleno luč in januarja startajo ti ukrepi ponovno na novo, ki dajejo tudi zelo dobre rezultate.

Mogoče samo v čisti številki. 3 tisoč 500 mladih se je zaposlilo za to subvencijo – Prvi izziv pa Mentorske sheme. Zdaj smo že okrog 3 tisoč številke zaposlovanja mladih za nedoločen čas, to je ta interventni zakon, ki je v prvih devetih mesecih prinesel rezultat tam 2 tisoč 500, zdaj že 3 tisoč. Želimo pa si, da skupaj z gospodarstvom in tudi z vami pridemo še do kakšnega dodatnega ukrepa, ki ga pa k z aktivno politiko zaposlovanja lahko naredimo do te mere, da pač mladim na nek način pomagamo. Ne moremo v vseh teh subvencijah ustvarjati delovnih mest, pomagamo pa tistim, ki imajo v sistemu velike težave. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Franc Trček, Združena levica, pripravi naj se gospod Simon Zajc, SMC.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Poslušam vso to debato in sem vedno bolj žalosten. V startu lahko rečem, da Združena levica zakonske predloge ne gleda skozi luč, kdo je ta predlog predlagal, ker če bi šli potem gledat, kaj so vse druge stranke, ki so tu notri lepega – vključno z vami, gospod predsedujoči – govorili o Združeni levici, potem bi bili proti vsem zakonom, razen proti tistim in amandmajem, ki bi jih predlagali mi.

Druga zadeva. Mi imamo tu en problem, ki je v bistvu sramota; sliši se na ime volontersko pripravništvo. Sramota je, da se to dogaja v javnem sektorju, sramota, da se to dogaja v zasebnem. Recimo, če se spomnim pol leta, leto dni nazaj, ko se je nek gospod iz piarovsko marketinških mrež zdel sam sebi frajer in dal na spletno stran, da pa naj pride kaka

mlada lepotica njemu na volontersko pripravništvo, pa če je dobra, jo bo pa za malico peljal na sendvič. Meni se zdi, da imamo že zdaj dovolj zakonodaje, da bi takega gospoda, bom uporabil to besedo, gospod predsedujoči, prijeli za jajca in ga dobro privili. Ne zanima nas arheologija te sramote, kdo je kdaj, kdo ni, kako je, kako ni ... Dobro, mi smo na srečo stranka, koalicija, ki je šele prišla v parlament, pa bi tudi lahko strokovca pripravil, da bi šel gledat za dvajset let nazaj in bi se natelovadil. Ob vsej tej debati se spomnim nekih protestov, ki so jim eni rekli, mogoče malo preveč, vstaje, kjer so mladi imeli transparente, na katerih je pisalo: Nihče nas ne zastopa. Ta debata je danes v veliki meri lep izraz in prikaz tega.

Če imamo neke predpise, ki uzakonjajo pripravništvo, se mora zagotoviti tudi finančni del tega, kolega Lisec je govoril, od kod naj bi to prišlo. Jaz sem sociolog, družboslovec, kolega Milana je tudi nek gospod, ki je na glavo obrnil socialo, verjetno Svetlik, učil, da obstajajo poklici in profesije. Za profesije potrebujete licenco, potrebujete strokovni izpit. Že jaz, če grem po cesti in nekdo dobi epileptični napad, mu bom pomagal, kaj šele zdravnik. Politika je tudi profesija in bi tudi mogoče potrebovali pripravništvo, mogoče volontersko, da bi videli. Vsi tisti, ki so proti temu zakonu zdaj, bi predlagal, da dokler ne sprejmete boljšega zakona vi, da tako v izvršilni oblasti kot v koaliciji volontersko delate naprej. Jaz imam ogromno študentov, malo imam stike z njimi, ampak veste, jaz nisem v njihovi koži, sem iz tistih boljših časov, tudi kolega je, ko smo bili mladi raziskovalci pa smo imeli plače, kakšna generacija petnajst let pred nami je še stanovanje dobile – to je zdaj neko čisto res tretje vesolje.

Volonterska pripravništva so tudi velika neenakost možnosti. Saj ti ne moreš ... Veste, študiraš nekaj resnega, komaj nastrgaš in potem imaš pripravništvo in če ravno nisi iz prestolnice ali iz mestnih občin – ja, ali boš pod mostom živel pa jedel travo? Saj podobna zadeva je tudi s štipendijami, tri, štiri mesece traja, da se stelovadijo, študentje v zraku živijo takrat. In državni sekretar, nekako vi govorite na način – evo, spet se bom moral ponavljati out – out. Zadeve je treba reševati in – in! Res je, mi imamo blazen problem s tem, da smo zaspali v razvojnem modelu. Kolegica iz SMC je govorila, da je neuskkljenost med ponudbo in povpraševanjem. Mislim! Pa vsaka država, ki da kaj nase, se med drugim tudi ukvarja z nekimi politikami zaposlovanja! Drugače se lahko razpustimo pa bo nevidna roka trga sama delovala. Gospa, ki je šla ven, nekako bo zelo srečna glede tega.

Zelo tulim, edini v temu parlamentu, kolega Andrej bo verjetno zastrigel, o odzujfanju. Mi še vedno mislimo kot monade, javni sektor ni samo strošek, javni sektor tudi ustvarja – tudi profit, ne boste verjeli. Zdi se mi, da moramo, bom foucaultski, odpreti ta javni sektor, tudi

zasebni sektor. Tudi gledati, kam smo dajali dotacije, v neke firme, ko bi bilo boljše, če bi ta denar čez okno metali iz tega parlamenta. S temi zadevami se moramo ukvarjati!

Pa da ne bom ves čas porabil kolegici Violeti, ki bo še kaj povedala – mi bomo to podprli. Je neko izhodišče, ki ni genialno, je v prvi obravnavi, bo šlo na odbor in mene žalosti, da ni tukaj gospoda ministra za gospodarstvo. Zdaj za konec bi rad nekaj prebral iz knjige, ki smo jo vsi dobili: Drago Jančar, To noč sem jo videl, stran 112: "Človeka ne spremljajo stvari, ki jih je storil, ampak tiste, ki jih ni. Ki bi jih mogel ali lahko vsaj poskušal storiti, pa jih ni." Razmišljajte o tem, ko boste razmišljali o ukinjanju volonterskega pripravništva. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Simon Zajc, pripravi naj se gospod Franc Jurša, DeSUS.

SIMON ZAJC (PS SMC): Hvala za besedo, lep pozdrav.

Zadnje čase dobivamo veliko predlogov in zakonov in amandmajev in pobud, ki vsi nekaj rešujejo, nekaj, kar vsi skupaj hočemo rešiti: ali eno problematiko ali eno skupino, ki je v težavah, ali eno osebo celo, ki je v težavah. Seveda, ko to gledaš, si ne moreš kaj, da ne bi rekel, da je to v bistvu dobra pobuda; dobro je tudi promovirana, dobro je postavljena, mediji jo podpirajo, rešuje konec koncev veliko teh stvari, rešuje stvari, za katere smo se mi zavezali v koalicijski pogodbi, da jih bomo rešili. In si težko potem proti; vse dokler ne pogledaš potem malo globlje in vidiš, da ne moreš podpreti, čeprav je vse tako – ker hoče reševati tudi to, kar bi ti rad rešil, ampak ko greš pogledat, tega ne moreš podpreti. Recimo, v tem primeru rešujemo stvari v napačnem zakonu: stvari, ki jih vsi hočemo podpreti, za katere smo ugotovili, da so problematične, da niso v redu, ampak jih pač ne moreš podpreti.

Druga stvar, ki me pri tem zakonu moti ali pa, ki mi dela skrbi, je to, da kopira ukrep iz Zakona o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva – mislim, smisel tega ukrepa prenese v ta zakon. Tako kot je že rekel državni sekretar, tukaj je en problem. Tukaj se spet odpre okno temu, da boš kar naenkrat ti kot zaposlovalec na vsako leto lepo rotiral pripravnike, za katere ne boš rabil plačevati prispevkov. Tukaj je problematičen ta ukrep, v zakonu o interventnih ukrepih pač ni problematičen, ker tam je pogoj, da ga potem za nedoločen čas zaposliš. Tega ne moremo sedaj na ta način v tem zakonu promovirati.

Naslednja stvar – in s tem bom tudi zaključil – je, da Vlada to področje ureja. Ne gre tako hitro, ker kot smo slišali, moraš gledati na več stvari. Seveda je lahko dati na mizo spremembo enega člena, dopolnitve enega člena in pričakovati in promovirati, da bo to vse rešilo, samo vsi vemo, da to ne bo rešilo tega na ta način. Treba je pač področne zakone

spremeniti. Meni je žal, da bom pač moral proti temu glasovati. Ne glasujem proti tem rešitvam, ampak načinu teh rešitev.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Franc Jurša, DeSUS. Pripravi naj se Violeta Tomič, Združena levica.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala za besedo, predsednik.

Mislím, da po tej razpravi skoraj ni več kaj dosti povedati zaradi tega, ker dejansko spreminjamo ta 24. člen Zakona o delovnih razmerjih in vsebinsko kaj dosti ne moremo govoriti, edino da se ponavljamo, da citiramo tiste sklepe, ki jih je Vlada sprejela, da govorimo o tem, kaj govori ta 24. člen, še malo nečesa dodamo, nekateri celo govorijo o študentskem delu, pozivajo stranko Desus itd. Saj to je prav. Mislím, da imate vi dober občutek, da lahko nas, ki smo v tej stranki, v poslanski skupini, prepričate o dobrem predlogu. Pa zanimivo! Jaz vas bi pohvalil, da ste predlagali to novelo zakona. Predvsem pa bi vas pohvalil zaradi tega, ker sem prepričan, da bomo v bližnji prihodnosti sistemsko te zadeve tudi uredili. Na nek način ste dali neko injekcijo tudi tej naši vladi, da bo to počela.

Pa zdaj malo, da spomnim, da ne bi pozabili – bližnjo prihodnost. Gospod predlagatelj Andrej Čuš se mora tega spomniti. On je mlad, to bi bilo za mene, če bi pozabil, nekako normalno, zanj pa ne. Ta Zakon o delovnih razmerjih je pripravljal takratni minister s svojo ekipo, ki se je imenoval – mi boste pomagali, Andrej. Tudi Andrej, kaj ne? Ta Andrej je tudi tako pripravil. Ena vlada, v kateri smo tudi sedeli mi kot Desus, je tudi bila in je v tistem starem zakonu o delovnih razmerjih to tudi bilo zapisano in tudi takrat bi lahko to spreminjali. Ampak veste, ena velika razlika pa je, ko sediš v vladi in ko sediš v opoziciji. Povedati moram, da sem si marsikdaj želel, da bi bil opozicijski poslanec, pa sem imel zelo kratko možnost biti – nekaj mesecev. Takrat bi lahko povedal vse to, kar sem mislil, da bi bilo všečno našim volivcem. ko pa si v koaliciji, moraš pač drugače razumeti zadeve.

Poglejte, s tem predlogom o ukinjanju volonterskega pripravniškega dela se popolnoma se strinjam in mislím, da bomo to sistemsko tudi uredili. Pa zakaj se strinjam? Poglejte, leta 1974, pa se zamislite, sem bil pripravnik. Opravil sem pripravniško delo v takratnem, pa ne bom rekel v kakšnem režimu, pa sem dobil zanimivo plačo in sem bil zelo ponosen. Ali veste, kaj sem si kupil za prvo tisto nagrado? Namiznoteniški lopar sem si kupil! In pogledajte, koliko je to let! Dobro se spominjam in verjetno ti pripravniki, ki pa tega ne dobijo, pa so relativno zelo žalostni.

Pa še malo nekaj državnemu sekretarju. Ja, državni sekretar, čisto prav: mi v Državnem zboru sprejemamo zakone, ampak zakone pripravljate pa vi v izvršni veji oblasti.

Seveda pričakujemo od vas, ki ste ... / oglašanje iz dvorane/ ... Ne, to je pač bilo pripravljeno v eni od poslanskih skupin. Ampak vi imate za sabo tudi velik birokratski aparat, strokovni aparat, da bom lepše povedal, ki vam tu pomaga. Mi smo predstavniki tega ljudstva tukaj, smo tudi mogoče z določenega področja neuki in rabimo stroko, da nas podučí, da nas pelje skozi te čeri, ki bi lahko škodile dejansko slovenskemu ljudstvu, se pravi ljudem, ki jih enostavno v Državnem zboru podpiramo.

Te novele zakona, ker je preveč skromna, mora biti sistemska, ne bom podprl, sem pa prepričan, da je ta vaš predlog pa spodbuda za Vlado, da bo sigurno pripravila te rešitve.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Violeta Tomič, Združena levica. Pripravi naj se gospod Žan Mahnič, SDS.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo.

Kot smo danes že večkrat slišali s temi, ki se strinjajo s predlogom in se ne strinjajo s predlogom, strinjamo se pa vsi, da postaja volontersko pripravništvo novodobno suženjstvo in to je dejansko res. Prav tako je res, da gre za sramotno prakso, sploh zato ker je to pogosto edina mogoča rešitev, da mladi lahko pridobijo vsaj nekoliko delovnih izkušenj. Seveda pa imajo tako možnost samo tisti, ki si brezplačno delo lahko privoščijo, se pravi spet otroci bogatašev. Pripravništvo bi moralo predstavljati začetek kariere mladih maturantov in diplomantov. Preko pripravništva bi pod vodstva mentorja mladi morali pridobiti tista znanja, ki jih potrebujejo za opravljanje svojega poklica, po opravljenem pripravništvu pa bi se morali imeti morali imeti možnost tudi zaposliti za nedoločen čas.

Seveda realna slika ni taka. Mladi so vedno v težji situaciji. Po končanem študiju jih ima vedno manj to srečo, da najdejo ustrezno zaposlitev, ki jim omogoča, da se finančno osamosvojijo ter postavijo na svoje noge. Vedno več jih tako opravlja prekerna dela, ki jim finančne samostojnosti in potrebne varnosti ne ponujajo.

Za reševanje te problematike je tako ukinitve volonterskega pripravništva prvi korak, ki ga je treba narediti čim prej. Poleg ukinitve te neplačane oblike dela pa bi morala država tistim mladim, ki jim opravljeno pripravništvo predstavlja pogoj za pristop k strokovnemu izpitu, to pripravništvo tudi zagotoviti – seveda za dostojno plačilo. Slej kot prej se bo tudi Vlada morala sprijazniti z dejstvom, da varčevanje vse počez ne prinaša prav nobene pozitivne posledice, prinaša pa ogromno negativnih, ki so jih mladi v zadnjih letih čutili tudi na lastni koži, zato tudi ta ogromni eksodus mladine.

Kot že rečeno, bom podprla predlog, da se obravnava predloga nadaljuje in to kljub temu da mogoče ni idealen in najboljši ta trenutek. Menim namreč, da uvajanje oprostivne plačila

prispevkov v primerih pripravništva ni potrebno, saj so le-ti že sedaj upravičeni do plačila v višini najmanj 70 % osnovne plače, kar je neke vrste olajšava. No, do tega plačila jih večina seveda sploh ne pride, saj jih večina opravlja neplačano pripravništvo. Sploh pa to delodajalce ponovno spodbuja k temu, da pripravnike po koncu pripravništva nadomestijo z novimi pripravniki, saj se jim to bolj splača. Ker pa se to v nadaljevanju zakonodajnega postopka lahko še popravi ali spremeni, bom predlog v prvi obravnavi torej podprla, čeprav me skrbi pozicija koalicije, ki igra v smislu: če se ne boš igral po moje, se ne igram s tabo. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima gospod Žan Mahnič. Izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, podpredsednica. Kolegi in kolegice, ki ob tej uri še vedno vztrajate v dvorani, lepo pozdravljeni!

Veseli me, da smo se, če drugega ne, vsaj poenotili, da volonterska pripravništva nikakor niso sprejemljiva. Veseli me tudi, da če drugega ne, je Slovenski demokratiški stranki uspelo vsaj malo spodbosti Vlado, da bo končno naredila nekaj na tem področju, pa četudi samo kopira naš zakon in ga da notri, ga bomo mi podprli.

Zdaj v tej noveli dajemo mi samo podlago za plačilo, vemo, da so zdaj volonterska, s to novelo dajemo podlago za plačilo. Ravno zato smo mi ta predlog vložili v prvo obravnavo, ker smo pričakovali nek pozitiven odziv, da vsaj tukaj, na tej prvi obravnavi, ta naš predlog podpremo in da kasneje opravimo razpravo, da povabimo lahko tudi še socialne partnerje. Mimogrede bomo zdaj – upam, da kmalu – lahko tudi dobili predstavnika mladih v Ekonomsko-socialnem svetu, kot je to zadnjič soglasno sprejel tudi Odbor za izobraževanje. Žal, sodeč po razpravah, ne bomo prišli niti do druge obravnave in tukaj se kažejo besede oziroma nedejanja na drugi strani.

Dejali ste, da bi bilo potem potrebno še usklajevanje z različnimi podzakonskimi akti; ampak, kdor je zdaj prebral to novelo, lahko vidi, da ravno v 4. členu usklajujemo uskladitev vseh podzakonskih aktov. Govora je bilo tudi o teh osemstotih, ki trenutno opravljajo, kaj se jim bo vse naredilo, če sprejmemo naš predlog, če sprejmemo predlog Slovenske demokratske stranke. Pravic teh, ki to že opravljajo, se ne briše zaradi retroaktivnosti. V predlogu te novele tudi piše, da ta novela velja samo za nove pogodbe.

Slišal sem, da probleme rešujemo prehitro ... Ne vem, volontersko pripravništvo, dolgo časa je že, odkar smo tem volonterskim pripravnikom zagotovili v takratni vladi, ki jo je vodila Slovenska demokratiška stranka, vsaj malico in potne stroške. Nekaj časa je že minilo, danes prihajamo s tem predlogom – kaj pa je za vas hitro oziroma kaj je za vas počasno?

Poslušam te besede, enkrat, ko bom imel čas, bom šel prav pogledat, katera beseda oziroma kaj je bilo v Državnemu zboru s strani koalicije izrečeno večkrat: ali Janez Janša ali sistemskost : nesistemskost?

Ne gre samo za mlade, slišali ste, da ne gre samo za mlade, zato sem računal, da bi tudi v Desusu to zadevo podprli. Veseli me, da jo vsaj pozdravljate, ker vem, da tudi starejši, tisti ki mate vnuke, vnukinje, z veseljem odtrgate kakšen del svoje težko prislužene pokojnine in jo daste mladim. Verjamem, da če bi bilo pripravništvo plačano, bi lahko kakšen evro prihranili zase.

Slišal sem tudi, da je pripravnik obremenitev; to je tipično razmišljanje gospe, ki je celotno življenje do sedaj delala v javnem sektorju. Da je pripravnik obremenitev! Če gospa ni znala dati pripravniku drugega dela v javni upravi kot kuhanje kave, ji jaz žal ne morem pomagati. Jaz sem med volilno kampanjo hodil po terenu in sem tudi delodajalce, ko sem hodil v gospodarske družbe, vprašal, kakšno je njihovo mnenje o pripravnikih. Vsak je dejal, da to zadevo samo pozdravlja, ker iz šole pridemo dobro podkovani predvsem s strokovnim znanjem, manjka nam pa tiste praktične izobrazbe. In v tem letu veliko delodajalcev, tistih, ki so sami ustvarili neko delo, tistih, ki se jim gre, da njihovo podjetje raste, da bodo na nek način, če se lahko izrazim, na račun države tudi strokovno oziroma praktično izšolali nekega pripravnika. Verjemite mi, da tisti, ki je dober gospodar, takšnega pripravnika ne bo potem vrgel po enem letu na cesto in zaposlil drugega, ker je v enem letu že vložil nekaj energije in znanja za to, da ga je tudi praktično izobrazil. Verjamem pa, da je tudi veliko takšnih, ki to zadevo izkoriščajo. Zaradi tega tukaj tudi ne gre mešati Jamstva za mlade in pripravništva, ker cilj Slovenske demokratske stranke je, da mladim čim bolj omogočim lažje prehajanje na trg dela, cilj tega je, da bi čim prej, ko mladi zaključijo šolanje, da jih praktično – lahko rečemo –, čaka služba oziroma pripravništvo, da se tam eno leto izobrazijo, spoznajo delovno okolje, spoznajo delovne navade in potem se tudi naprej zaposlijo. Naš cilj ni ta, da se potem mlademu človeku, ki je bil tam eno leto, pokažejo vrata in se vzame novega.

Zato bi res pričakoval – slišal sem celo, da je po eni strani predlog dober, vendar da se čaka, da bo Vlada pristopila k temu. Podprite, amandmirajte, potem se vsaj še na odborih pogovarjamo. Še vedno, če ne bo po vaši volji, boste lahko s temi 53 oziroma 54 glasovi večine, ki jih imate, to zavrnili.

Bral sem koalicijsko pogodbo. Pisalo je, da so pripravništva nesprejemljiva, a ravno 10. septembra je Ministrstvo za izobraževanje razpisalo spet nova volonterska pripravništva. Ja, vem, da je bilo 8 dni, preden smo potrdili vašo vlado, pa vseeno. Tu je ministrica za delo, družino, socialne zadeve oziroma – se opravičujem – ministrica za izobraževanje na

pisno poslansko vprašanje ene od naših poslank, ko jo je zanimalo, kako bo s temi pripravništvami naprej, odgovorila: "Podobno politiko na področju organiziranega pripravništva s sklenjenim delovnim razmerjem namerava Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport voditi tudi v prihodnje." Torej, kljub zavezam v koalicijski pogodbi in kljub temu da je ministrstvo razpisalo volonterska pripravništva, bodo ta pripravništva še naprej. Na eni strani imamo odgovor ministrice za izobraževanje, na drugi strani gospoda Levaniča, da se bo boril proti volonterskemu pripravništvu. Komu verjeti? Ali ministrice iz vrst Stranke Mira Cerarja ali ministrici oziroma njenemu sekretarju iz vrst Socialnih demokratov? Prosil bi vas, da se vsaj tukaj uskladite, razen če si s tem puščate dogovorjeno manevrski prostor, če pride do tega ali onega, da boste lahko rekli, saj smo gospe Godec tako napisali oziroma saj smo vam poslancem tako rekli. Okej; govorimo, govorimo, govorimo. Če se ne motim, bo marca dve leti, odkar bo ministrica za delo, družino in socialne zadeve ministrica. In kaj se je uredilo v tem času, da bi ukinili ta volonterska pripravništva? Zopet se sprašujem, koliko časa bo trajalo, da jih ne bo več. Ali bomo prihodnje leto decembra zopet govorili o tem ali se bo že prej? Upam, da se bo prej – vidim, da mi tam eden od poslancev odkimava. Preveč je govorjenja v tej državi.

V Slovenski demokratični stranki smo se odločili, da kljub temu da bo sedaj že tri mesece vlade in razen rebalansa proračuna in dogovora s sindikati nekih presežkov ni bilo pričakovati – mi bomo vlagali zakone še naprej. Če vam bodo po volji oziroma če boste pripravljeni sodelovati z nami, jih lahko potrdite, lahko razpravljamo o njih. Mi smo vedno konstruktivni, pripravljeni na pogovor. Včeraj smo že to dokazali, tudi vi ste ne nazadnje podprli dva naša amandmaja. Tako mislim, da pri kakšni stvari lahko pridemo skupaj. In če kje, so mladi tista tema, pri kateri bi morali priti skupaj, ne pa – saj veste, opozicija je predlagala, bomo rekli, da je v redu, ampak podprli pa ne bomo. Če je tak način delovanja koalicijske, kot je prej gospod Jurša dejal, jaz sem sicer opozicijski poslanec, ampak če prav razumem, če bi bil koalicijski, eno mislim, drugo moram pa potem glasovati oziroma povem to, kar mislim, glasujem pa drugače. Res vas prosim, da ko se boste tega lotili, da boste upoštevali tudi te naše predloge. Pri odpravi volonterskega pripravništva ni nobenih škodoželjnih namenov ne z ene ne z druge strani. Ne nazadnje verjamem, da vsi poznate, če že nimate svojih, ki opravljajo ta pripravništva. Danes, ko sem šel na obisk nekam v eno izmed javnih ustanov, sem govoril z eno od teh pripravnic. Verjemite mi, da ko osem mesecev že dela na tak način, da jo vse mine in da ne verjame niti več razpravam, ki jih imamo tukaj v parlamentu. Kot poslanec se nisem izgovarjal, ampak sem dejal: "Ravno danes to predlagamo. Vabljeni si, da gledaš razpravo in ob glasovanju jutri boš lahko videla,

kateri so tisti, ki se zavzemajo za mlade, in kateri so tisti, ki se sicer zavzemajo, ampak bodo ukrepali nekoliko kasneje."

Spoštovana koalicija, predlagam vam, jutri, ko bomo o tej zadevi glasovali, da vseeno podprete ta zakon, da vseeno podprete naš predlog. Še vedno ga boste lahko potem zavrnili in na ta način zadovoljili tistega, ki ga že morate, s tem da zakon zavrnete. Obenem pa tudi pozivam, če so tukaj bile izrečene besede, da se taka praksa ne bo več nadaljevala, da se to potem tudi implementira in da v tej državi nemo s temi temami oziroma z delom na tak način, "kako bi, da ne bi", iskati samo izgovore. Da se tega ne da, tega se ne da, ampak končno nekaj narediti – tako za mlade kot tudi za vse ostale. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima predstavnik Vlade, državni sekretar Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti gospod Dejan Levanič. Izvolite.

DEJAN LEVANIČ: Hvala za besedo.

Se strinjamo v tem, da je verjetno treba vsem tistim, ki bodo na neki točki ob nekem določenem času ostali brez možnosti opravljanja določenega pripravništva, to urediti v področnih zakonih tako, da bo vsak minister – in s tem se strinjam –, povedal, kje je to pripravništvo sploh še obvezno, glede na to, da nekemu to onemogoča vstop v poklicno pot. Strinjam se, ni prav, da je na šolstvu 700 in še nekaj volonterskih pripravništev. Enostavno ni, ker je to tako imenovano filanje luknje tam, kjer pač ni denarja za zaposlovanje mladih učiteljev ali vzgojiteljic ali vseh, ki v šolstvu funkcionirajo. Zakaj vam lahko povem, da mi mislimo resno s tem; zato ker na našem področju, na področju socialnega varstva, imajo naši študenti – torej študenti Fakultete za socialno delo pa nekateri drugi, sociologi in še nekdo se vključuje v ta sistem pripravništva – imajo pogoj sploh, da pristopijo k strokovnemu izpitu, da opravijo to pripravništvo. Mi ta pripravništva plačujemo; mi jih plačujemo, trenutno iz evropskih sredstev, ker pač enostavno v integralni denarja za to nimamo. Danes smo sedeli s študenti in jim želimo urediti to na dolgi rok, da ne bo vsako leto debate o tem, kako jim bomo zagotovili ta sredstva.

Drug problem se pojavlja, da jih lahko vključimo glede na potrebe, pač, določeno število, medtem ko jih zdaj že 300 ali nekaj čaka, da sploh pridejo do teh pripravništev, da lahko pristopijo k strokovnemu izpitu in da dobijo zaposlitev, zato ker delovnih mest v javnem sektorju ni. Ta problem bo treba reševati, zato je naše prizadevanje, ministrstva, ki je sploh sprožilo to debato – in verjemite mi, ni marsikih naklonjenosti za ukinitve teh volonterskih pripravnikov. Se mi pa zdi pomembno, da gremo s tem naprej na polno. To bo problem ali pa izziv ministrstev, kako poiskati rešitve, da bodo ti mladi na koncu tudi dejansko zaposljivi.

Tudi v zdravstvu en del pripravnikov financira zdravstvena zbornica, zdravstveno zavarovanje, tako da se da po segmentih najti finančna sredstva za zaposlovanje teh pripravnikov. Prvi korak, recimo, da je narejen. Drugi korak pri iskanju finančnih sredstev ne sme biti težava, ko govorimo, da je pač delo nekoga ali pa mladega človeka treba plačati. Tretji korak – kje bodo našli zaposlitev? To pa je izziv za vse resorje, za vsa področja in kako pač mladim omogočiti, ki danes vstopajo v izobraževalni sistem, ki razpisuje določena delovna mesta, kako bodo to izobrazbo lahko tudi dejansko unovčili na trgu dela.

Samo še ena primerjava. Ko govorimo o pripravništvih, ko pravimo, da jih ne moremo primerjati z Jamstvom za mlade. Zavedati se moramo, da v strukturi gospodarstva je Prvi izziv, recimo, pa Zaposli.me pa podjetnost in podjetništva, modernizacija sistema pripravništva, ki zdaj točno določeno strukturo mladih ljudi spodbudi za neko zadevo, kar jim je všeč, in jih na tak način spodbujamo, subvencioniramo in jim na tak način pomagamo. Drugje, to pa se strinjam, je problem v javnem sektorju. To, kar je resno bilo do zdaj narejeno na področju zdravstva. Ker če pogledate, v informaciji vidite, mislim, da so zdaj samo štirje volonterski pripravniki na področju zdravstva. Strinjam se, nič jih ne sme biti, ampak tam oni urejajo to spodbujanje zaposlovanja že iz finančnih sredstev, ki jih imajo. Prav tako mi na področju socialnega varstva, ostajajo pa problemi na področju odvetništva, na področju šolstva in to bo pač enostavno treba urediti. Hvala.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima predstavnik predlagatelja gospod Andrej Čuš. Izvolite.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala za besedo, gospa predsedujoča.

Zahvalil bi se gospodu Jurši za te, lahko rečemo, kar modre besede, ampak zaključek te seje definitivno bo, da se vsi strinjamo, da smo v poslanski skupini odprli pravi problem, predlagali pravi zakon, ampak da je pač problem, da smo v opoziciji.

Že prej sem v eni izmed prejšnjih razprav, ki je bila malce daljša, pa nimam žal več toliko časa, vsaj v tem sklopu ne, za razpravo, bi rad povedal, da ni Vlada sprejela prav nobenega konkretnega roka, do kdaj bo v Državni zbor vložila to sistemsko rešitev. Čeprav je bilo povedano že z naše strani, s strani več poslancev, da to je sistemski ukrep, ker v vsakem primeru je Zakon o delovnih razmerjih tisti, ki ureja te zadeve. Lahko si pogledate 124. člen Zakona o delovnih razmerjih in tisti, ki ste razpravljali, da to ni res, upam, da boste vsaj na naslednji seji razpravljali drugače.

Ob tem bi rad opozoril, da evropskih sredstev za volonterje v javni upravi verjetno ne bo mogoče in se jih ne bo dalo počrpati. Na to

opozarja tudi mladinski sektor, ki je enoten in kritičen do besed in sklepov, sprejetih s strani Vlade. Rekli so, da je sicer lepo, da se je nekaj sprejelo, ampak nič obvezujočega, zavezujočega, nobene obljube in je problematično. Seveda je. Mladim se je v preteklosti veliko obljubljalo, ampak žal do danes mogoče se je tu pa tam dobil kak bombonček, v veliki meri pa so se na mlade bolj kot ne preselili dolgovi, katere bodo plačevali – za to stanje danes. S tem, ko bi mi ukiniteli te prostovoljne volonterje, bi mladim zagotovili plačo, vse druge pravice, delovno dobo in s tem bi se mladi definitivno lažje osamosvajali.

Prej sem že enkrat omenil, v Sloveniji smo drugi od vseh držav Evropske unije, kako pozno se osamosvajamo. Dve tretjini mladih do 34. leta, tako je pač bilo v raziskavi, to so lanski podatki, živita pri starših doma. Mislim, da se za to ne borimo. Treba bo nekaj narediti in problematika mladih ni ne leva ne desna problematika, je nas vseh, naše prihodnosti in sem kar malo razočaran, da ne obstaja vsaj nek konsenz, da bi potrdili predlog zakona Slovenske demokratske stranke. Mi smo to problematiko že obravnavali v preteklosti. Sam sem sicer dobil nekaj očitkov, to, pa to, pa to – ampak, poglejte. Ocenili smo, da v Državnem zboru končno obstaja politični konsenz za to, da ukineмо volonterska pripravništva.

Glejte, smo v opoziciji, spremljamo, nadziramo delo Vlade in to je naša naloga. Če smo ocenili, da se preveč govori in premalo dela, smo sami šli v akcijo, mislim, da smo pripravili korekten, konstruktiven predlog zakona, vsi ste se sicer nekako opredelili – najbolj me žalosti, da tisti, ki so bili najbolj kritični, so po predstavitvah stališč vstali in odšli, ampak dejstvo pa tudi je, tudi gospod Jurša je povedal, da Vlada mora delati. Na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve imamo ministrico dve leti in če si ni v tem obdobju uspela ustvariti avtoritete, da se te stvari popravijo, potem smo lahko zaskrbljeni. Ona mora dobiti podporo Vlade, predsednika Vlade, povedati, da je to problem – gremo v akcijo! Ampa, seveda, dve leti! Potem pričakujemo, da bomo čez 2 meseca imeli rešitev? Jaz sem skeptičen, pa verjetno potem, ko veste to tudi vi, ko ste to slišali, je tudi kdo od vas.

Da nekaj izsilijemo in izkoriščamo – to sploh ni res! Mi smo vložili zakon zaradi tega v prvo obravnavo, da Državni zbor opravi splošno razpravo in če ga potrdimo – vseeno sem prepričan, da boste sledili svoji volji in potrdili zadostno podporo – gremo v drugo obravnavo, na matično delovno telo, torej Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide, povabimo socialne partnerje, strokovno javnost, stopimo skupaj in pripravimo najboljšo možno rešitev. Če pa to ni dovolj, potem pa res ne vem, kaj je dovolj. Lahko bi naredili tako, kot je vladna praksa, vsaj na Ministrstvu za finance pa še ponekod, zdaj smo vse zakone sprejemali po nujnem postopku. A to pa je prava praksa? Nam

hočete postaviti tak vzgled, da postavimo predlog zakona, hitro razpravo in nabijamo vse povprek drug po drugem? To po mojem ni pravi način.

Garantiram vam in obljubljam, da če jutri na glasovanju ne bo zadostne podpore za ta predlog novele Zakona o delovnih razmerjih, to tudi obljubljam in napovedujem ministrici za delo in državnemu sekretarju, januarja bomo vložili še boljši zakon in verjamem, da boste takrat imeli cmok v grlu, če ne boste nič naredili. Prepričan pa sem tudi, da bo razprava precej boljša, ker danes se je kar polovica razpravljavcev s strani koalicije odpovedala in šla domov. To ni način, danes je bila tukaj opravljena dobra vsebinska razprava in mi je kar žal, da ni bilo več prisotnih.

Apeliram tudi na državnega sekretarja: dovolj je besed, naredimo nekaj, dve leti na ministrstvu – bi že morali biti konkretni rezultati. Določene priznavam, vsaj v okviru Jamstva za mlade, ampak mislim, da ni glavni namen, da mlade navajamo na socialno podpro in vse večjo vlogo države. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati. Če želita razpravljati tudi predstavnik predlagatelja predloga zakona Andrej Čuš in predstavnik Vlade, prosim, da se prijavita z dvigom roke. Prosim, za prijavo. Vsak razpravljavec ima na voljo pet minut časa.

Besedo ima gospod Bojan Podkrajšek, izvolite.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovana predsedujoča, hvala za dano besedo. Spoštovani kolegice in kolegi!

Mislim, da se boste vsi z menoj strinjali v tej dvorani, da mi nismo zato tukaj, da delamo težave, ampak da težave rešujemo. Sam sem mnenja, da je predlog zakona, o katerem danes govorimo, težava za mlade. Sedaj, ko sem poslušal spoštovanega sekretarja na ministrstvu, moram priznati, da ne dvomim v njegove sposobnosti, ampak ko tako lepo vse pove, se mi zdi, da če poslušajo to ljudje, so mnenja, da je treba samo še malo v tej državi naštelati pa bo vse štimalo. Ampak seveda, težave ostajajo. Danes govorimo o težavah mladih.

Sam sem mnenja, če je pripravništvo potrebno, v to ne želim zahajati, ker je to šolska stroka, potem naj bo to pripravništvo plačano. Naj povem primer dveh spoštovanih državljanek, ki sta zaključili zdravstveno fakulteto v Mariboru. Ena od teh dveh se je odločila – ker smo danes dopoldne veliko o Švici poslušali –, da odide v Švico. Seveda ji ni bilo treba delati pripravništva, takoj je lahko dela specializacijo. Seveda, državljani Švice so prav gotovo veseli, da so dobili izšolanega človeka, ki bo opravil specializacijo in bo lahko delal v dobrobit državljanek in državljanov države, ki sem jo

omenil. Mi, Slovenija je pa to spoštovano državljansko izšolala. Njena sošolka je pa ostala doma, dobila je pripravništvo, ni pa dobila specializacije. V tem je razlika med tema dvema spoštovanima, ki sta šli čez trnovo pot, tako kot vsi njuni sošolci in sošolke. Da ne bom govoril na pamet.

Danes sem se pogovarjal z nekim gospodarstvenikom in me je zanimalo tudi njegovo mnenje. Zaposluje preko 120 ljudi že dve desetletji in več in pravi, da ko dijak oziroma študent vstopi v njegovo podjetje, to plača, ker tako čuti. Bilo bi ga pa sram, ker se ukvarja s kovinsko branžo, diplomirani inženir strojništva, ki je prav tako prehodil trnovo pot, tudi njegovi starši, ki so vsak mesec seštevali evre, da je imel za študentski dom, da je imel za malico, da je imel za stvari, ki jih je za šolanje potreboval. In ko tak študent – gospod Jurša je prej lepo povedal, vodja Poslanske skupine DeSUS, kaj si je kupil za pripravniško plačo – komaj čaka, da začne delati in da začne služiti, pa da ni več v breme staršem, tu mislim na finančno plat. Zato sam prav gotovo zagovarjam, da je to pripravniško delo plačano.

Ker smo večinoma novi poslanci v tej dvorani, pozivam, da do jutri prespimo in ta zakon potrdimo, v vmesnem času ga pa še dopolnimo. Prepričan sem tudi, če bi poleg sekretarja danes sedel gospodarski minister in pet gospodarstvenikov, bi nas prepričali, vseh 90 poslancev, da bi jutri glasovali "za". Ker pa to ni mogoče, vam predlagam, spoštovane kolegice in kolegi, ker bo jutri zjutraj mogoče malo časa, pa naj vsak v svojem okolju pokliče enega gospodarstvenika in ga vpraša za mnenje o zakonu, o katerem smo se danes pogovarjali. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Predlagam, da na podlagi dogovora zamenjamo razpravljavca dr. Trčka in gospo Jelko Godec. Lahko?

Besedo ima gospa Jelka Godec.

JELKA GODEC (PS SDS): Najlepša hvala kolegu za zamenjavo in predsedujoči, da je to odobrila.

Bom čisto kratka. Namreč, spodbudilo me je razmišljanje oziroma razprava generalnega sekretarja v prejšnjem delu, in sicer ko je dejal, da če bi bili iskreni predlagatelji, potem bi predlagali drugače. Glejte, mi smo bili iskreni pred volitvami in zdaj. Pred volitvami smo imeli v programu, da ni več volonterskega pripravništva, in zdaj smo iskreni, ko predlagamo, da se ukine volontersko pripravništvo. Ne ogrožamo teh 800 študentov, ne se bati, to vi dobro veste, da jih ne. Tudi v četrti alineji te novele lepo piše, da želimo oziroma Vlado pozivamo, da uredi tudi ostale zakone, ki vsebujejo to volontersko pripravništvo. Strinjam se z vami – ja, je razlika med volonterskim pripravništvom na enem področju in na drugem področju in je treba to

področno urejati. To tudi želimo s to novelo narediti. Mislim, da ni fer – no, čisto tako –, da nam rečete, da nismo iskreni oziroma da se sprašujete o naši iskrenosti, ko predlagamo ta zakon.

Sama sem prvič poslanka in, veste, vsaj v svoji poslanski skupini nisem doživela, da bi kaj šlo mimo te iskrenosti oziroma da ne bi neke zadeve iskreno predlagali ali pa se tudi pomenili o njej, kakorkoli. Hkrati pa – saj vam je že gospod Jurša tudi povedal – Vlada predlaga zakone in mi jih potrjujemo. Ne nam žugati, da smo mi, poslanci tisti, ki zakone spravljamo skozi. Ja, potrdimo jih ali pa ne. Po vsej tej razpravi vidim, da smo vas malo podžgali, pa tudi Vlado, da boste začeli na tem delati in ne bo več teh besed "bomo čim prej, bomo proučili", ker tudi vem, da je bila vaša ministrica ostra tudi na hearingu in je dejala, da je proti volonterskemu pripravništvu. To mi je všeč in verjamem, da boste vsaj na vašem ministrstvu naredili vse, da do tega ne bo prihajalo. Bi pa prosila, da se uskladite z ostalimi ministrstvi glede na to, kot ste že dvakrat slišali, kakšen odgovor sem jaz dobila od Ministrstva za šolstvo, da to namerava še naprej izvajati. Jaz pa mislim, da če se vlada nekaj dogovori, da potem to velja za vse ministre.

Kar se pa tiče ostalih razpravljalcev. Pravijo, da je zadeva dobra, da ne želijo volonterskega pripravništva in potem vzamejo našo novelo in rečejo: "Ampak ko to pogledam, tega ne morem podpreti." Ampak nič naprej! Je kaj ven skočilo ali kaj? Nihče nič ne pove, zakaj. Argumente. Samo dvakrat pove, da ko to pogleda, pa tega ne more podpreti. Naslednjič, ko potem pač rečete, da ne morete nečesa podpreti, prosim vsaj za argumente, da jih dobimo. Mislim, da od dveh poslank danes je to bilo, drugače je pa samo to, da ko to pogledajo, pač ne gre in da to ni vsebinsko.

Tako tudi apeliram na vse vas, da vseeno premislite o tem in da če se res vsi tako strinjate, da mladi ne smejo delati več volonterskega pripravništva, da potem ta zakon, novelo potrdite in da gre v nadaljnjo obravnavo. Najlepša hvala še enkrat.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima sedaj gospod Uroš Prikl. Izvolite.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Podpredsednica, najlepša hvala.

Povedal sem argumente, da vidim oviro pri sebi osebno – pa me več kolegica ne posluša – predvsem v tem, in to lahko preverite pri svojem ministru, bivšem ministru, gospodu Vizjaku. Dolgo časa je ZDR usklajeval s socialnimi partnerji na Ekonomsko-socialnem svetu in če zdaj tako parcialno, ne bom rekel lahkotno, lepo prosim, tako parcialno posežemo v ta zakon, ne bo v redu na strani sindikatov, predvsem pa na strani delodajalcev. To se mi zdi poglobljen razlog, pa ne bom več navajal,

ker verjamem, da ste pa drugi moje argumente razumeli.

Prej sem malo hitel, ker sem misli, da bodo še moji kolegi poslanci lahko kaj povedali, pa so se potem odjavljali. Želel sem opozoriti na dve zadevi: na deregulacijo poklicev, preveriti to možnost. Mislim, da se Vlada tudi tega zaveda, da to zna biti, ali pa je, kamen spotike na obstoječem trgu dela. Drugič, ukrepi za zmanjševanje segmentacije na trgu dela. Eni ukrepi so že, verjamem, da jih bo še več. Predvsem ta segmentacija še posebej prizadene mlade in mislim, da na teh dveh zadevah, na teh dveh točkah nismo danes čisto nič rekli. Verjamem, da ima to Vlada seveda v mislih.

Kot rečeno, pričakujem pri vseh teh sklepih, ki jih je Vlada naložila ministrstvu, predvsem pa Ministrstvu za delo, pričakujem eno časovnico in glede na to, da se direktno ne bo posegalo v ZDR, ni potrebno dolgotrajno usklajevanje in verjamem, da je lahko zelo hitro, absolutno, za moj okus in za moje vedenje, v prvi polovici leta ta področna zakonodaja že spremenjena. In to pričakujem, mimogrede, tudi.

Seveda je pa še ena zadeva. Kar tako neke spremembe delati, ki za seboj kocke, domine požene oziroma podrejo – ne vem, če je ravno okej. Poglejte, v tem trenutku je po razpoložljivih podatkih, ki smo jih dobili, nekaj čez 800 ljudi, ki delajo volontersko pripravništvo. Mislim, da v naslednji fazi moramo imeti neki wake up. Povedal sem vam, na nek način obžalujem ali pa nisem vesel nekih svojih minulih odločitev in dejanj, da sem tudi kot generalni sekretar na Ministrstvu za zdravje se tega posluževal. Preverite tudi pri svojem kolegu, gospodu Predaliču. Nisem dobil soglasja ... ZUJF – mimogrede, ni toliko Predalič kriv, ZUJF je kriv, Predalič pa je bil generalni sekretar, pa mi ni umestil točke na dnevni red in nisem dobil soglasja. Nisem dobil soglasja za nadomestne zaposlitve, niti za študentsko delo, plačane oblike dela. To je zgodba.

Kar zadeva mojega kolega Juršo, očitno se mu je izplačalo to pripravništvo pred 40 leti, zna tudi dobre stvari povedati, ampak se pa bojim, da sem ga jaz prav razumel in vi narobe. Hotel je povedati, da ko si opozicijski poslanec, je dosti bolj lahkotno na nekatere zadeve opozoriti, to tudi sami veste. Andrej, tudi ti seveda veš, da je dosti lažje opozoriti pa povedati rešitve, iz rokava jih stresti, ko pa jih je treba v končni mozaik vkomponirati, pa ni vedno tako lahkotno. Mislim, da vam je to hotel kolega Jurša povedati, ne pa tega, da eno govoriš, drugo pa delaš, ko si koalicijski poslanec. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima dr. Franc Trček. Izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoča.

Žal bom moral malo ponavljati to, kar sem že v torek načel. Upam, da bomo v tej stavbi, ne bom rekel za vedno, ampak vsaj še

nekaj časa imeli opozicijske in koalicijske poslanke in poslance. Je lahkotno eno in drugo, je naporno eno in drugo. Tako bi rekel, mogoče bi pa kolega Prikl, ki je bil državni sekretar, lahko pomagal mladeničem iz SDS, ki so vložili napore in ki gredo v predlog tega zakona in se nekako premaknemo nekam.

Druga zadeva, vedno poslušamo o tem ZUJF. Kdo je sprejel ta ZUJF? Ko človek posluša o ZUJF, misli, madonca, to je še hušje kot trojka. Ne vem, ali je to en komet, ki je padel z vesolja. V tej stavbi se je ZUJF sprejemal in v tej stavbi se ZUJF lahko tudi odpira in spreminja in zdi se mi, da je bil skrajni čas, da se gre že v to. Sedaj, trojke smo se malo rešili, sedaj bo pa ta ZUJF – ko bomo vedno strašili nekako z ZUJF. Kolegi so že načeli temo. Mene blazno žalosti, da je tukaj samo državni sekretar z enega ožjega resornega ministrstva, da ni ministrice zraven, da ni ministra za gospodarstvo, da ni ministrice za šolstvo. Veste, to je spet ena zadeva, ki preči sektorsko polje, če se tako izrazim. Mi imamo pač razdelitev na neka ministrstva, ampak po navadi večina izzivov, težav, problemov ni porinjena nekako samo v eno ministrstvo; in to je to.

Vsa ta debata, ki sem jo danes poslušal – pa odkrito povem, razbolen sem od zobozdravnika tekel v Državni zbor, se ne počutim prav najboljši – na nek ta način, da saj imamo najboljše namene, ampak ... Zlasti nekako s koalicijske strani. Pa ne bom več, veste, skoraj pol leta imam dosti tega – soliti pamet, kaj naj dela katera stranka, kaj naj dela koalicijska, opozicijska. Jaz se tega ne bom več šel. Mogoče, če me boste plačali, pa ne tu notri. Volontersko pa definitivno ne več. Poglejte, povedal vam bom en primer iz hiše, iz katere prihajam, ker imam čas.

Letos spomladi sem nekako dobil tak, vljuden, pocukran mail, ker da se je volonterska praksa izkazala za dobro, vodstvo naproša, bla bla bla – v kontekstu: daj Franc, pregovori še študente, da bodo volontersko delali, potem jim pa obljubi, da vas bomo mogoče nekoč pa na FDV zaposlili. Seveda sem znorel. Sem rekel, da če kdo, bi pa morala neka fakulteta za družbene vede odpirati to zadevo in pokazati, kakšna sramota, sramota, sramota je to! Ampak – razen ene sindikalistke se nobeden ni odzval na to. Zakaj to govorim? Ne govorim to zato, da bi zdaj FDV samo tunkal, ampak govorim zato, ker to nekako sprejmemo kot neko prakso, ker verjetno nas osebno, smo malo že prestari, razen kakšnih mladih kolegov, ali ne študirajo take vede, nas ne udari neposredno ali mogoče imamo toliko dohodkov, da vseeno za naraščajnike lahko poskrbimo.

Zlasti bi rad, da se jutri glasuje o tem. Mi smo rekli, da bomo podprli in navsezadnje, da se dejansko tudi mlade povabi, da povedo svoje. Kolegi pravijo, gospodarstvenik je rekel, gospodarstvenik to, gospodarstvenik tisto – gospodarstveniki že pridejo, pride še gospa Avberškova z Gospodarske zbornice pa nas

natuli gor in dol. Naj mladi povedo, kako jim je! Ne bom zdaj "lapal". Lahko si približno predstavljam, se družim s svojimi študenti ... Dobro, kolega Prikl je govoril o deregulaciji poklicev. Dobro. V nekem segmentu – seveda, ampak to ima tudi neko dimenzijo, neko vprašanje. Mislim, da moramo mi to celo zadevo malo širše vpenjati.

Končal bom z Richardom Sennettom, ki je v nekem svojem znanem delu govoril o pravilu 10 tisoč ur. To je staro cehovsko pravilo: potrebuješ 10 tisoč ur, da nehaš biti vajenec. Mislim, da se moramo tudi k temu vrniti pri reševanju razvojnih izzivov Slovenije in reindustrializacije Slovenije in tudi o tem nekako razmišljati – lahko govorimo o dualnosti, lahko govorimo o kakšnih drugih zadevah – in sem noter to vpenjati, in to je tista moja in – in logika. In seveda, čim prej rešiti to sramoto volonterskega pripravništva, ne glede na arheologijo, kdo bi lahko kdaj, pa ni in tako naprej. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima predstavnik Vlade, državni sekretar Dejan Levanič.

Izvoli.

DEJAN LEVANIČ: Hvala za besedo.

Mislim, da je dokaj jasno, ker do zdaj še ni bilo trenutka, ko bi Vlada sprejela jasne sklepe in se jasno opredelila, kaj meni o volonterskem pripravništvu; in to je sedaj narejeno. Pa ni konec, seveda ne, to je prvi korak, da uredimo volontersko pripravništvo na ta način, če jim sploh še bomo potem lahko rekli volontersko pripravništvo, da jih plačamo. Ampak verjemite mi, da ministrica za delo, ki ji je letel tudi ta očitek, da si mora narediti avtoriteto v Vladi in to doseči, na svojem področju to uredila; s pobudo kot ministrica je prišla tudi na Vlado, da se to uredi širše. Ne skozi Zakon o delovnih razmerjih, ki sistemsko ne ureja tega področja, tudi če zdaj vse izbrisemo, bo problem, kako urediti obvezna pripravništva v javnem sektorju, še vedno ostal. In če želite – rok. Vse, kar leti čez naslednje leto, to več ni krajši čas. Kakor koli, mislim, da je to jasno. Ne govorim o dveh, treh letih, da se bo zdaj to urejalo in da lahko govorimo o čim krajšem času kot o obdobju, ki ni definirano. To naslednje leto ne sme več biti pojav v Sloveniji, Vlada je dala jasno, da tega ne podpira, pozvala ministrstva, naj ne sklepajo več novih pogodb o volonterskem pripravništvu, in ključno: naj se vsa neformalna znanja, pridobljena izven, recimo, formalne pogodbe o zaposlitvi, priznajo kot uradne delovne izkušnje in naložila ministrstvu – to smo si sami napisali v sklep –, da skupaj z drugimi resorji najdemo finančna sredstva, da pripravnike tudi zaposlimo.

Debata, kako naprej organizirati pa sistem vajeništva – nekatere države se že vračajo v ta sistem, ki je tudi v preteklosti v Sloveniji imel pozitivne učinke – in kako dualni

sistem izobraževanja organizirati, je pa sigurno na mestu. Ampak, ne bi rad govoril, kaj je pristojnost katerega od ministrstev, skupaj, ker se to ljudi tudi ne tiče, ker želijo, da svoje naredimo – in tukaj se strinjam –, ampak treba je samo pogledati, da ta trenutek kot predlagatelj zakonov, kot neka izvršna veja oblasti lahko v okviru možnega predlagamo najboljše rešitve. In strinjamo se s predlagateljem, da volonterska pripravništva niso primerna oziroma niso dopustna. Pika. Rešiti jih moramo v naslednjem letu in na podlagi tega se bo tudi krojila tudi debata v Državnem zboru. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima še predstavnik predlagatelja. Andrej Čuš, izvolite.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Da se navežem na zadnje besede gospoda državnega sekretarja, naj vas tudi seznanim, da je ravno včeraj Poslanska skupina SDS v zakonodajno proceduro vložila dualni izobraževalni sistem. Sledimo problematiki, zelo vezani tudi na mlado generacijo, in definitivno je eden izmed problemov slaba povezanost izobraževalnega sistema in gospodarstva. Ampak, o tem mislim, da bo vsebinska razprava kdaj drugič.

Rad bi samo gospoda Prikla obvestil, da tega predloga zakona, čeprav šteje zgolj pet členov, nismo napisali čez noč. To lahko potrди tudi tisti poslanec ali poslanka, ki je bila prisotna na zadnji seji Odbora za finance, ta je potekala deset dni nazaj oziroma prejšnji teden. Tam smo predlagali konkretno sistemsko rešitev, da se prepolovijo koncesijska sredstva za Študentsko organizacijo in za študentske servise. Marsikdo verjetno v javnosti ni najbolj zadovoljen nad delovanjem le-teh in bi namenili kar nekaj sredstev za plačana pripravništva.

Ta predlog je bil zavržen, seveda smo iskali druge obstoječe rešitve v sklopu našega predloga in zagotovo je bil smiseln predlog iz zakona, ki ureja področje trga dela in starševskega varstva. Tako je bilo kar nekaj dela, precej strokovnih sodelavcev je sodelovalo pri pripravi in zdaj reči, da je to čez noč – se ne bom najbolj strinjal s tem. Predlagatelj je pa na podlagi koalicijske pogodbe in tudi našega predvolilnega programa ocenil, da je končno v Državnem zboru dovolj politične volje in interesa, da se to področje končno uredi.

Tudi sam se strinjam z gospodom Trčkom. Pustimo zdaj na miru že to arheologijo in se lotimo ključnega problema in tudi ena izmed naših želj s tem predlogom zakona je, mladim čim prej omogočiti vstop v delovno razmerje, ne pa, da je tako kot danes, ko mladi diplomanti morajo, če hočejo kakšne socialne programe s strani države dobiti, morajo iti vsaj za 3 mesece na borzo. Naredimo to kar čim prej. Prepričan sem, da bo marsikdo od poslancev koalicije premislil po današnji vsebinski razpravi, prespal, tudi vi mogoče, gospa Murgel, in prepričan sem, da bomo jutri izglasovali pravo

odločitev, torej, da gre zakon v nadaljnjo proceduro v Državnem zboru. Mlade bomo povabili na drugo obravnavo, torej na matično delovno telo.

Rad bi povedal, da na našo zahtevo smo imeli nujno sejo Odbora za izobraževanje, o kateri je govoril gospod Mahnič. Tam so bili poleg poslancev vabljeni tudi predstavniki mladinskega sektorja: Mladinski svet, mladinski sindikat in druge nacionalne mladinske organizacije. Moram reči, da mi je bilo zelo všeč, ko smo na takšnem kupu slišali toliko različnih mnenj, ampak podobnih predlogov. Odbor je sprejel tudi enega izmed predlogov, da predlaga Odbor za izobraževanje, da se v Ekonomsko-socialni svet vključi enega predstavnika mladih. Mislim, da to je ključnega pomena, če želimo politiko v prihodnje medgeneracijsko uskladiti in delati z roko v roki. Seveda računam na to, da bodo socialni partnerji podprli ta predlog in tako seveda sodelovali v Državnem zboru tudi v prihodnje. Moram reči, da smo na koncu tudi vse sklepe, ki so bili predlagani, malo popravili, jih sprejeli kot sklepe odbora in prav vsi sklepi so bili sprejeti soglasno. Mislim, da je to en model delovanja za naprej, in mislim, da bi morali tudi na področju volonterskih pripravništev ubrati podobno pot.

Jutri potrdimo zakon. Gre za dovolj sistemski zakon, korenit, stabilen in potem zakon z vašimi popravki, popravki socialnih partnerjev, tudi ministrstva, popravimo v drugi obravnavi. Gospod Prikl, vi ste predsednik odbora za socialo v Državnem zboru in prepričan sem, da boste pri tem tudi pomagali. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Zaključujem razpravo. O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali jutri, 19. 12. 2014, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda in prekinjam tudi tretjo sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 10. uri. Hvala.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 18. DECEMBRA 2014 OB 18.48 IN SE JE NADALJEVALA 19. DECEMBRA 2014 OB 10. URI.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam nadaljevanje 3. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanca: mag. Tanja Cink, Ljudmila Novak, Anita Koleča do 13. ure, Matjaž Hanžek in dr. Franc Trček od 11.30 do 15.30. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **11. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE PRVA**

OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O DOPOLNITVI KAZENSKEGA ZAKONIKA.

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina 17 poslank in poslancev, s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 17 poslank in poslancev, s prvopodpisanim Jožetom Tankom, zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku predlagateljev gospodu Žanu Mahničju.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Kolegice in kolegi poslanci, lep pozdrav!

V zadnjem obdobju se je povečala stopnja tveganja in grožnja, ki jo predstavljajo tuji borci in teroristične dejavnosti Islamske države. Glede na navedeno je Varnostni svet Združenih narodov 24. septembra 2014 sprejel Resolucijo številka 2178, ki opredeljuje nov termin "tujih terorističnih bojnikov". Na podlagi te resolucije lahko o Slovencih, ki se borijo na strani skrajnežev v Siriji in Iraku, govorimo kot o tujih terorističnih bojnikovih. Resolucija pravi, da so to posamezniki, ki potujejo v drugo državo, kjer nimajo stalnega prebivališča ali državljanstva, z namenom zakriviti, načrtovati, pripravljati ali udeleževati se terorističnih akcij ali izvajati in udeleževati se terorističnega usposabljanja, vključno v povezavi z oboroženim spopadom. Resolucija tudi zahteva od držav, da preprečijo rekrutiranje, organiziranje, transport in opremljanje tujih terorističnih borcev na svojih tleh. Evropski svet je prepoznal vstajo skrajnežev v Siriji in Iraku ter prav tako pozval k pospešenemu izvajanju 22 ukrepov iz paketa, ki ga je junija 2013 sprejel Svet za pravosodje in notranje zadeve. Na 4. seji Odbora za zadeve Evropske unije, ki je 3. oktobra 2014 obravnaval točko Zasedanje Sveta Evropske unije za pravosodje in notranje zadeve, ki je potekala v Luksemburgu 9. in 10. oktobra, je ministrica za notranje zadeve v zvezi z vprašanjem zaustavitve pretoka tujih borcev v Sirijo in Irak ter resolucijo številka 2.184 poudarila: "Naše stališče v tem trenutku je, da ta sprememba zakonika nekako še naj ne bi bila prioriteta oziroma da je treba pristopiti k razvoju skupnih kazalnikov tveganj za dosledno nesistematično kontrolo, s čimer se potem bi lahko tudi pomikali k boljšemu oziroma enakemu nivoju na vseh zunanjih mejah, torej brez dodatnega poseganja v pravice in svobode posameznikov."

Prav tako so mediji poročali o tem, da je v Siriji in Iraku trenutno 3 tisoč tujih terorističnih bojnikov iz Evrope. Glavno vprašanje, ki se pri tem zastavlja, je stopnja tveganja oziroma nevarnosti, ki se bo kmalu zagotovo še povečala, saj se bodo po vojaškem zlomu Islamske države na ozemlje Evropske unije v Republiko Slovenijo vrnili posamezniki, ki so sodelovali pri zločinih Islamske države na ozemlju Iraka in Sirije. Dejstvo, da je Republika

Slovenija kot članica Evropske unije tudi članica schengna, potencialno nevarnost samo še povečuje in narekuje še toliko hitrejšo preventivno ukrepanje za varnost ljudi.

Časa za preventivne ukrepe je malo, saj je za boj proti Islamski državi oblikovana zelo široka mednarodna koalicija, Varnostni svet Združenih narodov pa je svojo zadnjo resolucijo, ki opredeljuje ta termin "tujih terorističnih bojnikov" ter govori tudi o preprečevanju teroristične grožnje ISIS, sprejel povsem soglasno. Na zadnjem zasedanju Sveta Evropske unije za pravosodje in notranje zadeve, ki je potekalo 9. in 10. oktobra v Luxembourgu, je predsedstvo ministrov uvodoma informiralo, da je Evropski svet avgusta 2014 potrdil, da je vzpon Islamske države Iraka in Levanta resna grožnja evropski varnosti ter da je potrebno odločno ukrepanje za zajezitev dotoka tujih borcev z območja Evrope, ki se bojujejo na strani Islamske države v Iraku in Siriji.

Evropski svet je zato pozval k pospešenemu izvajanju svežnja 22 ukrepov, dogovorjenih v juniju 2013. Ukrepi zajemajo štiri prednostna področja: preprečevanje radikalizacije, odkrivanje sumljivih potovanj, preiskovanje in pregon ter sodelovanje s tretjimi državami. Združeno kraljestvo je ob tem poudarilo, da grožnja hitro raste in se širi, zato je po njihovem mnenju treba razviti okrepljeno sodelovanje predvsem pri nadzoru zunanjih meja.

Gospa in gospodje, ni več časa za puhlice, treba je ukrepati takoj, zato v Slovenski demokratični stranki predlagamo dopolnitev Kazenskega zakonika s 111.a členom, ki bo preprečeval rekrutiranje posameznikov za teroristične družbe. Ker vemo, da vam gre za varnost Slovenk in Slovencev, računam, da boste naš predlog podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade, državnemu sekretarju na ministrstvu za pravosodje gospodu Darku Staretu.

DARKO STARE: Hvala, gospod predsednik, za besedo. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Vlada Republike Slovenije je na svoji 13. redni seji 11. decembra letošnjega leta sprejela mnenje o Predlogu zakona o dopolnitvi Kazenskega zakonika, ki ga je Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev Slovenske demokratične stranke, s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom. Skupina poslank in poslancev predlaga, da se v Kazenskem zakoniku določi novo kaznivo dejanje v 111.a členu, z naslovom Tujih terorističnih bojnikov, ki bi določalo posebno obliko kaznovanja zaradi vključevanja v teroristično delovanje v tujini, zlasti udeležbo na usposabljanjih za terorizem, pri tem pa naj bi šlo za izvrševanje resolucije Varnostnega sveta

Združenih narodov, sprejete v letošnjem septembru.

Vlada meni, da predlagane spremembe niso potrebne. Dejanja iz resolucije so kot kazniva dejanja že opredeljena v veljavnem Kazenskem zakoniku Republike Slovenije, poleg tega pa so določbe predlaganega kaznivega dejanja po mnenju Vlade premalo obrazložene, mestoma nejasne in nerazumljive. Kot takšne pa so sporne tudi z vidika temeljnega načela zakonitosti in določnosti inkriminiranih ravnanj v kazenskem pravu.

V svojem mnenju je Vlada opozorila na naslednja sporna vprašanja. Podvajanje formulacij oziroma opredelitev posameznih kaznivih dejanj z že veljavnimi kaznivimi dejanji zoper terorizem, temeljna oblika kaznivega dejanja se najde v drugem odstavku. Načeloma bi morala biti v prvem odstavku. Prvi odstavek omenja tuje vojske in policije in vzbudi vtis, da se delovanje in grozodejstvom ISIS priznava status države. Težko je oceniti tudi, kako naj bi bile določbe tretjega odstavka razmejene od ščuvanja k terorističnim dejanjem, ki je že opredeljeno kot kaznivo dejanje v Kazenskem zakoniku. V petem odstavku ni razumljivo, zakaj je treba zavarovati udeležbo v mednarodnih vojaških in civilnih operacijah, saj njihovi udeleženci pojmovno ne morejo biti teroristi. Če je pa to s predlaganimi zakonskimi znaki predpostavljeno oziroma mišljeno, je pa neprimerno jih reševati pred kaznovanjem. Kajti če so v resnici teroristi, morajo biti kaznovani. In kar je še sporneje. Če se v tej vsebini predlaga 111.a člen, se lahko razume, da delovanje kakšnega državljan ali posameznika, ki prebiva v Republiki Sloveniji, kot terorističnega borca v tujini sploh ni kaznivo, niti ni kaznivo samo usposabljanje za terorizem. Namreč peti odstavek dekriminalizira dejavnost delovanje oseb, ki so navedene v tem predlaganem petem odstavku predlaganega novega 111.a člena.

Vlada iz vseh navedenih razlogov predlaganim spremembam nasprotuje, kot je bilo že uvodoma pojasnjeno z ozirom na dejstvo, da po mnenju Vlade in tudi Državnega tožilstva, kot edinega kvalificiranega organa v Republiki Sloveniji za začetek oziroma predlog uvedbe kazenskega pregona, so dejanja, ki jih obravnava resolucija, omenjena uvodoma, že inkriminirana oziroma opredeljena kot kazniva dejanja v veljavnem Kazenskem zakoniku. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Spoštovani predsednik, spoštovani predstavniki Vlade, poslanke in poslanci.

Mir je za eno generacijo dobrina, ki je samoumevna. Neka druga generacija ali generacija ljudi nekje daleč stran od nas pa o miru in svobodi sanjajo. Socialni demokrati smo zaskrbljeni zaradi dogodkov mednarodnih razsežnosti, povezanih z delovanjem terorističnih organizacij, še posebej širjenja in povečevanja idej in predvsem dejanj, ki jih organizacije kot tudi posamezniki izvajajo v regijah in po svetu. Zaskrbljeni gledamo in poslušamo zgodbe otrok, žensk, mladostnikov, starostnikov, bolnih oziroma zaskrbljeni smo nad zgodbami ljudi, ki zapuščajo domove in bežijo pred borci ISIS, kateri ne izbirajo sredstev in načinov, kako odvzeti ljudem življenje. Še posebej pa smo zaskrbljeni nad odločitvami posameznih državljanek in državljanov Slovenije kot tudi EU, da so se pripravljene postaviti na stran borcev ISIS. Kot kaže so zaradi delovanja terorističnih organizacij zaskrbljeni tudi poslanke in poslanci, ki so pripravili in predlagali dopolnitev Kazenskega zakonika. Upamo, da ta dopolnitev Kazenskega zakonika ni namenjena le neki skrbi za svojo promocijo. Vlada nas je prepričala, da sprememba Kazenskega zakonika ni potrebna. V pisnem mnenju Vlada pojasnjuje, zakaj ta zakon, ki uvaja termin "tuj teroristični bojovnik" ni ustrezna, pravzaprav smo prepričani, da nam bodo danes predstavniki Vlade tekom razprave posamezne dele še dodatno obrazložili. Socialni demokrati se pridružujemo vsem tistim, ki menijo, da terorizem predstavlja grožnjo varnosti svobodi in vrednotam Slovenije in EU. Dogodki izpred let, spomnimo se evropskih terorističnih dogodkov Madrid in London, so tudi na ravni EU spodbudile pristojne institucije, da temu področju namenimo več pozornosti. Zapisano je, da, citiram: "EU trdno prizadeva za prepričevanje in zatiranje terorističnih dejavnosti ter zaščito infrastrukture in državljanov. Obravnava tudi vzroke, sredstva in zmogljivosti terorizma. Usklajevanje med organi pregona in pravosodnimi organi v EU ter mednarodno sodelovanje sta prav tako pomembna za zagotovitev učinkovitosti boja proti nacionalističnim pojavom. Sedaj lahko ugotovljamo, da sta finančna in gospodarska kriza fokusirala pozornosti institucij predvsem na reševanje bank, manj pa na reševanje ljudi. Morda je to posledica tega, izguba dela praviloma ljudi pahne v revščino. Socialni demokrati podpiramo prizadevanja mednarodne skupnosti v skupnem pristopu k boju proti terorizmu, proti spodbujanju in novačenju ljudi v teroristične organizacije. Gre za globalni problem, katerega bomo lahko rešili skupaj. Tudi s strpnostjo eden do drugega oziroma do drugačnih. Zoper organizirani terorizem je bilo sprejetih že veliko strategij, akcijskih načrtov in ukrepov, s katerimi smo posegali tudi v človekovo integriteto. Seveda ne gre spregledati tudi resolucij, ki jih sprejema Varnostni svet OZN, med katere sodi tudi zavezujoča resolucija številka 2178. Morda bi na tem mestu opozorila

tudi na nedavno ministrsko srečanje EU v Beogradu – Zahodni Balkan s področja pravosodja in notranjih zadev. Na spletni strani ministrstva je zapisano naslednje: "Slovenska iniciativa za boj proti terorizmu je dobila podporo udeležencev tega srečanja." V okviru boja proti terorizmu in radikalizaciji s poudarkom na tujih borcih pa je italijanski minister Angelino Alfano na kratko povzel aktivnosti in napore na ravni EU za uspešen boj proti tako imenovanemu fenomenu tujih borcev. Pri tem je izpostavil, da je na tem področju pomembno tudi sodelovanje z regijo Zahodnega Balkana predvsem z vidika izmenjave informacij. Zato je ravno v pravem trenutku Slovenija pripravila iniciativo za integralni pristop k podpori Zahodnemu Balkanu v boju proti terorizmu.

Zaključujem s povzemanjem teksta: "Upamo in želimo si, da bodo usposobljeni ljudje in organizacije celovito pristopili k reševanju tega globalnega problema." Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica in v njenem imenu dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Spoštovani gospod predsednik, predstavnik Vlade, kolegice in kolegi!

Terorizem je strukturni pojav in tega dejstva se očitno ne zavedamo. Predlog zakona o dopolnitvi Kazenskega zakonika, ki ga obravnavamo danes, pa tega problema zagotovo ne rešuje. Ko pogledamo besedilo obrazložitve predloga in samo besedilo členov, se nam najprej pojavi vprašanje, ali v Sloveniji takšna delovanja in dejanja niso kaznivo dejanje. Ko pa pogledamo besedilo veljavnega Kazenskega zakonika, pa hitro ugotovimo, da Kazenski zakonik takšna dejanja in delovanja že opredeljujejo kot kazniva. Predlog je torej nejasen in nepotreben. Veljavni Kazenski zakonik vsebuje več členov, ki opredeljena dejanja določijo kot kazniva. V 108. členu je tako opredeljen terorizem, ki zajema tudi sodelovanje in pomoč pri tovrstnih kaznivih dejanjih. 109. člen opredeljuje kaznivo dejanje financiranja terorizma, 111. člen novačenje in usposabljanje za terorizem. V poštev bi prišel tudi 297. člen, ki opredeljuje spodbujanje sovraštva, nasilja in nestrpnosti, ali pa 294. člen, ki opredeljuje hudodelsko združevanje. Ukrepe za boj proti terorističnim bojevnikom in organizacijam, kot izhaja iz omenjene resolucije, je Slovenija že sprejela. Poleg navedenega je tako besedilo določbe kot tudi obrazložitev v predlogu zakona nejasno in neutemeljeno. Kot drugo pa predloga ne moremo podpreti iz preprostega razloga, ker predlagatelji očitno ne vidijo, v čem je težava. Če želimo razumeti pojav terorizma, moramo najprej govoriti o strukturnih razlogih za njegov nastanek in obstoj. Namesto da v Kazenski zakonik dodamo nepotreben člen, bi morali obsoditi zahodno imperialistično politiko, ki je glavni krivec za trenutno stanje.

V Združeni levici seveda ne gojimo nobenih simpatij do ekstremističnih gibanj v Iraku in Siriji, vendar je vojaško posredovanje element agresivne zunanje politike Zahoda, ki poskuša izgubo gospodarske hegemonije nadomestiti z vojaško prevlado in je s tem del problema in ne rešitve, čeprav svoje vmešavanje predstavlja kot solidarnostni odziv na klice na pomoč s strani ogroženega prebivalstva. Ta ista politika vojaške prevlade severnoatlantskega zavezništva je namreč tista, ki ravno proizvaja ta gibanja. Pa ne samo zaradi agresije, ki jo izvaja na tem območju, še več, celo z njenim oboroževanjem. Ko je to bilo prikladno, so organizirali odporne skupine, ki so rušile oblasti, tako je bilo na primer v Afganistanu in tako je bilo v Siriji z Asadom. Pobegli eksperiment je v prvem primeru postal Al Kaida z Osamom Bin Ladhom, v drugem pa ISIS. Oboje je produkt prizadevanj Zveze Nato.

V Združeni levici ostro nasprotujemo zahodni imperialistični politiki, ki vojaško posreduje večinoma le v tistih delih sveta, ki so pomembni za gospodarske interese zahoda. Takšna politika je nedvomno soodgovorna za porast in vpliv skrajnih gibanj, ki so se zatele v nasilje. Kako je možno, da se ne ukvarjamo z iskanjem rešitev, ki bodo odpravljale strukturne vzroke konfliktov, raste simetrija na globalni ravni, revščina, ekonomsko izkoriščanje, opravičevanje vojaških posegov s preprostimi ideološkimi dihotomijami, kot so vzhod proti zahodu, terorizem proti demokraciji itn., ki politično-ekonomski kontekst izvajanja moralizirajo, moraliziranje terja odgovore, ki jih bomo morali iskati onkraj uveljavljenih političnih in gospodarskih okvirov. Morda bi prej omogočili azil pribežnikov z vojnih območij.

Drage kolegice, kolegi! Predlog zakona, ki je pred nami danes, ne ponuja ne odgovora ne rešitve za odpravo vzrokov, in je vse preveč zveden na močno stigmatizacijo na podlagi religije. To, da v Kazenski zakonik vnašamo kazniva dejanja, ki so v njem že opredeljena, pa je nepotrebno. Zaradi načrtnega in sistematičnega sovražnega diskurza islamofobije imamo še vedno družbo, ki goji vrsto predsodkov do vsakršne drugačnosti – tudi verske, ta zakon pa to samo še pospešuje. Zaradi tega v Združeni levici sklepa, da je predlog primeren za nadaljnjo obravnavo, ne bomo podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanski demokrati, v njenem imenu mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Spoštovani kolegi, drage kolegice!

Nespoštovanje človekovih pravic širom po svetu in pa pomanjkanje demokratičnih standardov vodi v terorizem. Poznamo več oblik terorizma, od državnega, verskega, tudi do delovanja volkov samotarjev. Bistvena

značilnost terorizma je, da ne pozna ne meja in ne časa. Če spremljate zadnje dogajanje tudi v tujih medijih, potem lahko vidite, da teroristi udarijo od Pakistana, Afganistana do Nigerije in tudi Evropa ni imuna na tovrstnem udarce. Kljub vsemu pa kaže, da se v zadnjem času razvija izjemno skrajna in nenavadna oblika državnega terorizma v obliki Islamske države na območju Iraka in Sirije. Da bi vedeli, kako je do tega prišlo, je prav da pogledamo tudi vzroke za tovrstno oblikovanje Islamske države, ki goji skrajne oblike terorističnih dejanj, kot je rezanje glave, obglavljanje in podobno. Ko se je zgodila arabska pomlad, so se določeni procesi začeli sprožati tudi v Siriji in nasproti Asadovega režima se je postavila opozicija, ki pa je bila razdeljena na dva dela, na sekularni in na verski del. V bojih zoper Asadov režim so tudi zaradi svoje ideologije začeli prevladovati verski skrajneži in pa opozicija, ki se je oblikovala okrog terorističnih organizacij in se je kasneje dobesedno preoblikovala v Islamsko državo. Problem Islamske države je, da predstavlja velik magnet za novačenje tujih borcev. Iz Evrope in tudi Slovenije odhajajo številni borci na ta bojišča. Ključno vprašanje, s katerim pa se mora tudi ukvarjati Slovenija in ne more spregledati tega problema, niti reči, da to ni naš problem, je, kaj se bo zgodilo takrat, ko se bodo ti borci začeli vračati nazaj. Obstoječi kazenski zakonik, na kar ste opozarjali tudi nekateri predgovorniki in Vlada v svojem stališču, dejansko obravnava terorizem v določenih oblikah. Govori o tem, da država Slovenija razume kot teroristično dejavnost vsakovrstno organiziranje in nudenje finančne ali druge pomoči v zvezi s terorističnimi dejavnostmi. Ampak kljub vsemu pa je spregledan en pomemben del, ki se kaže zlasti v navezavi tujih borcev, to pa je, da obstoječi kazenski zakonik nima orodja za preganjanje udeležbe slovenskih državljanov v aktivnostih in organizacijah in tudi v bojih mednarodno priznanih terorističnih organizacij. Govorim mednarodno priznanih tistih, ki jih je mednarodna skupnost uvrstila na listo terorističnih organizacij. Za preganjanje tovrstnih državljanov, ki se udeležujejo takšnih bojev, pa Slovenija nima primernih orodij za ukrepanje. Če bi to obstajalo, potem bi lahko Slovenija ukrepala v primeru dveh islamističnih borcev, ki sta se nedavno vrnila v domovino in o katerih so mediji obširno poročali. Dejansko pa država, razen tega da je opravila porogov z njima, in razen tega, da so nekoga pridržali zaradi nezakonite hrambe orožja, ni imela nekih učinkovitih orodij, da bi zoper tovrstne borce tudi ukrepala. Za razliko si lahko pogledamo na primer Francijo, kjer je že več deset tovrstnih borcev tudi obsojenih na zaporne kazni. V Sloveniji Kazenski zakonik tovrstnega orodja ne ponuja.

Vsekakor predlog, ki je danes pred nami in ki ga obravnavamo, ima določene pomanjkljivosti zlasti v delu, ko govori o posebnem statusu ljudi, ki se udeležujejo

mednarodnih operacij, vendarle pa je bil namen predlagatelja izjemno jasen. To je, da bi v Kazenskem zakoniku postavili določena pravila, določene člene, ki bi omogočali tudi preganjanje tovrstnih borcev, ki odhajajo na tuja bojišča in se kasneje vračajo v Slovenijo. In zagotovo mi ocenjujemo, da ta predlog sledi tudi posebni resoluciji Varnostnega sveta Združenih narodov številka 2178, ki države članice zavezuje, da v svoji notranji zakonodaji opredelijo kot kazniva dejanja in zagotovijo učinkovit kazenski pregon posebnih pojavnih oblik terorizma, ki obsega naslednje stvari: prostovoljno zagotavljanje sredstev ali zbiranje sredstev, prostovoljno organiziranje ali drugačno omogočanje potovanja, vključno z dejanji novačenja in tako naprej.

V Novi Sloveniji ocenjujemo, da je predlagani predlog sprememb primeren za nadaljnjo obravnavo. Ker gre za prvo obravnavo, mi mislimo, da bi ta predlog moral iti v nadaljnje postopke in v nadaljnjih postopkih bi lahko odpravili tudi tiste pomanjkljivosti, na katere ste nekateri v svojih stališčih opozorili. Kot sem dejal, Poslanska skupina Nove Slovenije bo Predlog spremembe Kazenskega zakonika podprla.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Zavezništvo in v njenem imenu gospod Peter Vilfan.

PETER VILFAN (PS ZaAB): Spoštovani predsednik, kolegice in kolegi, ostali prisotni!

Pred nami je Predlog zakona o dopolnitvi Kazenskega zakonika, ki v 111. členu uvaja nov pojem, to je "tuj teroristični bojnik". V Poslanski skupini Zavezništva smo mnenja, da mora Slovenija slediti dogajanju v svetu. Terorizem ter teroristične akcije, ki jih skoraj dnevno lahko spremljamo po medijih, nas ne morejo pustiti ravnodušne. Za varnost naših državljanov mora poskrbeti država, torej vlada, in tudi mi kot zakonodajalec. V Zavezništvu se strinjamo z zapisanim v predlogu zakona, da se je v zadnjem obdobju povečala stopnja tveganja in grožnja, ki jo predstavljajo tuji borci in teroristične dejavnosti Islamske države. Resolucija, ki so jo sprejeli v Združenih narodih od držav zahteva, da preprečijo rekrutiranje, organiziranje, transport in opremljanje tujih terorističnih borcev na svojih tleh. Zato smo zakon preučili z največjo skrbnostjo in ocenjujemo, da so se predlagatelji omenjene dopolnitve sicer lotili preveč rokohitrsko in površno, saj bi lahko, če bi besedilo sprejeli v nespremenjeni obliki, povsem izven sklopa kaznivih dejanj terorizma, ki jih Kazenski zakonik že vsebuje, s preveč nedoločnimi oblikami kaznivosti posegli v temeljne človekove pravice in svoboščine.

V Zavezništvu se zavedamo, da se opredelitve kaznivosti oziroma inkriminacija določenih dejanj ter s tem povezana višina kazni, kot pravijo nekateri kazenskopravni

teoretiki zaradi znane dileme med varnostjo in omejevanjem svobode, določa in odmerja z lekarniško žličko. Zato smo se že skoraj odločili, da predloga zakona ne bomo podprli. Glede na mnenje Vlade pa smo svojo odločitev spremenili, vsaj jaz kot predsednik Odbora Državnega zbora za obrambo. Ostali člani poslanske skupine se bodo o morebitni podpori odločili na podlagi razprave in odgovorov, ki jih bo v razpravi podala Vlada.

Naj navedem dva razloga, ki sta botrovala spremembi stališča. Pristojno Ministrstvo za pravosodje v svojem mnenju trdi, da ima Republika Slovenija področje, ki ga obravnava resolucija, dovolj ustrezno urejeno. Pri tem pa se sklicuje na spremembe Kazenskega zakonika iz leta 2004, novi KZ iz leta 2008 in spremembe Kazenskega zakonika iz leta 2011, ki temeljijo na konvencijah in drugih mednarodnih dokumentih o preprečevanju terorizma iz let 2002, 2005, 2006 in 2008. V zvezi s tem velja opozoriti, da je omenjena Resolucija 2178, ki jo je sprejel Varnostni svet Združenih narodov 24. septembra letos, znova odprla razmisleke o pomanjkljivostih in posodobitvi omenjenih mednarodnih dokumentov o preprečevanju terorizma. Mnoge države članice EU in tudi naše sosede so k spopadanju s temi varnostnimi grožnjami pristopile mnogo bolj skrbno in zavzeto. Naj samo navedem, da avstrijska vlada načrtuje sprejetje stroge zakonodaje proti terorističnim organizacijam, kot je Islamska država. Za podobne ukrepe se medtem odloča tudi Italija. Pri tem zaostrovanju protiterorističnih zakonov naj bi si Italijani pomagali tudi z zakoni, ki so jih že sprejeli v boju proti mafiji. Nemčija je pristašem Islamske države že prepovedala vsakršno propagando in novačenje borcev, kršiteljem prepovedi grozi do dve leti zapor. Tudi v Veliki Britaniji razpravljajo o novem predlogu protiteroristične zakonodaje, ki bo med drugim skrajnim islamskim pridigarjem prepovedala delo na šolah in univerzah in okrepila nadzor nad domnevnimi skrajneži.

Z nekaterimi prej omenjenimi predlogi se sicer ne moremo strinjati, a kljub temu opozarjamo, da je Islamska država resna grožnja, ne zgolj vojaška, ampak tudi grožnja človekovim pravicam, demokraciji, vladavini prava. Islamska država je ena najbolj okrutnih terorističnih organizacij. Odgovorna je za vojne zločine in zločine proti človečnosti v velikem obsegu na območjih pod svojim nadzorom v Siriji, kar je pred kratkim sporočila Preiskovalna komisija Združenih narodov o Siriji. Če pogledamo po Evropski uniji, lahko vidimo, da nekatere države, po katerih se radi zgledejemo, ne uvajajo zgolj nove zakonodaje, ampak tudi pripravljajo akcijske načrte za boje proti ekstremističnim skupinam. Nemčija, ki nam je bila zgled, ko smo postavljali svojo državo na noge, je naredila tu korak naprej, kajti nemško sodišče je pred nekaj tedni na zapor obsodilo prvega terorista, ki se je boril na strani Islamske

države. Tudi v Veliki Britaniji so nedavno obsodili tri džihadiste, a te obsodbe tam niso prve. Španija, Maroko in ostale mediteranske države se povezujejo za skupne preiskave o rekrutiranju za Islamsko državo. Avstrijska policija je v prejšnjem mesecu izvedla obširno racijo proti domnevnim islamskim skrajnežem, v kateri je sodelovalo preko 900 policistov. Druga pa je navedba Ministrstva za pravosodje, da je neprimerno, da se v kontekstu Resolucije številka 2178 določa kot znake kaznivega dejanja vojsko, policijo in oborožene združbe. Res je, da se omenjena resolucija dotika sodelovanja tujih terorističnih borcev v oboroženem konfliktu in da se zaradi slednjega izgubi kontekst, kar pa ne pomeni, da bi morali tovrstno sodelovanje tolerirati. V zvezi s tem velja omeniti, da mora država zagotavljati dve temeljni vrednoti, in sicer poleg blaginje tudi varnost vseh njenih državljanov in prebivalcev in da Republika Slovenija zavrača vsako uporabo sile v mednarodnih odnosih in sodelovanje v vojnah in da bi moral tej usmeritvi slediti tudi notranji pravni red. Republika Slovenija bi se pri tem lahko zgledovala po Bosni in Hercegovini, kjer obveščevalne službe in policija skladno s svojimi pristojnostmi redno zbirajo podatke o odhodih državljanov BiH na bojišča v tujino ter njihovem priključevanju paravojaškim enotam in zoper njih tudi ukrepajo. Ministrstvo za pravosodje bi radi opozorili, da imajo trenutne socialne in ekonomske razmere pomemben vpliv na pojav ekstremizma na celotnem območju EU. Evropska unija opozarja, da od druge svetovne vojne naprej ekstremistične in populistične sile nikdar niso imele toliko vpliva v nacionalnih državah kot danes, in ocenjuje, da je nasilni ekstremizem postal ena največjih groženj za varnost državljanov Evropske unije. Slednje velja tako za levi, desni in verski ekstremizem. Resda obstaja med ekstremizmom in terorizmom ločnica, ampak ta ni tako velika, kot si mnogi predstavljajo. Ekstremizem lahko sicer opredelimo tudi kot ravnanje, ki se na drugi strani stopnjuje v nasilni ekstremizem, na tretji ravni pa v terorizem, ki pa je že, kot omenjeno, natančno opredeljen. Ločnica med njima se torej pojavlja na točki nasilnosti oziroma nenasilnosti delovanja. Ključna grožnja terorističnih skupin je grožnja življenju, premoženju, kritični infrastrukturi, poskusi nasilnih prevzemov institucij in držav, odprava demokratične ureditve in podobno.

V preteklem mandatu se je s pojavom ekstremizma ukvarjala Preiskovalna komisija za ugotovitev in oceno delovanja ekstremističnih skupin. Ta komisija, ki je s svojim delom končala leta 2013, torej še pred pojavom grožnje, ki jo predstavlja Islamska država, je ugotovila, da je stopnja ogroženosti Slovenije glede ekstremističnih skupin in gibanj nizka, obenem pa poudarila, da so pristojne službe dolžne vseskozi nadzorovati stanje in takoj obvestiti pristojne organe, če se stopnja ogroženosti spremeni. Državni zbor je na predlog

preiskovalne komisije opozoril, da orodja, ki jih imajo državni organi za boj proti pojavam ekstremizma in delovanja ekstremističnih skupin, niso dovolj učinkovita. Zato je predlagal pristojnim organom, da pripravijo v skladu z navedenimi predlogi za spremembo zakonodaje in bistvenimi ugotovitvami opravljene parlamentarne preiskave predloge sprememb oziroma dopolnitev zakonodaje, ki predvsem ureja področje kazenskega prava, javnega reda in miru, policije, prekrškov, javni uslužbencev, političnih strank in medijev. Preiskovalna komisija je takrat tudi ugotovila, da slovenski obveščevalni in varnostni organi izražajo potrebo po omejevanju delovanja in združevanja ekstremističnih skupin ter tudi po pravnih možnostih za sankcioniranje. Nekoliko drugačen pogled na to problematiko sta imela predvsem minister za notranje zadeve in minister za pravosodje, ki pa sta menila, da je pravna ureditev preiskovalne problematike zadostna in da zaostritev zakonodaje ni potrebna. Slednje pomeni, da preostali organi poleg obveščevalnih in varnostnih organov pristopajo ločeno vsak na svoj način k soočenju s tem pojavom. Parcialni pristopi brez ustrezne enovite zakonske ureditve in strategije kazenskega pregona tovrstnih pojavov pa so se doslej vedno izkazali za neuspešne. V Zavezništvu smo mnenja, da vlada, ko prihaja do vprašanja varnosti, ne deluje dovolj usklajeno. Na to kaže tudi izjava notranje ministrice na Odboru za zadeve EU, ko je izjavila, da sprememba Kazenske zakonika ni prioriteta oziroma je treba pristopiti k boljšemu nadzoru na vseh naših zunanjih mejah. Zato bi se nam zdelo smiselno, da bi Vlada k obravnavi problematike pristopila bolj celostno in da za slednje ne bi zadolžila zgolj enega oziroma dveh ministrstev. Pravi prostor za obravnavo islamskega ekstremizma in terorizma islamske države bi bil Svet za nacionalno varnost, ki je bil sicer ustanovljen konec oktobra, a mislim, da se do sedaj na to temo sploh še ni sestel. Svet za nacionalno varnost je namreč pristojen za usklajevanje nacionalnovernostne politike ter za usmerjanje in usklajevanje dejavnosti, ki se izvajajo za uresničevanje interesov in ciljev nacionalne varnosti. Tako vladi med drugim svetuje pri sprejemanju njenih ukrepov in aktov ter usklajuje mnenja in ukrepe ministrstev, drugih državnih organov in organizacij. Ugotavlja in ocenjuje pa tudi varnostna tveganja in ogrožanje države.

Minister za pravosodje je na srečanju pravosodnih ministrov EU, ko so razpravljali o soočanju s problemom tujih borcev v Siriji in Iraku, izjavil, da kazenskopravni okvirje imamo in da se da več narediti na področju sodelovanje pristojnih organov in obveščevalno- varnostnih služb. S tem se ni mogoče strinjati. Slovenske obveščevalne službe in varnostni organi oziroma policija delajo dobro, sodelujejo, kolikor se da v okviru njihovih pristojnosti, in dobro sodelujejo tudi s sorodnimi institucijami v Evropi in svetu. Njihovo delo je dobro in primerno okoliščinam ter

pooblastilom, ki jih imajo. Slednjo oceno utemeljujem tako na podlagi dela preiskovalne komisije v prejšnjem mandatu, bil sem njen član, pa tudi seje Odbora za obrambo, ki sem jo sklical na začetku tega mandata, da bi se Državni zbor lahko seznanil z varnostnimi razmerami v Sloveniji in drugimi dogodki, povezanimi z Islamsko državo in islamskim ekstremizmom. Takrat smo od pristojnih dobili dokaj izčrpne informacije, na podlagi katerih lahko rečem, da te službe in organi delujejo dobro, delujejo aktivno že dolgo časa in stvari zaenkrat dobro nadzorujejo. Nadzor poteka konstantno, potekal je v preteklosti, poteka v tem trenutku in bo potekal še bolj intenzivno tudi v prihodnosti. Zato velja dodatno komentirati zapis Vlade oziroma pristojnega ministra o tem, da si je glede na predlagano spremembo v praksi zelo težko zamisliti delo organov odkrivanja in pregona konkretnega kaznivega dejanja ter nato sodišča pri sodnem ugotavljanju, sojenju, namena posameznega storilca še toliko bolj, ker gre tudi za mednarodni ali čezmejni vidik pri sami izvršitvi kaznivega dejanja. Naj opozorim, da varnostno-obveščevalne agencije opravljajo svoje delo tudi čezmejno, v sodelovanju s tujimi varnostno-obveščevalnimi organi, in če pride do utemeljenega suma teroristične aktivnosti, takoj obvestijo ostale pristojne institucije. V tem trenutku je ogroženost varnosti res majhna, se pa ničesar seveda ne da povsem izključiti, saj Slovenija ni oaza. Smo namreč v posebnem položaju zaradi bližine Zahodnega Balkana, saj Slovenija predstavlja glavni koridor na poti islamskih skrajnežev z Dunaja do BiH in potem naprej na Bližnji vzhod. Poleg tega pa tako v Bosni in Hercegovini in Kosovu obstajajo centri, kjer se džihadisti urijo za boj v Siriji in Iraku.

Tudi Odbor Državnega zbora za zunanjo politiko se je na nujni seji za zaprtimi vrati seznanil z delovanjem skrajne Islamske države. Tako na seji Odbora za obrambo kot tudi na seji Odbora za zunanjo politiko smo poslanci Vlado pozvali k proučitvi in spremembam protiteroristične zakonodaje. Če bi Republika Slovenija imela, tako kot trdi minister, zadovoljiv kazensko pravni okvir, bi morali organi pregona že zdavnaj ukrepati zoper vsaj dva slovenska državljana, ki sta se že borila v vrstah Islamske države in se vrnila domov – eden je namreč v bojih že padel – in je še vsaj proti trem, ki naj bi se udeležili urjenja v Bosni in Hercegovini.

Z ministrom za pravosodje se lahko strinjamo, da zakon, ki ga predlaga SDS, morda ni najbolj primeren in da je v boju zoper terorizem mogoče kaj storiti tudi na področju druge zakonodaje, ne zgolj kazenske. Ne moremo pa pristati na stališče Vlade do predloga, ki izkazuje podcenjujoč odnos do predloga zakona in obravnavanja problematike, kot da se z izjemo ministra za zunanje zadeve Karla Erjavca ne bi zavedala, da je Slovenija del globalne koalicije pod vodstvom ZDA, v kateri sodeluje okoli 60 držav, in da v njej ni zgolj iz

načelnih razlogov, kot se je sprva sramežljivo izmikala. V njej deluje tudi operativno, ne sicer v obliki vojaškega delovanja ali urjenja borcev proti Islamski državi v Iraku in Siriji, deluje pa v humanitarnih prizadevanjih, v boju proti novačenju borcev in financiranju njihovih dejavnosti, pa tudi v boju proti ideologiji. Ta koalicija je precej več kot le vojaška koalicija. Je koalicija držav, ki izkazuje svojo predanost vrednotam demokracije, vladavine prava in človekovih pravic in ki želi prispevati k miru v tujini, da bi si zagotovila mir tudi doma in temu primerno bi morala Republika Slovenija tudi ravnati.

In za konec. Kot lahko vidimo iz mnenja, Vlado oziroma pristojnega ministra skrbijo človekove pravice in svoboščine, kar je lepo slišati. Tudi naša razprava ne gre v smeri pozivanja h kratenju človekovih pravic in svoboščin na račun varnosti in ne izraža nestrpnosti zoper islamsko kulturo in civilizacijo. Vsakozni se že zavzemamo za sobivanje različnih kultur in religij v sožitju in za dobre medverske odnose in medsebojno zaupanje. Predstavlja pa poziv Vladi, da pristopi k obravnavi te problematike, pa četudi gre za predlog SDS, celostno in skrbno. Ko bomo utrpeli prvi napad s smrtnimi žrtvami, bo žal že prepozno. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina SMC, v njenem imenu Ksenija Korenjak Kramar.

KSENIJA KORENJAK KRAMAR (PS SMC): Hvala lepa, spoštovani predsedujoči, predstavniki Vlade, spoštovani kolegi in kolegice!

Zaradi povečane stopnje tveganja teroristične dejavnosti in krizne situacije množičnega terorja in grozodejstev v Iraku in Siriji je Varnostni svet Združenih narodov sprejel tudi za Slovenjo zavezujočo resolucijo številka 2.178 o tujih terorističnih bojnikih, v zvezi z grožnjo mednarodnemu miru in varnosti, ki jih povzročajo teroristična dejanja. Resolucija zavezuje države članice Združenih narodov k ukrepanju v boju proti tujim terorističnim bojnikom, torej proti osebam, ki potujejo v druge, njim tuje države, in se udeležujejo terorističnega delovanja v teh tujih državah ali pa se usposablajo v tujih državah za teroristična delovanja.

Poudariti je treba, da resolucija v velikem številu določb izrecno navaja, da morajo biti ukrepi v skladu z mednarodnim pravom o človekovih pravicah. Ob tem je treba vprašanje pregona ali kaznovanja tako imenovanih terorističnih bojnikov z vidika kazenskega, materialnega prava najprej proučiti z vidika obstoječe ureditve KZ-1. O podrobnejši analizi določb posebnega dela Kazenskega zakonika, določb splošnega dela ter primerjalno predlaganega 111.a člena ugotavljamo, da je področje in vsebina, ki iz predloga izhaja v

obstoječem zakonu, dovolj ustrezna, dovolj ustrezno pokrita in tudi urejena. Takšno trditev je upreti predvsem na primarno uporabo 108. člena KZ-1, ki ureja kaznivo dejanje terorizma, in še zlasti na njegov sedmi odstavek istega člena, ki se nanaša na sodelovanje.

Relevantni pa so tudi drugi členi navedenega zakonika, in sicer novačenje in usposabljanje za terorizem, ščuvanje in javno povelečevanje terorističnih dejanj, financiranje terorizma, hudodelsko združevanje ter javno spodbujanje sovražstva, nasilja ali nestrpnosti. V argumentaciji zadostne in ustrezno obstoječe ureditve pa je opozoriti tudi na povezavo s splošnimi instituti kazenskega materialnega prava iz splošnega dela KZ-1 in se zlasti upreti na povezavo s 34. členom, ki ureja poskus, in 36.a členom, ki se nanaša na udeležence. Predlagani 111.a člen tako vsebuje zakonske znake, ki jih obstoječi zakonik že inkriminira, zato menimo, da je predlagani člen nepotreben. Nerodna je tudi formulacija, ki omenja tujo vojsko in policijo v kontekstu resolucije, kar lahko pripelje do zaključka, da se teroristom iz skupine ISIS priznava status vojske ali policije, kar pa je pravno in pa tudi moralno nesprejemljivo. Prav tako menimo, da uporaba besednih zvez tuja vojska in tuja policija napotuje na prikrivanje s kaznivim dejanjem in služba o sovražnikovi vojski in pa novačenje za tujo vojsko in pomoč sovražniku.

Izrecna navedba resolucije je prav tako neprimerna, saj se s tem izloča kaznovanje po drugih resolucijah Združenih narodov. Poudarjamo, da vsi posegi v kazensko materialno pravo morajo delovati v okviru pravnega sistema človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Prav tako pa mora tudi zagotavljanje varnosti delovati v okviru svobodne demokratične družbe, ob spoštovanju ustavne demokracije, pravne države in, kot že rečeno, ob izrecnem spoštovanju človekovih pravic.

Zaradi navedenega v Poslanski skupini SMC obravnavanega predloga zakona o dopolnitvi KZ-1 ne bomo podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke in v njenem imenu mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani, vsem zbranim prav lep pozdrav!

Varnost je dobrina, ki jo pravzaprav vsi imamo za samoumevno, pa ni. Daleč od tega. Živimo v svetu, ki je zelo zelo daleč od tistega ideala, ki bi si ga najbrž vsi želeli. Da bi živeli v miru, da bi živeli tako, da bi spoštovali eden drugega, da bi spoštovali pravice vsakogar in da bi seveda vsi ravnali tako, da nihče nikoli ne bi bil prizadet. Žal, tak svet si želimo, a tak svet ta trenutek ne obstaja. Ravno nasprotno. Svet, kakršen je, drsi v neko čudno spiralo terorističnega nasilja, ki pravzaprav nima primerjave v zadnjih petdesetih letih. Danes je bilo tukaj izrečenih že zelo veliko besed. Jaz

osebno se sprašujem, ali ti ljudje, ki ste jih izrekli, pa vaše stranke, sploh veste, kaj se dogaja v Siriji in Iraku. Ogromno besed je bilo zadnjič izrečenih o Palestini. Tudi tam je stvari treba urediti, tako da bo mir, da se bodo ljudje spoštovali, da bodo lahko mimo in dobro živeli. Ampak ali veste, da je število žrtev v Siriji sto do tisočkrat večje, kot število žrtev v Palestini? Ali veste, da je ISIS v enem samem dnevu pobil več jazidov, kot je bilo žrtev v Palestini v zadnjih nekaj letih skupaj, v enem samem dnevu? Ali veste, da je ISIS z bagri zakopal skupini živih otrok in mater, ker so odklonile, da bi prestopile v islam? Ali veste, da je ravno včeraj zaokrožila vest, da so spet pobili 150 deklet, samo zato, ker so rekle, da ne želijo postati žene borcev ISIS, kajti po njihovem si jih lahko prilastijo, lahko jih prodajajo, nimajo nobenih pravic? Ali ste gledali, oni sami te posnetke objavljajo na You Tube? Ali ste gledali posnetke masovnega pomora otrok, majhnih otrok? Ali sploh veste, kaj se tam dogaja? In ali si lahko predstavljate, da pri teh zločinih sodeluje tudi nekdo iz Slovenije? Da je pri teh zločinih udeleženih več kot 3 tisoč, to je uradna ocena, ljudi iz Evrope? In kaj se bo zgodilo? Prej ali slej, in verjemite, da bo to prej, bo ta skupina vojaško zlomljena, ves svet se je že praktično združil v boju proti njim. In takrat bodo tisti pljusknili nazaj. Že zdaj se vračajo, potem pa jih bo veliko. In ljudje, ki se enkrat navadijo živeti na nek popolnoma drug, za moderen demokratičen svet popolnoma nesprejemljiv način, se ne bodo čez noč kar spremenili nazaj. In bodo predstavljali ekstremno veliko potencialno nevarnost za Slovenijo – in jo predstavljajo že ta trenutek – za življenje ljudi, za varnost, za mir, za zdravje. Za vse. In zaradi tega bi pričakovali, da se k temu pristopi na en resen način. Kakšen pa je način, s katerim se spopada obstoječa oblast? Tak, da se mesece in mesece ne imenuje Komisija za nadzor nad varnostnimi in obveščevalnimi službami, čeprav je zadnjič celo novo imenovani s strani te koalicije direktor varnostno-obveščevalne službe na komisiji sam povedal, da nič ne more nadomestiti parlamentarnega nadzora. Obenem pa beremo, kako se sprehajajo po Sloveniji teroristi, celo tisi z mednarodnimi tiralicami, kako se je tukaj novačilo, kako so ljudje odhajali in še vedno odhajajo in kako v Sloveniji delujejo posamezni centri za transport potencialni bojnikov ISIS nekam na vzhod. In po drugi strani, ko predlagamo, ker pač poskušamo prispevati, kolikor opozicija lahko, neko rešitev, ki je izraz volje, da se tukaj nekaj naredi, da je treba ustrezno ukrepati, da se je treba s to grožnjo ustrezno soočiti, se potem iščejo pike pa vejice, ne, nekaj ni v prvem odstavku, je v drugem odstavku. To smo prej poslušali kot argument s strani predstavnika Vlade. Strašen argument, moram reči. Ob tem ko tam pobijejo stotine otrok, obglavijo naenkrat 150 ljudi, to je posnetek, ki ga imate na You Tubu, je vam važno, ali nekaj piše v prvem ali piše v drugem odstavku. Krasna Vlada, res skrbite za varnost

ljudi in imate izjemno sočutje do tistega, kar se tam dogaja. To je trenutek resnice. Takrat, saj veste, štejejo dejanja, ne besede. In zaradi tega se sprašujem, kako je sploh to možno, da je taka neobčutljivost. Saj Slovenija je vendar vedno v zadnjih letih bila na tem, da je pokazala sočutje do vseh, ki trpijo. Jaz se sprašujem, res, zakaj ni več poročil s tistega konca, kajti ljudje verjetno se največ zavedajo vsi, ampak vi kot politiki bi se pa morali, kakšna je grožnja miru, varnosti in življenju in zdravju ljudi se tam oblikuje. Tam se ljudje šolajo na nek način. Šolajo se za čas, ko se bodo vrnili v Evropo. V Evropi ni meja, v Evropi je schengen. Tukaj ne gre več samo za vprašanje slovenskih državljanov, ampak vseh, ki se lahko tukaj nastanijo, dobijo stalno bivališče, državljanstvo. Seveda pa v prvi vrsti danes, ko govorimo o sprejetju kazenskega zakonika, ta zadeva tiste, ki so slovenski državljani. Jaz ne razumem, kako lahko ljudje od tukaj gredo počet take zločine, in mislim, da ima to v resnici zelo malo opravka z vero, pa zelo veliko s psihopatologijo. Ampak o tem naj se pač ukvarjajo tisti, ki so za to poklicani. Naša naloga kot zakonodajalcev je, da postavimo okvir, da povemo, kaj je prav in kaj ni prav. In ko govorimo o kazenskem pravu, je to ultima ratio, kot se temu reče, zadnja izbira. Ampak oprostite, pri tem, kar se tam dogaja, je ta zadnja izbira nujna, kajti nekaj je treba storiti. Treba je postaviti vse možne pravne okvire za to, da se s to grožnjo ne samo našim državljanom in državljanom, ampak tudi svetovnemu miru soočimo na kar najbolj odločen način. Ne moremo reči, to se nekje dogaja, to nas ne zanima, gledati pike pa vejice pa reči, ja, bomo pač mogoče kdaj tam pogledali, ampak mislimo, da je že zdaj vse v redu, itak pa nismo nikoli nič naredili. Ja kako, če je že zdaj vse v redu, če je v zakonodaji vse urejeno, potem bi morali ukrepati. Primeri so znani, bili so dokumentirani, nihče jih ni zanikal, še tisti, ki so se sami udeleževali spopadov, seveda so to prikazali v neki bolj lepi luči, ampak nihče ni tega niti zanikal. Ampak nihče ni storil ničesar. Druge države že ukrepajo. V Nemčiji so bili udeleženci v terorizmu že obsojeni, tisti, ki so potovali pač tam in se borili na strani ISIS. In tudi v drugih državah se to pripravlja in se že dogaja po tekočem traku. V Sloveniji pa glavo v pesek pa se čaka, kaj bo. Na ta način se nikoli ne končajo stvari dobro. Še enkrat povem, jaz se sprašujem, če se vsi zavedate, o čem sploh govorimo. V enem dnevu, ravno včeraj, je bilo ubitih 150, poklanih, če želite, nekatere žive zakopane, po tem, kar smo lahko prebrali, to so uradna poročila s strani organov Združenih narodov, pa celo njihovi lastni propagandni filmi, ženske, mlade punce, zato ker se niso hotele poročiti. In ti ljudje se bodo vrnili sem, tisti, ki to počnejo. Veste, s čim je to primerljivo? To, kar se danes to dogaja, je primerljivo samo s tistimi najbolj grozljivimi nacističnimi zločini, s holokavstom in pa s tem, kar se je dogajalo v Sloveniji po II. svetovni vojni, ko se je, če se

spomnite, živa dekleta zazidalo v Hudi Jami. Točno isto, kar se danes dogaja z ISIS. Jaz se samo sprašujem pri tem, ko nekateri, ki se razglašajo za levičarje, imajo do tega odklonilno mnenje, ali je to zato, ker je taka podobnost – ali kaj? To je nerazumljivo. Nima pa to z neko človečnostjo, pa z vrednotami, pa s spoštovanjem temeljnih človekovih pravic in svoboščin najmanjše blage zveze več. Tukaj je treba nekaj narediti. Treba je pač opozoriti ljudi na to, kaj se dejansko dogaja in treba je postaviti pravni okvir, da tisti, ki te poročil, teh opozoril ne bi upoštevali, doživijo to, kar zaslužijo. V tem primeru pa je to zaslužena kazen. Kajti pred takimi stvarmi si ne gre zapirati oči. Če ne si na istem, kot je bila Evropa pred II. svetovno vojno, ko so vsi rekli: "Ah, saj nacisti, pustimo jim še malo, saj bo v redu, potem bomo pa fino živeli." Na koncu je bilo pa na desetine milijonov mrtvih. Približno tako je sedajle tu vzdušje. Saj imamo, nismo nič ukrepali, ne bomo, naj stvari gredo po svoje. Treba je pač nekaj narediti, gospe in gospodje! Kajti, tako kot je že pred predsednik Odbora za obrambo rekel, ko bo tukaj prva smrtna žrtev, bo prepozno. Sedaj je čas, dokler se ne naredi učinkovita vojaška akcija tam. Ko pa se bo ta zgodila, in verjemite, da se bo, pa bo pljusnilo tisto od tam sem. In če takrat ne bo v Sloveniji usposobljena vsa organizacija celotne družbe, vse, kar je tistega, ker je namenjeno zaščititi ljudi, če takrat ne bo postavljen učinkovit pravni okvir, takrat bo prepozno, ker se bomo soočali z grožnjo, ki ji preprosto ne bomo več dorasli. Jaz mislim, da imajo vsi, ki so danes tu razpravljali, občutek, da se to dogaja tam nekje. Na tem svetu ni več tam nekje. Danes je globalizacija. Vse nevarnosti so globalne. In kar je najhuje, te metode, če jih toleriraš, pljuskujejo tudi drugam. To se je sedaj na izjemno tragičen način videlo v Pakistanu, kjer so bili prvič v zgodovini priče teroristični akciji takega ranga, kot so bili do sedaj samo tisti od ISIS. Da je par, oprostite izrazu, norcev vdrlo v šolo in pobilo čez 140 otrok, pa še nekaj drugih. To je nekaj, s čimer se je treba soočiti. In o tem je treba računati in na to je treba biti pripravljen. Ampak treba je biti pripravljen na tak način, da storiš vse, da s tem ne posegaš v pravice drugih. Zato bi lahko vzeli za osnovo naš predlog, ga izboljšali, če menite, da je kaj v tekstu nejasnega. To bi Vlada igranje storila, če bi le to želela, in bi naredili vsaj en korak v pravi smeri. Če pa se to enostavno vrže pod mizo in se reče: "Sedaj je že vse v redu". Oprostite, ni v redu. Dejstvo je, da imamo v Sloveniji dokazano ljudi, ki so se tam borili, dejstvo je, da proti njim nihče ne ukrepa, dejstvo je, da imamo dokazano ljudi, ki so se šolali, da bi se borili v terorističnih skupinah, pa se tudi proti njim nič ne ukrepa. Vsaj do sedaj se ni. Potem je nekaj zelo narobe. Potem ali ni ustrezna zakonodaja – in po naši oceni ni – ali pa je pač tisto, kar uči politologija. Da je samo tretjina zakon, dve tretjini je pa tisti, ki zakon izvaja. Če pa je to problem, bi nas moralo pa skrbeti še toliko bolj.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije in v njenem imenu gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovani državni sekretar s sodelavko, spoštovane poslanke in poslanci!

Islamska država postaja splošna grožnja, s katero se ukvarjajo tako Varnostni svet Združenih narodov kot Evropska unija in Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi. Eden največjih problemov je novačenje in rekrutacija mladih Evropejk in Evropejcev, med katerimi Slovenci niso nikakršna izjema. Kako to rešiti, kaj storiti in kako postopati s slovenskimi državljani, ko se le-ti vrnejo s tujih bojišč? To ni vprašanje samo za nas, to je vprašanje za celotno Evropo, s tem vprašanjem se soočajo praktično vse države. Možne so različne rešitve, a te morajo biti dobro pretehtane in usklajene. Cilj skupne strategije Evropske unije je uspešen boj proti tej obliki terorizma. Potrebno bo sodelovanje z različnimi javnostmi, tudi z mediji, v prizadevanjih za preprečitev zelo uspešnega novačenja mladih v to teroristično organizacijo. Za preprečevanje novih žrtev bo ključna tudi dobra izmenjava informacij med članicami Evropske unije, saj gre za povsem novo obliko terorizma, katerega način delovanja svet šele dobro spoznava. Slovenija do sedaj še ni sprejela konkretne odločitve o boju proti ISIS, je pa vključena v mednarodna prizadevanja za zaustavitev njenih terorističnih dejavnosti. V ponedeljek so zunanji ministri Evropske unije razpravljali o regionalni strategiji za boj proti skrajnejšem ISIS, zato v Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev Slovenije menimo, da velja slediti dogovorjeni skupni strategiji in ne prehitovati dogodkov tudi zavoljo nacionalne varnosti. Res je, Varnostni svet Združenih narodov je 24. septembra 2014 sprejel Resolucijo številka 2178, ki opredeljuje nov termin "tujih terorističnih bojevniki". O tem so govorili tudi na zasedanju ministrskega sveta Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi, kar pozdravljamo. Hkrati pa menimo, da termina ne gre kar z danes na jutri preslikati v našo zakonodajo. Organizacija združenih narodov v svoji resoluciji za tuje teroristične bojvnike označuje osebe, ki potujejo v drugo državo, kjer nimajo stalnega prebivališča ali državljanstva, z namenom zakriviti, načrtovati, pripravljati ali udeleževati se terorističnih akcij ali usposabljanj v povezavi z oboroženim spopadom. Strinjamo se, da gre za resen problem, s katerim se sooča cel svet, ki pa je tako specifičen, da moramo biti pri iskanju rešitve in vnosu termina v slovensko kazensko zakonodajo zelo previdni in preudarni. V Predlogu zakona o dopolnitvi Kazenskega zakonika, ki so ga vložile kolegice in kolegi iz Poslanske skupine SDS, je predlagano, da se v 111.a člen doda termin "tujih terorističnih bojvnikov", ki bi določal kaznovanje vključevanja

v teroristična delovanja v tujini, zlasti udeležbo na usposabljanjih za terorizem. A predlagani 111.a člen vsebuje zakonske znake, ki so v obstoječem Kazenskem zakoniku že vsebovani. O novačenju, usposabljanju in financiranju posameznikov in skupin z namenom pridružiti se tuji vojaški policijski ali drugi tuji oboroženi združbi govorijo že drugi člani obstoječega Kazenskega zakonika. Kazenski zakonik velja tudi za teroristična dejanja, storjena v tujini, in za kazniva dejanja, ki se po mednarodni pogodbi morajo preganjati v vseh državah podpisnicah, ne glede na to, kje je bilo storjeno. Morda obstoječi Kazenski zakonik nekatera dejanja opredeljuje ožje kot predlagane spremembe, a te so preveč nedodelane, da bi bile primerne za sprejetje.

V Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev Slovenije menimo, da se moramo s tem vprašanjem soočiti in zakonodajo smiselno prilagoditi. Predlaganim spremembah pa nasprotujemo, saj prestopajo mejo zakonitosti v kazenskem pravu, zato novele Kazenskega zakonika v Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev Slovenije ne bomo podprli. V poslanski skupini pa pričakujemo, da Vlada pripravi rešitev, ki bo smiselno reševala vprašanja mednarodnega terorizma in že omenjenih tujih terorističnih bojnikov. Hvala lepa.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev.

Besedo ima gospod Jožef Horvat, Nova Slovenija. Pripravi naj se dr. Jasna Murgel, SMC.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, drage kolegice in kolegi!

V tem času ali bolj točno v božičnem času in tudi novoletnem času si zaželimo vedno veliko miru, zdravja itd. Vedno govorimo o miru, mir doma, v družini, v državi, globalni mir. Očitno je, da je mir ena od osnovnih vrednot. Ta mir nam ni dan sam po sebi, torej ima tudi zakonodajalec Državni zbor Republike Slovenije nalogo, da skrbi za mir. Za mir doma, v državi. In Republika Slovenija je pomembna članica mednarodne skupnosti, zato je kot taka soodgovorna za globalni mir. Zanimivo, v 47. poslanici ob svetovnem dnevu miru 1. januarju 2014 je papež Frančišek, ki ga vsi radi citiramo, mladi mu pravijo, da je faca, v poslanici za svetovni dan miru zapisal: "Bratstvo, temelj in pot do miru." V poslanci za svetovni dan miru, za 48. svetovni dan miru, ki ga bomo praznovali 1. januarja 2015, pa je zapisal: "Ne več sužnji, ampak bratje."

Koligice in kolegi, če smo do nedavnega trepetali pred brutalnim terorizmom Al Kaide, danes trepetamo tudi in še bolj pred organizacijo Islamska država. Ne želim imenovati država, govorim o organizaciji

Islamska država, ker to ni država, to je teroristična organizacija. S tem se je, mimogrede, strinjal tudi naš zunanji minister. In res je, kot je povedal kolega Peter Vilfan na Odboru za obrambo in tudi na Odboru za zunanjo politiko smo večkrat in velikokrat razpravljali o tej teroristični organizaciji in o tem, kaj lahko Slovenija, kaj lahko Evropska unija in kaj lahko mednarodna skupnost naredi za nevtralizacijo tega brutalnega terorističnega delovanja, ki med drugim tudi pravi, da je treba pobiti vse neverujoče. "Pobiti vse neverujoče." Morda premalo govorimo o preganjanju Kristjanov s strani ISIL. O tem največ govori znani evropski politik, tudi predsednik Odbora za zunanjo politiko v Evropskem parlamentu gospod Elmar Brok. Ni mu nerodno, da se postavlja v bran preganjanja in pobijanja kristijanov s strani te teroristične organizacije ISIL. Hvala bogu, je v mednarodni skupnosti veliko soglasje v boju proti mednarodnemu terorizmu in ISIL. Danes že večkrat omenjena resolucija Varnostnega sveta št. 2178, soglasno sprejeta, prav tako me veseli, da je tudi Odbor za zunanjo politiko dal ministru za zunanje zadeve polno soglasje, da podpre v bistvu izjavo 60 partnerjev, zelo dobra besedna zveza, partnerji, 60 partnerjev, ki so na pobudo državnega sekretarja Združenih držav Johna Kerryja 3. decembra v Bruslju to izjavo tudi sprejeli – izjavo za boj proti teroristični organizaciji ISIL.

Aktivnosti proti terorizmu in ISIL zajemajo širok nabor ukrepov, ki jih določa resolucija Varnostnega sveta Organizacije Združenih narodov. Slovenija se skozi aktivnosti v Evropski uniji in Natu od vsega začetka šteje med države, ki izražajo svojo močno zaskrbljenost nad nasilnim širjenjem nadzora ozemlja v Iraku in Siriji s strani ISIL. Tako kot vse evropske države je tudi Slovenija zgrožena nad poboji in kršitvami človekovih pravic ISIL in ostalih terorističnih formacij nad pripadniki verskih ter etničnih manjšin v regiji. Vzpostavitev islamskega kalifata v Iraku in Siriji ter izvoz skrajnega islamizma, na katerem temelji, predstavlja neposredno nevarnost Evropi, globalnemu svetu in seveda tudi Sloveniji. Slovenija je glede tega del zaskrbljene in poenotene mednarodne skupnosti. Živo imam v spominu televizijski nastop nekdanjega direktorja kriminalistične policije gospoda Marjana Fanka, ki je povedal, da policija nima pravne osnove, da bi lahko, poenostavljeno rečeno, polovila te tako imenovane tuje borce in tudi tiste, ki novačijo ljudi za sodelovanje v terorističnih organizacijah ISIL. Zato je povsem logično, da smo večkrat, sam sem večkrat na Odboru za zunanjo politiko in tudi na drugih telesih Državnega zbora spraševal, kaj v smislu implementacije resolucije Varnostnega sveta namerava storiti Vlada v smislu spremembe zakonodaje, ki bo omogočila večjo varnost, ki bo torej omogočila, da bomo lahko sankcionirali, polovili, obsodili tiste, ki sodelujejo v teh

terorističnih organizacijah. Evropa je odprta družina narodov, torej se ti tuji borci z evropskimi potnimi listi sprehajajo po celi Evropi in so grožnja vsem nam. Vedno prihajajo nove in nove nevarnosti. Tako s strani terorističnih organizacij, pa tudi zaradi novih in novih tehnologij, ki jih kakšne organizacije zlorabljajo. To pomeni, da se mora zakonodaja in vsi mi prilagajati, kako se pravzaprav boriti proti vsem tem nevarnostim in zagotavljati mir.

Zato pozdravljamo v Novi Sloveniji napore kolegov iz Slovenske demokratske stranke, da spremenimo zakonodajo v tej smeri, da bomo dejansko lahko z izvajanjem te zakonodaje zagotavljali tudi večjo varnost našim državljanom in državljanom. Zakonodaja pa se seveda mora izvajati. Natančno se ve, kdo je zadolžen, da zakonodajo izvaja. Naj samo en primer povem. Mi imamo glede delovanja političnih strank, ki niso registrirane v Sloveniji, ampak izven Slovenije, natančno določilo v Zakonu o političnih strankah, da te politične stranke ne smejo delovati v Sloveniji. Pa delujejo. In to vidijo organi in nihče ne ukrepa. Nihče ne ukrepa. Kaj lahko naredi poslanec? Ja, opozori na tak in drugačen način. Poslanec pa seveda ni ne minister, ne generalni direktor policije in tako naprej.

Naj zaključujem s pozivom pravzaprav večine v Državnem zboru, Nova Slovenija, kot rečeno, bo to storila, da podpremo ta predlog zakona, da ga torej spustimo v nadaljnjo parlamentarno proceduro, ga izboljšamo, adaptiramo in jaz osebno verjamem, da je to prispevek Državnega zbora Republike Slovenije k večji varnosti. In če hočete, k več miru med nami, v Evropski uniji in na svetu. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Jasna Murgel, SMC. Pripravi naj se dr. Vinko Gorenak, SDS.

DR. JASNA MURGEL (PS SMC): Spoštovani gospod predsednik, spoštovana predstavnika ministrstva, spoštovane kolegice in kolegi!

Boj proti terorizmu je vedno kontroverzna zadeva. Ukrepi proti mednarodnemu terorizmu so le vrh ledene gore. Vzroki za mednarodni terorizem pa so veliko globlji in širši in segajo v sam temelj organizacije celotne naše mednarodne skupnosti. In s temi vzroki se bomo morali ukvarjati in ne samo z bojem proti mednarodnemu terorizmu. Ampak tukaj zdaj ni namen razpravljati o samem pojavu mednarodnega terorizma, ki je vedno hujši, dobiva vedno hujše oblike. Tukaj je moj namen, da razpravljamo o tem, ali je utemeljeno sprejeti spremembo Kazenskega zakonika, kot se predlaga.

Rada bi vas opozorila na nedavni prispevek namestnika generalnega državnega tožilca, vrhovnega državnega tožilca, svetnika Mirka Vrtačnika, ki ga je imel na konferenci 8. 12. 2014, to se pravi pred kratkim, in je govoril ravno o tem: pravna ureditev kaznivih dejanj

terorizma v Republiki Sloveniji. Mislim, da je to zelo kompetentna oseba, ki lahko pove nekaj o tem, ali je naš pravni red usklajen z mednarodno pravo ureditvijo prepovedi mednarodnega terorizma. Ta članek si lahko tudi pogledate na strani Vrhovnega tožilstva. Navedeni gospod ugotavlja, da je pravna ureditev Republike Slovenije usklajena z vsemi mednarodnimi dokumenti, ki zadevajo mednarodni terorizem.

Pojav mednarodnega terorizma seveda ni nov. Že leta 1985 so Združeni narodi sprejeli resolucijo o mednarodnem terorizmu, sledilo je kar veliko število mednarodnih konvencij, ki se nanašajo na to tematiko. Tudi Svet Evrope je povedal nekaj na to tematiko in vso ureditev, ki jo je sprejela mednarodna skupnost, je tudi Slovenija sprejela v svoj notranji pravni red. Republika Slovenija ima usklajeno zakonodajo tudi s konvencijami Sveta Evrope.

Republika Slovenija je kaznivo dejanje terorizma uvrstila v svoj prvi kazenski zakonik po osamosvojitvi, ta je bil sprejet leta 1994 in je imel dve kaznivi dejanji terorizma. Potem je sledilo leto 2004, Kazenski zakonik je bil spet noveliran. Imeli smo dodano kaznivo dejanje financiranja terorizma, in sicer novi 388.a člen. Leta 2008 je sledila nova sprememba Kazenskega zakonika in je zakonodajalec naredil eno dejanje iz dveh kaznivih dejanj notranjega in mednarodnega terorizma, ter ju združil v eno kaznivo dejanje terorizma po 108. členu, tega imamo tudi zdaj. Leta 2012 je bil Kazenski zakonik spet noveliran, pri čemer sta bila spremenjena tudi 108. in 110. člen tega zakonika.

Veljaven Kazenski zakonik ureja kaznivo dejanje mednarodnega terorizma v splošnem in posebnem delu. Omenjali smo že člene od 108 do 111 Kazenskega zakonika. Zakonodajalec je ocenil mednarodna kazniva dejanja terorizma kot najpomembnejša in jim je v Kazenskem zakoniku namenil mesto čisto na začetku posebnega dela v okviru poglavja kaznivih dejanj zoper človečnost. V tem poglavju so tako tudi vsa štiri kazniva dejanja s področja terorizma, 108. do 111. člen, o čemer smo govorili. Omenjeni vrhovni državni tožilec omenja tudi resolucijo, o kateri se danes pogovarjamo, Resolucijo Varnostnega sveta 2178 z letošnjega leta, in navaja, da po proučitvi te resolucije ugotavlja, da nove inkriminacije glede terorizma in fenomena tujih borcev niso potrebne. Navedeni tožilec se spušča tudi v to, kako je s tem fenomenom tujih borcev v Sloveniji. Gre za pet državljanov, ki so se odšli borit v Sirijo in so se po določenem obdobju štirje vrnili v Slovenijo, eden pa naj bi domnevno padel v bojih v Siriji. Zdaj pa sledi pomemben podatek, slovenski organi ne razpolagajo z dokazi, da bi bili slovenski državljani povezani s posamezno teroristično skupino, ki je aktivna v Siriji, niti da bi tam izvrševali kazniva dejanja. Torej, mi imamo ureditev, na podlagi katere jih lahko preganjamo, ampak opozarjam, kar je ugotovil vrhovni državni tožilec, ni dovolj dokazov. To pa je temeljno pravilo Kazenskega

zakonika, zato ne moremo govoriti, ker je tožilec ugotovil, da ni dovolj dokazov, da pa tega nismo preganjali. Očitno je bil poskus pregona, ampak je ugotovljeno, da ni dovolj dokazov. In navedeni tožilec se tudi sklicuje, da bi poleg že navedenih kaznivih dejanj, o katerih smo govorili, lahko uporabili v tem primeru konkretno tudi druga kazniva dejanja, ki jih že uzakonja naš Kazenski zakonik, in sicer kaznivi dejanji službe v sovražnikovi vojski, 368. člen KZ-1, in hudodelsko združevanje po 294. členu KZ-1. Torej imamo ureditev, ta ureditev se izvaja, ampak temeljno načelo kazenskega prava je, da če ni dokazov, potem pač nimamo obtožnice, ki tudi ne more biti potrjena, niti do nje ne pridemo.

Jaz bi sledila tej ugotovitvi vrhovnega državnega tožilca, ki je zelo strokovna in kompetentna oseba, da poda oceno, ali je naš kazenski zakonik že usklajen na tem področju in ali zadostno ureja vprašanje mednarodnega terorizma, in bi ugotovila, da naš kazenski zakonik to zadevo korektno in ustrezno ureja, tudi upošteva Resolucijo Varnostnega sveta iz leta 2013, ki zadeva to področje. Zato še enega posega v Kazenski zakonik, ki je zelo občutljiv sistem, ne bom podprla. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Vinko Gorenak, SDS. Pripravi naj se mag. Matej Tonin, Nova Slovenija.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

V času, ko kakih tisoč 500 ali dva tisoč 500 kilometrov od nas režejo glave ljudem, v času, ko ubijajo otroke, ko ubijajo ženske, v času, ko se slovenski državljani na ozemlju Slovenije pripravljajo, da bodo odšli tja dol in sodelovali pri tem početju, se v Državnem zboru dogajajo nerazumne stvari, popolnoma nerazumljive stvari. Glejte, državni sekretar, vi ste v imenu Vlade predstavili stališče, ampak to je vaše osebno stališče, to je stališče vašega ministra. Vi in minister sta za to odgovorna in le v manjši meri Vlada. Vlada je formalna predlagateljica, pisci ste vi. Gospod državni sekretar, če se v Sloveniji karkoli zgodi, sta vidva zame osebna krivca in osebno odgovorni osebi za to, kar se je zgodilo, če se bo zgodilo. Glejte, vi pravite, "nerazumljive in nejasne določbe." Ja, za boga, seveda, to je pisal Žan Mahnič, naš poslanec, in njegovi strokovni sodelavci. Vi pa imate 400 ali 500 ljudi zaposlenih na ministrstvu, ki lahko to popravijo. Ampak vi v svoji ideologiji, v svoji levi ideologiji, kar ste dokazali že nešteto krat prej, pa se poznavate – koliko že, 35 let, če se ne motim, v svoji levi ideologiji seveda vse to zavračate. Ampak zavračate ideološko, ker je podpisnik SDS, in se ne zavedate tega, da imate vse mehanizme, da rečete, da je zakon primeren za drugo obravnavo in ga vi osebno v drugi obravnavi v amandmajski obliki popravite tako, kot mislite, da bi bilo treba. Ne pa, da nam tu prodajate puhlice, nerazumljive in nejasne

določbe zato ne bomo podprli. Ni res, vi ste tisti, ki lahko to spremenite v amandmajski obliki.

Tam smo slišali odvetnico gospo Poropat, da zakon prestopa meje kazenskega prava. Nimam komentarja. Je popolnoma absurdno in brez zveze se z njo o tem pogovarjati, ker, ne vem, če je pravica, potem kaj takšnega ne more izreči.

Poglejte, še naslednje, koalicijski poslanci. In jaz upam, da boste do konca današnjega dne prišli do nekega spoznanja, pa tudi če vzamete enourno pavzo pred odločanjem, in vas opozarjam na naslednjo reč. Poglejte, Fank, generalni ali v. d. generalnega direktorja policije, je povedal – kaj? Nimamo pravnih osnov, da bi spremljali te ljudi. Državni sekretar gospod Stare pa pravi: "Ja, so pravne osnove." Enako trdi gospa Murgljeva. Ampak, gospa Murgljeva, kako naj vam verjamem, ko sem vas pa tri mesece ali dva meseca nazaj poslušal, kako je mogoče odvzeti mandat Janezu Janši, pa ste vi sodnica, in ste tako tudi glasovali, potem ste pa dobili klofuto od Ustavnega sodišča. Ne morem vašemu znanju zaupati. Poglejte, kaj je še rekla: "Terorizem v Republiki Sloveniji je mogoče preganjati, to pravijo tožilci." Ja, seveda je to res, da ga je mogoče preganjati. Terorizem v Republiki Sloveniji. Kako pa je s terorizmom tam doli, ki se pripravlja tukaj, je pa povsem drugo vprašanje. In slovenski organi, pravi, ne razpolagajo s podatki, je rekla gospa Murgljeva. Saj to je smisel tega. To je smisel tega, kar predlagamo. Povsem logično je, da nekdo ne more biti odgovoren, ne vem, za umor, če je tam doli ta umor tudi naredil, ker teritorialno ga je tam naredil, in gre za kaznivo dejanje ali gre za neko teroristično dejanje in tako dalje. Ampak če se je pa tukaj pripravljal, tukaj novačil, tukaj se uril, te procese moramo preprečiti. In te procese želimo preprečiti, za boga! Ne vem, kako se boste počutili. Gospa Murgljeva je rekla, da vse zakonske kavtele so v redu, ampak očitno je premalo dokazov, da je bilo kaj narobe. Pa to je smisel, gospe in gospodje! Policiji in tožilstvu dati več orodij, da bodo lahko odkrivali v fazi, preden se nekaj zgodi tam doli. To je smisel. Ti, ki so že bili doli in so že sodelovali v vseh teh zadevah in so se vrnili, menda trije, eden je umrl – pa ni dovolj dokazov. Vemo, da so bili doli, vemo, da so bili udeleženi doli in ni dovolj dokazov. Seveda ni dovolj dokazov, ker jih policija ne more dati, ker jih policija in tožilstvo ne moreta zbrati po obstoječi zakonodaji. In komu sedaj verjeti? Jaz osebno verjamem Fanku. Zakaj? On vodi to kriminalistično policijo. On bo tisti, ki bo prvi pritisnil na gum, šele potem se bodo tožilci zbudili, če se bodo. In zadeve so absurdne s tega vidika. Jaz vas zares prosim in pozivam, in pozivam SMC, ker vse ostalo je tako brez zveze, tiste za glasovanje, vi ste pa odgovorni najbolj, da si vzemite pavzo, razmislite o teh zadevah, preden boste rekli ne. In vas sprašujem še eno stvar. Kaj vas stane, če zakon spustite v nadaljnjo obravnavo in ga v

nadaljnji obravnavi popravite tako, kot vi mislite, da ga pač je treba popraviti? Konec koncev, pravite, da bo Vlada pripravila, če bo pripravila. Pametna politika, jaz ne vem, če ste kdaj slišali za hibrid. Obstajajo tudi hibridi. Namreč tisti v parlamentarni proceduri. Tako kot smo včeraj govorili, da je obstajal naš predlog zakona za fiskalno pravilo in vaš. Saj ga lahko daste na isto obravnavo, pa ven izide potem en predlog za Državni zbor. Enako velja tukaj. Če imate namen karkoli spreminjati na tem področju, kar je bilo rečeno, potem naredite vsaj to, da boste spustili zakon v drugo branje, pa ga tam popravili ali pa v obliki hibrida pripeljali ven. Ne pa iz ideoloških razlogov. Ker je predlagatelj SDS, bomo to zavrnili. In to počne in državni sekretar in to počnete vi. Jaz ne razumem te situacije. A boste potem to odgovornost, če se bo nekaj še zgodilo, ko se bo enkrat še zgodilo neko dejanje tukaj v Sloveniji – pa ja vidite, da že ljudi ubijajo. Kako pa veste, da direktorja Kemijskega instituta ... Saj vidite, da ne vemo pravzaprav nič o tem, kdo ga je ubil. Nič. In da morda gre za klasične mafijske posle. Menda gre. Dogajajo se huda dejanja, vi pa glavo v pesek in nikome ništa. Ker je SDS predlagatelj, pač ne bomo podprli. Ker je to v naših možganih in fertik. Ja, oprostite, zamislite si nad tem ravnanjem. In vendarle še enkrat poziv, spustite zakon v drugo branje, pa ga popravite, ker sicer boste odgovorni za tisto, kar se bo zgodilo jutri ali pa pojutrišnjem. In policija ne bo reagirala, ker ne more, ker nima instrumentov. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Postopkovno, gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo. Spoštovani predsednik!

Na koncu bom povedal svoj proceduralni predlog, ampak vseeno sem želel odreagirati na razpravo gospoda spoštovanega kolega Vinka Gorenaka. Z večino vaše razprave, gospod Vinko, se strinjam in soglašam, ampak dotaknila pa se me je ena zadeva in mislim, da na tak način ne bi smeli komunicirati. Kako je ideološko opredeljen državni sekretar? To ni vprašanje v tej razpravi. Za mene je lahko na sredini, lahko je levo ali desno, za mene je pomembno, kakšen ima odnos do dela in kakšne izdelke producira on oziroma njegovo ministrstvo. Zato bi bilo korektno in pošteno, in to je tudi proceduralni predlog, gospod predsednik, da bi v tem delu razprave morali opozoriti gospoda Gorenaka, da se tako ne sme razpravljati, da je to na nek način vaganje ideologij leve ali desne. To sploh ni pri taki zadevi pomembno. Pomembno je, da imamo vsi dober namen in da določene stvari tudi tako urejamo, da bo v korist ljudi in bodo zavarovane človekove pravice.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Na ta proceduralni predlog bom odgovoril tako, da jemljem to na znanje in hkrati kolega Gorenaka

v prihodnje prosim, da tam, kjer ni treba navajati, kakšna ideologija je v ozadju za posameznim ministrstvom, da tega pač preprosto ne diskvalificiramo. Je pa tudi dejstvo, da ima Vlada možnost, da se brani, tako da bo najverjetneje sam državni sekretar povedal tisto, kar pač mora povedati, tako da ni to opomin ali karkoli podobnega.

Lahko proceduralno, normalno, lahko poveste svoje.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Poglejte, če nekemu rečeš, da je leve politične opcije, leve ideologije, to verjetno ni nič slabega. Ker če je gospod državni sekretar leve, sem jaz desne. V tem pa res ni nič slabega. In ne vem, kaj bi bilo tukaj narobe.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ne. Mislim, da smo prišli do tega, ampak predstavnik Vlade ima pa pravico, da kadarkoli vskoči, tako da mu dajem besedo.

Besedo dajem državnemu sekretarju z Ministrstva za pravosodje gospodu Darku Staretu.

DARKO STARE: Hvala lepa, predsedujoči.

Jaz bi rad izkoristil samo tole priložnost in bi se strinjal z vami, gospod poslanec, da je nepomembno, kako je usmerjen posameznik, tudi če je državni sekretar funkcionar, levo ali desno. Je pa pomembno, da informacije, ki se širijo v tem hramu demokracije in pa v javnem prostoru, da so resnične. Vaše izjave nimajo nobene zveze z realnostjo, kar se mene tiče. Jaz nisem niti levo in nisem niti desno, ampak sem tukaj kot državni sekretar in sem predstavil mnenje Vlade, ki je bilo medresorsko usklajeno. Torej ne gre za mnenje enega posameznika ali ministra. Poleg tega je pa, kot je bilo tudi v predhodnih odzivih oziroma obravnavah tega predloga nekako za moje razumevanje nekorektno izrečeno, da smo neskrbno, ravnodušno pokomentirali neustrezno navedbo posameznega člena oziroma odstavka v temu členu. Dejstvo je, da tudi detajli, glede na to, da se pogovarjamo o konkretnem predlogu spremembe oziroma dopolnitve Kazenskega zakonika, ki je skrajno sredstvo v vsaki demokratični družbi za poseganje v človekove pravice vsakega posameznika, smo zaradi izrazite skrbnosti in temeljitosti opozorili tudi na posamezne pomanjkljivosti, ki bi bile lahko problematične v smislu, če bi se ta zadeva obravnavala kot primer dopolnitve zakona, če bi obstoječi zakon imel vrzel oziroma bi bil v tem kontekstu podnormiran. Ti detajli, glede na to, da mislim, da ni treba posebej poudarjati, da tukaj vsi prisotni v to globoko verjamemo, preziramo, zavračamo ta grozodejstva, ki se tam dogajajo. Ampak predmet današnje razprave in tudi mnenja, ki sem ga predstavil v imenu Vlade, je konkretni člen, določbe tega člena, ki morajo biti v skladu z ustavo Republike Slovenije, mednarodnimi akti in pa tudi konsistentne glede

na veljavno zakonodajo. In v tem kontekstu so bili izpostavljeni detajli, ne v kontekstu izraza neskrbnosti, ravnodušnosti ali prezira oziroma podcenjevanja, če se prav spomnim, da je bil uporabljen izraz. To je prva stvar. Glede te ideološke usmerjenosti samo to, da vaša informacija oziroma mnenje ni točno in je v bistvu v tem kontekstu lahko tudi zavajajoče.

Sicer bi pa rad, če sem že pri besedi, dodal nekaj zadev. Bilo je v razpravi jasno povedano in tudi uvodoma v mnenju Vlade je bilo predstavljeno, da edini kvalificirani državni organ, ki odloča o uvedbi kazenskega pregona, je Državno tožilstvo. Vlada Republike Slovenije oziroma ministrstvo je v pripravi tega mnenja oziroma v okviru priprave tega mnenja komuniciralo z vsemi državnimi organi, tudi Državnim tožilstvom. Kot je bilo pojasnjeno, tudi mnenje Državnega tožilstva je, da v bistvu veljavna ureditev v Kazenskemu zakoniku zajema vse pojavne oblike ravnanj in dejanj, ki jih, verjamem da dobronamerno, vi predlagate v novem besedilu člena, torej da so že inkriminirana kot kazniva dejanja. Na tej osnovi je bilo potem izdelano tudi mnenje in referiranje na posamezne predloge oziroma določbe vašega zakona. Kar zadeva uporabljenega izrazoslovja, razlika je kazenski pregon, kaznivo dejanje ali pa spremljanje in nadzor določenih ravnanj, dejavnosti ali opravkov posameznikov. Policija ima v svoji zakonodaji tudi tovrstna, tako imenovana varnostna pooblastila, ampak v tem trenutku imamo pred seboj predlog novega kaznivega dejanja oziroma inkriminacije nekega ravnanja nekega posameznika. To sta dve popolnoma različni stvari. To referiram v kontekstu vaše izjave oziroma omembe izjave generalnega direktorja policije.

Bilo je v dosedanjih razpravi tudi omenjeno in razumeti je bilo kot izraz neke neskrbnosti Vlade oziroma pristojnih organov v konceptu zagotavljanja nacionalne varnosti Republike Slovenije, da se Svet za nacionalno varnost oziroma Sekretariat Sveta za nacionalno varnost še ni sestal. Lahko povem, da sta se sestala oba organa in člani teh organov, med drugim je tudi generalni direktor policije in sam osebno v trenutni funkciji, ki jo imam po odloku, sem član Sekretariata Sveta za nacionalno varnost. Dober teden nazaj smo se pogovarjali ravno o teh zadevah, obravnavali te teme in generalni direktor policije ni imel nobenega pomisleka oziroma nestrinjanja z ugotovljenimi dejstvi, predhodno, da normativno v bistvu so tovrstna ravnanja ustrezno urejena in inkriminirana v veljavni zakonodaji v Republiki Sloveniji. Je pa nekaj drugega pomembno in v tem se pa seveda absolutno strinjam, ker sem zagovornik učinkovitega, poštenega, skrbnega dela, še posebej ko gre za javne funkcije in javno zaupanje, ki ga imamo vsi javni uslužbenci in pa javni funkcionarji. Ta resolucija ne govori samo o tem, da je treba zadeve pravno urediti oziroma zagotoviti inkriminacije, ampak tudi zagotoviti učinkovito izvajanje. Ta resolucija se nanaša

praktično na vse članice Združenih narodov, ki nimajo tako dobro oziroma celovito urejeno to področje, kot ga ima Republika Slovenija ali pa države Evropske skupnosti. Tako da s tega vidika je zame bolj pomembno, da se Slovenija in mi kot odgovorni nosilci javnih funkcij osredotočimo na ukrepe, ki bodo zagotovili učinkovito uporabo teh orodij, ki se jim reče zakoni oziroma normativna ureditev. In že samo dejstvo, da je v bližnji preteklosti, kot je bilo primeroma navedeno, v tujih državah bilo izvedeno nekaj postopkov, torej dejstvo, da je tudi v Sloveniji bil izveden oziroma začel predkazenski postopek zaradi tovrstnih dejanj, kaže na to, da pravna podlaga obstaja. Namreč če ni vsaj razloga za sum za tovrstno kaznivo dejanje v tem primeru, ki je najnižji dokazni standard, potem nobenega ukrepa iz zakona, ki ureja kazenski postopek, ni mogoče uporabiti. V teh primerih, ki so bili omenjeni, štiri, pet, Vrhnika in podobno, so bile opravljene hišne preiskave in tako naprej, se pravi tipična preiskovalna dejanja, ki se opravljajo v okviru policijske preiskave v predkazenskem postopku. In če ne bi bili izpolnjeni pogoji, da obstajajo razlogi za sum, da so uresničeni znaki tovrstnih kaznivih dejanj, niti do tega ne bi prišlo. Je pa eden izmed poslancev oziroma poslanka korektno poudarila, eno so objektivni znaki kaznivega dejanja, drugo je pa v bistvu krivdna odgovornost. Govorimo o naklepnih kaznivih dejanjih in krivdna odgovornost pomeni, da je dokazana subjektivna, namenska, torej zavestna, voljna uresničitev znakov kaznivih dejanj. Da je nekdo želel narediti to, kar je prepovedano, da je hotel, da nastane prepovedana posledica in tako naprej. Da ne bom šel zdaj v detajle. To so pa tiste stvari, o katerih se odloča potem znotraj kazenskega postopka, ki je temu namenjen. Namreč na drugi strani države je posameznik, ki v demokratični državi, verjamem, da Slovenija je, in da postaja vedno bolj učinkovita demokratična država, to je pomembno in mora biti pomembno tudi v bodoče. Tako da ta splošna razprava o teh grozodejstvih, ki so zavržna, in človek ne najde prave besede, se absolutno strinjamo, ampak ta trenutek se pogovarjamo o konkretnem kaznivem dejanju, o konkretnih predlogih, in temeljno strokovno vprašanje je, ali ti predlogi urejajo nekaj, kar obstoječe veljavno pravo, kaznovalno, v Sloveniji ne ureja. In moje osebno strokovno prepričanje, ki je manj pomembno, prepričanje Vlade in mnenje Vlade, ki je nastalo, kot sem opisal, kaže na to, da veljavno pravo te stvari ureja korektno. To, da pa posameznik ali pa skupina posameznikov, in ne kar nekdo, poslanci, meni, da ni korektno, je pa vsega spoštovanja vredno, zato se danes tukaj pogovarjamo, zato je nastalo neko drugo mnenje kot izraz skrbnega, temeljitega, v bistvu premisleka in izraženega mnenja. Mislim, da ni nobenega razloga, da se zdaj to mnenje uporabi za take osebne diskvalifikacije, argument ad hominem in tako naprej. Bolj pomembno se mi

zdi, da se pogovarjamo v detajlih, ki jih bo Vlada zagotovo, saj jaz bom predlagal, če bom danes slišal neke prepričljive razloge za dvom, da nekaj ni korektno ali pa celovito urejeno, bomo v nadaljevanju v normativnem programu Vlade, ki še ni sprejet, je pa v fazi priprave, predvidena je tudi sprememba Kazenskega zakonika tudi iz drugih razlogov, tudi zaradi priporočil varuhinje, vendar ne na tem področju, in absolutno boste o teh stvareh lahko skrbno, temeljito premislili, razpravljali in se odločili ter sprejeli najboljšo rešitev v končni fazi tako ali tako vi kot poslanci oziroma Državni zbor. Prosil bi vas v nadaljevanju, da se izogibate nekih insinucij, ki so v bistvu osebne diskvalifikacije, ker so tukaj popolnoma nepotrebne, hkrati so pa zavajajoče za javnost, za vse tiste ljudi, ki nas ali pa mene osebno ne poznajo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Bom dal vam besedo za repliko, gospod Gorenak. Hkrati bi rad pa malo korigiral tisto, kar sem prej rekel. Stališče vsaj za naprej za vodenje bo, da kdor se lahko brani sam in ne gre direktno za sovražni govor, ne rabi moje pomoči pri obrambi, naj pač zato uporabi postopkovno.

Zdaj pa dajem vam besedo, dr. Gorenak, za repliko.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Ja, hvala lepa.

Jaz sem vedel, gospod državni sekretar. Sem pameten človek, saj to vem že 35 let. Ste zdaj naredili eno tako lepo predavanje, to je tudi vse v redu, ampak jaz vas prosim, če to, kar ste povedali, dopolnite z nečim. Moja stara teta, ki ima 96 let, zelo dobro sliši in vidi in je čisto pri sebi, vas ni razumela. Gre za preprosto vprašanje. Po Sloveniji hodijo trije slovenski državljani, ki so bili tam dol. Jaz ne vem, ali so sekali glave ali niso, ali so sodelovali ali ne, ampak bili so v tej vojski. Zdaj so prišli nazaj v Slovenijo, mi smo jim naredili hišne preiskave in zdaj niso ničesar krivi, pa so sodelovali v tej tuji teroristični organizaciji ali kako se že imenuje. Moja stara teta ni razumela. To povejte, ampak v enem stavku. Hvala.

DARKO STARE: Glejte, domnevam ... / oglašanje iz dvorane/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik Vlade, ki jo lahko vedno vzame, ampak mora jo od mene dobiti.

Državni sekretar na Ministrstvu za pravosodje, gospod Darko Stare, izvolite.

DARKO STARE: Se opravičujem. Hvala lepa za besedo.

Poglejte, enako vprašanje si lahko postavim tudi sam. Vendar odgovor lahko dajo samo organi, ki razpolagajo s temi podatki in vodijo te postopke. Jaz prihajam z Ministrstva za pravosodje in verjamem, da je policija skrbno izvedla predkazenski postopek, verjamem, da je

državno tožilstvo skrbno presodilo gradivo, dokaze in potencialne dokaze in da se je pač odločilo tako, kot se je. Poleg tega pa niti ne vem, ali je ta postopek ustavljen ali ni. Vi, če to veste, potem so očitno spoznali, da ni dovolj dokazov, sam osebno pa teh konkretnih postopkov, v kateri fazi so, ne poznam, ne vem, niti nimam pristojnosti, da bi to spraševal ta trenutek. Poleg tega pa se mi zdi, da je zelo pomembno poudariti, da samostojnost in neodvisnost organov pregona in odkrivanja je vrednota in mora ostati vrednota in da v svojem okviru lahko učinkovito izvajajo svoje naloge. Odgovora vam ne morem dati zelo konkretnega, ker konkretnega dejanskega stanja pač ne poznam. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Andrej Tonin, Nova Slovenija. Pripravi naj se gospod Igor Zorčič, SMC.

MAG. ANDREJ TONIN (PS Nsi): Spoštovane kolegice in kolegi, ali veste, kaj je žalostno? Da o pomembni temi, o kakršni bi morali danes razpravljati, se je neka resna vsebinska diskusija razvila šele takrat, ko so padli neki očitki o ideološki usmerjenosti takšni ali drugačni. Jaz ne morem verjeti, kako je v Sloveniji lahko biti tako popularno neodvisen in nihče noče biti ne levi, ne desni – vsi hočejo biti neodvisni. Jaz ne vem, kdaj se bomo v tej parlamentarni demokraciji naučili, da ni nič slabega biti ne levi, ne desni, pač svoja stališča poveš. In tudi vsak človek ima neko vrednostno izhodišče, neke vrednostne norme, na podlagi katerih deluje in ukrepa. Če grem še malo s poti, bom rekel, glejte, če pogledate ameriško vlado, ni nič nenavadnega, če tudi v demokratični vladi sedi kakšen republikanski minister. Če pogledate po evropskih vladah, ni noben problem, da tisti, ki sedijo v vladah, izpričajo ali pa javno povedo svojo usmeritev. Tako da jaz v tem ne vidim nobenega problema, če jasno povemo vsem, kakšne usmeritve smo in se tega ne sramujemo.

Malo sem zaplaval, zdaj bom šel pa na bistvo, o katerem danes razpravljamo. Me je pa ta stvar zmotila, in sem moral opozoriti zaradi tega, ker se je šele zdaj razvila neka taka konkretna vsebinska debata. Prej je šlo pa zelo tako na površinsko, vse je v redu, gremo dalje.

Zdi se mi, da se preveč mi vsi skupaj ukvarjamo, da Slovenija je ena majhna država, nima nobenega vpliva, terorizem ni naš problem. Je res, da, hvala bogu, je imela Slovenija do zdaj takšno srečo, da v vseh mednarodnih operacijah, v katerih je Slovenija sodelovala, nismo imeli niti enega mrtvega vojaka. Po mojem preverjanju smo edina država Nata, ki v mednarodnih operacijah še ni imela smrtnih žrtev. Hvala bogu, jaz upam, prosim boga, da bi tako tudi naprej ostalo. Zaradi tega morda v slovenski družbi in slovenski javnosti te debate niso tako intenzivne, kot so v kakšnih drugih evropskih državah. Imeli smo tudi srečo, da so naši varnostni organi, od policije do Sove na

čelu vse potencialne teroristične akcije preprečili. Saj veste, napovedan je bil napad na takratnega premiera Boruta Pahorja, nekdo je z bombami strašil po vlaku. Govorilo se je o nekem Albancu, ki je želel celo cisterno goriva zapeljati v parlament in podobne zgodbe. Hvala bogu, da so to varnostni organi preprečili. Jaz sem prepričan, če se to ne bi zgodilo, bi bile danes diskusije čisto drugačne in ne bi vse skupaj z levo roko jemali. Poglejte, v eni varni Norveški, kaj se je zgodilo v primeru Breivika. Delovanje volka samotarja, ki ga ne moreš nikoli preprečiti. Bistveno pa je, da ta parlament, ta država vzpostavi vse podlage, da imajo organi, varnostni organi, organi pregona dobro orodje, da se zoperstavijo takim grožnjam. Jaz ocenjujem, da taka orodja danes nimajo. Pa bom konkretno povedal, zakaj. Pa vsi o tem govorimo. Zgodba pa je zelo preprosta, ki mora biti vsakemu razumljiva. Če imamo izpričane bojvnike, ki so odšli v bojne skupine Islamske države in se vrnili v Slovenijo, in zoper njih ne moremo ukrepati. Islamska država oziroma teroristična skupina je na seznamu mednarodnih terorističnih organizacij. Nekateri pravite, da ni dokazov zoper njihovo delovanje. Jaz ne vem. Jaz sem gledal televizijska poročila, kjer je oseba, ki je sodelovala v teh terorističnih organizacijah, javno priznala, da je sodelovala. Torej smo dobili javno priznanje. Sicer ni rekel, da je rezal glave, je pa rekel, da je bil bolničar. Ampak kljub vsemu je javno priznal, da je sodeloval v terorističnih organizacijah. Kaj je lahko država oziroma policija z njim naredila? Lahko je opravila samo informativni razgovor in ga izpustila. Če je to učinkovito orodje, potem jaz res ne vem, koliko daleč smo stvari pripeljali. Ampak to zame ni učinkovito orodje. Zakaj je zelo pomembno, da so tisti, ki sodelujejo v terorističnih organizacijah, kaznovani? Zaradi tega ker nek bojvnik se vrne nazaj v Slovenijo, sedaj so samo trije, potem ko bomo imeli morda problem, kot je v Nemčiji, Franciji, ko bo to šlo v stotine, tisoče, bodo ti ljudje del naše družbe, v naši družbi se bodo svobodno sprehajali in bodo delali neke vrsto tiho promocijo za tovrstne organizacije. Se pravi, v Sloveniji ne bo nič nenormalno, da se greš nek vojni turizem, čez poletje namesto da greš na morje, greš julija in avgusta za dva meseca v Sirijo, tam svoje narediš in potem se vrneš. Ne pozabiti, tisti, ki ste nekoliko starejši, pa se boste spomnili balkanskih vojn, da je v času balkanskih vojn 1992 do 1995 obstajal vojni turizem, ko so Italijani hodili na bosanska bojišča po 100 do 500 mark na dan plačali ostromrelcem, da so lahko – kaj? Zelo grozno – streljali ljudi. Jaz ne želim, da bi bila Slovenija varno zatočišče, kjer bi lahko naši fantje in dekleta čez poletje odhajali na bojišča v Sirijo in se potem normalno septembra in oktobra skupaj z nami sprehajali po državi. To je narobe. So povedali, tudi predlagatelji sami so priznali, da je morda ta zakonski predlog nedodelan in da potrebuje še ogromno dodelav in sprememb. Ampak to ni

razlog, da na to vse skupaj zamahnemo in rečemo, da ni primeren za nadaljnjo obravnavo, nič ne bo. Pomembno je, da se diskusija in razprava nadaljuje.

Mislím, da tudi tisti novi poslanci, ki ste v tem parlamentu, boste neko drugačno parlamentarno prakso pokazali s tem, da boste rekli, v redu, tudi če prihaja predlog s strani opozicije, mu bomo dali priložnost, da se razprava nadaljuje. Ker pa imate vi večino, boste lahko vedno ta zakon dodelali, tako kot ga vi želite, ker drugače ne bo mogel biti sprejet. Ni pa v redu in ni prav, da tovrstne razprave in debate že v samem startu zaustavljamo.

Upam, da se vsi skupaj zavedamo, da zlasti ta najbolj skrajna oblika terorizma, Islamska država, ISIL in podobno, je klasičen navaden posel, ker ti fantje in dekleta vero zlorablajo za svoje čisto poslovne, politične cilje. Ne vem, če se vsi zavedate, da ta teroristična organizacija samo s preprodajo nafte zasluži 3 milijone evrov dnevno. Potem veste, kaj lahko počnejo in kaj lahko delajo. Da pa uporabljajo skrajne prijeme in skrajne nasilne oblike, pa ni treba poudarjati. Ne vem, mene je presenetil podatek, da je lahko osemsto borcev Islamske države dobesedno prevzelo Mosul v Iraku, v okolici katerega je bilo nastanjenih 52 tisoč iraških borcev uradne iraške vojske. Ta številka je mene blazno zaskrbelo in sem se zgrozil nad njo, ker to pomeni, da 800 ljudi dobesedno lahko prevzame nek teritorij, kjer je nastanjenih več tisoč vojakov redne vojske. Kar pomeni, da so blazno motivirani in tudi zelo dobro usposobljeni.

Zaenkrat je ta nevarnost daleč od nas, mi pa imamo danes še priliko, ko ni smrtnih žrtev, da naredimo vse, da to preprečimo. In ta predlog je ena izmed stvari. Pa da ne bom na pamet govoril, če vsi pogledate Kazenski zakonik, od 105. do 111. člena, jaz verjamem, da niste imeli časa, pa vsi se s to tematiko ne ukvarjate, pa niste imeli časa brati, ampak, na primer, 11. člen pravi, da je vse kaznivo dejanje, kdor novači za terorizem, kar se nanaša na 108. Člen. 108. člen pa opredeljuje, kaj Slovenija obravnava kot teroristična dejanja: "napad na človekove pravice in svoboščine". Zelo širok pojem, v okviru tega bi lahko marsikaj obravnavali: "ugrabitve ali zajetje talcev, uničenje infrastrukture, ugrabitve letala, dobava in uporaba orožja, razvoj jedrskega biološkega orožja, ogrožanje varnosti, prekinitev oskrbe z vodo in elektriko, poškodovanje jedrskega objekta, da pomagaš pri pripravi kaznivih drugih dejanj, zbiraš sredstva in podobno". Če nekdo zelo birokratsko in suhoparno bere ta določila, bo rekel, saj res, dejansko mi v Kazenskem zakoniku imamo popolnoma vsa orodja in vse možnosti, da potencialne teroriste preganjamo. Ampak, pogledajte – zakaj na podlagi vseh teh stvari nekega učinkovitega pregona zoper ljudi, ki so tam bili, ni možno izvajati? Jaz pričakujem od Vlade, da si bo to vprašanje zastavila in nanj tudi učinkovito odgovorila. In če je vsaj kanček možnosti, da naredimo korak naprej, potem se je

tega treba poslušati in ne zatiskati oči in se iti neke prestižne igrice, kdo je to predlagal in kdo ni.

Zato jaz upam, da bo ta zakon danes dobil pozitivno zeleno luč, da bomo lahko s to razpravo nadaljevali..

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik predlagatelja gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, gospod predsednik, kolegice in kolegi.

Moram reči, da sem razočaran. Razočaran sem, ker se v tem parlamentu nevarnosti teroristične grožnje očitno zavedamo samo v Slovenski demokratični stranki, v Novi Sloveniji in pa, kakor je bilo napovedano, verjamem da na koncu tudi v Zavezništvu. Kakor po eni strani upam, da čim več ljudi spremlja to sejo in vidi, komu se res gre za varnost državljanov in državljanek, me je po drugi strani strah, če to sejo spremljajo tisti, o katerih govori ta resolucija, ker jim dajemo danes sporočilo: Slovenija, raj za teroriste. Slovenija, nebesa za teroriste. Pridite k nam, tukaj ne boste preganjani. Gospod državni sekretar bi moral to vedeti. Vedeti bi moral to zato, ker je bil namestnik direktorja Sove, in verjamem da to zadevo pozna. Mimogrede, na tem mestu zahvala slovenskim medijem, ki nas obveščajo o tem, kaj se v zvezi s terorističnimi borci sploh dogaja. Ker nimamo Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb, ne moremo ne direktorja Sove, ne direktorja vojaške obveščevalne službe vprašati, kakšno je trenutno stanje na tem področju. In če drugega ne, je vladi Mira Cerarja v teh treh mesecih uspelo Sovo degradirati z razno raznimi dejanji, izmenjavami, z razno raznim odtokanjem informacij iz agencije na to raven, da ljudje že upravičeno govorijo, da je Sova postala neka tolpa kavarniških agentov, ki hodijo samo po gostilnah in vlečejo stvari na ušesa, kdo je s kom, kaj se dogaja in tako naprej. Sova je iz več različnih virov, tudi novinarji to pravijo, v mednarodnem okolju izgubila velik ugled in je postala agencija, ki je znana po tem, da očitno niti ene zadeve v sodelovanju s tujini službami ne izpelje tako, kot je treba. Iz ust državnega sekretarja sem slišal, da spremembe niso potrebne. Res? Imamo Kazenski zakonik iz leta 2008 in vi mene tu sedaj prepričujete, da smo mi že leta 2008 vedeli, kaj se bo danes dogajalo v Siriji in v Iraku. Da smo mi že leta 2008 vedeli, kakšna resolucija bo prišla s strani Združenih narodov, ki je bila podprta s strani vseh držav, tudi Rusije, ker to je v našem državnem zboru in Sloveniji pomembno povedati, da tudi Rusija to podpira. Ne samo ZDA, ampak tudi Rusija. In ta odnos do te problematike se je kazal s tem, kako ste vsi skočili v zrak, ko se je Slovenija znašla na seznamu mednarodne koalicije. Že dolga leta ni bilo tako široke mednarodne koalicije v boju proti terorizmu, kot se je

oblikovala sedaj. In Slovenija namesto da bi bila ponosna, da sodeluje pri tem, se čudi in sprašuje, ravno da ne protestira, kako so nas sploh lahko uvrstili na seznam držav, ki se borijo proti Islamski državi.

Tukaj govorite – formulacija pravnoformalno. V redu. Odprimo to zadevo, v drugem branju bomo amandmirali. Tu slišim, da bi lahko bil drugi odstavek zamenjan s prvim. Ali se bomo potem, ko bo tukaj usekala prva bomba, prepirali, ali je bil ta borec iz Sirije ali je bil iz Iraka? Tu dajete sporočilo, ko se pogovarjamo o temah, ko zapenjamo na temah, ki so predvsem pravnoformalne. Tudi če vas moti peti odstavek, ga amandmiramo, ga lahko damo ven. Bistvo je to, da danes, ko imamo prvo razpravo, to zadevo damo skozi in se potem naprej pogovarjamo. Stvari so nejasne, nerazumljive. Bom prebral samo dva. Pa bom prebral drugi odstavek najprej, da boste zadovoljni: "Kdor se pridruži tuji vojaški ali policijski tuji oboroženi združbi, ki deluje izven območja Republike Slovenije, ki je usposobljena, opremljena ali mobilizirana v smislu prejšnjega odstavka, se kaznuje s kaznivo zapora najmanj petih let." Kaj je tukaj nejasno? "Kdor z namenom pridruževanja tuji vojaški ali policijski tuji oboroženi združbi, ki deluje izven območja Republike Slovenije, ki ni združljiv z zakoni in običaji, ki urejajo področja obrambe, policije, z mednarodnim pravom, z Ustavno listino Združenih narodov, z Resolucijo Varnostnega sveta Združenih narodov številka 2178 o tujih terorističnih borcih, ukaže novačenje, novači, usposablja, organizira usposabljanje, financira usposabljanje, opremlja, financira opremo, mobilizira posameznike ali skupine oseb, se kaznuje z zapornom od 5 do 15 let." Kaj je tukaj nejasno? Tukaj je bolj jasno kot v členih 108–111, kot jih imamo sedaj. In vi govorite, da je nerazumljivo. Islamska država je teroristična organizacija, nima statusa države.

Potem pa tukaj poslanka govori, da je v Kazenskem zakoniku jasno opredeljen 368. člen, ki govori o službi v sovražnikovi vojski, in 369. člen, ki govori o novačenju za tujo vojsko. Sami ste rekli, da Islamska država ni država. Torej nima vojske, ker je ne more imeti, če ni mednarodno priznana država. To potem ni vojska. Vemo, kakšni pogoji morajo biti izpolnjeni, da lahko neki skupini rečemo, da je vojska. In zaradi tega, spoštovani poslanci, 368. in 369. člen že avtomatsko izpadeta.

Marjan Fank, v. d. direktorja policije, citiram: "V lanskem letu smo v sodelovanju s partnerskimi službami in z lastno dejavnostjo zaznavali rekrutacijo določenih slovenskih državljanov in njihovo udeležbo na vojnih območjih, a organiziranje rekrutacije ni potekalo na našem območju. Slovenska zakonodaja ne sankcionira udeležbe v vojaških operacijah v tujini oziroma sodelovanje v tujih vojskah." Spet, to ni vojska. "Tega sodelovanja tudi ni mogoče enačiti s kaznivim dejanjem terorizma in drugimi sorodnimi kaznivimi dejanji." Ja, pa tukaj imate

generalnega direktorja policije, ki pravi, da ni urejeno. Tukaj imate človeka, ki je prvi med tistimi, ki ta dejanja preganjajo. In pravi, da nimajo orodja. Komu zdaj verjeti? Birokratom, ki sedijo v pisarni, ali človeku, ki ve, kakšno je stanje na terenu? Komu verjeti? Vi pravite, da imamo podlago. Tisti, ki so zadolženi za pregon, pravijo, da nimamo podlage. Kdo ima prav? Jaz mislim, da tisti, ki ima orodje, da bi to preganjal, pa ne preganja, ker ne more, ker ni podlage. In če grem naprej. Ta dejanja so že zdaj inkriminirana v Kazenskem zakoniku. Če vam po pravici povem, sem jaz bil prepričan, da tega sploh ne bi bilo treba vložiti. Ampak smo vložili ravno zaradi besed generalnega direktorja policije. Ker je dejal, da nimajo orodij, da bi se s to zadevo spopadali. In, ko rečemo, sem tudi sam rekel, da se lahko to preganja po 108. in 111. Členu. In potem nadaljnje vprašanje – imamo 108. do 111. člen – zakaj se teh ljudi ne preganja? Žal ne smem povedati vseh stvari, ki sem jih slišal na zaprti seji Odbora za obrambo. Imamo srečo, dokler direktor Sove pozna imena vseh, ki se udeležujejo spopadov v Siriji in Iraku, na pamet. Francoski jih ne pozna, ker je že 500 ljudi iz Francije, ki so dol. Več kot 3 tisoč ljudi iz Evrope se že udeležuje bojev v Siriji in Iraku. Jaz mislim, da smo si tukaj vsi enotni, tudi vojaška stroka tako pravi, da bo Islamska država slej ko prej poražena. Ampak tukaj nastane potem problem, ker bodo rekli: "Fantje in punce, tukaj smo opravili, pojdite nazaj, pojdite v Evropo in tam opozorite nase, saj ste se tukaj dobro naučili." Ali to želimo? Ko bodo zasedli prvo šolo, ko bodo pobili 100 otrok, ko bo na Prešernovem odjeknila bomba? Kdo bo odgovarjal? Nihče.

Verjetno ste bili vsi obveščeni, da je potekala akcija v Bosni, kjer so zajeli enega izmed pridigarjev Bilala Bosnića, ki je hodil tudi v Slovenijo. Vsi so vedeli, kaj ta gospod počne. Pa se mu je dovolilo, da se prosto sprehaja po slovenskih ulicah in trgih. Kaj je počela Sova? Kaj je počela policija? Jaz vem, da dokazi, ki jih ima Sova, se ne morejo uporabiti na enak način, kot se lahko dokazi policije. Sova spremlja. Sreča, da Sova spremlja. Lepo. Saj tudi jaz marsikaj spremljam. Kaj se pa potem iz tega da narediti oziroma kdo lahko naredi in kdo ne more, je pa druga stvar. Avstrija. Točno podoben predlog imajo sedaj v obravnavi, kot smo ga predlagali v SDS. V Bosni so ga že sprejeli. Ko sem govoril z avstrijskim kolegom, zdaj vas vprašam, gospod sekretar, kaj smo v Sloveniji do sedaj že naredili, da preprečimo rekrutacijo in odhode na bojišča, mi je dejal, da so v Avstriji sprejeli do sedaj tri ukrepe. Prvič, državljani, mlajši od 18 let, s striktnim dovoljenjem staršev ne smejo zapustiti države. Verjetno ste slišali za tisti dve 16-letni deklici, ki sta se udeležili bojev, celo zanosili dol, zdaj pa jim Avstrija ne dovoli, da prideta nazaj. Potem so tudi uvedli to, da so blokiral finančne račune oziroma bančne račune nekaterim islamskim organizacijam, katere sumijo, da so novačile

borce za Islamsko državo. Ampak ti ljudje, ki so novačeni v Avstriji – Dunaj je eden izmed centrov za novačenje, imajo prehod tudi čez Slovenijo. Kaj smo do sedaj naredili, da se te ljudi ustavi? Nič. Če smo – kaj smo, ker ni nobenih informacij? In to stališče, da je to vse že opredeljeno tukaj notri. Resno me zanima, če je, zakaj se nič na tem ne naredi. Naredimo policijsko preiskavo, tam najdemo orožje, pa človeka izpustimo – humanitarnega delavca, ki ima doma orožje. Ne vem, ali imajo vse medicinske sestre pa vsi medicinski tehniki doma orožje. To je podobno kot na cestni infrastrukturi. Poznamo, vemo za nek nevaren cestni odsek, in samo čakamo, da se bo zgodila nesreča s smrtnim izidom, in šele potem bomo ukrepali. Ampak potem je že prepozno. Verjetno mi ni treba posebej poudarjati, kaj se je zgodilo v ponedeljek v Sydneyu. Ali si tega želimo? In to se bo začelo dogajati tudi v evropskih mestih, ko bodo ti ljudje začeli prihajati nazaj. Vse evropske države se združujejo, delajo nekaj na tem, Slovenija pa bo očitno v mednarodni javnosti začela veljati kot neka država, ne bom rekel, ki podpira terorizem, ampak ki ni učinkovita v boju. Da nič ne naredi za to, da bi se ljudi, ki imajo tu skozi pot, zaustavilo. Slovenija, demokratična država – ne vem, no, če se v demokratični državi protipravno jemlje mandat poslancem. Ja, človekove pravice, moramo jih spoštovati. Tudi ko smo brali strategijo, ko smo imeli sejo Odbora za obrambo, tudi ostali so jih imeli, strategijo do leta 2020, je bil pod terorizmom na prvem mestu praktično, da moramo biti tu še posebno občutljivi pri človekovih pravicah. Se strinjam. S tem zakonom nihče ne želi ustvarjati nobenega Guantanamo ali kakšne podobne stvari na ozemlju Republike Slovenije. Ampak ko pa ta manjšina oziroma teroristi, ki verjamem, da imajo tudi človekove pravice, začnejo grobo posegati v človekove pravice nekoga drugega, takrat pa mislim, da je vrag vzel šalo. Slišal sem, da ni dokazov. Policija pravi drugače, drugi pravijo drugače. In če ni dokazov, očitno ni materiala oziroma nimajo podlage, da bi jih sploh lahko zbirali. In s to novelo oziroma s tem dodatkom 111. člena želimo dati podlago, da bodo lahko sploh začeli zbirati dokaze, če je zdaj nimajo, kot je dejal direktor policije. Imamo pa dvojna merila. Janeza Janšo zapremo brez dokazov, teroristi se pa lahko tukaj sprehajajo, pa vsi vemo, da so bili v Siriji, še sami priznajo, ampak se lahko prosto gibljejo po naši državi. Toliko zaenkrat.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Darko Stare, državni sekretar, ima besedo. Pripravi naj se gospod Igor Zorčič.

DARKO STARE: Hvala lepa.

Kar zadeva vprašanje v zvezi z nejasnostjo oziroma nerazumevanjem teh določb, je treba te izraze razumeti v kontekstu strukture člena. Kot sem prej rekel, mi smo se

opredelili z mnenjem do predlagane rešitve zelo skrbno. V primeru, da bi ta struktura oziroma ta besednjak, kot se reče, znaki kaznivega dejanja, s katerimi je ta inkriminacija opredeljena, ostala, bi imela implikacije na druga kazniva dejanja, ker druga v teh členih, ki ste jih sami omenili, že vsebujejo vse te znake kaznivega dejanja. Razlika je med normiranjem nečesa, kar je protipravno oziroma celo kaznivo dejanje, drugo je pa potem subsumpcija nekega konkretnega življenjskega primera pod te znake. In hipotetično, tudi če zdaj ta inkriminacija postane zakon, je treba nek konkreten življenjski primer na dokazljiv način subsumirati pod te znake. In to, da je nerazumljivo, nejasno, je temeljilo na oceni z vidika konsistentnosti Kazenskega zakonika in posameznega člana, ki vsebuje več kaznivih dejanj. Struktura je pa tako ali tako jasno najprej temeljna oblika, potem pa privilegirana in kvalificirana. In v tem kontekstu je bila dobronamerna opomba. Ampak kot rečeno, v temelju vsi znaki, ki so predlagani, poudarjam, verjamem, da dobronamerno, so vsebovani v drugih kaznivih dejanjih v tem poglavju.

Kar zadeva ukrepe, ki niso kazenskopravne narave, ker ste omenili, kaj Slovenija oziroma država dela. To sicer ni predmet današnje razprave oziroma te točke, lahko pa povem, in to je pomembno, da tudi na upravnem področju potekajo aktivnosti v smeri izboljšanja oziroma okrepitve ukrepov, ki bodo zagotavljali učinkovitost delovanja sistema oziroma nacionalnovarnostnega sistema tudi na tem področju. Kar se tiče mednarodnega sodelovanja v tem kontekstu, kazenskopravnem in upravnem in na področju varnostno-obveščevalnih služb, je zadeva tudi utečena in ocenjena kot ustrezna in zadovoljliva. Ne glede na to, pa potekajo znotraj sistema, ki ima v ta namen organizirane posebne institute poleg teh organov, ki so subjekti nacionalne varnosti, posamezne oblike, ki so namenjene prav temu, da zagotavljajo permanentno spremljanje, identificiranje pomanjkljivosti in pa predlaganje oziroma organiziranje boljših ali pa izboljšanih ukrepov, ki bodo dosegli ta cilj, to je učinkovito odzivanje na tovrstne izzive.

In če se vrnem še enkrat nazaj k temu, kar je predmet današnje razprave. V našem kazenskopravnem sistemu, kjer je uveljavljen koncept subjektivne krivdne odgovornosti, ne glede na to, ali gre za naklep ali za malomarnost, je pomembno glede na genezo nastanka kaznivega dejanja, ki ste ga predlagali, da se loči tisto, kar ima nekdo v glavi kot goli naklep, tisto, kar je pripravljeno dejanje, tisto, kar je poizkus, in kar je dejanje, ki ima na koncu neko posledico. In tovrstna kazniva dejanja so tako imenovana pripravljala kazniva dejanja in so izjema, praviloma v vsakem sistemu v ustavnih demokracijah in zaradi tega je tukaj skrbnost pri določanju znakov in pa pri subsumpciji še toliko bolj pomembna. Poleg tega je v splošnih določbah, kar se tiče aplikacije

teh členov, glede na teritorialno temeljno načelo, veljavnost kazenskega zakonika doma ali v tujini, naš zakonik govori o posamezniku. Vsakdo, torej ne gre za tako imenovana delikta propria, da bi bilo odvisno, kdo ga lahko oziroma je lahko storilec, kdo ne, ampak vsakdo, kdorkoli – "kdor" piše. In v splošnih določbah, kjer so urejene tako imenovane oblike udeležbe pri temeljnih kaznivih dejanjih, gre za sosterilstvo, pomoč, napeljevanje itn., imamo še eno pomembno določbo, ki je tudi pomembna za razumevanje smiselnosti oziroma dejanske nepotrebnosti tega predloga, glede na to, da je to že urejeno, to je tako imenovano "neuspelo napeljevanje", urejeno v 37. členu. To pomeni praktično, da če nekdo, kdorkoli napeljuje nekoga k storitvi kaznivega dejanja, za katerega je mogoče izreči tri leta zavora ali več, in to so ta kazniva dejanja, ne glede na to, da to napeljevanje, tega niti ne poskuša narediti, je že dejstvo, da nekdo nekoga napeljuje, pri nas inkriminirano kot kaznivo dejanje in se lahko izreče kazen zavora, enako kot za poskušano dejanje, tisto, na katerega se napeljuje. In te opombe oziroma mnenje, pripombe, prosim, da razumete v tej luči, v luči koherentnosti, konsistentnosti in pa v bistvu uveljavljanje nomotehnik, predvsem pa načela zakonitosti in določnosti, ki je pač aksiom v vsaki demokratični družbi, ko se ureja tako imenovano kaznovalno pravo oziroma kazniva dejanja. Večkrat je bilo že omenjeno, tukaj je zelo pomembno načelo ultima ratio, ker gre za tisto skrajno sredstvo, ki se uporabi zoper nekega posameznika. V te kraje, kjer se dogajajo te grozne stvari, meni gredo dlake po konci, ko pomislim na trpljenje teh ljudi tam. Tja hodijo novinarji, tja hodijo bolničarji, hodijo ljudje z različnimi nameni in preprosto na tej abstraktni ravni opredeliti kot kaznivo dejanje zgolj dejstvo, da je nekdo rekel, v javnosti seveda, kaj je dejansko potem v nekem postopku, je druga zgodba, in prav je, da je tako, in na tem v bistvu izvajati predpostavke na tako resen način, da je vse slabo, neustrezno, je milo rečeno neprimerno, in kar je pa najbolj pomembno, neustrezno in nepravilno glede na veljavno pravo. In uporabljeni besednjak v tem mnenju je bil temu namenjen. In to so ta sporočila. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Igor Zorčič, imate besedo, izvolite. Pripravi naj se gospod Andrej Čuš.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Gospod podpredsednik, hvala za besedo. Spoštovane kolegice in kolegi!

Jaz sem ta predlog zakona kar temeljito predelal, ne nazadnje je to področje, s katerim sem se ukvarjal vrsto let, in moram reči, da je res popolnoma neutemeljen. Vlada je to malo bolj precizirano bolj strokovno utemeljila, po domače povedano pa gre za skrupulo od zakona. Ampak to ni problem, saj sami pravite,

dajmo ga dopolniti, dajmo gor razno razne amandmaje sprejeti pa ga spremeniti, da bo čisto drugačen, ampak to ni bistven problem. Bistven problem je, da pri tem predlogu zakona sploh ni nobene analize stanja. Jaz sploh ne vem, kako ste vi ali ste to prebrali slučajno na internetu, da je bila sprejeta resolucija, pa gremo zdaj nekaj predlagati. Niste analizirali stanja niti v predlogu, zdaj tukaj poskušate analizirati s pomočjo nekih medijskih izjav gospoda Fanka, ampak pozabljate pa, kar si lahko preberete na internetni strani Državnega tožilstva, da je vrhovni državni tožilec rekel, da ni potrebe po tem. Vrhovni državni tožilec Mirko Vrtačnik je izjavil, da ni potrebe po spremembi zakonodaje glede terorizma.

Če je nekdo rekel tako na tožilstvu, nekdo na policiji pa drugače, bi se spodobilo, da preden daste takšen predlog sploh v obravnavo, da analizirate stanje, ali je zdaj to potrebno ali ne. Kar sem jaz analiziral kot pravnik zadevo, se moram popolnoma strinjati z Vlado, ki ocenjuje, da je vse to že zajeto v Kazenskem zakoniku. In ne drži to, da leta 2008 pa nismo vedeli za terorizem. Kolega Mahnič, za terorizem vemo najmanj od leta 2001 oziroma 2000, ko so se začele dogajati zadeve v New Yorku, pa da ne rečem, da smo že prej dobro vedeli za ta terorizem, tisto je bilo samo eno takšno prelomno dejanje. Spremembe Kazenskega zakona vključujejo tudi ta dejanja, to so te spremembe, ki so bile implementirane v zakon leta 2008 in kasneje. Se pravi terorizma ne poznamo od včeraj.

Mene v današnji razpravi moti ustvarjanje nekakšne psihoze. Meni se to zdi skrajno nekorektno. Tam poslušamo kolega Grimsa, ko opisuje vse možne načine, kako je možno človeka mučiti in kako to počnejo tam. To nima zveze z današnjim zakonom. Potem poslušamo ocene o tem, da se nam lahko zgodi bomba na Prešernovem trgu pa ko bo nekdo prišel v šolo in postrelil ne vem koliko otrok. Poglejte, to tudi nima nobene zveze z bojevanjem v Siriji, če pravite, da se bo tukaj zgodilo. Nima nobene zveze. In ta dejanja, ki jih opisujete, so že vsa inkriminirana v Kazenskem zakoniku.

Jaz se ne bom spuščal v podrobno analizo tega vašega predloga. Danes ste slišali, vse imamo inkriminirano, če boste želeli, vam tudi povem, v katerem členu. Se pravi, imamo novačenje, imamo financiranje terorizma, imamo sodelovanje na bojiščih. In če pravi nekdo s policije, da nima podlage, je res potem na vas, preden predlagate takšen zakon, da rešite to zadevo pa četudi s tožilstvom. Pozanimajte se, ali res ni mogoče ali je mogoče, ne pa takole na pamet vložiti nekakšen predlog zakona.

Danes smo slišali tudi neke ocene o tem, da ni orodij za pregon. Orodja za pregon kaznivih dejanj so določena v Zakonu o kazenskem postopku, ne v Kazenskem zakoniku, da vas poučimo o tem. Pa če niso, je spet treba, preden se zakon spremeni, je treba

doreči, katerih orodij ni, ne pa da politiki pravijo, da ni orodij. Povejte, katerih orodij, točno, ali se ne da prisluškovati, ali se ne da tajno zasledovati – katerih ni? Povejte, ne vem. Ne pa priti sem s predlogom ocene tako nekaj čez palec. Skratka, slišali ste naše razloge, zakaj tega predloga ni mogoče sprejeti. Tudi če bi bila eventualna možnost, da se zadeva skozi neke amandmaje dodela, bi se kvečjemu lahko na ta način, da bi se dodeli te členi, ki že obstajajo. Se pravi 111., 108., teh členov je kar nekaj, pa bi se tam dodalo, mogoče bi se razširil opis kaznivega dejanja, ampak danes smo kolega Tonina slišali, da je pa že mogoče preveč na široko vse skupaj napisano, tako da tudi glede tega ni prave analize, ali je to zajeto, ali ni zajeto, Vrhovno državno tožilstvo ni sodelovalo pri tem predlogu, policija tudi ne, skratka gre za zadevo čez palec. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlagatelj ima besedo, gospod Žan Mahnič.

Izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo.

Zahvaljujem se za to mnenje Igorja Zorčiča, pravnik, ki je glasoval za protipraven odvzem mandata Janezu Janši, ki mu je njegovo odločitev Ustavno sodišče razveljavilo in je s tem dokazal, kako vrhunski pravni strokovnjak je. Ne vem, bom vprašal Ustavno sodišče, če je to večje skropucalo od tistega vašega mnenja, na podlagi katerega je Igor Zorčič pravno sporno odzvel mandat poslancu Janezu Janši.

Jaz se strinjam z vami, da terorizem ne obstaja od leta 2001, ampak – Ali je bil kdaj terorizem tako blizu nas od leta 2001 pa do zdaj? Ali so se kdaj omenjali Slovence in Slovenci, ki sodelujejo pri terorističnih dejanjih od leta 2001 pa do zdaj? In sprašujem nadalje, kje v Kazenskem zakoniku je inkriminirano usposabljanje in kje pripravljalna dejanja. Kje je inkriminirano usposabljanje in pripravljalna dejanja? To, da nima nobene veze, jaz se s tem težko strinjam, ker sledimo te resoluciji 2178 Združenih narodov. Tudi oni bi lahko rekli, saj smo že sprejemali resolucije po napadu 11. septembra. Očitno se tudi Združeni narodi po mnenju pravnikov iz SMC motijo. Ali naj jaz kličem Fišerja na tožilstvo? Jaz naj kličem Fišerja na tožilstvo, da bi se rad uskladil z njim ... To pa je višek. Da se bo neka poslanska skupina usklajevala s tožilstvom, kakšen zakon oziroma kakšne amandmaje bo predlagala. Jaz upam, da se poslanci SMC ne dobivajo s Fišerjem, ker to bi me pa res skrbelo. To bi me pa res skrbelo, če se poslanci SMC dobivajo z generalnimi državnimi tožilci. Mogoče je zaradi tega včeraj nekaj priromalo, da se bo glasovalo o eni imuniteti.

Prisluškovanje, sledenje, jaz vam svetujem, da si preberete zakon o Sovi, kjer je napisano, kaj Sova lahko počne, predvsem pa je

tam napisano, kdaj, kje in kako lahko tožilstvo potem te dokaze uporabi oziroma predvsem ne uporabi. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite repliko.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Glejte, tisto glede glasovanja o Janezu Janši je zdaj povsem neumestno. Lahko vam pa povem samo to, da sem jaz glasoval samo enkrat, in to je takrat, ko se je glasovalo o tem, da se mu ne dovoli opravljanje dela kot poslancu kljub obsodilni sodbi, se pravi, sem glasoval proti sklepu. Če vas pa zanima, zakaj sem glasoval, zaradi tega, ker je bil pravnomočno obsojen, pa me popravite, če to ni res. Verjetno, da je še. Okej.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa, gospod Igor Zorčič.

Besedo ima gospod Andrej Čuš.
Izvolite.

Pripravi naj se gospa Marinka Levičar.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala za besedo.

Moram začeti z ugotovitvijo, da sem vesel razprave gospoda Zorčiča, ker je v primerjavi z včerajšnjo razpravo, ko smo ukinjali volontersko pripravništvo, viden napredek in je razprava vsebinska. Včeraj namreč ni bila.

Novelo Kazenskega zakonika jaz podpiram, pa ne zaradi tega, ker je iz moje poslanske skupine ali pa zato, ker je predlagatelj Žan Mahnič, moj prijatelj, kolega, ampak nasploh jaz v življenju delujem tako, da je preventiva veliko boljša, kot kurativa. In glede na to, da sam ne bi rad zdaj več govoril o tej resoluciji Združenih narodov, ko je bilo že toliko povedanega, bi pa rad povedal, da smo se že tudi v prejšnjem mandatu veliko pogovarjali o pojavu ekstremizma v Sloveniji, predvsem je šlo za, lahko rečemo, verskega in pa levo, desno orientirane skupine. Tam smo ugotovili, da sicer neke skupine so, kaj več pa se na koncu ni ugotovilo niti zaradi tega, ker je seveda ta preiskovalna komisija končala z delom zaradi prenehanja mandata Državnega zbora. Bi se pa verjetno lahko tukaj vsi na tej točki strinjali, da pa ta pojav ekstremizma, ki se je zgodil z Islamsko državo v svetu, pa je nekaj povsem drugega. Oprostite izrazu, ampak tu pa ne, da gre samo za kršenje človekovih pravic, ampak gre za dobesedno klanje ljudi. In čemu takemu že dolgo, mislim, da nismo bili priča v svetu. Sam sem začel to problematiko spremljati kar nekaj časa nazaj in žal sem tako na socialnih omrežjih, kot na nekih profilih zasledil ogromno prizorov, ki so mi dali misliti. In ugotovitev, ki sem jo sprejel na koncu, po vseh teh dogodkih v mednarodni skupnosti, se mi zdi, da v Sloveniji na tak primer nismo pripravljeni. Nekatere države v mednarodni skupnosti so se tem grožnjam že dobro in primerno odzvale, veliko je bilo govora o primeru Francije, Italije, tudi v Avstriji se

pripravlja zelo stroga zakonodaja, pri nas pa se mi zdi, da smo v preteklosti zaspali. Ne samo zaradi tega mogoče, ker smo v mednarodni skupnosti ena majhna država, ampak tudi zaradi tega, ker smo mogoče podcenjevali, recimo, da pojav tega ekstremizma v svetu. Zaradi tega smo zaspali preventivno in tudi zakonodajalec ali pa izvršilna veja oblasti tega pojava ni preveč podrobno spremljala.

Ampak sam mislim, da še nismo zamudili zadnjega vlaka. Še imamo čas, da se pridružimo drugim državam Evropske unije, ki so šle v akcijo, ki so šle v dejanja in ki bodo seveda dale vse od sebe, da zaščitijo svoje državljane in državljane kot tudi, da preprečijo porast tega ekstremizma v Evropi.

Slišali smo podatek, da že 3 tisoč Evropejcev in Evropejk sodeluje na tujih boriščih. To je zaskrbljujoče. Še posebej pa zaradi tega, ker smo tudi sami videli, da v teh akcijah sodelujejo tudi Slovenci. Druga nevarnost, ki je, je ta, da je v sosednji Avstriji, kjer se sicer to zdaj ureja, eno izmed večjih oziroma glavnih zbirališč za novačenje borcev in pot do Sarajeva poteka tudi preko Slovenije. In dejstvo je, da ta pojav je pri nas prisoten, da aktivnosti v tej smeri potekajo na naših tleh, mi pa seveda nimamo orodja za primerno ukrepanje. Imeli smo, tudi v medijih, ne samo naše primere, ne samo, da gre to za odrasle ljudi, opozoril bi rad na primer dveh mladoletnih deklet iz Avstrije, ki sta se preselili v Sirijo, se tam poročili, zanosili, zdaj pa se seveda hočeta vrniti. In to tudi opozarja na en velik problem. Da, ko bo seveda tam ta misija oziroma ne vem kaj bi rekli temu v Siriji in sosednjih državah zaključena, se bodo verjetno ti borci vračali v svoje matične države. In kako bo takrat ukrepala Slovenija? Bomo dopuščali grožnjo tega, da se ta pojav razširi na naših tleh? Ne vem. Očitno, vse kaže, da bomo, ker prijemov nimamo. Tudi sami smo videli, da so se ljudje, že tudi Slovenci, vrnili in saj ni bilo podlage, da bi jih preiskovali oziroma nadzirali. Resolucija Združenih narodov zahteva, da države preprečijo rekrutiranje, organiziranje, transport in opremljanje borcev. Kako bomo mi to preprečili, ne vem, ker dejstvo je, da tudi nekaj aktivnosti poteka na naših tleh, in na to nismo pripravljeni.

Jaz se pa tudi ne strinjam s stališčem Vlade, da imamo že zakonodajo dobro, ker če bi imeli zakonodajo v Sloveniji dobro, potem sploh ne bi imeli nobenih težav z ničemer in bi veljali za državo blaginje. Ampak tudi Avstralija velja za državo blaginje pa pogledajte, kaj se je tam zgodilo. Pokol, lahko rečem. Dodal bi, da smo tudi mogoče mi, kot Slovenija, podcenjevali družbene spremembe in gibanja v svetu. Kdo si je eno leto nazaj predstavljal, da bo prišlo v svetu do takšnih sprememb? Da ne govorim od Islamske države do Ukrajine do ruske krize oziroma napadanja na suverenost drugih držav. Spremembe bodo, po moje, v prihodnje tekle še hitreje. Politika se bo morala bolj prilagajati

temu. Vidim pa, da za to ni ravno interesa. In tudi za takšne zakone, ki zahtevajo hitro odzivnost, ne sme nihče nikomur dati sto dni časa, ker v stotih dneh je vsega konec. Saj smo videli Krim. Niso potrebovali sto dni, da so si aneksirali državo. Dodal bi, da je zakon v prvi obravnavi in je nekako tudi predlog, da se ga potem, ko se ga sprejme, dopolni, popravi, tako z mnenji Vlade, drugih institucij. Bi pa še enkrat opozoril na to, da tudi policija je opazila neprimeren porast ekstremističnih gibanj v Sloveniji v povezavi z Islamsko državo. Ampak kaj, ko potem reče, da seveda nima orodja za boj proti temu. V lanskem letu smo v sodelovanju s partnerskimi službami in z lastno dejavnostjo zaznavali rekrutacijo določenih slovenskih državljanov in njihovo udeležbo na vojnih območjih. To pove vse. Ne rabimo biti doktorji prava in ne vem česa vse, vsevedi. Ker če znamo brati in logično razmišljati, to pomeni, da aktivnost tukaj poteka. Slovenska zakonodaja ne sankcionira udeležbe v vojaških operacijah v tujini oziroma sodelovanja v tujih vojskah. To tudi pove, da nekega okvira, kako to obravnavati, nimamo. In gre še za eno stvar, kjer ste pač kot vlada zaspali, in naloga opozicije je, da vršimo na vas nadzor, pritisk, da tudi vi pristopite h konkretnimi rešitvami. Ampak po sto dneh vladanja Mira Cerarja imam občutek, da ni bilo sto dni dela, ampak sto dni nedela. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Gospa Ksenija Korenjak Kramar, imate besedo.

Izvolite.

Pripravi naj se gospod Peter Vilfan.

KSENIJA KORENJAK KRAMAR (PS SMC): Hvala lepa za besedo. Današnja razprava je potekala v marsikaterem nivoju, vidim pa, da je bila dosti bolj široka, kot smo želeli in kot smo verjetno predvidevali. Morda bi tukaj izpostavila samo nekaj par iztočnic, za katere verjamem, da je vredno, da jih omenimo, predvsem zato, da ne bi ustvarjali napačnega vtisa pri tistih, ki nas morda danes gledajo.

Eden je ta mednarodni nivo. Izrecno bi želela poudariti in verjetno veste tudi vsi tisti, s katerimi skupaj sedimo na Odboru za zunanje zadeve in tudi na Odboru za evropske zadeve, da je Slovenija v mednarodnem okviru že večkrat izrecno poudarila in obsodila teroristična dejanja organizacije, kot je ISIS, in tudi odločno nastopila proti kakršnemukoli organiziranemu terorizmu in kakršnikoli drugi obliki terorističnega delovanja. Izrecno je stopila v bran spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin. To je treba izrecno povedati. In se udeležuje tudi vseh aktivnosti, proaktivno sodeluje v vseh organih, inštitucijah, ki na mednarodni ravni obsojajo tovrstna dejanja in ki stopajo v bran spoštovanja človekovih pravic povsod po svetu ne samo na Bližnjem Vzhodu, v Siriji in pa v Iraku. To je treba izrecno povedati, da ne bi napačno ustvarjali vtisa, da smo mi tukaj ravnodušni in da

enostavno dopuščamo stvari in da lepo iz fotelja opazujemo in gledamo, kaj se dogaja na drugih delih sveta. Ne, ravno nasprotno, nismo ravnodušni, vendar pri tem, ko postopamo, ko ravnamo, ne moremo mimo tega, da so torej naše obveznosti na drugi strani omejene s pravicami in spoštovanjem pravic drugih. In to ja drugi moment, na katerega bi želela opozoriti. Varnost in svoboda sta po tako hitri oceni na različnih bregovih verjetno, ampak ko pa to presojamo z vidika spoštovanja človekovih pravic, pa vidimo, da morda le nista na tako različnih bregovih. Kajti ko govorimo o varnosti, o kateri danes v več razpravah kolegi ves čas opozarjate, ne smemo pozabiti na to, da na drugi strani lahko to pomeni tudi omejevanje svobode. In, ko omejujemo svobodo, lahko komu kršimo človekovo pravico. In morda moramo razmišljati tudi v tej luči. Tako da presojamo vse te tri momente hkrati. Toliko morda o temu prvemu nivoju.

Drugi, o katerem je danes govora, pa je konkretni predlog člena o Kazenskem zakoniku, o tem je danes govora. In mnenja sem, pa sem prav tako temeljito pogledala vaš predlog in tudi ostale določbe Kazenskega zakonika, ki jih presojam izključno iz vsebinskega vidika, ne o tem, kdo je predlog posredoval, ampak, še enkrat poudarjam, vsebinsko, pomembno je, da razpravljamo o vsebini. Ali je ta vsebina takšna, ki jo velja vključiti, ali pa morda že obstaja v drugih členih Kazenskega zakonika? In, verjamem, po vsem tem, kar sem pregledala in tudi temeljito pogledala predlog, ki je danes pred nami, da so vse te vsebinske določbe dejansko že v Kazenskem zakoniku in da ni nobene potrebe po tem, da torej ustvarjamo ali pa inkriminiramo nekaj, kar že imamo vključeno. In, kar imamo vključeno tako v posebnem delu kot pa potem tudi v posebnem delu Kazenskega zakonika. O tem je treba temeljito premisliti. In še o enem, to pa je to, da je Slovenija skozi spremembe, ki so bile narejene na Kazenskem zakoniku, že spoštovala določila mednarodnih pogodb in pa tudi direktiv, ki jih je Svet Evrope sprejel, in v bistvu to svojo zavezo dejansko uresničila. Zato mislim, da danes resnično ni potrebe, da inkriminiramo novo kaznivo dejanje, katerega znaki so vključeni tudi v ostalih členih in jih Kazenski zakonik dejansko že vsebuje. Res pa je, da ni primerno na temu mestu dajati občutka javnosti, da gre za neko izredno situacijo, ki se v slovenskem prostoru ali pa v Sloveniji pojavlja. Mislim da ne. Če se dotaknem morda obora pa gospoda kolega Vilfana, ki je govoril o obrambi, o varnosti ... Verjamem, da obstoječa zakonodaja verjetno ne onemogoča tega, da se kakšen akcijski načrt sprejme, če presodimo, da bi to bilo potrebno zaradi zagotavljanja varnosti državljanov in državljanek. Vendar, še enkrat, mislim pa, da je vsebinski predlog, ki je danes pred nami, že vključen v Kazenskem zakoniku in da neka dodatna inkriminacija na temu mestu ni potrebna. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Žan Mahnič, predlagatelj, izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo.

Jaz mislim, da moramo tudi v naši zakonodaji slediti trendu o mednarodnemu okolju. Sam kot študent obramboslovja bolj spremljam te teme, kar se tiče varnosti, terorizma, obveščevalnih služb in tako naprej in verjetno imamo veliko definicij, bi rekel, verjetno imamo veliko različnih mnenj, kaj terorizem sploh je, pa vendar, v 108. členu imamo zapisano, da so to dejanja, ki ogrožajo ustavni red Republike Slovenije, druge države ali pa mednarodne organizacije. In s tem se jaz z vami strinjam, ja, po 108. členu bi to zadevo lahko preganjali. Pa vendar, nikjer nimamo napisano "napeljevanja k tem dejanjem" oziroma stvari, ki so v povezavi s tem, sledijo. Terorizem se spreminja. Če smo do sedaj bili navajeni terorizma kot nekega pojava, enkratnega, če lahko temu tako rečem, ko naredijo teroristični napad na neko zgradbo, na nek drug javni objekt ali pa nenazadnje na prostor, kjer se veliko ljudi zadržuje, saj to je bistvo terorizma, mora biti učinkovito, mora biti čim več žrtev, hkrati pa mora biti sporočilo jasno, predvsem pa mora biti jasno tudi to, kdo je ta, ki to zadevo sporoča. Če smo bili še do nedavnega vajeni terorizma v neki klasični obliki, če lahko temu tako rečem, leto 2001 v New Yorku, potem napadi v Veliki Britaniji, v Španiji je ta primer povsem drugačen. Tukaj gre za stvar, ki ni enkratni dogodek, tukaj gre za stvar, ki traja že mesece in ki daje jasno sporočilo, bori se proti vsem, ki niso na isti strani, zagovarja zob za zob, vidimo, kaj se tam dogaja. Oprostite, ampak meni je všeč zahodni oziroma evropski način življenja in ne tak način življenja. Zaradi tega je treba tem spremembam in tem trendom slediti tudi v Kazenskem zakoniku. Samo zaradi tega smo mi v Slovenski demokratični stranki to predlagali. Ker, če šef policije reče, da zdaj nima vzvodov za to, nekdo reče, da jih ima, ne vem, mogoče pa ne berete istega kazenskega zakonika oziroma drugo stvar, če se vam gre, raziščite, kdo ima prav in kdo nima narobe, in tisti, ki ima narobe, takoj spakirati kufre in oditi, nima kaj več delati na tej poziciji. Če direktor policije ne ve, kaj so njegove pristojnosti oziroma kaj lahko uporablja in kaj ne, in na drugi strani, če ne ve tožilstvo. Po tej razpravi danes pričakujem, da bo nekdo spakiral, ali Fank ali Fišer, nekdo mora odgovarjati. Če si razlagajo drugače oziroma če nekdo pač zadeve ne pozna.

Jaz se s kolegico iz SMC strinjam, z gospo Ksenijo, poudarjanje nasprotovanju in pa da je Slovenija stopila v bran človekovih pravic in svoboščin. Kako pa? Z depešami, z dopisi, z izjavami. Res učinkovit boj proti terorizmu, res učinkovit boj, da na papir napišemo, da se zavzemamo za to, da mora biti mednarodni boj

proti terorizmu, da pohvalimo tiste, ki se proti temu borijo. Dejanj pa ni, dejanj ni. Samo trepljanje po ramah, s temi depešami in s temi spodbudnimi besedami za tiste, ki pa nekaj naredijo, če sem bil prav obveščen, Nizozemske niso uvrstili na ta seznam takoj na začetku, so bili tako slabe volje in tako užaljeni, da so takoj poslali lovce F16, lovska letala nad Islamsko državo. Mi se pa sprašujemo, zakaj so nas uvrstili. Pa mi raje malo ne bi, kaj bodo tam rekli oni. Glede na to, da sta podprla tako Amerika kot Rusija, se temu čudim. Če je vsaj inkriminirano, kot rečete, potem naj rečem po vojaško: Zakaj ni akcije? Zakaj dovolimo tem ljudem, da lahko rekrutirajo, da lahko potekajo finančni tokovi, da se vse to dogaja na naših tleh? Da imamo ljudi, ki prihajajo nazaj, pri katerih je opravljena hišna preiskava, potem pa dajo rolete dol v hišah in se zabarikadirajo, ne odgovarjajo na vprašanja niti novinarjem kaj šele kakšnim drugim preiskovalnim organom? Gospa je odprla pomembno temo – in tukaj se vedno lomijo kopja – razmerja varnosti in svobode. Se strinjam. Nekateri na prvo mesto postavljajo varnost, drugi na prvo mesto postavljajo svobodo, tanka je meja oziroma lahko rečemo, da v zadnjem času glede na vse dogodke varnost velikokrat prestopi mejo na račun svobode. Kot sem rekel, nihče si ne želi Guantanamo na naših tleh, čeprav so ta dejanja skrb vzbujajoča. Ne morem pa se strinjati, da to ni neka izredna situacija. Jaz mislim, da se Slovenija prvič sooča s tem. Jaz vem, kakšen šok je bil na vseh straneh, ko smo slišali, da je eden od Slovencev padel v Islamski držav. Kot pravim, mi imamo neko izredno situacijo. Prvič se dogaja, da so Slovenci aktivni, vsaj da vemo ne, da so aktivni v teh mednarodnih terorističnih združbah. In to, ko pravimo, da lahko kakšna bomba kje vseka, da se lahko zgodi kakšna zadeva iz Sydneyja ali kjerkoli drugje. To ni strašenje. Poglejte, to so realna dejstva. Če bi nekdo v Avstralijo to govoril, da se bo zgodilo, bi ga verjetno tudi Avstralci po zdravju vprašali do ponedeljka, ko pa se je to zgodilo. Pravite, da je treba presoditi, kakšna je situacija, da se ne prenačimo in tako naprej. Tri mesece že poslušam, bomo proučili, bomo razmislili, potrebujemo še nekaj več časa, da se odločimo in tako naprej. Ja, dajmo. V Slovenski demokratični stranki smo že, zato smo pa vložili to novelo, zato smo pa vložili ta predlog za 111. člen, ker ne potrebujemo mesece in mesece časa, da presodimo, ker verjamem, da ima vlada veliko dela na vseh drugih področjih, kljub temu, da ima bistveno več resursov kot pa Slovenska demokratična stranka za take stvari. In če bomo še dolgo presojali in se odločali, jaz se bojim, da se bo tukaj zgodil kakšen scenarij, ki si ga ne želimo, ki si ga nihče ne želi. Predvsem pa si, verjemite mi, nihče takrat ne želi, jaz osebno, govoriti: Saj ste bili opozorjeni, saj smo mi to predlagali.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Peter Vilfan, izvolite, imate besedo.

Pripravi naj se mag. Branko Grims.

PETER VILFAN (PS ZaAB): Hvala za besedo.

Samo nekaj besed bi dodal k tej moji predstavitvi stališča poslanske skupine pred tem. Dejansko tukaj danes pravzaprav ne gre toliko ali pa sploh morda za predlog, ki je pred nami, in je povsem nepomembno, ali je to predlog SDS ali je ta predlog slab ali je nepopoln ali pa neprimeren. Gre dejansko za poziv Vladi, da na tem področju nekaj naredi. To je pač mnenje naše poslanske skupine, da ne čakamo, da se bo tudi v Sloveniji zgodil nek teroristični dogodek, da bomo imeli veliko škodo, da bomo imeli tudi žrtve in potem bomo zagotovo čez noč morali sprejemati določene ukrepe, spreminjati zakonodajo, potem pa seveda bomo zagotovo kršili tudi človekove pravice, in to kar v velikem obsegu, ker drugače ne bo šlo, ker bo to na vrat na nos, v paniki, v strahu in tako naprej. In v tem smislu seveda je treba gledati tudi na to našo morebitno oziroma zagotovo na mojo podporo temu predlogu, da seveda še enkrat pozivamo Vlado, da konkretno zdaj, takoj, nekaj na tem področju ukrene.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Branko Grims, imate besedo. Izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Še enkrat hvala za besedo.

Malo nenavadno je, glede na okoliščine, ki sem jih predstavil že v uvodnem delu, pa se danes to postavlja kot dilema med svobodo in varnostjo. To kar mi predlagamo, nima nobene veze, oprostite, s poseganjem svobode. Če pa kdo misli, da je to, da greš dol, sodeluješ v ISIS-u, pobiješ nekaj sto otrok, pokolješ nekaj žensk, in da je to odraz svobode, oprostite, potem imamo pa na Gorenjskem eno super institucijo, ki se ukvarja s takimi primeri, ki mislijo, da je to svoboda. To ni svoboda. Svoboda je to, da ti braniš pravico vsakega posameznika in svojo lastno do človekovih pravic, med katerimi je pravica življenja na prvem mestu, pa pravica do spoštovanja, pravica do osebnosti, vse tisto, česar tam nima nihče, predvsem pa tega tam nima nihče, ki je ženskega spola. In to ni svoboda, če rečemo, da tisti, ki gre tja in sodeluje na strani zločina, pa če je v tem aktiven ali pa ga samo omogoča s svojim sodelovanjem, da mora za svoje ravnanje odgovarjati. Svoboda ne more obstajati brez odgovornosti. In zato v resnici gre. In zato ne razumem teh zadržkov, ko predlagamo zgolj in samo to, da se sodelovanje v terorističnih organizacijah ustrezno sankcionira in kaznuje v vseh primerih. Če je kakšna formulacija nejasna, kot nekateri pravite, jo lahko izboljšamo, lahko

poiščemo boljše rešitve, ampak nekaj je treba narediti, kajti očitno sedanje stanje ne ustreza. To najboljše dokazujejo ne samo besede direktorja policije, ki je sam rekel, da ne more nič ukrepati, glede na veljavno zakonodajo, ampak da nima v rokah pravega sredstva, ampak tudi dejstvo, da je znanih vsaj pet primerov, ko so ljudje aktivno sodelovali v teroristični organizaciji oziroma opravili vsaj šolanje za to. Tudi če je nejasno, ali je dejansko sodeloval še naprej ali ne, pa se nikomur ni nič zgodilo. Odpovedal je očitno ves nadzor, odpovedala je preventiva in odpovedalo je vse sankcioniranje. Potem ne reči, da je vse v redu, očitno nekaj ne deluje. Ne deluje ravno tisto, kar je zaščita človekove svobode. Kajti, svoboda vsakega posameznika je omejena s pravicami drugega. Če gre nekdo, pa tudi daleč nekam, morda imate spet nekateri občutek, da je to nekje tam daleč, ampak danes je svet globalen, danes so stvari tam, jutri z avionom tukaj, ampak če gre nekdo tja in tam sodelujejo v zločinih, to ni svoboda, to ni noben odraz svobode, daleč od tega, ravno nasprotno, to je poseg v svobodo nekoga drugega. Zato je to, kar mi predlagamo, obramba vrednot, obramba človekove svobode, obramba varnosti, obramba države, vseh državljanov in državljanov. Če se pri tem samo odmahne z glavo in se nič ne naredi, potem, oprostite, je to velika napaka! Sporočilo tega je napačno. Tisto, ki ne bi smelo iti od tod. Od tod bi moralo jasno, enotno sporočilo, trdno sem prepričan, s konsenzom vseh, da je svoboda, spoštovanje vsakega posameznika ali tukaj ali pa tam nekaj, za čemer stojimo vsi, ker gre za spoštovanje temeljnih človekovih vrednot. In da smo se za to pripravljene tudi postaviti, da smo za to pripravljene nekaj narediti, kajti svoboda je treba braniti vedno znova. Svoboda ni dana kar tako. Svoboda posameznika, svoboda države, svoboda skupnosti, svoboda celotnega človeštva je nekaj, kar je treba braniti vsak dan, vedno znova in braniti v dejanjih, ki žal, očitno, kot nekateri napovedujete danes, tukaj ne bomo videli. Mislim, da je to velika škoda. Sporočilo tega je potem samo eno, da koalicija, ki sedaj že ima približno tistih 100 dni pa ni naredila še nobenega odločnega ukrepa na področju gospodarstva, da bi pognala gospodarstvo, da bi oživila v taki meri, da bi pač začeli dejansko z nekim novim razvojnim ciklom, da bi kompenzirali vse tiste padce, ki smo jim bili priča, ne naredi niti ničesar za varnost. Edino sporočilo, ki ga lahko človek dobi pri tem, da ravno odsotnost odločnosti, odsotnost dejanj pomeni, da ta koalicija ne samo ogroža gospodarsko uspešnost države, da ogroža blaginjo prihodnjih rodov z nadaljnjim zadolževanjem, ampak da ogroža tudi svobodo in varnost posameznika, ker se ni pripravljena odgovorno soočiti z neko grožnjo, ki je danes, ki je tukaj in ki bo jutri še bolj prisotna med nami vsemi.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Darko Stare, državni sekretar, želite besedo?

DARKO STARE: Hvala lepa.

Jaz bi za zaključek v imenu Vlade še enkrat rad poudaril, ker se mi zdi res vredno in smiselno, namreč v tej zelo zanimivi in koristni razpravi, v tem informativnem smislu, je nedoumno spoznanje, da je zelo pomembno zavedanje, da dobre odločitve temeljijo na kvalitetnih informacijah in na poznavanju neke tematike. Gospod poslanec, sam ste prej ugotovili, da v repliki na izjavo oziroma izjavljanje gospe poslanke, da je zadeva urejana v 108. členu, vendar pa ni inkriminirano napeljevanje. Že v dosedanji razpravi je bilo zelo jasno povedano, da vse oblike udeležbe, tudi napeljevanje je v naši zakonodaji urejeno in ustrezno inkriminirano v splošnem delu. Še več, tudi tako imenovano neuspelo napeljevanje je inkriminirano za vsa kazniva dejanja, za katera je predpisana kazen zapora za tri leta in več. Tako da s tega vidika se mi zdi, da je to spoznanje pomembno, da se lahko ugotovi, da dejanske potrebe za normiranje tega, kar je že normirano, ni. Skrb za varnost je absolutno pomembna in mora biti vsakokrat, sem globoko prepričan, prioriteta. A v vsakem državnem organu, še posebej pa v organih državne uprave oziroma v izvršilni veji oblasti, imamo vzpostavljen zelo celovit mehanizem, primerljiv z državami Evropske unije, in deluje učinkovito. Tudi sodelovanje v mednarodnem miljeju je kakovostno in je učinkovito. To, da se na našem prostoru lahko pojavljajo in so aktivni ljudje, ki so eventualno lahko tudi predmet nekih kazenskih postopkov zaradi tega, ker so v njihovem ravnanju v bistvu kazniva dejanja, in če v nekem trenutku nekega postopka ni, še ne pomeni, da to ni pod nadzorom države ali pa, če je nek postopek v neki sosednji ali pa tuji državi, še ne pomeni, da to ne pomeni tudi nekega sodelovanja ali pa je produkt aktivnosti naših organov. To govorim preprosto zaradi tega, ker želim poudariti, da če se nekaj ne zgodi ali pa ni vidno, še ne pomeni, da ne obstaja. Kar pa zadeva postopkov, ki so bili v teku pri nas, predkazenski, zaradi sumov tovrstnih kaznivih dejanj, pa je kot rečeno vendarle pomembno poudariti zavedanje, da živimo v demokratični pravni državi in da pravica do svobode in človekove pravice posameznika v kazenskih postopkih so pomembne. In verjamem, da v nekih postopkih, ki so že ali pa še niso dokončani, bodo organi svoje poslanstvo opravili korektno, zakonito in v skladu z našo ustavo.

Veljavna ureditev v Kazenskem zakoniku to področje, sem prepričan osebno, strokovno in tudi sicer, mnenje Vlade, ki je široko, večkrat je bilo poudarjeno in še ponovno poudarjam, najbolj kvalificiran organ v tej državi, da ugotovi, ali ima neko dejanje znake kaznivega dejanja, ali so izpolnjeni pogoji za

pregon, je državno tožilstvo. In tudi državno tožilstvo brez dvoma ugotavlja, da je ureditev konsistentna. In celovito pokriva tudi tovrstne pojavne oblike oziroma ravnanje posameznikov, ki jih vi obravnavate v svojem predlogu za inkriminacijo.

Argument, da sosednje države te zadeve zelo aktivno, intenzivno in promptno glede na sprejeto resolucijo v Varnostnem svetu Združenih narodov urejajo, ne pomeni, da delajo nekaj več. Pomeni lahko, da delajo nekaj, kar še nimajo inkriminirano oziroma ustrezno urejeno in bodo imele urejeno pač z neko spremembo, dopolnitvijo. Dejstvo je, da ima v primerjalnem smislu Slovenija relativno dobro, lahko bi rekel, zgledno urejena tovrstna kazniva dejanja, ki zadevajo boj proti terorizmu.

In še enkrat poudarjam, da nikoli ni dovolj narejenega, da bi bila skrbnost zadostna v obvladovanju tovrstnih tveganj, kot so tudi teroristična dejanja, to je preprosto nepredvidljivo, ampak vendarle glede na uvid in aktivnosti tudi naših državnih organov – v širšem smislu pravosodja in pa organov odkrivanja pregona varnosti –, lahko rečem, da so aktivnosti v teku in da je skrb za nedejavnost oziroma neučinkovitost v smislu proaktivnega delovanja odveč. Ampak kot rečeno, to je področje, kjer so zadeve zelo nepredvidljive in tako kot se lahko vsako minuto zgodi neko drugo kaznivo dejanje, ki je tudi grozljivo, ali je to umor, posilstvo in tako naprej, se pač zgodi, na to ni mogoče vplivati. Je pa mogoče vplivati na vseh nivojih prej, da je preventiva čim bolj učinkovita. Za to lahko seveda vsi naredimo kot državljani veliko, institucije, še posebej in pa seveda, če se že zgodi, da je potem učinkovit odziv vseh državnih organov.

Tako, da s tega razloga bi še enkrat rad poudaril, da kljub skrbnemu pregledu in pa proučitvi tega predloga, ki smo ga razumeli kot dobronamernega, ocenjujemo in smo mnenja, da ni potreben, ker so tovrstne zadeve že urejene in ustrezno inkriminirane. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Žan Mahnič, izvolite, predlagatelj.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala podpredsednik.

Če je že vse urejeno, potem očitno res tega našega predloga ne potrebujemo. Ampak, če je vse urejeno, zakaj se ne izvaja? To me spominja, da imamo zakon o odvzemu nezakonito pridobljenega premoženja. In kolikim se je to že odvzelo? Jaz mislim, da je bil samo en primer, ki je bil medijsko tudi objavljen. Imamo stvar, ki je pa ne izvajamo. Te vaše besede, gospod sekretar, so pa v meni res vzbudile strah in mislim, da še v komu drugemu od naših državljanek in državljanov. Ker to pomeni, da naše službe očitno kljub temu, da imajo vzvode, da imajo prijeme, katerih se lahko poslužujejo, ne naredijo nič. Se jih ne

poslužujejo. V Delu je bil članek Slovensko-bošnjaške vezi v skrajnem islamu. Pristojni organi Bosne in Hercegovine so v okviru akcije Damask prejeli 15 domnevnih skrajnih muslimanov, ki jih sumijo terorizma. Med njimi je bil tudi Bilal Bosnić, ki je januarja leta 2011 s pridigo odprl molilnico sunitске muslimanske skupnosti v Ljubljani. Društvo, ki je odprlo molilnico, je zaznala tudi Sova. Delovanje tega društva je po neuradnih zanesljivih informacijah dela zaznala Sova, ki je pred dvema letoma ugotavljala, da radikalni islamisti sicer niso neposredna grožnja nacionalni varnosti Slovenije, a bi se to lahko v prihodnosti spremenilo, se pravi dve leti nazaj, ker še ni bilo ISIS-a. Sunitски muslimanski društvi El-Iman in Ensarud-Din registrirani v Ljubljani, po ugotovitvah Sove obiskujejo vahabitski pridigarji, ki zagovarjajo nasilje proti zahodu. Agencija naj bi po naših informacijah zaznala dva pridigarja iz vrst bošnjaških vahabitov, katerih imen iz varnostnih pomislov ne bomo razkrili. Sta pa po nam dostopnih podatkih povezana z Bosničem in zagovornika skrajnih islamskih idej. Trojica naj bi imela stike z nekaterimi radikalnimi posamezniki in skupinami ne le na Balkanu, ampak tudi v Avstriji. Kaj taki ljudje delajo na svobodi oziroma zakaj proti takim ljudem ne teče noben postopek, če že mediji pišejo, kaj se dogaja? Kakšne dokaze mora potem šele imeti policija?

In pa še samo ena zanimiva zadeva, ki pa tudi postavlja ravno nasprotno temu, kar ste povedali, iz Repoterja članek Džihadisti ne prihajajo, so že med nami. Leta 2012 je obveščevalna, se pravi Sova, odkrila in obvestila organe pregona, da makedonski Albanec načrtuje, da naj bi se s polno Petrolovo cisterno zaletel v eno od vladnih stavb. Teroristični napad so preprečili, slovenski varnostni organi pa naj bi spremljali dve muslimanski društvi, okej, to sem že prej povedal. Nesojeni albanski terorist je prihajal iz Makedonije, se pravi iz območja, kjer je med Debrom in Tetovom vsaj en znan center za urjenje džihadistov oziroma skrajnih islamistov. V Sloveniji je bil kot fizični delavec na začasnem delu. Ko so ga odkrili, ga niso mogli izgnati. Pa kako, če imamo vse urejeno? Kako, če imamo vse urejeno? Če ga niso mogli izgnati, kljub temu, da bi celo Petrolovo cisterno vrgel v zrak, ne vem, pred katero stavbo, verjetno ne pred kakšno prazno? Ne vem, kdo ima zdaj tukaj prav, kdo se moti. Tako, kot sem že prej povedal. Če tožilstvo na eni strani govori, da je vse v redu, celo na mednarodnih konferencah, na drugi strani policija pravi in očitno policija tukaj ni mogla nič, da ni urejeno, bom jaz verjel policiji. In resno, dajte se v vladi pogovoriti in naj nekdo potegne posledice. Ta razprava je bila zato, da osvetlimo, kakšno je tukaj dogajanje glede na to, da nimamo nekega organa, na katerem bi se to lahko menili. Jaz upam, ko bo enkrat komisija ustanovljena, da se usedemo s Sovo, z vojaško obveščevalno, s policijo, da povedo, kaj je v

zakonodaji, kaj lahko in kaj ne, in da potem ta komisija predlaga neko novelo, ki bo široko podprta.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Vsi prijavljeni razpravljavci ste dobili besedo. Ker čas določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika zbora še kdo razpravljati? Če želita razpravljati tudi predstavnik predlagatelja in predstavnik Vlade, prosim, da se prijavita z dvigom rok, na vrsti bosta na koncu prijav. Izvolite se prijaviti. Prijavi ni.

O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj. S tem prekinjam 11. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **15. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA PRIPOROČILA V ZVEZI S PROBLEMATIKO INVESTICIJE V BLOK 6, TERMEOELEKTRARNE ŠOŠTANJ TER NJEN VPLIV NA POSLOVANJE TERMEOELEKTRARNE ŠOŠTANJ, D. O. O., IN HOLDINGA SLOVENSkih ELEKTRARN, D. O. O.**

Predlog priporočila je v obravnavo zboru predložila skupina dvajsetih poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom.

V zvezi s tem predlogom priporočila je skupina 20 poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo. Za dopolnilno obrazložitev predloga priporočila dajem besedo predstavniku predlagatelja gospodu Danijelu Krivcu.

Izvolite.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, spoštovani minister, kolegice in kolegi!

Problematiko neizvajanja sklepov in zavez s strani pristojnih ministrstev in Vlade glede problematike bloka 6 Termoelektrarne Šoštanj smo že večkrat obravnavali tako na sejah odborov kot tudi na sejah v Državnem zboru. Ker pa je bilo dosedanje opozarjanje neuspešno, je treba večino stvari ponovno izpostaviti. Blok 6 Termoelektrarne Šoštanj predstavlja eno največjih energetskih investicij pa tudi eno največjih investicij nasploh v zgodovini Republike Slovenije. Odločitev o primernosti in smotrnosti te investicije je bila oblikovana skozi več dokumentov. Ključna odločitev je bila uvrstitev te investicije v Resolucijo o nacionalnih razvojnih projektih za obdobje 2007–2023. V investicijskem programu iz aprila 2006 je bila investicija v blok 6 ocenjena na okoli 690 milijonov evrov, novembra 2006 pa je bila ta investicija v noveliranem investicijskem programu ocenjena na milijardo 70 milijonov

evrov. Razlog za povišanje vrednost investicije je bila v tem, da je bil NIP 1 pripravljen na podlagi ponudb dobaviteljev. Tistem obdobju se je cena pasovne električne energije na borzah gibala na območju med 55 in 60 evrov za megavatno uro. V tistem obdobju je bil sprejet tudi podnebno-energetski paket, ki je državi zavezal k zniževanju emisiji CO₂, učinkovitejši rabi in rabi več obnovljivih virov. Najpomembnejši cilji projekta TEŠ 6 so bili zagotoviti varno, zanesljivo in konkurenčno oskrbo z električno energijo, uporaba domačega velenjskega lignita za proizvodnjo električne energije, izboljšanje varstva okolja glede na obstoječe bloke Termoelektrarne. Do leta 2008 je cena pasovne električne energije strmo naraščala na približno 90 evrov za megavatno uro, zato je bila do leta 2008 investicija v blok 6 ocenjena kot ekonomsko sprejemljiva in upravičena. Do sredine leta 2008 ni nihče napovedoval bistveno drugačnih razmer na energetskih trgih v prihajajočem obdobju. Nihče ni predvidel tako velikega padca cene električne energije. Konec leta 2008 oziroma iz preloma 2008 na 2009 se je zgodila bistvena sprememba okoliščin, zavlada je gospodarska kriza, poraba elektrike, zlasti industrijska poraba je zato padla in posledica tega je bila praktično takojšnja prepolovitev cene električne energije na borzah. Z nastopom finančne in gospodarske krize so cene pasovne električne energije strmoglavile na približno 40 evrov za megavatno uro. Vrednost investicije marca 2009 z NIP 2 je narasla na milijardo 340 milijonov evrov, ocenjena lastna cena proizvedene električne energije je bila takrat 65,9 evra za megavatno uro, torej precej višja, kot so bili takrat cene na borzi. Zaradi teh okoliščin smo poslanci Slovenske demokratske stranke in Slovenske ljudske stranke v začetku leta 2009 dali pobudo takratni vladi Boruta Pahorja, da ponovno premisli o tej investiciji zaradi bistveno spremenjenih okoliščin. Takrat, v letu 2009, je bil še čas za ustavitev projekta bloka 6, Termoelektrarne Šoštanj, vendar je vlada Boruta Pahorja investicijo kljub opozorilom nemoteno nadaljevala. Tako je leta 2011 investicija že preseгла vrednost milijarde 400 milijonov evrov. Na podlagi sklepov Vlade iz februarja 2012 je bila septembra izdelana peta novelacija investicijskega programa za blok 6, po kateri je bila revidirana vrednost investicije določena na milijardo 302 milijona evrov. Državni zbor je v letu 2012 sprejel Zakon o poroštvu Republike Slovenije za obveznosti iz dolgoročnega posojila v višini 440 milijonov evrov, ki ga najame Termoelektrarna Šoštanj pri Evropski investicijski banki za financiranje projekta. Zakon je takrat predlagala skupina poslancev s prvopodpisanim poslancem Socialnih demokratov, gospodom Srečkom Mehom. Zakon je bil v zakonodajno proceduro vložen 2. februarja 2012. Pred tem pa je bil v prejšnjem sklicu Državnega zbora zavrnjen identičen zakon, ki je bil v letu 2011 vložen v zakonodajno

proceduro s strani takratnega poslanca Socialnih demokratov, gospoda Bojana Kontiča. V obeh predlogih zakonov ni bilo nobenih pogojev za dodeljevanje poroštev. Šlo je za zakon, ki naj bi na bianko način omogočil podelitev državnega porošstva za projekt TEŠ 6. Državni zbor je v postopku obravnave tega zakona le-tega dopolnil z določbami, in sicer: "Minister, pristojen za energetiko, in minister, pristojen za finance, pred podpisom pogodbe o poroštvu skleneta pogodbo o ureditvi razmerij, v katerih se določijo okvirji izvedbe projekta v zvezi z: prvič, znižanjem investicijske vrednosti projekta; drugič, s sklenitvijo pogodbe med TEŠ in Premogovnikom Velenje o dolgoročni dobavi premoga, vključno z maksimalno ceno; tretjič, roki za dokončanje projekta; četrto, doseganjem donosnosti projekta v skladu s sektorsko politiko za področje energetike; petič, omejitvijo izpustov emisij CO₂; šestič, končna skupna vrednost projekta je manjša od skupne vrednosti projekta, ki je navedena v 4. novelaciji investicijskega programa, in v tej vrednosti so zajete vse postavke. Pri tem je treba poudariti, da je bila vrednost projekta TEŠ 6 omejena na milijardo 302 milijona evrov na podlagi novelacije investicijskega programa, ki je bil recenziran s strani mednarodne revizorske hiše. Kmalu po nastopu Vlade Alenke Bratušek je takratni minister za infrastrukturo in prostor Samo Omerzel seznanil Državni zbor z novo vrednostjo investicije, ki naj bi se podražila za 140 milijonov evrov in naj bi znašala milijardo 440 milijonov evrov. Zato smo v Poslanski skupini SDS takoj po teh izjavah od takratnega ministra Sama Omerzela zahtevali sklic nujne seje dveh odborov, Odbora za infrastrukturo in prostor ter Odbora za finance, kasneje pa tudi izredne seje Državnega zbora. Zahteva za izredno sejo je bila vložena 8. 7. 2013. Takrat smo predlagali naslednje sklepe oziroma priporočila: prvič, Državni zbor priporoča Vladi kot lastnici HSE kakor tudi upravama HSE in TEŠ, d v roku 30 dni podrobno predstavijo ekonomsko upravičenost investicije v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj glede na povišano vrednost investicije in glede na realne napovedi ter več scenarijev gibanja tržnih oziroma prodajnih cen električne energije za obdobje obratovanja Bloka 6; drugič, Državni zbor priporoča Vladi kot lastnici HSE kakor tudi upravama HSE in TEŠ, da v roku 30 dni podrobno predstavijo vpliv spremenjenih razmer, zamika pričetka obratovanja in višje vrednosti v investicije, povezane z investicijo Bloka 6, na poslovanje, likvidnost in poslovne rezultate obeh družb, in ocenijo možnost unovčitve porošstva za najeto posojilo v višini 440 milijonov evrov; tretjič, Državni zbor priporoča Vladi kot lastnici HSE kakor tudi upravama HSE in TEŠ, da pravočasno pripravijo in sprejmejo ukrepe za obvladovanje tveganj v povezavi z investicijo v blok 6 in ukrepe, s katerimi bodo zagotovili uspešno, učinkovito poslovanje obeh družb ter spoštovanje Zakona o poroštvu Republike

Slovenije za obveznosti iz dolgoročnega posojila v višini 440 milijonov evrov, ki ga najame Termoelektrarna Šoštanj pri Evropski investicijski banki za financiranje projekta postavitve nadomestnega bloka 6. Takratna vladajoča koalicija parlamentarnih strank, ki so jo sestavljale stranke Pozitivna Slovenija, Socialni demokrati, Demokratična stranka upokojencev Slovenije in Državljanska lista, je predlagane sklepe oziroma priporočila zavrnila. Se je pa Vlada na podlagi takratnih sej v Državnem zboru dne 15. julija 2013 na dopisni seji seznanila z informacijo o stanju na projektu postavitve nadomestnega bloka 6 in v zvezi s tem sprejela sklepe, v katerih prvič ugotavlja, da projekt ne zagotavlja izvedbe v časovnih in cenovnih okvirih, kot so bili opredeljeni ob odločanju o investiciji in predlaga Računskemu sodišču, da v okviru svojih pristojnosti izvede revizijo investicije v blok 6, nalaga ministrstvu, pristojnemu za infrastrukturo, da s pomočjo mednarodne neodvisne specializirane družbe pripravi pregled možnih opcij in predloge nadaljnjih korakov povezanih z investicijo v blok 6, nalaga Termoelektrarni Šoštanj, da najkasneje do 30. oktobra 2013 pripravi novelacijo investicijskega programa za projekt bloka 6, nalaga HSE, da do 30. oktobra 2013 predstavi vpliv spremenjenih razmer, povezanih z investicijo v blok 6, na likvidnost poslovanje in poslovne rezultate družbe HSE in TEŠ ter oceno tveganja za unovčitev poročstva Republike Slovenije, nalaga Ministrstvu za infrastrukturo in prostor ter Ministrstvu za finance, da v sodelovanju z državnim pravobranilstvom v roku treh mesecev pripravi poročilo o zakonitosti ravnanja organov HSE in TEŠ ter v primeru nepravilnosti predlaga ukrepe za zaščito interesov Republike Slovenije. To so bili sklepi, ki jih je Vlada naložila posameznim subjektom. Državni zbor je na 41. izredni seji naslednji dan, 16. julija 2013, podprl zgoraj navedene sklepe Vlade in sprejel dodatni sklep, da Vlada do 30. novembra 2013 poroča o izvrševanju svojih sklepov, ki jih je sprejela na 34. dopisni seji 15. julija 2013. Ker vlada Alenke Bratušek sklepa Državnega zbora ni spoštovala ni pripravila poročila o izvrševanju lastnih sklepov, je Poslanska skupina SDS znova zahtevala sklic izredne seje Državnega zbora. Na seji pristojnega odbora in na seji Državnega zbora je bilo januarja 2014 ugotovljeno, da ministrstvo, pristojno za infrastrukturo in prostor, ni pripravilo pregleda možnih opcij s pomočjo mednarodne neodvisne specializirane družbe in predloga nadaljnjih korakov, povezanih z investicijo v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj. Do danes še vedno ni sprejeta novelacija investicijskega programa za projekt bloka 6 in ni predstavitev vpliva spremenjenih razmer, povezanih z investicijo v blok 6, na likvidnost poslovanja in poslovne rezultate družbe HSE in TEŠ ter tudi ni ocene tveganja za unovčitev poročstva Republike Slovenije, kakor tudi ni poročila o zakonitosti ravnanj organov HSE in TEŠ. Je pa bila na seji

Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor podana izjava gospoda Blaža Košoroka, generalnega direktorja Holdinga slovenskih elektrarn, ki je povedal, da so vse uprave Termoelektrarne Šoštanj zavajale pristojne ministre in s tem tudi Državni zbor glede prave vrednosti investicije bloka 6.

Poslanci SDS smo takrat opozorili, da se je izjemno povečalo tveganje, da bo investicija bloka 6 ekonomsko neupravičena, pri čemer je lahko ogroženo poslovanje ne le Termoelektrarne Šoštanj, temveč celotne družbe HSE in vse slovenske energetike in njenih investicij v energetske objekte. Zato je Poslanska skupina SDS predlagala sprejem naslednjih sklepov oziroma priporočil:

Prvič. Državni zbor zahteva od Vlade poročilo o izvrševanju sklepov Vlade, ki jih je sprejela na 34. dopisni seji 15. 7. 2013 in s katerimi je prvič ugotovila, da projekt ne zagotavlja izvedbe v časovnih in cenovnih okvirjih, kot so bili opredeljeni pri odločanju investicij. Iz razpoložljive dokumentacije razlogi povišanja vrednosti investicije niso razvidni v zadostni meri, prav tako razpoložljiva dokumentacija ne zagotavlja zadostnih podlag za sprejemanje nadaljnjih odločitev.

Drugič. Predlaga Računskemu sodišču, da v okviru svojih pristojnosti izvede revizijo v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj.

Tretjič. Naloži ministrstvu, pristojnemu za infrastrukturo, da s pomočjo mednarodne neodvisne specializirane družbe pripravi preglede možnih opcij in predloge nadaljnjih korakov, povezanih z investicijo.

Četrtič. Naloži Termoelektrarni Šoštanj, da najkasneje do oktobra 2014 izdelava novelacijo NIP 6, naloži HSE, da do konca oktobra 2014 predstavi vpliv spremenjenih razmer, povezanih z investicijo v blok 6, na likvidnost poslovanja in poslovne rezultate obeh družb, HSE in TEŠ, ter oceno tveganja za unovčitev poročstva. Naloži Ministrstvu za infrastrukturo in prostor ter Ministrstvu za finance, da v sodelovanju z državnim pravobranilstvom v treh mesecih pripravi poročilo o zakonitosti ravnanj HSE in TEŠ ter v primeru nepravilnosti predlaga ukrepe za zaščito interesov Republike Slovenije. Državni zbor je tudi dal zahtevo Vladi, da pripravi poročilo o načrtovanih ukrepih za obvladovanje tveganj, ki jo investicija v blok 6 predstavlja zaposlovanje družbe TEŠ, Premogovnika Velenje in skupino HSE ter za načrtovane investicije v energetiki. Tudi tega poročila, na žalost, še ni.

Vendar pa je takratna vladajoča koalicija parlamentarnih strank v Državnem zboru te sklepe oziroma priporočila ponovno zavrnila in sprejela svoj sklep, v katerem je zgolj podprla predstavljena prizadevanja Vlade za reševanje problematike Termoelektrarne Šoštanj, kar pomeni, da niti svojih predhodnih sklepov ne izvaja in jih ni izvedla.

Julija 2014 se je v medijih pojavila novica, da so generalni direktor Holdinga

slovenske elektrarne, predsednik Uprave premogovnika in direktor Termoelektrarne Šoštanj podpisali aneks k 3-stranski pogodbi o nakupu premoga, zakupu moči in nakupu električne energije, v katerem so za leto 2014 dvignili ceno premoga iz 2,45 evra za gigajoule, na 2,95 evra za gigajoule. Do tega dogovora je prišlo po stavki rudarjev v Premogovniku Velenje, ki so med drugim zahtevali zvišanje odkupne cene premoga iz Premogovnika Velenje. Tudi ob tej ceni, ki je bistvena postavka za ceno električne energije, proizvedene v bloku 6, se ob današnjih tržnih cenah energije ocenjuje, da bo Termoelektrarna Šoštanj v bloku 6 samo v letu 2015 ustvarila za več kot 50 milijonov evrov izgube. To izgubo bomo morali v končni fazi seveda pokrivati davkoplačevalci in porabniki električne energije.

Moram pa ob tej priliki pohvaliti delo slovenskih kriminalistov, ki so v zvezi s projektom TEŠ 6 podali kazenske ovadbe zoper 10 fizičnih oseb, ki jih sumijo zlorabe položaja in pravic ter ponareditve ali uničevanja poslovnih listin. Skupna škoda, ki so jo v preiskavi sumov nepravilnosti pri poslovanju Termoelektrarne Šoštanj ugotovili kriminalisti, znaša že več kot 284 milijonov evrov. Žal pa ne moremo izraziti pohvale za delo ostalih institucij, ki so pristojne za nadzor nad zakonitostjo porabe sredstev in samega projekta bloka 6 Termoelektrarne Šoštanj. Niso še znane zaključne ugotovitve v konkretnem primeru suma koruptivnega dejanja /znak za konec razprave/ ... projekta bloka 6. Pričakujemo, da bodo vsi pristojni organi opravili svoje delo celovito in temeljito preverili vse odgovorne osebe, ki so oziroma sodelujejo pri projektu bloka 6.

Seznam priporočil predlogu in tudi zahtev, ki so jih odbor in Državni zbor v prejšnjem sklicu naslavljali tako na Vlado kot na vsa pristojna ministrstva, ki skrbijo za izvedbo investicije v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj, je zelo obširen.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Ali lahko zaključite?

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Bom zaključil. Ugotavljamo, da doslej v Državni zbor ni bilo posredovano praktično nobenega odgovora. Še več, Vlada niti svojih sklepov ne izvaja, zato je še toliko bolj pomembno, da na današnji seji ponovno opozorimo na nespoštovanje sklepov, ki jih nalaga Državni zbor in na neizvajanje sklepov, ki jih sprejema Vlada.

Ker je Državni zbor sprejel porošten zakon, smo upravičeni ...

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Lepo prosim.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): ... do vseh odgovorov v zvezi z investicijo v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Predlog priporočila je na 3. seji 26. novembra 2014 obravnaval Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor. Ker po končani razpravi odbor ni sprejel točk predloga priporočila, je predsednik odbora ugotovil, da je obravnava predloga priporočila na seji delovnega telesa končana.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku, gospodu Igorju Zorčiču.

Izvolite.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Predsednik, hvala za besedo.

Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor je na 3. seji, dne 26. 11. 2014, kot matično delovno telo obravnaval predlog priporočila v zvezi s problematiko investicije v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj in njen vpliv na poslovanje Termoelektrarne Šoštanj, d. o. o., in Holdinga slovenskih elektrarn, d. o. o., ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom.

V poslovniškem roku so bili po prejemu mnenja Zakonodajno-pravne službe z dne 12. 11. 2014 vloženi amandmaji Poslanske skupine SDS k 1., 2., 3. in 4. točki ter k preambuli in naslovu predloga priporočila.

Dopolnilno obrazložitev je v imenu predlagatelja podal poslanec Danijel Krivec. Povzetek dopolnitve obrazložitve je razviden iz poročila odbora z dne 3. 12. 2014.

Seje pa so se udeležili tudi Janja Sosič, ki je predstavila mnenje Zakonodajno-pravne službe, minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič, predsednik Komisije za preprečevanje korupcije Boris Štefanec, prav tako pa zakoniti zastopniki družb, ki so vpleteni v poslovanje TEŠ, to je direktor TEŠ gospod Matjaž Eberlinc, direktor HS Blaž Košorok, predsednik uprave Premogovnika Velenje gospod Ludvik Golob.

V zvezi s predlaganimi priporočili, ki jih je predlagala skupina poslancev, je potekala razprava. Člani odbora so gostom zastavljali vprašanja.

V zaključku razprave pa so zlasti koalicijski poslanci v zvezi s predlaganimi točkami predloga priporočila in amandmaji izrazili mnenje, da je bilo na večino vprašanj, na katere se želi s predlogom priporočila dobiti pojasnila, v pretežni meri že odgovorjeno na sami seji Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor. Predlagali pa so, da odbor neodvisno od predloga priporočila sprejme svoj sklep, v katerem bi priporočil Vladi, da v okviru svojih pristojnosti pridobi informacije o predvidenem poslovnem izidu HSE in TEŠ v prihodnjem petletnem obdobju in informacijo o načrtovanih ukrepih za obvladovanje tveganj v povezavi z investicijo TEŠ 6. S temi informacijami namreč člani odbora na sami seji niso bili seznanjeni.

Odbor ni sprejel amandmajev Poslanske skupine SDS k 1., 3., in 4. točki ter k naslovu.

Brezpredmeten je postal amandma Poslanske skupine SDS k preambuli.

Prav tako predlog priporočila ni bil sprejet na odboru, sprejet pa je bil sklep, da Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor priporoča Vladi, da v okviru svojih pristojnosti pridobi informacijo o načrtovanem poslovnem izidu skupine HSE in TEŠ za naslednjih pet let glede na investicijo TEŠ 6 in informacijo o načrtovanih ukrepih za obvladovanje tveganj v povezavi z investicijo v blok 6 TEŠ ter poslovanjem družb TEŠ, d. o. o., in HSE, d. o. o. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Za obrazložitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade, gospodu dr. Petru Gašperšiču, ministru za infrastrukturo.

Izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Spoštovani predsedujoči, spoštovani poslanke in poslanci!

Vlada je iz Državnega zbora v začetku novembra prejela mnenje predlog priporočil v zvezi s problematiko investicije v blok 6, Termoelektrarne Šoštanj ter njenega vpliva na poslovanje Termoelektrarne Šoštanj, d. o. o., in Holdinga slovenskih elektrarn, d. o. o., ki ga je predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom.

Dne 25. novembra 2014 je Vlada priporočila obravnavala in sprejela mnenje, ki ga je posredovala v Državni zbor. Poudarjeno je bilo, da bo Vlada izvršila vse ukrepe, ki jih bo priporočil Državni zbor in za katere je pristojna in bo Državnemu zboru posredovala vse informacije, ki jih ima ali jih lahko zahteva. V mnenje je bila vključena tudi informacija o obravnavi poročila, ki ga investitor skladno z določbami 10. člena Pogodbe o ureditvi razmerij v zvezi s projektom postavitev nadomestnega bloka 6 v Termoelektrarni Šoštanj, to je informacijo, ki jo je podal TEŠ, d. o. o., 30. 6. 2014, in to informacijo je posredoval na Ministrstvo za infrastrukturo, je bilo posredovano na Ministrstvo za finance. Iz prejetega poročila o izpolnjevanju obveznosti in jamstev v zvezi s projektom TEŠ 6 je bilo razvidno, da zaveza iz 4. člena Pogodbe o ureditvi razmerij ni izpolnjena, ker je v poročilu navedena ocenjena vrednost projekta TEŠ 6 znašala milijardo 428 milijonov 544 tisoč evrov, kar je 126 milijonov evrov več od končne vrednosti projekta, za katero se je s Pogodbo o ureditvi razmerij zavezala družba TEŠ, d. o. o. V poročilu TEŠ ni navedel ničesar v zvezi s problematiko Premogovnika Velenje v letu 2014 ali glede načrtovanih cen premoga, pač pa so še vedno navajali izpolnjevanje zaveze glede cene premoga v povezavi z dolgoročno pogodbo o dobavi premoga po maksimalnih cenah, določenih v noveliranem investicijskem programu številka 5. Zato je Ministrstvo za infrastrukturo in prostor dne 6. 8. 2014 na TEŠ, d. o. o., posredovalo dopis, v

katerem je zaprosilo za dodatna pojasnila in dokazila, da bi se lahko ugotovilo izpolnjevanje zavez iz Pogodbe o ureditvi razmerij, ter vprašanje, kdaj bo izdelana in od pristojnih organov družbe potrjena novelacija investicijskega programa številka 6. V odgovoru, ki so ga dne 24. 8. 2014 poslali iz TEŠ, d. o. o., so zatrdili, da do tega dne niso prejeli novih cen premoga ne od HSE in ne od Premogovnika Velenje. V zvezi z novelacijo investicijskega programa 6 pa, da predvidevajo izdelavo končne verzije do konca oktobra 2014, a da ne morejo potrditi, kdaj bo ta od pristojnih organov družbe potrjena. Iz prejetega poročila o stanju na projektu TEŠ 6 na dan 31. 10. 2014 izhaja, da je ocenjena vrednost investicije na dan 31. 10. 2014 znašala že prej omenjenih milijardo 428 milijonov in da je do tega dne bilo izplačano že milijardo 248 milijonov in 684 tisoč evrov. Glede druge točke priporočila skupine poslancev je Vlada podala mnenje, da Republika Slovenije kot porok ne more vplivati na izpolnjevanje obveznosti dolžnika, ki jih ima ta po kreditni pogodbi. S poroštveno pogodbo je urejeno razmerje med porokom in upnikom. V poroštveni pogodbi med Republiko Slovenije in Evropsko investicijsko banko je poroštvo določeno kot nepreklicno in brezpogojno, kar pomeni, da v primeru kršenja pogodbenih določb s strani TEŠ, obveznosti Republike Slovenije po poroštveni pogodbi ni možno razveljaviti ali odpovedati. V zvezi s predlogom priporočila skupine poslancev Uradu Republike Slovenije za preprečevanje pranje denarja je Vlada v svojem mnenju pojasnila, kdaj začne Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja s svojimi dejavnosti, ter da Urad za preprečevanje pranja denarja ni pristojen za nadziranje zakonitosti porabe sredstev in projekta TEŠ 6. Vlada je v svojem mnenju navedla še, da je že 20. 11. sprejela Sklep o ustanovitvi in imenovanju medresorske delovne skupine za pripravo osnutka zakona za izvedbo neodvisne preiskave / znak za konec razprave/ pri izgradnji bloka 6 oziroma oblikovanje zakonodajnega predloga za izvajanje neodvisnih nadzorov, izvajanje velikih državnih investicij. V tej skupini so predstavniki Ministrstva za pravosodje, Ministrstva za infrastrukturo, Službe Vlade za zakonodajo, Kabineta predsednika Vlade in generalnega sekretarja Vlade.

Velja povedati še tudi to, da smo iz Ministrstva za infrastrukturo že posredovali zahtevo na HSE in TEŠ, d. o. o., da nam posreduje projekcije načrtovanih poslovnih izidov, in da glede posredovanja novelacij investicijskega programa za projekt TEŠ 6 spoštujejo rok 31. 12. 2014, ki ga je določila Vlada. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospa Violeta Tomić bo predstavila stališče Poslanske skupine Združena levica.

Izvolite.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo.

Vsaka, prav vsaka dodatna informacija o tem, kaj je privedlo do izvedbe največje nasledle investicije v zgodovini Slovenije, investicije v šesti blok Termoelektrarne Šoštanj, je še kako pomembna in dobrodošla, saj dopolnjuje mozaik zavajanj, manipulacij, izigravanj zakonodaje ter kaznivih in koruptivnih dejanj mnogih, ki so pripeljala do izvedbe projekta TEŠ 6 ter s tem neizmernega zadolževanja države. A priporočila in prošnje iz dokumenta SDS, ki je osnova današnje razprave, omenjajo zgolj že znana dejstva, pri tem pa neuspešno prikrivajo tisto najpomembnejše, tisto, kar bi moralo zanimati Državni zbor, kako se je pri gradnji TEŠ 6 izmenjavala štafeta različnih vlad z enim samim in istim ciljem, da ta koruptivni projekt pripeljejo do konca, pa naj stane kar hoče in kolikor hoče. In stalo nas bo vsaj 1,4 milijarde evrov. Poleg tega pa ne bo rentabilen, saj bo poleg elektrike proizvajal še izgubo. Naj spomnim, investicija se je v delni tajnosti začela v času vlade, ki jo je vodil Tone Rop, in je predvidevala moč 500 megavatov s kurjenjem velenjskega lignita v vrednosti okoli 600 milijonov evrov. Čeprav TEŠ 6 ni bil v državnih energetskih načrtih, je investicijo prevzela naslednja vlada, vlada, ki jo je vodil Janez Janša. Kmalu zatem, ko je bilo izdano prvo energetsko dovoljenje, je nadzorni svet TEŠ spremenil načrte in potrdil investicijo za 600 megavatov blok, za kar je bilo potrebno novo energetsko dovoljenje, ki je predvidevalo tudi delno kurjenje uvoženega premoga, TEŠ 6 pa so uvrstili v Resolucijo o nacionalnih razvojnih projektih Vlade skupaj z zabaviščnim parkom Megalaksija na Ptuju in umetnim Jadranskim otokom v obliki delfina. Ta resolucija ni bila nikoli objavljena v Uradnem listu. Že samo to dejstvo nakazuje, kako so se državne inštitucije podrejele izsiljenim interesom posameznih podjetij in lobijev. Čeprav ni bila nikoli narejena celovita presoja vplivov na okolje, sta občina Šoštanj in Ministrstvo za okolje, prostor leta 2007 sprejela popravljen prostorski akt, ki je omogočal začetek gradnje. V času vlade Janeza Janše so zbrali Alstrom za privilegiranega ponudnika, z njim podpisali pogodbo in povišali vrednost investicije. Z Evropsko investicijsko banko so podpisali pogodbo za posojilo 350 milijonov evrov ter plačali prvih 25 milijonov za rezervacijo. Leta 2008 je štafetno palico prevzela vlada Boruta Pahorja, ki je brez kakršnega koli pomisleka na enak način nadaljevala z investicijo v TEŠ 6. Ni prislughnila opozorilom vrste strokovnjakov in nevladnih organizacij o zgrešenosti investicije ter zavrnila temeljito revizijo projekta pred njegovim nadaljevanjem, kar bi storil vsak dober gospodar. Leta 2009 je bila z Alstromom podpisana pogodba za opremo v vrednosti skoraj 700 milijonov in plačan prvi obrok, 85 milijonov. Ta pogodba je bila v nasprotju z vsemi

merili in ustaljenimi praksami sklenjena po švicarskem pravu in brez ustrezne protikorupcijske klavzule. Prav tako je bila sklenjena nova pogodba z EIB. Minister Lahovnik je podpisal pismo o podpori za črpanje kredita, direktor TEŠ Uroš Rotnik pa pogodbo za gradnjo hladilnega stolpa, čeprav še ni bilo gradbenega dovoljenja zanj. Dvom o pravilnosti investicije je takrat postal splošen. Poleg nekaterih nevladnih organizacij in strokovnjakov so mu začele nasprotovati tudi nekatere opozicijske stranke, v vladi pa so se začeli resni konflikti. Ministrstvo za gospodarstvo je konec leta 2010 naročilo revizijo projekta, ki ga je ob sumih korupcije marca 2011 ministrica Radičeva posredovala Nacionalnemu preiskovalnemu uradu in Protikorupcijski komisiji. Čeprav je bilo jasno, da pri investiciji marsikaj ni v redu, je le-ta vseeno dobila gradbeno dovoljenje. Vsi ti konflikti pa so končno pripeljali od razpada vlade, ki jo je vodil Borut Pahor, in novih volitev 2011, ko je vlado prevzela dotakratna opozicija. V vmesnem času pa je vrednost investicije nezadržno rasla. A, če smo pričakovali, da bo druga Janševega vlada, ki je v opoziciji projektu nasprotovala, ustavila gradnjo TEŠ 6, smo pričakovali preveč. Gradnja največjega spomenika korupcije se je nadaljevala s pospešenim tempom, svarila in opozorila pa so bila preslišana. O projektu je nekajkrat razpravljal tudi Državni zbor, KPK je opozoril na korupcijo, NPU pa je začel resne preiskave. Kljub temu je Državni zbor s podporo le 29 poslancev v času vlade, ki jo je vodil Janez Janša, izglasoval poročilo za nove kredite v višini skoraj pol milijarde evrov, proti predlogu pa so v celoti glasovali le poslanci Nove Slovenije, vse ostale poslanske skupine pa so bile razdeljene. Ali je bilo to zavarovanje za prihodnje, da se bodo v prihodnosti mogoče lahko sklicevali na tisti del poslancev, ki je glasoval tako, kot bo kasneje oportuno?

Kaj lahko sklepamo iz tega kratkega pregleda? To, da je investicija v TEŠ 6 popolnoma zgrešena. Da je bila izvedena brez ustreznih dokumentov in na podlagi zavajajočih informacij. Da bo imela katastrofalne posledice ne le za državne finance, ampak tudi za nadaljnji razvoj slovenske energetike. Za Državni zbor in politiko je pomembno predvsem to, kako so se politične stranke in nosilci javnih funkcij obnašali pri svojem ravnanju, ob tem pa smo lahko zgroženi, da ni bilo nikakršnega načelnega ravnanja, ampak so se odločitve sprejemale v odvisnosti od položaja, ki ga je posamezna politična stranka tisti trenutek imela. Ko je bila v vladi je projekt TEŠ 6 bolj ali manj zagreto zagovarjala, ko pa je bila v opoziciji, mu je nasprotovala. In tako je tudi v besedilu esdeesovih priporočil, ki so povod za današnjo razpravo. Poudarki sledijo načelu Minimaliziraj našo vlogo, če je ravno ne moreš zanikati, in poudari vlogo naših nasprotnikov. Poslanci Združene levice smo prepričani, da je vsako razčiščevanje katastrofalnih odločitev pri gradnji

TEŠ 6 dobrodošlo, še posebej, če lahko pripomore k preprečevanju podobnih dogajanj v prihodnosti, a smo prepričani tudi v to, da morajo biti informacije o tem v skladu z dejstvi, česar pa v teh priporočilih ne zasledimo. Opažamo, da sta nabor in poudarek informacij prirejena potrebam stranke SDS. Že to, da so pri napačnih odločitvah poudarjena le imena, ki niso všeč SDS, vloga, ki pa jo je imela vlada, ki so jo vodili njihovi pripadniki, pa prikazana poudarjeno pozitivno ali pa je zanemarjena. Zato poslanci Združene levice ne moremo sprejeti tega dokumenta kot objektivnega sporočila, ampak kot zamegljevanje dejstev, prirejanje zgodovine lastnim političnim potrebam in iskanje alibija za lastne napake. Parlamentarna preiskovalna komisija o TEŠ 6, ki smo jo s podporo dvotretjinske večine v Državnem zboru pripravili v Poslanski skupini Združene levice, je prva priložnost, da dokončno ugotovimo politično odgovornost za to katastrofalno investicijo. To je priložnost, da dokončno ugotovimo, kdo vse si je pri tem poslu umazal roke, ne glede na politično barvo. Teh umazanih rok pa je veliko in umazane so veliko bolj kot roke velenjskih rudarjev po celodnevem delu v premogovniku, ampak tistih rok ni težko oprati. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Iva Dimic bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

IVA DIMIC (PS NSI): Spoštovani predsedujoči, spoštovane poslanke in poslanci, predstavniki ministrstva, gospod minister!

Govorimo o eni največjih energetske investicij v naši državi. Govorimo o vrtoglavih finančnih obveznostih države, ki poleg že tako velikega javnega finančnega primanjkljaja ogroža komaj še vzdržno stabilnost finančnega sistema. Vse od uvrstitve investicije TEŠ 6 v Resolucijo o nacionalnih razvojnih projektih za obdobje 2007–2023 in investicijskega programa iz aprila 2006 ostajajo enake dileme – gre za upravičeno investicijo ali ne? Zakaj se njena vrednost konstantno viša in kako to vpliva na poslovanje HSE in TEŠ. In kar je najpomembnejše, kako veliko je tveganje za unovčitev državnega poroštva za obveznosti iz dolgoročnega posojila v višini 440 milijonov evrov. Brez odgovora, tako kot smo že vajeni, ostaja tudi vprašanje odgovornosti za to brez dvoma brezizhodno situacijo. Če pogledamo podrobneje. Nerazumljivo in nesprejemljivo je dejstvo, da se je ocenjena vrednost investicije od leta 2006, ko je znašala okrog 690 milijonov evrov, pa do danes povišala na milijardo 440 milijonov evrov. Kljub številnim pomislekom stroke in politike vlada Boruta Pahorja marca 2009 projekta izgradnje TEŠ 6 ni ustavila. Vrednost je tam narasla že na milijardo 340 milijonov evrov. Leta 2011 je že preseгла vrednost milijarde 400 milijonov evrov. Res je

sicer, da se je v vseh teh letih gospodarska situacija v Sloveniji zelo spremenila, gospodarska kriza je narekovala padec porabe električne energije in cene pasovne električne energije so se od leta 2006 naprej bistveno zniževale. Vlada Alenke Bratušek se je na dopisni seji dne 15. julija 2013 seznanila z informacijo o stanju na tem projektu in sprejela več sklepov, ki so bili povsem jasni. Ugotovila je, da projekt ne zagotavlja izvedbe v časovnih in cenovnih okvirjih, kot so bili opredeljeni ob odločanju o investiciji. Mimogrede, nerazumno je, da se o takšnih zadevah, ki lahko pomenijo tudi zlom gospodarstva, vlada pogovarja oziroma odloča na dopisni seji. Sklepe, ki jih je vlada sprejela, in s katerimi je Ministrstvo za infrastrukturo in prostor ter Ministrstvo za finance Termoelektrarni Šoštanj in Holdingu slovenskih elektrarn naložila konkretne zaveze, je podprl tudi Državni zbor. Ta je 16. julija 2013 predlagal Vladi, da mu do konca novembra poročajo o izvrševanju teh sklepov. In kaj se je od takrat zgodilo? Popolnoma nič. Vlada niti enega sklepa ni realizirala.

Pa če pogledamo še malo naprej. Ob današnjih tržnih cenah električne energije upravičeno lahko pričakujemo, da bo TEŠ 6 že v naslednjem letu ustvaril ogromno izgubo, če bo cena premoga znašala več kot 2,95 evra na gigajoule, bo izguba več kot 50-milijonska. In kaj bomo storili mi, poslanci? Kaj bo storila vlada? Zgolj vložitev kazenskih ovadb zoper nekaj fizičnih oseb, ki naj bi zlorabile svoj položaj, ne pomeni rešitve situacije in ne pomeni preprečitve nadaljnjih finančnih izgub, za katere že danes vemo, da se bodo zgodile.

Krščanski demokrati smo v tem trenutku najbolj zaskrbljeni nad lahkotnostjo in sprenevedanjem ob dejstvu, da TEŠ že danes zaradi slabega poslovanja ni sposoben sam poravnati obveznosti do dobaviteljev, saj že celo letošnje leto te dolgove prevzema HSE. Država si je z Zakonom o poroštvu Republike Slovenije za obveznosti iz dolgoročnega posojila v višini 440 milijonov evrov, ki ga je najela Termoelektrarna Šoštanj pri Evropski investicijski banki, naložila težko breme. Brema, ki vedno bolj pritiska k tlom. Brema, ki smo mu poslanci Nove Slovenije edini nasprotovali, kajti zavedamo se, da TEŠ ob vseh navedenih dejstvih ne bo več zmožna izpolnjevati svojih obveznosti iz naslova posojila in bo prišlo do unovčenja poroštva.

Pa še nekaj. Na podlagi sprejetega poroštva je država s TEŠ sklenila Pogodbo o ureditvi razmerij, ki določa med drugim roke za dokončanje projekta, sklenitev pogodbe o dolgoročni dobavi premoga ter okvire glede donosnosti projekta na področju energetike. Da pri tem ne pozabimo najpomembnejšega elementa te pogodbe: skupna vrednost projekta mora biti manjša od skupne vrednosti projekta, ki je naveden v 4. novelaciji investicijskega programa, torej 1 milijardo 302 milijona evrov.

Ta pogoj, kot kaže, zagotovo ne bo izpolnjen. Želim povedati, da govorimo o takih številkah, na katere navadni državljani nismo navajeni si jih predstavljati in tudi težko izgovarjamo.

In kje smo danes? Še vedno nimamo izdelanega načrta investicijskega programa 6 in to kljub temu, da je TEŠ v svojem odgovoru Ministrstvo za infrastrukturo in prostor dne 14. avgusta 2014 zatrdil, da bo končna verzija izdelana do konca oktobra 2014. Če se ne motim, smo danes 19. decembra, o načrtu investicijskega programa 6 pa ne duha ne sluha. Imamo pa namesto njega poslanci pred seboj izgubo TEŠ, ki grozi z unovčenjem poroštva. Kot v posmeh je pri tem poudarjanju Ministrstva za infrastrukturo, da se Vlada zaveda celotne problematike povezane s projektom TEŠ 6 in je zato že sprejela določene ukrepe. Zgodba se ponavlja. Katere ukrepe pa, gospod minister? Če imate v mislih zgolj ustanovitev delovne skupine za pripravo zakonskega predloga za izvedbo neodvisne preiskave izgradnje in revizije poslov pri izgradnji šestega bloka, ki naj bi do sredine decembra pripravila predloge, potem se upravičeno sprašujemo o resnosti takšnih razprav. In tudi več kot polovica decembra je že za nami, spoštovani gospod minister.

In na koncu še o iskanju krivcev. Organi pregona so res podali nekaj kazenskih ovadb zaradi suma zlorabe položaja in pravic ter uničenja oziroma ponareditve poslovnih listin. Krščanski demokrati se sprašujemo, ali je to vse? Ob dejstvu, da sam generalni direktor HSE gospod Blaž Košorok dvomi v verodostojnost NIP 4 in NIP 5, ki sta stroške investicije prenizko ocenila, in ob dejstvu, da so vse uprave TEŠ zavajale pristojne ministre glede prave vrednosti šestega bloka. Upravičeno nas je strah, da se ne bo zgodilo nič. Iz tega razloga smo v Poslanski skupini Nove Slovenije tudi sopolpisali zahtevo za odreditev parlamentarne preiskave za ugotavljanje politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij pri tej investiciji. Kajti, res je neodgovorno do naših državljanov, da se ob tako očitnem neodgovornem in negospodarnem ravnanju države nekateri še naprej sprenevedajo in iščejo krivce za nastalo situacijo povsod drugod, le na svoja vrata ne potrka.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jani Möderndorfer bo predstavil stališče Poslanske skupine Zavezništvo Alenke Bratušek.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS ZaAB): Hvala lepa, predsedujoči. Lep pozdrav vsem skupaj!

Danes je v resnici čas, da tudi kakšno stvar dorečemo ali pa rečemo, glede na to, koliko je prijavljenih, in glede na to, koliko časa je rezerviranega za to točko. Diskusija bo seveda tekla predvsem v smeri, kdo je kriv in kdo ne, žal pa seveda ne bo obrodila teh sadov,

ki bi jih lahko oziroma jih bo, verjamem v to, opravila preiskovalna komisija. Namreč, da je to en zavožen projekt, ki ga danes v resnici ne bomo rešili v Državnem zboru, še manj, da bi s predlogi lahko uspešno nekako pomagali temu projektu, da se izkoplje iz svojih težav, ta državni zbor ne bo nikoli opravil, ker ga ne more.

Danes v tem zboru sedi samo 5 poslancev, ki so podprli projekt TEŠ 6 oziroma v zadnjem koraku, ko bi se še dalo prišparati poroštvo in zaustaviti zgodbo, in v resnici večina novih poslancev in poslank na novo spoznava in odkriva, kaj v resnici se je dogajalo v zadnjih letih, ker verjamem, da preden so stopili v ta parlament, so zadevo spremljali izključno bolj površinsko ali iz osebnih intuicij ali pa zanimanj, kolikor so uspeli spremljati zadevo in nič več. Najbolj perverzno, kar se mi zdi pri današnji razpravi, pa je, da je predlagatelj teme, ki jo danes obravnavamo, v resnici nekdo, ki je podprl poroštvo za TEŠ 6, Danijel Krivec. In se mi zdi to res skrajno nenavadno, bom zelo skromno rekel, da danes razpravljamo in poslušamo, kaj vse je narobe, če pa je predlagatelj sam omogočil z glasovanjem pri tem poroštvu. Istočasno je ta projekt padel na izpitu v tistem trenutku, ko je predlog za 400 milijonov poroštva predlagal poslanec in ne Vlada. Poslanec. To je skrajno nenavadno, da poslanec predlaga poroštvo za 400 milijonov. In potem se zgodi nekaj nenavadnega – ne obstaja več koalicija, ne obstaja več nobenega političnega razmisleka, pregleda, ampak enostavno samo še lokalni patriotizem ali pa, bom rekel, na nek način potrditev zaradi osebnega prepričanja. Če gremo pogledati dejansko, kaj se je dogajalo na tem primeru, ko se je poroštvo odobrilo in kamor je pravzaprav projekt potem tudi dodatno zašel, lahko vidimo, da je na tisti seji v resnici potrdilo kvorum 59 poslancev. Za jih je bilo 29, 20 pa jih je bilo proti. 30 poslancev pa je potegnilo kartice ven in sploh ni sodelovalo pri glasovanju, kar pomeni, 39 poslancev je dalo jasno vedeti, da ne mislijo sodelovati pri tem projektu. 29 jih je bilo pa za. In vlada, ne ta, se opravičujem, je dobila zeleno luč, da spremlja to zdaj z velikim soglasjem in legitimiteto najvišjega organa v državi – Državni zbor. Vsi energetiki in energetski lobiji so se samo nasmejali, kajti mislim, da isti dan, če ne naslednji dan, se je podpisal aneks za novih 150 milijonov, ki je presegel to, kar je Državni zbor dovolil. In zato se mi zdi skrajno nefer od predlagatelja, da je prišel s to temo v Državni zbor, ker bi bilo boljše, če bi bil tiho. Ima pa vso pravico seveda predlagati in razpravljati, da se ne bomo narobe razumeli, ampak neverodostojno deluje vse skupaj.

Res je prišel trenutek, ko bodo mogoče s preiskovalno komisijo padle vsaj politične maske, vsaj politične, ker vse ostale maske morajo pasti v pregonih, ki jih opravljajo drugi organi. Boljše je, da Državni zbor ne pristavlja svoje skodelice s kakšno zmago, kako bojo kakšno stvar pospešili ali pa izboljšali ali pa celo

razkrili, ker je ne bodo, ker to, prvič, niti ni pristojnost Državnega zbora, in drugo, kar je še bolj pomembno, bilo bi zopet zelo nehigiensko.

Na koncu naj rečem, da seveda bomo sodelovali v razpravi, ker že je razprava in prav je, da o tem govorimo. Jaz predvsem upam, da bo šla razprava predvsem v to smer, da bo neke vrste opomin in v spomin državnemu zboru tega sklica in kateregakoli sklica, da ko pritisne na tipko, da naj razmisli, ali je tega projekta vredna in če ima za to podlago, in naj razmisli tudi za prihodnje, kadarkoli, da kadar govorimo o tako težkih investicijah, da jih ne more predlagati poslanec, še posebej pa če je opozicijski, ker sploh ne razpolaga s podatki, sploh ne razpolaga s podatki za 400 milijonov. Zato predlagam, saj ta podatek je res znan, je dostopen, javen, ga vsak lahko pogleda, ko boste razpravljali, poglejte še enkrat ta spisek, kdo vse je bil za in kako zanimiva zgodba se je zgodila na tem glasovanju. In po tem glasovanju so bili vsi tiho, danes bodo pa glasni. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Igor Zorčič bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke Mira Cerarja.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Gospod podpredsednik, hvala za besedo, spoštovane kolegice in kolegi!

Današnja točka, ta točka, ki jo pravkar obravnavamo, pravzaprav izvira iz ene seje Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor, ki je bila sklicana na zahtevo Poslanske skupine SDS, obravnaval pa se je predlog priporočila v zvezi s problematiko investicije v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj ter njen vpliv na poslovanje TEŠ in HSE. Priporočila, ki naj bi se sprejela na odboru, niso bila izglasovana, izglasovano pa je bilo priporočilo odbora, kot sem že prej pojasnil, gre za neko informacijo, ki nam na odboru ni bila posredovana, pa smo jo pravzaprav z izglasovanjem tega sklepa zaprosili od Vlade, naj jo pridobi v okviru svojih pristojnosti. Treba je vedeti, da ta priporočila Poslanske skupine SDS, pa tudi priporočilo odbora pravzaprav niso priporočila, ampak je samo zahteva za pridobitev informacije glede poslovanja TEŠ, glede NIP, glede HSE. Skratka, želja je bila, naj se pridobijo nekakšne aktualne informacije glede poslovanja TEŠ, na kratko povedano. Na seji odbora so bili prisotni vsi ključni akterji sedanjega dogajanja, to je predstavniki Vlade, zakoniti zastopniki HSE, TEŠ, SDH, predstavnik Premogovnika Velenja, od katerih je bilo mogoče na seji odbora zahtevati pravzaprav vse informacije, ki jih je SDS predlagala, naj se pridobijo v pisni obliki, pa jih je bilo dejansko mogoče pridobiti na ta način, da se je tiste navzoče, direktorje in ostale goste, povprašalo o zadevah, ki člane odbora zanimajo. Na primer, gospod Eberlinc je pojasnil, kašno je stanje projekta TEŠ 6, pojasnil

je, da je odprto vprašanje cene premoga kot energenta, da je projekt trenutno v zagonskih vročih poizkusih, da so paketi, tako se je izrazil, neke na stopnji realizacije 99,5, pri čemer 100 % pomeni, da je predana tehnična in vsa ostala pripadajoča dokumentacija. Pojasnil je še, da je bil blok 6 sinhroniziran, blok 6 je tudi na mreži, na polni moči, je bil že na mreži in na polni moči in se tudi pričakuje, da se bodo ti zagonski poizkusi v celoti zaključili in po terminskem planu se bo blok 6 podal v poskusno obratovanje. Skratka, na seji samega odbora je bilo mogoče pridobiti praktično vse informacije, razen tiste, ki jo je kasneje odbor v svojem sklepu zahteval od Vlade.

Kar se tiče dejavnosti KPK, smo imeli prav tako na seji odbora gospoda Štefaneca, ki je pojasnil, kaj vse izvaja KPK, pojasnil je, kam je KPK že vložil naznanila za sum kaznivega dejanja, to je tožilstvo v Celje in na Specializirano državno tožilstvo in podobno. Tako da smo praktično prišli do vseh informacij. V tem delu se je strinjati s predhodnikom kolegom Möderndorferjem, da je ta današnja seja v temu pogledu povsem nepotrebna.

V stranki SMC se v zvezi s projektom TEŠ 6 zavedamo resnosti položaja tega projekta in posledic njegovega vpliva na poslovanje družbe HSE. Tako da imamo v zvezi s tem tudi načrtovane posamezne aktivnosti, nekatere so že realizirane, gre za, če omenim najprej, sopolpis k predlogu za ustanovitev parlamentarne preiskovalne komisije pa nenazadnje tudi ustanovitev medresorske komisije, ki jo je ustanovila Vlada z namenom priprave zakonodaje za neodvisno revizijo TEŠ. Torej, v SMC izvajamo aktivnosti na tem področju, ni pa odveč omeniti, da pristojnosti Vlade dandanes so omejene. Ta projekt je zgrajen, mi ne pričakujemo tukaj nekih grozljivih premikov, ker, če se izrazim po domače, zadeva je že zafurana in vse, kar lahko pričakujemo, je samo blažitev posledic tega projekta v največji meri in pač posvečanje dovolj pozornosti zato, da nas bo v prihodnje čim manj stal.

Še enkrat bi rad poudaril. Danes je od tukaj navzočih, sicer nas je bistveno manj navzočih, več kot 60 članov parlamenta novih, nekih akterjev te afere nimamo in ne verjamem, da se bomo danes kaj pametnega naučili. Smo dovzetni za vse konstruktivne predloge, ki so pač vmesni glede na to situacijo, kakršna je. Kot sem pa že povedal v SMC ta projekt spremljamo resno in dejavno. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Ljubo Žnidar bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani podpredsednik, spoštovane kolegice in kolegi!

Državni zbor ima poleg zakonodajne in volilne tudi nadzorno funkcijo. Posebno pomembno je to na energetskega področju, saj novi energetski zakon določa, da finančni in poslovni načrt Agencije za energijo potrjuje Državni zbor, poslanci. Vemo, da je Agencija za energijo krovni regulatorni organ na področju energetike. In poslanci smo v to področje še kako vpeti. Tega se moramo zavedati.

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke že skozi več mandатов opozarja na vodenje investicije TEŠ bloka 6, posebno še od takrat, ko je ta začela presegati svoj prvotni finančni okvir. Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke je predlagala vrsto sklepov in priporočil, tako na odborih, kot tudi na izredni seji julija lansko leto, kjer so koalicijski poslanci naše predlagane sklepe in priporočila zavrnili, s tem predlagali precej milejša priporočila in sklepe, vendar tudi od slednjih ni bilo nobenega učinka oziroma nobenih odgovorov.

Kljub temu, da so bila podana pomembna vprašanja, kot so, kakšna je ekonomska upravičenost investicije glede na povišano vrednost in glede na realne napovedi gibanja tržnih cen električne energije, kakšen bo vpliv investicije Bloka 6 na poslovanje in likvidnost obeh družb HSE in Termoelektrarne Šoštanj, kako se obvladujejo tveganja v povezavi z investicijo in ocenitvijo možnosti novovčitve poročstva Republike Slovenije In kakšna je bila zakonitost ravnanj organov HSE in TEŠ pri tej investiciji. Kljub pomembnosti vseh teh vprašanj, poslanci niti do danes nimamo odgovorov oziroma poročil o investiciji TEŠ 6. Klub temu, da smo tudi poslanci prevzeli odgovornost, ko smo dajali poročstvo v višini 440 milijonov evrov. Vlada se je v lanskem letu tudi odzvala na naša priporočila in naložilo Ministrstvu za finance in Ministrstvu za infrastrukturo, da oba omenjena resorja pripravita poročilo in preverita vsa ravnanja v zvezi z investicijo bloka 6, vendar do danes oba omenjena ministrstva nista opravila svoje naložene naloge. Še več, še vedno ni sprejeta novelacija investicijskega programa za projekt bloka 6, tako imenovani NIP 6. In ni predstavitev vpliva spremenjenih razmer, povezanih z investicijo v blok 6, na likvidnost, poslovanje in poslovne rezultate družbe HSE ter ocene tveganja zaradi povečanja investicijske vrednosti.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke pričakujemo, da bo Vlada spoštovala vse sklepe, ki so bili sprejeti v Državnem zboru, nenazadnje pa tudi tiste sklepe, ki jih je sama sebi naložila, pa jih ni realizirala, saj tudi od teh sklepov ni bilo nobenih odgovorov. Zato vas Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke z današnjimi sklepi in priporočili vnovič poziva k odgovorom in te odgovore tudi pričakujemo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Ivan Hršak bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojenecv Slovenije.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, podpredsednik. Spoštovani minister z ekipo, spoštovane kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini DeSUS se močno zavedamo celotne problematike, ki je povezana s projektom izgradnje Bloka 6 Termoelektrarne Šoštanj. Zato smo tudi eni izmed sopolisnikov predloga za ustanovitev preiskovalne komisije za ugotavljanje politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij pri omenjenem projektu. Ob tem pa s presenečenjem ugotavljamo, da predlagatelji točke, ki jo pravkar obravnavamo, tega predloga niso sopolisnali. Zato tudi težko verjamemo v iskrenost predlagateljev priporočil v zvezi s problematiko investicije v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj, da resnično želijo, da Državni zbor pridobi potrebne informacije o stanju na projektu. Dejstvo je namreč, da za netransparentnost tega projekta ne nosi krivde samo ena vlada, projekt 6. bloka se je namreč vlekel tako dolgo, da se je zamenjalo kar nekaj vlad in kar nekaj pristojnih ministrov. Tako po naši oceni tudi predlagatelji te točke nosijo precejšen delež krivde, da se je projekt sprevrgel v netransparentnega, da mu je vrednost zrasla čez vse meje, kajti v času, ko so dvakrat vodili Vlado Republike Slovenije, niso naredili prav ničesar za ustavitve tega projekta ali pa vsaj niso sprožili ustreznih postopkov, s katerimi bi raziskali, kaj se pravzaprav v resnici dogaja z izgradnjo 6. bloka, da mu je cena z začetnih 690 milijonov evrov zrasla na kar skoraj 1,5 milijarde evrov. Priznati pa moramo, da del krivde za nastalo situacijo nosi tudi nekaj zadnjih sestav Državnega zbora, in sicer, če že ne zaradi drugega, pa zaradi svoje naivnosti. Poslanci so namreč vedno znova nasedali manipulacijam s strani Holdinga Slovenskih elektrarn, češ kaj vse hudega čaka to državo in Šaleško dolino v primeru, da se projekt izgradnje 6. bloka ustavi. Tako smo poslušali in verjeli grožnjam o tem, da bomo izgubili suverenost pri oskrbi z električno energijo, če se projekta ne izpelje do konca. Ena od groženj je bila tudi ta, da bo Republika Slovenija plačevala večstomilijonske odškodnine Alstomu, če se projekt ustavi. Seveda niso pozabili na rožljanje s socialno bombo, ki pa jo bodo zaradi nizke odkupne cene premoga očitno sprožili v TEŠ kar sami, saj velenjski premog kupujejo po znatno nižji ceni, kot je bila načrtovana v projektu. Na vprašanje Poslanske skupine DeSUS o vzdržnosti in smiselnosti projekta so v Holdingu Slovenskih elektrarn vedno odgovarjali na že omenjeni način, torej, pritiskanje na najbolj občutljivi točki, ki sta socialna varnost zaposlenih v rudniku Velenje in TEŠ ter okoljskih prebivalcev kot tudi skrb za zagotavljanje samooskrbe z električno energijo. Poslanke in

poslanci Poslanske skupine DeSUS smo se zato, ker menimo, da je ugotavljanje politične odgovornosti edini resen in pravi način, da se zadeve enkrat preseka, odločili za sopolpis zahteve za ustanovitev preiskovalne komisije Državnega zbora glede projekta TEŠ 6, kot sem že omenil na začetku.

In prav zaradi tega, ker verjamemo v uspešnost preiskovalne komisije, katere cilj je razkritje nepravilnosti pri izgradnji 6. bloka TEŠ, in ker menimo, da predlagatelji iz časa vladanja Republiki Sloveniji nosijo precejšen delež krivde, da se je projekt sprevrgel v netransparentnega, predloga priporočil, ki jih je prijavil predlagatelj na matičnem delovnem telesu nismo podprli. Podprli pa smo sklep, ki ga je pripravil že omenjeni Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Andreja Katič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Izvolite.

ANDREJA KATIČ (PS SD): Predsednik, spoštovani minister, spoštovani kolegice in kolegi, ostali prisotni!

Če pogledamo nekoliko v zgodovino TEŠ, ki je v 100 % lasti HSE. Prav dva bloka TEŠ sta začela z obratovanjem leta 1956. Leta 1960 blok 3, 1973 blok 4, 1978 blok 5, 2008 sta začeli z delovanjem dve plinski turbini. Šaleška dolina je zaradi pridobivanja premoga ter proizvodnje električne energije plačala velik davek. Porušeni je bilo preko tisoč objektov, preseljenih preko 400 družin, uničena so bila cela naselja. Velik del doline je prekrit z vodo. Ekološka sanacija se je pričela leta 1987 po ekološkem protestu na Titovem trgu v Velenju. Ljudje smo zahtevali zase in za svoje potomce življenjsko okolje, primerljivo drugim krajem v Sloveniji. Letos je prenehal z obratovanjem blok 3, ki je naredil 340 tisoč obratovalnih ur, kar je v primerjavi s primerljivimi objekti v tujini bistveno več. In nismo govorili o škodljivih vplivih na okolje. Predvideno prenehanje bloka 4 je v letu 2015. Po sedaj razpoložljivih dokumentih in podatkih je predvideno obratovanje bloka 5 do leta 2027. Tudi zato z zaskrbljenostjo spremljamo izjave vodstva HSE, o negotovosti usode nadaljnjega obratovanja bloka 5. Priprava vse dokumentacije s pojasnili za odstopanja so navedeni v NIP 6. Vlada z njim že razpolaga, res pa je, da še ni potrjen s HSE. Prva investicijska vrednost je bila 691 milijonov evrov. In to oceno so naredile strokovne službe, skupaj z zunanji sodelavci kot grobo oceno. Že istega leta so potem prejeli informativne ponudbe in konec leta 2006 je v NIP 1 bila vrednost ocenjene investicije milijardo 70 evrov po tekočih cenah, v NIP 2 pa je investicijska vrednost po tekočih cenah znašala milijardo 424 milijonov evrov. In ni res, da so vse uprave zavajale. Podatki so bili

pravzaprav v vseh NIP navedeni in tudi večkrat tukaj v Državnem zboru povedani. V TEŠ so proučili tudi možnost obnove blokov 4 in 5. Študija je v celoti dostopna na vpogled pri informacijski pooblaščenki, na sedežu TEŠ in tudi HSE. Za izvajanje aktivnega nadzora sta HSE in TEŠ oblikovala Odbor za aktiven nadzor, v katerega je HSE imenoval tri, TEŠ pa enega člana. Vloga odbora je izvajanje aktivnega nadzora nad potekom investicije v obliki potrjevanja in odobravanja vseh nabavnih postopkov v okviru izvedbe investicije. Odbor je za svoje delo odgovoren direktorju HSE. Z delom je začel decembra 2009. Član tega odbora je bil tudi sedanji direktor TEŠ. Pod drobnogledom bo moralo biti tudi njihovo delo in morebitna odgovornost za storjene napake pri nadzoru.

In še glede investicijske vrednosti. Sedanji direktor TEŠ je v intervjuju za lokalni časopis povedal, citiram objavo z dne 27. novembra 2014: "Ko sem prišel leta 2012 na HSE, smo dobili zaprosilo od posloводства HSE, da preverimo, ali je kje drugje kakšen primerljiv objekt, ki je tudi v gradnji. Primerljiv objekt pomeni enake moči, uporabe primerljivega energenta, primerljive tehnologije in izkoristka. Iz podatkov bi lahko sklepali, da je bil projekt bloka 6 celo nekoliko cenejši od drugih." Konec citata. Na tem mestu pa želimo opozoriti tudi na izjavo direktorja HSE, ki je na seji matičnega odbora zatrdil, da se je na zahtevo politike oziroma lastnika spustila investicijska vrednost. Taka pavšalna izjava bo morala dobiti konkretna imena in priimke ter verodostojne dokaze o resničnosti navedb, sicer bo terjala odgovornost tistega, ki izreka. Če je ta izjava resnična, upamo in verjamemo, da je bil nedovoljen domneven vpliv politikov prijavljen pristojnim organom pregona.

Kot sem povedala že v začetku in ponovno poudarjamo, Socialni demokrati si želimo, da bi izvedeli, kdo je kaj narobe naredil, in naj za svoje storjene nepravilnosti tudi odgovarja. Socialni demokrati si želimo, da se zadeve temeljito raziščejo. Zato smo tudi tvorno sodelovali pri pripravi zahteve za parlamentarno preiskavo ter zanjo prispevali vseh 6 podpisov poslank in poslancev Socialnih demokratov. Zato odločno zavračamo vsa namigovanja in natolcevanja medijev, tudi novinarja v oddaji Tarča na nacionalni televiziji, ki je zatrdil, da del stranke preiskave ne podpira. To ni res. Vodstvo stranke, poslanska skupina in članstvo Socialnih demokratov podpira preiskavo in zato želimo tudi, da Vlada čim prej pripravi zakonski predlog, ki bo dal osnovo za izvedbo neodvisne preiskave izgradnje in revizije poslov pri izgradnji bloka 6. Res pa je, da naša podpora tem aktivnostim očitno nekoga moti. Res je tudi, da nam ni in nam ne bo vseeno za usodo delovnih ljudi v premogovniku Velenje in Termoelektrarni Šoštanj. In nenazadnje je res tudi to, da ne pristajamo na pavšalne trditve in obtožbe, ki določajo krivca za nepravilnosti kar čez palec.

Država Republike Slovenije je z Zakonom o poroštvu, ki je stopil v veljavo 1. avgusta 2012, izdala poroštvo za obveznost TEŠ. 30. novembra, skoraj tri mesece kasneje, sta takratni direktor TEŠ Simon Tot in minister za finance sklenila pogodbo o načinu in pogojih zavarovanja poroštva Republike Slovenije. Prav tako so takratni direktor TEŠ Simon Tot, minister za energetiko in minister za finance sklenili tega istega dne pogodbo o ureditvi razmerij v zvezi s projektom, s katero so določili okvire izvedbe tega projekta. V poroštvni pogodbi je navedeno, da TEŠ izjavlja in jamči, da je poroka seznanil z vsemi okoliščinami, dejstvi in podatki, ki so mu bili znani ali bi mu morali biti znani, in ki bi lahko vplivali na oceno potrebnosti in primernosti odločitve o izpolnjevanju pogojev za pridobitev poroštva Republike Slovenije ter sklenitve te pogodbe in izdajo poroštva, ter da so vsi podatki popolni in v vseh bistvenih pogledih nespremenjeni, tudi v času sklenitve te pogodbe. TEŠ se je v pogodbi tudi zavezal, da bo do odplačila vseh obveznosti po tej pogodbi Ministrstvu za finance dostavil letne revidirane finančne izkaze z ustreznimi pojasnili in poslovna poročila, nerevidirane polletne finančne izkaze, na poziv ministrstva pa tudi vso drugo dokumentacijo in podatke, vse v rokih in na način, kot ga določa Ministrstvo za finance. 3. marca 2014 je potekala dvournna opozorilna stavka v Premogovniku Velenje. Citiram, 3. marec 2014, RTV, SLO, STA: "V Premogovniku Velenje trdijo, da so se v lanski tristranski pogodbi za leto 2014 zavezali, da bodo HSE prodali za 41 tisoč 400 terajoulov premoga za potrebe proizvodnje električne energije v Termoelektrani Šoštanj." Razlika med realizirano prodajo leta 2014, ki je znašala 39 tisoč 795 terajoulov, in pogodbo je tako 1604 terajoulov, kar po prodajni ceni 2,5 evra na gigajoul znaša 4 milijone evrov prihodka. HSE določi, sicer res s tripartitno pogodbo, po kakšni ceni bo premogovnik premog prodal TEŠ. HSE določi TEŠ odkupno ceno za električno energijo. Leta 2012 je TEŠ pripadalo preko 100 milijonov evrov za zakup moči. Leta 2013 je TEŠ pripadalo cirka 78 milijonov in leta 2014 je TEŠ pripadalo 46 milijonov evrov za zakup moči, v dveh letih 50 % znižanje. Glede na vse navedeno, se za dokončanje projekta in nemoteno odplačevanje obveznosti do posojilodajalcev pojavljajo določena tveganja, ki lahko bistveno vplivajo na državni proračun, v katerega sicer TEŠ redno vplačuje obveznosti, ki izhajajo iz daljnega poroštva in znašajo cirka 5 milijonov evrov letno. Tveganja in posledice je treba pravočasno prepoznati in se na njih primerno odzvati, predvsem z namenom, da bo družba TEŠ sposobna odplačevati vse pogodbene obveznosti in da ne pride do unovčitve kakršnekoli garancije, kar bi v končnih posledicah lahko negativno vplivalo na državni proračun. Najpomembnejše so vsekakor pogodbene zaveze do bank posojilodajalk, EBRD in EIB. Kakršnikoli negativni učinki na

poslovanje TEŠ in skupino HSE kot tudi kršenje katerekoli zaveze brez predhodnega soglasja bank lahko slednje prisilijo v to, da unovčijo državno poroštvo. Sedanje vodstvo HSE že več kot dve leti vodi skupino HSE, zato se predvideva, da so tovrstna tveganja prepoznana, prav tako pa, da so sprejeti ukrepi, s katerimi se bodo odpravile negativne posledice, ki izhajajo iz tega. A glede na zgoraj navedeno, žal, pridemo do vtisa, da se dela prav vse, da do unovčenja državnega poroštva pride. TEŠ velja za najzanesljivejši in najstabilnejši vir električne energije. Ne pomnimo dneva, da bi bili vsi bloki izven obratovanja. TEŠ proizvede več kot 30 % slovenske električne energije, občasno, predvsem v sušnih obdobjih, pa ta delež presega 50 %. Pomembna pa ni le proizvodnja, temveč tudi opravljanje sistemskih storitev, ki jih TEŠ elektro-energetskemu sistemu Slovenije. Še posebej velja omeniti neprekinjeno zagotavljanje sekundarne regulacije. Prihodnja stabilnost in zanesljivost elektro-energetskega sistema je v mnogočem odvisna od zanesljivosti proizvodnje električne energije. Za preprečitev večjih tveganj in negativnih posledic tako za sistem kot tudi končne uporabnike je zelo pomembno, da imamo na lokaciji TEŠ vsaj dva proizvodna bloka, od katerih bo v vsakem trenutku vsaj eden obratovalno usposobljen. Z morebitno zaustavitvijo bloka 5 bi se povečala uvozna odvisnost električne energije v Slovenijo, izgubili bi na zanesljivosti in stabilnosti sistema. V določenem trenutku bi sistem ostal brez nujno potrebne sekundarne regulacije. Ogrožena bi bila delovna mesta, o čemer je bilo tudi govora na matičnem odboru. Po načrtih TEŠ se glede na zaustavitve Bloka 3 in 4 obstoječe obratovalno osebje prerazporedi na blok 6. Prav tako se za podporne funkcije uporabi obstoječe osebje, ki ta dela že izvaja. V NIP je bilo predvideno, da bo po obratovanju bloka 6, poleg njega v obratovanju ostal le še blok 5. Tako je v letu 2015 predvidenih 429 zaposlenih, v letu 2017 395 in potem se postopoma po naravni poti z upokojitvami nekoliko zaposlenost zmanjšuje. Brez bloka 6 pa bi bilo v letu 2016 zaposlenih 405, v 2017 351 in tako do leta 2027, ko ne bi bilo več nobenega zaposlenega. Premogovnik Velenje je imel v drugi polovici osemdesetih let preko 5 tisoč 600 zaposlenih, danes v skupini PV je zaposlenih okoli 2 tisoč 500 delavcev. Tudi v imenu vseh zaposlenih, tako na Premogovniku Velenje kot na TEŠ, kajti v Šaleški dolini enega brez drugega ne vidimo, pričakujemo, da dobimo odgovore na zastavljena vprašanja. Menimo, da imajo v Šaleški dolini pa tudi širše v Sloveniji, od koder se vozijo na delo v rudnik, skupino PV ali TEŠ, pravico do tega, da se seznanijo, kakšne odločitve se načrtujejo in kakšni so razlogi za te odločitve. Pa tudi Slovenija mora vedeti, v prvi vrsti, kdo je kriv, če je bilo kaj narobe narejeno, da za nepravilnosti odgovorni odgovarjajo in ali bomo imeli stabilno oskrbo z električno energijo,

proizvedeno v Sloveniji ali pa jo bomo uvažali iz tujine.

Na podlagi navedenega v Poslanski skupini Socialnih demokratov podpiramo sklep Odbora za infrastrukturo. Podpiramo pa tudi ustanovitev in delovanje parlamentarne preiskovalne komisije, ter apeliramo na čim hitrejšo pripravo in sprejem zakona, ki bo dal temelje za izvedbo neodvisne preiskave, izgradnje in revizije vseh poslov pri izgradnji bloka 6, TEŠ. In ne bi se strinjala, kar je bilo povedno, da so bili na odboru podani odgovori in predstavljeni načrti za prihodnje, so pa baje v pripravi, so povedali s strani odgovornih. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo dajem predlagatelju.
Izvolite.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik.

Zelo zanimivo je bilo poslušati te razprave, s katerimi se deloma lahko strinjamo, vendar ste vsi zahajali že v preiskovalno komisije in v naloge, ki jih bo preiskovalna komisija opravljala, za katero tudi mi nimamo nobenega razloga, da bi ji nasprotovali in ji tudi nismo. Nismo se pa vključili v podpis, ker v končnem dokumentu, v tistem zadnjem roku niti nismo bili pravočasno obveščeni, po drugi strani pa niti ena od pripomb, ki smo jih posredovali za delo te komisije, ni bila upoštevana. Nimamo pa nobenih težav s sodelovanjem v tej komisiji.

Kot sem rekel, kolegi so večinoma govorili o tem, o tej preteklosti, ukvarjali so se z razlogi za nekatere stvari, vendar očitno niso prebrali naših priporočil in niso prebrali gradiva, ki je bilo posredovano. Mi smo se ukvarjali samo s tistim, s čimer se Državni zbor v tem trenutku lahko ukvarja, in to je z zadevami od trenutka, ko je bil poroštveni zakon sprejet, za katerega so poslanci tudi na nek način prevzeli odgovornost. In zdaj, ko je že govora o tem, kako je bil poroštveni zakon slab, treba se je zavedati, da je bil poroštveni zakon takrat neka zadnja rešitev v situaciji te investicije, ki bi bila v nasprotnem primeru bistveno dražja, kajti investicija se ne bi ustavila v tistem trenutku, leta 2012, ampak bi TEŠ in HSE najela komercialne kredite, ki bi imeli še bistveno večji vpliv na državo oziroma na državni proračun, kajti vsi pozabljate, da sta obe dve družbi v 100 % lastništvu države. In poroštvo je bila samo rešitev za čim nižjo obrestno mero za najete kredite. Tako da tudi v primeru, da poroštvo ne bi bilo izglasovano, bi te dve družbi morale najeti kredite za dokončanje, s tem tudi po bistveno višji obrestni meri, jasno na neki komercialni osnovi, ampak vsi ti krediti bi bili v končni meri tudi breme države, kajti lastnik je subsidiarno odgovoren za najete kredite. Tako da ne si zatiskati oči.

Edina možna zaustavitev tega projekta, kot vsi ugotavljate, je bila pač na prelomu leta

2009 takrat, ko je nastopila nova vlada, ko so se dejansko okoliščine spremenile. Ampak o tem bo verjetno govora v drugi priliki.

Zanimivo pa je, da se vsi ukvarjate samo s tem, ne ukvarjate pa se s tem, da je Državni zbor sprejel veliko sklepov, ki jih nihče ne izvaja, ne ministrstvo ne Vlada. Da je Vlada sprejela veliko svojih sklepov, za katere tudi v svojem odgovoru ugotavlja, da jih ne izvaja, pa se noben s tem ne obremenjuje. In vsi ugotavljate, da je nevarnost, da bo prišlo ali do unovčenja ali da bodo gospodarske družbe, tako TEŠ kot HSE, v težavah, pozabljate pa, da v teh sklepih od leta 2012 skozi ta opozorila, ki jih je posredoval Državni zbor in odbori, je bilo opozorjeno ravno na te težave, ki lahko v fazi poslovanja teh družb nastanejo. Če ste pošteni, v Premogovniku Velenje se je to že zgodilo. Se pravi, Državni zbor in Vlada sta se zavedala teh tveganj, naložila sta si sklepe, Državni zbor je naložil sklepe, da je treba na te okoliščine resno računati, vendar ker se teh sklepov ne izvaja, smo imeli težave že v Premogovniku Velenje. Težave imamo v TET. Vse to so deli energetike in deli skupine tudi HSE. Vi si zatiskate oči, da mi zdaj problematiziramo neke stvari zdaj za nazaj, da se ukvarjamo z nekimi osebnimi zamerami. Ni res! Ukvarjamo se samo s tistim, kar smo v preteklosti sprejemali in kar tudi piše v poroštveni pogodbi, kjer jasno piše, katere stvari mora Termoelektrarna Šoštanj posredovati. Če preberete odgovor Vlade na našo pobudo. Najprej Vlada pravi, da bo izvršila vse ukrepe, ki jih bo priporočil Državni zbor. V nadaljevanju pa Vlada tudi pravi, da bo v čim krajšem roku pridobila podatke o naložbi v blok TEŠ 6. To je odgovor iz 25. 11. Se pravi, Vlada sama ugotavlja, da nekih podatkov nima, navkljub temu, da si je v preteklosti nalagala sklepe. Tako da jaz tu predlagam, da včasih kakšno gradivo tudi preberete in da se ne zadovoljite samo s tistim, kar vam nekdo napiše, kajti večina vas je govorila o preiskovalki in o težavah, ki so vezane na to, zakaj je ta projekt nastal, kako je nastal, kje so bile težave.

V našem priporočilu je govora samo o tem, kaj smo mi v Državnem zboru od točke, ko je bil poroštveni zakon sprejet, nalagali, in to v večini – takrat so bili ti sklepi praktično soglasno sprejeti –, kaj smo mi nalagali ministrstvom, posameznim gospodarskim subjektom takrat, posredno, jasno, preko lastništva Vlade in opozarjamo na to, kaj je Vlada sprejela, pa niti enega sklepa ne izvaja. In opozarjamo na to, da je določena gospodarska družba že bila v težavah, to je Premogovnik Velenje, opozarjamo na to, da bo lahko Termoelektrarna Šoštanj v podobnih težavah, in zahtevamo, da tako lastnik, to je Vlada, naloži tem gospodarskim subjektom, da pripravijo različne scenarije v povezavi, jasno, s tem, kako se bo gibal cena električne energije v prihodnje. Jasno je, da tega projekta ne moremo več ustavljati in se o tem niti ne pogovarjamo. Neumestno pa je, da po vseh razpravah v Državnem zboru praktično niti en

organ teh sklepov, ki jih mi sprejmemo, ne izvaja. In to dejansko v dobri luči, da bi imel pripravljen scenarij za različne robne pogoje, ki se v prihodnje lahko zgodijo.

In še enkrat. Državni zbor je sprejel poroštveni zakon in iz tega naslova ima tudi pravice in obveznosti. Na to opozarja tudi Zakonodajno-pravna služba. Zato smo mi že na odboru opozorili, da ne samo priporočamo ampak zahtevamo od Vlade določene podatke. Predvsem v izogib, da se karkoli v nadaljevanju zaplete. Zdaj, če vsi verjamete, da vse gladko poteka, je res čudno, da direktor HSE najprej imenuje človeka, ki mu najbolj zaupa, čez nekaj let ga odstavi, zato ker ni primeren, nastavi spet novega in tako naprej. Če to za vas ni neka čudna situacija, je res malo zanimivo. Ob tem, da jasno v poroštveni pogodbi piše, kaj je treba s strani TEŠ poročati.

Po drugi strani je pa zanimivo, da vsi govorimo, da so velike težave in da bodo težave, ampak očitno TEŠ in HSE zaenkrat izpolnjuje pogoje iz poroštvene pogodbe, kajti v nasprotnem primeru bi moral že kakšno poročilo Vladi in ministrstvu poslati glede na zaveze iz 8., 9. in 10. člena pogodbe. In to ugotavlja na nek način tudi Vlada, da zaenkrat nima nobenega poročila, da bi karkoli odstopalo od NIP 5, ki je edini verificiran in revidiran dokument. NIP 6 se pripravlja že eno leto in pol. Vsi pravite, da je v neki zaključni fazi, vendar ga nihče očitno še ni videl. Tudi Vlada ga nima. Se pravi, da edini veljavni dokument, po katerem se projekt zaenkrat izvaja je NIP 5, ki je bil tudi podlaga za poroštveni zakon. In če se držita Vlada in TEŠ zavez, ki so v pogodbi, očitno projekt teče v skladu s poroštvenim zakonom. Ali pa ima kdo druge informacije? In ravno na to smo želeli s temi priporočili in zahtevami opozoriti, da se ne zgodi, da pride ponovno nek minister v Državni zbor in bo rekel v naslednji fazi, da ni podražitev za 140 milijonov, ampak se je še nekaj vmes zgodilo in je, ne vem, 170 milijonov, brez da prinese kakršenkoli dokument. Jaz res upam, da bo razprava šla v tej smeri, ker v nasprotnem primeru je nesmiselno, da se o čemerkoli pogovarjamo, tudi da ustanovljamo preiskovalno komisijo, če se nihče v Državnem zboru niti Vlada ne drži svojih zavez in svojih sklepov.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima dr. Bojan Dobovšek, pripravi naj se gospod Zvonko Lah. Izvolite.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS SMC): Hvala. Spoštovani vsi, ki spremljate to razpravo!

Če pogledamo malo raziskave o bodočnosti trgov tako v Sloveniji, Evropi in v svetu, ugotavljamo, da so ključna vprašanja na področju distribucije in pa na področju pridobivanja energije. Tu se bodo dogajala ključna vprašanja, tu se bo vrtelo največ denarja, hkrati seveda tudi največ možnih zlorab. Če pogledamo problematiko

termoelektrarne 6 ugotavljamo, da so se v fazi razvoja projekta dogajala številna deviantna ravnanja, ki pa kažejo tudi na elemente finančne kriminalitete. Če pogledamo odkrivanje in preiskovanje tovrstnih ravnanj, bomo ugotovili, da na prvi ravni ugotavljata to policija in tožilstvo in gre za kršenje kazenske zakonodaje in ti postopki potekajo. V drugi fazi gre za tako imenovano gospodarsko ali finančno kriminaliteto, kjer nosijo srž dogajanj Ministrstvo za gospodarstvo, Ministrstvo za finance in vsi pristojni uradi in agencije. In naloga Vlade je, da jim daje tukaj vso možno podporo. V tretji fazi pa gre za tako imenovano politično odgovornost. Tukaj smo sedaj priča ustanovitvi parlamentarno preiskovalne komisije, ki bo raziskala še ta tretji segment. Ključno je, da se moč države kaže skozi njene institucije in delo institucij bo pokazalo, kako močna je država na tem področju in kakšne so možnosti odpravljanja vplivov na tovrstno preiskovanje. Tudi pokaže se, kako država deluje in pri takih projektih se izkaže, da sleherni uradnik, ki predstavlja državo, pokaže njeno neodvisnost in njeno moč.

Če pogledamo tisto, kar še ni bilo izpostavljeno, bodočnost Slovenije je v zeleni energiji, v okolju, ki ga bomo lahko prodali v okviru turizma, v okviru razvoja gozdov, lesarstva, vode in podobnega. CO2 je danes prisoten v številnih medijih z ene ali druge problematike. In ključno pri oceni rentabilnosti tega projekta je, koliko in kako bomo plačevali na trgu kuponov CO2. Evropol nas je že nekajkrat opozoril, da je ključen problem trgovanje s kuponi CO2. Temu problemu smo namenili pač premalo pozornosti. In tukaj prihaja tudi do tako imenovanih davčnih vrtljakov, kar je velik problem Slovenije – izogibanja plačilu davka. Vse skupaj se potem izkazuje v tisti škodi, ki je nekako nismo vračunali v projekt, to pa je ekološka kriminaliteta, uničevanje okolja, vode, gozdov in vsega ostalega. V kalkulacijah nismo upoštevali tovrstne škode, ki je že povzročena, tudi na zdravju ljudi. Za parlament je ključno, da se v bodoče posveti dvema vprašanjem. Najprej okoljevarstveni zakonodaji, ki bo v dobro ljudi in v dobro okolja, v katerem delujemo. Kot drugo pa, da strateško premislimo o tem, koliko in kaj bomo vlagali v bodoče v obnovljive vire energije ali v podobne projekte, kot smo mu bili priča. Hvala.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospod Zvonko Lah. Pripravi naj se mag. Anže Logar. Izvolite.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoča, za besedo. Spoštovani minister, kolegice in kolegi!

Ko se je ta projekt pričeval, jaz nisem bil tukaj v parlamentu niti toliko v politiki, vendar od leta 2008 naprej, odkar sem prisoten, pa vem, da smo že veliko govorili o tem projektu. Ko se je projekt načrtoval, je bila situacija

bistveno drugačna, kot se je potem pokazalo čez nekaj let. Predvidevalo se je, da bo cena električne energije, ko bo projekt vključen oziroma začel proizvajati elektriko, približno 100 % višje, kot je trenutna cena na trgu. Verjetno je bila napaka v tem že, da se je šlo v investicijo 600 megavatnega bloka, ne pa manjšega, kjer je bistveno več konkurence na trg, več proizvajalcev. Drugo, predvidevanja so bila, da bo cena električne energije 85 evrov na megavatno uro in tudi cena premoga bistveno nižja, kot pa se sedaj kaže, da dejansko je ali pa bi morala biti. Konec 2008, v začetku 2009, ko smo prišli do spoznanja, da bo pač investicija bistveno dražja, kar je tudi vprašljivo, kakšni so to investitorji in strokovnjaki, da se investicije podraži za 100 % od predvidenega izračuna vrednosti investicije na začetku. Ko se je kazalo, da bodo investicije višje, kot je bilo predvideno na začetku, se je tudi situacija na tržišču električne energije bistveno spremenila in je naša stranka v začetku 2009, ko je bilo stroška samo 25 milijonov evrov, predlagala, da se ponovno napravi analiza upravičenosti tega projekta in da bi bilo bolje glede na situacijo projekte ustaviti kot pa nadaljevati. Seveda vlada Boruta Pahorja tega ni storila, pač projekt se je nadaljeval in vrednost projekta se je samo povečala in povečevala. Sedaj, ko ugotavljamo, da je ta vrednost milijardo 400 in še nekaj, in ko preiskujejo vse te akterje v tej investiciji in najdejo tudi marsikakšno nečednost oziroma se najde marsikakšno nečednost, pa se mi ukvarjamo zdaj s tem projektom, ki je praktično končan; ne vem, koliko časa se bomo še. Mislim, da je treba raziskati vse nečednosti in kaznovati vse tiste, ki so tu sodelovali. Verjamem, da jih je bilo kar precej, ker ne morem verjeti, da se investicija podraži za 100 %. Verjetno pa bo tudi ta projekt skozi leta, če bo cena električne energije še naprej padala, nerentabilen, da bo ustvaril veliko izgubo in na koncu bomo, tako kot nekatere zahodne države, tudi ta projekt opustili, zaprli in nadomestili z drugimi viri, ki so ekološko bolj sprejemljivi in tudi cenejši. Zato mislim, da imajo organi preiskave oziroma pregona dosti dela, da poiščejo vse krivce za to, kar se je zgodilo. Slovenija pa naj gleda naprej, kako bo zagotovila bolj ekološko sprejemljivo, cenejšo električno energijo, ker smo na geografskem območju, kjer bi lahko z električno energijo tudi dobro trgovali, tudi dobro služili kot nekatere zahodne države. Potrebe v sosednjih državah so velike, mi pa nekako nadaljujemo s tisto staro politiko, nadaljujemo s termoelektrarnami in lignitom. Res je, vprašljiva so delovna mesta vseh teh rudarjev, ki jim je to kruh, vendar na drugi strani sem prepričan, da bo izgube s tem projektom toliko, da bi lahko ti rudarji bili doma in dobivali plačo, da ne bi nič delali, pa bi bilo za državo ceneje.

Zato dajmo pamet v roke in razmišljajmo naprej, kako bomo reševali zagotavljanje električne energije na druge

načine in kako na čim bolj sprejemljiv način rešiti ta projekt oziroma pridobivanje električne energije v termoelektrarnah, ker vemo, da v svetu take elektrarne zapirajo, ne brez razloga, in dajmo tudi mi slediti temu zgledu.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima mag. Anže Logar. Pripravi naj se gospod Miha Kordiš.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoča.

Današnja razprava izhaja, lahko rečem, iz koalicijske pogodbe aktualne koalicije. Namreč, ta v začetnem poglavju, ki govori o najpomembnejših zadevah, v točki 4 opredeljuje tudi preiskavo oziroma razčiščevanje v zadevi TEŠ 6. V zadnjem obdobju smo bili priče na nek način tekmovanju koalicije pod B in koalicije pod A o potrebni preiskavi glede Termoelektrarne Šoštanj 6. bloka in lahko rečem, da se je ustvarila neka pozitivna tekmovalnost, kar je pripeljalo tudi do širšega konsenza na deklarativni ravni o potrebah po dodatnem informiranju in globljem preiskovanju tega projekta. Zdaj smo pa pred nekim zanimivim dejstvom – danes razpravljamo o tem. Če sem pravilno štel, tu sedi približno 18 poslancev koalicije od 52. Še en teden nazaj so bili soglasni o tem, kako se je treba o tem podrobneje informirati, kako je treba te zadeve podrobneje raziskovati, ljudje so pa zunaj. Odločevalci sedijo zunaj te dvorane. Prišel je minister. Mislim, da je ministrstvo na ta način pokazalo svoje zavedanje problema, o katerem danes razpravljamo, in če nič drugega, je nedostojno do vašega ministra, da mu s tako nizko prisotnostjo sporočate, kako draga vam je razprava o raziskovanju razlogov in iskanju ukrepov za preprečitev ali pa za saniranje projekta, ki mu v Sloveniji ni para. Med drugim, kot veste, so bile v tej zadevi v zadnjem času opravljene policijske preiskave, pridržanja in ugotovljene kršitve, ki presegajo vašo najljubšo afero, o kateri pa radi razpravljate in pridno sedite v tej dvorani, ko tema nanese na to.

Ne morem mimo mnenja, še posebej, ker je bilo večkrat poudarjeno od govorcev tu za govornico, da ne želite razpravljati o priporočilih in ne želite podpreti predlaganih priporočil zgolj iz enega razloga – zato ker jih je predlagala opozicija. Nekateri so to eksplicitno izpostavili. Naj samo malce preletim stališča, ki so bila tu izražena. Recimo, Violeta Tomič iz Združene levice je rekla: "Vsaka, prav vsaka dodatna informacija o tem, kaj je privedlo do izvedbe največje nasedle investicije v zgodovini Slovenije, je še kako pomembna in dobrodošla." In na koncu je rekla, da ne bo podprla naših priporočil. Predstavnica SD je rekla: "Ni res, da Social demokrati ne želijo preiskave. Vodstvo, poslanska skupina, članstvo podpira preiskavo." In potem pravijo, da ne bodo podprli sklepov, ki se glasijo približno takole: Državni zbor zaproša Komisijo za preprečevanje korupcije, da mu

poroča o ugotovljenih nepravilnostih in sumih koruptivnih dejanj v primeru TEŠ 6. Ali: Državni zbor priporoča Vladi Republike Slovenije, da preuči zakonske spremembe za učinkovitejše delo Urada za preprečevanja pranja denarja, Komisije za preprečevanje korupcije in drugih pristojnih institucij. Torej, zato ker te predloge predlaga Slovenska demokratska stranka, teh priporočil ne boste podprli.

Zdaj se pa sprašujem, kaj pa je tu narobe, če naj Vlada poišče zakonske spremembe, ki bi izboljšale delovanje Komisije za preprečevanje korupcije. Pa saj kadar ste pred televizijskimi kamerami, to vseskozi zagovarjate! Zakaj pa, ko se ta tema dotakne TEŠ 6 in to temo predlaga Slovenska demokratska stranka, naenkrat teh predlogov ne morete podpreti? Zakaj nasprotujete, recimo, sklepu, da naj Vlada pripravi informacijo o izpolnitvi okvirov investicije in poroštvene pogodbe, zlasti glede višine vrednosti investicije in glede cene premoga? Glejte, cena premoga je tu eden od ključnih dejavnikov. Ali kdo od vas ve, po kateri ceni se bo kuril premog? Ali kdo od vas ve? Očitno ne, pa kljub temu tovrstne informacije ne želite prejeti. In recimo, ko predstavnik SMC in predsednik Odbora za infrastrukturo reče, da je treba vedeti, da ta priporočila Poslanske skupine SDS pravzaprav niso priporočila, ampak je samo zahteva za pridobitev informacij glede poslovanja TEŠ 6, glede NIP, glede HSE – ja, kaj pa je s tem narobe? Kaj pa je narobe? Ali je to kaj spornega? Zakaj boste proti? Zakaj boste proti pridobitvi dodatnih informacij? Ste spet zaviti v tisti krog želje po neinformiranosti, ki smo mu bili na tej seji že večkrat priča – prav ta teden. Ne želim vedeti. Je to načelo in način, po katerem deluje vaša vlada, ki prisega na moralna, etična načela in v koalicijsko pogodbo zapiše, da je treba izvesti neodvisno revizijo TEŠ 6, zraven se pa njeni poslanci ne želijo dodatno informirati o temu projektu? Ne želijo izvedeti, ne želijo soočiti mnenj in dobiti neposredne informacije, po kateri ceni se bo kuril premog. Je pretežno dobiti to informacijo oziroma digestirati to informacijo, kajti ta informacija bo bistveno pripomogla k razpravi o smotnosti projekta TEŠ 6? Ne nazadnje, pridobitev vseh teh informacij bo tudi pripomogla k uspehu preiskovalne komisije. Zdi se, kot da negativno mnenje tem priporočilom sedaj, bom rekel, opravičujete s tem, da bo tako ali tako preiskovalna komisija. Ja, kaj pa je narobe, če ste že predhodno o tem dobro informirani? Zakaj se bojite dodatnih informacij?

Vlada Mira Cerarja dela prav isto napako, kot jo je delala vlada Alenke Bratušek, ko je bilo naloženo, kaj naj Vlada pripravi, ko je bilo črno na belem želja poslancev, je Vlada sprejela nek neobvezujoč sklep, da naj se zgolj ugotovijo prizadevanja Vlade za reševanje problematike projekta TEŠ 6. Seveda, v tisti vladi so sedeli Desus in SD, ki očitno ... tudi v tem primeru SMC, ki ima za kakšno desetletje ali

dva manj politične kilometrine, pač sprejme takšno stališče.

Da ne boste potiskali glave v pesek; pogledajte, o problematiki TEŠ 6 in o nujnosti dodatnih informacij vas je opozorilo tudi Računsko sodišče, sicer v začetku novembra, pri Predlogu zaključnega računa proračuna Republike Slovenije za leto 2013. Zapisali so: "Opozarjamo še na problem poročevanja TEŠ 6, ker ni določenih virov za pokrivanje regresnih terjatev in poročevanje ni ustrezno zavarovano." Ali je v vladni koaliciji zopet želja ne vedeti ali kako?

Poročila se sprejemajo tukaj, v Državnem zboru, zato da imajo poslanci neko vsebinsko osnovo in zasnovano za nadaljnje delo. Ni naloga poslanca, da ne ve, naloga poslanca je, da priskrbi vse ustrezne informacije in da uporabi vzvode, ki jih ima preko odločanja na sejah Državnega zbora, da pridobi ustrezne informacije. Pozorno sem poslušal ministra, pozorno sem tudi prebral poročilo oziroma stališče Vlade Republike Slovenije in stališče Vlade Republike Slovenije ni odklonilno; še celo več, pravi, citiram: "Vlada bo v primeru, da od Državnega zbora prejme priporočila za pridobitev teh informacij, te tudi zahtevala." Vlada vam daje zeleno luč za odločitev o potrditvi zahtev iz priporočil, ki smo jih mi predlagali, ampak očitno ste si potem spet vzeli trenutek za razmislek, ki se je prolongiral za kakšno uro ali dve ali morda še več, in ste sklenili, da vas te informacije ne zanimajo.

Ne predstavljam si dela v preiskovalni komisiji v stanju, ko tistih, ki delajo preiskovalno delo, vsebina ne zanima ali pa ne želijo dodatne informacije. In ne morem si kaj, da zaključim, da očitno vaše ravnanje najbolje povzame kar izjava ali pa odgovor vašega predsednika vlade o delovanju Stranke Mira Cerarja, ki jo je danes izrekel v intervjuju za Mladino. Namreč rekel je: "Izkušnje so tisto, kar ta hip SMC najbolj primanjkuje in kar intenzivno pridobivamo." Pogledajte, teh izkušenj ne boste pridobili s tem, da boste želeli ne vedeti in da boste želeli ne dobiti informacij. Te izkušnje boste pridobili takrat, ko boste opravljali svoje poslansko delo, tako kot to veleva ustava in tako kot so od vas pričakovali volivci. Če Desus in če SD ne moreta podpreti tega, zato ker sta očitno vpletena v te zgodbe – ne vem, Stranka Mira Cerarja pa res nima nobenih zadržkov pri tem! In če vam Vlada daje zeleno luč, da te predloge podprete, res ne razumem, zakaj se ne želite dodatno informirati o tem projektu, za katerega se pa vsi strinjamo, da je eklatanten primer slabe prakse: strinja se opozicija in pozicija. Samo, očitno, nekateri zgolj na deklarativni ravni. Hvala.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima... Repliko želite? Ste že razpravljali? / oglašanje iz dvorane/ Ne morete dati replike. Repliko lahko daste samo na razpravo. Prav. Hvala.

Besedo ima gospod Mira Kordiš, pripravi naj se gospod Danil Anton Ranc. Izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Najlepša hvala za besedo.

V tej razpravi smo slišali že mnogo o tem, kdo je kriv, kdo ni kriv, kdo je umazan in kdo se ozira na priporočila in kdo špila zgolj neko piarovsko igro. V redu. Tega smo bili že navajeni iz prejšnjih sklicev Državnega zbora, lahko rečemo, da se nadaljuje politika kot po navadi. Sam pa bi želel v to razpravo pripeljati neko širšo, neko sistemsko dimenzijo, ko se pogovarjamo o TEŠ 6, in ne nazadnje, ko se pogovarjamo o korupciji sploh, ki postaja v zadnjih nekaj letih bolj ali manj sinonimna s projektom TEŠ 6.

Kaj korupcija sploh pomeni? Korupcija je po tisti neki najširši, najbolj grobi definiciji vdor zasebnega interesa v javni interes. V redu. To je točka, na kateri se lahko strinjamo, to je točka, na kateri se strinjamo. Ampak postavimo sedaj to trditev v nek širši družbeni kontekst.

Živimo v kapitalizmu. Mantra kapitalizma, njegovo glavno vodilo, njegov glavni motor je akumulacija kapitala; neskončna akumulacija kapitala, pridobivanje dobička. To ni plod nekih pohlepnih posameznikov, ampak je to stvar strukturnega ustroja dirke na trgu. Preprosto, če ne boš akumuliral kapitala, bo to počela tvoja konkurenca in iz te konkurenčne dirke boš izpadel. Govorimo o tem, da ima primat v kapitalizmu pri celotni dinamiki družbe zasebni dobiček, zasebni interes. Kapitalizem je korupcija. Kapitalizem je po definiciji koruptiven, je po definiciji utemeljen na strukturni korupciji. In čemu smo priča danes? Praktično vse stranke, vsi razpravljavci, razen Združene levice, zagovarjajo režim kapitalizma. Še več, pravijo, da imamo v Sloveniji še premalo kapitalizma, da potrebujemo še več družbe, ki privilegira zasebni interes. To vidimo v praksi, ne samo retoriki. Privatizirajo tako v vladi kot ob podpori desne opozicije. Varčevalne ukrepe zagovarjajo tako koalicijske stranke kot nanje pristaja desna opozicija – če raznoraznih ukrepov, kot je to na primer fleksibilnost trga dela, niti ne omenjamo. Skratka, na eni strani imamo politične akterje, ki z vsem srcem zagovarjajo kapitalizem; še več, zagovarjajo njegovo poglobljanje. Na drugi strani se pa čudijo in moralizirajo in natolcujejo o tem, kako strašno skorumpirana država smo in kako strašno velik spomenik korupciji je TEŠ 6. Se strinjam, TEŠ 6 je ogromen spomenik korupcije.

Se strinjam, da je treba to področje vzeti pod drobnogled in ugotoviti krivdo, ugotoviti odgovornost in temu primerno tiste, ki imajo pri tem projektu maslo na glavi, sankcionirati. Ampak zagovarjati – pardon – ampak problematizirati korupcijo kot tako, problematizirati projekt TEŠ 6 in v isti sapi zagovarjati kapitalizem, poglobljanje kapitalizma, je pa, oprostite, protislovno.

Kot sem že omenil, kapitalizem je utemeljen na korupciji, utemeljen na zasebnem interesu in če želimo zares odpravljati vzroke sistemske korupcije, moramo odpraviti kapitalizem in ga nadomestiti s socializmom za 21. stoletje. Tako in samo tako se bomo izognili temu, da imamo opravka z enim TEŠ 6, pa drugim TEŠ 6, pa tretjim TEŠ 6; skratka, da vedno znova in znova zdravimo simptome, o razlogih se pa ne vprašamo in jih ne odpravljamo. Še več, uvajamo politike, ki odpirajo vrata še več in več korupcije. To bi bil moj doprinos k tej diskusiji. Najlepša hvala.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima Danilo Anton Ranc, pripravi naj se gospod Uroš Prikl. Izvolite.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Spoštovana predsedujoča, spoštovani minister in državni sekretar, spoštovane kolegice in kolegi!

Ugotavljam, da se v parlamentu in tudi v odborih zelo veliko razpravlja o tematiki TEŠ in da z nekaterimi razpravami in pobudami želijo nekateri preusmeriti pozornost od glavnih političnih botrov projekta TEŠ. Tudi besede kolega Logarja, ki ga zdaj na žalost ni v dvorani, ko je okrcal nas, kot pozicijo, da nismo kompletni – mogoče me zdaj tudi posluša. Tudi sam je želel s svojimi namigovanji predvsem obrniti tematiko v napačno smer. Pozablja namreč, da so pogodbo za projekt TEŠ 6 podpisali ravno kolegi iz vaše stranke, ko ste bili na oblasti. Ampak ne glede na to, nesmiselno je sedaj, ko je ta nova investicija tik pred zaključkom, razpravljati tudi o nekaterih zgodbah, ali naj ta blok sploh obratuje ali ne. To je bilo igranje z usodo delavcev, premogovnikov in termoelektrarne.

Navsezadnje ne pozabimo, da investicija bazira na naravnem energetskem viru, lignitu, ki bi sicer ostal pod zemljo neizkoriščen, tako kot plinsko polje v Prekmurju, slovensko energetiko pa bi nekateri modreci reševali s Kitajske uvoženimi solarnimi elektrarnami in našo lepo Slovenijo popačili s temi kitajskimi produkti. Podobno se dogaja pri zagovornikih kurjenja lesa, o tako imenovani praslovanski tehnologiji, namesto da bi les predelali v koristne izdelke z višjo dodano vrednostjo v tovarni celuloze, ki smo jo na žalost zaprli, in v lesni industriji, ki nam propada. Ustavitev tega projekta tik pred poskusnim zagonom in tehničnim prevzemom bi bil podoben nesmisel, kot parkiranje falcona v hangarju, namesto da bi bil v funkciji. To investicijo je treba preizkusiti, od dobavitelja zahtevati, da izpolni vse pogodbene obveznosti, tehnične karakteristike, obratovalne stroške pa optimizirati, da bodo proizvodni stroški čim nižji.

Tudi stranka SMC se je jasno opredelila, da je treba razjasniti nepravilnosti in tudi politično odgovornost vključiti v raziskovanje v vse pristojne organe. V tej smeri deluje tudi

Vlada, ki je zahtevala preiskovalni postopek, ki intenzivno poteka in že daje rezultate, saj so številni vpleteni v izvajanje projekta v preiskovalnem postopku.

V preteklosti so se v zvezi s projektom TEŠ izvajali številni poskusi dveh strank v smeri medsebojnega političnega obtoževanja, obračunavanja, v bistvu sta pa obe bili vpleteni v zasnovu tega projekta in podpirali podpis pogodbe – mislim, da bo preiskovalna komisija odgovorila tudi na ta vprašanja –, v ozadju pa se odvija bitka lobijev, ki imajo interese v energetiki ali s prodajo opreme, investicijske opreme, s trgovanjem z električno energijo in z uvozom indonezijskega premoga. Problem pa se s tem ne rešuje. Tako lobiji kot poslovodne strukture so uspeli pozornost z neracionalne energetike, ki je slabo organizirana, prenesti na politični parket. O tem se danes tukaj pogovarjamo. Lahko pa ugotovljamo, da svoje vloge ni odigral SDH kot upravljavec premoženja države, svoje vloge ni odigrala niti predhodna vlada, ki ni spremljala izvajanja zakona o poroštvi in na njegovi osnovi podpisane pogodbe med Vlado Republike Slovenije in TEŠ, kjer so bile podpisane zaveze tako glede vrednosti investicije, cene premoga, kakor tudi rok o dokončanju. Že leto nazaj bi moral biti izdelan NIP 6, ki naj bi utemeljil s strani vodstva HSE napovedane "nujne podražitve", pa še do danes ni bil izdelan. Tu v nobenem primeru ni mogoče kriviti politike ali Vlade Republike Slovenije, to je ključna odgovornost HSE, TEŠ in deloma tud SDH.

Iz navedenih razlogov v Stranki SMC podpiramo ustanovitev preiskovalne komisije, ki bo ugotovila politično odgovornost in prepletenost politike in lobijev nekaterih poslovnih struktur. V Stranki Mira Cerarja se bomo zavzemali, da se odgovornost v zvezi s TEŠ razišče na naslednji način: v okviru preiskovalnih postopkov se s pomočjo organov pregona razišče odgovornost za prekoračitev investicijske vrednosti od prvotno podpisane pogodbene vrednosti in da se tudi ugotovi, kje in na čigavih računih se nahaja ta denar in da se vrne investitorju. V okviru preiskovalne komisije se naj pa razišče politična odgovornost v povezavi s političnimi botri, ki so podpirali projekt, zahtevali podpis pogodbe za investicijo in vplivali na odločitev poslovođstev in nadzornih svetov.

Mislim pa, da se v parlamentu preveč ukvarjamo s preteklostjo. Preiskovalne komisije naj čim prej opravijo svoje delo, mi se pa usmerimo v prihodnost. Pripraviti moramo strategijo slovenske energetike oziroma slovenski energetske koncept, ki bo zasnovan na energetske samozadostni industriji in ki bo spodbujal zmanjšanje energetske porabe, zmanjšanje energetske potratne industrije in slonel na naravnih obnovljivih virih, kot so hidroenergija, vetrna energija, seveda pa bo verjetno treba razmišljati tudi o drugem bloku nuklearke v Krškem. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima predstavnik predlagatelja, gospod Danijel Krivec. Izvolite.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spošтовana predsedujoča!

Zelo zanimiva razprava kolega Ranca, vendar, ko govori o podpisovanju pogodb, treba je vedeti, da so to ljudje z imenom in priimkom in ne gre za politične funkcionarje, in mislim, da bodo ostale preiskave to ugotovile. Zanimivo pa je, da ugotavljate, da Vlada ne izvaja pogodb, ki jo je podpisala, poroštvene pogodbe. Zato me še bolj čudi, da niste naših priporočil sprejeli, pa spet na koncu ugotavljate, da se je treba ozirati v prihodnost, in spet je to v kontradikciji s tem, kar mi priporočamo oziroma kar smo želeli s temi priporočili, ker je to ravno oziranje v prihodnost oziroma opozarjanje na to, kaj se lahko zgodi, če ne bomo pravočasno določenih scenarijev glede gospodarskih družb, ki so vpletene v izgradnjo bloka 6, pripravili, ocenili in bili pripravljene na naslednji scenarij.

Če to ni oziranje v prihodnost, potem ne vem. In če gledate naša priporočila, govorijo, da želimo pisno poročilo o stanju na projektu TEŠ 6. O tem ste tudi vi govorili, da določenih stvari ne vemo, da Vlada ne izvaja svojih sklepov, da ne spoštuje izvajanja svoje pogodbe, ker v pogodbi jasno piše, da mora TEŠ poročati, predstavljati, dokumentirati vse izjeme oziroma odstopanja od navedene pogodbe. Teh poročil nimamo in tudi Vlada jih nima in tudi Vlada je to v svojem odgovoru ugotovila. Se pravi, zavezujoče pogodbe ne spoštuje Vlada, ne spoštuje TEŠ in vi mirno greste preko tega našega priporočila.

Želeli smo informacijo glede sprejemanja oziroma potrditve NIP. Tudi vi ugotavljate, da že več kot eno leto tega nimamo. Nihče ni pojasnil, zakaj odstopa od NIP 5, ki je zavezujoči del poroštvene pogodbe, nobenih pisnih utemeljitev nima niti ministrstvo, niti Vlada, niti vi kot nova koalicijska stranka, in ko mi prosimo za to informacijo, da vidimo, na čem je zadeva, vi rečete, da ste o vsem seznanjeni. Tako je komentiral predsednik odbora. Vi pa ravno zdaj ugotavljate, da teh informacij nimate, ampak priporočila, ki smo ga mi dali, da se s tem seznanite in odbor in Državni zbor in tako naprej, ne podprete.

Želeli smo informacijo o izpolnitvi v okviru investicije iz poroštvene pogodbe, zlasti glede višine in vrednosti investicije in glede cene premoga. Tudi vi ugotavljate, da je to ključni del te zgodbe. Nihče ni do sedaj utemeljil, zakaj cena z vrednosti, ki je bila v poroštveni pogodbi in revidirana skozi revizijsko poročilo tudi noveliranega programa 5, velja in je edina verodostojna v tem trenutku, kajti NIP 6 nima nobene verodostojnosti, je dokument v pripravi. Ko želimo dobiti informacijo, zakaj se ta vrednost poroštvene pogodbe ne spoštuje, vi rečete, da vi tega ne rabite. In ravno tako glede cene premoga, kjer so vsi govorniki ugotavljali, da je

to ključni del, ki bo pomenil rentabilnost ali nerentabilnost tega projekta tudi v nadaljevanju.

Naslednje. Želeli smo informacijo o načrtovanem poslovnem izidu skupine HSE in TEŠ za naslednjih pet let, neko oceno, kako bosta ti dve družbi odreagirali v primeru, da bo ta nasedla investicija prinašala večjo izgubo ali pa bo prinašala dobiček, tega ne vemo, kakšen scenarij bosta ti dve družbi imeli, zato da kompenzirata te neugodne poslovne izide iz naslova bloka 6. To pa zato, ker skozi poroštveni zakon in skozi lastništvo je Vlada vseeno lastnik teh dveh družb. V končni fazi, če bosta ti dve družbi slabo poslovali, bomo verjetno v Državnem zboru sprejemali kakšen zakon ali pa kakšno rešitev, da ti dve družbi ne potoneta, kar sta v stoddostni državni lasti. Ko želimo pridobiti informacijo, ali ti dve družbi pripravljata kakšno rešitev v primeru, da bo scenarij slab, vi pravite, da te informacije ne rabite. Bodo že drugi rešili. Ne razumem. Isto, ko želimo informacijo o načrtovanih ukrepih za obvladovanje tveganj v povezavi z investicijo, ravno tako za ti dve družbi, tudi ne želite teh informacij.

Tudi ko želimo Vlado opozoriti, naj pridobi in pripravi nek scenarij v primeru unovčitve tega poroštva, kako bo v tistem trenutku odreagirala, ne želite tega slišati oziroma ne želite, da se to pripravi. To so vsi ukrepi za prihodnje, ko govorite o tem, ali se oziramo nazaj ali se oziramo naprej. V tem priporočilu ni bilo nobenega poimensko izpostavljenega podpisnika ali karkoli. Edina dva, ki sta z imenom in priimkom, sta nosilca poroštvenih zakonov, ker to je prvi dokument, o katerem je ta državni zbor odločil. O nobeni drugi pogodbi ni ta državni zbor odločil. Vse, kar je podpisano v zvezi s Termoelektrarno Šoštanj, nima nobene direktne zveze s tem parlamentom. Prva zadeva, ki ima zvezo z Državnim zborom je poroštvena pogodba. Zato jo tudi mi omenjamo. Od takrat tudi opozarjamo na sklepe, ki jih Državni zbor sprejema, in na sklepe, ki jih sprejemajo odbori in na katere ni nobenih povratnih odgovorov – na kar tudi vi opozarjate in ugotavljate, da nimamo teh informacij. Mi se ne spuščamo v to, ali je Termoelektrarna Šoštanj primeren objekt, neprimeren objekt, ali je bila kakšna stvar prav narejena ali ni bila prav narejena. Sami ugotavljate, da vsi drugi organi sedaj to ugotavljajo, od policije, KPK in še drugih, in ustanovili bomo tudi preiskovalno komisijo glede politične odgovornosti. Vse lepo in prav, noben nima s tem težave, tudi mi ne. Ampak mi se sprašujemo, zakaj nihče sklepov, ki jih sprejemamo v Državnem zboru, in sklepov in zavez, ki jih sprejemajo ministrstva in Vlada, nihče ne izvaja. In zakaj nimamo povratnih informacij glede tega. Isto se sprašujete vi, ampak naših sklepov ne podpirate.

Prej je bilo tudi opozorjeno, da smo želeli opozoriti Vlado, naj čim prej pripravi spremembo oziroma dopolnitve zakonodaje za tiste organe, ki so v fazi, ko so bili zaproseni, da

poskušajo nekatere stvari preiskovati, ugotovili, da nimajo zakonske podlage za nekatere stvari. Tudi to priporočilo negirate. Tako ne vem, kdo koga zavaja in kdo se tu spreneveda. Mi niti enkrat nismo rekli, da je ta projekt treba zaustaviti. Projekt je končan, sami ste ugotovili, da je 99 % že plačano. Nihče ne govori o zaustavitvi projekta. Govorimo pa o naslednjih scenarijih, ki jih mora nekdo predvideti. Če bo cena energije še bistveno padala in bo na borzi še bistveno cenejša, ali je nekdo predvidel, da postavimo ta blok tudi v neko hladno rezervo, kar pomeni, da ga, ne vem, zamrznemo za naslednje tri, štiri leta in ne bo obratoval. To so naredili Avstrijci z eno od svojih nuklearnih elektrarn, ker so ugotovili, da se jim v danem trenutku obratovanje ne izplača. Teh scenarijev nihče noče predvideti in samo na to mi opozarjamo in enako opozarjate tudi vi.

Predvsem je pa problem, da je poroštvena pogodba podpisana in da teh poročil, ki jih predvidevajo ti člani, nihče ne daje, kar ugotavlja ne nazadnje v svojem odgovoru tudi Vlada. Vlada se je celo strinjala s tem, da naša priporočila, ki ste jih na žalost na odboru že zavrnili in jih sedaj ne moremo ponoviti, pač te pobude, za katere je tudi Vlada ocenila, da bi bilo na nek način prav, da jih ima in da s tem ima nek instrument, da lahko tudi določene stvari zahteva od posameznih gospodarskih družb, ste vi to zavrnili. Zdaj pa vsi ugotavljate, da nam to manjka.

Tako upam, da res ne bomo, ko bo preiskovalna komisija, na enak način ugotavljali: želeli bi, ampak nočemo ne videti ne slišati.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospod Uroš Prikl, pripravi naj se gospod Ljubo Žnidar.

Izvolite.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, podpredsednica, za besedo. Spoštovani minister, kolegice in kolegi!

Seveda je prav, da vsi izvemo čim več kompletnih informacij, ne samo poslanci in ne samo politika, ampak cela slovenska javnost. Ker to o TEŠ, bom milo rekel, to je razvpita zadeva, če se s šesto pa nekaj milijonov zadeva, investicija povzpne na milijardo štiristo pa štiriindvajset – upam, da je to ta zadnji podatek –, potem je res pri tej jari kači nekaj hudo narobe. Ogromno deležnikov je bilo vpetih v te zgodbe, najrazličnejši ministri iz te in one stranke, nekaj sestavov parlamenta, nekaj odgovornih oseb oziroma nadzorstvenih organov, nekaj članov oziroma vodstev uprav in tako dalje in tako naprej.

Ko te številke malo gledam, zelo na hitro preračunam in ugotovim sledeče. Samo razlika od začetne investicije do danes je, prenesena v proračun Mestne občine Maribor, med 9 in 10 proračun, – glede na porabo v letošnjem letu. Veste, kaj to pomeni? To pomeni, z drugimi besedami povedano, šest let

izplačevanje otroških dodatkov za vse otroke, ki so do tega upravičeni v Sloveniji. Tako je nekaj očitno tukaj narobe. Nerad vlečem neke vzporednice, ampak nekaj podobnega je bilo s Tamom. Tisti, ki se boste spomnili, kako se je Tam reševal, reševal, reševal, na koncu pa se vendarle ni dalo vsega rešiti ali pa se nič ni dalo rešiti.

Mene pri tej stvari seveda skrbi samooskrbnost slovenskega prostora z energijo, ki je vsaj zaenkrat, če poslušate strokovnjake, na eni tretjini od tovrstne energije odvisna. Če se to sprevrže, da se ena tretjina izgubi, smo odvisni od nekega drugega vira, ki zna biti podvržen dosti dosti višjim cenam. Zelo me skrbi tudi za vse zaposlene v subjektih, ekonomskih, gospodarskih, ki so vezani, direktno ali pa posredno, na Termoelektrarno Šoštanj.

Zelo natančno sem pogledal, prebral vaše zahteve in moram reči, da mnoge niso neupravičene. Dve ključni zahtevi, informacija o načrtovanem poslovnem izidu za naslednjih pet let je bila tudi sprejeta, ampak to je ključna zadeva ali pa ena izmed bistvenih zadev, ter informacija o načrtovanih ukrepih za obvladovanje tveganj v povezavi z investicijo in tako dalje, je bila tudi upoštevana. Nekatero druge, sploh točke tri, štiri, da zdaj tukaj ne naštevam, ker veste, o čem govorim, sami ste jih napisali, tri štiri in pet se mi zdijo nekak bolj splošne. Sem pa tudi mnenja, trdnega prepričanja, da je preiskovalna komisija, ki bo ugotavljala politično odgovornost vpetih tukaj, najboljši ali pa najustreznejši način, če hočete sredstvo, za to, da se zadevi pride do dna. Pri tem si pa iskreno želim, zahtevam, da vsi tisti, ki bomo oziroma boste sodelovali v tej komisiji, da pristopite maksimalno resno, da ne bo tistega grdega reka, da ustanovim komisijo, ker ne želim ničesar dokončati. Naj ne bo komisija zaradi komisije, ampak naj bo vodilo te komisije, da stopimo na prste tistim, ki so si – če so si, seveda – namastili svoje prste z medom.

Tu bi moral kolegu Logarju vendar povedati – "Desus je vpleten v te zgodbe". Ne, ne, kolega Anže, Desus pa res ni vpleten v te zgodbe! Kako pa naj bil bi vpleten v te zgodbe, razen da so Desusovi poslanci skozi ves ta čas, ko je bil Desus v parlamentu zastopan s svojo poslansko skupino, na nek način – kolega Hršak je uvodoma povedal – bili naivni in verjeli vsemu temu, kar vam, jim je bilo dano na mizo. Pa bi verjetno takrat morali, pa ne samo poslanci Desusa, tudi ostali poslanci vseh poslanskih skupin, skozi ta dolgi časovni rok biti bolj kritični, bolj energični, bolj podvomiti v informacije, ki jih dobivajo. To, da pa Vlada daje zeleno luč Državnemu zboru – seveda, vse spoštovanje do Vlade, sodelujemo, mislim, da precej korektno, vendar mislim, da je ravno obratno; parlament da zeleno ali prižge rdečo luč vladi.

Rezime vsega: iskreno upam, da bo komisija dosegla svoj namen in da bodo tisti, če se seveda je kdo tu pregrešil, tudi ustrezno kaznovani, ne bo pa tu trpela oskrba, se pravi,

samooskrba naše države z električno energijo in ne bodo cene plačali tisti, ki stvari niso zakuhali. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Replika, mag. Logar.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala lepa, predsednik.

Glejte, jaz pa res ne morem biti odgovoren za to, če je bil Desus do sedaj naiven in je pač verjel vsakič znova in povsod, da je vse v redu. Ampak kolega Prikl je uporabil preteklik, torej, do sedaj je bil naiven, zdaj pa očitno ni več naiven. Vendar potem naj mi pa razloži, če sedaj ni več naiven, kako to, da sedaj, ko pa ni več naiven, pa ne želi dodatnih informacij o TEŠ 6 in ne želi podpreti sklepov Slovenske demokratske stranke, ki napeljujejo na zbiranje dodatnih informacij, na podlagi katerih bo slovenska javnost in mi, poslanci, imeli neposredne in verodostojne informacije o stanju projekta TEŠ 6.

Tako ta razlog, mislim naivnost ali nenaivnost, res ne more biti opravičilo za zavrnitev sklepov, ki jih predlaga Slovenska demokratska stranka. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Kolega Prikl, kaj želite? Replika na repliko ne gre / oglašanje iz dvorane/ ...

Proceduralno, kolega Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Govoril sem o naivnosti, ne svoji, ampak o naivnosti tistih, ki so relativno lahkotno argumente HSE tu potrjevali. Ko pa govorim o komisiji, pa govorim, za moj okus in za moje razmišljanje, o najboljšem sredstvu oziroma metodi, da se zadevi pride do dna. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: To je bila zloraba proceduralnega.

Besedo ima gospod Ljubo Žnidar, SDS. Pripravi naj se gospa Andreja Katič, SD.

DANIEL KRIVEC (PS SDS): Hvala.

Moram se oglasiti. Kolegu Priklu moram povedati, da ne razpravljamo zdaj o komisiji, temveč razpravljamo o priporočilih, ki so vezana na prihodnost glede tega projekta. Se pa z vami strinjam, da bo preiskovalna komisija odgovorila glede politične odgovornosti, vendar vsa ta priporočila govorijo o tehničnih zadevah, govorijo o finančnih zadevah, ki nas lahko v naslednjem koraku zadenejo. S tem se komisija, ko jo bomo verjetno ustanovili, ne bo ukvarjala, zato prosim, da govorimo o dejstvih, ki so na mizi in ne govorimo o komisiji, čeprav vsem vam veliko pozornosti uhaja na to, kaj bo komisija obravnavala.

Sem že povedal, mi s tem nimamo nobenih problemov. S temi priporočili smo želeli opozoriti na to, da se in Vlada in mi kot parlament pripravimo na neke scenarije, ki se

lahko zgodijo, če bo energetski trg še tako neusmiljeno padal glede cene energentov, in kaj bo v tistem danem trenutku, če pride do unovčenja poroštva. O tem so ta priporočila bila napisana, ne pa o tem, kaj bo komisija preiskovala. Še enkrat, s komisijo nimamo nobenih težav.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala, predsedujoči. Spoštovane kolegice in kolegi!

Pri tej točki, to se pravi investicija bloka TEŠ 6, me skrbi prihodnost, ne toliko preteklost. Preteklost mi je dokaj poznana ali pa bom podal samo kratko svoje videnje, da je šlo za največjo investicijo, ki je bila vodena najbolj individualno in nepregledno, ki jo je v celoti vodil, jaz bi rekel temu. energetski šaleški lobi. Nikjer ni bilo javnih razpisov pri tej investiciji, kjer bi lahko sodelovale tudi tiste gospodarske družbe, ki so v državni lasti. Kljub inženirskemu znanju, konzultantskemu znanju, ki ga v teh družbah imamo in ki so vodile vse največje investicije v Republiki Sloveniji, razen investicijo v blok TEŠ 6, pa teh ni bilo zraven. Pa se tu vprašam, če je bilo to res zgolj slučaj ali je šlo za namenskost. Ampak se bom raje vrnil nazaj, pogled v samo prihodnost.

Ja, skrbi me prihodnost pri tem projektu! Skrbi me, ker finančne napovedi tako za poslovanje Termoelektrarne Šoštanj kot skupine HSE v prihodnosti niso rožnate oziroma so napovedi črne. Če so črne napovedi, potem pomeni, da bodo številke poslovanja teh družb rdeče. To pa je zaskrbljujoče. Kot je bilo že danes rečeno, da blok TEŠ 6 ne bo proizvajal samo elektrike, ampak da bo tudi proizvajal finančno izgubo. Zaskrbljujoče je še toliko bolj, ker je država dala poroštvo. Tudi 440 milijonov je velik denar, če ta denar ni oplemeniten tako, da ob vračilu doda svojo dodano vrednost. Tu je pomembno odgovoriti na nekatera vprašanja, kako s tem projektom v prihodnost, kajti tveganja so še vedno zelo velika.

Poglejte, objekt je na stopnji dokončanosti tik pred koncem, ampak vendar danes, niti danes, nimamo jasne finančne konstrukcije oziroma finančnega okvirja o dokončanju te investicije, kajti še vedno ni sprejeta novela investicijskega programa, tako imenovani NIP 6, se pravi zadnji popravek investicijskega projekta. Še vedno ne vemo, kaj se lahko do konca izgradnje še tu v finančnem smislu zgodi. Te informacije nimamo. O tem dokončnem investicijskem programu se govori že eno leto. Ne vem, ali se v tem enem letu ni zgodilo nič dejstev, ki bi že bila kolikor toliko sigurna, da bi lahko ta investicijski program ugledal tudi luč sveta in nas na ta način seznanili, kako bo z dokončno investicijo, z dokončno vrednostjo tega projekta.

Tudi sam bi pohvalil sodstvo, da se tudi pri pregledu zakonitih ravnanj organov in

poslovodstva, ki so peljali to investicijo, da je tukaj sodstvo, jaz bi rekel, operativno. Tudi sam zelo dobro podpiram komisijo, da preveri vsa ravnanja v zvezi s to investicijo, ali so bila pravilna ali ne. To smo dolžni vsem davkoplačevalcem in vsem ostalim akterjem, ki so pri tej investiciji tudi sodelovali. Da bomo tukaj nekoliko bolj sigurni in da nas ne bo skrbelo za prihodnost, rabimo odgovore na postavljena vprašanja. To je bil tisti namen naše poslanske skupine ob predlaganju današnje točke: brezskrbna prihodnost ali pa prihodnost, v kateri bomo vedeli, kaj nas čaka na tem energetskem področju oziroma pri sami investiciji Termoelektrarna Šoštanj. Samo to želimo, nič drugega: da bo naša prihodnost brezskrbna in da vemo, kaj nas tukaj čaka: ali nas čakajo hudi časi ali pa bomo to investicijo v prihodnosti izposlovali v pozitivne vode. Samo to želimo vedeti, nič drugega. Seveda pa po drugi strani tudi, da se odkrijejo vsa ravnanja, ki niso bila pravilna. Samo to, nič drugega – pa toliko nasprotovanja! Želimo samo brezskrbno prihodnost in nič drugega; in informacijo o tem, kako bo ta projekt tekkel v prihodnje. Samo to. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Andreja Katič, SD. Pripravi naj se gospod Jernej Vrtovec, Nova Slovenija.

ANDREJA KATIČ (PS SD): Hvala, gospod predsednik.

Takoj po nastopu funkcije direktorja Petra Dermola v maju 2013, je bil opravljen skrben pregled projekta in zabeleženo presečno stanje. Bilo je ugotovljeno, da projekt ne izpolnjuje časovnih in finančnih obveznosti, določenih s pogodbo. O teh ugotovitvah je vodstvo družbe z dopisom z dne 24. 5. 2013 obvestilo Vlado Republike Slovenije, pristojna ministrstva in edinega družbenika HSE, razprava je bila tudi tukaj na enem izmed odborov.

TEŠ je v skladu z zavezami iz sklepa Vlade Republike Slovenije z dne 15. 7. 2013 Vladi Republike Slovenije 29. 10. 2013 posredoval novelacijo investicijskega programa postavitev nadomestnega bloka 6, revizija 6, izdelana na presečni datum 3. 10. 2013 – torej NIP 6, res pa je, da ga ni potrdil HSE. Minister pravi tukaj v tem dopisu, ki smo ga prejeli, da v poročilu z dne 30. 6. TEŠ ni navedel ničesar v zvezi s problematiko Premogovnika Velenje d. d. Tukaj v dopisu, ki ni označen z javno tajnostjo, pa na Ministrstvu za infrastrukturo in prostor in Ministrstvu za finance, ga morate imeti, piše: "TEŠ se je v času priprave noveliranega investicijskega programa soočal s problematiko v mesecu maju 2013 ugotovljenih odmikov pri dosednji realizaciji projekta, pa tudi s problematiko spreminjajočih se okoliščin v času izvajanja projekta, ki se nanašajo na gibanje cen elektrike na trgih, možnosti doseganja pogodbeno določenih cen premoga, kot tudi samega režima obratovanja TEŠ po dokončanju

projekta. Razreševanje te problematike v skupini HSE še poteka."

Predlagam, da vaši sodelavci vam ta dopis dajo, če ne, vam ga lahko dam jaz. Prej nisem povedala, blok 6 za Šaleško dolino pomeni tudi čistejše okolje. Prejšnji direktor Peter Dermol pa je bil verjetno zaradi vseh teh opozoril tudi zamenjan. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Franc Breznik, SDS ... Predlagatelj? Prav.

Besedo želi predlagatelj, gospod Danijel Krivec.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala.

Zelo sem hvaležen kolegici Katič, ki je ravnokar zelo nazorno pokazala, da bi bilo prav, da ta naša priporočila, sedaj ne več, sprejmete, ampak da bi jih na odboru potrdili. Mahala je z določenimi dokumenti, ki jih samo ona ima in celo ponujala Ministrstvu za infrastrukturo in prostor. Ravno na to mi opozarjamo in želimo skozi ta priporočila, ker se je to vedno v preteklosti dogajalo. Tudi sami ste omenili, mislim da, spomladansko sejo na Odboru za infrastrukturo, kjer so prišli z novo številko, ki je bila 140 milijonov višja od sprejete v poroštvnem zakonu. Vendar takrat ministrstvo in vsi organi, ki so sodelovali na tej seji, poslancem niso niti enega dokumenta znali dati v roke, na osnovi katerega bi nekdo od nas spremenil svoje tališče in rekel, da je poroštvni zakon narobe, NIP 6 je boljši kot NIP 5. Ravno zaradi takih stvari, o katerih ste vi sedaj govorili, kjer neki dokumenti obstajajo, pa jih tisti, ki smo dolžni dobiti te dokumente, nimamo. V skladu s poroštvnim zakonom je prav oziroma bi bilo prav, da bi takrat na odboru, kakšen teden nazaj, vsa ta naša priporočila, ki so bila dobronamerna, ravno v izogib takim situacijam, da nekdo nekatere stvari ve, nekdo drug tega ne ve, izločili. Vendar, kar je bilo že večkrat povedano, vsi ugotavljate, da določenih informacij nimamo, da bi bilo prav, da jih imamo, zato da se v nadaljevanju pravilno odločamo o nekih stvareh, ki bodo mogoče prišle na našo mizo, ne o pogodbah, za katere so poslovni subjekti zadolženi.

Kot sem rekel, mi lahko zahtevamo informacije in podatke samo na osnovi poroštvne pogodbe, ki jo je sprejel Državni zbor in v kateri so določene zaveze. Vendar glede na to, kako vi v tej situaciji ravnate, niti teh informacij ne želite dobiti. Vse ostalo preiskujejo drugi organi. Tudi politično odgovornost, smo že ugotovili, bo komisija, ki bo ustanovljena, preiskovala. Vendar pa določena poročila, ki jih poroštvni zakon zahteva, nalaga in katere imamo pravico dobiti tudi poslanci – tudi tisti, ki smo potrdili poroštvni zakon, jaz se temu ne izogibam –, tega pa niste želeli na odboru potrditi. In ravno sedaj se to kaže v najbolj transparentni obliki, da obstajajo nekateri dokumenti, da obstajajo nekatera poročila, za

katere očitno niti Vlada niti ministrstvo ne ve, nekdo jih pa ima. Nimamo jih pa poslanci in nima jih Državni zbor in nima jih odbor. Tega ne problematiziram, zato da bi bilo to kakorkoli narobe, ampak mi smo opozorili na to in predlagali, da kot Državni zbor od Vlade ta poročila dobimo. Vlada je celo napisala, da podpira ta naša prizadevanja in da bo vse to izvedla in celo ugotovila, da bo v čim krajšem roku pridobila nekatere podatke. Se pravi, da tu neka stvar očitno ne štima. Nekdo ne izvaja, kot sem rekel, ne samo sklepov, ampak očitno tudi pogodb. Nekdo pa pač operira tudi z dodatnimi dokumenti, za katere bi sicer bilo prav, da jih imamo vsi v Državnem zboru in da vemo, kaj nas čaka v naslednji situaciji, kot sem rekel, ko se bodo spet neke okoliščine na energetske trgu spremenile in bo ponovno prišel nek predlog, da v Državnem zboru sprejmemo neko rešitev, da rešimo družbe, ki so v 100-odstotni državni lasti. Takrat bo Vlada prinesla nek dokument in mi ponovno ne bomo imeli vseh izhodiščnih informacij, da se transparentno odločamo.

Še enkrat, da smo se odločili o poroštvnem zakonu, smo imeli na mizi dokumente, pod katerimi so jasni podpisi oseb, ki so te dokumente napisale. Če kdo misli, da lahko poslanec dvomi v neke dokumente, ki so revidirani, ne vem, na osnovi česa bi se lahko takrat poslanci odločali o poroštvnem zakonu.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Franc Breznik SDS, pripravi naj se gospod Marjan Dolinšek SMC.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Spoštovani kolegice in kolegi!

Z velikim veseljem tu v dvorani, pa tudi v svoji pisarni, kjer imam vključen radio, sem vas poslušal.

Na začetku svoje razprave bi vseeno nekako poskušal vsaj tistim, ki ne prihajate iz inženirskih vod, obrazložiti vsaj približno, zakaj po eni strani tisti, ki trdite ali ki ste trdili v svojih razpravah glede termoelektrarne, da je potrebna, imate prav, in kaj se je dogajalo v tem projektu, vsaj v nekaj fazah.

Torej, energetska oskrba, moramo si priznati, je strateškega pomena za vsako državo. Res da obstaja neka prodaja in nakup elektrike, ampak kvalitetna oskrba ali pa celovitost oskrbe z električno energijo je strateškega pomena za vsako državo. Prvič zaradi tega tudi, ko vi kupujete elektriko na borzah, ki je relativno sedaj stabilna, ima nizko ceno, morate vedno vedeti, da vi morate vnaprej rezervirati nek odkup in zaradi te rezervacije tudi dobite boljšo ceno. Slovenija je do sedaj imela, lahko rečem, oskrbo stabilno. Ta stabilna oskrba, govorim o tem, da ima nekako pravilno razporejene vire. Torej imamo eno tretjino vira, ki ga imamo z jedrsko elektrarno Krško, druga ena tretjina prihaja iz termoelektrarne in je

prihajala tista druga, tretja ena tretjina pa prihaja iz alternativnih virov skupaj z vodnim virom. Ta elektrika je seveda vedno najcenejša, marsikdaj pa je tudi ta vir nestabilen, kot veste zaradi podnebni ali pa ostalih razmer, kjer gladina vode pade itn. Zaradi tega se je, vsaj v preteklosti, za celovitost oskrbe vsaj za to eno tretjino stroka poedinila v tem, da v Dravskih elektrarnah postavimo tudi črpalno elektrarno. Drugi del zadeve, ki je, pa je treba vedeti, da je bila Termoelektrarna Šoštanj do sedaj stabilen vir energije, torej tudi ob takratnih izpadih ali pa remontih jedrske elektrarne Krško. To je pomembno in vsaka država, ki ima termoelektrarne – tudi tiste, ki imajo boljši premog –, stremijo ravno k temu, da je to strateški pomen glede stabilnosti energije. Drugi del – govorimo seveda o tako imenovanem faznem delu. Torej, cel čas v termoelektrarnah nekako, kjer lahko dviguješ in spuščaš energijo ali pa nabavo energije, nekako reguliraš energetske sistem v vsaki državi. Zaradi tega so termoelektrarne potrebne.

Sedaj, kaj se je dogajalo v Sloveniji? Že takratna prva Janševa vlada se je zavedala, da Termoelektrarna Šoštanj, vsaj bloka 4, 5, se nekako počasi zaključujeta, in da bo potreben ali remont ali pa izgradnja nekega novega boka. Vse tisto, kar se je pa dogajalo po koncu vlade v letih 2009, pa je šlo v tej smeri: prvič, največja korupcija se je začela dogajati v tem, ko so za razpis pripravili, prvič, samo moč te elektrarne. To je tisto, kar je treba povedati. Sam sem se v preteklosti nekajkrat zadržal, ker sem deloval v Siemensu, ki je bil eden izmed ponudnikov in se mi ni zdelo higienično, da na veliko napadam Alstom kot francosko podjetje, kljub temu da nisem bil v energetskem delu Siemens, ampak v elektronskem delu, v avtomatizaciji, ampak se mi je zdelo pravilno, da povem tistim kolegicam in kolegom, ki tega mogoče do sedaj niste spremljali, da če bi Slovenija zahtevala nekako 400-megavatni projekt, je bilo na svetovnem tržišču vsaj deset ali več ponudnikov. Torej, konkurenca bi bila tudi na javnem razpisu izredno velika in bi 400-megavatni projekt po vsej verjetno na megavat stal dosti dosti manj kot že 650-megavatni, ki je pa bil, lahko rečemo, à la cart projekt. À la cart v tem smislu, da sta točno za ta projekt lahko kandidirala v tem prostoru samo dva ponudnika. Tukaj se je začela cela zgodba razvijati. Torej samo dva ponudnika, zato ker smo si izbrali à la cart. Ali je Slovenija teh 250 dodatnih megavatov potrebovala ali ne, odpiram vprašanje. Po vsej verjetnosti ne. Med tem časom so prihajali tudi drugi alternativni viri, ki seveda nekaj stanejo, z njimi si kupujemo tudi izpuste CO₂ itn. Poskušamo nekako tudi v komercialne namene postaviti nek temelj nekih zelenih energij itn., tako da je tukaj začetek cele zgodbe.

Drugi začetek zgodbe je pismo kolega takratnemu predsedniku vlade gospodu Borutu Pahorju, 2009, ko je kolega Andrej Vizjak povedal, da je projekt po delovanju vlade

gospoda Pahorja prepuščen sam sebi. Torej potrebovali so marsikoga, ki je naiven, ki ne pozna problematike, ki ne pozna teh sistemov, in ta projekt je lahko tekel, lahko rečem, nek prosti tek. V tem prostem teku tega projekta politika ni reagirala in lahko rečemo tudi določeni stebri te države niso nadzirali tega projekta. To je tisto, kar je pomembno, zato ker je projekt šel v razpis za 650 megavatov. Torej, šli smo v startu za à la carte projekt, ki je nekaj posebnega, kjer je vsa konkurenca izpadla in na koncu sta ostala samo Siemens in Alstom in po vsej verjetnosti bo preiskava to pokazala, zakaj je bil izbran Alstom in ne Siemens ... Mislím, da nekateri indici to že kažejo, ostalo bo mogoče tudi preiskava v tem parlamentu.

Morda bi vsaj v drugem delu svoje razprave poskušal predstaviti eno študijo, ki je tudi, lahko rečem, ena korupcija, to je študija Evonika. V njej lahko opazite, zakaj sta bloka 4 in 5 totalno nerentabilna, marsikatere zadeva je privlečena za lase. Drugi del dokumenta, ki ga priporočam v branje kolegom, je Tehnološka in okoljska tveganja TEŠ 6 profesorja Miroslava Gregoriča s 15. februarja 2012. Zelo zanimiva študija, ki odgovarja še na celo vrsto zadev glede rentabilnosti tega projekta, ker menim, da bodo vsi ti dokumenti, ki jih je profesor Gregorič naštel v tem dokumentu, vplivali tudi na nadaljnjo usodo tega projekta tudi po zaključeni fazi. To je pa v bistvu tudi tisto, na kar vas danes opozarjamo in zaradi česar smo tudi oblikovali sklepe. Kolegi so govorili o poroštvenemu zakonu, da je treba preprečiti unovčenje, ker mislim, da je cela vrsta argumentov, indicev in tako naprej.

Drugi del zadeve, ki pa bi jo sam opozoril v svoji razpravi, pa je zadeva, ki se dogaja v Nemčiji. O tem ne boste slišali, niste slišali in bi vam povedati, kaj se še vse v prihodnosti napoveduje. Do zdaj se je vse, kar sem napovedal kot poslanec, uresničilo. Lahko rečem, da smo v času božičnih praznikov, sam sem, lahko rečem, napovedovalec usode – na žalost marsikaj se je uresničilo. Zadeva, ki trenutno teče v Nemčiji, v Duisburgu že dve leti, je pa zadeva, ki se bo po vsej verjetnosti tudi pri nas uresničila. Torej, kaj se je dogajalo? Nemčija je svojo energetske oskrbo zadnjih nekaj let gradila dosti na fotovoltaike na Bavarskem, drugi del svoje oskrbe pa na vetrnih elektrarnah, torej v severnem delu Nemčije. Imajo velike probleme s prenosom energije, zaradi tega so se Nemci odločili pred nekaj leti, da postavijo tudi nekaj termoelektrarn. Kot vemo, imajo Nemci to srečo, da imajo tako imenovani rjavi pa tudi nekaj črnega premoga v Šleziji.

Kot vemo, vsaj večina, ki je splošno izobražena, smo se že v osnovni šoli učili o premogih, o njihovi kalorični vrednosti; torej, najnižje je šota, potem pride lignit, potem pride rjavi premog, pride črni premog. Zaradi tega, da bi ta lignit optimalno izgoreval, da bi imel najmanjše izpuste CO₂ na megavat, je

tehnologija, ki jo je Alstom – tudi Siemens jo danes – uporabljal, tehnologija izgorovanja pod visokimi tlaki in pod visokimi temperaturami. To je ta tehnologija in za to tehnologijo pa je bilo treba izumiti ali narediti novo jeklo, ki bi zdržalo vse te pritiske in vse te temperature. To je posebno jeklo, kjer je dodan titan in molibden in jeklo ima komercialno oznako T 24.

Zaradi česa to zdaj govorim? Nočem imeti predavanja o kemiji ali pa o metalurgiji, ampak želim povedati, da v Duisburgu je cela vrsta afer, ker so se pokazale na njihovih termoelektrarnah, ki jih je gradil Alstom, razpoke. Razpoke na teh termoelektrarnah. Priporočilo je, da termoelektrarne v prihodnosti lahko uporabljajo v takšnem smislu, da ne dvigujejo in ne spuščajo v nekih kratkih časovnih razmikih dobave energije ali izdelavo elektrike. To pomeni, da ta termoelektrarna v Šoštanju v prihodnost – ravno to, kar bo odločilna faza, da deluje v fazi; to pomeni, da se prilagaja elektroenergetskemu sistemu, da dviguje, dodaja energijo in tudi spušča, ker je ta energija dražja, ker ves čas kalkuliraš, kaj je dražje in kaj je ceneje, kaj je poceni –, da ne bo mogla delovati. To je novi problem, ki bo nastopil, četudi ta projekt pride v delovanje. Torej, razpoke na jeklu T24. To je problem. Poglejte, pred seboj imam Spiegel, ki ta problem omenja, mislim, da je bilo to 27. junija 2011, pa vam tudi ne bom razlagal, prevajal, pogledajte si ga na internetu.

Spoštovani kolegi, potem pa prihaja naslednja točka, prenosno omrežje; na eni lokaciji v Šoštanju imamo instaliranih potem 650 megavatov. Kaj to pomeni za prenosno omrežje, po domače povedano za kable. Ali bodo zdržali? Tudi tukaj bo problem, ker bo treba modernizirati prenosno omrežje.

Prihaja do cele vrste novih problemov, kljub temu da ste danes govorili tudi o zlagani vrednosti, to je energetska vrednost lignita. Mislim, da ste dobili na maile, ali pa vam lahko dam, pismo delavcev premogovnika ali pa tudi delavcev TEŠ, kjer govorijo o neverjetno slabi kakovosti premoga, ki dobesedno vsebuje samo še blato, pepel in kamenje. Tu je pa tudi drugi problem, torej komercialni del, da že tista vsa izračunavanja, ki so bila v preteklosti, ne zdržijo. Zaradi tega smo mi danes pripravili torej sklepe in eden izmed teh sklepov je tudi to, da Vlada pripravi poročilo in da Državni zbor priporoča Vladi, da v roku 15 dneh pripravi pisno poročilo o aktivnosti za preprečitev unovčenja poročila Republike Slovenije za projekt TEŠ 6 v višini 440 milijonov evrov.

Tisto, kar pa je še potrebno, pa je informacija glede sprejemanja oziroma potrditve NIP 6. To, o čemer sem zdaj govoril, bi moral biti tudi nek del NIP 6, torej še ostala tveganja, ki bodo nastopila po začetku tega projekta. Zaradi tega vas, kolegice in kolege, v bistvu tudi s samo to točko kot člani Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke nekako naprošamo, opozarjamo, da zadeva še naprej

teče v prostem teku in da je parlamentarni nadzor tudi v tem primeru, kljub temu da je Združena levica zahtevala parlamentarno preiskavo, še vedno v prostem teku. Če si karkoli želijo lobiji, ki so spremljali projekt TEŠ 6, si želijo naivne politike, politike, ki vedo nekaj malega o energetiki, politike, ki za določena tveganja nimajo občutka, da ta projekt teče. Ne bi pa se strinjal s kolegi iz Združene levice, da je ta projekt problem kapitalizma. Jaz govorim ravno nasprotno. To je ena izmed zadnjih socialističnih velikih projektov. To je zadnji ostanek gospodarstva socialističnega pristopa, kolektivne krivde, ki se bo na koncu izkazala, to je pa nekaj tistega, česar pa ne razumem.

Takih projektov je bilo v preteklosti v Sloveniji ali v Jugoslaviji nešteto, ker so bili novinarji pod neko cenzuro, o tem nikoli niso pisali. V tujini, kjer je nek privatni investitor, kjer se z njegovim denarjem tak projekt dela, do takih zdrsov ne pride. To je tipično v državi, kjer ni občutka do lastnine, kjer je vsa neka naša lastnina in ni nam pomembno, ali bomo nadzirali, ali to gre iz naše denarnice ali ne. Ampak ta projekt, ki pa proizvaja, ne samo da je netransparenten, da so v njem veliki elementi korupcije že zdaj zaznavni, proizvajal bo izredno drago električno energijo, ki lahko potopi kompletno skupino HSE. In bo vplivalo na vsako gospodinjstvo. Na vsako gospodinjstvo! Električna, ki bo dražja, bo tudi vplivala tudi na naše konkurenčno okolje v Sloveniji in tako naprej. Tistim, ki dajete te argumente, vam lahko te projekte pokažem. Po vseh socialističnih državah imate celo vrsto takšnih umazanih termoelektrarn, ker so bile vodene po podobnem sistemu. To ni element kapitalizma, ampak je tipični produkt socialističnega pristopa in socializma.

Toliko z moje strani, želim pa vam vsem skupaj prijetne praznike in srečno novo leto in predvsem pa, spoštovane kolegice in kolegi, budne oči, ker vas nekako opozarjamo na zadeve, na katere smo opozarjali tudi v naši drugi Janševi vladi in so se izkazale za resnične. Še enkrat hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Repliko je želel gospod Miha Kordiš. Izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Najlepša hvala za besedo.

Želel sem se odzvati na trditve, kako gre pri projektu TEŠ 6 za nek tipičen socialističen projekt, za ostanek socializma in kako je to v navadi v nekih oziroma je bilo to v navadi v nekih socialističnih državah. Se strinjam, od realnih socializmov lahko marsikaj vzamemo tako za pokritizirati kot za učiti se.

Samo v tem danem primeru obstaja pa ena bistvena razlika; in to je, da v neki družbi, ki si z vsemi napakami navkljub sicer prizadeva iziti iz logike, ki preferira akumulacijo kapitala in zasebni interes, v logiko produkcije za potrebe

ljudi, v resnici, ko govorimo o korupciji, govorimo o nekem ekscesu, o vdoru zasebnega interesa v javni interes kot nekaj zunanega. Ko pa je pred nami kapitalizem, pa govorimo o akumulaciji kapitala, o zasebnem interesu, o lovljenju dobička kot tisti osnovni gonilni sili družbe, ki to družbo prežema, ki na to družbo v vseh aspektih vpliva. V tem smislu, ko govorimo o korupciji, ne nazadnje tudi ko govorimo o TEŠ 6, lahko rečemo, da je kapitalizem po svoji definiciji koruptiven. Tu obstaja neka bistvena razlika: ali se pogovarjamo o ekscesih ali se pa pogovarjamo o temeljni sistemski logiki. Pa naj na to poanto dodam še neko drugo.

V Združeni levici se zelo strinjamo, da so neki birokratski mastodonti, ki naj bi upravljali z družbo v korist celotnega njenega prebivalstva, problem. To je vsekakor problem; prvič zaradi tega, ker je tako upravljanje nedemokratično, drugič pa zaradi tega, ker se ravno pogovarjamo o korupciji, ker so ravno taki birokratski mastodonti zelo dojemljivi za takšne in drugačne oblike korupcije. Zato v Združeni levici govorimo o demokratičnem socializmu, o upravljanju tako s produkcijskimi sredstvi kot s politiko, okoljem, ki obdaja ljudi. O tem pač govorimo v Združeni levici, ko govorimo o socializmu. Ne nazadnje smo ga tudi drugače naglasili, da vzpostavimo hkrati povezavo in hkrati razliko z emancipatoričnimi boji preteklosti.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Prosim, da omejite razpravo, dve minut je replika.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Zaključujem v tem trenutku.

Pač, govorimo o demokratičnem socializmu točno zaradi tega, ker tu obstaja neka točka, v kateri se pota preteklih emancipatoričnih bojev razhajajo z današnjimi. Najlepša hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

To ni bila ravno replika, pa čas je bil tudi presežen. Prosim za naslednjič.

Sedaj ima besedo gospod Marjan Dolinšek. Pripravi naj se dr. Franc Trček.

MARJAN DOLINŠEK (PS SMC): Hvala, predsedujoča. Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani gospod minister, predstavnik ministrstva!

Kdo je kriv za zgodbo TEŠ, naj ugotovijo organi pregona in tudi ustrezno kaznujejo. Danes je TEŠ tu. Napačno bi bilo razmišljanje, zdaj pa dajmo TEŠ kar konzervirati, ker se nič ne splača, bo vse predrago. Pustimo, to je zgodba, ki se je dogajala do danes. TEŠ je skoraj pred obratovanjem in takšno razmišljanje bi bilo skrajno neprimerno in škodljivo, kajti razmišljanje v smeri, da je bolje, da uvažamo elektriko, ker pač trenutno oziroma že kar nekaj časa, pa tudi napovedi kažejo v to smer, so

cene zelo nizke na trgu in ugodne. Tu se matematika nikakor ne more iziti, pod nobenim pogojem, razen ko bo iz uvoza cena elektrike nižja od variabilnih stroškov iz TEŠ. Uvozna odvisnost bi se nevarno povečala, celo do 40 %. Kaj to pomeni, mislim, da ni treba razlagati. Pri tej investiciji TEŠ 6 moramo strogo ločiti morebitna napačna ravnanja odločevalcev v procesu sprejemanja odločitve o izvedbi te investicije od vprašanja uvozne odvisnosti Republike Slovenije. Pomeni pomembnost bloka 6 za slovenski elektroenergetski sistem predvsem z vidika zagotavljanje sistemskih storitev, za sistemskega operaterja prenosnega omrežja. Bodoča vloga TEŠ bo odvisna od cene strateške pomembnosti za Republiko Slovenijo kot z vidika stroškovne učinkovitosti. Rad bi poudaril, da bodoče neobratovanje TEŠ pomeni povečanje uvozne odvisnosti Republike Slovenije, kar za seboj povleče višje cene električne energije, dolgoročno ranljivost slovenskega elektroenergetskega sistema in še kaj.

Da ima TEŠ 6 dolgo brado, vemo vsi. Prav je, da se za nazaj ugotovi odgovornost prav vsakega akterja v tej dolgi zgodbi, za to so, kot sem že omenil, ustrezni organi in sem prepričan, da ugotovitve bodo in znana tudi bodo imena vseh akterjev, ki so bili v tej dolgi zgodbi udeleženi. Pomembno je, da se danes in v prihodnje takšne in nadaljnje zlorabe preprečijo, za to pa so odgovorna zdajšnja vodstva in od njih moramo jasno terjati, to so vodstva TEŠ, HSE, Premogovnika Velenje in SDH. Upam, da se vsa ta vodstva resnosti situacije zatečenega stanja zavedajo in da se zavedajo tudi svoje odgovornosti. Zato je nujno, da Vlada pridobi vse potrebne informacije o načrtovanem poslovnem izidu skupine HSE in TEŠ za naslednjih pet let glede na investicijo TEŠ 6 in informacijo o načrtovanih ukrepih za obvladovanje tveganj, kajti mi do danes še vedno ne vemo jasnih odgovorov, ali zaloge v Premogovniku Velenje sploh zadoščajo za čas obratovanja, ki je predviden 40 let. Zaslediti je, da zaloge ne zadoščajo. Postavlja se nam tudi vprašanje o uvozu, tudi je bilo dosti o tem pisano v raznih medijih. Tu pa naletimo na sledeči odgovor.

Potem; če razmišljamo o uvozu, je nujno treba razmišljati o izgradnji razkladalne postaje, ki zneskovno zneso ta poseg, ta investicija v razkladalno postajo nadaljnjih 10 do 15 milijonov evrov – od kod uvoz glede na kalorično vrednost in po kakšni ceni. Nadalje dejstvo, da je potreben zakup, konkretno s strani Eleša, dodatno 205-megavatne terciarne rezerve. Če upoštevamo povprečno letno vrednost zakupa, megavat na terciarne rezerve, in pomnožimo s 40 leti, toliko kolikor naj bi TEŠ 6 obratoval, bi to zneslo cirka 400 milijonov evrov. Gre namreč za dejstva, da je prvotno bila načrtovana investicija v ne več kot 400-megavatni blok na tej lokaciji. To dejstvo do danes sploh ni bilo pojasnjeno in odločitev takrat

je bilo pač takšna, kot je bila. Odločitev je bila za 600 megavatov, kajti takratna projekcija je bila, da 400- v Velenju in 200-megavatni blok zgradi na lokaciji TE Trbovlje. Če bi se ta scenarij zgodil, danes ne bi bilo na cesti 165 ljudi pri nas, v Trbovljah, in ne bi bila TET v likvidaciji. Želim poudariti to, da se vlaganja še in še odpirajo v to zgodbo TEŠ 6, in prepričan sem, da bomo dobili odgovore od naše vlade na tisto, kar sem prej rekel – projekcija za pet let, kakšno je stanje in za kakšne zneske gre.

Naj zaključim z vprašanjem, do kdaj se bo ta dolga brada – to, kar sem dva, tri primere navedel – še naprej rastla in kdo ima vse od tega koristi. Nujno pa je, da resno razmislimo, pripravimo in sprejmemo strategijo energetike do leta 2020, s predlogi ukrepov, ki bodo jasni in nedvoumni. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Franc Trček, Združena levica, pripravi naj se gospod Bojan Podkrajšek, SDS.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Ker mi je kolega pokuril preveč časa brez kurtoazij, uvodoma bom naštel nekaj imen in priimkov: vlada – Tone Rop, vlada – Janez Janša, vlada – Borut Pahor, minister Lahovnik, ministrica Radičeva, vlada – Borut Pahor, padec vlade – Borut Pahor, vlada – Janez Janša; ker je Državni zbor, bom ponovil, s podporo le 29 poslancev v času vlade, ki jo je vodil Janša, izglasoval poroštvo za nove kredite v višini skoraj pol milijarde evrov. Proti predlogu so v celoti glasovali le poslanci NSi. To so pač neka dejstva, ki jih vemo, tako imenovana stara levica in desnica je imela kar nekaj možnosti, da to ukine, prepreči. Ali bomo zaradi TEŠ 6 plačevali predrago elektriko? Ali je s TEŠ 6 ogrožen Holding Slovenskih elektrarn? Ali bodo zopet kratko potegnili rudarji? Odgovor je zelo enoznačen in je :ja.

Veliki strokovnjaki za energetiko prihajate iz tehničnih disciplin. Nisem slišal, da bi danes govorili o energetski učinkovitosti Slovenije, kjer – lahko minister pove – zelo zaostajamo za evropskim povprečjem. Spet poslušamo neko politično arheologijo; skratka v Desusu so bili naivni, ostali vsi niste bili naivni, na koncu bomo imeli še poroštvo, nategnjene rudarje, socialo, skratka 2 milijarde in tako naprej, preko prsta dejansko povedano. Kolega Danijel je rekel, da poslanec ne more dvomiti; poslanec mora dvomiti! Jaz dvomim v vse; v vsako zadevo, ki mi jo pripravi strokovec, v vsak predlog zakona, v vsako evropsko direktivo, ker je to moje delo. Pika. Kolega se zdaj smeje. Če bi več dvomili, se bom opravičil, tega sranja ne bi imeli, ki ga zdaj imamo in ki ga bomo morali pojesti.

Študente sprašujem že zadnji mesec, kje sta dva glavna vira korupcije v Sloveniji. Vsi mi vedo povedati, da je prvi energetika. Na drugega pa običajno pozabijo – naročila v javnem zdravstvu. Ljudstvo nekako to ve. Zaradi

TEŠ 6 bo potonilo oziroma je že potonilo Zasavje, zaradi TEŠ 6 in laži okrog njega bo potonil rudnik lignita v Velenju, to so pač neka dejstva, s katerimi se bo morala Vlada ukvarjati.

Brezskrbna prihodnost je govoril kolega. Dragi moji, tega ne bo. Tudi če niste študirali sociologijo, začnite se tega zavedati. TEŠ 6 je stabilen vir korupcije, TEŠ 6 bo stabilen vir glavobola in migrene, s katerima se bomo nekako, žal, morali ukvarjati. Upam, da se bomo končno – imeli bomo neko razgrnitev javnih mnenj – začeli ukvarjati tudi z energetske učinkovitostjo, da se bomo iz TEŠ 6 nekaj naučili.

Kolegi iz SDS bi si radi vsaj delno tukaj oprali roke, z izjemo Nove Slovenije pa mogoče še kakšen njihov lokalni veljak, ste bili v tej zgodbi vsi iz stare politike soudeleženi. To je pač neko dejstvo – zdaj Dani, ali zmiguješ ali ne. Upam, da se nam TEŠ 6 ne bo več nikoli ponovil. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predlagatelj, gospod Danijel Krivec.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo.

Saj nimam nobene težave s tem, da se najdem v tej zgodbi. Sem povedal, da sem tudi podprl poroštvo in sem tudi povedal, zakaj. Ker bi v nasprotnem primeru bila cena v tistem trenutku za državo višja, ker sta tako TEŠ in HSE kot vse druge družbe v 100-odstotni državni listi. In če bi TEŠ najel kredit na, bi rekel, komercialnem delu, bi bile kvečjemu obresti bistveno višje, v primeru, da bi šel TEŠ v stečaj, bi pa ravno tako vlada oziroma država in parlament odločili o tem, kako te luknje pokriti. In poroštvo ne obremenjuje tega parlamenta in vlade in davkopačevalcev do trenutka, ko se poroštvo redno odplačuje. Zato je bila naša želja, da se s temi priporočili izognemo temu, da bi prišlo do unovčenja porošstva. Z vsem ostalim, kar je kolega Trček govoril, pa nimam težav.

Kar pa se tiče tega, ali dvomimo o nekih zadevah ali ne dvomimo ... Ne govorimo o študijah, ne govorimo o nekih mnenjih, ki jih je nekdo pripravil, govorimo o podpisanih dokumentih. O podpisanih dokumentih, kjer nekdo izjavlja pri polni zavesti, da to stoji, kar da na mizo. Zdaj, če nekdo o tem lahko dvomi – kot poslanec ne morem narediti študije o zalogah premoga, če se nekdo s tremi, štirimi dokumenti izkaže in podpiše pod ta dokument, ne morem dvomiti o ceni, ki jo nekdo podpiše in garantira kot direktor neke družbe, kjer bo na koncu koncev moral prevzeti odgovornost, da je zavajal nekoga v Državnem zboru; ne morem dvomiti v revizijsko poročilo, ki ga neka renomirana mednarodna institucija napiše glede NIP 5. Ne vem, kdo mi daje to pravico, lahko Državni zbor zahteva neko revizijo, ampak jaz kot poslanec imam te dokumente na mizi. Ne gre za neke imaginarne dokumente, gre za vse dokumente, na katerih so institucije in kjer so ljudje z imenom in priimkom. Upam, da bo to

ugotavljala neka komisija, o kateri bomo odločali v nadaljevanju. In v tem primeru je velika razlika. Če pa pride minister v marcu mesecu v Državni zbor, govori o NIP 6, ki niti revidiran ni, niti potrjen v nobenih organih družb, ne v TEŠ ne v HSE, in ne prinese niti enega relevantnega dokumenta za odločanje in trdi, da se je investicija povečala za 140 milijonov in je zdaj milijarda 440, ne pa toliko, kot smo se zavezali v poroštvenem zakonu, to pa ni isto. V danem trenutku, ko je bilo poroštvo na mizi, so bili dokumenti in za temi dokumenti so bili ljudje z imeni in priimki, ki so določene stvari garantirali. Ali so imeli figo v žepu ali ne, bo verjetno treba ugotoviti v nadaljevanju.

Vendar pa je ta poroštveni zakon dal orodje tako Državnemu zboru kot Vladi, da nekatere stvari zahteva in zdaj vsi ugotavljate, da je to smiselno. Tudi kolega Marjan Dolinšek je govoril o tem, da bi morali imeti petletni scenarij. Ja, pogledjte, kaj smo mi priporočali in kaj smo predlagali na odboru, kjer ste ta priporočila zavrnili: "Informacija o načrtovanem poslovnem izidu skupine HSE in TEŠ za naslednjih pet let glede na investicijo TEŠ 6." Ravno to, da je nek scenarij, kaj se bo zgodilo v primeru različnih cen energentov na trgu – o tem, kar je kolega Dolinšek govoril. Pa še polno drugih stvari smo priporočali, da se izvedejo v skladu s tem poroštvenim zakonom. Zdaj vi vsi ugotavljate, da bi bilo to pametno, priporočila pa niste sprejeli. Tako ne vem, kdo koga zavaja. Ne ukvarjamo se, kot sem že povedal, s tem, ali je TEŠ potreben, ni potreben ali bo kuril v naslednjem trenutku premog po tej in drugi ceni ... Mi ugotavljamo samo, da je bil poroštveni zakon sprejet, ki je naložil obveze Vladi in Državnemu zboru, in mi samo iz poroštvenega zakona želimo dobiti informacije, ali so te obveze izpolnjene ali niso izpolnjene in kaj v primeru, če ne bodo izpolnjene. Vi govorite o NIP 6, ki pa še vedno ni na mizi. Ob tem, da tudi Vlada ugotavlja, da informacij s tega naslova nima in da bo poskušala v čim krajšem roku pridobiti določene informacije. Vendar, ko so na mizi priporočila, jih gladko zavrnete in zdaj se vseeno ukvarjate s tem, da bi bilo pametno imeti določene informacije. Dobro jutro!

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik Vlade, minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsednik, za besedo. Spoštovane poslanke, poslanci!

Iz te razprave pravzaprav lahko povzamem in ugotovim, da se nekako vsi strinjamo, da s to investicijo ni bilo vse v redu. Zdaj se moramo odločiti, kaj narediti; kaj narediti za nazaj in kaj lahko naredimo za naprej. Za nazaj moramo ugotoviti vse primere, kje je šlo tukaj narobe, ali se je kdo okoristil in tukaj že potekajo določene aktivnosti. Določeni organi že izvajajo svoje naloge v okviru svojih pristojnosti. Aktivna je Komisija za preprečevanje korupcije,

aktivno je Računsko sodišče, aktiven je Urad za preprečevanje pranja denarja. Skratka, kar nekaj od teh organov je opravilo oziroma še opravlja svoje naloge. Računam, da bodo iz teh aktivnosti že prišle neke ugotovitve in tudi da bodo, če bo ugotovljeno, da je kdo odgovoren za kakršnekoli napake, da bo tudi poklican pred to odgovornost.

Tudi na Vladi potekajo določene aktivnosti v zvezi s tem, da se ugotovi, kaj je bilo za nazaj narobe. Ustanovljena je bila medresorska delovna skupina, ki bo pripravila še dodatno, poleg tega, kar je že v teku, določene zakonodajne podlage, da se skratka te preiskave vseh morebitnih nepravilnosti lahko preiščejo in ugotovijo do dna, da tako rečem. Ravno tako je namen te delovne skupine tudi ustvariti neke podlage oziroma neka pravila igre, da tudi v bodoče ne bo prihajalo, ne bo več prihajalo do možnosti tako slabega vodenja investicij, da se pravzaprav lahko samo še ugotovi, da je bilo vse preteklo odločanje na podlagi nepopolnih, nepravilnih podatkov in da je investicija vedno nekako bila v fazi, da je bilo vsak, ki je o tem odločal, potem bil postavljen pred neko tako rekoč izvršeno dejstvo. Skratka, v bodoče se to ne sme več ponavljati in vzpostavljena bodo neka jasna pravila za vse velike investicije, da bodo te možnosti maksimalno preprečene. V teku bo tudi parlamentarna preiskava, ki bo pregledala še morebitne politične odgovornosti, tako da mislim, da bo za nazaj postorjeno vse, kar je potrebno, da se ugotovi vse vidike odgovornosti in da bodo ti morebitni odgovorni tudi ustrezno sankcionirani. Za naprej pa je ključno poskrbeti to, da ne pride do unovčenja poroštv. Tudi v tem smislu sem razumel vsa ta priporočila, ki so bila dana tako na odboru kot tudi to priporočilo, ki je potem ključno, ki je bilo potem tudi na odboru sprejeto. To je priporočilo, za naprej, da Vlada v okviru svojih pristojnosti pridobi informacije o načrtovanem poslovnem izidu skupine HSE in TEŠ za naslednjih pet let glede na investicijo TEŠ 6 in informacijo o načrtovanih ukrepih za obvladovanje tveganj v povezavi z investicijo v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj ter poslovalnih družb TEŠ d. o. o. in HSE d. o. o.

Skratka, ključno je, da zagotovimo, da bo poslovanje družb TEŠ d. o. o. in HSE d. o. o. v naslednjem obdobju takšno, da ne bo prišlo do možnosti unovčenja poroštev. Vlada je na podlagi teh priporočil že poslala zahtevo, da se ta plan za naslednjih pet let pripravi. Postavili smo rok 15. januar. Mi pričakujemo, da bomo do tega roka ta plan dobili in o tem bo potem tudi Vlada poročala. Toliko zaenkrat. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Danijel Krivec kot predlagatelj.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala ministru za ta pojasnila.

Rad bi opozoril samo na to, da podobne sklepe si je Vlada že dve leti nalagala.

Ob tem je pa treba vedeti, da je ministrstvo, pristojno za vodenje oziroma za spremljanje te investicije, pač ves čas enako in to je Ministrstvo za finance in Ministrstvo za infrastrukturo in prostor. Se pravi, kako naj mi poslanci sedaj verjamemo ministru? Jaz ministru mogoče verjamem, težko pa uradnikom, ki so ves čas spremljali to investicijo; ob tem, da se je že prejšnja vlada, kar sem v kronologiji lepo navedel, mislim da najmanj trikrat zavezala za oceno situacije za naslednjih pet let in pripravo scenarijev za naslednjih pet let; ob tem, da se je prejšnja vlada celo zavezala, da bo ustanovila komisijo, v katero bo povabila neko renomirano mednarodno institucijo, ki bo pomagala pri tem petletnem scenariju.

Se pravi, vsi ti sklepi, ki jih je Vlada že v preteklosti sprejemala, niso realizirani. To priporočilo, ki ga je na koncu odbor praktično izven okvira te točke sprejel, mislim, da ni bilo ravno zadostno, kajti vsi sedaj ugotavljate, da bi bilo smiselno vsa ta priporočila, ki so bila predlagana, sprejeti, predvsem pa zato ker vsaj ta prvi del, o katerem smo govorili, ne samo da mi priporočamo, ampak glede na to, da je Državni zbor sprejel ta zakon, imamo pravico tudi zahtevati od Vlade, postaviti rok in zahtevati od Vlade. Zato glede na vse dosedanje izkušnje s priporočili Vladi in tudi s sklepi, ki jih je sama Vlada sprejemala v tej smeri, pa se nobeden do sedaj ni realiziral, bi bilo edino smiselno glede na vaše razprave danes, da bi to potrebovali in da bi bila potrebna neka jasna zaveza, da ne pridemo v neko čudno situacijo, bi bilo takrat, ko so bili ti predlogi na mizi, smiselno jih podpreti pa se mogoče edino dogovarjati glede rokov za izvedbo teh sklepov. Kajti dosedanje izkušnje glede izvajanja sklepov, ki si jih Vlada naloži, niso ravno najboljše. Tako upam, da bomo v nadaljevanju razprave mogoče prišli še do kakšne bolj zavezujoče rešitve, ki bo mogoče pa kakšen rok postavila tej novi vladi, čeprav, kot vi pravite, zaupamo vsi, vendar, kot sem rekel, dve leti si Vlada nalaga enake sklepe o tem, da mora pripraviti scenarij za naslednjih pet let za vse te družbe, za katere je stoo odstotni lastnik, za katere bo v končni fazi odgovarjala država in tudi ne nazadnje proračun in s tem tudi davkoplačevalci.

Tako pričakujem, da na koncu s tem sklepom mogoče temu sklepu dodamo še rok izvedbe, kajti do sedaj je bil to največji problem.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Bojan Podkrajšek, SDS. Pripravi naj se gospod Franc Jurša, DeSUS.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Hvala, spoštovani predsednik, za dano besedo. Cenjeni minister, kolegice in kolegi!

Tudi sam se bom osredotočil na naša priporočila Vladi v investiciji za blok 6. Sam osebno kot poslanec sem velikokrat razočaran v tem prvem mojem mandatu, ko Vlada naših priporočil ne upošteva. Prav gotovo je Šaleška

dolina bila v tem mandatu velikokrat izgovorjena, seveda po dveh plateh. Prvič po tretji razvoji osi, ki jo ta dolina želi, ampak za to ni posluha; na drugi strani pa blok 6. Prav gotovo, sem prepričan, da so na teh dveh segmentih prebivalci te doline razočarani tako nad razvojno osjo, razočarani tudi nad blokom, ker se že toliko let o njem pogovarjamo, in o investiciji, ki je verjetno zašla.

Prav gotovo je pa zelo vesel tega – tudi današnje razprave, ko nas kolegi z desne ne slišite, ne razumete – energetske lobi on je pa tega vesel. Prepričan sem, da imamo zelo močan energetski lobi v Sloveniji, ki bi verjetno, če bi imel možnost, še obvladal katero drugo državo na tem področju. Ampak, to gre v slabo Slovenije in tudi državljanov in državljanov.

Včeraj smo se pogovarjali o volonterskem pripravništvu. Zanimiv bi bil izračun, koliko nam ta energetski lobi na mesec odnese plačanih pripravništev. Zato me zelo žalosti danes, da se ne slišimo in da Vlada ne želi upoštevati naših priporočil, ki gredo prav gotovo v smer prihodnosti tega projekta. Če se bomo tako neslišali, bo verjetno zaman preiskovalna komisija in bomo v prihodnosti verjetno poslušali naslednjo zgodbo: preiskovalna komisija ni uspela, tistim, ki so jih zalotili pri nečednih poslih, jim bo verjetno morala država plačati še kakšno odškodnino, HSE pa v rdečih številkah.

Zato bi iskreno pozval vse v tej dvorani kot poslanec Slovenske demokratske stranke, da naša priporočila, ki so bila skrbno pripravljena, danes na glasovanju podprete in da jih tudi Vlada upošteva pri sklepih. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Franc Jurša, DeSUS, pripravi naj se gospod Tomaž Liseč, SDS.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Predsednik, hvala za besedo.

Ta zgodba o TEŠ 6, bi rekli, ima kar dolgo brado, daljšo od vseh treh dobrih možeh, ki jih v decembru srečujemo in prihajajo k našim najmlajšim.

Če malo pogledamo, ampak ne bi rad ponavljal dejansko tistih zadev, katere so bile predstavljene za tem govorniškimi pultom in ki so več ali manj bile tudi povedane v razpravi v klopih poslank in poslancev. Kajti to bi pomenilo, da se ponavljamo in da govorim zaradi tega, ker želim nastopati in ponavljam številke in datume, ki so bili že v tej dvorani ogromnokrat izgovorjeni.

Glede na to, da pa sem v tej dvorani relativno že kar nekaj časa, da ne bom rekel dolgo, se spominjam teh vseh možnih razprav. Danes eden drugega sprašujemo, kdo je politično odgovoren. Na eni strani rečejo, da ta stranka, na drugi strani rečejo, da ona stranka ... Vsi, ki so in ki smo bili na oblasti, imamo neko politično odgovornost, to pa ne pomeni, da jaz, ki sem sedel v teh klopih, razpravljaj o tej

zadevi, imam neko materialno odgovornost do projekta. Tisti, ki so podpisovali pogodbe, imajo največjo odgovornost in seveda bodo tisti morali pred davkoplačevalci tudi povedati, kako so dejansko vodili postopke, kako so izvajali projekt in zakaj se je ta projekt s 588 milijonov evrov za 500 megavatov še takrat, ker to je bilo v razvojnem načrtu Termoelektrarne Šoštanj sprejeto 11. 6., kako se je ta projekt s teh 588 milijonov povzpел danes na milijardo 430 ali koliko že je ta projekt na tej višini. Vlada in Državni zbor smo sprejemali neka priporočila, zaključke in sklepe. Za tisto poročilo 440 milijonov evrov, ki smo ga sprejeli v Državnem zboru, mislim, da je takrat že bilo prepozno, da bi ta projekt zaustavili, ker bi s tem po moji presoji naredili bistveno večjo škodo kot pa, da se je nadaljevalo s projektom.

Pred kratkim sem se pogovarjal s prvim sindikalistom na tem področju; ne samo jaz ampak moja poslanska skupina, kjer je gospod od prilike takole rekel. V Sloveniji imamo skoraj 100 % zagotovilo, da imamo električno energijo za 50 let naprej in sem bil na nek način zadovoljen. Seveda s tem projektom zaradi njegove višine ne morem – normalno, da ne – biti zadovoljen. Povedal je tudi, da v nekih slabših razmerah moramo uvoziti do 10 % električne energije. To še ne pomeni, da se spreminja tudi cena te energije. Če pa bi morali uvoziti 13% energije, to pomeni, da bi se elektrika, govorim o elektriki, drastično podražila.

To pomeni, da je ključnega pomena, da v Sloveniji zagotavljamo dovolj električne energije, pa tudi delno bi lahko to počeli iz obnovljivih virov, seveda ne samo iz tega. Ampak jaz Šaleško dolino razumem. Oni se nikoli niso pritoževali, tudi nad onesnaževanjem okolja se niso pritoževali, kajti pomembno je bilo, da rudarji, kakor tudi tisti, ki so zaposleni v Termoelektrarni Šoštanj, dobivajo ustrezne plače in s tem zagotavljajo tudi socialno varnost v Šaleški dolini.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Tomaž Liseč, SDS, pripravi naj se predstavnik Vlade.

TOMAŽ LISEČ (PS SDS): Hvala, predsednik, za besedo. Spoštovani minister, kolegi, kolegice!

Najprej dovolite, da spregovorim glede priporočil in potem glede sklepa odbora, torej glede seje Državnega zbora, potem pa dovolite, da pokomentiram še nekaj zadev, ki so se danes pojavile tekom razprave in o katerih mislim, da je prav, da tudi jaz povem svoje stališče.

Občutek imam, da ko smo danes oziroma ko ste danes razpravljali, da marsikdo ni prebral priporočil s strani Slovenske demokratske stranke, pa na žalost niti tega skopega sklepa, ki so ga pripravili sami iz vrst koalicije na matičnem delovnem telesu. Mislim, da vsaka vlada, ki resno želi pristopiti k reševanju, preiskovanju neke takšne investicije,

kot je 6. blok v Termoelektrarni Šoštanj, bi morala podpreti takšne sklepe, ko Državni zbor Vladi priporoča, da v roku 15 dni – lahko bi si vzeli tudi nekaj več časa, nobenega problema, boljši je vsakršni odgovor kot pa slab odgovor oziroma nobenega odgovora.

V Poslanski skupini SDS smo zahtevali pisno poročilo o stanju na projektu TEŠ 6. Minister, vi ste danes prejle govorili, da se do konca januarja nekaj pripravlja in da nekaj bo v tej smeri narejeno. Potem smo zahtevali oziroma predlagali, da se pridobi informacija glede sprejemanja oziroma potrditve NIP 6. Projekt, ki ga ne samo Državni zbor, ampak celotna slovenska energetika, ne samo tista, ki je pripeta HES, ampak celotna slovenska energetika, čaka že skoraj 9 mesecev.

Potem smo želeli pridobiti informacije o izpolnitvi okvirjev investicije iz poročitvene pogodbe, zlasti glede višine vrednosti investicije in glede cene premoga. Dve ključni zadevi pri tem projektu. Bolj se bližamo k zaključku tega projekta, manj odgovorov dobimo. Dobivamo pa čedalje več vprašanj. Verjetno se bomo že tam nekje leta 2020 spraševali, kakšna pa je bila dejansko višina vrednosti investicije, glede cene premoga pa krožijo različne informacije: od tistih, ki jih je zagovarjalo vodstvo Premogovnika Velenje, do tistih, na katere se je sklicevalo vodstvo termoelektrarne, do tistih, o katerih je kalkuliralo vodstvo Holdinga Slovenske elektrarne, do tistih, ki vsi predhodni ministri niso vedeli, katera cena premoga iz Premogovnika Velenje naj bi bila prava. Skratka, minister, mislim, da sta to dve ključni točki, kjer se bo tudi vaša odgovornost vkomponirala v ta mozaik odgovornosti oziroma neodgovornosti glede projekta TEŠ 6, ki ima že več kot desetletno zgodovino.

Mislim, da bi bilo prav, da nam minister, kljub temu da sklep ni bil izglasovan oziroma je malo preformiran, določi informacijo o načrtovanem poslovnem izidu skupine HSE in TEŠ 6, čeprav mislim, da je to ena najtrših nalog, kajti mislim, da tako kot se je dogajalo v preteklosti, bodo te informacije, ki bodo prišle do ministra, slonele na informacijah različnih virov. Vsak od teh, ki bo želel imeti svoje informacije oziroma jih hotel dati, pa bo imel nek svoj pomislek, kakšne informacije dati, v kakšnem obsegu jih dati in kako vkomponirati svojo nekrivdo, pa se izgovarjati na nekoga drugega.

To je tudi ključen problem tega projekta. Celoten projekt je predvsem od leta 2009 slonel na popolnoma napačnih predpostavkah, ampak po letu 2009 smo bili na tisti točki, ko smo se še lahko po mojem mnenju odločili, kaj je s projektom, sedaj pa lahko na žalost samo čakamo, kakšna bo posledica izgradnje tega projekta. Še več, mislim, da smo danes premalo govorili o dveh sklepih oziroma priporočilih, ki smo ju želeli predlagati, to pa je, da Državni zbor zaproša Komisijo za preprečevanje korupcije, da mu poroča o ugotovljenih nepravilnostih in sodnih koruptivnih

dejanjih v primeru investicije v blok 6. Tisti redki, ki so danes o tej korupciji govorili na tem primeru, pa njihovi poslanci na seji matičnega delovnega telesa tega sklepa niso želeli odpreti. Mislim, da je zelo korekten predlog priporočila, da se tudi Komisija za preprečevanje korupcije resno loti tega problema. Mislim, da bi tudi preiskovalna komisija znotraj Državnega zbora, ki se bo to tematiko obravnavala, bi bila vesela teh priporočil; še več. Mislim, da je tudi naslednji sklep, ki smo ga predlagali, da se zaprosi Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja, da poroča o ugotovljenih sumih pranja denarja v primerih investicij v blok 6, pa spet ta sklep ni bil sprejet. Potem pa imamo v kakšnem sefu kakšnega slovenskega posameznika, ki je vpet v to zgodbo – dobimo zgodbo, ko se najdejo v trezorjih milijonski zneski nepojasnjenega izvora in zaenkrat sicer gospodu verjetno ni hudo, ker nekje sedi, verjetno pa bi moral sedeti še za marsikaj hujšega.

Skratka mislim, da priporočila so bila zelo dobronamerna, kar me je pa zmotilo pri tem, ko so pa prišli koalicijski poslanci s svojim predlogom, je pa to, da Odbor za infrastrukturo priporoča Vladi, priporoča, da pridobi informacije, informacije, informacije, Brez roka. To je tista zlata Meka, kar večkrat ponavljam, za uradnike. Če nimaš roka, zakaj bi naredil danes, bomo pa drug teden delali, pa drug mesec, pa drugo leto. Na žalost bodo ti uradniki na ministrstvu verjetno kljub priprošnji pristojnega ministra, kaj je treba natančno ugotoviti, rekli, da pa za kakšno stvar ali niso pristojni, ali ne bodo dobili informacij, ali pa bodo dobili toliko informacij, da niti ne bodo vedeli, katere informacije so prave. Mislim tudi, da ta današnja razprava o tem, kdo je kriv, kdo ni kriv, pa se je naštevalo od leta 2002 – vemo, kdo se je takrat v Sloveniji zabaval s področjem energetike, jo do popolnosti obvladoval, kdo je pokojnemu predsedniku republike prišel z idejo o TEŠ 6, kako je potem prišel ta projekt TEŠ 6, kakšne so bile cene leta 2004, 2005 in v nadaljnjih letih, cene električne energije.

Mislim, da kljub temu da je moje osebno mnenje, da TEŠ kot kurjenje premoga ne samo da ekonomsko ni sprejemljiv, predvsem pa je okoljsko nesprejemljiv, ampak mislim, da v letu 2004, 2005, ko se je ta stvar dogajala in ko se je celotna Evropa ukvarjala s tem oziroma predvsem posamezne države, kakšno svojo energetske politiko želijo, da je bila prvotna cena, torej blizu 700 milijonov projekta TEŠ 6 in glede na ceno električne energije na svetovnih, predvsem pa na evropskih trgih, dokaj smiseln projekt. Leta 2009 pa je ta neka umirjena krivulja tega projekta dobila neko pospešeno zgodbo in sedaj smo tu, kjer smo. Kar čez noč se je z milijarde 300 in še nekaj milijonov dodalo še in smo na milijardi 400 in še nekaj milijonov, pa noben nima poguma, da bi na glas rekel, kakšna bo končna cena tega projekta. Spomnim se, ko smo, gospod minister, vašega predhodnika

spraševali, če si upa morda na palec, morda pa preko kakšne strokovne podlage zagotoviti Državnemu zboru, kakšna bo v noveliranih projektih tega projekta dokončna cena tega projekta, pa ni upal izustiti nobene številke. Verjamem, da tudi vi težko sodite o tej številki, pa tudi če bi jo izrekli, bodo verjetno nekje zadaj še vedno imeli svojo matematiko, kje se da iz tega projekta še kakšen evro ali pa kakšen milijonček dobiti glede te zadeve.

Kar pri celotnem projektu TEŠ 6 pogrešam, je, da nismo dobili neke konkretne informacije glede šefov podjetja, ki to investicijo proizvaja oziroma če bi jih kdo direktno vprašal, za koliko bi lahko zgradili projekt in za kakšno ceno ga dobo zgradili. Samo pogledajte primerjavo izgradenj termoobjektov v Evropi, kakšna je cena, kakšna je moč tega projekta, pa si boste lahko na jasnem, da smo številko, po mojem mnenju, vsaj za dvakrat prekoračili. Torej s tistih skoraj 700 milijonov bi ta dvakratnik, ki smo ga sedaj vrgli v ta projekt, lahko vrgli v kaj veliko bolj pametnega, tudi na področju slovenske energetike, ne pa, da se danes ukvarjamo oziroma se bomo še naslednja leta ukvarjali s preiskovanjem, kdo je kriv, kako je kriv, za koliko je kriv in tako naprej.

Skratka mislim, da ta projekt je tisti projekt, kjer Murphyjeva zakonodaja absolutno velja. Če gre lahko kaj narobe pri TEŠ 6, je šlo predvsem po letu 2009 vse narobe. Mi pa na žalost se danes bolj kot o vsebini tega projekta ukvarjamo s tem, kdo je kriv, kdo ni kriv, kdo je komu prikrojil informacije, kdo komu ni prikrojil informacije. Najbolj žalostno pa je, da se je v zgodovini Državnega zbora predlagalo sklepe, se jih potrjevalo, tudi Vlada je predlagala sama sebi sklepe, ampak predlagali so se sklepi, potem pa se ni držalo ali glede rokov teh sklepov ali se pa ni dala popolna informacija.

Včasih imam tudi občutek, da niti ne vemo, kdo je lastnik TEŠ, niti ne vemo, kdo je lastnik Premogovnika Velenja, niti kdo je lastnik HSE. Ko je treba, rečemo, da HSE je pa neka druga zgodba. Enkrat se poslanci ne smejo z njo ukvarjati, enkrat vlada reče, da se ne more s tem ukvarjati, ampak mislim, da vsi vemo, kdo je 100-odstotni lastnik HSE, ki pa včasih oziroma prevečkrat oziroma po potrebi dvigne roke in zato je, kot sem že rekel, pri koncu tega projekta več neznank kot pa odgovorov.

Saj bo, kolega Matjaž je živčen. Saj vemo, v SD so včasih živčni, ko govorimo predvsem o šaleškem lobiju. Na srečno enega poslanca, ki je bil v prejšnjem mandatu velik zagovornik, celo sam je rekel, da je lobist tega projekta, ni tukaj med nami, še vedno pa verjetno lokalno drži škarje in platno, tako da verjamem, da je marsikatera informacija tudi zaradi takšnih in drugačnih lobijev s področja lokalne samouprave oziroma tistih občin pripomogla, da pri tem projektu imamo še vedno veliko neznank. Na žalost pa bo ta projekt naredil veliko škodo ne samo slovenskemu

gospodarstvu, predvsem slovenski energetiki v prihodnosti.

Če samo na hitro pogledamo primerjavo, na primer, da bi naredili TEŠ 6 za 700, 800 milijonov, pa recimo, da bomo na koncu pristali pri milijardi in pol, teh 750, 800 milijonov – kaj smo iz tega dobili? Spodnja Sava je stala manj kot milijardo, pa je vik in krik, koliko smo zapravili. Pri srednji Savi se govori o milijardi in pol, maksimalno o 2 milijardah, ampak tega denarja ne bo, ker smo ga skurili v TEŠ. Tisti redki posamezniki, ki razmišljajo o 2. bloku nuklearke, si verjetno ne predstavljajo, od kod bodo dobili denar, ker smo vsega skurili v tem šoštanjskem breznu brez dna. Niti za prihodnost Premogovnika Velenje ne vemo, kakšna bo – slaba bo, po moje. Mislim, da bo pa tudi slaba prihodnost družbe HSE. Po mojih podatkih v zadnjem letu, če ne bi imeli drugega stebra pa še kakšne druge državne pomoči, bi bila zgodba glede HSE bila dokončana.

Skratka – da ne bom predolg, da ne bo kolega Matjaž preveč živčen –, mislim, da če Butalci niso imeli svojih spomenikov, imamo mi, Slovenci, svoj butalski spomenik, reče pa se mu TEŠ 6. In dnevno kurimo ne samo premog v tem bloku, pač pa tudi davkoplačevalski denar, kajti glede na cene električne energije na evropskih trgih nas bo vsako leto bolela glava, ko bomo šli v izgubo 50 in verjetno še več milijonov evrov, na drugi strani pa se bomo mi, poslanci, v Državnem zboru pričkali, ali bi milijonček dali sem ali bi dali milijonček tja. 50 milijonov bomo pa vsako leto z lahkoto skurili v TEŠ 6 in se še naprej ukvarjali s tem, kdo je kriv, da ta naš butalski blok 6 sploh stoji. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predlagatelj, gospod Danijel Krivec.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo še enkrat.

Na koncu te razprave ugotavljam, da je bila vseeno koristna, kajti mislim, da se je skozi razpravo vseeno pokazalo, da bi bila ta priporočila, ki smo jih pripravili za matični odbor, primerna. Vsi ste ugotavljali, da nam manjka večji del teh informacij, ki so v teh priporočilih bile zajete. Zato to priporočilo pravilno ugotavlja, da praktično ni izpolnjeno ničesar, kar je bilo v preteklosti sprejeto tako v Državnem zboru kot s strani Vlade. Tudi ni znano, ali TEŠ sploh poroča o izvajanju v skladu s poroštveno pogodbo, vsaj iz današnje razprave in tudi odgovorov ministra to ni bilo čisto jasno. Je pa zanimivo, da navkljub vsem, bi rekel, težavam, razmeram znotraj HSE in TEŠ, pa tudi člankom, ki se pojavljajo, tako EBRD kot EIB v bistvu nista nervozni, če tako rečem. To pomeni, da je mogoče tudi kakšna stvar še, ki bo na koncu pripeljala do tega, da bo tudi poroštvo ostalo samo poroštvo in ne bo unovčeno.

Kot sem rekel, je bila razprava korektna. Večina razpravljavcev je ugotavljala, da to pomanjkanje informacij je akutno v

Državnem zboru. Zato me žalosti dejstvo, da ko je bila možnost na matičnem odboru, niste sprejeli teh priporočil, ki smo jih pripravili, ki gredo tudi v pomoč tako ministrstvu kot Vladi pri nadaljnjih ukrepanjih, da se obvladuje ta projekt v termoelektrarni, blok 6. Je bilo pa zanimivo tudi, da ste na nek način enotno ugotovili, da je bila možnost za zaustavitev tega projekta nekje na prelomu iz leta 2008 v 2009, takrat, ko še niso bile podpisane ključne pogodbe in je bilo tudi izvajanje še v začetni fazi. Da pa dejansko leta 2012, ko je bila poroštvena pogodba na mizi, je bila to vseeno za to državo najbolj poceni varianta, kajti v primeru najetja kreditov s strani matičnih družb, se pravi HSE ali TEŠ, bi zaradi 100-odstotnega lastništva države v vsakem primeru breme odplačevanja v primeru unovčenja prešlo na državo. Seveda bi bil v tistem primeru kredit bistveno slabši, tako po obrestni meri kot po ročnosti. Tako moram reči, da temu priporočilu, ki je bilo kasneje sprejeto, mu ne bomo nasprotovali. Žalosti me, da niso naši sklepi bili sprejeti. Veselim pa se že, bi rekel, ugotovitev in delovanja preiskovalne komisije, upam, da bodo takrat poslanci malo bolj pogledali gradiva, ki jih dobivajo na mizo in da bodo tudi določena priporočila bolj upoštevali. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati. Če želita razpravljati tudi predstavnik predlagatelja predloga priporočila, gospod Danijel Krivec, in predstavnik Vlade, minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič, prosim, da se prijavi ta dvigom rok. Besedo bosta dobila zadnja, in sicer najprej predstavnik Vlade, potem pa predlagatelj.

Torej, na podlagi tega prosim za prijavo. Vsak razpravljavec ima na voljo pet minut časa.

Besedo ima gospod Igor Zorčič.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani minister!

V svoji razpravi se bom najprej odzval na razpravo kolega Logarja. Prej je v bistvu nekako napačno povzel, da današnja razprava temelji na koalicijskem sporazumu. To dejansko ni res. Ta današnja razprava je bila sklicana na pobudo oziroma zahtevo Poslanske skupine SDS.

Na tem mestu se moram ponovno sklicevati na besede Janija Möderdorferja, ki so bile povsem utemeljene. In sicer da je prav v tem delu ta današnja razprava nekako perverzna, ker SDS daje nekakšna priporočila, kakšne informacije naj bi mi dobili – ko pa vsi vemo, da je SDS v času svojih vlad v največji meri vodila ta projekt – in katere informacije niso dandanes znane. Tudi ni odveč ugotoviti, da je

tudi predsednik oziroma direktor HSE baje vaš dolgoletni član in vam lahko iz prve roke pove, kako in kaj je, kaj se dogaja, kaj bo treba narediti. Tako so v tem delu te zahteve o informacijah povsem nepotrebne.

Kolega Logar nam je še očital, da nas ne zanimajo informacije, ampak seveda ta očitek je povsem deplasiran. On ni bil na tisti seji delovnega telesa, kjer so bili vsi ti deležniki, direktorji, predstavniki Vlade; vsi so bili tam, pa bi jih lahko vprašal. Tudi vi, kolega Krivec, vse ste jih imeli, mislim, da jih je 7, 8 sedelo, kar ste imeli vprašati, bi lahko vprašali. Zakaj bi mi morali sprejeti poseben sklep, da nam oni nekaj pisno odgovorijo, ko pa smo jih imeli tam na drugi strani mize? Vidite, v tem je ta razprava danes sprenevedanje. Kar smo mi rabili informacij v zvezi s TEŠ, smo navzoče goste povprašali in smo te informacije dobili. Kar pa nam jih niso mogli dati, pa smo jih potem pozvali v tistem posebnem sklepu. Danes ste slišali gospoda ministra, kje je ta odgovor oziroma kdaj ga lahko pričakujemo.

Odzval bi se še, kolega Podkrajšek je povedal, da Vlada ne želi poslušati teh priporočil. Vlada, je gospod minister pojasnil, bo odgovorila na sklep, ki je bil posredovan, ostalih priporočil pa tako ali tako ni – se pravi, na tista priporočila, ki jih je sprejel odbor, tista, ki jih pa ni sprejel odbor, pa jih je predlagala SDS, na tista smo pa dobili vse odgovore prav na odboru, ker smo imeli nasproti nas povabljenе goste in smo jih v zvezi s to tematiko povprašali. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ni replike. Besedo ima mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Drage kolegice in kolegi!

Današnja razprava je še ena izmed vrsto razprav, ki smo jih imeli o TEŠ 6. Sedaj mislim, da kmalu ne bodo več produktivne debate o tem, kaj se je zgodilo. To vemo; pokradli so se milijoni in to je dejstvo. Samo vprašanje časa je ali pa stvari, ki jih moramo slediti, so, če bodo odgovorni za to krajo tudi odgovarjali. Ključno vprašanje, ki pa si ga mora ta parlament zastaviti, pa je, kaj v prihodnje s to investicijo storiti. Po sedanjih izračunih naj bi Termoelektrarna Šoštanj, šesti blok proizvodila vsako leto 50 milijonov evrov izgube. Kdo bo to izgubo pokrival in na kakšen način? Najverjetneje davkoplačevalci oziroma koristniki preko položnic in ta strošek bo kar visok.

V zvezi s TEŠ 6 bi se morali že davno nazaj vprašati vsaj tri vprašanja, ki si jih politika ni postavila. Prvo vprašanje je: Zakaj ne v obnovo bloka 4 in 5, zakaj v novogradnjo 6? Moj odgovor je najverjetneje zato, ker je pri novih investicijah marsikaj lažje dati v žep. Druga stvar. Zakaj je bilo v začetku ta investicija mnogo podcenjena in se je potem ta cena zgolj še samo dvigovala? Klasičen primer politike izvršenih dejstev, najprej rečeš, da bo cena izjemno nizka, vsi so navdušeni, projekt se

začne, potem se pa stvar ne ustavi. Ključna zadeva, kjer pa dejansko vidim neko teorijo zarote, je pa to, zakaj se je ves čas zavajalo s ceno premoga. Spomnim se, v prejšnjem mandatu, mislim, da je edino Poslanska skupina Nove Slovenije bila v celoti tako trdna, da je tiste pritiske enostavno zavrnila, ko si izsiljevali s poroštvom in ko so lagali tudi glede cene premoga, ko smo jasno vedeli, da takšno ceno premoga ni mogoče zagotoviti. In zdaj bistveni del zgodbe pri vsem TEŠ je, da ker bo TEŠ v prihodnosti proizvajal globoke minuse, milijonske minuse, bo spet politika postavljena pred novo dejstvo, pred novo izvršeno dejstvo. Takrat bo pa zgodba malo obrnjena. Bodo pa rekli, ja veste, da bi naredili to zgodbo bolj rentabilno, je potreben cenejši premog. Aha! Kje bomo pa ta premog dobili? Iz Indonezije ga bomo uvažali. Super! Krasno! Tu so pa spet nekateri našli zlato jamo, ker provizija pri uvozu premoga samo za eno ladjo je takšna, da si lahko nekdo zagotovi lepo življenje za več generacij hkrati.

Tako si upam trditi, da so bile tam zgodbe zelo dobro premišljene, natančno dodelane. Tiste stvari, ki so nam bile predstavljene, kako bo ta šesti blok zagotavljal stabilnost in eno tretjino električne energije, je bila stvar, s katerim je bilo lažje neuke poslance prepričati, ker dejstvo je, da bi podobno kapaciteto lahko zagotovili tudi z obnovo štirice in petice, pa se to ni zgodilo, ampak tako pač je. In že zdaj napovedujem, da upam, da bo takrat toliko trdne volje, da ne bomo spet podpirali nekih izvršenih dejstev, ki bodo nekaterim pomagala, da bodo bogateli.

Bi pa samo en primer izpostavil, ki se zdi marsikomu nenavaden, je pa zelo zgovoren, zlasti za tiste razpravljavce, ki govorite o tem, da je investicija tako daleč, poti več nazaj ni. Samo odgovoriti si morate na vprašanje, še enkrat na tisto začetno, kdo bo to razliko in ta primanjkljaj pokrnil. Spomnite se na zgodbo Avstrije, ki je, mislim da, v sedemdesetih in osemdesetih letih v celoti zgradila jedrsko elektrarno, pa ne zanjo namenila "samo" milijardo štiristo, ampak blizu tri milijarde zdajšnjih evrov. Lepo so jo zaprli in danes imajo tam muzej in spomenik – pač prišlo je do takšne politične odločitve. Govorim samo o tem, da bo treba zelo natančno premisliti, kaj v prihodnje s to investicijo narediti, ker razprava o tem, kdo je kriv, nam ne nič pomagala pri tem, da bo 50 milijonov vsako leto ... / znak za konec razprave/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Danijel Krivec.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala še enkrat za besedo.

Kolega Zorčič, vi govorite o tem, da je kolega Anže Logar govoril o vaši koalicijski pogodbi, vendar v koalicijski govorite o tem, da je treba ta projekt še posebej pozorno spremljati in tudi uvesti določene ukrepe glede tega. O tem je on govoril in to piše v koalicijski pogodbi. Vi

govorite o tem, da je ta naša zahteva perverzna. Ne vem, kdo vam daje to pravico, da o tem vi sklepate, kajti vidim, da je želja SMC, da se o ničemer več ne razpravlja in da se o ničemer več ne sprašuje. Očitno je v tej smeri vaša želja. In, ne vem, kako vi govorite: baje o nekih članih ... Kadarkoli se o nekom govori, je dobro, da je zraven, drugače pa je treba biti zelo konkreten. Takšne insinuacije niso, bi rekel, dostojne nekemu poslancu Državnega zbora, ki govori o bajalištvu. Govorite, da smo največ vodili projekt, mogoče, to bomo ugotovili kasneje, ampak to je vaša ocena.

Še enkrat opozarjam, govorili smo in naša priporočila govorijo od trenutka, ko je bilo poročilo sprejeto – in o tem je celotna razprava tudi na odboru potekala. Zelo zanimivo je, da vi ugotavljate, da ste dobili vse odgovore, vsi vaši poslanci danes v razpravi pa ugotavljajo, da teh informacij nimajo in tudi ostali del koalicije in opozicije. Ne vem, če je bil predsednik ves čas na tem odboru, ne vem, kako ste vi dobili pisno poročilo o stanju na projektu TEŠ 6, jaz ga nimam. Kako ste vi dobili informacije glede sprejemanja oziroma potrditve NIP 6 – samo sprenevedanje je bilo na odboru s strani direktorjev. In tudi vi ugotavljate, da NIP 6 še ni sprejet, čeprav Vlada pravi, da bodo končna vezja NIP 6 sprejeta do konca oktobra 2014. Zdaj smo decembra in vas ne zanima, zakaj NIP 6 ni sprejet, dobili ste pa vso informacijo. Zelo zanimivo.

Tudi informacijo o izpolnitvi okvirjev investicije iz poroštvene pogodbe, zlasti glede višine vrednosti investicije in glede cene premoga. Nihče ni odgovoril, zakaj se je investicija podražila in zakaj se cena premoga povišuje. Nobenega odgovora nismo dobili na odboru. In vi si upate trditi, da smo dobili vse odgovore!

Nadalje, informacija o načrtovanem poslovnem izidu skupine HSE in TEŠ za naslednjih pet let, odgovor direktorja je bil, da niso še zaključnega poročila za tekoče leto naredili, zato ne morejo narediti neke ocene za pet let. Saj nismo govorili o zaključnem poročilu, govorili smo o tem, da pripravijo scenarije za pet let, kar tudi vsi vi opozarjate, da je treba pripraviti neke ukrepe v primeru nekega neugodnega scenarija. In vi govorite zdaj vsem poslancem in Sloveniji, da smo te informacije na odboru pridobili. Katastrofa!

Vsa ostala priporočila, ki smo jih dobronamerno usmerili v to, da dobi Vlada neke instrumente tudi pri spremenjeni zakonodaji, predvsem pri tistih organih, ki so ugotavljali, da jim zakonodaja ne omogoča neke večje nadzorstvene funkcije; od Računskega sodišča, do KPK in še ostalih. Vsa ta priporočila – in vi govorite, da je bilo na to na odboru vse odgovorjeno, ob tem da celo Vlada ugotavlja, da bi bilo pametno, da ta priporočila sprejmete.

Moram reči, da se nisem mislil ponovno oglašati, vendar da predsednik matičnega odbora tako pavšalno in tako z levo roko

zamahne nad neinformiranostjo tako poslancev matičnega odbora kot Državnega zbora, je po mojem mnenju nedopustno in ob tem praktično zavaja celoten Državni zbor. Očitno je prevladala ponovno želja, da Državni zbor in poslanci nismo korektno informirani o tem projektu; in še enkrat, res je, da bo preiskovalna komisija ustanovljena, res je, da bo ugotavljala, vendar bo ugotavljala stvari, ki so vezane za nazaj, naša priporočila pa so šla v smeri, da se izognemo nekemu negativnemu scenariju, ki se lahko zgodi. In niti temu niste prisluhli na odboru.

Jasno je, da sedaj na plenarni seji ne moremo teh sklepov ponoviti, ker so bili zavrženi na odboru, vendar je pa nedopustno, da si predsednik odbora dovoli, da v imenu vseh poslancev govori, da smo dobili vse informacije. Nobenih konkretnih informacij ni bilo podanih na tem odboru! Lahko si vsi pogledate magnetograme. Zato je še toliko bolj žalostno, da ne potrdite priporočil, ki bi vam dala neko vedenje in neke informacije o tem, v kakšno smer plove ta projekt.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zaključujem splošno razpravo o predlogu priporočila. V skladu z razlago Komisije za poslovnik z dne 9. 12. 2009 Državni zbor ugotavlja, da je postopek obravnave predloge za priporočila končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prekinjam 3. sejo Državnega zbora, ki jo bomo z glasovanjem nadaljevali ob 17. uri in 50 minut.

(Seja je bila prekinjena ob 17.16 in se je nadaljevala ob 17.50.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Nadaljujemo prekinjeno sejo zbora.

Prehajamo na glasovanje zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 11. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o dopolnitvi Kazenskega zakonika.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o dopolnitvi Kazenskega zakonika je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Kolegice poslanke in poslanci, lepo pozdravljeni!

V Slovenski demokratični stranki smo zaskrbljeni nad trenutnim stanjem. Geopolitična

situacija se je v enem letu močno spremenila, nihče si ne bi mislil, kaj se bo leto dni nazaj zgodilo v Ukrajini, kakšna bo situacija danes z ebolo, predvsem pa si nihče ni mislil, kaj se bo dogajalo v Siriji in Iraku. Terorizem, kakršnega smo poznali leta 2001 po 11. septembru, se je močno spremenil v smislu nekih enkratnih dogodkov, kot so bombni napadi, ugrabitve in tako naprej. Imamo Islamsko državo, ki ni država, ki nima svoje uradne vojske in zaradi tega se je po Kazenskem zakoniku kot služenju v tuji vojski ne more preganjati, ki predstavlja trenutno eno izmed največjih groženj. Prepričan sem, da bo sicer ta Islamska država, ki jo je Varnostni svet Združenih narodov proglasil za teroristično organizacijo, pri čemer so jo podprle vse države, vključno z Rusijo, razglasil že, kot sem dejal, za teroristično organizacijo in bo vojaško poražena. Problem pa bo nastal – tam imamo trenutno več kot 3 tisoč borcev, ki prihajajo iz Evrope, zbirajo se največ na Dunaju, potem poteka ta pot bodisi direktno v Istanbul bodisi preko ozemlja Slovenije v Bosno, kjer se še dodatno urijo tako v teoretskem kot praktičnem znanju –, ko bodo enkrat prišli nazaj. Ko bo tam končano, lahko enostavno rečejo, fantje, punce, tukaj smo opravili, pojdite nazaj v Evropo in veščine, ki ste si jih pridobili tukaj, uporabite pač v svojih državah.

Poznamo primere, eden od Slovencev je padel, dva sta se tam borila, prišla sta nazaj, opravili so hišno preiskavo, storili niso nič. V preteklosti je Sova že preprečila teroristično dejanje, ko je eden od tujih državljanov hotel vreči v zrak polno cisterno olja, vendar so mu to preprečili, žal pa niso imeli vzvoda, da bi ga zaradi tega preganjali. Imamo 108. in 111. člen Kazenskega zakonika, po katerem – sem sam mnenja, da bi se te ljudi lahko preganjalo. To pravi tožilstvo, to pravi ministrstvo, na drugi strani pa šef policije gospod Fank pravi, da nimajo vzvodov in da s trenutno zakonodajo nimajo nobenih oprijemljivih stvari, po katerih oziroma na podlagi katerih bi lahko to zadevo tudi preganjali.

Zato smo v Slovenski demokratiški stranki pripravili novelo Kazenskega zakonika z novim 111. členom, ki inkriminira dejanja Resolucije Združenih narodov 2178, saj napeljevanje in rekrutiranje v trenutnem Kazenskem zakoniku nista opredeljena. S tem ko mi to predlagamo, dajemo možnost organom pregona, da te ljudi, ki predstavljajo resno grožnjo slovenski nacionalni varnosti in slovenskim državljanom, tudi ustrezno preganjajo. Prosim za podporo. / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SMC gospa Ksenija Korenjak Kramar.

KSENIJA KORENJAK KRAMAR (PS SMC):
Hvala lepa za besedo. Drage kolegice, dragi kolegi!

Današnja razprava, ki je potekala ob predlaganem členu, s katerim se naj dopolni Kazenski zakonik, vsekakor izraža skrb in obsodbo tovrstnih terorističnih dejanj v mednarodnem prostoru. Mislim, da o tem ni nikakršnega dvoma. Ravno zaradi tega mislim, da moramo še posebej skrbno pogledati že obstoječe določbe, ki jih Kazenski zakonik vsebuje.

Predlagani člen ob skrbnem pregledu, torej vsebinskem pregledu, ki smo ga opravili, že vsebuje vse tiste stvari, ki so vključene v Kazenski zakonik. Torej predlagane vsebine so v Kazenskem zakoniku v posameznih členih, tako v posebnem delu kot v splošnem delu, že vsebovane, tako da ni posebne potrebe po tem, da to dopolnjujemo s predlaganim členom. Menimo torej, da dodatna inkriminacija ni potrebna, da je dosedanja ureditev, ki jo imamo, povsem ustrezna tako vsebinsko in tudi po obsegu.

Še enkrat bi želeli poudariti, da je za pregon kakršnegakoli kaznivega dejanja potreben tako sum kot tudi dokaz, in to ustrezen dokaz, ki tožilcu daje to možnost, da sproži sodni postopek tudi v nadaljevanju, torej da vlaga in se odloča o tem, da bo vložil obtožnico zoper določeno osebo: in mimo tega ne moremo. Mislimo, da Kazenski zakonik v zadosti meri ureja to področje, tako da predlog, kot je predlagan 11.a člen, ni potreben in tega predloga torej ne bomo podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Zavezništvo gospod Peter Vilfan.

PETER VILFAN (PS ZaAB): Hvala za besedo.

V naši poslanski skupini bomo glasovali, kot pravimo, po lastni presoji; torej vsak tako, kot meni, da je prav. Kar se pa mene tiče, bom seveda ta predlog podprl. Ne zato, ker bi menil, da je ta predlog zelo dober ali pa zelo slab, ampak preprosto kot neko opozorilo Vladi, da je na tem področju nekaj treba narediti.

Današnja razprava je mene – in upam, da tudi moje kolege – še dodatno prepričala, da je temu tako. Med drugim smo lahko slišali, da so bili glede teh dveh omenjenih, ki sta bila dokazana v Siriji in Iraku, ki sta sodelovala, ki sta bila dejansko člana te najgrozovitejše teroristične organizacije na svetu v tem trenutku – pri tem sploh ni pomembno ali sta bila bolničarja, kuharja ali pa sta, kot je nekdo danes rekel tukaj, sekala glave; onadva sta bila tam, prišla sta nazaj v Slovenijo, opravljene so bili nekateri predkazenski postopki in po teh postopkih je bila zadeva preprosto zaustavljena, ker po naši zakonodaji ni moč narediti kaj več – in mi še vedno poslušamo, da je ta zakonodaja zadostna!

Seveda, veliko slišimo tudi o visokih pravnih standardih in o človekovih pravicah, kar mislim, da je po eni strani prav. Po drugi stani pa so v Italiji protiteroristično zakonodajo naslonili

na že prej sprejeto tako imenovano protimafijsko in ta zagotovo ni bila narejena na varstvu človekovih pravic mafijcev, ampak tistih, ki jim je ravno ta mafija te človekove pravice kršila, in podobno oziroma enako je tudi pri tej protiteroristični zakonodaji.

Prepričan sem, če bi bila ta Slovenca, ki sta prišla iz Sirije, italijanska, avstrijska ali pa nemška državljana, da bi že zdavnaj bila procesirana, da bi že bila na sodišču in verjetno bi bila tudi že v zaporu.

Še enkrat bom ponovil tisto, kar sem že rekel danes. Upam, da ne čakamo na kak teroristični dogodek z veliko materialno škodo in žrtvami in bomo potem v paniki na hitro, čez noč, na vrat na nos spreminjali oziroma sprejemali ukrepe, spreminjali zakonodajo in pri tem zagotovo še kako kršili tudi človekove pravice in to v enem širokem spektru, ker se drugače v tistem trenutku pač ne bo dalo.

Torej moj "za", upam, da tudi kakšnega od mojih kolegov iz poslanske skupine, naj bo kot opozorilo Vladi, da končno na tem področju nekaj stori. Ne jutri, ampak danes in takoj!

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Lahko preidemo na glasovanje? V lastnem imenu. Prosim za prijavo.

Obrazložitev glasu dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Zakon je seveda treba podpreti, za to je veliko razlogov. Kljub temu, kar smo poslušali tam na nasprotni strani, obstaja nekaj dejstev. Generalni direktor policije je povedal, da ne morejo nič delati. On je to povedal. Določene politične skupine tukaj v Državnem zboru pa mislijo, da ja. Politično. On je pa vezan na zakonodajo in ne more delati. To je povedal.

Drugo. Naši slovenski državljani – trije, štirje, ne vem, koliko jih je prišlo nazaj – so tam bili. Sploh ni važno sedaj, kaj so delali, ni pomembno. Lahko so kuhali, lahko so rane vezali, lahko so pa glave sekali. Bili so v neki teroristični organizaciji. Prišli so nazaj v Slovenijo in slovenska policija je naredila tam hišne preiskave. In kaj zdaj? Nič. Zadeva je končana. Zadeva je končana in nihče me ne bo prepričal, jaz bom seveda glasoval za, zaradi tega, ker je to, kar je povedala predstavnica SMC, laž. To ni res. In še nekaj je res, če bi vodilna poslanska skupina koalicije imela resno željo to popraviti, potem lahko zakon spusti v drugo branje z glasovanjem za. In v drugem branju eventualno kaj popravi. Dokler pa prvi človek slovenske Policije pravi, "ne morem ukrepati", po Sloveniji pa hodijo ljudje, ki so bili v tej organizaciji, karkoli so počeli tam, je alarmantno to, da ta zakon ne bi dobil podpore. Skratka, zakon je treba podpreti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu ima gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS ZaAB): Hvala lepa.

Ta predlog bom podprl. Podprl ga bom zaradi več razlogov. Prvič zaradi tega, ker v tem dopisu, ki ga je Vlada pripravila za Državni zbor kot svoje mnenje na treh listih – moram reči, da tisti, ki ste ga res iskreno celotnega prebrali, boste ugotovili, da se v resnici sploh do ničesar ne opredeljuje, ampak ves čas obravnava samo predlog, ki ga je vložila SDS; na koncu, čisto na koncu, pogledjte, koliko teksta je, pa pove, kaj si misli o tem. V razpravi, ki je tekla danes, v resnici nismo dobili popolnoma nobenega resnega zagotovila, da ob obstoječi zakonodaji lahko ukrepamo. Ko bi se vsaj do obstoječih predlogov opredelili, pa se tudi do tega niso. Sem pa slišal ogromno besed, v katere me žal niste prepričali, ko nekdo razpravlja in reče: menimo, da lahko; mislimo, da lahko; verjamemo, da se da. Pogledjte, tako se ne da odločati in sprejemati o resni zakonodaji. In dokler ne boste prepričali svoje lastne vlade, da naj vam da že enkrat argumente, s katerimi jih boste tudi vi lahko ubranili, danes tega branjenja resno nisem zaznal, seveda ne morem podpreti takšnega vašega prepričanja, da se to po obstoječi zakonodaji da.

Strinjam se s svojim predhodnikom, če bi vlada resno mislila, glede na to, če si boste na zadnji strani prebrali pri zaključku, potem bi lahko videli, da je v resnici možno tudi v nadaljevanju popraviti ta predlog; pa tudi te volje iskrenosti ni bilo. Upam, da ne bo kakšnega nesrečnega položaja, ker potem bo nekaterim nerodno tukaj sedeti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala, gospod predsednik. Spoštovani kolegice in kolegi!

Predlog sklepa bom podprl. Mislim, da je dobro, da gre ta predlog zakona v nadaljnjo obravnavo, da ga morebiti izboljšamo in sprejmemo. Nekoliko sem danes tukaj pogrešal ministra za zunanje zadeve, čeprav Kazenski zakonik ni v njegovi pristojnosti. Morda bi nam pa kaj več povedal, da bi se bolje zavedali – in jaz se zavedam –, da je resolucija Varnostnega sveta 2178, soglasno sprejeta 24. septembra, zavezujoča tudi za Slovenijo. Da je izjava 60 partnerjev sprejeta, podpisana 3. decembra, tudi za Slovenijo kot članico mednarodne skupnosti zavezujoča. To ni larifari. In če je res, da danes že imamo vsa določila v Kazenskem zakoniku, da bi lahko, bom po domače povedal, polovili tuje bojovnike, potem nekdo tega Kazenskega zakonika ne izvaja in ga je treba jutri odstavi. Jutri lahko ima vlada dopisno sejo in po tej razpravi – upam, da je vlada tudi kaj poslušala – mora nekoga sankcionirati in odstavi.

Podprl bom ta predlog sklepa. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu ima gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, predsednik.

Sam bom glasoval za ta predlog. Glasoval bom za, ker kljub temu, da sem v razpravi poslušal, da naj bi to že obstajalo, praksa kaže ravno drugače. Na eni strani imamo tožilstvo, ki pravi, da ne potrebujemo tega, da je vse to že inkriminirano, na drugi strani imamo policijo, ki pa pravi, da tega ne more preganjati. In če kaj, jaz mislim, da upravičeno pričakujemo, da se že takoj jutri ali pa prihodnji teden usedejo z ministrstvom, na eni strani Zvonko Fišer, na drugi strani Fank, in ugotovijo, kdo je zavajal, kdo je imel prav. Potem pa bodisi Fank bodisi Fišer spakirata kovček in odideta s svoje pozicije. Jaz mislim, da bi bilo to edino pravilno in tudi korektno.

Če že imamo tukaj očitno kot pri zakonu o odvzemu nezakonito pridobljenega premoženja – imamo zakon, ki pa se ne izvaja, oziroma do zdaj sem v medijih zasledil samo en odvzem. Če je tako, imamo potem neučinkovite organe in je zopet treba nekaj drugega. Poglejte, če v roku enega meseca ne bo nobenih sprememb, bomo šli gledat magnetogram – ker danes je bilo predvsem problem pravnoformalno, kako smo postavili vejice, kako smo formulirali nekatere stvari –, bomo ta naš predlog popravili na vaših pripombah in ga bomo še enkrat vložili. Potem pa ne bo več razlogov oziroma izgovorov, če bo pravnoformalno bolj korektno napisano, da boste glasovali proti.

In glede na to, v kakšni situaciji je trenutno svet, kaj se je v ponedeljek zgodilo v Sidneyju, ne biti naivni. Varnosti ne cenimo, dokler jo imamo; ko pa enkrat varnost izgubimo, je že prepozno. Me pa veseli današnja seja, da smo vsaj videli, komu v tem državnem zboru gre za varnost državljanov in državljanov – SDS, NSI in Zavezništvu.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu ima gospod Igor Zorčič.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Gospod predsednik, hvala za besedo. Spoštovani kolegice in kolegi!

Jaz bom glasoval proti današnjemu zakonu. Po eni strani sem prepričan, da je zakon nepopoln, nomotehnično nepravilen in kot tak potreben takšne dodelave, da bi ga bilo povsem nesmiselno zdaj dati v nadaljnjo obravnavo, pa potem amandmirati; bi nastalo nekaj povsem drugega. Kolega Žan Mahnič je rekel, da bodo popravili zadevo in jo bodo še enkrat vložili. Jaz se s tem popolnoma strinjam, ampak pred tem morate narediti še nekaj, kar manjka današnjemu predlogu zakona, to je analiza stanja; ali to rabimo ali ne. Danes smo slišali cel kup debat o tem. Gospod Fank pravi tako, vrhovni državni tožilec Mirko Vrtačnik pravi drugače. Ta mnenja je treba soočiti, pogledati, ali je treba zdaj spremeniti zadeve ali ne. Ampak danes sem prepričan, da nimamo na mizi takšnega predloga zakona, ki bi ga bilo smotno podpreti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prosim za prijavo za naprej, za obrazložitev glasu.

Obrazložitev glasu ima mag. Anže Logar.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsednik.

Ko poslušam mnenja oziroma obrazložitve glasu koalicijskih poslancev, se sprašujem, če nismo na komediji zmešnjav. Danes govorimo o prvem branju. To je, za tiste nove poslance – no, saj sam sem samo 10 dni starejši kot vi –, tista faza, ko določen predlog sprejmemo v obravnavo zato, da ga bomo potem skozi parlamentarne procedure dodelali. Podpiram predlog, ki ga je vložila Slovenska demokratska stranka. Tisti, ki ste sedeli v tej dvorani v času razprave, ste lahko prisluhnili našim stališčem, kjer smo sami povedali, da se zavedamo pomanjkljivosti tega zakona v nekaterih delih, ampak ravno zato imamo redno proceduro in vsa tri branja, da lahko opravimo najbolj kvalitetne zakone. In tisti, ki bo morda danes glasoval proti in bo potem enkrat v prihodnosti – upajmo, da ne – spoznal svojo zmoto, mora vedeti, da z današnjim glasovanjem prevzema pomemben del odgovornosti za to odločitev. Mislim, da mora biti razprava o varnosti v tem državnem zboru za nas vse tu imanentna, ne vezana na koalicijo ali opozicijo. In v primeru zakonske podlage za preprečevanje tovrstnih kriminalnih dejanj, mislim, da v sodobnem svetu sploh ne bi smela biti pod vprašajem. Sam bom podprl ta zakon in pričakujem tudi od vseh razmišljujočih ljudi, torej tistih, ki želijo biti informirani, da enako storijo in glasujejo za ta predlog. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu ima gospa Ksenija Korenjak Kramar.

KSENIJA KORENJAK KRAMAR (PS SMC):
Hvala lepa za besedo.

Se bom kar navezala na trditve gospoda Gorenaka. Če bi pogledali vsebino tega predloga, tako kot sem ga jaz pogledala, skozi vsak njegov odstavek, bi videli, da ravno to, kar ste predlagali, vsebujejo posamezni člani posebnega dela. In ravno zaradi tega gre za vsebinsko vprašanje, ali ni to, kar predlagate, že vključeno v obstoječih določbah. In preprost odgovor je, da je. / oglašanje iz dvorane/ Vsem govorim; dovolite, da dokončam. Torej, ne gre za nikakršno ...

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prosim, mir!

KSENIJA KORENJAK KRAMAR (PS SMC): Ne gre za nikakršno laž, ampak zgolj za to, da vsebinsko pogledamo in primerjamo že obstoječe določbe. Zgolj za to gre. In ko to pogledamo, vidimo, da dodatna inkriminacija ni

potrebna, ker to že imamo. Odgovor je preprost in to je dejstvo. Samo odpreti je treba Kazenski zakonik ter pogledati Splošni in Posebni del, ničesar drugega. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Kako boste glasovali?

KSENIJA KORENJAK KRAMAR (PS SMC): Glasovala bom proti, tako kot sem že povedala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Eno je bila obrazložitev v imenu poslanske skupine, s tem se strinjam; druga je pa v svojem imenu in mora vsebovati tudi ta del. Zdaj je ta del popoln.

Obrazložitev ... / oglašanje iz dvorane/
Proceduralno – kdo?
Gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, predsednik.

Kljub temu, da vas je Slovenska demokratska stranka večkrat opozorila, da to ni bila obrazložitev glasu, ampak da je bila polemika – direktno je gospa Ksenija Korenjak Kramar nasloвила gospoda Gorenaka –, vam, gospod predsednik, predlagam, da gospe Kramarjevi izročite še en Poslovnik Državnega zbora, da si ga prebere, če ga mogoče na začetku, ko je postala poslanka, ni dobila.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu ima gospod mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Sporočilo, ki bo šlo danes od tukaj, je pomembno. Občutek imam pri nekaterih, ki ste obrazlagali glas, da ste prezrli, da gre za prvo branje. V prvem branju odločamo o tem, ali nek zakon sploh potrebujemo; ne o tem, ali je nekaj v prvem ali drugem odstavku, kar je bila ena od ključnih pripomb, ki jih je imel predstavnik Vlade, na mnenje katerega ste potem svoje razprave oprli. In ko gre za vprašanje tega, ali ta zakon potrebujemo, sem trdno prepričan, da je odgovor več kot jasen – še kako ga potrebujemo, kajti svoboda nima cene. Svoboda je nekaj, kar ni dano, in tudi demokracija ni nekaj, kar je dano za vedno. To je nekaj, kar si je treba vedno znova izboriti. In to, kar se dogaja danes v Siriji in Iraku, je nepopisen zločin, ki mu ni primerjave v zadnjih desetletjih. Recimo, ravno včeraj je zaokročila vest, da se je tam pobilo 150 žensk naenkrat samo zato, ker so odklonile, da bi bile tam priležnice tako imenovanim borcem ISIS. Pred tem se je pobilo otroke, pred tem se je zakopavalo žive ljudi. In kdorkoli pri tem sodeluje, pri samih zločinih ali pa temu drži štango s svojim sodelovanjem v tej organizaciji, bi moral za to odgovarjati; v imenu svobode, kajti svoboda pomeni spoštovanje sočloveka. Svoboda pomeni spoštovanje dobrine življenja kot najvišje vrednote. Svoboda pomeni spoštovanje do nasprotnega spola;

ženska tam ni vredna nič. Ne vem, kako lahko to na ta način negiramo. Vsi pravite, da je vse to že urejeno v obstoječih zakonih. Zakaj se pa potem teh zakonov ne izvaja? Ko bo tam vojaško poražen ISIS, bo stvar pljusknila nazaj sem in takrat bo prepozno. Zaradi tega je treba ukrepati tu in zdaj.

Glasoval bom za.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu ima gospod Franc Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Ja, hvala.

Kaj reči, spoštovani kolegice in kolegi, jaz ne vem, ali se vi zavedate vsaj funkcije, ki jo opravljate v temu primeru. Varnost državljanek in državljanov Slovenije je nekaj, kar bi po vsej verjetnosti moralo imeti visoko prioriteto. Jaz mislim, da so vam kolegi obrazložili zakonodajni postopek, kaj pomeni prvo branje, drugo in tretje. Tisti, ki imate protiargumente, sem prepričan, če imate to odgovornost, te predloge lahko nekako sklenemo, bomo poslušali, lahko ta zakon ali osnutek spremembe tega člena popravimo. Zavedajte pa se nekaj, da ljudje, ki so enkrat bili v teh enotah, so po mnenju marsikaterih psihiatrov ali psihologov trajno okvarjeni. Imajo trajno okvarjen vrednostni sistem, predstavljajo tempirane bombe. Kot je do zdaj pokazala tudi zgodovina, navadno te tempirane bombe udarijo tam, kjer nikoli nobeden ne pričakuje. Podobne zadeve so se dogajale v Ameriki po famoznem 11. septembru, 2 tisoč 996 ljudi je umrlo, ker ljudje nekako niso poslušali vseh tistih groženj, ki so jih obveščevalci govorili. Podobno se je dogajalo v Parizu, Sydneyju in tako naprej. Varnost državljanov mora biti na prvem mestu. Če v prvih stotih dneh te vlade niste naredili nobenih reformnih ukrepov, kar se bo poznalo v neki blaginji državljanov in državljanek, pa verjemite mi, da vsaj v tem primeru, da daste "za" glas, za spremembo, za varnost državljanov, bo tisto, kar boste lahko naredili, vsaj nekaj malega pred temi božičnimi prazniki. Opozarjam vas, da potem, če se zgodi, prevzimate veliko odgovornost. Ne vem, kaj boste potem storili, če pride do nekkih procesov, če udari bomba tukaj, v Maximarketu, v otroških vrtcih; kaj boste takrat dejali, kaj boste grajali tožilce in tako naprej.

Še enkrat vas opozarjam, da ta osnutek spustimo skozi prvo branje in da v drugem branju nekako najdemo neko skupno pot in naredimo en sprejemljiv člen, ki bo tudi vam nekako naklonjen. Jaz bom seveda glasoval za, gospod predsednik. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prav. Mislim, da bomo imeli še eno listo, tako da prosim za prijavo.

Obrazložitev glasu ima dr. Jasna Murgel.

DR. JASNA MURGEL (PS SMC): Hvala lepa.

Danes vas je malo več kot pa takrat, ko sem jaz povedala svoje stališče o tej zadevi. Ne rabimo razprave o temu zakonu. Prebrala sem članek namestnika vrhovnega državnega tožilca; gospoda, ki je državni tožilec – svetnik, Mirko Vrtačnik, 8. 12. 2014, na katerem baziram utemeljitev svojega glasu. Ta gospod je pred nekaj dnevi v svojem članku, v svoji razpravi na mednarodni konferenci ugotovil, da po proučitvi resolucije ugotavlja, da nove inkriminacije glede terorizma in fenomena tujih borcev v Sloveniji niso potrebne. Še posebej je obrazložil primer fenomena tujih borcev in navedel, da gre za pet slovenskih državljanov, ki so se šli boriti v Sirijo in so se potem štirje vrnili, eden pa naj bi domnevno padel v bojih v Siriji. Navedel je, citiram: "Slovenski organi ne razpolagajo z dokazi, da bi bili ti slovenski državljani povezani s posamezno teroristično skupino, ki je aktivna v Siriji, niti da bi tam izvrševali kazniva dejanja."

Če ni dokazov, potem tudi ne more biti obtožnice. / oglašanje iz dvorane/ Prosim?

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prosim za mir v dvorani, ne sprašujte brez ...

DR. JASNA MURGEL (PS SMC): To boste pač v konkretnem postopku reševali.

Tisti, ki odloča v kazenskem postopku, si boste zakon še enkrat prebrali; tisti, ki odloča, ali obstaja utemeljen sum o tem, ali je podano kaznivo dejanje, je tožilec. Tukaj bom jaz utemeljila svoj glas na mnenju namestnika vrhovnega državnega tožilca, torej zagotovo kompetentne osebe, da presoja v tej zadevi.

Glasovala bom proti predlaganemu zakonu.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? Ne.

Potem prehajamo na glasovanje o sklepu, ki se glasi: Predlog zakona o dopolnitvi Kazenskega zakonika je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 28, proti pa 53.

(Za je glasovalo 28.)(Proti 53.)

Ugotavljam, da zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem zaključujem točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 9. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o fiskalnem pravilu.**

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o fiskalnem pravilu je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Ob tem vas želim opozoriti, da bo v skladu s tretjim odstavkom 148. člena Ustave Republike Slovenije sklep sprejet, če bosta zanj glasovali vsaj dve tretjini vseh poslancev, to je 60 ali več.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik, kolegi in kolegice.

V Slovenski demokrati stranki smo predlagali zakon o fiskalnem pravilu in ga bomo seveda tudi podprli. Razlogi so bili večkrat povedani in temeljni razlog je, da v Slovenski demokrati stranki želimo, da poslušamo v skladu z Ustavo in sprejemamo odločitve, ki so v skladu z Ustavo. Zaradi tega, ker zakon o fiskalnem pravilu ni bil sprejet do 30. novembra 2013, je država Slovenija že več kot eno leto v neustavnem stanju. Z drugimi besedami – predsednik Vlade in vsi ministri, ki so prisegli, da bodo delovali v skladu z Ustavo, dejansko v skladu z Ustavo ne delujejo, in sicer zaradi tega, ker ni sprejet in ker se ne izvaja fiskalno pravilo v Sloveniji. Zaradi tega smo v Slovenski demokrati stranki ponovno predlagali ta zakon, ki nima le pravnih učinkov, ampak tudi vsebinske. S fiskalnim pravilom želimo, da so prihodki in odhodki v državnih proračunih in pri proračunskih uporabnikih usklajeni; in to brez zadolževanja. Samo takšen način omogoča, da ne bodo naših dolgov, naših grehov plačevali prihodnji rodovi in da jim bomo zagotovili lepšo, svetlejšo prihodnost. Za kaj gre? Ker so odhodki konstantno v tej državi višji od prihodkov, se država zadolžuje. Država se je zadolžila od leta 2008 do letos za 22 milijard in dolg znaša 30 milijard. 30 milijard pomeni, da več kot eno milijardo plačujemo za obresti, plačujemo v tujino te obresti in za eno milijardo dajemo manj denarja za šolstvo, za socialo, za zdravstvo; skratka za to, da bi prihodnji rodovi imeli v tej državi boljše življenje. In tudi plačujemo zato, da zmanjšujemo vse te pravice, avtomatično zmanjšujemo te pravice. Zaradi tega v Slovenski demokrati stranki menimo, da je temu treba narediti konec, da si državljani in državljanke zaslužijo boljše izobraževanje, boljše socialo in da prihodnji rodovi ne smejo biti obremenjeni s plačilom obresti, ki nastanejo na podlagi dolgov sedanje generacije.

Zaradi tega predlagam, da v prvi obravnavi podprete ta zakon, v nadaljevanju pa seveda lahko zakon tudi dopolnimo z vašimi predlogi.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije - krščanskih demokratov, gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala, gospod predsednik.

Kolegice in kolegi, mi smo v našem stališču že povedali, da bo Nova Slovenija - krščanski demokrati podprla predlog sklepa, da bi na ta način omogočili, da gre Predlog zakona o fiskalnem pravilu v nadaljnjo obravnavo. Potrebni je 60 glasov –za ta sklep, za ta zakon in tudi za vladni zakon. Tukaj je naš razmislek, da bi morebiti le-ta sklep danes podprli vsi skupaj oziroma vsaj 60 poslancev, da bi po tehnologiji hibridne obravnave dveh zakonov

prišli do neke optimalne rešitve, ki bi bila sprejemljiva vsaj za dve tretjini tega parlamenta. Mi moramo zakon o fiskalnem pravilu sprejeti, da odpravimo neustavno stanje; lahko nas je sram, da imamo takšno zamudo pri tem zakonu. Mi moramo in smo dolžni zaradi naših državljanek in državljanov na tem področju nekaj narediti, ker če bo država šla naprej s takšno hitrostjo v zadolževanje zaradi napak, preteklih in sedanjih, potem pišemo zelo slabo oporoko našim otrokom in otrokom naših otrok. Ne bomo več zdržali, da bo proračun plačal 1,2 milijardi in več stroškov za financiranje proračuna za tekočo porabo, za obresti. In če pogledamo samo našo bližnjo prihodnost, kaj se nam obeta. Ta trenutek smo lahko trenutno optimistični. Beležimo pozitivno gospodarsko rast. Seveda se sprašujem, kaj imajo naši ljudje od tega. Koliko jih je dobilo zaposlitev zaradi te gospodarske rasti in kdo bo dal delo 115 tisoč 411 brezposelnim v registru brezposelnih konec meseca novembra? Kdo bo dal tem delo?

Kolegice in kolegi, čas je, da nekaj naredimo za državljanke in državljane. Prazne razprave brez odločitev ne pomenijo nič, ne za današnje generacije in ne za prihodnje generacije. Prihodnost, kot sem omenjal, bližnja prihodnost, bojim se, da ne bo ravno rožnata. Zakaj je gospodarska rast? Naši izvozni trgi so ta trenutek še v dobri kondiciji, ampak napovedi so slabe. Tudi nemški trg, nemško gospodarstvo se na žalost ohlaja in to so lahko dramatični signali tudi za slovensko gospodarstvo oziroma za proračunske prilive. Mi bomo ta sklep, da je zakon primeren za nadaljnjo obravnavo, podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu?

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica bo podal Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Spoštovani gospod predsednik, spoštovani zbor, hvala za besedo!

V Združeni levici bomo glasovali proti predlogu fiskalnega pravila, in sicer zaradi naslednjih razlogov. Če pogledamo, kako sta se recimo ZDA in Evropska unija soočali s krizo, ugotovimo naslednje. V letih 2009 in 2010 je bilo reševanje krize v Evropi in v ZDA zelo podobno. Na eni strani so se s proračunskimi sredstvi reševale banke, na drugi strani se je z ekspanzivno fiskalno politiko skušalo znova zagnati gospodarstvo. Povsod so bili rezultati podobni. Gospodarstva so začela počasi okrevati, brezposelnost se je začela zniževati. Potem pa se je v Evropi sredi leta 2011 zgodil obrat v varčevanje, ki je Evropo potegnil v drugo recesijo – in poglejmo rezultate danes. ZDA so leta 2014 že 8 % BDP nad nivojem izpred krize; torej nad nivojem izpred leta 2007. Evropa pa je leta 2014 še vedno pod nivojem izpred krize in nič ne kaže, da ga bo kmalu dosegla, ker se je ujela hkrati v deflacijsko past in hkrati ji grozi še tretja recesija, ker se še bolj nadaljuje radikalno

varčevanje s predlogi, kakršnega imamo danes na mizi. S strani predlagateljev zakona smo pogosto slišali, da je fiskalno pravilo dobro, ker naj bi preprečilo, da bodo prihodnji rodovi morali odplačevati dolgove za nas. To ne drži. Dolgovi so bili vedno v zgodovini odplačani ravno z gospodarsko rastjo. Naloga države v krizi je z ekonomsko politiko, torej z monetarno in fiskalno, zagnati gospodarsko rast, potem pa se skozi konjunkturo počasi odplačuje dolgove.

Kaj bo naredilo fiskalno pravilo? Fiskalno pravilo nam bo to še otežilo in to v času, ko je Slovenija že izgubila pristojnosti monetarne politike, ki jih je predala v Bruselj. Hkrati ima močno zvezane roke na proračunskem področju. Zdaj sprejemamo še fiskalno pravilo, ki bo do konca zategnilo vrv okrog vratu tukajšnjim vladam. Fiskalno pravilo je zato prisilni jopič, ki bo dokončno zadušilo tako slovensko socialno državo kot slovensko gospodarstvo. Samo vprašanje je, če se lahko s fiskalnim pravilom sploh kdaj izvlečemo iz krize. Zato bomo v Združeni levici jasno glasovali proti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SMC ima gospa Urška Ban.

URŠKA BAN (PS SMC): Hvala lepa za besedo.

V Poslanski skupini SMC se zavedamo, da je na podlagi 148. člena Ustave, v katerem je Državni zbor predpisal načelo javnofinančne politike naše države, nujno tudi sprejeti izvedbenega zakona, za katerega pa je ter bo potreben širši strokovni in politični konsenz. Priprava tega izvedbenega zakona o fiskalnem pravilu je bila tudi prioriteta naloga vlade, ki je predlog zakona že pripravila in ga tudi vložila v parlamentarno proceduro. Po našem mnenju je evropski fiskalni pakt zadosten, ustrezen ter tudi dovolj strog fiskalni okvir za izvajanje fiskalne politike naše države. Zakaj se nam zdi ta vladni predlog bolj primeren? Omogoča bolj intenzivno proticiklično delovanje kot toga švicarska formula, ker omogoča na srednji rok, kot srednjeročni fiskalni cilj, določen v okvirih deficitu, 0,5 % BDP, navzgor pa je neomejen s strukturnim presežkom, kar onemogoča švicarska formula. To sicer pomeni, da imamo znotraj tega srednjeročnega obdobja lahko minimalni strukturni deficit do 0,5 % BDP, v srednjeročnem obdobju pa, tako kot predvideva Ustava, kot je zapisano v Ustavi, je treba zagotoviti, da tekoča javnofinančna poraba ne ustvari dolga. Ključno pri tem se nam zdi to, da v dobrih ekonomskih časih lahko v primerjavi s švicarsko formulo na podlagi vladnega predloga ustvari višje javnofinančne prihranke.

Po konceptu se nam ta predlog, ki ga danes obravnavamo, zdi nesprejemljiv, ker zgolj z zastavljanjem numeričnih ciljev fiskalne politike, ki predvideva ta izravnani strukturni saldo, na katerem ta zakon temelji in je v tem zakonu tudi tako predlagano, lahko močno omeji uporabo proticiklične fiskalne politike, ki pa jo

nujno potrebujemo; ob tem, da naša država ne vodi svoje monetarne politike. Na podlagi povedanega ne bomo podprli tega zakona; pa ne zato, ker ga predlaga SDS ali ker bi menili, da ni ta zakon nujno potreben, ampak zgolj zato, kot sem povedala, ker se ne strinjamo s tem konceptom, ki po našem mnenju omejuje fleksibilnost pri uporabi te politike in je strožja od tega, kar nam predpisuje evropski pravni red. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu?

Gospod Uroš Prikl za Poslansko skupino Desus.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Gospod predsednik, kolegice in kolegi! Predlaganega zakona v Poslanski skupini Desus ne bomo podprli. Dejstvo je, da danes ni vprašanje, ali je fiskalno pravilo dobro, ali je fiskalno pravilo slabo. Dejstvo je, da smo pred časom spremenili Ustavo in se s tem zavezali, da moramo tudi formalno preko fiskalnega pravila srednjeročno uravnovežiti javne finance. Očitno je, da vsi drugi napori niso bili uspešni in smo se prekomerno zadolževali.

Zakaj ne bomo podprli tega Predloga zakona o fiskalnem pravilu, ampak bomo tistega, ki ga je vlada že sprejela in nas seznanila s samo vsebino. To bomo naredili zato, ker je predlagan zakon bolj rigorozen, ostrejši, dopušča manj maneverskega prostora, v končni fazi si pa seveda tega ne želimo. Ne želimo si, da bi bile na podlagi tega prizadete tudi pravice socialno najšibkejših. Ne želimo si, da bi tudi na podlagi vsebine tega zakona bil pod vprašaj postavljen medgeneracijski rezervni sklad. To so vsi argumenti, ki govorijo v prid temu, da bomo na žalost še morda kakšen teden ali dva dlje v neustavnem stanju, potem pa bomo ta zakon sprejeli. Verjamem, da bomo naredili mnogo koristnega direktno za uravnoveženost javnih financ; posredno – in kar je bistveno – pa za vse državljane in državljanke Slovenije. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ker sem opazil, da je tudi interes za individualno obrazložitev glasu, prosim za prijavo.

Pred tem še sprašujem, če je gospod Nemeč hotel tudi v imenu poslanske skupine?

Prav, obrazložitev glasu poslanske skupine pred individualnim; to je v imenu Poslanske skupine SD, gospod Nemeč.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala lepa, predsednik, za besedo.

Po mnenju Socialnih demokratov je predlog prevelika restriktivnost in togost, po našem mnenju je na nek način ta zakon oziroma ta predlog lahko tudi velika past, saj bi na nek način na kratak rok lahko učinkovala pozitivno, srednjeročno, dolgoročno pa bi pustila v nezmožnosti nek učinkovit proticikličen ukrep oziroma ukrepanje. Mednarodna in nam lastna

ustavna zaveza uravnoveženega proračunskega sektorja države tako ne opravičuje dejanj, ki bi se navzven sicer lahko laskala z vzgledno poslušnostjo, pripravljenostjo sprejemati zaveze; navznoter pa bi razjedala možnosti ukrepanja.

Če se zdi fiskalno pravilo potrebno zaradi nam lastnih napak ter navsezadnje zaradi evropskega okvira skupnega okrevanja v boju proti makroekonomskim neravnovesjem, si tega ozkega prostora ne smemo zapreti zgolj zaradi naše nepredvidnosti in naše nezmožnosti. Zaradi vsega povedanega Socialni demokrati predloga ne bomo podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj sledijo obrazložitve glasu v lastnem imenu.

Najprej dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Poslušam tole in razmišljam in sem spomnil moje prababice. Rodila se je 1911, sveta se je začela zavedati ob koncu 1. svetovne vojne, ko so bila tri zelo sušna leta. Ona ni potrebovala fiskalnega pravila, ker je dobro dovela tisto biblijsko metaforo o suhih in debelih kravah ter takšnih in drugačnih letih. Kolega na skrajni desni je rekel, da ga je sram. Mene je tudi v bistvu sram, sram me je zato, ker imamo fiskalno pravilo v Ustavi. In sram me je zato, ker je prejšnji sklic Državnega zbora, s čimer se je sedanji obrambni minister hvalil, šel čez male razlike in požegnal, da ljudstvo ne more o fiskalnih zadevah na referendumih več odločati. Če vzamemo za metaforo, da je Slovenija kura ali kokoš, in gledam predlog fiskalnega pravila koalicije in predlog fiskalnega pravila največje opozicijske stranke, lahko rečem, da koalicija hoče ljudstvo predelati v poli salamo in jo počasi rezati; največja opozicijska stranka pa hoče kuro prijeti za vrat in jo zadaviti. Jaz takšnih fiskalnih pravil nikoli ne bom podprl, pa četudi me bo partijski šef vlekel za ušesa. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu ima mag. Anže Logar.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala lepa.

Jaz sem kolega Trčka že videl, ko je jedel perutnino. Drugače pa se je na decembrski seji Državnega zbora vendarle zgodil nek zgodovinski preobrat, namreč stranke tranzicijske levice so podprle nadaljevanje ukrepov Zakona o uravnoveženju javnih financ, torej tistega zakona, zoper katerega so gromele še dve leti nazaj in zoper katerega so govorile, da bo uničil socialno državo. Na decembrski seji so glasovale za podaljšanje teh ukrepov.

Zato je očitno, ali pa vsaj računam, nastopil čas, da naredijo še en zgodovinski preobrat; da te stranke podprejo še nadaljevanje te zgodbe – to je zlato fiskalno pravilo – torej da sprejmejo neko zdravo kmečko logiko tudi v javne finance. Kajti če so potrdili omejevanje plač in dohodkov javnih uslužbencev, po isti

logiki verjetno bodo glasovali tudi za to, da se omeji zapravljanje in trošenje države. In zato jaz z optimizmom gledam na to razpravo o zlatem fiskalnem pravilu. Gre za zakon, ki ga je predlagala Slovenska demokratska stranka. Zakon bom podprl. Zakon je prvo branje in gre v neko normalno proceduro, kar omogoča kvalitetno dograditev tega zakona in rešuje tisto ključno vprašanje, zaradi katerega bi morali biti, če že nismo, vsi zaskrbljeni. Namreč rešuje situacijo, v kateri je Slovenija zdajle, torej v neustavnem položaju. In komur v tej dvorani to, da je v neustavnem položaju, ne pomeni rdečega alarma; pač pomeni, da mu ni mar za ustavno demokracijo. Hvala.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu ima gospa Suzana Lep Šimenko.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo. Lep pozdrav tudi z moje strani!

V Sloveniji javne finance niso uravnotežene. Zapravimo bistveno več, kot ustvarimo. Če smo še v letu 2007 imeli proračunski presežek, čeprav višini 0,5 % bruto domačega proizvoda, v letu 2008 nekoliko zmeren proračunski primanjkljaj v višini 1,9 % bruto domačega proizvoda, smo v letih od 2009 naprej bili skozi v proračunskem primanjkljaju več kot 3 % – torej nad dovoljeno ravni. In smatramo lahko iz tega le, da smo izjemno visoko zadolženi. Naj navedem tudi to, da letno za obresti namenimo 1,1 milijardo evrov, kar pomeni glede na zdajšnje prihodke v proračun 13 % vseh prihodkov v proračun. In kot sem že včeraj tukaj omenila, to je približno toliko, kot če bi imeli neto plače 770 evrov in bi od tega dali 100 evrov samo za obresti. Ravno zaradi tega, da bi preprečili to brezglavo zadolževanje in s tem prenašali breme krize na gospodarstvo, državljanke in državljane, se mi zdi nujno, da pravilo za izvedbo fiskalnega pravila čim bolj jasno in nedvoumno zapišemo. Očitno pač v Sloveniji glede na finančno situacijo nismo dovolj zreli za bolj ohlapna pravila. Ravno zaradi tega se mi zdi naš predlog dober. Vsebuje formulo, ki jasno določa izračun zgornje meje izdatkov in jasno definira, v katerih izjemnih okoliščinah se lahko odstopa od načela srednjeročne uravnoteženosti javnih financ. Sama bom ta zakon definitivno podprla, ker želim, da se naraščanje zadolževanja države omeji, če ne že preneha. Hvala.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu ima gospod Janez Janša.

JANEZ (IVAN) JANŠA (PS SDS): Hvala lepa.

Jaz mislim, da ne samo, da bom jaz ta zakon podprl, ampak ta zakon morajo podpreti vsi, ki ustavo jemljejo resno. Slovenija je že nekaj časa v formalnem neustavnem položaju zato, ker tega zakona ni. Od 1. januarja naprej bo tudi slovenski proračun neustaven, ker ni

uravnotežen. Danes ne odločate o zlatem fiskalnem pravilu, to že velja, ker je že v Ustavi. In v Ustavnem zakonu, ko smo to zapisali v Ustavo, tudi piše, da se prvič v celoti uporabi za proračun leta 2015. Vlada bo imela od 1. januarja naprej opravka s katerokoli ustavno pobudo ali pritožbo, če izvedbeni zakon do takrat ne bo sprejet in formaliziral stanje, ki ste ga uzakonili s proračunom za leto 2015.

Ta zakon, ki smo ga mi predlagali, je bil usklajen, široko usklajen preko dvotretjinske večine z enakimi določbami takrat, ko se je zlato fiskalno pravilo zapisovalo v Ustavo. Tudi mnogi, ki so zdaj govorili proti, so se takrat s tem strinjali. Če tega strinjanja ne bi bilo, tudi ustavne spremembe ne bi bilo. Zdaj pa vlada prihaja s svojim predlogom, ki v bistvu zlato fiskalno pravilo briše. Zakaj? Zato, ker vlada zdaj predlaga, da kar vladna koalicija sama določi, kdaj so razmere tako težke, da lahko potroši bistveno več, kot pa se ustvari. Zanima me, katera vlada, ko bo malo v težavah, ne bo odločila, da so razmere težke in da se lahko troši. Zlato fiskalno pravilo je v ustavah ravno zato, da omejuje vlade pred prekomernim trošenjem, v volilnih letih in tako dalje. In to, kar ponujate kot alternativo, ne rešuje stanja. Bistveno drugačnih rešitev od teh, ki so predlagane, ni možnih.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu ima gospod Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Spoštovani! Hvala za besedo.

Naj na začetku povem, da bom tudi jaz podprl Predlog zakona o fiskalnem pravilu. To pa predvsem zaradi tega, ker smo že v preteklih letih zamudili ali pa, recimo, izgubili veliko časa za nepotrebne strukturne reforme. Žal sem po nekaj razpravah in sejah Državnega zbora dobil občutek, da bomo v prihodnje izgubili še več časa, saj je vlada Mira Cerarja po mojem mnenju po 90 dneh že izgubila tako imenovani reformni naboj. Zadolževanje na račun ohranjanja trenutnega stanja v družbi ni zdravo. Dejstvo je, da je največji poraženec takšne politike in ohranjanja trenutnega stanja v državi mlada generacija in generacije, ki bodo prišle za nami. Povejte mi, kje je normalno, da kar 10 % oziroma celo več, oziroma milijardo evrov letno namenimo za odplačilo obresti. In te številke bodo celo rastle iz leta v leto. Novorojenec pride danes na svet s 14 tisoč evrov dolga in predstavljajte si, kako bo otežena prihodnost mladih v prihodnjih letih. Koliko manj denarja bo za izobraževanje, za zdravstvo, za vse druge pravice – precej manj. Množično izseljevanje mladih iz Slovenije ni nobeno naključje, ampak je samo reakcija na medgeneracijsko neuskklajeno politiko, ki največ jemlje prav mladim. In če ne bomo tega zapisali tudi zakonsko, bo celo še slabše.

V Državnem zboru je veliko poslancev, ki govorijo, da je treba spoštovati Ustavo, so

pravni strokovnjaki; in opozarjam vas, da smo v protiustavnem stanju. Ne vem, ali bi bil sam ponosen na to, da bi že drugič v nekaj mesecih glasoval protiustavno. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu ima gospod Franc Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik!

Poglejte, kaj reči. Mislim, da argument, ki ga je treba obrazložiti, vsak, ki je študiral ekonomijo, ni samo problem višina javnega dolga, problem je trend javnega dolga. Trend javnega dolga, ki nastaja eksponencialno, prišli smo v eksponencialno krivuljo; in to ni linearno, to je tisto, kar je katastrofa. Drugi del problema javnega dolga je, da se ne zadolžujemo za investicije, ki bi nam z leti prinašale nek donos, ampak se zadolžujemo za čisto javno delovanje institucij. To je ta kritični del. Srednjeročno obdobje, gospe in gospodje, smo mi že zamudili. Za srednjeročno obdobje bi lahko vzeli od leta 2009 do leta 2014, to je 5 let, to je za mene srednjeročno obdobje. Poglejte, z vsakim dnem, ko odlašamo, s tem najbolj ogrožamo pokojnine tistih, ki se več ne bodo mogli zaposliti, generacije mladih, kot je kolega Čuš razlagal. Temu pa sledi tudi kolaps države. Nekateri nas primerjajo z Združenimi državami Amerike, ki imajo svojo valuto, ki deluje po svojstvenih principih, kar bo po vsej verjetnosti na dolgi rok prineslo tudi kolaps take države. Vemo, kaj se dogaja s Kitajsko, koliko obveznic kupujejo, v kakšnem šahu držijo Združene države Amerike. Vse to kaže na nepoznavanje neke resne ekonomske politike. In tudi tisti kolegi, ki so bili v prejšnjem sklicu, ko je bila tu švicarska delegacija, ko so govorili o projektu, o tako imenovanem "Schuldenbremse", kot oni rečejo, so povedali, kaj pomeni to za Švico, kaj pomeni za resno stabilnost, za resne vlagatelje in vse ostalo. Mi moramo to sprejeti, kot je predsednik Janša povedal danes; gre tudi za protiustavnost, delujemo protiustavno. Ne gre samo za ekonomski kolaps, ki nam lahko sledi.

Jaz bom to podprl, mislim, da vsak, ki je odgovoren, ki se tega zaveda, tudi tisti, ki poznate zgodovino prejšnjih socialističnih držav, vse te države so zaradi tega kolapsirale. Apeliram tudi na ostale kolege, da to podprete. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu?

Gospod Trček, vi imate lahko samo proceduralno.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Proceduralno.

Prosim, gospod predsedujoči, da me zaščitite, da me ne žalijo več v tem prostoru, ker se govori, da nismo zreli. Jaz v tem tisočletju nimam več dovoljenega negativnega stanja na računu, kaj šele nedovoljenega. Če niste zreli, mogoče vas 89 ni zrelih, jaz sem glede tega zrel.

Zelo vesel bi pa bil, če bi mi kdo razložil, kaj je tako zatega na zlatem fiskalnem pravilu. Zelo vesel bi bil tudi, če mi kdo povedal, če je že prebral knjigo Dolg. Tudi kolega Logar je jedel kuro takrat. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: To je bila zloraba proceduralnega. Ker je danes očitno diapazon tega, kako se postopkovnik uporablja, relativno širok, ga ne bom prav posebej opozarjal.

Zdaj pa prosim za prijavo za obrazložitev glasu.

Obrazložitev glasu ima Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo.

Prej smo slišali o ljudeh, ki vejo, ker so študirali ekonomijo. Vsak, ki je študiral ekonomijo, ve, da mora država po defaultu v kriznih časih oziroma vseskozi voditi proticiklične politike. To pomeni, da v kriznih časih poveča trošenje; in to pomeni, da v dobrih časih, v časih konjunktore varčuje. Slovenija pa pred krizo ni varčevala, zdaj, med krizo bi pa varčevala. Torej že deset let vodi prociklične politike; ravno obratno, kakršno bi morala voditi. Posledica tega, kolega Čuš, je nezaposlenost med mladimi. Mladi v Sloveniji niso žrtve zadolževanja, mladi v Sloveniji so žrtve deset let zgrešenih ekonomskih politik. To zgrešeno ekonomsko politiko bo fiskalno pravilo še poglobilo, ker nas bo ustavno zavezalo k temu, da se med krizo varčuje, kar je nesmotno in nikoli v zgodovini ni razrešilo dolžniške krize. Ne poznamo niti ene države, razen mogoče Ceausescujeve Romunije, ki je šla tako daleč, da je racionalizirala elektriko, omejila število jajc, ki jih lahko človek poje na teden in tako dalje, da je lahko z izvozom napravila toliko sofistica, da je Ceausescu na koncu desetletja odplačal dolgove, torej leta 89. Vemo pa, kako se je vse skupaj končalo. Če želite tvegati tak scenarij v Sloveniji, izvolite; Združena levica pri tem ne bo kolaborirala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu ima gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala.

V prvi vrsti bom podprl predlog zakona, ker smo že več kot eno leto v neustavnem času. Vsi tisti, ki tukaj zagovarjate oziroma zagovarjamo pravno državo, bi danes eventualno s pritiskom "proti" temu zakonu še podaljšali neustavno delovanje našega Državnega zbora in Vlade. Že leta 2009 je vlada, v kateri je tudi sedaj dve tretjini strank iz tistega časa, podpisala Pakt stabilnosti in rasti, dala Evropski uniji določene zaveze, ki pa jih sami z veseljem kršimo. Nadaljuje se politika, s tem da lažemo sebi in tudi drugim. Podprl bom predlog zakona, ker mislim, da lahko varčuješ takrat, ko imaš; mi pa nič nimamo. Spoštovani, Slovenija je kot država zadolžena preko 30

milijard, mi pa govorimo o varčevanju. Varčuješ, ko imaš; ne, ko nimaš.

Spoštovani, podprl bom predlog zakona, ker me je strah predloga zakona, ki ga pripravlja vladna koalicija, ker želi črtati formulo za določanje največjega obsega izdatkov; kar pomeni, da bodo ponovno odprta vrata ponovni spirali zadolževanja. Dlje časa, ko bomo zdravili naše državne finance, bolj nas bo bolela glava; račun za zdravljenje pa bo na koncu še veliko večji kot v primeru, če začnemo zdraviti državne finance takoj.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu ima gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Spoštovani.

Prav je, da smo si nekaj na jasnem – vsi tisti, ki na trgu posojajo oziroma ponujajo denar, so najbolj veseli ravno socialističnih vlad in socialistične miselnosti, ki smo jo prej poslušali. Dobrodošli, ponujate nov raj za izposojevalce denarja. Tukaj pa je en drug problem, namreč Ustavni zakon je zaveza državljanom. Zaveza, da bo država krepila proračunsko disciplino, in zaveza, da se bo država končno začela obnašati kot dober gospodar. Tisti, ki ste v svojih razpravah v času obravnave zakona govorili tudi o tem, da je zakon preveč strikten in preveč zahteva v primerjavi z nekimi mednarodnimi obveznostmi, to razmišljanje je gotovo napačno. Slovenija je v takšnem stanju, da potrebuje strikten in zelo obvezujoč zakon. Ker pa natančno veste, kaj je zapisano v Ustavi, leta 2015 bi namreč država Slovenija morala imeti uravnotežen proračun. In ker seveda tega ne boste uspeli, in to veste, želite z nekim predlogom zakona, z neko ohlapnostjo na nek način zopet izigrati Ustavo Republike Slovenije. Ampak, veste, s tem, ko boste izigrali Ustavo, boste izigrali sami sebe, predvsem pa državljane.

Jaz bom podprla zakon, ker kaj takšnega ne morem storiti in seveda ne želim, da država tone dalje.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu ima mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa.

Jaz bom podprl sklep, da gre zakon v nadaljnjo obravnavo. Mislim, da je to nujno v temu trenutku, ker seveda ne želim, da je država v neustavnem stanju, in ne želim, da je proračun za leto 2015 v neustavnem stanju in da bo potoval na Ustavno sodišče, kjer bo v skladu s 148. členom moralo Ustavno sodišče o tem odločiti že na začetku januarja verjetno. Zaradi tega predlagam koalicijskim strankam, da razmislijo in da o tem sprejemno sklep, da na podlagi tega zakona sprejememo določene rešitve, ki bi omogočile tudi v letu 2015 ustavno delovanje države. Glede na vse povedano ima ta zakon seveda numerično mejo. Ja,

primanjkljaj se izraža s števkami, dolgovi se izražajo s števkami, odhodki se izražajo s števkami. Zaradi tega morajo biti odhodki določeni z neko eksaktno številko, drugače pač ne gre. Ne morejo biti predmet vsakokratne odločitve vlade, če želimo uresničevati ustavno določbo.

Kot drugo bi rad povedal, da ko bo gospodarska rast večja, bomo lažje plačevali dolgove in obresti, ki so določeni v zneskih. Z gospodarsko rastjo ne bomo zmanjševali zadolževanja, ampak gospodarska rast nam bo dala možnost, da bomo plačevali v zneskih vse te obresti, ki jih dejansko imamo. In zaradi tega mislim, da je nujno treba zagotoviti ustavnopraven položaj te države. 1. 1. 2015 morajo biti proračuni vsega javnega sektorja usklajeni s 148. členom Ustave.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? Prosim za prijavo.

Obrazložitev glasu ima gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik.

Najprej moram povedati, da sem si dolgo časa vzel in poslušal vse to, kar sem danes moral poslušati na to temo v Državnem zboru. In sedaj mi je vse bolj razumljivo in jasno, zakaj je stanje v javnih financah takšno, kakršno je. Če nam predavajo o ekonomski politiki, o vzdržnosti financ v naši državi ljudje, ki nimajo niti minute delovne dobe v realnem sektorju, ki ne vedo, kaj pomeni zaslužiti denar; takšni nam predavajo ekonomsko politiko v naši državi in takšne ljudi moram jaz tukaj poslušati. Sprašujem se, spoštovani gospod predsednik, kako je mogoče in kako lahko kdo na splošno tako razmišlja oziroma kako lahko ekonomija, podjetnik, država, družina, družinski proračun preživi na način, da vzame kredit za to, da bo odplačal prejšnji kredit, še prejšnji, še predprejšnji, še predprejšnji in tako dalje. In plača hkrati obresti za sedanji kredit, prejšnji kredit, predprejšnji kredit, predprejšnji kredit in tako dalje. Dragi moji, spoštovani poslanke in poslanci, jaz mislim, da take ekonomske politike na svetu ne obstaja, ki bi vzdržala tak način obnašanja. In zato je izjemno in ključno treba storiti – kaj? Dve ključni stvari. Ena je, da je treba vlagati v razvoj gospodarstva na eni strani, višjo dodano vrednost, nova delovna mesta in tako dalje. Na drugi strani – hkrati varčevati. To je način, kako pripeljati katerokoli ekonomijo in državo iz stanja, v kakršnem je naša država. In jaz mislim, da je ena izmed ključnih rešitev tudi ta zakon, ki smo ga vložili v Slovenski demokratični stranki; in to je tudi razlog, zakaj bom ta zakon, ki smo ga vložili, tudi podprl.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? Ne.

Torej lahko glasujemo o sklepu: Predlog zakona o fiskalnem pravilu je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslanev, za je glasovalo 21, proti 57.

(Za je glasovalo 21.) (Proti 57.)

Ugotavljam, da zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 10. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o delovnih razmerjih.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o delovnih razmerjih je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima gospod Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala za besedo. Spoštovani kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke bomo podprli novelo Zakona o delovnih razmerjih, katero smo tudi sami vložili v zakonodajni proces. Sam bi rad povedal, da smo v zadnjih dveh tednih ponudili kar dve sistemski rešitvi za ukinitve volonterskih pripravništev. Tudi včeraj na obravnavi je bila razprava vsebinsko zelo bogata, tudi pestra. Nekako smo vsi se strinjali, da so predlog, nameni ter cilji našega predloga zakona dobri, gredo v pravo smer in če se boste spomnili, sem tudi rekel, da dajmo prespati za en dan, premisliti in dajmo, prosim, stopiti skupaj ter narediti nekaj dobrega za mlade. V Poslanski skupini SDS smo konsistentni in sledimo svojemu predvolilnemu programu, kot smo ga predstavljali pred volitvami. Žal pa ne moremo tega trditi za vladno Mira Cerarja, saj je predsednik Vlade danes po 90 dneh vladanja povedal, da je ena izmed prioritete njegove vlade tudi skrb za mlade. In zato se čudimo, zakaj taka naelektrjenost na predlog Slovenske demokratske stranke, da pomagamo volonterskim pripravnikom, da končno nehamo s tem sodobnim suženjstvom. Mladi imajo dovolj socialnih podpor ter programov in prav je, da jim omogočimo enakopravnost na trgu delovne sile. S tem predlogom novele Zakona o delovnih razmerjih pa želimo mladim čim prej omogočiti prehod v redno delovno razmerje. Žal pri takšni socialni politiki, kot se vodi v naši državi, morajo biti mladi prijavljeni nekaj mesecev na zavodu za zaposlovanje in šele nato lahko prosijo za neke subvencije. Mislimo, da to ni sistemski ukrep. Povedal bi rad, da s tem ukrepom prav nikomur od volonterskih pripravnikov ne jemljemo niti ene pravice, kvečjemu dajemo podlago za plačilo in s tem nekako tudi sledimo Ustavi – enakopravnost pri plačilu. Gre tudi za multiplikativen ukrep, saj bo to, da bodo

volonterski pripravniki dobili plačo, imelo multiplikativne učinke pri lažjem osamosvajanju mladih v Sloveniji. Včeraj sem povedal, da smo v Sloveniji na drugem mestu v Evropski uniji po deležu mladih, ki živijo doma pri starših. Kar dve tretjini mladih živi pri starših in mislim, da na to ne moremo biti najbolj ponosni.

Ministrica Anja Kopač Mrak veliko govori o problematiki mladih in kakšna anomalija so volonterska pripravništva; ampak dve leti ni storila nič, da bi to odpravila. Ob tem bi rad povedal, da smo zakon vložili v prvo obravnavo in predlagamo, da ga sprejmemo ter ga na matičnem delovnem telesu dopolnimo z mnenji Vlade in socialnih partnerjev. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SMC ima gospa Erika Dekleva.

ERIKA DEKLEVA (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Včeraj smo bili v Državnem zboru priča razpravi, v kateri smo se za spremembo vsi strinjali – volontersko pripravništvo je res treba odpraviti. Dejstvo je, da so se mladi znašli na trgu dela, kjer so izpostavljeni številnim tveganjem. Res je, da so njihove zaposlitve nestabilne in njihova pot do osamosvojitve otežena. V Poslanski skupini SMC smo večkrat poudarili, da sta res namen in cilj predlaganega zakona dobra, vsi se o tem strinjamo, žal pa predlagatelji niso izbrali prave poti za doseg tega cilja. Zakon o delovnih razmerjih je namreč krovni zakon za področje trga dela in delovnih razmerjih ter ne ureja instituta volonterskih pripravništev, saj se tudi sam v 124. členu sklicuje na druge področne zakone.

Zakona zaradi vsebinskih razlogov ne bomo podprli, seveda pa pozivamo vladno, da čim prej pristopi k realizaciji sklepov, ki jih je sprejela prejšnji teden, in začne s postopki spremembe področnih zakonov, ki opredeljujejo volontersko pripravništvo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine? Ne. Prosim, da se prijavite za lastno obrazložitev glasu.

Obrazložitev glasu ima gospa Jelka Godec.

JELKA GODEC (PS SDS): Najlepša hvala za besedo.

Jaz bom ta zakon vsekakor podprla že zato, ker sem včeraj ugotovila, da se v bistvu vsi strinjate s predlogom zakona, vendar vam pač neka druga ovira stoji na poti, da tega ne podprete. Vsi ste se strinjali, da volontersko pripravništvo ni primerno, da ga je treba odpraviti, in v Slovenski demokratski stranki smo predlagali, da se to odpravi v krovnem zakonu, to je v Zakonu o delovnih razmerjih. Predlagali smo, da se ukine volontersko pripravništvo, predlagali smo spodbudo delodajalcem, da

prilagoditve teče delovna doba. Hkrati smo tudi v 4. alineji predlagali, da se uredijo tudi področni zakonski akti, torej področni zakoni.

S tem smo vsekakor, če že ne bo ta zakon potrjen, spodbudili vlado, da je začela govoriti o volonterskem pripravništvu; in doživeli tudi oster odziv, kar pomeni, da smo dokazali, da je zakon dober, in da smo dokazali tudi, da vlada na tem področju kljub veliko besedam ni naredila še popolnoma nič. Vsi tisti, ki ste se včeraj strinjali pa boste tudi danes izražali podporo, da je treba volontersko pripravništvo odpraviti, če ste iskreni v svojih besedah, potem morate ta zakon podpreti, da gre v nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu ima gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, gospod predsednik.

Jaz bom predlog Slovenske demokratske stranke podprl. Vsi smo se včeraj strinjali, da je nesprejemljivo, da imamo trenutno približno čez 800 volonterskih pripravnikov; zadnji razpis za okoli 200 pripravnikov je šel ven 10. septembra letos. Vem, da se je to zgodilo sicer osem dni prej, preden ste potrdili svojo vlado Mira Cerarja, pa vendarle je potem naša poslanka Jelka Godec na ministrico za izobraževanje naslovila pisno poslansko vprašanje, kako bo v prihodnosti s temi pripravništvimi. Dabila je odgovor, da se bo tudi v prihodnje sledilo praksi, ki je bila do zdaj v veljavi. To se pravi – volonterska pripravništva bodo še naprej. V Slovenski demokratični stranki smo to vložili v redno proceduro zaradi tega, da se lahko še amandmira, da lahko povabimo socialne partnerje v okviru Ekonomsko-socialnega sveta, kjer bomo končno, mislim da, dobili tudi mladega. Seveda spet zahvaljujoč nam, ker smo to predlagali, in vam, ker ste to, hvala, potrdili, da se potem še opravijo razprave. Veliko je bilo v razpravi govora, da je še veliko teh podzakonskih aktov. Kdor je prebral naš predlog, je lahko prebral, da v 4. členu narekujejo uskladitev teh podzakonskih aktov. In tudi bojazen, da se krši potem pravice tem osemstotim, ki že sedaj opravljajo volontersko pripravništvo, je odveč, kajti vsi vemo za retroaktivnost. V predlogu smo napisali, da novela ZDR velja samo za nove pogodbe. Pripravništvo je torej sedaj brezplačno, po našem predlogu pa to ne bi bilo več volontersko; ampak bi dobili plačano pripravništvo.

Mislim, da tisti, ki so vas polna usta o tem, kako boste delali za mlade, sedaj lahko to podprete. Ponovno pa povem, tako kot sem prej glede Kazenskega zakonika, če danes to ne bo šlo skozi, bomo ... / znak za konec razprave/ ... zopet vložili nov zakon, tokrat pa po različnih področjih, torej več področnih. In zopet potem ne vem, kaj si boste izmislili za odgovor, da ga ne potrdite. Jaz bom glasoval za.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu ima gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsednik.

Podprl bom predlog zakona iz več razlogov. Prvi razlog je, ker sledimo našemu predvolilnemu programu. Že leta 2013 smo z amandmajem, ki smo ga vložili SDS, Nova Slovenija in SLS, dali volonterskim pripravnikom nek dodatek, plačan prevoz in plačano malico. Podprl bom predlog zakona zato, ker se strinjam, da je prav, da je delodajalec oproščen plačila prispevkov za čas pripravništva. Podprl bom predlog zakona, ker se strinjam, da vsako delo šteje, a naj bo vsako delo tudi plačano. Podprl bom predlog zakona, ker bomo s tem zakonom naredili več za socialno državo in dali klopoto socialistični državi. Podprl bom ta predlog zakona, ker je pred nami sistemska rešitev, ker z enim zakonom spreminjamo tudi vse tiste zakone, ki se dotikajo problematike pripravništva, in tudi podzakonskih aktov. Torej imamo pred nami sistemsko rešitev. Podprl bom predlog zakona, ker ne verjamem praznim besedam vlade, ki se seznanjajo s tem, da je volontersko pripravništvo problem, a si pri tem ne postavi nobenega načina, roka in nobene vsebine, kako bo to problematiko rešila. In podprl bom predlog zakona zato, ker smo v prvi obravnavi in lahko v drugi obravnavi skupaj s socialnimi partnerji, tudi morda na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe, naredimo ta zakon, še boljši in še bolj izvedljiv v praksi.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu ima gospod dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Jaz nisem ven pobegnil. V Združenju levici nimamo nobenih težav s podpiranjem zakonov, ki so vsebinsko dobri, tudi če malo nomotehniko šepa. Kot sem že rekel v razpravi, volontersko pripravništvo spada v eno od oblik novodobnih suženjstev. Gre za prvo branje zakona, za katerega upam, da bo šlo čez odbore in da se bo izboljšal. Čeprav ko gledam dogajanje v dvorani, sem dobil zdaj občutek, da je SMC dobil direktivo, da jih pol pobegne ven, da ne bodo glasovali in da žal to ne bo izglasovano. Ne vem, če je to kameraman spremljal, to moram nekako povedati.

In upam, da bo še več takih pobud iz katerekoli stranke; ugotavljam pa, da ko se bo zgodila neka generacijska zamenjava v SDS, da bo mogoče možna neka velika koalicija, ker z mladimi kolegi zelo dobro sodelujemo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu ima mag. Anže Logar.

MAG. ANŽE LOGAR (SDS): Hvala lepa.

Očitno imam danes to srečo, da vedno govorim za gospodom Trčkom. Ampak ne bom izhajal iz njegovih zadnjih besed. Vprašanje brezplačnega oziroma volonterskega

prilagoditve je že nekaj časa imanentno vprašanje. Že v predvolilni tekmi za evropske volitve, ko ene od strank v tem političnem prostoru še ni bilo, so stranke med seboj tekmovali o tem, katera se zavzema za to, da se ukine to volontersko pripravništvo. Sedaj smo imeli in imamo priložnost, da to napako popravijo. Tista stranka, ki je vmes nastala, je danes predsednik Vlade v enem od intervjujev rekel, da ne podpirajo volonterskega pripravništva, torej vam spet vaš predsednik Vlade daje zeleno luč, da podprete ta zakon. Jaz bom omenjeni zakon, ki ga je pripravila Slovenska demokratska stranka, z veseljem podprl, ker je to prva konkretna uresničitev besed in zavez vseh tistih, ki smo nasprotovali volonterskemu pripravništvu; in je dobra osnova za nadaljnje razprave.

Včeraj je tukaj potekala razprava s predstavniki ministrstva in državni sekretar je zaključil približno takole – rešiti jih moramo v naslednjem letu. Poglejte, danes lahko rešimo. Vladna koalicija pa želi to reševati v naslednjem letu. Naredimo nekaj za mlade, zato bom jaz podprl ta predlog zakona in s tem omogočil, da se ta anomalija čim prej odpravi.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu ima gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, predsednik. Spoštovani!

Jaz ne bom podprl tega predloga zakona, ker menim, da ni pravilen način reševanja problematike. Moje osebno stališče in tudi stališče Stranke Desus je, da ne podpiramo volonterskega, brezplačnega, zastojarskega pripravništva, ampak želimo pristopiti k zadevi sistemsko. Na nek način, predlagatelji, to vam pa moram priznati, ste dosegli svoj cilj ali svoj namen – spodbudili ste vlado, da je prišla k zelo konkretnim odločitvam. Med drugim je sprejela tudi sklep, s katerim se prepoveduje sklepanje pogodb o neplačanem oziroma volonterskim pripravništvu. Še več, verjamem, da bo veliko število poslancev budno bdelo nad ukrepi, nad sklepi, ki jih je sprejela vlada. Prepričan sem, da ne bo potrebno eno leto, ko se bo to volontersko pripravništvo, kot slab izhod v sili v tem trenutku, tudi dejansko eliminiralo. Če dovolite, bi v tem trenutku izpostavil morda še dve zadevi, ki sta še kako pomembni tudi za segment mladih na trgu dela. Eno je seveda, da je treba absolutno nadaljevati z obstoječimi ukrepi za zmanjšanje segmentacije na trgu dela, ki močno prizadeva mlado generacijo; in bistveno, kar je treba tukaj povedati, preveriti možnost deregulacije nekaterih poklicev, da se bodo stvari izboljšale.

Kot rečeno, ne bom podprl predloga zakona, budno bom bdel nad tem, kar se bo s sklepi Vlade, ki jih je sprejela na prejšnji seji, dogajalo. Lahko vam zagotovim tudi kot predsednik odbora, da bom nekako, če hočete, priganjal ministrstvo, da pospeši vse svoje aktivnosti, ki so tukaj potrebne. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še en krog obrazložitev. Prosim za prijavo.

Obrazložitev glasu ima gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani!

Najprej bi vas vprašal, koliko zakonom, ki smo jih obravnavali cel teden, je bila predlagatelj Vlada? 70% vseh predlogov je pripravila Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke. Bi bil zelo vesel, če bi bila predlagatelj Vlada, kajti potem bi bil ta zakon danes sprejet. Ampak kljub vsemu sem vesel. Vesel sem, ker je državni sekretar v sami razpravi pri tem zakonu o sistemski ureditvi pripravništva za mlade dejal, da bo zdaj tudi vlada začela razmišljati, da bi čim prej uredila to neurejeno področje. Samo manjka mi rok, v koliko časa bo to vladi uspelo. Jaz bi želel, da bi vlada v čim krajšem času s tega predloga izbrisala SDS, pa gor napisala SMC, da bo ta stvar čim hitreje prišla in ugledala luč, kajti problematika mladih, ki jim na nek način uredimo sistemsko opravljanje pripravništva, je operativen zakon. Vemo, v kakšnem stanju so mladi in da jim neka zanesljivost opravljanja pripravništva da prve pridobitve izkušenj, delovnih izkušenj in dejansko tudi samozavest pri iskanju svoje prve zaposlitve. Torej gre za mlade. Kot vidim iz razprave, zakona ne boste podprli, ampak bodite kreativni pa pridite s popravljenim predlogom že jutri nazaj na sejo, da bodo mladi lahko tudi od te spremembe, ki je seveda dobra, čim prej zaužili izboljšanje na tem segmentu.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu ima gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Seveda bom predlagani zakon podprla. Podprla ga bom tudi zato, ker bomo s tem, če bo ta zakon potrjen in sprejet, korak bližje k temu, da mladi ne bodo več zapuščali naše države in odhajali v tujino iskat boljše priložnosti. Tudi zato, da bodo tisti, ki so na podeželju oziroma v manj razvitih delih imeli vsaj kanček možnosti, da najdejo sebi primerno zaposlitev. Zakon bom podprla tudi zato, ker ni bilo na včerajšnji razpravi niti enega vsebinskega argumenta, ki bi nasprotoval njegovim podpori; bil pa je en argument, zakaj nekateri danes tega ne bodo podprli. Argument prestiža.

Problem je samo v tem, ker je predlog pripravila Slovenska demokratska stranka; in sedaj se nekateri tolčejo po glavi, zakaj niso bili hitrejši. Ampak veste, če bi bilo v prvi vrsti vsem nam vodilo, da naredimo v tej državi nekaj dobrega za državljane, potem bi tak predlog gotovo moral dobiti zadostno podporo. Ampak tako pač je. Prestiž je tisti in nekateri iz svoje kože žal nikoli ne bodo mogli iziti.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu ima mag. Margareta Guček Zakošek.

MAG. MARGARETA GUČEK ZAKOŠEK (PS SMC): Hvala, gospod predsednik. Spoštovani kolegi in kolegice!

Predlaganega zakona ne morem podpreti, da gre v nadaljnjo obravnavo. Vsekakor to ni zaradi cilja, ki ga predlog želi doseči, torej da ne želimo preprečiti volonterskih pripravništev. Razlog je vsebinski. Vsebinski zato, ker ta del ne sodi v Zakon o delovnih razmerjih; vsebinski zato, ker Zakon o delovnih razmerjih ni tisti zakon, ki določa, kdaj je pripravništvo na nekem področju obvezno oziroma neobvezno, imenovani 124. člen namreč govori o drugih stvareh. In ni res, da vlada nič ni storila. Storila je že pred današnjim dnevom, zato ne morem podpreti tega tudi, kajti vlada je na 13. redni seji prepovedala nadaljnje sklepanje pogodb o volonterskem pripravništvu v javnem sektorju in nalaga vsem ministrstvom, da v čim krajšem času pripravijo spremembe področnih zakonov, ki jih je, če prav vidim, pet, ki dopuščajo volontersko pripravništvo. In nalaga posebej Ministrstvu za delo, da pripravi program zaposlovanja.

Ne bom ga podprla tudi zato, ker ta bolečina, ki jo imamo, sega veliko dlje. Če bomo še naprej jedli tablete proti bolečinam, bomo imeli pač še večji čir na želodcu. Namreč če govorimo o volonterskih pripravništvih pri učiteljih, vidimo, da jih je 762 v tem letu, razpisanih delovnih mest pa 37. Diplomantov pa 700. Se mi zdi, da moramo poseči nekam drugam kot samo v spremembo Zakona o delovnih razmerjih. Torej ne morem podpreti tega predloga. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu ima gospod Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Ja, bo treba res eno močno tableto vzeti, da bo kaj boljše. Trenutno je volonterskih pripravnikov 831. V Zakonu o delovnih razmerjih; v 124. členu vse lepo piše, ureja. Bi rad povedal, da v predzadnjem členu novele zakona urejamo uskladiitev z vsemi drugimi podzakonskimi akti in določili. In mladi, sem že včeraj povedal, mladi so do teh sklepov, ko ugotavljamo, da je to problem, ne vem, kaj vse ugotavljamo, sem že včeraj povedal. Lahko ugotovimo, da je Zemlja okrogla, pa ne bomo nič boljši, kot če ugotovimo, da je to tudi problem, o čemer danes govorimo, če ne bomo nič storili. Mladinski svet Slovenije je povedal, da je do besed in obljub pristojne ministrice za delo skeptičen. Tudi mi smo konsistentni in smo povedali. Ministrica dve leti o tem govori pa do danes ni nič. Mislim, da je ta skepsa upravičena. Tudi včeraj smo poslušali s strani koalicije podobne očitke. Mislim, da je kar nekaj razpravljavcev iz Poslanske skupine SDS vse te očitke gladko zavrnilo z argumenti. In seveda

potem nekaj konkretnih pripomb več nismo dobili, niti replik, razprava se je skoraj zaključila.

Prvič, ocenjujemo, da obstaja volja, da se uredi področje volonterskih pripravništev v celoti. Smo imeli dovolj teh besed in obljub vlade Mira Cerarja, smo proaktivni, kot smo v poslanski skupini vedno, pristopili smo s konkretnim predlogom. Dali smo ga v prvo obravnavo, lahko ga dopolnimo in če vam je toliko, da to uredimo, glasujte "za" in gremo v drugo obravnavo na matično delovno telo. Bodimo malo v duhu medgeneracijske solidarnosti – več mladih bo delalo, več bo tudi za penzije.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu ima gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik.

Jaz bom ta zakon z veseljem podprl in prav tako moram povedati zelo jasno, da sem izjemno vesel in ponosen, da sem član Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. To pa zato, ker je v tem trenutku v tem parlamentu stranka, ki vlaga vsebinske rešitve za slovensko ljudstvo, za posamezne skupine ljudi v tej državi. Če vlada tega ne počenja – in ne počenja –, dela to Slovenska demokratska stranka v skladu s programom in s tistim programom, ki je šla na volitve. In zato sem ponosen, da smo vložili tudi ta zakon, ki je še kako pomemben. Mislim, da danes ni bilo slišati, da bi kdo temu zakonu nasprotoval; razen tega, da vseskozi poslušamo, da ne izbiramo prave poti, da ne izbiramo pravega časa, ne izbiramo pravega načina, ne vem česa še vse ne izberemo prav, da bi to zadevo lahko speljali skozi Državni zbor. Ne vem, ali zato, ker smo v opoziciji; ali zato, ker je pač v tem državnem zboru koalicija, ki ji je čisto vseeno za to, kar se dogaja z našim narodom. Čisto vseeno! Če ne bi bilo tako, bi za tak predlog, kot smo ga mi vložili, brezkompromisno glasovali vsi, ki sedite tukaj notri, ker se vsi zavedate, da je ta problem treba rešiti. In če ga vlada ni sposobna rešiti, je to sposobna predlagati, vsebinsko in kvalitetno, Slovenska demokratska stranka. Tu se razlikujemo od koalicije in vlade.

In še samo to. Ta zakon rešuje dve pomembni stvari, med drugim tudi to, kar je bilo danes že velikokrat povedano, da bodo delodajalci oproščeni plačila prispevkov. In tudi za razliko od Jamstva za mlade, po našem predlogu mladim ne bo potrebno biti tri mesece na borzi dela in bodo lahko delo nastopili takoj. To je izjemno pomembno za mlade ljudi. V Slovenski demokratski stranki smo šli korak še naprej. Predlagali smo zakon o dualnem šolskem sistemu, ki bo mladim omogočal lažji prehod na trg dela. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? Ne vidim.

Obrazložitev glasu ima Violeta Tomič.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo.

Čeprav me, ko poslušam patetično samohvalo Marijana Pojbiča, kar mine, da bi pomislila na vsebino; moram reči, da se v Združeni levici vendarle držimo dobrih predlogov ne glede na to, kdo jih predlaga in na kakšen način, ker se moramo držati vsebine. Tudi rešitev, ki jo predlaga SDS, ni optimalna; preprosto ukinja volonterska pripravništva na vseh področjih. Mi pa smo prepričani, da je treba reševanje te problematike delati previdno, da ne povzročimo težav še tistim, ki jim pripravništvo predstavlja pogoj za pristop k strokovnemu izpitu, ki je pogoj za opravljanje poklica. Toda nekateri so dovolj bogati, da si lahko privoščijo delati zastoj; in seveda s tem povečujemo krivice. Zato bom sklep, da je predlog primeren za nadaljnjo obravnavo, kljub vsem pomislekom, podprla. Mislim, da ima vlada več kot dovolj časa, da do druge obravnave predloga na matičnem delovnem telesu predlaga ustrezne popravke. Rešitev pa mora biti takšna, da bo tistim mladim, za katere je pripravništvo pogoj za opravljanje poklica, zagotovila sistem kakovostnih, s strokovnim mentorstvom podprtih in seveda dostojno plačanih pripravniških del.

Torej – podpiram predlog. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: S tem smo izčrpali obrazložitve glasov. In lahko glasujemo o predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o delovnih razmerjih je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev. Za je glasovalo 31, proti pa 46.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **12. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI KONVENCIJE SVETA EVROPE O PREPREČEVANJU NASILJA NAD ŽENSKAMI IN NASILJA V DRUŽINI TER O BOJU PROTI NJIMA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročal.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, v njenem imenu gospa Andreja Katič.

ANDREJA KATIČ (PS SD): Hvala, predsednik. Spoštovani kolegice in kolegi, vsi ostali prisotni!

Socialni demokrati pozdravljamo dan, ko imamo na mizi končno zakon o ratifikaciji tako imenovane istanbulske konvencije oziroma Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju

nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter v boju proti njima. V preteklosti smo velikokrat opozarjali, da Slovenija še ni ratificiral te konvencije, na zadnje tudi pred kratkim pri obravnavi letnega poročila Varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2013. Konvencija je bila odprta za podpis in ratifikacijo od 11. maja 2011, Republika Slovenija jo je podpisala 8. septembra 2011, tri leta kasneje pa jo bomo končno tudi ratificirali. Konvencija je stopila v veljavo 1. avgusta letos, ko jo je podpisalo zadostno število držav, teh mora biti deset, med njimi vsaj osem držav članic Svet Evropa. Istanbulska konvencija celostno pristopa k obravnavi preprečevanja nasilja nad ženskami in nasilja v družini. Vključuje ukrepe na področju preprečevanja nasilja nad ženskami kot zaščite žrtev kazenskega pregona povzročiteljev nasilja, poziva pa tudi k sprejemu zakonskih in političnih ukrepov za usklajeno in koordinirano delovanje vseh potrebnih institucij h kriminalizaciji nasilja nad ženskami ter zagotavljanju primerne in učinkovite kazni za povzročitelje nasilja.

Veseli nas, da je v preambuli konvencije posebej poudarjeno, da je za uresničevanje de iure in de facto enakosti žensk in moških ključna sestavina preprečevanja nasilja nad ženskami. Da je poudarjeno, da je nasilje nad ženskami tudi odraz zgodovinsko neenakih razmerij moči med ženskami in moškimi, kar je privedlo do nadvlade in izvajanja diskriminacije moških nad ženskami ter preprečevalo polni napredek žensk. Večina nasilja se zgodi v družini, v zakonskem ali zunaj zakonskem razmerju, za štirimi stenami, a priškrnjenimi vrati. V večini primerov vsi vedo vse in še več, ukrepa pa, žal, nihče. Nasilje nad ženskami in nasilje v družini sta še vedno tabu tema. Družba se še vedno obnaša, kot da je to stvar dotičnih posameznikov. Problematika pa presega spol, vero, kulturo, starost, izobrazbo. Gre za veliko več kot le to, na kar smo v sodobni družbi z obračanjem stran zreducirali to prezira vredno dejanje. Odpira vprašanje varnosti in temeljnih človekovih pravic, ki jih je država dolžna varovati, zato ni in nikakor ne more biti to zasebna stvar posameznikov. A nasilje nas naredi gluhe in slepe, polne izgovorov: Brigaj se zase, dokler žrtve nasilja ne prijavijo, ker se bodisi sramujejo bodisi bojijo nadaljnjega nasilja ali pa tudi tega, da jim nihče ne bo verjel. Statistični podatki, ki so na voljo, kažejo grozljivo sliko socialnih in zdravstvenih posledic. Upam si trditi, da je uradna statistika le kaplja v morje dejanskega stanja. Nevladne organizacije v Sloveniji ocenjujejo, da je nasilje prisotno v vsaki peti družini v Sloveniji. Da je posiljena vsaka sedma ženska. Le 5 % vseh žensk z izkušnjo nasilja išče kakršnokoli pomoč. Naše neukrepanje in obračanje stran od nasilja nad ženskami, nasilja v družini, dajeta potuho in ga delata družbeno sprejemljivega.

Konvencija zavezuje pogodbenice, da sprejmejo potrebne zakonodajne in druge

ukrepe za spodbujanje in varovanje pravic za vsakogar, posebej žensk, do življenja brez nasilja v javnem in zasebnem življenju. Pogodbenice obsojajo vse oblike diskriminacije žensk in se zavezujejo, da brez odlašanja sprejmejo potrebne zakonodajne in druge ukrepe za njeno preprečevanje. Zavezujejo se sprejeti ukrepe za spodbujanje sprememb, sprememb v družbenih in kulturnih vzorcih, vedenja žensk in moških z namenom izkoreniniti predsodke, običaje, tradicije in vse druge prakse, ki temeljijo na ideji o manjvrednosti žensk in o stereotipnih vlogah žensk in moških.

Verjamem, da bomo tudi mi, poslanke in poslanci, v prvi vrsti s svojim zgledom pripomogli k uresničevanju teh zavez in nenazadnje, konvencija vsebuje mehanizme za sprejemanje izvajanja njenih določb. Naj ne ostane le pri črkah na papirju.

Spoštovani! Dovolj je črne statistike! Dovolj je stiske žena in otrok! Dovolj je mižanja! Socialni demokrati bomo Zakon o ratifikaciji konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter v boju proti njim soglasno podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SMC mag. Branislav Rajić.

MAG. BRANISLAV RAJIĆ (PS SMC): Tudi moški naj spregovori o tej temi. Poslanci v skupini Stranka Mira Cerarja menimo, da bo danes celotni zbor podprl Predlog zakona o ratifikaciji Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter v boju proti njima.

Nasilje nad ženskami in nasilje v družini sodita med najbolj razširjene, a hkrati najbolj skrite oblike kršitve človekovih pravic in diskriminacije, zato je osnovni cilj konvencije ustvariti Evropo brez nasilja nad ženskami in nasilja v družini. Statistika pravi, da v 28 državah članicah Evropske unije vsaka tretja ženska po 15 letu starosti utрпи telesno ali spolno nasilje. To pomeni, da je bilo 62 milijonov žensk posiljenih, pohabljenih, nadlegovanih, pretepenih ali ubitih. V Sloveniji pa 22 % žensk doživlja fizično ali spolno nasilje. Kar je še posebej pomembno in spodbudno pri tej tako imenovani istanbulski konvenciji je to, da konvencija krepi odgovornost držav za spodbujanje enakosti spolov in varstvo človekovih pravic, žrtev tovrstnega nasilja, saj prav nasilje, ki izhaja iz razmerij med spoloma, ohranja in ustvarja neenakost žensk in moških. Konvencija preprečuje nasilje nad ženskami in nasilje v družini, ki pomeni preprečitev številnih tragičnih dogodkov. Zahteva zaščito, saj ko pride do nasilja, je pomembno, da žrtve in tisti, ki so pričrta nasilju, dobijo primerno podporo in zaščito. Zahteva tudi pregon in kaznovanje oziroma zahteva, da je nasilje nad ženskami in nasilje nad ženskami zakonsko opredeljeno kot kaznivo. Prav tako spremlja uveljavljanje določil konvencije. Konvencija uvaja številne

pomembne premike, še več, konvencija kot novost uvaja opredelitev naslednjih deliktov: prisilna poroka, zalezovanje, prisilen splav, pohabljanje ženskih spolovil, prisilna sterilizacija. Poziva torej k vključevanju in sodelovanju vseh zadevnih državnih instanc pri preprečevanju in obravnavi nasilja nad ženskami in nasilja v družini. Poleg tega pa konvencija ureja še mednarodno sodelovanje, mehanizem za spremljanje, izvajanje določil konvencije, razmerje konvencije do drugih mednarodnih instrumentov in možne pridržke. Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve, ki deluje znotraj Državnega sveta Republike Slovenije, predlog zakona o ratifikaciji podpira, nenazadnje pa tudi Zakonodajno-pravna služba na predlog zakona nima pripomb in izjavlja, da je v skladu z Ustavo in s pravnim sistemom Republike Slovenije.

Poslanska skupina Stranke Mira Cerarja Predlog zakona o ratifikaciji Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter v boju proti njima seveda podpira.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker k dopolnjenemu predlogu zakona ni bilo vloženih amandmajev, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona in prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obrazložitev glasu, v imenu poslanske skupine?

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena Levica, dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala.

Zdajle smo slišali dve zelo ganljivi stališči dveh poslanskih skupin, vendar sta en majhen podatek pozabili. V zakonu o ratifikaciji te konvencije si je namreč Vlada vzela en zadržek, in to je, da se določenih členov te konvencije ne bo izvajalo, in to zaradi tega, kot je povedal sekretar Levanič, zato ker bi zahtevalo manjše dopolnitve v slovenski zakonodaji. Kateri člani se ne bodo izvajali? Drugi odstavek 30. člena, kjer država ne bo primorana izplačevati odškodnin žrtvam nasilja v družini. Prvi odstavek 44. člena e točka, kjer sprejem zakona ne bo določal pristojnosti za kaznivo ravnanje. Še pomembnejši pa so ravno tisti deli, ki sta jih omenila oba predhodna govornika, to pomeni, da v bistvu ne bo spremenjena zakonodaja na tisti točki, ki bi določala to, da ni potrebna prijava žrtev zato, da se začne kazenski pregon zoper prisilne poroke, obrezovanje genitalij in tako naprej.

V Združeni levici seveda bomo ta zakon podprli, ker je potreben, vendar na nek način pričakujemo od Vlade, da bo kljub tem petletnem obnovljivem roku ustrezno zakonodajo seveda popravila v skladu s konvencijo in na nek način omogočila popolne človekove pravice oziroma pravice žensk na teh področjih, ki jih konvencija določa ne pa samo pravice zadržki. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? V imenu poslanske?

V imenu Poslanske skupine SDS, gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Tudi v Slovenski demokratični stranki bomo omejeni predlog seveda podprli, hkrati pa nekako moram povedati svoje mnenje pri tem oziroma naše mnenje, da je nekoliko nenavadno, koliko besed je bilo izrečenih, tako spodbudnih o tem, kaj se dogaja, da zadnjič, ko smo imeli možnost s poslanskim vprašanjem nekako narediti eno širšo razpravo o nasilju nad ženskami tudi v Sloveniji, ta ni dobila podpore. Nekoliko dvolično. Jaz upam, da s to podporo nekako vsi skupaj delamo korak naprej. Vendar pa bi bilo prav, da bi tudi tisto razpravo podprli, kajti govori o nasilju nad ženskami in o tem, kaj se dejansko v Sloveniji dogaja.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? Ne vidim. Torej lahko glasujemo.

Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev za je glasovalo 80, proti pa eden.

(Za je glasovalo 80.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **13. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI PROTOKOLA ŠT. 16 H KONVENCIJI O VARSTVU ČLOVEKOVIH PRAVIC IN TEMELJNIH SVOBOŠČIN.**

Predlog zakona je obravnavo zboru predložila Vlada.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročal. Prijavljenih k razpravi ni. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmaja na seji zboru ni možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o Predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev za je glasovalo 82, proti pa eden.

(Za je glasovalo 82.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **16. TOČKO DNEVNEGA REDA – TO JE NA MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.**

Najprej bomo obravnavali **Predlog sklepa o izvolitvi predsednika, podpredsednika in članov Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb.**

Poslanske skupine so na podlagi sklepa o določitvi števila mest poslanskih skupin v delovnih telesih Državnega zbora in o določitvi

poslanskih skupin, ki jim pripada mesto predsedniku in podpredsedniku delovnih teles Državnega zbora, ki ga je na prvi seji 22. avgusta 2014 sprejel Kolegij predsednika Državnega zbora, in v skladu z mojim dopisom z dne 22. oktobra 2014 obravnavo zboru ponovno predložile predloge kandidatov za predsednika, podpredsednika in člane navedene komisije.

Za predstavitev stališč dajem besedo predstavnikom poslanskih skupin. Najprej ima besedo Poslanska skupina Združena levica, zanjo Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Spoštovani gospod predsednik, spoštovani zbor! Hvala za besedo. Bom kratek.

V Združeni levici se nam zdi nesprejemljivo, da po treh mesecih od nastopa Vlade še vedno nismo razrešili tega problema. Mislim, da smo po treh mesecih in po treh glasovanjih spet pred isto dilemo, kot na začetku. Možni razrešitvi tega problema sta dve. Prva je, da SDS umakne spornega kandidata, druga pa je, da koalicijske stranke najdejo način, kako ne glasovati v bloku, ampak glasovati za vsakega kandidata posamično.

Združena levica v tej sestavi komisije seveda ne bo potrdila, ker se nam zdi politično nesprejemljivo, da nekdo, ki je nadzorovan, želi nadzorovati svoje nadzorovalce. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predstavitev stališča Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo mag. Matej Tonin.

Prosim za mir v dvorani.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Dragi kolegice in kolegi!

V Novi Sloveniji si želimo, da bi čim prej prišlo do parlamentarnega nadzora nad varnostnimi in obveščevalnimi službami. Smo ena izmed redkih držav, ki že nekaj mesecev po konstituiranju parlamenta še vedno nima civilnega nadzora nad obveščevalnimi in varnostnimi službami. V Novi Sloveniji se nam takšen princip in takšen pristop zdita nedopustna. Komisija, ki jo že dlje časa poskušamo vzpostaviti, je posebna, drugačna od vseh drugih komisij in odborov. Pri drugih odborih in komisijah je pomembna večina, ki jo lahko zagotovi koalicija, obstajajo tudi komisije, kjer ima opozicija s poslovnikom predpisano večino, in tam lahko večino zagotovi opozicija. Ta komisija za nadzor varnosti in obveščevalnih služb pa je specifična po tem, da mora biti za delovanje te komisije usklajeno, kolikor toliko usklajeno delovanje opozicije in koalicije. Da ta komisija lahko deluje, morata opozicija in koalicija sodelovati. Zaradi tega resnično ne razumemo poslanskih skupin, ki že v fazi imenovanja te komisije imenovanje blokirajo in ga onemogočajo. Zakaj je takšna blokada v fazi imenovanja te komisije nesmiselna in nepotrebna? Zaradi tega, ker ima komisija za

nadzor varnostnih in obveščevalnih služb več mehanizmov, ki terjajo od te komisije pošteno, dosledno delo in ki terjajo usklajeno delovanje opozicije in koalicije. Za vsak posamezen nadzor, četudi mi danes to komisijo ustanovimo in oblikujemo, za vsak posamezen nadzor je treba sestaviti posebno nadzorstveno skupino, v tričlanski skupini. Ta tričlanska skupina mora biti sestavljena iz predstavnikov koalicije in opozicije. Zaradi tega je varovalka vnesena v sistem delovanja te komisije, da ne opozicija ne bi mogle zlorabljati te komisije za svoje politične cilje oziroma za svoje ideje, ker za vsakršen nadzor potrebuješ pestro in različno sestavljeno komisijo.

In drugi pomemben mehanizem, ki ga ta komisija tudi prinaša, je ta, da če bi nek poslanec želel nadzorovati postopke zoper sebe, mu to lahko odrečejo nadzorovane službe.

Torej jaz ne vidim prav nobene bojzani, da bi nek poslanec, ki je v takšnem ali drugačnem postopku, lahko nadzoroval te službe oziroma konkreten postopek, v katerem se je znašel. Imeli smo že primere, lahko povem konkreten primer Zmaga Jelinčiča, ko je odšel na nek nadzor, vendar mu je ali pa je celotni skupini, celotni komisiji nadzorovana služba ta nadzor odklonila, ker je bil konkretni poslanec v postopku. To je zelo pomemben detajl. In tretja stvar. Nihče izmed nas, ne jaz ne kdorkoli izmed vas, ne ve, ali je v določenem postopku, kjer se uporabljajo prikriti preiskovalni ukrepi. Če je nekdo v kazenskem postopku zaradi takšnih ali drugačnih stvari, še ne pomeni, da se zoper njega uporabljajo prikriti preiskovalni ukrepi. In ta komisija ima pristojnost, da nadzira obveščevalne in varnostne službe samo pri teh ukrepih, ali so prikriti preiskovalni ukrepi uporabljeni zakonito.

Glede na vse povedano, jaz resnično ne vidim nobenega razloga, da bi še naprej blokirali ustanovitev te komisije, ker s tem ne dobi ničesar koalicija še manj pa opozicija. S tem, da se preprečuje parlamentarni nadzor nad varnostnimi in obveščevalnimi službami, dejansko pridobivajo samo te službe, ki lahko delajo v tem trenutku tudi nezakonito, pa mi tega ne vemo, ker jih ne nadziramo.

Poslanska skupina Nove Slovenije bo predlagan sklep in predlagane člane komisije podprla z upanjem, da vendarle čim prej vzpostavimo parlamentarni nadzor nad varnostnimi in obveščevalnimi službami.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Predstavitev stališča Poslanske skupine Zavezništva, gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS ZaAB):
Dober večer!

V Zavezništvu tega predloga ne moremo sprejeti, kar je več ali manj jasno. Jasno je, da se ni spremenilo popolnoma nič. Ustavno sodišče je zadržalo izvajanje in poslalo kolega, ki smo ga izključili iz poslanskih vrst, nazaj v

parlament. Zelo jasno je povedalo, da bo odločilo, ko bo odločilo, kar pomeni, da imamo še vedno pravnomočno obsojenega poslanca, in to so bistva in jaz enostavno in naše Zavezništvo ne more pristati na to, da lahko v komisiji, ki ne nadzoruje samo obveščevalne službe, ampak tudi notranje zadeve, tudi policijo, seveda en poslanec sedi v komisiji, ki bo opravljal nadzor nad temi službami. To je preprosto skregano z vso pametjo, logiko in vsem tistim, kar Slovenci in Slovenke razumejo. Je pa res, s tem se strinjam, v stranki SDS in vsi pristaši govorijo in pravijo, da so bile kršene človekove pravice – ne vem, kdo je to rekel – in da je enostavno zdaj že vse okej in da je svoboden in to pomeni pravico in da se mu je zgodila strašanska krivica. Vse to se lahko res zgodi. Lahko. Ampak se še ni. Predvidevati in biti vseved in vsepoved, tako kot nekateri tukaj dostikrat radi razlagajo, pa preprosto ne gre. Je pa res, odloča večina v Državnem zboru. In ta večna je dopustila, da se danes pogovarjamo o tem že četrtič. Zato tukaj ni odgovorna samo SDS, ki predlaga venomer in ponovno, kar naprej istega kandidata, ampak koalicija. V zavezništvu smo predlagali spremembo zakona o tem, kot je govoril eden od predhodnikov, da je treba najti način, kako bi lahko posamično izvolili in prišli do te komisije. V Državnem zboru ste rekli, da tega ne potrebujemo, ker je zakon dober, ker je učinkovit in omogoča, da pridemo do te komisije. Danes po hodnikih parlamenta že ves dan govorijo, da bo to pot komisija izvoljena. Ali bo res ali ne, ne vem, če bo, je to žalosten dan za parlament, ker bo prekršila v resnici eno osnovnih, temeljnih načel, to pa je, bi ga vsaj morali imeti, da pravnomočno obsojen poslanec ne more biti v takšni komisiji. V nekih normalnih razmerah, bi verjetno vsi bili za, vendar zdaj smo vsi skupaj na preizkušnji.

Tisto, kar je še pomembno za vse skupaj nas, ko odločamo o takih stvareh, je, da moramo imeti vedno pred seboj samo eno, ne poslanca Janeza Janše, ampak kogarkoli v tem parlamentu, kdorkoli od nas, tudi jaz, se lahko jutri znajdem na popolnoma istem mestu, v isti situaciji, verjamem pa, da ne na tej vsebini, ker se na njo ne spoznam niti se z njo ukvarjam. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Predstavitev stališča Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Vsem zbranim še enkrat lep pozdrav!

Vprašanje, kdo nadzira nadzornike, je temeljno vprašanje demokracije že odkar pojem demokracija sploh obstaja. Tega se včasih niti ne zavedajo toliko tisti, od katerih je ta nadzor odvisen, kot tisti, ki jih potem nadzor sam doleti. Zato bi vas posebej opozoril na besede novoimenovanega, že v času te koalicije novoimenovanega vodje največje varnostno-

obveščevalne službe v Sloveniji, ki je na seji komisije sam opozoril, citiram, "da nič ne more nadomestiti parlamentarnega nadzora." Sedanje stanje, ko parlamentarnega nadzora ni, ker ni oblikovana komisija, je v resnici dvakrat slabo. Slabo je za demokracijo, slabo je za pravni red, ki ni spoštovan, in slabo je tudi za te službe same, vsaj za tiste odgovorne ljudi v njih, ki se zavedajo, da sedanje stanje vzbuja velik dvom v njihovo lastno delovanje. In to nikakor ni dobro, ne za ljudi, ki v njih delajo, in ne seveda za sam sistem. Temen madež demokracije, ki traja zdaj že pet mesecev, da komisija za nadzor nad varnostnimi in obveščevalnimi službami ni imenovana, je pravzaprav plod včasih nesporazumov pa tudi kršitve človekovih pravic. Ampak o tem smo govorili že zadnjič, zato opozorim na nesporazum. Poglejte, po teh razpravah, bi moralo biti pa ja že vsem znano, da ima služba, če oceni, ne samo tako, kot je bilo prej rečeno, če gre za njega samega, ampak če oceni, da bi kdorkoli v komisiji, ki izvaja nadzor, lahko zlorabil tako pridobljene podatke, ima služba sama pravico, da takega nadzora sploh ne dovoli, ne samo tej osebi, ampak sploh ga ne dovoli. To se pravi, ta varovalka je sama po sebi tako močna, da do tovrstnih zlorab, kot je bilo večkrat tukaj govora, sploh ne more priti. Predhodna varovalka, ki je tudi notri v zakonu in je mnogi morda ne razumejo na ta način, pa je že v sami sestavi nadzorstvene komisije, ki mora biti po črki predpisa sestavljena tako iz pozicije kot iz opozicije. In če se torej ne doseže konsenza, če, recimo, eden oceni, da bi pač prišlo lahko do napak, zlorabe, česarkoli že, se komisija ne more oblikovati in do tovrstnega nadzora sploh priti ne more.

Imamo torej dvostopenjske varovalke, od katerih vsaka zase, zlasti pa tista, ki daje ta pooblastila službi sami, onemogoča kakršnokoli zlorabo, o katerih je bilo toliko govora in namigovanja tudi na sejah delovnih teles in pa samega Državnega zbora.

Torej je edino relevantno vprašanje, zakaj se te komisije še vedno ne imenuje. Službe same opozarjajo, še enkrat povem, da jo potrebujejo. "Nič ne more nadomestiti parlamentarnega nadzora", je izjavil direktor na seji komisije. Namreč, tudi tisto, ko se je nekaj časa ponujalo kot, ne vem, alternativa ali pa kakorkoli, slab nadomestek, torej nadzor s strani varuhinje človekovih pravic ni isto, ker je pač omejen si sistem pristojnostmi same varuhinje na zgolj in izključno njeno delovno področje, ne more pa pač kakorkoli biti vsebinski v tem smislu, ko to lahko opravlja po zakonu oziroma predpisih države Slovenije, parlamentarna komisija.

Sami smo danes – na nek način je to prav simbolno – obravnavali eno področje, ki je izjemno pereče. To so vprašanja terorističnega ogrožanja države, kjer je pravzaprav prav dobro delovanje, usklajeno delovanje, kvalitetno delovanje in tudi zakonito delovanje teh služb

temeljni pogoj za varnost vseh, tudi za svobodo vseh. Zato v resnici gre. Zato je danes priložnost, da vendarle te stvari uredimo, da sprejmemo sklep, da komisija lahko začne s svojim delom in da pač na ta način omogočimo, da je tudi na tem področju vse urejeno skladno z ustavo in zakoni države Slovenije.

V SDS bomo seveda glasovali za.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predstavitev stališča Poslanske skupine Socialnih demokratov, gospod Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovani kolegice, kolegi, dober večer!

Saj ne vem, kaj bi rekel, ampak vendarle moram povedati stališče, ker zaradi ljudi, ki jih zastopam, je pomembno in zaradi ljudi, ki jih zastopamo Socialni demokrati, je pomembno, da povemo stališče jasno in nedvoumno. Zakon o parlamentarnem nadzoru obveščevalnih in varnostnih služb predvideva, spoštovani, da Državni zbor ustanovi posebno preiskovalno komisijo, ki nadzoruje delovanje oziroma dejavnost obveščevalnih služb. To je ena. Člani komisije v imenu in v interesu državljanov opravljajo zelo odgovorno nalogo, saj bdijo, prvič, nad zakonitostjo delovanja obveščevalnih služb, bdijo predvsem v luči zaščite pred neupravičenimi posegi v človekove pravice ljudi. Pri svojem delu so člani parlamentarne komisije velikokrat predvsem seznanjeni z mnogimi zaupnimi in pa predvsem občutljivimi informacijami oziroma podatki, ki so tajne narave, ter posledično terjajo ustrezen nivo varovanja. Zato je po oceni Poslanske skupine Socialnih demokratov še kako pomembno, da posamezni člani kakor tudi komisija v celoti – ampak v celoti – uživajo zadostno javno podporo ter takšno stopnjo zaupanja, ki komisiji daje potrebno legitimnost. Ta sestava tega ne omogoča.

Socialni demokrati zaradi navedenega menimo, da bi bilo imenovanje parlamentarne komisije s takšno sestavo slaba popotnica za njeno delo, zato te komisije v takšni sestavi ne bomo podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Sledi razprava poslank in poslancev o predlogu sklepa. Besedo ima dr. Franc Trček, Združena levica, pripravi naj se gospod Matjaž Han, SD.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Sicer je verjetno neka napaka v komunikacijah naše strokovke, ampak vseeno, bom kar začel. Vmes, ko sem bil zunaj, verjetno ni šlo v magnetogram, je kolegica poslanka Eva Irgl izjavila, da sem jaz nadzorovan, tega se bom dotaknil postopkovno pozneje.

Kolega Han je povzel že, da komisija bdi nad dvema pomembnima zadevama, da

tovrstni organi, ki jih ima vsaka država, zakonito delujejo in da posegi niso neupravičeni, skratka da ne presegajo teh pristojnosti. Jaz sem že dovolj star pa dovolj veliko glavo imam, da vem, kaj se je dogajalo leta 1993, 1994, nek pokojni gospod je bil predsednik Vlade, nek gospod je bil obrambni minister, nek gospod je bil minister za notranje zadeve, obstaja neka hruška, obstaja neka vas, obstaja neka mala vojna med civilno in vojaško službo, ki se je takrat dogajala, obstaja neka kriminalistična preiskava, ki je bila ustavljena, ker se je o pokojnikih, vse dobro nek gospod odločil, da preiskava ne bo šla naprej. Dobro, kolega Vinko tukaj odmahuje kot vodilni strokovnjak za to področje, kolega Bojan pa mi lahko pritrdi, da imamo 20 let od časa do časa vedno neke težave s temi službami in smešimo sami sebe in na tem področju nismo neka dostojna država. Kombi neke službe kar nekam zatava, neko skrito stanovanje se kar nekako tako odda in tako naprej. Je neko področje, o katerem celo Trček ni ciničen zdaj – kolegica Irglova se mi smeji –, ker gre za preresne zadeve, gre za zadeve, ko se ogroža tudi življenje ljudi, ki v tovrstnih službah delajo. In ta šarada, ki jo zdaj že spremljamo četrti, peti mesec skoraj, kaže, da ste očitno vi za razliko od mene neresni pri temah, kjer ne smemo biti neresni. Bile so predlagane neke rešitve, kako iz te godlje pridemo ven. Strinjam se s kolegom Janijem, ki ga trenutno ni notri, da tukaj leži neka deljena odgovornost tako na koaliciji kot na največji opozicijski stranki. Ampak dobro, vi hočete to šarado gnati naprej in jo bomo očitno gnali naprej. Seveda boste rekli, da govorimo vizavi Janezu Janši. Poglejte, jaz lahko odkrito povem, jaz Janeza Janše niti ne poznam, o Janezu Janši vem samo to, da ko ga pozdravim na hodniku, da ne odzdravi, to je vse, kar jaz vem o Janezu Janši. Govorim o nekih načelnih zadevah. 82. člen Ustave govori, ga ne bom spet ponavljal, "poslanec celotnega ljudstva", kar pomeni ... Veste kaj to pomeni? Da sem tudi jaz predstavnik vseh vas in obratno vsi moji predstavniki, vključno z nekim gospodom, ki je pravnomočno obsojen. In jaz kot človek iz Maribora imam s tem blazne težave, pa če bi bil pa jaz v tej funkciji, na temu položaju, v takšnem stanju, pravnem, bi pa ropotalo, da bi verjetno to streho dol odneslo. Jaz sem zgolj v prekrškovnem postopku – res je, kolegica Irglova, dobil sem poziv na sodišče. Ne skrivam se, 20. januarja se bom oglasil v Mariboru.

Potem mi boste pa na neka vprašanja odgovorili postopkovno.

Glasoval bom seveda proti. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zaključujem razpravo in prehajamo na odločanje o Predlogu sklepa o izvolitvi predsednika, podpredsednika in člana Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb.

Postopkovno glede na kaj? / oglašanje iz dvorane/ Izjava ni bila dana o tem, komu, tako

da prosim, poslušam postopkovno, ker ga moram poslušati.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Kolegica je izjavila, da sem nadzorovan, zato bi prosil, da se za pol ure prekine seja in da mi kolegica pisno poda, od kje ji ta informacija, kako sem nadzorovan, zakaj sem nadzorovan. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Proceduralno gospa Eva Irgl.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo.

Spoštovani gospod Trček, najprej, jaz nisem ničesar izjavila na tej seji, ker sploh nisem govorila. In drugič, to, da ste nadzorovani, ste pojasnili vi sami in to že približno dva meseca nazaj. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ne bom več dovolil postopkovnih za zadeve, ki nimajo veze s tole sejo. Bom pa prekinil sejo zato, da se umirite.

Prišli smo do zaključka razprave. Ob tem vas moram obvestiti, da bo na podlagi 2. odstavka 10. člena Zakona o parlamentarnem nadzoru obveščevalnih in varnostnih služb sklep sprejet, če bo zanj glasovala večina poslancev, to je 46 ali več.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine SMC, mag. Lilijana Kozlovič.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ (PS SMC): Hvala, predsedujoči, za besedo. Spoštovani kolegice in kolegi!

Ob današnjem glasovanju se vsekakor srečujemo ob novem dejstvu, ob dejstvu in z dejstvom, da je Ustavno sodišče zadržalo izvrševanje ugotovitve Državnega zbora o prenehanju mandata poslanca, ki je član te komisije oziroma bo član, o dejstvu, da je Ustavno sodišče zadržalo izvrševanje pravnomočne sodbe, ki je bila podlaga za to odločitev, in je obenem tudi odločilo in je reklo, da na podlagi te pravnomočne sodbe ne morejo nastajati nove pravne posledice. Pravna država je ena od temeljnih izhodišč, ki jih je naša stranka zapisala v svoj program, kar pomeni, da mi, poslanci, spoštujemo pravni red Republike Slovenije in odločitve Ustavnega sodišča, četudi so ta v nasprotju z našimi stališči in našimi prepričanji.

Poslanci Poslanske skupine SMC bomo v duhu s svojo vestjo, ki spoštuje pravni red Republike Slovenije, predlagani predlog podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 59, proti 13. (Za je glasovalo 59.) (Proti 13.) Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo **Predloga za izvolitev v sodniško funkcijo, na sodniško mesto okrožne sodišče na Okrožnem sodišču v Krškem.**

Sodni svet je Državnemu zboru predložil Predlog o izvolitvi Maše Žura v sodniško funkcijo, in sicer na sodniško mesto okrožne sodnice na Okrožnem sodišču v Krškem. Predlog je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo ter zboru predložila predlog sklepa.

Želite besedo predstavniki poslanskih skupin? Ne. Torej nimamo predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo dajem poslankam in poslancem. Želi kdo o tem razpravljati? Ne.

Ker ne želi nihče razpravljati, ne bo razprave in preidemo na glasovanje. Na glasovanje dajem Predlog sklepa o izvolitvi Maše Žura v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožne sodnice na Okrožnem sodišču v Krškem.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 58, proti nobeden.

(Za je glasovalo 58.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.
Zaključujem tudi 3. sejo Državnega zbora.

Seja se je končala 19. decembra 2014 20.15.

INDEKS GOVORNIKOV

B

BAH ŽIBERT, ANJA	48, 49, 111, 114, 121, 130, 136, 140, 141, 144, 146, 152, 169, 187, 199, 200, 201, 203, 212, 240, 351, 354, 358
BAN, URŠKA	93, 99, 168, 170, 225, 245, 347
BATTELLI ROBERTO	191
BIZJAK MLAKAR, MAG. JULIJANA	44, 84, 85
BON KLANJŠČEK, MAG. MIRJAM	44, 119, 127, 158, 163, 204, 259
BON KLANJŠČEK, MIRJAM	44, 119, 127, 158, 163, 204, 259
BOŽIČ TILEN	183, 189, 190, 241, 251
BRATUŠEK, MAG. ALENKA	24, 25, 26, 94, 100, 106, 129, 135, 136, 138, 149, 172, 188, 223
BRECELJ, TINA	191, 201, 203
BREZNIK, FRANC	330, 345, 350
BRINOVŠEK, NADA	69

C

CINK, MAG. TANJA	52
-------------------------	----

Č

ČUŠ, ANDREJ	32, 66, 67, 84, 85, 90, 96, 117, 128, 132, 145, 150, 155, 160, 235, 254, 262, 268, 271, 272, 279, 283, 304, 349, 352, 355
--------------------	---

D

DEKLEVA, ERIKA	260, 271, 352
DIMIC, IVA	39, 40, 94, 129, 159, 163, 197, 258, 315
DOBOVŠEK, DR. BOJAN	322
DOLINŠEK, MARJAN	333
DRAGONJA, METOD	169, 177, 180, 183, 185, 191

F

FABIJAN, MAG. JANEZ	176, 181, 187
FERLUGA, MARKO	49

G

GAŠPERŠIČ, DR. PETER	37, 38, 69, 72, 73, 313, 335
GODEC, JELKA	71, 122, 124, 145, 146, 263, 280, 352
GORENAK, DR. VINKO	33, 34, 35, 151, 238, 247, 295, 296, 298, 343
GRIMS, MAG. BRANKO	28, 29, 194, 198, 237, 290, 307, 345, 359
GROŠELJ KOŠNIK, IRENA	116, 127, 145
GUČEK ZAKOŠEK, MAG. MARGARETA	355
GYÖRKÖS ŽNIDAR, MAG. VESNA	34, 48, 49

H

HAINZ, PRIMOŽ	40, 42, 256
HAN, MATJAŽ	69, 70, 71, 133, 138, 139, 144, 148, 156, 210, 219, 360
HORVAT, DR. MITJA	154
HORVAT, JOŽEF	76, 77, 78, 104, 113, 119, 171, 185, 208, 210, 222, 240, 252, 293, 343, 346
HRŠAK, IVAN	121, 318

I

IRGL, EVA	46, 47, 361
------------------	-------------

J

JANŠA, JANEZ (IVAN)	349
JENKO, MAG. JANA	91, 117, 165
JURŠA, FRANC	26, 27, 143, 156, 210, 276, 296, 336

K

KATIČ, ANDREJA	61, 207, 247, 319, 329, 356
KLEMENČIČ, MAG. GORAN	34
KOLAR CELARC, MARIJA MILOJKA	46, 66, 67, 70, 71
KOPAČ MRAK, DR. ANJA	51, 52, 53, 62, 80, 81, 92, 115, 120, 123
KOPRIVNIKAR, BORIS	86
KORDIŠ, MIHA	325, 332, 333
KORENJAK KRAMAR, KSENIJA	194, 198, 200, 290, 305, 342, 344, 345
KOTNIK POROPAT, MARJANA	195, 200, 201, 206, 292
KOTNIK, IRENA	68, 159, 269
KOVAČIČ, MARIJA ANTONIJA	96, 174
KOZLOVIČ, MAG. LILIJANA	87, 267, 361
KRIVEC, DANIJEL	42, 43, 206, 309, 312, 321, 326, 330, 334, 335, 339, 340
KRIŽANIČ, DR. FRANC	76, 103, 107, 111, 113, 130, 165, 175, 183, 184, 232, 253
KUSTEC LIPICER, DR. SIMONA	139

L

LAH, ZVONKO	59, 60, 61, 154, 322
LAJ, FRANC	65
LEP ŠIMENKO, SUZANA	62, 63, 164, 233, 270, 349
LEVANIČ, DEJAN	160, 255, 272, 278, 282
LEVIČAR, MARINKA	209
LISEC, TOMAŽ	37, 38, 39, 132, 151, 244, 265, 337, 350, 353
LOGAR, MAG. ANŽE ..	56, 57, 58, 105, 112, 122, 131, 134, 147, 153, 181, 231, 323, 328, 344, 348, 353

M

MAHNIČ, ŽAN....	73, 74, 75, 82, 83, 84, 130, 141, 147, 155, 156, 243, 261, 277, 284, 300, 303, 306, 308, 341, 344, 345, 353
MAJCEN, IRENA	35, 36, 39, 40, 47, 50, 51, 59, 73, 74
MARKEŽ, MAG. KLAVDIJA	90, 95, 129, 135
MATIČ, DR. DRAGAN	148, 269
MESEC, LUKA	35, 36, 37, 88, 98, 174, 182, 220, 246, 347, 350, 358
MÖDERNDORFER, JANI (JANKO)....	89, 137, 139, 149, 153, 167, 168, 169, 189, 193, 202, 210, 212, 316, 343, 359
MRAMOR, DR. DUŠAN	28, 29, 30, 31, 32, 54, 55, 57, 76, 77, 78, 79, 213, 248, 251
MURGEL, DR. JASNA	294, 345, 346
MURŠIČ, MAG. BOJANA	92, 192, 196, 285

N

NEMEC, MATJAŽ	45, 97, 129, 229, 256, 348
NOVAK, LJUDMILA	55, 56, 126, 234

P

PODKRAJŠEK, BOJAN	75, 146, 280, 336
POGAČNIK, MAG. MARKO....	78, 79, 101, 105, 110, 134, 135, 136, 138, 139, 141, 142, 144, 166, 167, 168, 173, 176, 177, 180, 181, 182, 184, 190, 191, 209, 211, 214, 246, 247
POJBIČ, MARIJAN	188, 351, 355
PRIKL, UROŠ	58, 59, 102, 115, 116, 123, 124, 130, 137, 147, 161, 211, 218, 236, 268, 281, 327, 328, 348, 354

R

RAJIĆ, MAG. BRANISLAV	357
RANC, DANILO ANTON	205, 325

S

SETNIKAR CANKAR, DR. STANISLAVA	45, 55, 56, 68, 84
SHAKER, KAMAL IZIDOR	75
SLUGA, JANJA	164, 208
SMERKOLJ, ALENKA	60, 61

Š

ŠERGAN, VOJKA	271
ŠIRCELJ, MAG. ANDREJ ... 30, 31, 53, 54, 107, 109, 132, 134, 140, 143, 150, 178, 180, 187, 213, 227, 250, 254, 346, 351	
ŠKOPAC, MARUŠA	172, 210, 211, 236

T

T. VATOVEC, DR. MATEJ	51, 52, 137, 152, 162, 196, 286, 357
TANKO, JOŽE	19, 133, 140, 141, 143, 147, 152, 153
TOMIČ, VIOLETA	257, 276, 314, 356
TONIN, MAG. MATEJ	22, 23, 24, 229, 286, 340, 358
TRČEK, DR. FRANČ 20, 21, 22, 80, 81, 82, 103, 114, 118, 125, 131, 133, 135, 137, 138, 143, 146, 150, 154, 155, 157, 274, 281, 334, 348, 350, 353, 360, 361	

V

VEBER, JANKO	33, 41, 42
VERVEGA, VESNA	79
VILFAN, PETER	287, 307, 342
VRANIČAR, MAG. MATEJA	98, 108, 115
VRANIČAR, MATEJA	98, 108, 115
VRTOVEC, JERNEJ	64, 65, 88, 131, 208

Z

ZAJC, SIMON	275
ZORČIČ, IGOR	148, 204, 302, 304, 312, 317, 339, 344
ZORMAN, BRANKO	100, 142, 148, 238

Ž

ŽMAVC, GORAZD	42, 43
ŽNIDAR, LJUBO	50, 252, 269, 317, 329, 354

LEGENDA

- PS SMC – Poslanska skupina Stranka Mira Cerarja**
- PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke**
- PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije**
- PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov**
- PS ZL – Poslanska skupina Združena levica**
- PS NSi – Poslanska skupina Nove Slovenije**
- PS ZaAB – Poslanska skupina Zavezništvo Alenke Bratušek**
- PS IMNS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti**